

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2: 2.

No. 1.

Lørdag den 1ste Januar 1916.

48de Aarg.

Nytaarsprædiken

(Dr. S. G. Stub.)

Læst: Joh. 14: 27. "Fred lader jeg eder, min fred giver jeg eder; ikke som verden giver, giver jeg eder. Eders hjerte forfærdes ikke og frygte ikke!"

Fred.

Serre vor Gud og Fader, du er fredens Gud, Herre Jesus Kristus, du er vor Fred, Herre Helligaand, du er fredens Aand. Vi kommer til dig, treenige Gud, som selv er freden og alene kan give freden, den sande som verden ikke kan give og beder at du under al ufred baade i os og om os, maa give os din fred, saa vore hjerter ikke maa forfærdes og frygte.

"Fred udi kirken vi af dig begjære,
Fred udi landet, Herre Gud, lad være.
Fred udi hjertet du for alting give
Saa os at blive."

Af hjertets dyb frembærer vi for dig folkene, som er midt op i krigen. Herre, sæt en grænse for krigen med dens rædsler. Maatte den store tugtelse drive folkene til at søge dig og finde freden den sande for tid og evighed! Ja, maatte freden blive det nye aars gave til den enkelte og til folkene for Jesu skyld!

"Det norske ord "fred" er et kort ord, bare fire bogstaver. Men hvad ligger der ikke i dette lille ord? Hvad staar det ikke for? Jeg

sbarer: For det største gode her og hisjet. Vil vi saa forstaaelse for, hvad fred er, maa vi se paa modsætningen, paa ufred og krig. Det er jo altid saa, at en sag vil træde saa meget klarere frem, naar den har modsætningen ved sin side. Det skønne staar i en herligere glans med det stygge som modsætning, det gode med det onde som modsætning. Tænk for eksempel paa ufred inden familien, naar mand og hustru bliver uvenner, eller, hvor børnene bliver uvenner indbyrdes eller med forældrene! Et saadant med sig selv splidagtigt hjem kan med rette kaldes et helvede paa jorden.

Eller tænk paa ufred blandt naboer. I den fjerde bøn beder vi om "gode naboer." Ufred mellem dem kan gjøre livet næsten uudholdeligt.

Eller tænk paa ufred mellem dem, som har været venner! Al erfaring viser, at saa ofte de, som har været de bedste venner, bliver de bitreste uvenner, naar der blir ufred mellem dem.

Tænk paa ufred inden en menighed, naar

familie reiser sig mod familie og alt tyder paa gjensidig uvilje og mulig sønderrivelse.

Tænk paa ufred i et samfund, med al den ubygge, spænding, sorg og synd den bringer med sig.

Udvides saa vor synskreds og vi tænker paa ufreden inden et helt folk, en hel nation, hvor partierne staar saa skarpt mod hverandre, at man naarsomhelst tør vente et udbrud, hvorledes skjælver ikke da hjerterne?

Og i disse tider fyldes vore hjerter med gru ved tanken paa den store ufred, krigen mellem Europas nationer. Millioner med vaaben i haand og med de frygteligste mordredsfaber sjøder sammen. Vort blod kan isne, naar vi ser udover slagmarkerne efter kampens torden, og vi har for os en uoverskuelig masse af saarede, døende og døde. Mænd i den kraftigste alder, ynglinger til hvem store forhaabninger var knyttet, hjemmenes jordiske støtte, meies ned som græs, eller bliver krøblinger for livet. Tænk saa dertil paa enernes, hustruernes, mødrenes og de faderløses vekkelse eller stumme sorg. Ingen magter at skildre ufreden, krigen i hele dens rædsel. Fra millioner hjerter raabes der op til fredens Gud i himlen: Herre, sæt i naade en grænse for krigen!

"Fred ndi landet, Herre Gud, lad være!" saaledes som vi synger i en af vore bededagsjalmer.

Der gives imidlertid en ufred af end dybere art end den, som nærmest berører vort legemlige velvære. Der er en sjælens ufred, en hjerterets ufred, der ligesom krigen er syndens frygtelige følge. Mangfoldige sjæle savner fred i sit indre, de er fredløse. Man møder baade i by og paa land og paa vand saa mange mænd og kvinder, der forfølges af blodhævneren, af sin samvittigheds anklage. De har det saa ondt, de har ikke fred med Gud. De har i lange tider taget alt, hvad verden bød dem af saakaldte goder og glæder, de har tømt det bæger, som blev budt dem, de har nu intet, som kan holde dem sammen og oppe, de er saa livslede og livstrætte.

Alt, hvormange sønderrevne hjerter, fredsløse sjæle, gives der ikke!

Eller vi har for os de mange, hvis sjæle er dysset i søvn, de prøver at glemme sig selv i ligegyldighedens og sorgløshedens arme. De synes at leve noksaa fornøjet og tilfreds, men det synes kun saa, thi der vil komme en bitter stund, da intet mere magter at dække over den dybe kløft.

Der gives saa mange slags selveddrag for det menneskelige hjerte.

Men gives der da ikke nogen virkelig sand fred? Jo, Gud være lovet, i de ord vi har hørt staar vor Herre og Frelser for os og siger: "Fred lader jeg eder, min fred giver jeg eder, ikke som verden giver, giver jeg eder, eders hjerte forfærdes ikke og frygte ikke."

Gud er og kaldes "Fredens Gud." Han er ikke forvirringens Gud, men fredens Gud. Vor Herre Jesus Kristus kaldes "Fredsfyrsten," "for at fyrstendømmet maa være stort, og freden uden ende over Davids trone." Om ham siges der i det gamle testamente: "Og denne skal være fred," og det nye testamente svarer: "Thi han er vor fred, han, som gjorde et af begge og nedbrød adskillelsens mellemvæg, fiendskabet."

Gud være evig lovet og priset, Jesus Kristus, som selv er freden, har stiftet fred mellem Gud og den verden, som havde gjort oprør imod ham, thi "Gud forligte i Kristus verden med sig selv, idet han ikke tilregnet dem deres overtrædelser og har oprettet forligelsens ord iblandt os."

Jesus har stiftet fred mellem himlen og jorden gennem sin forligelse, gennem sin forsoning. Han har oprettet et fredens rige paa jorden, i hvilket den Selsigaand regierer som fredens Mand. Dette vidunderlige, uhyjnlige rige bestaar af alle troende i verden, og i dette rige kan der med rette siges midt under al ufred, at "retfærdighed og fred kysker hinanden." I dette rige, som fremtræder i verden gennem de troende i hver eneste menighed, møder Jesus frem med sin fred i naadens midler, i daaben, i ordet, i den hellegelige nadver. De er alle bærere af den fred,

han selv saa dyrt har bundet, og i det ord fred samles alt, hvad Jesus i kirken byder menneskenes børn. Jeg ved ikke, om I har lagt merke til, hvorledes velsignelsen, som er knyttet til hver kirkelig handling, samles i det lille ord "fred."

Efter bort gamle ritual blev efter præken menigheden mødt med den aronitiske velsignelse: "Herren velsigne dig og bevare dig, Herren lade sit ansigt lyse over dig og være dig naadig, Herren løfte sit aasyn paa dig og give dig fred."

Det lille ord "fred" med alt det, som det bærer i sig, skulde være det sidste ord fra prædikestolen Søndag. Det svarer selvfølgelig til den apostoliske velsignelse, som nu lyder tilslut fra prædikestolen: "Vor Herres Jesu Kristi naade, Guds kjærlighed og den Helligaands samfund være med eder alle."

Fra alteret lyder i messen som det sidste ord til menigheden den aronitiske velsignelse med sin "fred."

Bed hver barnedaab, ved hver absolution lyder det: "Fred være med dig" eller: "Fred være med eder."

Over nadverhandling afsluttes med den aronitiske velsignelse. Bed hver konfirmation siger præsten efter haandspaalæggelsen til hvert knæfald af de konfirmerede: "Fred være med eder."

Der gives ingen større brudegave for noget brudepar end kirken's sidste ord til det: "Herren løfte sit aasyn paa dig og give dig fred."

Bed kirkers indvielse er det sidste ord efter indvielsen: "Fred være med dette hus og med alle dem, som gaar ind deri."

Bed kirkegaardsindvielse hedder det tilslut: "Herren lade sin fred være over dette sted til opstandelsens store dag."

Bed begravelser er atter det sidste ord: "Fred være med eder."

Oste pleier man ogsaa synge: "Fred med din aske, tabte ven, vi sees igjen, fred, fred." Eller:

"Gaa nu hen og grav min grav,
Jeg er træt, nu vil jeg slumre,
Lægge ned min vandringsskav,

Gvor de sidste flygger skumre.
Lægge mig til hvile ned,
Jare bort herfra i fred."

Og tilslut samles bore tanker og vor sang paa jorden "om fredens boliger," om "fredens pauliner," hvor vi skal staa med fredens symboler, med palmegrene i bore hænder og fredens sange paa bore læber.

Saaledes samles i grunden alle Guds gaver til menigheden, og alt det, som de kirkelige handlinger staar for, i dette ene, lille, men store ord "fred." Fredens Gud og Jesus, som er vor fred, og den Helligaand som fredens Mand, vil gennem fredens ord tage os i sin favn og give os, hvad verden ikke forstaar og ikke kan give.

"Fred" er fyldt med det evige livs kræfter, thi det er budskabet fra Gud om hans findelag mod os for Jesu forsonings skyld. Saaledes som en af nordens mægtige salmedigtere saa vakkert synger:

"Fred til bod for bittert savn
Gav os Gud i Jesu navn,
Fred os kjøbte med sit blod,
Fred os Jesus efterlod,
Kristendom er i en sum
Fredens evangelium.

Fred er kirken's velkomstord
Og farvel paa denne jord.
I vor daab det til os lød,
Skal gjenlyde i vor død:
Fred med eder, Herrens fred
Nu og i al evighed!"

Men dette ord "fred", med sit rige indhold, vil nu ogsaa i hvert hjerte fremfalde den tilstand, som vi kalder "fred," nemlig en god samvittighed, en stille bevidsthed om, at vi har fred med Gud. Derfor synger vi:

Naar Jesus kommer ind i huset,
Og hans den søde hjælsens fred
Går alle hjerter gennemfuset
Og sænket sig i hjælen ned,
Da blir det stille, lyst og mildt,
Da enes atter hvad er skilt.

Naar Jesus kommer ind i landet
 Og fanger folket med sin magt,
 Og alle hjerter haver sandet
 Hans ord og gjort med ham sin pagt,
 Da blir det lykteligt at bo
 I Herrens fred og stille ro."

Her hører du først om "den søde hilfens fred," med hvilken Jesus kommer ind i huset og til hjertet. Det er med budskabet om den fred han har bundet, med budskabet om, at Gud er en forsonet Gud, at himlen nu er aaben.

Swor nu dette budskab gjennemfuser hjertet og sænker sig i sjælen ned, der blir det stille, lyst og mildt. Der skabes en forunderlig tillid og fortrosthed til Guds naade, til syndernes forladelse. Denne bevidsthed virker igjen en stille ro, en stille glæde, en stille tryghed midt under de indre og ydre storme, ja hjertet ikke forfærdes, og frygten drives paa dør.

Du er da kommen ind under den Guds fred, som overgar al forstand "og bevarer hjertet og tankerne i Jesus Kristus." Først da blir et menneske i sandhed lykteligt, naar den bøn har fundet sin opfyldelse:

"Fred udi hjertet du for alting gibe hos os at blive."

Naar dit hjerte har grebet Jesu fred og faaledes virkelig fundet fred, kan det heller ikke andet end jage efter fred med andre, som Paulus siger: "Jager efter fred med alle og efter helliggjørelse."

Eller, som den samme apostel siger paa et andet sted: "Derfor det er muligt, da holder fred med alle mennesker, saa vidt det staar til eder." Swor imidlertid Guds ord og vilje krænktes og sandheden kræver, at man optræder til forsvær for den, der er det ikke sandhedsvidnet, som bryder freden, men den, som krænkter sandheden.

Som kristne har vi det kald at være fredens mænd og fredens kvinder og at arbejde for fred. Derfor siger ogsaa Jesus i sin bjergprædiken: "Salige er de fredsommelige thi de skulle kaldes Guds børn."

Egentligt staar der: "Salige er de fred-

stiftende," altsaa de, som søger at stifte fred, at faa fred istand mellem dem, som lever i ufred.

Lad os aldrig glemme, at disse skal kaldes "Guds børn." De har Guds børns art ved sig.

Det store spørgsmaal for dig og mig, for enhver af os, blir da det: "Har vi fundet fred?" Kan vi af et helt hjerte sige:

"I Jesu søger jeg min fred,
 Al verden har kun smerte,
 Hans vunder er mit blivested,
 Der hviler sig mit hjerte;
 Der kan jeg bo i stille ro,
 Der findes alt det, som min tro
 Saa længjelsfuld begjærte."

Kan vi sige: "Guds fred er mit første og mit sidste? Har jeg kun den, vil jeg ikke forfærdes eller frygte. Lad komme, hvad komme vil, mit arbejde, min kamp, min glæde og sorg, skal bæres og forklares af en stille indre fred med Gud. Med Guds ord for øie vil jeg prøve at gjøre fredens gerninger paa jorden, indtil jeg med den gamle Simeon kan sige: "Herre, nu lade du din tjener fare i fred, thi mine øine har seet din frelse," og saa gaa ind til fredens boliger for evig at leve i Guds fred.

Maa det nye aar blive et fredens aar i hjerte og hjem, i kirke og i stat, blandt folkene paa jorden for Jesu skyld! *)

*) Efter "Skandinaven" for 1ste Januar 1915. Med "Skandinaven"s og dr. Stubbs tilladelse optager vi dette deilige vidnesbyrd om fred her i vort blad iaar. Just de samme grunde til at bede og prædike om fred baade paa kirkeligt og borgerligt omraade er forhaanden iaar som i for.

— "Budb." red.

"Hvad skal du gjøre i himlen?"

Der er meget saa mennesker som, hvor syndig de end lever, ikke har et svagt haab om at de skal komme til himlen. Det falder

dem ikke ind, at de muligens ikke vil bli lykkelige der.

"Jeg sidder netop og tænker paa", sagde en herre til kufften der kjørte for ham, "hvad du skulde gjøre, hvis du kom til himlen. Tænk om der nu ikke findes hester og kjøretøier du kan bande over, ingen vertshus hvor du kan drikke, ingen af dine ligesindede kammerater du kan slaaes og skjændes med, Hvad vil du bestille i himlen?"

Ja, hvad mon?

Ungdomsforbundet

Søndag 9de Januar.

Ap. gj. 26: 12—23.

Bibelen og hedningemissionen.

Dette afsnit af Guds ord er en del af Paulus' forsvartale for kong Agrippa. Han forsvare sit eget guddommelige kald og sin gerning. Apostelen Paulus opfattet sit kald, som særlig missions kald til hedningerne. Gud vil frelse hedningerne; han vil frelse alle folkeslag. Jesu store missionsbefaling: "Gaa ud og gjør alle folkeslag til disciple" er en befaling til alle kristne, til at føle sit personlige ansvar for hedningernes frelse. Der er mange som nyder, i det ydre, kristendommens velsignelser og goder idag, som aldeles intet ansvar kjender for at bringe evangeliet til andre. Det var en lang tid at kirken, som saadan, ingen mission i hedningeland øved. Kirken ansaa det som statens opgave at drive missionsgerning.

Hvad har da bibelen at sige os om hedningemissionen? Det er meget i mange stykker. Vi kan kun her nævne enkelte træk.

1. Den skildrer for os hedningernes nød. De er uvidende og vanke i mørke. De er uden Gud og uden haab i verden. De vandrer og lever i alstens skam og last. Bange anelser rører sig i sjælen om de evige ting. Angst og gru for døden ruger over hjerterne. Gedenkskabet er djævelens verk, og afgudsdyrkerne er djævelens tjenere. Denne elendige tilstand burde gaa os til hjerte.

2. Gud vil at evangeliet skal prædikes for hedninger. Det er hans vilje at alle kristne, ikke bare skulde be for deres (hed.) frelse, men virkelig ta fat efter evne, gave og midler at gjøre missionsgerning. Det er en velsignelse som kommer over Guds folk som frugt af missionsgerning.

3. Gud kalder, danner og uddriver redskabere som arbejdere i sin høst. Et saadant redskab, dannet og dreven redskab, var Paulus. Han var lydig mod det himmelske syn. Paulus' ombendelse er en mærkelig aabenbaring af Guds store kjærlighed til en egenfindig og trodsig mand. Den er en af de klarste beviser for, hvad Guds naade kan udrette, naar et menneske bøier sig for Gud. Paulus fik af Jesus vide, hvad han skulde gjøre.

4. Bibelen er den regel og rettesnor, hvorefter vi har at rette os ogsaa i missionsgerningen. Mere bibelsk kristendom blandt de enkelte kristne. Mere bibelsk greb og bibelsk aand i gerningen. Mere af Jesus i de kristne, og mere for Jesus i handling; mere Kristi ære og mindre mennekeros og menneskegunst. Maa der bli sterk, dyb, inderlig missionsfjans hos os, maa Gud faa bruge os, maa ingen kristne gjøre sig ubrugbar for Gud.—Wick.

Ja, hvorfor ikke? "Dersom de russiske soldater maa give op alkoholholdige drikke, fordi det hindrer dem i at udføre sin gerning, hvorfor skulde ikke en almindelig borger gjøre det samme? Dersom det er bevist, at alkohol er et onde og bare et onde, dersom det formindsker en persons dømmekraft saavel som hans arbejdskraft, hvem vil paaastaa, at en nation med ligegyldighed skulde se paa, et saa frygtelig onde, bare for at nogen forholdsvis faa personer skal blive rige paa noget, der i alle henseender er absolut ødelæggende? Hvorfor skulde vi fordomme og forbyde brugen af opium, morfin og cocaine, dersom de fremdeles skal holde paa at tilbede ved øl- og brændevinsalteret. —B. S. Bryan.

Missionsbuen

HAPPY NEW YEAR!

"We would bring a joyous message
To each one this blessed day
And would scatter words of kindness
All along life's rugged way,
Aid the weary feet that wander
And would lead to paths of light;
Those who turn aside from duty,
To the ways of truth so bright.

Happy New Year! God be with you!
May He guide you, one and all,
Till with garnered sheaves you tarry,
And you hear His angel call.
May He guard you and direct you
All the way, as on you toil,
Heaven bless you and protect you,
Till you safely reach your home."

Laura Newell.

ANOTHER YEAR!

"Another year of progress, another year
of praise,
Another year of proving His presence
all the days,
Another year of service, of witness for
His love;
Another year of training, for holier work
above.

Thank God He gives no endless way,
But lays His hand across the road,
Calls many a halt and bids thee stay
And rest thee of thy load.

He is too full of grace to deal
A breathless road that never swerves;
But all things turn and pause and wheel
In restful, joyful curves."

The new year comes like a closed
book. We do not know what it contains
untill it has been carefully read. Silently
it comes and takes its place and day by

day moves surely on, never waiting, never
pausing, for any of our unfulfilled duties,
or unaccomplished tasks. We do not
know just in what form our sorrows or
struggles will be in the year of 1916, but
some things we know and count on, that
there will be some tears to shed; some
weary days when heart aches and feet
aches; some sleepless nights, some rough,
stony ways,—some beautiful roses hiding
sharp thorns, some lovely forgetmenots to
pluck by the wayside, someone to help
cheer and strengthen, every day.—Just as
surely as the mountains stand, rugged
and steadfast, from one century to an-
other, so surely do we know that God's
love and constant care will last on thru
the new year, as it did thru the old. *Our*
love changes, our feelings are not con-
stant, but *His* love is always the same,
true and steadfast. Just as surely as we
fight life's battles in God's strength, so
surely shall the victory be ours. We
mothers are always so busy, and each
new year seems to bring new duties, new
tasks. But let us earnestly try to see
what we can make of "the broken frag-
ments" of our time. Phillip Brooks says:
"Glean up its precious dust those leav-
ings of days and remnants of hours, which
so many are sweeping out into the vast
waste of existence. Perhaps, if you be
a miser of moments and half-hours and
unexpected holidays, your careful gar-
nerings may ensure you a full and profit-
able life, and *you may become richer in
knowledge, than those whose time is all
their own.*" — — — We know, too, that
into all our lives, this year as last year,
will come many little unexpected sur-
prises to brighten our days. If we only
keep our eyes open we shall see that
"flowers of kindness" are found along
the way, every day. Longfellow says:
"God drops added sweetness into His
children's cup, making it to run over.
The success we were not counting on, the
blessing we were not trying after,—the

strain of music in the midst of drudgery, the beautiful morning picture or sunset glory, thrown in as we pass to or from our work; the unsought word of encouragement or expression of sympathy, the sentence that meant more for us than the writer or speaker thought,—these and a hundred others that every one's experience can supply. You may call it accident or chance—it often is; you may call it human goodness—it often is; but *always, always it is God's love*, for that is always in it. These are all His free gifts."

So let us meet each new day with new courage, knowing that "Our strength is made perfect in weakness" and that "*He remembers His children.*"

„Den gamle grund.

En samtale om foreningslagen.

Af Søren Pettersen."

Og

Foreningslagen.

Ved N. J. Løhre.

Paa forfatterens eget forlag er just udkommet en pamflet paa 46 sider, som bærer ovennævnte navn. Jeg vil her ved faa anbefale, at alle, der er interesseret i foreningslagen, forskaffer sig denne pamflet og læser den gennem og med eftertanke. Den kan faaes ved at jende ti cents til forfatteren, hvis adresse er Rolette, N. D.

Jeg vil venligst bede læserne med eftertanke at læse, hvad jeg her skriver om foreningslagen, jaavel som om denne pamflet. Da pamfletten faar, som jeg antager, en vid udbredelse blandt vort folk, saa vil jeg her faa anføre fra samfundets protokol, de satter i foreningslagen, som der omhandles. Thi uden at besidde dem kan ikke pamfletten retteligen bedømmes. En protokol fremstilling falder vel nærmest i min lod at give, og derfor fremlægges den her.

I synodens referat for 1915, pag. 162 er en trykfeil. I Gaistvolbs forslag er hen-

vist til pag. 33; det skulde bære til pag. 42.

Ann.:—Nedenfor bruges Jf. for at betegne den pamflet om foreningsforhandlingerne, udkommet paa vort forlag, og G. G. om S. Pettersens pamflet.

A) Om naadevalget:—Opgjør.

1) Synodens og den Forenede Kirkes foreningskomiteer anerkjender enstemmig og uforbeholdent den lære om udvælgelsen som er fremstillet i konfordinformelen art. 11 (den saakaldte første læreform) og Pontoppiddans "Sandhed til Gudsfrygtighed," spørgsmål 548 (den saakaldte 2den læreform). Jf. pag. 33.

Besluttet at parantejerne hentydet til i formandens indberetning, pag. 42, stryges. Ref. 1915. Pag. 162. Altsaa er nu parantejerne i ovennævnte artikel strøget af alle tre samfund.

Referat for 1915 pag. 41 til 42, hvor parantejerne behandles, maa ogsaa læses af enhver før man er færdig med at udtale en mening i denne sag.

B) Absolutionen.

Punkt 1. Absolutionen, som efter Guds befaling og i hans navn tilfiges dem, der begjærer evangeliets trøst, er Guds egen afsløvende handling gennem ordets tjeneste.

Punkt 2. I absolutionen tilfiger Gud synderen alle hans synders naadige forladelse som et naadens og forligeligheds gode, der er stiftet og erhvervet ved Jesu blods fortjeneste og nedlagt til annamelse i evangeliets naadefulde forjættelse.

Punkt 3. Det middel, hvorved synderen annammer, tilegner sig og saaledes blir delagtig i syndsforladelsens gave og stat, som af Gud i absolutionen fremræffes, tilfiges og skjænktes, er troen.

Punkt 4. Absolutionen selv er altid en virkelig og gyldig Guds absolution, skjønt den ikke gavner uden tro, og skjønt altsaa en ubodfærdig og vantro hykler ikke bliver delagtig i den ham tilfagte syndsforladelsens gave.

Punkt 5. Naar det i den kirkelige sprogbrug med rette heder, at kun de bodfærdige skulle afløses, saa ligger deri ikke, at nøgle-

embedets forvaltere kunde kjende hjerterne og afgiv en dom over sine skriftebørns hjertertilstand, men kun, at det er deres pligt samvittighedsfuldt at give agt paa de skriftendes bekjendelse i ord og levnet, for ikke at give hunde det hellige, og faste perler for svin. Math. 7: 6.

Endvidere siges i dokumenterne om denne sag følgende: "Med hensyn til kirkeskifte overlades det til enhver menighed at bestemme derom. Men for at det i det hele kan være ensartethed ogsaa i kirkelige ceremonier, saa tilraader samfundet, at menighederne følger den norske kirkes ritual, saaledes modificeret som det nu almindelig bruges blandt os. Konf. art. 4. §. pag. 42.

4. Kirkeskifte.

A. Angaaende kirkeskifte henholder vi os til de principer, som er udtrykt i den lutherske kirkes bekjendelseskrifter.

Disse er i korthed følgende:

a) Til kirkes fænde enhed er det ikke nødvendigt, at der overalt er de samme kirkeskifte, naar der ellers er enighed i læren. (Augsb. Konf. art. 7.)

b) Derfor har Guds menighed paa hvert sted og til enhver tid ret og magt til, hvad denne sag angaar, at ordne sig paa den maade, den anser for tjenlig. (Konf. art. 10.)

c) Men kirkeskifte eller rituelle bestemmelser, som ikke er mod Guds ord, og som gennem længere tid har været brugt i vor kirke og tjent til fred og god orden, bør dog saavidt mulig iagttages overalt og ikke uden rimelig grund forandres eller affattes. (Augsb. Konf. art. 15 og Apol. art. 8.)

B. Forat der saaledes i det hele og store kan være ensartethed ogsaa i de kirkelige ceremonier, saa tilraader samfundet, at menighederne følger den norske kirkes ritual, saaledes modificeret som det nu almindelig bruges iblandt os.

C) Samarbejde.

"De tre samfund lover hverandre med alt alvor at følge den regel ikke at have kirke- ligt samarbejde med reformerte og andre,

som ikke deler samfundets tro og bekjendelse." Foreningsartikler, 3. §. 39.

D) Lægmandsvirksomheden.

3) "Naar menigheden har overdraget embedets forvaltning til en eller flere, da bør ingen uden i nødsfald offentlig lære eller forvalte sakramenterne uden menighedens fald." Rom. 10: 15; Heb. 5: 4. Aug. Conf. art 14.

4) "Dette prædikeembede ophæver ikke det almindelige prestedømme; men det er enhver kristens ret og pligt som aandelig prest at virke til gjenfærdig opbyggelse, hver i sin stand og efter den leilighed og de gaver, Herren har givet ham dertil, enten mand og mand imellem eller i sammenkomster i menigheden." 1 Pet. 2: 5, 9; 1 Thes. 5:11; Schmalk. Art. 111: 4.

5) "Gud vil ogsaa at de særegne naadegaver, han maatte have givet visse personer i menigheden, og derfor er menighedens eie, skal tages i brug af menigheden, saaledes ogsaa særlig den gave at kunne forkynde Guds ord for en forsamling.

Følge Guds ord skal den, som har faaet denne naadegave, kaldes til denne tjeneste i menigheden ved dens opfordring eller samtykke, og bruge gaverne under tilsyn af menigheden eller den, som menigheden har kaldet til at føre tilsyn med arbeidet i menigheden, saaledes som Guds ord og vor kirkes bekjendelse siger." Rom. 12:6—3; 1 Kor. 12; 1 Pet. 5:1—2; Ap. Gj. 20:28; Heb. 13:17; Augsb. Conf. Art. 14.

6) Menigheden lider skade, hvis enten den selv ikke vil gjøre brug af naadegaverne, eller de der har faaet naadegaverne, ikke vil tjene menigheden med dem". 1 Kor. 12:7, 17, 20, 21.

7) "Menigheden kan ogsaa benytte prædiker eller lægmænd, der har godt vidnesbyrd for lære og liv, fra andre menigheder til hjælp i sit arbejde. Ogsaa dette arbejde falder under den regel som er udtalt i punkt 5." Til. 2:29; Punkt 3 til 7, §. pag. 3—10.

"For at undgaa enhver misforstaaelse i sagen erklærer de konferrerende samfund, at de anerkjender den frie lægmandsvirk-

sjomhed—saaledes som den er bestemt i fælles-rapporten derom—og vil opelske den. Det skal saaledes ikke ansees som ufirkeligt eller sværmeri at folk kommer sammen til fælles bøn og kraftig arbeide for vækkelse og aandelig liv". "Budb." for 1915, No. 50, pag. 1193. Man merk sig, at dette er fælleskomiteens tillæg til Artiklerne om denne sag.

C. Bort samfunds beslutninger fattet i 1915

Ved siden af det før nævnte forslag om at lade stryge parantejerne i opgjør, antoges følgende forslag: "Paagrund af at foreningskomiteens udkast til konstitution for det nye samfund ikke blev offentliggjort saa tidlig, at menighederne fik anledning til at behandle det sammen med foreningsbetingelserne, saa henvises denne sag til samfundets menigheder til forhandling. De paalægges at instruere sine delegater til næste aarsmøde, og at give dem mandat til afgjørende handling i denne sag. Ref. 1915, pag. 180. Paa samme side er der et forslag til forandring af navn, og paa pag. 162 et forslag, der kom ind i sidste pibestik, og blev uden videre optaget i protokollen, ikke antaget. a) Ordene "og opgjør" stryges i art. 2 b). Sele art. 3 stryges. c) Par. c art. h forandres derhen, at nadbergang foruden forudgaaende skriftemaal og absolution har retten. Se Ref. 1915, pag. 162.

Den gamle grund.

Med disse dokumentariske oplysninger forfrisket i vor tanke vil jeg nu saa tage fat paa min kjære velmente ven og ærværdige broders indlæg i foreningssagen. Det be- drøber mig at der i den forekommer udta- lelser der let kan opfattes som udtryk for uvilje mod enkeltpersoner. Vi vil ikke gjerne forstaa det didhen, thi vi har "ikke en saadan stil, heller ikke Guds menigheder". 1 Kor. 11:16.

Pamflettens titel forklares paa pag. 21, idet der staar: "Den gamle grund, det er Guds ord." Pamfletten indeholder meget godt, og bør læses med østertanke; man maa ikke gjøre sig den mening, at alt der siges er

argumenter mod forening. Man maa også merk sig hvad forfatteren angiver som ar- gumenter, der kan benyttes mod forening, og de sterke argumenter, der intet har med foreningssagen at gjøre. Hvad har, til eks- empel, den gode fremstilling om prest og al- ter paa pag. 33 at gjøre med forenings- sagen? Og hvad har egentlig afhandlingen om den "Overordentlige inspiration", pag. 38—39 dermed at gjøre? Det er et argu- ment mod de som negter den guddommelige sandheds inspiration, og inspirations-læren har vist aldrig været paa tale som et twistens spørgsmål mellem de tre samfund. Og hvad har Johannes Nabhøjs sterke indlæg mod alterbilleder at gjøre med forenings- sagen? Pag. 42—46.

N) Gammel grund og naadevalget.

Se pag. 9. Der siges med hensyn til at synoden besluttet at stryge parantejen, som ovenanført: "Men før at nævnte paragraf kan være ligelydende i alle tre samfund, saa fik de Gauges synodes komite til at stryge, hvad de før havde sagt". Nei da! Vor ko- mite var ikke med i "opgjør". Den modtog "Opgjørkomiteen"s referat og rapporterte det til Gauges Synode. De var ikke med at "fige" det. Se underkrifterne ff. pag. 35. Og nu naar de to komiteer bad os om at lade falde et par parantejer, saa "strøg" vor komite ikke det "de før har sagt." Nei, og atter nei! Se ovenfor under N). Den sidste del af dette lyder nu:—"Konfordiaformelen art. XI, den saakaldte 1ste læreform, og Pon- toppidans "Sandhed til Gudsrygtighed" spørgsmål 548, den saakaldte anden lære- form. Komiteen har ikke "for enigheds el- ler venstfabs skyld gjort sig skyldig i noget som ikke er sandt." Og disse parantesers fjernelse er ingen forbrydelse.

At "læse mellem linjerne", eller at læse ind i det skrevne mere end de nøgne ord ud- trykker, er jo ingen forbrydelse, thi al littera- tur forudsætter dette hos sine læsere. Men det er en slem fejl naar denne tilbøielighed faar raade, naar han læser *satser*, der siger hvad der menes og mener hvad de siger. Denne fejl gjør forfatteren sig ofte skyldig i,

og hvæffer saaledes sine argumenter. Det er tilfældet med hans behandling af "Opgjør". Jeg kan ikke godt forstaa den tankegang der er kommen til orde i modviljen i at have noget med "Opgjør" at skaffe. Hvorfor gjør man om denne rimelige og i sagens natur saa selvsaagne ting, et saadant opstyr? Lad mig saa udtrykke stillingen ved hjælp af en illustration:—Naar tre har tænkt paa at bo i et og samme hus, eller blive kompagnoner i samme forretning, da kræves der gjensidig enighed. Sæt at to af dem havde før været uenig om en vis sag, der hørte det fremtidige forhold til, medens den tredje havde ingen ting med disse tvistigheder at gjøre. Nu vil jeg spørge: har da den tredje part ingen ting at sige om dette opgjør, bare fordi han ikke havde part i striden der foranlediget det? Jo vist har han det. Den tredje part maa ogsaa godkjende det. Og hvorfor det? Just fordi det kom istand med det formaal at de tre skulde bo i et fælles hus eller drive en fælles forretning. Endvidere tjener den tredies anerkjendelse meget til at styrke det oprettede gode forhold mellem de før uenige.

B) Gammel grund og absolution.

Ser er vi inde paa et spørgsmål der vedrører sagen. Nu maa læserne gaa tilbage til hvad er sagt foran under første afdelings punkt B), komiteens indstilling om absolutionen. Pag. 12 af G. G. "Aarsagen til at disse ceremonier og absolutionen kom i brug i kirken, er af en saadan art at evangeliske kristne burde skamme sig ved at finde det tjenligt at bruge noget af det". Vi merker her at forfatteren sætter absolutionen i samme rubrik som ceremonier, og giver den samme behandling. I G. G. pag. 14: 1 læser vi: "Ser vi paa forholdene inden apostelkirken, saa maa vi erkjende, at hverken sagen eller navnet forekommer der". (Fra et længere citat af Lønbal). Man vil erindre at samme forfatter for nogle aar siden udgav en prædiken af Andreas Norborg over "Gimmelrigets Røgler". Denne prædiken burde, som broder Pettersen sagde, læses af alle. Jeg har ofte læst den i Norborgs postille, som jeg er heldig nok at eie. Der læser jeg

i Art. 10: "Vi finder ogsaa i den apostoliske kirke adskillige eksempler paa banlysning, saasom den blodstjænder i Korint, der gav anledning til de anførte Apostelsens ord. 1 Kor. 5:1—8. Ligeledes siger Apostelen om Hymeneus og Alexander: Jeg har overantvordet den til Satan for at de skulde reffes, saa de lære ikke at bespotte Gud." 1 Tim. 1:20, og i Art. 13: "Derfor brugtes ogsaa bindenøglen i den apostoliske tid efter Pauli ord i Kristi sted, i hans navn og kraft." 2 Kor. 2:10; 1 Kor. 5:4. Jeg vil ikke paa tage mig at sfiste ret mellem vore svenske brødre Andreas Norborgs theologi og redaktør Waldemar Lønbal's theologi og histori; de er jo begge to meget lærde mænd, biskof. Naar jeg læser Gammel Grund, da kan jeg godt indse at det ikke er nødvendigt at gjøre nogen "Rovending" for at kunne erkjende at Lønbal's fremstilling er bedre end Norborgs, selv om man derved maa forkaſte spørgsmaal 250 af Sverdrups forklaring.

Saad har altsaa denne fremstilling af absolutionen at gjøre med foreningsagen?—Den rammer jo de tre konfererende samfund uden undtagelse. Og ikke mindst Hauge's Synode, der jo har den indlemmet i sin konstitution: "c) Skriftemaal og absolution maa flittig benyttes, dog hør den ikke sættes som betingelse for nadveren. d) I de menigheder, hvor man fremdeles puffer at bibeholde forbindelsen, besølges den hidtil betygtede praksis". Hauge Synodes Konst. Art. 14, litra c og d. Vort samfunds konst. siger, at vi har absolution, og at den kan staa i forbindelse med nadveren. Derfor rammer Søren Pettersens indlæg haardest Hauge's Synode. Udkaſt til konstitution for det nye samfund nævner ikke absolution. Saa spørger vi: Har vi da kristelig ret til at forlange, at man i det nye samfund skulde saa gennemført det som Hauge Synode ikke selv har gennemført? I G. G. pag. 7 citeres det nye samfunds konst. Art. 4 (se ovenfor). Som forklaring til sidste strofe: "som det almindeligt bruges blandt os", sjoier forfatteren til "Det vil da sige den norske Synode og den Forenede kirke. Hau-

ges folk maa tie og finde sig i hvad der bruges hos os." Her lægger nok forfatteren en feilagtig tanke ind i komiteens forslag. "Blandt os" er de tre konfererende samfund. Hvad Hauge Synode har er indbefattet i "som almindelig bruges blandt os".

C) Gammel grund og samarbeide.

G. G. pag. 9: "Saa er det underlige eksklusive paragraf 3,.....og denne stænger os jo adgangen til at forsøge at redde og veilede de vildfarende". Se Art. 3 ovenfor. Dette er at læse ind i komiteens paragraf tanter der er aldeles fjernt fra den. Paragrafen er beregnet paa at modvirke den tendens at man lader sig paavirke af de reformerte og andre retninger—(man vil bestemt saa det til at dette "og andre" skal være frikirken); men det er ogsaa at læse ind i den det som ikke er der. Hvorfor ikke med "andre" forstaa saadanne sekter, der ikke kan grupperes som reformerte?—Det er jo dem som man tænker paa og ikke Frikirken. Denne paragraf stænger jo slet ikke veien til at gjøre alt man kan for at redde sjæle naar og hvor der er sjæle som kan reddes.

D) Gammel grund og lægmandsvirksomheden.

Se G. G. 25 og følgende. Se under D) ovenfor. Jeg vilde gjerne spørge: Hvad er en klar og grei fremstilling af en sund lægmandsvirksomhed, om ikke den af komiteen er det? Jo, den har den feil, "at komiteen vil at presterne skal kontrollere den". G. G. pag. 28. Men det staar jo ikke saa i artiklerne. Det er jo menighederne som, ifølge komiteens mening, skal lede den. Uden opsyn med den i vore frikirkelige forhold vilde vore kirkeføre staa aabne for allfens sektmageri! Hvem er det som skal "give agt paa hjorden", Ap. Gj. 20:28, om ikke de som komiteen har antydnet? Er denne regel for lægmandsvirksomheden saa urimelig, saa giv os da en bedre.

E) Gammel grund og Hauges synodes aarsmøde, 1915.

G. G. pag. 6, 7 og 40—41. Det er nok

lidt misvisende at sige at Hauges synode "stemte imod forening paa vort sidste aarsmøde". G. G. pag. 40. Se Ref. pag. 179: "Et forslag om at tilstemme de foreliggende foreningsbetingelser og konstitution, og anbefale dem til samfundets menigheder, faldt med 78 mod og 58 for. Det var egentlig den første klausul der gjorde at forslaget faldt. Man var ikke berettiget til at tilstemme. Havde der staaet bare at "anbefale", da tør det hændes, at udfaldet havde blevet anderledes; men trods det tvetydige og uordensmæssige i forslaget fik det dog et forholdsvis stort antal stemmer. Jeg betvivler ikke forfatterens angivne grunde hvorfor han personlig stemte som han gjorde, men jeg kender nok en og flere som stemte samme vei som han, af de grunde som er anført ovenfor. Det er en gammel regel i Hauges synode ikke at antage noget før det har været behandlet i menighederne. Det anførte forslag havde blevet et uheldigt brud paa den regel. Lad os se lidt mere paa dette: Havde, til eksempel, stemmeslirigheden været den andre vei, antaget med 78 mod 58, hvad da?—Jugen vilde have sagt, at dermed havde Hauges synode anlagt foreningsartiklerne. Derfor bliver det ligesaa sandt nu, at Hauges synode har ikke stemt ned foreningsartiklerne. Sandhed holder stik, naar den sees fra begge sider.

F) Gammel grund og kirkearbeid.

Det er nok ikke en let sag at komme til forståelse her. G. G. pag. 9. I den tredje artikkel bekjender vi troen paa en hellig almindelig kirke. Er den det samme som de hellige menneskers samfund eller er den noget forskjelligt? Forfatteren er uklar her. Hvor skal man sætte grænsen for en Kristi menighet,—naar alle medlemmer af den ydre organisation er troende, eller hvad? Og hvad er det som gjør kirken hellig? Er det medlemmernes personlige troesliv, eller er det midlerne som Gud har stillet kirken til dens raadighed? Disse spøragsmaal kommer frem, naar man læser pag. 9, og man blir staaende uden svar.

G) Forfatteren betegner komiteens rapporter for en theologisk labrynth. Den er i det ikke nogen labrynth, naar man tager ordene som de staar, og ikke gjør som forfatteren: lægger andre meninger ind i dem. Se hvad er sagt, til eksempel i forfatterens fortolkning af samarbeide, præstestyret, lægmandsvirksomhed, og at "blandt os" udelukker Gauges synode m. m.

Endvidere paa pag. 41 siges der, "thi det er vi som blev bedragne, vi ønskede oprigtig forening".—Hvad og hvorledes? Er det i abolutionsspørgsmaalet og om lægmandsvirksomheden at man blev narret. Kjære broder! disse stærke udtryk bør defineres: Den som er bedragen, ved hvori han er bedragen, nu ligesaa vel som i patriarken Jakobs tid. Sig os just hvori det bedrag bestaar, og hvem det er som bedrog os. Bedrag forudsætter jo de mest umoraliske motiver, og jeg kan ikke tro, at forfatteren tillægger medlemmerne af foreningskomiteen bedragerske motiver.

Det er ikke med glæde disse ord er nedskrevne. Men jeg har lært at respektere oprigtige meninger; det samme venters jeg altsaa hos andre. Derfor agter jeg endnu min kjære ven Søren Pettersen lige høit uagtet denne meningsforskel, som maa frem, og jeg gjør regning paa at respekteres. Jeg har læst bogen og anbefaler den igjen. Den har gjort mig godt, idet den har udvidet mit syn.

Maa Guds velsignelse hvile over os alle.

A. B.—Samtalen føres, siges der, mellem en Gauges Synodes mand og en Forenede Kirkes mand. G. betegner altsaa forfatteren, og han fremstiller sig som en talsmand for "Gaugianisme." "Gaugianisme" er nu noget tvetydigt; men for os maa det vel betegne det som Gauges Synode har staaet for i disse tytte aar; og "Gaugianismen" maa da have sat sit præg i vor konstitution og vor praksis. Men forfatteren lægger jo tankendvillinger i G.s mund, der ikke er i overensstemmelse med vor konstitution og vor praksis. Hvad G. i behandlingen af ab-

olutionsspørgsmaalet kommer med som "Gammel Grund" er jo noget for os nordamerikanske lutheriske kirkefolk aldeles "Nyt." Det er jo en total forfæstelse af al absoluti- on. Derfor hører ikke denne afhandling med under behandlingen af foreningsagen. Det er uret at fremstille abolutionsforfæstelse som noget der er en eiendommelighed for Gauges Synode. Som indlæg i foreningssa- gen kan den kun betragtes som Søren Pettersens egen reformatoriske meninger, der vistnok ikke staar i harmoni med Luther, Pontoppidan, Norborg, eller Gauge. I sin forfæstelse af abolutionen søger forfatteren tytte i læren om den "overordentlige inspiration."

Vi maa her spørge: "Er det alright" at forlange at der i det nye samfund skal gien- nemføres reformer der ikke har vundet sig frem i noget af de konfererende samfund?—Vi bghyndte forhandlingerne med hberandre ud ifra hvad vi er og ikke ud ifra hvad vi selv vilde være. Vi er alle uberegnelige, og saaledes ogsaa min gode ven Søren Pettersen: Nogle aar siden var for ham Norborg den bedste talsmand for "Gammel Grund" og nu er det Sønbeck. Vi forandres med tiden; og derfor naar der skal forhandles om forening maa man gaa ud fra det dokumentariske og ikke fra det der hænger i luften eller bevæger sig hos enkelte.—R.

Kredsmøde.

Nordre Minnesota Kreds af Gauges Synode afholdt sit aarsmøde i Zions menighed, Fergus Falls, Minn., undertegnedes kald, den 16—18de November 1915.

Pastor R. Ellingsen holdt aabningsprædiken i tilknytning til Caf. 4de kapitel og lagde forsamlingen varmt paa hjerte, at vil man vinde seier i kampen mod mørkets hær saa ster det ikke ved kraft og ikke ved magt, men alene ved Guds aand.

Kredsjens formand, M. M. Dahl, tog derpaa ledelsen af mødet og ifølge beslutning gik man over til forretning. Følgende valg foretoges: Viceformand, G. E. Gjærstad; kassierer, D. M. Hanson; sekretær, underteg-

nede; medlemmer paa bestyrelsen: R. M. Skoug og L. P. Gensvik. Revisionskomite: J. F. Melom og M. S. Stang. Resolutionskomite: G. C. Gjerstad og undertegnede. Kasjererens rapport antaget. Sekretærens rapport antaget. Det blev besluttet at vælge en nominationskomite paa tre som skal fremsætte kandidater for at 1. holde aabningsprædiken, 2. at indlede samtaleemne, 3. holde missionsprædiken, 4. at nominere embedsmænd ved fredsens aarsmøde. Paa denne komite blev valgt J. F. Melom, L. Ellingsen og N. D. Lee.

Det blev besluttet at holde et missionsmøde i Twin Valley, past. Gjerstads kald, den tredje uge i Februar 1916. Til prædikant ved dette møde valgtes past. M. L. Dahle og som indleder valgtes past. U. D. Johnson. Past. J. F. Melom valgtes til at holde missionsprædiken. Besluttet at holde samtalemøde i Broderheims mgh., past. D. M. Hansons kald, engang i Marts.

Bestyrelsens rapport blev antaget som følger: For det kommende aars vedkommende kaldes der emisjærer til at rejse to og to sammen for at virke i menighederne ved at sammenkalde disse til to a tre dages samtalemøder. Besluttet, at der holdes omtrent otte maaneders emisjar virksomhed i fredsen. Til emisjærer blev valgt: S. D. Lee, L. P. Gensvik, Lawrence Olson, R. D. Nas, R. M. Skoug og L. P. Strøm. Besluttet, at emisjærerne betales med samme løn som i fjor og at formanden ser til at supplere de emisjærer som ikke kan rejse. Besluttet, at fredsen deles i tre virkejdistrikter som følger: 1. Greenbush kaldet, M. Skogerbos, B. Olsons og L. Ellingsons kald. 2. U. D. Johnsons, undertegnedes, J. F. Meloms og M. L. Dahles kald. 3. G. C. Gjerstads, D. M. Hansons og N. A. Dahls kald.

Resolution—Da past. J. L. Lassefson nu er fraskilt fredsen føler vi trang til at takke ham for tro tjeneste i Herrens vingaard iblandt os og nedbeder Herrens velsignelse over ham i hans nye virkefelt. Der

blev ogsaa ved reisning takket de emisjærer iblandt os som rejser uden betaling.

Samtaleemnet, som var Ef. 4, 20—21, blev indledet ved past. G. C. Gjerstad. Omendkjønt emnet var kort blev der dog lagt tilrette mange dyrebare sandheder som fandt vej ind i tilhørernes hjerter og som visstlig vil bære evigheds frugter. Mange besøgende bivaanet mødet og tog flittig del i samtalen. Den anden dags aften var der nadbergang og rigtig mange nød af dette troestyrkende maaltid. Den sidste dags aften blev benyttet til korte vidnesbyrd og afskedsord. Man skiltes med følelsen af at det er godt for Herrens børn at bo sammen, der ved styrkes troen og frimodigheden tiltager.

De tre paafølgende dage blev der holdt samtalemøde i Wang mgh., en fæls mil nordøst fra byen. Mange af præsterne maatte rejse hjem, men saa var der mange lægbrødre som kom og var med og saa blev der samtale ligegodt. Pastor Gjerstad og pastor Hansson var med den første dag, men pastor Dahl kom først ud den sidste dag af mødet grundet paa, at han blev stødt noksaa haardt, idet heftene løb ud paa veien til mødet den første dag og væltet ham ud af bugghen. Det kunde gaaet værre, ja man, og det tvivler vi ikke paa, dersom ikke Jar's beskyttende haand havde været med.

Past. Hansson indledet emnet Ef. 6, 10 20: Vi er her tilhuse i den stridende kirke, det betyder kamp. Kampen er mod en mægtig fiende, ondskabens andehær. Det nytter ikke at kæmpe mod denne hær med kjødelige vaaben, men kun saadanne som teksten nævner: sandhedens bælte, retfærdighedens brynje, troens skjold, frelsens hjelm og aandens sværd. Kommer man i slig rustning i al bøn og paakaldelse, saa har man intet at frygte, thi da har man en med sig paa denne færd for hvem alting maa bugne. Søndag var den sidste dag af mødet og da var der ganske mange folk samlet. Der holdtes altergang formiddag. Eftermiddag brugtes til samtale og vidnesbyrd. Man fik

ogfaa her erfare at det ikke er forgjæves at samles om Guds ord. Gud give sæden bæst.

—J. M. Johnson, jefr.

Glee Clubbens tur.

J Lakefield mødte pastor Nesvig os ved stationen. Da de fleste af os kjender ham fra skoledagene, var det saa rimeligt at vi glædet os i at faa træffe ham igjen samt at faa besøge det sted hvor han har sit virke. Straks efter middag samledes vi i kirken der i byen. Der var mange som mødte frem tiltrøds for at dette er kornhøstens travle tid og det lakker fort mod den kolde vinter. Før end vi drog afsted over prærien til Geron Lake samledes vi hos Adolph Nestrud. Folket paa stedet havde nemlig arrangeret det sli, at vi skulde ikke "fare fastende" derafra. En saadan sammenkomst bidrager jo til at vi fra skolen og folket i menighederne lærer hverandre nærmere at kjende.

En af dem som velvilligt kjørte os i "autos" til Geron Lake var M. A. Johnson. Vi nævner ham i denne forbindelse, ikke fordi at han udmærkede sig fremfor andre kjørere, men fordi det er saa sjældent at man møder nogen af de saa som frekventerede vor skole i aaret 1879 da Gauges Synode begyndte sin virksomhed paa "haugen." Dengang havde man bare to lærere, nemlig Eisteinsen, som for længe siden har endt sit arbejde, og Brohough, som fremdeles er med os. Nu, derimod, har vi ti fast ansatte lærere samt nogen studenter som assistere.

Det traf til at være et nummer af "Lyceum coursen" som skulde udføres i Geron Lake samtidig som vi tænkte at give bort program. Men de, som havde med dette at gjøre udsatte sit møde til senere paa kvelden for derved at give flere folk anledning til at komme til Gaugeskirken hvor prof. Wee talte og Glee clubben sang. En saadan forandring af tiden maa man jo paaagjønne og da især naar det gjøres af folk som er mindre interesserede i vor skole.

Vennerne ved Beresford satte bord for os straks efterat vi steg af toget. Det tog vi

som en velkomsthilsen. Paa vor vej til Romsdals menighed standset vi en liden stund ved hjemmene, som tilhører Synoden. Da vor tid var knap fik vi kun besøge gamlehjemmet. Her har de gamle et prægtigt sted. Børnelserne er lyse og tiltrækkende og desuden har man vistnok Guds ord rigelig iblandt sig. Vi fik det indtryk at mange af disse som nu er i livets aften elsker Gud og hans folk.

Søndag den 12te samledes vi paa tre steder nemlig i Romsdals og Skrefsruds menigheder samt i byen Beresford om kvelden. Folk mødte villig frem. I byen havde vi en ualmindlig stor forsamling. Mange maatte forlade kirken, blev det os fortalt, fordi de kom ikke ind. Dette var baade en skuffelse jaabelsom en opmuntring.

Mandags morgen kjøbte vi billet til Centerville. Paa formiddag samledes vi i Melhus kirke, som ligger 10 mil nord fra byen. Ifølge planer og bestemmelser skulde vi have sjunget i Centerville om kvelden; men paa grund af et afholdsmøde, som ogsaa var bestemt paa samme tid, fandt man det raadelig at forandre tiden for vort møde til kl. 3:30 paa eftermiddag. Da det er vanskeligere at samle folk om dagen end det er om kvelden, og da især i byen, havde vi derfor ikke saa mange paa det sted som overbar bore koncerter, som vi ellers kunde have haft. Dog vil vi ikke klage og langt fra ikke bebreide. Hidtil har man vist os stor opofrelse og støttet os meget paa vor rejse.

I Roseni menighed, pastor Jacobsons kald, var man samlet til finanskommissionsmøde da vi kom did. Fra fjern og nær havde man samlet sig. Det var derfor kjært at faa anledning til at se en sli stor forsamling. Her talte vor lærer over 1 Sam. 7: 12. Vi føler at vi er tak skyldig til dem, som havde arrangeret for vort komme, og da især at J gav os en af sessionerne til vor raadighed. Overalt har vi forsøgt at bringe de folk og menigheder, som vi har besøgt, vor skoles hilsen, og vi har ogsaa forsøgt at tolke skolens sag saa man kunde faa et bedre kjendskab til den virksomhed som drives ved Red Wing

Seminar. Dette fik vi gjøre ogsaa i Roseni
menighed. (Fortættelse.)

Et horn for sit folk han har kjær.
Den fromme med frelse han kroner.
—Adolph Jacobsen.

Den 148de Davids psalm.

Kvitteringen.

Mel.: Løver den Herre, den mægtige Konge.

Galleluja, Iøver Herren fra himlens høie!
Løver ham englenes hære, der staar for
hans gie.

Løver ham fol!

Skin ifra pol indtil pol!

For at hans navn at ophøie.

Løver ham himlens stjerner, som tindre og
funkle!

Maanen, som skinner og lyser i natten den
dunkle.

Himmelens vand

Spredter Guds lov over land,

Draaber, som tindre og funkle.

Løver ham alt, som han skabte og danned
saa prægtig!

Ild, hagel, sne, damp og stormen, som blæser
saa mægtig!

Efter hans ord,

Gjør den sin gerning paa jord,

Altid fuldkommen og rigtig.

Bjerger og høie, frugttræer og jederens trone,
Lovsang skal bringe fra jorden og op mod
Guds trone.

Hvert dyr og kvæg,

Krybdyr og fuglene med,

Løver ham hver paa sin tone.

Op, jordens konger og folk at hans navn
at berømme!

Hylder og alle, som er givet magt til at
dømme.

Englinger med!

Somfruer paa ethvert sted,

Kommer, som mægtige strømme.

De skulle love hans navn med de yndigste
toner,

Hans Majestæt over jorden og himmelen
troner.

Ophøiet er!

Suffer du historien om Morten Luther,
da djævelen kom til ham med en lang, sort
liste over alle hans synder, saa lang, at det
næsten kunde være nok for hele verden.
"Ja, jeg kjendes ved dem allesammen", sagde
Luther, "har du flere?"

Djævelen gik og kom med en anden liste,
endnu længere end den første, og da Luther
saa den, sagde han: "Åh ja, ogsaa dem ken-
der jeg, har du flere?"

Den fæle anklager, som var godt hjemme
i sine sager, kom snart frem med en endnu
længere anklage, som der ikke syntes at være
nogen ende paa. Luther ventede til der ikke
var mere, og saa sagde han: "Har du nogen
flere?"

"Er det ikke nok?"

"Na jo", svarede Luther, "men skriv saa
nederst paa hele regningen: "Jesu Kristi,
Guds Søns blod renser os fra al synd".

Benner, dette var en kvittering i en saa-
dan form, at selv djævelen ikke kunde sige
noget mod dens gyldighed. Hvor mange
eller saa vore synder end er, kan dog forso-
ningens blod dække over dem alle.

Seg har her paa kontoret paa væggen en
lang, tynd jernkrog med en spids. Den skal
just ikke pinte op i værelset, som den hæn-
ger der med en hel del gamle regninger
stukne paa krogen. Vel er regninger en
flem ting, men selv om jeg har en stor bunke,
indjagede de mig ingen skræk; thi hvor store
beløb de end lyde paa, er der dog ikke en
 eneste, uden at der nederst paa siden staar
tydeligt og klart "betalt" med kreditorens
navn under.

Naar jeg ser paa den bunke gamle reg-
ninger, tænker jeg paa mine gamle synder,
for hvilke der er kvitteret med min frelsers
blod; og dette er kvitteringen:

"Jesu Kristi, Guds Søns blod renser os
fra al synd".

Skifte og ufskifte.

(Af S. S.)

Vielse og bryllup.

Før brylluppet kommer vielsen. Hvor og naar skal den udføres?

En prest fra South Sioux City, (Neb.) fortalte i presteforeningen for en tid siden, at han havde udført brudevielser til alle tider og timer i døgnet og under de mest forskellige omstændigheder—fl. 1 og 2 om natten ude i gaden i lyset af automobillygterne endog. Slig praksis kunde ingen af os andre rapportere om. Forhaabentlig er slig praksis saa sjelden som den er løs og forkastelig.

Angaaende stedet bestemmer som regel staten i hvad county vielsen skal foregaa, og ogsaa lidt om tiden; men nogen nærmere bestemmelse derom har staten ikke. Sæller ikke har Guds lov eller kirken regler noget at sige derom. Derfor udfører vi vielser i kirken, naar vi blir kaldt did, i hjemmene, naar det ønskes, eller i prestehuset, naar man vil det. Altsaa: **sted** og **tid** som bedkommende selv ønsker.

Det var sidste vinter et par unge mennesker var komne til prestehuset for at bli viet. Vi skulde netop begynde, da brudgommen siger: "Kan vi ikke gaa bort i kirken og saa det gjort der. Det er et mere helligt sted det." "Jo," svarte vi, "det kan vi godt. Vel er kirken kold, men vi liker Deres syn og tanker om den ting." Vi synes, at en slig handling, et sligt løfte passer saa udmerket for Herrens hus og for Herrens alter. Vi synes det er en vakker skik, at saamange af vore norske folk, som ikke tilhører menigheden og ellers ikke synes at ha nogen særs trang for kirken, vi synes det er vakker, at de vil vies der. Vi gjør det med glæde og i det haab, at de maa komme igjen, saa trang til at høre Guds ord og tilhøre menigheden.

Men vi synes ogsaa det er høitideligt og pent, naar hjemmet — barndomshjemmet kanste—er prydet til fest og vielsen udføres i familiens, slektens og venners midte. Men

fort sagt, vigtigere end stedet er dette, at de vil ha kirkelig vielse og kirken belysning over sig og sin pagt.

Kirkelig eller borgerlig vielse?

Det er os en glæde, at den allerførste del af vort folk vil ha kirkelig vielse. Det er en sjelden undtagelse, at norske gaar til en justice of the peace, dommer eller en anden statsembedsmand forat bli viet. Naturligvis er slige ret og rigtig nok gifte hvad de borgerlige love angaar og ogsaa for Gud. De borgerlige love, der ikke strider mod Guds ord, er ogsaa hans love. Han har forordnet dem. Men naar kirken har faat istand et ritual for "vielse af borgerlig stiftet ægteskab," saa viser det, at der hos saadanne var trang for og krav paa kirken belysning over ægteskabet deres. Det er dette som vi tror endnu ligger i det norske folk og det er bra. Maa det altid bli saa!

Ser vil vi nævne en ufsik, som eksisterer i sammesteder. Den nemlig, at man gaar sin egen prest forbi og reiser til andre forat bli viet. Det er ikke ret. Til os og retfærdighed mod St. Petri menighed maa vi her sige: Vi har ikke merket svært meget til den ufsik her i Sioux City.

Men nu vil nogen kanske sige til os: Hvis ikke somme gjorde det, vilde I hypotetiserer, og særlig I, der bor nær andres staters grænser, saa adskillig færre brudevielser. Sandt nok; men dette skal ikke hindre os fra at holde frem vor overbevisning. Vi skal ikke her gaa ind paa den mere personlige side af dette, kun nævne, at i menighedens egen bog burde alle ministerielle forretninger for menighedens medlemmer bære at finde. Det blir ikke tilfældet, naar de reiser bort og faar det udført hos andre. Dog kan der undertiden være rimelige grunde for saadan handlemaade. — —

"Elopements" (rømming).

Kanste ikke engang far og mor ved om det. Den slags fremgangsmaade er en forfæstelig ufsik. Vi kan ikke skjønne, at et barn kan ville handle slig mod far og mor. De, som har havt firevet og udgifter med bær-

net sit op til giftefærdig alder, har som regel ikke fortjent den slags opførsel. Det blir en smertefuld sak, de faar for sin Kjærlighed og sit slit. Og hvor gjør flige af det ord: "Gædre din far og din mor, at det kan gaa dig vel" osv. Vi har vanskelig for at tro, at "elopement" egtelstaber blir lykkelige. Efterpaa, naar de unge skal sætte hus, huffer de kanske paa forældrene igjen. Na, du far og mor, hvad maa I ikke mangengang taale af eders egne barn!

"Ved eders forældre, at I er her for at bli gifte?" spurgte vi et par unge fra en naboetat. "Ajaja da," kom det saa ærlig og troværdig, "vi vilde aldrig ha tænkt paa det ellers." Og den gode samvittighed og lykken lytte lang vei fra dem. Det var saa trygt og godt at vie dem.

Brudestue.

Det er, at folk møder op i kirken forat overbære og se brudevielsen. I Valdres kaldte vi det at "glaame", det vil sige: Stirre nysgjerrig. Naar vi her kalder det brudestue, betyr det ikke, at det kun er bruden som "bestues", ligesaa lidt som brudevielse betyr, at det er bare bruden som vies. I ældgamle tid var det kanske saa, men nu mener vi vist at begge vies til hinanden. Om denne stik—brudestue—vil vi ikke sige noget ondt. Lad være, at mange møder op af nysgjerrighed, lad være, at somme ser med altfor kritiske øine og kanske taler uforstandig efterpaa, især hvis brud eller brudgom skalde være saa uheldig at afvige lidt fra de gamle fastslaaede regler, vi kan alligevel ikke sige noget ondt, om dette. Det er da en høitidelig handling i Guds hus, og den tør være af betydning for tilskuerne. Og ikke bare for de unge som haaber engang selv at staa deroppe, men ogsaa for de gamle mænd og kvinder, som ogsaa altid er med og "glaamer." Den gamle, som sidder der og ser paa, lever kanske i tanken opigjen hin store stund da hun lykkelig og glad stod der og lagde sin haand i den udfaaredes og lovede ham trofast og samliv for livet. I tanken knæler hun igjen ved hans side i den gamle kirke, kjender prestens haand paa sit hode, hører

hans bøn og faar Herrens velsignelse med paa veien. Naar vi saa de gamle komme igjen og igjen for at "glaame", tænkte vi: Gud velsigne dig gamle! Maa du nu saa en stille og hellig stund! Og vi tror de har det mange af dem—en liden stille stund da det gamle hjerte varmes af gamle minder og Herren er dem nær. — —

Selv synes vi ogsaa, at noget af det vakreste vi ser, er en smykket brud og brudgom, som straalere af lykke og glæde. At saa sige de bindende ord og sende flige afsted med et Guds ord og Herrens velsignelse, det er os altid en glæde.

At en smykket brud ogsaa ifølge Herrens mening betegner skjønhet og straalende lykke, det skjønner vi af det, at han sammenligner det nye Jerusalem med en brud, der er prydet og gjort istand for sin brudgom. (Mat. 21, 2).

"Charibary."

Vi har ikke noget tilsvarende norsk ord for "Charibary". Det nærmeste maatte vel bli "jau og spektakel". Forresten skjønner nok folk hvad det er. At det er en gammel hedenstik er kanske ikke saa almindelig kjendt, men saa skal være tilfældet.

Denne stik gaar nemlig lige tilbage til den tid, da skikken var, at man røvet sig en brud—røvet sig en kvinde til hustru. Naar da en kvinde var røvet, saa samlet sig hendes brødre og nærmeste slægt, klædte sig til kamp og krig og drog afsted for at tage hende tilbage. Det blev sommetider kamp paa liv og død. Naar vi lige til de senere tider hører om, at man i kaadhet og som spøg "stjæler bruden fra brudgommen", saa er det et bevis paa hvor forunderlig længe stikke dog kan leve. Men i de første tider var det ramme alvor, naar man drog ud for at tage bruden tilbage.

Senere, blandt slægter og stammer, der levede i fred og enighet opholdt man de gamle traditioner ved, at brudens brødre og nærmeste klædte sig i krigsdragt, drog med al slags støj og larm til bryllupshuset, agerte fiender og kunde endog begynde skinkrig, men naar forfættelsen var størst og kampen syn-

tes uundgaelig tog de mafferne af, og se: det var hendes brødre og slægt! Saa blev de bedt ind i bryllupshuset og det hele endte med traktament og fælles fryd og gammen. Dette er oprindelsen til "charivary".

At en sliq skik har kunnet holde sig saa langt ned gennem tiden er underlig. Civiliserede og kristne folk burde dog ikke holde den oppe længer.

At vennerne kommer og gir brudeparret en ferenade med sang eller musik, se deri er der baade mening og hyggelig underholdning. Men at man kommer med finfandestøi og kobjeldeslang, og som det er paa landet, ogsaa med skud saa vindusruderne klirrer, det er langt udenom al folkeskik. Man gjør det til ære for brudeparret, siger man, og vi forstaar der er brudfolk, som har den mening og som derfor pønser "charivary." Nu vel, men i somme andre tilfælde, naar folkeopinionen af en eller anden grund har noget imod dem som gifter sig eller imod deres giftermaal, da er der "charivary" saa det forslaar. "Du kunde vel ikke vente andet end de skulde bli "charivaried", siger man da. I sliqe tilfælde er det altsaa ikke ære. I ett tilfælde er det ære, i et andet er den samme ting *vanære*! For vor del kan vi ikke i noget tilfælde se nogen ære i sliqt hverken for brudeparret eller for de støjendes vedkommende—og allermindst for de sidste. Under enhver omstændighed skal der vist mod til for at gifte sig, men under sliqe forholdte trænges der vel en ekstra portion mod dertil.

"Man har Iov til at støie sliq, man kan ikke gjøre dem noget for det," siger man. Virkelig, vi har truffet folk som i al trofshydighed troede det. Er det jaa? Nei da, det er tvertimod al Iov, orden og skikkelig opdragelse. Men, naar somme virkelig tror, at et pars vielse gir folk ret til at opføre sig som pøbel, da kommer det deraf, at folk har taalt det, har ladet sig kjonere til at gi dem hvad de forlangte, og det kommer deraf, at politiet staar der stum og stille og lader spektakelmagerne saa drive paa. Dette gjælder politiet i Sioux City. I andre byer til-

lader ikke politiet sliqt. "Det blir værre og værre med deite her i Sioux City," sagde en politibetjent til mig, "folk skulde slutte at give dem penger eller hvad de maatte forlange. Saalænge de ved, de faar nogen dælere, er der altid dem som vil benytte anledningen." Han havde ret. Det er heller ikke ære eller uskyldig spøg, naar de stjæler deserten bort fra bryllupshuset og sætter værtsfolkene i ubehagelig knibe. Det at et par gifter sig ophæver da ikke det 7de bud for nogen.

Du dømmes for haardt nu, og du kan ikke stanse det, det er nu engang skikken, siger nogen. Vi mener ikke, at vi kan stanse dette uvæsen, dertil er det blevet for almindelig blandt alle folk. Vi mener kun at sige til vore folk—vort norsk-lutherske kirkefolk: *Vær ikke med paa sliqt spektakel!* Du som i dagslys eller en anden kveld aldrig i verden vilde komme til et hus og opføre dig sliq, du vil, naar du tænker dig om heller ikke gjøre det om der er bryllup i huset. Og om vort lutherske kirkefolk slutter er der endnu nok af andre, der vil skaffe den slags sjau for dem, der maatte ønske det.

Endelig vil vi bede læseren mærke sig dette: Det er om *tingen*, *skikken* vi skriver. Det er *den* vi dømmes, og vi dømmes det en *styg uskik* at bære, den værste vi endnu har nævnt. Vi dømmes ikke personer. Meget taler til deres undskyldning. Om vi selv havde vøstet op hvor sliqt var saa almindelig, og ingen havde veiledet os og holdt os i age, vilde vi ganske sikkert nok have gjort som de andre, ja, gjerne været leder i det, uden at tænke over hverken det hedenske eller det usømmelige ved det. De allerfleste af os er i saa maade barn af vor tid og vore omgivelser.

Traregnet denne uskik har vi kun hyggelige minder fra de bryllupper vi som prest har været med i. Sammenlignet med den dansing og drifking, som var saa almindelig i bryllupper i vor oppvækst i Norge, er der blandt vort folk her saa meget, meget bedre. Der er stor grund til tak og glæde. Rimeligvis er det vel ogsaa der en hel del bedre nu.

Han drog bort til et fremmed land.

(Indsendt af Henry Gaugfund, Elbow Lake.)

En yngling drog i krigen
Fra far og mor og hjem.
For vidt berømt at bli,
Og i verden komme frem.
Til egen kraft og rigdom
Hans hele haab er sat,
Men verdens sol neddaler,
Og derpaa følger nat.

Snart kommen tom er bleven.
Han skriver hjem til far,
Om penge ham at sende
Og der med hast det har.
Et brev han snart modtager
Og aabner det med hast,
Men der br ingen penge;
Han ulæst la det bort.

Det gif en tid omsider,
Han dødlig saaret blev,
Og nu paa sygeengen
Han tænkte paa hint brev.
Saa bad han sygebogteren
Fra skrinet ta det frem.
Han længtes nu at høre
Fra det forladte hjem.

Han læser og han græder,
Saa underlig det var.
"Med længsel paa dig venter,
I kjærlighed din far
Det skib, som snart vil lægge
I havnen eder nær,
Har order til at bringe
Dig hid min søn saa kjær."

Dets fører har en veksler,
Saa penge du skal faa,
Og alle hjemmets goder
Nu aabent for dig staaar.
Nu maa du overtage
Bort gods og arbejld,
Jeg hele din misgjerning
For altid glemme skal.

Han læste, og han læste,
Men det blev ligedan.
Nu var jo aar forløben
Og bæk var skib og mand.
O, at han sliq foragted
Sin Faders dyre ord,
Det blev blandt sørger alle,
Hans bitterste paa jord.

Du ijæl, som bort er dragen
Fra Gud til fremmed land,
O, tænk, om du ei ligner just
Denne unge mand.
Naar Gud sit ord dig sender
Paa naadeløfter fuld,
Du ryggen til det vender
Fra ære, gods og guld.

Men du skal ogsaa finde
Med bitter sorg engang,
Det "Fader ord" som ulæst
Der lader gang paa gang,
At det dig tilbød gaven
Gvort din lykke laa.
O, matte du Guds naade
Og ord ei mer forsmaa.

Gud taler gennem sine tjenere.

Bore aarssmøder bestaar af menigheder-
nes valgte delegater og prestes. De er der-
for en samling af de bedste og mest interes-
serede mænd. Disse møder har nedsat og
tilsat foreningskomiteer, der bestaar af sam-
fundenes mest anbettede og bettede ledere
og lærere.

Disse mænd har nu i 8—10 aar bedet og
arbejdet og samfundene har tilstemt og an-
erkjendt, fra tid til anden, frugterne af dette
virke, som nu har naaet sit høidepunkt i for-
eningsbetingelserne.

Folket har bedet. Ikke alle har vel be-
det om forening; men alle bedende i de tre
samfund har vistnok bedet, at Guds vilje
maatte ske.

Hvad er saa resultatet? Resultatet er
foreningsbetingelserne.

Svis bore meninger ikke stemmer, i det

store og hele, med disse betingelser, er det uden tvivl paa tide vi undersøger, hvori vore meninger er grundet.

Det er mere sandsynligt at Gud taler gjennem det disse gudfrygtige, af samfundene valgte, mænd blir enige om, end gennem nogen enkeltmands eller selvvalgt komites mening eller fordom.

—R. Dordal.

Et velbegrundet had.

3 et af fine populære foredrag om afholdsagen har guvernør Gaulh følgende at sige om saloonen: "Jeg nærer slet ikke nogen ubvilje mod dem, der beskæftiger sig med drifketrafikken; men jeg hader den for dens vederstyggelige graadighed og hæslige gridfshed; jeg hader den for dens indgriben i vort lands politik og for dens djævelske indflydelse paa samme; jeg hader den for dens Iovløshed, for den byrde, den lægger paa arbejderens ryg, og for de saar, den tilføjer samfundet; jeg hader den for alle de mennesselige brag, den har forarsaget, for alle de fattighuse, den har befolket, for de fængsler, den har fyldt, for de sindssygeasylter, den har nødvendiggjort, og for de utallige navnløse grave paa fattigkirkegaarden. Jeg hader den for de mangfoldige intellektuelle, moralske og aandelige skibbrud, den har forvoldt; jeg hader den for de forbrudere, den har opammet, for de hjem, den har ødelagt, for de hjerter, den har knust. Jeg hader den for den gruopvækkende sorg, den har bragt over husfruer og mødre, de taarestrømme, de knuste forhaabninger, de strandede fremtidsplaner. Jeg hader den for dens rgujsomhed mod de gamle, de svage og hjælpeløse, og for den skygge, den kaster over de unges liv og fremtid. Jeg hader den som dyden hader lasten, som sandheden hader løgnen, som retfærdighed og hellighed hader synd og ondskab, som frihed hader tyranni og undertrykkelse."

Foreningsagen.

(Indsendt efter mødets beslutning.)

Man var samlet fra alle tre menigheder af pastor Spandes kald i Eagle Grove, Ia., den 16de December og samtalte om foreningsagen. Man enedes om følgende resolutioner.

Punktet om lægmandsvirksomhed ved søies foreningsartiklerne.

Art. 3 i foreningsartikler stryges og

Art. 4 c. forandres som foreslaaet i aarsberetningen p. 162. Saaledes nemlig: Nadverden bør forrettes uden forudgaaende offentlig skriftemaal og absolution. Hvor offentlig skriftemaal og absolution bibeholdes i forbindelse med nadverden, bør den forrettes efter menighedernes bestemmelse, enten ved at tilsige syndsforladelse til den enkelte med haandspaalæggelse eller at tilsige den til alle under et uden haandspaalæggelse. Det private skriftemaal og absolution bibeholdes.

Art. 14 b. i konstitution foreslaaet forandret sli: To representeranter fra hvert prestekald enten det bestaar af en eller flere menigheder. Ellers var man villig at tilstemme baade foreningsartikler og konstitution.

Oplysning.

Paa sidst afholdte stævne af Syd Dakota freds ungdomsforbund var der udtalt ønske om at faa flere stævner gennem aarets løb. Det blev indvilget. Men ingen indbydelse er endnu indløbne. Menigheder, som maatte vilde indbyde til et saadant stævne vil venligst lade os faa vide derom. Lad os ikke glemme vor ungdom.

Ligeledes vil jeg faa anmode alle foreninger inden fredsforbundet at indsende det lovede beløb til en missionær i Kina. Pengene jendes til kassjereren, R. O. Løffen, Irene S. D.

—M. B. Løffesmoe, form.

Fra Arbeidsmarken

Fra Irene, S. D., skrives den 20de December: "Pastor Olbergs tre menigheder er nu ferdig med sine aarsmøder, og alle har enstemmig stemt for forening."

Med Wing Seminar var før Jul besøgt af 154 studenter og arbeidet gik sin jevne gang i fred og ro. Efter Jul ventes der adskillig flere studenter. Pastor J. M. Wick af Madison, Minn., vil ud paa vinteren lede en uges evangelistvirksomhed ved skolen i lighed med, hvad andre brødre har gjort i flere aar i den senere tid.

Den 17de December organiserede pastor Falkanger en menighed nord fra Lofthood, N. D. Menigheden antog navnet: Scandia ev. luth. menighed. Den bestaar af 8 familier og 3 ugifte mandspersoner. At det er flere familier fremgaar deraf at det samlede huseantal er rundt 60. Menigheden vil tilhøre Gauges Synode. Dette er den ottende menighed i Falkangers kald.

Lidt fra Langford, S. D.—Menigheden har haft et godt aar baade materielt som aandeligt. Bort folk havde en ualmindelig god abling iaar. Sevn velstand raader overalt. Det kirkelige arbejde har været drevet som vanligt. Ogsaa her spores fremgang og velfærd. Menigheden har faaet sin kirke aldeles færdig. Langford menighed har nu en af de største og vakreste kirker paa disse trakter. Rigtig et pent gudshus. Menigheden har taget et tungt løst. Kirken er betalt og lidt penge i kassen. Den 15de December havde menigheden sit aarsmøde. Der blev da besluttet at Langford menighed vilde betale den tilgældende gjeld til synoden, som var rundt \$1,200 (tolv hundrede dollars). Saa Langford menighed vil betale den sidste cent af gjeld til synoden før aarsmødet. Der blev valgt to delegerede til synodens aarsmøde.

Disse to mænd blev paalagt at stemme som følger: Imod nedlæggelsen af Sewell Lutheran College. Imod Co-education ved vort seminar. Men for forening. Langford menighed er stærkt inde for forening og vil forening i fremtiden. Saa de som er imod forening bør ikke gjøre regning paa støtte fra denne kant. Folk er trætt af kirkestrid og partivæsen og længes efter forening og enigt kirkeligt samvirke. Den 2den December var prestefolkene, D. M. O. Wees, 12aarsdag i ægtestanden. Da kom Langford menighed til prestegaarden i Pierpont og overrasket sine prestefolk. Der blev dem overrakt en stor pengegave. Dette er anden gang Langford menighed har overrasket sine prestefolk paa lidt over et aar. Det føles godt for arbejdere at bli paakjønnet og opmuntret i gjerningen. En gjensidig god forstaaelse fremfyrer arbeidet. Kvinderne i Langford havde ogsaa sit aarsmøde. Det bedste aar i kvindeforeningens historie. Indtægterne rundt \$750 (syv hundrede og femti). Meget godt paa et aar. Den aandelige frugt af arbeidet kan vi ikke regne med tal. Noget sporadisk vækkelse kan vi ikke rose os af. Guds ord blev forkyndt af prest og lægmand. Bøn og sang og fælles opbyggelse af kvinde som mand. Vi planter og bærer; men Gud gir velfærd. "Gud lad det lykkes med plantningens møie, vis os de rette veie at gaa."—En kirkelig interesseret.

Besjættgjørelser.

Board of Trustees

indkaldes herved til møde ved skolen i Red Wing kl. 10 formiddag den 12te Januar 1916.

—J. Anderson, form.

Syd Dakota indremissionsforening vil holde møde i Lands menighed, past. Nummedahls kald, 11—13 Jan. 1916. Løst: Luk. 3: 1—18. Skjeds dagen før i Canton, Gudson og Beresford.

—J. P. Langbaal,

—L. A. Badheim.

Den fydbeftlige Minnefota indremiffionsforening afholder et møde om Gud vil i Tre-foldigheds menighed i Luverne, pafior J. D. Mundahls kald, den 18de, 19de og 20de Januar 1916. Tema: Luf. 13: 23—30.

—Andrew Johnson.

—Jacob S. Wil.

♦♦♦♦

Paa indbydelfe fra Bethania menighed, Big Bear Ridge, pafior Solbecks kald, afholder, om Gud vil, øftre Washington og Idahos indremiffionsforening et famtalemøde den 11te til 13de Januar 1916. Tema: Fil. 3, 5—11.

—J. J. Wigen.

—J. C. Carlson.

“Budbæreren”,

udgives af Gauges norff evangelift lutherff fynode i Amerika og udkommer hver Lørdag med et tofpaltet 24 fidigt nummer og kofter for aaret i de forenede ftater\$1.00

Udenom 1.25

Redatør: Pafior C. C. Gøltter, Red Wing, Minn. Alt, bedrørende bladets indhold fendes til ham.

Alle beftillinger paa bladet, pengeindfendelfer, opfigelfer, adreffeforandringer, aber-tiffementter ojb. fendes til Gauges Synod Book Dept., Red Wing, Minn.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second-class matter.

I n d h o l d. 1. Nytaarspræften; 2. Miffionsbuen; 3. Ungdomsforbundet; 4. Den gamle grund; 5. Kredsmøde; 6. Gleeclubbens tur; 7. Den 148de Davids Salme; 8. Stifte og uftifte; 9. Hun drog bort til et fremmed land; Fra arbejds-marken; Betjenbtgjøreller.

Bedes erindret.

Naar bore menigheder indfender penge til fynodens kaffer vil man erindre følgende:

Penge til profefforløn, fynodekaffen, heri indbefattet ftolecaffen, fondcaffen og Jewell Luth. College fendes til mr. D. A. Woin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til indremiffionen, finamiffionen, fanthalmiffionen, madagaffarmiffionen og jødemiffionen fendes til Rev. A. D. Oppgaard, Madison, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem fendes til Rev. S. L. Jacobfon, Veresford, S. D.

Penge til Bethesda Gamlehjem fendes til

Rev. J. A. Quello, 605 Court Str., Siour City, Iowa.

Penge til Church Extension fendes til Rev. C. S. Eastvold, Dawson, Minn.

Foreningsforhandlingerne.

Udgivet af Gauges Synodes boghandel.

Pris 10 cents.

Bore menigheder ffal ifølge fynodemødets beflutning iaar optage foreningsffagen til be-handling og rapportere til næfte aarsmøde. Forat menighedsffolket kan faa anledning at fætte fig ind i denne fag og faaledes iftand-fættes til at behandle den paa den meff intel-ligente maade, har vi famlet i et færfkilt hef-te alt fom fællefkomiteen er blevet enig om og officielt rapporteret til fine refpektive famfund. Hefftet indeholder forhandlingerne om læren, foreningsbetingelferne, famt kon-ftitution for det eventuelle nye famfund.

Foreningen er jo af faa ffior bethøning for kirken at ethvert menighedsfflem burde komme til al mulig kundffab om den. Dette kan bedff ffe derved at man forffaffer fig et ekffemplar af dette hefte og ffelv læfer det fuldfffændige refultat af fællefkomiteens ar-bejde. Prøv at komme til klarhed over hvad diiffe kirffens udffaarne mænd er blevetne enige om, og faa handle man efter perffonlig ober-beviffning.

Da oplaget er begrænffet, ffør det være bedff at man fftrafs indffender fin ordre. Hef-tet kofter 10 cents netto og faaes hos

Gauges Synod Book Dept.,

Red Wing, Minnefota.

Skoleböger.

Løkenfgaards Læfebog for Børn, 1fte trin.	\$.15
Løkenfgaards Læfebog for Børn, 2det trin.	.25
Kirkebergs Læfebog for Børn, 3die trin.	.75
Katekisme: Hauges Synodes Udgave.	.10
Katekisme: H. U. Sverdrups Udgave.	.15
Katekisme: Engelsk	.10
Forklaring: Hauges Synodes Udgave.	.15
Forklaring: Sverdrups Forkortede	.15
Forklaring: Sverdrups Fuldfffændige	.20
Forklaring: Sverdrups, Engelsk	.20
Forklaring: Laache	.15
Forklaring: Laache, Engelsk	.20
Forklaring: Sverdrups Norsk-Engelsk	.30
Forklaring: Engelsk, oversat ved Belfour	.25
Bibelhistorie: Norsk	.25
Bibelhistorie: Norsk, med billeder.	.45

Bibelhistorie: Engelsk25
Bibelhistorie: Engelsk, med billeder.....	.40

Salmebøger.

for lutherske kristne i Amerika.

M. B. Landstads Salmebog mod nogle Forandringer og et Tillæg. Lommeformat. Størrelse 3½x5½.

Med Tekster:

Nr. 1.—Indbunden i sterkt presset Skindbind med Futeral	\$.60
Nr. 2.—do do med forgyldt Kors og Kalk70
Nr. 3.—do Imitation Morocco	1.00
Nr. 8a.—ægte Morocco Guldsmnit.....	1.40

Uden Tekster:

Nr. 5.—I almindeligt Skindbind50
Nr. 6.—I almindeligt Skindbind med forgyldt Kors og Kalk60

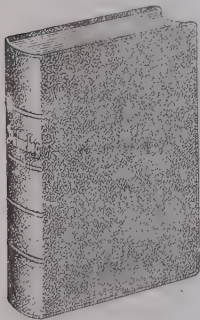

Nr. 5.

Nr. 6.

Nr. 7.—I Chagrin, mygt Bind og Guldsmnit90
Nr. 8.—I ægte Morocco og Guldsmnit, mygt Bind	1.25

Nr. 7.

Nr. 9.

Nr. 9.—I ægte Morocco og Guldsmnit, mygt Bind med Forsiringer.....	1.40
Nr. 12.—Oxford Indbinding, ægte flexible Morocco, ombøiede Kanter, Guldsmnit	2.50

Størrelse 4½x7½.

Nr. 1.—Indb. i sterkt presset Skindbind med Futeral	1.40
Nr. 2.—do do med Beslag	1.65

Nr. 3.—do do med Kors og Kalk og Guldsmnit og Futeral	2.00
Nr. 4.—do do med Beslag.....	2.25
Nr. 5.—Indb. i ægte Morocco, forgyldte Sider og Ryg og Guldsmnit og Futeral	3.00
Nr. 6.—do do med Beslag	3.25

Bibelen.

Storstile, gamle testamente i ny oversættelse.

Nr. 1.—Indbundet i presset skindbind..	\$1.35
Nr. 2.—I presset skindbind med guldsmnit og futeral	2.50
Nr. 3.—I presset skindbind med guldsmnit og forgyldet kors og kalk paa siderne og futeral	3.00
Nr. 4.—Indbunden i Morokko, guldsmnit og futeral, og med rigelig forgyldning paa siderne	4.00

Bibelen i ny oversættelse.

Nr. 108.—Chagrin med runde hjørner og ombøiede kanter, snittet rødt under guld	4.00
Nr. 11.—Bibel paa India papir i Chagrin, ombøiede kanter, snittet rødt under guld	3.75
Nr. 12.—Bibel paa India papir i ægte Chagrin, heftet med silke, ombøiede kanter, snittet rødt under guld	6.00

Lommebibler i gammel eller ny oversættelse.

Nr. 40.—Indbunden i shirtingsbind50
Nr. 43.—I uegte Chagrin, mygt bind og guldsmnit	1.00
Nr. 45.—I Chagrin med ombøiede kanter og guldsmnit	1.80
Nr. 51.—Trykt paa India papir, mygt Chagrin bind med ombøiede kanter og snittet rødt under guld..	2.50
Nr. 53.—India papir, ægte Chagrin, ombøiede kanter, snittet rødt under guld, heftet med silke	3.80

NYE TESTAMENTE.

Nr. 57.—Ny lommeudgave med salmerne bog, udhævede hjørner, shirtingsbind20
Nr. 63.—Langt lommetestamente. Størrelse 3x5½ tommer. India papir, Morokkobind med ombøiede kanter, snittet rødt under guld70
Nr. 67.—Do. do. do., med salmerne bog90
Nr. 65.—Storstile udgave, Specielt egnet for gamle folk. I sort velksbind90
Nr. 16.—Norsk-dansk-engelsk testamente60

OXFORD BIBLES.

No. 03458.—Reference Bible, Minion, 8vo. Self-pronouncing. French seal, divinity circuit, round corners, red under gold edges	2.20
No. 04523.—S. S. Teachers' Bible, Long Primer, 8vo. Self-pronouncing. French Morocco, divinity circuit, red under gold edges	2.75
No. 01608.—Text Bible, Small Pica 8vo. With family register. French Morocco, divinity circuit, round corners, red under gold edges..	3.00

- No. 79X.—The Scofield Reference Bible. Oxford India paper edition. Brevier 8vo. Black-face type. Alaska seal, divinity circuit, leather lined to edge, silk sewed, round corners, red under gold edge.. 8.00
- No. 01153.—Oxford Text Bible, Ruby 32mo. French Morocco, divinity circuit, round corners, red under gold edge 1.20
- No. 03258X.—Oxford India Paper, Minion 16mo. French divinity circuit, linen lined, round corners, red under gold edge 2.40
- No. 03458X.—Self-pronouncing Reference Bible on India paper. French divinity circuit, round corners, linen lined, red under gold edge 3.00
- BIBLES.**
- No. C 16.—Cambridge Crystal, 32mo. Size of page, 4½x3. French Morocco, divinity circuit, red under gold edge, button clasp.. 1.40
- No. E 16.—Cambridge Ruby 24mo. Size of page, 5 1-2x3 3-8. French Morocco, divinity circuit, red under gold edge, button clasp.... 1.40
- No. H 66X.—Cambridge Minion 16mo. India paper edition. Size of page, 6 7-8x4 5-8. Only ½ inch thick. French Morocco, divinity circuit, red under gold edge, button clasp 2.50
- No. H 75X.—Persian Morocco, divinity circuit, red under gold edge, leather lined to edge, button clasp, silk sewn 5.00
- No. J 45.—Intermediate Scholars' Bible with revised questions and answers. Nonpareil 16mo. Self-pronouncing. Containing 32 full-page illustrations in sepia, ideal aids to Bible study and colored maps. Size of page, 7x4 3-4. French seal, divinity circuit, red under gold edge, with colored illustrations 1.60
- No. J 34.—Polished Maroon, French calf, divinity circuit, gilt edge 2.00
- No. K 45.—Bagster Illustrated Large Minion 24mo. Containing 32 full page illustrations in sepia, questions and answers, etc. French Morocco, divinity circuit, red under gold edge.....1.90
- No. L 125½.—Cambridge Black-face Jasper 16mo. Containing Biblical Encyclopedia, Concordance, maps, etc. Size of page, 7x4 3-4 French seal, divinity circuit, red under gold edge, head band and marker 2.40
- No. M 125½.—Bagster Black Face Minion 16mo. Self-pronouncing. With full-page illustrations. Containing helps, concordance, revised questions and answers to the Old and New Testament, maps, etc. The largest minion type yet produced. Size of page,

- 7 1-4x5 1-8. French seal, divinity circuit, red under gold edge, head band and marker 2.50
- No. T 12.—Bagster Small Pica 8vo. Containing family register and maps. Size of page, 9x5 3-4. French seal, limp, red under gold edge 2.60
- No. 4722.—The ideal large type edition of the Holman Self-Pronouncing Teachers' Bible. Printed on fine white paper from the sharpest and clearest Bourgeois type plates made. Easier to read than any other large-type teachers' Bible. Contains new copyright helps to the study of the Bible. Bourgeois, 3vo. Size, 5 1-2x 7 7-8 inches. French seal, divinity circuit, linen lining and fly leaves, head bands and marker, round corners, red under gold edges 2.80
- No. S 125½.—Bagster Long Primer 8vo. Self-pronouncing. With full-page illustrations. Containing helps, concordance, revised questions and answers to the Old and New Testaments, maps, etc. Size of page, 8 3-8x5 1-2. French seal, divinity circuit, red under gold edge, head-band and marker 2.80
- No. 2014.—Holman Home Bible; entirely new throughout; the best edition published; easy to find; easy to read; the best system of indexes; large open type on thin opaque paper. Size, when closed, 6 1-8x9 inches. Family register and maps in colors; in all an ideal volume of convenient size for daily family reading. A good table or Sunday school desk Bible. The names of books in heavy type in upper outside corner of each page, enable the reader to find the place at a glance. Prominent figures are at the beginning of each verse. The reference column also contains heavy type at the head of each chapter. Cross index follows title page. The chapters of the Bible are numbered consecutively from Genesis to Revelation. Printed from brand new type, cast especially for this edition. The type is large and well spaced, making the Holman Home Bible easier to read than any other. Absolutely flexible binding. French seal, limp, gold back and side titles, round corners, red under gold edges 3.00

For sale by

HAUGES SYNOD BOOK DEPT.
RED WING, MINNESOTA.

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham forskjættet. 1 Kor. 2: 2.

No. 2.

Lørdag den 8de Januar 1916.

48de Aarg.

Sabbatshvilen

Af Johannes Vosner.

(Indsendt ved John Goughom.)

Der er en sabbatshvile tilbage for Guds folk. Lader os derfor beslitte os paa at komme ind til hin hvile,.....forat ikke nogen skal falde i samme eksempel paa vantro! (Ebr. 4: 9 til 11.) De skulde ikke hungre mere, ei heller tørste mere; solen skal ei heller falde paa dem, ei heller nogen hede.Gud skal afstørre hver taare af deres pine (Ab. 7: 16—17.)

Da Israels børn blev ført gennem ørkenen, blev det forjættat dem, at de skulde indkomme til hvilen, det er: til den rolige besiddelse af Kanaans land. Men da de ikke troede og adlød Guds røst, men lod sig bedrage af onde lyfter og forhærdede sine hjerter imod ham, hvor Gud i sin hellige brede: De skulde ikke indgaa til min hvile, Han lod dem alle dø i ørkenen og førte kun deres børn og efterkommere derhen. Nu siger Paulus: Ogaa vi have et forjættelsens land, et Kanaan, der er en sabbatshvile tilbage for Guds folk, nemlig her Guds rige indeni os og hisset i himmelen, Guds rige i den evige herlighed. Der vil og skal Herren føre os ind. Paulus indstærker os derhos

eftertrykkelig (Hebr. 3: 12 flg.), at vi ikke maa lade vore hjerter forhærdes, at vi ikke maa affalde fra den levende Gud og ikke lade os bedrage af lynden, at vi ikke maa tabe vor delagtighed i Kristus, men søge at bevare vor første sikre forvisning indtil enden, at vi ikke maa blive uvirksomme, lade, søvnagtige og kolde, at ingen maa blive træt og lade sig afstrække ved trængsler, lidelser og kampe eller af dovenskab endog gjerne opholde sig i ørkenen, fordi han ikke gider slaa sig igjennem fienderne til denne sande hvile, idet han elsker kjødets hvile for høit. Han formaner os, at ingen af os maa vige eller blive tilbage og forsømme indgangen til den evige hvile, til det himmelske Kanaan. Thi hvad hjælper det os, at vi vide det, at det bliver prædikaet for os, og at nogle maaske kunne sige og skrive endnu mere om Guds rige og tiden til dets frembrud, om stedet og om stændighederne derved. Dette hjælper os intet, dersom vi ikke adlyde Herrens røst, ikke vaage og bede, forat ikke nogen skal falde efter jødernes eksempel, forat ikke Gud atter skal sværge i sin brede: De skulde ikke indgaa

til min hvile! Læs og betragt rigtig op-
mærksomt det tredje og fjerde kapitel i brevet
til Hebræerne!

Savn og mangel maa vi døie,
Medens vi paa jorden bo;
Mens vi lide, mens vi stude,
Sind vi et hjælerø;

Hvor er freden da herneden?
O Jesus, kun hos dig er freden.

Synder smerte tidt, bort hjerte!
I bort kjød er ingen fred;
Og vi bløde os til døde,
Er ei du til hjælp bered;
Freden findes kun, Forjerner,
Der, hvor du i hjertet troner.

Bitre pile uden hvile
Sig indtrænger i vor sjæl;
Du dog skjærmer hver som nærmer
Sig med tro til naadens væld;
Fredens fylde du har fundet
Og til os for evig bundet.

Had og jammer tidt os rammer
Udenfra i støvets land;
Men ved troen hjærteroen
Vi hos dig os hente kan;
Du i naade vil bortjage
Alt, hvad hjertet her kan plage.

Ja os hisset er forvisset
Ewig fred i himlens bh;
Der er salmer, der er palmer,
Lov og pris høit over sky;
Dybt til dig, vor Gud, vi sukke:
Fredens ly du os oplukke!

Gillen og tak.

For nogen tid siden modtog jeg fra ven-
ner, som besøgte mødet i Sharon, N. Dak.,
en pengegabe. For mit muligt at række alle
givere, beder jeg "Buddbæreren" igjen om at
frembringe min inderlige tak. Tak skal I
ha, allesammen, og maa Gud velsigne det
nye aar for alle og enhver af os.

Mrs. Anna Jøthen.

Ungdomsforbundet

Søndag, 16de Januar.

2 Tim. 3, 14—17.

Den kristelige småbarnsskole (Kindergarten).

Det er godt at være undervist i sandhe-
den fra barndommen. Saa folk sætter den
tilbørlige værdi og pris paa småbarns kri-
stelige undervisning. Der er to store vild-
farelser som holder paa at trænge sig ind paa
vort folk. Mer og mer lægger dette sig som
en mare over findene. Den ene er denne:
religionen maa man vente med at indprente
småbørn, thi de har ikke forstand paa disse
ting og derfor faar vi vente til de blir
jyrrer. At småbørn har en begrænset for-
stand, det medgives. Govedsagen er ikke den,
at småbørn forstår al den sandhed de
lærer. Govedsagen er, at de faar gemme
saa meget af Guds ords sandhed i sin hu-
kommelse som mulig, indtil de blir mere
modne i alder og forstand. Den anden fare
er den: Det kommer ikke saa nøie an paa,
hvad man lærer i religionen, bare man er
oprigtig. Det er en sikker sag, at Gud ven-
ter vi skal være oprigtig og ærlig for ham.
Det skulde da vel ikke være ligegyldigt enten
barnesindte fyldest af usandhed eller sand-
hed? Det er af stor betydning at barnet
faar den junde lærdom. "Bliv i det som du
har lært," siger apostelen Paulus til sin tro
medarbejder Timoteus. Timoteus havde
lært sandheden fra barndommen af. Hans
morf havde lært ham, og hans morfar, og
vistnok i modnere aar havde apostelen un-
dervist ham i evangeliet.

Det er naturligvis ikke nok bare at være
undervist fra barndommen. En kan være
det og endda komme bort fra Gud, og endda
leve i synder, det er sandt. Men godt er det
alltid at kunne meget af Guds ord. Det
kan komme vel med endog om en har brudt
sin pakt med Gud, hvis han senere skulde
komme til omvendelse.

Det mere som skal til er at opleve sandhedens kraft i sit hjerte. Det er en svær hindring at være ubidende i saliggjorelsens orden. Det er vanskeligt at veilede endog de bekyrrede som er ubidende i Guds ords sandhed. Det grundlæggende arbejde i kristenkirken er nok det som gøres blandt fimaabarna. Lad os tage vare paa fimaabarn, saa de blir vis til frelse ved troen paa Jesus. Vilde det ikke være gjeldt om rigtig mange børn kunde bli bebaaret i sin daabspakt? Vilde det ikke være værd lidt stræb, lidt opofrelse, bøn og arbejde? Kjære ungdom, tag dig lidt tid med bibelen din. Den som flittig bruger bibelen faar bibelens syn, bibelens hjerte.

SUNDAY, JANUARY 9

The Bible and Foreign Missions.

1. Scripture lesson: Acts 26: 12-23.
2. Introductory. This is a foreign mission topic. In our lesson Paul is defending himself before King Agrippa, telling of his conversion and his commission. He was called to go forth unto the foreign world with the word of God.
3. God calls men and women today to go as His ambassadors to the heathen.
4. They are not to go forth to proclaim their own doctrines or the doctrines of other men.
5. They are to go forth with the Bible as God's book, from which they are to take their message to the heathen and proclaim it with the positiveness of the prophets of old who said: "Thus saith the Lord."
6. They are themselves to be nourished and sustained, comforted, consoled, and encouraged, guided and strengthened by the Bible.
7. The Bible has been made to speak the counsels of God unto salvation to the people of the world in their own languages and dialects. It is now translated in part or in whole into over 400 different dialects and languages.
8. It is necessary that we at home as a church and a people live the Bible in order that we may be a spiritual, moral, as well as a material support to the mission work in heathen countries.

SUNDAY, JANUARY 16.

The Christian Kindergarten.

1. Scripture lesson: 2 Tim. 3: 14-17.
 2. This is an inner mission topic. By inner mission work is meant the continuation of the works of mercy with the preaching or teaching of the Word. It is, therefore, a special form of mission work which is carried out in various forms on all fields where the church of Christ is engaged.
 3. What a Christian kindergarten is: It must not be confounded with the kindergartens of our public school system. The Christian kindergarten is a school supported by Christian charity for the purpose of teaching neglected children, usually under six years, the gospel of salvation in a form and manner suited to their age and condition. The first school of this kind was established by Pastor J. F. Oberlin at Steinthal, Alsace, in 1779. Now there are over 3,000 such kindergartens in Germany. The methods of teaching are very largely the same as those used by the secular kindergartens, and order, obedience, neatness, singing, playing, etc., are taught, but the main object is to teach the little tots to become wise unto salvation by learning to know their Savior, believing on Him, and following Him. It is self-evident that the teacher of such a school must herself be a devoted Christian.
- In Germany discourses are mainly used for this work.

4. The need of such schools. The need of such schools is especially great in our large centers of population, where there are so many careless and ungodly parents, who neglect both the spiritual and temporal welfare of their children.

LUTHER LEAGUE TOPICS FOR 1916.

EPIPHANY, 1916.

- New Year. Jan. 2. Festival. New Year, a Time of Reckoning. 1 Peter 4:17-19.
- Jan. 9—Missionary, Foreign. The Bible and Foreign Missions. Acts 26:12-23.
- Jan. 16—Missionary, Inner. The Christian Kindergarten. II Tim. 3:14-17.
- Jan. 23—Missionary, Foreign. Our Lutheran Mission in Japan. Acts 16:9-15.
- Jan. 30—Missionary, Inner. The Open Church. II Chron. 7:11-16.
- Feb. 6—Missionary, Foreign. American Lutheran Work in China. Rom. 10:11-15.
- Feb. 13—Missionary, Home. The University Student Work. Psalm. 119:9-16.
- Septuagesima. Feb. 20. Doctrinal. "Abba, Father" (Introduction to Lord's Prayer). Romans 8:14-17; Matt. 6:9.

Sexagesima. Feb. 27. Historical. The Jesuits. Matt. 23:25-36.

SECOND QUARTER.

Second Quarter.

Quinquagesima. March 5. Doctrinal. The Holiest Prayer (Petition I). Lev. 22:31-33; Matt. 6:9.

LENT.

General theme: The Suffering Saviour's Last Week.

March 12—Devotional. The Last Friendly Talk. John 13:1; 15:1-7; 18:1.

March 19—Devotional. The Last Lonely Vigil. Mark. 14:32-42.

March 26—Devotional. The Priesthood's Last Challenge. Matt. 26:57-68.

April 2—Devotional. Pontius Pilate's Last Resort. Matt. 27:11-26.

April 9—Devotional. The Last Memorable Words. Luke 23: 34, 43; John 19:25-27; Mark 15:34; John 19:28-30; Luke 23:44-46.

April 16—Devotional. The Last Loving Honors. Matt. 21:1-11.

EASTERTIDE.

Easter. April 23—Festival. "Now Is Christ Arisen." I Cor. 15:20-28.

April 30—Doctrinal. The Most Blessed Prayer (Petition II). Luke 17:20-24; Matt. 6:10.

May 7—Historical. Gustavus Vasa. II Sam. 2:1-7, (420th anniversary of birth, May 12.)

May 14—Missionary, Home. The Center of Sanctity and Sin (The Modern City). Luke 10:8-16.

May 21—Doctrinal. The Hardest Prayer (Petition III). I John 2:12-17; Matt. 6:10.

May 28—Patriotic (Memorial Day). Providence in American History. Psalm. 147:12-20.

WHITSUNTIDE AND TRINITY.

Third Quarter.

Ascension. June 4—Festival. "He Led Captivity Captive." Ps. 68:18; Eph. 4:8-10.

Pentecost. June 11—Festival. A Spirit Filled Church. Acts 2:1-13.

Trinity. June 18. Doctrinal. The Easiest Prayer (Petition IV). Matt. 6:11, 25-34.

Augsburg Day. June 25—(386th Anniversary.) Our Confession, the Basis for Christ Union. II Tim. 2:13-14; I Pet. 3:15-16.

July 2—Patriotic. Building a Nation. I Kings 2:12; Ps. 147:20; Heb. 3:4.

July 9—Practical. Manliness. Acts 20: 17-27.

July 16. Practical. Habits and Companions. Jer. 13:23; Dan. 6:10; Eccles. 4:9-12.

July 23—Practical. The Christian Science Heresy. II Thess. 2:1-12.

July 30—Practical. The Church in a Republic (Relation of Church and State). Romans 13:1-14.

Aug. 6—Practical. Should the Church Advertise? (Publicity, What Kind?) Mark 5:18-20.

Aug. 13—Sociological. Helping the Weaker Brother. I Cor. 8:9-13.

Aug. 20—Practical. Unutilized Forces in the Church. Matt. 20:4-7.

Aug. 27—Practical. Unconscious Influence. Ruth 1:16; John 20:8.

Fourth Quarter.

Sept. 3—Sociological. The Workingman and the Church. Eph. 6:5-9; Matt. 7:12; Mark 16:16.

Sept. 10—Missionary, Home. What Are We Doing for the Immigrant? Isa. 25:4-9; Rev. 21:24-27.

Sept. 17—Doctrinal. The Most Dangerous Prayer (Petition V). Matt. 18:21-35; 6:14-15.

Sept. 24—Historical. The Schools of Luther's Day. Prov. 1:1-9.

Oct. 1—Doctrinal. The Safest Prayer (Petition VI). I Cor. 10:11-13; Matt. 6:13.

Oct. 8—Missionary, Home. The Necessity of English Home Mission Work. Isa. 52:1-15; Rev. 3:7-13.

Oct. 15—Doctrinal. The Most Needful Prayer (Petition VII). I Peter 5:8-11; Matt. 6:13.

Oct. 22—Doctrinal. The Sure Promise (The "Amen"). John 16:23-33.

Reformation Week. Oct. 29—Historical. The Cradle of the Reformation (Wittenberg University). Job 28:23-28; Acts 17:22-31; 19:8-10.

Nov. 5—Doctrinal. Some Personal Questions on Prayer: What? Why? When? How? James 1:1-8.

Nov. 12. Missionary. Next Year's Quadricentennial Offering. Deut. 26:1-11.

Nov. 19.—Educational. The Development of American Lutheran Secondary Schools, Psalm. 78:1-8.

Nov. 26—Festival (Thanksgiving time). "Thou Crownest the Year." Psalm. 65:9-13.

Missionsbuen

What of That?

Tired! Well, what of that?

Didst fancy life was spent on beds of ease,
Fluttering the roseleaves scattered by the breeze?

Come, rouse thee! work while it is called today!

Arise, arise! go forth upon thy way!

Lonely! And what of that?

'Some must be lonely! 'tis not given to all
To feel a heart responsive rise and fall,
Work may be done in loneliness. Work on!
To blend another's life into its own.

Dark! Well, and what of that?

Didst fondly dream the sun would never set?

Dost fear to lose thy way? Take courage yet!

Learn those to walk by faith and not by sight;

Thy steps will guided be, and guided right.

Hard! Well, and what of that?

Didst fancy life one summer holiday,

With lessons none to learn, and nought but play?

Go, get thee to thy task! Conquer or die!

It must be learned, then learn it patiently.

No help! Nay, 'tis not so;

Though human help be far, *thy God is nigh*

Who feeds the ravens, hears His children cry.

He's near thee wheresoe'er thy footsteps roam,

And *He will guide thee, light thee, help thee home.*

How wonderfully, as we go on through life, its utter solitude grows upon us! No one on a desert island could be more lonely than we often are when surrounded by friends. Who knows us? Not even those who seem to know us best. We feel we are always being thought better or worse than we deserve; that which we do with a mixed motive, is praised; that which costs us much, goes unheeded; and to no one have we the power of fully explaining ourselves. Two friends live together; they believe they are intimate, the one with the other. Can either tell what has been, for one day only, occupying the heart and thoughts of the other? They may think and judge from what has been communicated to them; but do we not usually speak from the surface of our hearts, and are not our actions, feelings and sympathies welling out from some hidden spring known only to ourselves? Our struggles, our hopes, our disappointments, our faithlessness, falls, and endeavors; who knows them? Only when, on our knees, we say: "*O, God, Thou knowest all.*" do we feel that we are fully and rightly understood;

and receive in silence a sympathy more deep and satisfying than any human being can give. Then when we feel this, concerning our own inward life, let us deal kindly with those among whom we labor and not be too hasty in passing judgment upon words and actions that we are not absolutely sure of. The assurance that *Jesus knows* and that *He understands* is worth more to our longing hearts than any sympathy this world can give,—but when we now and then gather "forget-me-nots" along life's way, which make us feel that there are those who not only love us, but try to understand and sympathize with us, it cheers the heart and strengthens the courage.

"I tried so hard, and yet I failed!

Oh, how it makes my heart to ache,

My soul to shrink and refuge take

'Neath misty eyes and throbbing breast

And long for that eternal rest.

"I tried so hard to make you glad!

To make your sky all clear and bright,

To draw your mind on joyful flight

And drive all sadness from your heart,

With roses of my love a part.

"I tried so hard to ease your toil!

To reach a willing helping hand,

To make less burning hot life's sand.

When from your path I plucked the thorn,

My hand was bruised and worn.

"I tried so hard, but oh, I failed!

It makes my courage weak and frail—

Shall I again, tomorrow, fail?—

In prayer I bow, low in the dust—

I'll try again, though fail I must!"

Gøds sammen i farens stund.

"Gjoraf er saa megen frig og
frib iblandt eder?" Saf. 4, 1.

Der blir fortalt, at noget af det vigtigste for Lord Nelson, dagen før slaget ved Trafalger, var at skabe fred imellem to af sine

officerer. Der havde i lang tid været et faadant fiendskab imellem dem, at ingen af dem kunde glæde sig ved den andens feire. Lord Nelson tog disse to officerer til et sted, hvorfra de havde en god udsigt over den fiendtlige flaaede.

"Der", sagde admiralen, "er eders fiender, giv hinanden haanden og vær venner som gode engelskmænd!"

Kristne, som kan bruge deres energi til at skjændes med hverandre, naar de staar foran fienden, er uværdige til det navn, de bærer, og den sag, de kæmper for. Vi bør bruge alt vort styks paa vor fælles fiende og ikke paa dem, som, lig os selv, søger at følge Kristus efter. (Kr. Folkeb.).

Foreningsmøde.

Soma fredes af Gauges Synode holdt ifølge forud fattet beslutning et møde i Jewell, Ia., pastor M. Norstads kald, den 30te Nov. og 1ste Dec. 1915. Mødets opgave var paa en broderlig maade at drøfte foreningsagen. Stjønt dette mødes behandling af foreningsagen, ifølge bekendtgjørelsen, "bliver kun saa at sige af privat art," saa var dog menighederne inden fredsen tilraadet og opmuntret, at jende en eller to delegater fra hver menighed, hvilket af de fleste var efterkommet, medens andre ikke var repræsenteret hverken af prest eller delegat. Tilstede ved mødet var 31 delegater og 12 af fredsens prester.

Besluttet, at alle stemmeberettigede i fredsens menigheder har talefrihed, og at presterne og delegaterne har stemmeret.

Besluttet, at besøgende prester fra andre lutheriske samfund optages som raadgivende medlemmer.

Besluttet, at sekretæren indsender et uddrag af forhandlingerne til "Buddbæreren".

Besluttet, at indlederens foredrag og punktfor punkt trykkes tilligemed referatet.

Herved indjendes da et kort uddrag af forhandlingerne.

Mødet aabnedes med skriftlæsning og bøn af pastor S. O. Seidal, hvorpaa flere af brø-

drene deltog i bøn en liden stund. Foreningsagen blev inderlig frembaaren, saavel som at Gud vilde lede mødets forhandlinger til sit navns ære og hans kirkes sande gavn.

Pastor S. C. Simonsen holdt derpaa sit indledningsforedrag, som blev hørt paa med spændt opmærksomhed; det følger med referatet og taler for sig selv.

Tiden bestemtes omtrent som vanlig.

Pastor M. Norstad gav nogle gode og praktiske vink eller raad til iagttagelse under forhandlingerne, blandt andet mindede han om, at den som ikke udtaler sin overbevisning i denne sag, han hykler baade for Gud og mennesker. "Vi maa være forsigtige", sagde han, "men ikke hylle."

Det blev besluttet, at "Foreningsartiklerne" og "Konstitution for Den norsk-lutheriske kirke i Amerika" optages til behandling punktvis.

Over dette samtalte man nu i to dage, og det kan siges at det skede i al broderlighed. Alle havde ikke i ethvert tilfælde samme syn og mening, men man respekterede hverandre og fik handle i broderlighed og god forståelse. Her har sekretæren et langt forhandlingsreferat for sig, men da kun et uddrag skal jendes til "Buddbæreren", saa kan det væsentlige kortelig udtrykkes som følger:

Foreningsartiklerne og Konstitution gienemgikkes og stemtes over punktvis, og alt, med undtagelse af et par punkter, antoges.

Punkt 3 under foreningsartikler antoges saaledes: De tre samfund lover hverandre med alt alvor—som regel, ikke at have kirkeligt samarbejde med reformerte og andre, som ikke deler samfundets tro og bekenndelse.

Litra C. under punkt 4 i foreningsartiklerne antoges med den tilføielse, "at der gives (i) menigheden den frihed, med hensyn til abjolution, som Art. 14, Lit. C. i Gauges Synodes Konstitution foreskriver." Tilføielsen lyder saaledes: "Skriftemaal og Abjolution maa flittig benyttes, dog bør den ikke sættes som betingelse for brugen af nadveren."

Det kan tilføjes, at vedrørende synsdsbetjendelse og bøn om tilgivelse osv., tilstentes med reisning, enstemmig. I en del andre punkter maatte man stemme med reisning forat formanden kunde sættes istand til at afgjøre afstemningen.

Af fredsens præster var følgende tilstede: S. O. Seidal, D. Andrejen, G. O. Pauls-rud, Edw. Duea, P. O. Wee, L. J. Spande, L. J. Knutsen, L. L. Næssvig, M. Norstad, R. D. Eitrem, S. C. Simonjen, og undertegnede. Pastorerne Omar Brenne og L. P. Erland af Den forenede kirke og G. Smedal af Den norske Synode var ogsaa tilstede. Brenne og Smedal deltog ogsaa i samtalen, sidstnævnte paa anmodning.

Til slutning blev formand Hansons sidste ord, vedrørende foreningsagen, læst og lyttet til med stor interesse.

Pastor Norstad, stedets præst, havde af en eller anden grund forsværet at byde de besøgende velkommen til Jewell, men han vilde dog saa gjøre det før man skiltes, især og med endnu større taknemmelighed, siden det i alle maader havde gaaet saa godt.

Pastor Seidal takkede for indbydelse og al hygge i Jewell, og L. Bjørkestrand sluttede med bøn.

Det var opløst ved mødets begyndelse, at dette mødes afstemninger, vedrørende foreningsagen, paa ingen maade skulde være bindende, men at det dog kunde tjene som et lidet fingerpeg for menighederne, naar de senere hen tager sagen under behandling, og da kan det være af betydning at have nævnte oplysning i erindring. Naar en kun eksperimentører, bruger han kanske mindre forsigtighed, end naar en sag for alvor skal afgjøres.

—G. O. Olson, sekretær.

♦♦♦♦

Pastor S. C. Simonsons Indledningsforedrag.

Foreningsagen

er det brændende kirkelige spørgsmaal i vor norsk lutheriske kirke nufortiden, men det som nødvendiggjør arbeidet for forening er splittelsen. Og det tør være betimeligt at spørge, om det bare har været til skade, at den norsk-

lutheriske kirke har været opdelt i flere samfund. Der er omtrent dobbelt saa mange norske lutheranere i Amerika som der er svenske. Hos os er der seks samfund, men hos svenskerne er der kun et.

Naar vi nu er samlet til et særskilt fredsmøde forat forsøge at komme til større klarhed over hvordan vi bør stille os i denne sag, saa maa vi vogte os for at kaste sig, saa maa vi vogte os for ikke at kaste smuds paa de andre samfund, om der er noget ved dem, som vi ikke liker. Men det bør taales, at vi paa en broderlig og hensynsfuld maade udtaler, hvad vi ikke synes om, og gjerne vilde have anderledes. I Gauges Synode har ikke foreningsagen faaet den grundige behandling, som en saa vigtig sag fortjener. Det er først nu i den allersidste tid, at vi for alvor har begyndt at spørge: vil vi forening og paa hvilke betingelser? Havde vi for ti eller endog for fem aar siden søgt at gjøre os dette spørgsmaal klart, saa kunde vi nu været sparet for alvorlige vanskeligheder. Og det gjælder nu at behandle en alvorlig sag med alvor og under inderlig bøn om at saa gjøre Guds vilje.

Da Gauges Synode i 1905 valgte sin komite, som skulde forhandle med lignende komiteer fra de andre norsk lutheriske samfund, som maatte være villig til at forhandle, da var den sig neppe bevidst, hvor vigtige og vidtrækkende beslutninger den da fattede. Den Forenede Kirke og den Norske Synode modtog indbydelsen og valgte sine komiteer. Disse har arbeidet usfortrødent i ti aar, og det ubetente hændte, at man opnaaede fuld enighed i læren samt saamegen ensartet forståelse om kirkelige skikke, at man kunde anbefale fuld sammenslutning. Det endelige resultat foreligger i "Foreningsbetingelser" og "Konstitution for den norsk lutheriske kirke i Amerika."

Det er disse to dokumenter vi nu enten maa forkaste eller antage. Og her staar saa mange af os raadvilde og spørger: hvad er Guds vilje?

Jeg skal nævne nogle grunde, hvorfor Gauges Synode bør forene sig med den

Norſke Synode og den Forenede Kirke i dannelsen af "Den norſke lutherſke kirke i Amerika." Siden ſkal vi ogſaa nævne nogle af de betænkeligheder, ſom endel af os har havt ligeoverfor en ſaadan ſammenſlutning

1. Der er opnaaet enighed i læren og ſikret fornøden frihed i den kirkelige praksis. At der ved dannelsen af punkter forfattede i forſigtige ordelag er opnaaet enighed i læren, tør vel neppe bethde, at vi i et og alt er ſaa aldeles enige. Men det tør være en betryggelſe for enighed, naar noget vedrørende de omhandlede ſpørgsmaal ſkal afgjøres.

Smidlertid ſaa ſpørges: har vi friſtelig ret til at ſtaa adſkilte og arbejde uafhængige — ja endog i oppoſition mod hverandre, naar vi er enige i det væſentlige? "Enighed i det væſentlige, fordragelighed i det uvæſentlige, kjærlighed i alt," er en prægtig regel ſom vi kan ha godt af at lægge os paa hjerte. Og er der ſikret de enkelte menigheder ſaa megen frihed i de kirkelige ceremonier, at ingen behøver derfor at frygte for banſeligheder, ſaa blir dette ſpørgsmaal ſaa meget mere alvorligt: har vi friſtelig ret til at ſtaa adſkilte?

2. En anden grund for at bli med i denne ſammenſlutning har med det høre arbejde at gjøre. Vi ved, hvor beſværligt det har været, og hvor lidet vi har faat udføre paa grund af de ſplittede forhold. Byrderne forbundne med at løſe vore fælles opgaver blir ſtedſe tungere. Offerbilligheden vokſer ikke i forhold til de krav ſom ſtilles. Det er ofte den, ſom gjør mindſt, ſom mener, at det er ſaa uhyre let at løſe vore fællesopgaver.

Ørðningen med betjeningen af de enkelte menigheder og kald ſlig at preſten ikke behøver at ødſle ſaamegen tid og kraft til unytte, og ſlig at menighederne kunde væretages lidt bedre, ſpørgsmaalet, vore høiere lære-anſtalter, vore miſſioner, ikke mindſt vor indremiſſion, vore barhjertighedsanſtalter, oſv.—alle diſſe ting ſynes at kræve forenet ſtørke. Vi ødſler uægtelig mange af Vorherres gaver forat opholde ſplittelſen.

3. Gud har givet vort ſamfund ſæregne opgaver at løſe blandt det norſke folk. Virkſomheden for vækſelſe og vedligeholdelſe af

aandeligt liv er viſnok en af vore ſtørſte opgaver. Denne opgave ſøges løſt baade ved preſters og lægmands virkſomhed. (Gvad lægmandsvirkſomheden angaar, ſaa vil den viſnok ved en ſaadan kirkelig ſammenſlutning gaa en lys fremtid imøde.) Skulde det ikke være os en kjær anledning at ſaa ſtørre virkefelt for vore lærere? Og har ikke vort folk meget at lære af de ſamfund, hvem det her er ſpørgsmaal om at komme i forbindelse med? Trænger vi ikke mere klarhed i begreb og udtryk baade i prædiken og vidneſbyrd? Trænger ikke vort folk at lære lidt mere lojalitet mod ſin kirke og en ſmule ſtørre agtelſe for den friſtelige og kirkelige huſholdning? Turde det ikke haabes, at der her vilde bli en beſignet vekſelvirkning til ſtort gavn for alle parter? Lad mig her ſaa anføre en del af en artikel fra redaktøren af "Ev. Luth. Kirketidende," den Norſke Synodes organ. Han ſkriver om, hvordan de forſkjellige elementer i de tre ſamfund maa vokſe ſig ſammen, og ſaa ſiger han bl. a.: "Vi behøver ikke at tale om andre. La os tænke paa os ſelv. Og la os her gjenta at Synoden vil repræſentere det konſervative element. Har der ikke viſt ſig det mindſte tegn i den Norſke Synode til, at vi har lagt for liden vægt paa vækſelſe og levende friſtendom, mens vi har ſtridt for læren og holdt korrekte og teſtmaſſige præſener? Og har vi ikke merket død banekriſtendom hos mange ſlittige kirkegjængere, ſom ivrig kunde diſkutere de banſeligſte læreſpørgsmaal?"

Der har været gjort ſaadanne beſtyldninger, det ved vi. Og iſtedenfor at møde ſaadanne beſtyldninger med modbeſtyldninger, ſom vi gjerne vil, kan det ikke ſkade os, om vi i alvor og med bøn til Gud prøver, om der er ſandhed i anklagen. Og det bør vel da indrømmes, at baade preſter og lægfolk i vor ſynode trænger at mindes Herrens tale om de kloge og daarlige jomfruer, Math. 25: 1 ſlg.; om nødvendigheden af at ha olie paa lamperne og ikke bare at ha lamper; om nødvendigheden af at være vaagen.

Og om der var mere liv blandt os—vi glemmer ikke at livet er ſjult med Kristus i

Gud; vi bed, at menneſſer ikke er hjertekjendere—men var der mere liv, maatte ikke livets ild viſe fig mere end den gjør hos os preſter, ved glød paa tungen, paa præſteſto-
len, i mere fordragelighed, i omgang, og i mere iver i hjæleſorg? La os her prøve os. Og maatte ikke livet i menigheden ogſaa viſe fig i tale og omgang, i vandel og broderlig formaning, i lyſt til at bruge Guds ord hjemme og i kirken, og i lyſt til at tjene Herren? Ja, hvem ſtjønner ikke, at der er me-
gen banekriſtendom iblandt os?

Vækkelse og liv ſkaber miſſionſtrang. Hiſtorien viſer det. Hvad nu end grunden har været, ſaa er det da ſandt, at vi lige til de ſidſte aar har gjort ſaare lidet for at frelſe de arme hedninger. Vi trænger derfor at opvarmes. Og er det ſandt, at der er mere liv, mere levende kriſtendom blandt de andre norſke lutheranere—vi bed det ikke, Gud alene ved det—ſaa er ett viſt, vi trænger at komme ſammen. Vi trænger deres varme. Det er de ſamlende glør, ſom ſaar ilden til at brænde.”

Men vi har vore betænkeligheder. Diſſe tør for manges vedkommende være overdrevne. Man kan ſe farer der, hvor der ingen er. Og dog ſaa kan vi ikke ſaa let ſeie dem afveien. Tør vi tro og haabe, at der ikke ſkal bli mere ſtrid om udbælgelſeſlæren? Det forekommer mig, at man i ”Døpjør” kun er kommen overens om at gaa den ſag forbi og ikke diſkutere den mere. Men kom det til alvorlig meningsudvikling, ſaa tør det hændes, at man er ſaa uenig ſom nogenſinde før. Og er vi villig til at ſanſtionere og om nødvendig praktiſere maſſeabſolution, ſlig ſom man gjør i de andre ſamfund? Burde det ikke nu ordnes ſlig, at abſolution og nadvere ſkilles, ſaa abſolutionen kunde ſaa den plads, ſom Guds ord har anvift?

Et andet ſpørgſmaal, ſom vil volde os vanſkelighed, er art. 8 i ”Foreningsbetingelſer.” Den lyder ſlig: ”De tre ſamfund lober hverandre med alt alvor at følge den regel ikke at have kirkeligt ſamarbejde med reformerte og andre, ſom ikke deſer ſamfundets tro og beſjendelſe.” Vi maa ikke tro, at det-

te vil bli en ſag af mindre betydning. Derſom der med ”kirkeligt ſamarbejde” ſigtes til bytte af prædiſteſtol og ſælles forvaltning af ſakramenterne, da kan vi godt gaa med. Men forbydes herved ſælles begravelſer, ”memorial ſervices”, graduationsgudſtjenelſter oſv., hvordan kan vi da med ”alt alvor” love hverandre noget ſaadant?

Tilſidſt vil jeg nævne de vanſkeligheder, ſom kan opſtaa paa grund af bort forſkelligartede kirkelige ſyn. Det vil gjøre fig gjældende under al vor virkſomhed. Vor overbeviſning er den, at iſølge Guds ord, ſaa maa den ſande kriſtendom viſe fig baade i et konſekvent kriſtenliv og i en frimodig beſjendelſe af ſin erfaring af ſynd og naade. Skal vi ſlaa af paa denne vor overbeviſning og trøſte os ſelv og andre med dette at ingen er hjertekjender og at man maa beholde ſin kriſtendomserfaring for ſig ſelv oſv.? Skal vi ſels. antage og ordinere unge mænd til præſtegerningen, ſom ikke kan gi nogenſomhelſt beſked om en perſonlig overgang fra mørke til lys og ſlaa os til ro med et fromt haab om, at de har ſtaat i ſin daabspagt, naar deres liv har været det modsatte? Juſt her ſynes jeg de ſtørſte hindringer for et fredeligt ſamarbejde vil gjøre fig gjældende.

Lad os ſøge at bli klar over vor ſtilling i denne vigtige ſag, foreningsſagen. Og lad os ſaa handle med alvor i en alvorlig ſag!

--- **Hvor langt er vi komne i foreningsſagen?**

(N.)

Brødre og venner:—Der er et alvorligt ſpørgſmaal ſom kommer frem for mange af os, nemlig: **Hvad brug ſkal det nye ſamfund gjøre af 1 Kor. 14?** Naar Paulus i det 37te vers ſiger: ”At det jeg ſkriver til eder (i 1 Kor. 14) er Herrens bud,” da hør det jo bli et alvorligt ſpørgſmaal for hver præſt og menighed, om vi følger dette bud, ſom vor Herre og veileder Jeſus Kristus gav os at følge. Det hør alvorlig komme i betragtning juſt nu, i denne forening! Vi ſtjønner jo, at

Herren kræver af alle parter og hver enkelt person, at vi ærlig og oprigtig skal rette os efter hans bud og anordning. Beslutter vi os ikke paa dette, da beslutter vi os paa uret og falder sliq under Herrens dom. Math. 7: 23.

Vortjet fra alt som senere er paafundet, set vi Paulus, det af Kristus selv udfaarne redskab, retter den formaning til os: "Jager efter kjærligheden!" Vi skjønner at kjærligheden er Kristus selv, hvis kjærlighed blir en kraft i os, som den Helligaand vil fylde os med, at vi vokser livets bæst og dygtiggjøres til at bandre i Kristi fodspor. Har vi kjærligheden, da har i Kristi Aand, som vil drive os til at stræbe efter de aandelige gaver, at faa dem i rigeligt maal til menighedens opbyggelse.

Vi ser af denne orden som Paulus lægger frem til efterfølgelse, at der da var intet som stod iveien for de aandelige gaver, ceremonierne var afskaffet ved Kristus, og formen var dannet efter Kristus, kjærlighedens indre livs væsen. Paulus vilde jo at alt skulde tjene til sand opbyggelse efter Kristi orden og sindelag.

Derfor, brødre, hør det os nu samdrægtig at fremhæve og hviagte dette dokument over alle som er afvigende fra dette. For mange af os er dette et samvittigheds spørgsmaal, og hør være lige meget om at gjøre for os alle at ordne os overensstemmende med Kristus efter den orden han gav sine apostler.

Tror vi paa Kristus?—Da ved vi, at den orden han gav os i ord og eksempel er den mest velsignede for menigheden og vil da som ret er besluttet os paa at følge den.

Elsker vi Kristus?—Da vil vi i al lydhed og ydmyghed følge Kristus i hans nytestamentlige orden sliq som apostlerne og de første kristne gjorde.

Elsker vi Kristus?—Da vil vi agte den orden, han gav os, over al menneskelig orden og vise det deri, at vi glædelig følger den i kirkelig praksis.

Elsker vi Kristus? Da vil vi sjerne alt som volder brødre anstød, paa grund af at

det ikke stemmer med Kristi orden og den sande broderkjærlighed.

Elsker vi Kristus?—Da vil vi ophjæle Kristus, ikke alene i lære, men ogsaa i kirkelig praksis, idet vi følger hans eksempel, sliq som han har overgivet det til sine apostler.

Elsker vi Kristus?—Da vil vi agte hans orden, bud og befaling saa høit, at vi i alt søger at indrette os derefter!

Brødre, her har vi regelen for Kristi holdnings orden, sliq som Kristus gav os den i det nye testamente!

"Svo som tror paa mig skal gjøre de gerninger jeg gjør!" "Dersom I elsker mig, da holder mine bud!" Er vi "sandheden tro i kjærlighed," da maa nu disse ting komme i betragtning som grundlag, hvorpaa alene en velsigned og Gud velbehagelig forening kan opnaaes! / Vaade Gud og mennesker venter, at alle som vil forening—af inderste hjerte og med tak til Gud vil heri være med, vi trænger jo alle at komme til klarhed og sandheds erkjendelse i disse vigtige ting.

De maa vokse sig sammen.

De tre samfund, Gauges Synode, den Forende Kirke og den Norske Synode repræsenterer tre forskjellige elementer, er der sagt. "Disse tre elementer, det mere liberale element, det haugianske og det konservative, har været repræsenteret saa længe der har været samfund iblandt os. I aarevis har disse samfund arbejdet hver for sig. Sæt at de nu blev fuldt ud enige i bekjendelsen, ingen kunde med rimelighed forlange, at de straks skulde tvinges ind i den samme høre form. . . De maa vokse sammen."

I noget af dette er vi ganske enige. Om det er ganske nøjagtig at lade samfundsgrenserne bestemme, hvor disse elementer findes, det skal vi lade usagt. Men det er sandt, at her er forskjellige kirkelige elementer iblandt os. At disse ikke kan tvinges sammen, det er vist. De maa vokse sammen. Det er ogsaa vist.

Hvert af disse tre elementer lægger særlig vægt paa en vis side af kirkens liv. Det ene vil værne om kirkens lære, det andet vil

fremme livet, og det tredje vil samle de Lutherste kristne til et samfund og vil, at livet skal vise sig i broderlig fordragelighed og i hødre virksomhed og velfærd. Alle har tjent Herrens vise hensigter, de har havt sin glemning at gjøre iblandt os og har det fremdeles.

Men dersom der lægges ensidig vægt paa enkelte af disse ting med forsømmelse af andre ting, da bliver de let "retninger" i kirken. Og retninger ansees, og med rette, for sygelighed og skjævheder, som kirken bør slaa paa bagt imod. At Gud kan bruge ogsaa det ensidige i kirken til sit riges fremme, det tvivler vi ikke paa. Han kan vende alt til det gode. Men der hvor man lægger ensidig vægt paa livet og tager det lettere med læren, der mærkes oftere sølseskristendom, mørk pietisme og endog høvmeri. Og der hvor lærens renhed ensidig betones, sniger død ortodoksisme og vanekristendom sig saa let ind. Og der hvor man gjerne vil samle og virke og arbejde for praktisk kristendom, kan man lige let smittes af aandelig løshed og saa reformert snit paa dette og hint. Særen ligger nær for enhver.

Skjævhederne kommer helst frem ved strid. Thi i strid bliver en saa let ensidig. Det gjælder at forsvare sit; det gjælder at fremhæve sit. Og idet man ivrer for sit eget, forveksler man sit med Guds. Og man glemmer, at Guds kirke som Kristi legeme har mange lemmer med forskjellig forretning. Man glemmer hvad apostelen skriver 1 Kor. 12: 14—21: "Thi ogsaa legemet er ikke et lem, men mange. Dersom foden vilde sige: Fordi jeg ikke er haand, derfor hører jeg ikke til legemet, mon den derfor ikke hører til legemet? Og dersom øret vilde sige: Fordi jeg ikke er øie, derfor hører jeg ikke til legemet, mon det derfor ikke hører til legemet? Dersom det hele legeme var øie, hvor blev da hørelsen? Dersom det hele legeme var hørelse, hvor blev da lugten? Men nu har Gud sat lemmerne, ethvert af dem, i legemet, efter som han vilde. Men dersom de alle var et lem, hvor blev da legemet? Men nu er der vel mange lemmer, men et legeme. Diet

kan ikke sige til haanden: Jeg har dig ikke behov; ei heller hovedet til fødderne: Jeg har eder ikke behov."

At anerkjende det som andre kæmper for, selv om det i og for sig er ret og godt og nødvendigt for kirken, det falder saa vanskeligt. Og viser ikke ogsaa kirken historie, at ligesom det skjæve og falske i kirken har malet til kamp, saa har ogsaa strid og ubroderlig kritik hjulpet til at fremkalde retninger i kirken? Baade pietisme, ortodoksisme, liberalisme og rationalisme trives ofte saa godt just ved strid. I stridens dage bruges saa ofte kjødelige vaaben og saadant som turrer frem det onde, og ugræs trives paa kirkens oger. Og kan det negtes, at meget af den kirkestrid, som har været ført hertilands af norske Lutheranere, paa samme tid som den kan have været til belysning, ogsaa har haft det tilfølge, at forskjellighederne, særegenhederne, ja om du vil skjævhederne, har saaledes vokset sig frem, at de er blevet hovedsagen for mange? Vi behøver ikke at tale om andre. Lad os tænke paa os selv. Og lad os her gjentage, at synoder vil repræsentere det konservative element. Har der ikke vist sig det mindste tegn i den Norske Synode til, at vi har lagt for tiden vægt paa vækkelse og levende kristendom, mens vi har stridt for læren og holdt korrekte og bestimelsespræfener? Og har vi ikke mærket død vanekristendom hos mange slittige kirkegjængere, som ibrig kunde diskutere de vanskeligste læringsproblemaal?

Der har været gjort saadanne besyldninger, det ved vi. Og istedenfor at møde saadanne besyldninger med modbesyldninger, som vi gjerne vil, kan det ikke staa os, om vi i alvor og med bøn til Gud prøver, om der er sandhed i anklagen. Og det bør da vel indrømmes, at baade præster og lægfolk i vor synode trænger at mindes Herrens tale om de floge og daarlige jomfruer, Math. 25: 1 flg.; om nødvendigheden af at have olie paa lamperne og ikke bare at have lamper; om nødvendigheden af at være vaagen.

Og om der var mere liv iblandt os—vi glemmer ikke, at livet er skjult med Kristus i

Gud; vi ved, at mennesker ikke er hjertekjendere—men var der mere liv, maatte ikke livets ild vise sig mere end den gjør hos os prestes, ved glød paa tungen paa prækestolen, i mere fordragelighed i omgang, og i mere iver i sjælesorg? Lad os her prøve os. Og maatte ikke livet i menigheden ogsaa vise sig i tale og omgang, i bændel og broderlig formaning, i lyst til at bruge Guds ord hjemme og i kirken, og i lyst til at tjene Herren? Ja, hvem skjønner ikke, at der er megen vanekristendom iblandt os?

Vækkelse og liv skaber missionsstrang. Historien viser det. Svad nu end grunden har været, saa er det da sandt, at vi lige til de sidste aar har gjort saare lidet for at frelse de arme hedninger. Vi trænger derfor at opvarmes. Og er det sandt, at der er mere liv, mere levende kristendom blandt de andre norske lutheranere—vi ved det ikke, Gud alene ved det, saa er et vist, vi trænger at komme sammen. Vi trænger deres varme. Det er de samlede gløder, som faar ilden til at brænde.

Og trænger den norske synode varme og vækkelse—og det gjør den—og kan Guds Mand ved ordet saa virke mere af det, naar der bliver forening og fred, og kan de andre brødre her blive os til hjælp, da tror vi ogsaa, at de andre samfund kan og vil høste nytte og velsignelse af synoden. Den respekt for ordet, den stæthed i læren og den konserveringshafisme, som den altid har hævdet og, ganske vist er bejælet af, den vil blive til hjælp for andre, hvor dette for en del maasse er mindre fremtrædende. Er der fare for, at Løs eller liberal aandelighed fra jesterne rundt omkring os skal smitte vore lutherske brødre, da vil, det haaber vi, synoden blive noget af et salt, noget af en modvekt mod alt saadant. De forskjellige elementer iblandt os, tror vi derfor, kan blive til gjensidig hjælp og velsignelse for hverandre. Og Gud vil, de skal blive det. Vi skal ikke leve for os selv alene, men ogsaa for andre.

Svorledes kan saa dette ske? Ikke ved at staa adskilte og strides. Derved udvikes særegenhederne end mere, og man kommer læn-

gere og længere bort fra hverandr. Strid fjerner og gjør brødre kolde. Og selv om der ikke var strid, men god forståelse og enighed, saa vilde den indbyrdes paavirkning blive liden eller ingen, om vi stod hver for sig. Og da vi alle saa gjerne vil arbejde for bort eget, saa vilde der snart blive anledning til kappestrid og nye rivninger. Vær vis paa det. Vær tænk paa indremissionsmarken. Det er saa let at saa noget at sige paa andre og at finde fejl hos dem. Enighed uden forening vilde ganske vist ikke være længe, og den vilde blive til liden nytte for samfundene indbyrdes.

Svorledes kan da forskjellighederne i samfundene blive til fælles nytte og velsignelse? Saavidt vi kan se, kan dette bedst ske ved forening. Anerkjendelse og forståelse af hverandres gode sider er det stærkeste foreningsbaand. Staar man sammen som brødre og venner, vil man kunne blive til indbyrdes hjælp. Vi ved jo alle, hvor ganske anderledes vi lytter til en vens ord og retter os derefter, end til en fremmeds, endfige til en modstanders. Og det er venner, som øver indflydelse paa os. Som venner og samfundsbroder vil vi blive til gjensidig velsignelse. Det kan ikke staa feil.

Men at tvinge nogen sammen, det kan der ikke blive tale om. Sjæter tvinges ikke. Og kjærlighed og venskab fremkommanderes ikke. Men der skal ikke meget til for at kjæle kjærligheden og ødelægge venskab. Det ser vi hver dag.

Nei, lad dem vokse sig sammen. Men to træer eller planter vokser sig ikke sammen, saalænge de staa i hver sin have. Eller har nogen set, at noget i naturens rige vokser sig sammen, som holdes borte fra hinanden? For at vokse sig sammen maa to grene eller træer eller planter støies sammen. Ingen har set, at det som staa adskilt vokste sig sammen. Og saa i aandens rige ogsaa. Og saa med disse forskjellige elementer blandt os norske lutheranere. De maa ogsaa forenes, knyttes sammen for saa at vokse sig sammen. Nu er de blevet enige om, at "Opgjør" skal forene dem, knytte dem sammen til et—for

at de under den Selligaands arbeide kan vokse sig sammen og blive et frugtbart træ i Vestens store vingaard. Om tre træer af samme slags med hver sine høininger og knuder faar lov at komme saa nær ind til hverandre at de kan vokse sig sammen, da tror vi, at det nye træ vil blive meget sterkere end de tre enkelte træer. Og vi tror ogsaa, at det vilde blive et rankere træ, fri de enkeltes luden til denne eller hin side. Og saaledes tror vi, at det nye samfund, naar de gamle har vokset sig sammen, vil blive et sundt, stærkt, kraftig voksende og blomstrende lutherisk samfund; et samfund som er tro mod Guds ord og bekyndelsen med et inderlig troessiv virksomt i Herrens tjeneste ude og hjemme. Det vil med Guds hjælp blive et deiligt træ, rigt paa frugt, i hvis grene mange syndere vil møttes og under hvis ffigge mange trætte pilegrimme vil faa hvile. Elig haaber vi, at den norske-lutheriske kirke i Amerika ved Guds Hands pleie vil blive, naar de forskjellige elementer har vokset sig sammen. Lad dem derfor faa vokse sig sammen!

Gv. Luth. Kirkeidende for 10de

November 1915.

Foreningsagen set i det rette lys.

(N. J. Løhre.)

(Efter "Tidskrift" paa anmodning af forfatteren.)

Ved afgjørelser af hver sag maa grundene for, og imod gives den værd, de fortjener. Det er en givet sag, at hver grund ikke har den samme betydning. Der er vægtige grunde og der er mindre betydningsfulde grunde. Desværre kommer altfor ofte med i betragtning som grunde for eller mod saadanne ting der er af saa liden betydning, at de bør aldeles sættes ud af betragtning. Derfor er det højt nødvendigt at give hver grund sin rette værdi. For at kunne gjøre dette bør grundene for og imod nedtegnes og derpaa lægges samvittighedsfuldt i den kristelige retfærdigheds vægtskaal. I det hvert

for og mod kommer paa sin rette plads vil bi-hensyn træde tilside for hvert hoved-hensyn.

Det er vist i bedømmelsen af disse værdier at meningsforskjellen har sin oprindelse. Hvad nogle anser for hovedhensyn betragter andre som bi-hensyn; eller kanste de endog sættes ud af betragtning. Men her maa man være samvittighedsfuld. Mon ikke vurderingen alt for ofte kommer istand ifølge ens smag og behag? Dette er vel tilgiveligt; men at vedblive deri er gjenstridighed, og den kaldes jo i Bibelen "en troldoms synd." 1 Sam. 15: 22—23. Her maa ogsaa siges, at det paa ingen maade rimer sig med sand kristendom, at man paastaar, at anderledes tænkende mangler enten ærlighed eller tankedygtighed. At læse ind i andres udtalelser skjulte tanker, er insinuationer der ikke bør bejmitte noget kristent hjerte; det slags produkt er fra selve djævelen. Intolerance og dømmesygge bør, derfor, ikke taales hos en selv; men opdager vi den hos andre da bør vi søge at dække den med det som "skjuler synders mangfoldighed."

Man vil undskylde mig, for at jeg gjør et forsøg paa at gruppere værdierne ifølge deres betydning for foreningsagen. Der er ingen bagtanke i dette, og derfor vil jeg bede læseren om han velvillig vil rette paa grupperingen ifald den ikke er sandheden tro. Gjør det for sagens skyld.

Hvad maa staa som maalet for vor bestræbelse? Det er vel intet andet end at "søge Guds vilje." Joh. 5, 30.

Spørgsmaalet for os bliver nu: Hvad er Guds vilje i denne sag? Vi maa her ikke glemme, at vi faar det saa uhyre let til sig, at det som jeg vil er Guds vilje. Her maa vi ikke være saa svært skræmske, thi "Guds vilje" bruges altsor ofte som en undskyldning for egenviljen. Er det ikke sfig, at egenviljen altsor ofte fylder seilene med sin kraftige bris og driver skuden tilbunds selv da naar man faar verden til at tro, at Guds vilje er drevkraften? Vi maa derfor lig Mennefsesønnen i Getsemane sige: "Dog ikke, som jeg vil, men som du vil!" Matt. 26, 3.

For at komme til Klarhed med hensyn til

Guds vilje maa vi, som Jesus, sætte vor egen vilje ud af betragtning. Dette er tilfældet for den enkelte; det er ogsaa tilfældet med den samlede vilje inden de forskjellige menneftelige samfund. Fællesviljen har meget tilfælles med viljen hos den enkelte person; i hvert fald er det flig med den ogsaa at den maa træde tilside for at Guds vilje kan blive hørt. Naar altsaa selvets vilje hos den enkelte og selvets vilje i det menneftelige samfund er sat ud af betragtning, da først kan Gud faa vise os vej,—da først kan han sige til os: **"Du har ret"** eller **"du tager fejl."** Som regel aabenbarer Gud sin vilje for den, som ærligt søger den. I denne søgen maa vi først blive løst fra vor egen vilje før vi kan blive bunden i Guds vilje.

Med denne sandhed klar for vor bevidsthed, lad os nu se paa de foreliggende kjendsgjerninger i foreningsagen, og søge at nedlægge principer efter hvilke disse kjendsgjerninger bør vurderes. I mit forsøg vil jeg faa gruppere kjendsgjerningerne under tre rubrikker:

I) **De kjendsgjerninger der ikke har afgjørende betydning i foreningsagen.** Hertil henhører følgende:

1) Gamle fordomme og personlig ubilje mod personer og organisationer.

2) Gamle stridigheder mellem samfund og personer, der nu er bilagte.

3) Stridigheder mellem individer og menigheder, hvoraf der er nok paa enkelte steder. Man bør ikke her glemme, at der nu er saadanne stridigheder inden de enkelte samfunds grænser, og de vil altid vedbli at være i alle samfund saalænge vi er mennefter. Disse samfundsstridigheder paa de enkelte steder kan ikke være afgjørende for hele kirken.

4) Vedligeholdelsen af vore særskilte traditioner.

5) Hvorledes sagerne paa de enkelte steder skal ordnes isald forening kommer istand. Fællesinteresserne og tiden vil løse disse banfeligheder, hvor det rette broderfnd faar raade.

II) **De kjendsgjerninger der vel har af-**

gjørende betydning men maa betragtes kun som bi-hensyn.

1) Forskjelligt syn paa de ting der ikke hører med til den lutheriske kirkes hovedsandsheder, som til eksempel liturgi, m. m.

2) De aandelige tilstande der har ytret sig inden de enkelte samfund paa forskjellige steder og til forskellige tider. Hvor let kan ikke disse forandres, naar Guds Aand faar raade!

3) Den retning i hvilken forandringen eller udjevningen inden de forskellige samfund har taget for nærbærende; eller hvilke er de strømninger inden de tre samfund der har ført det did, at de som før stod i strid med hverandre nu søger at forenes paa bekiendelsens grund?

4) Enkelte personers udtalelse i sagen for og mod. Her maa bemærkes, at det er rimeligt og kristeligt at man lægger mere vægt paa det som siges af fagmænd der har ofret sagen megen omtanke, og som viser sig besjælet af velvilje og bærer fredens præg, end man lægger paa det som siges af saadanne der har staaet sagen mere fjernt og er behersket af ubilje mod personer og samfund.

5) Det finansielle spørgsmaal for samfund og menigheder. At komme sammen uden gjæld vilde vel være hyggeligt; men rimer det sig at penge skal lægges i vægtskaalen som afgjørende faktor i en saa vigtig sag? Hertil maa svares bestemt: **Nei!**

6) Udnyttelsen af arbejdskræfterne og indtægtskilderne paa de enkelte steder. Om en afgjørelse er fordelagtig paa et enkelt sted, bør da dette enkelte sted stille sig for eller mod sagen af disse grunde? Nei, de forholde der eksisterer paa de enkelte steder kan ikke blive de afgjørende i det som gjælder hele kirken.

III) **De kjendsgjerninger der har afgjørende betydning og maa stilles som hovedhensyn.**

1) Er der den fornødne enhed i tro og bekiendelse som grundlag for fælles virke? Her maa man ogsaa være klar over hvad man mener med **enhed**. Er det dette at alle maa tænke i hvert tilfælde just som jeg tæn-

fer? Hvis saa, da maa vi have hver bort samfund; thi ikke to af os tænker just lig i alle ting. Hvem kan bedst bedømme om vi er enige eller ei i det som væsentligt er? Uden tvivl de som har gransket sagen mest, og har været sammen længe nok til at lære at kjende og forstaa hverandre.

2) Hvor havde tanken om forening sin oprindelse?—Ikke med hensyn til samfund eller person, thi det har intet at sige. Men, kom den fra Gud eller djævelen? Er den af mennesker, da maa vi forkaste den; men kommer den fra Gud, da bør man ikke stride imod den. Akta 5: 38—39.

3) Hvorledes kan vi ære Gud mest blandt menneſtens børn? Ved adskillelse eller der- ved at kirken ogsaa i det ydre træder frem saameget som muligt i et samlet hele? Er vedligeholdelsen af sønderkjærelsens frugter egnet til at fremme Guds ære? Philip. 3: 2 og Salme 133.

4) Hvorledes kan vi paa bedste maade løse den opgave som Gud har givet os baade hjemme og ude paa missionsmarkerne? Tjener vedligeholdelsen af særskilte arbejdskræfter, der nødvendigvis ofte kommer i konflikt med hverandre, bedre til at løse opgaven end fælles virke?

5) Hvad vil tjene bedst til at opøffe et sandt broderskab? Det at man staar adskilte eller det at man staar sammen paa be- kjendelsens grund?

6) Er bort-færsyn og bore selvinteresser af saa stor betydning at de tager forrang for det som kan fremme Guds sag baade ude og hjemme?

7) Er der nogen mulighed for at vi nu trænger hverandre i løsningen af vor opgave som kirke mere end vi har gjort før? Jeg mener i løsningen af undervisningen af bore børn og vor ungdom, og i overgangen fra brugen af det norske til brugen af det engelske sprog, m. m.?

Jeg har tænkt mig at en sliq overbeelse af sagen og burdering af foreliggende forholdes kunde hjælpe betydelig henimod den fornødne klarhed i bejparelsen af spørgs-

maalet: Hvad er Guds vilje med hensyn til foreningsagen?

* * *

P. S. Jeg faar da tilføie for deres vedkommende som muligens kunde spørge: Til hvad resultat er da nedskriveren kommen? at jeg ikke kan tilfredsstille min egen samvittighed, eller have frimodighed ind for Gud og mennesker at være ligegyldig i en sag som jeg er overbevist om kommer fra Gud. Hvem vil bære ansvaret for vedligeholdelsen af sønderkjærelsen; og hvem vil fremdeles arbejde paa at sønderkjære? Ser vil jeg staa fri for al andel i at fremme det som jeg tror skader Guds sag. Derfor er jeg inde for at arbejdet for forening maa finde sin afslutning i sammenlutning.

Pensionsfondet.

Da der endnu synes at være mangel paa forstaaelsen af dette fond, skal jeg tage mig den frihed at sige nogle ord om denne sag. Paa aarsmødet i Red Wing, Juni, 1913, besluttede Gauges Synode at samle et pensionsfond paa \$50,000.00. Synodens beslutning i denne sag findes i aarsberetningen for 1913, pagina 125—127. Beslutningen er for lang til gjengivelse her, men jeg antager at de som er interesserede i denne sag har dette referat, hvor de kan læse det selv. Med hensyn til indsamling for dette fond i menighederne har lidet været gjort, saa lidet at det for dette stykkes vedkommende lades ude af betragtning. Fondet har nu 38 medlemmer som enten har betalt eller givet note for \$200.00. Paa aarsmødet i Grand Forks, sidste sommer, var der mange som indgav sine navne og vilde blive medlemmer, men kun en del af disse har efterkommet betingelserne for optagelse. Da alle disse har faaet sig tilsendt de nødvendige papirer er det at haabe at de blir medlemmer med det første.

Gauges Synodes presteliste indeholder ca. 175 navne. Derjom 170 blir medlemmer af dette fond vil den tanke at samle et fond paa \$50,000.00 let kunne realiseres. Be-

slutningen bestemmer at ingen faar nogen godtgjærelse fra fondet før aaret 1920, altsaa seks aar efter at det blev begyndt. Reglerne bestemmer ligesaa, at hvert medlem betaler \$5.00 aarlig til fondet. Hvis vi altsaa faar 170 medlemmer vil fondet den 1ste Jan. 1920 staa saaledes:

170 medlemmer, \$200.00 hver	\$34,000.00
6 % renter paa \$34,000.00, seks aar	12,240.00
Aarlig kontingent, \$5.00 pr. medlem	5,100.00

Til sammen..... \$51,340.00

Efter aaret 1920 vil dette fond efter seks procent rente og den aarlige kontingent bringe ca. \$4,000.00 hvert aar.

Nu er ikke jeg god nok i matematik til at kunne give nogen tal paa hvad krav der maatte bli paa dette fond, men det ved jeg at \$4,000.00 hvert aar vil være til megen hjælp for dem som dette fond er tiltænkt som hjælp. Nu mærk man sig, at jeg har ikke taget menighederne med i betragtning. At man vil støtte dette fond er jeg vis paa, men det som jeg har baseret mine tal paa er altsaa medlemmerne alene og det som de pligter at betale. Man har sagt at vort samfund ikke er stort nok til at kunne opholde et saadant found, men samfundets størrelse kan ikke jeg forstaa har noget med den sag at gøre. Hvis samfundet var større, saa vilde der ogsaa bli saa meget større krav paa pensionsfondet af trængende medlemmer. Jeg vil ikke forsøge at paavirke nogen, men giver disse tal, som man kan tage for hvad de er værd. Personlig kan jeg ikke bli medlem og det er altsaa ikke af selvinteresse jeg skrider disse linier.

Nu, alle som ønsker at bli medlemmer, vil erindre, at det er nødvendigt at betale renter paa de \$200.00 fra den 1ste Jan. 1914. Ligeledes betales den aarlige kontingent fra samme dato. De som sender note nu altsaa, sender med det samme \$34.00, som betaler renter og kontingent til den 1ste Januar 1916. De, som har sendt ind notes og er medlemmer, vil ogsaa være

saa snil at mærke sig at den samme sum gjælder for deres vedkommende og at den bør betales saa punktlig som muligt. Hvis vi skal faa renter paa disse penge maa vi først faa dem, det vil enhver forstaa. Saa var der en fejl i mit brev til dem, som bad om at bli medlemmer nu isommer. Der stod nemlig at \$22.00 var den sum, som man burde indsende til den første Januar 1916, det skulde være \$34.00 altsaa, og disse som fik dette brev vil være saa venlig at undskyldte denne fejl.

—D. M. Ulven, kasserer.

Himlen paa hospitalerne.

Jeg har engang læst om en købmand, som havde hørt om en fattig enke med mange børn, i nærheden. Det nærmeste sig jul. Saa fik han den indskydelse eller mindelse, viselig af den Selligaand, at han skulde besøge denne familie med noget som kunde ogsaa give denne stakkels familie lidt juleglæde. Han lavede til en ganske stor boks eller kasse, hvori han lagde noget af det bedste han havde af spiseligt i sin butik eller "store", ogsaa klæder til børnene. Og afsted var det. Enhver kan vel slutte, hvad slags følelse det blev i den fattige hytte, naar disse klæder blev pakket paa den enkelte og sagt: Disse er dine og disse er dine. Og den kjære dejlige mad.

Da købmanden kom tilbage til sin forretning, kaldte han sammen sine betjente eller "clerks" og sagde til dem: "**Jeg har fundet himlen paa jorden**". Personalet eller clerkerne vilde vide mere om den sag. Og det fik de. "Jeg fik se sli en glæde i dette fattige hjem, naar de fik disse julegaver, at den lader sig ikke beskrive," sagde han. "Og hvad er himlen andet end glæde?"

Kan himlen ogsaa findes paa hospitalerne? Ja, vi fandt den dagen før takseljesdagen. Da vi havde gaaet fra seng til seng og "ward" til "ward" i flere timer og maatte slutte, blev vi var en mand paa omkring 60 aar, bleg og hentæret. Vi stannede og begyndte at tale med ham. Han var

norst. Vi talte og spurgte om sygdommen både paa sjæl og legeme. Med legemet stod det saaledes til: Han havde været syg længe og nu var han sendt her til universitetshospitalet for at finde ud, hvad sygdom han led af. Universitetshospitalet hører staten til og staar i forbindelse med universitetet og lægeskolen. Her faar man behandling frit. Men for hans egen del havde han vist ikke behøvet at komme her — men for studenterne kunde det være lærerigt. Vi spurgte om hans timelige faar. "Jeg har altid været fattig og er det nu. Min stiftelseshustru lever i en liden leilighed, som snille folk har hjulpet os at betale renten for." Jeg havde en dollarsjeddél og en femdollarjeddél i bogen; vidste først ikke hvilken jeg skulde tage og give ham. Men saa gav jeg ham femmeren. Han saa paa den næsten som han ikke kunde tro sine egne øine, og saa kom store taarer i hans øine. Jeg er vis paa at det var glæde og taknemmelighedstaarer. Dette fæstede sig fast i min erindring, at jeg vist sent skal glemme det. Og kunde du, som havde sendt mig denne femdollar seet samme syn, du vilde vist have takket din Gud, som baade gav dig femdollaren og tillige naade til at give den bort igjen.

Saa, det blev himlen paa hospitalet for denne sjæl, men blot for en liden stund. Bore glæder og forsmag paa himlen her er korte, men hvisset skal de blive evigvordende. Men Gud være lov og tak ogsaa for de smaa og korte glæder i Herren. Lad os nu til anstundende nytår anvende lidt både af vor tid og midler til at forberede flige smaa himmelglæder for de mange her og der, som er stedte i nød og sorg paa en eller anden maade, og vi selv skal blive glade og Herrens engle vil glæde sig.

Eders for de fattige og syges sag hengivne N. N. Dahl,

425 4th Street S., Minneapolis, Minn.

Glee Clubbens tur.

Veiret begyndte at blive koldere og taagen laa tæt og tung over landskabet da vi

kørte fra Centerville til Greene. Som en følge heraf paadrog sig mange af os forkjølelse. To af gutterne maatte endog tilfængs. Den ene af dem var ikke istand til at synge mere under turen. I pastor Olbergs kald sang vi paa tre steder, nemlig i Immanuel's og Salems menigheder paa landet og i byen Greene. Paa begær sang vi ogsaa nogen sange for eleverne i stedets højskole. Kjært var det at faa træffe igjen saadanne ogsaa ved Greene som man har lært at kende under skoledagene i Red Wing. Gjældt er det ogsaa at faa stifte venskab med andre som ogsaa elsker vor skole og værner om dens navn.

Fra Greene tog vi G. N. banen til Sherman, S. D. Her sang vi for to opmerksomme forsamlinger. Ved dette sted traf vi nemlig Robert Schmidt, en af de otte som udgjorde skolens ottet isjor. Vi havde behov for en som kunde tage pladsen til den som ikke var istand til at synge mere, og denne plads fyldte Schmidt med hæder lige til Willmar, bort sidste møde paa denne tur.

Diltrods for kulde og tunge beie var dog mange folk samlet i Spicer, Minn., om Lørdags aften den 18de Dec. Vi beklager, at vi var ikke istand til at efterkomme vor bestemmelse med hensyn til mødet ved Norway Lake. De tre lokale menigheder havde planlagt at have fælles fest ved den anledning. Vi havde gjerne kommet havde der ikke siddt saa megen sne. Derfor bovet vi ikke reise didud til Norway Lake som ligger saapas langt ude paa landet.

I Willmar holdt vi vor sidste koncert. Der var vi "The Commercial Clubs" æresgjester ved Merchants hotel, hvor en smagfuld aftenmad blev serveret os. I den Norske Synodes kirke som er ny og rummelig gav vi bort program. Og førend vi skiltes blev vi inviteret til en festlig afskedsstund i kirkens basement. Ved anledningen talte stedets prest, pastor Anderson, prof. Pederson, senator Thorpe samt pastor Johanson og prof. Bee. Glee Clubben opbartet med sang.

Vor tur er altsaa endt. Fra Willmar tog somme af os toget helt til Chicago, andre

igjen reisfe bestoer: helt til den anden side af klippebjergene. Vi hød hverandre adjø og tak for hyggeligt sambær med den følelse, at vor reise var vel ober og at den havde bragt os i berøring med mange af vort folk.

Gjennem "Budbæreren" vil vi faa udtrykke **vor hjertelige** tak til alle som mødte os ved stationerne, til alle som saa villigt stødte os baade om dag og kveld, til de mange som tog os til sine hjem, hvor vi fik stans og have det godt og ikke mindst til eder som pleiet os da vi kom til eders hjem som syge gutter.

Et hjertelig tak for hvert varmt haandtryk I gav os, da vi kom i eders midte som fremmede, for hvert ord som opmuntret os og for hver bemærkning der talte vel for vor sag.

Et hjertelig tak for eders aabne kirkehus, hvor vi baade paa Søndage og hverdage fik synge vore sange og minde hverandre om Gud. Maa Herren saa lede os frem i en dybere erkjendelse af sandheden. Og naar vort livsverk er endt og vi skal flyttes over i en anden verden vi da maatte saa bli med "den store hvide flok" som skal synge lig "mange vandes brusen." Den sang har ikke sit sidsstykke paa denne flode. Nei, kun i en anden verden og under andre faar, uden hind, uden disharmoni skal den fremlynges. Og for altid skal den vare. B. M.

i hjærlighed til det bortløbne faar og sparet ingen mæie for at opsjøge det, og naar han finder det, bærer han det til folden igjen. Han er en omsorgsfuld hyrde, han leder sine faar ind og ud paa de grønne græsgange og til de stille rindende bande, han sørger for at der skal vare nok føde. Vor Herre er sandelig en vært som kan dække bord for sine gjæster. Dette gjør han i sin menighed her paa jorden, gennem ordet og sakramenterne. Og saa længe som vi som gjæster gjør os brug af den marvfulde ret som bydes os i naadens midler er der nok ingen fare med den aandelige helbred, men slutter man med at gaa til nadverbordet og slutter man med ordets brug i hjemmet, saa er man snart et rov i fiendens garn. Derfor gjælder det at give agt paa midlerne Gud har givet os til bevarelse.

Det var velsignede dage i Bethel menighed. Vi fik ogsaa høre lidt af Turtelduens røst. Gud velsigne alle som gjør sig brug af naadedagen og søger Herren medens han findes. Denne menighed er ikke stor, men den er meget interesseret i Herrens gjerning. De har bygget sig ny kirke i sommerens løb og det en rigtig pen kirke ogsaa. Prest og menighed arbeider godt sammen.

Gud være tak for ordet som lød saa varmt til sjælernes opmuntring ogsaa ved dette møde. J. M. Johnson,
sekretær.

Kredsmoder.

Nordre Minnesota kreds af Gauges Synode afholdt et samtalemøde i Bethel menighed, past. M. L. Dahles kald, den 30te November til 2den December 1915.

Kredens formand, A. A. Dahl, aabnede mødet med prædiken knyttet til Salmen 25, 4—5. Derefter begyndtes samtalen over det opstillte emne, den 23de psalm, indledet ved stedets prest. Som ledetråd for samtalen blev fremlagt følgende punkter: Herren som hyrde, leder og vært. Vi, som faar, efterfølgere og gjæster. Herren har gjort alle ting vel, han kom til mennesket og ledte efter det selv paa faldets dag, han brændte

Madison kreds af Gauges Synode afholdt sit aarlige møde i Clark Center menighed, A. Gauglands kald, fra 16de til 18de November sidstleden.

Mødet aabnedes med prædiken af pastor Nels Carlson over Joh. 3: 19 til 21.

Efter velkomsthilsen ved stedets prest og en kort indberetning om kredens arbejde gennem aaret ved pastor Barstad overlodes formandskabet til pastor Oppedahl. Den fratrædende formand blev ved rejsning takket for det arbejde han som formand havde udført i Madison kreds.

Valget paa embedsmænd fik følgende ud-

cbcb

fald: Viceformand, pastor N. M. Wick; sekretær, pastor A. Gaugland; kassierer, pastor L. L. Bøe. Medlemmer af bestyrelsen: Ole Johnson og John Osbaag.

Samtaleemnet, Math. 6: 33, blev indledet ved pastor J. M. Wick. Samtaleemnet var kort men indholdsrigt. Indledningstalen faa velkom den paafølgende samtale var lærerig og opbyggelig. Hovedtanterne var især disse: Hvad Guds rige er, hvorledes det bør søges os nødvendigheden af at søge det først.

Det besluttedes at have 6 maaneders emisjærvirksomhed dette aar.

Det besluttedes at kalde følgende emisjærer: Knud Kloster til at virke i en tid af to maaneder i D. M. D. Wees, A. Gauglands og Thomas Ganjons kald. Christian Seim til at virke i to maaneder i følgende kald: tre uger i J. J. Ekkes, tre uger i Nels Carlsons, en uge i J. M. Wicks og en uge i B. R. Barstads kald. Lauritz Christofferjon til at virke en tid af to maaneder fordelt som følger: to uger i J. A. Johansons, to uger i L. L. Bøes, to uger i C. J. Eastvolds, en uge i B. R. Barstads og en uge i L. J. Oppedahls kald. Emisjærernes løn skal være 30 dollars pr. maaned og frie rejseudgifter. I tilfælde af at nogen af de valgte emisjærer ikke skulde kunne tjene paalagdes det bestyrelsen at faa nogen til at fylde deres plads. I forbindelse med forhandlingerne angaaende emisjærvirksomheden inden fredsen tilstømte kredsmødet følgende: At fredsen opmuntrer de øvrige lægbrødre inden fredsens menigheder til i opbyggelsesarbejds interesse at besøge søstermenigheder.

Videre besluttedes, at Madison kreds udtaler sin anerkjendelse og tak til de brødre i kredsen, som paa Madison kreds vegne fik sendt en frans til formand Ganjons begravelse og at udgifterne i forbindelse dermed udbedes af kredskassen.

Det besluttedes at pastor L. L. Bøe og saa dette aar understøttes med femti dollars for den missionsvoirkomhed han udfører i nærheden af Goodwin, S. Dak.

Til godtgjørelse for kredsformandens ar-

bejde bevilgedes det samme som forrige aar, seksti dollars.

Kredsmødet besluttede at sende en sympatistilskrivelse til Mrs. M. G. Ganjon og børn. Følgende skrivelse sendtes:

"Til Mrs. M. G. Ganjon og børn.

Fra Madison kreds aarsmøde:

Naade og fred! Da vor Herre og Frelser har ifølge sin visdom fundet for godt at kalde hjem til sig bort samfunds formand, M. G. Ganjon, føler vi som en kreds vor del af det store tab bort samfund har lidt ved vor kjære formand Ganjons bortgang. Dog ved vi, at bort tak er hans binding.

Da vi ved, at ingen kan føle saaret mere end den bortbandredes hustru og børn, som i ham mistede en elskelig egteskælle og fader, saa udtaler Madison kreds sin kjærlige medfølelse med eder i eders tunge sorg. Maa Herren med det sømmeeste hjerte være eders trøst. Paa fredsens vegne,

A. Gaugland, sekretær."

Mødet var ganske godt besøgt. Følgende prester var tilstede, nogle under hele mødet, andre bare en del af tiden: B. R. Barstad, L. J. Oppedahl, J. M. Wick, L. L. Bøe, Thomas Ganjon, D. M. D. Wee, Nels Carlson, L. J. Odland, Danielson og undertegnede.

Maatte Herrens naade og velsignelse hvile over fredsens virksomhed, fredsens menigheder saavel som over de enkelte medlemmer. Maa Herren faa æren og sjæle frelses.

A. Gaugland.

Turtle Mountain kreds afholdt møde i Nordlands menighed, pastor G. M. Bakkes kald, fra 18de til 21de November sidstleden. Mødet aabnedes med prædiken af pastor Th. S. Lund over Joh. 12: 35 til 43.

Stedets præst ønskede derpaa embedsbrødre og andre tilreisende velkommen til mødet med Ejef. 34: 16. Kredsformanden, pastor E. Golvand, takkede derpaa præst og menighed for, at kredsen fik holde sit aarsmøde der. Han frembar ogsaa pastor D. P. Evingens hilsen til mødet: Hebr. 13: 20 til 21. Sessions tiden blev derpaa bestemt, og formanden

erklærede mødet aabnet i Jesu navn. Han oplæste derpaa sin indberetning til kredsen.

Man gik derpaa over til at høre rapporter. Følgende rapport fra kassereren oplæstes: Indtægt, \$648.70. Udgifter, \$573.55. Balance i kassen, \$75.15.

Man gik derpaa over til valg. Til revisionskomite valgtes: pastorerne A. Nune og D. S. Barud, samt hr. Ole Thompson.

Paa forslag af pastor Th. S. Lund takkedes ved rejsning den aftrædende formand for godt udført arbejde. Besluttet at pastor E. Stovland vælges til viceformand. Besluttet at de øvrige medlemmer af kredsbestyrelsen vælges med sedler. — Følgende valgtes: Sekretær, pastor D. S. Elftad; kasserer, pastor L. A. Strand. To andre medlemmer af bestyrelsen, Hans Nybæk og P. Duestad. Til at gennemgaa formandens indberetning valgtes pastorerne Stueland og Falkanger samt hr. S. Pettersen.

Indberetning fra kredsbestyrelsen:

Kredsbestyrelsen holdt møde og enedes om følgende punkter:

1. Kredsen anbefaler at pastor Lund fortsætter sin virksomhed i Towner som før, indtil Gauges Synode faar anjat en mand der.

2. Kredsformanden faar en løn af \$100 pr. aar.

3. Der holdes 10 maaneders emisjærvirksomhed det kommende aar fordelt som følger: a) Pastor J. B. Falkangers kald 6 uger; emisjær, Ole Blifre. b) Pastor L. Lunds kald, Norwich og Ebenezer menigheder, to uger; emisjær, S. Abrahamsen. Belvakaldet to uger; emisjær, S. Abrahamsen. c) Pastor L. A. Jacobs kald to uger; emisjær, Hans Nybæk. d) Pastor D. S. Baruds kald fire uger; emisjær, P. Duestad. e) Pastor A. Nunes kald fem uger, Carons og Sions menigheder; P. Duestad, emisjær. Christianland, Bethania og Trefoldigheds menigheder, emisjær S. Olsen. f) Pastor M. L. Bernfjongs kald fem uger; emisjær, Ole Hestetind. g) Pastor Distads kald tre uger; emisjær, C. P. Heltne. h) Pastor Stuelands kald seks uger; emisjær, J. Zonas-

sen. i) Pastor Valfes og Strands kald seks uger; emisjær, S. P. Nønhovde.

4. Emisjærerne lønnes med \$30 pr. maaned og frie rejseudgifter.

Sele denne indberetning antoges af mødet med den forandring, at Belvakaldet faar tre ugers emisjærvirksomhed istedetfor som foreslaaet to, og at bestyrelsen bemyndiges til at give emisjæren noget mere end \$30 maaneden, om hans finansielle stilling skulde kræve det. Ole Blifre oplyste senere i mødet, at han ikke kunde rejse som emisjær, og D. Nødne blev nævnt som en til at tage hans plads.

Revisionskomiteen rapporterte, at den havde fundet kassererens regnskaber i orden med undtagelse af at \$3.40 havde blevet indført som udgift istedetfor indtægt.

Indstilling fra komiteen til at gennemgaa formandens indberetning:

Indstilling, formandens indberetning:

1. Kredsen udtaler sin tak til Gud for den velsignelse han har oversøst os med i det juundne aar, og beder, at han fremdeles i naade vil fremme sin gerning, til sjæles frelse og de troendes opbyggelse og forening i aanden.

2. Kredsen formaner præster og lægbrødre at omgaaes hverandre i kjærlighed, saa man ikke paa grund af det modjatte er til hinder for Guds riges sag.

3. Kredsen udtaler sin glæde og tak til Gud for den trofast og flid, som præster og lægbrødre inden kredsen har udvist under sit arbejde i det forløbne aar.

4. Kredsen glæder sig ligeledes over og takker Gud for selvpopbyggelsesarbeidet som har været udfoldet inden kredsen, og udtaler ønsket om, at dette saa vigtige arbejde maatte fortsættes og udvides alt mere og mere iblandt os.

5. Den virksomhed som har været drevet inden visse prestekald, ved at arrangere samtalemøder, hvor præster og lægbrødre fra de tilstødende menigheder samarbejder, glæder kredsen sig over og takker Gud for, samt opmuntrer til at den maa fortsættes og om

muligt optages paa fieder, hvor den endnu ikke har været praktiseret.

6. Det er et glædeligt tegn inden kredsen, at der er interesse for emisfærvirksomheden, men det er at beklage at der er menigheder som ingen saadan har faat, paa grund af at de valgte mænd af visse aarsager ikke kunde tjene. Ingen menighed burde være uden saadan virksomhed, og kredsens bestyrelse paalægges at se til at hver menighed faar sin del af denne saa velsignede gren af Guds riges arbejde.

7. Kredsen beklager at indbydelsjer til kredsmøder er i aftagende og at trækkene paa disse møder er for saa. Menighederne opfordres derfor til at indsende indbydelsjer, og præster og lægfolk paalægges efter evne at møde frem. Formanden bør se til at de forhen fattede beslutninger efterkommes, som kredsen har vedtaget med hensyn til denne sag.

8. Komiteen foreslaar, at noget burde gøres for at den ilignede sum i vor kreds til samfundets gjeld som endnu er ubetalt maa blive betalt.

9. Kredsen glæder sig over det ungdomsarbejde som har været udført inden kredsen i de senere aar, og opmuntrer til fortsat virke. Den opmuntrer ogsaa de menigheder som endnu ikke har faat øie for den for kirken fremtid saa vigtige sag, at ta fat og gjøre hvad de kan.

10. Kredsen protesterer paa det kraftigste mod søndagsarbejde; thi det er imod Guds bud, og har saaledes Guds forbandelse hvilende over sig.

11. Kredsen paalægger sin formand og sekretær at forfatte og tilsende Mrs. M. G. Hanson og nærpaaarørende en sympatistisk brieve i anledning samfundets elskede formand, pastor M. G. Hansons død.

12. Med hensyn til foreningsarbeidet foreslaar komiteen, at der i en nær fremtid afholdes et kredsmøde paa et centralt sted til drøftelse af denne sag. Præster og menigheder anmodes indstændigt om at være repræsenteret ved dette møde. Menighederne raa-

des til, ikke at tage noget afgjørende skridt i denne sag før end nævnte møde er afholdt.

Sele indstillingen antoges. Besluttet at kredsformandens indberetning trykkes i "Budbæreren" sammen med referatet.

Da der var lidt uklarhed med hensyn til et offer optaget i en af pastor Munes menigheder til kredskassen, blev det overladt til emisfæren, der modtog ofret, og kredskassereen at opklare den sag.

Besluttet at kredsen det kommende aar ved siden af de almindelige møder holder to missionsmøder: et kinamissionsmøde og et indremissionsmøde.

Besluttet at sekretæren skriver til en af trusteeerne i hver menighed inden kredsen, der skulder Hauges Synode for gjelden og samfundets løbende udgifter, og paa det alvorligste opmuntrer dem til at faa det indkasseret.

Pastor D. G. Elstad indledede det opstillende samtaleemne, Mal. 3: 13 til 18, og opstillede følgende tema: Herrens Klage og dom over de ugudelige, og hans trøst og forjættelse om frelse for de gudfrygtige.

Mange deltog i samtalen. Der blev især talt over, om det lønner sig at tjene Herren. Alle var enige om at det lønner sig at tjene Herren baade for tid og evighed. Mange alvorlige sandheder blev fremholdt og er det bort haab, at frugten ikke skal udeblive til evigheds store høst.

Søndag formiddag prædikede pastor E. Gobland over dagens evangelium, og pastor Falkanger holdt nadverforaning til nadvergjæsterne. Paa eftermiddag samledes man til en afskedsstund, hvor ganske mange tog del med vidnesbyrd og et ord til afsked.

Mødet var vel besøgt og i det heletaget et godt møde.

D. G. Elstad, sek.
(Fortsættes.)

Ann.: Formandens indberetning kommer i næste nummer.

Stort missionsmøde

afholdes i Minneapolis og St. Paul, Minn. den 23—26de Januar 1916.

Under ledelsen af "Lægmands Missions Bevægelse" afholdes Missionsmøder samtidig i Tvillingbyerne.

Det var under deres ledelse at der holdtes lignende missionsmøder nogle aar siden.

Lad hver eneste mand (dette er bare for mænd), som paa nogen mulig maade kan rive sig løs, gaa paa i det mindste et af disse møder.

Alle, som har været paa nogle af disse møder, er enige i: "Vi ved ikke af nogen møder, som er mere egnet til at vække den rette interesse og syn for kirken store opgave paa jorden og til at anspore en til missions-iver hjemme og hedningemissionen." Det giver bore skoler og seminarier en ypperlig anledning, som de vistnok med glæde vil benytte sig af.

Det er jo en kjendsgjerning, at mange af bore mænd endnu ikke har faaet fat i, eller rettere, at vor Herre har ikke faaet fat i dem, som han gjerne vilde. Men det er og noget, der kommer ved "hørelse."

Glem ikke datoerne. Begynd nu med en gang at lægge planer for at gaa, samt faa faa mange med som muligt.

§ missionsens interesse:

—S. S. Lee.

Opraab.

Hjælp bore nødblidende Landsmænd i Chicago.

Fra den nord-lutheriske hjælpekomite i Chicago.

Det er ikke længe siden, at komiteen sendte ud raad om hjælp for de haardt trængende i Chicago. Men nu kommer vi igen. Vi kan ikke andet. Nøden og elendigheden stirrer os gripende i øjnene. Ingen forstaar tilstanden uden de, som staar midt oppe i den og er vidne til den. Og hvem kan se derpaa eller høre om det uden at gribes i sin sjæls inderste dyb af inderlig medlidenshed og barmhjertighed.

Og hvem af os, nordiske folk, kan være istand til at staa uvirksomme, naar det er

bore egne brødre og søstre, som skriger efter brød i sin nød.

Bore kjære Landsmænd i bygd og by—
kvinder og mænd—

Hør os!!

Her er gamle folk. Her er unge folk. Her er arbejdsløse folk. Nedbrudte, svage mødre staar med en liden paa armen, nogle andre smaa staar ved hendes side. De græder saa hjertelig: "Papa er død"—eller ligger, lig—
—"Vi sulter, og vi fryser."

Andre udbijes af deres tarbelige bolig, fordi de ikke er istand til at betale huslejen. Der staar de ude i den kolde vinter.

Slige og lignende tilstande er her fuldt op af i denne store by.

Kjære venner, brødre—§, som af Herren er rigt velsignet med hus og hjem, mad og klæder, saa at ingen af eders kjære lider nød, men § har overflod, "kom Jesus Kristus ihu". Kom Jesu ord ihu: "Værer barmhjertige." Hvad § har gjort imod en af disse, det har § gjort imod mig." Og: "Giver, saa skal eder gives."

Den valgte hjælpekomite repræsenterer de 3 konf. nord luth. kirkesamfund.

Komiteen vil behandle de modtagne gaver med samvittighedsfuldhed og med den størst mulige nøgagtighed i alle maader. Vi ventte ikke at kunne hjælpe alle fattige. Men vi vil takke hjertelig Gud, om glade givere vilde indsende rigeligt, saa at komiteen kunde afhjælpe den allerstørste nød og holde livet i saa mange som muligt gennem den haardeste vintertid.

Saa, kjære Landsmænd, hjælp, hjælp.
For Guds skyld hjælp!

Alle gaver sendes til "Skandinaviens" udgiver, hr. Louis Anderson, 511 North Peoria Street, Chicago, Ill., som er komiteens kasserer.

P. M. Kittilsby, formand; S. S. Holman, sekretær; Louis Anderson, kasserer; S. R. Wiskelund, L. Harrisville, W. L. Nesvig, C. S. Selsam.

Fra Arbeidsmarken

Pastor L. L. Bøe i Marietta, Minn., har været syg tilfjængs i Julest, men var til forbedring de sidste dage af det gamle aar.

Pastor A. A. Dahl i Ada, Minn., afgik ved døden paa et hospital i Warren, Minn., Juledags aften. Liget førtes til Battle Lake, hvor begravelsen foregik Lørdag den 31te December. "Budbæreren" vil senere bringe en udførligere beretning om den afdøde medarbejder.

Pastor L. C. Jacobson som i nogle aar har været bestyrer af Gauges Synodes boghandel i Red Wing, har opagt denne bestilling; han har kaldt fra menigheden i Redfield, S. Dak., og kommer sandsynligvis til at antage det og i saafald flytter han derud til baaren.

Bekjendtgjørelse.

Board of Trustees

indkaldes herved til møde ved skolen i Red Wing kl. 10 formiddag den 12te Januar 1916.

—S. Anderson, form.

♦♦♦♦

Stad Dakota indremissionsforening vil holde møde i Lands menighed, past. Nummedahls kald, 11—13 Jan. 1916. Tekst: Luk. 3: 1—18. Stads dagen før i Canton, Gudjon og Veresford.

—S. P. Langbak,

—L. A. Badheim.

Den sydbesjellige Minnesota indremissionsforening afholder et møde om Gud vil i Tre-foldigheds menighed i Duberne, pastor J. D. Mundahls kald, den 18de, 19de og 20de Januar 1916. Tema: Luk. 13: 23—30.

—Andrew Johnson.

—Jacob S. Wil.

♦♦♦♦

Paa indbydelse fra Bethania menighed, Big Bear Ridge, pastor Solbecks kald, afholder, om Gud vil, østre Washington og Idahos indremissionsforening et samtalemøde den

11te til 13de Januar 1916. Tema: Fil. 3, 5—11.

—J. J. Wigen.

—S. C. Carlsson.

♦♦♦♦

Midtre Iowa Indremissionsforening vil ifølge indbydelse holde møde i St. Olaf menighed, past. J. C. Holms kald, 25de, 26de og 27de Januar 1916. Samtaleemne: Math. 11, 16—30. Past. C. L. Dalseide indleder. Ligeledes holder samme forening møde i Kanawha menighed i Holms kald, 28de, 29de og 30te Januar 1916. Samtaleemne: Mark. 10, 17—22.

Ole A. Byro.

R. D. Roe.

♦ ♦ ♦

Det store fællesmøde for Chicago Freds af Gauges Synode, Den Norske Synode og Den For. Kirke afholdes, om Gud vil, i The first Norw. Luth. Church, Logan Square, Chicago, pastor Moes kald, 9—11 Februar. Mødet begynder onsdag aften med samtale om daaben. Torsdag aften samtales om nadveren. Begge aftener paa engelsk. Torsdag og fredag efterm. samtales paa norsk over Ej. 57, 14—21, indledet af pastor Mor-tvedt. Fredag aften holder pastor Holman missionspræken paa norsk og pastor Lee paa engelsk. Alle hjertelig velkomne.

J. R. Birselund,

L. Harrisville,

D. Chesveland.

Bedes erindret.

Maar vore menigheder indsender penge til synodens kasser vil man erindre følgende:

Penge til professorkløn, synodekassen, heri indbefattet skolekassen, fondskassen og Jewell Luth. College sendes til mr. O. A. Alvin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til indremissionen, kinamissionen, janthalmmissionen, madagaskarmissionen og jødemissionen sendes til Rev. A. D. Oppegaard, Madison, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. S. L. Jacobson, Veresford, S. D.

Penge til Bethesda Gamlehjem sendes til Rev. J. A. Quello, 605 Court Str., Sioux City, Iowa.

Penge til Church Extension sendes til Rev. C. J. Eastbold, Dawson, Minn.

"Buddbæreren",

udgives af Gauges norst evangelist lutherisk
synode i Amerika og udkommer hver Lørdag
med et tospaltet 24 sidigt nummer og koster
for året i de forenede stater\$1.00

Udenom 1.25

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Red Wing,
Minn. Alt, vedrørende bladets indhold fen-
des til ham.

Alle bestillinger paa bladet, pengeindsen-
delse, opsigelser, adresseforandringer, aber-
tisfementier osv. sendes til Gauges Synod
Book Dept., Red Wing, Minn.

Entered at the Post Office at Red
Wing, Minn., as second-class matter.

Indhold. 1. Sabbatshvilen; 2. Ung-
domsforbundet; 3. Missionsduen; 4. Forenings-
møde; 5. Hvor langt er vi tomme i forenings-
sagen? 6. Foreningsdagen; 7. De maa vokse sig sammen;
8. Foreningsdagen set i det rette lys; 9. Bøn-
sionsfondet; 10. Himlen paa hospitalerne; 11. Glee-
klubbens tur; 12. Kredsmoder; 13. Opraab; 14.
Fra arbejdsmarken; 15. Betsjendtgjorelser.

Skoleböger.

Løkensgaards Læsebog for Børn, 1ste trin.	\$.15
Løkensgaards Læsebog for Børn, 2det trin.	.25
Kirkebergs Læsebog for Børn, 3die trin.	.75
Katekisme: Hauges Synodes Udgave.	.10
Katekisme: H. U. Sverdrups Udgave.	.15
Katekisme: Engelsk	.10
Forklaring: Hauges Synodes Udgave.	.15
Forklaring: Sverdrups Forkortede	.15
Forklaring: Sverdrups Fuldstændige	.20
Forklaring: Sverdrups, Engelsk	.20
Forklaring: Laache	.15
Forklaring: Laache, Engelsk	.20
Forklaring: Sverdrups Norsk-Engelsk	.30
Forklaring: Engelsk, oversat ved Belfour	.25
Bibelhistorie: Norsk	.25
Bibelhistorie: Norsk, med billeder.	.45
Bibelhistorie: Engelsk	.25
Bibelhistorie: Engelsk, med billeder.	.40

Salmeböger.

for lutherske kristne i Amerika.

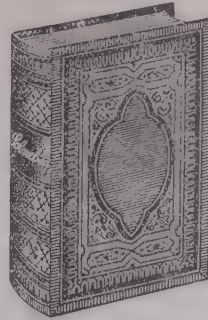
M. B. Landstads Salmebog med nogle For-
andringer og et Tillæg. Lommeformat. Stør-
relse 3½x5½.

Med Tekster:

Nr. 1.—Indbunden i sterkt presset Skind- bind med Futural	\$.60
Nr. 2.—do do med forgyldt Kors ok Kalk	.70
Nr. 3.—do Imitation Morocco	1.00
Nr. 8a.—ægte Morocco Guldsnit.	1.40

Uden Tekster:

Nr. 5.—I almindeligt Skindbind	.50
Nr. 6.—I almindeligt Skindbind med for- gyldt Kors og Kalk	.60

Nr. 5.

Nr. 6.

Nr. 7.—I Chagrin, mygt Bind og Guldsnit	.90
Nr. 8.—I ægte Morocco og Guldsnit, mygt Bind	1.25

Nr. 7.

Nr. 9.

Nr. 9.—I ægte Morocco og Guldsnit, mygt Bind med Forsiringer.	1.40
Nr. 12.—Oxford Indbinding, ægte flexible Morocco, ombøede Kanter, Guld- snit	2.50

Størrelse 4½x7½.

Nr. 1.—Indb. i sterkt presset Skindbind med Futural	1.40
Nr. 2.—do do med Beslag	1.65
Nr. 3.—do do med Kors og Kalk og Guld- snit og Futural	2.00
Nr. 4.—do do med Beslag	2.25
Nr. 5.—Indb. i ægte Morocco, forgyldte Sider og Ryg og Guldsnit og Futural	3.00
Nr. 6.—do do med Beslag	3.25

Bogteren

i nyt oplag er netop udkommen paa Gauges
Synodes forlag. Indbunden i morocco og
guldsnit. Pris. 80c. Faaces hos

Gauges Synod Book Dept.,

Red Wing, Minn.

For sale by

HAUGES SYNOD BOOK DEPT.

RED WING, MINNESOTA.

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2: 2.

No. 3.

Lørdag den 15de Januar 1916.

48de Aarg.

Sam bør det at vokse men mig at forringes.

Joh. 3: 30.

Der tales saa meget om at blive fylld med Aanden eller at blive delagtig-gjort i Aandens fylde. Jeg kan aldrig komme paa det rene med, hvad man rigtig mener med det. Enten det er det, at jeg ikke kan fatte det med mine smaa tankeevner, eller det er det, at der ikke bruges de rette udtryk for, hvad man vil have sagt. Feil er det paa en af siderne. Johannes, døberen, bruger et sprog, som er let at fatte: "Mig bør det at forringes." Der er i ethvert naturligt menneske noget som vil op, som vil gjælde for noget, som vil være æret og priset og kaldes stort, og blive rost baade i det vide og brede. Og har man lært at forme fine ord og udtryk, saa det bærer mindre præg af dette selviste jeg, saa ytrer det sig paa anden maade i handling, til forskjellige tider, og man kan merke at egenviljen sidder endnu paa tronen og er den herskende, og faar man ikke sin vilje igjennem, saa slaar man om sig baade med hænder og albuer og skal knuse alt som kommer i dens vei, for at sætte sin vilje igjennem, om saa andres ære derved bliver krænkert, det har intet at betyde. Men jeg maa have min vilje frem. Dette store jeg er skrevet med fede typer, saa man kan

se det paa lang afstand. Guds Aands gerning er at nedbryde og tilintetgjøre alt det store i mennesket, at kaste egenviljen paa dør, og døde jeget. Dette er Guds Aands gerning. Derfor hedder det i 5 Mojes. 32: 39: Jeg døder og gjør levende; jeg saarer og jeg læger, og der er ingen som redder af min haand. Er ikke mit ord som en ild, siger Herren, og som en hammer, der sønderslaar klipper. Jer. 23: 29, at knuse og sønderslaa det stolte og hovmodige i mennesket og gjøre det til intet i sig selv. Med paa skambanken maa det. Til intet maa det blive i sig selv. Og af naade frelst. Saa døberens ord maa læres bogstavelig. "Mig bør det at forringes, men ham at vokse." I samme grad som vi forringes i os selv, vokser Kristus for os og i os, og i samme grad vokser vi i broderfjærlighed, det ene følger med det andet. Men dersom der fattes en link i denne kjæde, da er jeg bange for, at det fattes flere, thi skal du tage ud en link paa midten af en kjæde, saa maa du hugge af to for at saa den ene, og naar saa det er gjort, saa er hele kjæden unyttig eller ubrugbar. At have høie tanker om sig selv er fra helvede, og ingen anden end djævelen er fader til dette uti-

CTO Library

2400 Ridge Road

Portland, OR 97209

For res. (503) 649-2500

Lithum 1916

dige føfjer. Saa vil du blive fylbt med Anden, da bed om naade til at fe din egen intethed. Marias lovfang er et mægtigt eksempel herpaa. Hun figer: Han har øvet magt med fin arm; han har adfprebt dem fom er hovmodige i fit hjertes tanke; han har styrket de mægtige fra deres trone, og ophøiet de ringe. De hungrige har han opfyldt med gode gaver, og de rige har han afvißt tomhændede; han har antaget fig fin tjener Israelf for at ihufomme barmhjertighed, ligefom han talte til vore fædre mod Abraham og hans affom til evig tid. Luf. 1: 51—55. Der Jefus havde gaat op paa bjerget og fat fig og hans difciple havde famlet fig om ham, faa er det første han figer, der han oplader fin mund for at lære dem: "Salige er de fattige i aanden; thi himmeriges rige er deres." Math. 5: 3. Marias ord ftemmer vel overens med Jefu ord, naar hun figer: de mægtige har han nedftrytet fra deres trone og ophøiet de ringe, de fattige har han opfyldt med gode gaver, og de rige har han afvißt tomhændet. Ligefom ogfaa Peter figer, at Gud fjaar de hoffærdige imod, men de ydmuige giver han naade, 1 Pet. 5: 5, 6. I falmen 119, 67de vers figer David: Hørend jeg blev ydmuiget for jeg vild. Men nu holder jeg dit ord. Og i vers 71: Det var mig godt at jeg blev ydmuiget, for at jeg kunde lære dine forfkrifter. Og døberer, han fom var fylbt med den Gelligaand fra moders liv af, han figer: Mig bør det at forringes, men ham at vokfe. Naar Gud vil gjøre fin naade rigtig stor for fine hørn, da fører han dem faa' at fige ned i helvede førft, det vil fige, du føler fom om du er af Gud forkaftet, og det kjendes fom om der ingen naade gaves mere. Du føler, at Gud handler ret, om han forkafter dig. Da er det ikke godt at være menneffe, da ffeelver og bæver man. Den fom har erfaret det, han ved det. Men under det at man fflynger fig faft til Herrens forjættelfe og holder faft derved i bøn, idet at man ftøner omtrent fom en døende, der er færdig at mifte puften i hveiketsomhelst øieblik, pleier Gud at komme og lægge en faadan kraft i fine forjættelfer, faa at den før

omtalte angeft og kamp forandres til en falig ro og hvile i Herren. Da begynder øiet at ffeue ind i den underlige naades ftørhed, og hvad det vil fige, at Jefus kom til verden for at gjøre fyndere falige, og da fiddet det ikke i hovedet alene men ogfaa i hjertet. Da er man fylbt med den dybefte ydmuighed og tafnemmelighed; da fylbes du endnu mere med den længfel, at du maatte blive et intet i dig felv og Kristus dit alt. Mig bør det at forringes, men ham at vokfe. Guds barnets rette befst er at vokfe nedad i fig felv, og derfom vi vokfer denne befst, da fkal vi ogfaa have kjærlighed til brødre og føjre i Herren, og derfom en broder taler til os og minder os om vore forfeelfer, faa vil vi være faare tafnemmelige derfor. Men hvad er det fom møder baade øie og øre i vor tid? Er det ikke det, at du faar fe en fom er bleven fur og fint her og en anden er fur og fint der, og man ved ikke engang hvorfor, og tror ikke, at de ved det felv engang, hvad de er fint for, og det værste er, at du faar fe, at de farer rundt med fladder og løgn, og det broder om broder. Slut med dette djævelffab, og bed baade Gud og menneffer om forladelfe. Seg tør forfjre dig, min ven; at Gud hører ikke din bøn, faalange du har blod paa tand, faa længe du bærer paa din fynd og forfvarer den med din ufkyldighed. Om du ikke vender om, fkal du tørres bort fom et træ, der begynder at visne og hentørres, og tilfidt fkal der intet grønt være at fe. Derfom I hider og æde hverandre, da fer til, at I ikke fortæres af hverandre. Seg vil her anføre nogle fkriftsteder fom taler bedre end jeg kan, og fom ingen tør modfige. "Men derfom vi vandrer i Lyfet ligefom han er i Lyfet, da har vi famfund med hverandre, og Jefus, hans Søns, blod renfer os fra al fynd. 1 Joh. 1: 7. Den fom figer at han er i Lyfet og fom hader fin broder, han er endnu i mørket. Den fom elffer fin broder, han bliver i Lyfet og der er ikke anfød i ham. Men den fom hader fin broder, han er i mørket og vandrer i mørket og han ved ikke, hvor han gaar, fordi mørket har forblindet hans øine. 1 Joh. 2: 9—11." Saa dette kan Guds hørn og djævelens

hørn kjendes. Giver den, som ikke gjør retfærdighed er ikke af Gud heller ikke den, som ikke elsker sin broder; thi dette er det budskab som I hørte fra begyndelsen, at vi skal elske hverandre, ikke som Cain, der var af den onde og slog sin broder ihjel, og hvorfor slog han ham ihjel? Fordi hans gerninger var onde, men hans broders retfærdige. 1 Joh. 3: 11—12. Tror du virkelig Herrens ord, saa som de ere, eller tror du, at de maa tydes paa en mildere maade, det kan ikke menes saa strengt, tænker du. Derjom du troede disse ord, saa vilde du handle anderledes end du gjør. Men det har altid været djævelens vis at tage braadden bort fra sandheden, saa at sandheden ikke faar komme til sin kraft, og derved holder djævelen menneskene i sine lænker. Rhyt lænken af dig. Vil du ind i himlen, saa tag ordene som de staa, og handle saa derefter, men gjør det straks, det hastig; thi saalænge som du handler som du har gjort, saa er du ikke andet end en skamplet paa kirken. Jeg mener det hellige samfund, saa som den tredje troesartikel siger. Vaagn op, vaagn op, isør dig din styrke, Zion. Isør dig dine pragts klæder, Jerusalem, du hellige stad, thi ingen uomskaaen eller uren skal komme ind i dig. Rhyt støvet af dig, stat op, tag sæde, Jerusalem! Gjør dig løs fra baandene om din hals, du fangne Zions datter. Es. 52: 1, 2. Jeg maa endnu anføre nogle skriftsteder til for at belyse den samme sag: Saa anvender al flid just derpaa og viser i eders tro dyd, men i dyden kunskab, men i kunskaben afholdenhed, men i afholdenheden taalmodighed, men i taalmodigheden gudfrygtighed, men i gudfrygtigheden broderkjerlighed, men i broderkjerligheden kjerlighed til alle; thi naar disse ting findes hos eder og det i rigeligt maal, lader de eder ikke blive ubirkomme eller ufrugtbare i vor Herres Jesu Kristi erkjendelse. Thi den hos hvem de ikke findes er blind, tillukker øinene og har glemt renelsen fra de forrige synder. 2 Pet. 1: 5—9. Guff paa at disse ord tales til mig og dig som læser dem, og de er saa klare og greie, at de behøver ingen forklaring, men lad os anvende dem paa os, og

saa handle derefter, da vil vi blive arbejdssomme og flittige til det gode, og den onde bagtalelse og herskesygge skal blive borte. Og enhver vil føle sig at være den ringeste, og da først vil det blive godt. Jeg kan ikke glemme brødrene hjemme i Norge. Det var noget hos disse troende, som man maa beundre. De havde et færs skarpt øie overfor hovmoden, og de saa ikke imellem fingrene med dem som syntes at begynde til at ville være noget, de fik straks en broderlig tugt, og det var broderligt ogsaa. Og Gud ske tak, det har frugt. Jeg husker min egen søster, hvilken velsignelse hun var for mig, og ikke bare for mig, men for far og mor og for os alle, men isærdeleshed for mig. Først lagde Gud hende paa sygeleiet, hvor hun blev liggende i ni lange aar; under denne sygdom var hun døden flere gange nær. Ved sygdommens begyndelse var det, at hun blev bakt og ombendt til Gud, og siden blev hun et lys i dette hjem. Min fader kom til ombendelse ved hende, og min findsforandring er en frugt af hendes bønner, ja, flere af mine søskende begyndte at søge frelsen i Kristus ved hende. Men jeg var den mest fyrrige, saa at hun var mest rød for mig, da jeg ogsaa af naturen var den viltreste. Jeg var da i mit 18de aar, altsaa paa det viltreste. Dette forstod hun saa vel. Jeg var ofte i haarde kampe, og da søttes det for mig godt at have en erfaren ven at henvende mig til. Jeg maa sige brødrene var mig kjære og naar vi kom sammen saa talte vi med hverandre om vore kampe, og vi blev ofte styrket i troen ved at se, at de andre led af det samme som vi, og der var fortrolighed iblandt os. Men det var ikke længe, førend brødrene begyndte at opfordre mig til at tale ved sammenkomsterne. Men da min søster fik greie paa det, saa fik jeg tugt af hende; hun brugte da at sige: Det maa du ikke gjøre, thi du er for ung endnu, og du har jo ingen erfaring og snart kan du sige noget vildledende. Det hedder, sagde hun, at disciplene skulde blive i Jerusalem indtil de var isørte kraft fra det høie. Jeg tænkte at jeg ikke skulde tale mere ved vore sammenkomster, men det var unu-

ligt at holde. Om jeg kom til en plads for at besøge en broder, saa sendte han straks bud rundt til naboerne og snart var huset fuldt, og jeg var den som maatte tale. Og naar jeg saa kom hjem igjen saa fik jeg tugt. Men tilsidst gav hun efter, ja, hun sagde, at jeg skulde holde paa, og hun fulgte mig tro- lig med sine hønner, ligedan brødrene i det heltaget, vi var som en søkkendeflo; var det en som led, saa led de andre med. Er det saa nu? Er det saa blandt dem som kaler sig for troene her i Amerika? Polykarp brugte at sige, naar han saa og hørte noget galt: O, Gud, at du lader mine øine se dette. Men jeg maa sige: Gvad skal enden blive paa det hele?

—De Vasse,

New England, N. D.

Ungdomsforbundet

Søndag, 23de Januar.

Ap. GJ. 16, 9—15.

Lutherisk mission i Japan.

Naar vi læser om det syn Paulus havde i Troas, om nedraabet fra Makedonien: "Kom over og hjælp os", saa forstaar vi det er Guds missions kald til længtende, fam- lende folk. Ogsaa idag er der nok et raab fra Makedonien til de kristne. Mærkelig nok, nu skal disse gamle trakter, hvor evan- geliet først blev forkyndt for hedninger, her- jes og nedtrampes af armeer og folkene ned- slagtes i denne blodige verdenskrig. Det er næsten saa tanken steiler naar vi tænker paa kristenheden. : Har kristendommen forseilet sit maal? Aldeles ikke. Den er ligesaa ædel nu som naar Paulus drog til Makedonien med naadens budskab. Folkene og landene har taget fejl, alle af dem. Det har ikke ladet kristendommens aand og syn faaet gjennemtrænge alt samfundsliv, som Gud har bestemt den til. De sande kristne i disse herjende lande har vel, for længe siden er- kjendt, at der ligger store undergravende

synder til grund for elendigheden, de har visseelig bekiendt, at det er Gud som paa en skrækkelig maade hjem søger synden.

Det som ene og alene kan frelse verden og bringe fred og kjærlighed blandt folk, det er Jesu Kristi evangelium. Apostelen forstod ved synet, at Gud havde derved kaldt ham til at prædike evangeliet for hednin- gerne i Europa. Hvor mange forsøg der har været gjort for at løfte et folk paa andre maader end ved Guds ord. Kultur og dan- nelse duer ikke. Det maa bli noget rent nyt i hjertets indre hos folk. Det lille hedske land Japan, som ogsaa har tullet sig ind i verdenskrigen, det var ikke noget til folk førend kristendommen med oplysning kom til det. Da svang det sig op som af en dvale. Det japaniske folk staar i en dyb fare. En hel del har tabt troen paa afguderiet i dets forskellige former, men saa har de heller ikke antaget kristendommen. De staar nu i den svære fare at bli fuldblods fatalister. Na, maa de reddes fra denne fare, særlig de ledende. Der er ingen protestantisk kirke og mission i verden, som holder mere fram- pægtig fast ved Guds ords magt, end den lu- theriske. Der er nok lidt lutherisk mission i Japan ogsaa, men den er en forsvindende del. Den største del er reformert og katolsk. Maatte den hele kristne kirke aabne sine øren for det makedoniske raab og følge raabet. Der blir altid nogen Herren faar oplade hjertet hos.

Wick.

SUNDAY, JANUARY 23.

Lutheran Missions in Japan.

1. Scripture lesson: Acts 16: 9-15.
2. Introductory: Our Scripture les- son tells of Paul's vision which led to his going to Europe with the gospel message. The "Man of Japan" has long since called to the Lutheran Church: "Come over to Japan and help us," and the Lutheran Church has responded, but as yet in a very feeble way. This response has come on- ly from the American Lutherans, the on-

ly German society which has responded being the Protestant Missionary Union with headquarters at Berlin, and this society is not strictly Lutheran, but a union society. The work in Japan is carried on by the Danish Lutherans, the General Council and the United Synod, South. The United Synod, South, has twelve missionaries and eighteen native helpers and a native church of 600. The Danish Lutherans and General Council have only a few missionaries. The United Synod's mission has been at work since 1892.

3. Give an account of the geography, history and population of Japan.

4. Give an account of the religions of Japan.

5. Call attention to the present call for missionaries and the excellent opportunities presented for missionary work.

Note—The Blue Book of Missions, Reports of the Student Volunteer conventions, and books issued by the Student Volunteer Movement will give considerable information about Japan and the mission work being done.

YOUNG PEOPLE AND THE HOME.

*Given by Miss Mabel Jacobson, Jewell, Ia.
at the Iowa District Young People's
Federation Convention at Ro-
land, Ia. Nov. 26—28.*

“Home” is the first and most important school of character. It is there that every human being receives his best moral training, or his worst. It is there that he receives those principles of conduct which endure through manhood and which cease only through life.

There is a common saying that “Manners make the man”, another saying “Mind makes the man”, but truer than either is the third “Home makes the man”. For the home training includes not only our manners and mind, but character. It is mainly in the home that our hearts are opened, our intellect awakened

and our character moulded for good or for evil. It is nature that our minds and character should first be formed in the home, the training of anyone even the wisest and greatest men and women of our nation declare what they have accomplished in life they owe to their “Homes” and a large number of them give praise and honors particularly to their mothers for what they have attained to be in life.

“All that I am or hope to be”, said Lincoln, after he had become President, “I owe to my angel mother”.

“All that I have ever accomplished in life”, declared D. L. Moody, the great evangelist, “I owe to my mother”.

“To the man who has had a good mother, all women are sacred for her sake”, said Jean Paul Richter. The mothers of great men and women deserve just as much honor as the great men and women themselves, and should be mentioned among the world's greatest achievers as many who are enjoying a fame is really due to a self-sacrificing mother.

Milton says: “The childhood shows the man as morning shows the day”. It is in childhood that our minds are most open to impressions, ideas are then caught quickly and retained. We are brought into the world helpless and depend entirely upon those about us for care and culture and from the very first breath we draw our education begins, as infants; it is enough to gaze, by and by we begin to see, to observe, to compare, to store up impressions and ideas, and we learn by good and wise guidance and perhaps more still, by the example which is observed in the home. It is instruction in action not professed principles which is of avail in a home.

A prominent pastor says; “Hypocrisy is always ruinous but nowhere does it work such destruction as in the home, if the children see that religion is a coat put on while at church and taken off as

soon as the front door is closed then all religion is to them a sham and they loose confidence in the worlds foundation.

What is the greatest fortune parents can leave their children? A bag of gold? No. An honorable name? No. The best of fortunes that can be left to us is a parental example which makes it easy to believe in the fatherly goodness of God. The highest achievement of parents upon earth is to make the word "Home" so rich in memories to their sons and daughters that it brings "God" nearer and opens for them the gates of Heaven.

We as young people have from infancy to youth received from home many comforts and a great deal of training which while we cannot fully repay we can in a small measure return and it should be considered our sacred duty to do so. One of the most marked ways of showing our appreciation is through a good character. Character is not what we profess or what we are said to be, but what we *are*, therefore we should always endeavor to "be" really what we wish to appear in public as well as in private life.

Perhaps one of the best tests of character is the manner in which we conduct ourselves towards our homes. Good manners as we call them is nothing more or less than good behavior; costs nothing and buys everything, we can be kind though we have not a penny in our purse. Using manners towards our superiors, inferiors, and equals bring pleasures to others because it shows respect for their personality, but it gives a great deal more pleasure to ourselves. Another mark of good manners is to regard the opinion of others, let the different members in the home agree to differ, we should bear and forbear, without uttering hard words as there are circumstances in which words are blows which make wounds which are hard to heal.

One of the mysteries of sin is that so many young people are better in public

than they are in their homes, in the presence of strangers they are cautious, considerate and obliging, while in the home they are selfish and heedless, conduct of which they would be incapable in the presence of their friends or business comrades, temper of which they would be ashamed if a passing stranger should glance in and see it but seems to cause them no remorse because they are witnessed by no one but those in the home. We as young people should cultivate our nature that we find good in everything. There is no sky so black but what we can find a gleam of sunshine through it somewhere and even though it is not visible to our eyes we can at least comfort ourselves with the thought that it is there and that it is veiled from us for some good and wise purpose. We perhaps know young people whose nature we in a sense envy, they always have a beam of pleasure in the eye, besides gladness, religious cheerfulness, or call it what we like they always seem to have sunshine in and about their hearts, and when they have burdens to bear, they bear them cheerfully. The largest and best understood natures are generally the most cheerful, the most loving, the most hopeful, and the most trustful. Although cheerfulness of disposition is very much a matter of inborn temperament it is also for us to cultivate it like any other habit. We may make the best of life or we may make the worst of it, and it depends very much upon ourselves, whether we receive joy or misery from it. A devotional writer of the present day, in answer to the question; how are we to overcome temptations says: "Cheerfulness is the first thing, Cheerfulness is the second, and Cheerfulness is the third", it furnishes the best soil for the growth of goodness and virtue.

Solomon has said that "A merry heart doeth good like a medicine". Another quality which we as young people

should strive to attain is Purity, purity of heart, soul and mind, if our hearts are pure our lives will be clean. Christ says: "Blessed are the pure in heart for they shall see God". Purity is power, impurity is weakness. There can be no true greatness without purity. There are a number of ways by which we can retain purity as; in the "Home reading circle". Companionship with a good book may be among the best of friends, it is the same today as it always was and will never change. Good books also introduce us into the best society as they bring us into the presence of the greatest minds that have lived. Perhaps of greater importance still is the companionship of our friends in our homes. "Home is nothing but a name without home friends," contact with others is required to enable us to know ourselves. A pure womanhood must be accompanied by a pure manhood, the same moral law applies alike to both. Companionship of friends do a great deal to mould the character by the powerful influence of example. Sir Charles Bell in one of his letters writes; My best education was the example set me by my brothers. There was in all members of the family, a reliance on self, a true independence, and by imitation I obtained it. Even the gentlest natures are powerful to influence the character of others for good. Woodsworth seems to have been especially impressed by the character of his sister Dorthy in the home, who exercised upon his mind and heart a lasting influence. He describes her as a blessing of his boyhood as well as of his manhood. Though two years younger than himself her tenderness and sweetness by a living example helped greatly to mould his nature and open his mind to the influence of poetry. Another way of casting a good influence is through Happiness in our homes, and one of the great secrets

of happiness is work in one way or another, if we would enjoy life as it ought to be enjoyed we must work as work is wholesome not only for the body but for the mind and without work nothing is accomplished.

Jesus says; "Come unto me all ye that labor and are heavy laden and I will give you rest".

It is true there are people who die from overwork but statistics show a great many more die from idleness and it is idleness that is the curse of man, idleness eats the heart out of men and of nations, it consumes them as rust does iron.

Work though in the home also gives many opportunities as in Methods, Accuracy, Management, Insight into character, Forethought, Honesty, and sympathy with others, all of which in the management of any business of whatever sort a profession or trade, in social or political government is necessary.

The "Home" should not be as it seems to be to some young people especially in the cities, a place in which only to eat and sleep, depending entirely upon the outside world for their education, entertainment, and religion.

The young people who are discontented at home are as a rule discontented everywhere, by contentment we mean a willingness to be happy, if the young people should be discontented because the influence of the home is evil, then we should spend our lives in making it better, on the other hand we should make our homes, a sanctuary for the heart, a refuge from storms, a sweet resting place after labor, a consolation in sorrow, a pride in success, and a joy at all times and they can be made so only where "Christian Love" forever smiles and where "Christ" serves as our friend, and master.

Missionsduen

Juleengelen.

Eller hvorfor der var jul i Annemors hytte.

(Af H. S. Alsbue.)

Det var ind mod jul. Sneen laa tyk over jorden og bredte sig som et eneste stort hvidt lagen over fjeld og mark. Annemors hytte der borte under furumoen, var som et fuldstændigt snehus, idet sneen hang tyk og tung omkring det lave tag. Omkring væggen havde dannet sig en skraaning af sne, der laa som et fæstningsværk op imod vinduskarmen. Inde i hytten sad Annemor, en gammel graahaaret kvinde med briller paa og læste i en salmebog med kors paa permen. Annemor havde tre venner—venner, som aldrig svig, pleiede hun at sige—og disse venner var Gud, Bibelen og Salmebogen. Det var nu snart jul igjen, og Annemor maatte samle alle sine hjælsebner om denne jul—Guds store gave til menneskene, om Jesubarnets fødsel i Bethlehemsstalden. Hun tænkte paa dette, og hver julekvæld havde det været som et nyt englebud for hende. Gammel, ene og forladt var hun i verden, og dog kunde hun som faa glæde sig til jul. Trofast og sikker havde hun stræbet og slidt for sig selv og andre—ofret meget og til tak for sin opofrelse sad hun nu i livets alderdom alene, forladt af sine egne og forglemt af verden. Trods alt, var Annemor nok saa vel tilfreds og glad med sit livskaar; thi hun havde lært at høre velsignelse—saa det bedste ud af livet, og derfor var hun trods sin høie alder, barn, virkelig barn af sind og hjerte. Netop dette var det som gjorde, at hun var glad og at der hvert aar havde været jul—virkelig jul i Annemors hytte. Ja, Annemor var glad at julen var nær. Hun glædet sig overmaade i storheden af dens betydning ogsaa for sin egen del, og det maatte mere end nogen gang før; thi hun vidste, at hun nu stod ved grændseskillet af sin livsbane.

Med salmebogen foran sig læste Annemor høit, som hun pleiede, dette salmevers:

”Svor hjerteglad er jeg da nu!
mig et og alt er Jesus, du,
mit ophav og min ende;
mig vil du dog jo til din pris
optage i dit Paradis,
thi klapper jeg i hænde!
Amen, Amen! kom min glæde!
jeg er rede, drøg ei længe
al min hu ved dig mon hænge.”

Annemor bladet om et to-tre gange og fortsatte:

Til hyrder fromme i Davids stad,
Guds engle komme i ring og rækker ad.
Som møer kloge paa Rafels taarebang
de hyrder baage, og bente natten lang,
da lysned taage, da lød der englesang.”

”Ja, tak kjære Gud”, lagde hun til, ”tak for din barmhjertighed!” Hun saa op og tænkte, mens hun endnu holdt salmebogen omhyggelig imellem sine foldede hænder. Hun tænkte paa juleminderne sine, lige ned til barndomsaarene. Tiden syntes som en drøm for hende. Det ene aar efter det andet var forsvundet i tidens hav, med sine forger og glæder, af hvilke de sidste var i minoritet for gamle Annemors bedkommende. Annemors liv havde langt fra været bare leg, og dog kunde hun se tilbage paa alt med tak til ham, som baager over selv den fattige spurv. Mødens hun sad der i sine Gud hengivne tanker, i aftenstumringen, var det ikke frit for at hun følte sig ensom og forglemt. Hun vendte sig og saa ud igjennem det nøgne vindu og opimod den deilige blaa himmel. Hun følte en stille længsel—det var saa underlig for hende. Mange gange havde hun seet denne samme klare blaa himmel, der altid omhyggelig talte om Guds fred til hende; men nu var der ligesom noget bagom—høit over det blaa hvælv—der drog hendes sjæl opad imod Gud. Aftenstjernen viste sig nu i fuld glans, og saa vakker syntes Annemor den aldrig havde været før nogen gang. Hun maatte se paa den endnu en gang, og

medens hun betragtede dens funkende pje, sagde hun: "O, om jeg denne jul kunde følge dit ledende spor—lig hine vise—ind til den herlige stad deroppe—følge didop til ham, som af Kjærlighed kom med fred til jorden hin julenat." Na jo, Annemor kunde længes—længes hjem til himlen, og dog vilde hun trofast vente til Herrens time, enten han vilde sende en juleengel eller en anden engel for at tage hende op til sig. Sun havde nu i flere dage ikke været ude, uden efter vand og lidt bedruff, og i denne tid havde hun bare tænkt paa julen, englesangen og himlen, og med disse tanker var der allerede jul for gamle Annemor—julefred havde allerede med høitidelighed gjort indtog i hendes lave hytte. Gud som ikke glemmer den mindste blomst paa jorden, og som ved sit Kjærlighedslys ved at finde vei til det ringeste menneskebarn iblandt verden, havde for længe siden fundet vei ind til Annemors hjerte. Og dette, om Guds omsorgsfuldhed, beskriver W. M. Weyels saa vakkert i sangen, "Saa vide om land som sol monne gaa", naar han siger:

"Og var du end skjult i den mørkeste braa, og kjendte dig ingen paa jorden; og var du blandt alle, som sorgslydt gaa, den aller elendigste borden;—han ved dog en vei for sit naadesbud, din Frelser du nær dig skal finde."

I sine juletanter og med salmebogen i haanden havde Annemor sovet. Aftenstjernen kastede sine straalers ind i den tarvelige stue, og dens skinn falde klart paa Annemors blege, men smilende ansigt. Sun drømte om julen. I sin slummer hørte hun hjeldeklang bortifra veien; det var folk som kjørte paa kirkevei, juledag. Snart syntes hun høre kirkeflokkerne ringe og indimellem englesang ledet med den herligste musik, derpaa baagnede hun af sin aftenblund. Sun var glad over det hun havde drømt, takkede Gud og læste sin aftenbøn, begyndte saa at stille sig for natten. Det var saa stille derinde—en stilhed, som Annemor ikke særlig havde mærket før. Sun maatte tage sig isammen rig-

tig og kjende efter om hun befandt sig vel. Nei, hun var nok ikke aldeles bra. Der var noget saa underligt ligesom—hun kunde ikke forstaa det rigtig, maatte det var fordi hendes livsenergi holdt paa at svigte. Længe laa hun baagen, og der i nattens stilhed var hendes tanker snart borte paa Bethlehems markerne hos hyrderne, hvor englesangen lød hin stjerneklare julenat, og snart var hun i tankerne høit over alle de lysende stjerner—langt—langt ind i himlen, til det inderste af dens herlighed. Medens hendes tanker jaaledes skiftedes imellem jorden og himlen—"fryggernes" dal og Hjets riges glædesal, syntes hun se en skinnende engel, mild, med himmelsk værdighed at dale ned fra Guds tempelbolig deroppe, men som forsvandt i nattens dæmring, eftersom den nærmede sig jordens mørke freds. Med disse tanker sov nede hun. Folk havde det svært travelt; saa meget skulde gøres med at brygge og bage, skure og stilles til jul; ja der var hundrede og en ting at gjøre og tiden fløi afsted. Enkelte var der vel, som under dette evindelige strævet tænkte paa julens store bethdning—paa det gode budskab om frelse og opreisning for den faldne menneskeslægt; men de fleste tænkte vel helst derpaa som noget historisk og forbigaaende blot. Slig er verden. Dens tid gaar for det meste op i jordisk stræb og verdslig nydelse. Slig var ikke Annemor, omendkjønt hun var stræbsom som nogen. Sun havde lært dette—nemlig, at "gudsfrugt med nøjsomhed er en stor vinding"—at der er noget større ved livet end nydelse alene, noget som har baade livs og evigheds værd. Julen var nu kommen med sin glans og pragt, med fester og gjæstebud af al slags; men dette sidste vidste Annemor ikke meget om i de senere aar. Selv var hun for gammel til at komme ud iblandt folk og da saa godt som ingen saa om hende. Sidste jul—forleden—havde nok en af naboerne været indom med noget smaatier til hende og siden havde en troende været hos hende et par gange. Det var anden juledag. Bortover de snedækkede marker i retning mod furumoen gik en kvinde med noget

under armen. Det var den samme kvinde, der havde været hos Annemor forleden jul. Sun tænkte, at det nok vilde glæde den gamle at se hende komme, og selv var hun glad at hun havde bestemt sig til at gaa; thi hun vidste, at der ikke var for mange som saa om hende. Sun vidste nok ikke, der hun gik, at Annemors længsel og bøn nu var opfyldt. Annemors sjæl havde forladt sin jordiske bolig. Suleengelen var kommet for at tage hende med sig op til det land og den stad, hvor han, som kom med Ihs til verden, selv er Ihs og sol, og hvor der er evig jul.

Sinamisjonen

Taipingtien, via Hankow, Hupeh,
October 28th, 1915.

Rev. O. M. Hanson.

Dear Friends:—Grace and Peace!

It will no doubt surprise you to get a letter from far away China. Altho separated by mountains and ocean, our friends in the homeland are often in our thoughts. There is a place where we daily meet—at the mercy-seat.

We want to thank you for your interest in the work and workers out here. The fact that we have so many friends at home praying for us is a source of great strength.

From Sept. 2nd to Oct. 15th we held tent meetings in different parts of our field, using the big tent that Mr. Trygstad brought out, said to seat 1,000. Meetings were held in Cheskinfio, Makiachih, Longuangchih, Pehkiachih, Kevlinkuen, Hsienrentu, Kiakiacheo, Miaotian, Chienkiauan, Tszho and Ukiho, stopping from three to four days at each place. Mr. Trygstad, Mr. Anderson and Miss Groseth were with us some days. We had from 15 to 33 helpers at each place, taking part in the meetings. The tent was transported from place to place by wheelbarrow,

ox-cart or boat — sometimes carried on men's shoulders.

Meetings were held in the tent from 8 to 10 hours every day, people coming in from dozen of villages, at all hours of the day. Thousands upon thousands heard the gospel, 7 to 8 overflowing meetings being held in some places.

Will you not remember in prayer the hundreds who became interested during these meetings? Pray for the inquirers that they may become Christians. Many of them have thrown out their false gods. Pray that they may learn to know the true God.

Please remember especially in prayer the theological students at Shekow who will graduate next year—that they may be sent to the place where they can be the greatest blessing. Pray for the graduates from Hauge Academy, that they may be used of God in active service wherever the way is opened.

We give herewith a list of stations and preaching places in Taipingtien and Tszho districts. Will you not remember them specially before the Throne of Grace? In our next letter we will send you a short description of each place. Pray that the Lord may raise up leaders among the Chinese Christians. Pray that the Christians may feel their responsibility in witnessing for Christ in their homes and among their relatives and friends.

Just a word about our missionaries:

Andersons at home on furlough.

Landahls on their way home, having been out over eleven years since their first furlough.

Aadlands expect to leave Shanghai for home on Dec. 3rd because of Mrs. Aadland's illness.

Mr. and Mrs. Trygstad,—evangelistic work in Fancheng.

Prof. Stokstad,—principal Hauge Academy, Fancheng.

Mrs. Stokstad,—supt. of Bible School, Fancheng.

Stokstads have expressed a desire to go to the chinyeh district next year, Miss Groseth being the only one in our Honan field, of Aadland's home.

Stokstads' furlough overdue.

Miss Groseth's furlough due.

Miss Hodnefield plows with all the word in Hauge Girls' Grammar and High School.

Miss Olson, working in Fancheng.

Anderson's wife perhaps be left with the Academy work, if Stokstads take up the evangelistic work in Sinyeh district.

Prof. Wolds in theological seminary, Shekow.

Mrs. Wold and Miss Soderberg on Chikungshan, an school for missionaries' children.

Miss Nilsen in hospital.—Siangyang.

Misses Lie and Peterson—Tszho and Taiping-tien district.

Miss Peterson's furlough due—expects to leave for home next spring, thus leaving Miss Lie alone.

"The harvest truly is plenteous, but the labourers are few. Pray ye therefore the Lord of the harvest that He will send forth labourers into His harvest."

"All power is given unto me in heaven and in earth. Go."

It may be that someone who reads or hears this letter may say, "I have never had a call to the foreign field." How—do you know that? God often speaks in a still small voice. Have you definitely offered yourself to God to send you where He will? Have you had a definite call to stay at home?

Wishing you all God's choicest blessing, a joyful Christmas and a blessed and happy New Year, and remain,

Yours in Christ,

—Anne Lee,

—Therese Peterson.

Luke 2:14.

Nytaaer 1916

Det nye vikingtog; nytaarsgønstter.

Nu nytaaer med rige boner
Banker paa vor dør.
Der er frig i andre soner;
Vi har fred, som før.
Gud sign hvert fredjælt virke,
Skaan os fra frigens gru.
Giv mænd i stat og kirke,
Gvis styresmand er Du.

Det nye vikingtog
Gi lægger marker øde,
Men med hafte og plog
Fremloffer markens grøde.
Gjælp os vort land at bygge
Under Guds varetaegt,
Da er vi sikre, trygge
Vi og vor hele flægt.
—F. L. Trønsdal.

Kredsmøder.

(Slutning)

Formandens indledning

Til den ærede Lurtlemannskreds af Sauge's Synode!

* Naade og fred fra Gud vor Fader og Jesus Kristus vor Herre.

Atter er et aar rundet forbi os, ind i evigheden og vi er saameget naermere det maal som Gud har sat os. Det er godt at vide at vort arbejde ikke har været forgjæves i Herren, men er anerkjendt og ham velbehageligt. Det er lig at hør den som gjør Guds vilje og tjener ham, er velbehagelig for ham. Her til behøves der ikke altid at opvises ekstraordinære og isinesfaldende ting; men den ydmyge og sagtnodige aands hengivelse til Gud i kjærlighed, hvilket er kosteligt for ham.

Bliv derfor Guds efterfølgere som hans elskede børn og vandrer i kjærlighed ligesom Kristus elskede os og gav sig selv for os som et offer, Gud til en velbehagelig duft. Ef. 5, 1—2.

Det er isandhed nødvendigt at tage denne apostelens formanings til hjerte nu i vort 20de aarhundrede, hvor der er saa lidet af den slags. Kristi efterfølgelse synes at være en daarffab endog for den saakaldte kristenhed i vor tid. Det er meget mer nydelsens og forfængelighedens frugter man attraar. Det smitter ogsaa paa Kristi menighed og gjør den lunken og lam for Guds søde naade. Det er jo naaden som alene kan istandsætte et menneske til at vandre som hans elskede barn.

Som et samfund og som en freds af et samfund trænger vi en Mandens daab, saa at Kjerligheden kan bli stærk og omfattende, saa den driver os til at arbejde med mer iver, mer inderlighed og mere kraft. Apostelen formaner os til at vandre i Kjerligheden. Dette er aldeles nødvendigt for os; thi dersom vi ikke tager denne formanings til hjerte blir alt vort stræb og arbejde omsonst. Men naar Kjerligheden faar lede os, saa vi vandrer i den, da blir det arbejde Gud har anvist os kronet med Guds velsignelse og jaales frelse. Naar man vandrer i Kjerligheden hører man først og fremst selv de største og fornemste gavn deraf; thi Kjerligheden som er fuldkommenhedens haand bringer den, som vandrer i den til at tænke og tale godt om dem man omgaaes. Dette trænger vi som en freds at gjøre, dersom Gud skal naa sin hensigt med os. Paa dette omraade har vi vist forsynet os mangen gang. Der har vist været for liden hengivelse til hverandre i Kjerlighed, derfor er vel ogsaa tilstanden sli, som den er paa endel steder. Der er formeget af ens eget som faar komme frem og som vil styre og raade. Da søges ens egen ære, ikke Guds! Maa Gud tilgive os, at vi ikke har hengivet os saaledes i hans villie, som det behager ham. Ja, at vi kunde faa sige med Paulus: "Jeg er bleven alt for alle, for at jeg kan frelse nogle." Faar denne tanke og følelse rigtig besjæle os, kommer sagen til at stille sig overmaade alvorlig for vor betragtning. Det vil bli mere bøn, mere inderlighed i forkyndelsen, mere trofast i udøvelsen af vort kald, mere ofren for vore medmenneffers vel. Naar dette siges, er det ikke

fordi vi som freds er mer utro i vor kaldsgjerning end de andre af vore fredse og menigheder. Ser I efter i indberetningerne fra vort samfunds aarsmøde, ser det ganske godt ud i saa henseende; men jeg føler, at der er rum for disse tanker som her er fremstillet. Vi er ikke saa inderlig forenet med hverandre, som ønskeligt skulde være. Vi staar ofte formeget alene som embedsbrødre. Der er ikke en saadan samarbeidende enhed som det skulde og burde være. Ikke saadan almindelig deltagelse og fremmøden til de møder som er bestemte for fælles velsignelse, som det burde være. Dette er kanske en frugt af, at der maafe ikke er den fortrolighed, som det burde være inden broderskabet. Elsker broderskabet, siger apostelen. Tjen Gud. Det er det vigtigste. Lad os sige, dette vil vi gjøre ved Guds naade. Vi vil stille os i Herrens tjeneste. Vi vil hjælpe hverandre.

Turtlemountain freds bestaar nu af 13 prestekald, som alle betjenes af prester af Gauges synode. Alle disse kald er med saa undtagelser nok saa vidstrakte, og bringer derfor meget arbejde og stræb for dem, som har tilsyn med dem. Det er vist, at de som arbejder, har ikke lagt i ro, men arbeidet troligt hver i sit kald. Dette er godt og rosværdigt og er som det bør være; men ikke bare prestebrødrene arbejder, ogsaa lægbrødrene har arbeidet meget godt. Det fremgaar af indberetningerne fra de fleste kald inden fredsen, hvor det heder, at man samles til Guds ords betragtning, enten der er almindelig Gudstjeneste eller ikke. Det er en stor velsignelse fra Gud, at der er saa mange som har faaet naadegaver til at lede og bære sine medvandrere til velsignelse paa veien. Det vilde ikke ha blet rart med virksomheden for manges vedkommende, dersom det ikke havde været saa mange, som kunde ha ledet opbyggelsen, naar presten ikke har kunnet være tilstede. Maa denne gerning fremmes og selvopbyggelsen inden menighederne tiltage.

Emisjærvirksomheden har i aarets løb været drevet ca. 6 a 7 maaneder. Af rapporterne vises det, at emisjærerne ikke har

sparet sig selv under den tid de har været i tjenesten.

En skriver: "Saaer at arbeidet ikke har været forgjæves". Det er vi forvisset om, at det ikke er. Alt det arbejde som udføres i Hertens tjeneste, vil bære sin velsignede frugt.

Den gerning som udføres i kredsen af dette slags kan ikke erstattes af nogen anden virksomhed; thi hver har sin naadegabe, som skal bruges inden samfundet til menighedens vækst og trivsel.

Vil ogsaa faa nævne den virksomhed, som har været drevet paa somme steder, at et par af nabokaldene slaar sig sammen og faar alle de kræfter som er at opdrive inden samme med, for i fællesskab at opbygges med hverandre. Denne virksomhed er ogsaa til velsignelse. De troende er blevet oplivet og styrket til mere iver i sin salighedsjag. Det er at haabe at denne virksomhed vil tiltage, saa at der kunde bli mere iver og flere som vilde komme til at bli med blandt Herrens vidner. Ja, maatte det ske, at alle blev profeter.

Der har været holdt 7 kredsmøder inden kredsen i det forløbne aar. Ved kredsmødet i Garder menighed, pastor Verntsons kald, lagdens kirkens grundsten ved kredsens viceformand. Bore møder er ikke saa godt besøgte af kredsens præster, som de burde være. Blir det ikke bedre fremmøde, blir det vist nødvendigt at indskrænke antallet af møder, hvilket ikke vilde være gavnligt efter min mening.

Der har været holdt visitats i et kald, nemlig hos pastor Strand. Det er ikke meget, men nu naar vi faar formand paa 3 aar, saa er det at haabe, at alle kald inden kredsen blir visiteret. Det er en nødvendighed for dens trivsel og særdeles godt for baade præster og menigheder, da man der vil faa høre den virkelige tilstand og det rette forhold mellem hyrden og faarene.

Vil ogsaa faa nævne ungdomsbevægelsen iblandt os og den fremgang den har vundet i de sidste faa aar. Det er glædeligt at se og høre. Ungdomsbevægelsen er og bliver i sandhed et af kredsens mest velsignede møder. Sn-

gen som har været paa disse møder kan andet end ønske, at de maa vedblive at ha en saadan virkning til fremmelse af Guds rige iblandt os. Det er dog nogle, som ikke har faaet rigtig syn for denne store og velsignede sag endnu. Vi vil bede Gud give dem nyt syn for denne sag, saa at der maa bli baade rum og hjerte for vor ungdom.

Det er en anden sag jeg vil faa nævne, nemlig søndagsspørgsmaalet. Det burde jo ikke være noget spørgsmaal, men det er det dog; thi der findes folk inden vor kreds som arbejder paa søndag som det var mandag. De gjør ingen forskjel. De vanhelliger Herrens dag. De bruger den undskyldning, at en maa jo røgte og ta vare paa det, som Gud har givet en. Det er jo sandt, men det er ogsaa bevist af erfaringen, at de som saaledes gjør, ikke er istand til at varetage sine timelige ting bedre end de, som holder Herrens dag hellig. Saa man det travelt om ørkedagene, er det saa meget mere nødvendigt at faa hvile for legemet og styrke for sjælen.

Saa faar jeg endelig nævne den tunge begivenhed, som er rammet os som samfund: den nemlig, at det har behaget Herren at ta til sig vor høit elskede formand og broder M. G. Hanson. Han vil savnes meget i vort samfund. Dog vi ved det er hans binding; om det synes at være vort tab. Gud trøste og styrke de sørgende efterladte.

Hermed vil jeg da faa takke kredsen og brødrene inden kredsen for den overbærenhed, som er udvist mig den tid, jeg har forsøgt at gjøre tjeneste som formand for kredsen. Jeg ved det har været ufuldkomment og skrøbeligt, men jeg har gjort det saa godt, som jeg har forstaaet det og efter evne søgt at være med saa meget som tiden tillod mig. Er glad ved at faa lægge dette hverv i bedre hænder. Lad os alle gjøre, hvad vi kan og støtte ham i denne gerning; thi skal den gaa godt, maa vi staa med og hjælpe til, hvad vi kan. Lad ingen sige nei, naar en faar bud om at være med at deltage paa noget møde. Ja, lad os være som en Aron og Ur i at

holde oppe armene, da skal det gaa. Maa Gud faa velsigne vort møde og vor frels.

Hospitalmissionen.

Da det er mange som spørger angaaende denne mission, om den er den samme som pastor J. Sæther drev, om den drives paa samme maade og om den indbefatter bare den Forenede Kirkes folk, saa vil jeg her igjen gjerne oplyse: Hospitalmissionen er den samme og drives, saavidt det staar i vor magt i samme spor og paa samme maade som pastor Sæther drev den. Det er den Forenede Kirkes missionskomite, som har kaldt og ansat os. Men den indbefatter alt vort norske folk. Der er ikke spørgsmaal om samfund, men om du er syg og i nød. Siden saa kan kanske vedkommende selv fortælle, at han hører til det eller det samfund og betjenes af den eller den prest. Men mange, desværre, hører hverken til samfund eller har prest. Men vi prøver ogsaa at hjælpe andre nationaliteter, hvor vi kan. Naar vi har faaet af sygepleierskerne en liste af navne, saa kan de ikke gjøre forskjel paa norsk, svensk eller dansk. De kalder det alt skandinavisst. Saaledes hænder det næsten mere end hvert andet tilfælde, at det er en svensk eller dansk vi kommer til. Det vilde ikke være kjerlighed at gaa denne forbi, bare fordi han ikke var norsk, uden ogsaa at tale med denne om vort ærinde og hans trængsel. Og mangen anden nationalitet, saasom tyskere og amerikanere taler vi med af og til. Ofte paa varderne, hvor der ligger mange og af forskjellige nationaliteter, tales lidt til alle under et i det engelske sprog. Og mangen tak har der gjenlydt fra de syges læber og vinken men haanden.

Med hensyn til uddeling af gaverne, saa gaar de til vore norske folk i almindelighed. Og her gjøres ingen forskjel til hvilken synode de hører eller ikke hører, men hvor der er nød. Og derfor burde alle samfund støtte denne mission. Og samfundene burde enes om denne mission og have flere arbeidere. Gud give det maatte ske!

Missionskomiteen gjorde den forandring ved pastor Sæthers død, at medens Sæther lønnedes af missionskassen, saa skulde "hospitalmissionsæren" lønnes af de gaver, som kom ind til den. Og dette er ikke mere end ret.

En stor hjælp vilde det være til at finde de syge, og som jeg ofte har tænkt at bede om, om de som sender sine syge hid, vilde skrive os til enten i forveien eller med det samme og lade os vide, naar de kommer og til hvilket hospital. Det er ingen let sag at finde dem i disse store hospitaler. Vi besøger alle de store hospitaler her. Og vi finder norske alle steder. Saa gjorde pastor Sæther ogsaa.

Med disse oplysninger vil jeg afbryde og med inderlig tak til alle givere, som igjen saa kjendelig har svaret paa mine optraad om hjælp, baade med ord og gaver. Tak for alle bønner og forbønner for gjerningen. J vil alle høre, hver for sig, naar jeg faar tid. Gud lønne eder alle!

Ederes hengivne

M. L. Dahl.

425 4th St. S., Minneapolis, Minn.

Vår med i jødemissionen.

Kjære menighed!

Zionsforeningen for Israel er, som bekendt, en forening af jødemissionsinteresserede venner fra de forskjellige norsk-lutheriske kirkesamfund her i landet, som nu i over 37 aar har drevet missionsvirksomhed blandt jøderne baade her i landet og i Europa. I senere aar har foreningens virksomhed været indskrænket til jøderne i de Forenede Stater.

Paa Zionsforeningens aarsmøde i Badger, Ia., den 12—14de oktober dette aar, paalagdes foreningens Centralkomite at henvende sig til norsk-lutheriske menigheder med bøn om at ogsaa jødemissionen maatte faa en plads paa menighedens missionsprogram i lighed med de andre missioner.

Engen af de norsk-lutheriske kirkesamfund herover har optat denne missionsgren som en

samfundssjag; men omtrent alle har tilladt repræsentanter fra Zionsforeningen at tale jødemissionen paa sine aarsmøder. De menigheder og enkelte personer som støtter jødemissionen, gjør det gennem Zionsforeningen.

Missionsbefalingen opfordrer ikke mindst os kristne af hedningesæt til at arbejde for Israels frelse. Vi skylder dem meget. Fra dette folk har vi jo faaet frelsen, siger Jesus. Joh. 4, 22.

Men der er alligevel forholdsvis faa menigheder, som regelmæssig støtter jødemissionen. I et af vore større kirkesamfund, som nu bidrager over det halve af hvad der kommer ind til denne mission fra vort norfke folk her i landet, er der ifølge dette samfunds aarsberetning kun 153 ud af 526 præsteskald, som bidrager til jødemissionen, og af disse 153 er der igjen 20 præsteskald, som bidrager over halvdel, af hvad dette samfunds menigheder yder i det hele taget til denne mission. Og det er jo indlysende at forholdsvis faar det ikke bedre til i de andre mindre kirkeafdelinger, som er repræsenteret i Zionsforeningen.

Kjære missionsvenner, lad os faa lov til at lægge denne alt for længe forsømte mission paa eders hjerter og i Herrens navn bede om at I vil tage den op til behandling paa eders menighedsmøde med det første, for om mulig at bestemme at ogsaa jødemissionen skal herefter bli sat paa menighedens missionsprogram, fremholdt flittig i præsen sammen med al øvrig mission, og faa et offer i menigheden hvert aar.

Støtter menigheden denne mission allerede, saa vil vi sige hjertelig tak og opmuntre til fortsat offervillighed, bøn og arbejde for det arme Israels frelse. Glem ikke Guds løfte, om at den som velsigner Israel skal ogsaa være velsignet.

Zionsforeningens virksomhed i Chicago bør udvides. Missionær Heimann og hans assistenter trænger flere arbejdere blandt Chicagos 300,000 jøder. En større gjæld hviler paa det nye missionshus nylig opført i Chicago. Pastor Gjevre trænger et lokale

for sin virksomhed blandt de 20,000 jøder i Minneapolis. Arbejdet burde ogsaa optages i Greater New York, hvor der er omkring en million jøder. Men midlerne mangler.

Kjære missionsvenner, vær med at bringe evangeliets velsignelse til de mange Israels sønner og døtre, som har fundet veien hid. Deres nærhed forøger vort ansvar og vore forpligtelser.

Vi vil ogsaa minde om at, ifølge Zionsforeningens regler, saa er hver menighed eller forening, som støtter Zionsforeningens arbejde for Israels frelse, berettiget til at sende to delegater til Zionsforeningens aarsmøde. Lad menigheden være med ogsaa paa denne maade.

Hermed er denne Vorherres rigssjag varmt og broderligt anbefalet bennernes velvillige overbevielse.

Alle bidrag sendes til Zionsforeningens kassjerer, Rev. Lars Lund, Elroy, Wis.

En glædelig jul og et godt nyttaar tilsluttes menigheden og dens prest i Jesu navn!

Centralkomiteen for Zionsforeningen:

C. A. Solberg, formand; Jacob Mortenson, viceformand; J. G. Blegen, sekretær; Lars Lund, kassjerer; C. C. Holter, Chr. S. Bang, G. J. Holman, M. D. Severeide.

Referat.

Syd Dakota kreds afholdt kredsmdøde i Skandia menighed, Centerville, S. D., J. S. Skarpnejs' kald, den 8—10de December 1915.

Pastor S. L. Jacobson holdt aabningsprædiken over Ordsp. 18, 10 og mindet om "Herrens navn som et fast taarn" og fremholdt, hvor trygt og nødvendigt det var at løbe didhen.

I sin velkomsthilsen fremhævede fiedets prest ordene: "Jeg er kommen, o Gud, for at gjøre din villie", og med det haab at disse ord udtalte ogsaa de fremmedes ønske hødes man velkommen. Otte af kredsens præster var tilstede ved mødet, enten den hele

eller en del af tiden. Pastor D. G. Gaugen, Milton, N. Dak., pastor L. M. Sagen, Milwaukee, Wis., overbar hele mødet. Mange lægprædikanter var tilstede og bidrog til mødets hygge med sang og vidnesbyrd. Pastor J. A. Quello indledet samtalen over Ap. Gj. 3.

Som ledetræd befulgtes ordene: "hvad jeg har det giver jeg dig." Samtalen førtes med liv og varme. Blandt de ting, som apostelmenigheden havde var bønnen. Enhver menighed bør og maa tragte derefter, om den skal have noget at byde paa. Her gjælder ikke bare den private bøn, men bønnetimer i menigheden til bestemte tider. (En saa gammel og bibelsk praksis turde vel fortsættes uden særskilte kirke dokumenter til at værne om den). Har vi tabt bønnen, saa har menigheden mistet sit aandedræt. Videre mærkes, at apostelmenigheden holdt fast paa bønnen. Udholdenhed og varagtighed behøves.

Der var kraft i de første kristnes ord og ligeledes i deres liv. Kraften bekommes ved at komme ind i ordet. Da har det kraft som det forkyndes. Den Gelligaand faar overbevise om synd. Guds kraft aabenbares til frelse. Ved troen paa Jesu navn blev den lamme helbredet. Han, som folket fornegtede og ihjelslog er den livets høvding som Gud har opreist. Her gjælder det om, hvad forhold vi vil indtage til Jesus. Faar hans kraft tilstrømme hjerterne, saa faar man styrke til at staa op. Ved den samme naade kan vi love og prise Gud. Lykten til menighedens goder gjøres gjældende. Livet som leves faar sin store betydning for omgivelserne.

Vi faar tro at ogsaa under dette møde var der nogle som "fattet et andet sind og vendte om." O! om bare Jesu sind fik komme ind i folk. Da blir det anden stik baade i hjem og menighed; da kommer vederkvæggelsens tider fra Herrens aashn.

Sekretæren fik ogsaa overvære en del af mødet i St. Johns menighed. Der havde man firti-aars fest. En mindedag og festtid var det i sandhed. Ikke mindst blev det høitid, naar en flok af baade ældre og yngre

omringet alterfoden og "faldt paa knæ for Herrens aashn." Hvor det passed ind med teksten, Sal. 95. Maa menigheden nu faa "Juble for Herrens aashn og raabe med fryd for sin frelses klippe."

Idet vi siger tak til prest og menigheder, brødre og søstre for hyggeligt samvær, saa vil vi ogsaa faa sige preste fruens tak for den hyggelige aften, de besøgende prester og venner ifølge hendes arrangement, fik tilbringe i deres hjem, paa prestens 48de fødselsdag.

De fleste af disse aar havde presten faaet leve i naadesamfund med Herren, men nu var hans ønske at faa end mere ofre sig helt for Herrens sag, og at kunne faa udføre et endnu mere frugtbringende arbejde. Dette ønske deler vi sammen med broderen.

—M. B. Loffesmoie.

Et velsignet møde.

Som "Budbæreren"s læsere bekendt, var der bestemt et finansmøde i Petersens menighed, Peterson, Minn., fra den 30te November til den 2den December. I flere uger forud blev dette møde ihukommet med bøn om velsignelse, og bønshørelsen udeblev ikke.

Missionens formand, pastor Eastbold, kunde desværre ikke komme, men saa fik han pastor Lee fra Stoughton i sit sted, og han fyldte stillingen godt.

Udeles uventet kom pastor Sandven fra Roland, Iowa. Dette var til glæde for prest og menighed.

Kl. 10:30 Tirsdags morgen aabnedes mødet. Pastor Lee holdt aabningsprediken over Math. 9: 6—38. Varmt og alvorligt skildrede han Jesu findelag til de vildfarende faar. Han formanede os til at se den fortabte menneskehed sig, som Jesus saa den, "som ilde medfarne og forkomne, som faar der ikke har hørde." Drevene af Kristi tøj lighed bør vi virke medens det er dag, saa at vi kan sige ved livets ende: Jeg har gjort mit bedste.

Sessionsstiden blev bestemt som følger: Før middag fra kl. 10 til 12. Efter middag

kl. 2 til 4:30. Aftenfessionen begyndte kl. 7:30. Før alle sessioner blev der anledning til at samles til en liden fælles bønstund.

Eftermiddagsfessionen begyndte med salmesang og bøn. Derefter indledede pastor Sandven det opstillede emne, Ef. 3: 1—13. Efter ham talte pastor Lee. I begges vidnesbyrd blev det inderligt og alvorligt fremholdt nødvendigheden af først selv at være i det rette forhold til Gud, og siden med glæde at lægge alt paa Herrens alter som en frivillig gave. Vi er alle bare husholdere og bør bruge alt til Guds ære og næstens vel.

Bed aftenfessionen talte pastor Sandven over Jer. 17. 5—10. Atter løb en inderlig og alvorlig formaning til at overgive sig til Herren og stole paa ham alene. Hans ord er det eneste ubigelige vidnesbyrd om, hvad ret er. Bore hjerter og bore meninger gjelder intet mod Herrens ord. Lydighed mod hans ord vil føre til lykke baade her og hinside.

Pastor Lee holdt derpaa en tale i det engelske sprog. Den var især rettet til ungdommen. Et ungdomsliv i gudsfrøgt er det eneste lykkelige. Den, som lever sit ungdomsliv borte fra Herren vil altid angre det.

Næste dag fortalte pastor Sandven over det opstillede emne: Han nævnte blandt andet: Det er Guds evige beslutning, at baade Jøder og hedninger skulde frelses i Kristus Jesus. Intet ringere end Jesu blod kan udplette vor synd. I Sønnen straffede Gud synden i kjødet. For at han kunde være kjærlighedens Gud, maatte han ogsaa være retfærdig. Det er frelsen i Jesu blod, som giver liv i missionsarbeidet. Til det rette missionsind trænges en ny fødsel. Det er godt vi lærer os selv at kjende, hvor aldeles gjen nemtrængt vi er af synd. Det fører os til lydighed, og lydighed er det største vi kan hde Gud. Til vor frelse gjelder intet uden Jesu blod. Det er nok for Gud, er det ogsaa nok for dig?

Pastor Rokne fra den Forenede Kirke, talte om bønnens magt i missionsarbeidet og nødvendigheden af det rette missionsind.

Onsdag eftermiddag var pastor Lee den første taler. Han sagde blandt andet: No-

ven kan kun sætte synderen fast; løse ham kan den ikke. Den kan vise os vor synd, men ikke rense sjælen. Naar synderen erkjender sin synd kan der først bli tale om naade. O, hvor stort for den som er træt under lovens trældom at faa drikke af evangeliets kildevæld.

Pastor Sandven fortsatte: Jesus siger: Værer fuldkomne ligesom eders himmelske Fader er fuldkommen. Gud har ret til at kræve dette, og naar vi erkjender det, da blir der alvor. Maatte ingen bedrage sig selv med et falskt haab! Selvbedrag er det skrækkeligste af alt bedrag. Maatte alt vort eget falde i staver ja knuses, saa naaden kunde blive alt for os. Med inderlighed og varme blev Jesu forsoning skildret.

Trods sine 60 aar og noget svagelige le-
geme, følte pastor Sandven sig lige ung og frisk paa sjæl og aand, og frydede sig i Guds frie naade, som en fugl i solens lys.

Efter pastor Sandvens tale blev nogle minutter benyttet til fælles bøn. Mange knælede og bad med lydelige ord.

Bed aftenfessionen talte igjen de fremmede præster med inderlighed og varme. En "male chorus" og andre opvartede med sang.

Torsdag, som var den sidste dag af mødet, aabnedes som almindelig med sang og bøn. Pastor J. J. Jacobson fra Wiroqua begyndte samtalen. I tilknytning til det opstillede emne talte han greit og klart over missionens herlige gerning. Han skildrede den forfærdelige forfatning, som mennesket efter faldet befinder sig i, samt opreisningen i Kristus.

Det lod ikke til, at de fremmede præster, som havde talt saa ofte før i mødet, nu var blevne trætte. Rige varmt og alvorligt løb deres vidnesbyrd, belyst ved mange eksempler og erfaringer fra livet.

Den sidste session blev benyttet til korte vidnesbyrd fra de fremmede og andre venner, afvælsende med sang.

Offret, som blev optaget, beløb sig til \$84.97. Noget over \$600 blev subskriberet saa det hele blev lidt over \$700 til missionen.
—O Gnsberg.

Mrs. Chrislock død.

Freitag den 17de December 1915 stedtes Mrs. Ludvig Chrislock til hvile paa Lindahl menigheds kirkegaard, ca. 9 mil nord fra Tioga, N. Dak.

Da undertegnede, paa grund af bestemmelser i menighederne ved Lanskem og Westby, ikke saa sig istand til at være tilstede ved begravelsen var kredsformanden, pastor Theo. J. Lund, saa venlig at rejse derud og forrette.

Mrs. Chrislock var en kønnevinde; det føltes ofte saa godt at se hende i forsamlingen. Jeg var sikker paa, at hun ved sin bøn løstede under armene. "Nød lærer folk at bede", og nød, baade timelig og aandelig, var af døde vel kjendt med. Det var betegnende, hvad en gammel broder sa engang, da han første gang hørte hende bede: "saaledes kan ingen bede som ikke har været haardt prøvet." Hendes prøvetid er nu omme; det er hendes vinding.

Undertegnede besøgte hende paa hospitalet i Williston et par dage efter operationen, talte og bad med hende. Hun var vel fornuget som Gud vilde, var det liv eller død. Hendes troesgrund havde i livet været "Kristus og hans død", og det maatte saa være det i døden for hende. Og det er en grund, der evig staar, naar jord og himmel selv forgaar. Betsignet være hendes minde!

Den af dødes mand, børn og øvrige slægtninge, som var tilstede, samlede rundt haaeren i hjemmet hos den næst yngste datter, hvor af døde med sin mand har haft sit hjem i det sidste. Pastor Lund holdt andagt. Derpaa toges liget til skolehuset, som benyttes som kirke, hvor ligtaalen holdtes, ogsaa af pastor Lund, i tilfynthning til Gal. 90, det første vers. Derefter gik følget til kirkegaarden, hvor jordsættelsen fandt sted. Efterfølgende førte biografi af af døde, som er skrevet af hendes mand, blev oplæst ved begravelsen.

—S. B. Falkanger.

Mrs. Thale Chrislock, født Grejeth, Segre prestegjæld, Trondhjem, Norge. End-

gik i den hellige ægteskab med Ludvig Chrislock, Museth, den 11te Juli 1881. Hun blev moder til 10-børn, 6 gutter og 4 piger. 2 af gutterne døde som små og hviler paa Segre kirkegaard.—Vi udbandrede til Amerika den 1ste Juni 1905 med 6 børn; de to ældste var rejst før os. Vi kom til Belva, N. Dak. den 20de Juni, hvor vi blev næsten et aar. Vi sluttede os til Nord Prærie menighed af Gauges synode. Vaaren 1906 flyttede vi til Tioga, hvor vi tog "Gomestead", ca. 10 mil nord fra nævnte bh, og sluttede os til Beauty Valley menighed, ligeledes tilhørende Gauges synode. 1910, den 15de Oktober, døde vor næst yngste søn, Ludvig Taddæus, som hviler paa Lindahl menigheds gravplads. Hans sidste ord var: **Jesu Kristi retfærdighed**.—Mrs. Chrislock har været daarlig det sidste aar, og der sporedes en gradvis nedgaaen. Den 19de Oktober sidstleden blev hun alvorlig syg, og blev da bragt til Wittenberg hospital i Williston, hvor hun underkastede sig en alvorlig operation, som hun tilsyneladende fra først af stod nok saa godt over. Men kræfterne var udtømte; den 5te December døde hun paa nævnte hospital efter at have været der i 6 uger og 3 dage. Hvad hun led under operationen, og efter, fik vi et lidet glimt af, som besøgte hende, og lidelserne i livet har vi ved Guds naade delt. Levedagene har været saa og onde; hun var ved sin død 57 aar og 7 maaneder. Tak for samværet! Du har nu stridt ud, og Gud være tak for det, at jeg fik tale med dig sidst jeg saa dig ilive. Jeg er nu vis paa, at du er hjemme hos Gud og venter paa os. Du er den fjerde i familien som ved døden er taget bort. Det er med salig glæde at vide eder vel hjemme. Vi er 8 her endnu, din mand og 7 børn. (Ved siden af os er her ogsaa 10 barnebarn.)—Jesús, slip ingen af os! Vi vil mødes med vore kjære som vi nu begræder som tabt, men det er eders vinding. Gvil da i fred! Jeg haaber at mødes med eder snart.—Din sørgende mand og børn.

Den af døde efterlader sig ogsaa 3 brødre og 2 søstre. Af disse er en bror i Norge, en

bror og to søstre i Lac du Parle Co., Minn., og en broder i Goodhue Co., Minn., nemlig Rolluf Greifeth som var tilstede ved begravelsen. Alle hendes børn var tilstede ved begravelsen undtagen den næstældste søn, som bor paa "Homestead" langt ude i Montana.

Fra Arbeidsmarken

Shell Creek menighed, Newman Grove, Nebr., stemte som følger i de tre jager henviset til menighederne fra samfundet: For—at Jewell College fortsetter; mod co-education ved Red Wing Seminary; mod forening paa de foreliggende grundlag.

Kinamissionsmøderne i Hvidese og St. Peters mgh., Krogstads kald, afholdtes efter bekendtgjærelsen fra 30te November til 5te December sidsteleden. Vi havde gode opbyggelige møder. Gud være tak for ordets magt, der kan bevæge hjerterne ogsaa i vor tid. Der indkom under møderne omkring \$700.00. Dertil blev der ogsaa subskriberet ikke saa lidt. Vi havde den glæde at have missionær Dr. Anderson med os det meste af tiden. Tak da, baade prest og mgh., for hyggeligt samvær, og for offervillien. Vi besøger eder igjen ved tid og leilighed. S. S. Johanson.

Pastor D. D. Berghs menighed har holdt møde. Den bestemte at vente med sammenlutning til de to store samfund slutter med sin brugelige absolutionsform. Menigheden stemmer mod at nedlægge eller følge skolen i Jewell. Den stemmer for at indføre co-education ved Red Wing seminar, og ønsker at alle menigheder i vort samfund vilde stemme ligesaa. Den har befalt alle sine forpligtelser baade til sin egen drift og til de forskjellige gjøremaal i samfundet saasom professjøn, missioner, barmhjertighedsarbeide osv. og besluttet at være med ligedan i det kommende aar.

"Folkebladet" bytter ved nytaar form. Det har før været 6 spalter og 8 sidigt; nu

har det to bredere spalter og 24 sider. Det er i format omtrent som "Lutheraneren" kun en tomme længere, og det kan nok hændes, at det er dem, som synes det er en tomme forlangt. Om bladet ellers kommer til at "forandre sig" noget er vel uvist. Det lader nu i no. 1 atter optrykke det fra 1877 kjendte "Sittebarn" Folkebladet no. 5, og det har da ikke forandret sig, uden det skulde være, at selve ansigtsstrækkene minder om alder og den dermed følgende skrøbelighed. Ellers er jo et blad i en form nogenlunde som den nye håndigere, kanse ogsaa passer bedre for et blad som skal tjene som kirkeligt organ.

Fra Ringman, Alberta. (Indsendt). Da ingen har til dato nævnt noget i "Morrøna" angaaende Gauges Synode, Alberta kreds aarsmøde i Wardo kirke, den 14de November, derfor disse linjer:—Søndagsmorgen var kirken fylt til sidste plads, og følgende prest var tilstede: L. L. Carlson, Westphal, Solheim, Hjortaas, B. Anderson, Westby, Bronum og Adrianson. Mødet blev aabnet med bøn af hr. Ostrem og pastor A. S. Solheim holdt en grei indledningsstale over Heb. 10, 19—25. Da pastor Carlson har overtat stillingen som samfundets indremissionsuperintendent og blev nødsaget at opgi sin stilling som Alberta kredsformand, med pastor Westphal som eftermand, redegjorde han i korte men greie ord sin erfaring og sine oplevelser som kredsformand, de dermed forbundne pligter og ansvar m. m., og uden smiger kan jeg sige: pastor Carlson har gjort et pionerarbeide herude i de sidste 11—12 aar, hvilket har kostet ham mangan sorg og søvnløs nat og tusener mile af fjøreture mellem stov og sten og som oftest liden eller ingen paastjønne fra os som menighedsmedlemmer for dette sit stræv. Snart skal pastor Carlson forlade os og flytte til U. S. Vilde det ikke være en simpel pligt som menighedslemmer at bevise pastor Carlson ikke bare i ord men i gjerning, hvor høit vi skatter hans utrættelige arbeide herude iblandt os nybyggere igjennem alle disse aar. Maa

Gud lønne ham for sit streb. Det ser lidt mørkt ud for flere menigheder her som er presteløse, og udsigterne for at faa prestebe-
tjening er ikke meget lyse. Det er saa faa
prester som vil gaa ud paa nybyggerfeltet, og
statistikken viser at teologiske kandidater har
formindsket sig næsten 40 pct. de senere aar.
Og naar tages i betragtning en almindelig
prests aarsløn, som er bare 7—800 dollars
aaret, derudaf føde en større familie, team og
buggh reparation m. m. og jaa færdige dag
ud og dag ind at opvarte Per og Paal som
kommer til prestegaarden paa besøg. Er det
at undres paa at mange af vore prester idag
kvier sig for at opta livskampen paa en saa-
dan fulteløn efter de har køjet paa sig nær
10 aars skolegang. Et simpelt 6 maaneders
kursus i bookkeeping eller stenografi kan i de
fleste tilfælde faa lige stor løn. Som me-
nighedsmedlemmer har vi store pligter, og
skal en prest lide af næringsjorg, saa blir
han uduelig som hjælpsørger. Vi har store
pligter som hviler paa os ligeoverfor vor
prest. Maatte vi alle lære at lette hveran-
dres byrder og ta tjenene bort. Tungen er
et farligt instrument og om den ikke bruges
med varsomhed, kan den afftedkomme uober-
vindelige ulysker. Men desværre den bruges
ikke med varsomhed, ikke engang af kristne
mennesker. Den vise mand forstod hvilken
magt den menneskelige tunge er. Han siger
i Ordspr. 18: 21: "Død og liv er i tungens
bald." Man glemmer den store sandhed, at
et ord som engang er udtalt "aldrig kaldes
tilbage." Vi kan kun fortryde hvad vi sa,
og vi kan be bedkommende om forladelse
som vi har saaret i ord, men i virkeligheden
saa er ordet udtalt og kan ikke mere komme
tilbage end dagen igaar kan kaldes tilbage.
Derfor, venner, betänk eder vel over hvad I
taler hjemme saavel som paa kirkesøder,
osv. Vor gamle ærværdige pastor B. Ander-
son feiret forleden dag sin 94-aarige fødsels-
dag. Han er fremdeles rask og rørig og saa
aandsfrisk, og det gjør en saa varm om hjer-
tet at trykke den gamle troestjæmpe ved
haanden og altid er han ved godt mod, med
blikket mod himlen, hvor der er en sabbats-

hvile for Guds folk at faa. Gratulerer med
fødselsdagen og ønsker dig en skøn livets af-
ten. Julens forsonende fred og glæde jæn-
ker sig snart igjen over vor jord—julenattens
stjernebald er saa deilig. Glem ikke vore søn-
ske brødres skønne skik—"juleotta", tidlig
juledagsmorgens gudstjeneste, med lysene
tændte i den skønne morgenstund. Med tak
ihukommer vi pastor S. N. Rønnings jule-
otta gudstjeneste for første gang i Ringman
4 aar siden. Sangeren siger: Atter en jul
har du undt os, Forsoner, Maatte vi feire
den bakkert og smukt, At vor daad, vore høn-
ner og toner Berer for paradiss livsmoden
frugt!—L. S. Rognes.

Atter lidt om oven til "Boardingklubben."

Straks før Jul skrev jeg et lidet stykke i
vort blad angaaende kjøb af ny lugeoven for
H. W. S. "boarding club." I stykket appe-
lerte jeg til folket i Gauges Synode om
hjælp til oven. Det ser imidlertid ud til, at
kun ganske faa kan ha læst stykket. Eller
mon det skulde være saa ilde at man ikke vil
hjælpe vor skole til denne højt paatrævede
oven?

Ovenen er nu bestilt, men ikke betalt. Der
er kommet ind omkring \$25.00 ialt. Prisen
paa ovenen, endog der blev gibet os den stør-
ste rabat, er \$165.00. Men saa vil ogsaa
skøffenet ved H. W. S. have en oven, som sik-
kert vil møde alle krav. Er der nogen
kvinde- eller pigeforeninger eller Luther
Leagues som kunde affe nogle dollars vilde
de modtages med tak. Saaber nogen vil
svare med at sende os lidt til afbetaling paa
ovenen.

Pengene sendes til H. S. Kasperer, D. N.
Ulvin, Red Wing, Minn.

Ederes forbundne,

—L. Hansen.

En mand skal møttes med godt af sin
munds frugt; og Gud skal igjengive et men-
neske, hvad hans hænder have fortjent.

Bekjendtgjørelse.

Om Gud vil afholdes Mayville freds vintermøde i St. Ranson, N. D. den 20—23de Januar 1916. Thema: 1 Joh. 3, 18—24. Ekhyds møder i Englevalle den 20de.

—G. Moe.
—D. S. Resheim.

♦♦♦♦

Midtre Iowa indremissionsforening vil holde møde i Betania menighed, pastor L. S. Knutsens kald, Radcliffe, Ia., den 14de til 16de Januar 1916. Samtaleemne: 2 Kong. 5, 1—14.

—Ole A. Byro.
—R. D. Roe.

♦♦♦♦

Mayville freds holder møde i Fargo, N. D., den 18—19de Januar 1916. Tekst for samtale: Ef. 43 og 1 Pet. 2, 9. For nærmere underretning henvender man sig til Viking hotel, naar man kommer.

—G. Moe.
—D. S. Resheim.

♦♦♦♦

Følge indbydelse afholder nordlige Iowa indremissionsforening samtalemøde i Luther mgh., Forest City, Ia., pastor Martin Heglands kald, 25—27de Januar først. Prædiken kl. 11, den 25de. Samtaleemne: "Figen-træet". Lukas 13, 6—9.

—E. S. Carlson.
—S. S. Hanan.

♦♦♦♦

Den sydbestlige Minnesota indremissionsforening afholder et møde om Gud vil i Tre-foldigheds menighed i Duberne, pastor S. D. Mundahls kald, den 18de, 19de og 20de Januar 1916. Tema: Luk. 13: 23—30.

—Andrew Johnson.
—Jacob S. Wil.

♦♦♦♦

Det store fællesmøde for Chicago freds af Hauges Synode, Den Norske Synode og Den For. Kirke afholdes, om Gud vil, i The first Norw. Luth. Church, Logan Square, Chicago, pastor Møes kald, 9—11 Februar. Mødet begynder onsdag aften med samtale om daaben. Torsdag aften samtales om nabbereren. Begge aftener paa engelsk. Tors-

dag og fredag efterm. samtales paa norsk over Ef. 57, 14—21, indledet af pastor Mortvedt. Fredag aften holder pastor Holman missionspræken paa norsk og pastor Lee paa engelsk. Alle hjertelig velkomne.

S. R. Birkelund,
L. Garriksville,
D. Shefeland.

♦♦♦♦

Midtre Iowa Indremissionsforening vil ifølge indbydelse holde møde i St. Olaf menighed, past. S. C. Holms kald, 25de, 26de og 27de Januar 1916. Samtaleemne: Math. 11, 16—30. Past. E. A. Dalseide indleder. Ligeledes holder samme forening møde i Kanawha menighed i Holms kald, 28de, 29de og 30de Januar 1916. Samtaleemne: Mark. 10, 17—22.

Ole A. Byro.
R. D. Roe.

Kvitteringer.

Bethesda Børnehjem.

Fra Mrs. S. Amundson, Eagle Grove, Iowa, for ophold af søn.....	55.00
Ved J. J. Nygaard solgt af farmen...	8.49
Subskription ved høstfesten: Mrs. S. Olson \$5, J. J. Nygaard \$5, Mrs. G. Norbeck \$5, Mrs. H. Soleim \$5, A. J. Rommereim \$10	30.00
Fra Ole Thompson, Dell Rapids, S.D.	5.00
Mrs. I. E. Anderson, Hawley, Minn....	2.00
Ved J. J. Nygaard solgt af farmen ..	47.50
Ved pastor B. K. Barstad ½ konfirmationsoffer i Lac qui Parle mgh. ..	35.92
Ved Mrs. Hans Johnson fra Riverside mgh.s kvf., Dawson, Minn.: Anna Thorstenson \$1, Mrs. J. Stratte \$1.50, Mrs. M. Hanson \$1, Mrs. K. Anderson \$1.50, Mrs. T. Thorson \$1, Mrs. J. Brekke \$1, Mrs. S. Ahre \$1, Mrs. A. Furulee \$1, Mrs. Farmen 50c, Mrs. O. Bergland \$1, Mrs. Malle \$1, Mrs. J. Hanson \$3, Mrs. C. Holtan \$2, Mrs. J. Mahlum \$5, Mrs. H. J. Hanson \$5, Mrs. A. B. Amundson 50c, Mrs. O. Brekke \$1, Mrs. O. Stenson \$1, Mrs. J. Johnson \$1, Mrs. O. R. Pederson \$1, Mrs. J. Ellefson \$5, Mrs. G. F. Johnson \$1,	37.00
Ved Ole Stoum indtægt af en supper i Meldahls mgh., pastor L. L. Nervigs kald	40.40
Ved Ole J. Stoen fra Vestre kvf., Roseni mgh., past. S. L. Jacobsons kald	25.00
Ved J. J. Nygaard fra John Evik, Irene, S. D.,	10.00
Ved pastor A. O. Mortvedt fra Hauges mgh.s kvf., Norway, Ill., 12.75, Newark, mgh.s kvf., Newark, Ill., \$21.00, fra Plattville mgh.: Mrs. S.	

Knudson \$5, Mrs. Betsy Murly \$3, Mrs. T. Kittelson \$1, Mrs. S. Myrlo \$1, Mrs. A. Knudson \$1, Mrs. D. Iverson \$1, Mrs. J. Benton \$1....	\$46.75	Ved past. L. Langehaug fra en ube- nævnt	5.00
Ved pastor C. J. Olberg fra Salems mgd.s kvf. \$20, konfirmationsoffer i Irene kirke \$34.18,	54.18	Fra Peter Johnson, Fargo, N. D.....	10.00
Ved pastor G. O. Mona $\frac{1}{2}$ konf.off. i North Branch mgh.	16.25	Ved Joseph Anderson, Radcliffe, Ia., fra Tabitha mgh. kvf.	50.00
Ved A. M. Aliseik fra Clear Lake & Ellsworth mgh., pastor M. Nor- stads kald,	37.87	Taksigelsesoffer i Roseni mgh., past. S. L. Jacobsons kald	28.35
Ved past. J. M. Johnson, offer ver bar- nægudstjenester, fra Vang mgh., \$11.70; Zion mgh, \$14.75	26.45	Fra en missionsven, Clarkfield, Minn.	2.00
Fra Mrs. T. L. Torgerson, subskription ved høstfesten	5.00	Ved past. J. S. Halvorson, fra Ny Stavanger mgh. kvf., \$40; Mr. og Mrs. Gunder Gunderson, Buxton, N. D., \$3; Miss Kathrine Knudsvig, \$2	45.00
Fra Mrs. E. Husby, subskription ved høstfesten	5.00	Ved E. P. Sveeggen fra Mrs. M. Sten- vig, Minneapolis, Minn.	1.50
Fra Mrs. T. M. Newton, Grinnell, Ia., Ved E. P. Tysdal, konfoffer i Stavan- ger mgh., past. T. J. Knutsons kald	5.00 40.83	Ved past. Edw. Hovland fra Bethel mgh. pige, Maddock, N. D.....	29.00
Ved Mrs. A. Wardeberg, Barnesville, Minn., fra Lille Betania kvf.	6.92	Ved B. Solem, Astoria, S. D., fra 1-3 of net proceeds of lecture course, \$13; Mr. og Mrs. B. Solem, \$5.....	18.00
Fra K. Knudson, subskription ved høstfesten	5.00	Ved J. J. Underdal, Elmore, Minn., fra offer i Bethania mgh, past. N. Oker- lunds kald	59.57
Ved Mrs. Peter Larson, fra Bethlehems mgh., Holmes, Ia., past. T. J. Span- des kald	5.00	Ved A. M. Grinder, Minneapolis, Minn., fra St. Paul Luth. church	23.05
Ved H. B. Hanson, Randall, Ia., konf. offer i Elims mgh., past. G. O. Paulsruks kald	66.05	Ved past. J. J. Skarpness, offer i Mel- hus mgh., Turner Co., S. D., \$16.35; Mrs. Andrew Hanson, Bethlehems mgh., Hurley, S. D., \$5	21.35 8.75
Ved A. B. Narland, Radcliffe, Ia. offer i Petri mgh., past. T. J. Knutsons kald	34.70	Ved J. J. Nygaard, solgt af farmer.. Ved Mrs. H. Johnson, Dawson, Minn., fra Mrs. L. Stratmon	3.00
Ved past. A. O. Mortvedt, fra Melvir Victor, Ausley, og Bernice Peter- son, Newark, Ill. Disse fattige børn som selv ikke har hjem som de kan kalde sit eget, har samlet	8.00	Ved Mrs. Ole J. Skjel fra Hauges kvf. Madison, Minn.	20.00
Ved J. J. Nygaard, fra Ole J. Lykken	5.00	Ved John Rage, Ada, Minn., fra Mrs. Matt. Olson	5.00
Ved A. J. Lindell, Edinburg, N. D., konfoffer i St. Peters mgh., past. A. J. Krogstads kald	28.80 25.00	Ved Mrs. H. M. Helleckson, fra Ostran- der mgh. kvf., past. H. J. Bergs kald	23.00
Ved Gudmund Jergeson, Clarion, Ia., konfoffer i Bethlehems mgh., Holmes, Ia.	19.15	Ved past. J. A. Quello, fra Nygaard, solgt af farmen	44.00
Ved O. Tomling, Duluth, Minn., fra Bethesda mgh. kvf.	5.00	Ved J. P. Langback, fra J. J. Mor- tvedt, Dell Rapids, S. D.	5.00
Fra L. L. Lee, Sr., Moscow, Idaho....	2.00	Ved Mrs. Edw. N. Linde, fra Roms- dahls mgh., nordre kvf.	50.00
Ved D. B. Olson, Story City, Ia., konfoffer i Bethel mgh., past. G. O. Paulsruks kald	38.45	Ved past. G. O. Mona fra Dorcas pige, Shell Creek mgh.	10.00
Ved Mrs. D. M. Anderson, Randall, Ia., fra Randall kvf., past. G. O. Pauls- ruds kald	50.00	Ved W. M. Maakstad, konfoffer i Be- thania mgh., past. T. J. Knutsons kald	37.48
Ved Mrs. S. P. Frette, Radcliffe, Ia., fra kvf. i Zazareth mgh., past. T. J. Knutson's kald	25.00	Ved past. N. Carlson, Toronto, fra de- res børn, Agnes, Carl, Borghild, og baby Nels	3.00
Ved past. A. O. Mortvedt fra D. Erickson, Plattville mgh., Plattville Ill., \$5; Mrs. D. Erickson, \$1	6.00	Ved Mrs. J. J. Anderson fra Trinity Ladies' Aid, Jackson, Minn.	5.00
Ved L. N. Seim, Albee, N. D., fra Re- coboth missionsf.	25.00	Fra Mrs. Bergetta Ree, Jackson, Minn.	5.00
Fra O. Hendrickson, Sacred Heart, Minn.	10.00	Ved C. L. Hilden, Red Wing, Minn., taksigelsesof. i St. Peters mgh., past. O. S. Melands kald	25.00
Ved past. A. E. Distad, fra Round Prairie kvf.	25.00	Ved past. L. C. Jacobson, fra Sophia J. Rostvædt, Heimdahl, N. D.....	1.50
Ved past. O. J. Nesheim, fra Karl Nilson, Fullerton, N. D.	5.00	Ved past. O. F. Johnson, fra Størdahls missionsf., \$10; offer i Salems mgh, Sherman, S. D., \$12.60	22.60
		Fra Mrs. Hilda Thorson, Battle Lake, Minn.	1.00
		Ved N. P. Sydnes, fra Lincolns mgh., past. P. O. Wees kald	36.95
		Ved J. J. Nygaard, solgt af farmen..	594.70

—S. L. Jacobson, kasserer.

Til Bethesda Børnehjem:

Fra Mrs. Nels Trogien, Hendricks, Minn., 1 par strømper fra Mrs. Hans Digre, Hendricks, Minn., 2 par strømper, 1 par vanter; Mrs. S. K. Kvam, Newman Grove, Neb., 1 kjole, 1 underskjørt, 1 forklæde, 1 par strømper, 1 par garters, 1 underwaist, 1 par bloomers; ved Mrs. A. K. Johnson, fra Emerald, Ladies' Aid Society, Blue Earth, Minn., 1 quilt; fra Mrs. J. P. Rice, Mayville, N. D., 1 par vanter, 1 box brugte klæder; Mrs. Anton Hansing, Wisner, Neb., 1 pakke brugte klæder; Mrs. G. Arne- stad, Fergus Falls, Minn., 2 par uld strømper; Nellie Grinde, Ferryville, Wis., 1 brugt blan- ket; fra Zions mgh.s Aid society, Ihlen, Minn. 1 quilt, 4 par blankets. Oldri Liabo, Irene, S. D., 1 quilt. Fra Nord Prairie kvf., Irene, S. D., Mrs. H. Simonson 1 par pudevar, 2 lagen; Mrs. L. L. Nervig 2 suits underwear; Mrs. Esten J. Lee, 1 par pudevar, 2 lagen; Mrs. Peter Johnson 1 par pudevar, 2 lagen; Mrs. Ole Bakke 2 lagen, 1 pudevar; Mrs. Ole John- son 2 lagen, 2 pudevar; Mrs. Peter Moen 1 quilt, 3 lagen, 1 par pudevar; Mrs. M. J. Lee 2 lagen, 1 pudevar; Mrs. P. C. Gorseth 2 la- gen, 1 par pudevar; Olga Carlson 1 par lagen, 1 pudevar. Fra Trondhjems Vestpræie mgh.s kvf., Irene, S. D., 33 lagen, 20 par pudevar, 2 par blankets; Mrs. John Olson 1 kjole, 1 brugt coat og hood. Fra Mrs. Ben Loe, Volin, S. D., 1 quilt. Fra Mr. & Mrs. E. Husby, Beresford, S. D., 2 underskirts, 1 sailor waist, 1 under- waist. Fra Ole Mundahl, Dawson, Minn., en del brugte klæder, 1 boy's shirt, 1 handker- chief from Muriel Mundahl. Fra Mrs. L. T. Sabie, Ihlen, Minn., 4 yds. flanelette. From Ole Aune, Volin, S. D., 38 yds. calico, and 41 yds. in another piece. Fra St. John's mgh.s kvf., Centerville, S. D., 1 quilt. Fra Mrs. E. N. Evenson, Ossian, Iowa, 1 quilt. Mrs. A. J. Digerness, Ellsworth, Iowa, 2 par uldstrømper. Mrs. N. J. Quickstad, Toronto, S. D., 3 par uldstrømper, 2 par vanter. Mrs. H. H. Elstad, Toronto, S. D., 7 par uldvanter, 2 par uldstøm- per. From The Good Hope Society, Bloom Prairie Free Church, Toronto, S. D., 9 girls' & Misses winter coats. Fra Ragnild Thompson, Wakonda, S. D., 1 par strømper. Fra Mrs. I. Husby, Romsdahls mgh., Beresfor, S. D., 1 for- klæde. Fra Mrs. H. A. Lewis, Petersburg, Nebr., 1 forklæde. Fra Mrs. E. G. Anderson, Valley City, N. D., 1 kasse med nye og brugte klæder. Fra Peterson, Minn., 1 kasse med for- skjelligt indhold. From Riverside mgh.s kvf., Dawson, Minn.: Mrs. H. Nelson 2 suits under- wear, 1 par strømper, 2 lommestørklæder; Mrs. A. E. Emerson 3 dresses, 2 towels, 3 yds. silkebaand; Mrs. H. Johnson 1 quilt; Mrs. T. O. Thompson 6 yds. outing flannel, 2 yds. lawn; Mrs. H. Strand 1 quilt; Mrs. I. Lind- seth 1 suit underwear; Mrs. Christoffer Han- son 1 suit underwear, 1 blanket; Mrs. J. El- stad 1 suit underwear, 2 yds. towling; Miss Skotterud 2 aprons; Mrs. O. Ness, 1 suit under- wear, 2 par strømper; Mrs. I. Wallen, 1 quilt; Mrs. C. Holtan 2 brugte coats; Mrs. A. J. Sundby 1 blanket, 6 lommestørklæder; Mol- lie Sundby 1 par sko, 1 par uldstømper; Mrs. C. Hill 1 blanket; Mrs. C. Retrum 2 shirts; Mrs. A. B. Peterson 1 blanket; Mrs. Quene- moen 1 suit underklæder; Mrs. J. Skotterud

1 blanket, 1 night shirt, 1 par strømper; Mrs. E. Thoen 1 quilt; Mrs. J. Ruud 2 towels; Mrs. C. Emerson 3 hoods, 1 par strømper; Mrs. P. Berg 2 par strømper, 5 yds. toweling; Mrs. Thorsby 1 brugt coat; Mrs. G. Carlson 1 brugt coat, 1 suit underwear; K. K. Mahlum 2 par sko, indsendt af Mrs. Hans Johnson.

Hjertelig tak til alle givere.

—Mrs. J. J. Nygaard, Matron.

Til Madison kreds.

Offer i Clark Center 41.41
Offer i Sacred Heart, Hoff mgh., 31.00

—T. T. Boe, kass.

Bedes erindret.

Naar bore menigheder indsender penge til synodens kasser vil man erindre følgende:

Penge til profesforløn, synodekassen, heri indbefattet skolekassen, fondskassen og Semi- ell Luth. College sendes til mr. D. A. Ulvin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til indremissionen, finamissionen, fathalmmissionen, madagaskarmissionen og jødemissionen sendes til Rev. A. D. Oppe- gaard, Madison, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. S. L. Jacobson, Beresford, S. D.

Penge til Bethesda Gamlehjem sendes til Rev. J. A. Quello, 605 Court Str., Sioux City, Iowa.

Penge til Church Extension sendes til Rev. C. S. Eastbold, Dawson, Minn.

"Budbæreren",

udgives af Gauges norsk evangelist lutherst synode i Amerika og udkommer hver Lørdag med et tospaltet 24 siderigt nummer og koster for aaret i de forenede stater\$1.00

Udenom 1.25

Redatør: Pastor C. C. Holter, Red Wing, Minn. Alt, bedrørende bladets indhold fen- des til ham.

Alle bestillinger paa bladet, pengeindsen- delser, opfigelser, adresseforandringer, aber- tissementer osv. sendes til Gauges Synod Boof Dept., Red Wing, Minn.

Entered at the Post Office at Red

Wing, Minn., as second-class matter.

I n d h o l d. 1. Ham bør det at vokse men mig at forringes; 2. Ungdomsforbundet; 3. Mis- sionsbuen; 4. Knamissionen; 5. Krebsmøder; 6. Hospitalmissionen; 7. Bør med i jødemissionen; 8. Referat; 9. Et velsignet møde; 10. Arbeids- marken; 11. Betjendtgjævelser; 12. Snitteringer.

The Sunday School Worker's Testament

For 1916-1917

Some of the Special Features

THE NOTES AND COMMENTS are printed on the same page as the verses they explain and were edited and prepared by a joint Editorial Board of the foremost Biblical scholars in every denomination—among whom are:

Rev. J. R. Miller, D. D., LL. D., Presbyterian.

M. Z. Hazzard, Ph. D., Congregationalist.

Rev. John McNaughten, D. D., United Presbyterian.

Rev. J. T. McFarland, B. D., Methodist.

Rev. J. B. Rememsnyder, D. D. LL. D., Lutheran.

Rev. C. R. Blackall, D. D., Baptist.

Rev. Samuel Hart, D. D., LL. D. Episcopal.

Rev. H. M. Hamill, B. D., Southern Methodist.

Rev. Harold E. Monser, B. A., Disciples.

Rev. H. H. Fout, D. D., United Brethren.

Rev. I. J. Van Ness, D. D., Southern Baptist.

Rev. Rufus W. Miller, D. D., Reformed.

Rev. I. B. Trout, D. D., Brethren.

THE INTRODUCTIONS are placed at the beginning of each book, telling who the writer was, why he wrote the book, where he wrote it and giving a summary of what the book contains. These introductions were written by Biblical authorities of international reputation, such as

Prof. J. Rendel Harris, M. A., LL. D.

Rev. Marcus Dods, D. D.

Rev. Mathew B. Riddle, D. D.

Sir William Mitchell Ramsel, D. C. C. L., LL. D.

Rev. Thomas C. Edwards, D. D.

Rev. James Denny, D. D.

Rev. Talbot W. Chambers, D. D.

Rev. B. B. Warfield, D. D., LL. D.

THE TESTAMENT is the **American Standard Version**, recognized as the best revision in any language because it brings the plain reader more closely into contact with the exact thought of the sacred writers than any other version now current in Christendom.

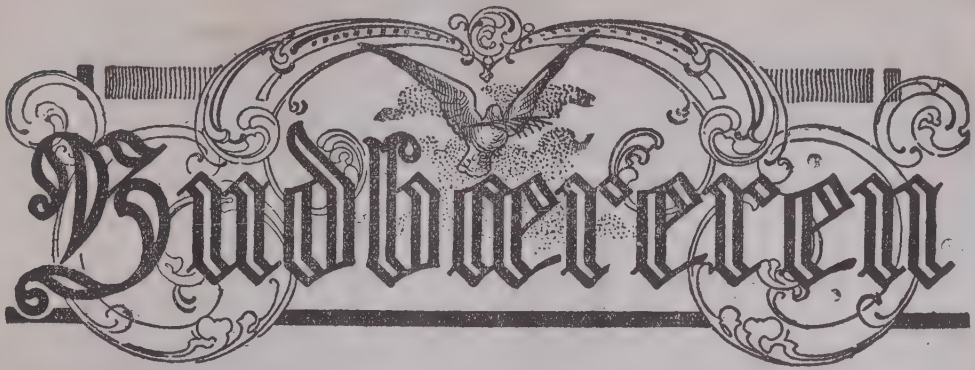
THE WORDS OF CHRIST are printed in bold face type and all the words difficult to pronounce are divided and marked for **easy pronunciation**.

The volume is pocket size and bound in maroon silk finished cloth with gold title on side and back. Price 75c.

FOR SALE BY

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT

RED WING, MINN.

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2: 2.

No. 4.

Lørdag den 22de Januar 1916.

48de Aarg.

Kold eller varm

Jeg ved om dine gerninger, at du er hverken kold eller varm. Gid du var kold eller varm. Derfor da du er lunken og hverken kold eller varm vil jeg udspise dig af min mund. Fordi du siger: Jeg er rig og har overskud og fattes intet, og du ved ikke at du er ussel, og uhyggelig, og fattig, og blind, og nøgen, saa raader jeg dig, at du kjøber af mig guld glødet i ilden, for at du kan blive rig, og hvide klæder for at du kan klæde dig i dem, og din nøgenheds skam ikke blive aabenbar, og salve dine øjne med gjenfælde for at du kan se. Aab. 1: 35—18.

Det første som vi her skal mærke os af denne tekst er, hvem det er som taler. Og hvad er det han taler. Og til hvem er det han taler? Da svarer han selv og siger i vers 14: og skriv til engelen for menigheden i Laodicea: Dette siger han som er amen. Og dette ord amen forklarer han med de ord, naar han siger, det troværdige og sanddrue vidne. Amen betyder vist og sandt, men han bruger udtrykket, troværdig og sandt. Og hvem han er, det giver han tilføjende i ord, naar han siger: Ophævet til al skabning. Derfor, giv agt paa de ord som her tales, thi det er en med myndighed og magt. En som kan luffe til, og ingen luffer op, luffer op, og ingen luffer til. Ophævet til al Guds skab-

ning. Altsaa det evige, almægtige og ufælelige væsen, som selv er skabningens begyndelse, saa at der er ikke en eneste ting blevet til af det som er blevet til uden ved ham. Han er Gud fra evighed af. Ordet var hos Gud, og ordet var Gud, som Joh. 1: 1, 2 siger. Jeg bøder mig til at sige, trods jeg har ikke set nogen har brugt dette udtryk saa som jeg her vil bruge det, Gud i Gud og Gud af Gud. To personer og paa samme tid en Gud. Faderen og Sønnen. Vi læser at Sønnen er født af Faderen fra evighed. Her bliver vi staaende med vor tanke, og vi kommer ikke længere. Vi maa sige det er ufatteligt for os, og vi begriber det ikke. Den som kan forklare det han kom frem. Jesus siger: Jeg og Faderen vi er et. Joh. 10: 30. Vi tror ordet som det staar og derved bliver vi, og naar det hedder, Joh. 5: 22, 23, at Faderen har givet Sønnen al dom, for at de skal ære Sønnen, ligesom de ærer Faderen, da skildres de som to personer, og at de begge skal tilbedes og æres. Og ordet blev kjød og boede iblandt os, og vi saa hans herlighed, en herlighed som den enbaarnes af Faderen, fuld af naade og sandhed. Nu kommer vi til sagens hovedpunkt, den altsaa af Faderen bestemte efter sin viljes beslutning. Ikke alene at forstaa som om Sønnen blev taget

mod sin vilje, og det foruden videre bestemmelse til at paatage sig vort kjød og blod, lide og dø for os, men det som var Faderens vilje, det var Sønnens vilje, og det som var Sønnens vilje, det var Faderens vilje, saa det er en vilje, ligesom en Gud. Som Sal. 40: 8, 9, siger: Da jagde jeg: Se, jeg er kommen, i bogens rolle er mig foreskrevet at gjøre din vilje, min Gud, er min lyst, og din lov er mit inderste. Og som Paulus udtrykker sig, og som enhver maa bekjende: Stor er den gudfrygtighedens hemmelighed. Gud er aabenbaret i kjød, retfærdiggjort i Aand, set af engle, prædikaet iblandt hedninger, troet i verden, optagen i herlighed. 1 Tim. 3: 16. Han var Gud. Men ogsaa menneske efter sin fødsel som menneske, dog ikke i mynd og med mynd, thi han var undfanget af den Helligaand. Og hvad han led, det led han for os, ikke for sig selv. Efterdi han er Gud derfor er hans forsoningsværk en fuldkommen forsoning. Intet under at naar han traadte i himlens helligdom med sit eget blod fandt en evig forløsning, Heb. 9: 12 og 24. Det som fattedes i hans skaberverk, det opfyldtes nu her, da ordet blev kjød og boede iblandt os. Det er dette ord, det sande og trofaste vidne, som taler til Johannes og siger: Skriv til engelen for menigheden. Hvorfor henvender han sig først til engelen og ikke direkte til menigheden? Fordi han er menighedens hyrde og tilsynsmand, og han er sat til at røgte denne hjord, han er ogsaa for denne sin hjord ansvarlig, og Herren vil kræve denne hyrde til regnskab for, hvorledes han har fødet denne sin hjord, som var ham betroet. Saa det er ikke nok med, at han skal svare for sig selv, hvorledes han vaager over sin egen sjæl og sit hjerte, saa at han ikke tager skade paa sig selv. Mer han skal ogsaa svare for hvert enkelt faar og lam, som er indenfor den ham betroede hjord eller menighed. Udtrykket hjord eller menighed bliver brugt meget ofte i det gamle testamente, saa vel som i det nye, ligeledes nævnet hyrde eller vægter. Hyrde bliver svært ofte brugt i det gamle testamente. I de nye testamente bliver de kaldet tilsynsmænd,

hyrder, ældste, saa som Paulus siger til Titus, 1: 5: Derfor lod jeg dig blive efter paa Kreta, at du skulde sætte det i rette stift som endnu stod tilbage, og indsætte ældste i hver by, saaledes som jeg foreskrev dig. De nævnes ogsaa som Herrens tjenere, forstandere og biskoper. Men det sidste forekommer ikke saa ofte. Men som hoved bliver de aldrig nævnt. Men Kristus derimod bliver kaldt hoved; thi han er ikke bare prest men ogsaa konge. En som hersker kalder man hoved. Men en tjener derimod han faar være tjener, og kaldes tjener, og dermed skal han være fornøjet. Men det ligger i det onde menneskes natur, at er det en som er rig, vil han gjerne være den rigeste. Er det en som er stærk vil han gjerne være den stærkeste. Er det en som er forstandig og klog, saa vil han gjerne være den klogeste og forstandigste, og saaledes kommer egenfjærligheden og ærgjerrigheden tilsynne paa alle omraader, og under alle menneskelige htringer og handlinger kommer det store jeget tilsynne. Saaledes skal det ei være iblandt Guds sande lemmer; der er det en anden aand som skal herske; thi der skal enhver betragte den anden høiere end sig selv, Jil. 2: 3, 4, og saaledes skal enhver have den største respekt og agtelse for den anden. Men naar hovmoden begynder, da vil den ene være herre over den anden, og uenighed, trætte og tvædragt, strid og splid, følger paa, den ene kan ikke taale den anden, men den ene begynder at flaa den anden. Det er dem som tror, at det ikke stod saa daarligt til med menighedens engel i Laodicea som med menigheden. En saadan tanke kan jeg ikke have, da det staar klart for mig, at havde det staat bedre til med menighedens prest, saa havde det været bedre med menigheden ogsaa. Men tingen var den, at baade han og menigheden havde jobnet ind. Begge parter var faldne bort fra Herren, dog i nogen aabenbar laast, saasom hor, mord, tyveri og deslige, var de ikke faldne. Nei, det gif nok til paa en meget finere maade. Jeg er bange for, at de var faldne ind i det jævne, rolige og stille dødsbånd, er var ingen aandelige brydninger eller kampe, hverken i det

hydre eller i det indre, og hvad de levede paa, det var det hydre ærbare liv og den indre havde naade og kristelige kundskab, dermed trøstede de sig, og derpaa levede de, og dermed var de fornøiet, og paa det hydre liv saa de med velbehag og med farsæeren i templet kunde de holde en taffegudstjeneste og regne op mange gode dyder, Luk. 18: 11, 12. Derpaa svarer Herren og siger: Jeg ved dine gjerninger, at du er hverken kold eller varm, men fordi du er lunken vil jeg udspy dig af min mund. Det ser ud til at Herren ønsker det frygtelige, at de var faldne i en aabenbar last hellere end en saadan stilling som de var komne i, da det er saa meget værre at saa vække dem op af denne usalige tilstand, saa frygtelig er denne lunke tilstand, at Herren siger, "gid du var enten kold eller varm." Var du kold, saa vilde du være aabenbar for alle hvem du er, men nu har du navn af at du lever endog du er død. Mat. 3: 1. Men det var langt bedre at du havde været en hedning baade i navn og bekendelse end at du skal bære det kristne navn, nu har du taget en mellemplads midt imellem hedskab og kristendom, og saa er du ingen af delene. Lige som vand der er blit hedet lidt, saa det er midt imellem koldt og varmt, og har saaledes faat en æffel og væmmelig smag, saa at naar man tager det i munden ikke kan andet end kaste det op igjen. Du bryster dig af at du er rig og har overskud og fattes intet, du roser dig af at være ihændehaver af ordet og sakramenterne, og at de bliver retteligen forvæltet af dig, og af den grund tror du, at du kan kalde dig Guds sande menighed, og indbilde dig at det skal bringe dig ind i himlen foruden mig, da du har sat midlerne i midlerens plads, og saaledes har du gjort dig en afgud af de naademidler som jeg har givet dig ihænde for at den sande og levende tro skal styrkes derved. Men istedetfor en levende tro som du skulde have, saa har du nu en død tro. Men det tror du ikke, at du er usjel og hufelig og fattig og blind og nøgen, og hvorfor tror du ikke at det er saa ilde med dig? Jo, det skal jeg sige dig. Saa som jeg har sat til vægter for dig, han lærer just i

saamme retning som du tror, og istedetfor at ribe ned de falske støtter som du forlader dig paa, saa er han med at reise dem op, og du føres bag lyset, saa du ligner Israels horn, der beraabte sig paa "Herrens tempel," Herrens tempel er dette, Jer. 7: 4, og hvem havde lært dem dette? Ingen anden end de falske profeter. Jeg tør sige at Daodicaas menighed er et symbol paa nutidens Kristendom, og det er saadan slaaende lighed, at vi paa ingen maade kan komme ifra det. Maatte Gud forbarne sig over rort kirkefolk, saa at de maatte vaagne op og vende om førend det bliver forsent; thi det staar ikke bedre til med nutidens presteskab end fordem, ei heller med nutidens menigheder, og den som ikke ser dette han er blind. Be mig for min vunde, mit saar er ulægeligt! Men jeg siger, ja, dette er en plage og jeg maa bære den. Mit telt er ødelagt og alle mine snore sønderrevne, mine børn er gangne bort fra mig og er ikke mere. Der er ingen som mere opslaar mit telt eller ophænger mine tæpper. Thi hyrderne var uforstandige og søgte ikke Herren. Derfor handle de ikke viselig og hele deres hjord blev adspredt, Jer. 10: 19—21. Derjom menighedens tjener er varm, da har det til følge, at han ønsker at menigheden ogsaa skal blive vaagen, og han tager alle de kræfter i brug som han faar tag i, og som han kan raade over, og han spørger ikke enten de er uddannede paa høiere skoler eller ei. Men hvad han spørger efter det er, om de tror paa Jesus, og saa sætter han dem i arbejde for at være med at redde sjæle fra den evige fortabelse, ligesom det hændte i Norge for nogen aar siden, det var en menighed som var sunket ned i aandelig død og kulde, og de prester som havde været der før, de var tilfreds med stillingen som den var, de holdt sine vanlige gudstjenester og dermed var det og dermed blev det; men saa blev der presteskifte og en ny prest kom der. Han lagde merke til tilstanden som den var, dans og drif snart jagt i hvermands gaard. Denne prest begyndte at gaa fra hus til hus og spurgte efter om der ikke var nogen som bad til Gud og holdt morgen- og aftenandagt. Nei, der

findtes ingen; men tilfaldt fandt han horte i en affrog en skomager som brugte at bede til Gud. Da sagde han til ham: du faar ikke lov at være rolig, du maa begynde at samle folk om Guds ord. Han saa gjorde, og der blev sjæle vakte og ombendte til Gud, og den som glædede sig det var denne troende prestemand, som nu havde en medhjælper. Men naar præsterne er selvhjulpne da er det at berygte, at han er ikke ret vaagen; skal munden være bunden paa alle de andre, saa nære som paa præsten, og at dette er baade præstens og menighedens ønske, da staa det vissefælgende galt til med begge parter, enten de vil erkjende det eller ei: Laodicæas menighed sagde, at den var rig og havde overflod og intet fattedes, men sin usselbom og hængelige tilstand og store fattigdom og sin aandelige blindhed og nøgenheds skam det saa den ikke, og derfor blev der heller ikke noget nødraab om frelse. Thi den var tilfreds med sin stilling. Men Herren hængedes over denne menighed, derfor siger han: Saa raader jeg dig, at du kjøber af mig guld glødet i ild. Guldet er et kostbart metal, en af de kostbareste som findes, og for at saa det renset fra slagget; maa det i smeltediglen og blive gjennemglødet i ilden, og flere gange maa det staa ildprøven, indtil det ædle metal helt er renset fra slagget; og det vil den kængelige guldbæder forstaa; hvad tid det er renset. Guldet er her brugt som symbol paa troen. Og ligesom guldet er et kostbart metal og er ikke i alles bejdsbælske, saaledes ogsaa troen, hvilket er en aandelig dyrebær skat, og det er ikke alle som har den, ligesom Paulus siger, troen er ikke alles, 2 Thes. 3: 2, og ligesom guldet maa gaa igjennem ildprøven forat dens ægthed derved kan prøves og som ogsaa Peter siger, forat eders prøvede tro, som er meget dyrebærere end det forkjængelige guld, hvilket dog prøves ved ilden, maa findes til lov og pris og ære ved Jesu Kristi aabenbærelse; Pet. 1: 7, (ophævet til al skabning) eller Jesus Kristus, vil hermed have sagt os at den som vil ind i himlen, bør forberede sig paa, at han kommer ikke derind uden igjennem og ved kors og trængsel, som ogsaa Pau-

lus siger, at det bør os at indgaa i Guds rige gjennem mange trængsler, Ap. gj. 14: 22. Dersom du har tænkt at du skal opnaa gode dage alene, da har du regnet feil; har verden aldrig talt ild om dig før, saa skal den komme til at gjøre det efter den dag du kom til troen, ikke nok med at de skal fordreie dine ord og udtyde dine handlinger til det værste, men de skal opdigte ting om dig og det endog rigtig stugge ting ogsaa; som er hentede ud af luften og som ingen grund har. Dette maa vi dog taale, lide og tie, vi maa give affald paa vor ære og ros tilligemed verdens benfælskab og gunst, da troen paa ingen maade kan forenes med disse ting, derfor hedder det: Kjøb af mig guld lutret i ild. Gøvmødet maa knuses, egenviljen maa dødes, bredden og hidsigheden affiges, kort sagt, jeget maa dø, om troen skal beholdes, tillige maa sienslyst og kjødslyst banlyses, og dersom du ikke vil det, saa gjør aldrig nogen regning paa himlen; thi du kommer der aldrig saalænge du vil beholde dine afguder. Se hvad Paulus siger i Gal. 5: 19—21. Den som har faat den ufrømtede tro har i sandhed faat en dyrebær skat, den kan hverken møl eller rust fortære; thi den som har troen er rig, deri skal han da vofse og tiltage; thi den har den egenfælskab, at den gjør ingen ørkesløs eller ledig. Derfor hedder det: "For at du kan blive rig, og hvide klæder for at du kan isøre dig dem." De hvide klæder som her anbefæles er ikke noget andet end den retfærdighed som erholdes ved troen, hvilket vi kalder Kristi retfærdighed, men nu er det klart, at ingen af sig selv kan komme til troen paa Kristus, men som Luther siger, det er den Gelligaands gjerning. Derfor kan det ikke menes noget andet med de ord, naar han siger: Salv dine øine med øienjalbe for at du kan se, end den Gelligaand; ligesom der bruges øienband eller øienjalbe for saare øine for at læge dem, og er nødvendigt at noget saadant bruges om man skal blive lægt. Saaledes ogsaa her. Efterform vi ikke kan komme til Herren ved egen kraft; men at den Gelligaands gave maa til, saa bed om den Gelligaand, som i sandhed kan give dig det

rette aandelige syn baade paa dig selv og paa Kristus. Ser maa vi alle sætte os ned baade lærde og ulærde og med velvilligt hjerte modtage denne lærerester; thi troens kunst læres ei ved menneskelig flid, men alene ved den Helligaand. Derfor siger Kristus selv: Men naar han, sandhedens Aand, kommer, skal han veilede eder til hele sandheden; thi han skal ikke tage af sig selv; men det han hører skal han tale, og de tilkommende ting skal han forkynde eder. Han skal herliggjøre mig; thi han skal tage af mit og kundgjøre eder, Joh. 16: 13, 14. O maatte denne gienfælde gøres os, vi trænger den, om "gudsfrøgtighedens hemmelighed" skal blive aabenbaret for os. Amen.

— Ole Wafte, New England, N. D.

✠✠✠

Mon det kan være ret eller heldigt at skjære alt og alle saaledes over en kam? Ser tales om de fælste profeter og Laodicea menighedens tilstand og saa heder det blandt andet: "Laodiceas menighed er et symbol paa nutidens kristendom og det er saadan slaaende lighed, at vi paa ingen maade kan komme ifra et," og fremdeles: "Thi det staar ikke bedre til med nutidens presteskab end forud, ei heller med nutidens menigheder, og den som ikke ser dette, han er blind." Det maa da være saare ubetænkt og uheldigt at dømme som om det staar lige ilde til med alle prester og alle menigheder i bør tid som med presten og menigheden i Laodicea.—Red.

Ungdomsforbundet

SUNDAY, JANUARY 30.

The Open Church.

1. Scripture lesson: 2 Chron. 7: 11-16.
2. Introductory. Our lesson contains the words of God to Solomon on the completion and dedication of the temple. This house, tho built with human hands and of destructible material, was accepted by God as His own house, where He

would meet His people and where they might meet with Him. All the prayers, that ascended to Him from this house, when offered in sincerity and truth, would be heard and answered by Him. Altho God is a Spirit, and may be worshiped everywhere, yet He has sanctioned the setting apart of special houses as the houses of worship. While these houses are primarily intended for congregational worship, yet the idea of it being a place for private worship also is worthy of consideration. A life which centers in Christ, must also be strongly centered in church life and activity, and this should find expression in devotion to the house of the Lord. See Ps. 84. It is this idea that finds expression in the concept, "the open church."

3. What is meant by the "open church?" This term is not as yet used with sufficient definiteness to admit of a specific definition. It was derived from the idea that the church should be open not during the hours set for public worship, prayer meetings, etc., but all day long, seven days in the week. An opportunity would thus be given for meeting at the altar for a moment of prayer in going to and from work, for spiritual consultation with pastors and other church workers any time of the day, and for retiring to the quietness and sacredness of the church for an hour of prayer and meditation at any time during the day. This idea was later expanded so as to comprehend also the providing of proper amusements, literary and reading room, rest room, kindergartens, and club rooms. This expanded concept is now usually spoken of as the institutional church.

4. The advantages of the open church. From the foregoing statement of what is meant by this term, it is evident that the church building could in this way be made to render a very extensive and beneficial spiritual and social service and carry on a vast missionary work.

5. The dangers. It is also evident that there are dangers before the open church, but these dangers are of the same type that confronts all inner mission activities, namely, to administer to the physical needs of man to the exclusion of his spiritual. But they are of a wider scope and significance, for they are apt to tempt the church to forsake its prime mission of saving souls and becoming a mere social center institution.

6. Conclusion. This subject is worthy of consideration. Urge the study of inner missions and social pathology. It will widen your vision as to the vast opportunities of the Church and its consequent great responsibility.

Correction: In the Y. P. topics outline for January 16, read "deaconesses" instead of "discourses" in the last sentence under section 3. As this sentence amplifies the preceding one, it should not have been placed in a separate paragraph.

Søndag 30te Januar.

2 Krøn. 7: 11—16.

Den aabne kirke.

Denne tekst er slutningen paa kong Salomons bøn ved indvielsen af templet, og Guds svar paa den bøn. Bønnen selv er en af de mest herlige produkter af den gamle patts Gudslov.

Fuldførelsen af templet i Jerusalem er en mærkebegivenhed i Israels historie. Det er glædespunktet i Israel. Gud skal bære den egentlige konge for dette folk, han er meget nær. Salomon taler med ham som en fortrolig ven. Vi kan se gennem bønnen en fasthed i troen, en hellig sædelig oprigtighed, en upaataget ydmyghed, en barnlig simpelhed, der gaar som et drag gennem bønnen. Den, som føler og ved, at han er i Guds nærhed. Fra dette Herrens Guds hus skal Israel drive sin store mission; udbrede den sande Gudserkjendelse og kundskab over

al jorden. Et bedehus skal templet være. Et sted for Guds stadige nærværelse. Heraf dannes sig altsaa bort emne. Saadan som vi eftertryffeligt udhæver: en aaben bibel, saa burde vi ogsaa tro paa en aaben kirke. Ordet "kirke" er jo forsamlingen af alle sande kristne paa jorden, det er de helliges samfund.

Men ordet er ogsaa kommen til at bli brugt ganske ofte om samlingen af alle dem, som er døbt med den kristne daab. De er da i det ydre blit optagen i kristenkirken, det er den nominale kirke. Endelig saa bruges ordet "kirke," om Guds huse, tilbedelseshuse. Saa snart ordet kirke nævnes saa tænker de fleste mennesker paa kirkehuse. I dette afsnit bruger vi ordet om kirkebygning, en aaben kirkebygning altsaa.

Hvad menes dermed? Dermed menes at vore kirkehuse burde staa aaben, istedenfor at være laaste i ugedagene, saa at enhver som søgte trang til at være ene med Gud, i bøn, eller tilbedelse, bod og syndsbekjendelse kunde uforstyrret øve denne tilbedelse i kirkehuset. Her kommer en sjæl besværet og med byrder, verdens trængsler har lagt sig tung paa hjertet, forger og besværet trykker sjælen. Denne sjæl søger et kirkehus, og tanken paa tilbedelse stiger op. End om kirkerne stod aaben for denne sjæl?

Her kommer naturligvis indvendinger. En af dem er jo den, at det vilde være at udsætte vore kirkehuse for vandalisme og skændig vanhelligelse, kanske berøvelse. Det hører dog til skjendeheder, at kirkehuse blir røvet. Kanske vi protestanter er lidt skyld i, at der er en aftagen i den tilbørlige respekt for det som hører religionen til.

En anden indvending for en aaben kirke i ugedagene, er den øgede udgift i at holde den varm og istand.

Det er mig fortalt, at siden verdenskrigen udbrød i Europa, saa er de protestantiske kirkehuse aabnet hele ugen, for at de sørgende og besværede kan ty til og udøse sin sorg for Gud. Derborte har de vistnok mange udgifter allerede.

Hvorfor kan ikke protestanterne gjøre det som katolikerne gjør? De kan holde sine kirker aabne. Hvis vi var mere forekommen, mere uegennyttig, mere behjælpelig og opofrende i at hjælpe de besværede saa skulde vi nok vinde venner som mer end vi tænker vilde erstatte os i det materielle. Guds folk skal missionære i hele verden. At, hvor mange mennesker der gaar rundt os i by og bygd som ikke vi bryr os om. Hvorfor? Fordi de ikke er norske. Ja, saa eksklusive og snevre er vi blit. Salomon var ikke sliq. "Om en fremmed kommer" sa han. Altsaa en hedning, "saa hør du ogsaa hans bøn fra dette sted."

En aaben kirke for børn, for ungdom, for gamle, for velfarende hvor de kan tilbede Gud. Kan vi ikke ha kirken aaben hver ugedag, saa lad os da ha bestemte dage i ugen med bønne møder og opbyggelser og indbyde alle som vi kan saa fat i. —Wick.

Elster ikke verden.

Har du en stund tilovers, saa brug den for din sjæl,

Det trænges at vi tiden vel anvender.

Skal vi ei gaa tilgrunde og saa med verden del,

Da gjælder det vi bønner tidt opsender;

Thi verdens Gud han loffer og drager hen til sig,

Norsøger bore hjerter at gjøre verdslig
Bed syndig lyst, som han deri optænder.

Ud af den synd, som kaldes for verdenskjærlighed,

Saa mange haver ladet sig bedaare,

Naar giften den faar komme i men'ske hjertet ind,

Da snart man ligger fangen i dens snare.

Saa mange millioner den har i lænker lagt,

Ja helt fra Edens have og i den gamle pagt,
Saa mange fik dens følger at erfare.

Dengang syndsflodens bande henover jorden gik,

Den rev dem alle ud af syndeglæden,

Hvad var vel dertil aarsag de saadan ende fik,

Mon ikke det var verdenskjærligheden?

Den var og aarsag til at en Demas Gud forlod,

Han, som en ven og broder ved Pauli side stod,

Og delte med ham sorg saabel som glæde.

Al kjærlighed til verden saa mange i vor tid
Forlader kristendom og Kristi kirke:

Stedet for at stride den troens gode strid,

De ofrer sig for verden helt at virke.

Den lover guld og ære, men giver skam til løn,

Der falskhed er paa bunden om end den synes skjøn,

Saa mange det i døden fik erfare.

Man siger for at slippe at helt fra verden gaa:

Med folket sig at læmpe man maa lære.

Fornuftighed maa bruges skal benskabet bestaa,

Og man ei helt skal tabe verdens ære.

Men Jesus selv han siger, at det gaar aldrig an,

To herrer kan ei tjenes paa en og samme gang,

Den sandhed er saa tung for os at lære.

Nei, lykkelig paa jorden, det er kun ene den,

Der helt med verdenskjærligheden bryder;

Som Jesus altid haver til broder og til ven,

Og ham i troen dageligen nyder.

Han er den bedste vennen, et benskab, som bestaar,

Ja selv i dødens time, han ei ifra os gaar,

Men et: "Kom hjem" da kjærligt til os lyder.

—Adolph Jacobsen.

En barmhjertig mand gjør vel imod sin sjæl, men en grum forstyrrer sit kjød.

Missionsbuen

BY STILL WATERS.

Through the dark shadows I'm walking
with thee

Tenderly, lovingly, my hand in thine,—
By the still waters where thou leadest me,
Girding my weakness with courage divine.

Kneeling so wearily here on the brink,
Laving my fevered and griefstricken
brow,

Draining the bitter cup that I must drink;
By the still waters Thour't guiding me
now.

Deep from thy fountain of pitying love,
Strength to endure finds a way to my soul;
Stilled is rebellion—my eyes turned
above—

There is my haven, my ultimate goal.

By the still waters, my tempest of grief
Gently recedes with a shuddering sigh;
Hope and Thy promise brings peace and
relief.

"I am the Life, and the soul shall not
die."

—Margaret Perkins.

There is a time given to finish the work; and when the limit of that time shall come, not one stone more can be laid by the builder, not one touch more given to the edifice in any of its parts, before the trial. "I must work the work of Him that sent me while it is day, the night cometh when no man can work." And no man can tell just when the night shall come in any particular case.

Those times are not alike in any two instances. There is not a man out of Heaven who could tell us, with any certainty, all the reason of an infant's death, nor all the reasons of an old man's life on into the second infancy.—It is a won-

derful relief that every one who is working rightly can look up to the great Ruler and Arbitor of life, and say, in humble trust, "*My times are in thy hands.*"—Look at the tombstones in a graveyard. You will see every age recorded there, from the infant of days to the sinner or the saint a hundred years old. Here is a stone that tells that an infant was born, and, after wrestling with mortality for but a few days, died and was buried. And it may seem as the soul of that infant had but fluttered across the atmosphere of this world without alighting here; as, looking from your window, you sometimes see a dove flash across the sky. Depend upon it, that little history was the building of a temple, and when it was finished the angels carried it away.

Here is a stone that marks the resting place of one who was a little worker. He had just begun to work. He had thot of God as the great Father of the world. He had looked to Jesus the good shepherd. He had begun to feel a strange power in the cross, which was drawing him away from sin and from selfish little ways, and filling the childish heart with a purpose to live to Christ all his days. These mere shapings and scantlings of work were there—a little serious thot, a little faith, a fluttering of love in the breast, some tiny steps of following after the great Master; nothing, as some would say, to make a finished life—only mere shapings and young endeavors after higher things—somewhat like the houses you see children building on the sand. You are far mistaken. That little workman will never need to be ashamed. In this simple faith he found the Rock of Ages. In his wondering love he search upwards to the fatherhood of God, and, when the home-call reached him, he was ready, he had finished a temple life.

This again is a maidens name. She was young, she was fair, she was looking to the altar and the bridal day, and lo,

death came unbidden, but not to her unwelcome, for he had led her upward to the higher espousals of Heaven. Father and mother and sorrowing lover think of the nissing flower, and they have written on the stone that "her sun went down while it was yet day, but there are other writings there which they see not. The angels have written "Eventide"; the Saviour has written "Finished".

And now we come to the grave of the old pilgrim who remained lingering here, long after those who loved him dearly, and venerated every hair of his grey head, would have been glad for his own sake to see him go home. The shock of corn seemed more than ripe—the grain was dropping on the ground. He was blind, he was deaf, he was in pain, he was helpless as a child. Would it not have been better if he had gone some days sooner? No, no. It was the right time. It was his eventide. He needed all his days to finish the temple, and all his experiences—the blindness, the deafness and the pain, and the sweet simplicities of the second childhood,—he needed all. And even the infirmities of temper, it may be, as well as of body, which, mingled with his last experiences, were in some way 'used by Him who is wonderful in council and excellent in working, for the completing of his own gracious work.

—*Alexander Raleigh.*

Kinamisjonen

Singeh, Sonan, Okt. 25, 1915.

Kjære misjonsbener:—

Vi har nu just avsluttet en række møder her paa den østre del af vort Sonan felt. Vi havde 10 dages møder ved de forskjellige udstationer og saa avsluttet vi med et 2 dages møde her ved hovedstationen i Singeh. Møderne var vel besøgte og vi fik erfare Herrens nærhed og velsignelse. Jeg skal forsøge at

skrive noget om disse møder, bore rejser til møderne osv.

Mandags morgen den 11te Oktober allerede i graalysningen begyndte det at blive "liv i leiren" ved stationen i Singeh. Der var nemlig bestemt 3 møder for den dag i Gangto, en by omkring 13 eng. mil nord fra Singeh, og undertegnede sammen med tre af bore evangelister og foloportører skulde være tilstede ved formiddagsmødets begyndelse kl. 10:30. Automobilerne var alle "ude af byen," vi havde da forsøgt at faa det næst bedste nemlig en mulsefjærre, men bore møder faldt til at være paa den tid kinejerne indsaade sin vinterhvede, saa de allerfleste mulseer var ude paa agrene og gjorde sit bedste for at faa hveden ned i jorden, førend regnet kom. De andre af de ovennævnte flags træddyr var ogsaa ude af byen, saa vi maatte nøie os med en ossefjærre. Forresten er en ossefjærre herude omtrent lige god som en mulsefjærre, hvad det betræffer, med den undtagelse at den bevæger sig noget langsommere henad veiene.

Komne til Gangto maatte vi først drille en kop te. Vi fik derefter baffe bore ansigter, men idet vi holdt paa med det sidstnævnte, blev der en stærk leven ude paa gaden, saa vi troede, at enten en civil eller en militær mandarin maatte have kommet ind til byen. Lyden kom dog nærmere og nærmere indtil den hørtes jirafs udenfor vort kapel. Da begyndte det at lysne i ansigterne paa kinejerne omkring mig som om de forstod, hvad det gjaldt. Vor evangelist der paa stedet bad mig at følge ham til døren forat tage imod dem som kom. Han forklarte ogsaa hvem det var som gjorde saadant "lurbe leven" udenfor. Det var nemlig en hel del af forretningsfolkene i byen, som havde fundet for godt at ville skænke en "altertable" af silke og en del andre sager for vort kapel der paa stedet. Det som vi her kalder altertable er et stort stykke rødt silke med kinejiske karakterer skrevne paa den ene side. Dette hængte vi paa væggen bag talerstolen i kapellet.

Bennerne sagde, at de havde hørt evangeliet i mange aar og de var overbevist om at

det evangelium, som vi prædiket, var det sande evangelium, og som et tegn paa deres taknemmelighed, fordi evangeliet blev bragt og saa til deres by, vilde de nu, som byens forretningsfolk, skænke denne lille gave til stationen der paa stedet.

Nu var det allerede tid for mødets begyndelse, saa vi bad folket at samles i kapellet. Det var ikke at tænke paa at faa siddepladse for alle, saa de allerfleste fik staa. Kineserne synes dog ikke at have saa meget imod at staa ved saadanne sammenkomster, thi vi kan til visse tider se dem staa fra 2 til 3 fulde timer og lytte til evangeliets prædiken uden at vise det mindste tegn til træthed eller sure miner. I den retning kan kineserne vise meget mere udholdenhed end til eks. vi amerikanere. Vi synes at det er alt vi kan taale at sidde i gode bænke 3 timer i træ under hørelsen af Guds ord, ikke at tale om at maatte staa. De almindelige kinesere derimod, hvis der ikke er siddepladse saa staar de gerne. Men banen spiller dog ind ikke lidet her; thi naar kineserne for eks. gaar for at se paa theaterspil, saa er der ikke tale om at faa siddepladse, men de allerfleste staar. Her paa disse theater kan man se rige og fattige, unge og gamle, staa fra tidlig om morgenen til middag, og saa efter de har spist, fra middag til ofte sent paa kveld uden at vise tegn til at ville gaa hjem, førend skuespillerne er færdig. Som sagt, her staar nu kineserne i vort kapel tætpakket "som sild i en tønde", men dog opmærksomt lyttende til Guds ord. Formiddagsmødet afflutes og vi faar vor middag. I middagsstunden har vi møde med daabskandidaterne og ved eftermiddagsmødet har vi daab. Der var 10 som blev døbt paa dette sted. Om aftenen havde vi vidnemøde. Der var flere som deltog.

For næste dag var bestemt 3 møder for Watien, omkring 7 mil nord fra Gangto. Den mand som skyldte os til Gangto var hyret bare til det sted, saa vi maatte nu enten faa et andet køreredskab eller ogsaa kjøre med "apostlernes heste" til Watien. Siden vi troede det vilde gjøre os godt at faa en spadseretur tidlig paa morgenen, saa valgte vi det

sidstnævnte. Jeg var dog lidt bange for at vi skulde faa regn paa veien og af den grund troede jeg det var bedst vi fik nogen til at skyde os frem, men evangelisterne som var med i følget mente paa, at lig som skyerne saa ud den morgen, saa vilde det være umuligt at noget regn kunde falde den dag. Ja, ja, tænkte jeg, har vi "veirprofeter" med os saa staar det vel ikke paa, men for sikkerheds skyld fik jeg dog frem og traaf paa mig mine store lærstøvler og satte et par rubbers udenpaa dem. Vi begav os da paa vei, men før vi havde gaat to mil begyndte det at regne. Vi holdt dog paa og gik, indtil det tilslut begyndte at øse ned. Det blev da lidt vanskeligt for evangelisterne med sine tøisko og sine lange kjoler at kunne følge med. Det blev tilslut saa galt at vi maatte tage ind hos en farmer 4 mil fra vort bestemmelsessted. Naar vi sad der baade saa det filet af os, da spurgte jeg mine reisefammerater om de troede vi kunde naa frem til Watien til den bestemte tid for mødet. "Der blir nok intet møde idag." "Hvem kan vente at vi kan komme frem i saadant veir." "Ingen venter det," mente de. Jo, siger jeg, møderne er bestemte og folket venter at vi skal komme, og komme frem skal vi, om der er nogen mulighed for det. Nu regner det, siger jeg, saa intet menneske eller dyr arbejder paa agrene, saa der maa nu være okser at faa til at bringe os frem. Vi bad da farmeren om han vilde være saa snil at faa fat i og spænde for et par okser og bringe os iallefald et stykke paa vei til Watien. Jo det skulde han da gerne gjøre, saa han gik iver, og omkring en times tid derefter kom han igjen med et par okser og en kjerre. Han fik da tilstelt et par matter over kjerren som beskyttelse for regnet. Vi satte os da opi og kjørte langsomt henad den sølede vei. Naar vi havde kjørt en 2 mils vei, mødte vi en mand, som kom gaende nok saa rasht henad veien. Da han fik se, at der var en udlænding i kjerren, spurgte han om det var pastoren som kom. Jo da, svarede evangelisterne, det er nok det. Vi spurgte da manden hvem han var, og han fortalte, at han var sendt af vennerne i Wa-

tiert for at se om vi kom eller ei. Han sagde, at der allerede var samlet en hel flok baade fra selve byen Watien saavel som fra mange landsbyer der omkring, og vi gjorde vel i at vi kom. Han jaget da paa vore okser det bedste han formaade, men det var liden nytte i det, thi de gik sin gamle gang. Naar vi nærmet os byen, sagde han, at han ønskede at gaa i forveien, men førend han forlod os, spurgte han, gennem hvilken port vi agtet at gaa ind i byen. Vi fortalte ham at det var en ligegyldig sag for os, hvilken port vi gik igennem bare vi kom ind i byen. Han bad os om vi vilde være saa snille at gaa ind i byen gennem den vestre port. Og naar han fik os til at love det, saa gik han sin vej. Komme til den vestre port, mødte vi evangelistens søn. En stod nemlig der paa udkig. Man bad os om vi vilde være snille at vente listens søn. Han stod nemlig der paa udkig. Venner, som ønskede at bringe os ind i byen paa en "hæderlig" maade. Jeg fortalte evangelisterne som var med mig, at de kunde vente ved porten, saa skulde jeg gaa til stationen og forberede for mødet, men det vilde de ingenlunde gaa med paa. De sagde at paa den maade vilde jeg ødelægge hele glæden for vennerne der. Medens vi staa der og venter kom jeg til at se ned paa mine støvler som var trasket paa udenpaa buskserne. Jeg tænkte da at det var bedst jeg fik buskserne udenpaa støvlerne ellers vilde jeg se altfor militæragtig ud, og folket kunde tage mig for at være en militær mandarin, og det vilde jeg ikke de skulde gjøre. Om en stund hører vi tromme og fløitespil og skyden af "firecrackers" langt borte i byen og lyden kom nærmere og nærmere. Tilslut kom folkestrømmen svingende forbi et gadehjørne og henimod os. Vi begyndte da ogsaa at bevæge os henimod dem. Vi hilste da først og siden gaar vi tilsammen med folkefæren nedigjennem storgaden og henimod bort missionskapel. Fløite, tromme og trompet spillerne spillet og "firecrackerne" dundrede saa man kunde tro at man var midt inde i slaglinjen, naar de allieredes og tyffernes artilleri slipper løs paa hverandre. Komme til kapellet

fik vi først drikke en kop te og vaske vore hænder og ansigt og saa begyndte vi mødet. Der var fuldt af folk baade inde i kapellet og udenfor. Flere af evangelisterne talte. Efter mødets slut bad vi folket gaa og saa sig noget at spise. Vi bad ogsaa daabskandidaterne at samles en time før eftermiddagsmødets begyndelse. Længe før tiden var disse tilstede. Dog ikke alene daabskandidaterne kom, men ogsaa en hel del hedninger, saa det myldret af folk i alle kroger. For at saa stilhed for vort møde med daabskandidaterne, satte vi to af evangelisterne og vor folkeportør til at prædike i kapellet fremme ved døren, medens to andre af vore evangelister sammen med under tegnede samledes i et andet rum med dem som ønskede at blive døbt. Jeg blev forfrækket, da jeg saa den flok, som erklæret sig villig til at kaste ud sine afgudre og nu vilde vende sig til den sande Gud og modtage hans evangelium. Jeg sukket til Gud, at han maatte hjælpe os til her ind for hans ansigt at gjøre det som var ret i hans øine. Vi haade katetiserede dem og lagde dem alvorligt ind paa hjerte daabens vigtighed og betydning, og bad dem at hvis der var nogen af dem, som af en eller anden grund syntes at de ikke vilde vende om fra sit forrige liv i synd og afguderi og vende sig helt til den sande Gud, at de skulde aabent og ærligt sige det der og saa kunde de blive videre underviste i Guds ord og senere overbevise fagen nære og se om de var villig at betale "omkostningerne." De kunde da modtage daab ved en senere anledning. Der var 57 sjæle som erklærede sig villig at forlade djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen og tro paa Gud Fader, Gud Søn og Gud den Helligaand, og de begjærte nu at saa blive døbt.

Naar vi var færdig med mødet med kandidaterne, gik vi til kapellet, hvor de før nævnte evangelister fremdeles holdt paa og talte til et fuldpakket hus af hedninger. Jeg gav da et vink til taleren at han skulde slutte og han gjorde det. De sang da en sang, og saa maatte hedningerne paa dyr forat staa udenfor, saa daabskandidaterne kunde saa

Komme ind og faa siddepladse i kapellet. Det kan bemærkes her at i kapellet i Wation er der ikke siddepladse for mange over 50 mennesker, saa det blev nok altfor lidet for denne anledning. Vi havde et godt møde. Soldt paa til det begyndte at mørkne. Sendte saa folket hjem for at komme tilbage til vidnemøde om aftenen.

Næste morgen før frokost havde vi bønmemøde. Gik derefter vor frokost og saa jagde vi farvel til vennerne der paa stedet.

Paa grund af en liden sag vedrørende arbeidet i Wation blev jeg bedt om at tage en kort tur til Nanyangfu, for at nævne sagen til mandarinene der. Sagen var ogsaa af den art at jeg gjorde det. Jeg sendte da endel af evangelisterne i forveien til Tanghsien for at begynde møderne der. Tanghsien ligger i øst fra Wation omkring en dags rejse med oksejærre. Evangelisterne naaede frem og begyndte møderne der den samme dags aften og fortsatte den næste dag. Jeg kom frem til Tanghsien itide for aftenmødet den anden dag og vi fortsatte den aften og den følgende dags formiddag. Ved formiddags mødet havde vi daab. Der var 27 som blev døbt der.

Efter mødet i Tanghsien rejste vi med oksejærre til Gotan, en 20 mil syd derifra. Vi havde møder der den aften og den følgende dag. I Gotan har vi mange varmhjertede kristne. De samledes alle. Mange af hedningerne kom ogsaa til møderne. Paa dette sted var der 53 som blev døbt. Mange af disse døpte er kvinder og børn; enten børn af kristne foreldre eller hustruer til kristne mænd. Ved eftermiddagsmødet havde vi ogsaa nadbergang. Havde en velsignet stund omkring Herrens bord. Om aftenen havde vi vidnemøde.

Dagen derefter drog i omkring 20 mil i nordøstlig retning til vor udstation i Honyang. Havde møde der paa formiddag, eftermiddag og aften. Paa dette sted var ogsaa dem, som begjerte daab, men siden vi endnu ikke har haft nogen fast evangelist paa dette sted og saaledes ikke har faaet give dem den nødvendige undervisning i Guds ord, troede vi det

var bedst at udlatte med daab indtil senere. Vort arbejde i denne by er nyt og der er endnu ingen kristne der, men mange af hedningerne kommer til møderne og der synes at være iblandt dem endel søgende. En rig mand i byen giver, uden erstatning, et hus for missionens brug. De har ogsaa tryglet om at faa en mand til at komme og standse der, for at undervise dem i Guds ord, men hidindtil har vi ikke haft nogen at sende did.

En af vore evangelister fra en af de andre udstationer har dog besøgt stedet af og til. Nu ved vore møder kom de igjen og bad om en ordets forkynder til at komme og bo i deres midte. De sagde, at de havde forberedt kapel for missionens brug, et hus for en evangelist at bo i, og havde allerede ventet over et aar og spurgte hvorlænge de endnu skulde maatte vente, førend vi kunde skaffe dem en mand. Jeg kunde ikke andet, end at love dem at jeg skulde skaffe dem en mand om en maanedes tid eller saa. Jeg skal flytte did en mand fra en af de andre udstationer og saa faar han heller derifra have opsyn med begge steder, indtil vi faar en skikket mand til at tage vare paa et af stederne.

Arbejdet herude vokser saa fort, at det er noget vanskeligt at faa nok skikkede mænd og kvinder til at fylde de pladser som burde fyldest. Vi kan faa mænd og kvinder i hobetal, om vi bare vil tage dem ind i arbejde, men at faa nok dertil skikkede mænd og kvinder, det er vanskeligere.

Den følgende morgen, medens det endnu var mørkt, gjorde vi os rede for at begive os paa vei til næste sted. Vi kjøbte endel tørre kinesiske "biscuits" for at spise efter veien og saa var det aften. Skulde nemlig den dag have 3 møder i Tjangtai, en by omkring 13 engelske mil i sydøstlig retning derifra. Vi kom frem itide til mødets begyndelse kl. 10:30 formiddag. Ved eftermiddagsmødet havde vi daab. Der var 17 som blev døbt. Havde vidnemøde om aftenen og bønmemøde næste morgen.

Efter frokost den dag sagde vi farvel til vennerne der og satte vor kurs mod vest. Skulde nemlig til Hsintienpu, omkring 15

mil derifra. Paa veien did fik vi regn og koldt veir. Gæbde dog møde der om aftenen og trods regnet holdt paa og filet ned, samledes der dog ikke saa til mødet. Den næste morgen før frokost havde vi bønnemøde og saa paa formiddag, møde med daab. Der blev 12 døpte paa dette sted. Af disse er de 6 lærere ved regjeringsffolerne der i byen.

Efter møderne der drog vi hjemover til Sinyeh, omkring 10 engelske mil nord derifra, og fortsatte der med bore møder de to følgende dage. Den første dag af mødet i Sinyeh regnet det, saa endel af landsfolket var forhindret i at komme, men den næste dag kom de i flok og følge. Paa den sidste dag af mødet havde vi daab. Der var 35 som blev døpte. Af disse er de 10 lærere i regjeringsffolerne i byen Sinyeh.

Godtfor jeg sætter saamange tal ind i denne lille beretning er, for at saa det klarere frem for vennerne hjemme, at vi er midt oppe i et stort indhøstningsarbeide og vi maa absolut saa flere arbeidere ud. Vi burde have mindst 2 familier til for vort Honan felt, om vi skulde kunne begynde at tage vare paa det voksende arbeide lig som det burde tages vare paa. Eders for kineserne.

—N. J. Madland.

P. S.—Dette brev blev begyndt i Sinyeh paa ovennævnte dato, men blev ikke fuldført før vi kom paa Stillehavet mellem Japan og San Francisco.

—N. J. M.

Marsmødet for Red Wing kreds.

Det 21de aarsmøde for Red Wing kreds blev afholdt i Solørs menigheds kirke ved Webster, Minn., past. R. S. Chelmens kald, den 17de til 19de Nov. 1915.

Mødet aabnedes med prædiken af past. B. Reitan over Mark. 12, 13—17.

Mødets ledelse blev saa overladt til kredsens formand, past. L. C. Jacobson. Sam mindet forsamlingen om, at han nu skulde aftræde som formand og at past. E. Johnson af Minneapolis var af Synoden valgt for 3 aar at tjene som formand, og op-

muntrede brødrene til at staa ham bi i arbeidet.

Sesfionstiden blev: Form. 10—12. Eftermiddag: 2—4.

Rapporter.

1. Formandens indberetning blev hørt.
2. Kassererens rapport:
Indtægter i aaret.....\$387.32
Udgifter i samme tid..... 380.08
Bal. i kassen..... 7.24
Forpligtelser 76.50

Balg.

Viceformand, pastor D. L. Borgen; sekretær, undertegnede; kasserer, pastor R. S. Chelmen. To medlemmer i bestyrelsen, hr. N. J. Agrimjon og hr. G. J. Branes. Resolutionskomite: pastorerne L. C. Jacobson og J. C. Gjelmervik.

Forslag.

1. At aarsmødet hilser past. S. C. Hanson velkommen til Red Wing kreds.
2. At det overlades til de lokale menigheder at kalde og ordne med sin egen emisfærvirksomhed.
3. At kredsens støtter 2 maaneders emisfærvirksomhed for fremtiden.
4. At det overlades til bestyrelsen at ordne med denne virksomhed.
5. Marsmødet opmuntrer nabomenigheder til at bære hinanden behjælpelige i at saa istand samtalemøder i sin midte paa forskjellige steder i kredsens.
6. Bestyrelsen bemyndiges til at kalde og udsende en evangelist til at virke i de kald, der maatte ønske saadan virksomhed.
7. At der optages offer til kredsens i de menigheder, hvor evangelisten maatte komme til at virke.
8. At sekretæren paalægges at forskaffe "stationery" til brug for kredsens embedsmænd.
9. At det gjøres til en staaende regel i kredsens, at der ved hvert kredsarbeide vælges en indleder og en til at holde aabningsprædiken ved det næst paafølgende kredsarbeide.

10. At aarsmødet paalægger sekretæren at skrive til de enkelte præster i kredsen og bede dem om at fremlægge for sine res-

1. At støtte kredskassen med bidrag.

spektive menigheder følgende:

2. At opmuntre menighederne til at indbetale det ilignede til samfundets løbende udgifter.

3. At menighederne opmuntres til at støtte kredsens ungdomsforbund i dets arbejde.

4. At menighederne anmodes om at handle med hensyn til forenings-
sagen og indsende til samfundets
formand resultatet.

Resolution.

Med Bing Kreds samlet til aarsmøde udtaler sin glæde over, at det har lykkes samfundets missionsbestyrelse at ansætte fast præst, for at overtage arbeidet ved Mora og omegn, og samtidig hilser vi pastor S. C. Ganson, som har antaget dette kald, velkommen til Red Wing Kreds og ønsker ham og hans familie Guds rige naade og bistand i arbeidet.

Condolation.

Da det har behaget Herren i sin evige visdom at bortkalde ved døden vor kjære og høit elskede kredsmedarbejder og synodens formand, past. M. G. Ganson, være det her-
ved besluttet:

1. At vi som kreds, samlet til aarsmøde, udtaler vor inderlige deltagelse med fru M. G. Ganson og hendes børn i deres store sorg, og beder, at Gud i sin rige naade og Kjærlighed vil trøste og styrke dem. Vælt din vei paa Herren! Han skal gjøre det. Sal. 37, 5.

2. Vi erkjender, at vor kreds, saavel som vort hele samfund har mistet en from, trofast og dygtig arbejder for Guds riges fremme. Paa samme tid erkjender vi ogsaa, at det som for os er et sølbart tab, er for ham bleven en binding, og vil derfor i ydmyghed bøje os for Guds vilje og bede, at han vil ogsaa fremdeles give os mænd, der maa være udrustede til at fylde den plads, som er tom.

3. Det summer sig dog, at vi som kreds

med tak til Gud vilde lægge for dagen, at vi dog i noget mon paasjønner det uegen-
nyttige arbejde, som vor kjære hedengangne formand Ganson fik naade at udføre og paalægger derfor vor kredsforsamling ved afslutningen af formiddagsfejningen den sidste dag af mødet, at holde en tale til minde om afdøde formand Ganson.

4. Vedtaget, at et kopi af denne resolution sendes til fru M. G. Ganson og tillige vedfæjes protokollen og referatet, der offentliggøres i "Buddbæreren".

—L. C. Jacobson,

—S. C. Hjelmervik,

Romite.

En mindeftund om formand Ganson.

Aarsmødet for Red Wing Kreds tilfaldte en time af den sidste dag af mødet forat have en mindeftund om afdøde formand Ganson.

Mødet begyndte med at aflynge salmen no. 698 i Vandstad. Kredsens formand, past. Edward Johnson holdt derpaa en tale knyttet til Sal. 116, 15.

Taleren mindet forsamlingen i særdeleshed om det kristelige karaktertræk, hvormed Gud havde udrustet og dygtiggjort ham for den stilling han havde i Guds kirke og menighed og som han med trofast røgtet indtil sin død.

Stunden blev afsluttet med aflyngelsen af salmen no. 674.

Det Guds ord, som af menigheden var valgt til tema for samtalen, blev indledet af undertegnede.

Følgende punkter blev opstillet og benyttet som ledetraad for samtalen:

Tema: Troens retfærdighed.

I. Af hvem og hvorledes forhvervet.

II. Hvorledes kan man blive delagtig i den.

III. Hvorledes bevares man i den.
stort 32.81.

Et offer blev optaget til kredskassen,

Saa et hjertelig tak til præst og menighed der paa stedet for al opofrelse for at gjøre mødet saa hyggeligt. Selvt bør vi være

tafennemælige mod Gud for ordet han gav os til bakkelse, liv og frelse.

—J. J. Dahle, sekr.

„Himlen paa hospitalerne.“

Dette var overskriften paa en liden artikel, som vi havde i flere af vore blade en stund siden og hvori vi bad om hjælp til at gjøre de syge glade i Julen om bare for en liden stund. **Dg vi bad ikke forgjæves.** Herren lønne eder alle baade for gaverne og de mange gode ord som medfulgte.

Og nu vil vi lade eder, kjære givere, høre lidt, ja bare lidt om, hvordan vi gjorde med en del af gaverne. Thomas hospital er nok bedst kjendt iblandt os norske. Her er bare tæringspatienter. Men alle slags nationer tages ind her. Saa har vi hyens tærings-hospital, som ligger i hyens udkant, kaldt „Gopewell.“ Her kommer da alle fattige tæringshyge af alle nationer. (Nogle saa gamle fattige er ogsaa her paa første gulv). Her er det nærpaa tre gange saa mange syge som paa Thomas, og enda forliden rum. Paa disse to hospitaler finder vi den triste og tungeste tilstand. Her faar man bære baade øren- og øienvidne til, hvorledes livet **langsomt tæres hen.** Den hosten og mavre anfægter overalt, aa hvilket syn! Her tænkte vi at vore kræfter og en del af eders gaver skulde bli anvendt i Julen. Saa tænkte vi først paa at saa istand en liden julehilfen som kunde bli til endnu større glæde og varighed end sølv og guld, nemlig englenes julebudskab fra naadens og kjærlighedens Gud om den største julegave af alle julegaver, Jesus Kristus. Saa lagde vi en ny og ren dollar og denne julehilfen ind i en pen konvolut og skreb navnet paa patienten. Dette sidste gjorde hovedsagelig nurserne. Mit krævede meget arbejde at saa istand, men lønnte sig vel. Ligeledes vilde vi gjerne glæde og opmuntre de mange sygepleieresser (nurses), som nat og dag sætter sit eget liv i fare ved at omgaaes og pleie de syge. Til dem blev det ogsaa lavet en konvolut med samme julehilfen og en

ny sølv halvdollar i. Og de ringeste tjenere, vaske- og kaffepigerne fik en konvolut med 25c i. Saa kom uddelingen.

Første Juledag var vi paa Thomas hospital. Her holdt vi først en liden kort gudstjeneste. Saa raabtes navnene op, og en af nurserne bar denne konvolut til vedkommende. Anden Juledag var vi paa „Gopewell“ hospital. Her er det 7 store „wards.“ Samme omgangsmaade brugtes her. Vi holdt først en liden tale paa engelsk alle steder, saa navneopraab og overbringelsen af gaverne. Der var stilhed og ro som i en kirke. Der var taarer og takkeflang og bisting af oprakte hænder overalt, og saaledes gik vi igjennem alle de syv store sale og ligesaa ind i sideværelserne. Det var haarde arbejdsdage, men aldrig tror jeg at have tilbragt en saa lykkelig Jul som denne. Og maatte atter opleve, hvad en ung mand, nu professor, sagde i en af mine gamle menigheder engang ved en juletræsfest: **„Naar vi gjør andre glade, blir vi selv glade.“** Na, hvor sandt. Ja, jeg tror at der blev mange smaa himmelglæder paa hospitalerne. Og du, ven, som var med at hjælpe til at dette kunde ske, om bare for en liden stund, vær du ogsaa glad og tak din Gud. Og i denne hensigt, at glæde dig, er det at disse linjer nu er skrevne.

Eders i Herren for de syges og fattiges vel,

—A. M. Dahl,

425 4th str., S., Minneapolis, Minn.

Til venner i Amerika.

Guds naade og fred!

Da jeg ofte modtager hilsminger og andre beviser paa at I omfatter mig med venlighed og kjærlighed, vil jeg gjennem „Budbæreren“ bringe eder min hjerteligste tak og hilsen.

Som vennerne ved, har jeg i længere tid været tunghørt, nu er jeg ogsaa blit blind, saa det er meget tungt og trist for mig. Da er det dobbelt kjært at saa beviser paa at vennerne erindrer mig, og jeg ved at I ogsaa bærer mig gamle synder frem for naadens trone hver dag. Tak, tak skal I ha! —

Jeg faar dog takke Gud for at han ved sin Aand har givet mig et indre hørende øre og faapas aandeligt syn, at jeg kjender mig selv som en synders og Jesus som min eneste Frelser. Dette er vel den største naade en synders kan faa. Men—desværre—"jeg staar saa langt tilbage i barnlig Ildighed". Derfor blir veien ofte saa mørk, og der blir saa liden fremgang.

Efter 63 aars vandring med Herren er jeg endnu ikke kommet længer end, at jeg maa ligge som en fattig tigger ved naadestolen og faa ny naade hver dag. Min kjæreste læsning har været Romerbrevet med Rosenius' forklaring. Na, det er dyrebart! Na, hvor jeg tørster efter at faa læst Guds ord for mig! Jeg er nu helt afhængig af andre i denne henseende. Ved for mig fremdeles! Ved for Singsaas menighed. Ved for den norske kirke! Det ser mørkt ud for den. Sienderne er komne midt ind i leiren som kirkens tjenere, i mange tilfælde, og holder paa at ribe bæk kirkens grundvold.

Vi mødes ikke mere her nede. Lad os mødes i Sabbatshvilen hos Gud! Ebr. 13, 8 og 9.

Eders

S. O. Mahlum.

Femti aars fest.

Singsaas kvindeforening for hedningemissionen havde sin femti aars fest 21de November sidstleden. Efter bøn af P. A. Flottum holdt sogneprest Munch en tale, hvori han fremhævet, hvor velsignelsen flyder tilbage paa missionsarbejderne selv. Derefter gav undertegnede en kort oversigt over arbeidets udvikling de fundne aar. Foreningen begyndte med et møde af 5 kvinder paa gaarden nordre Mahlum. Af disse tiistere lever endnu jordemor Marit Mahlum, som var paa festen og fik sin særskilte tak. Blandt de andre arbeidere fra den første begyndelse nævnes: Kari og Kirsti Mahlum, Dordie Gobstad, Enge Røsberg, Enge Flottum, Gjertrud Flottumsgierdet, Kirsti Sælling og Kirsti Sætereng. Hans O. Mahlum var foreningens formand, og har hele tiden været med i ar-

beidet ved at være tilstede og afslutte møderne med Guds ord. Jakob Winsnes var foreningens første kasserer. Af andre mænd som har støttet sagen kan nævnes: P. Singsaas, N. Singsaas, P. Almaastø, P. Sandrød, J. Sandrød, P. Lovrødsmo, A. Flottum og S. Geremo. Endelig maa nævnes lærerinde Randi Lyngen, som gav kr. 1,200 til missionen. Karen Dypdalsbak var en sjelden missionsven.

I begyndelsen kom de 5—6 kvinder sammen en gang hver maaned og arbeidet—kardet, spandt og strikket—for missionen. Værerne omfattedes ved auktion, og paa denne maade indsamledes ca. 17 spb. aarlig. Senere kom der flere og flere til. Nu er der ialt 8 afdelinger eller kvindeforeninger i menigheden med 15—20 arbeidende kvinder i hver og et samlet aarlig missionsbidrag af 14 til 15 hundrede kroner. En underlig vækst! "Store ting har Herren gjort mod os; vi er glade", og "de som faar med graad skulde høste med frydemaal".

Saa, vi maa være glade over, at en sliq gerning er begyndt i menigheden. Na, hvilken strøm af velsignelse er ikke tilflydt den enkelte, hjemmene og menigheden ved den! Jeg kan huske fra min barndom, hvorledes det var fest i hjemmet, naar disse kvinder samledes til møde der. Glæden i arbeidet, sangen og andagtsstunderne satte mærker i min sjæl som aldrig udslettes. Maatte vi kunne fortsætte i det samme spor som arbeidet er ført i af de gamle, "saa skal gjerningen blive velsignet og til velsignelse!"

Singsaas, 7de December 1915.

D. Mahlum.

I den sande religions tjeneste.

(Indsendt ved S. Petterson.)

Kristendommen er jendets religion, den fuldkomne gudserkjendelses og gudsjamsunds religion, den levende krafts religion.

At tjene i denne religion er ikke en særret eller et særkald for særskilte mennesker, for prester, provster, bisper.

Alle mennesker, der er delagtiggjort i Kristendommen skal tjene den. De har baade ret og pligt til at virke for, at den blir bevaret ren, og at den blir udbredt i verden. Men maaden, hvorpaa man kan tjene den, beror paa de naadegaver, enhver har faaet af Gud. "Efter som enhver har faaet en naadegave, saa tjen hverandre med den som husholdere over Guds mangehaande naade."

Men enten vi nu har faaet et embede i menigheden eller vi er "almindelige prestier" for Gud, hvorledes skal vi da udføre vor tjeneste?

Apostelen Paulus svarer paa dette spørgsmaal i 2. Kor., 3. kap.

Vi skal udføre vor tjeneste saa, "at vi ikke af os selv udtænker noget som af os selv, men at vor duelighed er af Gud."

Dernæst skal vi udføre den "med stor frimodighed".

Og dernæst skal vi føre den med Klarhed. "Gjør ikke som Moyses, der lagde et dæppe over sit aashn", siger Paulus. Og "til denne dag ligger dækket over dem". "Men naar de ombender sig til Herren, tages dækket bort".

Der er ingen tjeneste i verden, det være for en kejser, konge eller fyrste, som skal udføres med en større frimodighed.

Og Klarhed og Iys skal der være over tjenesten i Kristendommen, thi den er det sande Iys' religion, og salighedens religion, den levende krafts religion, mægtig til at gjøre alle mennesker salige.

I den forbandles vi fra herlighed til herlighed, fordi den er Guds aands religion.

Tjener vi nu saaledes i vor Kristendom?

En tyff prest skrev for en tid siden: "Jordi Kristendommen er sandheden, som bevarer hvert oprigtig hjerte og hvert menneskes samvittighed, saa kan et Kristi vidne give affald paa alle de urene og kunstige midler, som saadanne religionstjenere pleier at bruge, som i sit arbejde ingen ganske god samvittighed har, eller som søger sine egne interesser, eller endelig som selv ikke virkelig tror paa sandheden i deres budskab.

Se da til, om din prest lægger for dagen

disse fornemste prestelige dyder. Men prøv fremfor alt dig selv, om du udfører din prestelige pligt overfor dine medmennesker, og det uden frygt og skyhed, men ogsaa uden egoistiske bebaggrunde og formaal".

Lad os da overfor disse store krav, tjenesten i Kristendommen stiller os alle, ikke glemme apostelens ord: "Vor duelighed er af Gud, som ogsaa gjorde os duelige til at være tjenere for en ny pagt, ikke for bogslab, men for aand."

Og ved den naade og levende kraft, som altid staar os aaben, kan vi daglig dygtig-gjøres til denne herlige tjeneste. Dette maa være os ganske magtpaaliggende.

(G. B. i "Bibelbudet").

Bød nhaar.

Nys Kirsefloffen tined
Vor nyttaarsmorgen ind,
Gvor underlig en time
For hvert alvorligt find!
Om det var noksaa lyst
Og solens straalers skinned,
Dog farer jeg i blinde
Mod fremtids taagehyt.

Du julens barn, du lille,
Følg med paa fremtids vei,
Gjør du mit hjerte stille
Og hvist mig: "Her er jeg!"
Er du i ffibet blot,
Med naaden og med trøsten,
Da lyser taagehyten,
Da bliver aaret godt.

—Chr. Richardt.

BOOK REVIEW

Sermons on the Catechism, Vol. I. The Ten Commandments, by Rev. R. E. Golladay, A. M., B. D., 12mo., 426 pp., Lutheran Book Concern, Columbus, Ohio, publishers. Price \$1.50.

This is the second book from the pen of Rev. Golladay that it has been my pleasure to examine and review for the readers of Budbæreren in less than a year.

Early last spring I announced his book, *Lenten Sermons and Outlines*, which I hope many of our readers have since become acquainted with. The present volume is the first of a series of volumes of sermons on the Small Catechism. It contains in all twenty-eight sermons. These sermons are all fresh, pithy, direct and to the point both in exposition and application of the truths presented. The language is simple, fluent, and forceful, and the style popular, yet dignified. These sermons will be read both with interest and profit by all who have learned to know and love the thruth so concisely presented in Luther's Small Catechism. I take pleasure in recommending this work both to our pastors and laity. The book may be ordered from Hauge's Synod Book Dept., Red Wing, Minn.—*G. M. Bruce.*

Fra Arbeidsmarken

St. Johns menighed i Sioux City, Ia., pastor Quellos kald stemte paa et nylig afholdt møde for forening.

Pastor H. D. Johnson i Rothjsh, Minn., fik den 5te December sidstleden besøg af sine menigheder, som bragte ham som gave en "Jord" og \$130.

Missionær Trygstad skriver fra Tancheng, Kina, at de den 3die December fik en "Jød liden missionærinde." Hendes navn er "Stella Irene." De hilser vennerne herover, at alt er vel.

Roseni menighed af pastor S. L. Jacobsons kald har holdt møde og enstemmig antaget foreningsbetingelserne og den nye konstitution. **St. Peters menighed** af samme kald har ogsaa stemt for forening.

Zions og St. Pauli menigheder af past. L. Gundersons kald tilstemte foreliggende foreningsbetingelser og konstitutionsforslag paa sine aarsmøder. **Zions menighed** stemte

mod nedlæggelse af Jewell Luth. College og for at akademi og forretningsafdelingerne ved Red Wing Seminar aabnes for unge kvinder paa samme vilkaar som for unge mænd. —L.

Pastor M. L. Nesvig i Chicago har faaet kald fra Bor Frelvers menighed i Stoughton, Wis., som pastor J. J. Dees eftermand, men om Nesvig kommer til at antage dette kald, vides endnu ikke.

Med det samme dette nummer af "Buddbæreren" er færdigt til at gaa i pressen faar vi underretning om at en voksen datter af pastor L. Langehaug i Sharon, N. Dak., er afgaaet ved døden paa et hospital i Northwood samme stat. Noget nærmere om den unge kvindes sygdom og død ved vi ikke, men vi venter sikkert at faa høre mere senere.

Past. J. B. Falkangers kald, som indtil Juni maaned sidstleden modtog understøttelse fra indremissionskassen, er nu et selvopholdende prestekald. Det er glædeligt at høre, at missionskald blir selvopholdende; thi efterhvert som missionskaldene blir selvopholdende lettes byrderne for indremissionskassen og optagelsen af arbeide paa nye marker muliggjøres.

St. Peters menighed i Red Wing, pastor D. S. Melands kald, holdt sit aarsmøde den 14de Januar. Efter at menighedens indbyrdes anliggender var afgjort, optog man til behandling de sager som af synodens aarsmøde blev henvist til menighedernes overvejelse og beslutning. Menigheden tilstemte enstemmig foreningsbetingelserne og det nye konstitutionsudkast. Angaaende Jewell Lutheran College stemte menigheden for at den fortsætter. Menigheden stemte ogsaa for at alle afdelinger ved Red Wing Seminar aabnes for co-education undtagen den teologiske.

Stjerdahl menighed, Roscoe, Goodhue county, Minn., som et aar sidst sommer sidstleden sin kirke i en storm, tog fat forleden daar at bygge ny kirke; den skulde efter kontrakten været færdig ud paa høsten,

men da det var en meget regnfuld sommer, gik ikke arbeidet saa fort fra haanden, som man havde ventet. Som bekjendt mistede menigheden ogsaa sin prest sidste høst, ved pastor M. G. Hansons død. Den var da en tid uden baade kirke og prest. Arbeidet paa kirken skred dog stadig frem. I kirkens basement er anrettet et godt kapel, som toges i brug ved nogle sommerkomster før Jul. Til julehøitiden blev ogsaa selve kirken ferdig, saa den første gudstjeneste holdtes i den nye vakre kirke Søndag anden juledag. Torsdag den 30te December holdtes der om aftenen en vel besøgt juletræfest. Nu var der i menigheden en klasse konfirmanter som skulde være konfirmeret sidste høst, men da man ikke havde hverken prest eller kirke, maatte det udjættes; men nu ønsket man imidlertid ikke at vente længer, saa der holdtes konfirmation Søndag den 9de Januar. Ved alle disse møder og gudstjenester og ved nogen andre leiligheder er det dette blads redaktør som har forrettet. Det er da ogsaa som at komme hjem at komme til Størdahl; thi der begyndte vi bort første kirkelige arbejde for ca. 38 aar siden som "skolemester" og i tiden mellem de to Hanson prestes, fader og søn, betjente vi menigheden i elleve aar som fast prest. Menigheden forhandler nu sammen med de to andre i kaldet om at kalde ny prest, men nu naar dette skrives er man enda ikke kommet til noget afgjørelse resultat.

Bekjendtgørelse.

Nordvestens indremissionsforening afholder et fire dages samtalemøde i Soar menighed, Mohall, N. Dak., der begynder den 27de Januar. —E. G. Haugen.

—D. P. Nordsetten.

Midtre Iowa indremissionsforeningen vil ifølge indbydelse holde møde i Sions menighed i pastor J. N. Sandens kald, den 8de, 9de og 10de Februar 1916. Samtaleemne: Mat. : 14—22.

—Ole N. Byro.

—R. D. Roe.

Syd Dakota indremissionsforening vil holde møde paa følgende stæder: I vestre Lake Indes menighed, past. P. P. Hagens kald, 25de—27de Jan. Emne for samtalen blir senere bekjendtgjort. I Betlehems menighed i byen Jewood, Iowa, past. D. A. Berges kald, 8de—10de Feb. Samtaleemne der er Math. 7: 13—21. —J. P. Bangbak.

—L. A. Badheim.

Ifølge indbydelse afholder Goose River og Red Riverdalens indremissionsforeninger fælles samtalemøder i St. Olaf menighed, pastor L. J. Grønningens kald, Reynolds, N. Dak., fra 17de til 20de Februar. Tema: Math. 8: 1—13. Skyds møder i Reynolds om morgenen den 17de, og i Burton menighed, samme kald, fra 21de til 24de Februar. Tema: Luk. 13: 18—30. —B. B. Rornes.

Paa indbydelse fra Lac qui Parle menighed ved Dawson, Minn., past. Varstads kald, afholdtes et indremissionsmøde fra 15de til 17de Februar, 1916. Mødet begynder med prædiken Tirsdag formiddag kl. 11:30. Besøgende til mødet vil faa skyds fra Dawson dagen forud. Samtaleemne Ap. gj. 13: 44—49. Alle hjertelig velkomne. Menighed og prest ønsker et rigt besøgt møde.

—C. J. Eastvold,

—J. G. Johanson.

Ifølge indbydelse afholder nordlige Iowa indremissionsforening samtalemøde i Luther mgh., Forest City, Ia., pastor Martin Seglands kald, 25—27de Januar først. Prædiken kl. 11, den 25de. Samtaleemne: "Tigen-træet". Lukas 13, 6—9.

—C. J. Carlson.

—J. J. Hannan.

Det store fællesmøde for Chicago kreds af Hauges Synode, Den Norske Synode og Den For. Kirke afholdes, om Gud vil, i The first Rom. Luth. Church, Logan Square, Chicago, pastor Moes kald, 9—11 Februar. Mødet begynder onsdag aften med samtale om daaben. Torsdag aften samtales om

nadberer. Begge aftener paa engelsk. Torsdag og fredag efterm. samtale paa norsk over Ef. 57, 14—21, indledet af pastor Mortvedt. Fredag aften holder pastor Solman missionspræken paa norsk og pastor Lee paa engelsk. Alle hjertelig velkomne.

S. R. Birkelund,
L. Harrisville,
D. Sæfeland.

Midtre Iowa Indremissionsforening vil ifølge indbydelse holde møde i St. Olaf menighed, past. S. C. Solms kald, 25de, 26de og 27de Januar 1916. Samtaleemne: Math. 11, 16—30. Past. C. L. Dalseide indleder. Digeledes holder samme forening møde i Kanapha menighed i Solms kald, 28de, 29de og 30te Januar 1916. Samtaleemne: Mark. 10, 17—22.

Ole H. Byro.

R. D. Roe.

Kvitteringer.

Indremissionen.

Beauty Valley mgh., White Earth, N. D., past. Falkangers kald.....	\$ 12.50
Mrs. Martin Olson, Muskegon, Mich., past. S. J. Brekkes kald.....	1.00
Salems mgh., Heron Lake, Minn., past. L. L. Nesvigs kald.....	10.65
Belmont mgh., Lakefield, Minn., past. L. L. Nesvigs kald.....	14.10
Ebenezer mgh., Douglas Co., S. D., past. Løkkemoes kald.....	10.00
Anna Samuelson, Viking, Minn., past. Roseni mgh., vestre kvindef., past. S. L. Jacobsons kald.....	1.00
Miss Emma Ellofson, Ray, N. D., past. Stuelands kald.....	20.00
Mrs. C. Arvold, Arkdale, Wis., past. Borgens kald.....	2.00
Mr. and Mrs. Aslak Engen, Viking, Minn., past. J. J. Ekkes kald.....	5.00
Clear Lake and Ellsworth mgh., østre kvindef., past. Norstads kald.....	5.00
Past. M. G. Hanson, Kenyon, Minn., past. Bethania mgh., McCallsburg, Ia., past. Sandvens kald.....	75.00
Jacob Walen, Clark, S. D., past. A. Hauglands kald.....	31.18
Elliana Walen, Clark, S. D., past. Mr. and Mrs. A. Rognes, Astoria, S. D., past. J. J. Ekkes kald.....	21.62
Mr. and Mrs. J. J. Rottum, Hendricks, S. D., past. J. J. Ekkes kald.....	5.00
Mrs. Even Rottum, Astoria, S. D., past. Plattville mgh., kvindef., Plattville, Ill., past. A. O. Mortvedts kald.....	3.00
Mrs. S. Knudson, Plattville, Ill., past. Hauges mgh. kvindef., Norway, Ill., past. A. O. Mortvedts kald.....	10.00
Newark mgh. kvindef., Newark, Ill., past. A. O. Mortvedts kald.....	50.00
Plattville mgh., ½ offer, Plattville, Ill. En ung søster, Fergus Falls, Minn., O. A. Noraberg, Bottineau, N. D., past. H. N. Bakkes kald.....	16.61
Stavanger mgh., Ossian, Ia., past. O. Andersens kald.....	1.00
Lars Thompson, Red Wing, Minn., past. O. S. Melands kald.....	5.00
Singsaas mgh., Hendricks, Minn., past. J. J. Ekkes kald.....	32.21
Mr. Carie Johnson, Jewell, Ia., past. Norstads kald.....	10.00
Mrs. Belle Peterson, Jewell, Ia., past. John A. Hanson, Viking, Minn., Norman mgh. mandsf., Flaming, Minn., past. Gjerstads kald.....	5.00
A. Aure, Vor Frelses mgh., Rothsay, Minn., past. U. D. Johnsons kald.....	8.00
St. Johns luth. church, Creston, Ill., Past. J. A. Johnsons kald.....	35.00
Mr. and Mrs. Ø. Asheim, Buxton, N. D., past. J. S. Halvorsens kald.....	5.00
E. O. Hinderle, ved H. Hinderlie, Tacoma, Wash., past. Mrs. Nels A. Nelson, Viroqua, Wis., past. J. J. Jacobsons kald.....	20.00
Offer i Lodi, Wis., past. J. N. Walsteads kald.....	2.00
½ offer i Morrisonville, Wis., past. Walsteads kald.....	109.52
Tabitha mgh. kvindef., Hamilton Co., Ia., past. Simonsons kald.....	36.03
Nazareth mgh. kvindef., Radcliffe, Ia., past. T. J. Knutsons kald.....	100.00
Hoff mgh. kvindef., Sacred Heart, Minn., past. T. J. Oppedahls kald.....	50.00
Svert Johnson, Osseo, Wis., past. Hjelmervigs kald.....	1.00
S. H. Grinkelsrud, Madison, Minn., past. Nathanael mgh., Wallingford, Ia., past. G. O. Paulsruks kald.....	5.00
Lodi mgh. kvindef., Lodi, Wis., past. Walsteads kald.....	40.83
Selbo mgh. kvindef., La Crosse, Wash., past. M. A. Halls kald.....	25.00
A. N. Lavanger, Sharon, N. D., past. L. Langehaugs kald.....	100.00
Weium, Stoughton, Wis., past. J. J. Lee's kald.....	2.50
Offer i Trempealeau Valley mgh., Taylor, Wis., past. Borgens kald.....	5.00
Offer i Evanger mgh., Buffalo Co., past. Hjelmervigs kald.....	35.25
Næs mgh. kvindef., Madison, Minn., past. J. M. Wicks kald.....	16.00
Mrs. Malena Hegland, Garden City, Ia., past. T. J. Knutsons kald.....	35.00
Bethlehems mgh. kvindef., Holmes, Ia., past. P. O. Wee's kald.....	1.00
John Hanson, Camrose, Alta., Can., past. T. T. Carlsons kald.....	10.44
St. Johns mgh., Centerville, S. D., past. J. J. Skarpsness's kald.....	50.00
Trefoldigheds mgh., Oldham, S. D., past. A. K. Gaards kald.....	4.95
Lille Bethania mgh., Otter Tail Co., past. U. D. Johnsons kald.....	27.96
	22.31

En ubenævnt, Tansem, N. Dak.....	1.00	Vor Frelzers mgh., Stoughton, Wis., past. J. J. Lees kald.....	90.00
Israels mgh., Clarkfield, Minn., past. C. J. Eastvolds kald.....	47.95	Konf. Offer, St. Johannes mgh., Boyd, Minn., past. J. M. Wicks kald.....	14.20
Mrs. A. C. Berg, Sherman, S. D., past. O. F. Johnsons kald.....	5.00	Bethania mgh., Steel Co., N. D., past. L. Langehaugs kald.....	24.15
Bethel mgh. kvindef., Wells Co., N. D., past. Hovlands kald.....	34.15	Immanuel mgh., Pine Lake, Fosston, Minn.....	19.38
Ole O. Foss, Heimdal, N. D.....	12.00	August Sebelius, Overby, N. D., past. K. T. Strands kald.....	30.30
Ole J. Rødne, Manfred, N. D., past. Edw. Hovlands kald.....	13.45	Markers mgh., Faribault, Minn.....	25.00
Ames kvindef., Ames, Ia., past. P. O. Wee's kald.....	25.00	Mr. and Mrs. Matt. Olson, Ada, Minn., past. A. A. Dahls kald.....	2.50
The Sunshine Society of St. John's church, Creston, Ill.....	15.23	En ung søster i Herren, Fergus Falls, Minn.....	5.00
Victor mgh., Mt. Vernon, S. D., past. A. M. Manness's kald.....	24.00	Victor mgh., Mt. Vernon, S. D., past. A. M. Manness's kald.....	18.08
Hauges mgh., Canoe, Winneshiek Co. Ia., past. W. Rasmussens kald.....	47.11	Huxly kvindef., Lincoln mgh., past. P. O. Wee's kald.....	25.00
Manger mgh., Botteneau, N. D., past. H. N. Bakkes kald.....	6.00	Marie Anderson, Chicago.....	5.00
Mr. and Mrs. Carl Kristofferson, Os- seo, Wis., past. Hjelmervigs kald..	2.50	Froens mgh., Horace, N. D., past. J. H. Johansons kald.....	16.30
J. Hokanson, Norwich, N. D., past. Theo. J. Lunds kald.....	2.00	Sheldahl kvindef., Lincoln mgh., past. P. O. Wees kald.....	25.00
Marit Aakran, Norwich, N. D.....	5.00	Immanuel and Østre Immanuel's me- nigheder, St. Paul, Minn.....	11.56
Martha M. Johnson, Carbon, Ia.....	2.00	Miss Gutrude Peterson, St. Paul, Minn.	2.00
Marthea Elstad, Toronto, S. D.....	5.00	O. Manness, Roland.....	2.50
En Ubenævnt, Clark, S. D., past. A. Hauglands kald.....	10.00	"Ensbergs", Toronto, S. D., pastor Nels Carlsons kald.....	10.00
Randall kvindef., Randall, Ia., past. G. O. Paulsruks kald.....	80.00	Mrs. John E. Dahl, Viroqua, Wis., past. J. J. Jacobsons kald.....	2.50
D. Erickson, Plattville, Ill., past. A. O. Mortvedts kald.....	10.00	Nordre kvindef., Romsdahl mgh., Be- resford, S. D.....	60.00
Marit Borsgard, Garfield, Minn.....	5.00	Dorcas pigeif., Shell Creek mgh., New- man Grove, Nebr., Monas kald....	50.00
Morningside kvindef., Geddes, S. D., past. I. S. Olsons kald.....	10.00	August Colberg, Toronto, S. D., past. Nels Carlsons kald.....	5.00
Trefoldigheds mgh., Newlin, S. D. past. O. H. Olsons kald.....	7.00	Trinity Ladies Aid, Franklin, Minn., past. Thomas Hansons kald.....	10.00
Lisbon mgh. kvindef., Lisbon, N. D., past. O. J. Nesheims kald.....	10.00	Næs mgh., Madison, Minn., past. J. M. Wicks kald.....	69.75
Karl Nelson, Lisbon, N. D.....	5.00	Lincoln mgh. kvindef., Slater, Ia., past. P. O. Wees kald.....	50.00
Round Prairie mgh. past. A. E. Distads kald, Williston, N. D.....	58.30	Lac Qui Parle mgh., Dawson, Minn., past. B. K. Barstads kald.....	275.26
Skandia mgh., Camrose, Alta., Can., past. T. T. Carlsons kald.....	39.00	Mr. and Mrs. I. A. Rogness, Astoria, S. D., past. J. J. Ekses kald.....	5.00
Skandia mgh. kvindef., Camrose, Alta., Can.....	25.00	Green Lake kvindef., Spicer, Minn., past. I. A. Johansons kald.....	20.00
Bethesta mgh., New Norway, Alta., Can., past. T. T. Carlsons kald....	25.45	A. P. Haslerud, Peterson, Minn., past. Peder Ljostveits kald.....	5.00
Mrs. Clara Skalbeck, S. St. Paul, past. J. W. Carlsons kald.....	2.50	Lars Bon, Mt. Vernon, S. Dak., past. A. M. Manness's kald.....	1.00
Mrs. Anna Skalbeck, Sacred Heart, Minn., past. T. J. Oppedahls kald..	5.00	Bethania mgh. kvindef., Maddock, N. D., past. Edw. Hovlands kald.....	33.75
O. S. Haugen, Wanamingo, Minn....	5.00	Johanna Ensberg, Peterson mgh., past. P. Ljostveits kald.....	5.00
Stefanus mgh., Milton, N. D., past. A. J. Krogstads kald.....	19.01	Olaus Ensberg.....	5.00
Vor Frelzers mgh., Muskegon, Mich., past. S. J. Brekkes kald.....	20.40	Joseph Bentson.....	2.00
John J. Røgelstad, Heimdahl, N. D....	9.00	Anna Grenager.....	1.00
T. A. Torgerson & Son, Normana, Texas.....	5.00	½ Missionsoffer, Holmes, Ia., pastor T. J. Spandes kald.....	14.75
Mr. and Mrs. R. K. Rasmusson, Asto- ria, S. D., past. Ekses kald.....	2.00	Mr. and Mrs. Tollef Hauge, Ossian, Ia., past. O. Andresons kald.....	5.00
Mr. and Mrs. Knut Rasmusson, Asto- ria, S. D.....	2.00	O. Ugstad, Søndre Friberg mgh., past. U. D. Johnsons kald.....	2.00
Ny Stavanger mgh. kvindef., Buxton, N. D., past. J. S. Halvorsens kald..	81.96	P. Mobroten.....	2.00
Mr. and Mrs. Gunder Gunderson, Bux- ton, N. D.....	3.00	T. Hegseth, J. J. Sæter, Julius Ug- stad, hver \$1.00.....	3.00
Miss Kathrine Knudsvig, Buxton, N. D.	2.00		

Alfred Ugstad, Ingwold Kistad, Sigurd Kistad, hver 50 cents.....	1.50
Hermund Larson.....	1.00
Pastor S. S. Westby, Edmonton, Alta., Canade	30.00
Stordahls Missionsl., Dell Rapids, S. D., past. O. F. Johnsons kald.....	8.73
Konf. offer. Kongsvinger mgh., East Grand Forks, Minn., Lohres kald..	46.84
A. P. Lalum, Brinsmade, N. D.....	25.00
Ole W. Johnson, Heron Lake, Minn., past. L. L. Nesvigs kald.....	2.50
Shell Creek mgh. kvindef., Newman Grove, Nebr., past. G. O. Monas kald	142.50
Mrs. J. H. Johannesson, Horace, N. Dak. Plattville mgh., Plattville, Ill., past. A. O. Mortvedts kald.....	3.00
Kongsvinger mgh. Young Ladies' Aid, East Grand Forks, Minn., past. N. J. Lohres kald.....	17.42
Trempealeau Valley mgh. kvindef., past. D. T. Borgens kald.....	8.00
Beaver Creek mgh. kvindef., past. D. T. Borgens kald.....	40.00
Stavanger mgh. søndre kvindef., past. O. Andresons kald.....	20.00
Hauges mgh. kvindef., Franklin, Minn., pastor Thomas Hansons kald.....	20.00
J. H. Elstad, Franklin, Minn.....	55.00
Belmont mgh. vestre kvindef., Lakefield, Minn., past. L. L. Nesvigs kald	5.00
Belmont mgh., Lakefield, Minn.....	40.00
Mrs. M. Salvevold, Ashby, Minn., J. F. Melums kald.....	12.04
Ole H. Oace, St. Paul, Minn.....	2.00
Young Ladies' Aid Society, Lincoln mgh., Slater, Ia., past. P. O. Wees kald	5.00
John Ugstad, Lundsvalley, N. D., past. A. Aunes kald.....	50.00
Maynard kvindef., Maynard, Minn.....	1.00
Mrs. I. G. Loe, Maynard, Minn.....	3.00
Louis Johnson, Mt. Hored, Wis.....	3.00
Grant mgh. kvindef. og pige-, Thompson, Ia., past. G. O. Olsons kald....	5.00
Nels Erickson, Spicer, Minn., I. A. Johansons kald.....	52.00
Fransis Height, Valier, Mont., past. H. M. Herstads kald.....	5.00
Stefani mgh. kvf., Milton N. D., past. A. J. Krogstads kald,	7.25
Vor Frelzers mgh. kvindef., Sandwich, Ill., past. A. O. Mortvedts kald.....	17.50
Fred Davidson, Maddock, N. D., past. Edw. S. Hovlands kald.....	15.00
C. E. Christianson, Story City, Ia., past. G. O. Paulsruks kald.....	10.00
Mrs. Claudine Davidson, Fargo, N. D. Past. O. H. Elstad, Minnewaukon, N. Dak.	5.00

(Continued.)

A. O. OPPEGAARD, kasserer.

Indhold. 1. Rødt eller barn; 2. Ungdomsforbundet; 3. Missionsbuen; 4. Kinamissionen; 5. Mødet for Red Wing kreds; 6. Familien paa hospitalerne; 7. Til venner i Amerika; 8. Den sande religions tjeneste; 9. Arbeidsmarken; 10. Betsjendtgjærelser; 11. Kvitteringer.

Beds erindret.

Naar bore menigheder indsender penge til synodens kasser vil man erindre følgende:

Penge til professorløn, synodefasken, heri indbefattet skolefasken, fondsfasken og Sewell Luth. College sendes til mr. D. A. Woin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til indremissionen, kinamissionen, fanthalamissionen, madagastarmissionen og jødemissionen sendes til Rev. A. D. Oppegaard, Madison, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. S. L. Jacobson, Veresford, S. D.

Penge til Bethesda Gamlehjem sendes til Rev. J. A. Quello, 605 Court Str., Sioux City, Iowa.

Penge til Church Extension sendes til Rev. C. S. Eastvold, Dawson, Minn.

"Budbæreren",

udgives af Gauges nordt evangelisk luthersk synode i Amerika og udkommer hver Lørdag med et tospaltet 24 sidigt nummer og koster for aaret i de forenede stater\$1.00

Udenom 1.25

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Red Wing, Minn. Alt, bedrørende bladets indhold sendes til ham.

Alle bestillinger paa bladet, pengeindsendelser, opsigelser, adressesforandringer, abonnementer osv. sendes til Gauges Synod Book Dept., Red Wing, Minn.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second-class matter.

Carl Raugland
President.

PIANOER, ORGLER FONOGRAFER OG RECORDS

Stort Lager.

Skriv idag efter katalog og nævn, hvad som ønskes, piano, kirkeorgel, husorgel eller fonograf, og De skal finde, at De her kan faa kjøbt et udmerket Instrument til dagens aller laveste priser. Nævn dette blad.

THE NORTHWESTERN MUSIC HOUSE,
520 Second Ave. South,
MINNEAPOLIS, MINNESOTA.

RED WING SEMINAR MUSIKKORPS

Prof. Geo. Ellingson som er korpsets forretningsfører har modtaget flere breve fra prester og andre, hvor koncerter holdtes forrige aar, af hvilke følgende kan tjene som eksempel.

Rev. G. O. Paulsrud, Randall, Ia.:

"Last winter we had the opportunity to have the Red Wing Seminary Band with us here in Iowa. Before the boys came we were a little skeptical as to their ability, but when the first strophes were heard, we were convinced that we had no amateurs before us, but a band that could render first-class music. Our scepticism vanished. With arms folded, backs straightened, and heads raised, we drank deep from the best band music and vocal singing that has ever been offered to the public in this vicinity. And then the "boys"—it was worth the price of the ticket to look at such a bunch of fine, clean-cut young men! The visit was a great inspiration. Call again, boys!"

Rev. T. J. Knutson, Radcliffe, Ia.:

"The Red Wing Seminary Band gave a concert in our town last winter to a crowded house. The people were gathered there with the greatest expectations, and many were very critical, but the concert given was beyond criticism. The large and appreciative audience voted the Band a hearty welcome back to Radcliffe."

Rev. T. J. Spande, Eagle Grove, Ia.:

"Last year when the Band was here and gave that splendid concert we felt not a little proud of "Our Boys." The concert was a rare treat, and from the homes where the boys were entertained we heard only praise; they behaved like Christian gentlemen. Whenever the Band can make our city again you may be assured of a full house."

Ogsaa i vinter vil seminariets musikere gjøre en lignende tur som ifjor. Vi begynder den 5te Februar i Zumbrota, den 7de i Kenyon og giver koncerter paa efternævnte steder i følgende orden:

Zumbrota, Minn.

Kenyon, Minn.

Minneapolis, Minn.

Fairfax, Minn.

Franklin, Minn.

Dawson, Minn.

Madison, Minn.

Watertown, S. D.

Clark, S. D.

Toronto, S. D.

Astoria, S. D.

Hendricks, Minn.

Red Wing, Minn.

The Sunday School Worker's Testament

For 1916-1917

Some of the Special Features

THE NOTES AND COMMENTS are printed on the same page as the verses they explain and were edited and prepared by a joint Editorial Board of the foremost Biblical scholars in every denomination—among whom are:

Rev. J. R. Miller, D. D., LL. D., Presbyterian.

M. Z. Hazzard, Ph. D., Congregationalist.

Rev. John McNaughten, D. D., United Presbyterian.

Rev. J. T. McFarland, B. D., Methodist.

Rev. J. B. Rememsnyder, D. D. LL. D., Lutheran.

Rev. C. R. Blackall, D. D., Baptist.

Rev. Samuel Hart, D. D., LL. D. Episcopal.

Rev. H. M. Hamill, D. D., Southern Methodist.

Rev. Harold E. Monser, B. A., Cisciples.

Rev. H. H. Fout, D. D., United Brethren.

Rev. I. J. Van Ness, D. D., Southern Baptist.

Rev. Rufus W. Miller, D. D., Reformed.

Rev. I. B. Trout, D. D., Brethren.

THE INTRODUCTIONS are placed at the beginning of each book, telling who the writer was, why he wrote the book, where he wrote it and giving a summary of what the book contains. These introductions were written by Biblical authorities of international reputation, such as

Prof. J. Rendel Harris, M. A., LL. D.

Rev. Marcus Dods, D. D.

Rev. Mathew B. Riddle, D. D.

Sir William Mitchell Ramsel, D. C. C. L., LL. D.

Rev. Thomas C. Edwards, D. D.

Rev. James Denny, D. D.

Rev. Talbot W. Chambers, D. D.

Rev. B. B. Warfield, D. D., LL. D.

THE TESTAMENT is the **American Standard Version**, recognized as the best revision in any language because it brings the plain reader more closely into contact with the exact thought of the sacred writers than any other version now current in Christendom.

THE WORDS OF CHRIST are printed in bold face type and all the words difficult to pronounce are divided and marked for **easy pronunciation**.

The volume is pocket size and bound in maroon silk finished cloth with gold title on side and back. Price 75c.

FOR SALE BY

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT

RED WING, MINN.

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham forskæftet. 1 Kor. 2: 2.

No. 5.

Lørdag den 29de Januar 1916

48de Aarg.

Profetien i Israel.

(Af C. J. C.)

Paa mange maader har Herren nærmet sig menneskene, forat give dem lys og veiledning i sandheden. Saaledes ogsaa ved de hellige profeter. De var mennesker uddelte af Gud til at være hans redskaber til at vidne Guds ord for folket. I sin tale, handling og levemaade vare de drevne af den Helligaand. 2 Pet. 1, 21. Moses selv kaldes en profet; men baade før og efter ham finder vi denne benævnelse. Under Samuel træder profeterne frem i en organiseret, samlet gruppe. Ap. G. 3, 24. Under ham oprettes profetkolerne, hvoraf han er grundlæggeren. Saaданne skoler nævnes i Rama, Jeriko, Gilgal, Bethel og Jordan. Iblandt de fornemste ledere ved disse skoler nævnes Samuel, Elias og Elia. Under Josafat sendes lærere ud over hele landet, som har til følge en særegen aandelig oprejsning og velsignelse for det hele folk. 2 Krøn. 17, 7—9. Disse aandsfuldte lærere samlede omkring sig en stor skare af unge mænd, som sad ved deres fødder. Disse skoler er vel noget eneftaaende i Guds riges historie. Med endnu større eftertryk kunde vel disse profeternes børn sige om sine lærere end hvad Biskop Gench sagde om sine

ungdomslærere, Kaspari og Johnson: "De vare mænd lærte af Gud." Saaданne mænd iblandt de unge som lærere ved skolerne er af ubefrivelig værdi. Gud give, at vi fik flere af dem! Disse disciple saa op til sine lærere som til sine fædre med den største tillid og kjærlighed. Under den aandelige pleie og veiledning ved disse profetskoler blomstrede den mest ophøjede, barnlige tro paa Gud og mest inderlige fortrolige samfundsliv. Disse skoler blev aandelige kilder, hvoraf der flød levende vandstrømme ud over landet, som skaber en blomstringsperiode iblandt det hele folk. Tænk hvilken betydning vore prægtige skoler vilde faa i vort land, om det aandsliv fik gennemtrængte vore lærere og elever! Disse læreres hovedopgave var ikke at føre sine disciple omkring i alle mulige menneskelige meninger og spekulationer. Nei, de havde en meget højere opgave. Deres opgave var at lede sine disciple ind paa en fast, uroffelig grund, hvorpaa de kunde staa og ha noget at holde sig til i liv og død. De gav dem et indhold, som glædede deres hjæle og, som de kunde meddele til sit folks trøst og hjælp. De ledede dem ind paa den saliggjørende troens

bei grundet paa Herrens uforanderlige og urokkelige ord. Det er saadanne mænd og kvinder, som vor arme tvilende flægt behøver idag, om den ikke atter skal synke ned i vantroens jammerfulde nat. Vi trænger mænd og kvinder fulde af tro og den Helligaand, en tro, som er grundfæstet i Guds aabenbarede ord, det apostoliske og profetiske vidnesbyrd. Ud af denne kilde øste disse Guds mænd, som stod som ledere for sine profetiskoler, og et blomstrende, kraftigt troesliv udfoldede sig omkring dem. Ved siden af vejledning i Guds ord var der ved profetiskolerne øvelse i sang, skrivning og haandarbejde. Under sine læreres vejledning byggede de selv sine skolehuse. 2 Kong. 6, 1. I disse Israels skoler finder vi et fortroligt broderskab, som havde alle ting tilfælles. Blev nogen af disciplene gift ophævede heller ikke det fællesskabet. I 2 Kong. 4, 1 flg. læser vi om en af disse profeternes hustru, hvis mand er død. Som en der tilhører dette selskab kommer hun til profeten Elia og an søger om hjælp paa sin nøds dag, som hun ogsaa fik. Som profetinder nævnes ogsaa Meriam, Deborah og Hulda. Der var ogsaa falske profetinder. Ez. 13, 17—22. Profeterne levede et tarveligt liv i mad og klæder. Ofte paa meget underbar maade sørgede Herren for dem. Gjennem troende veimer i landet modtog de ogsaa gaver. 2 Kong. 4, 42. Fra disse aandelige anstalter gik der ud iblandt folket en vidnefare, som i troens frimodighed vidnede om synd og naade. De saa folkets aandelige nød. Som ombankende vidner raabte de paa gader og stræder. Ej. 68, 1; Jer. 7, 2. Ogsaa ved symbolske handlinger søgte de at give hævd paa sit budskab. Saaledes bærer Jeremias et aag forat vise Rebusadnesjers undertrykkelse. Jer. 27. Eliaas gaar uden overklæder forat vise æghedernes nød. Ej. 20; Jeremias sønderslaar en potte, Jer. 19; Ezekiel flytter sit husholdningsgods forat pøge paa en overhengende fare. Ez. 12, 7; 2 Kong. 23, 4—5. Saaledes benyttede Herren disse tjenere som sine redskaber til at vidne for folket og advare imod synd

og formane til ombendelse. Herren er imidlertid ikke bunden til institutioner og læreanstalter. Han kan opreise sig vidner og redskaber hvor som helst. Det merker vi ogsaa i profetiskolernes tid. Naar Herren finder en mand efter sit hjerte, saa kan han benytte ham, om han ikke kom gennem skolen. Et saadant eksempel har vi i profeten Amos. (Amos. 7, 14—15). Han er en af de kraftigste bodsvidner forud for det asyriske fangenskab. Som sæhyrde tog Herren denne mand fra hjorden og sendte ham hen for at profetere for sit folk. Vi kan saaledes ikke sætte grænse for Herrens veie. Vi har heller ikke saa faa eksempler paa det i vor norske kirke paa begge sider af havet. Der er stor fare for det i kirken, at en videnskabelig uddannelse kan faa en altfor ensidig hævd som betingelse for at blive Herrens vidner og tjenere i menigheden. Det gælder altid mest om, at vi faar mænd, som er lærte af Gud; mænd, faste i troen og, som vidne, fordi de tro. Gud gibe os en saadan vidnefare i bort land!

(Kirkeskiffen).

Han kommer!

Snart Jesus vil komme og krone
Sin brud med den evige krans.
Snart himmelbasunernes tone
Skal fylde hans troendes sans,
Han fandt mig i røvers hænder,
Glendig, forstødt og forladt.
Nu naade han daglig mig sender,
Og snart skal jeg flue min stat.

Vi stebner vor Frelser imøde,
Han kommer! Han kommer ret snart.
Snart juble skal hjertet og gløde,
Hans aahyn skal flues saa klart.
Bort verden, du vil mig kun trænge,
Bort synd, du er bleven min gru.
Bort dævel, du bandt mig forlænge,
O, Jesus, min brudgom er du.

(Krl. Ugebl.)

Ungdomsforbundet

Søndag 6te Februar.

Rom. 10: 11—15.

Amerikansk lutherisk missionsarbeide i Kina.

To store grundsandheder udtrykkes i første del af dette skriftstykke. Den førstest af disse er denne: "Der er ingen forskjiel." Gud gjør ikke forskjiel paa folk. Men det maa da vel være forskjiel paa folk? I det ydre er det nok stor forskjiel i mange henseende. Somme er store, andre smaa; somme har valfert udsende, andre mindre valfert. Somme fattig, andre rig. Somme har megen dannelse, kunst og kultur, somme store naadegaver, andre smaa. Og saa i ydre moral kan der være nogen isinesfaldende forskjiel. Nogle laftesulde, andre ærbare. I karaktertræk er der ogsaa forskjiel. I kristelig opdragelse, i omgivelser ligeledes. Men det er ikke disse ting Gud ser efter eller tar i betragtning. Han paavirkes ikke af disse, han tar ikke hensyn dertil, og Gud lar sig ikke bestemme i sit forhold til et menneske af nogen ydre hensyn. Efter naturen er ethvert menneske en stub af den gamle syndige ord. Men Gud elsker alle, af hvad stamme, folk, slegter og tungemaal de maatte være. Fordærbelsen er universal, frelsen er ogsaa universal, den omspender alt som hedder menneske.

Den anden forskjiel er den: "Giver den," som i sandhed og med frelsebegjær, "paakalder Herrens navn, skal borde frelst." Men hvorledes skal folkene kunne komme til at paakalde Jesus om frelse? Da svarer apostelen derpaa med en kjædeslutning, hvis sidste led bekræftes med et profetisk ord. Han figer, at troen gaar forud for paakaldelsen, hørelsen gaar forud for troen, prædiken forud for hørelsen, og udsendelsen forud for prædiken. Udsendelsen blir da den første betingelse for, at nogen kan frelses. Det er det store vi skal mærke os her, hvorledes

Gud er virksom ved sit ord, gjennem udsendte redskaber forat frelse. Evangeliets fremgang i verden skal være alle kristnes hjertesag og ikke bare en bisag. For enhver sønderknust og angrende synder er denne sandhed noget af det helligste bud, "Gud gjør ikke forskjiel paa folk." Vi er saa udsatte for at sætte os saa mange regler og vilkaar for frelsen, at vi stræmmer bort de svage og knækkede rør, vi gjør den bødferdige rent mismodig og haabeløs. Lad det være et stort smuklende haab i den evangeliske forkyndelse. Tænker vi nu da paa Kinas mange millioner og hvordan dette gamle folk skal bli frelst, da træder atter denne sandhed lysende frem: "ingen forskjiel." Kina har faat jendebud fra den lutheriske kirke paa amerikansk grund ogsaa. Kinas døre stod i aarhundreder lukket for evangeliets budbærere fra vestens lande. Det er kun i de sidste 30 a 40 aar at missionen der har tat et opsving. Alle norske lutheriske samfund herover har nu sin missionsmark i Kina. Gauges Synodes kinamission har skudt en raff veks derude. "Den som ikke har set det arbeide deres samfund har udført i Kina i disse ca. 25 aar har intet begreb om det store arbeide udført," sa P. Strømme ved aarsmødet i Grand Forks. Han har selv set det. Endnu større opsving vil lutherisk mission i Kina faa, naar Kinas egne sønner, glødet af Guds kjærlighed og kjærlighed til sit folk, selv begynder at forkynde evangeliet for sine landsmænd.

Lad moderkirkerne for de amerikanske lutheriske missioner i Kina bære sit arbeide med bøn, kræfter og midler, saa der plantes en lutherisk kirke i Kina, der sætter dybe rødder i Kinas folkeliv.

SUNDAY, FEBRUARY 6.

American Lutheran Work in China.

1. Scripture lesson: Rom. 10: 11-15.
2. Introductory. The gospel of Christ knows no distinction between Jew and Gentile, or white, black, and yellow races, but is a power unto salvation to all alike. But the exercise of its saving power is dependent upon its being preached. The work of our own

mission in China has proven conclusively the saving power of the gospel. mation about our mission.

3. Our own China mission. As members of Hauge's Synod we should primarily be interested in our own mission. The better we know it, the more will we love it, and the more will we be willing to do for it. See Folkekalenderen for 1916, page 58 seq., for information.

4. Other missions. Missionary work in China has been much neglected by the American Lutheran Church. Hauge's Synod and the United Church were pioneers in that field. The Swedish Augustana Synod, the Norwegian Synod, and the Lutheran Free Church carry on missionary work in China. The Norwegian Synod and the Free Church have barely gotten their missions started.

• Svormegret er din sjæl værd?

Der levet et ægtepar i en større by. De var meget rige paa jordisk gods, men foruden dette eiede de intet og søgte heller ikke at opnaa noget. De havde et eneste barn, en vækker, begabet pige, som ogsaa kun levet for denne verden og tænkte ikke paa andet end at more sig.

Saa hændte det, at den unge pige kom paa andre tanker. Hun skjøjte, at trods rigdommen var hun ul lykkelig og holdt paa at ødelægge sjælen. Nu gjaldt det at redde den. Hun trak sig derfor tilbage fra sin forrige omgang; men det likte nok ikke far og mor. Af og til fik de ogsaa høre spottende ord fra sine venner som: "Saa eders datter er blit hellig nu?" Derfor forsøgte de paa alle mulige maader at faa hende bort fra disse "griller". Og tænkt — tilslut lykkedes det for dem. Der skulde holdes et stort bal i byen, og forældrene brugte nu hele sin overtalelsesevne for at faa hende til at gaa. De lovet hende et meget kostbart smykke, og datteren lovet sig efter forældrene og drak paany af lystens bæger. Men hvad skede? Paa ballet forkjølet hun sig, fik lungebetændelse og kunde ikke leve.

Da hun kjendte døden nærme sig, bad hun forældrene at lægge det kostbare smykke paa jengen. Efterat dette var gjort, rettet hun sine matte øine paa forældrene som stod ved jengen og græd, og idet hun pegte paa smykket kom de anklagende ord over hendes læber: "Far, mor, der ligger kjøbepriisen for min sjæl!"

• Mere om begravelser.

Jeg saa for en tid siden, at der spurgtes i Budbæreren om det var ret at tage liget af saadanne ind i kirken, naar de skal begravnes, som ikke havde brugt at gaa i kirken medens de levede. Det gjør mig ondt, at folk ikke gaar til kirken eller bryr sig om Guds ord og naar de dør, saa faar jeg en stor bebrejdelse og synes ligesom at høre en stemme sige til mig: Hvad har du gjort for ham eller hende for at faa dem til at gaa i kirken at høre Guds ord? Har du i kjærlighed talt til dem om deres sjæls frelse? Kanste vi i steden se ned paa dem og giver dem et foragteligt blik, saa de faar det indtryk, at hverken Gud eller mennesker bryr sig om dem. Men det gjør mig ikke mindre ondt at se dem, som gaar til kirken hver søndag, naar presten er der, men forresten ikke har brug for et Guds ord hele ugen, men tillader sig baade dette og hint som strider mod Guds bud. Hvad skal der gøres med eller for saadanne? Vi maa erindre, at Gud ser til hjertet. O, at vi havde mere af Jesu kjærlighed, saa vilde det nok være bedre iblandt os end det i mange tilfælde er. Og som sagt var af en gammel kone, det er gjerne den eneste gang forskjellige faar høre et Guds ord, naar de følger en Guds ords foragter til kirken og graven, og jeg har selv set det har baaret frugt. Det samme findes være i eder, som var i Kristus Jesus, Filip. 2, 5. —En anden gammel kone.

Rad dig ikke tyffes at være vis, men frygt Herren og vig fra det onde.—Ordsp. 3: 7.

Missionsbuen

Gaa ind.

Gaa ind til de bristende hjerter,
Der kjender ei Gud eller ven,
Der kjender kun sviende smerter, —
Svis dage i sorg rinder hen.

Gaa ind, men gaa stille og prøv dig
Norsigtig til hjerterne ind;—
Gaa barsomt tilberks du!—og øv dig,
Saa taalmod du bærer i sind.

Gaa ind, men gaa ei med dit eget,
Gaa ind med en hilsen fra Gud, —
Da giver du mere end meget,
Dg da gaar du rigere ud.

Gaa ind med en hilsen i haanden,
Dg aabner du stille din mund,
Saa hav først din hilsen i aanden,
S hjertets den dybeste grund.

Thi alt det der kommer fra hjerte,
Til hjerte det atter kan gaa.
Det hjerte der bæver i smerte,
Kan bævende hjerter forstaa.

Gaa ind med et budskab fra himlen,
Saa gaar til en himmel du ud,
Du finder ei glæden i vrimslen,
— S stilheden møder du Gud.

Du møder ham der hvor der lides,
Dg der hvor der lindres i løn,
Du møder ham der hvor der strides,
Der gaar Guds barmhjertige søn.

—Anton Vast.

♣♣♣

De stille i landet.

Der er tusinder af mænd i armeen, hvis
navne aldrig offentliggøres, uden naar de
kommer i listen over døde og saarede. Og
dog er det denne store hær af "navnløse"

soldater, der binder seirene for kongen og
fædrelandet.

Og saaledes er det i Herrens krige. Naar
alle ting ligger klart for vort blik, skal vi
faa se, at de største aandelige seire blev bun-
det af de tusinder, der lever det stille tilbage-
trukne liv, men lever i bøn og tro, og ikke
af de, der stod fremmest, og hvis navne var
kjendt og udbredt gjennem blade og skrifter.

"Jesús elskede Martha og hendes søster,
og Lazarus." Ser i dette lille Betaniahjem
var tre forskjellige temperamenter og karak-
terer, dog Jesús elskede dem alle. — Martha
var praktisk. Alle havde respekt for hende.
Hun var agtet i nabolaget. Var der sygdom
eller dødsfald, bryllup eller andet, Martha
var paa pletten. Altid havde hun det tra-
velst, men aldrig for travelt til at hjælpe
og trøste andre. — Marie var just det mod-
satte af Martha, en gaade for mange, ikke
mindst for Martha, sommetider rigtig til for-
argelse for søsteren. Martha kunde aldrig
forstaa Marie. Men Jesús elskede hende.

Kristi menighed paa jorden taber meget,
o ja meget, ved misforstaaelser. Det for-
langes slet ikke af os, at vi skal forstaa de
forskjellige ting ved hinandens karakter.
Vort kald er til at staa fide om fide med
hverandre, og tilfammen kjæmpe mod det
onde. Der er en plads i denne hellige krig
for enhver kristen — for den sterke, den mo-
dige, den svage, den bakkende. Gud kan
bruge alle, om der er alvor i kristendommen.

Marie havde ogsaa sin plads i Guds
plan. Vi hører ikke meget om hende; for
hun hører til dem, der skinner mest indenfor
hjemmets vægge og indenfor lønkommer-
døren. Gendes styrke ligger i hendes sam-
taler med Gud i enrum. Marie bliver al-
drig en af dem, der har de fremragende
pladser indenfor forsamlingen, men Martha
vil betro sine største vanskeligheder til Ma-
rie, for hun er den der har magt i bønner.

Du som har store naturlige gaver at
lægge paa Herrens alter—talegaver, orga-
nisationsevner, o. s. v., se til at du har med
dig en Johannes eller en Maria, der, selv

om de ikke har dine evner, dog har noget, som kanste du mangler.

Og Jesus elskede Lazarus. Marthas og Marias karakterer faar vi et lidet indblik i, men hvad kender vi om Lazarus? Ingen-ting. — De fleste fugle har nogle bestemte karaktertræk. Ørnen kendes paa sin høje flugt, høgen paa sit skarpe syn, nattergalen paa sin vakre sang; men hvem sang nogen gang spurvens pris? Dog, der er flere spurve end ørne, flere spurve end nattergale, og Gud vaager med stor interesse over spurvene. Det siger bibelen.

Du stille pilgrim, som ofte fristes til at mene, at du ikke er til noget i verden. — Vær ved godt mod. Du er u-undværlig i Guds plan. Verden kender dig kanste ikke og vil aldrig høre om dig. Dit navn kommer maasse aldrig i aviserne; men du er fjendt af Himlens Gud. Dine bønner, dit hjertes hvissen er hørt og har givet gjenlyd i de himmelske boliger. Fortsæt. Ved fremdeles. Ved uden afladelse. Kronings- dagen kommer snart.

(Fra "Hjerte til Hjerte".)

Indremissionen

"Naar vi gjør det gode, da lader os ikke blive trætte!" Gal. 6: 9.

Golder mange af de kjære givere i Haauges Synode paa at blive trætte, naar det gjælder indremissionen? Det lyder ikke svært godt, hvad vor kassierer og gamle og tro tjener pastor M. D. Oppegaard har at sige om denne sag. Kjære venner, hvad er aarsagen til dette mislige? Har I tabt troen for indremissionsarbejdet og dets nødvendighed? Herinde i skovene sidder der ikke saa faa norste; men de er meget spredte, og for det meste ubemidlede, saa de kan umulig sørge for sin egen betjening. De har jo alle en dyrefjæbt fjæl, og nogle, ihvertfald, hungre efter Guds ords forkyndelse. En gammel mand

kom grædende bort til mig, efter et møde, og sa: "Naar jeg faar høre en norsk prædiken, saa føles det netop som naar jeg er rigtig hungrig og faar sætte mig ned til et godt maaltid mad."

Muligens at foreningsspørgsmaalet spiler ind i denne sag for nogens vedkommende. Kjære venner, skal vi slutte os med i foreningen, saa lad os forsøge at gaa ind med nogen anstand, og ikke som fallerede fattiglemmer banke paa det nye samfunds dør. Og imidlertid vil I vist ikke, at eders tro arbejdere skal savne sin løn og sammen med sine familier lide mangel. Eiheller vil I tage livets brød bort fra disse fattige Herrens smaa ude i missionsmenighederne, indtil en mulig forening kan komme istand. Nei, jeg er forfikkret om, at I vil ingen af delene. Eders gave er i dette tilfælde kun lidt forsinket, det tror jeg. En snar hjælp er vist ofte en dobbel hjælp; men bedre sent end aldrig. Det skulde være underligt om de mange kvindeforeninger til eksempel, hvilke før saa trolig har støttet vor indremission, nu for engangs skyld ganske har kunnet glemme den. Nu vel, vi faar se, naar de nu har holdt sine aarsmøder og delat sit udbytte. Lad os se, hvad Budbærerens kvitteringsliste vil si os, og fra hvilke hold gaverne kommer. En stor del af Haauges Synodes folk har været meget offervillige. Gud velsigne eder, kjære venner, og han hjælpe os alle at være rette glade givere, hvilke ikke trættes, indtil vi faar være med i den dyrebare og glade høst.

Eders for Kristus,

—Simon E. Hanson.

P. S.—Ovenstaaende har jeg skrevet ifølge opfordring af en overordnet, dog derfor ikke med mindre interesse.—S.

Herren giver visdom; af hans mund er kundskab og forstand; han gjenmer det bestandige gode for de oprigtige; han er et skjold for dem, som vandrer fuldkommelig, idet han bevogter rettens stier og bevarer sine helliges vei.—Ordsp. 2: 6—8.

Foreningsagen.

Der har ikke været skrevet meget i bladene om foreningsagen ved medlemmer af foreningskomiteen. Det maa ikke ansees som mangel paa interesse eller vil; men heller paa grund af et ønske om at faa høre fra andre hold.

Som komiteemedlemmer har vi talt, og jeg haaber, at vi, som endnu er ilibe, staar fremdeles enstemmigt ved det, vi har sagt i den sag. Det vilde ellers se ilde ud. Det randt mig imidlertid i tanke, at nogle ord nu ikke vilde være upasseligt. Medens enhver maa faa ha lov til at ha sin mening, lad os vogte os for hidsigt og hemmeligt partiarbejde, som faa ofte har gjort saa meget ondt og ført folk bag lyjet. Lad os prøve at behandle sagen aabent og ærligt og høre velvilligt hverandres mening. Det vil ha stor betydning til bevarelse ifra splid og rivninger.

Vi har foreningsagen paa bort program. Den har mange venner. Den er omfattet med tro og kærlighed af en stor skare af gudfrygtige folk. Det er værdt at lægge mærke til.

Er den god?

Vel er det sandt, at der ikke er noget specielt ord i bibelen, som befaler disse samfund at gaa sammen; men den lægger sterkt vægt paa, at vi skal bevare aandens enhed i fredens haand. Saa taler den alvorligt imod sønderstykkelse. Foreningsarbejde stemmer overens med Guds ord.

Saa ved vi alle, hvormeget skade og ondt kirkestriden har ført med sig.

Det er ogsaa let for alle at se, hvor stor nytte det vil være at staa sammen.

Trang og interesse for forening har vaagnet iblandt bort folk som aldrig før paa denne side af havet og den er i stadig tiltagende. Mange argumenter er ført imod forening, og jeg undres paa, om vi ikke omtrent har hørt alt, som kan leveres; men det synes ikke at være overbevisende.

Der er mange smaating ibeen og mange vanskeligheder at møde; men der er en ting

som har sig ober alt. Det er "kirkenes vel." "Kirkenes fermtid." For denne store sag maa personlige følelser og lokale interesser lægges tilside. Det var "kirkenes vel", det norske folks vel og fremtid i Amerika, som viste sig fra begyndelsen af for foreningskomiteen og stod for os som et manende fortaarn, medens vi kæmpede os frem imellem fjær og brændinger og var ofte frygtfuld for forlis.

Men er Gud med os? Ja, vi tror det. Lør vi med frimodighed bede Herren hjælpe os? Ja. Har vi ogsaa hans svar derpaa? Det skal vi ikke søge i en vis indre stemning eller følelse, men i Herrens ord. Gud vil samle sit folk paa Herrens ord. Er vi saa enige om Guds ords lære? Det har vi bekiendt. Som lutheranere bekjender vi: "og stemmer overens om evangeliets lære og til kirkenes fænde enhed er det nok, at man stemmer overens om evangeliets lære og sakramenternes forvaltning." I andre ting, som ceremonier og kirkesikke, staar vi som lutheranere fast paa, at de ikke udgjør en del af gudtjenesten. Derfor maa menighederne benytte sig af det, som bedst tjener til fred og orden. Saa slaar vi fast efter Guds ord paa, at menigheden er suverenitet i kirken, ikke samfundet. Vi er enig om at de forskellige naadegaver maa blive benyttede ifølge det aandelige prestedømme til fælles og gjenfærdig opbyggelse.

Ifølge Guds ord og vor lutherske bekjendelse har vi ogsaa mærket, at Gud har givet kirken et afløsningens embede. Skriftemaallet og sakramenterne bør flittig bruges.

Vi har fundet et vanskeligt punkt ved absolutionens plads. Her skal vi mærke, at opfatningerne er forskellige. Ogaa blandt os selv har vi delte meninger. Vi har sagt i vor konstitution, at nadveren ikke bør være betinget af absolutionen.

Prof. Gustav Jensen, lærer i prædikt theologi i Kristiania, siger om den ting: "I virkelighed er denne sammenhang mellem skriftemaal og sakrament en indre og nødvendig sammenhang; hvis ikke kirkenes handling var, maatte enhver enkelt retsaffen

kristen for Guds ansigt gaa ganske den samme vei, som kirken's handling tegner, og bedre bevis kan der dog ikke kræves for handlingens ret."

Saa længe en vigtig handling staar saa, at der er gode grunde for delte meninger, er det ikke da stedet at være hensynsfuld og taale hverandres meninger? Er det ret med vore personlige opfatninger bare at skrive i luften: "De handler imod Guds ord?" Religiøse fanatikere gjør det. Vor bekjendelse siger: "Vi pleier ikke at meddele Herrens legeme uden til dem, som forud ere prøvede og afløste." I punkt 4 c. af foreningsartiklerne har vi gaat saa langt, som vi magtet at komme i den sag. Vi mener at det punkt taler hensynsfuldt og indrømmer grunde for hverandres meninger.

Saa var det punkt 3 om ikke at ha samarbeide med reformerte og andre. Er det nødvendigt at gjøre saa stor staahet om det? Er det ikke omtrent saa vi har praktiseret i Gauges Synode? Vore menigheder vil ikke tillade os prestes at prædike reformert lære i vore menigheder. Er det saa bedre at faa en reformert prædikant at prædike den for os? Hvorfor ikke tage ordene i sin simple betydning?

Forresten saa kan vi være udsat for frygt for mange ting, og den, som er ræd, ser gjerne et spøgelse baade her og der, og naar en bliver forskræmt og skrimer saa skrimer andre med. Det gjelder derfor at blive klar over, at vi er paa den rette grund, som vi ogsaa kalder "den gamle grund." Saa langt, som vi endnu er komne, lader det sig eftervise. Frykten for, at vi som en minoritet i det nye samfund, skulde blive saa overset og tabt, er vel en uskyldig menneskefrygt, som vi ikke tør gjøre stort væsen af. Der bliver mange alfidige, kristelige mennesker i det nye samfund. Vi venter ikke paa nogen mishandling eller uretfærdighed.

Vi tror, vi skal tjene hverandre med de forskjellige gaver, som Herren har betroet de enkelte.

Vi gaar frem efter Herrens ord og saa lægger vi fremtiden i Herrens haand. Der

er mange farer for kirken. Dem kan vi ikke undgaa, enten vi bliver staaende som Gauges Synode, eller vi forener os med det nye samfund. Vore tider ere i Herrens haand. Gud hjælpe os og vore børn efter os saa længe verden staar! Saa kjære brødre og søstre i Gauges Synode, lad os forsøge paa at være ædrue og vise folk i denne tid. Tænk ikke bare paa, hvad det skal bli, om vi slutter os til foreningen; men tænk ogsaa paa, hvad vi kan vente, om vi nu vender os bort ifra vore troesbrødre og landsmænd, som vi har indbudt til forhandling om forening. Kan vi ikke saa være sammen alle? Kan du virkelig tro, at Herren vil se med mishag paa, at vi nu slutter os sammen? Tænk det vel over!

Kanste her er menigheder, som trænger at tage den sag op paanyt.

Eders i Herren forbundne ringe medarbeider,
—C. J. Eastvold.

Kredsmøde, foreningsdagen.

Turtle Mountain Kreds af Gauges Synode afholdt et kredsmøde angaaende foreningsdagen i Minot, past. Theo. J. Lunds kald, ifra den 11te—13de Januar.

Noget udsørligt referat ifra dette møde kan ikke gives, men kun et kort uddrag af samtalen. w

Som grunde for forening blev fremholdt: Indremissionen. Kræfterne spredes. Tre smaa menigheder paa et sted, som godt kunde været samlet i en. Presterne maa paa grund af de opsplittede forhold tilbringe meget af sin tid paa rejser, som ellers kunde været anvendt til studering eller direkte arbejde i menigheden. Slig har det været i de gamle settlementer og slig fortsættes der paa frontierne. Her vilde dette forandres, om forening kommer istand.

Gedningemissionen: Ogsaa her spredes kræfterne. Forening gjør sterkt. Meget er allerede bundet i Rinamissionen til eks. ved at der er oprettet en fælles presteskole. Kom forening istand, vilde saadan sammenslutning

ffe over hele Linjen haade her hjemme og paa hedningemarken. Vilde ikke dermed meget være bundet? Den kristelige barnefcole: Staar ikke denne for vor Lutherfke kirke faa vigtige fag langt tilbage iblandt os? Mange menigheder har nu næften ingen faadan fcole for fine børn. Kom forening iftand vilde barnefcolen uden tvivl faa et stort opfving. Menighedsfcoler kunde da oprettes paa mange fteder, hvor der ved fiden af de almindelige fcolesfag kunde undervifes i religion. Katolikerne har forftaaet betydningen af denne fag og har oprettet faadanne fcoler i fine menigheder næften overalt. De tyffe Lutheranere har ogsaa gjort en god begyndelse i denne retning. Meget vilde fifkerlig været bundet ved faaledes fom kirke og menighed at tage fig af børnenes undervisning og opdragelse og ikke overlade dette til den verdslige ftatsfcole, fom nu gjøres af mange forældre.

Lægmandsvirksomheden: Ja, vilde ikke denne faa velfignede virksomhed lide ffade og muligens dø ud paa mange fteder om forening fom iftand? Der er ingen nødvendighed for det. Svordan har det gaaet i Norge? Ingen kunde være mere imod lægmandsvirksomheden end ftatskirken i Norge paa Gauges tid og fiden mere og mindre ned igjennem aarene. Men har den formaaet at dræbe lægmandsvirksomheden i vort fædreneland? Ingenlunde. Aldrig har denne virksomhed floreret og havt faadanne rettigheder i Norges Land fom idag. Modftand og forfølgelse har kun ægget til famp og den gode fag har bundet feier. Skulde ikke noget faadant ogsaa være muligt i det paa-tænkte nye fampfund? Preftefcolen i det nye fampfund frygter mange for vilde komme til at drives i en altformegret høifirkelig aand. Men Gauges Synode ffal jo ogsaa være repræsenteret der med to lærere. Skulde vi da ikke tro, at disfe mænd vilde øve en velfignet indflydelse ved at gjøre gjældende de principer, fom G. S. ifær ftaar for.

Det blev ogsaa fremholdt, at denne fplittelse er meget ffadelig for den opvoksende ungdom, der ikke kan fe nogen grund for,

at vi norffe Lutheranere ffal ftaa faadan delt i mange fampfund. Følgen bliver, at mange figer farvel faade til menighed og fampfund.

Imod den paa-tænkte forening blev fremholdt og beløft ifra Kirkens hiftorie, at de ftore kirkefampfund ikke altid har virket mest til velfignelse. Medens kirken har gaaet frem i det hdre har den tabt i det indre. Et eksempel har vi herpaa i den katoliffe kirke. Geller ikke holder det altid ftik, at en ftor menighed eller fampfund gjør forholdsvis mere end de fmaa. Saa meget miffionsarbejde—indre og hdre—vilde neppe været gjort her i landet af de norffe Lutheranere, derfom de havde udgjort et fampfund, fom nu, da de er opdelt i flere. Den konfurrence, fom mere eller mindre med nødvendighed maa følge, naar der er flere fampfund, har gjort ftik til, at faa meget arbejde er gjort i Herrens vingård iblandt os.

Lægmandsvirksomheden frygtede man ogsaa for vilde hemmes og paa mange fteder dø, derfom forening kom iftand. Prefter vilde da ikke faa faa mange menigheder at betjene og faaledes vilde der blive mindre brug for nogen hjælp ifra lægmanden, selv om preften ikke havde noget imod en faadan virksomhed. Og faa blev der fremholdt, at der er en forffjellig aandfretning i disfe fampfund. De vilde ikke komme til at arbejde godt ifammen. "Lige børn leger bedft". Flere af brødrene fremholdt, at de ønskede at faa fortsætte fom de var vant til i Gauges Synode og kunde for fin famvittigheds ffylld ikke være med at opløfe G. S. og indtræde i forening med de andre fampfund.

Førft og fidft blev det dog fremholdt, at Guds villie maatte ffe, og at det gjaldt for enhver i høn til Gud at finde lys og flarhed i denne for vor kirke faa vigtige fag.

Sidfte dag af mødet antoges følgende resolution:

1. Da Gauges Synode har paalagt fine menigheder inden fampfundet at tage afgjørende beftemmelse i foreningsfagen til anfjundende fynodemøde dette aar, henftiller Turfte Mountain kreds til fine refpektive menigheder inden kredsfn at behandle denne

sag med alt alvor, og, dersom det skulde vise sig at menigheden staar delt, da hellere, end at afkomme rivninger og mulig splittelse, at tage god tid og udsætte sagen til senere.

2. Ligeledes opmuntrer Kredsen menighederne til at fremlægge foreningsagen for Gud i alvorlig bøn, at Herren selv maa faa lede og styre dens bestemmelse sli, at hans villie maa ske.

3. Kredsen tror, at det vilde være gavnligt om der ved næste synodemøde nedfattes en komite, der, om det krævedes, skulde arbejde for en bedre forståelse mellem de forskellige synsmaader paa foreningsagen inden samfundet.

4. Da den frie lægmandsvirksomhed inden samfundet paa mange steder synes at gaa tilbage i det senere opmuntrer Kredsen baade præster og lægbrødre paa det alvorligste i ord og gjerning at fremelske denne for vort samfunds liv og velfærd saa vigtige sag.

Tilstrods for det kolde veir var ganske mange præster og lægbrødre samlet til dette møde. Tiden benyttedes godt enten med samtale om foreningsagen eller prædiken, bøn, sang og formaning.

Tilstede af Kredsens præster var: Lund, Gøvland, Stueland, Bakke, Mune, Falkanger og undertegnede. Pastor S. Rønne af den For. Kirke, L. F. Gulligson af Synoden og N. Nielsen af Trifirkens var tilstede ved mødet en del af tiden.

Saa er da ogsaa dette møde tilende. Saa her, at det ikke var forgæves. Maa Herren selv faa styre vort sind og hjerte, saa farer vi ikke vild. Det give Gud for Jesu skyld.

—D. G. Elstad, sek.

Brev.

Medicine Hat, Can., 15de Dec. 1915.

Jeg vil herved faa sige saa mange tak for al den gode læsning vi har faaet i "Buddbæreren" ogsaa det sidste aar. Jær takkes for de herlige prædikener. De taler og betænelser som vi fik fra vor kjære formand

Ganjons begravelse var ogsaa ndmærkede. Jeg er saa glad saalænge vort kjære blad kommer under navnet Buddbæreren. Og saa er vi saa glade saalænge vi faar høre og bruge det kjendte og kjære navn Gauges Synode. Jeg vil bede om Lov til at faa sige lidt om den meget omtalte forening. Jeg tror at ogsaa vi kvinder bør have ret til at sige vor mening om sige ting. Vi har havt vort kirkelige hjem i dette kjære samfund nu i 60 aar og har der nydt meget godt baade til legem og sjæl og Gud har velsignet vort samfund storligen og derfor bør vi takke og love hans navn og være fornøjet hvor vi er.

Men vi lever i en urolig tid og der er næsten ingen ting som faar være i fred og saa er vel tiden kommen ogsaa for vort kjære samfund at det ikke faar være i fred længer. Men vi behøver vel ikke at bryde op vort eget hjem og gaa og bo hos vore naboer for at holde fred med dem? Vi kan vel agte og elske dem som naboer, brødre og søstre uden at flytte til dem; thi alle føler eller burde føle bedst i sit eget hjem. Og jeg er forvisset om, at vi har ret til at beholde vort eget kirkehjem baade for Gud og mennesker. At holde samtalemøder sammen er baade ret og godt og det kunde være forening nok.

Det bliver vist et underligt samfund, naar en del vil have alle disse statskirkelige ceremonier og prestekleder og andre vil ikke have eller bruge disse ting. En del vil have et og andre noget andet, det maa da blive et forvirrings samfund. De som liker og absolut maa have disse unyttige og høifirkelige greier kunde være for sig selv og Gauges folk som aldrig har ligt det eller brugt det kunde ogsaa faa være for sig selv.

Det er mange som siger, at det er Guds villie at forenes ogsaa i det ydre, men det kan nok være, at Gud tillader det til en prøve for vort samfund. Det vil saa gjerne blive noget stort og det er der formeget af før. Jeg tror der er mange oprigtige sjæle som ængster sig ved en saa stor forandring og aldrig vil føle sig hjemme mere.

Sermed vil jeg tilføje alle et glædeligt og velsignet nytår i Jesu navn. Jeg haa-

ber at Herren vil hjælpe os vel frem til den evige sabbatshvile som er tilbage for Guds folk. Kjære, bed for os som er saa langt bort eller paa en udkant af samfundet.

En meget venlig hilsen fra eders mod det himmelske Kanaan stræbende

—Mrs. B. D. Gill.

Foreningsforberedelse.

Saa, der maa være en forberedelse til alle ting, og nu har tre samfund i mange aar stræbet dermed. Meget tid og arbejde er ofret paa denne forberedelse, saa nu er vi i tiden snart inde til en endelig afgørelse. Det maa da komme til et enten eller. Uendeligt med dette norske folk, det har ikke været stillestående folk. Nei, heller et uroligt folk. Arbeidsfolk, stræbsomt, tænkende folk, et folk med baade vilje og mod. Det har vi set og saa her. Lad os sammenligne dem med en livlig barneflokk som leger tilfaldende, saa skal de bygge et hus, men saa blir der snart uenighed imellem dem, ja, de blir sinton paa hverandre, saa ryger de sammen og river huset ned, og saa springer de hver sin vej. "Hvad bliver der saa af dette? So, siger den ene: jeg og du skal bygge et hus her, saa har vi fred, vil intet have med de andre at gøre, og paa den maade saa blir der uenighed og adskillighed, og ud af dette springer der op mange bygninger. Men saa om en tid lægger stormen sig og saa tænker dette norske folk, naar de ser paa alt dette, spørgende, hvad kan her gøres? So, de sætter sin tanke i udøvelse, gaar til hverandre og hilser goddag nok saa venligt; thi nu er de alle baade træt og kjed af alt dette elendige stræb, og saa spørges der: kan vi ikke nu forenes igjen, og være gode venner, bygge og bo tilfaldende som brødre og ikke rive ned paa hverandre mer? Noget lignende har det norske folk handlet her i dette land. Her er dog nu noget som vi alle bør glæde os over, og det er, at disse adskilte folk begynder at indse, at dette er ikke ret, at leve paa denne vis, og at denne tingenes

tilstand har forandret sig saa meget, at de nu kan hilse paa hverandre som venner; omgaes og tale hverandre, ja, synge og bede sammen, have fællesmøder, bytte prækestol, osv. Dette burde fylde os alle med glæde og tak. Jeg for min del glæder mig mere over dette end over den store forening, som en del synes at være saa begejstret over; saaledes kan mit syn være, en anden ser det lidt anderledes. Godt vilde det være, om vi kunde tale hverandre og rette lidt paa det som vrangt er. Jeg har gennemlæst fælleskomiteens rapport. Der er vist meget godt i den, de har haft et stort arbejde, dog finder jeg et par steder ting, som jeg maa storligen undres over; at saa mange dygtige mænd at tre samfund kunde enes om. Saa, vover du dig til at sige noget slegt? Saa, det gjør jeg. Vistnok er jeg ingen lærd mand, det kan alle se af min skrivelse, men jeg har dog gennemlæst testamentet og der finder jeg intet i Jesu lære som kunde give denne komite nogenlags støtte eller grund til en saadan fortrolig forening, som vi finder her i artikel 3. Den lyder saa: "De tre samfund lobe hverandre med alt alvor at følge den regel ikke at have forskelligt samarbejde med reformerte og andre, som ikke deler samfundenes tro og bekiendelse." Dette gaar over min forstand, burde have gaet langt ind i prestens. Nei, i testamentet finder jeg netop det modsatte. Du kan selv, kjære læser, have den fornøielse at lede de steder op. Jeg skal bare lede din din opmærksomhed hen paa et eneste sted, nemlig Luk. 9: 49—50. Jeg frygter for, at vi lutheranere tænker for meget godt om os selv og ser ned paa andre, medens Jesus vor Frelser elsker os alle. Det andet sted som jeg finder noget betænkeligt er artikel 4 under c. Det offentlige skriftemaal den burde efter min forstand være mere bibelsk end den er.

Naar en prest bliver indsat i en menighed som hjaelsørger at forkynde Kristi evangelium og forvalte naademidlerne, de høieste og kostbareste skatte menigheden er betroet, har ikke menigheden da ret til at tro, at

den kirkeordning som bruges i det samfund den tilhører og den prest som de nu fik staa paa bibelens grund. Men hvad slags grund vil du kalde dette, bibelgrund, flippegrund eller sandgrund, eller hvad. Det lyder saa ledes: "Det offentlige skriftemaal og absolution i forbindelse med nadveren bør forrettes efter menighedens bestemmelse enten ved at tilsige syndsforladelse til den enkelte med haandspaalæggelse eller tilsige den til alle under et uden haandspaalæggelse." Her ser vi at menighederne skal staa med dette efter sit eget vet. Intet holdbart at holde sig til. Presten har her intet at sige, men han skal være i menighedens haand, ligesom fivet i vinden høje sig efter som den blæser. Kjære, hvad vil dere kalde den grund? Jeg kalder det ingenting. Og da maa det nærmest blive som kjærringen ja: "Aa ja," ja hun, "dæ æ naa eit laust fodaapænne dæ og, ja men æ dæ saa."

Vi har nu en tid hørt dette, at nu er de enig om læren. Undersø hvem som har staaet af paa vildfarelsen. Jeg for min del har nærmest tænkt, at det er vist ikke saa svært meget som holder disse samfund adskilt. Jeg synes vi kunde anvende fortællingen om de to prester som mødtes paa toget, de tilhørte hver sin kirkeafdeling. Ganske snart begyndte de to at drøfte sine forskellige kirkestandpunkter, og før de vidste af, var de ret oppe i en diskussion, saa bare fillerne søk. En vantro fritænker sad i nærheden og hørte paa. Endelig rejste denne sig, gik bort til de to som diskuterte, og sa: "Mine herrer, hvorfor trætter I om saadant gammelt tøv? Der findes ingen saadan Gud og ingen saadanne ting som dette I taler om." Men da fik trætten en brat ende. Med engang var de to prester i den skjønneste enighed og de gik i fællesskab løs paa fritænkeren, der snart fik sinde ud, at han var en daare. Jeg tænker mig, om der brød ud en almindelig forfølgelse mod de kristne, da tror jeg dette mit og dit vilde staa en brat ende. Og da vilde vi se, at der findes bare et parti af kristne iblandt vort norske folk. Kan ikke forstå mig paa alt dette foreningsstræb.

Såfor ikke glemme bort daarskab og staa arbejde mere ihærdigt for sjæles frelse. Men ikke dette vilde lønne sig bedre. Jeg har tænkt mig en ting, Gauges Synode burde gjøre, sende to dygtige mænd ud over det hele samfund og fremlægge for menighederne greit og klart alle grunde baade for og imod forening, og naar begge sider var skildret klart, staa folk kunde læse det med store bogstaver, staa var det for menighederne at stemme over disse ting og bruge lidt af sit eget vet.

Saa tilslut en kjærlig hilsen til brødre og søstre fra en ringe medstrider for kronen. Kjære venner, vi har dog det bedste tilslut.

Broderligst, —S. Norstad.

Den teologiske forening.

Tirsdag den 11te Januar mødte foreningen for første gang i 1916. Det emne som var oppe for behandling var: "Således kan unge mænd vækkes til interesse i det kirkelige arbejde." E. R. Malmin indledet samtalen. Særlig fremholdt han unge mænds evner og i hvilke retninger deres lyt helst stod. Han udkastet tre spørgsmaal:

1. Er unge mænd villige til at ta aktiv del i det kirkelige?
2. Står man appelleret til de unge mænd?
3. Hvad har kirken at gi dem af arbejde, om de kommer?

"Den store feil," sa han, "er, at de unge mænd saatsige ingen del har staaet i arbeidet, og en virkelysten ungdom blir kjed af intet at bestille og gaar did, hvor han kan finde udløb for denne sin virkelyst." Til at afhjælpe feilen foreslog taleren blandt andet, mandeforeninger, hvor de unge mænd, ligesom pigerne i pigeforeningerne, arbeider forskjellige ting og at udbyttet af disse skal gives til de forskjellige veldædige stæmede.

E. Ulring, D. Aune, E. Espelien og S. Gjerdet deltog i samtalen.

Den 18de Januar var en merkedag for foreningen; thi missions Landahl var da

tilstede og gav et foredrag, som længe vil have i medlemmernes minde.

"Paa hvilken maade skal vi bedst kunne bringe menneskeheten det glade budskab," var hans emne. Ved mange personlige vidnesbyrd og eksempler, især fra missionsmarken, blev themaet hypperlig behandlet, og foredraget overordentlig interessant.

En del spredte citater vil give læseren en forstaaelse af dets indhold.

"Først, brødre, lad os lægge vinn paa at kjende os selv, for da først kan vi gjøre effektivt arbejde. Vi maa kjende vore feil, og med digteren siger jeg: "Det første visdomsffridt er at kjende sin egen daarlighed." Men der er ogsaa meget godt ved os mennesker, og det maa vi ikke slaa brag paa; det hæmmer ens arbejde at se bare det mørke i en selv i verden, og glemme det gode Gud har givet os. "Svad har vi som vi ikke har annammet, osv." Atsaa vi bør se ogsaa det gode, og det uden at rose os selv; thi Gud har givet os det. For det andet, at vi kjender budskabet, at vi kjender Guds uendelige Kjærlighed, og at Jesu Krikti evangelium er en kraft til saliggjørelse. Na—jeg har set hedninger saa lavt som et menneske kan komme, og de samme mennesker forandret til nye skabninger, ved hjælp af evangeliet. — Budskabet—hvilken religion, hvilken kraft! Har vi ikke fremgang i arbeidet, er det ikke Guds ords skyld, men vor egen; det kan bli saa med os, at det vi siger blir kun tul og væv istedetfor det livgivende budskab fra Herren. Vi har en kraft til salighed, budskab, vi har intet at frygte, hverken djævel eller menneske.—O Kina, dersom nogen rører et postbud er han dødens. Uniformen er det hellige ved ham. Vi har vor "uniform", Jesu Krikti rustning, og de den som rører os eller peger fingre ad os.

For det tredje, lad os for alting lære at kjende verden, som vi skal være iblandt.

Forfyndelsen maa ikke mangle salt; naar nationen trænger salt saa faar den fat i en Hans Nielsen Hauge, og satte ham løs til at gjøre salt.

Sagte—sagte. Et kinesisk ordsprog siger: "Ved at gaa for fort kommer du til at gaa sagte, men ved at gaa sagte kommer du til at gaa fort."

Som missionær har jeg været blandt opiumsrøgere, med fannierne, osv. Doktoren maa ha greie paa sygdommen, kjender han ikke den, kan patienten dø i hans hænder. Lad os lægge øret til verdensbrøstet, naar det løfter sig og stønner af smerte.

Feilen ved os missionærer har været, at vi fortalte hedningerne, hvor dumme de var i at bede til afguder; men det er saa med os mennesker, har vi intet bedre at fortælle, klemmer vi paa med at snakke om folks feil. Jeg gjorde saadan nar af hedningerne mange gange, da jeg først begyndte, at store skarer satte i at le, ja hele forsamlingen lo af sin egen daarskab, men latter frelser ingen. Begynd hvor Herren begyndte, "Jeg er Herren din Gud," En fand Gud, ham tilbed og ingen anden; eller med Jesu ord, "Kommer til mig," osv. "Jeg er ikke kommen for at ødelægge, ikke for at gjøre nar og lægge byrde til byrde, men for at frelse." Der, brødre, er pladsen til at begynde, indbyd den syge, fattige, elendige til ham, hos hvem der er hvile. "Sammet" maa fremholdes. Vi frelser ikke verden med at hamre paa med, hvor daarlig du er. Børn som faar bare ris, gaar det galt med. Er der noget som skal frelse verden, er det evangeliet, som til vor Herre, og naar du er kommet, blir der nok lov ogsaa.

Indbyd dem! Undervis de søgende! Tag vare paa kundskaben! Lad forfyndelsen være en fremadffriden i sandheden! Planlæg arbeidet, saa det kan vokse. Vind ungdommen, børnene! Brug forstaaeligt jprog, det er ikke det storlagne, som vinder. Fremstil sandheden! Ali alt for alle! Tal ikke over hovedet, men til hjertet! Gaa med frimodighed ind i gjerningen.

To ting har jeg lært paa marken: 1) Gud, han skal feire. 2) Jesu Krikti evangelium er en Guds kraft til saliggjørelse. Gaa i Herrens navn, og I skal feire!"

—C. R. M.

Pastor M. A. Dahl.

Det var ganske ubentet det budskab kom juledags aften, at pastor M. A. Dahl netop var afgaaet ved døden. De allerfleste vidste ikke engang, at han var syg. En uge tidligere læste han med konfirmanterne i to af sine menigheder og stansede natten over i den ene for at prædike den følgende dag, som var søndag før jul. Om morgenen følte han sig dog saa daarlig, at han ikke var istand til at prædike, men var dog ikke værre end at han kjørte hjem igjen paa eftermiddag. Mandag følte han sig ikke vel, men var dog oppe. Tirsdag tog sygdommen til, og de tilfaldte læger kunde intet gjøre for ham, hvorfor det blev bestemt at tage ham til hospitalet i Warren, Minn., om de muligens kunde gjøre noget for ham der. Han led ingen smerter, men lægerne troede det var en hjerne sygdom, han led af. Vedtaget af sin hustru og to medlemmer af sin menighed blev han bragt til Warren nat til Torsdag. Han fandt sig den første dag paa hospitalet og sagde om aftenen godnat til sin hustru; men ud paa natten blev han bevidstløs. Efter nøiagtig undersøgelse og observation en hel dag erklærede lægen sygdommen for at være en hjerne sygdom, som var kommet paa langsomt, og at han var ude af stand til at gjøre noget for ham.

De to sidste døgn laa han bevidstløs. Lidt efter lidt blev han lam paa den ene side, og Lørdags aften kl. 7½ sov han hen.

Noget over en maaned før sin død blev han kastet ud af en buggy i Fergus Falls, idet heften blev stræmt og løb løbsk. I faldet forsløg han sin ene skulder, saa han var daarlig efterpaa. Lægen erklærede dog, at dette fald intet havde at gjøre med hans sygdom, uden at det maasse kunde have paaflundet den lidt.

Begravelsen foregik fra Afta Torsdag den 30te December. Pastor G. C. Gjerstad læste et skriftstykke og holdt bøn i huset. I kirken holdt først pastor M. S. Dohre en kort tale paa engelsk og læste afdødes biografi. Derefter talte pastorerne J. R. Sassefson og J.

J. Melom paa norsk og D. M. Sanjon paa engelsk, hvorefter forte hilsener og afskedsord blev frembaaret af pastorerne M. R. Dahle, S. R. Amudsvig, M. B. Ginderlie og en amerikansk prest paa stedet, past. Simmons, samt pastor G. C. Gjerstad. Past. D. S. Elstad, afdødes svoger, frembar tilslut familiens tak til alle for udviist deltagelse og hjælp.

Imellem talerne sang menighedens sangbøker og en oktet fra en af hans menigheder paa landet flere sange.

Liget blev derpaa bragt til Battle Lake, Minn., hvor afdødes broder og søster tidligere er begravet. Past. G. C. Gjerstad, som havde været kjendt med Dahl fra hans første aar i Amerika, fulgte med derned, ligeledes blev pastor J. M. Johnson fra Fergus Falls med.

I kirken i Battle Lake holdt først pastor J. M. Johnson ligprædiken, hvorpaa stedets prest, past. Sandanger af Frikirken holdt en kort tale. Gamle pastor L. Moen talte derpaa nogle ord, hvorpaa pastor G. C. Gjerstad talte tilslut. Past. Sandanger forrettede ved graven.

Anton M. Dahl var født den 16de August 1855 i Skiftvedt, Smaalenenes amt, Norge af forældrene Anders Larson og hustru Marie født Erikken. Her levede han sine barndomsaar og blev konfirmeret i 15 aars alderen. I de følgende aar gled han lidt efter lidt bort fra sin daabspakt, omendstjunt han udvortes levede et pent og ærbart liv. Men i 22 aars alderen kom han til omvendelse og liv i Gud, og hans lys blev fra nu af at tjene Herren.

I 1880 udbandret han til Amerika og tog ophold hos sin broder i Otter Tail Co., Minn. Her sluttet han sig til Gauges Synode og deltog med de troende i opbyggelsesarbeidet baade med tale og sang.

Høsten 1887 blev han optaget i den teologiske afdeling ved Red Wing seminar, hvor han tog afgangseksamen vaaren 1890. Samme høst reiste han tilbage til Norge for at besøge sine forældre, hvor han forblev i tre aar.

Efter sin tilbagekomst hertil virkede han en tid som emissær, indtil han om sommeren 1895 blev ordineret til prest paa kald fra Trempealeau Valley og Curron Valley menigheder, Jackson Co., Wis., og Roche a Cree menighed, Adams Co., Wis. I dette kald virkede han i 13 aar til vaaren 1908, da han antog kald til Cando, N. Dak. I 1911 flyttede han til Ada, Minn. paa kald fra Trefoldigheds menighed, Ada, Minn. og Vandstad mgh., Perley, Minn. Senere overtog han ogsaa betjeningen af Zebnater mgh. ude paa landet.

I 1896 indgik han i ægteskab med Lina D. Elstad, Franklin, Minn. Deres ægteskab blev velsignet med seks børn, som nu med sin moder begræder tabet af en søn og kjærlig ægtefælle og fader, som baade ved sin tale og sine handlinger viste, at deres time-lige og evige velfærd laa ham paa hjerte. Herren, som har sagt, at han vil være de faderløses fader og enkers forsvær, trøste og styrke dem i morgen!

Pastor Dahl var en mand med et meget elskeligt væsen, altid munter og venlig og villig til at gjøre tjeneste, hvor det forlangtes. Han var en alvorlig, klar og grei prædikant, og i det private havde han en evne til at omgaaes og tale med folk som faa. Han var meget samvittighedsfuld i at varetage sin kaldsgjerning, saa han havde en travl arbejdsdag. Han nævnte af og til i det senere at han vel om nogle aar maatte nedlægge sit embede for at faa lidt mere ro paa sine gamle dage; men Herren gjorde det anderledes. Han tog ham hjem til hvilen lige ud af hans travle virksomhed. Vi spørger over tabet; men vi bøier os for Guds villie og takker ham for, hvad den afdøde ved hans naade var og fik gjøre, medens han var iblandt os. Fred med hans støv, velsignet være hans minde! —E.

Jul i Bethesda gamlehjem, Chicago.

Endnu engang fik vi erfare julens høitidelighed. Endnu engang gjenlød den sagte

stille fusen af julenattens engletoner gennem salmesang og klokkelang.

Ogsaa her ved Bethesda fik vi erfare juleglæden i betragtning af evangeliet om den alt opofrende kjærlighed som kom til os gennem barnet i krybben.

Naar hjemmet er pyntet, lysene tændt og julebordet dækket, saa maa denne indre bevidsthed om den himmelske gave til forat skabe den rette høitidsstemning. Den lægger sig som en glorie over det hele, og alle føler vi: Det er jul!

Vi fik det travelt med at tage imod gaver, pakker og breve med hilsen om en glædelig jul for de gamle, saa vi blev nødt til at koste lidt særskilt paa for at efterkomme vennernes opfordring. Og glad var vi for at kunne gjøre det.

Spisefalen og forsamlingsrummet blev pyntet rigtig vakkert.

Juleaften, da bordene var dækket med risengrød, kager og frugt, kom forsamlingen ind med Rijs Gildur Baade i spidsen, medens de sang: "Gvor salig er den lille flok, som Jesus kjendes ved". Med taarer i øinene satte vi os ned og nød den deilige aftenmad i høitidelig stilhed. Derpaa læste vi Ej. 53, og da andagten var over, blev stemningen ligesom overstrømmende, saa flere rejste sig og udtalte sin glæde og tak til Gud og mennesker for den deilige juleaften. Flere julevers blev sunget og efterat kaffen var serveret rundt uddeltes julegaver med kort og pakker som hilsminger fra forskjellige venner udenifra.

De gamle var meget opmuntret: Dette er den bedste jul, vi har haft, mener en som har været paa hjemmet fra først af. Og en som har kommet hid i det senere siger: Jeg har ikke haft sliq jul paa mange aar! Jeg maatte bare tænke paa julen med mine børn. Stakkart! Nu er mand og børn døde og hun alene tilbage, en fjelden elskelig fjæl! Føles det ikke godt, venner, at kunne være til lidt opmuntring for en saadan.

Vi brød op efter at have indbudt hverandre til fælles middag paa juledag.

Vi har modtaget saa meget høns, smør,

fleff og preserve ifra landet, frugt, kaffe, kager og candy fra byen, saa det var ikke banalt at indbyde til festmaaltidet.

Det var fornøjeligt at titte ud gennem vinduet julemorgen. Naturen havde klædt sig i julebragt. Det er sjelden her at se sneen lægge sig ned saa rolig, blød og ren som denne nat.

Medens vi sad ved frokostbordet julemorgen spillede Frelserarmeen sine deilige julesalmer udenfor bore døre. Vi sad længe ved middagsbordet juledag. Vi holdt dagens andagt ved bordet, læste evangeliet og sang julesalmer, medens vi ventet paa kaffen; men da var det heller ikke længe, før huset gjenvæld af ungdomsang og taler. Det var Bethel menigheds Luther League. Og saa denne jul var disse unge elskværdig nok til at glemme sig selv i erindringen af bore gamle, kom her med sang og munterhed og en gave til hver.

Tredie juledag havde vi opbyggelser her ved pastor C. G. Selslem. Vi er særlig glad i denne kjære broders besøg, der ved sin erfarenhed i kristendom som forkyndelse kan fremlægge sandheden i aands og krafts bevisning, jaabel ved forkyndelsen i forsamlingen som ved privat samtale med den enkelte.

Nytaarsaften samledes vi igjen til fest for at sige farvel til det gamle aar. Vi havde den hygge og glæde at have Bethesda foreningens formand P. E. Erikson med os den aften. Han ledet andagten og efter maaltidet læste han den 23de Salme og knyttet i velvalgte ord en tale til det oplæste. Istedesfor at opregne enkeltheder skal jeg kun sige: Det var en hyggelig aften! Efterat have takket for alt godt i det gamle aar og ønsket hverandre alt godt i det kommende, lagde vi godnat, og overlod til den ydre verden at vaage over aarskiftet.

Nytaarsdagsaften afsluttede vi med den 103die Salme: "Min sjæl lov Herren og alt hvad i mig er love hans hellige navn". Førstend vi brød op fra aftensbordet frembragtes indbydelse fra bestyrerinden ved Diafoniskehjemmet, søster Ingeborg Sponland. Som svar drog saa mange som kunde anden

nytaarsdag over til vor gode nabo for middag og festligheder gennem den ganske dag, medens de kom hjem igjen med nyt mod og en gave til hver ovenikjøbet.

Jeg haaber redaktøren vil finde plads for min beretning. Den blev lidt dryg, det er sandt det; men jeg tror, det er mange, som liker at høre fra os, og vil glæde sig med os i bevidstheden af, at juleevangeliet og juleglæden naaede ogsaa frem til Bethesda Gamlehjem i Chicago. Herren være først og fremst takket for alt! Takket for jul i hjerte, hus og hjem; men vennerne skal ogsaa ha hjertelig tak! Tak for forbønner, for hver en kjærlig tanke, for julegaver og øfner!

Vi har overbældet af alle de gode gaver, som regnede ind over os. Vi synes, vi er saa lidt værd alt dette! Det styrker os ogsaa i troen og haabet om kommende dage. Den Gud, som var paa fædrenes tid, paa Moyses tid, paa Frankes tid, er ligedan idag!

Maatte vi kunne takke ham med et liv til hans ære. Vi føler os ogsaa overbeviste om, at han vil velsigne rigelig alle bore belygere med ny naade i det nye aar. Herren har saa mange maader at komme rundt paa: "Vei har du alle fæder, dig midler fattes ei. Kun naade du udbreder. Kun Ihs er al din vei."

Paa Bethesda Gamlehjems vegne:

Marie Rigtad,

2244—46 Sadding Ave.,

Chicago, Ill.

Kinamisjonen

Kjære venner:—

Da mange af eder har læst Amanda Engleslands breve igjennem "Buddbæreren", kan det være af interesse at saa høre lidt mere om hende.

Sun kom til Kina iyt aar siden. Blev ansat ved pigeskolen i Laohokeo, hvor hun arbeidet saa længe hun havde kræfter.

Nu er hun ikke her mere. Sun har

gaat til Jesus. I over tre aar har hun kjæmpet med den frygtelige sygdom, tæring. Svorledes hun har holdt ud, har gaat over alles forventning. Det er ikke saa let at lægges tilside ifra det arbejde som er blevet en saa kjær. Gæller ikke er det saa let da at tænke sig saa langt, langt borte ifra de kjære i hjemlandet. Det var hendes haab og længsel at saa blive saa bra, at hun kunde saa gaa hjem til Norge. Men Herren havde noget bedre ivente for hende—hun fik gaa hjem til det himmelske land.

Naar den "hvide ulv" kom til Raaholmo for næsten to aar siden, og vore venner maatte flygte derifra, da var Wijs Englesland saa daarlig, at hun maatte hæres ned til baaden. Den tid længtet hun efter at saa fare herfra og saa være men sin Frelser. Men eftersom hun blev bedre begyndte hun at klynge til livet igjen og leve i haabet om at saa komme hjem til sine kjære i Norge.

I sommer, naar vi var sammen paa fjeldet, var hun undertiden saa bra, at vi begyndte at undre os over, om hun muligens kunde blive frisk igjen. Men paa veien ned ifra fjeldet indtraadte en ivær forandring, skrives der. Bryttet begyndte at arbejde saa voldsomt og holdt paa sliq hele natten. Paa morgenstunden stilnet det af og hun sovnet ind. Naar hun vaagnet igjen, saa hun saa lys og lykkelig ud. Naar hun blev spurgt om hun troede Jesus snart vilde komme og hente hende, svarede hun: "Na, om han bare kom snart. Jeg er jo netop nu blit saa lykkelig, saa lykkelig. Endelig er dødens lykke kommet ogsaa til mig. Nu ber jeg bare om snart at saa slippe herifra. Jeg har forset's Gud og jeg har min Frelser's Gud og jeg har nok. Jeg har altid indtil nu været saa ulykkelig ved tanken paa døden. Jeg troede det vilde blive saa haardt, saa grusomt haardt. Nu er det ikke mere saa. Nu er det borte. Gud lod mig saa lov at begynde paa livet igjen. Men jeg mødte bare skuffelser hver dag. Jeg havde glemt, at livet var bare skuffelser. Det maatte vel først til, før jeg kunde saa lykken jeg nu har faat. Nu har jeg bare forset's Gud og min

Frelser's Gud, men jeg har nok. Vil saa gjerne herifra nu, thi jeg har faat det saa godt, saa godt. Jeg er saa lykkelig, saa lykkelig. Jeg bare ønsker Jesus vilde komme snart." Den sidste nat sa hun til hende som opbartet hende: "Svorfors lægger du dig ikke? Du maa være saa træt, saa træt. Jeg har det saa godt, jeg er saa lykkelig."

Nu er kampen over! Nu er seiren vunden! Svor inderlig godt det var at saa høre om den "lykke" som kom til vor ven.

Kjære venner, vi er alle paa vandring igjennem livet, og før eller senere kommer vi til enden af vor vei. Maa ogsaa vi møde "dødens lykke", om vor vandring ligger den vei. Lad ogsaa vor høn være, "Na, om han bare vilde komme snart." "Ja, kom, Herre Jesus." Tænk hvilken dag, hvilken dag!

Eders i Herren,

—Carrie Olson.

Fra Arbeidsmarken

Pastor J. J. Lee som har antaget kaldet efter pastor Knudsen ved Madelisse, Iowa, lænker at blive færdig til at flytte derud frempaa vaaren.

Vor Frelser's menighed i Sandwich, Ill., stemte for vedtagelsen af foreningsartiklerne, for vedligeholdelse af Jewell Lutheran College og for co-education.

Bethel menighed, Story City, Iowa, pastor Paulsruds kald, stemte for forening med indtagelse af et par punkter i de foreliggende foreningsbetingelser.

Gauges menighed, Norway, Ill., stemte ikke i foreningssagen og i spørgsmaalet om co-education. Der stemtes for vedligeholdelsen af Jewell Lutheran College som før.

Riverside menighed, Dawson, Minn., holdt sit aarsmøde den 5te Februar. Den stemte imod at sælge eller nedlægge skolen i

Jewell, Iowa. I foreningsspørgsmaalet stemte 23 for og 37 mod forening.

Dr. teol. Olaf Moe, lærer i nytestamentlige fag ved Kristiania universitet, har antaget kald som prof. Odlands eftermand ved menighedsfakultetet. Dr. Moe er i sit 40de aar og er en meget dygtig lærer.

I Newark menighed, Newark, Ill., blev foreningsartiklerne og konstitutions udkastet enstemmig antaget. Der stemtes for, at Jewell Lutheran College fortsætter som før, men mod co-education ved Red Wing Sem.

Prof. Wee som fulgte med gleeflubben paa dens sangfærd i to uger før Jul, reiste, da han var færdig dermed, til Kalispel, Montana, hvor han tilbragte juleferien. Han kom tilbage til Seminariet i Red Wing den 12te Januar.

Plattville menighed ved Plattville, Ill., antog enstemmig foreningsartiklerne og konstitution for det nye samfund. De stemte for fortsættelse af Jewell Lutheran College og for co-education ved Red Wing Seminar, om det kan gøres uden ekstra udgifter.

Kandidat S. R. Engelfad som i flere aar har virket med Guds ord blandt store og smaa i flere af menighederne i Missouri Slope kreds, havde sidste høst det uheld ved en "runaway" at blive slemt forslaaet især i den ene skulder, saa han maatte reise til et hospital i Minneapolis, hvor han blev i flere uger. Nu er han dog meget bedre og ventes snart at kunne optage arbeidet igjen.

Søndagen den 9de Januar 1916 var en høitidsdag for Mamre menighed af Gauges Synode, Bowman county, N. D. En stor forsamling havde samlet sig paa indbydelse af Mr. og Mrs. John Sabe til at være med og fejre bryllup. Da blev pastor Peder D. Løvseth egtviet til Cornelia Josephine Sabe. Om aftenen var der bønne- og vidnemøde; mange af bryllupsgæsterne deltog og nedbad Guds velsignelse over brudeparret, samt over virksomheden derude.

Trefoldigheds menighed, Ada, Minn., afdøde pastor M. M. Dahls kald, stemte som følger: mod nedlæggelse af Jewell College, for co-education med den betingelse at synoden ikke bygger mere, førend de har penge dertil. Menigheden stemmer mod forening uden nogen betingelse.—T. A. Ziffan, sek.

Der bliver et indremissionsmøde afholdt den 15de til 17de Februar i Sac qui Parle menighed, pastor Barstads kald. Nu kommer bestyrelsesmedlemmerne hundreder af mile, somme af dem. Lad os blive glædet ved at se hvert eneste kald i kredsens repræsenteret. Kom med høn om at vi alle maa blive vort missionskalds ansvar og anledninger bevidst.—I missionens interesse, S. S. Lee.

Martin Ulvestad 50 aar.—Vi hidsetter følgende fra "Tacoma Tidende": Martin Ulvestad feiret Suleaften sin 50-aars fødselsdag. "Tacoma Tidende" sender ham de hjerteligste lykønskninger i anledning dagen. Fra paalidelig kilde kan vi meddele, at Mr. Ulvestad i løbet af kommende aar agter at paabegynde udgivelsen af et illustreret kvartalmagasin af historisk art. I de første aargange vil han væsentlig behandle nordmændene paa Stillehavskysten. Magasinet's navn blir "Norst-Amerikaneren."

Missionær Landahl tilbragte tiden fra 14de til 19de Januar i Red Wing. Han talte flere gange for studenterne og andre ved skolen, og paa Søndag talte han to gange i St. Peters menigheds kirke, hvor offer optoges til kinamissionen. Missionærens besøg i Red Wing var særdeles hjært, interessant og opmuntrende. Det er virkelig løstende at høre om Guds store gerninger blandt hedningerne af en som selv i saa mange aar med stort held har virket iblandt dem og som kan skildre tilstanden og arbeidet paa en saadan kristelig og levende maade som Landahl kan.

Chicago kreds ungdomsforbund af Gauges Synode afholder sit vinterstevne i St. Paul engelske lutherske kirke, hjørnet af Wa-

benfja and Girsh streets, pastor L. Harris-
villes kald, Februar 22—27.—Lad alle me-
nigheder og præster inden Chicago kreds
merke sig disse datoer, saa at intet andet mø-
de kommer iveien. Men merk ikke alene da-
toerne, men vær snil og arbeid for at komme
til mødet og saa saa mange med som muligt.
Begynd nu med engang, saa du ikke glemmer
det. Tænk hvilken velsignelse mange har
blevet til ved at saa andre med. Der er ikke
saa saa inden kredsen som derved har be-
gyndt at søge Gud. Ved hørelse kommer
troen.—J. J. Lee.

Er det ikke muligt at der kan blive en
mere almindelig repræsentation ved vore
kredsens missionsmøder? Vør vi ikke alle
saa enige samlet her og løfte i flok. Nu kan
det vel være at vore missionsmøder har ikke
været bekendtgjort længe nok i forveien,
ellers burde der ikke holdes andre møder
samtidig i en kreds. Men da burde alle som
kan, baade lægfolk og præster, komme i flok
og følge til missionsmødet enten det nu er
indre eller ydre missionen det gjælder. Mis-
sionsiver er ikke noget som kommer af sig
selv i almindelighed, den kommer ved læs-
ning af Guds ord og missionsfelterretninger
og ved at man kommer sammen nu og da
ved større møder. Burde der ikke være
mindst en mand fra hvert kald, ti mænd var
bedre, jo flere, des bedre, ved hvert mis-
sionsmøde?—J. J. Lee.

"Laymen's Missionary Movement" hol-
der et stort missionsmøde i Des Moines, Ia.,
i lighed med de møder som er holdt i Min-
neapolis, Minn., Februar 20—22. Skriv
til Mr. D. B. Wheeler, McKnight Building,
Minneapolis, Minn. om nærmere oplysning
angaaende mødet. Vore menighedsfolk i
Iowa bør merke sig disse datoer. Der blir
et lignende møde afholdt i Fargo, N. D.,
Jan. 26—30. Skriv til J. D. Empey, J.
M. C. A., Fargo, N. D. Lad vore Dakota
menighedsfolk merke sig disse dage i Fargo.
Disse store lægmandsmøder har vakt flig
missionsiver blandt protestanterne, at katoli-

kerne begynder at søle det, saa at en redaktør
skrev en opfordring til loyale katolikere om
at de (katolikerne) maa vaagne til forenet
arbeide for deres kirkes fremme ellers kom-
mer de største og mest oplyste hedningatio-
ner, menneskelig talt, under protestantisk ind-
flydelse og herredømme. Disse store møder
er ikke agitation mod katolikerne, men der
holdes frem paa en klar og gribende maade
missionsens anledninger og ansvar.

—J. J. L.

Madison kreds af Hauges Synode af-
holdt et kredsnoode i Hof menighed, Sacred
Heart, Minn., fra 30te Nov. til og med 2den
December 1915. Mødet begyndte med præ-
diken af emisjer Laurits Kristofferfon.
Samtaleemnet, Luk. 13: 23—30, blev ind-
ledet af pastor J. M. Wick. Da saamange
møder havde været afholdt i kredsen straks
før denne tid, ventede vi ikke saamange be-
søgende, og dog kom ikke saa ganske saa,
særlig lægkræfter, og alle benyttede tiden
godt. Det blev et hjerteransjagende og hjer-
tevarmt møde. Brødrene skal ha hjertelig
tak fordi de kom, og Gud skal ha prisen og
ophøielsen for alt. — Samtidig kan ogsaa
meddeles, at Hof menighed havde sit aars-
møde Tirsdag den 11te Januar, og følgende
beslutninger blev vedtaget: 1) At Red Wing
Seminar med alle afdelinger bliver gjort
tilgjængelig for begge fjøn. 2) At Jewell
College ikke kastes paa dør, men bliver frem-
deles som barn i huset. 3) At spørgsmaalet
vedrørende foreningsfagen optages til forn-
et behandling ved anstundende vaarmøde.
Stemningen her med hensyn til forening er
flig, at man vil kræve nogle utvetydige for-
andringer baade i henhold tid foreningsar-
tillerne og i det foreliggende udkast til kon-
stitution. At bygge et godt og brilliant hus
det er en ting, men at man saameget som
muligt ogsaa bliver enige om husholdnings-
maaden, er ligesaa nødvendigt; vil man
ikke blive mere enige ogjaa i dette stykke, da
er der alle muligheder for, at huset let kan
blive iplidagtigt med sig selv, men da kan
det ikke bestaa, og da var det bedst at man

ikke byggede noget nyt og lod sig nøie med fine faar. Thi, som vismanden siger: "Bedre er et fattigt hus med fred, end et hus fuldt med slagtet kvæg—med trætte." I et andet ordsprog hedder det: "En fugl i haanden er bedre end ti i skoven." Skal lokale erfaringer tages med som varslende forbud paa foreningsforholdet i det vordende samfund, da er der ikke meget som vækker begeistring for forening, det kan snarere vække alvorlig bekymring. Ja, dette faar være nok om dette.—Sikkertlig kan meddeles ogsaa dette: Nogle blev optagne i Hof menighed ogsaa dette aar.

—En iagttaget og jekr. p. t.

Bekjendtgjørelse.

Hauges Synodes skoledirektion sammenkaldes til møde i Jewell, Iowa, Tirsdag den 15de Februar 1916, kl. 2 eftermiddag.

—M. M. Marnes, jekr.

♦♦♦♦

Midtre Iowa indremissionsforening vil ifølge indbydelse holde møde i Roland, Ia., pastor J. N. Sandvæns kald, den 11te—13de Februar 1916. Samtaleemne: Esajas 1: 18—20.

—Ole A. Byro.

—A. D. Roe.

♦♦♦♦

Midtre Iowa indremissionsforening vil ifølge indbydelse holde møde i Garden City, Ia., pastor L. J. Knutsons kald, den 1ste—3die Februar 1916. Samtaleemne: Hebr. 12: 1—3. Besøgende mødes i Radcliffe, Ia., dagen før mødet.

—Ole A. Byro.

—A. D. Roe.

♦♦♦♦

Det store fællesmøde for Chicago freds af Hauges Synode, Den Norske Synode og Den For. Kirke afholdes, om Gud vil, i The first Norw. Luth. Church, Logan Square, Chicago, pastor Moes kald, 9—11 Februar. Mødet begynder onsdag aften med samtale om daaben. Torsdag aften samtale om nadveren. Begge aftener paa engelsk. Fredsdag og fredag efterm. samtale paa norsk over Ef. 5, 14—21, indledet af pastor Mor-

tvedt. Fredag aften holder pastor Holman missionspræken paa norsk og pastor Lee paa engelsk. Alle hjertelig velkomne.

J. N. Birkelund,

L. Harrisville,

D. Shefbeland.

♦♦♦♦

Syd Dakota indremissionsforening vil holde møder paa følgende steder: I Franke menighed den 28de—30te Jan.—I Morningside den 31te Jan. og 1ste Feb. Begge menigheder tilhører J. S. Olsons kald.

—J. P. Langbak.

—A. M. Badheim.

♦♦♦♦

Om Gud vil, afholder Iowa freds af Hauges Synode sit missionsmøde i Blue Earth City menighed, pastor Edm. Dueas kald, Blue Earth, Minn., den 8de til 10de Februar 1916. Samtaleemne: Mark. 8: 31—38. Gud give os et velbegrænset møde!

—E. D. Seidal.

—G. D. Olson.

♦♦♦♦

Paa indbydelse fra Lac qui Parle menighed ved Dawson, Minn., past. Warstads kald, afholdtes et kinamissionsmøde fra 15de til 17de Februar, 1916. Mødet begynder med prædiken Tirsdag formiddag kl. 11:30. Besøgende til mødet vil faa skyds fra Dawson dagen forud. Samtaleemne Ap. gj. 13: 44—49. Alle hjertelig velkomne. Menighed og prest ønsker et rigt besøgt møde.

—C. S. Gaftvold,

—J. G. Johanson.

♦♦♦♦

Om Gud vil holder Nordre Minnejota freds sit aarlige missionsmøde i Bethania menighed, Twin Valley, Minn., den 16de til 18de Feb. Samtaleemne: Math. 14: 15—24. Emnet indledes af pastor H. D. Johnson. Mødet begynder kl. 10:30 med prædiken ved pastor M. L. Dahle. Pastor J. G. Melom holder missionsprædiken under mødet. I Mødets anden aften benyttes til nadvergudstjeneste. Gud velbegrænset mødet!

—G. C. Gjervad.

—J. M. Johnson.

Midtre Iowa indremissionsforeningen vil ifølge indbydelse holde møde i Sions menighed i pastør J. N. Sandbens kald, den 8de, 9de og 10de Februar 1916. Samtaleemne: Mat. : 14—22.

—Ole N. Byro.

—A. O. Roe.

Syd Dakota indremissionsforening vil holde møde paa følgende stæder: I vestre Lake Indes menighed, past. P. P. Sagens kald, 25de—27de Jan. Emne for samtalen blir senere bekendtgjort. I Betlehems menighed i byen Inwood, Iowa, past. O. M. Berges kald, 8de—10de Feb. Samtaleemne der er Math. 7: 13—21.—S. P. Langbaek.

—L. M. Wadheim.

Ifølge indbydelse afholder Goose River og Red Riverdalens indremissionsforeninger fælles samtalemøder i St. Olaf menighed, pastør L. J. Grønningens kald, Reynolds, N. Dak., fra 17de til 20de Februar. Tema: Math. 8: 1—13. Sydss møder i Reynolds om morgenen den 17de, og i Buxton menighed, samme kald, fra 21de til 24de Februar. Tema: Luk. 13: 18—30.—B. B. Rornes.

Til nordre Minn. freeds ungdomsforbund.

Alle sangkor vil bære snil og mærke sig følgende sange som man bør begynde at indøve nu, saa man har dem færdige til bort næste ungdomsstævne:

Tryktoner—"Dagtereren" 144, "Barnets længsel" 143, "Jesus, du, som elsker mig" 226, "Aftenbøn" 237, "Come let us sing of Jesus" 260, "Davids 24de salme" 294, "Priser Gud" 46, "The Gracious Call" 49, "Beautiful Home" 50, "Hør, hvor liflig sangen toner" 93, "Jesus mit alt" 101, "O, at jeg vel var kommen hjem" 129. Disse nummere er fra bogen som er nummeret helt igjennem; de som har de tre bind nummeret særskilt vil fine sangene efter ovennævnte titler. Vær snil og gjør eder flid i at lære disse deilige sange. Paa musikkomiteens vegne,
—S. M. Johnson.

Skitteringer.

Indremissionen.
(Continued.)

Bethania mgh. kvindef., Twin Valley, Minn.	10.00
Mr. and Mrs. J. A. Paulson, Buxton, N. Dak., past. Halvorsens kald.....	5.00
Mr. and Mrs. O. Lilleboe, Buxton, N. Dak.	2.00
Mr. and Mrs. L. Fuglesten, Buxton, N. Dak.	4.00
Borghilda Helland, Clark, S. Dak., pastor Hauglands kald.....	3.00
Sophie Paulson, Pelican Rapids, Minn.	5.00
Jevnager mgh., Ulen, Minn., past. A. A. Dahls kald	22.20
Ole T. Silrum, Bricelyn, Minn., past. N. Okerlunds kald.....	5.00
Mr. and Mrs. G. Pederson, Pennock, Minn.	3.00
Mrs. O. Aarhus, Pennock, Minn.	1.00
Minn.	1.00
Norwegian Grove, Pelican Rapids, Minn., past. U. D. Johnsons kald..	10.75
A. M. Thoreson, Battle Lake, Minn...	1.00
Stavanger mgh. kvindef., Garden City, Ia., past. T. J. Knutsons kald.....	180.00
P. L. Gill, Dell Rapids, S. D., O. F. Johnsons kald	10.00
L. M. Jonson, Newman Grove, Nebr., past. G. O. Monas kald.....	2.50
Arendahls østre kvindef., Peterson, Minn., past. P. Ljostveits kald.....	24.00
Sivert O. Solberg, Aneta, N. Dak., past. L. Langehaughs kald.....	10.00
The Busy Bees pigev., Stavanger mgh., Garden City, Ia., past. T. J. Knutsons kald	175.00
S. L. H. kvindef., Hendricks, Minn., past. J. J. Ekses kald.....	50.00
Chr. Vigen, Madison, Minn., past. J. M. Wicks kald	1.00
Rasmus Johnson, Vor Frelzers mgh., Grafton, Minn., past. E. O. Munkvolds kald	100.00
Hans Pederson, Osseo, Wis., past. Hjelmervigs kald	1.00
C. H. Larson, Osseo, Wis.....	1.50
Evanger mgh. kvindef., Buffalo Co., Wis., pastor Hjelmervigs kald.....	40.00
Chas. Swanson, Faribault, Minn.....	1.00
"Dorcas", Deerfield, Wis., past. L. Dordals kald	25.00
Anna Dordal, Madison, Wis.....	3.00
Bonesteel mgh. kvindef., Bonesteel, S. Dak.	10.00
Bethania mgh., Reeder, N. Dak., past. P. O. Løvseths kald.....	7.00
Mrs. C. Rustad, Kerkhoven, Minn....	5.00
I. C. Soma, Canton, Minn.....	5.00
Perry mgh., Mt. Horeb, Wis., past. J. N. Dordals kald.....	25.00
Primrose mgh., Mt. Horeb, Wis., past. J. N. Dordals kald.....	20.00
Tillæg til offeret i Boyd, Minn., past. J. M. Wicks kald.....	.50
Tillæg til offeret i Madison, Minn., past. J. M. Wicks kald.....	1.00

En Ubenævnt i Dawson, Minn.....	15.00
Golden West mgh., Sollid, Mont., past. J. O. Ronsbergs kald.....	20.53
Lisbon mgh. kvindef., Lisbon, N. D., past. Neshoims kald.....	10.00
St. Ansgar kvindef., La Moure, N. D., pastor Nesheims kald.....	5.00
North Prairie kvindef., Trondhjems mgh., L. L. Nervigs kald.....	21.93
J. M. Johnson, Irene, S. Dak.....	2.50
Martin C. Olson, Red Wing, Minn.....	1.00
Volga Bethania mgh., Volga, S. D., past. O. O. Berghs kald.....	35.57
Mr. and Mrs. Jorgen Watrud, Esmond, N. Dak., Hovlands kald.....	5.00
Mr. and Mrs. Syver Warberg, Mad- dock, N. D.....	10.00
Andrew C. Hanson, Jackson, Minn...	5.00
Mr. & Mrs. J. P. Sletvold, Burbank, S. Dak.	10.00
Clear Lake & Ellsworth mgh. vestre kvindef., past. Norstads kald.....	12.00
Nordre kvindef., Elims mgh., Randall, Ia., G. O. Paulsruks kald.....	41.00
Iver E. Walem, Dawson, Minn., past. C. J. Eastvolds kald.....	10.00
En Ubenævnt, Bottineau, N. Dak.....	9.00
S. Simonson, Esmond, N. D., past. Edw. S. Hovlands kald.....	25.00
Ved past. T. T. Carlson, fra Mrs. P. Haukedal50
En Ubenævnt.....	5.00
Offer i St. Joseph mgh.....	26.65
Offer i Trondhjems mgh.....	7.30
J. F. Johnson, Mr. M. T. H. Johnson, hver \$1.00.....	2.00
Curran Valley mgh., past. D. T. Bor- gens kald.....	30.00
Hans Pederson, Taylor, Wis.....	2.00
Martin Jacobs, Taylor, Wis.....	1.00

\$4,665.94

Før kvitteret for..... 3,563.38

\$8,229.32

A. O. OPPEGAARD, kasserer.

Til Hospitalmissionen i Minneapolis.

Fra Nordprairie kvf., Trondhjems mgh., pa-
stor L. L. Nervigs kald, Irene, S. D., ved Ole
C. Gorseth. Hjertelig tak paa syge og fattiges
vegne for den store gave af \$32.28. Willing
Workers, pastor Hansons kald, Kenyon, Minn.
\$5.00.

—Pastor A. L. Dahl,
425 4th str., S. Minneapolis, Minn.

Nordre Minnesota Kredskasse.

Balance i kassen fra forrige aar.....	\$70.34
Fra Vor Frelzers mgh., pastor U. D. Johnsons kald	13.25
Fra Norway Grove mgh., do.,	5.00
Offer i Sions mgh., Fergus Falls, past. J. M. Johnsons kald,	28.87
Offer i Vangs mgh., do.,	13.70
Offer i Bethel mgh., past. M. L. Dahles kald	16.50

\$147.66

—O. M. Hanson, kass.

Modtaget til Kinamissionen.

Trondenes mgh., Langehaugs kald, offer 72.85	
B. S. Dronen, do., for $\frac{1}{2}$ acre hvede....	10.00
Mrs. B. L. Dronen, do., søndagsæg.....	5.00
Offer til kredskassen	24.25

\$112.10

—T. J. Hagen.

Til Rocky Mountain kreds.

Offer ved Rocky Mountain kreds aars- møde i Selbo mgh., Lacrosse, Wash., pastor M. A. Halls kald	\$41.40
Offer ved kredsmødet i Sollid, Mont., pastor J. O. Ronsbergs kald,	22.00

—J. J. Wigen.

Til Nordre Minnesota Kreds.

Ballance i kassen fra forrige aar....	\$ 70.34
Fra Vor Frelzers mgh., U. D. Johnsons kald	13.25
Fra Norw. Grove mgh.....	5.00
Offer i Sions mgh., past. J. M. John- sons kald.....	28.87
Offer i Vang mgh., past. J. M. Johnsons kald	13.70
Offer i Bethel mgh., past. M. L. Dahles kald	16.50
Fra Sions mgh., past. L. Ellingsons kald	7.86
Pastor L. Ellingson, til blomster paa afdøde A. A. Dahls baare fra Nordre Minnesota kreds.....	.50

\$ 155.02

O. M. HANSON, kasserer.

Vedes erindret.

Naar bore menigheder indsender penge
til synodens kasser vil man erindre følgende:

Penge til profetsforløb, synodefasken, heri
indbefattet skolefasken, fondsfasken og Jew-
ell Luth. College sendes til mr. D. A. Ulvin,
906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til indremissionen, kinamissionen,
santhalmmissionen, madagaskarmissionen og
jødemissionen sendes til Rev. A. D. Oppe-
gaard, Madison, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til
Rev. S. L. Jacobson, Veresford, S. D.

Penge til Bethesda Gamlehjem sendes til
Rev. J. A. Quello, 605 Court Str., Sioux
City, Iowa.

Penge til Church Extension sendes til
Rev. E. J. Eastbold, Dawson, Minn.

Indhold. 1. Profetien i Israel; 2. Ung-
domsforbundet; 3. Missionsbuen; 4. Indremis-
sionen; 5. Foreningsagen; 6. Kredsmøde, for-
eningsagen; 7. Brev; 8. Foreningsforberedelse;
9. Den teologiske forening; 7. Pastor A. A. Dahl;
8. Jul i Bethesda gamlehjem, Chicago; 9. Kin-
amissionen. 10. Fra arbejdsmarken. 11. Betjen-
diggjævelser; 12. Kvitteringer.

"Budbæreren",

udgives af Gauges nordt evangelist lutherst
synode i Amerika og udkommer hver Lørdag
med et tospaltet 24 tidigt nummer og koster
for aaret i de forenede stater\$1.00

Udenom 1.25

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Red Wing,
Minn. Alt, vedrørende bladets indhold sen-
des til ham.

Alle bestillinger paa bladet, pengeindsen-
delse, opsigelser, adresseforandringer, aber-
tissementer osv. sendes til Gauges Synod
Book Dept., Red Wing, Minn.

Entered at the Post Office at Red
Wing, Minn., as second-class matter.

Skoleböger.

Løkensgaards Læsebog for Børn, 1ste trin.	\$.15
Løkensgaards Læsebog for Børn, 2det trin.	.25
Kirkebergs Læsebog for Børn, 3die trin.	.75
Katekisme: Hauges Synodes Udgave.	.10
Katekisme: H. U. Sverdrups Udgave.	.15
Katekisme: Engelsk	.10
Forklaring: Hauges Synodes Udgave.	.15
Forklaring: Sverdrups Forkortede	.15
Forklaring: Sverdrups Fuldstændige	.20
Forklaring: Sverdrups, Engelsk	.20
Forklaring: Laache	.15
Forklaring: Laache, Engelsk	.20
Forklaring: Sverdrups Norsk-Engelsk	.30
Forklaring: Engelsk, oversat ved Belfour	.25
Bibelhistorie: Norsk	.25
Bibelhistorie: Norsk, med billeder.	.45
Bibelhistorie: Engelsk	.25
Bibelhistorie: Engelsk, med billeder.	.40

Salmeböger.

for lutherske kristne i Amerika.

M. B. Landstads Salmebog med nogle For-
andringer og et Tillæg. Lommeformat. Stør-
relse 3½x5½.

Uden Tekster:

Nr. 5.—I almindeligt Skindbind	.50
Nr. 6.—I almindeligt Skindbind med for- gyldt Kors og Kalk	.60

Nr. 5.

Nr. 6.

Nr. 7.—I Chagrin, mygt Bind og Guldsnit	.90
Nr. 8.—I ægte Morocco og Guldsnit, mygt Bind	1.25

Nr. 7.

Nr. 9.

Nr. 9.—I ægte Morocco og Guldsnit, mygt Bind med Forsiringer.	1.40
Nr. 12.—Oxford Indbinding, ægte flexible Morocco, ombøede Kanter, Guld- snit	2.50

Størrelse 4½x7½.

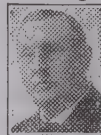
Nr. 1.—Indb. i sterkt presset Skindbind med Futural	1.40
Nr. 2.—do do med Beslag	1.65
Nr. 3.—do do med Kors og Kalk og Guld- snit og Futural	2.00
Nr. 4.—do do med Beslag	2.25
Nr. 5.—Indb. i ægte Morocco, forgyldte Sider og Ryg og Guldsnit og Futural	3.00
Nr. 6.—do do med Beslag	3.25

Med Tekster:

Nr. 1.—Indbunden i sterkt presset Skind- bind med Futural	\$.60
Nr. 2.—do do med forgyldt Kors og Kalk	.70
Nr. 3.—do Imitation Morocco	1.00
Nr. 8a.—ægte Morocco Guldsnit.	1.40

For sale by

HAUGES SYNOD BOOK DEPT.
RED WING, MINNESOTA.

Carl Raugland
President.

**PIANOER, ORGLER
FONOGRAFER
OG RECORDS**

Stort Lager.

Skriv idag efter katalog og navn, hvad
som ønskes, piano, kirkeorgel, husorgel el-
ler fonograf, og De skal finde, at De her kan
faa kjøbt et udmerket Instrument til dagens
aller laveste priser. Nævn dette blad.

THE NORTHWESTERN MUSIC HOUSE,
520 Second Ave. South,
MINNEAPOLIS, MINNESOTA.

The Sunday School Worker's Testament

For 1916-1917

Some of the Special Features

THE NOTES AND COMMENTS are printed on the same page as the verses they explain and were edited and prepared by a joint Editorial Board of the foremost Biblical scholars in every denomination—among whom are:

Rev. J. R. Miller, D. D., LL. D., Presbyterian.
M. Z. Hazzarl, Ph. D., Congregationalist.
Rev. John McNaughter, D. D., United Presbyterian.
Rev. J. T. McFarland, B. D., Methodist.
Rev. J. B. Rememsnyder, D. D., LL. D., Lutheran.
Rev. C. R. Blackall, D. D., Baptist.
Rev. Samuel Hart, D. D., LL. D., Episcopal.

Rev. H. M. Hamill, D. D., Southern Methodist.
Rev. Harold E. Monser, B. A., Disciples.
Rev. H. H. Fout, D. D., United Brethren.
Rev. I. J. Van Ness, D. D., Southern Baptist.
Rev. Rufus W. Miller, D. D., Reformed.
Rev. I. B. Trout, D. D., Brethren.

THE INTRODUCTIONS are placed at the beginning of each book, telling who the writer was, why he wrote the book, where he wrote it and giving a summary of what the book contains. These introductions were written by Biblical authorities of international reputation, such as

Prof. J. Rendel Harris, M. A., LL. D.
Rev. Marcus Dods, D. D.
Rev. Mathew B. Riddle, D. D.
Sir William Mitchell Ramsel, D. C. L., LL. D.

Rev. Thomas C. Edwards, D. D.
Rev. James Denny, D. D.
Rev. Talbot W. Chambers, D. D.
Rev. B. B. Warfield, D. D., LL. D.

THE TESTAMENT is the **American Standard Version**, recognized as the best revision in any language because it brings the plain reader more closely into contact with the exact thought of the sacred writers than any other version now current in Christendom.

THE WORDS OF CHRIST are printed in bold face type and all the words difficult to pronounce are divided and marked for easy pronunciation.

The volume is pocket size and bound in maroon silk finished cloth with gold title on side and back. Price 75c.

FOR SALE BY

HAUGES SNYOD BOOK DEPARTMENT

RED WING, MINN.

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham forskjætet. 1 Kor. 2: 2.

No. 6.

Lørdag den 5te Februar 1916.

48de Aarg.

Raadegavernes betydning.

(Af J. Traasdal).

(Indsendt ved S. Rvernmo).

Man kan lypriise menneskelig begavelse paa meget man vil; en mand kan være udrustet med store kundskaber, dyb indsigt og den mest uovertræffelige fremstillingsevne, er han ikke tillige døbt med aand og ild fra det høie, er han ikke i bibelsk forstand en aandens mand, vil han ikke udrette stort for Guds rige. Er han kundskabsrig og begavet og dertil rettroende, kan han vel skabe en hel del forstandskristendom omkring sig; men er ikke hans vidnesbyrd en levende strøm ud af et høiere kildevæld, vil han aldrig formaa ved sin virksomhed at fremkalde nogen større aandelig livsbevægelse.

Derimod kan en mand være meget tarveligt udrustet baade med kundskaber og begavelse og dog spore megen frugt af sin virksomhed, fordi Herrens aand er med ham og udgjør den hemmelighedsfulde kraft i hans forkjælnelse.

Vi har baade præster og lægmænd, der formaar at samle uhyre skarer af lyttende tilhørere omkring sine prædikestole; men om vi længelsfuldt spejder efter de ubedragelige tegn paa en levende forkyndelse, synderes

omvendelse til den levende Gud, vil vi ofte blive bedrøvelig skuffede. Derimod har vi præster og lægfolk, som kun formaar at øve liden tiltrækning paa masserne, men som dog i rigt maal faar sin virksomhed kronet med syndernes omvendelse. Det kommer an paa aanden. Det staar om de første kristenvidner, at de vare "fulde af tro og den Helligaand", og dette forklarer aarsagerne til de forbausende storbærk de fik udsøre. Se ogsaa paa de vidner, som Herren har faaet velsigne mest i vort kjære land, og som vi, efter hvad vi kan forstaa og hømme, har vundet de fleste sjæle for Jesus — det kan have været mænd med naturlig begavelse, men det mest udmærkende træk ved dem, og som er den dybe aarsag til deres fremgang er dette, de havde været fyldte med den Helligaand og enfoldig begejstret tro, paa den sandhed de forkyndte.

Ser vi paa lægmandsvirksomheden i vort land, kan vi ikke andet end føle en dyb bedrøvelse over, hvorledes forholdene har udviklet sig i de sidste tider. Folk vil have "føde for sine øren;" de vil høre høit klingende

GTU Library

1400 Ridge Road

Berkeley, CA 94709

For renewals call (510) 649-2500

foredrag baaret af stor naturlig begabelse—
 "ellers er det ikke noget at løbe efter." Oplys-
 te Guds mænd, som ikke har noget saadant
 at byde, og som kan fristes til at tænke alt for
 ringe om sin naadegabe, krybe derfor i skjul
 og "graver sit pund ned i en klud."

Emisærvirksomheden har paa mange ste-
 der afløst den gamle beskedne lægmandsvir-
 ksomhed, som Herren dog lige fra Hans Niel-
 sen Gauges tid saa rigelig har velsignet.
 Naar emisæren kommer til bygden, da løber
 folk sammen i store skarer, og naar han er
 rejst kryber enhver ind i sit skjul, indtil han
 eller nogen efter længere tids forløb kommer
 igjen. "Det er saa smaat med os," tænker
 de med naadegaver udrustede kristne paa ste-
 det, "vi ere saa lidet oplyste og begavede og
 vi har ingen mere fremstaaende mand, som
 vi kan stille i brejsken. Vi kunde vel ogsaa
 have lyst til at samle folk om Guds ord og
 aflægge vidneskæb om vor Frelser, men
 hvem har kaldet os dertil og hvem vil høre
 os" osv. Og saa løbe de sit pund saa pent
 ind i de daarlige indskyldningers klud og
 begraver et i jorden. Disse gode brødre glem-
 me, at det ikke er de store gaver, det kommer
 an paa, men Aandens selvelse og kraft. De
 glemme, at apostlenes ord endnu den dag
 idag har sin anvendelse: "Hvad der er daar-
 ligt i verden, har Gud valgt for at be-
 skjæmme de vise, og hvad der er skønt i
 verden, har Gud udvalgt for at beskæmme
 de stærke, og hvad der er værdelt, og hvad der
 er ringeagtet og hvad der er intet, har Gud
 udvalgt for at beskæmme det, som er noget,
 for at intet kjød skal rose sig for ham."

Vi vil ikke sige noget ufordelagtigt om
 emisærvirksomheden i og for sig selv, den er
 fremført af tidens trav og har vissefælg
 baaret rige frugter; men vi tør dristigt paa-
 staa, at emisærerne ofte har stor skyld paa sig
 for at ikke de mindre naadegaver kommer
 frem og bliver taget i brug. Emisærerne og
 de ældre kristne skulde opjæge naadegaverne
 og jætte dem i virksomhed.

De gamle Gauges venner havde et skarpt
 blik paa de unge mænd. Herren havde bun-
 det; de spejdede baade efter natur- og naade-

gaver; de tog de unge med sig til at holde
 bøn, og naar de mærkede, at der var gaver,
 som kunde blive til velsignelse for Herrens
 menighed, tog de disse unge under en om-
 hyggelig pleie og opfostrede paa den maade
 en hel skare velsignede vidner. To betingelser
 mente de gamle maatte findes i Herrens tjene-
 ste; de maatte være "fattige og ringe i sin
 egen aand og føle sig dybt og inderligt greb-
 ne af Aanden fra det høie;" da kunde de un-
 der god vejledning blive dygtige redskaber.

Saa de ældre kristne i vor tid syn for
 denne vigtige ting at fremdrage naadegaver-
 ne iblandt de unge? Enkelte har det Gud
 sit løb; men alt formange fortabte sig i be-
 tænkelse: "De unge kunde blive op-
 blæste og falde i hovmodens snare," derfor
 overlader man de unge til sig selv, som om
 dette var den bedste maade at bevare dem
 paa. Og saa danner ofte de ældre kristne
 et slags aandeligt aristokrati, en mere afslut-
 tet kreds, inden hvilken alt arbejde for Guds
 rige skal udføres. Paa denne maade kan
 de træffe sig tilbage fra kamppladsen og
 trods al indbildning om sit førerstab for Her-
 rens hjord staa mere udenfor den aandelige
 bevægelse som ledige tilskuere, hvis syn lidet
 efter hvert svækkes for den aandelige livsbe-
 vægelses betydning og blive i denne sin af-
 stængthed mere og mere aandeligt afslørede
 og foldfळे.

Spørdan gaar det saa med de unge mænd,
 der føle vidnetrang? Ja, da kommer en
 eller anden partimaget, der forstaar at tale
 til deres hjerter, og paa denne maade gaar,
 især i den sidste tid, en hel del unge kræfter
 spildt for bort samfund, kræfter, som, hvis de
 ældre havde forstaaet at vinde deres tillid og
 lode deres udvikling havde kunnet blive til
 stor velsignelse i vort kirkesamfund.

• Eftre din vilje.

Din vilje ffe, altid hos os paa jorden,
 Som den ffer hos dig i himmelen.
 O, Jesus, du, som er vor Frelser vorden,
 Vær os i sandhed komme til dig hen,

Dg sigt helt af hjertet ud:

"Din vilje fte og ikke min, o Gud!"

Din vilje fte, det er faa tungt at fige

For egenviljen, fom vi drages med.

Men af! hvor stort, ja faligt uden lige,

Naar vi faar lægge alt for Herren ned,

Dg fige frit af hjertet ud:

"Din vilje fte og ikke min, o Gud!"

Din vilje fte, det var, hvad Jefus fagde,

Da han i haben kjæmpede og fted,

Dg verdens fynd, fom Gud der paa ham lagde,

Den præfket blodet fra hans pænde ned;

Dog han i bønnen raaber ud:

"Din vilje fte og ikke min, o Gud!"

Din vilje fte, da ved vi hvad, fom kommer

Skal gavne os, om det end forfjet er,

Ja, fom det efter vinter bliver fommer,

Saa bliver forg til glæde for enhver,

Der fan af hjertet fige ud:

"Din vilje fte og ikke min, o Gud!"

—Adolph Jacobsen.

Ungdomsforbundet

Søndag 13de Februar,

Sal. 119: 9—16.

Arbejde blandt universitets ftdenter.

Til trods for de mange fordele den ftderende ungdom har ved universiteterne til at opnaa en grundig uddannelse, faa er de udfat for mange og ftore farer. Særlig er dette tilfældet paa det religiøse omraade. Her kommer ungdom fra alle hold, fra alle flags hjem, med alle flags religiøse meninger og beftendelser. Verdslig dannelsen ftaar i høi kurs. Intelktualismen er for mange den enefte regel og rettesnor, hvorefter alt fkal veies og dømmes. Den enfoldige tro paa Gud latterliggjøres fom noget, der paffer kun for børn og gamle kvinder. Materialiftiske livsanskuelfer og livsfyn fjo-

ger at bygge fine ftyfter af moralitet, fom kun er en forfinet egeninteresse. Skeptifisme og tvil faaes fnart fra den ene kant og fnart fra den anden. Skolelivets fammenfætning ved et universitet har det med fig, at alt fom rører fig i folkelivet og tankelivet fonsentrerer fig ved en faadan institution. Det er farlige dage for den unges liv. Det er netop en tid, da den unge holder paa at bli fin kraft bevidft. Han føler og tænker, at han ved mere end han nogen tid kommer til at vide. "Hvorved fkal den unge holde fin fti ren" under faadanne faar?

Snart vil denne oplyfte og uddannede ungdom fylde de vigtigfte livsfstillinger i famfundet. Hvordan vil famfundet bli? Alvorlig tænkende menneffer kan ikke være ligegyldige ligeoverfor de farer, fom truer den ftderende ungdom.

Kirken har fet, at det er en stor mark for dens miffion ved universiteterne. Det gjælder at faa de unge under en kriftelig indflydelse. Der er en modvegt mod alle farer, det er at holde fig til Guds ord. Kan det opnaaes, at Guds ord blir den regel og rettesnor, hvorefter alt fkal veies og bedømmes, fe da er meget bundet. Lutherffe præfter og menigheder, fom virker ved faadanne fteder, hvor universiteterne er, har da gjerne fine miffionskomiteer for denne gren. Særfkilt og fpecielle miffionærer, fom ftoftes af famfundet, virker for at bringe de unge under kriftelig indflydelse. Reifende prædikanter, faafom "traveling Secretaries," føger at naa disfe centrum af ftderende. Miffionsforeninger blandt de kriftne ftdernede øver en god og beftignet indflydelse. Det gjælder at faa "nugge" Guds ord ind i hjerte og fynd, faa Herrens forfkrifter blir det fidsfte afgjørende i alt.—Wick.

SUNDAY, FEBRUARY 13.

University Student Work.

1. Scripture lesson: Psalm 119: 9-16.

2. Introductory. Missionary work among university students is a new branch of home mission work. As yet there is only one regular

Lutheran university pastor or missionary, namely Pastor H. R. Gold of the General Council, who is stationed at Madison, Wis., doing work among the Lutheran students at the State University. On April 25, 1915, his chapel, Luther Memorial Chapel, was dedicated. A similar work was begun at the University of Minnesota a few years ago, but it seems to have been dropped again. Lutheran churches in university cities have an excellent opportunity to do active home missionary work among the Lutheran and non-churched students, but, alas, the opportunity is too often sadly neglected.

3. The need of such work. Many of our Lutheran young people attend our state universities. Here they often form associations which either bring them entirely away from the church or lead them away from their own church. They need a shepherd to gather them up, feed, lead, and protect them.

4. How the work should be conducted. If the Lutheran church were a united body, the best way would be the employment of a Lutheran students' pastor, whose sole work would be to care for the Lutheran young people attending the universities. This method is very successfully carried out by the Presbyterians at the University of Illinois. Congressman McKinley of Illinois donated \$25,000 a few years ago for the erection of a chapel and starting the work. This fund has since been enlarged. Under our present conditions the work can no doubt best be taken care of by the local Lutheran pastors. The young people's societies of churches located in university cities can do a great deal of missionary work among the students of their own faith and denomination. Pastors can do a great deal for these young people who attend universities by giving them letters of introduction to the resident pastor and writing the pastor personally about his young people before they arrive at the university.

5. In our schools. In this connection a word might also be said in favor of our own schools. We can give our young people a college education, and this ought to form the foundation for both a technical and professional education. If our young people are perfectly taken care of during their college career, they are usually mature enough to care for themselves when they take up their technical and professional training, connecting themselves with the local Lutheran church.

Ungdomsfebuc.

Iowa Freds ungdomsforbund afholdt sit aarsmøde i Salems menighed, pastor J. M. Sandbens kald, 26—28 November.

Efter andagt og velkomsthilsen af stedets prest, tog forbundets formand, pastor S. C. Simonson, ledelsen af mødet. Det valgte samtaleemne: Præd. 12: 1: "Tænk paa din skaber i din ungdoms dage," blev indledet af pastor G. D. Paulsrud. Åstensektionen begyndte kl. 7 med bønemøde ledet af pastor L. J. Spande.

Emnet: "Ungdommen og hjemmet," blev indledet i det engelske sprog af Miss Mable Jacobson fra Jewell, Iowa. Siden det blev besluttet at indsende til "Budbæreren" indledningen af de forskellige emner, saa gjenledningen af de forskellige emner, saa gives her intet af disses indhold. Pastor Norstad og andre fortsatte samtalen over dette vigtige emne.

Lördags morgen begyndtes kl. 9 med bønemøde ledet af pastor Nesvig, derefter foretælingssektionen. Efter formandens, sekretærens, corresponsing sekretær, kasserens rapporter var læst og antaget blev følgende styrelse valgt:

Formand—Pastor S. C. Simonson.

Biseformand—Pastor L. J. Knutson.

Sekretær—M. D. Madison, Blue Earth.

Kasserer—Prof. Louis Njstrem, Jewell.

Cor. sekretær—Prof. Josephine Petersen, Jewell.

Litterær dirigent—Prof. A. D. Gittreim, Jewell.

Musik dirigent — Prof. Abrahamson, Jewell.

Musikkomite—Dr. Trosien, Eagle Grove; Mrs. Edward Duea, Blue Earth; H. D. Nash, Jackson.

Følgende forslag antoges:

1. At de samtlige foreninger i kredsen som har repræsenteret ved forbundets organisation betragtes som charter members, naar de tilstener konstitutionen og underretter sekretæren derom.

2. At indbydelsen fra ungdomsforenin-

gen i Jackson, Minn., at holde forbundets næste aarsmøde der modtages.

3. At et lecture bureau oprettes af forbundets bestyrelse.

4. At bevelsen forsøger at faa i stand to midtjommers fester, en for midtre Iowa og en for nordre del af Iowa kreds.

Lørdags eftermiddagssessions emne var: "Ungdommen og kirken," indledet af prof. D. M. Keffell. Undertegnede og andre fortsatte samtalen over dette emne.

Om aftenen Kl. 7 ledet Miss M. Stenberg bønnemødet.

Emnet: "Ungdommen og Jesus," blev indledet af Miss Marie Sebby. Pastor L. J. Knutson og andre fortsatte samtalen med liv og alvor hvor godt og velsignet det var at leve sine ungdomsaar i samfund med Jesus.

Søndag morgen, bønnemøde Kl. 9:30. Prædiken ved pastor P. D. Wee i det norske sprog og ved pastor S. C. Simonson i det engelske sprog. Søndag eftermiddag ved begyndelsen af sessionen samlet vi os om nadverbordet. Pastor L. J. Knutson holdt nadvertalen. Efterpaa havde vi fortsat samtale over emnet: "Tænk paa din skaber i dine ungdoms dage."

Aften-sessionen begyndte med bønnemøde Kl. 7. Ved afslutningsfejten var der mange korte vidnesbyrd af gamle og unge, om hvor godt og velsignet det var at ofre Gud sine ungdomstaar og derved bli udrustet for livets kald. Det blev sterkt betonet under hele mødet hvor nødvendigt det var at tænke paa sin skaber i sine ungdomsdage—førend de onde dage komme, som de ikke skulde finde behag i dersom ungdomstiden var levet uden liv i Gud, ogsaa hvor velsignet det var i ungdomstiden at staa i det rette forhold til Jesus, hjemmet og kirken.

Under hele mødet fik vi megen musik og sang af Salems menigheds sangkor. ledet af D. S. Boyd; solos af: prof. Abrahamson, prof. Ostrem og pastor Simonson; duet af Mr. og Mrs. D. S. Boyd, ogsaa flere sange af et mandskor, af de fire ovennævnte mænd.

Den store prægtige kirke og pipeorgel med den store skare af unge og gamle samlet til

bøn, sang og Guds ords betragtning stemte hjerterne til andagt og vi fik erfare at det er godt at Guds børn bo sammen, hvor Guds Aand faar knytte hjerterne baade af gamle og unge i troens enhed at vandre det kald værdigt hjærmed vi er kaldt i Kristus Jesus vor dyrebare Frelser.

Der var mange repræsentanter tilstede fra kredsens menigheder og særlig fra Jackson county menigheder var delegationen størst. Om Gud vil, og vi lever, lad os komme flere til næste aarsmøde af forbundet i Jackson.

Følgende præster var tilstede: Pastorerne Sandven, Paulsrud, Simonson, Gistrem, Norstad, Knutson, Spande, Wee, Nesvig og undertegnede, og følgende af lærerne ved Jewell College: Professorerne Keffell, Hall, Abrahamson, Ostrem, Miss Peterson og Miss Silrum.

Maa ogsaa dette møde faa bære velsignede frugter for vor ungdom, at de i sandhed kunde faa bli en pryd for hjemmet, kirken og mest af alt for Jesus.

—Edward Duea, jefr.

Til religionskolelærere i alle norske kirkesamfund.

Der afholdes, om Gud faa vil, et skolemøde i den Forenede Kirke i Madison, Minn., den 21de, 22de og 23de Februar, hvortil jeg indbyder alle religionskolelærere at komme. Vi vil danne en lærerforening, og det af alle religionslærere i alle samfund. Er det nogen som absolut trænger at komme sammen, faa er det de stakkels lærere og lærerinder som arbejder i barneffskolen. Vi er ogsaa hyrder i Herrens menighed. Gud har sat os til at rygte hans lam. Og lad os som lærere komme sammen. Lad os hjælpe hverandre paa veien, og at opmuntre hverandre til at holde fast ved vort virke i Guds menighed.

Det er nok af sager som bør behandles og bringes frem i lyset. Jeg synes at vor barneffskole snart staar til faldit. Noget maa gøres, for at faa den opelstet.

Gud velsigne og bevare hørelærdommen.

Så kom paa mødet alle lærere og lærerinder, som bare kan komme sig afsted. Eders for sagen, —Marius Sagen, Echo, Winn.

Missionsduen

Hans seiers kraft.

I jordens nat du bakte morgenrøden,
Og naadelyset blev vor bedste del.
Du helt, som seiret mægtig over døden!
Na maatte du faa feire i min fjæl!

Nu bor du høit, langt over død og grave,
Ja, over alle himle er dit slot.
Din seiers kraft du gir os dog som gave.
Du er os nær, og kjender os saa godt.

En guddomskraft—den kommer fra dit rige,
Med tingers glød, ved Mandens vingeflag!
Da trues mørket og dets magt skal vige
For naadens solbelyste seiersdag.

En kraf som bringer budskab fra din himmel
Og toner gjennem korjets stille tog.
Na maatte jordens store folkevrimmel
Saa nyde klangen af dit eget sprog!

Din kraft! Den kommer som en mægtig bru-
sen.

Da bølger høit det store folkehav.
Den kommer stille som en sagte susen,
Og fjæle løftes op fra syndens grav.

En kraft som ild i jordens mørke tænder.
En mægtig flamme fra din kjærlighed!
En kraft som gjennemgløder og som brænder
Saa guldet freljes for en evighed.

En kraft som løfter gjennem tunge tider,
En kraft som bærer under haarde slag,
Og drager dem som helt for korset strider
Mod evigheds store seiersdag.

Et stjerneris igjennem mørkets stængsel!
En solglød over dødens nøgne strand!

Den løfter fjælens hele lyft og længsel—
Og fører frem til salighedens land.

Der skal den engang straaale fra din krone,
Med solens glans og stjernebælvets pragt,
Mens himmelkorjets rene lovfangstone
Skal vidne om din kjærlighed og magt!
—Karen Gundersen.

♦♦♦♦

Styrke og arbejde.

"Søn, arbeid idag i min vingaard!"
Math. 21: 29.

Det er til sin "søn" Herren retter denne
formaning. Og det skulde vel være sønnens
glæde at efterkomme den.

Skriften en fuld af formaninger til ar-
beide. Og der synes mig som netop nutidens
kristne har taget disse formaninger frem for
alvor.

Og det er visjelig godt.

Lad os nu bare huske paa den ene ting:
for at kunne arbejde maa vi spise. Uden næ-
ring intet arbejde. Gverken legemlig eller
aandelig.

Men mon vi ikke nu staar i fare for at
glemme dette. Der drives støt og stadig paa
med dette at arbejde—virke—gjøre Guds vil-
je osv.—saa træder evangeliet om Guds naa-
de og frelse i baggrunden og fjælene blir lige-
som udtæret og trætte.

Vi maa have **brød**—vi maa have evange-
ilet og al dets naade for vore hjerter. Find
i Guds store forraadskammer daglig — vi
maa faa det ogsaa i forkyndelsen—vi maa
nære vore fjæle med den himmelske manna.
Da, men ogsaa først da kan vi tage op ar-
beidet. Men da kan det gaa med lyft og
glæde. Det vidunderlige, at vi er "sønner"
og "døtre," det maa synge gjennem vore hjer-
ter naar vi gaar ud i vingaarden. Det er
vor **Faders** vingaard—det er **hans** sol som
skinner, det er **hans** plantninger vi skal fjæt-
te derude.

Ellers blir vort arbejde pligtarbeide. Vi
undagres og stides og trættes. Hos ham
vernes vi—og blir glade og lykkelige ved at

faa have en liden plads i hans store deilige
vingaard. —Ed. S., i "Kr. II."

Kinamisjionen

Dear Readers:—

You may be interested to hear something about our tent meetings. Just now we are at Huang-lung-tang (Yellow arogon clique). We had a great reception here yesterday. The school boys, dressed in their uniforms, were drawn up in line as we passed by, and the people shooting fire-crackers to greet us.

Have had two days' meeting. Inclement weather, but the tent full in spite of all. Yesterday the wind blew so the poles creaked. The people were scared and wanted to leave. "It's only one of the devil's schemes to disturb the meeting," said the speaker. After a while one of the seats broke down. "That's another of the devil's schemes to disturb the meeting," he said.

The people here seem so eager to hear the gospel. And it is a wonderful privilege to tell them, "Whosoever will may come," not only come to the tent but to come to Jesus, who is able and willing to save them.

Today Rev. Trygstad has been busy examining candidates for baptism. He has examined about fifty today, and has about twenty left. You would be interested to hear some of them. "How came you to know the gospel?" Mr. So or So taught me." "You can't read, how came you to learn the commandments, the Lord's prayer etc.?" "Mr. So or So taught me." "How do you know the gospel is true, how do you know it is not all humbug? Look at the four or five sitting there. It is I who has won them. If it were humbug, do you think they could have been won?—It is thru personal work they have been won, each one going out and telling someone else. And everyone seem to be wise unto salvation—cannot be forbidden baptism as far as their testimony is concerned.

Oct. 22. This has been a memorable day. Sixty-nine baptized, old, young and little babes. One instance of three generations, mother, child and grandchild. The candidates certainly were reminded of their responsibilities to go out and win others as a proof of their own union with the Lord. "Each one of you win

ten," said Evangelist Li, "and next year we'll not have sixty more, but six hundred."

This afternoon it cleared up and people came to the tents in throngs. Subscribed about half the amount for a new church. It is the first thing of the kind that has been done on the whole field, and it certainly exceeded everybody's expectations. But "the Lord is able to do exceedingly, abundantly above all that we ask or think," and He does do it, too. It was interesting to see even some of those who came as inquirers, come with their offerings—a pretty good proof of their sincerity.

We had planned to spend only four days in Huang-lung-tang, but instead we remained there eight days. It kept on raining every day so it was impossible to get away. But it gave an opportunity for many to hear the gospel. One business man said that he was very glad it rained, so his customers were so few he could get away and hear the gospel—a splendid opportunity for him.

The next Tuesday morning we started out for Shuang-keo-tsi (The Double Ditch). It is a cold rainy day, the roads very bad, so it takes us all day to get there. We spend only one day here this time. Spent the day house-visiting. Called on some twelve or thirteen families. Everywhere they want us to drink tea, and everywhere we try to leave some "gospel"—verbal testimony and tracts, think I must have felt a great deal like Moses, who told the Lord he was "slow of speech," but it is splendid to have your Aaron along. The bible-women serve the purpose very well.

The next morning we leave for Chin-kiad-ho. Arrive here at sunset. We were received here in the same fashion—colors flying, drums beating, fire-crackers shooting.

Oct. 29. This morning about 4 o'clock there was a cry at the gate, "The tent has come." In spite of the muddy roads they had been traveling all night in the heavy ox-carts. You may know we were glad when heard it had come. Rev. Trygstad said, "O, how I thanked God."

Have been spending the morning street-calling. Have called on the elders of the church this morning. Very easy to do street-calling in China, much easier than at home. Most usually a few of the neighbors gather around, and it is easy to talk to them—easy as for getting their attention is concerned, but not always so easy as far as entering their hearts is concerned. The darkness is so dense it is difficult for the light to penetrate its depths.

Have also seen a bridal procession this morning. Grand Chinese style! The streets were packed with spectators. At the head of the procession were a large number of bamboo poles wound around with fire-crackers. Then came the matinee band producing music of their kind. The next in order were the flag-men with their assortment, the infantry, the cavalry, the groom arrayed in blue silk and strapped in red bands, dismounted from his many colored silk draped chair to do reverence to a table that had been set in the middle of the street in his honor. After that comes his empty chair, then the bride's chair, with her back turned to the groom's. The procession is drawn up by a mounted cavalier in the rear, whose special duty, I am told, is to occupy the bride's chair, and keep it warm after she has left it.

Oct. 30. Beginning the tent meetings here today. While waiting for some of the guests, Mrs. Li and Wang spoke for some time to the women. Then Evangelist Liu spoke to the people. His audience disappeared two or three times in succession. He himself also descended the platform and followed the crowd. The center of attraction was the brass band of the military escort accompanying some of the guests. The same program was repeated in the afternoon when Rev. Trygstad was preaching. But he continued speaking to the handful left in the tent, and when the audience returned, he told them they had lost their opportunity. He had spoken many precious words that he would not repeat. So, in the evening, when they heard the brass band play, they staid in the tent.

Some of the school boys from Fancheng came up for the meeting. Several of them spoke. Li, one of our most promising students, held the audience as he spoke on "filial piety."

The Chinese are a great people for wanting to see. They came to see the tent. They came to see the worship. They came to see the foreign lady. So we must constantly be telling them to come to hear. There will be nothing much to see when they come, but there will be some precious things to hear—hear the voice that entreats them, "come, oh come unto Me."

Oct. 31. This is our last day in Chin-kia-ho. Yesterday and today have been feast-days. They have been entertaining upwards of one thousand guests here today. They have killed two fatted pigs, and oh, how they eat! The common people among the Chinese do not eat meat for everyday, but when they have their

feasts, they also have their fill—enough to last them for a long time.

I've been reminded of the "marriage feast" up yonder today. They go out and call, "come to the feast." May these people not only hear the invitation to come to this feast, but may they come to the "marriage feast of the Lamb," and may they accept it.

Yours in His service,

—Carrie Olson.

Stifte og ufstifte.

(S. S.)

Blandede ægtefæber.

1. Hvad nationalitet betræffer.

Det er vanskeligt grund vi nu kommer ind paa. Vi maa fare varsomt frem, se os vel fore og træde forsigtig. Vi vil dog forsøge at se ogsaa over denne grund, ikke ensidig, dømmende og uretfærdig som somme, men saa upartisk og retfærdig vi kan.

Angaaende de tre skandinaviske nationer vil vi sige: De ikke alene er af den samme tro, men hvad æt, sprog, stamme, opdragelse og livssyn angaar er de saa nær beslægtet, at de under vor overskrift neppe kommer noget større i betragtning.

Nu, angaaende indgifte med andre nationer, saa er det en fjendsgjerning. Det lader sig ikke negte, og det kan ligesaa lidt stanses.

Kirken har ingen ret eller magt til at bestemme hvem folk skal gifte sig med. Den har aldrig havt den og faar den heller ikke. De som engang havde den magt og ret—forældrene nemlig—har den ikke nu mere og faar den vel heller ikke igjen. Enten nu kirken og hjemmet lifer den slags ægtefæber eller ei, forhindre dem kan de ikke. Og om de kunde det, var det i længden vist ikke det bedste. Mindst af alt lader det sig hindre i dette land og især i byerne, hvor de mange nationer dagligdags kommer sammen. De er naboer, leger sammen som børn, gaar paa skole sammen, arbejder sammen og fort sagt er sammen fra bugge til grav. Det er saa betegnende og sandt, naar dette land er

kaldt "Smeltebiglens land" (The melting pot). Og det er landet, ikke ifølge menneskevillies indfald eller bestemmelse, men ifølge livets og udviklingens lov, og bagom den stadr Gud som alle tinges styret. Det nyfter ikke at stride mod livets og udviklingens lov.

Saa er der en anden faktor som her kommer til: Norskerne's evne eller tilbøjelighed til at blande sig med andre nationer. Enten man ser paa det som et positivt gode og kalder det akkommodationsevne (evne til at blande sig med og bli ett med et andet folk), eller man ser det fra en anden side som mangel paa modstandsevne mod den almindelige assimilation (ligegjørelse), blir faktum det samme: norskerne har let for at blande sig med og gaa op i en anden nation. Saa har de altid været. Man mindes bare de gamle norske kolonier i de engelske lande, i Normandiet o. a. l. Med sit naturel gif de norske ifølge livets og udviklingens lov snart op i landets folk.

At norskerne i det stykke endnu er de samme, sees af den kjendsgjerning, at det ikke er bare de indfødte norsk-amerikanere, men ogsaa noksaa ferste nykommere, som her gifter sig ind i andre nationer.

Sar vi skrevet dette for at anbefale og paastynde denne blanding? Langtfra. Men vi har nævnt disse sociologiske, historiske og psykologiske kjendsgjerninger, fordi de maa tages i betragtning om man med forstand og retfærdighed skal kunne bedømme denne blanding foreteelse.

Men har da ikke hjemmet, kirken, folk af nordst blod og byrd noget at sige, har de ingen pligt paa sig i denne sag? Jo, det har de.

Som ung præst havde vi engang anledning til at høre en ældre svensk præst under vise sine konfirmanter. Nogle spørgsmaal han gjorde har vi aldrig glemt. Han spurgte: "Pasjar det sig for svenska flickor att gista negrar?" "Nei, nei da," Iod det saa et stemtning fra pigerne. Selve tanken syntes dem forfærdelig. "Pasjar det sig for svenska flickor att gista irishar?" spurgte han igjen. Svaret var, nei. Flere spørgsmaal i den retning og saa siger han: "Kom ihag, svenska

flickor borde gista svenska pojkar, och svenska pojkar borde gista svenska flickor".

Dette slog os som ret og praktisk undervisning. Vi har siden søgt at gjøre ligedant, og ikke uden frugt, trod vi.

Men her vil den tænksomme læser spørge: Dersom denne blanding er ifølge livets og udviklingens lov, hvorfor da formaner mod den? Hvor er logiken i dette? Svaret er: Det er den samme logik, som naar den syge gjør alt han kan forat blive frisk og forlænge livet, selv naar sygdommen er til døden. Ifølge selbopholdelsens lov og logik gjør han alt han kan forat undgaa døden. Det er hans ret og hans pligt. Fra det snevre, lave synspunkt er døden slutten, enden paa tilbærelsen, fra et høiere synspunkt er døden en overgang til rigere liv. Fra kolonistens snevre, lave standpunkt er blanding med andre nationer dødsstegn, som spaar tilintetgjørelse for indvandrerne, men fra et høiere og større standpunkt er den en overgang til rigere liv, noget som er ifølge livets og udviklingens love for menneskeslægten.

Næste artikel blir: "Blandede ægteffaber hvad bekjendelse angaar."

En frantærs bekjendelse.

En bekjendt fransk forfatter, Barradon, som i sine skrifter har haaniet Gud og alt helligt, har nu offentlig afslagt en bekjendelse, som endnu engang bekræfter det ord: "Gad skal faa de sterke til ro." Det heber, at selv de radikaleste aviser i Frankrige aftrykker det med respekt. En del af den lyder saa:

"Jeg lo af troen og ansaa mig for at være viis. Nu glædes jeg ikke længer over min haanlatter; thi jeg ser Frankrige bløde og græde.

Hvor banskkelig det er at være ateist (gudsfornegeter) paa denne nationens kirkegaard! Jeg kan det ikke. Jeg har bebræget mig selv og eder, som har læst mine bøger og mine sange. Det var en sindssvag be-

fattelse, en ond drøm. De bevæbnede hænder volder død, de foldede hænder skaber liv.

Frarfige, Frankrige, vend tilbage til troen, til dine skjønneste dage! At gaa bort fra Gud er at gaa fortabt. Jeg ved ikke, om jeg lever imorgen. Men det maa jeg sige, mine venner: Larradan vover ikke at dø som ateist. Selvbede forfærder mig ikke; men den tanke trykker mig: Der er en levende Gud, og jeg staar ham saa fjernt. Spit skal min sjæl juble, hvis jeg faar opleve den stund, da jeg kan høre mine knæ og sige: Jeg tror, jeg tror paa Gud, jeg tror, jeg tror! Det er menneskeslægten morgenfang. For den, som ikke kender den, bliver der nat."

Mor og bedstemors „forglemmigei“.

Det er en deilig blomst, som bærer dette vidunderlig skjønne navn "Forglemmigei". Og ved dette deilige navn dukker der op tanker og minder og erfaringer af de forskjellige livserindringer og følelser.

Der er "forglemmigeier", der er fæstet dybere ind i det menneskelige sind, end naturens blomster. Og disse er særlig vore kjære og nære paatrængende. Fæstet er disse til os med et psykologisk hemmeligt baand, en "forglem m i"; der aldrig visner og dør.— Særlig mor og bedstemor erindres.

Hvad mor er for sine, og hvad mors kjærlighed kunde udrette, det forglemmes ei.

Barnemindet af mor, hendes inderlige omhu for sine barn; hendes stræb og flid og nøie og glæde over at se alle sine frem i verden med ære og gudsbehag.

Af disse mors erindringer vokser denne med de dybe rødder saa underfjønne og eviggrønne forglemmigei.

Saa gamle bedstemor Anne Magnusens mindetavle vil nedskriveren i al ærbødighed fæste denne mindets blomst.

Mor og bedstemor Anne Magnusen, født Engebritsen, var født aaret 1825 i Gols prestegjæld i Sallingdal, Norge. Hendes forældre var Engebrit Olsen Rotnum og hustru Barbro Botolfsen Guttigaarden.

Som enke udvandret hun til Amerika aaret 1881 og kom til Faribault, Minn. Samme aar flyttede hun til Polk county, Minn., og havde sit hjem hele tiden, indtil sin død, hos sin ældste søn, Ole Magnusen.

Bedstemor Magnusen fik leve her i landet lidt over 39 aar, og var ved sin død 89 aar, 10 maaneder og 19 dage.

Sit ægteskab havde hun 8 barn, hvoraf 6 overleber hende.

Engebrit Magnusen, hendes næstældste søn, døde en maaned før sin mor. Vaade mor og søn hviler nu ved siden af hinanden i Grand Marah kirkegaard.

Det bemærkes, at Ole og Engebrit Magnusen har boet nær hinanden de sidste 30 aar.

De seks gjenlevende barn er: Ole Magnusen, Northland, Minn.; Mrs. D. L. Kleven, Oslo, Minn.; M. M. Groff, Nerstrand, Minn.; Mrs. past. C. Winther, Ray, N. D.; Mrs. Fredrickson, Ray, N. D., og en datter i Norge.

Mor og bedstemor Anne Magnusens arbejdsdag var lang og tung. Hun var med den flok, som den norske digter omtaler, naar han siger: "Her er et folk i strid for livet naafadelig", osv.

Det var kampen for tilbærrelsen og det karaktertræk af en mor, en mor med omsorg for sine barn; en mor, der aldrig blev træt.

Hendes sidste leveaar var stærkt præget af alderdomsfbagthed og barnslighed. De sidste par maaneder blev hun pleiet af sin datter, mrs. Winther, der fik lufte sin gamle trofaste mors øine i dødens stille søvn.

Hendes affed var blid. Fredens og hvilens tid kom, den hvile hun saa længe havde ønsket kom den 28de Juli 1915. Men vi vil beholde den staute gamle mors og bedstemors minde.

Ved begravelsen var alle hendes børn tilstede, undtagen en. Af dødes barnebarn, tilstede ved begravelsen, var: M. D. Kleven, møbelhandler, Oslo, Minn., og Mrs. J. Søndrickson, Northland, Minn.

Det var en høitidsstund, da den gamle bares til hvilen. Det store blomsterflor, der dækkede den hedengaugnes baare; past. Løh-

res løftende tale og det store fremmøde i kirken, mindet om ærbødighed, kjærlighed og sympathi.

Bekjæftet være mors og bedstemors minde.
—C. Winther.

(“Skandinaven” bedes venligst om op-
tagelse for dem af hendes, som lever i Norge.)

Kun et skridt mellem mig og døden.

Syg bare i to dage og saa kom døden.
Mrs. Helena Boyum døde i sine bedste aar,

Mrs. Helena Boyum.

hun blev kun 45 aar gammel. Mand og 13 børn, hvoraf de fleste er smaa, stod rundt den elskedes baare. Slig handler Gud, hans veie er usporlige.

For nærmeste, venner, naboer og menighedsfolk var dette dødsfald et kald fra Gud. Et kald til hel hengivelse til Gud; et kald til ombendelse, et kald til hver stund at være beredt, da vi ikke ved, hvilken time Herren kommer.

Den kjære afdøde søsters liv paa jorden var ogsaa et kald til os. Hun fik leve det sidste af sine aar i samfund med Gud. Hun blev borte ifjor høst og levet siden den tid et inderligt samfund med sin frelsjer. Ved selv

at tage skridtet ud blev hun ogsaa det væsentligste middel til at hendes mand gav sit hjerte til Gud paa samme tid.

Til trods for stor travlhed og bundethed til hjem og den ualmindelig store familie, kom hun flittigt med os til vore bønne møder. Magtet hun var af en stille tilbageholden natur, deltog hun ofte og frimodigt i bøn og bekjendelse. Hun havde inderlig omsorg for sjæles frelse.

Hun pleiede at ligge paa knæ ved sin seng og udøse sit hjerte i bøn til Gud, først og fremst for sine mange børn, ægtefælle og mor, dernæst for sine naboer og for Arendahls menighed, at syndere maatte vaagne. Hun bad ogsaa for de troende og de nybakte, at de maatte blive bestandige. Det gjorde hende ondt, at saa faa vilde ombende sig. Hun syntes at hendes tro var svag, men hun flynget sig i sin svaghed til Herrens løfter.

Mrs. Boyum var bitt sparet endnu et aar, men det blev et bekjæftet, frugtbart aar.

Det var ved et bækfællesmøde i Arendahl kirke at afdøde gav sit hjerte til Gud; hun brød da med sig selv og verden og næste dag brød hun isen ved Guds kraft og bekjendte sin tro for sin familie.

Hun døde 29de December og blev begravet 3die Januar. Afdødes flegtning, pastor Mundahl, var tilstede til stor trøst for de efterladte. Han holdt en gripende prædiken over Mat. 7: 9—17. Dernæst formandede N. S. Agrimson og stedets præst den store forsamling til ombendelse.

Ægtefælle, moder og børn! Kom eders elskedes varme bønner for eder ihu hver dag. Raster eders sorg Herren, giv eders hjerte til ham og sæt eders moder, hustru og datter stævne for Lammets trone.

Omtrent det sidste afdøde sagde var dette: “Jesu Kristi Guds Søns blod renser fra al synd.”

Salig er hvilen i de trygges havn;
Fri fra al smerte, jordist nød og savn
Prisjer de nu Jesu navn,
Loet i Lammets blod.

Den forløste sjæl gif til himlens lyse hjem
Loet i Lammets blod.

Der skal den nu bo i det ny Jerusalem,
Loet i Lammets blod.

Besiguet være Mrs. D. B. Bohuns
minde! —P. L.

Et lidet minde.

Mrs. Peder Eidem døde paa hospitalet
i Madison, Minn., den 30te November 1915

Mrs. Peder Eidem.

Kl. 10:30 efterm. Hun var da 52 aar, 2 maaneder og 23 dage gammel. Dette Morgens budskab kom til os samme dag som Mrs. Eidem var død og var saaledes ikke længere blandt sine venner, flegninge og nærpaarørende. Hun havde båret sygelig en tid, særlig det sidste aar. Et aarstid før hun døde undergik hun en operation, og det fandtes da, at hendes sygdom var meget vanskelig. Hun kom dog op og hjem igjen og var hjennume flere maaneder, men sygdommen bar hun alligevel med sig. Sidste høst blev hun svagere og saa sig nødt til at rejse til hospitalet igjen for at faa nogen inddring, hvilket hun ogsaa fik, men kun

for nogle uger. Et par uger før døden kom, rejste hun saa igjen til Madison og lagde sig ind paa hospitalet, men denne gang blev det hendes sidste rejse, hendes sygdom var nemlig tuberculos. Hun bar sygdommen med ro og mange af os anede neppe at hendes dage snart var talte.

Hendes pigenavn var Karen Elind. Hun var født den 7de September 1863 i Selbu, Trondhjem, Norge. Hun kom til Amerika i 1885 til Revillo, S. D. Den 13de September 1888 blev hun egtet til Peder P. Eidem. De har ikke haft børn. Men det kan med sandhed siges, at hun var en elsker af de smaa og det ikke bare i ord men ogsaa i gjerning. Altid var hun villig at gaa og hjælpe der, hvor hun saa at saadan hjælp trængtes. I kvindeforeningen, som nu i de senere aar er forandret til missionsforening, var hun med fra først af til nu i høst. Hun var en bekyndende kristen og skammede sig ikke ved at bede og tale om Jesus som havde af naade forladt hende alle hendes synder, og hun fik tro sig som et be-naadet Guds barn. Jeg mindes godt den dagen i opbyggelsen i deres hjem for flere aar siden, naar der blev spurgt: Er der nogen i denne forsamling eller i denne menighed, der vil begynde at bede til Gud? Efter en lidet pause begyndte Mrs. Eidem at raabe og paakalde Herrens navn.

Under sygdommen sagde hun flere gange, at hun vilde ved Guds hjælp og naade faa være overladt i de evige arme. Gjør eder færdige at møde Gud, mens I er friske, thi døden kan komme saa uventet. Dette var hendes sidste hilse til menigheden og alle kjendte.

Hun blev begravet Lørdag den 4de December paa Zoar menigheds kirkegaard under stor deltagelse. Da pastor Wick fra Madison var vel kjendt i dette hjem og den, der gav afdøde nadveren dagen før hun døde, var det et ønske om han kunde komme, hvilket han lovede. Vi siger tak for at du kom og lagde et trøstens ord til de hjerter, som mest føler savnet, ligeledes pastor Oppedahl af

den Torenede Kirke, som ogsaa var med og talte trøstens ord.

Vi føler savnet, men mest føles det af hendes mand, hendes gamle moder, der nu gaar i sit 84de aar, og søsteren, Mrs. M. Eidem, der nu er alene igjen af søstendelaget, ligeledes søsterdatteren, der har været hos dem i saa mange aar. En plads er tom i hjemmet og i menigheden, men Gud lever, lad det være eders trøst. Det som synes at være eders tab blev hendes vinding.

—T. T. Bøe.

Aarsmøde.

Paa indbydelse fra Lodge-Pole menighed ved Gascoine, pastor R. D. Løvseth's kald, holdt Missouri Slope Freds sit aarsmøde der den 26de til den 28de November.

Mødet aabnedes med prædiken af pastor G. N. Carlson over Efs. 4: 1—6. Taleren fremholdt hvor nødvendigt det var at være tro til det kald Herren har givet os, samt at vandre i kærlighed og enhed. Pastor Løvseth ønskede derpaa alle velkomne til mødet. Fredsformand pastor Gunderson takkede for indbydelsen.

Emnet for samtalen var Luk. 16: 14—24, som blev indledet af pastor Arnesen. Som tema var: Indbydelsen til den store nadvere. 1. Nadveren; 2. Indbydelsen; 3. undskyldningen, og 4. resultatet af at ikke modtage indbydelsen. Flere deltog i samtalen. Formandens indberetning blev hørt (muligens den kommer i sin helhed i et andet nummer af "Budbæreren.") Han lagde særlig vægt paa nødvendigheden af at arbejde i **kærlighed og enhed**. Skal Guds rige faa gaa frem iblandt os, maa man arbejde i tro til Gud og i kærlighed til hverandre indbyrdes.

En komite blev valgt til at gennemgaa formandens indberetning. Følgende tre blev valgt: Pastor Løvseth, pastor Arnesen og Ivar Sanden. Sessionstiden blev bestemt fra 10—12 og 2—4, samt aften session fra 7:30 udover.

Lørdag formiddag fortsattes samtalen over det opstillede emne. Følgende tog del i

samtalen: Pastorerne Arnesen, Løvseth, Carl- sen, Gunderson, samt Ivar Sanden fra Rhame og J. Westerman fra Gascoine.

Lørdag eftermiddag var bestemt til forretningsmøde. Sekretærens rapport blev læst og antaget. Kassererens rapport blev læst og antaget. Revisionskomiteens rapport læst og antaget. Valg paa embedsmænd: Biseformand, pastor Albert Olsen; sekretær, pastor J. Arnesen; kasserer, pastor G. N. Carlson. Til to medlemmer paa kredsbestyrelsen blev valgt: hr. Saby og hr. Stedje.

Følgende indstillinger fra indstillingskomiteen blev antaget af kredsen:

1. Kredsen udtaler sin tak til Gud for det arbejde som i al ringhed er udført i aarets løb.

2. Kredsen opmuntrer menigheden til at optage et mere kraftigt arbejde iblandt de unge i Søndagsskolen for at lære dem kristendommens sandheder.

3. Kredsen udtaler sin glæde over det velsignelsesrige arbejde som er udført af vore kvindeforeninger.

4. Kredsen udtaler sin glæde over det arbejde som gjøres iblandt ungdommen i de forskjellige ungdomsforeninger, samt opmuntrer de andre menigheder til at optage ungdomsarbejdet. Det vilde være ønskeligt om de lokale ungdomsforeninger kunde slutte sig sammen til et kredsforbund.

5. Siden tiden ikke tillader et særskildt møde, til at forhandle foreningsagen, saa anmodes kredsens menigheder at behandle denne sag saa samvittighedsfuldt som mulig.

6. Kredsen anmoder enhver af sine medlemmer at omgaaes hverandre paa en kristelig, kærlig og hensynsfuld maade.

7. Komiteen foreslaar, at der vælges 4 emissærer og saa dette aar, og at deres rejse-udgifter bestrides af kreds-kassen. Menigheden, sammen med sin prest, bestemmer hvem de vil have.

8. Kredsen anmoder sin formand om at sende en skrivelse og bevidne vor sympathi med kand. theol. C. N. Engelfiad i anledning af hans ulykkestilfælde.

9. Kredsen paalægger menigheden at de

indbetaler den til samfundet ilignede sum. Der blev oplyst at kredsen er ilignet en sum af \$150 for det kommende aar.

Følgende emisærer blev valgt: Hr. D. Swadberg, Bowman, N. Dak.; hr. J. Nilsen, Reeder, N. Dak.; hr. Myrbon, Reeder, N. Dak. Den fjerde emisær skulde vælges af kredsbestyrelsen, særlig en, som kunde bruge baade engelsk og norsk.

Paa Søndagen samledes vi i et stort loka- le ved Saley. Pastor Arnesen prædikede og pastor Carlsson forrettede nadveren. Pastor Gundersen læste ved alteret.

Om eftermiddagen og aftenen var der tale, vidnesbyrd og sang om hverandre. Man ffiklides med den tanke: Det er deligt at brødre og søstre faa være sammen om Guds ord.

Paa grund af den trable tid faa var mø- det ikke faa godt besøg som ønskeligt kunde været, men vi fik dog have en velsignet tid ifammen om livets evangelium, "som er mægtig til at gjøre sjæle salige." Maa Her- ren faa velsigne det alvorlige og selvprøvende sandheder som blev fremholdt.

Følgende præster var tilstede: Stedets præst, pastor Løveth; R. Gundersen, G. N. Carlsson og J. Arnesen, samt nogle lægbrø- dre fra nabomenigheden.

Saa hjertelig tak til stedets præst og me- nighed for alt godt som blev os bevißt. Her- ren velsigne eder alle. — J. Arnesen, sekre.

Cox, S. D., December 1915.

Referat

fra mødet paa Francis Heights.

Francis Heights menighed, pastor S. M. Gerstads kald ved Valier, Mont., afholdt samtalemøde 24—26 November 1915.

Mødet aabnedes med andagt af underteg- nede. Måbingspræiken af pastor Th. Gimle over Math. 6: 10: "Komme dit rige."

Da stedets præst, pastor S. M. Gerstad, ikke var tilstede ved mødets aabning, blev pastor J. D. Rønsberg paalagt at lede mø- det. Han takkede menigheden for indbydel-

sen til mødet, og bad de fremmede og pastor Gimle velkommen til møet. Sessionstiden blev derpaa bestemt.

Paa eftermiddag indledet pastor J. D. Rønsberg samtaleemnet: Joh. 3: 1—15. De tanker som særlig blev fremhævet var: Gjen- fødselen. Først menneskets fortabthed. a. Er i synden fordærvet; b. Er gjort uskillet for Guds rige. Andet—Opreisningen. a. Efter ved igjensfødselen; b. Ved Jesus Kris- tus som midler; c. Er ufattelig for det na- turlige menneske; men klar for dem, som vil lade sig frelse.

Den næste dag, takfigelsedagen, var og- saa pastor S. M. Gerstad og pastor M. N. Hall ankomne.

Formiddagsmødet aabnedes med bøn af E. M. Nelson, hvorefter pastor M. N. Hall holdt takfigelsesprædiken.

Eftermiddagsmødet aabnedes med andagt af E. G. Brandt og derefter gik man over til at organisere en fælles indremissionsfore- ning. Derpaa fortsattes samtalen af præsterne Gerstad og Gimle.

Tredie dags formiddag aabnedes mødet med en bønnefest ledet af pastor S. M. Ger- stad. Samtalen fortsattes derpaa af pastor J. D. Rønsberg og fortsattes af pastor M. N. Hall, pastor Th. Gimle, og pastor S. M. Gerstad.

Eftermiddag andagt af undertegnede. Samtalen fortsattes og følgende tog, del: Pastor J. D. Rønsberg, E. N. Nelson, M. Lien, E. G. Brandt, undertegnede, og pastor M. N. Hall. Pastor J. D. Rønsberg af- sluttede mødet.

Nu var afskedsstunden kommen og vi maatte stilles igjen. Vi havde vißt alle fø- lelsen af et godt og velsignet samvær. Gud var tilstede med sin Åand og velsignet bore hjerter. Afskedsstunden var især velsignet. Flere tog beslutningen om at leve et nyt liv. Leve for ham, som kjøbte os alle til Gud med sit blod. Maatte Gud faa bevare dem i sit samfund. Aftensmøder var holdt paa forskellige steder rundt om i husene og de var til velsignelse. Maa Gud faa velsigne vennerne paa Francis Heights for deres

gjæstfrihed og venlighed, som vi tilreisende var gjenstand for.

—Sam Bortvedt, sekr.

Lidt fra Pierpont, S. Dak.

Sjelden hører "Budbæreren"s læsere fra disse kanter. Menigheden har haft et godt arbejdsaar. Fred og ro har hersket over det hele. Kirkesøgningen jevn og hønemøder regelmæssig. Kvindeforeningen har haft et af de bedste aar i dens historie, og ungdomsagen har været drevet i en kristelig aand. Vi kan sige, med sangeren: "Gjindtil har Herren hjulpet." Menigheden har købt flere hundrede dollars paa sin kirke, saa den nu har et net lidet gudshus. I begyndelsen af Januar 1916 havde menigheden sit aarsmøde. Dens udgift iaar var \$1,200, udenom kirkens reparation. Kassen var i god stand. Menigheden var skyldig henimod \$300 til Synodens udgifter. Men det blev besluttet at betale det hele beløb, saa den vilde staa gjældfri. Foreningsagen blev drøftet. Folk heromkring er stemt for forening. Der er en foreningsfølelse iblandt folk, paa disse trakter. Men paa grund af den **opposition** og **agitation** fra enkelte hold, inden- og udenom samfundet, har folket her næsten opgivet haabet om, at Gauges Synode, som **samfund** **da**, gaar med i foreningen. Som sagen nu udarter sig, faar den enkelte handle, under ansvar fra Gud, i denne vigtige sag. Saa faar den enkelte handle efter sit syn og sin personlige overbevisning. Man blir stillet paa valgets standpunkt.

Menigheden fattet derfor den **enstemmige** beslutning at træde ud af Gauges Synode. Saa Bethlehem menighed i Pierpont, S. D., ophæver sin forbindelse med Gauges Synode, fra denne tid at regne.

Den 18de Januar 1916, var pastor D. M. D. Wees fødselsdag. Han havde den dag naaet 40-aarsdagen af sit liv. Det havde nogle faaet fat paa. Kl. 3 paa eftermiddag kom man i flok og følge til prestegaarden. Sang og tale og opmuntring, og tilslut be-
værtning. M. Doe forklarede hensigten og

overrakte prestefolkene en basker pengegave. Vi er ikke sikker paa, hvem som følte sig mest lykkelig, giberne, som drog hjem eller modtagerne, som blev i prestegaarden. Alle var lykkelig og glade. Saa sang man tilslut verset: "O, Gud, hvad er din **gaade** stor, os alle til dig drag." —Norr.

Fra et indremissionsmøde.

Efter forudgaaende bekendtgjørelse afholdt østre Washington og Idaho skandinaviske evangeliske lutheriske indremissionsforening et samtalemøde 18—21 November 1915.

Mødet aabnedes med et foredrag over emnet: "Bibelen og missionen," af Rev. D. L. Burkwall, af The British and Foreign Bible Society, Canton, China. Pastor Gimle prædikede over Jer. 29: 11—13.

Stedets prest, M. A. Hall, ønskede foreningen velkommen i sin midte. Formanden, J. J. Wigen, takkede prest og menighed for indbydelsen. Pastor Hørstad indledede det valgte Guds ord, Luk. 18: 35—43, og opstillede følgende som ledetræl for samtalen: Den blinde, før hans møde med Jesus, fattig, blind og tiggende. Hans møde med Jesus: hørte om Jesus, spurgte, troede det, sagte, raabte, kom til Jesus, havde en stund med ham og fik forvisning. Den blinde efter hans møde med Jesus: han saa, han fulgte Jesus, han takkede i ord og gerning. Bevirkede at alle som saa det lovede Gud.

Om aftenen, missionsforedrag af pastor C. W. Landahl over Rom. 1: 14—16. Han paaviste nødvendigheden af at bringe evangeliet ud. Markerne er allerede hvide til høsten.

Fredag og Lørdag benyttedes til at samtale over det foreliggende emne. Søndags formiddag prædikene af pastor Ronsberg over dagens evangelium: Math. 25: 1—13. Nødvendigheden af at være vaagen, blev fremholdt med alvor.

Offer opføres til foreningens kasse.

Søndags eftermiddag: Samtalen fortsat over det foreliggende emne.

Aftenen: Afslutningsfest. Koret sang imellem talerne. Alle udtalte at dette var et godt og velsignet møde. Skal vi alle mødes ved Jesu høite side paa hin den store dag?

Søgenle præster var tilstede og deltog: E. M. Grimsrud, M. A. Hall, Th. Gimle, E. M. Gerstad, C. W. Landahl, J. O. Rønneberg. Af lægmænd, som deltog, kan nævnes: Tolevsrud, Selland, Ole Elestad, Arntzen, Anton Nelson, Hendrickson, M. Eggeland, S. Eggeland, Rongnes og Grondahl.

—J. C. Carlson, sek.

Nogle tanker.

Nogle spredte tanker samlede ved at høre et missionsforedrag af missionær Landahl over Rom. 1: 14—16. Han påviste, at det var nødvendigt at komme til klarhed over sin gjeld, og lig Paulus sette livet ind for at vise og uvise græker og barbarer kunde bindes og indsamles i Guds naades rige. Saaledes var Paulus villig til at sette liv ind for at de i Rom kunde få høre evangeliet prædikaet af ham. Paulus havde set og vidste at evangeliet var en Guds kraft til frelse for hver den, som tror, og derfor kunde han være uden skam og frygt i sin gerning. Han forkyndte Guds rige og lærte om den Herre Jesus med al frimodighed. Efter at have arbejdet i Kina i missionen i tyve aars tid, fortæller vi om de gjorde erfaringer. Savnet af at være blandt de kristne—omgivet af hedenskabets mørke og djævelens aand. Se hedningernes foragt, kaldet djævel, blive forfulgt, og flygte—ofte med fare for livet. Sygdom og død rev deres kjæreste medarbeidere bort; sorg, og savn, de stærkeste støtter faldt da naar de maatte forlade som man forlod sig mest paa. Hedenskabets larmende skræker, oprør, revolution, politiske partier og deres kampe; den hvide ulv—det maatte alt komme, alt skulde tjene dem til gode som var i kampen for at evangeliet skulde seire og vinde indgang til de gjenstridige og forhærdede som modstod den Selligaand. Deres pine begyndte at opløses da de så at disse som de hadede og havde forfulgt, led med dem, elste-

de dem, vilde deres vel i alt, haade i det de saa, de var dem behjælpelige i det finelige, jaavel som at befri dem fra deres aandelige trældom.

Nu kan det siges som Peter siger, Ap. gj. 3: 17—19: "Og nu brødre, jeg ved at I have gjort det af uvidenhed ligesom og eders overste. Fatter derfor et andet sind og vendt om for at eders synder maa worde udslattede, og bederbægelsens tider maa komme fra Herrens aasyn. Natten er forbigangen, dagen er kommen nær! Veder derfor høstens Herre at han uddriver arbejdere i sin høst!"

—J. C. Carlson.

Endnu lidt om punkt 3.

Vener! Hele formen af punkt 3 giver anstød og er forkastelig. Det burde vise, at det vi trakter efter er, at ophøje Kristus som et kjærligheden.

Det eneste rette er at vi faar punktet paa bibelsk grund. Men da kan det tjene til enhed og velsignelse. Dette er det store som Sanges venner nu maa tage i betragtning paa sine møder om foreningsagen. Da først kan man der stille de rette betingelser til grundig overvejelser for os alle, hvortil følgende maa ske vil tjene som formular.

Punkt 3 bør antages saalydende: De tre samfund lover hverandre med alt alvor som regel, ikke at have kirkelig samarbejde med nogen som viger af fra Kristi ord, lære og praksis. Matt. 7: 15; i Joh. 4.

Men med al flid og kjærlighed yde hjælp udaf bildfarelser saalangt man rækker. Som Kristi medarbeidere samle med ham at alle maa være et med Kristus. Joh. 13: 13; i Kor. 9: 19—23; Gal. 5: 13—15; Ef. 6: 10.

Da punkt 4, B, leder den samme vei, bort fra Kristus, da gjælder det nu for Sanges venner at heise rent flag efter sin overbevisning ifølge Guds ord, det de har stået for i disse 50—60 aar. Betingelsen maa bli den, at man faar et ritual, efter Kristi orden og eksempel—med henvisning til de tre man

finder deri. Dette ved vi, maa være det store velsignede, som alle troende kristne forlanger nu at faa! —D.

Ny missionsforening.

Under et religiøst samtalemøde afholdt i Francis Heights menighed, pastor S. M. Herstads kald ved Valier, Mont., fra 24de til 26de November 1915, blev man enig om at organisere en fælles indremissionsforening kaldt Rocky Mountain skandinaviske evangeliske lutheriske fælles indremissionsforening. Som formand for dette møde fungerede pastor J. D. Ronsberg som formand og undertegnede sekretær. En konstitution blev udarbejdet og antaget og en bestyrelse paa fem medlemmer valgt og disse var: E. N. Nelson, E. G. Brandt, undertegnede, Martin Rien og Martin Anderson.

Bestyrelsen valgte som formand for foreningen, E. G. Brandt; viseformand, Martin Rien; sekretær, undertegnede, og kasserer, Martin Anderson.

Konstitutionen for denne forening er ganske lig konstitutionen for andre saadanne foreninger. Om nogen skulde ønske mere underretning om konstitutionen eller se den, vil de henvende sig til undertegnede.

Paragraf 2 i konstitutionen: Denne forenings formaal er at virke med Guds ord til Guds riges udbredelse og befæstelse i og for den lutheriske kirke ved jiden af det offentlige prædikeembede til dets støttelse.

De, som skulde ønske at slutte sig til og støtte foreningen, vil sende sine navne til undertegnede: Sam Wortvedt, sekr., Pontera, Mont.

Salmetoner for kirke, skole og hjem.

Saaledes kaldes en salmebog som just er udkommet. Det er pastor W. M. Sagen i Minneapolis som er udgiver af denne bog. I format er den omtrent som den almindelige Landstads og har lidt over 700 salmer og sange. Der er ca. 100 salmer fra Landstads. En del af disse er revideret af Gu-

stav Jensen. Ellers er salmerne hentet fra forskellige kilder. Det sees straks, at Sagen har forbigaaet flige salmer som er af mindre værd som kirke- og opbyggelsesalmer, af hvilke altfor mange har fulgt med i vore salmebøger, og som derfor skjelden og kanske aldrig har været brugte. Hvad rettskrivning angaar er det den nyere som saavidt mulig er benyttet. I bogen habes en liden afdeling med "Gospel Hymns." Ordningen af salmerne er sli, at man let kan finde salmer som passer til de forskellige kirkelige handlinger, høitider osv. Noksaa pent og godt inbundet og med titel i guld paa fiden koster bogen 60c., og kan bestilles gennem Gauges Synodes boghandel, Red Wing, Minn.

Fra Arbeidsmarken

Zions menighed, Spicer, Minn., pastor Ivar A. Johansons kald, besluttet enstemmigt, paa sitst afholdte menighedsmøde, at gaa med i det nye samfund.

Menighederne i Madison, Cambridge og Deerfield, Wis., har alle stemt for forening. En af dem bemærker, at det er i overensstemmelse med afbøde formand Hansons sidste skrivelse om den sag.

Romsdahls og Skrefsruds menigheder, samt Alderdomshjemmet ved Beresford, S. D., har stillet kald til pastor M. W. Lottesmoe i Platt, S. D., som sin fremtidige prest. Dette kald er en del, kanske den største del af pastor Quellos forrige kald.

Mayville freds holdt møde i den Forenede kirke i Fargo, N. D., den 18de og 19de Januar. Mødet var godt besøgt. Foreningsartiklerne behandledes og stor interesse for sagen viste sig. Der loves en mere udførlig beretning om mødet senere.

J. H. Johnson, en broder af pastor E. Johnson i Minneapolis og graduert fra Red Wing Seminar, er optillet som candi-

dat til de forenede staters kongres fra det 3die distrikt i Syd Dakota. Dette distrikt bestaar af alle countier vestenfor Missourifloden i den stat.

"Jeg tænkte at hjælpe til lidt med den frakten," sagde en mand i St. Ansgar menighed idet han rakte pastor Nesheim en check paa \$50, og nu ferdes presten omkring i en ny "fur-lined coat." Rige før Jul fik han af sangforet i samme menighed et guld-
uhr. Af disse gaver kan han vel nu skjønne hvad "tiden lider."

Fra pastor L. L. Nervigs kald berettes, at venner i Trondhjems menighed nylig gav presten noget over \$300 til hjælp at købe automobil for. Samme menighed har haft møde og stemte for at skolen i Jewel, Iowa, fortsættes som før. I foreningsdagen stemte menigheden for forening, derjom Hauges Synode nogenlunde som et hele gaar med.

Primrose, Perry og Bethel menigheder af pastor J. N. Dordals kald, ved Mt. Moreh, Wis., har paa sine respektive aarlige møder behandlet foreningsagen og stemt for forening—uden betingelse; men paa foreningsartiklerne og konstitutionen for det nye samfund, som grundlag. De tog ogsaa særlig hensyn til afdøde og ærede formand Gansons brev: "Til vore samfunds menigheder."

Vi forstaa nu at flere venner herover har modtaget det samme brev fra vore arbejdere i Kina frebet den 28de Oktober 1915, af hvilke et var sendt til pastor D. M. Ganson og som han indsendte til "Budbæreren." Brevet findes i no. 3 for 15de Januar 1916, saa man kan spare baade sig selv og os lidt umage ved ikke at indfinde flere af disse, men andre breve og artikler modtages fremdeles med tak.

Pastor J. O. Ronsberg har faaet sig ned paa en liden "homestead" omtrent midt i Golden West menighed. De kom sig saa nogenlunde i orden nylig før Jul og straks

kom vennerne fra Golden West og Pondera menigheder og beredte en uventet men hyggelig festlund for sine prestefolk. Der var bevertning, sang og taler som almindeligt ved saadanne sammenkomster og tilslut blev der overrakt prestefamilien en sum penge og en "gaslamp."

Pastor S. J. Brekke fra Muskegon, Mich. holdt en række møder fra 10—18 Januar i Ebenezer menighed, Chicago, pastor D. J. Mundahls kald. Møderne var meget godt besøgte uagtet daarligt veir. Det var til troessebestyrkelse for Guds børn; men ikke mindst glædet det os at faa i flere kvelder under møderne bede med søgende hjæle. Hvor stort at saa se ungdommer horte fra far og mor bøje knæ ved korsets fod. Men end større at finde flere af menighedens ungdom bevaret i sin daabspagt i denne store og onde by. —M.

Den 3die, 4de og 5te Januar 1916 havde Salems, Zions og Bethania menigheder, pastor Sandbens kald, sine aarlige menighedsmøder, hvor de almindelige, som de af synoden henstillede sager blev forhandlede i broderlighed. Alle tre menigheder stemte mod nedlæggelse af Jewell Lutheran College, stemte for kvinders adgang til den akademiske afdeling ved Red Wing Seminar og tilstemte med stor majoritet foreningsbetingelser og konstitution for det eventuelle nye samfund; nogen stemte ikke og ingen stemte imod.

Størdaals menighed, Galesburg, N. Dak., pastor Malfewicks kald, har nylig foretaget en betydelig indvending reparation i sin kirke. Der blev gjort forbedring i foret og væggen belagt med staalplader, malet og inventarium "varnished" osv. Reparationen kostet \$528.00 Et noksaa tungt tag, for en liden menighed, ved siden af de løbende udgifter; men hvor der er vilje er der ogsaa vei. Eldre og yngre hjælp til, og saa bær det bære. Det var menighedens julegave til sig selv. Bakker, nybudset kirke til Jul, til glæde for unge og gamle.

Tirsdag og Onsdag den 18de og 19de Januar, afholdt Mayville kreds, ifølge aarsmødets bestemmelse, samtale-møde om foreningsfagen i Fargo, N. Dak. Man behandlede særskildt punktet om lægmandsvirksomheden. Mødet var vel besøgt og stor interesse for fagen tilfjendegaves. Mange udtalte sig tilfreds med resultatet af mødets handlinger. Andre udtalte, at de fik et helt andet syn paa foreningsfagen. Mødet paalagde kredsbestyrelsen at arrangere før at et lignende møde ogjaa blir afholdt i den nordre del af kredsens, en gang i Mars maaned. Beretning om mødet vil bli sendt "Budbæreren" af sekretæren.

Fra Sollid, Mont., skrives: Vi har høvt ikke faa liden aandelig rørelse her baade i Rønsbergs og over den del af marken hvor pastor Herstad virker, men helst i Rønsbergs kald. Flere er kommet til liv i Gud og har fundet frigjørelse. I en liden menighed paa en 5—6 familier er alle paa et par nær deltagende i offentlig bøn. Dette er i Pondera menighed, som nylig blev stiftet. I Golden West menighed er nogle komne over paa Jesu fide, andre gaar og spekulerer; haaber de kommer snart. Vi holder paa med bønne- og vidnemøder saa ofte vi kan, og vi føler Guds Mands kraftige arbeide. I Pondera menighed holder man paa at samle penge til kirkebygning. Dette arbeide er paabegyndt nu siden vækkelsen kom og helst af dem, som før ikke var saa interesseret i saadant.

Jens Brandt Koch har nylig faat hjemlov. Han var en gammel dansk broder, som tilhørte den danske menighed ved Looking Glass, syd fra Newman Grove, Neb. S. S. Johnson, hans søn, tilhører Shell Creek menighed, og der havde gamle Koch sit hjem. Da han levet noget langt fra sin kirke og husejersger, besøgte jeg ham ofte; han havde mange aars erfaring som kristen; men i det senere havde han voldkomne aandelige brydninger; han fik dog igjen komme til ro og hvile i Guds løfter. Han har betænkt vor Mission med en testamentarisk gave paa

\$50. En lignende sum gav han ogjaa sit eget kirkesamfund. Maa ogjaa dette faa minde flere, som elsker Gud, om at de ser til at noget af de midler Herren har andetroet dem blir anvendt til Guds sags fremme, naar de har sluttet med husholdningen her. — G. D. Mona.

Red Wing Seminary Band.

Den 18de Februar havde vi den glæde at have Red Wing Seminary Band og Orketret her i Roland. Det er en sand nydelse at høre hvad disse unge mænd kan prestere i musik og sang. Det geraader instruktøren, prof. J. M. Bergh, til megen ære den maade hvorpaa disse unge mænd ere i ndøvbet og den skjeldne dygtighed hvorpaa de leverer sine sager. De blev ogjaa med stor glæde paahørt af en stor skare menneffer, gamle og unge, der fyldte den store sal, der var leiet for anledningen. De, som har anledning til at faa et besøg af dem bør ikke forsjømme at benytte sig deraf, thi en sliq anledning gives ikke ifleng, det kan de tage mit ord for.

Vi siger: Kom igjen, naar anledning gives og vær velkommen.

—J. M. Sandven.

Bekjendtgjørelse.

Sauges Synodes Skoledirektion sammenkaldes til møde i Jewell, Iowa, Tirsdag den 15de Februar 1916, kl. 2 eftermiddag. —M. M. Mannes, sekfr.

✠✠✠

Midtre Iowa indremissionsforening vil ifølge indbydelse holde møde i Roland, Ia., pastor J. M. Sandvens kald, den 11te—12de Februar 1916. Samtaleemne: Gal. 1: 18—20.

—Die M. Wyro.

—H. D. Roe.

✠✠✠

Midtre Iowa indremissionsforeningen vil ifølge indbydelse holde møde i Sions menighed i pastor J. M. Sandvens kald, den 8de, 9de og 10de Februar 1916. Samtaleemne: Mat. : 14—22. —Die M. Wyro.

—H. D. Roe.

Mayville freds af Gauges Synode afholder om Gud vil et fredsmøde i Grafton, N. Dak., Februar 17—20 1916. Samtaleemne: 1 Pet. 2: 1—10. Alle, baade præster og lægfolk, der nord i kredsen er venligst indbudne.

—S. Moe,

—D. J. Resheim.

♦♦♦♦

Paa indbydelse fra pastor J. D. Sjørums menighed, Lake Zillian, afholder Central Minnesota indremissionsforening samtalemøde der, begyndende om aftenen den 14de og fortsætter til 17de Februar. Emnet er: Luf. 13: 22—30.

—Frantz Weltzin,

—S. Strandnefs.

♦♦♦♦

Følge indbydelse fra Eagle Lake menighed, pastor E. D. Larsons kald, afholder Central Minnesota indremissionsforening samtalemøde der, 10de til 13de Februar. Emnet for samtalen er: Math. 22: 1—14.

—Frantz Weltzin,

—S. Strandnefs.

♦♦♦♦

Illinois indremissionsforening vil holde et samtalemøde i Newark menighed, pastor Mortvedts kald, 15—17 Februar 1916. Samtaleemne: Den anden bøn. Et talrigt besøg møde ønskes.

—A. Fosse,

—C. S. Myrehøe.

♦♦♦♦

Midtre Iowa indremissionsforening vil ifølge indbydelse holde møde i Garden City, Ia., pastor L. J. Knutsons kald, den 1ste—3die Februar 1916. Samtaleemne: Hebr. 12: 1—3. Besøgende mødes i Radeliffe, Ia., dagen før mødet.

—De N. Wy.

—R. D. Roe.

♦♦♦♦

Om Gud vil, afholder Iowa freds af Gauges Synode sit missionsmøde i Blue Earth City menighed, pastor Edw. Dueas kald, Blue Earth, Minn., den 8de til 10de Februar 1916. Samtaleemne: Mark. 8: 31—38. Gud give os et velsignet møde!

—C. D. Seidal.

—G. D. Olson.

Paa indbydelse fra Lac qui Parle menighed ved Dawson, Minn., past. Varstads kald, afholdtes et kinamissionsmøde fra 15de til 17de Februar, 1916. Mødet begynder med prædiken Tirsdag formiddag kl. 11:30. Besøgende til mødet vil faa skyds fra Dawson dagen forud. Samtaleemne Ap. gj. 13: 44—49. Alle hjertelig velkomne. Menighed og prest ønsker et rigt besøgt møde.

—C. J. Eastvold,

—S. S. Johanson.

♦♦♦♦

Følge indbydelse afholder Goose River og Red Riverdalens indremissionsforeninger fælles samtalemøder i St. Olaf menighed, pastor L. J. Grønningens kald, Reynolds, N. Dak., fra 17de til 20de Februar. Tema: Math. 8: 1—13. Skyds møder i Reynolds om morgenen den 17de, og i Buxton menighed, samme kald, fra 21de til 24de Februar. Tema: Luf. 13: 18—30.—B. B. Mornes.

♦♦♦♦

Om Gud vil holder Nordre Minnesota freds sit aarlige missionsmøde i Bethania menighed, Twin Valley, Minn., den 16de til 18de Feb. Samtaleemne: Math. 14: 15—24. Emnet indledes af pastor H. D. Johnson. Mødet begynder kl. 10:30 med prædiken ved pastor M. A. Dahle. Pastor J. J. Melom holder missionsprædiken under mødet. Mødets anden aften benyttes til nadbergudstjeneste. Gud velsigne mødet!

—G. C. Gjerstad.

—S. M. Johnson.

Rbitteringer.

Til Church Extension.

Ved past. A. J. Evenson fra Hauges mgh., Rio, Wis.	13.29
Offer i Riverside mgh., Dawson, Minn.	40.65
Ved Christine Trøsten fra Singaas mgh.s pigef., Hendricks, Minn.	30.00
Ved past. J. T. Ekse offer i Singaas mgh., Hendricks, Minn.	27.50
Ved Beatrice Iverson, Decorah, Iowa, fra ungdomsf. i Hauges mgh.	10.00
Ved Bertha Winseth, Slater, Iowa fra pigef. i Lincoln mgh.	10.00
Fra A. S. Dokken, Minneota, Minn.	12.50
Fra past. C. J. Eastvold, Dawson, Minn.	10.00
—C. J. Eastvold, kass.	

Modtaget til Mayville kreds kasse.

"Budbæreren",

Professorløn:—

Pomona Valley mgh., past. Moes kald,	20.80
St. Peters mgh., past. Langehaugs kald	40.52
Norland mgh., do.	46.80
Trefoldigheds mgh., pastor Malkevicks kald,	82.00
Trondenes mgh., past. Langehaugs kald	134.30
Norway mgh., past. Moes kald,	23.50
Amund Dronen, til kinamissionen	12.00

359.92

—T. J. Hagen.

Til Iowa kreds kasse.

Offer i Holmes mgh., past. T. J. Spandes kald	18.45
Reiseudgifter	7.10
Modtaget ved J. A. Stangeland det overblevne af offeret ved kredsmødet i Stavanger mgh., past. O. Andresens kald, Ossian, Iowa, efter at reiseudgifterne var betalt,	11.92
Offer i West Union, O. Andresens kald,	10.40
Offer optaget i Bethesda mgh., pastor Norstads kald,	23.90
Reiseudgifter	12.81

—Richard Nelson, kass.

Kvittering og tak.

Rev. og Mrs. Nels Carlson, Toronto, S. D.	4.00
Mr. og Mrs. B. Næse, Hayfield, Minn....	2.00
Samlet ved Mrs. Munkvold, Mrs. Malkevick og Mrs. Langehaug fra besøgende ved kredsmødet i Sharon, N. D.....	25.00
Fra kvf. i Lac qui Parle mgh., Dawson, Minn., pastor B. K. Barstads kald....	5.00
Pigeforeningen, do.	5.00
Som geburtsdagsgave til lille Ruth fra venner i og omkring Hastings, N. D..	32.00

—Mrs. Anna Jøthen.

Bedes erindret,

Naar bore menigheder indsender penge til synodens kasser vil man erindre følgende:

Penge til professorløn, synodefassen, heri indbefattet skolefassen, fondsafsen og Jewell Luth. College sendes til mr. O. A. Ulvin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til indremissionen, kinamissionen, santhalmmissionen, madagassarmmissionen og jødemissionen sendes til Rev. A. O. Oppegaard, Madison, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. S. S. Jacobson, Beresford, S. D.

Penge til Bethesda Gamlehjem sendes til Rev. S. A. Quella, 605 Court Str., Sioux City, Iowa.

Penge til Church Extension sendes til Rev. C. S. Eastwood, Dawson, Minn.

udgives af Høuges nordl. evangelist lutherisk synode i Amerika og udkommer hver Torsdag med et tospaltet 24 sidigt nummer og koster for aaret i de forenede stater\$1.00

Udenom 1.25

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Red Wing, Minn. Alt, vedrørende bladets indhold sendes til ham.

Alle bestillinger paa Bladet, pengeindsendelser, opsigelser, adresseforandringer, avis-tisfementers osv. sendes til Høuges Synod Book Dept., Red Wing, Minn.

Entered at the Post Office at Red

Wing, Minn., as second-class matter.

Indhold. 1. Maanedagaverne's rette brug; 2. Unadomsforbundet; 3. Misionsbuen; 4. Kinamissionen; 5. Skifte og uskifte; 6. Mor og bedstemors forlemmige; 7. Kun et skridt mellem mig og døden; 8. Et lidet minde; 9. Marsmøde; 10. Referat; 11. Brev fra Bierpont, S. D. 12. Fra et indremissionsmøde; 13. Mogle tanter; 14. Endnu lidt om punkt 3; 15. Ny missionsforening; 16. Fra arbeidsmarken; 17. 18. Betsjentsgjørelser; 19. Kvitteringer.

Skoleböger.

Løkensgaards Læsebog for Børn, 1ste trin.	\$1.15
Løkensgaards Læsebog for Børn, 2det trin.	.25
Kirkebergs Læsebog for Børn, 3die trin.	.75
Katekisme: Høuges Synodes Udgave....	.10
Katekisme: H. U. Sverdrups Udgave....	.15
Katekisme: Engelsk10
Forklaring: Høuges Synodes Udgave....	.15
Forklaring: Sverdrups Forkortede15
Forklaring: Sverdrups Fuldstændige20
Forklaring: Sverdrups, Engelsk20
Forklaring: Laache15
Forklaring: Laache, Engelsk20
Forklaring: Sverdrups Norsk-Engelsk30
Forklaring: Engelsk, oversat ved Belfour	.25
Bibelhistorie: Norsk25
Bibelhistorie: Norsk, med billeder.....	.45
Bibelhistorie: Engelsk25
Bibelhistorie: Engelsk, med billeder.....	.40

Salmeböger.

for lutherske kristne i Amerika.

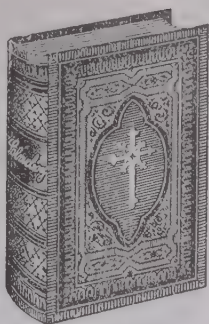
M. B. Landstads Salmebog med nogle Forandringer og et Tillæg. Lommeformat. Størrelse 3½x5½.

Uden Tekster:

Nr. 5.—I almindeligt Skindbind50
Nr. 6.—I almindeligt Skindbind med forgyldt Kors og Kalk60

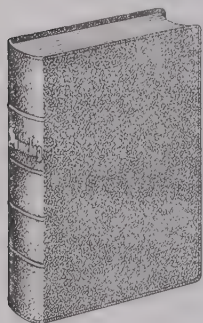

Nr. 5.

Nr. 6.

- Nr. 7.—I Chagrin, mygt Bind og Guldsnit .90
 Nr. 8.—I ægte Morocco og Guldsnit,
 mygt Bind 1.25

Nr. 7.

Nr. 9.

- Nr. 9.—I ægte Morocco og Guldsnit,
 mygt Bind med Forsiringer..... 1.40
 Nr. 12.—Oxford Indbinding, ægte flexible
 Morocco, ombødede Kanter, Guld-
 snit 2.50

Størrelse 4½x7½.

- Nr. 1.—Indb. i sterkt presset Skindbind
 med Futeral 1.40
 Nr. 2.—do do med Beslag 1.65
 Nr. 3.—do do med Kors og Kalk og Guld-
 snit og Futeral 2.00
 Nr. 4.—do do med Beslag 2.25
 Nr. 5.—Indb. i ægte Morocco, forgyldte
 Sider og Ryg og Guldsnit og
 Futeral 3.00
 Nr. 6.—do do med Beslag 3.25

Med Tekster:

- Nr. 1.—Indbunden i sterkt presset Skind-
 bind med Futeral \$.60
 Nr. 2.—do do med forgyldt Kors og Kalk70
 Nr. 3.—do Imitation Morocco 1.00
 Nr. 8a.—ægte Morocco Guldsnit 1.40

BILLEDE AF

DR. MARTIN LUTHER.

I aarevis har der været spurgt efter et rigtigt godt billede af Luther, kopieret efter et af de bedste originaler, i mellemstørrelse og

til en moderat pris. Vi har netop faaet et saadant. Et meget vakkert fotografuere, kopieret efter det originale maleri af Lukas Cranach i 1535.

Dette billede burde findes i ethvert luthersk hjem. Vi ser saa mange slags billeder rundt

om i de lutherske hjem. Hvorfor ikke et vakkert billede af Luther, med de mange historiske minder, der er af saa stor betydning for den lutherske kirke? Billedets størrelse er 16x20 tommer og sælges til den meget rimelige pris af 50 cents.

For sale by

HAUGES SYNOD BOOK DEPT.
 RED WING, MINNESOTA.

**PIANOER, ORGLER
 FONOGRAFER
 OG RECORDS**

Carl Raugland
 President.

Stort Lager.

Skriv idag efter katalog og nævn, hvad som ønskes, piano, kirkeorgel, husorgel eller fonograf, og De skal finde, at De her kan faa kjøbt et udmerket Instrument til dagens aller laveste priser. Nævn dette blad.

THE NORTHWESTERN MUSIC HOUSE,
 520 Second Ave. South,
 MINNEAPOLIS, MINNESOTA.

The Sunday School Worker's Testament

For 1916-1917

Some of the Special Features

THE NOTES AND COMMENTS are printed on the same page as the verses they explain and were edited and prepared by a joint Editorial Board of the foremost Biblical scholars in every denomination—among whom are:

Rev. J. R. Miller, D. D., LL. D., Presbyterian.

M. Z. Hazzard, Ph. D., Congregationalist.

Rev. John McNaughten, D. D., United Presbyterian.

Rev. J. T. McFarland, D. D., Methodist.

Rev. J. B. Remensnyder, D. D. LL. D., Lutheran.

Rev. C. R. Blackall, D. D., Baptist.

Rev. Samuel Hart, D. D., LL. D. Episcopal.

Rev. H. M. Hamill, D. D., Southern Methodist.

Rev. Harold E. Monser, B. A., Principles.

Rev. H. H. Fout, D. D., United Brethren.

Rev. I. J. Van Ness, D. D., Southern Baptist.

Rev. Rufus W. Miller, D. D. Reformed.

Rev. I. B. Trout, D. D., Brethren

THE INTRODUCTIONS are placed at the beginning of each book, telling who the writer was, why he wrote the book, where he wrote it and giving a summary of what the book contains. These introductions were written by Biblical authorities of international reputation, such as

Prof. J. Rendel Harris, M. A., LL. D.

Rev. Marcus Dods, D. D.

Rev. Mathew B. Riddle, D. D.

Sir William Mitchell Ramsel, D. C. C. L., LL. D.

Rev. Thomas C. Edwards, D. D.

Rev. James Denny, D. D.

Rev. Talbot W. Chambers, D. D.

Rev. B. E. Warfield, D. D., LL. D.

THE TESTAMENT is the **American Standard Version**, recognized as the best revision in any language because it brings the plain reader more closely into contact with the exact thought of the sacred writers than any other version now current in Christendom.

THE WORDS OF CHRIST are printed in bold face type and all the words difficult to pronounce are divided and marked for **easy pronunciation**.

The volume is pocket size and bound in maroon silk finished cloth with gold title on side and back. Price 75c.

FOR SALE BY

HAUGES SNYOD BOOK DEPARTMENT

RED WING, MINN.

RED WING SEMINAR MUSIKKORPS

Prof. Geo. Ellingson som er korpsets forretningsfører har modtaget flere breve fra prester og andre, hvor koncerter holdtes forrige aar, af hvilke følgende kan tjene som eksempel.

Rev. T. J. Knutson, Radcliffe, Ia.:
"The Red Wing Seminary Band gave a concert in our town last winter to a crowded house. The people were gathered there with the greatest expectations, and many were very critical, but the concert given was beyond criticism. The large and appreciative audience voted the Band a hearty welcome back to Radcliffe."

Rev. T. J. Spande, Eagle Grove, Ia.:
"Last year when the Band was here and gave that splendid concert we felt not a little proud of "Our Boys." The concert was a rare treat, and from the homes where the boys were entertained we heard only praise; they behaved like Christian gentlemen. Whenever the Band can make our city again you may be assured of a full house."

Rev. G. O. Paulsrud, Randall, Ia.:
"Last winter we had the opportunity to have the Red Wing Seminary Band with us here in Iowa. Before the boys came we were a little skeptical as to their ability, but when the first strains were heard, we were convinced that we had no amateurs before us, but a band that could render first-class music. Our scepticism vanished. With arms folded, backs straightened, and heads raised, we drank deep from the best band music and vocal singing that has ever been offered to the public in this vicinity. And then the "boys"—it was worth the price of the ticket to look at such a bunch of fine, clean-cut young men! The visit was a great inspiration. Call again, boys!"

Ogsaa i vinter vil seminariets musikere gjøre en lignende tur som ifjor. Vi begynder den 5te Februar i Zumbrota, den 7de i Kenyon og giver koncerter paa efternævnte steder i følgende orden:

Zumbrota, Minn.

Kenyon, Minn.

Minneapolis, Minn.

Fairfax, Minn.

Franklin, Minn.

Dawson, Minn.

Red Wing, Minn.

Madison, Minn.

Watertown, S. D.

Clark, S. D.

Toronto, S. D.

Astoria, S. D.

Hendricks, Minn.

90
168

22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2: 2.

No. 7.

Lørdag den 12te Februar 1916.

48de Aarg.

En del af en prædiken af Frøenke.

(Indsendt ved S. S. Skarstad.)

Text: Lader eder forlige med Gud. 2 Kor. 5: 20.

Men ligesom det ialmindelighed pleier at ske, at de fleste allerede vil regnes for at være troende kristne og lettelig finder noget, hvormed de bedrager sig selv og indbilder sig, at de ikke først har nødig at ombende sig til Gud, ligesaa vil det vel ogsaa nu gaa iblandt eder. Derfor vil der maaske blive mange, der ikke vil have dette ord, hvormed jeg har taltaler eder, "Lader eder forlige med Gud," hentydet paa eder selv. Saadanne spørger jeg da: Gvilen fast grund har I vel, hvorpaa I kan trøste eder. I siger, at I tror, derfor skal I ikke fortabes, men have et evigt liv. Men hvoraf ved I, spørger jeg fremdeles, at den tro er Guds gjerning i eder og ikke eders egen menneskelige indbildning, eftersom I er saa sikre og ubekymrede derved? Denne eders sikkerhed er just et tegn paa, at det ikke staar ret til med eder; thi hvor der er en sand tro, der forarbejder man sin egen saliggjørelse med frygt og bæven, og om man end er forligt med Gud, saa staar dog det ord: "Lader eder forlige med Gud" ikke saa løselig over hjertet, men trænger desto

dybere ind, og kræver samvittigheden til regnskab, om man og forholder sig som en, der er forligt med Gud, er tro i den annammede naade, og bevarer den Guds fred ved Kristi iboende kraft i sin sjæl. I maa tro mig, i den sag kommer det aldeles ikke an paa, at man kan have fattet det sprog: "Saa har Gud elsket verden" i sin hukommelse, og derpaa blot kan faa en tanke i hovedet, der kan sige: Jeg tror, derfor er jeg et Guds barn, og kan gjøre sig selv en stærk forestilling herom i sit sind; thi jeg siger eder, at mangen en indbilder sig, at han sidder Herren vor Gud i skjødet, og at han uidentivl samme øieblik som han døde vilde fare til himmels, da der dog vel i grunden endnu ikke er nogen sand tro og retsaffent væsen hos ham. Jeg vil for nærværende kun nævne to laster, hvorved mennesket som oftest mener, det er i en ganske god tilstand. Den ene er den jammerlige hoffærdighed. Hvor mangen en kvinde (for nærværende vil jeg alene tale derom, ellers hører denne lektie ligesaabel for mandfolkene) stikker ikke saa dybt i denne last, at sinde fast intet

CCC Library

2000 - Road

Berkeley, CA 94709

For renewals call (510) 649-2500

andet har med at bestille, end hvordan man snart saa, snart anderledes vil pynte og smykke legemet paa helligdagene, som denne er, ser man det vel, thi da er det ikke anderledes, end som mange i deres prægtige klæder ligejom vilde udhænge et skildt, hvorpaa enhver maatte læse de ord: Her er et hoffærdigt hjerte. Givsket menneske skal da kunne overtale sig til at tro, at vor Herres Jesu Kristi hdmgye find kan bo hos saadan stor forfængelighed og daarlighed, der begaaes i den klædedragt. Var hjertet isandhed hdmgyt, saa maatte det nødvendigt have afsty for saadant forfængeligt væsen og endog i det udbortes forsøge at holde sig saa meget som nogen tid fse kan ned til det simple. Ikke destomindre indbilder mange sig ved denne deres daarlige hoffærdighed, at det nok staar vel til med deres kristendom. Siger man, din hoffærdighed kan ikke forenes dermed, en kristen maa være hdmgy, saa fattes da ikke paa udflugter: man holder sig ikke over sin stand, da dog enhver billigen skulde pryde sin stand med et ærbart og simpelt væsen, ikke med forfængelig hoffærdighed, (andre gaar og saadan; det kommer ikke an paa det udbortes, man skal ikke derefter dømmes nogen; Gud ser paa hjertet,—og hvad flere saadanne talemaader man har, saaledes trøster saadanne sig bestandig; og raabes der end til dem: Rader eder forlige med Gud! saa tænker de hemmelig: de vil trøste sig ved den Herre Jesus Kristus, deri skal de prægtige klæder ikke hindre dem. Men med denne falske trøst varer det kun, indtil engang den indbildte troes djævelmaffe drages af dem, samvittigheden baagner, og hjertet kommer til at erkjende sin indvortes vederstyggelighed, da faar man se, hvad det er for en herre, man har tjent i denne sin klædedragt, at det visse ikke er den hdmgye Jesus, men den hoffærdige aand, hvis fald er fset ved hoffærdighed. Værer dog saa forstandige, at I prøver eder vel herefter. Er I i sandhed hdmgy, hvortil skal da denne unyttige pragt? Hvem søger I at takkes dermed? Sandelig ikke Kristus, men verden. Hvad er det da andet end verdens fjærlig-

hed, syndig forfængelighed, hoffærdigt væsen, hvilket aldrig kan behage Gud. I tænker ikke at det er bitterlige og forfættelige synder, hvorved I umulig kunne være kristne, da dog alle eders blodsdræber er ligejom forgiftede af den stinkende hoffærdighed, saa at eders inderste er en vederstyggelighed for Gud; thi alt hvad som er høit iblandt mennesker (eller i mennesker) er en vederstyggelig ting for Gud (Luk. 16: 15). Og det er et eksempel paa, hvor menneskene ved en herffende last kunne bedrage sig selv i deres indbildning, at de allerede er forligte med Gud, og at det staar vel til imellem ham og dem.

Det andet eksempel paa at man kan mene man er i venstebånd med Gud, medens man dog endnu ikke i en sand ombendelse og tro har villet lade sig forlige med ham, det giver de gjerrige os; thi der er mangen en, der elsker sit timelige gods mere end Gud, tjener sin mammon og vilde gjerne altid være rigere og rigere, da han dog vel mener, han er en særdeles elsker af Guds ord, og hører ogjaa virkelig gjerne skarpe prædikener, og, naar der tales om saadanne som lever i bitterlige og forfættelige synder, saa er det saa langt fra ham, at han skulde finde sig trøstet, at han vel ser sig omkring, om ikke maasse denne eller hin er tilstede, at han kan saa sin tekst læst; men for sin person tænker han ikke, at han har ombendelse fornøden. Nu er jo alligevel gjerrighed en af de skræffeligste og afskyeligste laster, ja saa aldeles, at kristen kalder den en afgudsdyrkelse (Kol. 3: 5). Hvor stort er da ikke det jelsbedrag, at en gjerrig endda indbilder sig, det kan ikke være ment ham, naar der raabes til syndere: Rader eder forlige med Gud! Disse to laster har jeg kun givet eder til et eksempel, paadet enhver kan lære deraf, hvorledes det ogsaa kan gaa lige dan i mange andre synder. I maa vide at omendstjont en ikke ved af nogen af de saakaldte grove synder, som f. eks. horeri, skjorlevnet og flere saadanne ting, men fører et udbortes ærbart levnet, saa kan dog alligevel hans hjerte, sind og gemt være i en

ganske uomvendt tilstand, ja det som endnu mere er, omendstjænt en flyr alle laster og øver alle udbortes dyder, saa kan han dog for den aarsags skyld endnu ingen ret kristen kaldes, thi dette har ogsaa de ærbare hedninger gjort. I maa heller ikke tænke, at om I er saadanne, og derhos bekynder eder til troen paa Kristus, det da kan gjøre eder til kristne; thi dette gjør kun eders selvbedrag desto større og farligere. Svo vil omvende et saadant menneske, som har den mening om sig, at han allerede er en kristen og tror paa Kristus? Nu, hvad skal jeg da gjøre mere, siger en saadan. Svar: Gverken din formente gode tilstand eller din tro duer noget. Hvorfor det? Fordi dit hjerte endnu ikke er omvendt; fordi den tro, du roser dig af, er du ikke kommen til i den sande hjertets omvendelses guddommelige orden, fordi det, at du flyr laster og øver dyd, ikke er noget som kommer af den nye fødsels kraft, og i det hele fordi du endnu ikke er bleven delagtig i forligelsen med Gud i den rette orden, som han har sat. Derfor vil det engang hede om dig: Ven, hvorledes er du indkommen her og har ikke bryllupsklædningen paa?

Saaledes er det med mange iblandt eder, grunden duer endnu intet. Hvad I gjør i det udbortes, hvormed I trostter eder selv, at I er kristne, det skal ligesaaalidet bestaa, som om nogen vilde bygge et hus uden fundament eller grund. I pnyter kun paa eders udbortes og beholder den gamle klædning; den rette nye klædning, det er aandens nye væsen (Rom. 7: 6), hvilken Kristus giver de bodfærdige sjæle, faar I ikke dermed. Vil I komme dertil, saa maa I først meget dybere og hjerteligere antage eder dette ord, som jeg raaber til eder paa denne tid: Vader eder forlige med Gud!—

O, menneske, her staar Gud for dit hjerte og siger: Saa har jeg elsket dig, at jeg har givet dig min Søn, den enbaarne, til en frelser, men dit kjædelige find, hvormed du gaar, og den kjærlighed du har til det verdslige og jordiske væsen er fiendskab imod mig (Rom. 8: 7), forlig dig dog med mig

og erkjend til den ende allerførst, at dit hjerte maa blive bodfærdigt og forandres.

Ungdomsforbundet

Søndag 20de Februar.

Rom. 8: 14—17; Math. 6: 9.

“Abba Fader!”

Bøn er et naturligt udtryk for sjælens nød og trang til Gud. De folk som ikke ber er blind for sin nød og sin trang. En af de første naadevirkninger af Guds Aand er at vække til bevidsthed hjertets trang til Gud. De folk, som ikke ber, har ikke bare glemt Gud, de har samtidig glemt sig selv, sin egen naturlige byrd. Var de sin syndighed bevidst, vilde de bøje sig i støbet for Gud. Forstod de folk, at et bønneløst liv er vancerende Gud, da vilde de faa et andet syn paa bønnelivet.

Der er en sjælelig virkning paa den bedende, som sjelden blir nævnt. “Den som beder han faar,” siger Jesus. Er det sikkert? spør nogen. Det maa være saa. Det er ikke jagt, at han faar alle de enkelte ting som han ber om, kanke han faar noget bedre og til større gavn. Det er sikkert “den som beder faar.” Han faar **dette forhold** til Gud. Gud træder ind i hans liv og tænker som en virkende kraft. Der er et inderdanigheds forhold den bedende indtar. Barnet som taler til sin far ser op til ham. Gud vil ha alle folk did, at de ser op til Gud, som deres fader. Men rigtig abbaraab kan bare Guds børn fremstamme. At sige “Abba Fader,” er jo det samme som at sige: Fader, Fader! Det tar barneforhold at kunne sige det.

Vi sa, en af de første naadevirkninger af Guds Aand er at vække hjertets trang. Blir folk vakt, saa blir der bøn. Det er det første Herren siger om Saulus fra Tarsus, “se han beder.” Faar Guds Aand lov til at “røre hjertet,” vække paa de ting en

har hjuset derinde, da blir man nok opmærksom på sin nød. Hvorfor raaber og paa-falder folk Gud, naar de er i livsfare? Netop fordi de faar et glimt i sin hjertens nød. Det er fælt at tænke paa, at faa mange kun lægger hænd til hænd, ved at bryde Guds lov og ved at efterlade at gjøre godt. Begge dele har vi lært er ligestor hænd.

Men blir du bakt og faar se din nød, om end stor, faa tvil ikke paa Gud. Kom trygt til ham, søg ham i bønnen, bliv ved at bede, indtil hjertet oprinder i sjælens mørke kamre, og du skal i sandhed faa sige: Fader. Du blir gladere i Gud end du er i din jordiske fader. Hvordan har du det med Gud? Du kan tro det er en gjæld tid naar en faar det godt med Gud, faar kalde ham sin Fader, faar tro, at Gud vil behandle en som en kjær fader, trods al hænd. Har du oplevet det?

SUNDAY, FEBRUARY 20.

Abba, Father.

1. Scripture lesson: Rom. 8: 14-17; Math. 9: 16.

2. Introductory. This is an introductory study of the Lord's Prayer. In the course of the year the various petitions of the Lord's Prayer will be studied.

3. Who can call God Father? Only His sons and daughters.

4. Who may become His sons and daughters? Joh. 1: 12-13; 3: 5; Rom. 8: 15.

5. What is the evidence of sonship and daughtership? Rom. 8: 14-16.

(a) Being led by the Spirit of God.

(b) Having received the Spirit of adoption.

(c) Having the testimony of the Spirit.

6. What are the privileges of this childrenship?

(a) Right to call God Father.

(b) Right to the benefits of the household of the Father.

(c) Right to brotherhood with Christ.

(d) Right to the heirs of God and the joint heirs of Christ. Rom. 8: 17.

7. Conclusion. Are you a son or daughter of God?

Missionsbuen

NEARER TO THEE.

Nearer to Thee, O my Father, still nearer,
This is my song and my reverent plea,
This is the theme of my fervent petition,
Nearer to Thee, Savior, nearer to Thee!
When I am heedless, Thy hand will restrain me,
Gently my feet all the way will be led,
When I am weary, Thy love will sustain me,
Sweetly Thy dews will descend on my head.
Waking or sleeping, smiling or weeping,
What reck's it how my days may be—
If they but lead me, if they but speed me
Nearer and nearer to Thee?

Or, if in darkness my path must be followed,
Speak thru the silence, my spirit constrain,
Show me what providence, sacred and hallowed,
Urges my steps through the valley of pain!
Show me how service or sacrifice lowly
Leads to the heights and to visions divine,
Whisper a message all tender and holy,—
Thus through the gloom will Thy voice answer mine.

Trusting or fearing, listening or hearing,
All my days let them be
Envoys to lead me, heralds to speed me
Nearer and nearer to Thee!

—Martha C. Oliver.

LITTLE THINGS.

There are no such things as trifles in the biography of man. Drops make up the sea. Acorns cover the earth with oaks and the ocean with navies. Sands make up the bar in the harbor's mouth, on which vessels are wrecked; and little things in youth accumulate into character in age and destiny in eternity. If you cannot be a great river, bearing great vessels of blessing to the world, you can be a little spring by the great wayside of life, singing all the day and all the night, and giving a cup of cold water to every thirsty and weary one who passes by. Life is made up of little things. He who travels over a continent must go step by step. He who writes books must do it sentence by sentence. What is the happiness of our life made up of? Little courtesies, little kindnesses, pleasant words, genial smiles, a friendly letter, good wishes

and good deeds. One in a million—once in a lifetime—may do a heroic action, but the little things that make up our life come every day and every hour. If we make the little events of life beautiful and good, then is the whole life full of beauty and goodness.

The little common things of life—
A kindly word, a little trust,
A friendly smile amid the strife
That crushes souls into the dust.

A flower for some tired eyes,
Or music for a weary heart—
"Just little things"—not any size—
But, ah, the sweetness they impart!
—Edith McKay.

Paa vandringen.

Jeg føler træt og snuffer jeg var fremme—
Ved maalet for min længsel, haab og tro.
Og hjælen stunder til sin hvile: hjemme
I himmelfredens søde sabatsro.

Mon det blir langt endnu—dermed til stran-
den,

Hvor floden ruller ind dens skumle vover?
Og mon jeg der skal træffe færgemanden—
Og mon han godhedsfuldt mig sætter over?

Varmhjertig Gud! du ved, hvad jeg behøver
Den lille stund jeg er tilhuse her.
Om jeg gaar træt—og du et lidet tøver
At hente mig, saa bliv med hjælp mig nær.

Du har mig lobet, at som dagen bliver,
Saa er din hjælp med styrke ligesaa—
Og paa dit ord jeg trøst mig overgiver
til dig—og da mit maal jeg vist skal naa.

Saa, Gud fte lov! saa vil det derved blive,
At du er god og stærk, skjønt jeg er svag,
Du være vil min kraft, mit liv i live,
Mit haab, min tro, paa nødens haarde dag.

Og naar det saa engang mod aften lækker
Og jeg min vandringstæv far lægge ned—
Da, kjære Gud, lad naadens stråle vækker
Og vinke mig til himlens herlighed.

Sept. 1915.

—L. Lee.

Dinamissionen

I.

St. Paul, 26de Jan. 1916.

Pastor E. C. Holter:—

Ærede redaktør! Megen fred, held og
velsignelse tilkommes Dem og "Budbæreren"
Læsere i det aar, som vi nu har paabegyndt.

Jeg føler som om jeg havde tabt al fri-
modighed til at skrive til "Budbæreren."
Jeg kan ikke forstaa hvorfor! Det er mulig
forsømmelsesfynden som holder paa at anfla-
ge mig, naar jeg nu tænker paa de mange
tabte anledninger og de mange kjære ven-
ner som følger os med forbønner og interese
og som spør efter os og venter paa at saa
høre fra os.

Skvem tør negte for, at man ikke ofte har
tabt anledninger, gyldne anledninger, ved at
forsømme smaastunderne, man fik af Vorher-
re? Det er disse smaa tjenester som vi ikke
skulde forsømme. Naar man blir for stor til
at gjøre de smaa tjenester, saa blir man for
liden til at gjøre det store, og da blir alt
ugjort.

Vort liv er sammensat af disse tusinder
anledninger—at modtage og at give—hvor-
af mange synes at være smaa og ubetydelige.
Men de er alligevel en del af det store:
Vort liv og vor gang gjennem tiden. Lad
os derfor spørge alvorlig: Min Gud, hvor-
ledes skal jeg leve ret og værdigt, til alle
tider og ved enhver anledning? For at besvare
dette spørgsmaal ret, maa vi saa Guds
Aand til at hjælpe os.

Voksers jeg som jeg skulde i Guds naade
eller gaar jeg tilbage? Er jeg det for mine
medmennesker som jeg skulde eller gavner
jeg mig selv bare? Erer jeg Gud som jeg
skulde eller raner jeg det til mig?

Benner har sagt stundom: I har det vel
overmaade gjaldt i Kina? I har vel ikke saa
meget af gamle Adam derude i Kina, som vi
herhjemme?

Saa, giv det var saa vel, at jeg det høde ved

at reise ober havet—engang. Da vilde nok mange troende gjøre den reise, det vilde betale sig. Men det er nok ikke saa vel! Gamle Adam haade lever og blir med til vi gaar ober det **sidste store hav**, men da blir han efter,—for evigt efter!

De troende har gjort de erfaringer, at salighedsfienderne overvindes ikke bare ved gode og gunstige omgivelser eller ved løftende indflydelser, omendstjønt det har sin store betydning. Men kampen maa føres for alvor i sjælen, ved Guds Aands hjælp, og derfra trænge seirende igjennem livet og tilbærrelsen.

Læg vel merke til Jesus, hvorledes han kjæmpede kampen ud i de stille stunder, med sin Fader, og naar han saa traadte frem i tale eller handling saa var det med myndighed. Na, hvad vi har meget at lære her!

Det er ikke rigtig som det skulde være, naar vi finder os saa uendelig tomme og trætte og bore vidnesbyrd uden større mening og maal.

Det er nok ikke bare i Amerika at man maa kjæmpe, og kjæmpe alvorligt, for at **holde sig over det onde i tiden**, vi har de samme kampe i Kina. De maa tages alvorlig ikast med, dersom der skal bli tale om feier! Vi har ogsaa i Kina bore indre og ydre fiender!

Det er sandt, vi har det rigtig godt derude iblandt vennerne! De troende er lykkelige i den stat de har fundet i livet i Gud og de er til stor glæde og opmuntring, ja, til velsignelse for os og hjælp i arbeidet. Men kampen, i den har de alle del, og de indfødte kristne har meget at kjæmpe imod, som vi ikke kjender til, nei, ikke forstaar engang. De er opfødte i hedenskab, og opdraget i disse mørke omgivelser, og de bor fremdeles iblandt et folk med syndige vaner—stundom fristet og stundom forfulgt,—tror man, at det er nogen let sag for dem at kjæmpe sig frem, saa tar man feil! Og det forunder os ofte, at de kan gjøre det saa udmærket, som de gjør. Det er Kristus i dem, som fejrer, det er hemmeligheden. For-

holdsvis burde det være let for os at feire. Vi er opfødte under kristendommens lys og varme, opdraget til sandhedserkjendelse med retfærdighedslyd—med nogenlunde om samvittighed fra barnsben—og levet et moralsk liv før vor ombendelse. Skulde ikke disse goder bli os til stor hjælp i kampen? Maafe vi glemmer at takke Gud for, hvad vi fik i arv fra gode forældre og Guds menighed.—Har ikke dette løftet og baaret os bønne, naar bore fødder var nær ved at snuble? Tænk, daaben, og forældres, prests og menigheds forbønner, god opdragelse, oplært i sandheden, gode formåninger og raad, det kristelige eksempel, hvormeget var ikke det værdt for os? Jeg nævner dette, fordi jeg ønsker, at vennerne, som har et stort hjerte for Herrens sag og hans riges fremme, skal tænke paa det og saa bede alvorligt og med tro for de kristne derude i Kina.

En aandelig hølge gaar over Kina i disse tider. Store skarer kommer til bore stationer for at høre evangeliet. Mange er gudsjøgere og de vil finde frem til livets Gud. Mange vil tabes af disse som nu kommer, saadanne som er drevet af andre bevæggrunde, men af masserne vil der nu bli gjort et udvalg af saadanne som mener noget med sin søgen, som er villige at gi op noget, gi op sig selv, bli syndere og tro paa Gud, for dem er evangeliet et Guds kraft til salighed—men bed for dem, bed!—Landahl.

Spøragsmaal.—Hvad er egentlig hovedgrunden til, at en del ikke vil have absolution i forbindelse med nadveren? Svar hvem som vil.

—Saugianer.

Spøragsmaal.—Har den døpte men frakaldne noget fortrin fremfor den vantro som ikke er døbt og i saafald, hvad er dette fortrin? Svar paa dette ønskes efter Guds ord.

—M.

Du har nogen svære prøver, men naboen er kanskje sværere, kun af et ganske andet slags.

Fra Red Wing Seminar.

Bibel- og missionsforeningen holdt sit aarlige forretningsmøde Mandag den 24de Januar 1916. Efter aflyngelsen af en sang "All Hail the Power of Jesus' Name", ledet E. E. Espelien i skriftlæsning og bøn. Derefter blev femten nye medlemmer optagne i foreningen.

Rapporter blev nu læst og godkendt. Foreningens kassjerer, J. B. Loffesmoe, rapporterede fra Jan. 25 1915 til Jan. 24 1916 følgende:

Indtægt.

Mødtaget fra past. Lohres kald.....	\$ 5.00
Dr. Anstreng, Oslo, Minn.	1.00
R. W. Freds ungdomsforbund	25.00
Ungdomsforeningen ved Strand, Ja.	6.21
Frivillige gaver af studenter.....	15.50
Kollekter	46.96
Ubetalte kontingenter	2.00
Betalte kontingenter	30.00
Diverse indtægter	22.95
Kassebeholdning	27.30
Total	\$181.92

Udgifter.

Pastor J. J. Lee	\$ 25.00
Pastor E. J. Eastvold	5.00
Pastor M. M. Mannes	5.00
Delegaters rejseudgifter	9.75
Udgifter i forbindelse med ungdomsstevnet	42.59
Bøger	5.00
Olivet chapel	3.00
West End	3.00
J. Gisselquist	1.44
Money orders57
"Badges" og programmer	13.00
Telefon og porto50
Til opholdelse af en evangelist i Kina	50.00
Kassebeholdning	18.07
Total	\$181.92

Dernæst holdt foreningens formand, John Gisselquist, en kort tale, hvori han la begt paa, at vi som Jesu Kristi stridsmænd ikke maatte la os overvinde af de onde magter i verden. Skal det ske, at vi kan bli staaende i naaden og udrette noget for Gud, saa kræves der lydhighed—aandens lydhighed.

Følgende valgtes til embedsmænd for kommende aar:

Formand, Peder Nordstetten.
Viceformand, J. B. Loffesmoe.
Sekretær, Cornelius Malmin.
Kassjerer, E. E. Espelien.

Af de mest vigtige sager som blev behandlet var antagelsen af et forslag om, at foreningen skulde bevilge \$50 aarlig til opholdelsen af den nye missionær til Kina, som Gauges Synodes ungdomsforbund har bestemt at udsende.

Det religiøse arbejde som drives af denne forening ved vor skole indbefatter de specielle møder som holdes en uges tid midtvinters, de regulære møder som holdes hver Søndagseftermiddag kl. 4 i skolens kapel, de maanedlige missionsmøder samt bibel- og missionsklasserne som holdes hver Torsdagsaften.

Den religiøse virksomhed som drives udenom skolen udføres ved fængslet, reformskolen, de to hospitaler, fattiggaarden og Olivet Chapel.

—S. F. Johnson.

Graataange over findet.

Men hæng nu, fjæl, nu skinner solen,
Spredet lysfjær over floven,
Jstap datter baade her og der,
Og rimfrost bliver til dug, jeg ser.

Liden ekorn høit sig svinger,
Spiser nødder, som den finder,
Kaster sig fra gren til gren,
Og finder snart en ny igjen.

Og saadan kan en "graatas" plukke
Frøden, uden selv at fukke
for den mindste lille nød,
Den henter til sit lvebrød.

Saa lær mig da mit liv at leve,
Saadan opi høiden stræve
Og vente alt af almagts haand,
—Mit barnekaar af Kristi Mand.

—T. S. Ristvedt.

Fra pionerbagene.

(Indsendt til "Budbæreren" fra forfatteren selv.)

En tid før Jul 1859 havde undertegnede den glæde at besøge Østen Sanson i Mpelund, Minn. Da laa Martin, hans ældste søn, med glædestraalende øine i buggen som om han skulde have to verdenes, der stod foran ham, i sigte. Og ganske rigtig, han har nu ved sin hedengang forladt den ene og indtraadt i den anden. Østen Sanson var da farmer og lægprædikant. Han anvendte de ham givne natur- og naadegaver, som Gud i rigt maal havde forlenet ham. Hans virksomhed strakte sig videnom, dels fordi der den gang var hunger efter Guds ord og dels fordi han brændte af kjærlighed til sin Gud og hans hellige ord. Han opofrede ikke alene sig selv, men fire sønner til prædikeembedet.

Østen Sanson besøgte Dakota county en gang i 50-aarene, hvor der allerede var flere nordmænd, som boede i sine primitive logcabins. Disse var med saa undtagelser saa trange og indskrænkede, at det ikke kunde være tale om, at de kunde rumme nogen stor forsamling. Man søgte derfor hen til det største, hvor en forholdsvis større tilhørsflare ventede paa lægmanden. Han sang nogle vers, og hele hans fremtræden og aabne ansigt vidnede om retsindighed og det fromme ønske at saa indgang. Dette kunde man mærke af hans bøn, der var for os som slag paa himlens dør eller raab om at menneskene maatte komme til sand omvendelse. Den tekst, som han læste og lagde til grund for sine betragtninger, findes i Rom. 6: 23. Syndens sold er døden, men Guds naadegave er et evigt liv i Kristus Jesu, vor Herre. Hans forklaring og anvendelse af dette sprog forekom os at falde som ildsluer, der opvarmede det kolde hjerte. Hans indtrængende formaning til opbyggelse og trøst vil ikke forglemmes af den, som meddeler dette. Naar han derfor har truffet Østen Sansons sønner, især pastor Sanson i Chicago, har han med glæde talt om hans fars besøg i Kristiania, Minn.

Alle, som hørte ham, var da i trange faar, som nybyggerlivet i almindelighed førte med sig, men blev aandeligvis beriget ved saa kraftig at blive paamindet om den arb vi havde ført med os, en arb, der var en rig erstatning i vort savn og hjemlængsel. Vi fik høre sandheden, som løftede en op over jordelivets tryk, hvor man atter og atter sølte sig udsendt. Derimod blev man gjort opmærksom paa et fædreland, et evigt liv, hvortil den fattige og elendige var bleven af naade adgangsberettiget. Dette bredte et rosenløv over stillingen, saa at vore faar og omgivelser blev betragtet med andre øine, selv om vi søkte os som fremmede i en ny verden, hvor der den gang var en tung fornemmelse af fattigdom baade dag og nat. Men alligevel var der haab om en lys fremtid, en tro og kjærlighed saavel i sproglig som i materiel henjænde.

Men det fornemste samtalemne blev nu for en lang tid Østen Sanson som lægprædikant og hvorledes han begyndte sit virke blandt de spredte indflyttere i det rige Amerika. Medskriveren erindrer saa godt, hvorledes det efter Guds ord længtende folk af mangel paa ordentlige siddepladse tog til takke med at saa saa komme ind og staa, hvor de kunde, og de, som ikke havde trængt sig ind, stod udenfor dør og vinduer. Det gjaldt da at høre og annamme. Saadan besøgte var sjældne i de dage. Derfor syntes vi, at den enfoldige forkyndelse af lov og evangelium var en usforlignelig stor velgjerning i de dage.

Østen Sanson var fra Goodhue county, hvor pastor Muns arbejdede i hans nærhed. Efter forkyndende stod hin høit i den lærde mands bedømmelse. Det er ogsaa bekjendt, at lægmanden fik anhydninger og tilskyndelser, der blev af stor betydning for ham som prest og formand, der ved sin indsigtfulde ledelse lagde grund til dannelse af den rettroende Gauges Synode. En stor virkning af den gjensidige agtelse og kjærlighed. Deres ord og handlinger glemmes ikke selv om de og de fleste af deres samtidsige er gaaet til hvile.

Vi fik ogsaa besøg af en svensk lutherisk præst, pastor Beckman fra Cannon Falls. Som ung gut kommer jeg ihu hans ankomst til det hus, hvor vi skulde samles til fælles gudstjeneste. Han bar sin bibel under armen. Og naar jeg siden har tænkt derpaa, har den sandhed trængt sig frem: Alle begivenheder i vor Frelzers liv havde ikke hjulpet, hvis prædikeembedet ikke var blevet indsat og grundet paa det skrebne ord. Kun det forklarer tilbærelsen og spreder lys over det hele. I den tid fik man en stærk fornemmelse om, at det forholdt sig saa. Deri ligger grunden for den kraftanstrengelse, som da kunde vise sig, for at faa kirker og skoler. Vi satte stor pris paa pastor Beckmans prædiken.

Derfor besøgte denne præst ved samme leilighed som jeg var hos Østen Sanjon. Gattigdom stirrede mig i ansigtet i deres hjem, men der var en forhaabning om en guldne fremtid, en tro og kjærlighed, der var en rig erstatning under alle savn. Hos pastor Beckman kunde man angive det hele møblement i nogle emigrantkister og tre pinder i en sjæl tjenende til stol. Men desuagtet var der tilfredshed og haab om, at der skulde oprinde lysere udsigter saavel i kirkelig som verdslig henseende. Man fejrede ved udholdenhed og trofast. I pionertiden tvang man sig frem ved taalmodighed og underlagde sig de enemærker de valgte til at bo paa. Det italienske ordssprog gik i opfyldelse: "Verden er deres som har taalmodighed." Ja, baade i mangel af redskaber udenfor og bekvemmelighed inde i husene strak taalmodigheden til.

Det gik i opfyldelse, hvad pastor Muus udtalte: Goodhue vil blive et Gosen. Nu fattes ikke noget naar henryn tages blot til velstand, hverken i Goodhue eller Dakota county. En ny tid er indtraadt med udbedringer paa alle omraader og en mangfoldiggjørelse af alt, som kan bidrage til hygge i livet. Der hvor der før var forlegenhed, finder man nu velbære baade med henryn til befordringsmidler og indredning af hjem. Stedetfor at samles til opbyggelse i

de hderst indskrænkede hytter, kan man nu reise til kirker, fra hvis opadstræbende taarn flokkerne loffer og kimer. Stedetfor mosticitetens dystre sørgesang høres nu næsten overalt orgeltøner, som ledsages med en velindøvet stemme, der hardtad har fordrevet alle mislyd. Selv aandretningen i vor nye tid er anderledes, hvilket man kan mærke sig saavel i det tænkte eller utænkte som hos den tænkende. Medens den skjønne og fuldendte form er traadt frem og viser sig i alle livsforholde, saa er det dermed ikke sagt, at det tilsvarende indhold har holdt jævne skridt. Medens kjærlighed og den gjensidige tillid aabenbarede sig før baade i ord og gjerning, selv om det naive enfold viste sig, saa er der nu en intellektualisme, som forholdsvis staar tilbage for fortidens handlekraft.

Men den puppetilstand, hvori vort indflytterfolk befaadt sig i Goodhue og omliggende counties, da pastor Muus og Østen Sanjon begyndte, har i den grad forandret sig, at den opvoksende flegt, som skjønne sommerfugle, hverken kan eller kanse ikke vil tænke paa forbandlingen. Men efter mange gjenbordigheder og haardt arbejde er den indtraadt. Og da nu forbandlingen efter en lang ventetid er kommen, saa bør aarsagen ikke søges blot i nybyggernes flid og ærlighed, men betragte disse to mænds grundlæggende arbejde i Goodhue et storværk, som baade var begyndt og nu fortjættets i videre fredse.

—M. P. Rüd.

En spørger: "Om de menigheder som indsender sine beslutninger angaaende forretningsforhandlinger til synodens formand, om de derved har stemme i synoden hvad forening angaar uden at være repræsenteret i synoden?"

Dette spørgsmaal forekommer os noget uklart. Men hvem som har stemmeret ved synodens aarsmøde siger jo samfundets konstitution. Det er saavidt vi ved samfundets trustees, teologiske lærere, præster og de af menighederne lovlig valgte delegater.

Skvad jager der skal behandles og stemmes i forandrer vel ikke stemmeretten. Det blir nok de samme og kun de samme som faar stemme i alle jager.—Red.

Fra Santa Rosa.

Missionær Landahls brev med underretning om hvad tid de vilde være i San Francisco kom for sent til at vi kunde forandre tiden for vort fredsmøde i Selbu menighed ved LaCrosse, Wash. Naar de i November ankom til San Francisco, vidste jeg nok vi vilde bli sene til mødet, men var vi rigtig heldige og skyndet paa, kunde vi ialfald være med de sidste par dage af mødet. Først den 8de om aftenen la baaden til. Belysningen var ikke stærk nok til at vi kunde gjenkjennde vore venner ombord, og fra baaden kunde man heller ikke—med de svage lys oppaa væggen bagenom os—gjenkjennde dem som stod paa bryggen. Men der ser jeg da nogen, som virkelig ligner Landahls, og for at bli sikker hilste jeg i al den allarm saa høit jeg kunde paa kinesisk, og jo virkelig fik jeg gjenbåret tilbage: "Pin-ngan, pin-ngan!" Der har du det. Nu var jeg sikker, og Landahls fik travelt med at rette børnenes pine paa "Gaasjensen" derne. Saa snart de var komne iland og norst hilsen var udvekslet med et hjært velkommen, maatte Mrs. Landahl i denne tummel se til børnene, medens jeg forsøgte at hjelpe broder Landahl med at faa deres baggage paa sin plads og i orden for toldvæsenets undersøgelse.

Broder Landahl ser nok saa kjæk og stærk ud, men Mrs. Landahl ser virkelig daarlig ud. Men hun maa være sterkere end hun ser ud til. Der gif hun hele tiden med den mindste paa armen og ledet den andre ved haanden. Af og til maatte hun ogsaa se til en stakkel liden fyr, der skreg for sit bare liv, fordi han ikke kunde se sin mor, der strævet med at faa rede paa sit tøj.

Til min glæde bestemte de sig til at være med nordover til LaCrosse, og næste dag fik vi travelt med at faa ordne med billetterne. Jernbanestyrelsen var venlig nok til at

gibe ikke alene Landahl, men ogsaa Mrs. Landahl halv "fare." Pastor Løhres bestræbelser for at skaffe billig befordring ser ud til at lykkes. Saa til Santa Rosa og allerede neste dag paa vei til LaCrosse. Skulvi faa lidt del i mødet, maatte vi haaste. Vennerne i Santa Rosa var nok ikke tilfreds med at Landahls skulde gaa saa snart; men vi trøstet dem med, at de vilde stanse lidt paa tilbageveien.

Rim blev nogen af os forkjølet paa reisen, ellers gif alt, Gud ske lov, godt og vel.

Landahls slægtninger saabelsom de andre kjære venner i Selbu menighed var ikke lei paa mig, om jeg kom noget sent til mødet, naar jeg havde Landahls med.

Det var en stor opmuntring og til megen velsignelse at ha de kjære missionærer iblandt os. Efter mødet i Selbu og Moscow drog Landahls sydover igjen til Santa Rosa, hvor de til megen glæde og velsignelse for min menighed havde møder om Guds ord og missionsens hellige sag, før de fortsatte reisen østover, medens jeg drog over fjeldene til vore møder paa pastor Ronsbergs og pastor Seritads missionsfelt. Vi havde rigtig gode og velsignede møder ogsaa med nogen aandelig bevægelse og vækkelse. Maa Herren fremdeles velsigne de kjære brødres arbeide paa dette vidstrakte felt til mange hjæles frelse.

Paa tilbageveien af la jeg Bethlehems menighed i Flathead dalen et besøg. Broder Leeg havde hentet mig ved Sommers og skyndet mig did igjen, naar jeg var ferdig.

Broder Teigen var netop oppe igjen efter en alvorlig operation han maatte underkaste sig. Gaaber han snart gjenvinder sine kræfter. Som jeg paa gjennemreise i Kalispell saa indom til vennerne Grants og prof. Wees familie kom jeg just i rette tid til at udføre en brudevielse. Her traf jeg ogsaa min ven fra skolen i Red Wing, kandidat Lungseth, som midlertidig betjente prof. Wees kald.

I Stanwood, Wash., var det ogsaa kjært at se indom til vennerne, Staanes, Danielsens, Nordbys, Gulbrandsons og Matjons.

Den 11te Desember kom jeg lykkelig og vel hjem igjen. De sidste dage af maanedens fik vi igjen missionsbesøg. Denne gang var det de kjære Madlands som kom med friske, kjære nyheder og hilser fra vore kjære venner i Hsinye distriktet, hvor vi arbeidet de sidste aar vi var i Kina. De maatte nu hjem for at søge hjælp mod en ondartet sygdom, som Mrs. Madland led af. Maa den kjære Gud oprette hendes kræfter igjen, saa de snart kan vende tilbage til arbeidet som venter dem der.

—Th. Gimle.

Fælleskonferens.

Gjennem en komite valgt paa La Crosse specialkonferens af den Norske Synode sidste høst, West Salem, Wis., past. D. Otterjens kald, sendtes ud indbydelse til presterne inden La Crosse kreds af de tre konfererende samfund til fælleskonferens den 30te November og 1—den December 1915 i pastor D. C. Myhres kirke, La Crosse, Wis.

Undertegnede blev paalagt at sende ind til vore kirkeblade, samt "Skandinaven" en liden rapport om mødet. Følgende prester af den Norske Synode var tilstede: D. C. Vik, S. G. Magelson, N. S. Eikjarud, S. Galvorson, S. E. Smeby, S. S. Urberg, C. B. Bestul, M. D. Johnson, S. S. Frost, J. Nordby, E. Berrum, Chr. Hjermstad, D. Otterjon, N. S. Magelson, N. N. Magelson; Hauges: past. J. J. Jacobson; den Forenede Kirkes: past. D. C. Myhre, J. Hellestvedt, N. Fosneis, D. Wangensteen, J. F. Swenson, B. B. Østrem, P. Isberg og D. D. Sæbde.

Programmet var omtrent følgende: Sjøsangen, referent S. Galvorson; Eksegesi, Rom. 8: 28—30; past. D. C. Myhre; uniformitet i kirkelig praksis, past. J. Nordby; Eksegesi, Ef. 1: 1—14, past. D. Otterjon; Loven og dens rette plads i forkyndelsen, past. C. B. Bestul.

Der holdtes ogsaa to opbyggelige møder: Tirsdag aften den 30te November, pastor Myhres kirke, hvor pastor M. D. Johnson

indledet samtalen over Rom. 12: 2, og Tirsdag aften fortsattes samtalen i pastor Magelsons kirke; pastor Sæbde indledet.

Diskussionen og samtalen gjennem hele mødet gik i pen og broderlig aand og forståelse. At flige og lignende møder ikke bare er berettigede og nyttige, men absolut nødvendige under de nuværende kirkelige forhold iblandt os, burde være let at indse. Presterne og menighedsfolket er blit fremmede for hinanden, det lar sig let merke. Man maa derfor komme sammen og bli kjendt igjen. Der har sneget sig ind blandt vort kirkefolk en styg aand af mistillid; den maa drives ud. Det kan ske gjennem kjendelskabets, vennskabets og kjærlighedens aand.

Vi bør takke Gud for det, som er udrettet. Selv en som aldrig har været grebet af partiaanden erfarer en velgjørende virkning af den aand, som er tilstede ved disse foreningsmøder. Det maa derfor være dobbelt kjært for dem som gav hug og fik hug i stridens dage og som maasse gik med Iynslig smerte—nu at ræffe broderhaand. Nu ser man hvad hele tiden i grunden har været sandt: **Vi er brødre.**

La os derfor, venner, som tror, at Gud er attaat i foreningsbestræbelserne, be- og arbejde, at denne sag maa faa det rette udsalg. Af erfaring skal man jo bli vis, om ikke rig.

Der er et ønske, jeg gaar og bærer paa, som jeg skal faa lov at nævne her. Jeg haaber i sandhed, at de unge mænd, som nu uddannes ved vore presteskoler, faar lov til at komme ud, ikke med et trygghet, men fundt og klart syn paa foreningsagen, hvis virkeliggjørelse er nødvendig, om vor kjære norsk lutherske kirke skal løse opgaven, den er git i dette land. Religionen er jo den bærende kraft i et folk; la os derfor efterlade os det bedste vi har til de kommende flegter paa en sliq maade at de kan bygge videre. Haaber vi paa en værdig indsats i dette lands kirke- og landshistorie, maa vi ikke glemme det nu i spørqsmaalet om een norsk luthersk kirke i Amerika.

—D. D. Sæbde.

Vigen er ikke død, men hun sover.

"Vor Mabel er død. Kan De komme til begravelsen?" Saa lød det paa et kort fra pastor Langehaug, som jeg fik her om dagen. Det er altid trist og vemodigt at faa budskab om død, men naar man hører om unge, netop udfoldede knoppe, der staar i sin blomstrende ungdoms pragt, at de er grebet af fiendehaand og ilde tilredt af sygdom og død, da er det endmere vemodsfuldt. Vi kjendte Mabel, stærk og frodig, som hun var for et par maaneder siden. Afholdt af alle hun kom i berørelse med. Nu er hun død. Døden skaaner ingen.

"Den kommer, ja den kommer,
Niver os herfra;
Men hvor tænker du at lande
Broder, søster, da?"

Vi siger ikke nei til saadan anmodning, at være med og forsøge at trøste i sorgen og savnet, om det paa nogen maade kan lade sig gjøre at komme fra. "Det er bedre at gaa til sorgens hus end til gæstebuds hus."

Seg reiste da fra kreds mødet i Fargo den 20de Januar. Fredag den 21de var begravelsen bestemt, kl. 1 i huset og kl. 1:30 i kirken. Fredag kom med det fineste veir vi har havt iaar. Vi havde en kort andagtsstund i hjemmet og gik saa i processions til kirken, præsterne foran, og saa højskoleklassen, hvoraf hun havde været medlem, foran ligvognen. Kommen ind i kirken fyldte disse unge køret. Det var vemodigt at se denne ungdomsflok med taarefyldte øine gaa rundt baaren og kaste et sidste blik paa sin afholdte veninde. For to maaneder siden saa ingen friere og stærkere ud i denne flok end Mabel Langehaug.

Svor livet er usikkert!

Undertegnede talte over Luk. 8:52. Døden bringer sorg i familien, menigheden og i vennelaget. Men Jesus kan trøste. Thi han er dødens overvinder. For den som tror er den timelige død kun en søvn. Jesus er opstandelsen og livet. Han skal opvække os paa den yderste dag. Pastor Johnson af

Presbyterian kirken i Sharon talte i det engelske sprog om, hvad der kan trøste i sorgen, ud fra 1 Joh. 1. Pastor Tollefson fra Finley talte om haabet, som gir glæde i Jesu Kristi tro. Tilslut takket pastor Langehaug for sympatien og kærligheden, som var vist ham og hans familie under prøvelsen, ikke bare i ord men ogsaa i handling. Han fortalte ogsaa lidt om Mabels sygdom og død. Han frembar hendes vidnesbyrd, at hun fik gaa hjem i fred paa blodets regning. Det blod som renser fra al synd. En hilsen til de yngre om at søge Gud, medens det er tid. Sangkoret sang flere sange under sørge-gudstjenesten, meget stemningsfuldt.

Det tog lang tid før denne skare af mennesker, baade de som var inde i kirken under gudstjenesten, og de som stod ude, fik gaa rundt baaren og ved et øiekast ta afsked med den kjære afdøde. Støvhytten førtes til graven, men aanden er hjemme hos Herren.

Det er prøvelsens tider for broder Langehaug og familie nu. Den ældste datter nu begravet efter en og en halv maanedes sygdom, lidelser og død—under megen ængstelse i familien. Den næstældste søn paa hospitalet. Han er dog meget til forbedring, og om intet uforudset ind træffer, kan han være hjemme om en uges tid. Savnet efter den afdøde er tungt, men de sørger dog med haab. Opstandelsens haab lægger sit bløde lysstær over den kristnes sorg. Gud være tak, naar vi faar staa ved vore kjaeres grave med forvisningen: De gik hjem i fred. Den sorg og det savn vi da føler over deres bortgang har lægende trøst i sig. Derfor vil vi, idet vi udtaler vor dybeste medfølelse i deres sorg, ønske dem tillykke med Mabels hjemfart. Hun har naaet sit maal. Døden i ungdommen frier fra mangen bitter smerte og sorg, som jordelivet er saa rigt paa.

Mabel Langehaug var født i Sioux City, Ia., den 15de Mai 1897. Samme sommer flyttede hun med sine forældre til Turtle Mountain, Bottineau co., N. D. I November 1903 kom hun sammen med de andre af familien til Sharon, N. D., hvor hun levede det meste af sin tid. Altid siden hun lærte at

Læse nogenlunde greit i bibelen, har hun taget del i husandagten og bedt med egne ord. Saavidt vides, har hun aldrig med bevidst forfæet kastet sig bort i nogen aabenbar synd. Torsdag den 25de November sidstleden blev hun syg af blindtarmbetændelse (appendicitis) og den 14de Januar 1916 endte hendes unge liv her paa jorden. Under hele sygdommen led hun meget taalmodig og klagede aldrig. Jeg gjentager hendes affædshilsen til ungdomsvennerne,—lad det være en hilsen til alle: "Jeg gaar hjem i fred. Giv dem, at de maa søge Gud før det blir for sent."

—S. S. Johanson.

En af de gamle har forladt os.

En af dem, som var med at organisere Troms menighed ved Horace, N. D., er ikke mere iblandt os.

Nils Nilsen Walla var født paa gaarden Walla i Hemmes prestegjæld, Tromsø stift, den 9de December 1826. I 1867 kom han til Amerika, til Rochester, Minn. I 1868 indgik han i ægteskab med Miss Anna Johnson Solmsleth fra samme prestegjæld. De blev borte af Arne Boyum i Stillmore co., Minn. Deres ægteskab varede altsaa i 48 aar. De har havt 12 børn, hvoraf 5 lever: John, Anton B., Anna (nu Mrs. Galvorson, Montana), Karen (nu Mrs. Arntson, Lisbon, N. D.), og Nora, som er hjemme. De første aar efter de var gifte boede de i Garibault co., nær hvor nu Frost ligger. I 1871 flyttede de derfra til Becker Co., men næste aar 1872 forlod de Minnesota og flyttede til sit nuværende hjemsted ved Horace, N. D.

For ca. 6 a 7 aar siden faldt han ned fra en stige og skadede den ene hofte, saa han har maattet benytte krykker for at komme rundt siden. For en tid siden maatte han ogsaa tage ud det ene pie. Han havde saaledes sin part af smerter og strøbelighed.

Torsdag morgen den 15de Januar sidstleden sov han hen 89 aar, 1 maaned og 6 dage gammel.

Som ung mand frekventerede han Landbrugsfolken. Han var meget benyttet i kommunens gjøremaal, medens han levede i sin hjembygd. Saaledes ogsaa ved opførelsen af Korgen kirke, ansees til Hemmes.

I vækkelsen som gik over Nordland i 60-aarene blev ogsaa han bakt. Han var en flittig læser og gransker af alt, hvad der var nyttigt, ædelt og godt, og naar hans kald tillod det, altid optaget med læsning. Hans hukommelse var god lige til det sidste. I samtale kunde han ofte svare eller belyste sine indlæg med et vers eller citat fra de bøger, han havde læst. Musik og sang havde han megen interesse for. I hans ungdom var det jo meget sjælden, at man havde piano i almindelige bondestuer; men paa Walla var der baade piano og firstemmig sang. Han bevarede denne interesse til det sidste. Derfor var han med i sangkoret efter han var 80 aar. Afholdsagen arbejdede han ogsaa for. Mandskrift som han var til det sidste, fulgte han godt med baade i det kirkelige og i borgerlige gjøremaal. I menigheden var han virksom baade med raad og daad, trofast til det sidste. Naar han savnedes ved gudstjenesten, vidste vi, at der var uoverkommelige hindringer. Dog var der en bitter følelse hos ham af sin efterladenhed i Guds gerning i verden. Tiden var ofte daarlig anvendt, sa han ved vor sidste samtale. "Jeg gaar hjem paa blodets regning, Gud være tak! Men mit liv var anvendt saa lidet i Herrens tjeneste, og det bedrøver mig."

Tirsdag den 18de Januar mødte vi i hans hjem for at føre hans afsjælede legeme til kirken og derfra til graven.

Pastor C. Winther, som i 7 aar var præst her, var kommen til begravelsen. Han talte lidt i huset. I kirken, som var vel fyldt af folk, talte først undertegnede over: "Gud være tak, som giver os feier ved vor Herre Jesus Kristus." Derefter talte pastor Winther. Vi fulgte da støvet til graven, hvor det skal hvile til opstandelsens morgen. Gud være da med den efterladte enke og børn og mildne savnet ved opstandelsens haab.

Han vil blive savnet i vore sammenkomster, men vort tab er hans binding. Vi under ham hvilen hos Gud. Velsignet være hans minde.
—J. S. Johanson.

Gendrik Skiple vandret bort.

Gendrik Skiple var født den 21de November 1849 paa Voss af forældrene Elov Larsen og Britha Olsen. Han blev døbt og konfirmeret i BANGENS kirke. I 1871 udvandrede han til Amerika, og kom til Roshtonong, Wis. Der arbejdede han i 3 aar, hvorefter han reiste til Goodhue county, Minn., hvor han blev bakt og begyndte at søge Gud. Siden var det hans faste forsat at leve for Gud og gjøre hans vilje. Fra Goodhue county reiste han til Rice county og forblev der nogen tid. I aaret 1882 kom han til Polk county, hvor han tog sig homestead. Her indgik han i ægteskab med Miss Gunda Olsen i aaret 1884. Deres ægteskab var velsignet med 7 børn, hvoraf 6 lever; en gut paa 8 aar døde.

Gendrik Skiple var med at organisere Broderheims menighed, to mil vest fra Effine, Minn., hvor han tilhørte til sin død.

Men skulde afdøde faa del i herligheden histoppe, faa maatte han ogsaa have sin del i lidelsen. Han havde mange haarde kampe at kæmpe, men ved Guds naade fik han seire. Allerhaardst var det dog, da hans taalegaver svigtet ham. Men ogsaa heri fik han opnaa en herlig seier, idet han fik overlade sig i Herrens haand. Eftersom tiden fikred, blev han daarligere med helbredet, og den 26de November kom forløsningens time, da fik han jobne ind i Herrens fred. Begravelsen fandt sted den 3die December med en fort andagt fra Sørgehuset og prædiken af undertegnede i kirken, hvorefter støvet bragtes til det sidste hvilested.

Afdøde er savnet i menigheden og allermost i det hjem, hvor han var en kjerlig og tro husbonde og fader. Han efterlader sig flere brødre og søstre som savner sin broder. Fred være med hans støv og velsignet være hans minde.
—D. M. Ganfson.

Ole A. Molde død.

Ole A. Molde var født September 7, 1832, i Lærdal, Sogn, Norge; døde Januar 1, 1916, altsaa 83 aar, 3 maaneder, 24 dage gammel; blev begravet Januar 6, 1916, paa Søndre Zumbro menigheds kirkegaard, past. C. G. Eidnes kald. Da pastor Eidnes har været sygelig i flere uger, var han ikke stærk nok til at være med og forrette ved begravelsen. Pastor S. Halvorsen i Ganfield, af den Norske Synode, var saa venlig at gjøre den tjeneste at forrette ved begravelsen, som blev udført meget tilfredsstillende. Taleren ophyste, at afdødes hndlingsfang: "O, at jeg vel var kommen hjem fra disse ørkenens hnter," vilde være passende at synge ved denne anledning. Forretningen begyndte altsaa med denne sang, no. 687 i Landstad. Taleren fremholdt lidt om afdødes bejendelse, da han i den senere tid havde haft anledning at tale med ham. Hans bejendelse var altid at han var en stor synder, og at det var nødvendigt til alle tider at bede Frelseren om forladelse og faa naade. Derfor jagde han til sine omkringstaaende før han døde: "Se til at I ogsaa kommer efter."

Ole A. Molde var en af de faaafldte pionerer. Han bleve gift den 17de April 1860 med Setona Esje i Balestrand, Norge. Tre uger efter udvandrede de til Amerika og kom til Dodge county, Minn., den 5te Juli samme aar. De har altid haft sit hjem i nævnte county, hvor de med arbejde og stræb fra nybyggerlivets dage fik istand et godt hjem. De var altid gjesfrue og hyggelige at komme til. De var med at organisere Søndre Zumbro menighed og tilhørte altid denne menighed. De var med at bygge kirke og faa istand prestegaard, altid tog del i kirken's finansielle gjøremaal. Nu er her ikke mange igjen af disse ældre, som har ryddet en flig arbejdsmark, som vi yngre faar nyde godt af baade i den ene og anden jenseende. Afdøde efterlader kone og otte børn; 4 børn er døde før ham.

—M. S. Berge.

Dødsanmeldelse.

Det har behaget Herren at kalde ud af jordelivets strid vor ven, Selge Lund. Han blev syg Lørdag og Søndag den 16de Januar 1916 døde han, som vi faar haabe, salig i troen paa sin Frelser.

Selge Lund var født i Norge den 30te Januar 1857, og var kun 4 aar gammel, da hans forældre kom til Amerika. De bosatte sig i Columbus county, Wis.

Siden har Lund levet i Mitchell county og Emmet county, Iowa, Campbell county, S. D., og nær Coal Harbor, N. D. Derfra flyttede han til Alta., Canada, og tog hjemstænd ved Gorgeguard, hvor han blev til sin død. Selge Lund var med at stifte Gorgeguard Valley menighed og var en flittig kirkegjænger. Han efterlader sig hustru og 11 børn, af hvilke den yngste er 2 aar og 6 maaneder; en broder i Alberta og 5 i U. S., samt mange venner, som vil sive ham for hans venlige og stille færd. Han blev begravet den 19de Januar. Undertegnede forrettede i hjemmet og ved graven. Fred med hans sielv. —A. Hjortaa.

Bedes optaget i "Lutheraneren."

"Star of Bethlehem."

Svor opmuntrende og oplivende er det ikke efter ugens haarde stræb at faa sætte sig ned forat lytte til ungdommens friske og fængslende sang. Dertil faa sidde med følelsen af, dette er ikke noget kunstmæssigt som udføres paa dramatisk maade, men at de som synger, synger af hjertens lyst for derved at faa aflægge et vidnesbyrd om sin dyrebare frelser og gjenløser, give sangen dobbelt værd for dem som hører.

En saadan anledning havde Trefoldigheds menighed i Chicago, pastor S. A. Hansons kald, Søndags aften den 30te Januar ved at lytte til kantataen, "Star of Bethlehem", sunget af menighedens sangkor. Naar man tar i betragtning, at dette sangkor er paa sin plads i kirken hver Søndag baade ved formiddag og aften gudstjenesterne for at medvirke til menighedens opbyggelse

ved sin sang, og dertil har sine maanedlige sanggudstjenester, da maa det siges til deres ros, at det ekstra arbejde, som de har lagt paa ovennævnte kantata og den udførelse, som den fik, er og var storartet. En saa fuldkommen harmoni og udførelse, som Trefoldigheds sangkor gav til dette meisterverk, er vanskelig at faa høre af et sangkor paa 24 stemmer.

Kantataen som er skrevet af Fred C. Westherly og Geo. F. Root handler 1) om frelserens fødsel, 2) om flugten til Egypten, 3) om tilbagekomsten. Det tar en og en halv time til udførelsen af dette verk, og Mr. S. S. Rasmussen, som er forets leder, har ære for sit tro arbejde med disse unge frivillige sangere, samt for den udførelse, som kantataen fik.

Solopartierne som alle var udmerket præsenterede, udførtes af Mijs Ruth Anderson, sopran; Mijs Pearl Anderson, mezzo sop.; Mijs Ruth Syngaas, alto; Mr. S. S. Rasmussen, tenor; Mr. W. Syngaas, bariton. Mijs Lilly Syngaas fungerede ved orglet. Alle disse er medlemmer af menigheden.

I længere tid havde Trefoldigheds menighed set fremover med spændt forventning til denne kantatas udførelse. Visse denne forventning blev ikke skuffet. Selv regnet og de mange andre festlige tilstelninger, som holdtes i nabolaget, var der en stor tilhørerskare, som sad med lyttende øren til det mesterstykke som var givet; og vort fælles begjær var dette: Trefoldigheds menigheds sangkor, som igjen med eders vakre sang.

Vi kan ogsaa nævne, at Mr. S. S. Rasmussen er leder for et mandskor som ugentlig praktiserer i Trefoldigheds kirke. Dette mandskor er det eneste af alle de norske sangforeninger i Chicago, som har sat sig som maal at kun synge til sin frelseres ære. Deres sang er henrivende, og ved at høre dem en gang, vil man gaa hvorjæmhelst at faa høre dem igjen. De fleste af dette mandskors 15 a 20 medlemmer tilhører Trefoldigheds menighed. Vi mener selvfølgelig mandskoret "Nordraaf."—M.

Til de norske Lutheriske præster og menigheder i Amerika.

Den norske Lutheriske kirke har udført et stort arbejde her i landet, større end nogen af os forstaaer. Mange værdifulde bøger er vistnok allerede blit skrevet om vor kirkes virke og betydning for vort land og folk, men dog er meget endnu udfiret og mange værdifulde oplysninger gaar tabt hvert aar med den slegt som dør ud. Vi skylder disse banebrydere, som har ofret saa meget for vor kirke og vort folk, ja vi skylder os selv, at vi skriver ned saa meget som mulig om deres grundlæggende arbejde.

Erkjendelsen heraf bevæget den Forenede Kirkes forlagskomite at planlægge en række af historiske bøger om vor kirke hertilands. Den første i denne serie var en bog om præsterne—"Norske Lutheriske præster i Amerika, 1843—1915," en bog, der straks opnaaede en stor og taknemmelig læsefreds. Erkjendelsen heraf har ogsaa bevæget den Norske Synodes forlagskomite til at slutte sig til dette foretagende og at bære i lighed med den Forenede Kirke baade ansvar og pengeudlæg i udgivelsen af den anden bog i denne serie—en bog om menighederne—"Norske Lutheriske menigheder i Amerika, 1843—1916," en bog, der vil uden tvil bli af større betydning for vor kirke og nation end den første. Det vil selvfølgelig bli en stor bog, thi den vil indeholde ca. 4,000 menigheds-historier, ligeledes en almindelig oversigt over vort folks historie i det sidste aarhundrede, jærlig da de kirkelige forhold i Amerika. Den vil illustreret med mange billeder, kart, tabeller og registre. Bogens redaktion bestaar af 10 præster fra de forskellige kirkesamfund under en hovedredaktør, pastor D. M. Norlie. Det var tanken, at bogen skulde være færdig den 1ste Sept. 1916, noget som godt lar sig gjøre, hvis menighederne skaffer pastor Norlie eller hans medhjælpere sin historie med det aller første.

Det er af stor betydning for det hele norske folk at denne bog blir saa omfattende og paalidelig som mulig. Og det burde

bære en æressag for præster og menigheder at fremme denne sag med raad og daad. Vi kirkesamfundenes formænd anbefaler sagen og henstiller i lighed med forlagskomiteernes og redaktørernes tidligere henstillinger et indtrængende optraad til alle præster og menighedssejersmænd, som sidder inde med de ønskede oplysninger, eller kan uden større vanskeligheder skaffe sig dem, at de vil vise pastor Norlie og hans medhjælpere al mulig imødekommethed. Vi ham tilfredsstillende og hurtig svar.

Det hæfter. Vi forstaaer, at pastor Norlie har lovet at vie sin tid til denne bog bare til 1ste Sept. 1916. Vogen kan bli færdig til den tid, om bare alle vilde ta fat og sende ind til redaktionen de ønskede oplysninger og billeder. Det vilde være en uretfærdighed mod pastor Norlie at tvinge ham til at arbejde mange aar med at hente svar fra menighederne, da han ikke har maanedshyre, men kun betaling for manuskriptet. Det vilde forhøje prisen paa bogen betydelig, hvis han fik maanedsløn og arbeidet skulde fortsættes i langdrag, som nu. Derfor hæfter det. Derfor tør vi ogsaa be hver menighed og præst at gjøre alt hvad gjøres kan med at udfylde det til dem tilsendte spørgeskema. Ta fat paa disse med det aller første, søg at besvare hvert spørgsmaal. Hvor man har tabt dokumenterne eller finder dem ufuldstændige, bør man prøve at gi et antagelsesvis kort svar. Vent da ikke med at sende ind menighedernes historie og anden materiale for bogen. Det hæfter. Vi anbefaler sagen paa det varmeste.

—Den Norske Synodes formand,
S. G. Stub.

—Den Forenede Kirkes for-
mand, T. S. Dahl.

—Hauges Synodes formand,
S. J. Ekse.

—Den Lutheriske Frikirkes for-
mand, Johan Mattson.

—Ellings Samfunds formand,
S. M. Stenby.

Fra Arbeidsmarken

Pastor M. L. Nesvig har afflaaet kaldet fra vor Frelser's menighed i Stoughton, Wis., og agter at fortsætte i Gauges menighed i Chicago.

Naar mange vilde gjøre som en ven ved Maddock, N. D., saa vilde det monne. Han sender \$14 paa "Budbæreren." En del er indbetaling fra gamle abonnenter og mange er nye. Na ja, der er flere som har gjort ikke saa lidet, men lad det blive flere. Mange tak, alle, som hjælper til at abonnentlisten bliver længer og længer.

Den nye missionssuperintendent, pastor L. L. Carlsson, har nu taget affæd i Canada, hvor han har virket som prest og tilhynsmand i det kirkelige i mange aar, og har slaat sig ned i 424 2nd ave., S., Minneapolis. De første traakter han bejager her i staterne er Radcliffe, Ia., og omegn. Der træffer han mange venner fra ungdomsdagene.

Den norske lutheriske understøttelsesforening i Chicago her vi har modtaget op til 1ste Feb. ca. \$1,300 til de fattige. Dette er uden tvil haar paa oprabet som foreningen i Chicago sendte ud i bladene, blandt hvilke ogsaa var "Budbæreren", og vi ser paa bitterslagslisterne mange kjendte navne, men der kunde nok være flere. Det er pent og velssignet at hjælpe de fattige og nødlidende.

Bethesda menighed, pastor Austads kald, afholdt sit aarsmøde den 24de Januar. Menigheden stemte for foreningsartiklerne, for vedligeholdelse af Jewell College og for co-education ved Red Wing Seminar, om det kan gjøres uden ekstra udgifter. Ligeledes indbyder menigheden Red Wing kreds til at holde et kreds-møde her i Duluth i en nær fremtid. Paa menighedens vegne,—John Aust, sekr.

Den Norske Synode har ved begyndelsen af dette aar ved døden mistet to af sine meget agtede arbejdere, idet pastor D. N. Fosmark, som havde virket som prest i Vergus Falls i ca. 30 aar, døde i Grand Forks, N. Dak., i begyndelsen af Januar, 62 aar gammel. Den anden er prof. C. D. Raasa, i mange aar lærer ved Lutheran Ladies' Seminary i Red Wing, Minn., der afgik ved døden der i byen den 21de Januar efter en længere tids sygdom i en alder af 47 aar.

Fra den 11te til den 13de Januar var Østre Washington og Idaho fælles indremissionsforening samlet til møde i Bethania menighed, pastor Holbecks kald, Kendrick's, Idaho. Mødet aabnedes med prædiken af pastor M. A. Hall over Mat. 3: 1—6. Emisær M. O. Tolesrud indledede det af menigheden opstillede Guds ord, Fil. 3: 5—11. Som ledetraad for samtalen antoges: 1) Menneffets tilstand før sin ombendelse. 2) Menneffets tilstand efter sin ombendelse. 3) Gelligjoreffens vei. Pastorerne M. A. Holbeck, N. F. Holm, C. M. Grimsrud, J. F. Adrianson, M. A. Hall og flere lægmænd var tilstede og deltog i samtalen. Broderkjerlighedens aand raadede. Folket kom flittig trods sne og kulde; de ofrede meget af baade penger og tid. Maatte det nu blive mere om at gjøre for os alle, at jeg kan vinde Kristus og findes i ham.—J. E. Carlsson, sekr.

Bethesda menighed i Jewell, Ia., har med følgende udfald behandlet de spørgsmaal som af Gauges Synode blev henviset til menighederne: Man stemte mod nedlæggelse af Jewell College, og mod indførelse af co-education i den akademiske afdeling ved Red Wing Seminar. Det sidste var ikke paa grund af uvilje mod co-education, men da pengebesparelse har været fremholdt som den store aarsag for denne paatænkte forandring, saa tror man ikke, at det vilde bli udfaldet, men tværtimod at det vilde medføre større udlæg. I foreningssagen blev der stemt for antagelse af de foreliggende foreningsar-

tifler og konstitution med 28 mod 8 stemmer. Dog antoges ogsaa et forslag, at man skulde arbejde for om muligt at faa foreningsartikkel 4: A forandret didhen, at de som maatte ønske det skal have frihed til at stille det offentlige skriftemaal og absolution fra nadveren saaledes som det nu tillades i Gauges Synode.

Lidt fra missionsmarken.—Her i Adams og Gettenger countys, N. D., er det endnu ganske nyt; det er sly a otte aar siden man begyndte at jettle her i dette strøg. Første aarene var her lidt tørt, men de fire sidste aar, har her været ganske meget regn, og nogenlunde avlinger. Her er endnu meget land som kan kjøbes for rimelige priser. Skulde der være nogen i de gamle jettlementer som ønsker at faa sig et hjem, saa skulde vi ønske, at de vilde komme hid og bese landet, helst saadanne som er kirkelig interesseret. Her har vi en Gauges menighed ved Cedar River, Adams county, N. D., omtrent 14 mil nord fra Gagnes, N. Dak., som er ved C. M. and St. Paul banen som gaar til bestyksen, der kan man kjøbe land meget billigt. Og saa er der en Gauges menighed i Gettenger co., som er nær ved byen Watrous. Landet er en del høiere i pris der end ved Cedar River, men dog meget rimelig. Jeg har ikke noget land at sælge, men ønsker at se skandinaver flytter ind istedetfor andre nationer. Med agtelse,
—Albert Olson.

Bekjendtgørelse.

Gauges Synodes skoledirektion sammenkaldes til møde i Jewell, Iowa, Tirsdag den 15de Februar 1916, kl. 2 eftermiddag.
—A. M. Mannes, sek.

♦♦♦♦

Mayville freds af Gauges Synode afholder om Gud vil et fredsmøde i Grafton, N. Dak., Februar 17—20 1916. Samtaleemne: 1 Pet. 2: 1—10. Alle, baade prester og lægfolk, der nord i fredsen er venligst indbudne.

—G. Moe,

—D. S. Nessheim.

Chicago freds ungdomsforbund afholder sit aarlige vinterstevne i St. Pauls kirke, Washenaw og Hirsch Blvd., Chicago, påst Harrisvilles kald, den 25de til 27de Februar. Lad os faa rigtig mange besøgende. Alle tilreisende bør melde sig til den korresponderende sekretær før den 20de Febr. Dette stevne blir udelukkende engelsk.

Program:

Friday—7:45 p. m.—Address of Welcome—Rev. L. Harrisville. Response—Rev. J. J. Lee, president of Federation.

Saturday—9:30 to 10:30 a. m. — Prayer meeting; 10:30 a. m.—Opening sermon—Rev. J. A. Johnson; 2:00 to 2:30 p. m.—Short business session; 2:30 p. m.—Introduction of the topic: "The Prodigal Son"—Rev. J. J. Lee, Pontiac, Ill.; 7:30 p. m.—Discussion of topic.

Sunday—10:30 a. m.—Communion service. Convention sermon by visiting pastor; 3 p. m.—Song service; address on China Mission by one of our missionaries from China; the topic: "The Prodigal Son"—Rev. A. P. Lee; short address — Rev. H. A. Hanson, Chicago.

Lad os bede at Herren maa velsigne os rigeligt ogsaa denne gang.

—Rev. J. J. Lee, pres.

—Gilda Pettersen, cor. sec.,

2148 N. Avers Ave., Chicago.

♦♦♦♦

Paa indbydelse fra pastor J. D. Spjums menighed, Lake William, afholder Central Minnesota indremissionsforening samtalemøde der, begyndende om aftenen den 14de og fortsætter til 17de Februar. Emnet er: Luk. 13: 22—30.

—Frantz Weltzin,

—J. Strandnefs.

♦♦♦♦

Illinois indremissionsforening vil holde et samtalemøde i Newark menighed, pastor Mortvedts kald, 15—17 Februar 1916. Samtaleemne: Den anden bøn. Et talrigt besøgt møde ønskes.

—K. Fosfe,

—S. S. Myrebøe.

♦♦♦♦

Paa indbydelse fra Lac qui Parle menighed ved Dawson, Minn., påst. Barstads kald, afholdtes et kinamissionsmøde fra 15de til 17de Februar, 1916. Mødet begynder med prædiken Tirsdag formiddag kl. 10:30. Besøgende til mødet vil faa slyds fra Dawson dagen forud. Samtaleemne Ap. gj. 13: 44—

49. Alle hjertelig velkomne. Menighed og prest søfter et rigt besøgt møde.

—E. S. Eastvold,

—S. S. Johanson.

♦♦♦♦

Ifølge indbydelse afholder Goose River og Red Riverdalens indremissionsforeninger fælles samtalemøder i St. Olaf menighed, pastor L. J. Grønningens kald, Reynolds, N. Dak., fra 17de til 20de Februar. Tema: Math. 8: 1—13. Skyds møder i Reynolds om morgenen den 17de, og i Bugton menighed, samme kald, fra 21de til 24de Februar. Tema: Luk. 13: 18—30.—B. B. Rørnes.

♦♦♦♦

Om Gud vil holder Nordre Minnesota freds sit aarlige missionsmøde i Bethania menighed, Twin Valley, Minn., den 16de til 18de Feb. Samtaleemne: Math. 14: 15—24. Emnet indledes af pastor U. D. Johnson. Mødet begynder kl. 10:30 med prædiken ved pastor W. L. Dahle. Pastor S. F. Melom holder missionsprædiken under mødet. Mødets anden aften benyttes til nadbergudstjeneste. Gud velsigne mødet!

—G. E. Gjerdstad.

—S. M. Johnson.

♦♦♦♦

Ifølge indbydelse afholder Red Riverdalens indremissionsforening samtalemøder som følger: S Pontoppidan menighed, past. E. Berntsons kald, Fargo, N. Dak., 24de til 27de Februar; og i Landstad menighed, Berley, Minn., 2den til 3dje Mars. Tema: Math. 11: 16—19.

—E. S. Halgaard.

—B. B. Rørnes.

♦♦♦♦

Fire Minnesota indremissionsforening afholder ifølge indbydelse møde i Kenyon, Minn., pastor G. E. Slettas kald, den 18de til 20de Februar. Mødet begynder kl. 2:35 den 18de. Da det bliver foreningens aarsmøde var det godt om alle bestyrelsens medlemmer var tilstede. Tema for samtalen bliver Rom. 1: 16—17.

—G. E. Grejeth, form.

—D. S. Dace, sek.

Illinois indremissionsforening holder møder paa følgende steder: S Lee, past. Johansons kald, 22—24 Februar. Samtaleemne: Rom. 12; i Elliot, past. Berghs kald, 28de Februar til 2den Mars. Samtaleemne: Joh. 14: 1—4.

—R. Fosje,

—E. S. Myrebæ.

Adresseforandring.

Rev. Albert Olson,
R. 1, Watrous, N. Dak.

Rev. L. L. Carlson,
424 2nd ave., S.,
Minneapolis, Minn.

Rettelser:—S. trykt trykt i sidste Budb., hvor jeg nævnte om missionsmødet hos pastor Barstad, staar "indremissionsmøde"—skulde være kinamissionsmøde Febr. 15—17.

—S. S. Lee.

Øvitteringer.

Kinamissionen—den almindelige kasse:

Halvt offer i Morrisonville, Wis., past. J. N. Walsteads kald	36.00
Mrs. Nels A. Nelson, Viroqua, Wis., past. J. Jacobsons kald,	2.00
P. K. Kirkevold, Hendricks, Minn., past. J. J. Ekses kald,	3.00
Mrs. Ole Hegestad, Lodi, Wis., past. J. N. Walsteads kald,	2.00
Mrs. Ole Shelstad, Lodi, Wis.,	1.00
Hrs. H. Simonson, Osseo, Ws., past. J. C. Hjelmervicks kald,	3.00
Lodi mgh. kvf., Lodi, Wis., past. J. N. Walsteads kald	50.00
Selbo mgh. kvf., La Crosse, Wash., past. M. A. Halls kald,	50.00
Mrs. L. J. Johnson, Horace, N. D., past. J. H. Johansons kald,	10.00
Mrs. L. Overlie, Fargo, N. D.,50
A. N. Lavanger, Sharon, N. D., past. L. Langehaugs kald	2.50
"Weiums", Stoughton, Wis., past. J. J. Lees kald	5.00
Vor Frelsers mgh., kvf., past. U. D. Johnsons kald	29.25
Ruth pigev., Eagle Bend, Minn., past. M. L. Dahles kald,	25.00
En ubenaemt ved Inga Søvik, 15 Grove-land Terrace, Minneapolis, Minn., John O. Almle, Bricelyn, Minn., past. N. Okerlunds kald,	50.00
Offer i Evanger mgh., Buffalo Co., Wis., past. J. C. Hjelmervicks kald,	16.00
Bethlehems mgh., Hazel Run, Minn., past. C. J. Eastvolds kald,	22.00

Israels mgh., ved Clarkfield, Minn., past. C. J. Eastvolds kald,	47.95	Mrs. Olne Hanson, Mt. Horeb, Wis., past. J. N. Dordals kald,	10.00
R. A. J. Rygh, Clarkfield, Minn.....	5.00	Mrs. Clara Skalbeck, S. St. Paul, Minn., past. J. W. Carlsons kald,	2.50
Trefoldigheds mgh., Oldham, S. D., past. A. K. Gaards kald,	27.96	Round Prairie mgh. kvf., past. A. E. Di- stads kald,	25.00
Bethlehems mgh., Holmes, Iowa, past. T. J. Spandes kald,	10.44	Lisbon skand. luth. kvf., Lisbon, N. D., past. O. J. Nesheims kald,	15.00
Næss mgh. kvf., Madison, Minn., past. J. M. Wicks kald,	50.00	Morningside kvf., Geddes, S. D., past. I. S. Oisons kald,	10.00
Victor mgh., Mt. Vernon, S. D., past. A. M. Mannes kald,	24.00	Ostrander mgh., Ostrander, Minn., past. H. J. Bergs kald,	24.25
Nordland mgh., Bottineau, N. D., past. H. N. Bakkes kald,	33.10	Fra fælles kredsmøde holdt i Wild Rice mgh., indsendt ved M. E. Dahl Twin Valley, Minn.,	46.78
Ole Lee, Newark, Ill., past. A. O. Mortvedts kald,	5.00	Konf. offer i St. Johannes mgh., Boyd, Minn., past. J. M. Wicks kald,	14.20
The Sunshine Society, St. John's mgh., Creston, Ill., past. J. A. Johnsons k.	15.00	Vor Frelzers mgh., Stoughton, Wis., past. J. J. Lees kald,	113.00
Bethel mgh. kvf., Wells co., N. D., past. E. S. Hovlands kald,	34.00	Testamentarisk gave fra afdøde Mrs. Lena Gjertson, Stoughton, Wis.,	50.00
Ole O. Foss, Heimdahl, N. D.,	8.00	Mr. og Mrs. Gunder Gunderson, Bux- ton, N. D., past. J. S. Halvorsens kald	3.00
Ole J. Rodne, Manfred, N. D.,	13.45	Ny Stavanger mgh. kvf., Buxton, N. D.,	85.00
A. C. Berg, Sherman, S. D., past. O. F. Johnsons kald,	5.00	Kathrine Knudsvig, Buxton, N. D., ..	2.00
Trefoldigheds mgh., Chicago, Ill., H. A. Hansons kald,	12.00	Mrs. O. T. Jacobson, Chester, Iowa, past. H. J. Bergs kald,	4.50
Mrs. Paul Hagstad, Roland, Ia., past. J. N. Sandvens kald,	3.00	Mr. og Mrs. R. K. Rasmussen, Astoria, S. D., past. J. J. Ekses kald,	2.00
Mrs. Even Herbak, Tanson, N. D., ..	5.00	Mr. og Mrs. Knut Rasmussen, Astoria, S. D.,	2.00
Bethesda mgh.s kvf., Duluth, Minn., past. T. J. Austads kald,	5.00	T. A. Torgerson & Son, Normanna, Texas,	5.00
Henry Solberg, Aneta, N. D., past. L. Langehaugs kald,	5.00	John J. Røgelstad, Heimdahl, N. D., past. E. S. Hovlands kald,	9.00
M. Bjørby, Sharon, N. D.,	5.00	Ostrander mgh., tillæg til offeret, Ostrander, Minn.,	1.00
Ole Wig, Sharon, N. D.,	5.00	Sivert Dokken, Ross, N. D.,	5.00
O. Jystad, Galesburg, N. D., past. O. J. Malkevicks kald,	1.00	E. O. Sletten, Ellsborough mch., ved past. O. O. Bergh,	15.00
Dr. John Tellin	1.00	Ch. N. Sveen, Volga, S. D., past. O. O. Berghs kald,	5.00
Mrs. Chas. Gullickson, Sharon, N. D.	5.00	Petter Gulleon, Rutland, N. D., past. H. Moes kald,	5.00
Overskud af offer ved L. Langehaugh A. M. Thompson, Spicer, Minn., past. I. A. Johansons kald,	2.95	Mr. & Mrs. B. Solem, Astoria, S. D., past. J. J. Ekses kald,	10.00
J. P. Larson, Madison, Minn., past. J. M. Wicks kald,	5.00	Konf. offer, Roland, Iowa past. J. N. Sandvens kald,	73.05
Round Prairie mgh., Buford, N. D., ..	8.10	Victor mgh., Mt. Vernon, S. D., past. A. M. Mannes kald,	18.08
D. Erickson, Plattville, Ill., past. A. O. Mortvedts kald,	10.00	Lars K. Bon, Mt. Vernon, S. D.,	20.00
Randall kvf., Randall, Ia., past. G. O. Paulsruks kald,	80.00	Huxley kvf., Lincoln mgh., past. P. O. Wees kald,	50.00
En ubenævnt, Clark, S. D., past. A. Hauglands kald,	10.00	Fra en ung søster i Herren, Fergus Falls, Minn.,	5.00
Marthea Elstad, Toronto, S. D., past. Nels Carlsons kald,	5.00	En missionsvej, Clarkfield, Minn., ..	2.00
Martha M. Johnson, Carbon, Iowa, ..	2.00	Mrs. Marie Anderson, Chicago, Ill., Froens mgh., Horace, N. D., past. J. H. Johansons kald,	16.30
Mr. & Mrs. Carl Kristofferson, Osseo, Wis., past. J. C. Hjelmervicks kald	2.50	Sheldahls kvf., Lincoln mgh., Slater, Slater Iowa, past. P. O. Wees kald, ..	35.00
Ved past. C. J. Eastvold: Mrs. B. J. Nel- son, Mrs. Joram Pederson, Otto Ol- son, Carl Holseth, Ole H. Graff, John Broberg, M. O. Rustad, hver \$5,	35.00	Immannuels & Østre Immannuels mgh., St. Paul, Minn.,	11.56
Bethania kvf., Spicer, Minn.,	5.00	Gertrude Peterson, St. Paul, Minn., ..	3.00
Jalmar Larson, Spicer, Minn., past. I.	25.00	O. Mannes, Roland, Iowa, past. J. N. N. Sandvens kald,	2.50
C. Overson	6.00	"Emsbergs", Toronto, S. D., past. Nels Carlsons kald,	10.00
Nels Erickson	2.00	Mrs. John E. Dahl, Viroqua, Wis., past.	
Berent Overson, en ubenævnt, Oscar.	3.00		
Grorud, hver \$1,	3.00		
Balance af offeret ved kinamissionsmø- det, Spicer, Minn.,	26.20		
Clark Center mgh., Clark, S. D., past.	20.00		
A. Hauglands kald,	20.00		

J. J. Jacobsons kald,	2.50	Missionsoffer ved kinamissionsm. i Peterson, Minn.,	84.97
Nordre kvf., Romsdals mgh., Beresford, S. D.,	30.00	Konf. offer i Arendahls mgh., past. P. Ljostveits kald,	38.55
Dorcas pigef., Shell Creek mgh., Newman Grove, Nebr., past. G. O. Monas kald,	25.00	John Ensberg og John Sviggum, hver \$5	10.00
Ved past. J. H. Johanson:—		T. O. Kopperud	50.00
Hvidesø mgh., Edinburgh, N. D., past. A. J. Krogstads kald,	32.85	Mr. & Mrs. T. E. Thompson	15.00
Chas. Kittelson \$5, K. S. Bolstad \$1, Alfred Lindey \$15, Ole Hagen \$10,....	6.00	Olaus Ensberg, Mrs. Johanna Ensberg og Ivar Skarstad, hver \$5.....	15.00
E. Wold \$1, Geo. Hove \$5,.....	25.00	T. T. Aarvold \$25, Mrs. O. Sande \$5..	30.00
St. Peters mgh. pigef., Edinburgh, N. D., past. A. J. Krogstads kald,	6.00	Mrs. J. Sørhus og Helen Stedje, hver \$1	2.00
Chr. Severson \$10, John Lovaas \$10, Theo. Bolstad	40.00	Joseph Bentson \$5, Mrs. T. Koljord \$1..	6.00
Offer i St. Peters mgh.	20.00	Ivar S. Boyum \$10, en ubenævnt \$5..	15.00
Bernhard Hagen \$5, Lars Almen \$10, Peter Almen \$10, Peter P. Lee \$10,..	25.00	En ubenævnt \$10, Nels Oliness, Tollef Haugen, Ossian, Iowa, hver \$5....	20.00
Offer i Edinburgh, N. D.	52.50	Solør mgh. kvf., Cereal, Alta, Can., past. M. J. Westphals kald,	21.35
August Colberg, Toronto, S. D., past. Nels Carlson,	15.00	Venner ved Excell, Alta, Can., past. M. J. Westphals kald,	11.55
Trinity Ladies' Aid, Franklin, Minn., past. Th. Hansons kald,	20.00	Mrs. M. Salvevold, Ashby, Minn., past. J. F. Meloms kald,	2.00
Næss mgh., Madison, Minn., past. J. M. Wicks kald,	97.00	Belmont mgh. vestre kvf., Lakefield, Minn., L. L. Nesvigs kald	20.00
Lincoln mgh. kvf., Slater, Iowa, past. P. O. Wees kald,	5.00	Hauges mgh., kvf., Franklin, Minn., past. Th. Hansons kald	30.00
Lac qui Parle mgh., Dawson, Minn., past. B. K. Barstads kald,	69.75	Stavanger mgh., søndre kvf., past. O. Andresens kald	20.00
St. Peter mgh., Pickert, N. D., past. L. Langehaugs kald,	100.00	Trempealeau Valley mgh. kvf., past. D. T. Borgens kald	40.00
Ostrander kvf., Ostrander, Minn., past. H. J. Bergs kald,	275.26	Beaver Creek mgh. kvf., past. D. T. Borgens kald	20.00
Silvestad mgh., Fairdale, N. D., past. J. B. Bybergs kald,	50.00	Kongsvinger mgh. Young Ladies' Aid, past. N. J. Løhres kald	9.00
Mrs. Anne Peterson, Newark, Ill., A. O. Mortvedts kald,	23.00	Plattville mgh. Plattville, Ill., past. A. O. Mortvedts kald	17.43
Mrs. T. Kittelson, Plattville, Ill.,....	9.40	Mrs. J. H. Johanson, Horace, N. D., Shell Creek mgh. kvf., Newman Grove, Neb., past. G. O. Monas kald.....	3.00
A. P. Håslærud, Peterson, Minn., past. P. Ljostveits kald,	3.65	Ole W. Johnson, Heron Lake, Minn., past. L. L. Nesvigs kald	2.50
Green Lake kvf., past. I. A. Johansons kald,	1.00	A. P. Lalum, Brinsmade, N. D.,....	25.00
J. J. Sethre, Ostrander, Minn., past. H. J. Bergs kald,	5.00	Den lille kvf., ved Butterfield, Minn.,....	15.00
past. A. O. Mortvedts kald	20.00	En søster i Hauges mgh., Chicago, Ill.	2.00
K. C. Lærud \$10, T. Mokholt \$10,....	10.00	En ubenævnt, McFarland, Wis.,....	5.00
T. Knudsen og And. Larson, hver \$5, Anton Johnson	10.00	Manger mgh., Bottineau, N. D., H. N. Bakkes kald	5.00
Erick P. Lee, Edinburgh, N. D.	10.00	St. Pauli mgh. kvf., Eureka, Kans.,....	15.00
Christine Kittelson, Hoople, N. D.,....	5.00	Trondenes mgh., Sharon, N. D., past. L. Langehaugs kald	72.85
Kittel K. Kasen \$25, Ole Lestul \$10, Benjamin Larson, Mrs. K. Foss, Mrs. Ole Rinde, hver \$5,.....	35.00	B. S. Dronen, Sharon, N. D.	10.00
T. T. Fikkan, Crystad, N. D.,.....	15.00	Mrs. B. S. Dronen, søndagseg	5.00
Hvidesø mgh. kvf., pastor A. J. Krogstads kald,	10.00	Audubon Free Church Ladies' Aid, past. Knudsvigs kald	27.72
Balance af offer i Hvidesø mgh., Edinburgh, N. D.,	80.00	Miss Clara Casberg, Toronto, S. D. past. Nels Carlsons kald	5.00
Rose Foss, Hoople, N. D.	71.25	Grant mgh. kvf., og pigef., Thompson, Ia., G. B. Olsons kald.....	52.00
Henry Kittelson, Hoople, N. D.,....	5.00	John Ugstad, Lundsvally, N. D., past. A. Aunes kald	1.00
Mrs. P. F. Mundahl, Frost, Minn., past. N. Okerlunds kald,	500.00	Young Ladies' Aid Society, Lincoln mgh., Slater, Ia.	50.00
Missionsoffer, Holmes, Iowa,	14.77	Ole H. Oace, St. Paul, Minn.	5.00
Ved past. C. J. Eastvold: O. A. Rinde, Landstads mgh., past. A. A. Dahls kald	10.60	The Cheerful Workers' Society of Our Savior's church, Muskegon, Mich.	17.00
Landstads mgh. kvf., past. Dahls kald	50.00	Carl Bjørnstad, Ruso, N. D.	5.00
Bethania mgh. kvf., past. Edw. S. Hovlands kald,	25.00	Eidsvolds kvf., Næs mgh., Madison, Minn., J. M. Wicks kald	41.42
		Gurine Melhus, Lac qui Parle mgh., Dawson, Minn., Barstads kald	10.00
		Midland mgh., Haug, Minn., past. A.	

N. Skogerbøys kald	13.30	Lars Nelson, Garden City, Ia.	10.00
Nannestad mgh., Badger, Minn., past.		Knute Olson, Souris, N. D.	15.00
Skogerbøys kald	5.25	Mrs. Anna E. Gilje, Rolette, N. D. .	10.00
Opdahl mgh., Badger, Minn., Skoger-		Georgia Strand, Buford, N. D.	2.25
bøys kald	8.50	Mrs. Ole Bak, Irene, S. D.	20.00
Moland mgh., Greenbush, Minn., past.		Mrs. Bodvig, Ruso, N. D.	2.50
A. N. Skogerbøys kald	13.95	Offer i Ruso mgh., Ruso, N. D. past.	
Bethlehems mgh., Peland, Minn., past.		A. H. Meloms kald	21.00
A. N. Skoberbøys kald	18.07	Lisbon mgh. kvf., Lisbon, N. D., past.	
Norway mgh., Aneta, N. D., past. L.		O. J. Nesheims kald	10.00
Langehaugs kald	111.55	St. Ansgar kvf., La Moure, N. D., O.	
Stefanus mgh. kvf., Milton, N. D.	17.50	J. Nesheims kald	5.00
Mrs. G. L. Graven, Santa Rosa, Cal.,		North Prairie kvf., Trondhjems mgh.,	
past. Th. Himles kald	5.00	past. L. L. Nervigs kald	21.94
Mrs. Wagnild, Moscow, Idaho	5.00	J. M. Johnson, Irene, S. D.	2.50
Mrs. S. Thompson, Nome, N. D.	5.00	Martin C. Olson, Red Wing, Minn.	1.00
Fred Davidson, Maddock, N. D., past.		Volga Bethania mgh., Volga, S. D.,	
Edw. S. Hovlands kald	10.00	past. O. O. Bergs kald	35.58
Vor Frelzers mgh., kvf., Sandwich,		Mr. og Mrs. Jorgen Watrud, Esmond,	
Ill., past. Mortvedts kald	25.00	N. D., past. Hovlands kald	5.00
Mrs. Christine Gunderson, Sandwich,		Mr. og Mrs. Syver Warberg, Maddock,	
Ill.	3.00	N. D.	10.00
Mr. og Mrs. J. A. Paulson, Buxton,		Andrew C. Hanson, Jackson, Minn.	5.00
N. D., J. S. Halvorsons kald	5.00	Ole C. Ulberg, Edingurg, N. D.	550.00
Mr. og Mrs. O. Lilleboe, Buxton, N. D.	2.00	Mrs. E. Huseby, Hudson, S. D.	5.00
Mr. og Mrs. L. Fuglesten, Buxton,		O. E. Danielson, Beresford, S. D.	1.00
N. D.	5.00	Mrs. L. Huseby, Mott, N. D.	1.00
The Canoe Hauges' Young People's		J. P. Sletvold, Burbank, S. D.	20.00
Society, Decorah, Ia.	10.00	E. P. Sveeggen, Beresford, S. D.	12.00
Mrs. Andrew Anderson, Lakefield,		J. Bergh, Beresford, S. D.	5.00
Minn.	5.00	En ubenævnt	2.00
Mrs. Britha J. Lee ved past. A. Aune,		Mrs. Peder N. Sveeggen, Beresford,	
Lundsvally, N. D.	25.00	S. D.	5.00
Mrs. Claudine Davidson, Fargo, N. D.	10.00	Clara Nelson, Beresford, S. D.	5.00
Ole P. Silrum, Bricelyn, Minn., past.		Mr. og Mrs. Ed. Osmundson, Daw-	
N. Okerlunds kald	5.00	son, Minn., past. Eastvolds kald	25.00
Borghilda Helland, Clark, S. D.,		Sterning, Wilma, Sydon og Willard	
past. A. Hauglands kald	3.00	Osmundson, Dawson, Minn.	10.00
Mrs. Emma Lyngaas, Chicago, Ill.	5.00	Iver O. Wallem, Dawson, Minn.	5.00
Mrs. Pauline A. Harris, Audubon,		Balance af offeret i Roseni mgh., Ber-	
Minn.	2.00	esford, S. D.	52.85
Iver L. Krogstad, Newfolden, Minn.	5.00	Nordre kvf., Elims mgh., Randall,	
Mrs. Arnt Lohre, Vermillion, S. D.	10.00	Ia., G. O. Paulsruks kald	41.00
Martin Osevoid, Ostrander, Minn.,		Clear Lake & Ellsworth kvf., Stan-	
past. H. J. Bergs kald	1.75	hope Ia., past. Norstads kald	12.50
Bethlehems mgh. kvf., ved Ole Os-		S. Simonson, Esmond, N. D.	25.00
land, Chester, Ia.	22.60	En ubenævnt, Bottineau, N. D.	5.00
Stavanger mgh. kvf., Garden City,		Curran Valley mgh. kvf., Taylor, Wis.	
Ia., past T. J. Knutsons kald	180.00	D. T. Borgens kald	30.00
A. M. Thoreson, Battle Lake, Minn.	1.00	Hans Pederson, Taylor, Wis.	2.00
Mr. og Mrs. G. Peterson, Pennock,		Martin Jacobs, Taylor, Wis.	1.00
Minn.	7.00	The Ladies' Aid of Nazareth congre-	
Mrs. O. Aarhus, Pennock, Minn.	1.00	gation, Radcliffe, Ia.	45.00
L. M. Johnson, Newman Grove, Neb.,		Zions mgh. kvf., Sergeant, Minn.	20.00
past. G. O. Monas kald	5.00	Pastor og Mrs. A. Aune, Lundsvally,	
P. L. Gill, Dell Rapids, S. D., past. O.		N. D.	5.00
F. Johnsons kald	10.00	S. L. H. ungdomsf., Hendricks, Minn.,	
S. L. H. kvf., Hendricks, Minn., past.		past. J. J. Ekkes kald	15.00
J. J. Ekkes kald	40.00	Singsaas kvf., Hendricks, Minn., J.	
Mr. og Mrs. Peder J. Bogen, Hend-		J. Ekkes kald	35.00
ricks, Minn.	5.00	Oak Lake kvf., Astoria, S. D., J. J.	
S. J. Mannes, Leland, Ia.	5.00	Ekkes kald	28.00
The Busy Bees pigef., Stavanger		Bethania kvf., Story City, Ia., past.	
mgh., Garden City, Ia.	175.00	G. O. Paulsruks kald	43.00
Syvvert O. Solberg, Aneta, N. D.	10.00	Dorcas Society, Lakefield, Minn., past.	
Rasmus Johnson, Vor Frelzers mgh.,		L. L. Nesvigs kald	50.00
Grafton, N. D.	100.00	Clark Center kvf., Clark, S. D., past.	
Evanger mgh. kvf., past. J. C. Hjel-		A. Hauglands kald	50.00
merviks kald	40.00	Lars Fruland, Newark, Ill., past. A.	
Julius Jystad, Galesburg N. D.	50	O. Mortvedts kald	60.00
Mrs. Jacob Agrimson, Whalan, Minn.	50.00	Marie Munson, Newark, Ill.	2.00
		Eidsvolds mgh. kvf., Bay City, Wis.,	

past. O. S. Melands kald	20.00
C. J. Grimsrud, Appleton, Minn.	5.00
Mrs. Bernine Krogstad, Minnewaukon N. D., O. H. Elstads kald	20.00
Miss Sophie Togstad, Minnewaukon, N. D.	8.00
G. G. Boe, Horace, N. D.	2.00
Hauges mgh., Jackson, Minn.	23.86
Anton Simonson, White Earth, N. D.	30.00
Amund Dronen, Sharon, N. D.	12.00
Carl Martinson, Madison, Minn.	5.00
Bethlehems ungdomsf., Chester, Ia.	11.00
Iver Lund, Ft. Ransom, N. D.	5.00
En ubenævnt missionsven, Newark, Ill.	10.00
Highland kvf., Dell Rapids, S. D., past. O. F. Johnsons kald	30.00
John Lindland, Clark, S. D.	25.00
Iver Svingen, Bottineau, N. D.	5.00
Arendahl kvf., Peterson, Minn., past. P. Ljostveits kald	100.00
Hauges mgh. kvf., Chicago, Ill., past. M. L. Nesvigs kald	15.00
Roseni mandstf., Beresford, S. D.	15.00
Roseni mgh. kvf., Beresford, S. D., past. S. L. Jacobsons kald	50.00
Bethlehems mgh. kvf., Ellsworth, Wis. past. O. S. Melands kald	50.00
Ellsborough mgh. kvf., Murray Co., Minn.	25.00
The Willing Workers, Kenyon, Minn. og Mrs. John Storing, Rio, Wis. hver \$5	10.00
Wheelock mgh. kvf., past. A. L. Stue- lands kald	55.75
$\frac{1}{2}$ offer i Epping mgh., samme kald.	19.45
$\frac{1}{2}$ offer i Sandy Creek mgh., samme kald	15.90
$\frac{1}{2}$ offer i Rainbow Valley, samme kald	25.30
$\frac{1}{2}$ offer i Wheelock mgh.	6.90
$\frac{1}{2}$ offer i Ray mgh., past. A. L. Stue- lands kald	5.65
Hauges ungdomsf., Crookston, Minn., past. O. M. Hansons kald	10.00
T. A. Ostrem, Radcliffe, Ia.	25.00
Salems mgh., kvf., Bottineau, N. D., H. N. Bakkes kald	5.00
Zions mgh. Ihlen, Minn.	25.00
T. N. Strand, Ada, Minn.	2.50
Oakland kvf., Randall, Ia., past. G. O. Paulsruuds kald	40.00
John J. Franze, Battle Lake, Minn.	5.00
J. C. F., White, S. D., past. Nels Carl- sons kald	10.00
Bethel mgh. missionsf., Otter Tail Co. past. J. F. Meloms kald	17.00
John Ugstad, Lundsvall, N. D.	1.00
Jens O. Houglum, Ryegate, Mont.	5.00

\$7,633.42

Før kvitteret for 4,656.94

\$12,290.36

—A. O. Oppegaard, kasseler.

Efterskrift:—Naar jeg nu sender denne kvitteringsliste til "Budbæreren," følger jeg trang til, at tilkjendegive min taknemmelighed til alle og enhver som har ydet større eller mindre summer til denne store sag, **hedninge-sjæles frelse**. Gjerningen er Guds gerning, og det er en stor naade at faa være med i arbeidet. Der er ingen gerning, der bringer

saa stor velsignelse over arbeideren, som arbeidet i Herrens vingaard. Hjertelig tak, kjære venner!

Lad mig ogsaa faa lov, med det samme, at minde om at vi bare er kommen halvveis med den bevilgede sum til Kinamissionen. Det vil gjøre godt baade for prester og menigheder, at gennemlæse kvitteringslisterne og se hvad enkelte personer, menigheder og foreninger gjør, for missionssagen, da det kan ansøpet flere til at følge hines eksempel.

Denne kvitteringsliste afsluttes med hvad som er indkommet til 16de Januar 1916.

Madison, Minn., den 18de Januar 1916.

Broderligt,

—A. O. Oppegaard.

Bedes erindret.

Naar bore menigheder indsender penge til synodens kasser vil man erindre følgende:

Penge til professørløn, synodefassen, heri indbefattet skolekassen, fondskassen og Sewell Luth. College sendes til mr. D. A. Ulvin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til indremissionen, kinamissionen, janthalmmissionen, madagaskarmissionen og jødemissionen sendes til Rev. A. O. Oppegaard, Madison, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. C. L. Jacobson, Beresford, S. D.

Penge til Bethesda Gamlehjem sendes til Rev. J. A. Duella, 605 Court Str., Sioux City, Iowa.

Penge til Church Extension sendes til Rev. C. S. Eastwood, Dawson, Minn.

"Budbæreren",

udgives af Hauges norsk evangelisk luthersk synode i Amerika og udkommer hver Lørdag med et tospaltet 24 sidigt nummer og koster for aaret i de forenede stater \$1.00 Udendom 1.25

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Red Wing, Minn. Alt, vedrørende bladets indhold sendes til ham.

Alle bestillinger paa bladet, pengeindsendelser, opsigelser, adresseforandringer, avis-tissementer osv. sendes til Hauges Synod Book Dept., Red Wing, Minn.

Entered at the Post Office at Red

Wing, Minn., as second-class matter.

Indhold. 1. En del af en brevbifen af Francke; 2. Ungdomsforbundet; 3. Missionsbuen; 4. Kinamissionen; 5. Fra Red Wing Seminar; 6. Fra Pionerbaagene; 7. Fra Santa Rosa; 8. Kælekonferens; 9. Bagen er ikke død, men hun sover; 10. En af de gamle har forladt os; 11. Hendrif Skiple; 12. Ole W. Molde; 13. Dødsanmeldelse; 14. „Star of Bethlehem"; 15. Til de n. l. prester og menigheder i Amerika; 16. Fra Arbeidsmarken; 17. Betjendtgjævelser; 18. Kvitteringer.

The Sunday School Worker's Testament

For 1916-1917

Some of the Special Features

THE NOTES AND COMMENTS are printed on the same page as the verses they explain and were edited and prepared by a joint Editorial Board of the foremost Biblical scholars in every denomination—among whom are:

Rev. J. R. Miller, D. D., LL. D., Presbyterian.

M. Z. Hazzard, Ph. D., Congregationalist.

Rev. John McNaughten, D. D., United Presbyterian.

Rev. J. T. McFarland, B. D., Methodist.

Rev. J. B. Rememsnyder, D. D. LL. D., Lutheran.

Rev. C. R. Blackall, D. D., Baptist.

Rev. Samuel Hart, D. D., LL. D. Episcopal.

Rev. H. M. Hamill, D. D., Southern Methodist.

Rev. Harold E. Monser, B. A., Principles.

Rev. H. H. Fout, D. D., United Brethren.

Rev. I. J. Van Ness, D. D., Southern Baptist.

Rev. Rufus W. Miller, D. D. Reformed.

Rev. I. B. Trout, D. D., Brethren

THE INTRODUCTIONS are placed at the beginning of each book, telling who the writer was, why he wrote the book, where he wrote it and giving a summary of what the book contains. These introductions were written by Biblical authorities of international reputation, such as

Prof. J. Rendel Harris, M. A., LL. D.

Rev. Marcus Dods, D. D.

Rev. Mathew B. Riddle, D. D.

Sir William Mitchell Ramsel, D. C.

C. L., LL. D.

Rev. Thomas C. Edwards, D. D.

Rev. James Denney, D. D.

Rev. Talbot W. Chambers, D. D.

Rev. B. B. Warfield, D. D., LL. D.

THE TESTAMENT is the **American Standard Version**, recognized as the best revision in any language because it brings the plain reader more closely into contact with the exact thought of the sacred writers than any other version now current in Christendom.

THE WORDS OF CHRIST are printed in bold face type and all the words difficult to pronounce are divided and marked for easy pronunciation.

The volume is pocket size and bound in maroon silk finished cloth with gold title on side and back. Price 75c.

FOR SALE BY

HAUGES SNYOD BOOK DEPARTMENT

RED WING, MINN.

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2: 2.

No. 8.

Lørdag den 19de Februar 1916.

48de Aarg.

Arbejderne i vingaarden.

Math. 20: 1—16.

Thi himmeriges rige lignes ved en husbonde, som tidlig om morgenen gik ud for at leie arbejdere til sin vingaard.

Bed at læse Jesu ord, ser vi, at han ofte bruger lignelser for at gjøre det forstaaeligt for menneskene, som altid har vanskeligt for at fatte de ting, som hører Guds rige til. Men naar han sagde at himmeriges rige lignes med den og den ting i det jordiske, saa måa vi forstaa, at han mente naadens rige iblandt menneskene. Thi vi ved af Guds ord, at her er to slags riger iblandt menneskene, nemlig Guds rige og djævelens rige. Begge disse riger har sine arbejdere, som er ledet og styret af hver sin herre, ja at den som ikke er i livssamfundet med Jesus ved troen paa ham, den sjæl kan ikke være arbejder i Jesu vingaard—men er arbejder i djævelens rige, om de ikke selv tror det; de er seende blinde. Slig blev tilstanden iblandt menneskene efter faldet i Adam; de er døde i overtrædelser og synder, hedder det. Og i Rom. 3 staar der: Alle er afvægne, der er ingen som søger Gud, der er ingen som gjør godt, end ikke en.

Slig saa Gud tilstanden paa jorden efter

faldet. Thi Adam og Eva havde i sin angst og bedrøvelse straks vendt sig bort fra Gud—og holdt paa at gemme sig iblandt træerne i haven. Men Gud som elskede dem, raabte paa Adam: hvor er du! 1 Mos. 3: 9. Og det gav sig straks tilkjende, at de var faldne.

Men da aabenbarede Gud sin evige kjærlighedsbeslutning for dem og sagde: Kvindens fæd skal knuse slangen's hoved. Ja, dette var den første lysstraale som gik op for de faldne mennesker, som vi vel kan kalde morgenstjernen. Solen var nu i opgang efter den nat som havde lagt sig over de faldnes sjæl og hjerte. De begyndte nu at forstaa sig lidt paa fald og opreisning. De havde nok daglig erfaring paa følgerne af faldet, nemlig synden som vilde hænge ved dem som en plage, men ved troen paa den lovede frelser som skulde komme, kunde de have livet i sin sjæl og være i livssamfund med Gud alligevel. Og vi synes at forstaa, at det blev alvorligt lagt dem paa hjerte af Guds Ånd, at tale om disse ting med sine børn og sine efterkommere. For at dette vingaardsarbejde skulde fortsættes nedigjennem tiderne ved de hellige profeter og alle som var i forening med Gud ved troen paa

den lovede Messias, verdens frelser. Og dette folk som nedstammede fra Abraham, Isak og Jakob, som kaldtes det gamle pantes folk, de havde dette Guds ord iblandt sig, at denne lovede frelser skulde engang komme og fuldføre denne frelsergjerning iblandt dem. Og da tidens fylde kom, sendte Gud sin Søn, født af en kvinde, født under loven for at han kunde fristøbe dem, som var under loven. Men da han kom til dette Guds folk, da agtede de ikke paa ham, men de foragtede ham, fordi han sagde, han var Guds Søn, og han sagde dem sandheden, som ingen anden havde gjort. Og i sin vantro vilde de faa ham ud af vingaarden; thi de mente, at de selv vilde være vingaardsarbejdere foruden ham.

Israels folk forstod ikke, at Guds rige bestod netop i Jesus Kristus og forsoningen i ham. Deres øine havde gledet over evangelieordet, som profeterne havde skrevet. Thi de syntes, at de behøvede ikke evangeliet, og de vilde aflive ham og raabte: korsfæst, korsfæst ham! Men just da blev det fuldbåret dette, som var lovet efter faldet, at kvindens fæd skal knuse slangens hoved. Jesus raabte paa forjet: Det er fuldbragt! Og da han udgav sin aand i døden, splittedes forhaenget i templet til et tegn paa, at nu var der anledning til at gaa ind i den sande helligdom som ikke er gjort med hænder. Og paa Paasfedags morgen kom det klart til syne, at nu var døren opladt, saa at hvem som vilde kunde have anledning til at komme til Faderen; thi Gud var i Kristus og forligte verden med sig selv, heder det. Men saa staa der videre i Guds ord, at ingen kommer til Sønnen uden at Faderen faar draget ham. Det vil sige det samme som, at ingen søger frelse i Jesu forsoning, uden at den Selligaand faar draget ham. Den enkelte sjæl maa blive oplyst af ordet om sin trang til frelse. Altsaa er det to ting som Gud maa faa gøre med os arme menneskebørn, først at vise os, at vi behøver frelse, og dernæst at vise os ved sit ord, at frelsen er særdis for alle som behøver den. Og

naar en sjæl faar tilegne sig denne frelse i troen, da er synderen benaadet, og synden er forladt, baade den som er gjort og den som i skrøbelighed kommer til at bli begaaet til døden, og ved en saadan benaadning bliver skabt et nyt liv i den samme sjæl. Og saadanne sjæle er det, Gud vil have i sin vingaards arbejde—som er forligt med Gud om den ene penning, naaden; thi dette som skrøbelige mennesker gjør i vingaarden, det er Guds egen gerning; Gud selv hører æren til. Men der han blev enig med arbejderne om en penning om dagen, sendte han dem hen i sin vingaard. Ja, vi forstaar, at det var Gud i himmelen som gik ud for at leie arbejdere i sin vingaard, og det gjorde han tidlig om morgenen, og daglønnen var en penning. Men dette, tidlig om morgenen, synes at have tre betydninger, nemlig baade menneskeslegstens morgen—og det nye testaments morgen—og den enkelte persons morgen, nemlig fra barndommen af. Vi forstaar, at ved den nye testaments morgen gik han tidlig ud, nemlig Paasfedags morgen begyndte han at tale til arbejderne, og det havde sliig betydning, at der blev tændt ligesom en ild i hjerterne, naar engelen sagde til dem: Han er opstanden, se, der er stedet hvor han laa. Og de skulde gaa hen og forkynde dette til andre, og glæden blev saa stor, at de sprang, den ene forter den anden, for at gaa til graven og undersøge—og Jesus viste sig for dem—og de tilbød ham, og han viste sig for dem mange gange i den tid han var paa jorden, før han blev optagen til himmelen, og han sagde til dem, at de skulde blive i Jerusalem og vente paa Faderens forættelse, nemlig den Selligaands sendelse, hvorved de skulde blive inddraget til at gaa hen og være vingaardsarbejdere. Og da de havde været endrægtig samlet i templet i Jerusalem under fælles bøn, saa hændte dette paa Pinsedag, som vi alle ved, og den Selligaand kom som et vældigt veir, med stor susen, og der satte sig ildtunger paa enhver af dem. Og da blev mange arbejdere sendt hen i vingaarden. Og dette har Gud holdt paa med i alle disse 1800 aar at

leie arbeidere til sin vingaard—for en penning om dagen. Ja, vi forstaa, at den kjærlighedsfulde Gud begynder tidlig om morgenen med den enkelte person i kristenheden, at faa dem ind i sin vingaard. Derfor sagde Jesus: Lader de smaa børn komme til mig, og hindrer dem ikke, thi Guds rige hører saadanne til. Og derfor er det, at vi bærer de smaa børn til daaben og faar dem indlemmet i den treenige Guds samfund. Og der ligger en pligt paa alle at lade sine børn opføre i den kristelige børnelærdom, at de kan faa forstand i disse ting fra ungdommen af, saa at de kan forstaa, hvad det betyder at være døbt, og naar de da som der staar i vor børnelærdom, kommer til sjæls aar, og alder, at de da kan gjentage sin daabspagt ved konfirmation, saa at Jesus da kan faa dem som arbeidere i sin vingaard. Men det er dette sørgelige, at mange kommer bort fra sin daabspagt og kommer ud paa den frede vei, som fører til fortabelse; thi at komme bort fra livssamfund med Jesus, det fører til fortabelse, enten det sker paa en fin eller en grov maade. Men naar vi skulde berøre det som er årsag til at mange kommer bort fra samfundet med Gud, saa blev det mange ting. Men lad enhver af os komme ihu, at vi staar for den levende Gud, som har sine som ildsluer, og vogte os, at vi ikke blir årsag til andres fald.

Og han gik ud ved den tredie, sjette og niende time og gjorde ligesaa, nemlig at leie arbeidere. Men ved den 11te time gik han ud og fandt dem, som stod ledige, og sagde til dem: Hvorfor står I her ledige hele dagen? Og de sagde til ham: Fordi ingen leiede os. Og han sagde til dem: Gaar ogjaa I hen i vingaarden, og hvad ret er skulde I faa. Seraf forstaa vi, at Gud kalder paa menneffene fra ungdommen af. Og da blir det sandt som staar i aabenbaringen 3: 20: Se, jeg står for døren og banker, om nogen vil lukke op, til ham vil jeg gaa ind og holde nadvere med ham og han med mig. Og dette har vi erfaring paa fra vor ungdom, enhver især af os. Men naar menneffene er

gjenstridige og ikke vil lytte til Guds Søns røst og kaldelse paa sit hjerte, men lader sig forføre af djævelen, verden og sit eget kjød, som kaldes den gamle Adam, saa kommer man bort fra Gud, og djævelen tager dem i sin tjeneste til at forføre andre. Men Gud holder paa at kalde baade i ungdommen og manddommen og alderdommen for at stanse dem, saa de kunde komme til sandhedserkjendelse og vende om og tage fat paa Guds ord for alvor, og undersøge sin sjæls tilstand i Guds ords lys; thi det er ordet som maa være et lys paa vor vei og en lygte for vor fod. Og naar dette er sket, at Gud har faat kalde en synden tilbage, saa er den samme sjæl opbakt af sin aandelige sønn, og da faar den samme person se, at den syndne levetid har været bare i synd; thi Guds ord siger, at synden er lige stor imod Gud at efterlade det gode som at gjøre det onde. Ogjaa da er djævelen påsarde og vil forføre saadanne bakte sjæle, og han siger til dem, naar de skal beabnde at søge Gud: Nu maa du beabnde at leve et andet liv, thi du ser, at du har ikke gjort noget i Herrens vingaard som skriften fordrer,—og jaa. hænder det iblandt, at saadanne søgende sjæle kommer tilfjort paa dette punkt.

Og man begynder ofte i egen kraft og skal lægge vinn paa disse ting, og da rejser alle fienderne sig til modstand, og ikke mindst bort onde hjerte og den gamle Adams natur, som altid er imod Guds Mand, og da hænder det, at saadanne søgende sjæle kommer i forfagthed og fristelse og tænker, at dette gaar ikke an for mig, thi jeg har saa længe modstaaet og bedrøvet den Selligaand, at det er ikke at vente, at han vil hjælpe mig nu,—og saa begynder hænderne at synke og knæerne begynder at vikle, og naar synderen da ser paa de forbigangne synder som staar levende i hufommelsen som et bjerg, saa vil bantroen saa overhaand, og man er paa vei til at nedlægge det hele—som fortabt. Men da er det, at Gud har faat aflæde synderen alt sit eget, og da er det godt at evangeliet kommer en saadan sjæl tilhjælp og forkynder det glade bud-

skab, at Jesus kom for at frelse det fortabte. Og naar en saadan søgende sjæl faar tro og tilegne sig Jesu retfærdighed som sin, da blir der fred i den samme sjæl, og da blir det oplyst, at det er sandt som det staar i 2 Kor. 5: 21. Og igjennem disse prøvelser blir det ogsaa oplyst at alle gjenfødte Guds børn maa have den gamle Adams natur at drages med saa længe som de lever; thi den gamle Adams natur blir aldrig ombendt. Men der blir skabt et nyt liv i sjælen ved troen paa Guds Søns blod, og dette er det, som maa vokse i tro, haab og kjærlighed baa-
de til Gud og medmenneskene—og ligesaa maa den gamle Adam dødes og druknes ved daglig ombendelse.

Maa saa Gud saa danne os til sine børn i sandhed. Men naar dette sker, blir vi mere og mere smaa i os selv, og forsoningen i Jesus blir mere og mere stor og nødvendig for os. Maa Gud saa hjælpe os til den ene penning—naaden.

—Moses Flugtbam.

Ungdomsforbundet

Søndag 27de Februar.

Math. 23: 25—36.

Jesuitterne.

Naar Jesus raaber vel over de skriftlærde, saa var ikke grunden derfor den, at de havde grundig lærdom i skrifterne. Grunden var den, at de drev et hykleri med baa-
de sin skriftlærdom og sin tilhueladende fromhed. De benyttede sig af lettroende og svage mennesker til at skaffe sig selv fordele, og det under gudfrygtighedens maske. Vægere og fæde er fulde af rov og griskhed, det er: er erhvervet ved uret, og da hjælper ingen ydre politur, hvor glimrende den end ser ud. Den ydre renelse, som loven befalede, var en sanitær forsigtighedsregel, som afbildet den indre gudbehagelige renelse. Disse hyklere tar det nøie med ydre smaa-
ting, men overser de store ting. Det, at de

nu gif og pyntet profeternes grave beviser ikke, at de har brudt med den aandstretning, som slog profeterne ihjel. Det at rose store mænd er intet bevis for ombendelse og gudsfrugt. Ogsaa i nutiden er der mange, som vil pynte minderne om profeterne. Luthers kirkegjængere rose i store ordelag Luther, men at tro og leve som Luther, det er nok saa langt fra dem. Bautaistene og statuer reises til minde om bondesønnen og lægmandsvirksomhedens fader, og store lovtaler holdes om S. N. Gauges bedrifter, men de selvsamme stortalere er aldeles ikke i sympati med den mands virksomhed. Ja, historien gaar igjen. Der er adskillig megen hykkelig refleksion.

Siden den katolske kirke har der været og er en organisation, som har drevet gudfrygtighedsfin nok saa langt—Jesuitordenen. Den er en religiøs forening som blev dannet i 1534 med Ignatius Loyola som leder. Ignatius var af spansk adelstand. I sine tidlige aar blev han farlig saaret i en krig med Frankrige. Under denne sygdom begyndte manden at drømme om store bedrifter, ikke som krigsmand, men som Kristi stridsmand i forsøg paa at indta det hellige land og omvende tyrkerne. Jesuitordenen blev dannet i en celle af St. Barbara College. Ignatius udarbejdede regler og konstitution for foreningen. Medlemmerne forpligtet sig til disse fire løfter: fattigdom, hykthed, lydigheid, og til pavens tjeneste, hvor det end maatte være. Ethvert medlem er forpligtet til absolut underdanig lydigheid mod sine overordnede. Meget tid skalde tilbringes i ydre aandelig øvelse. Foreningens første maal naaedes ikke paagrund af den tyrkiske krig. Arnestedet for organisationen blev derimod Venice i Italien. Denne forening har senere i tiderne udfoldet en vældig virksomhed inden den katolske kirke. En hel del af foreningens lemmar har tjent som præster, lærere ved skoler, abbeder, skriftfædre og skolastikere, og missionærer. Foreningen voksede hurtig. Omkring aaret 1764 tælltes ordenen 22,600 medlemmer, spredt over verden. De har altid været betragtet

jom de trofaste forfjæmperne for påbedømmet og katolicismen. Foreningen har en gang været ophævet ved en pavelig bulle, nemlig i 1773 ved Pape Clement den 14de. I 1814 blev ophævelsen tilbagekaldt ved en anden pavelig bulle, og i 1906 tæller foreningen 15,661 Jesuitter i verden.

Det var Jesuitterne som under ledelsen af vatikanet modstod protestantismens fremgang i reformationstiden. Ja, de vandt tilbage store dele af Europa som var næsten tabt for romerkirken. Der er neppe en organisation, som under sin af gudsfrugt har grebet ind i saa mange steder og voldt saa meget ondt. Særlig i landenes politiske affærer har Jesuitterne forøgt og forøger fremdeles at fiske i oprørte bande.—Wick.

SUNDAY, FEBRUARY 27.

The Jesuits.

1. Bible lesson: Matt. 23: 25-36.
2. Introductory. This is an historical topic. This order in the Catholic Church is a living commentary on the words of Christ in our lesson. Let us not apply these words to the Jesuits only, however, for they are not the only hypocrites who practise iniquity in the name of Christ and the Church under a sanctimonious cloak. While we do not have the order of Jesuits in our Lutheran Church, we have many who are their brothers, carrying on a similar work and working on a similar principle. Study this Scripture lesson and the history, principles, and work of the Jesuit order with the practical object in view of learning to know our own motives better and to become better able to detect the hypocrites, false prophets, and sanctimonious workers of iniquity. Information regarding this topic will be found in church histories and encyclopedias.
3. The life of the founder, Ignatius Loyola.
4. A brief history of the order.
5. The object of the order.
6. The principles of the order.
7. What the order has accomplished.
8. Lessons to be drawn and applied.

YOUNG PEOPLE AND THE CHURCH

Given by Prof. N. O. Refsell at the Young Peoples' Federation Convention at Roland, Iowa.

Young people are important, if not essential, for the permanence of any institution. The truth of this statement is very generally accepted. We find that nearly all organizations recognize this, and so reach out for young people. Political parties seek to have young men affiliate with them, feeling assured that most of these will continue with the party of their youth.

The church needs to exercise the same foresight. We often hear elderly pastors or laymen appealing to the young men and women to prepare to take up the work which they feel themselves soon forced to give up. It is their desire that the institution they love shall continue to prosper also after their earthly labors have ended. They know that this desire can be fulfilled only if the young people are willing to take up the burdens of the church which the older ones must lay down.

But the church should do its most active work among the young people not only because it is the work needed for permanence but also because it is the most profitable work which a church can do. In the first place, young people are most easily won for the church. Only very rarely does an old person who has never before been connected with a church organization seek such connection. The vast majority of church members then consist of those who in childhood and youth have been brought up under the influence of the church.

Again, the work among the young is most profitable because they have the greatest possibility of developing into able and active workers in the church. A young man or woman may be able to

render many years of valuable service in the church and become an important instrument in furthering the work. An older person, at most, will be able to serve his church only a few short years, and very seldom will become an active worker. The men of great achievement in the church are usually those who began their work in the church at a comparatively early period of their lives.

We find, however, that not only does the church need the young people, but the young people have an equally great need of the church. The average young person has a rather highly developed social nature which craves companionship. Many young men and women feel a desire to select their associates within a church rather than in worldly organizations or clubs, knowing that the former will be uplifting while the latter all too often have a tendency to degrade.

In the church one also finds many opportunities for rendering service. This should be regarded as a privilege rather than as a heavy burden imposed. True joy and satisfaction will come to one who can feel that he has rendered a faithful service to some noble cause. In the church we have an opportunity to serve the Sunday school as teachers or pupils. The work may at times seem burdensome, but if entered into with a proper spirit we shall find that it becomes a greater burden to give it up than to continue. This is equally true of work in a choir for one who has a gift of singing. In our Young Peoples' Federation we also find numerous opportunities for rendering profitable and blessed service.

We have so far assumed the church as an organized institution and considered briefly some of its relations to young people. At times, however, we define the church differently, having in mind Christ's true followers, thinking of the spiritual church. We shall also consider for a mo-

ment the relation of young people to the church in this sense.

We often hear it said that the church's greatest need today is consecrated workers. The church is said to be drowsy, failing to manifest that spiritual activity which we have a right to expect of it. One authority says that on an average it takes forty church members to win one new member each year. In other words, the average member works forty years in God's church before his life has become a sufficient force to induce one single person to follow him. This, no doubt, is due to a lack of spirituality. With hope and thankfulness we note, however, that the active consecrated church members rise far above this average.

May young people then become the consecrated workers which Christ needs to further His cause on earth? In his epistle to Timothy, Paul urges this young man to enter actively into the great work, warning him to "Let no man despise thy youth," and encouraging him to become an example. No doubt, a young consecrated Christian shunning sin and seeking to follow in the Master's footsteps, becomes a power in God's church which few older persons can equal.

When the Savior walked on earth visibly among men He looked out and said, "Behold the fields are white already unto the harvest." This statement is equally true today. He also asked that laborers might be sent into that whitened harvest and we believe that He is also today asking for laborers to go out into His harvest, to carry out His great commission, to be His witnesses "unto the uttermost parts of the earth." Young man and young woman, Christ needs you. It might not be that your field of labor is among the heathen. It may be that you could render unto your Master the most important service in your native land, in your own community, yes, even in your own home. But in any case be ready to

say with a heart filled with devotion and a desire to serve, "I'll go where you want me to go, dear Lord."

But young people also need the spiritual church. We cannot be won for Christ unless the way of salvation is made known to us. God has chosen to make this way known through His faithful followers on earth, through His spiritual church. Young friend, if you have not yet entered into that blessed personal relationship with your Savior, cling close to God's people, seek earnestly for light and the way will be revealed unto you.

Our life with Christ is also maintained by the church. With sorrow we notice that occasionally one who has accepted Christ will again fall away into the paths of sin. The explanation most commonly is to be found in bad company. One who seeks his companions and associates among God's people will usually find his Christian life to be maintained, developed and strengthened by their influence. In our church we indeed have much to be thankful for. To it we should ever cling.

My church! my church! my dear old church!

My Fathers' and my own!

On Prophets and Apostles built,

And Christ the corner stone!

All else beside, by storm or tide,

May yet be overthrown,

But not my church, my dear old church,

My Fathers' and my own.

Before closing let us take one glimpse at the church Triumphant. As Christians we like to look above to the Home prepared for us and think of the great white throng singing praises to God and to the Lamb. The vision gives us strength to bear the burdens of life and to face the trials and temptations which may meet us on earth. May we then with the courage and strength of the Apostle of old bear our afflictions saying, "I reckon that the sufferings of

this present time are not worthy to be compared with the glory which shall be revealed in us."

Let us then work in and for Christ's organized church and seek earnestly to enter the communion of saints by a personal relation with Christ so that at the end of our earthly lives we may say with Paul: "I have fought a good fight, I have finished my course, I have kept the faith: Henceforth there is laid up for me a crown of righteousness which the Lord, the righteous judge, shall give me at that day."

Missionsduen

Wil du ved en baar dig fryde,

Maa du først en vinter frijste!

Wil du nye blade fhyde,

Maa du først de gamle miste!

Berte.

(Af Elisabet.)

Berte hedte hun. Sun vokset op paa landet og var den 5te i en søffendflof af 10. Hendes moder var en from glad sjæl—glad fordi hun levet i samfund med Gud—glad trods de mange skuffelser og modgange som livet havde at byde paa.

Berte var, fra sin spæde barndom, indadvendt og stille, og som hun blev ældre, blev hendes aasyn end mere mørkt og indsluttet. For det meste blev hun gaaende alene. 3 timevis kunde hun sidde og drømme, og blev kun arg, naar moderen talte til hende, og bad hun om den mindste haandsræfning, fik Berte "munden op" til det værste sjaenderi. Saaledes gjorde hun livet meget trist for moderen som arbejdede tidligt og sent. Til fine tider kunde Bertes gemt gaa over til støj, skraal og skri, saa det var nok til at skræmme en, men dette hørte dog til fjeldenhederne og hændte altid kun, naar der var fremmede tilstede.

Sun blev forelsket i en englænder, som streifede omkring der en sommer. Sun havde kun moro med hende og forlod hende med mange tomme løfter. Det var det sidste hun saa eller hørte til ham. Dette gjorde hende end mere trist at omgaaes.

Saa en vinter hændte det sørgelige, at hendes bror, som var paa fiske, druknede, sammen med flere andre, i en storm paa havet. Det var tunge dage. Verte blev ikke snillere—nei, tværtimod, hun forhærdedes mod Gud og mennesker. Kunde sidde i tinnevis og stirre i gulvet, og den stakkels moder sønn forsøgte paa kristenvis at skjule sin smerte og holde de andre ved mod, hun fik høre gang paa gang, at hun havde ikke elsket gutten, ellers havde nok hun ogsaa følt sorg.—Netop i denne tid fik prestefaldet en ny prestefamilie, middelaldrende folk. Saa ofte han kunde, besøgte presten Vertes familie, og da prestekonen engang var med, fyldtes hendes hjerte saa af medlidenhed med Verte, baade for moderens skyld og fordi Verte gjorde sit eget liv saa ulukkelig ved altid at se paa det mørke, at hun besluttede, under bøn til Gud, om muligt at gjøre noget for den arme pige.

I førstningen vilde hun slet intet ha at gjøre med hverken prestekonen eller andre. Sun var baade mørk og taus. Men prestekonen gav ikke op. Lange stunder gav hun sig til at sidde med Vertes hænder mellem sine og tale venligt til hende, og endelig begyndte Vertes hjerte at tå op, saaat prestekonen ialfald havde en varm plads i hendes hjerte. Dog var og blev Vertes tanker altid kun paa sig selv og sin egen skjæbne.

Tilslut fik prestekonen overtalt Verte til at følge med sig hjem for nogle dage, for at se om det muligens kunde hjælpe til at fordrive de mørke tanker at se alle de fremmede og den stadige omvæksling som er i prestens hjem. Delvis lykkedes det, og besøget blev til uger og maanedes. Sun vilde slet ikke hjem igjen og fulgte den venlige prestekone overalt—ja begjærte endog at tage flittig del i arbeidet. Hver gang det nævntes at Verte skulde hjem igjen, bad baade Verte og mode-

ren saa om, at hun maatte saa være, at de gang paa gang gav efter.

At ta en fremmed sig ind i familien, og da især en prestefamilie, er ikke spøg. De talte ofte til Verte om hendes sjæl, men til noget brud blev det aldrig. Til sine visse tider bedblev hun at have sine flæmne ture. Sun var dog bedrøvet herover og lovede at arbejde imod dem. Ikke før var Verte alene, før tungsinde kom paa, og prestekonen fik saaledes næsten aldrig en stund alene. Dette følte hun ofte som en stor opofrelse men bedblev dog ihærdigt at være dagligt selskab for Verte, talte altid venligt og opmuntrende til hende, hvor tung hun end selv ofte var om hjertet. Sun fortalte Verte om andre som havde tunge byrder at bære, og dog bar dem frimodigt, og søgte ved enhver anledning at drage Vertes tanker fra sig selv og hen paa andre, og søgte ved sit eget eksempel at lære Verte at opofre sig for andre;—thi sandt lykke eier kun den som med et gudhengivent sind kan leve for at gjøre andre lykkelige.

Men som det oftest gaar i flige tilfælde, blev det lidt efter lidt Verte som var hersker i prestegaarden. Sun gik saa vidt, at dersom prestekonen bovet at gaa ud, uden først at spørge hende eller ta hende med,—eller om nogen vilde tale i enrum med presten eller fruene, fik hun straks et af sine heftige anfald. Endelig tog presten mod til sig og talte en dag rigtig alvorlig med hende og fremholdt at vilde hun ikke stifte sig bedre, blev de nødt til at sende hende hjem. Sun bad om tilgivelse og tigget om at blive, thi, sa hun, fik hun ikke bli der, gik hun fra forstanderen.—Prestekonen tilgav hende gang paa gang, men begyndte ogsaa at forstaa, at det lidet nyttede. Dette gjorde hende saa usigelig ondt, thi hun havde givet hende sin helligste sympati og mest opofrende kjærlighed.

Vertes stærke hengivenhed for prestesolkene begyndte efterhaanden at fylde med mistro og saa smaat begyndte hun at hadle den ene til den anden. I førstningen brød de sig intet herom, men da det blev mere og mere hyppigt, saa de sig nødt til at sende

hende hjem. Men de kunde ligesaa godt forsøgt at flytte et fjeld. Hun var og blev. Hun truet dem med, at bovet de at sende hende bort, skulde hun opdigte det værste hun kunde, og fortælle vidt og bredt om dem. De vidste hun vilde holde ord og var rent raadløse. Det var isandhed en prøvjom tid for den pnhjertede prestekone og hendes helbred fik et uopretteligt knæk. Hun bad end mere til Gud og forsøgte at være lige venlig som før. Stundom laa Berte tilfængs af bare mørthed, og prestekonen stelte om hende som et barn.

Men saa skulde prestefolkene bytte kald og Berte blev da hjemme, skjønt hun gjerne vilde været med. De skiftes dog i venlighed og alt var tilhyneladende vel.

Men det ibret i Bertes indre fordi de ikke tog hende med. Hun forhærdede sit hjerte end mere, sendte stygge breve til prestefolkene, baade i sit og sine forældres navne, og ved enhver anledning digtede hun op beskylninger og bagvasselser om dem som havde ofret saa meget for hende. Disse breve og rygter faarede især præstekonen dybt, men hun vidste, at hun havde gjort sin pligt og led som en Kristi efterfølger. Hun syntes saa ondt i Berte, som skulde gaa der og pine sig selv med alle slags onde tanker og had end mere for hende. Men Bertes minde laa altid over hende som en tung byrde—en sky paa hendes livs himmel. Kunde hun dog blot vide, at Berte tilslut maatte bli frelst og at det ikke skulde ende i vanvid!

Saa en dag, efter flere aars forløb, fik Berte hørte at prestekonen laa for døden. Angeren tog hende. Hun begyndte nu at forstaa, at hun havde, syndet gruelig mod sin bedste veninde. Endelig brast det—taarerne fik frit løb—men demnegang var det birkelig, angerens taarer, og hun forstod, at der blev ingen fred før hun havde bedt Gud og prestefolkene om tilgivelse. Lænt om prestekonen døde før hun fik sagt det! Hun haustedes affted—men forjænt. De venlige øine var for bestandigt lukkede. De hjælpsomme hænder var for steds stille, og denne mund,

som saa ofte havde opmuntret Berte, aabnede sig aldrig mere. Bertes raab var forsvilet og presten vidste i forstningen ikke, hvad han skulde gjøre, men han forsøgte at overbevise hende om, at dersom hun nu var oprigtig i sin anger, maatte hun helt give Gud sit hjerte, gaa hjem og bede sine forældre om tilgivelse, og søge at vise ved sin vandel, at hun var bleven en anden datter og faaet et nyt sind.

Det var tunge dage for Berte, men det Gud ikke fik udrette gennem prestekonens liv, det skede ved hendes død. Berte blev virkelig en venlig omsorgsfuld datter og sine flemme luner tog hun i enrum til Sam, som hører bønnen og hjælper os at overvinde os selv. Hendes moder takker Gud hver dag for forandringen, og Bertes tunge byrde er den, at hun kom forjænt til at bede om tilgivelse.

Stundom, om aftenene, naar stjernerne funkler over fjeldtopperne, ser hun **derop** og beder Gud at han maa fortælle prestekonen om hende.

Kinamissionen

II.

Aldrig forud i Kinas missionshistorie har man oplevet saadanne tider som nu. For nogle saa aar tilbage kunde vi ikke tro, at vi skulde saa opleve at se en saadan stor indhøstning som den, der paagaar i disse tider i Kina. Jeg synes det hele staar for mig som en lys, herlig drøm—kamp, lidelser, forslagelser, nederlag, kamp paany med friske, fornyede tag, der endte med en stor feier, og jeg spørger: Er det sandt,—en virkelighed? Er det varigt?

Det er i grunden ikke noget underligt. Her har været arbeidet længe og haardt, snart har vi holdt paa i 25 aar. Her har været kjæmpet og bedt meget alvorligt. Her har været ofret aandelige og legemlige kræfter og ikke lidet midler er opbrugt i bygnin-

gen. Det er ikke underligt. Lad os huske paa, at det er hærfarernes Gud som arbejder. Seirende fejrer han!

Missionen begyndte i det lille, men nu er den en seirende kraft blandt finejerne—en Guds kraft! En stor skare er allerede hjemme og hviler, og mange er der som nu takker Gud fordi de som var blindfødte nu ser. Gud leves nu af mange hedningekristne derude og han fejrer i og med dem.

Stundom har man strævet haardt med at faa midler til arbeidet, man havde faa mange jern i ilden paa engang. Det var ofte ikke faa greit, men faa kom Vorherre og tog nye tag i hjerterne, og faa gif det. Man blir ligesom velsignet af Herren, allerede før man havde faaet se nogen frugt af sit arbejde derude, og faa fattet man mod at gaa paany i tro, og vi kan derfor nu efter snart 25 aars erfaring i missionen blandt finejerne sige, vi har altid haft nok, tak til Gud og synoden!

Lad mig faa fortælle eder det, det føles stort og herligt, naar man staar i arbeidet blandt hedningerne, at vide, at man har den evig vise og evig rige Gud med sig. Det er ikke alle som har det, og det føles faa godt, naar man gaar ud til hedningerne for at redde dem som tumle om i mørket, at vide, man har en stor vennekære, der beder, kjæmper og arbejder sammen med sig. Tilskyndende er man alene derude, især i grundlæggelsen af en mission, ofte føler man som hin store sjæl "forladt" af Gud og venner med, men netop da er der en stor skare omkring, en, og af Gud selv—og i ensomheden finder man sig igjen i Guds hus ved himmelens port. Det er ikke alle som har det faa godt!

Nu skulde det være overmaade interessant og opmuntrende at vide hvormange af vennerne herhjemme blandt bort folk, der har erfaret særdeles velsignelse, fordi de arbejder for at hedningerne skulde faa evangeliets lys.

En ting er jeg klar over, enhver kristen, som elsker Gud, fordi han eller hun er be-naaded, bliver særdeles glad og velsignet, naar man hører om at Guds rige gaar frem

i verden. Guds ære, vor ære! Guds seier, vor seier! Det er Guds villie og Guds ære, at evangeliet gaar frem. At Guds kundskab maa dække folkene som vandet dækker havets bund. Det er den største sag i verden! Det er intet mindre end Jesu ønske og villie—hans testament til sit folk.

Oftest har vi talt og skrevet om at dagen oprinder—naadens dag oprinder for hedningefolkene. Vi har seet lysglimt længe i Kina og i den senere tid stærkere straalere, men nu bryder dagen frem til en ny tid, "og I skal se det og straalere af glæde." Venner! Hedningernes fylde gaar ind og hærfarernes Gud krones til konger blandt folkene!

Kan vi leve i disse tider og se disse ting og ikke glæde og fryde os? Nei, da maa det være noget galt med vor kristendom!

527 blev i 1914 døbt paa bort felt og omtrent faa mange i 1915. Vi havde nemlig over 1,200 jøgende ved aarets begyndelse. Nogle af disse vil muligens falde fra og nogle vil af andre grunde blive forhindret fra at komme med, men mange af dem vil naa frem.

Vi har nu en hel flok unge mennesker, som forberedes til Guds gerning. Arbeidet vokser nu med kraft og vi maa faa dygtige mennesker, som ikke behøver at skamme sig, men som værdig kan fremstille sig for Gud og gerningen, at optage virksomheden.

Langs hele linien derude er det nu nyt liv og ny fart.

Vennerne vil ikke forundre sig over at vi følte, at det var en særdeles forjæggelse at maatte forlade missionsmarken i disse tider med faa glimrende anledninger! Men vi maatte forlade og sige farvel—men paa gjenhyn!

Det er ikke nogen let sag, efter faa lang tid derude i arbeidet—i den allerbedste forstaaelse med missionsarbejderne og de indfødte arbejdere og Guds menighed—at forlade alt og gaa. Det eneste haab for os var: Paa gjenhyn! Om Gud vil, kommer vi snart tilbage!

Naturligvis er det svært gjilddt at faa komme hjem og faa træffe de mange kjære

venner og nyde af timelige og aandelige besøg sammen med eder. Det er overmaade gjeldt. Men vi føler, det er ikke tid at hvile nu. Naar agrene staar hvide, da er det ikke tid at hvile!

Vore ældste børn blev igjen derude. Vi faar tro, at det var Guds villie og det bedste, men det var ikke saa greit heller at forlade dem. Sønn den ældste sagde: "Det er uholdeligt at se eder rejse hjem og en "bli igjen". Nei, det var ikke det letteste at forlade vore børn derude og rejse saa langt fra dem og være borte saa længe, men Vorherre har lovet at tage vare paa dem, og baade vi og dem har sat vort haab til den gode, ældgamle Gud, hvis evige arme omfavner os alle. Vore fjære medarbeidere i Shefaw, som er nærmest til, har lovet at ha tilsyn med dem. Det tager 4—5 timer med toget at rejse fra Shefaw til Chifungshan, hvor fællesskolen nu er.

Seg nævner det her, thi vi ønsker at bennerne vil huffe paa missionærernes børn i Kina, naar I beder for missionen og for Guds rige i almindelighed.

Den 15de Oktober forlod vi Shanghai og efter en stormfuld, dog heldig rejse, kom vi den 8de November til Amerika.

Da vor baad lagde til ved San Francisco hørte vi en kraftig mandstemme raabe til os paa kinesisk: Fred, fred! Er I alle vel? Hvor mange ere I? Fred! osv.

—Landschl.

✠✠✠

Fancheng, Hupeh, China,

Nov. 18, 1915.

My Dear Fellow Workers:

A merry Christmas and a blessed and happy New Year to you all.

As the holidays are drawing near I wish to send a greeting to as many of my friends across the blue waters as possible. You are often in my thoughts but in the strain of the work I find too little time for keeping up correspondence as I should like. The work out here is growing on us and our workers are so few that it gives us all a bigger share of

work than we feel we can do justice to. How our hearts cry to the loving, almighty Father that He will move the hearts of some of our brothers and sisters at home to come and help us.

Never has there been such an open door to all classes of people. Especially the better class is coming to us in large numbers everywhere.

This fall we are having tent meetings all over the field, in the large mission tent the friends gave us a year ago. Everywhere the tent is filled and we must have overflow meetings for both men and women. The greatest enemy or hindrance we have out here seems to be the catholics. However, they have sent a great deal of the better people to us sooner than they otherwise would have come as they feel they cannot endure the evil devices of that church. They seem to think that if they can get a goodly sum of money out of the people they are sure to have them. But the Chinese are not all to be fooled that way and when they see the protestants treat them justly they prefer to come to them.

The selfsupporting work, too, has taken a good step forward. This is very encouraging for the future as the people are getting to realize more the great need of education for all classes. Here at Fancheng the church has subscribed money, rented a good house, furnished it and hired their own evangelist. At another place they have this year built a nice house. At one place 69 were baptized and a subscription taken up for building a church. At one place the people have rented a school house and a chapel. We bless the Lord for all this. The interest is growing.

Next year we shall have an increase of ten men from the seminary. This will be a great help altho some of them are as yet quite inexperienced. They all seem to have the good of the work at heart.

"I wish you could be with us in the

work for a month or more. I feel you would be dissatisfied in some things but on the whole I think you would go back with your interest increased several hundred per cent. I know there would be no lack of means and workers if only the real condition of things were known. We feel guilty to some extent for not writing more but the pressure of the work is so great on the few of us who are here that it is really a great effort to take time for correspondence.

Let us have a word from you, dear friends, and when you see a young brother or sister whom the Lord is calling, do not put any stones in their way but encourage them to go and help in the greatest of all fields existing now in the Kingdom.

We are all fairly well and real happy in the work. Three of the children are now in school but mamma has to teach them and that makes her very busy besides having the house cares and some mission work among the women. The union school is nearing completion but no satisfactory arrangement has been made for matron so the smaller children cannot be sent there yet. Hope someone will soon volunteer also for this work.

Kindest greetings to all the friends. May we daily grow stronger and prevail more upon the Lord with united hearts in prayer. Nothing is more effective and we have no better mirror for our own lives than on our knees before the bright throne of Mercy.

Christine and the four children all join in the best wishes for blessed holidays to you all.

Lovingly your friend and fellow worker,
—G. M. Trygstad.

Så, det er den store kunst at kunne vise venlighed og kjærlighed mod dem, som gjør dig fortræd og taler ilde om dig. Mesteren hinde.

Sang.

(Indsendt ved P. C. Gorseth).

Englede hjerte, op af din dvale!
Kan du da glemme saa rent, hvad du har:

Jeslserens venfæb,
Naade, bejendtfæb!

Endnu han er dog den samme, han var.

Daagn og vær trøstig! Tænk hvad du eier,
Iffe i dig, men i Jeslseren kjær!

Nen og retfærdig,
Himmelen værdig,

Iffe i dig, men i ham du jo er.

Skjont du nu ei kan føle og se det,

Skjont du jo syndig og strøbelig er—

Kristus har kjøbt dig,
Renfæ og døbt dig,

Bærer, bevarer din sjæl endnu her.

Midt under syndens daglige plage

Dog du en evig retfærdighed har.

At vi er rene,

Derfor alene

Lammet maa taffes, som synderne bar.

Gud er i Kristus endnu din Fader,

Sønnen er endnu din broder saa kjær;

Trofast er Manden

Endnu ved haanden,

Stedsje dig leder, mon nok det ei er?

O, hvilte under, de hellige ere:

Ere saa salige—sukker saa tidt,

Ere saa høie,

Ser det saa sjøie;

Ere i borgen, men hviler saa lid.

"Vandrer i troen, sner ham ikke":

Det er vor regel—saa bliver det her.

Kort vi faar fryde

Os og ret nyde

Skatten, som vores jo altid dog er.

Op da af dvale, ængstede hjerte!

Kan du da glemme saa rent, hvad du har?

Er du i mørke,

Storm eller tørke,

Herren dog bliver den samme, han var.

Kirkevigsel

den 28de November 1915.

I St. Pauls engelsk lutheriske kirke ved Girjes Boulevard og Washenaw Avenue holdtes en række festligheder i anledning af kirken indvielse, som fandt sted Søndag

endnu et gudshus rigere. Kirken er vakker både udevendig og indvendig. Totalindtrykket af kirken indre er lys, rummelighed og enkelhed. Alt er hvidt, saavel tag som vægge, og belysningen er overordentlig behagelig. Begge langbæge har to pragtfulde, store kulsorte vinduer, som virker meget

St. Pauls engelske lutheriske menigheds nye kirke.

eftermiddag under stor høitidelighed. Det tog mange aar før St. Pauls engelsk lutheriske menighed fik sin kirke færdig, men nu staar den da der lys og venlig og indbydende, og de norske menigheder i Chicago er blit

dekorativt mod al hvidheden. Kirken er svært bred, og det lader til, at akustikken er god.

Underetagen som nu i flere aar har været benyttet til gudstjenester, er lys og rum-

melig som selve flibet og lige stor. Det eneste som kan udsættes paa den vakre kirkebygning er, at der—af økonomiske grunde—har maattet benyttes to slags sten, idet overbygningen er blit opført af en slags rød mursten, hvilket efter nogles mening forringer dens udseende noget. Som den er, er den imidlertid saa smuk, at det er en fornøjelse at betragte den.

Indvielsen som fandt sted Søndag eftermiddag havde fyldt det rummelige flib til mere end sidste plads, til trods for det forstræffelige veir. Den blev foretaget af pastor J. N. Walstead, Morristonville, Wis., med assistance af professor Edward Schmidt, præsidenten for Red Wing Seminar, professor D. D. Stageberg, pastor Ziller, pastor M. L. Nesvig, pastor Evenson og kirkens prest, pastor L. Harrisville.

Sin indvielsestale knyttede pastor Walstead til Esajas 56—7: "Dem vil jeg føre til mit hellige bjerg og glæde dem i mit bedehus, deres brændoffer og deres slagtoffer skulde bære til velbehag paa mit alter, thi mit hus skal kaldes et bedehus for alle folk."

Festprædikenen blev holdt af professor Schmidt, hvis inspirerende ord gjorde et stærkt indtryk paa forsamlingen.

Før og efter talen sang forsamlingen samt koret og en blandet kvartet. Miss Georgina Guebner foretog meget stemningsfuldt nogle solomumre.

Følgende prester frembar hjælpere fra sine respektive menigheder eller samfund: Dr. L. J. Dornblaser, Grace engelsk luth. kirke, General Synod; Dr. J. S. Virkelund, den Norske Synode; pastor C. S. Gjelseth, den Forenede Kirke; pastor Carl Christensen, Augustanaskynoden; pastor A. C. Anda, Chicago Synod; pastor A. B. Andersen, den danske lutherske Synode.

En kortfattet udsigt over menighedens historie blev læst og der blev ligeledes oplæst hilsmingstelegrammer.

Der blev optaget et offer til kirken. Den vakre og stemningsfulde høitidelighed sluttede med Faderbør og velsignelsen.

Efter høitideligheden samledes menighe-

den med sin prest og de fremmede gæster i underetagen, hvor der serveredes forfriskninger. Om aftenen afholdtes atter gudstjeneste, ved hvilken de besøgende prester talte.

Mandag aften afholdtes diskussionsmøde over Romerbrevet 12: 1, indledet af prof. D. D. Stageberg og professor E. Schmidt.

Tirsdagsaften var der atter diskussionsmøde. Pastor Walstead indledede emnet, Johannes 4: 35 til 39.

Onsdag aften afholdtes "Luther League Rally." Pastor B. Roth fra Milwaukee, Wis., talte og der blev fremført hjælpere fra National League, State League og City League ved henholdsvis Alexander Nelson, C. L. A. Anderson og Elmer Runtz. Kirkens organistinde, Cecelia Melheim, indledet med et orgelpraeludium og Miss Georgina Guebner, Mr. A. Dilling og Mr. M. A. Munson sang. Mrs. Charlotte Christensen oplæste Luther Leagues historie. I underetagen blev der serveret forfriskninger.

Torsdag aften talte Dr. Dornblaser og præsidenterne for kirkens forskjellige organisationer. For søndagskolen talte Dr. Munson, for Ladies Mite Society, Mrs. L. Harrisville, for Luther League, Mrs. C. Christensen, og for Dorcas Circle, Miss Cecelia Melheim.

Fredag aften afsluttedes indvielsesfestlighederne med en koncert under auspiciet af menighedens for under ledelse af dirigenten Edward Munson.

St. Pauls engelsk lutherske menighed blev stiftet i 1887. Dens meget afholdte prest, pastor Lars Harrisville, har betjent den siden 1899.

Fra Jewell College.

Liden svinder saa hurtigt. Synes vi nylig har begyndt skolen, og nu er halve aaret allerede forbi. Vi har fuldt op af arbejde, helst mere end vi magter, og det er vel aarsagen hvorfor det synes gaa saa fort. Men det er da bedre end at gaa ledig. Saa længe kræfterne holder ud er vi glade i arbeidet.

af vore elever fra. Det er vel for en stor del aarsagen til at vi er saa faa. Saa har det

Det er et hyggeligt skoleaar saa langt. Bistnok har vi ikke saa mange elever som vi kunde ønske, men vi har særdeles suile og sline elever. 125 er vort tal nu. Søsten var nalmindelig sen og avlingen tildels liden paa de tragter hvor vi faar de fleste ogsaa skadet os noget at der kom ud rygter om at nedlægge skolen.

Alle har været nogenlunde friske til denne tid. Blandt saapas mange er det ikke andet at vente end at nogen nu og da skulde føle sig lidt utilpas, men nogen alvorlig sygdom har ikke indtruffet her. Miss Emma Skeie fra Garden City, Iowa, havde en operation forleden sommer og var endnu svag da hun kom tilbage til skolen. Efter en tid fandt hun det nødvendigt at gaa hjem. Saaber hun vil bli stærk igjen, saa hun kan fortsætte senere. Miss Julia Bohum fra Peterjon, Minn., medens hun var hjemme i juleferien mistede sin kjære moder ved dødsfald. Hun maatte derfor bli hjemme. Sendes familie har været haardt prøvet ved sygdom gennem vinteren. Maa Herren trøste og opholde dem og hjælpe dem til at se at alle ting skal tjene dem til gode som elste Gud.

Som før har været nævnt, saa har Gud velsignet os med aandelig vækkelse. Mange, baade gutter og piger, har sagt verden farvel og slaaet følge med dem som frit bejender Herren som sin frelser. Disse er nu i stort flertal. Men vi vilde gjerne at alle skulde være paa den side, og det ikke blot her men allesteds. Der er endnu rum hos frelseren ogsaa for dig som endnu maatte være ufrelst. Kjære dig, udsæt ikke længer, men kom til Jesus og lad dig frelse.

Den 10de November var det fire maanedes siden vor kjære afdøde lærer, prof. Kirkevold blev begravet. Den dag samledes hele skolen til en liden fest til hans minde. Past. Norstad, og en del af menighedsfolkene her, samt pastor D. Brenne af den Forenede kirke var ogsaa med. Programmet bestod af følgende numre:

1. Sang—Luth. Hymnary, No. 462.

2. Skriftlæsning og bøn..... Prof. D. N. Nessell.
3. Solosang..... Prof. S. L. Ostrem.
4. Levnetsløb af afdøde, Prof. R. M. Hall
5. Duet..... Malina Brekke, Ethil Anderson.
6. Tale..... R. D. Eitrem.
7. Sang—Luth. Hymnary, No. 614.
8. Tale..... Pastor Omer Brenne.
9. Tale..... Pastor M. Norstad.
10. Sang—Luth. Hymnary, No. 54.

Dette er nu alt jeg har til at skrive just nu. Vil forsøge at sende nogle ord nu og da efter som anledning gives.

—R. D. Eitrem, korr.

Fra Sylvan Lake, Alta, Canada.

Med det samme jeg indsender betalingen for bladet, vil jeg ogsaa saa sende vennerne en liden hilsen. Gauges Synode har været os et kjært kirkeligt hjem i 28 aar, men muligens vort kjære samfund nu synger paa sit sidste vers og det blir for mange af os lavkirkelige en stor sorg.

Saf skal de prestier ha, som var vore ijesørgere og andre venner som vi fik have det godt iblandt ved St. Ransom, R. Dak. Disse levende vidner fik være redskaber i Herrens haand til at mange kom til liv i Gud og lever i samfund med Jesus idag. Vil ogsaa takke indremissionsbestyrelsen for hvad den har gjort for os siden vi kom herud. Sidste sommer havde vi et kjært besøg af pastor Ekje som kun blev altfor kort. Siden fik vi et meget kjært besøg af pastor Skarpsnes, og han maatte jo ifølge sit kald tage mere tid og pastor Sjortaaes sørget for at saa ham rigtig meget rundt, saa tiden blev vel benyttet. Pastoren afslagde kras-tige vidnesbyrd om synd og naade, saa enhver maatte forståa paa hvilken vei de vandrede.

Folket saaledes ude paa frontierne forstaa ogsaa at sætte pris paa saadanne besøg af Herrens sande vidner. Jeg maa ogsaa saa lov til at bemærke, at pastoren talte en aften for en meget blandet forsamling;

Der var Tyffere, Englændere, Canadiere og Skandinaver. Og her er en bestandig indrullering af soldater til den gruelige krig i Europa og heraf tog prædikanten anledning til at tale om nødvendigheden af at lade sig indrulle i Herrens hær og stride mod synden og djævelen og for ret og sandhed og den, som ikke det vil, han er med i djævelens arme at rive ned og ødelægge. En tyffer bemærket efterpaa, at om keiserne og kongerne i Europa havde ladet sig indrulle i Jesu arme, saa havde der neppe været nogen krig derborte. Her bevisste Skarpnefs, at det gaar godt an og at det er til velsignelse at prædike for "reformerte og andre".

For ikke længe siden læste vi i "Budd." om Billy Sundays virksomhed. Vi takker ogsaa for saadanne beretninger. Tænk hvilke redskaber saadanne evangelister kan være og hvilke stærer af syndere af alle slags kan komme til at baagne, besinde sig og vende om til Herren, som ikke vil nogen synders død, men at alle skal ombende sig og leve. Naar man nu skal holde samme paragraf 3 i foreningsartiklerne med saadan evangelistvirksomhed, saa ser det ud som den (paragrafen) kommer adskillig paatvers til fordel for jælefienden.

Mit brev blir vist forlangt, men det blir kanke ogsaa det sidste, saa jeg haaber, man bærer over med mig.

I nytaarsugen havde vi et velsignet møde i Camrose. Venner af den Forenede, Trifirken og Gauges dannede en indremissionsforening i lighed med de mange saadanne i staterne. Temaet for samtalen under mødet var det aandelige presteskab

Vær nu alle hilset inderlig i Jesu navn.
Eders hengivne

—Oluf Eggen.

Lidt af hvert fra Past. Lassjons Kald,
Hastings, N. Dak.

I førtningen af December havde vi et velsignet fredsmøde i Hastings og Ritchville, to dage paa hvert sted. Vi fik erfare, at Guds ord ikke vender tomt tilbage. Guds

hørn bestyrkedes i naaden, og enkelte blev bakt op af syndens søvn og er komne til fred med Gud. Svormange flere, som gaar med ordets brod i samvittigheden, ved vi endnu ikke, men haaber og beder, at Herren maa lægge flere til det tal, han kjender for sine ogsaa paa disse tragter.

Saad det kirkelige arbejde angaar, synes det at have fremtid for sig. Her er meget rydningsarbejde at gjøre. Men Herren, som har gjort, det som er gjort, er megtig til at gjøre ogsaa det, som endnu er igjen.

Folket er særdeles forekommende og hjælpsomme ligeoverfor prestefolkene. De fleste af menighederne har saaledes lovet, ved siden af den faste løn, at være behjælpelig med husleien for prestefamilien. En af menighederne forhøjede prestelønnen med \$48.00 pr. aar.

Efter endt gudstjeneste en søndag ihøst overraskede menigheden i Hastings prestefamilien med \$60.00, og i julen kom menigheden paa Sandprairien med en julegave paa over \$26.00, og en søndag senere overraskede menigheden i Ritchville presten med \$49.00.

Ved sit aarsmøde sidste høst besluttede menigheden paa Sandprairien at bygge kirke til jommeren.

Ved nytaarstid havde kaldet besøg af fredsemisjar Nevramoen, og senere paa vinteren ventes andre af fredjens lægbrødre.

—Korr.

Foreningssagen.

Foreningsforhandlingerne er sendt til menighederne for at de skulle se dem over og give sin mening tilkjende. Jeg vil da ogsaa fremlægge mine tanker om sagen. Angaaende absoolutionen, saa tror jeg ikke det er ret under haandspaalæggelse at tilsige syndernes forladelse i den treenige Guds navn uden privat skriftemaal. Jeg frygter for at der er mange som tager en falsk trøst deraf.

Angaaende lægmandsvirksomheden, saa ser det ud til at ingen maa tale i forsamlin-

gen uden han er kaldet dertil af menigheden. Men skal alle vente til de blir saaledes kaldet, saa tror jeg ikke der blir mange lægprædikanter at høre. Jeg kjendte mange i Norge, ja ogsaa i Wisconsin, som holdt opbyggelser uden at være kaldet af menigheden. Gauges havde heller ikke noget saadant kald, men tror nogen, han gjorde synd for det? Jeg tror det ikke. Det blir forbi med den frie lægmandsvirksomhed paa den maade. Men jeg vilde man skulde praktisere som Gauges venner i Norge gjorde. De opmuntrede til at samles om Guds ord, naar presten ikke var der. De troende havde opsyn med hverandre og fandt de nogen som ikke gik rigtig frem, saa blev de tættefat. Jeg tror, at de, som Gud har faaet omvendt, ser nødvendigheden af at følge Herren, medens han findes, og disse bærer af Kjærlighed til Gud og sine medmenninger ind at vide enten de er kaldet eller ej.

Det er lidt rart ogsaa at de andre samfund ikke vil forandre noget indstaaen Månnet, men Gauges Synode skal forfatte alt sit.

Jeg skulde like at nævne nogen ting, men som kanske ikke har saa stor betydning. Jeg vilde at præsterne skulde lægge fra sig den store pibefræden og heller bruge et hvidt slips ligesom det tysserne bruger, og saa burde de ikke vende sig mod alteret, naar de beder, derjom de vil folket skal høre det. I vor kirke er det et stort billede paa alteret, og da ser det ligesom saa afgudisk ud.

Saa, nu er det vel nok af dette tatle mit, det er kanske heller ikke mange som tager nogen notits af det.

Men nu maa ingen forstaa mig derhen, at jeg er imod forening, naar det bare kan ske i aands enighed.

Der synes ikke være stor forskjel i læren, men der burde været diskutert lidt mere om gjenfødeljen; der har været lidt forskjel i det punkt. Jeg tror, naar de vil danne et nyt samfund, saa skulde de indrette sig efter Guds ord saa nøie som mulig og lade iallesald en del af de gamle skikke falde bort.

—L. L. Gaugen, Taylor, N. D.

Til graduenter og forhenværende studenter af Red Wing Seminar.

Paa Red Wing Seminars alumniforeningsmøde ifjor vaar blev det besluttet at udgive et kvartalskrift til at fremme foreningens formaal. Det overlodes til bestyrelsen at sørge for denne beslutnings virkeliggjørelse. Dette har bestyrelsen nu gjort og udsender i disse dage det første nummer af kvartalskriftet til skolens graduenter og mange af dens forhenværende studenter. Det er bort haab at det nye skrift vil blive modtaget med velvilje og saa en almindelig understøttelse allerede fra begyndelsen af. Abonnementsprisen er \$1.00 pr. aargang. Denne kontingent indbefatter ogsaa den aarlige kontingent til foreningens veltalenhedsfond, saa der bliver altsaa kun et tillæg af 50 cents til det bidrag, som man før har ydet til veltalenhedsfondet.

Nu ønsker vi inderlig at alle som har gradueret fra Red Wing Seminar og saa mange som mulig af seminariets forhenværende studenter vil være med at støtte vort nye foretagende. Lad os som en forening af dem der har nydt godt af skolens virksomhed slutte haand i haand til vort fælles gavn og skolens vel. Lad alle blive med og ingen gaa tilbage! Send eders navn og adresse samt kontingent til pastor L. C. Jacobson, Red Wing, Minn. Vi tager naturligvis ogsaa gjerne imod abonnement paa skriftet fra alle interesserede, selv om de ikke har frekventeret Red Wing Seminar, og jeg tør forsikre eder alle at I vil have baade nytte og gavn af at læse det.

Det første nummer indeholder ved siden af redaktionsartikler og referat over foreningens sidstafholdte møde følgende interessante bidrag: "The Alumni and the Seminary" ved prof. D. D. Stageberg; "The Improvement of the Seminary Campus" ved Reuben Stoglund, og "Reminiscences of Early Days at Red Wing Seminary" ved redaktør Jens Grondahl.

Hermed anbefales "The Munni Quar-
terly" til alle interesserede.

Verbdigst,

—G. M. Bruce,
præsident for alumniforeningen.

102 aar gammel.

Mrs. Kari Mundahl var født den 13de
Januar 1814 i Mundahl, Sogn, Norge.
Hun indgik i ægteskab med Anders Johanne-

hende den bedste pleie, og gamle mor var
altid taalmodig og taknemmelig, baade til
Gud og mennesker for alt.

Hun blev ombendt til Gud i ganske ung
alder. Hendes børn har kjære minder om
hende bare som en kristen. Det var heller
ikke saa vanskeligt at forstaa,—hun havde
et stort forraad af baade Guds ord og salme-
vers fra Ringo salmebog i hukommelsen.
Hun havde noget for hver anledning og om-
stændighed. Nu i det senere kunde hun ikke

Da Kari Mundahl var 100 aar gammel.

son, og de boede paa pladsen Svea i Mun-
dahl. Hendes mand døde i 1862. I aaret
1870 reiste enken med sine to børn til Ame-
rika og bosatte sig i Fillmore county, Minn.
Hun flyttede senere til Renville, Minn., hvor
hun forestod husholdningen til sin søn John,
som var bleven enkemand. I de sidste 13
aar har hun boet hos sin datter, Mrs. Brita
Mundahl i Toronto, S. Dak. For fire aar
siden faldt hun paa stuegulvet og beskadigede
hoften sin. Siden den tid har hun været
hjælpeløs og sengeliggende. Datteren gav

høre, og ikke læse, men hun maatte saa holde
sin gamle "Ringo" i hænderne. Maaske det
hjælp hende at komme versene ihu. Hun
levede nu som i barndommen og ungdom-
men, saa ogsaa hvad det aandelige angik.
Der var et af de mange beviser paa, hvor
belsignet det er at faa i sandhed lyst til Her-
rens ord i ungdommen. Mon ikke feilen
med at faa saa staar i naaden,—bakte,—
ja endog gjenfødte sjæle ikke blir ved, fordi
de ikke faar lyst til Herrens ord? Luther
siger: Gud opholder os i ordet og troen

indtil vor død. Jesus lægger vægt paa dette: "Bliver i mine ord". Apostelen for-
maner: "Lader Kristi ord bo rigeligt iblandt eder". Judas siger: "Men J elskelige, op-
bygger eder selv paa eders helligste tro! Ved-
der i den Hellig Mand"!

J Kenbille havde hun en meget intim
ven i nu afdøde Mrs. Margrete Nejs. Hun
gik til kirken eller opbyggelserne om de var
mange mile borte ofte til fods. Ellers var
disse to sammen og brød livets brød med
hverandre. To af samme aand kan altid op-
bygge hinanden mere og bedre end om en
tredie kom til som ikke har Kristi aand, om
de endog vilde jante med i alt. En gammel
kone her i byen jagde medens hun sad og
samtalte med nogen andre troessjæffende om
de ting som ikke det naturlige menneske kan
fatte, og som de derfor agter for daarfskab,
idet nogen bantroende kom forbi vinduet:
"Nei, nu spolerer de vor opbyggelse". Der
er et aandens samfund og et fredens haand.
Djævelen, verden og fjædet kan forstyrre det,
om man ikke staar paa bagt.

Kari Mundahl hæde i en alder af 102 aar
og 10 dage, efterladende sig to børn, Mr.
John Mundahl og Mrs. Brita Mundahl, 5
børnebørn, 11 børnebørns børn, og 2 børne-
børn børns børn. De føler et stort javn og
tak, men er glade, at Gud kom. Maa det
bli hele efterslægtens del ved deres endeligt,
at Gud tog dem til sig. Gudsordet som
blev læst og talt over ved begravelsen var
Sal. 71 og Ef. 46: 3, 4.

Tanterne dreiede sig om hvor lykkelig
den er som ombender sig til Gud fra ung-
dommen af; hvorledes Gud er mægtig og
villig at bevare indtil graa haar, Ef. 46:
3, 4, og hvilke rige erfaringer paa Guds
velsignelser man kan berette for efterslægten,
hvilket skulde iær være opgaven for en gam-
mel Kristens liv her paa jorden.

—Nels Carljon.

Adresse:

Missionær N. S. Madland,
732 E. 16th Street,
Minneapolis, Minn.

Stans indsamlingen.

Takket være vore Landsmænds hurtige
hjælp og florartede offerbillighed kan den
norske-lutheriske understøttelseskomite i Chica-
go oplyse, at der nu er indkommet tilstræk-
lige bidrag til at dække alle rimelige krav
for nærværende vinter. Vi gjør dette med
den inderligste glæde og tak til de kjære give-
re. Vor virksomhed har hidindtil indskræn-
ket sig til de koldeste vintermaanedes, og der
er jo hospitaller, alderdomshjem, barnehjem
og andre barmhjertighedsanstalter, som er i
stadig virksomhed, og som udøver et arbejde
helt forskjelligt fra vort, og derfor trænger
stadig hjælp. Genhynet til disse byder os
ogjaa at fige stop. Revideret regnskab vil
komme, naar arbeidet er fuldført.

Chicago norske lutheriske understøttelsesko-
mite: P. Kittilsby, formand; S. S. Hol-
man, sekretær; Louis M. Anderson, kasserer;
C. S. Selsen; L. Harrisville; M. L. Nes-
vig; S. N. Birklund.

Fra Arbeidsmarken

Beresford kaldet, pastør Quellos forrige
kald, er nu, som allerede antydnet, delt, idet
Immanuels mgh. i Beresford har skilt sig
ud fra de andre og kaldt past. Elias Ras-
musjen, Chicago, til sin fremtidige prest.

Paa Hanges menigheds aarsmøde Jan.
1916 besluttedes enstemmig at antage for-
eningsartikler og udkast til konstitution til
forening mellem Hanges Synode, Forenede
Kirke og Norske Synode.

—Wm. M. Rasmussen, prest.

—Sjngjert Brovold, sekretær.

Hanges menigheder paa nordvestsiden i
Chicago har ogjaa denne vinter havt en ræk-
ke fælles opbyggelsesmøder. Disse har været
holdt vekselvis en uge i hver kirke. Vaade
presterne og lægfolk har været flittige til
at deltage i bøn og vidnesbyrd.

Den 10de Januar fortsatte Elms menighed, Randall, Ia., past. Paulsrunds kald, sit aarsmøde. Den stemte for Foreningsbetingelserne og for det eventuelle nye samfunds konstitution, imod nedlæggelse af Jewell college og imod co-education i den akademiske afdeling ved Red Wing seminar.

—Ror.

St. Johns menighed, Sioux City, besluttede paa sit aarsmøde at gaa ivei med indsamling og afbetale hele sin gjæld til samfundet. Denne beløber sig til \$772.41. Dette blir nok et tungt tag for den forholdsvis lille menighed sammen med de mange andre sumner som naa ud gennem aaret. Men hvor der er vilje er ogsaa vei.

Fællesmøde af St. Johns menighed (Gauges) og St. Peters menighed (den Forenede Kirke), Sioux City, Iowa, har været holdt nu i to uger. Møderne begyndte i St. Peters kirke med past. N. G. Petersen som prædikant den første uge. Den anden uges møder holdtes i St. Johns menigheds kirke med past. J. M. Wick som prædikant. Trods det kolde veir kom meget folk ud og møderne var velsignede.

Nordre Trefoldigheds menighed i Walsh Co., N. Dak., afholdt sit aarsmøde den 24de Januar 1916, og bestemte blandt andet: At den stemmer for forening med ønske om at følgende tilføjes under kirkeskifte, efter ordet haandspaalæggelse: "Ligejaa bør det være frit for ordets tjener, hvor samvittighedsgrunde eller menigheds bestemmelser maatte kræve det; at fremholde betingelser som Guds ord stiller til den enkelte synder."

—Albert Johnson, jefr.

Pastor Mesvig, prest for Gauges nordlutheriske menighed i Chicago, havde, som før bemærket, for et par maaneder siden kald fra Vor Frelses menighed i Stoughton, Wis. Med de mange fordele som menigheden i Stoughton havde at byde paa, frøgtet menigheden i Chicago meget for, at de kom til at miste sin kjære prestefamilie. Naar

jaa endelig pastoren afgjorde, at bli, hvor han var, blev der "jubel i leiren" i Chicago, og Torsdag aften den 3die Februar holdtes der i den anledning en sammenkomst i kirken, hvor en stor forsamling mødte til fest. Pastoren blev overrakt en sum penge og fruen en plante. Der var sang, taler og bevertning.

Fra pastor L. Ellingsens kald ved Gonsvik, Minn., berettes: Bethania menighed i Berner, Immanuel's menighed i Queen og Zions menighed i Eddy—har alle stemt for forening med de andre konfererende samfund. Samtidig kan ogsaa nævnes, at arbeidet iblandt os gaar godt. Ved aarsmødet hilste vi hyv familier velkommen til en af menighedernes, tre til den anden og to til den tredje—ialt 67 sjæle. Nylig har vi haft et kjært besøg af fredsmissionærerne Gensvit og Stang. Veiret var rigtig koldt med megen sne og hindret desværre mange fra at komme til møderne særlig om kvældene. Udsiflig sygdom har her ogsaa været paa grund af den strenge vinter. Folk her siger, at vinteren har ikke været saa streng paa ti a femten aar.

Ja, nu lider det henimod tiden for det store ungdoms-vinterstevne i St. Paul lutheriske kirke, hjørnet af Wabensia og Serich gaderne, pastor Harrisvilles kald, i verdensstaden Chicago. Kom, ældre og yngre, i flok og følge. Vore ungdomstevner er blevet noget af de store begivenheder paa det kirkelige område iblandt os. Og Herren har storlig velsignet vort ringe arbejde, jaa vi har været ndnyttet og takst: Nei, men hvorledes kan du velsigne noget saadant da? Saa rinder taarerne i jelsbebreidelse over vor bantro og i glæde over, at vi faar tjene en saa naadig Herre. Stevnet er 25—27de Februar. Send ind ellers anmeldelse itide. Vil alle presterne i Chicago frede være beredt paa at prædike over et eller andet ungdomsenne paa Søndag under stevnet.

—J. J. Lee.

En prest af den Forenede Kirke skriver: Gud give der maatte bli forening! Jeg

har lært at elske folket og Gauges præster som jeg har truffet. Der er især en isinefaldende ting for mig, der bringer mit hjerte til at slaa varmt for Gauges Synode, og det er præsternes alvorlige arbejde for vækkelse ude i menighederne. Efter mit ringe skøn er det dette tiden kræver fremfor noget andet. Og blir der forening, hvilken anledning har da ikke Gauges Synode til at faa bringe vækkelsens aand med ind i det store samfund! Er det af Gud, som vi ved det er, maa det lykkes. Om vi havde mere og stærkere tro! Tro til Gud! Mennesker forgudes, mennesker frygtes—og det skader. "Jeg ved mig intet andet til salighed end Jesus Kristus og ham korsfæstet", siger apostelen, og hvad mere har vi behov? Derom er vi saa ganske enige.

Bekjendtgjærelse.

Følge indbydelse afholder Red Riverdalens indremissionsforening samtalemøder som følger: I Pontoppidan menighed, past. E. Verntjens kald, Fargo, N. Dak., 25de til 27de Februar. Tema: 13: 24—30. I Randstad menighed, Perlen, Minn., 2den til 3dje Mars. Tema: Math. 11: 16—19.

—E. S. Nafgaard.

—B. B. Rornes.

♦♦♦♦

Illinois indremissionsforening holder møder paa følgende steder: I Lee, past. Johansons kald, 22—24 Februar. Samtaleemne: Rom. 12; i Elliot, past. Berghs kald, 28de Februar til 2den Mars. Samtaleemne: Joh. 14: 1—4.

—R. Fosje.

—S. S. Myrebøe.

♦♦♦♦

Følge indbydelse fra Trefoldigheds menighed i Mankato, pastor Henry L. Rois kald vil den hyldeslige Minnesota fælles indremissionsforening afholde et møde der, om Gud vil, den 3dje—5te Mars 1916. Mødet begynder med prædiken om aftenen den 2den Mars. Tema: Joh. Ab. 3: 14—22.

—Andrew Johnson.

—Jacob S. Wik.

Nordbojens indremissionsforening afholder samtalemøder i Hampden og Allen, N. Dak., past. Laurhammers kald. Det første møde begynder i Hampden den 24de Februar. Tilreisende kommer der paa "Soo N. N." Alle velkomne.

—S. G. Hansen.

—D. P. Nordfletten.

♦♦♦♦

Paa indbydelse fra past. L. J. Knutsens menighed i Redcliffe, Iowa, afholder Midtre Iowa indremissionsforening samtalemøde der Februar 23—24—25. Tema for samtalen: Ef. 2, 11—22. —Ole M. Byro.

—R. D. Roe.

♦♦♦♦

Syd Dakota freds afholder fredsmøde i Ebenezer menighed, Douglas Co., S. Dak., M. B. Loffesmoes kald, den 14—16de Mars. Tema for samtale: Ab. 3, 1—6. Skyds vil møde de tilreisende i Corsica dagen før mødet.

—J. J. Skarpnejs, form.

—M. B. Loffesmoes, sekr.

♦♦♦♦

Turtle Mountain freds af S. S. afholder, om Gud vil, et fredsmøde i Emanuel's menighed, past. D. S. Elstad's kald, 14—16de Mars. Samtaleemne: Matt. 13, 44—50. Skyds vil møde de besøgende dagen forud i Minne aukon, Maddock og Harlow. Mange besøgende ønskes. —Theo. J. Lund, form.

—D. S. Elstad, sekr.

♦♦♦♦

Red Wing freds holder vintermøde Gauges menighed, Kenyon, Minn., den 14de —16de Mars 1916. Mødet begynder Tirsdag formiddag kl. 10 med prædiken af pastor J. W. Carlson af St. Paul. Samtaleemnet, Markus 4: 3—12, indledes af pastor D. L. Borgen. Folket i Kenyon og omegn især bedes venligt om at indrette sig saa, at de besøger dette møde. Ved om Herrens velsignelse over det. Tilreisende mødes i Kenyon dagen forud. Alle besøgende bør melde sig til M. Knonby, Kenyon, Minn., paa forhånd.

—Edward Johnson, form.

—J. S. Dahle, sekr.

Følge beslutning paa Detroitmødet sidste vinter afholdes en fælles prestekonferens af de 3 konfererende samfunds præster i den Forenede Kirkes Kirke, Fargo, N. Dak. 28—30 Marts 1916.

1. Past. S. L. Lasjeon, Gaistings, N. D. begynder med prædiken.

2. Past. A. S. Lee, Glenwood, Minn. indleder Rom. 8.

3. Past. S. D. Ruusbold, Northwood, N. Dak. indleder: "Svorledes kan vi gjøre 100-aarsdagen mest frugtbringende for vor kirke?"

Aftenen den 30te holdes møde for menighedernes folk, de to andre aftener bruges som konferensen maatte bestemme. De tilreisende sørger selv for logi og underhold under mødet. Dog vil past. Anderson og Davik være behjælpelig med at rejservere rundt paa hoteletter og andet om saa ønskes.

—S. S. N. Nilsafer, form.

—Thomas Rørstad, sekretær.

♦♦♦♦

Chicago Freds ungdomsforbund afholder sit aarlige vinterstevne i St. Pauls Kirke, Washenaw og Girsch Blvd., Chicago, past. Harrisbilles kald, den 25de til 27de Februar. Lad os faa rigtig mange besøgende. Alle tilreisende bør melde sig til den korresponderende sekretær før den 20de Febr. Dette stævne blir udelukkende engelsk.

Program:

Friday—7:45 p. m.—Address of Welcome—Rev. L. Harrisville. Response—Rev. J. J. Lee, president of Federation.

Saturday—9:30 to 10:30 a. m. — Prayer meeting; 10:30 a. m.—Opening sermon—Rev. J. A. Johnson; 2:00 to 2:30 p. m.—Short business session; 2:30 p. m.—Introduction of the topic: "The Prodigal Son"—Rev. J. J. Lee; Pontiac, Ill.; 7:30 p. m.—Discussion of topic.

Sunday—10:30 a. m.—Communion service. Convention sermon by visiting pastor; 3 p. m.—Song service; address on China Mission by one of our missionaries from China; the topic: "The Prodigal Son"—Rev. A. P. Lee; short address — Rev. H. A. Hanson, Chicago.

Lad os bede at Herren miaa velvigne os rigeligt ogsaa denne gang.

—Rev. S. S. Lee, pres.

—Silda Petterson, cor. sec.,

2148 N. Avers Ave., Chicago.

KVITTERINGER.

Jødemissionen:

Ny Stavanger mgh. kvindef., Buxton, N. D., past. J. S. Halvorsens kald....	\$ 20.00
Mr. and Mrs. Gunder Gunderson, Buxton, N. Dak.....	2.00
En Ubenævnt i Roland, Ia.....	5.00
Mr. and Mrs. Matt. Olson, Ada, Minn. The Trinity church's Ladies' Aid, Franklin, Minn., past. Thomas Hansons kald	2.50
Lincoln mgh. kvindef., Slater, Ia., past. P. O. Wee's kald.....	10.00
Lac Qui Parle mgh., Dawson, Minn., past. B. K. Barstads kald.....	30.00
Jødemissionsf., Norman mgh., Flaming, Minn., past. G. C. Gjerstads kald....	10.00
Bethania mgh. kvindef., Maddock, N. D., past. Edw. S. Hovlands kald....	7.00
Mrs. John Boe, Edmore, N. D.....	10.00
Shell Creek mgh. kvindef., Norman Grove, Nebr., past. G. O. Monas kald	10.00
Mrs. J. H. Johanson, Horace, N. D.....	40.00
St. Peter mgh. kvindef., Burbank, S. Dak., past. S. L. Jacobsons kald.....	3.00
Fred Davidson, Maddock, N. D.....	10.00
Bethania mgh. kvindef., Twin Valley, Minn.	10.00
Stavanger mgh. kvindef., Garden City, Ia., past. T. J. Knutsons kald.....	5.00
Severt O. Solberg, Aneta, N. D.....	25.00
"The Busy Bees" pigeef., Stavanger mgh., Garden City, Ia., past. T. J. Knutsons kald	10.00
S. J. Mannes, Leland, Ia.....	25.00
Oluf Eggen, Sylvan Lake, Alta., Can.	5.00
En Ubenævnt, Reeder, N. D.....	2.00
Nordre kvindef., Elims mgh., Randall, Ia., past. G. O. Paulsruks kald.....	12.00
En Ubenævnt, Bottineau, N. D.....	5.00
Nels Holeim, James, S. D.....	10.00
Eidsvolds mgh. kvindef., Bay City, Wis., past. O. S. Melands kald.....	10.00
Bethania kvindef., Story City, Ia., past. G. O. Paulsruks kald.....	43.00
Singsaas kvindef., Hendricks, Minn., past. J. J. Ekse's kald.....	16.39
Bethel mgh. Aid Society, Story City, Iowa	10.00
Nathanael mgh. kvindef., Wallingford, Ia., past. G. O. Paulsruks kald.....	25.00
T. N. Strand, Ada, Minn.....	2.50
Arendahls mgh. kvindef., Peterson, Minn., past. P. Ljostveits kald.....	25.00
Bethania mgh. kvindef., Frost, Minn., past. N. Okerlunds kald.....	15.00
Stavanger mgh. nordre kvindef., Osian, Ia., past. O. Andresons kald....	5.00
Lac Qui Parle mgh. kvindef., Dawson, Minn., past. B. K. Barstads kald..	20.00
Lac Qui Parle mgh. pigeef., Dawson, Minn., past. B. K. Barstads kald....	5.00
Westprairie kvindef., Trondhjems mgh., Volin, S. D., past. L. L. Nervigs kald	25.00
Roseni mgh. vestre kvindef., Beresford, S. D., past. S. L. Jacobsons kald	10.00
Søndre Zumbro mgh. kvindef., Kasson,	

Minn., past. C. G. Eidness's kald....	20.00
Romsdahls mgh. søndre kvindef., Lincoln Co., S. D.....	17.00
	\$ 522.39
Før kvitteret for.....	525.56
	\$1,047.95

Santhalmissionen:

Mrs. O. T. Jacobson, Chester, Ia.....	5.00
En missionsven, Clarkfield, Minn.....	1.00
Stavanger mgh. søndre kvindef., Ossian, Ia., past. O. Andresons kald...	5.00
Stavanger mgh. kvindef., Garden City, Ia., past. T. J. Knutsons kald.....	27.00
Sever O. Solberg, Aneta, N. D., past. L. Langehaugs kald.....	10.00
"The Busy Bees" pigeft., Stavanger mgh., Garden City, Ia., past. T. J. Knutsons kald.....	20.00
Bethania kvindef., Story City, Ia., past. G. O. Paulsruks kald.....	43.00
Oklands kvindef., Randall, Ia., past. G. O. Paulsruks kald.....	5.00
T. N. Srand, Ada, Minn.....	2.50
Bethania mgh. kvindef., Frost, Minn., past. N. Okerlunds kald, til en Ældste	25.00
Stavanger mgh. nordre kvindef., Ossian, Ia., past. O. Andresons kald.,	5.00
Lac Qui Parle mgh. kvindef., Dawson, Minn., past. B. K. Barstads kald, til en Ældste	25.00
Salems mgh. kvf., Roland, Ia., past. J. N. Sandvens kald	25.00
	\$ 198.50
Før kvitteet for	81.48
	\$ 279.98

Madagaskarmissionen:

Severt O. Solberg, Aneta, N. D.....	\$ 5.00
S. L. H. kvf., Hendricks, Minn., past. J. J. Ekkes kald	20.00
S. L. H. ungdomsf., Hendricks, Minn., J. J. Ekkes kald	12.00
	\$ 37.00
Før kvitteret for	50.00
	\$ 87.00

Den lutherske Muhamedanermmission:

The Willing Workers' Society, Newark Ill., past. A. O. Mortvedts kald	\$ 10.00
Severt O. Solberg, Aneta, N. D.	5.00
"The Busy Bees" pigeft., Stavanger mgh., Garden City, Ia., past. T. J. Knutsons kald	20.00
	\$ 35.00
Før kvitteret for	53.50
	\$ 88.50

Til Bethesda Børnehjem:

Stavanger mgh. søndre kvf., Ossian, Ia., past. O. Andresens kald	\$10.00
—A. O. Oppegaard, kasserer.	

Vebes erindret.

Naar bore menigheder indsender penge til synodens kasser vil man erindre følgende:

Penge til professjorløn, synodefassen, heri indbefattet skolekassen, fondskassen og Sewell Luth. College sendes til mr. D. A. Ulvin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til indremissionen, finansmissionen, santhalmmissionen, madagaskarmissionen og jødemissionen sendes til Rev. A. D. Oppegaard, Madison, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. C. L. Jacobson, Beresford, S. D.

Penge til Bethesda Gamlehjem sendes til Rev. J. M. Quello, 605 Court Str., Siour City, Iowa.

Penge til Church Extension sendes til Rev. C. J. Eastbold, Dawson, Minn.

"Budbæreren",

udgives af Gauges nordt evangelisk luthersk synode i Amerika og udkommer hver Lørdag med et tospaltet 24 sidigt nummer og koster for aaret i de forenede stater\$1.00

Udenom 1.25

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Red Wing, Minn. Alt, vedrørende bladets indhold sendes til ham.

Alle bestillinger paa Bladet, pengeindsendelser, opsigelser, adresseforandringer, abonnementer osv. sendes til Gauges Synod Book Dept., Red Wing, Minn.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second-class matter.

Indhold. 1. Arbejderne i bingaaarden; 2. Unadomsforbundet; 3. Missionsduen; 4. Finansmissionen; 5. Sang; 6. Kirkevisjøl; 7. Fra Sewell College; 8. Fra Shiban Lake; 9. Foreningsaaen; 10. 102 aar gammel; 11. Arbeidsmarken; 12. Beskjendtgjærelser; 13. Kvitteringer.

New Devotional Readings from Luther's Works

For Every Day in the Year

By Rev. John Sander

Cloth, \$1. Fancy Binding \$2.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
RED WING, MINN.

The Sunday School Worker's Testament

For 1916-1917

Some of the Special Features

THE NOTES AND COMMENTS are printed on the same page as the verses they explain and were edited and prepared by a joint Editorial Board of the foremost Biblical scholars in every denomination—among whom are:

Rev. J. R. Miller, D. D., LL. D., Presbyterian.

M. Z. Hazzard, Ph. D., Congregationalist.

Rev. John McNaughten, D. D., United Presbyterian.

Rev. J. T. McFarland, D. D., Methodist.

Rev. J. E. Remensnyder, D. D., LL. D., Lutheran.

Rev. C. R. Blackall, D. D., Baptist.

Rev. Samuel Hart, D. D., LL. D., Episcopal.

Rev. H. M. Hamill, D. D., Southern Methodist.

Rev. Harold E. Monser, B. A., is ciples.

Rev. H. H. Fout, D. D., United Brethren.

Rev. T. J. Van Ness, D. D., Southern Baptist.

Rev. Rufus W. Miller, D. D., reformed.

Rev. I. B. Trout, D. D., Brethren

THE INTRODUCTIONS are placed at the beginning of each book, telling who the writer was, why he wrote the book, where he wrote it and giving a summary of what the book contains. These introductions were written by Biblical authorities of international reputation, such as

Prof. J. Rendel Harris, M. A., LL. D.

Rev. Marcus Dods, D. D.

Rev. Mathew B. Riddle, D. D.

Sir William Mitchell Ramsel, D. C. C. L., LL. D.

Rev. Thomas C. Edwards, D. D.

Rev. James Denny, D. D.

Rev. Talbot W. Chambers, D. D.

Rev. B. B. Warfield, D. D., LL. D.

THE TESTAMENT is the American Standard Version, recognized as the best revision in any language because it brings the plain reader more closely into contact with the exact thought of the sacred writers than any other version now current in Christendom.

THE WORDS OF CHRIST are printed in bold face type and all the words difficult to pronounce are divided and marked for easy pronunciation.

The volume is pocket size and bound in maroon silk finished cloth with gold title on side and back. Price 75c.

FOR SALE BY

HAUGES SNYOD BOOK DEPARTMENT

RED WING, MINN.

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2: 2.

No. 9

Lørdag den 26de Februar 1916.

48de Aarg.

Er du sovende eller vaagende?

Men om midnat stede anstrib: Se, brudgommen kommer, gaar han imøde!

Da vaagnede alle disse jomfruer og gjorde sine lamper tilrette.

Men de daarlige sagde til de kloge: Giver os af eders olie, thi vore lamper udslukkes!

Men de kloge svarede og sagde: Det vilde ikke blive nok til os og eder; men gaar heller bort til dem, som sælger, og kjøber for eder selv!

Men da de gik bort for at kjøbe, kom brudgommen, og de, som var beredte, gik ind med ham til brylluppet, og døren blev lukket. Men siden kom ogsaa de andre jomfruer og sagde: Herre, Herre, luk op for os!

Men han svarede og sagde: Sandelig siger jeg eder: jeg kender eder ikke.

Vaager derfor! Thi I vide ikke den dag eller den time, paa hvilken Menneskens Søn kommer. Math. 25: 6, 15.

Her op ad, I døde,
For retten at møde!

Saa kommer vor dommer i himmelens sky

Gvad vil I da sige

Som hade hans rige,

Og søge bag høge og bjergene I?

Men Zion! hvad lyft

Vil dette i bryt

Ei gjøre at høre din kjærestes røst!

Naar han dig vil skjænke,

Gvad ingen kan tænke,

Meddele dig hele al saligheds høst!

Saa sær ham kjær

En gæst du est.

Hvor vrimle Guds himle

Da mod dig med harpelyd.

Gia, til lykke med brudgom og jomfrue,

Af guldne stykke, med evigheds fryd.

Op, op, I, som bygge

Paa jorden saa trygge!

Gvad gavner de avner, I jamler saa fast?

Og mere I vove

End drukne, som sove

Der oppe i toppe af hvænkende mast.

Vaagn op dog og je,

Du mælende træ!

Gvad, inden sig vinden vil vende, kan se.

Fly, mens du har stunder,

Til Frelserens vunder,

Før bredden isteden vil hagle og sne.

Af vid: den tid,

Du har, er rar.

Vi prise de vise,

Gvis lampe er aldrig slukt.

Jammer, at støbe da lys eller løbe

Og olie at kjøbe, naar døren er lukket.

—Brorson.

PLS Library

111111 Road

Lev. CA 94709

For renewals call (510) 649-2500

Røgt mine lam, vogt mine faar.

Det har forekommet mig, naar jeg giver agt paa Guds ords forfunderlige af de forskjellige forkyndere, at der lægges mindre vægt paa, hvad Jesus sa til sin discipel Peter: Fød mine faar, røgt mine lam. Man gaar mere ud paa at vække de sovende og sikre, og det er godt og vel og bør saa være; thi der er jo mange, som enten stoler paa sit skikkelige liv, at de er oplært i Guds ord fra barnsben af, har god kundskab om Gud og hans vilje, men ikke desto mindre jober i synden. Andre igjen kaster alt overbord, saa vækkelens ord trænges faare vel. Men faaret og lammet trænger føde og næring. Jesus siger til Peter tre gange: Elsker du mig? Peter bliver bedrøvet, naar Jesus gjentager det tredje gang og svarer da: Herre, du ved alle ting, du ved, at jeg elsker dig. Peter faar da dette hverb: Fød mine faar, røgt mine lam. Faaret og lammet er de mest ensfoldige og forsvarelsøse dyr, og der er mange ulve og rovdyr, som vil ødelægge baade faar og lam. Her menes Guds børn, og dem mente Jesus ogsaa, og det værste rovdyr Guds barn her er udjat for er kjødet. Djævelen er dog hovedfienden. Synden, Jesus, vaager over sit barn ved sit ords og Aands naadeføtter, hvor der findes føde og næring. Mit ord er sandelig mad og drikke, og hvo som kommer til mig, støder jeg ingenlunde ud, og førend I raabe, vil jeg svare.

Jesus siger til Peter: Hvo som er toet har behov kun at to fødderne og er ganske ren. Disse ord har en dyb betydning i det daglige liv. Jeg vil fremhæve et vidnesbyrd af Pontoppidan om en dobbelt tvæt. "Den første foretages i daaben, hvor barnet gjenfødes, kommer i samfund med Gud, sin Frelser. Denne ting foregaar ikke ofte, uagtet der sættes ingen grænse for Guds naade." Falder Guds barnet ud af arken, saa falder ikke arken, den staar urokkelig fast. Bjergene skulle vige, høiene bevæges, men min pagt skal ikke bevæges, siger Herren. Ved at vende om kan barnet igjen optages i arken, i

pagt med Gud. Og Gud bære lovet, der er intet Herren hellere vil end at forbarme sig over syndere endogaa de frafaldne. Vender om til mig, siger Herren, og I skal faa dobbelt af Herrens haand for alle eders synder.

Men der er en anden ting Guds barn trænger: at toes daglig i helliggjørelsen. Johannes siger: Derjom vi siger, vi have ikke synd, bedrager vi os selv og sandheden er ikke i os. Vel at merke, Guds børn synder ikke med frit overlæg, det er imod dets nye natur, det gamle menneske forsværes ved Guds Aands iboelse. Derjom vi bekjender vore synder, er han, Jesus, trofast og retfærdig, saa han forlader synd: Guds børn er ikke bare aand, de har at kæmpe mod sit eget kjød som en fiende. Derjom nogen overiles af nogen brøst, da hjælper en faadans tilrette med jagtnodigheds aand. Naar Peter retter spørgsmaalet til Jesus, hvor ofte skal jeg forlade min broder som synder imod mig, syv gange? Iød Jesus svar: ikke syv gange, men sytti gange syv gange. Jeg har før nævnt, at Guds børn synder ikke med overlæg; de har bekommet en renset og om samvittighed ved den Gelligaand, som intet urent taaler, og efterjom kjødet begjærer imod aanden og aanden imod kjødet, behøver vi at vaage og bede om kraft fra det høie; enda tør det hende, at guds barnet bliver skyldig snart her og snart der, men da vil Guds Aands tugt ogsaa bringe barnet i ydmyg erkjendelse og bekjendelse, og da er Jesus rede til at forlade synd og misgjerning, som om de aldrig var sket. Det er mer end en gang, at jaelen har raabt fra dybet: Herre, frels, vi forgaar.

Vaager og griber de smaa ræve som vil fordærve vingaarden, og kan snart bringe en i trældom istedetfor den sønlige aands tillid. Jeg tror, jeg tør sige, derjom de troende brødre og søstre praktiserede Jakobs 5: 16: bekjender overtrædelserne for hverandre og beder for andre at I kan læges—en retfærdigs bøn fornaar meget, naar den er alvorlig—da vilde kristenlivet være mere kraftigt iblandt Guds børn. Mangen oprigtig sjæl kjender paa, at de har forjet sig i

dette eller hint og trykkes deraf, Kristus er kommet paa afstand. Om de da fik tale med en forkrolig broder eller søster derom og fik bede sammen, vilde samvittigheden lettes og fred og glæde ved den Helligaand vilde atter fylde sjælen.

—G. S. Seidom.

Ungdomsforbundet

Søndag 5te Mars.

3 Moseb. 33: 31—33; Math. 6:9.

Den helligste bøn. (Første bøn.)

Vi fandt bøn er en hellig øvelse. Vi fandt bøn er virket af Guds egen Mand i hjertet. Den er de "undsigelige fult" jaabelsom lydelige ord som Guds Mand fremkalder. Enhver bøn bør derfor ske "med ydmyghed og barnlig tillid." Men det hellige som gaar over bære læber i bønneomgang med Gud, er ikke bære længsler, men Herrens eget hellige navn. Gud har selv befalet: "I skal ikke vanhellige mit hellige navn, forat jeg maa worde helliget midt iblandt Israels børn.

I den første bøn har Jesus lært os at be om netop det Gud selv værner mest om, og som han har befalet vi maa endelig se til maa ske, at hans navn maa holdes helligt. Herren har selv git sig flere navne forat vi skal lære at kjende ham. Hans navn er en aabenbaring af hans væsen. Som Gud er fuldkommen god, ren og skøn, saa er ogsaa hans navne.—I Luthers forklaring til den første bøn nævnes to betingelser, som maa til, for at Guds navn kan holdes helligt blandt os. Lære Guds ord ret og rent, det er den ene betingelse. Leve ret efter Guds ord som Guds børn i et helligt levnet, det er den anden betingelse.

1. Den kristelige lære maa være ret og ren. Grundvolden for den kristelige lære er den, at Jesus er synders frelser og har sonet for synden. En synders frelse ved tro, ombendelse og helliggjørelse er et verk af

Guds Mand, ved midler og redskaber som Gud selv har anordnet, uden nogen værdighed og fortjeneste hos os. Det er et vigtigt led i den kristelige lære. Guds navn blir ikke holdt i dyb ærefrygt og ophøiet som Gud vil, hvis vi berører ham hans gjerning. Men til den kristelige lære hører ogsaa det, at du og jeg skal ta Guds ord ind over os og la det saa magt over vore hjerter. Gud vil ha magt over os. Han vil være eneherre. Har du ladet Guds ord og Mand saa værte dig op til at bli et nyt og bedre menneske? Guds navn blir ikke holdt helligt bære ved det, at du hører en retlinet prædiken om synd og naade og saa aldrig blir lydig mod Guds ord.

2. Leve efter Guds ord, det er den anden betingelse. Svordan er saa det? I en sum er det at leve saa som Jesus levet, leve i hans fodspor. At leve i Jesu fodspor er at leve i samfund med Gud. Gud vil hans navn skal ved dit levnet bli helliget blandt dine medmennesker. Hvorledes kan nu det ske? Ingen mennesker kan da aldrig se hjertets samfund med Gud? Nei, det kan de ikke, sandt nok, men de kan se frugterne af det samfund. Som frugter af det samfund siger Guds ord hører:

a) At du befinder hans navn, i ord og handling. I ord, ved at vidne, hvad Gud har gjort mod dig, og formane folk til at ombende sig til Gud. Guds navn blir helliget, naar folk ombender sig.

b) At du lægger for dagen i al din færd, privat og offentlig, at du er en kristen og et Guds barn, som aldrig vil være med paa noget, der sfinerer din Mester. Paa denne maade vil altsaa den helligste bøn begynde at gaa i opfyldelse paa jord. Vil du være med at virke for det?—Wick.

Kommer hid til mig, alle som arbejder og er besværede, og jeg vil give eder hvile! Læge mit aag paa eder og lærer af mig, thi jeg er fagmodig og ydmyg af hjertet; saa skulle I finde hvile for eders sjæle! Thi mit aag er gavnligt og min byrde er let.—Jesus.

Saa elskede Gud.

Mel.: Paa solen jeg ser.

Saa elskede Gud sin skabning paa jord,
 At han gav sin Søn den enbaarne,
 Paa det at enhver, som tror paa hans ord
 Til livet skal blive udkaarne.

De frelses skal fra fortabelsens sted,
 Gbortil de var skyldige at komme,
 Modtage af ham den glæde og fred,
 Som han har beredt sine fromme.

Saa elskede Gud, det grundvolden er,
 Gborpaa at forsoningen hviler,
 Det grundvolden er idag for enhver,
 Der udi sin nød til ham iler.
 De arme, som blev paa forjet udstrakt,
 De favner med inderlig længsel,
 Hver hjæl, som er svag og forfuld, forsagt,
 Den frier han ud af sit fængsel.

Forsoningens blod det frelser fra synd,
 Fra døden og djævelens rige,
 Det toer os ren fra ondskabens dynd
 Og giber os kraft at bestige
 Den vej, som er lagt for os i Guds ord,
 Hvor Jesus er selv vor anfører.
 Optage vort kors og følge hans spor,
 Det daglig til vandringen hører.

Naar vi paa hans ord faar grunde bort haab,
 Vi hviler i almagtens arme.
 De arme os tog i favn i vor daab,
 Og over os lod sig forbarme.
 Da hviler vi trygt paa klippefast grund,
 Som staar da, naar alle ting falder,
 Ja, staar og tilsidst i den salige stund,
 Naar Herren os hjem til sig kalder.

—Adolph Jacobson.

Siden forbudet mod voldtæft for et
 aar tilbage blev indført i Rusland er der
 trods krigen en kassebeholdning ved indkud
 i landets banker til den nette sum af \$1,-
 500,000,000, en langt større beholdning end
 nogenfinde.

Missionsbuen

"Kjærligheden skjuler."

1 Pet. 4: 8.

De var blevet gift for et par uger siden
 og sad en aften i deres hyggelige stue. Da
 kom den unge mand i tanker om at gjøre sin
 unge hustru det forslag, at de i al ærlighed
 og oprigtighed skulle nævne de feil, de havde
 opdaget hos hinanden.

Som tænkt, saa gjort. Den fintfølende,
 lille hustru vægrede sig et øieblik ved at gaa
 ind paa dette forslag, men gav dog efter, idet
 hun stillede den betingelse, at alt skulle ud-
 tales med den største aabenhed, og at man-
 den skulle begynde.

Nu blev manden lidt stødt, men da hans
 hustru fastholdt sit ønske, maatte han ende-
 lig tøvende begynde med sin liste over feilene.
 Han rømmede en to tre gange og begyndte
 saa:

"Min kjære, straks efter brylluppet op-
 dagede jeg en af dine feil, og den bestod i, at
 du er lidt forsømmelig med dit blikstøi. Det
 skinner ikke saa blankt, som det kunde og
 skulle. Min moders blikstøi skinnede som
 guld og sølv; det holdt hun meget strengt
 paa."

"Jeg takker dig hjerteligt, kjære mand,"
 sagde den ydmyge hustru rødmende, "fra nu
 af skal du ikke opdage en plet, hverken paa
 pander eller andet kjøkkentøi. Men bliv
 kun ved."

"Jeg har ogsaa lagt merke til, at du bru-
 ger dine pudsekluder i lang tid uden at vaske
 dem, og at du kaster dem bort. Min moder
 var sig anderledes ad. Hun vaskede sine
 pudsekluder hver gang, hun havde brugt dem
 og benyttede dem saa igjen."

Den lille hustru rødmede ætter og lovede
 bedring. Egtfællen, der var blit modig ved
 sin hustrus ydmyghed, kom endnu frem med
 adskillige ting. Han blev ved, lige til han
 ikke kunde finde flere, og bad nu sin hustru
 om at sige ham hans mangler. Den lille

hustru sad med nedslagne øine og hænderne foldede i skjødets, og det var, som om der sad noget i hendes hals, som hun gjorde sig umage for at afværge. "Vær ikke bange, kjære hustru, skaan mig ikke, men sig mig alle mine feil."

Bludselig rejste hun sig; de trofaste øine stod fulde af taarer, og idet hun omfavnede manden hjertelig, sagde hun: "Min kjære, du har ikke en eneste feil, men skulde der alligevel findes en, har mine øine været saa fulde af kjærlighed, at jeg siden vort bryllup ikke har set den. Alt, hvad du gjør, synes jeg, er gjort paa den bedste maade og netop saaledes som det skulde gøres."

Nu blev det mandens tur at rødme, idet han med bevæget og noget usikker stemme sagde: "Tænk dig dog en smule om, min kjære; jeg har fundet mange feil hos dig, og du vil ikke nævne en eneste af mine, jeg, som dog har saa mange, i hvert fald flere end du; sig dem nu."

"Det er som jeg siger, min dyrebare mand, i mine øine har du ikke en eneste mangel. Hvad du gjør, synes jeg er rigtigt."

"Svor du taler dumt! Ved du da ikke, at jeg tidt gaar bort uden at hugge brænde til dig, og at jeg mange gange er blevet ude, naar jeg burde være hjemme. Jeg bruger ogsaa mange penge, som du skulde have, jeg —"

"Nei, nei," udbrød hans lille hustru, "du feiler ikke i alt dette, jeg er lykkelig, naar du glæder dig, og jeg kunde ikke være tilfreds, hvis du skulde berøves dine smaa glæder."

Da gik der et vældigt, stort lys op for egtemanden. Han saa nogle piebliske maaløse paa den lille hustru med den mægtige kjærlighed og raabte saa: "Lykkelig den mand, der har en saadan hustru! Fra nu af skal du heller ikke have en eneste feil mere. Jeg har kun fabrikeret dem."

Aldrig mere i sit liv undersøgte denne egtemand kjællertøi og pudsekluder, aldrig mere hentede han sin hustrus hunderegister frem. Men snart hørte man naboerne sige: "Det er beundringsværdigt, hvor pent den lille Mrs. N. holder sit hus; hendes kjællertøi

og hendes pudsekluder — hun vasker dem ikke blot, hun stryger dem vist ogsaa, saa glatte og fine ser de ud!"

Og mændene sagde til hinanden: "N. er blevet en hel anden. Han løber ikke mere omkring i byen, men holder i sin fritid gaard og have i orden; han sidder ikke mere mellem sine benner til langt ud paa natten, men læser høit for sin hustru, og alle sine penge anvender han i sit hjem og i velgjørnde gerned. Han holder rigtignok af sin hustru."

Men den gamle fromme Sannie sagde: "J ser kun paa det ydre, naar jeg ligger dybt inde i hjertet; der er det blevet sandt, hvad den gode bog, Herrens ord, siger: "Kjærligheden skjuler" hundre mangfoldighed;" derfor blev han en god mand og hun en endnu bedre hustru."

—"Fra S. til S." ved Mrs. C. B.

Gammelt brev.

(Indsendt af L. M.)

Sjerte elskende Ven og dyrekjæbte Broder i Herren.

Saa ere de jeg kan kalde Venner, men endnu færre ere de jeg kan kalde Brødre; men Gud være lobet jeg har en Ven i Himlen der ikke glemmer mig i nogen Vaade, Han har skænket mig et Menodi som jeg ikke bortflytter med al Verdens Glæde og Rigdom, Velgæt og fornøielse. Ja det er en kostelig Gave som han skænker sin Brud, for at drage hende igjennem mange Vanskeligheder i denne nøisomelige Verden indtil det himmelske Sanaan som kaldes Brudesalen. Der er alle Englene og de henseviede Jesu Venner, Martyrer og Sødre. Ja der er Guds Sam vor blodige Brudgom som har vor skydd og tog bore pincer paa sig, og han har med sit blod kjøbt os til aandeligt og uforkrænkeligt Adelskab og Arveret med ham. Den er min Ven og Broder og Brudgom der har igjueløst mig der har fortabt og fordynt til den evige Død, og stillede sin himmelske Faders Brede paa det jeg skulde tjene ham som en synderlig

Ling Elske og forlade mig paa ham og følge hans Fodspor. Kjære Broder naar vi betragter vor Frelser ifra sin fattige Fødsel, ja hans hele Wandel paa Jorden indtil hans hellige Fordefærd og hans stille Svile paa Nødernes Sabat. O hvor høit har han da ikke elsket os, det lydløse Guds Lam. Jeg maa falde i dybeste Forundring over mig selv at jeg kunde bove mig at gjøre en saa kjærlig Frelser imod, thi jeg lærte at kjende ham som en Fader der elskede Børnene saa høit. Ja jeg lærte ogsaa at han var et Varn født af en Moder, elsket og opdraget af sine Forældre saa som jeg er. Men naar jeg betragter hvad han led for mig ifra sin fattige Fødsel indtil hans sidste Lidelse, Død og Pine, da maa mit Hjerte sukke, mine øine græde fordi jeg saa lidet efterligner ham med min Wandel, thi der staar skrevet om ham at han vorte og blev stærk i Anden fuld af Visdom og Guds Naade var over ham. Jeg bover at spørge dig kjære Broder tilligemed mig selv om vi have saa gaaet frem i Anden som ham vor Frelser lærte os. Jeg maa desværre klage over mig selv at Lunkenhed og Daavenskab har ofte sæt an paa mig. Men Gud være Lovet der elsker mig saa høit at han tugtede mig og skjenkede mig et Menodi som er Fattigdom og en Ulægelig Sygdom. Under denne Livets tunge Byrde har han skjænket mig af det himmelske Væger og ladet mig drikke af den himmelske Vin. Saa har han med sit Helligaands Veir ligesom drebet mig over mange stormende Bølger. Og naar den ene Smerte overgaar den anden i Legemet saa Gud være Lovet for jeg tænke paa hans blodige Sved i Urtegaarden. Ja det er mig nok naar jeg har Jesus til Reiseselskab, Taalmodighed til Rejsepenge, den levende Tro til Vandringstab, og Haab om det evige Liv til Svile for min matte Sjæl, thi her ere vi som Fremmede og sidde iblandt Jordens beboere der ikke have fæstet Sind og Hjerte til Jorden, langt mindre til Verdens syndige Væsen og Fornøjelse. Na gid jeg altid maatte søge efter de levende Vandstrømme hvor jeg kunde holde

min Jomfruklædning og Brudekrans ren og ubesmittet fra Verden. Bønnen er den Nøgel hvormed jeg oplukker mit Hjertes Kammer for min himmelske Fader, og ved Bønnen oplukker jeg min himmelske Faders Hjerte til Medlidenshed og Barmhertighed imod os. I Bønnen fremdrage vi for ham baade aandelig og timelig Nød, Bønnen er Sjælens allerbedste Bederbægelse og daglige Underholdning, ja den er et bekvemmeligt Middel til at gjøre sine Benner og Brødre tilgode med, styrkes i Troen, bevares i Nidmyghed og opholdes i Taalmodighed, og naar nu det aandelige Liv eller det nye Menneske saaledes voyer i os da fortæres det onde Ufrud som endnu er tilbage i det dødelige Legeme som ofte lader sig finde for enhver troende Sjæl; men ved Guds Naade maa det underkues med sin Magt og Lyst, thi stærk er den Herre Sebaoth og hans Kraft skal fuldkommes i vor Skrøbelighed. Ja jeg havde meget mere at frembære af mit Hjertes Viggendefæ; men som her ikke er Mangel paa Beilys saa lader os ikke glemme de ti Bud som Herren har lært os fra Begyndelsen, og se til at vi efterfølger dem, og ere vi staaende i Troen saa kan vi modtage det søde Evangelie-Budskab at Jesus er født for os paa Jorden for at frelse os. Vel maa jeg tilstaa at det falder mig Stundom tungt at sidde ligesom forglemte af mine Benner. Jeg ser ingen at gaa et skredt eller to af Veien for at besøge mig. Det forekommer mig som jeg sidder under en Brystfældig Rand af Sions Mure, der er færdig at falde; men bed med mig min Broder at ikke Faldet maaske skulle blive for tungt; men at vi maatte bekomme aandelige Bygningsmænd der kunde bevæge, opmuntre og styrke det Svage. Gids alle Benner ifra mig og tilsidst er du Kjære Broder Halvor Mikkelsen hjertelig hilset fra din svage med Legemet fraværende men i Anden oprigtige og nærværende Søster der daglig længes efter Verdens sidste Farvel.

Marta Wiersdatter Sønæs.

November, 1847.

Kinamissionen

De aabne døre i Kina.

J marsnummeret af "The Missionary Review of the World" har Sherwood Eddy (Motts medhjælper) skrevet en meget interessant artikkel om sit arbejde blandt Kinas studenter og forretningsmænd. Vi skal her gengive slutningen af artiklen i fri oversættelse efter Brm. Missionsblad:

Arbejdet rejste ogsaa nye vanskeligheder. Jeg vil her blot nævne tre.

En genopvækkelse af Konfucianismen vil sikkert komme i dette Aar. Døren vil ikke altid være saa aaben som den er nu. Den konfucianske bevægelse er ikke samlet, den er ikke jelsobebidst engang, men den vokser. En flok prøver at faa en materialistisk bevægelse i gang; men en langt større flok arbejder for at styrke det religiøse element i Konfucianismen. Det hele minder mig om et gammelt uhr, som er stanjet, og som man skal sætte en ny fjæder ind i, patriotismens og nationalismens drivfjæder, saa den gamle klokke ikke alene vil gaa, men saa den vil gaa for sterkt. Jeg frygter dog ikke den bevægelse, efter det jeg har set.

Ligesom i Krigens i Europa nu den ene part maa forandre sin opstilling saa snart fienden forandrer sin, saa maa ogsaa de kristne menigheder i Kina omlægge deres arbejdsmaade for at møde de nye tiders krav. Flere steder er de kristne saa vant til bare at arbejde blandt de lavere klasser, at de forstaar ikke at tage folk fra de høiere klasser paa rette maade. Der er heller ikke nok af gode ledere, som kan tage sig af søgende og lede en bibelsk klasse. Smidletid er de kristnes fremfærd meget opmuntrende.

De kristne menigheder er mange gange saa arbejdsdygtige som for 4 Aar siden. Efter møderne engang kom de søgende bort mellem hænderne paa os, men nu har de

kristne lært at gjøre "efterarbejdet" haade grundigt og alvorligt. Det er inspirerende at se 3—400 kristne som veiledere bedende med de søgende, og som vover at give sig i kast med en stor situation. Det vil hæve deres kristenliv. Vi gaar ikke til nogen by eller provins, før alle kirkesamfundene der slaar sig sammen og vælger folk paa stedet til at tage sig af dem, som er bundet og paavirket paa vore møder. Alligevel er den store vanskelighed dog de kinesiske menigheder.

Endelig har vi den vanskelighed, som er rejst ved verdenskrigen. Ikke alene er den kinesiske regering i stor knibe; men missionens stilling i hjemlandene er truet—nu i en tid vi skalde rykke frem—med tilbagegang. Jeg har ventet, at krigen vilde have lamslaaet vore møder langt mere end det blev tilfældet. I Shanghai talte jeg med den förrige statsminister i Kina, og jeg sagde til ham: "Vil De tro paa Jesus Kristus?" Han svarede: "Naar jeg ser Europa bædet med blod af de saakaalste kristne, og naar jeg ser, hvordan opiumstrafiken flourer her i den udenlandske bydel i Shanghai, 600 opiumshuler, en forbandelse for bort folk, saa ønsker jeg ikke at sætte min fod i det smuds, som I vestlænder har labet af kristendommen."

Jeg hørte skamfuldt mit hoved, og jeg ventede at studenterne vilde tage imod mig paa samme maade, men det gjorde de ikke. De ved knapt nok, at krig er noget galt. De lytter villigt til Kristi lære, de melder sig ind i bibelskasser i tusindvis, og de gaar ind i den kristne kirke i hundredevis.

Naar var der vel en tid, da lederne for en nation paa over 400 millioner, en fjerdedel af menneskeheden, efter 4,000 Aars forberedelse og efter 4,000 Aars missionsarbejde, var saa modtagelig for Kristi evangelium som Kina idag? Vil I, at vi skal drage os tilbage eller svække vor arbejdsstyrke nu? Dørene staar paa vid gab, men anledningen kan gaa forbi.—"Kirke og Folk."

Mit syn paa og mit standpunkt i den nuværende foreningsbevægelse.

Foreningssagen er ligesaa gammel, iblandt vort folk, som den norske lutherske kirkes historie i dette land. Der har været **tænkt** og **talt** foreningsag de sidste 70 aar. Lige fra begyndelsen, blev der strid og ribninger, i det kirkelige arbejde herover. Partidannelser og førmeninger har gjort sig gjældende, mere og mindre, hele tiden. Paa den anden side har det været **følt**, **tænkt** og **talt**, som noget der ikke burde finde sted. Det har været syndens følger, og har avlet synd og strid i det uendelige. Derfor har der været begyndelser her og der, til de forskjellige tider, at faa samarbejde og foreninger istand. Gauges Synode har været med i denne bevægelse i lange tider. Vi har sørget over kirkens strid og splid, og vi har været med at læge skaden. Ti aar siden tog Gauges Synode **initiativet** til den nuværende foreningsbevægelse. Mærk, det var Gauges Synode, som **samfund**, der begyndte dette foreningsarbejde. Det er vor ære; men blir ogsaa vort ansvar. Vi saa og mærket, baade kræfter og midler ofredes i denne broderkrig og samfundskamp.

Alle erkjender disse ting, som ikke er blit partibland. Splid svækker og enighed gjør stærk, erkjendes paa alle livets forskjellige omraader, ikke mindst det kirkelige. Saa rakte vi da broderhaand ud til de andre samfund, med bøn om samarbejde og kirkelig forening. Men mærk, som før sagt, **det** blir Gauges Synodes ubiisnkelige ære, men ogsaa Gauges Synodes store ansvar, i denne sag. Det var Gauges Synodes delegerede forsamling, som handlet slig.

Vi erkjender alle, at strid og ribninger i det kirkelige arbejde er synd. Vi erkjender og ser at samfundsgreender og partisind kun kan able had og strid og misundelse iblandt os. Hvem kjender ikke opsplittede nabolag og broderliv i vore settementer? Dødeligt had endog, som en frugt af en slig syndig kirkestrid. Ingen tør negte slige

ting, som absolutte fjendsgjerninger. Er det ikke paa tid, vi rydder slige ting af veien, som kan able slige ting, og kun kan able slige tilstande? Med slige ting for øie, under ansvar for Gud, med suk og bøn, optog vi foreningssagen paa vort kirkelige program. Det var gudfrygtige folk, som handlet slig. Der har været bedet bønner i disse 10 aar, for denne sag. Husk dette brødre og søstre! Vi troede, som troende, bedende sjæle at Gud indgav i os denne skjønne tanke. Gud, som fredens Gud, indgav os denne herlige skjønne tanke: "en enig og arbejdende norsk luthersk kirke i dette land." Eller kanste det hele var et "fata morgana?" Hvem tør tro eller sige noget lignende? Nei, Gud er "attaaat" i denne sag.

Men endda synger mange verset: "Lad os ei i denne sag forhaste." Hvis strid og liv er synd og kun kan able det, som ondt er. Derimod fred og enighed gjør stærk og spreder lys og glæde, i vort kirkelige arbejde,—er der saa mening i den tanke,—"Lad os vente." Skal vi vente i det uendelige med at rydde bort synd og elendighed? Ja, fjerner de aarsager og forhold, som har avfødt en slig sørgelig frugt. Og efter 10 aars arbejde, burde nu ingen tale om forhastelse, uden dem, som principielt er imod forening for enhver pris.

Den norske kirke valgte 15 af sine bedste og dygtigste mænd til dette foreningsarbejde. Det var alle ældre og gudfrygtige kirkemænd, som i ærbødighed respekterede det kirkearbejde, som var nedlagt i de forskjellige samfund, i de svundne aar. Kirkens ve og vel laa dem paa hjerte. De tænkte paa kirkens store og vanskelige opgaver i fremtiden. Slige mænd, med bøn til Gud, under tungt ansvar, arbeidet i 10 lange aar. Skulde vi ikke vente herlige resultater? Vi blev ikke skuffet. Kirkesløkkerne kaldte folk sammen til takkegudstjenester her og der. Folk takket og sang. Mange glædestaarer randt stille ned over det surede kind. Du skulde vi da endelig faa fred i kirken. Du skal vi da endelig faa families under fælles tag at dyrke vor Gud. Jeg spør enhver ærlig sjæl: Var det

hele kun et spillægteri? Var det bare en illusion? Nei, og atter nei! Mange bøtter var opjendte i disse 10 aar. Mange stille sulke steg op for naadens trone. Da budskabet kom fra Madison, blev der jubel og sang. Var det bare verden, som sang? Tro det, hvem som kan!

Men nu blev der liv i leiren. "Ubibelsk og ulutherisk og falsk grund," lød raabet gennem leiren. Disse 15 dygtigste og lærdeste mænd kirken eiet, kunde altsaa ikke se det ulutheriske og ubibelske i disse lange aar. Kunde de ikke sit nye testamente, eller kjendte de ikke de lutheriske begreber? Hvem kan svare? Det er tragisk-komisk at være vidne til dette opstyr. Det lyder næsten, som barnagtig spøg. Og dog raaber endel, med fuldt alvor, og mange naive tror disse bestyrdninger og ubroderlige og ukristelige domme. Ere være de mænd, som i 10 aar arbejdet for at læge kirkenes brøst! Vi lagde arbeidet i disse mænds hænder. Vi støt paa disse mænds kristendom og grundige arbejdsdygghed. Vi modtog deres arbejde aar efter aar. Vi bad dem fortsætte i Guds navn. Vi nedbad over dem Guds velsignelse i arbeidet. Vi takket Gud endog, som lod gjerningen lykkes saa vel. Mente vi det ikke? Var det bare tomme fraser og gjøglespil, i alle disse aar? Vi gyser næsten ved tanken og blir alvorlig sjemt. Jeg for en, gjorde alt dette i fuldt alvor og med bøn til Gud. Det glædet min sjæl, hver gang det gled et stykke fremad. Hundrede siger det samme, og takker sin Gud for resultatet. Nu raaber en del: "Ubibelsk, ulutherisk, lad os ei forhaste." Hvad siger du, min kjære læser? Forstaar du opgaven, føler du ansvaret for Gud og kirkenes fremtid?

Siger Gauges Synode nu nei til hele foreningsbevægelsen, maa vi forkaste de mænds arbejde, vi før har antaget. Vi maa tilbagefalde det hele..

Jeg hører at paaista, det vilde bli et hylleri, uden fideistykke i den norske lutheriske kirkes historie i dette land. Er vi færdig at godkjende et slikt abespil? Saa vi mod, for Gud og mennesker, at bli jullet i et slikt lys?

Nu for du vælge, min kjære læser, hvilken vei du vil vælge! Dette gjælder sagen i sin almindelighed.

Lad os kaste et blik paa fortrin og farer. At megen tid, kraft og midler gaar absolut spildt i denne kappestrid, tør vel ingen benægte. Endog de bitreste modstandere af al forening erkjender dette. "Der kunde raades bod paa meget i det ydre," siger man, "men disse ting skulde ingen rolle spille i vort kirkelige arbejde," siger man os. Nu vel, det lyder vakkert paa prænt! Men, kjære folk, Gauges Synode er nu kommet til det punkt, at disse ting trykker os adskilligt nu. Jeg tænker vi faar være snild, at tage lidt mere hensyn til de finansielle spørgsmål, i fremtiden. Vi føler nogen hver af os, lidt af den kulde og mobvilje, naar de finansielle byrder skal bæres. Pengespørgsmaalet har været, er og vil bli en vigtig faktor i det kirkelige arbejde. Lad os aldrig glemme disse ting.

Det skal slaas fast som uroffelige fakta, at tid, kræfter og midler kunde spares, om vi fik forening. Og vore dyre midler kunde bedre anvendes og bruges til større gavn, om vi fik sammenslutning. Tænk paa hedningemissionen, indremissionen, kirkeskoler, barmhjertighedsanstalter og mange institutioner i kirken; tal med vore indremissionsprester og arbejdere paa vidderne; se paa de mange kirkehus og modaltene i vore norske settementer; se paa de opsplittede nabolag; daarlig betjening; ikke noget ungdomsarbejde; ingen søndagsskole og kanske liden norsk religionsundervisning, bare fordi menighederne var smaa og fattige og nabolaget splittet. Folket bærer tunge byrder. Arbejderne slider sig ud i dette lav. Kirkenes arbejde kan uhmelig varetages, som det bør. Og børn og ungdom faar ikke den tilbørlige undervisning og udrustning, som fremtiden absolut kræver.

Jeg spørger, hvem tør negte disse kjendsgjerninger? Vi har tre store problemer, som maa løses. Først børnenes og ungdommens undervisning i de bibelske og lutheriske sandheder.

Andet, den høire, kristelige uddannelse i og af vore egne kirkeskoler.

Tredie, spørgsmaalet om overgangen fra norst til engelsk. Vi kan nu og vende det som vi vil, det spørgsmaal maa løses. Vi staar midt oppe i overgangsperioden. Børn døbes, ungdommen undervises og konfirmeres i det engelske sprog. Blandede egteskaber finder sted iblandt os. Brugen af det engelske sprog i vore kirker maa finde sted. Hvem tør negte, at arbeidet ikke kunde drives bedre i fællesskole og samarbeide. Det koster næsten lidt forjagelse at pege paa slige simple og fundamentale kjendsgjerninger.

Tænk saa paa al den uhygge og strid og splid i vore nabolag, just af samme aarsag. Kom en prest eller lægmand rundt for at samle folk om Guds ord, saa blev forsamlingerne smaa. Størsteparten sad pent hjemme. "Svorför?" spør man. Jo, han var ikke en af vore. Og slige stranker skal vi opretholde i fremtiden, som kun kan afføde slige fortvilede tilstande! Er det ikke paa høi tid at slige mure og skillevægge brydes ned? Verden ser med foragt paa slige tilstande, og vore egne børn spredes i alle retninger og havner tilslut i de reformerte kirkesamfund.

Naar vi tænker paa den lutheriske kirkes herlige skatte i ord og sakramenter, i forkyndelse og lære og salmeskat, da har vi grund at takke Gud. Men her ligger ogsaa kirkes store og herlige maal i dette land. Ser kan vi løfte arven høit; men i fællesskab. "United we stand, divided we fall," sagde hine fædre. Gud la gjerningen lyfkes!

Vi kom jo fra det samme kristelige moder-skjød, døbt kanske i det samme vand, undervist paa den samme skolebænk, knælet ved det samme alter, den samme bibel, en fælles barnelærdom. Paa den samme kristelige og kristelige tro er vi oplært, den samme salighedsvei gaar vi, mod det samme maal. Altsaa alt det væsentlige og fundamentale binder os sammen og forener os. Det som skiller er ubesentlig og af mindre betydning. Sør kirkesaderens ord: "I det væsentlige og

fundamentale, enighed, i det tvilsomme, fordragelighed, og i alt kjærlighed."

Smaating, som ingen verdens betydning har, hverken i tro, lære eller liv,—skal disse ting stille os i fremtiden?

"Men, siger nogle, gaar vi sammen, dør vi." Er det samfundets størrelse det kommer an paa? Et stort samfund dør, og et lidet, bare aandeligt liv. Dette er en grundfalsk slutning. Livets erfaring lærer os det. Vi tror ogsaa at sandhed skal seire over Løgn, og at livet reagerer mod døden. Naar Guds ord læres purt og rent og sakramenterne forvaltes ret, og Guds folk lever, som det sømmer sig kristne, da overlader vi sagen i Guds haand. Guds gjerning fremmes i smaa som i store samfund. De mange ting, som befrægtes i fremtiden er næsten latterlige. Hvad fremtiden bringer i sit skjød, ved ingen af os. Den sag lægger vi trostlig i Guds haand. Vi leder ikke efter spørgsmål paa lys dag. Min sag blir at gjøre Guds vilje idag; men fremtiden blir Guds sag at bestemme. Det som er usundt og galt vil dø af sig selv. Guds liv og det, som bringer Gud ære, vil fremmes og vokse. Vi tror, Gud selv staar tilrørs og styrer kirkeskibet i fremtiden, som han gjorde det i tusind aar.

Dette er nu min personlige mening om denne sag og skal være mit standpunkt i denne bevægelse. Dette er og blir mit sidste ord i "Budbæreren" spalter om denne sag.

Jeg vil slutte mit indlæg med to kjendte udtalelser: "Er denne gjerning af mennesker, vil den dø af sig selv. Er den derimod af ud, nytter det ikke at strjde imod den." Og med de gamle latinske ord: "Magna est veritas, et prevalebit."

Saa en hilsen til "Budbæreren" læsere og et varmt ønske om foreningssagens fremme iblandt os.

Broderligst, —D. M. D. Wee,
Pierpont, S. D.

Hvori kan feilen bestaa?

Med dette spørgsmaal i mine tanker vil jeg faa lov til at sige et par ord til mine kjære venner og samfundsjølf.

I Januar havde vi som board of trustees møde i Red Wing for at overse og overveie vore financer. Ved at se paa listerne hos vor kassjerer over dem som staaar tilbage i at gjøre sin pligt ved at indbetale, hvad de er ilignet af vort samfunds embedsmænd for at tage sin del i at betale den gamle gjæld og de løbende udgifter, saa vi kan holde vore kjære laareanstalter gaaende uden at stifte mere gjæld for hvert aar,—er det nok til at sætte hvem som helst i stor forlagthed, og derfor spørger vi: hvori kan feilen bestaa? Jeg vil ikke tænke om vort kjære samfundsjølf, at de er uærlige eller ligegyldige i at opfylde sine pligter, og især i det kirkelige, som jeg faar tro ligger de fleste af vore troessjøffende alvorligt paa hjerte; ikke heller tror jeg, at det kommer af forretningsudhygtighed. Enhver ved jo, at forsømmelighed ikke kan gaa svært længe, thi om en ikke tager vare paa sine egne sager selv, er der ingen anden som gjør det. Jeg vil faa lov til i al broderlighed at paaminde vennerne om de bestemmelser som blev fattet paa vort sidste afholdte aarsmøde, nemlig: "Alt der foretages en almindelig pengeindsamling med det maal for øie, at Sauge's Synode kan fejre reformationens fire hundrede aarsfest i 1917 som et gjældfrit samfund."

Skal dette udføres, er det paatide at begynde. Nu, saa tænkte jeg, at det vilde være forstandigt at benytte anledningen, naar den bydes. Og jeg tror absolut, vi har bedre anledning iaar end som vi maasse kan faa igjen paa mange aar, thi vi fik jo en udmærket god avling i det hele taget. Dertil kommer ogsaa, at vi har en meget interessant og vigtig sag at ivaretage just nu, nemlig foreningsagen, og da ved vi, at der er en betingelse som maa opfyldes for alle konfererende samfund før forening kan ske, og dette er at være gjældfri. Det vilde være en herlig og en overmaade hyggelig og nyttig

ting enten saa det bliver forening eller ikke, thi da kunde vi alle se fremtiden imøde med haab. En ting til vil jeg faa lov til at nævne—med hensyn til vore skoler. Det glæder mig meget at se saa mange af vore menighedsjølf erklære at ville have vort Zewell College fremdeles gaaende, og jeg er ogsaa med dem; men da maa vi ogsaa være villige til at erklære, at vi vil være med at give dem det fornødne ophold. w

Da jeg var i Red Wing havde jeg den store fornøjelse at besøge vor kjære skole der, og det glædet mit hjerte at se saa mange kjække gutter komme op til morgenandagten. Jeg blev fortalt, at en stor del er kristelig-sindede gutter. Dette glædet mit hjerte, og jeg blev optent til lov og tak til Gud for, at han har givet os denne skole, og ikke mindst for alle de dygtige og kristelig-sindede lærere ved skolen. Lad os tage vare paa den, og benytte den til Guds riges fremme paa jorden, saa at vi kan faa vore børn opdraget i Guds kundskab og sand Gudsfrugt. Skal Guds kirke have fremgang maa de unge træde ind i vidue- og arbejdsrækkerne, naar de gamle træder af.

Saa, hvad bedre rigdom kan vi forskaffe vore børn end den, som Jesus sagde vi skulde søge først, og da skal alle andre ting tillægges os; eller hvad gærner det et menneske om han vandt den ganske verden, men tager skade paa sin sjæl, eller hvad vederlag kan mennesket give for sin sjæl.

Board of trustees har bemyndiget past. J. M. Quello til at forestaa indsamlingen, og haaber vi, at alle vedkommende vil se ham den tilhørlige respekt og imødekommethed.

Eders ringe for Herrens sag,

—J. Anderson.

Første vandrer: Jeg er kommen et steds hen, hvor jeg aldrig har været før, og hvor alt forekommer mig saa fremmed, at jeg iblandt er bange, og saa er der ingen udsigt til at komme tilbage.

Anden vandrer: Hvor er du da kommen hen?

Første vandrer: Ind i alderdommen.

Kredsmodø.

Sowa Kreds af Gauges Synode afholdt sit missionsmøde i Blue Earth menighed, pastor Edm. Dueas kald, den 8de til 10de Februar 1916. Pastor N. Oerlund aabnede mødet med prædiken knyttet til Heb. 10: 19—24. Stedets præst ønskede de besøgende velkomne til Blue Earth. Det opstillede emne, Mark. 8: 31—38, indledes af pastor L. S. Anutson. Som ledetraad for samtalen fremlagdes følgende punkter:

Tema: Det rette discipelforhold.

1. Dets grund. a) Jesu stedfortrædende gjerning. b) Annammelsen—tilegnelsen af naaden.

2. Dets ytringer. a) I selvfornektelse. b) I Jesu efterfølgelse.

3. Dets løn. a) Hvad vindes her? b) Hvad faar vi hidsjet?

Disse punkter blev antaget som ledetraad for samtalen. Jesu død, hans stedfortrædende gjerning er grundbølden. Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2: 2. Mange skjønne ord blev talt om vor saligheds grund, og mange skjønne ord har været udtalt om dette herlige emne lige siden Jesu død paa korset, men hvor vanskelig det dog er for den enkelte at blive fortrolig med, at det var nødvendigt at Jesus led og døde—for mig. Skal imidlertid det rette discipelforhold komme istand, saa maa man komme til en levende erkendelse af denne sandhed: Gud søger ved sit ord og Mand at bringe hver enkelt til sandheds erkendelse. Han sendte sin Mand, den Helligaand, forat han skulde overbevise verden om synd og om retfærdighed og om dom. At blive en Jesu discipel sker ikke isjovne, ikke heller sker det som regel, saa hastig. Det tager ofte lang tid, for manges vedkommende i aarevis, og for manges vedkommende sker det desværre aldrig. Man staar den Helligaand imod, indtil man stupet lige i helvede.

Svor ofte hører man ikke udtalelser som disse: "Jeg var, desværre, 20—30—40—50

osv. aar gammel, før Gud fik gjøre mig til sin discipel."

At være en discipel er at tro paa den Herre Jesus Kristus og at have ham til sin herre og lærer. Man maa ind i den Helligaands skole og lade sig føre og lede af ham. Vi maa lære at kjende Herrens vei i ordet og følge den. Det rette discipelforhold blev ved dette møde noksaa alsidigt behandlet, blandt andet blev de ældres forhold som ledere og forstandere i Guds menighed betonet. En del kan være saa uforstandige, at de venter voksen mands arbejde af en abc discipel. Det lille nyfødte, eller kanske endnu ikke fødte barn, skal frem og holde tale. Paa dette omraade kan man have godt af at lære en lekse eller to af S. N. Gauge og de gamle haugianere. Disse oplystet og ydmyge disciple gif meget forsigtig frem. De vilde have befæstede hjæle, og kun saadanne, saavidt det stod til, dem at bedømme, med i den offentlige vidnefare. Et barn i Kristus blev gjerne bedt om at læse tilbords, hvor en liden vennekreds var samlet, og naar saa barnet voksede og blev mere styrket i naaden, saa det ligesom blev istand til at staa paa egne ben, saa blev en saadan gjerne opmuntret til at være med og bede en ensfoldig bøn i en større forsamling. Og saa, om han viste de rette ombendelsens frugter og havde gabe dertil, kunde han ogsaa anmodes om at tale nogle ord i en forsamling. Og viste det sig fremdeles, at han havde en ret forstaaelse og grund i Guds ord, at han voksede i erkendelsen baade af synd og naade, var ydmyg og ringe i sine egne øine, saa fik han gjerne saa uventet opmuntring til at gaa ud i videre kredse og tale med folk om det ene fornødne. At under de ældstes tilsyn og ledelse. Den, der vilde gaa sine egne veje, advarede imod.

Lønnen blev ikke heller glemt. Her delagtiggjøres disciplene i mange herlige goder, saasom: syndernes forladelse, liv og salighed, fred med Gud, en god samvittighed, osv. Og hidsjet den uforfræntelige arv, den uforvisnelige krone, den evige salighed.

Følgende præster var tilstede, nogle under hele mødet, andre kun en del af tiden: S. D. Seidal, Paulsrud, Spande, Knutson, Oferlund, Duea og undertegnede. Emisær Ryg tilligemed flere lægbrødre deltog flittig i samtalen. Vi havde et godt møde. Maa Herren velsigne den udsaaede sæd! Stedets præst takkede alle som havde båret tilstede for besøget, men særlig vilde han sige tak til Seidal, fordi han modtog indbydelsen til at holde møde i Blue Earth, saavel som for hans vidnesbyrd. Han vilde ogsaa særlig takke pastorerne Knutson, Paulsrud og Oferlund for det velsignede vidnesbyrd de havde aflagt. Ja, tak til Blue Earth menighed for hyggeligt samvær. Tak, alle som indbød mig til eders hyggelige hjem. Tiden tillod ikke at efterkomme alles ønske, men indbydelsen var derfor ikke mindre hjærkommen. Herren velsigne eder alle for al velvilje!

—G. D. Olson, sekretær.

Kredsmøde.

Mayville freds aarsmøde i Sharon, N. D., pastor S. Langehaugs kald, var et hyggeligt og godt møde. 10 præster og mange lægbrødre var tilstede, saa der manglede ikke kræfter. Der var flittig deltagelse baade i forretningerne og samtalen over det religiøse emne.

Pastor D. J. Malfewick holdt aabningsprædiken.

Sessions tiden bestemtes som følger:

Bønne møderne 9:30—10, ledede af past. S. Moe.

Forhandlinger og samtale, 10—12 og 1:30—4.

Formanden læste sin indberetning, hvilken modtoges og overlodes til en komite til gennemgaaelse.

Til nominationskomite valgtes pastorerne D. J. Malfewick, J. G. Johanson og hr. John Johnson.

Følgende embedsmænd valgtes:

Viceformand, past. S. Langehaug.

Sekretær, past. D. J. Nesheim.

Kasserer, hr. L. J. Gagen.

2 medlemmer i bestyrelsen: A. Stenberg og S. Solberg.

Revisionskomite: D. J. Nesheim, N. J. Løhre og E. D. Munkvold.

Kassererens rapport antoges.

Komite til at gennemgaa formandens indberetning: Pastor S. Langehaug, hr. J. Finseth, hr. J. Lee.

Følgende forslag antoges:

1. At fredsens sekretær paalægges at sende The Canadian Pacific Ry. en takke-skrivelse fordi den gav pastor B. Anderson fri reise til samfundets aarsmøde i Grand Forks 1915.

2. At fredsens ligningskomites reiseudgifter til aarsmødet betales af fredsen.

3. At formanden og sekretæren sender en kondolenceskrivelse til mrs. M. G. San-son og børn.

4. At fredsen driver lønnet lægmands-virksomhed.

5. At emisseren lønnes med \$25.00 og reiseudgifter. Der som en broder tages med betaler fredsen hans reiseudgifter.

6. At menighederne gives anledning at indsende til fredsens bestyrelse deres ønske om person og tid for emisær virksomheden og at bestyrelsen anmodes om at tage tilbørlig hensyn til samme.—N. J. Løhre, E. D. Munkvold.

7. At fredsen bemyndiger sin kasserer til at kjøbe en protokol for ligningskomiteen og at saa mange af de forudgaaende rapporter som mulig indskrives i samme.

8. At fredsen staar ved samme lønninger som sidste aar for formand, sekretær og kasserer.

9. At offer optages til kredskassen, naar emisseren besøger kaldet.

10. (a) Ligningskomiteen iligner den af Board of trustees paa Mayville freds bestenite sum, paa de menigheder i fredsen, der tilhører synoden. (b) At kredsmødet bemyndiger sin ligningskomite til at anmode frimenighederne i fredsen om at de vil være saa venlige at komme kredskassen ihu med en sum, som komiteen nærmere maatte be-

fiennene. (c) Den sum som derved kommer ind benyttes til at betale kredsjens gjæld til samfundet. (d) Egningslisten over dette beløb sendes ikke til synodens kassierer.—D. S. Malkewick. N. S. Lohre.

11. At kredsen sender \$25.00 af den ved "Ny. passjes" besparede sum til samfundskassen.

12. At missionær Landahl indbydes til at besøge kredsen.

13. At der i kredsen dette aar gjøres et forslag med besjelsvirksomhed.

14. At bestemmelsen med hensyn til offer ved disse gudstjenester overlades til de enkelte menigheder.

15. At menighederne ved disse anledninger anmodes om at erindre kredsskassen.

16. At kredsen holder et møde gennem aarets løb for at samtale om foreningsagen.

17. At dersom bestyrelsen ingen indbydelse faar, bemyndiges den til at arrangere i Fargo, om muligt før jul.

18. At et fuldigt referat af aarsmødet sendes til "Buddbæreren".

Indstilling fra komiteen til at gennemgaa formandens indberetning, som antaget.

1. Vi udtaler vor tak til Gud for den rige anledning han har givet præst og lægmand til at virke baade privat og offentlig i det bundne aar.

2. Med hensyn til formandens udtalelse om besjelsvirksomhed foreslaar komiteen:

(a) At kredsmødet tilstemmer den tanke og anbefaler samme til de enkelte menigheder og at præsternes reiseudgifter bestrides af menighederne.

(b) At kredsmødet opmuntrer lægbrødre til flittig at besøge hverandre til menighedernes opbyggelse omkring Guds ord.

3. (a) At kredsen bestemmer 8 maaneders emisjærvirksomhed for kommende aar.

(b) At emisjærerne lønnes med \$25.00 og reiseudgifter, naar de reiser alene.

(c) Forsøbrigt henvises denne sag til

4. Kredsen anmoder ungdomsforbundet, kredsbestyrelsen.

om at tage under overvejelse om det ikke vilde tjene arbeidet at dele forbundet i to di-

strikter, 1 nord og 1 syd, dog saa at begge distrikter drives under en bestyrelse.

5. (a) At et forslag gjøres for at danne en kvartet, hvis medlemmer skal være fæstet til at vidne om synd og naade, til at reise i kredsen og at en dirigent vælges ved dette møde. (b) Paa ethvert sted de besøges optages offer til dækkelse af deres reiseudgifter.

6. At kredsen anmoder hver af sine menigheder at optage et offer til pensionsfondet.

7. At kredsen tager under overvejelse hvad som kan gjøres for at indsamle det resterende af samfundsgjæld, professjorløn og løbende udgifter i Mayville kreds.

Se beslutning No. 10 ovenfor.

8. At kredsjens aarsmøde sender pastor B. Anderson en hilsen og takker ham, fordi han efterkom kredsjens anmodning om at komme til samfundets aarsmøde i Grand Forks, samt ønsker ham Guds naade og fred i hans alderdoms dage.

Indstilling fra kredsbestyrelsen.—Pastor A. Langehaug. S. Finseth. S. Lee.

Kredsbestyrelsen enedes om følgende:

1. At 7 emisjærer kaldes for en tid af ca. 8 maaneder.

2. At D. S. Nesheim anmodes om at danne en kvartet for at reise omkring i Mayville kreds. Helt en mandskvartet.

3. At kredsen holder et møde i foreningsagen en gang i Januar.

Pastor S. Teleen, D. D., holdt et foredrag om Muhamedanermissionen fredag kl. 1. Offer optoges for denne mission.

Pastor S. Lasjeon holdt foredrag om religions- og søndagsskolen Søndag kl. 2.

Da kredsen sidste aar havde fri lægmandsvirksomhed og ingen bestemt rapport forelaa, gaves anledning at rapportere jorden man stemte over punkt 3. Resultatet af stemmegivningen blev som ovenfor nævnt.

Undertegnede indledede det religiøse samtaleemne, Lukas 10, 38—42, og opstillede følgende punkter, hvilke antoges som ledetråd for samtalen:

"Det ene fornuddne."

1. Hvad det er.
2. Hvorledes det bindes.
3. Hvorledes det bevares.

En ting har jeg begjæret af Herren, det tragter jeg efter, at jeg maa bo i Herrens hus alle mit livs dage forat skue Herrens liflighed og grunde i hans tempel. Sal. 27, 4.

Fremfor alle andre ting David maatte ha ønsket eller begjæret, er denne den mest fremtrædende. Hans ønske er at faa bo i Herrens hus, hvor han kan faa skue hans liflighed og hvor han kan faa grunde eller skue ind i Herrens raad og vilje. Dette er enhver sand kristens ønske og bøn; thi det er ham om at gjøre stedse at komme Herren nærmere og faa lære af ham hvad som er hans behagelige villie. Han vil gjerne faa sidde ved Jesu fødder og lære af ham. Det er dog ofte travelt i denne verden. Her er saa meget at varetage. Det ene nødvendige er dog ikke travelt i varetagelsen af de mange ting.

Martha mente det vel; hun vilde ogsaa tjene Jesus og gjorde sig megen møie med at berede ham et godt maaltid og en god underholdning. Hun blev dog træt i dette sit stræb. Ved synet af sin søsters ligegyldighed for hendes daværende interesse føler hun maasse end mere denne sin træthed. Idet hun da vender sig til Jesus med sin bemærkning faar hun dog et uventet svar. "Martha, Martha, du gjør dig bekymring og uro om mange ting. Men Et er fornødent."

Jesus siger paa et andet sted: "Søger først Guds rige og hans retfærdighed, saa skal alle disse ting tillægges eder." Først og fremst gjælder det Guds rige, Guds retfærdighed. Det er ved Jesu fødder dette læres. Des nærmere man kommer ham, des mere faar man se af hans lære. Man maa sætte tilside de mange ting den stund man lærer af Jesus. Dog kan vel her gives anledning for Hjørheder. To kunne nævnes. Den ene at man har det travelt med mange ting, saa man derved taber velsignelsen og den anden at man intet vil gjøre. Troeslivet næres ved det at man sidder ved Jesu

fødder og lytter til hans ord, men man maa ogsaa varetage det timelige. I forbindelse med disse tanker kunde vel gives anledning at sige meget, men spørgsmaalet er nu for det første: Hvad er det ene fornødne? Vi mærker at Jesus saa ofte peger paa troeslivet eller forbindelsen, enheden mellem ham og hans disciple. Dette er det fornødfede forhold mellem ham og de som tror paa ham. Er vi villig ubetinget at lære af ham? Har vi tid til at være stille for hans røst? Her gives anledning til valg, og det er der ved det ene bindes og kommer til sin ret, naar man vælger den gode del. Guds rige og Guds retfærdighed søges først. Først sjælens vel; først den enkeltes egen sjæls frelse, saa andres. Først det aandelige, saa det timelige. Des nærmere man forenes med Gud i Kristus Jesus, des mere lærer man ogsaa at kaste al sin omjörg paa ham. Har man lært dette, er det ogsaa om at gjøre at bli bevaret i dette samfund indtil enden. Huset stod aabent for Jesus. Han var en velkommen gjæst hos disse søfende, hvilken tid han kom, og han stansede ofte der. Saa i ethvert hjem, hvor døren er aaben for Jesus. Han kommer ofte med sin velsignelse. Han kommer ind i hjertet og bor der med sin naade. For at bevares er det nødvendigt, at man villigt lytter til Herrens ord, naar han taler. At man i ensfoldig barnetro hviler i Jesu Hjørlighed. Naar Guds aand have den fornødfede plads i hjertet forøges nok trangten for mere af hans lære. Og des mere man faar lære af den Herre Jesus, des mere forøges Hjørligheden til ham.

"Herre, her er godt at være", sagde Peter paa forklarelsens bjerg. Det er godt at have Jesus til gjæst. Det er godt at sidde ved Jesu fødder og lære af ham. Der blir man velsignet med salige følelser; der vinder man mod og styrke til at virke for Gud i hans rige; der næres og styrkes troeslivet. Den som har Jesus og hans retfærdighed eier en skat som ingen kan tage fra ham.

Søndag formiddag prædikede pastor G. Moe og offer optoges til fredskassen.

Efter midtag samledes man til en kort

høneftund, hvorpaa pastor J. Dassefon holdt foredrag over søndags- og religionskolen. Derefter fortsattes med samtale over dette emne.

Om aftenen afslagdes flere korte vidnesbyrd.

Idet man saa skiltes, sagde man: "Det var et godt møde."

—D. S. Mesheim, sekretær.

Jeg er saa glad for jeg er frelst og fri.

Mel.: Høi i det fjerne vest.

Jeg er saa glad, fordi at jeg er frelst og fri,
For at min Frelser taget har min synd og
fram paa sig

Og kjøbt mig til sit himmerig!

Han og mig lobet har, der hjemme hos sin
Far

I himmelen engang jeg faar en krone un-
derbar,

Med demantglans saa straaleklar!

Nor: Jeg synger nu saa glad fordi,

At jeg i Kristus er frelst og fri

Fra synden, dommen og dødens magt;

Det er beseglet med blodets pagt!

Jeg var i synden død, men kjendte ei min
nød;—

Skjønt ifra Herren: "Varn, vend om—" der
tidt i sjælen lød—

Thi synden jeg ei helt fortrød.

Dog havde jeg ei fred; to magter om mig
stred,

Og dette mere klart mig blev, som aarene
de gled,

Det fulgte mig fra sted til sted.

Jeg havde lært af mor at agte Herrens ord,
Og bedstefar formanet tidt: "Min gut,
naar du blir stor,

Da glem det aldrig her paa jord;

Det morfar dig har lært—o, hold det dyrt
og kjær,

Og lad det aldrig synes dig for træfomt
eller svært,—

Deri er himlen dig befkjært!"

Den tanke fulgte mig fremover livets vei,
Skjønt til min mors og morfars raad jeg
længe sagde "nei"—

Min barndoms Gud jeg søgte ei.

Dog Herren var mig god, hans Mand mig
ei forlod,

Men fulgte og fik føre mig tilsidst til korsets
fod,

Gvor jeg fik fred i Jesu blod.

Et lys hin nat jeg saa, da jeg ved korset laa;
I straaleglans Guds kjære Søn med torne-
krone paa,

Jeg for mit blif i natten saa.

Nu Jesus er min trøst foruden svig og brøst;
Af kjærlighed sit hjerteblod for mig han har
udøst;

Og jeg er frelst og igjenløst!

Nu verdens haan og spot jeg agter kun for
smaat;

Jeg iler paa den trygge vei hjemad til him-
lens flod,

Og i min Gud jeg har det godt!

Jeg bor nu ikke mer i trællehuset her;

Thi jeg den "frie kvindes søn" i Kristus ble-
vet er,

Min ret i Far sit hus jeg fer.

—G. S. Malsbue.

Et spørgsmaal.

Naar et menneske blir baft og kommer til
liv i Gud, saa faar han had og affky til al
den synd, som han før bifaldt og elskede.
Saa falder det af sig selv, at han vil lære og
formane sine børn, at de ogsaa maa fly og
fky synden, for eks. shows, teatre eller andre
letjindige forestillinger som er noksaa tilta-
lende for det kjødelige sind. Saa svarer vo-
re børn, at de kan ikke tro, at saadant kan
være synd, da de ser at presterne gaar og
deltager i saadant. Her er den, som er blit
nidkjær over synden, raadsvild. Hvad skal
man svare sine børn i saadanne tilfælde?
Og hvorfor kan ikke vore professorer og pre-
ster holde sine foredrag i kirkerne istedetfor
at gaa paa operahusene eller teatrene og

hallerne? At være med at oppeholde saadant for troende kirkefolk synes jeg er baade synd og skam?—En abonnent.

♦♦♦♦

Saa, det er det, som er saa fornødent, at alle kristne og især præster og lærere ikke stikker sig lig verden. Teatergalskaben ligesom danssegalskaben gaar jo snart over alle grænser. En masse af menneskene ved nu snart intet andet af end at "sætte sig ned at æde og drikke og staa op at lege." Men at professorer og præster holder foredrag paa haller, naar de ikke blander sig sammen med de verdslige mennesker og deres kun- de vel ikke være saameget at udsætte paa. Det er da endelig ikke paa væggene synden og "falsk lære" hænger. Nei, det er nok paa et farligere sted.

§ "Budbæreren" No. 7, staar følgende spørgsmål: "Gvad er egentlig hovedgrunden til, at en del ikke vil have absolution i forbindelse med nadveren?"

Svar: Hovedgrunden er den, at Guds ord ikke eier nogen anden absolution, end den ene absolution, som gives i og ved forkyndelsen af evangeliet. Den, som tror syndens forladelse, er i og ved evangeliet "absolveret."

—Carl Winther.

Være en liden paamindeelse.

Nu er to maanedes gaaet forbi af dette aar, og der er tusinder som ikke endnu har indbetalt sin subscription for vore blade, "Budbæreren" og "Børnevennen" for indværende aar. Men dette er ikke alt. Der er en mængde husestaaende for tidligere aargange, saa alle disse smaa sumner lagt til sammen blir en stor sum, som saa saart kunde trænges til at drive forretningen med. Det kan ogsaa med det samme nævnes, at der er mange søndagsskoler som tager vore børneblade i pakker fra nogle saa numre op til 75, som ikke har betalt for dette aar eller for 1915, og en del er skyldig for enda flere aargange. Vil ikke præstebørnene være saa

snil og se efter, hver i sine menigheder, hvorledes det staar til med disse sager og saa det urigtige rettet med det allerførste.

Merf.

Det er menighederne i Ned Wing kreds, som skal tage notis! Hvem vil indbyde Ned Wing kreds ungdomsforbund til aarssmøde? Den rette tid for dette stævne skalde ha været forleden høst. Vi har taalmodigen ventet paa indbydelser, men nu er taalmodigheden liden, derfor disse ord. Forbundet har gjort godt arbejde. Stevnerne har været velsignede. Det vilde ikke skade om hver eneste menighed i kredsen fik besøg af ungdomsforbundet. Blev der iblandt de unge og i ungdomsarbejdet, saa skalde det gaa bedre med alt andet arbejde i kirken. Send nu indbydelse straks! Guff, stævnet maa holdes i vaar engang, og det blir aarssmøde.

—S. W. Carlsson.

Fra Arbeidsmarken

Sidste Søndag i Labor menighed, påst. Volkessmoes kald, bad alle børnene i søndagsskolen med egne ord. Vi har haft en stor vækkelse her baade blandt amerikanerne og skandinaverne og det holder fremdeles paa. Gerren har gjort store ting iblandt os og derfor er vi glade. Ved for Platte.—D. Larsson.

Paa gennemreise til sit hjem i Canada standede pastor M. J. Westphal i St. Paul nogle dage, og paa Søndag den 13de Febr. prædikede han i østre Annanuels kirke. Det var en inderlig og hjertevarm prædiken den gamle, haardt prøvede og elskelige broder gav os den dag, som længe vil mindes. En gang til siger vi Broder, tak!—S. W. C.

Præstefolkene i Lisbon, N. Dak., fik den 4de Februar et uventet besøg af sit menighedsfolk. Pastor Resheim er nemlig ogsaa sanginstruktør og medens han om aftenen

holdt paa at øve de unge i at synge, kom en hel del andre "ubed" ind og sagde de vilde ogsaa være med, saa skulde han saa stort for. Og saa blev der sang, taler og bebertning, og som gabe til pastor og mrs. Resheim bragte de besøgende en sofa og en del penge.

Lutherisk Bofmission, Bergen.

Bed branden i Bergen har Lutherisk Bofmission desværre mistet omtrent hele sit store Lager paa ca .300,000 bøker. Da det under de nuværende forhold vil ta lang tid og paaføre selskabet store udgifter atter at faa trykt de mange forskjellige bøker, er et hvert bidrag særdeles velkomment.

Bekjendtgjørelse.

Følge indbydelse fra Trefoldigheds menighed i Mankato, pastor Henry L. Rojs kald vil den sydvestlige Minnesota fælles indremissionsforening afholde et møde der, om Gud vil, den 3dje—5te Mars 1916. Mødet begynder med prædiken om aftenen den 2den Mars. Tema: Joh. Nab. 3: 14—22.

—Andrew Johnson.

—Jacob S. Wik.

✠✠✠

Syd Dakota kreds afholder kredsømøde i Ebenezer menighed, Douglas Co., S. Dak., M. B. Loffesmoes kald, den 14—16de Marts. Tema for samtale: Nab. 3, 1—6. Skjds vil møde de tilreisende i Corsica dagen før mødet.

—J. J. Skarpsnes, form.

—M. B. Loffesmo, sekr.

✠✠✠

Red Wing kreds holder vintermøde Gauges menighed, Kenyon, Minn., den 14de—16de Mars 1916. Mødet begynder Tirsdag formiddag kl. 10 med prædiken af pastor J. W. Carlsson af St. Paul. Samtaleemnet, Markus 4: 3—12, indledes af pastor D. L. Borgen. Folket i Kenyon og omegn især bedes venligst om at indrette sig saa, at de besøger dette møde. Ved om Herrens velsignelse over det. Tilreisende mødes i Ken-

yon dagen forud. Alle besøgende bør melde sig til M. Anonby, Kenyon, Minn.

—Edward Johnson, form.

—J. J. Dahle, sekr.

✠✠✠

Turtle Mountain kreds af S. S. afholder, om Gud vil, et kredsømøde i Emanuels menighed, past. D. S. Elstads kald, 14—16de Marts. Samtaleemne: Matt. 13, 44—50. Skjds vil møde de besøgende dagen forud i Minne aukon, Maddock og Harlow. Mange besøgende ønskes. —Theo. J. Lund, form.

—D. S. Elstad, sekr.

✠✠✠

Om Gud vil holder Mayville kreds møde med kirkeindvielse i Mayville, past. J. S. Ga.vorsons kald, den 16de til 19de Mars. Kom mange og kom med bøn.

—D. J. Sesheim.

—G. Moe,

✠✠✠

Red Riverdalens indremissionsforening har møde i østre Marsh River menighed, pastor N. Goufoms kald, Galtstad, Minn., fra 7de til 9de Mars. Tema: Es. 53: 1—7. Skjds møder i Galtstad.

—E. S. Malgaard.

—B. B. Nornefs.

✠✠✠

Indremissionsbestyrelsen indkaldes til bestyrelsesmøde den 8de og 9de Mars. Der som nogen skulde ha nogen speciel sag, som man gjerne vilde gjøre bestyrelsen opmærksom paa, da behøves man at melde samme enten til undertegnede eller bestyrelsens sekretær, pastor J. N. Bakstad, Morristonville, Wis. Paa bestyrelsens begne,

—L. J. Oppedahl.

✠✠✠

Paa indbydelse fra Green Lake menighed, pastor J. A. Johansons kald, Kandiyohi co., Minn., holder Madison kreds et kredsømøde derveds fra den 21de til 23de Mars. Samtaleemnet bliver Luk. 19: 1—10. Alle tilreisende maa tage af i Spicer, og skjds vil møde dem der dagen før mødet. Mødet begynder med gudstjeneste kl. 10:30 form. Nævnte menighed indbød til kredsømøde afvigte høst, men grundet paa omstændigheder

blev den skuffet. Det er derfor at haabe, at ret mange nu vil komme til mødet, og komme med bøn om "strømme af naade", saa skal velsignelsen ikke udeblive, thi Herrens løfter er trofaste og sande.

—L. J. Oppedahl.

—M. Gaugland.

♦♦♦

Midtre Iowa indremissionsforening af holder møde i Badger, Ia., past. Jensen kald, fra 7de til 9de Mars. Samtaleemne: Joh. 3: 14—21. Under mødet vil offer blive optaget til jødemissionen. Ligeledes afholder samme forening møde i Eagle Grove, past. Odales kald den 14de til 16de Mars. Samtaleemne: Rom. 5: 1—6. Past. L. J. Knutson indleder. Alle præster og lægfolk er hjertelig indbudte til disse møder.

—Ole N. Byro,

—A. D. Roe.

♦♦♦

Ungdomsstevne.

Stevner er her mange af nuortiden; stevner af alle slags. Nogle store, andre små; nogle til det gode, andre til det onde. Det sidste og største af alle stevner blir det som bibelen taler om, som er opfyldelsen af den sidste profeti. Det blir et stevne til stor glæde og fryd for alle Guds børn, men til ufattelig sorg for alle uomvendte.

Som bekjendtgjort i sidste nummer af "Budbæreren" vil Gauges Synodes ungdomsforbund af Chicago distrikt holde stevne i St. Paul kirken, pastor Harrisvilles kald, Chicago, fra den 25de til 27de Februar. Det blir et stevne af stor betydning. Neppe har forbundet havt noget stevne medmindre nogen, og for det meste mange, har blit bundne for Herren. Vi venter ikke mindre denne gang. Herrens løfter er de samme. 2 Krøn. 15: 2, Maria til Asa: Herren er med eder, fordi I er med ham, og derfor I søger ham, skal han lade sig finde af eder. Amos 5: 4: Thi saa siger Herren til Israels hus: Sørg mig, saa skulde I leve.

Vi haaber mange vil komme til stevnet og komme med bøn om at bli velsignet og bli til velsignelse. St. Paul kirken er en af de

største lutheriske kirker i Chicago. Maatte dette ogsaa bli forbundets største og mest velsignelsesrige stevne. Vi har nok at tage af. Guds rigdomsfilder er udtømmelige.

—L. J. Alvestad.

KVITTERINGER.

Kinamissionen—Indfødte arbejdere:	
Ole Ulberg, Edinburg, N. D., past. A. J. Krogstads kald, til løn for Huang Chong-k'ang	\$ 40.00
Zions mgh., Racine, Wis., til løn for Ting ri-chie	25.00
Ole Hjelle, Whalan, Minn., past. P. Ljostveits kald, til løn for T'ang chiu-hsuen	35.00
Past. & Mrs. P. Ljostveit, Peterson, Minn., til løn for "Ch'en Teh-ch'en" og "Li Shao-tsung"	100.00
The Willing Workers Society, Newark, Ill., past. A. O. Mortvedts kald, til løn for Hau Cheh	30.00
En Ubenævnt, Fairfax, Minn., til løn for Hsing Chuin-ch'eng og Hsing si-niang	75.00
J. J. Brekke, Ferndale, Wash., til løn for Li Hsi-ch'ao	35.00
Gust Runquist, Herbert, Sask., Can., til løn for Chang P'ing-ch'en	30.00
St. Peter mgh. S. S., Burbank, S. Dak., til løn for Shao si-niang	25.00
Bethania mgh. kvinde, Twin Valley, Minn., til løn for Chang si-niang	25.00
Nels Haagebon, Fergus Falls, Minn., til løn for Chang Hai-long	40.00
Past. A. O. Mortvedt, Newark, Ill., til løn for Chu Chuin-p'ing	30.00
Salems Ungdomsf., Bloom Prairie mgh., Toronto, S. D., past. Nels Carlsons kald, til løn for Suen si-niang	25.00
Edw. S. Haaland og A. Njaa, Coopers-town, N. D., til løn for Mrs. Li	30.00
Hans Roalkvam, Pierpont, S. D., til løn for Lui Chi-hsiuh	100.00
Vor Frelses mgh. S. S., Muskegon, Mich., past. S. J. Brekkes kald, til løn for Huang Uen-ping	30.00
Bethania mgh. kvinde, Spicer, Minn., til løn for Huang Ta-shen	25.00
Ungdomsf. Fremad, Horace, N. Dak., past. J. H. Johansons kald, til løn for Uang Hsieh-ch'eao	50.00
John J. Avelsgaard, Veblen, S. D., til løn for Suen Tuen-u	50.00
Manger mgh. kvinde, Bottineau, N. D., past. H. N. Bakkes kald, til løn for Ch'iu si-niang	25.00
Søster Gina Ensberg, Poulsbo, Wash., til løn for Chu si-niang	25.00
Arendahls mgh. Ungdomsf., Peterson, Minn., past. P. Ljostveits kald, til løn for Ieh si-niang	30.00
Enock Boyum, Kasson, Minn., past. C. G. Eldness's kald, til løn for Suen T'i-san	35.00

Past. A. J. Evenson, Rio, Wis., til løn
for Ting Hua tang..... 50.00
"The Busy Bees", Samuels mgh., Eagle
Grove, Ia., past. T. J. Spandes kald,
til løn for Shen si-niang..... 30.00

\$ 995.00

Før kvitteret for..... 1,310.10

\$2,305.10

Til Pigeskolen:

Mrs. Thora Clauson, Spicer, Minn..... 5.00
Renter fra testamentarisk gave fra Ole
Johnson, Hendricks, Minn..... 47.80
J. J. Brekke, Ferndale, Wash..... 15.00
The Kings Servants, Osseo, Wis..... 20.00
The Mission-band of Hauges mgh., Rio,
Wis., past. A. J. Evensons kald..... 20.00
Størdahl mgh. pigef., Galesburg, N. D.,
past. O. J. Malkewicks kald..... 15.00

\$ 122.89

Før kvitteret for..... 185.00

\$ 307.30

Til Hauge Academy:

Mrs. Karen S. Voog, Eagle Grove, Ia...\$ 5.00
Mrs. Albert Larson, Eagle Grove, Ia... 5.00
Mrs. T. J. Spande, Eagle Grove, Ia.... 5.00
Renter fra testamentarisk gave fra Ole
Johnson, Hendricks, Minn..... 47.80

\$ 62.80

Før kvitteret for..... 250.00

\$ 312.89

Til Børnehjemmene:

Nome Søndagsskole, Nome, N. Dak... 8.45
Hulda A. Thorson, Battle Lake, Minn. 1.00
Mr. and Mrs. J. A. Paulson, Buxton,
N. Dak. 2.50
Mr. and Mrs. L. Fuglesten, Buxton,
N. Dak. 1.00
Vor Frelzers mgh. Søndagsskole, Mus-
kegon, Mich. 6.00
Hauges mgh. Søndagsskole, Rio, Wis. 3.89

\$ 22.84

Før kvitteret for..... 199.89

\$ 222.73

Private gaver:

En Ubenævnt i Bottineau, N. Dak., til
Ida Groseth..... 10.00
Før kvitteret for..... 144.00

\$ 154.00

Personlige Gaver:

M. M., Santa Rosa, Cal., til Ida Groseth 2.00
Mr. and Mrs. J. Markegaard, ved P.
Ljostveit, til Ida Groseth..... 4.00

\$ 6.00

Før kvitteret for..... 25.00

\$ 31.00

Til reiseudgifter for Synodens re-
presentant til China:

Lac Qui Parle mgh., Dawson, Minn... 50.00

Til en ny missionær:

Newark mgh. Luther League's aarlige
bidrag\$ 50.00

Ungdommen i Hauges mgh., Norway,
Ill., betaler sit aarlige bidrag..... 25.00

Young People's Society, Hauges mgh.,
Rio, Wis. 5.00

Før kvitteret for..... 405.25

\$ 80.00

\$ 485.25

Til skolebygning for pigernes fæl-
lesskole:

Størdahls mgh. kvindef., Dell Rapids,
S. Dak.\$ 40.00

Før kvitteret for..... 67.35

\$ 107.35

Til et nyt telt for missionen:

Mrs. Marie Anderson, 3273 Palmer
street, Chicago, Ill..... 25.00

Missionsduen—til hjem for mis-
sionærerne:

Zions kvf., Ihlen, Minn.5.00

Før kvitteret for..... 14.00

\$ 19.00

—A. O. Oppegaard, kasserer.

SYNODE-KASSEN.

Professorløn og løbende udgifter:

Ved past. J. N. Sandven, Roland, Ia.,
Bethlehems mgh., Norway, Ia.....\$ 25.00

Ved past. J. J. Jacobson, Viroqua,
Wis., Immanuels mgh..... 21.00

Ved Mrs. K. Petterson, Chicago, Ill.,
Hauges mgh., past. L. L. Nesvig.... 8.50

Ved Hr. T. J. Hagen, Sharon, N. D.,
Trefoldigheds mgh., Grafton, N. D.,
past. E. O. Munkvolds kald..... 89.50

Ved Hr. D. B. Olson, Story City, Ia.,
Bethel mgh., past. G. O. Paulsrud... 25.00

Ved Hr. L. L. Iverson, Decorah, Iowa,
Hauges mgh., past. W. Rasmussen 18.30

Ved Hr. S. S. Bue, Taylor, Wis., gave
til professorløn fra ham selv..... 60.00

Ved past. E. T. Lundy, Eureka, Kansas,
Fall River mgh..... 27.36

Ved past. H. J. Berg, Ostrander, Minn.,
Ostrander mgh..... 38.00

Ved Hr. T. J. Hagen, Sharon, N. D.,
Norway mgh., past. Langehaug.... 10.00

Lisbon mgh., past. Nesheim..... 8.50

Ved Hr. Iver Kamrud, Bottineau, N. D.,
Norland mgh., past. H. N. Bakke... 35.00

Ved Hr. J. H. Elstad, Franklin, Minn.,
gave til professorløn, fra Mrs. Mar-
thea Elstad..... 5.00

Ved Hr. S. A. Haadem, Mt. Horeb,
Wis., Hauges mgh., past. J. N. Dor-
dal 31.00

Ved past. H. J. Berg, Ostrander, Minn., Ostrander mgh. kvindef.....	24.00	Ved Hr. L. O. Huseby, Rolette, N. D. Vestland mgh., past. Strand.....	27.50
Ved Hr. T. J. Hagen, Sharon, N. D., Luth. Ev. mgh., past. Nesheim.....	8.50	Ved past. H. N. Bakke, Bottineau, N. D., Fra en Ubenævnt.....	5.00
Norway mgh., past. Langehaug, '14	7.50	Ved Hr. L. K. Viland, Ihlen, Minn., Zions mgh., past. J. J. Skarpness, '14	5.56
Norway mgh., past. Langehaug, '15	76.50	Zions mgh., past. J. J. Skarpness, '15	46.90
Bethania mgh., past. Langehaug ..	42.48	Ved Hr. E. W. Knutsen, Jewell, Iowa, Bethesda mgh., past. M. Norstad....	304.44
Ved Hr. K. L. Flisram, Bonesteel, S. D., Bonesteel mgh.....	21.00	Ved Hr. H. Weltzien, Farland, N. D., Farland mgh., past. M. T. Berntson..	17.00
Ved past. J. J. Lee, Stoughton, Wis., Vor Frelzers mgh.....	20.15	Ved Hr. J. Grimsrud, Appleton, Minn., Gave til professorløn, fra ham selv	5.00
Ved past. A. O. Mortvedt, Newark, Ill., Platteville mgh.....	60.00	Ved past. A. J. Evenson, Rio, Wis., Hauges mgh.	76.00
Newark mgh.....	50.00	Ved past. O. F. Johnson, Dell Rapids, S. D., Highland mgh., kvf.	25.00
Ved Hr. Torsten Olson, Rothsay, Minn., Lille Bethania mgh., past. U. D. John- son	65.00	Hr. Ole Holmen, Mavie, Minn., Zoar mgh., past. Lassesons for. kald.....	10.00
Ved Hr. Reier Thompson, Beach, N. D., gave til professorløn fra ham selv..	10.00	Ved past. A. M. Mannes, Mt. Vernon S. D., Victor mgh.	100.00
Ved Hr. S. K. Groth, Thor, Iowa, Nor- way mgh., past. T. J. Spande.....	30.50	Ved Hr. A. O. Haller, Kenyon, Minn., gave fra ham selv til professorløn	5.00
Ved past. A. O. Mortvedt, Newark, Ill., Hauges mgh., Norway, Ill.	40.00	Ved Hr. C. L. Hilden, Red Wing, Minn., St. Peters mgh.	100.00
Ved past. O. H. Elstad, Minnewaukon, N. D., gave fra Claudine Davidson, Fargo, N. D.....	5.00	Ved Hr. M. O. Peterson, Geddes, S. D., Frankes mgh., past. J. S. Olson....	46.20
Gave fra ham selv.....	4.00	Ved past. M. L. Nesvig, Lakefield, Minn., St. Pauli mgh. kvindel.....	50.00
Ved Miss Beatrice Iverson, Decorah, Iowa, Canoe Y. P. S., Hauges mgh.	10.00	Belmont mgh, østre kvf.	14.50
Ved Hr. Nikolai Rogness, Manfred, N. D., Bethel mgh., past. E. S. Hov- land	60.00	Belmont mgh. vestre kvf.	20.00
Ved Hr. C. Danielson, Mt. Horeb, Wis., Bethel mgh., past. J. N. Dordal....	30.00	Ved Hr. Chr. Simonson, Newman Grove, Nebr., Shell Creek mgh., past. G. O. Mona	310.50
Ved Hr. N. T. Teigen, Minnewaukon, N. D., St. Peter mgh., past. O. H. Elstad	38.00	Før kvitteret for	3,078.09
Ved past. J. N. Walstead, Morrison- ville, Wis.....	2.00	Tilsammen	6,688.26
Luth. mgh. kvindef.....	25.00	—O. A. Ulvin kasserer.	
Andre samme mgh.....	27.00		
Ved past. A. E. Distad, Williston, N. D., Round Prairie mgh.....	8.00	Til Alderdomshjemmet:	
Ved past. O. O. Berg, Volga, S. D. Volga mgh.....	49.00	Ved G. Norbeck—	
Ved Hr. Peter C. Anderson, Sherman, S. D., Highland mgh., past. O. F. Johnson	33.30	Past. S. L. Jacobson	\$ 1.00
Ved Hr. Even J. Lee, Creston, Mont., Bethlehem mgh., Swan River, Mont.	13.75	L. P. Solaas	1.00
Ved past. D. T. Borgen, Taylor, Wis., Curran Valley mgh.....	30.00	E. P. Sweeggen	1.00
Trempealeau Valley mgh.	25.00	H. Jacobson	1.00
Beaver Creek mgh.....	15.00	John O. Jamtgaard50
Ved past. A. O. Mortvedt, Newark, Ill., Newark mgh.....	50.00	A. Finstad50
Ved Hr. J. A. Rogness, Hendricks, Minn., Singsaas mgh. past. Ekse....	613.20	Ole Dahlen50
Ved Hr. J. H. Elstad, Franklin, Minn., Hauges mgh., past. Th. Hanson....	194.00	J. Sommervold.....	.50
Ved Hr. T. J. Hagen, Sharon, N. D., Pomona Valley mgh., past. H. Moe..	20.80	L. O. L. Lykken.....	.50
St. Peters mgh., past. Langehaug....	40.52	E. Wevick50
Trefoldigheds mgh., past. Malkevik..	82.00	S. J. Stoen50
Norland mgh., past. H. Moe.....	46.80	J. O. Lykken.....	.50
Trondenes mgh., past. Langehaug, '14	33.50	O. J. Lykken.....	1.00
Trondenes mgh., past. Langehaug, '15	100.80	Peer Erickson.....	1.00
Norway mgh., past. H. Moe.....	23.50	Ole J. Stoen.....	.50
		G. Eggen.....	1.50
		A. Sweeggen.....	.50
		John Simpson.....	.50
			\$ 13.00
		Forward.....	85.00
		Total	\$ 98.00
		—Gustine Quello.	
		Til Missionshjemmet:	
		1 set of silver ware and one silk quilt for the Missionary Home, from Mr. and Mrs. C. M. Winge, Dawson, Minn.	

Ved pastor O. Andresen fra følgende: Mrs. H. Anderson, 2 puder; Mrs. R. W. Anderson, 2 par pudevar, 2 lagen; Mrs. L. K. Kleppe, 1 par pudevar; Mrs. John Wolvatne, 1 lagen; Nordre kvf. af Stavanger mgh, et par pudevar, 1 lagen og 2 quilts.

Mrs. J. P. Paulson, 2 bath towels; Mrs. J. L. Knutson, 2 bath towels; No name, 2 towels; Mrs. H. Hansen, 2 pillow cases; Mrs. John Pederson, 2 sheets; Mrs. Andrew Olsen, 2 towels; Mrs. A. G. Thompson, 1 fruit dish; Mrs. Hans Larson, 1 fruit dish; Mrs. Ole Olson, 1 dish; Aid society of West Union, Iowa, 1 quilt; Home circle society of Roland, Iowa, 1 quilt; Mrs. Rev. Duea, 1 sheet and pair pillow cases. —Mrs. L. Schlanbusch.

Gifts: 1 quilt, Mrs. Albert Halvorson and Mrs. John Olson; 1 quilt, 1 pair pillow cases, 1 towel, Mrs. Christopher Hansen.

Mrs. Eastvold, Dawson, Minn.

1 pair pillow cases, 1 sheet, Mrs. Duea; 1 sheet, 4 pillow cases, Mrs. Martha Barsgard, Hawley, Minn.

Sent by Rev. A. M. Mannes, Mt. Vernon, S. Dak.: 1 quilt from Victor Ladies' Aid; 1 pair pillow cases, Mrs. Ben. Johnson; 1 pair pillow cases, Mrs. N. N. Olson; 1 pair bath towels, Mrs. C. A. Hommersand; 1 quilt, Mrs. A. M. Mannes, Mrs. I. O. Brodden, Mrs. L. Ottem, Mrs. S. M. Olness; 1 pair bath towels, Mrs. Jos. Runestad; 1 quilt, Mrs. J. J. Runestad, Miss Anna Runestad.

Bidrag til Alderdomshjemmet i Beresford, S. Dak., samlet ved past. G. Norbeck:

Fredrik Sletvold, Oaks, N. D.....	\$ 10.00
Arnt Løhre, Vermillion, S. D.....	8.00
Jens Leer, Vermillion, S. D.....	2.00
J. J. Oakland, Irene, S. D.....	3.00
Svend Johnson, Stanton, Neb.....	1.00
Ole Solem, Wale, S. D.....	1.00
Peder Nilson, Irene, S. D.....	5.00
Gustine Quello, Beresford, S. D.....	10.00
G. Norbeck, Beresford, S. D.....	45.00

\$ 85.00

O. J. Rendum—paa Hjemmet, bordduk og tolv napkins; Andrew Ofstehagen—paa Hjemmet, tre billeder i ramme; past. O. H. Haugen, billede af Melanchton i ramme; Mrs. P. Nilson, Beresford, S. D., flere gjenstande til køkkenbrug; Mrs. A. Solem—paa Hjemmet, seks thekander af kobber i nickelpet. Mange tak.

GUSTINE QUELLO.

S n d h o l d. 1. Er du søvende eller vaagen; 2. Ungdomsforbundet; 3. Nøgt mine lam; 4. Nøgt mine faar; 4. Missionsbuen; 5. Gammlt brev; 6. Kinamissionen; 7. Mit syn og mit standpunkt i foreningsbevægelsen; 7. Hvor kan feilen findes; 8. og 9. Kredsmøde; 10. Arbeidsmarken; 11. Befjendtgjørelser; 12. Kvitteringer.

Bedes erindret.

Naar bore menigheder indsender penge til synodens kasser vil man erindre følgende:

Penge til professjøn, synodalkassen, heri indbefattet skolekassen, fondskassen og Jewell Luth. College sendes til mr. D. A. Ulvin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til indremissionen, kinamissionen, janthalmmissionen, madagaskarmissionen og jødemissionen sendes til Rev. A. D. Oppegaard, Madison, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. S. L. Jacobson, Beresford, S. D.

Penge til Bethesda Gamlehjem sendes til Rev. J. A. Quello, 605 Court Str., Sioux City, Iowa.

Penge til Church Extension sendes til Rev. C. S. Eastvold, Dawson, Minn.

"Buddøreren",

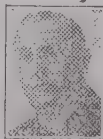
udgives af Gauges nordt evangelist lutherisk synode i Amerika og udkommer hver Lørdag med et tospaltet 24 tidigt nummer og koster for aaret i de forenede stater\$1.00

Udenom 1.25

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Red Wing, Minn. Alt, vedrørende bladets indhold sendes til ham.

Alle bestillinger paa bladet, pengeindsendelser, opsigelser, adresseforandringer, avertissementer osv. sendes til Gauges Synod Book Dept., Red Wing, Minn.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second-class matter.

PIANOER, ORGLER FONOGRAFER OG RECORDS

Carl Raugland
President.

Stort Lager.

Skriv idag efter katalog og navn, hvad som ønskes, piano, kirkeorgel, husorgel eller fonograf, og De skal finde, at De her kan faa kjøbt et udmerket Instrument til dagens aller laveste priser. Navn dette blad.

THE NORTHWESTERN MUSIC HOUSE,
520 Second Ave. South,
MINNEAPOLIS, MINNESOTA.

Lenten Outlines and Sermons.

By Rev. R. E. Golladay.

This is the most extensive and exhaustive homiletical work on the passion history in the English language.

It contains eight series of outlines—biographical, historical, doctrinal, practical—all of which are elaborate in their treatment of texts and a number of which have for each outline many pages of the best literature on that particular topic quoted verbatim, making these outlines exceedingly suggestive and giving them the desired versatility both in style and thought.

In addition to these eight series of outlines there are four full series of complete sermons by four successful and popular preachers.

If you are planning a series of Lenten sermons or addresses, this work will prove exceedingly helpful to you.

Send in your order now.

The book is durably bound in cloth with gilt markings.

Price, \$2.00 net.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Sermons on the Eisenach Gospel Pericopes.

By Rev. J. Sheatsley.

(Editor of Lutheran Standard).

The Eisenach Gospel Selections have long been recognized as one of the finest pericope systems in existence. They will appeal to preachers, looking for a new series of texts that follow the church year, and their unusual merit will at once commend itself to them.

Rev. Sheatsley's volume of sermons on these excellent texts will be welcomed by all who have decided to use the Eisenach Gospel pericopes. The author of these sermons is known throughout the Lutheran Church of America as an able thinker, versatile writer and forceful preacher. His sermons are thoroughly textual, soundly Lutheran, highly practical and always quickening. In expounding a text and drawing from it the applications to everyday life, he shows the master hand in biblical interpretation and homiletical skill. His style is never vague, but always clear and to the point, vigorous and refreshing.

Durably bound in half leather.
\$2.50 net.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

BE TRUE

A CONFIRMATION BOOKLET.

By Rev. G. T. Cooperrider.

In three chapters, averaging over thirty pages each, the author admonishes the newly confirmed to be true: I. To Their Parents; II. To Their Church; and III. To Their Lord.

It is a strong and fervent appeal that this little book makes, and it can therefore be recommended as one of the best publications of its kind.

Bound in neat cloth board and attractive marking.

Price, 15 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

To My Sunday School Teachers.

By Rev. J. Sheatsley.

A series of 17 face-to-face talks in popular form on teaching in the Sunday school.

These papers are not the work of a theorist who knows but little about actual Sunday school work, but of a thoughtful pastor, who wrote out of his weekly experience in the Sunday school room. They do not deal with technicalities of the teaching profession, nor bristle with abstruse terms. In plain words and direct fashion the author goes to the heart of the subject of Sunday school teaching.

The last chapter, "Well-taught Rather Than Much Taught," is alone worth the price of the book.

No better book published for a teacher-training course.

Bound in Cloth, 35 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Through Luther to Liberty.

By Wm. Schmidt and L. H. Schuh.

This is more than a mere novel—it is a work combining the attractiveness of a stirring work of fiction with the edifying power of a mighty sermon and the instructive value of a historic treatise.

Price, \$1.00.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Sermons on the Catechism.

In Four Volumes.

By REV. R. E. GOLLADAY.

Vol. I. Now Ready.

These sermons are thoroughly Biblical, soundly Lutheran, unique in treatment and modern in application. They are fine examples of both the synthetic and analytic methods of sermonizing. The thought is profound, the treatment exhaustive and the style classically clear.

Vol. I. contains twenty-eight sermons on the First Chief Part of Luther's Small Catechism. Vol. II. will be published in 1916, and Vols. III. and IV. the following year.

Price of Vol. I., \$1.50 postpaid.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

The Sunday School Worker's Testament

For 1916-1917.

Some of the Special Features:

The Notes and Comments are printed on the same page as the verses they explain and were edited and prepared by a joint Editorial Board of the foremost Biblical scholars in every denomination.

The Introductions are placed at the beginning of each book, telling who the writer was, why he wrote the book, where he wrote it and giving a summary of what the book contains.

The Testament is the American Standard Version, recognized as the best revision in any language because it brings the plain reader more closely into contact with the exact thought of the sacred writers than any other version now current in Christendom.

The Words of Christ are printed in bold face type and all the words difficult to pronounce are divided and marked for easy pronunciation.

The volume is pocket size and bound in maroon silk finished cloth with gold title on side and back.

Price, 75 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Vagteren

i nyt oplag er netop udkommen paa Hauges Synodes forlag. Indbunden i morocco og guldsnit. Pris 80c. Faaes hos

Hauges Synod Book Dept.,

Devotional Readings From Luther's Works.

For Every Day in the Year.

BY REV. JOHN SANDER.

Cloth, \$1.00 Fancy Binding, \$2.00.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Skolebøger.

Løkensgaards Læsebog for Børn, 1ste trin.	\$1.15
Løkensgaards Læsebog for Børn, 2det trin.	.25
Kirkebergs Læsebog for Børn, 3die trin.	.75
Katekisme: Hauges Synodes Udgave.	.10
Katekisme: H. U. Sverdrups Udgave.	.15
Katekisme: Engelsk	.10
Forklaring: Hauges Synodes Udgave.	.15
Forklaring: Sverdrups Forkortede	.15
Forklaring: Sverdrups Fuldstændige	.20
Forklaring: Sverdrups, Engelsk	.20
Forklaring: Laache	.15
Forklaring: Laache, Engelsk	.20
Forklaring: Sverdrups Norsk-Engelsk	.30
Forklaring: Engelsk, oversat ved Belfour	.25
Bibelhistorie: Norsk	.25
Bibelhistorie: Norsk, med billeder	.45
Bibelhistorie: Engelsk	.25
Bibelhistorie: Engelsk, med billeder	.40

Bibelen.

Storstilet, gamle testamente i ny oversættelse.

Nr. 1.—Indbundet i presset skindbind.	\$1.35
Nr. 2.—I presset skindbind med guldsnit og futral	2.50
Nr. 3.—I presset skindbind med guldsnit og forgyldet kors og kalk paa siderne og futral	3.00
Nr. 4.—Indbunden i Morokko, guldsnit og futral, og med rigelig forgyldning paa siderne	4.00

Bibelen i ny oversættelse.

Nr. 108.—Chagrin med rundé hjørner og ombøjede kanter, snittet rødt under guld	4.00
Nr. 11.—Bibel paa India papir i Chagrin, ombøjede kanter, snittet rødt under guld	3.75
Nr. 12.—Bibel paa India papir i egte Chagrin, heftet med silke, ombøjede kanter, snittet rødt under der guld	6.00

Lommebibler i gammel eller ny oversættelse.

Nr. 40.—Indbunden i shirtingsbind	.50
Nr. 43.—I uegte Chagrin, mygt bind og guldsnit	1.00
Nr. 45.—I Chagrin med ombøjede kanter og guldsnit	1.80
Nr. 51.—Trykt paa India papir, mygt Chagrin bind med ombøjede kanter og snittet rødt under guld	2.50
Nr. 53.—India papir, egte Chagrin, ombøjede kanter, snittet rødt under guld, heftet med silke	3.80

HAUGES SYNOD BOOK DEPT.
RED WING, MINNESOTA.

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2: 2.

No. 10.

Lørdag den 4de Mars 1916.

48de Aarg.

Guds ords rette brug.

(J. A. Dahlen.)

Salige ere de, som høre Guds ord og bevare det. Luf. 11: 28. — Alle burde takke Gud for, at saligheden er os beredt og tilstædt, og at der i den henjæende ikke er nogen undtagelse. "Gud vil, at alle mennesker skulde blive salige og komme til sandheds erkendelse." Alle behøver frelsen i Kristus Jesus. Gud være lov og pris for, at han opvækker i vore hjerter trang til frelse og salighed. I Jesus møder os frelsesnaaden. Han vil til evig tid gjøre dem salige som kommer til Gud formedelt ham. I ham, Jesus, have vi forløsning, nemlig syndernes forladelse. Hører, saa skal eders hjæle leve. Salige ere de som høre og bevare. Lad det derfor, kjære venner, være eder magtpaaliggende at høre Guds ord. Vi staar i stor taknemmelighedsgjæld baade til Gud og mennesker for det meget gode, som vi har og nyder. Vi tænker saa altfor meget paa de besværligheder, som andre mennesker volder os, at vi glemmer de mange velsjæneringer, vi have at takke for. Vi tænker for meget paa vore fiender og forlidet paa vore venner. Og saa kan vi se saameget paa vore venners fejl, at vi glemmer vore egne. Vi klager over, at andre ikke viser os imøde-

kommenhed og kjærlighed, og glemmer, hvad vi har givet dem anledning til at tænke om os. Lad os ikke glemme, at det er kjærlighed som virker kjærlighed.

Der stilles store krav til vor kjærlighed. Fader, moder, egtesælle, barn, er navne som minder os om vore pligter. Hvorledes beviser vi vor kjærlighed mod dem, som bær disse navne? Gjør vi hvad vi kan for at gjøre andre lykkelige? Betænker vi, at vi gjør os selv lykkelig, naar vi bestræber os for at gjøre andre lykkelig?

"Bliver ingen noget skyldig uden dette at elske herandre." Dette er en skjøn hovedregel.

Der er skyld, som vi saavidt mulig bør jøge at undgaa, men den skyld som kjærligheden stiller os i er eftertragtellesværdig. Den skyld bør vi fortjætte at betale, saalænge vi er til. Kjærlighed! Skilken skjøn foreteelse er den ikke i denne stridens og hadets verden. O at alle Jesu navns bekiendere vilde bestræbe sig til det hderste for at fremstille hvilken magt kjærligheden er. I vor omgang med venner og fiender paa alle livets omraader bør vi vise, at kjærligheden har lykkeliggjort os. Det hedder, kjærligheden gjør næsten intet ondt; men

vi maa desværre se og erfare, hvorledes mennesker skader hverandre paa mange maader her i verden, saa har det været, og saa er det altfor meget den dag idag.

Lovens bud siger: Du skal ikke bedrive hor, du skal ikke slaa ihjel, du skal ikke stjæle, du skal ikke begjære osv. Den som gjør saadan synd, gjør baade sig selv og sin næste ondt. Men kjærligheden er Lovens fylde, for os som tror paa Guds Søn, som gav sit liv for vore synder. Lad os se mere paa Jesus dag for dag.

Og I, som endnu ikke tror paa Jesus, kom til ham idag. Gjør det nu, medens han er nær. Min ven, du, som er i nød for dine synder, se op til Jesus; thi et blif paa ham i troen frelser dig. Hvorfor drøjer du? Hvorfor gaar du længer og bærer paa din byrde? Se paa ham, som borttager verdens synd. Og Johannes saa Jesus komme og jagde: Se, det Guds Lam, som borttager verdens synd! Saa vend dig da til ham, som bærer vore synder paa sit legeom paa træet, og din syndebyrde skal falde af. Se paa ham som blev korsfæstet, paa det at hver den som tror paa ham ikke skal fortabes men have et evigt liv. "Vender eder til mig, alle verdens ender, og vorder frelst."

Sele familien med.

En familiefar i vesttaterne fælte ved borgerkrigens udbrud, at han ikke kunde bli hjemme, mens hans naboer gik i frigen. Hans smaa sønner lovede at arbejde saa godt, de kunde, og hjælpe mor. Sver af dem gjorde sit arbejde vel. En dag, da en herre roste deres arbejde med jorden, sa den ene gut: "Far, laas, jeg graver og mor her." Sele familien var med.—Saa hør det ogsaa være i Guds rige i den aandelige kamp. Nogen er helt ude paa fæltet, andre graver for at skaffe midlerne og nogen beder. Kamp, grav, bed og vær trofast paa den plads og i det arbejde, Gud har tildelt dig.

Ungdomsforbundet

SUNDAY, MARCH 5.

The Holiest Prayer.

1. Scripture lesson: Lev. 22: 31-33; Matt. 6: 9.

2. Introductory. This is our third study of the Lord's Prayer, the first being given on December 5, and the second on February 20. Study the catechism on the First Petition in connection with the Scripture lessons. Note the relation of the two lessons, one a proclamation and a commandment, and the other a prayer.

3. The proclamation: "I am Jehovah who halloweth you, who brought you out of the land of Egypt, to be your God: I am Jehovah."

(a) The name. This name of God is derived from the Hebrew verb to be and denotes the self-existent, eternal, and immutable God, as distinguishd from the gods made by hands, so well described by the psalmist in the 135th psalm in which contrast between Jehovah of Israel and the gods of the nations is drawn.

(b) Jehovah is Israel's Redeemer; also ours.

(c) Jehovah is Israel's Sanctifier; also ours.

(d) Jehovah is holy, consequently His name is also holy.

4. A command. "Ye shall not profane My holy name; but I will be hallowed among the children of Israel." God is holy and Israel was chosen to be His holy people; He will hallow them and they are to hallow His name. The same obligation of hallowing the name of God rests upon the Christian, for he is chosen in Christ to be holy and acceptable unto God and be sanctified by His Spirit.

5. The prayer. "Hallowed by Thy Name." In this petition the Christian prays that God will give him light, grace, and strength to so live that his life may be holy and that thru his life he may hallow the name of God.

6. Conclusion. What do you do to hallow the name of God in your home, church, community, state, and nation?

o o o o

SUNDAY, MARCH 12.

The Last Friendly Talk.

1. Scripture lesson: John 13: 1; 15: 1-7; 18: 1.

2. Introduction. Our lessons are taken

from the farewell address of Christ to His disciples. We have entered upon the Lenten season again, and are looking forward to the commemoration of the passion of our Savior. The next few lessons will follow Jesus to the cross. Our first lesson is introductory, introducing us to the solemn occasion in a very solemn way. Call attention to Christ's love for His own even unto the end, and show how this love manifested itself in the tender farewell words which He addressed to His disciples. Read not only the assignment, but the entire address, including the prayer, 14-17.

3. The relation of the disciples to the Master. John 15: 17.

(a) The 'natural relation of vine and branches.

(b) The spiritual application.

(c) Abiding in Jesus the condition of maintaining life and producing fruit.

(d) If the disciples were to be preserved thru the coming ordeal, they must abide in Him and hold fast His word. The same is true of disciples of all time.

4. Entrance upon the death journey. The farewell address delivered and the highpriestly prayer offered, Jesus goes on His way to the cross. He loved His own until the last, preparing them for what is coming, and then gives a still greater manifestation of His love by giving up His life for them. But—sad to say, but true—they understood Him not, and suffered keenly the pain which His love would spare them.

5. Conclusion.—How have you personally been benefited by the words and deeds of Jesus Christ?

Naar Jesus kommer ind. En ombendt forenig frue htrede nylig: "Znden den herre Jesus kom ind i bort hjem, spiste jeg aldrig i samme rum som min mand; jeg maatte sidde paa kjøffengulvet og spise. Men nu baade spiser og beder vi sammen inde i rummet. Min mand taler venlig til mig og behandler mig som sin lige. Det gamle liv er som en ond drøm. Det nuværende er som en forsmag paa himmelen. Vi vidste ikke hvad kærlighed var, førend Jesus kom ind i bort hjem."

San arbejdede i 24 timer.

En dag havde jeg anledning til at besøge en ung forretningsmand paa hans kontor. Jeg fandt ham som sædvanlig i arbejde "op over ørene."

"Så ned et øieblik," sagde han, "og jeg skal være til tjeneste."

"De arbejder altid," sagde jeg, "hvor mange timer om dagen kan De bringe det til?"

"Fire og tyve," svarede han med et smil. Mit ansigt udtrykte rimeligvis min forbauselse.

"Ja," sagde han, "jeg arbejder ti, tolv timer her. Resten af døgnet arbejder jeg blandt mine antipoder" (d. e. dem, som bor paa den modsatte side af jorden).

"Det forstår jeg ikke," sagde jeg.

"Lad mig da forklare det," svarede han mere alvorligt. "Da jeg gik i skole, grebes jeg af en dyb interesse for missionen. Jeg besluttede at drage til Kina og arbejde paa missionsmarken, naar jeg blev stor. Men min fader døde, førend mine planer var modne til udførelse. Hans forretning her var i en saadan forfatning, at kun den, der gik ind i den med personlig interesse, kunde fortsætte den. Min moder, min søster og mine yngre brødre var alle afhængige af forretningens udbytte. Jeg var nødt til at blive her. Men jeg besluttede ikke desmindre at holde en repræsentant paa missionsmarken, og derfor overtog jeg understøttelsen af en indfødt prædikant i Kina." Her tog den unge mand et meget brugt kort af det hylde Kina ned fra en hylde og pegede paa en bestemt bj. "Se, der er stedet, hvor min mand arbejder," sagde han. "Han har samlet en menighed og oprettet en skole. Vi har borte forretningsagenter i adskillige hovedstæder i verden. Dette er vor missionsafdeling. Min mand her arbejder, medens jeg sover. Han er min stedfortræder. Paa den maade arbejder jeg 24 timer i døgnet for min herre og mester. Jeg arbejder her for pengene til at holde min stedfortræder for higt over."—"Kirkef.")

Missionsduen

Indvielse af missionshjemmet i St. Anthony Park, St. Paul.

Missionshjemmet i St. Anthony Park, St. Paul, blev indviet Onsdag, den 8de December firdtleden. Det var en i alle maa-der hyggelig begivenhed. Forretningen begyndte kl. 11 med aflyngelsen af salmen: "Nu takker alle Gud," samt skriftlæsning og bøn ved pastor Edw. Johnson.

Missionshjemmet.

Mrs. Duea fra Blue Earth, Minn., som er Missionsduens formand, bød et hjerteligt velkommen til de mange tilstedeværende missionsvenner. Derpaa fulgte korte taler af D. S. Dace og L. Schlanbusch af St. Paul. Sr. Dace udtalte sin glæde over at være istand til at være med og hjælpe til i et saadant dejligt foretagende. Han var selv før gammel til at rejse til Kina, men var glad ved at gøre noget for missionærerne som kan rejse. Derpaa bød han dr. og mrs. Anderson hjertelig velkommen og ønskede, at de maatte finde sig vel hjemme, lykkes og trives i dette hjem, som i kærlighed var bygget for dem.

Sr. Schlanbusch var taknemmelig for anledningen som gaves ham i at saa være med paa byggekomiteen og ønskede missionæret et hjertelig velkommen. Han udtalte ogsaa nogen anerkjendende ord til S. Groth, som hjemmets nærmeste nabo, for hans utrættelige hjælp og det byggekomiteen under opførelsen af huset.

Mrs. Stageberg sang: "Jeg synge vil om Jesus," hvorpaa pastor N. D. Peterson holdt slutningsbøn. Mrs. Edw. Johnson indbød derpaa de forsamlede venner til middag, forberet af menighedernes kvinder i tvillingbyerne. Middagssal indtoges i hjemmets rummelige basement.

Al. 2 fællede man igjen og sang da først "Milde Jesus, her vi staa," hvorefter missionær Solm af Broderlamfundet bad en hjertelig bøn. Pastor S. Carlsson sang til guitar: "Christ is All," hvorefter Mrs. Stageberg, Missionsduens kasserer, rapporterede, at der var betalt paa hjemmet \$4,186.63 og paa inventar \$531.97. Skyld paa hjemmet, \$1,200. Siden er denne gjeld reduceret til \$900. Mrs. Stageberg talte om, at tanken om at bygge missionærerne et hjem var en frugt af kærlighed og at kærlighed havde været raadende under hele foretagendet, indtil huset nu staa færdigt. Hun talte meget rosende om de mange for sagen varmt interesserede kvinder og mænd i Sæuges Synode, som formedelt kærlighed, arbejde og offer havde gjort det muligt at opføre dette vakre hjem. Hun berettede om kvinder som havde gaat fra hus til hus i store menigheder og samlet midler til hjemmet. Tilslut udtalte hun en varm hjertet anerkjendelse til Mrs. E. C. Solter for at hun for ca. fire aar siden først frembar den tanke at bygge hjemmestående missionærer et hjem og fik dette arbejde paa glid.

Mrs. Edw. Johnson læste nogle gode breve fra Therese Peterson og Anna Gee i Kina, hvorefter pastor S. Carlsson sang: "Gos Jesus."

Mrs. Duea introducerede pastor Castvold fra Dawson, Minn., som nu holdt indvielses-talen. Han tog som tekst for sin tale 2 Kong. 4: 8. "Og det skede en dag, at Elissa gik over til Sinnen, og der var en velstaaende kvinde, og hun nødte ham til at æde; og det skede, saa ofte han drog der forbi, tog han lyd der for at æde."

Nogle tanker af talen: Vi ser Gud gennem hans gjerninger og hans tjenere

og vi maa ikke skjule Herrens haand. Gud arbeider gennem midler for at bygge sit rige. Arbejderne i Guds rige bør jaavidsk mulig skjule sin egen person, paadet at Gud maa faa al æren. Profeterne havde intet eget budskab, men altid hed det: "Herren siger." De bragte folket Herrens budskab, enten de vilde høre eller lade være. Disse Herrens profeter var ikke meget paaagtet af verden, ikke var de altid saa særdeles begavede, ei heller sad de inde med saa stor lærdom. Ikke havde de videre autoritet og sjelden var de rige. De prædikede og levede sandheden. Sandheden kommer ogsaa idag ianledning en stor sag—Guds sag. Profeterne gjorde gode indtryk hvorvanskelig de færdedes. Maa ogsaa bort liv og vor virksomhed give verden det faste indtryk, at i er af og for sandheden.

Men ogsaa profeterne var hadet og efterstræbt af konger, dronninger og andre store i landene.

Døberen Johannes levede et bønnens liv i opofrelse og adskilt fra verden.

Jesús selv var hadet og forfulgt og tilslut forfølgelse af folk af høiere stand. Der er altid en stor fare af sandhedens forfølgere. Verdens modstand er de kristnes kors. Missionærernes vanskeligheder i kampen mod mørkets og vantroens magter er vist ikke de letteste. Hvor de trænger Guds stærke, beskyttende haand over sig! Med glæden over, hvad som vindes for Guds sag overvinder de dog prøverne. Paulus er her et eksempel, naar han siger: Jeg har stridt den gode strid. Trofaste venner er en sand velsignelse og stærk støtte i arbeidet for Guds riges udbredelse. Tænk paa kvinden i Sinem. Kvinderne har en stor del i Herrens gerning. Gud gav kvinderne ifinde ogsaa at bygge dette hjem. Herren velsigne enhver deltager i dette arbejde og give dem megen glæde i sin tjeneste. Saadan tjeneste skal nok Herren rigeligen belønne. Grundten har vi allerede faat mere end vi har givet. Gud velsigne de brødre og søstre som skal bo i dette hjem!

Selve indvielsen af hjemmet i den tre-

enige Guds navn udføres ogsaa af pastor Eastvold, hvorefter bøn og Herrens velsignelse.

Mrs. Dr. Anderson holdt en vakker tale og takkede for det komfortable hjem, for venlighed og kærlighed dem bevijs, samt berettede enkelte træk fra livet i Kina.

Dr. Anderson talte med varme og følelse om, at kærlighed virker følelse, ydmyghed og uværdighed som i dette tilfælde, hvor saa meget godt er bevijs af naboer og venner. Som doktor havde han følt ansvaret for missionærernes hilse, fandt ogsaa, at det var vanskeligt at kunne bevare hilsen ude paa missionsmarken. Han bad om forbøn for missionærernes hilse og sundhed. Dem derude fandt det nødvendigt at lægge ogsaa slige ting frem for Gud i bøn. Til slut takkede doktoren hjerteligt for alt godt dem bevijs i alle henseender.

Mrs. Eastvold talte og mindet om, at vi maa ha og bevare tro paa vor sag, naar vi arbejder for missionen. Hun følte sig forvisset om, at Høges Synode vilde betale for de bekvemmeligheder som beredes vore missionærer. Vi hynes det bedste var ikke for godt for dem. Det havde da ogsaa været en nok saa almindelig interesse for missionen iblandt vort folk, ja ogsaa nu i opførelsen af dette hjem. Hun mindet ogsaa om Mrs. C. C. Solter og Mrs. Quello som de første, der bragte denne sag og dette arbejde paa bane.

Dr. Anderson oplæste en hilse fra missionær Landahl.

Mrs. Amanda Anderson fra Red Wing mindet om, tro paa ens arbejde, hjælper til at kunne udføre arbeidet.

Pastor R. C. Solter berettede, at han var tilstede i Kenyon forleden sommer, da pastor og Mrs. M. G. Hanson havde faat istand en fest der til indtagt for dette hjem. Vi kan jo ikke sige noget imod, hvad Gud gjør, om det end synes at krydse vore tanker og meninger, men det maa vi sige, at vi javner pastor Hanson i vore foramlinger. Det er nødvendigt ikke at have disse venner, som gjorde saa meget for hjemmet, iblandt

os. Til missionærerne vilde han sige, at de bør ikke gjøre, som naar man gaar til en 4de julefest og blir træt og udslidt, men nu bør de saavidt muligt være hjemme og hvile.

Missionær Holm af Brodersamfundet talte om den fare blandt mange andre i et hedningeland at live hedenf. Vi er lige-som ikke istand til at føle kjærligheden i den grad, som vi kan her hjemme, hvor vi er bøn af den samme fader. Det er dog vel-signet at være med at saa sæd i frugtbar jord, at lægge merke til, at budskabet om Guds kjærlighed modtages blandt hedningerne. Hvor saligt ogsaa for dem herhjemme, som ikke selv kan gaa ud paa marken, at der gives maader, hvorpaa de kan hjælpe til, at hedningerne faar høre frelsens evangelium. Blandt andet er da ogsaa dette at oprette saadanne hjem som dette for de trætte missionærer. Gud vil velsigne og lønne eder for alt.

Et offer blev optaget, stort \$35.70. Mrs. Stageberg foreslog og Mrs. Eastvold understøttede, at dette hjem skulde kaldes "Sinnem."

Pastor Chelmen afsluttede med bøn. Et brev og kondolencefrivelse beslattedes sendt til Mrs. M. G. Hanson og børn.

Twillingbyernes menighedskvinder havde endnu en mængde god mad, saa hele forsamlingen fik den deiligste "supper," og ingen behøvede at gaa fastende bort. Saa sagde man hverandre tak for deiligt samvær og drog hver til sit. S.

A. m. m.:—Som man ser kommer denne beretning ganske sent, men stoffet til den naaet ikke frem til "Buddbæreren" før i sidste halvdel af Februar.

Det var en med ødelæggelse og død truende storm paa Genesarets sø, og disiplene var saare bange og syntes stormens brusen og brag var dødsflokkeslag. Men Jesus var med i samme baad, og der han er med, maa det holde og flyde. Se bare til at have ham med.

Kinamissionen

Minneapolis, Minn., 20de Feb. '16.
Kjære missionsvenner:—

Guds fred! Paa grund af min hustrus sygdom blev vi nødsagen at komme hjem, før vor ferie var inde. Min hustru har nemlig, i over et og et halvt aar, lidt af en vanskelig sygdom, og doktorerne i Kina paastod, at hun maatte hjem for at søge lægehjælp her. De troede at hun maatte underkaste sig en stor og vanskelig operation og de vilde ikke anbefale en saadan udført derude i Kina. Det lev da bestemt at vi skulde rejse hjem. Vi kom frem til Minneapolis den 10de Januar. Den 2den Februar underkastede hun sig operation paa det svenske hospital her i byen. Det viste sig, at det ikke var for tidligt at noget blev gjort. Det gik dog heldigt af med operationen, og efter omstændighederne føler hun allerede noksaa bra. Hun maa dog endnu staa paa hospitalet en tid. Sidindtil har Herren hjulpet. Hans navn være lovet!

Lad os komme hverandre ihu for naadens trone!

Eders,

—N. S. Aadland.

♦ ♦ ♦

Kinamissionsmødet i Lac qui Parle.

Fra 15de til og med 17de Februar 1916 afholdtes et kinamissionsmøde i Lac qui Parle menighed, pastor B. K. Barstads kald. Pastor J. Johanson, som havde lovet at aabne mødet med prædiken, var forhindret derfra, da hans svigerfader netop i de sidste dage var død. Mødet var saa heldig at ha missionær pastor Landahl og hustru fra Kina tilstede ved dette møde. Pastor Landahl aabnet mødet med prædiken. Missionæren valgte som tekst den del af Joh. evangeliums 11te kapitel, der beretter om opvækkelsen af Lazarus. Varnit og indtrængende la han forsamlingen paa hjerte, at alle folk som er døde i overtrædelser og synder, og som endnu ikke er omvendt og frelst, de maa vækkes

op af den aandelige død. Selve opvækkelsen er Jesu gjerning, det er hans ords røst, som naar den dødes øre og den dødes hjerte. Nu gaar ikke Jesus rundt længer i sin kjødelige skikkelse, men evangeliet som han har givet, det har den samme Kristuskraft til at vække syndere. For at prædike evangeliet har Herren sine redskaber, sine tjenere, endnu.

Gud vil ha folk til at være med i den frelsende gjerning i verden. Han gjør selv alt, men gjør det gennem redskaber og midler. Skal de vakte komme gennem til frigjørelse og fred, maa de ofte faa hjælp af andre troende. Saa som Jesus had disciplene løse Lazarus og ta ligjvæbet og jvededugen af ham, saa livet i ham, kunde faa røre sig og bevæge sig, saa var Jesus fremdeles sine troende i verden hjælpe, løse, vejlede og stille med de opvakte, saa de kommer frem til frihed og vished i troen. Flere træk fra livets virkelighed blev her fremdrat for at belyse sandheden.

Stedets prest, pastor Barstad, hød paa sin og menighedens vegne de fremmede tilfælde hjertelig velkommen. Han havde været lidt frygtløs og ængstelig, fordi beiret og førret havde været noget haardt, men nu legnet alt til at bli bra ogsaa i den henseende. Pastor Eastvold, formanden for finansmissionsbestyrelsen, ønsket de fremmede velkommen. Han udtalte ogsaa som et særskilt velkomsthord til missionær Randahl og hustru et hjerteligt velkommen iblandt os fra den fjerne missionsmark.

Samtaleemnet ap. gi. 13: 44—49 indledtes ved pastor Lee fra Stoughton, Wis. Lee traf til at være ved mødet tilfældig, da han forud var paa stedet forat hjælpe til med vakkelses og opbyggelses arbeidet. Som emne valgte han at pege paa i forbindelse med dette skriftaffinit:

Guds ords seiersgang i verden.

Der ligger en mærkelig kraft i Guds ord. En Guds kraft. Evangeliet er den største moralske kraft i verden. Det er en Guds kraft til frelse for hver den som tror.

Der blev en fri og god samtale over dette emne. Særlig manende og opmun-

trende var de mange beretninger fra Kina om, hvorledes Guds ord fejrer der. Det er noget enestaaende netop nu, den modtagelighed der findes i Kina for evangeliet om Jesus. Det er derfor en gjild tid vi har, med de mange herlige anledninger til at virke.

Offer optoges til finansmissionen under mødet. Lidt ekstra gaver i form af subskription kom ogsaa i hænderne paa finansmissionsbestyrelsens formand. Ved begyndelsen af eftermiddagsfejningen den sidste dag var der nadvergang. Mødet begyndte med en halv times bønnemøde om morgenen kl. 10.

Mange baade tunge og alvorlige vidnesbyrd blev lagt den forsamling paa hjerte. Dette møde maa bære frugt. Gud gi det maa bli en rig og god frugt fra ordets seed.

—S. M. Wick, sek. p. t.

Pensionsfondet.

Pensionsfondets kasserer gav et godt praktisk indlæg i denne sag gennem "Budh." for en tid siden. Saa som at alle, baade pastorer og menigheder læste det, tog det til hjerte og handler efter dets raad.

Det gaar adskillig jmaat med dette fond. Efter gjentagen opfordring og paamindelse til presteskabet i vort samfund om at slutte sig til fondet, har vi kun en ca. 38 som er blet medlemmer. Ved aarsmødet i Grand Forks ifjor jommer var der flere af samfundets ældre mænd som lagde varme ord ind for denne sag. Der var ogsaa en ca. 41 som ved at paategne en liste gav tilkjende, at de vilde slutte sig til fondet, men en hel del gik bift hjem og glemte bort hvad de havde ifinde. Alle disse har fra kassereren faaet tilsendt "blanks" for "note" som kunde udfyldes og sendes til fondets kasserer. Svært faa menigheder har gjort noget i denne sag. Enkelte har været sine prester behjælpelige med at bli medlemmer af fondet. Det er smukt og efterfølgelsesærdigt. Men nogen almindelig deltagelse i pensionsfagen blandt os er det ikke blet. Der er en staaende komite paa to medlemmer fra hver kreds, som skal ha

med indsamling at gjøre, men trods paamindeelse jover de vistnok allefaa, i allefald hvad pensionsagen angaar.

Saad kan vel grunden være til, at denne sag finder saa lidt gehør? Kanse der er en almindelig bevidsthed blandt vort folk, at pensionskasje er en **overflødighed**, for ikke at sige noget værre. Hvis det skulde være tilfældet saa er vi ganske anderledes i syn end andre. Siden den norske statskirke har der i umindelige tider været et pensionsfond, og enhver geistlig er forpligtet til at gaa ind som medlem og betale sin adgangsløn. Seromdagen læste jeg i et blad, at den metodist episkopale kirke i nordvesten har udbetalt over en million i pensioner af sit fond det sidste aar. Den maa altsaa ha et meget stort fond. Et norsk lutherisk samfund i Amerika har et medlemskab paa 555 medlemmer og udreder aarligaars til mange \$500.00 til pensionisterne. Der synes altsaa ikke at være det syn fra andre hold paa pensionsagen, at den skulde være overflødig. Eller kanse vort folk synes at preste lønningerne nu er saapaa, at enhver kan lægge tilside lidt af sin løn, der vilde tilfalde enker og børn, om forjægeren faldt bort. Det var antagelig den bedste ordning, om stillingen var sli, at dette lod sig gjøre. Der er gjerne mænd i evangeliets tjeneste iblandt os, som personlig er saa heldig stillet, at de ikke trænger et saadant fond. Disse bør **absolut** slutte sig til fondet, for netop derved at lægge for dagen sin broderkjerlighed og omsorg for mindre bemidlede. De fleste prester iblandt os er finansielt saadan stillet, at de, ved megen sparsomhed og indskrænkning her og der, kun saavidt kan faa indtægt og udgift til at mødes, og for mange falder endog det vanskeligt. Vi maa erindre, at udgifterne til livsophold af familier har øget fra aar til aar. Der er prestefald i vort samfund som ikke lønner sine arbejdere bedre nu end for 10 a 12 aar siden, og dog ved enhver forretningsmand og farmer med, at det koster langt mere at opholde en familie nu end for det tidsrum siden. Skulde nu den tjenende prest falde bort ved døden, vilde da disse menig-

heder, han har tjent, forpligte sig til at opholde familien til det mindste barnet er over 16 aar? Jeg tænker ikke det, den stakkels familie maa nok ud af prestegaarden for at give pladsen til en anden. Trænger vi da ikke et pensionsfond? Skulde det være tilfældet, at det er mangel paa kjærlighed og omsorg for hverandre, som er grunden til den jendragtighed som vi ser i pensionsagen, da stiller sagen sig enda værre. Da er stillingen nok til at gjøre en sjælesyg. Det er ihvertfald en kjendsgjerning, at i de 70 aar samfundet har eksisteret, saa har der ikke været saameget som en presteekasje iblandt os, eller et hjælpefond til trængende prester. Jeg siger ikke dette er et bevis for mangel paa kjærlighed til vore arbejdere, men det er ihvertfald en mangel paa ordning, hvorved de trængende kan faa hjælp. At appellere til folks følelse og sympati nu, naar nogen prestemand falder bort, det er nytteløst. Vi maa ha et godt fond at falde tilbage paa. Jeg tror der har været og er endnu lidt salt iblandt haugianerne, og det gjelder at faa dem til at handle. Vi har naturligtvis intet at rose os af. Selvsos er en væmmelige laft. Vi burde være langt bedre end vi er. Der burde ha udfoldet sig et barmhjertighedsarbejde blandt os som der havde staaet ry af. Det vilde det vist ha blet ogsaa, hvis Gud havde faat stalle med os, som han vilde.

Maa se den ene venter paa den anden. Den ene prest venter paa en anden prest, og den ene menighed venter paa en anden menighed. De siger gjerne som saa: Ja, naar saa eller saa mange har sluttet sig til, saa skal jeg komme ogsaa. Jeg vil vente og se, hvad andre gjør. Sæt nu at alle andre folk skulde sige og handle sli i alle sager, hvor meget fik vi da gjort? Vi fik absolut ingenting udført. Forstandige folk hverken siger eller handler efter en saa daarlig regel. De siger altid: Jeg skal gjøre, hvad jeg kan for at denne sag kan gaa frem og da faar den fremgang.

Saa er der gjerne nogen som nu bare venter paa foreningsagens udfald. De siger

som saa: Jeg vil nok gjøre lidt for pensions-
sagen, men jeg vil nu vente og se, hvad ud-
faldet blir. Til dem som maatte tænke sli-
g vil jeg si: forenings-sagen har absolut in-
gen ting med pensions-sagen at bestille. Blir
der forening, saa skal de fond som da findes
slaaes sammen til et fond, og de prestier som
da er medlemmer blir fremdeles medlemmer,
og de som ikke er medlemmer kan ikke bli det
paa nogen anden eller billigere maade da
end nu. Selst blir det dem vanskeligere at
bli medlemmer. Forresten saa er det en
daarlig tanke dette om at vente. Det er det
samme som at begynne og sælge ud. Vi bør
arbeide i menigheder og samfund i alle dets
grene, som om ikke noget var gjort til sam-
menslutning.

Dette at holde gravtaler over nogen me-
dens de lever, det er ikke smukt. Det at hol-
de samfundsgravtaler enten høilydt eller
fjiltende i handling, det er heller ikke pent.
Vi kan ikke slutte med at arbeide og sætte
os ned at vente. Der er da heller ingen af
de andre konfererende som gjør det, og deri
gjør de ret. Pensions-sagen bør ikke lide,
der er absolut ingen grund til at den skal
i nogen mon lide af forenings-sagen, tverti-
mod. Forresten bør enhver vide, som tjener
samfundet, at Gauges Synode ikke kan op-
løses. Paragraf 1 i samfundets konstitution
er en uforanderlig paragraf, og hvis jeg ikke
huffer feil, saa var der noget sagt i aarsmø-
det, da de sidste korporationsartikler var an-
taget, at navnet skal være "evigt." Der
er ting der, som ikke er gjort i en snarvend-
ing, og skal pensions-sagen lide derved, at
man sætter sig ned og venter, da faar ikke vi
noget pensionsfond. Kjære embedsbrødre og
menigheder i samfundet, pensions-sagen er
en god sag. Det er en ordning, hvorved vi
kan vise kjærlighed og det til bedste udbytte
og systematisk. Der er alt nu, siden fondets
oprettelse for 2 jaar siden, prestearter af
afdøde prestier, som trolig har tjent samfun-
det, og som vilde ha saa inderlig godt af at
saa lidt støtte fra et saadant fond. Enhver
prest i vort samfund bør slutte sig til fondet.
Enhver menighed bør samle lidt og jende til

faskjereren. Sæt at menighederne samlet
en sum aar for aar til dette fond, da vilde vi
snart ha de \$50,000 som er sat som maal til
1920. Vi maa ha \$50,000 til 1920, men vi
burde ha den sum en god tid før det. Vent
nu ikke længere.

Eders for sagens fremme,

—S. M. Wick, form.

Madison, Minn., Feb. 11, 1916.

Svar til „Saugianer.“

„Hvad er egentlig hovedgrunden til, at
en del ikke vil have absolution i forbindelse
med nadveren?“ Saa spør en „Saugianer“
i „Budbæreren“ no. 7 for dette aar.

Paa dette spøragsmaal kan følgende tjene
som svar: Jeg antar som givet, at spørgeren
hunder at se alt i kirkens praksis være saa
bibelsk som mulig. Absolution som kirkelig
handling, øvet i forbindelse med nadveren
finder ingen hjemmel i det nye testamente.
Man leder forgjæves efter bevis for, at
apostlerne eller de apostoliske fædre har prak-
tiseret absolution i forbindelse med nadve-
ren, i hele det nye testamente. Absolution er
en selvstændig handling uden nadveren, og
nadveren er et selvstændigt sakrament uden
absolution, de trænger derfor ikke hverandre.
Det er ikke Gud som har sat de to sammen,
det er en menneskelig ordning. Det er en
kirkens skriftemaalsordning, som har bragt
absolution som offentlig kirkelig handling
sammen med nadveren. Absolutionen er ef-
ter sit inderste væsen en privat sag, og efter
det evangeliske syn en fri sag, uden nogen
tvang, hverken bud eller love, eller ved ned-
arbet skif, „thi kirken kan ikke forvare at
meddele absolution uden forudgaaende synds-
betjendelse,“ siger biskop Grimelund. Ab-
solution som led i en forberedelseshandling
for nadvernshelsen er sunket ned i en række
formler, der er lidet skiftet til at bringe
samvittighederne i træng, „snarere“ er den blit
en hykleriets skole.“ (Gustav Jensen, Guds-
tjeneste og Menighedsliv, side 234).

Men siger nogen, om der dog ikke kan
gives noget nye testamentlig bevis for bibe-

holdelsen, saa er dog den praksis ikke forbudt i det nye testamente. Det er sandt, noget forbud er der ikke, men har vi dermed ret til at indføre det som ikke er forbudt i det nye testamente? Saavidt mig bekjendt er teatraliske forestillinger ikke heller forbudt i det nye testamente, vilde det derfor være ret at indføre noget af disse i den kirkelige kultus? Det kan ogsaa bevises, at absolution og skriftemaal var en selvstændig kirkelig praksis uden i forbindelse med nadveren ogsaa i reformationskirken. Selv siger Luther: "Jeg selv gaar ret som det er til alters uden skriftemaal, for at jeg ikke skal gjøre mig selv en tvungen bane deraf i samvittigheden, og vil dog paa den anden side ikke være skriftemalet foruden, allermeest for absolutionen, det er Guds ords skyld." Skriftemaal hos Luther er altid privat skrifte som et menneske aflægger i enrum for et andet menneske, enten en prest eller en anden kristen. For ordenens og tavsuhedens skyld, helst hos en ordineret. De lutheriske bekjendelsesfrister hjemler ikke absolution og nadvere i forbindelse. I selve bekjendelsens 11 artikel hedder det: "den private afløsning bør beholdes i menighederne." Her er bekjendelsen tydelig. Bekjendelsesfristernes udtalelser maa forståes i lyset af de omstændigheder under hvilke de blev udtalt. Naar der saa i art. 25 af bekjendelsen tilbagevises beskyldninger, rejst i den katolske leir mod den evangeliske kirke, hedder: "man pleier ikke at uddele Herrens legeme uden til dem, som forud er prøvede og afløste," da siger ikke disse ord, at de praktiserede absolution i forbindelse med nadveren, som en del vil ha disse ord til at sige. Disse ord taler om en **prøve forud** for nadverhandlingen. De gamle kirkeordninger viser os, at denne **prøve forud** skede nogen dag forud for Søndag, da de som vilde nyde nadveren gif til skrifte og **begjærte** afløsning. Absolutionen efter det evangeliske grundsyn skal være en **fri** personlig sag. Et tvungent skriftemaal kan ikke gennemføres i den evangeliske kirke, og hvis det nu engang skal prøves at bli gennemført blir det et misforst. De ovenanførte bekjendelsens ord taler ikke

om offentlig absolution som kirkelig handling i forbindelse med nadveren, men de taler om privat skrifte med absolution **forud** for altergangen, og det for dem som vil skrifte.

Grunden hvorfor Luther og hans medarbeidere i den evangeliske kirke ikke vilde lade den private skriftestol falde, den findes udtalt i de "Schmalkaldiske artikler" 3die art. 8. Der hedder det: "Efterdi afløsningen eller nøglernes kraft ogsaa er en hjælp og trøst mod synden og den onde samvittighed; i evangeliet indstiftet ved Kristus, maa kirken endelig for alle ting ikke lade skriftemaal og absolution gaa af brug, iær for de skøbelige samvittighedsers skyld, ligejom for det unge raa folks skyld, forat det kan bli overhørt og undervist i den kristelige lære." Der er tre grunde, hvorfor Luther vil beholde skriftemalet, 1) for at hjælpe de skøbelige samvittigheder. Men da falder det af sig selv, at man maa saa nogen rede paa, hvad som feiler samvittigheden. 2) Som et nødvendigt undervisningsmiddel. Den evangeliske prest fik der en anledning til at undervise det uoplyste folk der kom fra det katolske mørke. 3) Et oplysningsmiddel for "det raa folks skyld," der svært liden kristelig skole havde faat. Det raa folk kunde let forgribe sig, leve i sin raahed og alligevel gaa til alters.

Hermed er i forshed pegt paa "hovedgrunden," hvorfor en del vil, at absolution og nadvere skal og bør skilles ad som offentlig kirkelig handling. De som vil saa, har det nye testamente paa sin side, de staar paa bekjendelsens grund og de hævder med rette den evangeliske kirkes grundprinciper. Det private skriftemaal bør komme til sin ret i kirken.

—S. M. Wick.

Der er meget og tykt bantrens mørke i verden blandt alle folk i alle land. Jesus er verdens lys. Kristne venner! hjælp til, alt I orker og kan, saa at dette lys ved evangeliets forkyndelse kommer til at lyse for alle dem, som endnu sidder i dødens mørke. Prædik ordet for al skabningen.

Nogle foreløbige bemærkninger til N. J. Løhres kritisk.

Da jeg har hørt lidt om, at nogen har ventet paa, at jeg vilde svare Løhre, saa derfor disse linjer.

Paa grund af, at min lærde ven Løhre helt ud ignorerer hvad jeg har sagt paa side 42 i min lille bog, saa anjaa jeg det ikke nødvendigt at svare; thi med al sin filosofiske teologi fiddet han dog fuldstændig udenfor skriften. Kritik tager jeg intet hensyn til. Men alligevel skal jeg nævne et par punkter, hvori min lærde ven tager fejl. Han siger: Hvad har til eks. den gode fremstilling af prest og alter at gjøre med foreningsagen. Forstaar De ikke det, hr. pastor? Det er jo noget fra den gamle judaisme, som vi som evangeliske kristne ikke vil have noget med at gjøre, fordi det faktisk er afskaffet i den nye pagt. Og hvad har egentlig afhandlingen om den overordentlige inspiration dermed at gjøre. Det er et argument mod de som negter den guddommelige sandheds inspiration, og inspirationsteorien har da vist aldrig været paa tale som et tvistens spørgsmål mellem de tre samfund. Min lærde ven Løhre synes ikke at have formaaet at forstaa i hvilken hensigt jeg talte om inspirationen. Det var just i den tro, at ingen af disse samfund har negtet den lære, og naar de nu indrømmer det at apostlerne var begabet med en overordentlig inspiration, skulde da ikke disse mænd have forstaaet, hvad Herren mente med disse ord i Joh. 20: 23, og Math. 18: 18. Derfor den almindelige kirkelære om forstaelsen af disse steder er ret, saa har apostlerne slet ikke forstaaet dem. Tør I paaiaa det?—The de har faktisk aldrig praktiseret nogen saadan formel absolution. Ikke heller har de brugt nogen af det gamle testaments ceremonier eller særegen klædning. Hvem har ret? Apostlerne eller vor tids teologer? Saa hedder det videre: "Hvad har Joh. Stabø's stærke indlæg mod alterbilleder at gjøre med foreningsagen." Vist ikke noget direkte, men jeg tog det med, fordi det staar i nægte forbindelse med

alt det afgudereri som øves iblandt os med ceremonier, klæder, alter og andre usle ting. Saa var det kanske nogle ord om lægmandsvirkomheden. For en tid siden kom jeg op i en noksaa skarp skrivelse med en af vore prestier om dette punkt 5 i komiteernes indstilling, eller hvad det kaldes.—Den gang citerede jeg en hel del af hvad lærde mænd i Norge havde sagt, og tillige hvad prof. G. Sverdrup skriver netop om samme punkt og dertil en hel del citerer fra bibelen. Men det er som om de aldrig hverken havde hørt eller set det. Og nu kommer Løhre igjen just med det samme punkt 5. Det er da efter hans mening det afsluttet rigtige. Baade komiteerne og Løhre ignorerer alt. Jeg har dog ikke troet, at vi havde mænd iblandt os som var ufeilbare, men det ser næsten ud til, at nogen tror noget slegt; thi hverken Guds ord eller andre troende lærde mænds ord tages for godt bare det som komiteerne er bleven enige om er ret!! Jeg skal tillade mig at fortælle en liden historie i denne forbindelse. I 1870 havde katolikerne et stort møde i Rom. Det vigtigste som da forelaa til behandling var dogmaet om pavens ufeilbarhed. Det var nu ikke alle katoliker heller som var enige med dette. Deriblandt var der en biskop som holdt en skarp tale imod et saadant dogme. Smidstertid streg de andre: "Red med ham!" Saa siger han: I kunne vel bringe mig til at tie, bibelen og historien kan I ikke saa til at tie, om I saa lod hele Tiberen gaa over den. Og dette er mit haab, at bibelens og historiens sandhed kan ingen bringe til at tie, om de saa lod hele Mississippi gaa over dem!—Hvad nu lægmandsvirkomheden forresten angaar, saa henvises til, hvad prof. G. Sverdrup siger just om dette punkt 5. Sverdrups samlede skrifter 2det bind, side 312. Saaber at redaktøren er saa venlig at lade afstrykke hint stykke af Sverdrup, derfor skal jeg ikke sige noget mere om denne sag. I slutningen siger Løhre, at jeg fremstiller mig som talsmand for haugianismen. Dette er dog ikke sandt; har jeg ikke sagt paa side 41 i mit pamflet: "Saa vil jeg til slutning gjøre dig opmært-

som paa, at jeg paa ingen maade fremstiller mig som en repræsentant for Gauges Synode," osv. Forresten er jeg Løhre meget taknemmelig for hans anmeldelse af min lille pamflet, men fornemlig for, at han ved sin kritisk har vakt min opmærksomhed paa forskjellige sager som jeg ikke før havde tænkt paa, og dette gjør, at jeg finder det paafrævet at skrive nok en pamflet, og den vil blive en endnu haardere nød at knække for kritikerne. —"Derfor jeg blive i mit ord, ere jeg ifandheden mine disciple, og jeg skulle erkjende sandheden, og sandheden skal frigjøre eder." Joh. 3: 31, 32. —S. Petterson.

◆ ◆ ◆
Anmerkning.—Hvad S. Pettersons anmodning om at lade trykke G. Sverdrups artikel om lægmandsvirksomheden angaar, saa kan her oplyses, at nævnte artikel findes i sin helhed og uforandret i "Buddbæreren" for 1912, begyndende paa side 842. En liden bemærkning under nævnte artikel i "Buddb." staar: "Geo. Sverdrups Skrifter, 2 bind, side 312. Optaget paa opfordring af S. Petterson:—"Buddb." red.

Tro.

Den mand, som udretter noget i denne verden, er og maa være en mand med tro. Stærke mænd, dygtige mænd, foretagssomme mænd er mænd med tro. Det kan være en lav type paa tro—tro paa sig selv—men det er tro. Nogen har sagt at svag tro gjør svage mænd og stærk tro gjør stærke mænd. Hvor meget stærkere skulde da ikke den mand være, som har tro paa Gud, den tro, som kan sige: "Jeg formaar alt i Kristus, som gjør mig stærk." Dette er tro af det højeste slags. Slut med at fortælle hvad du ikke tror, men søg i din sjæl det skjønneste, heligste og sandeste og arbejd det ud. Bliv saa ædel og god som din nærværende tro, fattig, svag og ufuldkommen som den er, kan tjene dig. Da og da alene, som du tager dit næste skridt fremad, vil forhængen drages tilside, og det, som ligger foran, vil blive aabenbaret for dig.

Kredsmøde.

Nordre Minnesota kreds af Gauges Synode afholdt sit vintermøde i Twin Valley, pastor G. C. Gjærstads kald, den 16de til 18de Februar 1916.

Ved begyndelsen af mødet var hverken prædikanten eller indlederen tilstede, men da pastor E. M. Petterson af den Forenede Kirke tilfældigt var tilstede, var han saa venlig at holde aabningsprædiken. Han talte over det opstillede samtaleemne, Lukas 14: 15—24, og dermed fik vi ogsaa en god indledning til samtalen. Under billedet af den store nadvere har Jesus fremstillet sit naaderige, og til dette indbyder han arme syndere. De som var først indbudte gjør dog mange indvendinger og har mange undskyldninger og kan derfor ikke komme. Deres hjerter er saa optaget med dette jordiske, letfindige og kjædelige, at de finder ingen tid til gudfrygtighed. Derpaa sender Herren sine tjenere ud til de som findes paa gader og stræder eller de som ved sig at være uværdige til at deltage i et slikt herligt maaltid, som de indlydes til, dog de kommer. Det er synderen som erkjender sin synd, som Jesus kan frelse. Atter gaar budskabet ud, denne gang til de paa veiene og ved gårderne, de som er langt borte, muligens hedningerne,—og de kommer, ja de kommer i store skarer. Det er derfor om at gjøre for folket i kristenheden ikke at sovne ind eller blive saa optaget med det materielle, at de ikke vil komme ind i Guds rige her paa jorden. Men kommer de ikke ind i det her, saa kommer de aldrig ind i det hisset heller.

Den anden dags formiddag holdt pastor M. L. Dahle missionsprædiken over Joh. 10: 14—18. Tilhørerne blev varmt lagt paa hjerte, hvor høit Jesus elsker dem og hvor gjerne han vil frelse synderen.

Mange lægbrødre var ogsaa tilstede ved mødet og tog flittig del i samtalen. Flere deilige sangnumre blev sunget af Mr. og Mrs. J. L. Bold.

Da der var vakance i viceformandsædet foretoges valg. Pastor M. L. Dahle blev

valgt til viceformand. Indbydelsen fra Bethel menighed, Dahles kald, til kredsen om at holde et samtalemøde med kirkeindvielse der en gang til vaaren blev antaget.

Man fik erfare under mødet, at det er godt for brødre og søstre at komme sammen saaledes til opbyggelse medens man er paa vandringen i udlændigheden.

—J. M. Johnson.

Kredsmøde i Canada.

Det er nok sent at berette om kredsmøde nu, som holdtes i November sidstleden; men, dersom der er nogen trost eller undskyldning i ordsproget "Bedre sent end aldrig," saa er det tilgiveligt, maasse, at sende nogle ord angaaende dette møde endog nu. Grunden, hvorfor det ikke er gjort før, er nærmest den, at en noksaa udsjællig beretning angaaende dette møde var indsendt fra et andet hold en tid siden.

Det er sidste aarsmøde for Alberta kreds, som her refereres til. Mødet holdtes i Bardo menighed, pastor Jothens forrige kald, nu beljent midlertidigt af pastor J. J. Mrianjen.

Mødningsprædiken holdtes af pastor Westphal den 12te November. Han prædikede over dagens evangelium. Prof. A. G. Solheim indledede det opstillende emne, Heb. 10: 19—25. Vaade indledning og prædikenen var klare vidnesbyrd. Derpaa fulgte samtalen bekslende med bøn og sang. Mødet var godt besøgt, baade af folket paa stedet samt af tilreisende fra naabomenighederne. Særlig var der mange fra Erling, en menighed i den Forenede Kirke. Der har nemlig været en alvorlig vækkelje der i det sidste. Og naar folk blir vakt og omvendt, saa gaar de gjerne et stykke forat høre Guds ord, samt at have et ord, en sang, og vidnesbyrd med i den store sag.

Under dette møde fratraadte pastor L. L. Carlson som kredsformand samt som fast prest i kredsen, tillige som indremissionssuperintendent for Canada, forat optage stil-

lingen som synodens indremissionssuperintendent. Vi like nok ikke at miste broder Carlson her. Mange ytringer i den retning faldt under mødet, baade privat og offentlig. Broder Carlson har arbeidet haardt i de aar han har været her. Gud har været ataat, derfor har arbeidet haft fremgang. Pastor Carlson og frue er meget savnet og erindret i kjærlighed af folket, de har arbeidet iblandt i disse aar. For at vise i handling det som blev ytret i ord, saa optoges en subscription under mødet til en liden affkeds-erindring fra kredsen.

Pastor M. J. Westphal fra Cereal, den stille, sindige, rolige, elskelige, haardt prøvede broder, er pastor L. L. Carlsons embedsarving i kredsen. Kun skade han lever saa langt "unna." Han er nu vor kredsformand og missionssuperintendent i Canada, i forbindelse med sin egen lokale missionsmark. En missionssuperintendent her burde have mere tid til undersøgelsesreiser eller ekspeditionsreiser. Vort flandinaviske folk forsvinder nord og vest udover vidderne og ind i sfogerne uden at lade høre fra sig. De tar op land. Disse maa opsiges, thi de gir ikke nogen rapport til noget kirkesamfund om deres "whereabout." Saa i det senere opdaget mange settlementer i nord øst og nord vest fra Edmonton, som hidindtil har været ukjendte for nogen missionsbestyrelse.

Kredsvalget havde følgende udfald:

Viceformand, prof. Solheim; kasserer, Lovseth; sekretær, undertegnede; medlemmer af bestyrelsen, B. B. Svidding og Masnes.

Der blev bestemt 3 maaneders emisjærvirksomhed. Til emisjærer valgtes: B. B. Svidding fra Bardo, og E. Bergh fra Cereal, til at virke 6 uger hver.

Andre lægbrødre tilskyndedes til at virke med Guds ord efter tid og evne. Pastor B. Andersen havde skrevet en sang tilegnet kredsmødet, denne blev sunget under mødet, blev ogsaa bestemt at indsende den med referatet til offentliggjørelse. Alle kredsens prester var tilstede undtagen Soversten.

Dagen efter aarsmødet havde kvindernes
missionsforbund sit møde.

Paa fredjens vegne,

—S. S. Westby, jef.

11244 93 tr., Edmonton.

✠✠✠

B. Andersens sang.

Tone: Løver den Herre den mægtige konge.
Min fjæl, lov Herren! thi kun ham tilhører
al ære, (Rom. 11: 36.)

For han har sendt os Guds vidner og ven-
ner saa kjære,

Beskommen vær! Til dette fredsmøde her,
I vil Herrens vidner kun være. Ez. 6: 8.

Jesús er lyset og veien, sandheden og livet,
Mandskraft fra himlen vil blive til vidnerne
givet

Om Rammets blod—som styrker svages livs-
mod,

Gud hjælper de barna som kvider.

Jeg ved vor menighed, tilmed rundtboende
venner,

Silfer: "Beskommen!" og i broderhjerter det
brænder,

Som komme er—rustet med tveegget jverd
Mod tidsaandens lurende kræfter.

Om Herrens evige kjærlighed saar vi vist
høre:

Jesús med døden og blodet han aabnede
døren.

O, raab det ud!—konger og prestier for Gud,
Det skal hans vidnehær være.

Som skal forkynde hans dyder som eder har
kaldet

Fra syndemørket til lyset, saa styr man fra-
kaldet.

O, vaag og bed! Opbyg hverandre i fred!

Tænk: Herrens dag er nær for os alle!

Har du noget lys og salt, saa lad dine
ord og dit liv bevise at du har det, saa verden
kan komme til at prise Faderen som er i
himmelen.

Tænk paa hjemmet hos Gud.

Mel.: Der blir noget for barna at faa.
Eller: Will there be any stars in my crown?
Tænk, o søffend, paa hjemmet deroppe hos
Gud,

Naar her veien blir tornet og trang,—
Tænk paa glæden i himlen—den staden saa
prud,

Tænk paa Jesús og englenes sang!

Kor: Tænk til himlen vi gaar,
Snart Guds Kanaan vi naar,
Landets vidunder skjønhet faar se!
Tænk, naar kronet vi staar,
Da er himmelen vor
Dg forglemt er al jordlivets ve!

Tænk hvad jubel, hvad herlig og underfuld
sang,

Naar de frelste Guds pris stemmer i—

Tænk, hvor deilig, hvor yndig og sølvren en
klang,

Svilken smagfuld og skjøn harmoni!

ivse

Tænk—naar hjemme i himlen hos Herren
vi er,

Evig løfte fra jordlivets strid—

Tænk, naar Jesús forklaret paa tronen vi ser,
Svilken herlig og salig en tid!

Tænk, o søffend, paa dagen, den kommer vel
inart,

Se, det dæmmer mod morgenens gry—

Tænk—snart Jesús vil komme i skjøn med
fart

Dg os henter til hjemmet bag sky!

Tænk—hvor herligt og stort, under vandrin-
gen her,

Alt ha Jesús til hyrde og ven—

Tænk, hvor saligt og godt—har vi slet intet
mer—

Alt ha Jesús og himlen igjen!

—S. J. Malbuc.

Osmond A. Tyssdal og hustru Marthe.

Hermed giver vi billede af to af vore gamle pionerer. De hører til de tidligere lag af norske udbandrere til Amerika. Deres lange liv var rigt paa erfaringer. De tog mange tunge tag i sit liv og fik se store forandringer i sin omgivelse. Osmond A.

saa en gaard paa Tyssdal i Nordahl. Her forsøgte de at bygge sit første hjem som egentlig folk. Det gik dem bra; men saa kom tanken paa at rejse til Amerika. Den tante slap dem ikke. Den maatte gennemføres. Den krævede mange offer. Endog det kjære hjem maatte sælges. Snart staar de

Tyssdal var født den anden Juni 1807 af forældrene Knud og Anna. De var fire søskende som kom til Amerika. Det var Joseph, Seri, Lars og Osmond. Alle fire opnaaede en høi alder. Joseph blev 90 aar, Seri 103, Osmond 100 og Lars 106. Osmond Tyssdal blev egtetviet med Marthe Johnsdatter Vakkén om høsten 1843. Hun var født den 4de Mars 1823. De kjøbte sig

ferdige for reisen. Saa bar det afsked til Amerika i Juli maaned 1857. Det var et betydningsfuldt vendepunkt i deres liv. Nu og da tager man skridt i livet, hvis betydning og rækkevidde man ikke forstaar. Imidlertid er Herren med og leder menneskene til sine bosteder paa jorden og leder jagens udfald til det bedste for sit folk. Tyssdal havde ikke gjort beregning paa at

finde en stor herlighed liggende færdig for dem i Amerika. Derfor blev de ikke skuffet. De fandt et aabent land, hvis jord bar frugt. Den tog de fat paa med alt alvor. De satte sig først ned ved Deland, Ill. Efter 6 aars forløb købte de sig land et stykke derfra i De Walb co. Her byggede de op et vakker hjem, hvor de boede indtil Desmond Thsdal døde den 15de August 1907. Det var afslutningen af et langt og lykkeligt ægteskabsliv. Siden den tid boede Mrs. Thsdal vekselvis hos sine børn. Hun var over 94 aar gammel, da hun døde hos sin datter, Mrs. Korstad i St. Paul den 17de Sept. 1915. Mrs. Martha Thsdal var eneste barn af sine forældre; men selv havde hun 13 børn, hvoraf 5 gik forud for sine forældre og 8 er tilbage, 4 sønner og 4 døtre. Desmond Thsdal og hustru var opvakte og begavede folk. De havde mange interesser og kunde fortælle meget fra sit lange og rige erfaringsliv. De var altid aktive deltagere i samfundslivet. Sit firfelige hjem fandt de blandt Gauges venner, og der holdt de sig til sin død. Det kan siges om dem, at de var oprigtige, strævsomme og gudsfrygtige folk, som ikke gjorde sig egennyttigt tilgode af andres slæb. De vilde bære sin andel af byrden. Gamle og matte af dage saa de med tilfredshed henimod sin grav i glæde over opstandelsens herlige haab. Hvor hendes mand var vilagt, begjærede ogsaa Mrs. Thsdal at faa lægge sine ben til ro. Hendes sidste ønske lev opfyldt: Hendes lig blev ført tilbage til Illinois og lagt ved siden af hendes mand paa den gamle gravplads ikke langt fra hendes gamle hjem. Her stod alle hendes gjenlevende børn og andre nærpaarørende omkring graven og var vidne til den sidste beklendelse om de kristnes haab, som lød over hendes støv. Betsignet være de gamles minde!

Ved siden af sine børn efterlader de 43 børnebørn og 10 børnebørnsbørn.

Farvel til moder.

(Indsendt ved Mrs. O. A. Myrbak.)

Farvel, du kjære moder,
Nu har du vandret hjem,
Nu er din jammer over,
Nu har du bundet frem,
Nu jubler du deroppe
Med fejerskronen paa,
Nu er du kommen did hen,
Svortil du længtet saa.

Hjem, hjem, mit kjære hjem,
I himlen hos din Frelser,
Der er dit rette hjem.

Hvil sødt da, kjære moder,
Hvil sødt i Jesu navn!
Du er ei død, men sover
I Jesu frelles favn.
Du trængte det saa saare,
Du var saa træt, saa træt,
Og fældte mangel taare,—
Nu, moder, hvil dig godt.

Hjem, hjem, du er kommen hjem,
Er evig fri fra nød og smerte
I himmelen, dit hjem.

Vi maa farvel dig sige,
Stjont hjertet kramper sig,
Og taarerne vil flyde
Ved afskeden fra dig.
Du blir vor ledestjerne,
Som blinker venligt ned,
Og vinker os og drager
Os op til himmerig.

Hjem, hjem til himmelen
Du loffer os og drager
Os op til himmelen.

Farvel da, kjære moder,
Fra dine børn saa stær,
Og fra vor kjære fader,
Som nu saa ensom er.
Vort haab det er at møde
Dig hist i himmelen,
Deroppe hos vor Frelser,
Der er vort rette hjem.

Hjont, hjem, vort rette hjem,
I himlen hos vor Frelser,
Der er vort rette hjem.

Helge Amundson.

Troens hantbog.

(Indsendt ved J. L. J.)

Atter har det behaget Herren i sin visdom og naade at kalde hjem til sig en af de gamle kirkelige rydningsmænd i Gauges Synode. Den negang var det Helge Amundson, som døde paa sit gamle hjemsted vest fra Madelisse, Iowa. Helge Amundson kom hid i aaret 1878 efter i otte aar at ha boet paa Roskmonong, Wis. Her fandt han sig et godt hjem, og her udfoldet han en betydelig kirkelig virksomhed. Det var her, at han var med at stifte Nazareth menighed efter i nogen tid at have søgnet til Roland tolv mil fra hans hjem, og her var han med og byggede Immanuel's kirke, efter at førstnævnte menighed flyttet sin kirke sammen med en kirke af et andet samfund i nabolaget.

Han elskede inderlig sit samfund, noget han ofte la for dagen ved kraftigt at støtte samfundets gjøremaal. Men endnu større var det at han elskede Herren og vandrede med ham. Det kunde derfor med rette siges ved hans baare som fordom om Guds: han vandrede med Gud, og Gud tog ham til sig.

Den 28de Jan. vilde han ha fyldt sit 80de aar, om han havde levet saalænge. Men den dag lev han fædt til hvile paa gravpladsen tæt ved farmen, hvor han havde haft sit hjem i 38 aar. Hans fem sønner og en brodersøn var ham til graven.

Kirken trænger mænd, som ved paa hvem de tror og som er villig til at ofre for sin overbevisning.

Giv din kirke mænd og fædre,
Som er dig og sandhed tro!
Alle dannes vil det bedre,
Alinten visne, hveden gro!
Troslab løn af naade faa,
Sykleri til skamme staa!
Sandhed herske, løgn adspredes,
Gudsfrugt æres, kirken fredes!

—S.

Vor vilje kommer nok ofte paatvers med Guds vilje, og Guds med vor, men hvem ved det bedst?

Herren skal understøtte ham paa sygesengen. Sal. 41: 4.

Læg mærke til, at dette løfte gjælder dem, som "giver agt paa den ringe." Er du en af disse? I saa fald kan du tage denne forjættelse til dig, men ellers ikke. De ringes og fattiges Gud vil under sygdommens dage velsigne den mand, som har omhu for de ringe. De evige arme vil tvinge hans sjæl til hvile, ligesom hans legeme finder hvile paa de bløde puder, der er lagt tilrette af kjærlige hænder. Gvilken usigelig og kjærlighed disse ord indeholder, og hvor de under sygdom og strøbelighed tvinger os nær vor himmelske Fader! Hvem har hørt noget saadant om de gamle hedenske guder? Ingen! Dette sprog tilhører alene Israels Gud; han alene vil bære de gode menneker en ben og sygepleier. Om han slaar med den ene haand, understøtter han med den anden. Det gjør intet, om vi besvimer, naar vi falder om i Herrens arme og bliver baaret oppe af disse. Naaden er den bedste medicin, guddommelig kjærlighed er det mest styrkende middel for den forsmægtende patient. Den gjør sjælen sterk som en kjæmpe, selv naar benene holer paa at stikke ud gennem huden. Der er ingen læge som Herren, intet styrkemiddel som dette løfte, ingen vin som hans kjærlighed.

Hvis du, min læser, ikke har opfyldt din pligt mod de fattige og ringe, da taber du meget herved. Søg da med engang at indhente det forsmættede og bliv de fattiges ven og hjælper!—E. S. Spurgeon.

Tag skridtet helt ud!

Der laa et lidet dampskib nede ved bryggen. Alt var færdig til afgang, og kapteinen signaliserede ned til maskinisten: "Jort forover!" Propellen begyndte at arbejde; men skibet rørte sig ikke af flekken. Sagen var, at man havde glemt at kaste løs agtertroscien. Først da det var fækt, gled baaden udover.

Saaledes er det ogsaa med mange mennesker. Deres samvittighed er vaagnet, og de har faaet lyst til at rejse til det himmelske land. Men de kommer ikke af flekken. De har ingen kraft, ingen glæde, ingen frimodighed. Og hvorfor? Jo, fordi der er en eller anden ting, som binder dem til det jordiske og som de ikke vil opgive. Det er med dem, som det var med den rige yngling, som kom til Jesus og spurgte, hvad han skulde gjøre for at arve det evige liv. Jesus fandt meget godt hos ham; men han saa ogsaa, at der var en ting, som manglede ham: Hans hjerte hang fast ved hans gods. Og da den unge mand ikke vilde rive sig løs, maatte han gaa bedrøvet bort fra Jesus, bort fra det evige liv.

Saa, kanste det er saa med dig? Du vil i grunden gjerne være en kristen, men du er bunden af et eller andet, hvad det nu kan være.

Du maa slippe taget, hvad det saa skal fæste!

Du siger, du kan ikke. Saa vel, du har ret. Men Gud kan. Naab ærlig og oprigtig til ham, saa skal han styrke din villie, saa du kan komme løs af den sidste fortvæling og blive et frit Guds barn, og da skal du naa det glade land.

”I alt dette vinde vi mere end seier ved ham, som elskede os.” Rom. 8, 337.

Fra Arbeidsmarsen

Emissær S. A. Hanson har en tid i det senere virket med Guds ord ved Heron Lake, Minn. Vennerne der paa stedet var glade i hans besøg og det greie vidnesbyrd af Guds ord, som han afslagde iblandt dem og ønskede gjerne at han besøgte dem igjen.

Emissær Jonas Jonasson har netop afsluttet fire ugers virksomhed i pastor Falkangers kald. Veiret var baade stormfuldt og

koldt, men alligevel var møderne iallefald paa en del steder godt besøgte og af Herren velbesøgt.

Nazareth menighed, Armstrong, Iowa, pastor E. Dueas kald, holdt møde den 22de Januar. Den stemte for forening og imod nedlæggelsen af Jewell Lutheran College og imod co-education i den akademiske afdeling ved Red Wing Seminar for nærtstående.

De menigheder i Canada, som pastor Carlsson forlod, har søillet kald til pastor S. Brekke i Mustegon, Mich., men vi kender ikke til, om han tænker at antage det. Midlertidig betjener prof. Solem to af disse vakante menigheder og pastor Westby en ved siden af hvad de før har.

Syg og fattig.—Gendricks, Minn., 17de Februar 1916.—Jeg har netop modtaget brev fra pastor N. S. Danielson, Langford, S. Dak., hvori det hedder, at han for nogle uger siden blev rammet af slag, saa han er ganske ude af stand til at kunne hjælpe sig selv. Han har familie, en noksaa stor barneflokk, og i yderst trangt kaar; saa her behøves en hjælpende haand, om den haardt prøvede broder med familie skal komme vel igennem trangstien.

Bredeligst, —S. J. Ekse.

Bang menighed, pastor J. M. Johnsons kald, stemte for forening med stor majoritet. De stemte for co-education i den forberedende afdeling ved Red Wing Seminar; for nedlæggelse af Jewell College og for udgivelsen af Sverdrups katekismus. Bions menighed, samme kald, stemte for forening med betingelse, at punkt 3, og B i 4 stryges, og at ”og opgør” i punkt 2 udelades, samt at C i punkt 4 forandres didhen, at nadveren bør forrettes uden forudgaaende offentlig skriftemaal og absolution, har forretten. De stemte for at Jewell College bør fortsætte; for co-education ved den forberedende afdeling ved Red Wing Seminar, og for udgivelsen af Sverdrups katekismus.

I menighedsnæve afholdt den 17de Februar vedtog Betlehems menighed af Santa Rosa, Cal., følgende tre punkter: 1) Betlehems fænd. ev. luth. menighed af Santa Rosa, Cal., tilstemmer foreningsartiklerne med den forståelse at bestemmelsen vedrørende lægmandsvirksomheden er tilstemt af fælleskomiteen og er et led af foreningsartiklerne, samt at punkt 3 faar følgende redaktion: De tre samfund lover hverandre—som regel—ikke at have kirke- ligt samvæde med reformerte og andre, som ikke deler samfundets tro og bekendelse. Ligeledes tilstemmer den konstitutionen.— 2) Fremdeles tilstemmes at kvinder faar samme adgang som mænd til collegeafdelingen saavel som til den akademiske afdeling ved Red Wing Seminarium, og, at kvinder, som uddanner sig for missionen eller for diakonissegjerningen, tillige som **tilhørere** har adgang til den theologiske afdeling.— 3) Menigheden fraraader at stifte gjæld ved nye byggeforetagender, og stemmer mod at Jewell College for nærværende nedlægges.—S.

Vor missionssuperintendent, pastor Carlsson, skriver fra Roland, Iowa, den 19de Februar, at det er noksa interessant efter ca. 25 aars fravær at faa besøge de kjendte trakter i Hamilton, Hardin og Story countier, Ia. De som var gamle er meget gamle nu, og de som var børn er nu i sin manddoms kraft og har taget ledelsen i livets forskjellige gjøremaal, men mange er ikke mere. Han har merket det glædelige, at baade gamle og unge gaar sammen og holder sammen, naar det gjælder at tjene Gud. Han lover at berette mere om sine iagttagelser og sit arbejde senere. Han blir mødt med stor venlighed og kjærlighed baade af præstebroderne og andre og det er ham til stor opmuntring, saa det er folkskindsdage, trods at den naturlige sol meget af tiden er skjult bag skyerne. Det gaar an at have folksin i sin hjæl, om der er skyer i naturen. Han har været med paa tre møder under ledelse af "midtre Iowa indremissionsforening."

Det har været nogen velsignede sammenkomster. En fredens og kjærlighedens aand har været den raadende i møderne. Guds Aand har velsignedt vidnesbyrdene, saa de er blevet til opbyggelse. Carlsson sender sin hjertelige hilsen og tak for alt godt, som han saalangt har nydt blandt vennerne. Som nævnt vil han skrive mere, naar han faar lidt bedre tid og anledning.

Bekjendtgjørelse.

Om Gud vil afholdes et kristeligt samtalemøde i Shell Creek menighed, Newman Grove, Neb., 14de—til 16de Mars. Tema: Joh. 12: 20—28. R. Oerlund indleder. Missionær Landahl har lovet at være med os. Velkommen! —G. D. Mona.

Om Gud vil holder Mayville kreds møde med kirkeindvielse i Mayville, past. J. S. Gaborsons kald, den 16de til 19de Mars. Kom mange og kom med børn.

—D. J. Sesheim.

—S. Moe,

Syd Dakota indremissionsforening holder møde i Emanuels menighed, Beresford, 24de—26de Mars. Tekst: 2 Pet. 1: 1—11. Past. S. V. Jacobson indleder. Menigheden er for nærværende uden præst, saa nogen af præsterne ordner sig saa, at de blir over Søndag, saa menigheden kan faa nyde nadveren. Mødet begynder Fredag morgen kl. 10:30.

—J. P. Langbak.

—R. A. Badheim.

Midtre Iowa indremissionsforening afholder møde i Badger, Ia., past. Jensen kald, fra 7de til 9de Mars. Samtaleemne: Joh. 3: 14—21. Under mødet vil offer blive optaget til jødemissionen. Ligeledes afholder samme forening møde i Eagle Grove, past. Oskales kald den 14de til 16de Mars. Samtaleemne: Rom. 5: 1—6. Past. L. J. Knutson indleder. Alle præster og lægfolk er hjerteligen indbudte til disse møder.

—Ole A. Byro,

—R. D. Moe.

Ned Riberdalsens indremissionsforening har møde i østre Marsh Riber menighed, pastor N. Goufoms kald, Galtstad, Minn., fra 7de til 9de Mars. Tema: Ef. 53: 1—7. Skyds møder i Galtstad.

—E. S. Malgaard.

—B. B. Rorncjs.

♦♦♦

Eyd Dakota freds afholder fredsmøde i Ebenezer menighed, Douglas Co., S. Dak., M. B. Lofkesmoes kald, den 14—16de Marts. Tema for samtale: Mat. 3, 1—6. Skyds vil møde de tilreisende i Corsica dagen før mødet.

—S. J. Skarpsnes, form.

—M. B. Lofkesmoe, sekr.

♦♦♦

Lurtle Mountain freds af S. S. afholder, om Gud vil, et fredsmøde i Emanuels menighed, past. D. S. Elstads kald, 14—16de Marts. Samtaleemne: Matt. 13, 44—50. Skyds vil møde de besøgende dagen forud i Minne aukon, Maddock og Garlow. Mange besøgende ønskes.—Theo. J. Lund, form.

—D. S. Elstad, sekr.

♦♦♦

Indremissionsbestyrelsen indkaldes til bestyrelsesmøde den 8de og 9de Mars. Der som nogen skulde ha nogen speciel sag, som man gerne vilde gjøre bestyrelsen opmærksom paa, da behage man at melde samme enten til undertegnede eller bestyrelsens sekretær, pastor S. N. Walstad, Morriisonville, Wis.

Paa bestyrelsens vegne,

—L. J. Oppedahf.

♦♦♦

Paa indbydelse fra Green Lake menighed, pastor J. M. Johansons kald, Kandiyohi co., Minn., holder Madison freds et fredsmøde dets freds fra den 21de til 23de Mars. Samtaleemnet bliver Luk. 19: 1—10. Alle tilreisende maa tage af i Spicer, og skyds vil møde dem der dagen før mødet. Mødet begynder med gudstjeneste kl. 10:30 form. Nævnte menighed indbød til fredsmøde afvigte høst, men grundet paa omstændigheder blev den skuffet. Det er derfor at haabe, at ret mange nu vil komme til mødet, og

komme med bøn om "fjæmme af naade", saa skal belysningen ikke udeblive, thi Herrens løfter er trofaste og sande.

—L. J. Oppedahf.

—N. Haugland.

♦♦♦

Ned Wing freds holder vintermøde Gauges menighed, Kenyon, Minn., den 14de —16de Mars 1916. Mødet begynder Tirsdag formiddag kl. 10 med prædiken af pastor J. B. Carlsson af St. Paul. Samtaleemnet, Markus 4: 3—12, indledes af pastor D. L. Borgen. Folket i Kenyon og omegn især bedes venligst om at indrette sig saa, at de besøger dette møde. Ved om Herrens belysning over det. Tilreisende mødes i Kenyon dagen forud. Alle besøgende bør melde sig til N. Anonby, Kenyon, Minn.

—Edward Johnson, form.

—S. J. Dahle, sekr.

Kvitteringer.

Kvittering fra Børnehjemmet:

Ved past. D. T. Borgen, fra Trempealeau Valley mgh. kvf.	\$ 10.00
Ved past. D. T. Borgen, fra Beaver Creek mgh. kvindesf.	15.00
Ved past. A. O. Mortvedt fra Willing Workers' Society, Newark mgh., Newark, Ill.	10.00
Ved Miss Geneva Johnson, East Grand Forks, Minn., fra Kongsvinger Young Ladies' Aid, past. N. J. Løhres kald, Konfirmationsof. i Kongsvinger mgh., past. N. J. Løhres kald.	15.61
Ved past. J. H. Johnson, fra Mrs. J. H. Johnson.	3.00
Ved A. M. Grinden, Minneapolis, fra Ladies' Aid Society of St. Paul Luth. Church, 4th street and 15th ave. so.	15.00
Ved C. F. Schanche, subskription ved Mrs. C. F. Schanche: Mr. og Mrs. C. F. Schanche, \$5; Ingrid Schanche, 1.00; Anna O. Bevin, 50c; Mr. and Mrs. O. A. Berg, 3.00; Mrs. Arnt Arntson, 1.00; Mr. and Mrs. Gjoraas, \$1.00; Anton Holan, \$1.00; Henry Viken, \$1.00; Laura Hagen, \$2; Mrs. E. S. Hogan, 1.00; Sigrid Hogan, 50c; Maarten Hogan, 50c; E. S. Hogan, 50c; Florence Schanche, 10c; Alf Schanche, 10c; Otto Schanche, 10c; M. Standy, 1.00; Mr. and Mrs. H. Hogan, 5.00; S. S. Walstad, 1.00; Mr. and Mrs. Gilbert Nelson, 1.00; Mrs. Ole Larson, 50c; Mrs. H. H. Vanderpol, 50c; Mrs. Ed Larson, 50c; J. O. Tronvold, \$1.00; Mrs. Chris	

Carlson, 25c; Lars Roenstad, 55c; Mr. and Mrs. P. E. Helland, \$1.00; W. E. Helland, 50c; O. P. Hogen, 50c; J. J. Jacobson, 50c.....	32.10	Ved John O. Fosse, fra Stavanger mgh., Gardin City, Ia., past. T. J. Knutsons kald.....	50.00
Ved C. F. Schanche, Geddes, S. D., fra Morningside kvindeforening.....	10.00	Ved O. H. Aamodt, fra konfirmations-offer i Silo mgh., Elmore, Minn., past. Osterlunds kald.....	36.57
Ved past. L. L. Nesvig fra Vestre kvindeforening, Belmont mgh.....	15.00	Ved past. M. Norstad, konfirmations-offer i Zions mgh.....	24.60
Ved Marie Ingebrigtsen fra Willing Workers Girl's Aid, pastor Strands kald.....	30.00	Fra Mrs. Anna Skalbeck, Sacred Heart, Minn.....	2.00
Ved Jens Anderson, Perley, Minn., ½ konfirmationsoffer i Landstads mgh.....	9.30	Ved Elida Skeie, Radcliffe, Ia., fra The Busy Bee Young Ladies' Society, Stavanger mgh., Garden City, Ia., past. T. J. Knutsons kald.....	75.00
Ved past. H. J. Berg fra Mrs. Nels Rouken.....	1.25	Fra Mrs. H. B. Olson, Newfolden, Minn., Bethlehems kvindef.....	5.25
Ved past. J. J. Ekse, offer i Singsaas mgh., Hendricks, Minn., 27.50; Mr. og Mrs. I. T. Rogness, Hendricks, Minn., 5.00; Mr. og Mrs. Ellef Løvre, Hendricks, Minn., 6.20; Mr. og Mrs. John Knutson, 5.00.....	43.70	Fra A. C. Hanson, Jackson, Minn.....	5.00
Ved G. A. Ulvin, Bay City, Wis., tak-sigelsesoffer, Eidsvold mgh.....	12.65	Ved past. P. Ljostvedt, fra Østre kvindeforening, Arendahl mgh., Peterson, Minn.....	9.95
Chris Simonson fra kvindef. i Newman Grove, Neb., past. G. O. Monas kald.....	55.00	Ved past. J. J. Jacobson, fra Mrs. M. Kins.....	2.00
Ved S. L. Jacobson, offer i St. Peters menighed.....	17.40	Ved past. J. F. Mellom, fra Manfred E. Melloms "Penny Bank", 4.75; Mrs. J. F. Mellom, 2.00.....	6.75
Ved past. I. S. Olson, Frankes mgh., 10.85; en Ubenævnt, 5.00.....	15.85	Ved past. L. Dordal, fra "Dorcas", Deerfield, Wis., 25.00; Anna Dordal, 2.00.....	27.00
Fra Mrs. J. S. Johnson, Beresford, S. D. Fra Mr. og Mrs. J. P. Sletvold, Burbank, S. D.....	5.00	Fra Mr. og Mrs. Adolf Oswald, Chester, Iowa.....	5.00
Fra Mr. og Mrs. Gunder Pederson, Pennock, Minn.....	20.00	Ved past. O. J. Nesheim, fra St. Ansgar kvindeforening.....	5.00
Ved Mrs. Oscar C. Hill, Creston, Ill., fra Ladies' Aid of the Luth. church, So. of Creston, Ill.....	5.00	Ved past. A. O. Oppegaard, fra mis-sionsvenner i Hauges Synode.....	10.00
Ved J. H. Elstad, Franklin, Minn, fra Hauges mgh. kvindeforening.....	29.75	Ved L. L. Kloster, Clark, S. D., fra kollekt ved juletræfest i Clark Center kirke, past. A. Hauglands kald.....	6.86
Ved past. H. Moe fra Pomona Valley kvindeforening.....	25.00	Ved past. O. Andresen, fra juletræfest i Stavanger mgh.....	8.11
Ved Mrs. M. H. Berge, Whalan, Minn., fra Mr. og Mrs. M. H. Berge, 5.00; Mr. og Mrs. H. M. Berge, 2.00.....	10.00	Ved H. T. Dale, kollekt ved juletræfest, St. Johns mgh., past. J. A. Quellos kald.....	31.64
Ved past. P. O. Wee fra Bethesda Sunday School, Ames, Ia.....	7.00	Ved past. G. O. Paulsruud, fra Nordre kvindef., Elims mgh., Randall, Ia.....	20.00
Ved past. T. J. Spande, fra Samuel mgh., 21.32; Busy Bee Society, 10.00 Fra Reier Thompson, Beach, N. D.....	11.45	Ved past. Edw. S. Hovland, fra S. Simonson, Esmond, N. D.....	10.00
Ved Mrs. Andrew Flom fra Stefanus mgh. kvindef., Milton, N. D.....	31.32	Ved Martha Fagerli, kollekt ved juletræfest af Nioborose Luth. Sunday School.....	7.00
Ved Rev. J. S. Halvorson, fra Mr. og Mrs. J. A. Paulsen, 2.50; Mr. og Mrs. O. Lillebo, 2.00; Mr. og Mrs. L. Fuglestad, 1.00.....	5.00	Ved past. H. N. Bakke fra en ube-nævnt.....	5.00
Fra C. E. Christensen, Story City, Ia. Ved Mrs. L. Bjørnson, Twin Valley, Minn., fra Bethania mgh. kvindef....	20.00	Ved past. J. J. Lee, kollekt optaget ved juletræfest, søndagsskolebørn i Vor Frelsers mgh.....	12.11
Fra John Unstad, Lunds Valley, N. D. Ved past. N. J. Løhre, fra Mr. og Mrs. John W. Hendrickson, Kongsvinger menighed.....	10.00	Ved Mrs. M. G. Husby, fra Nathanael mgh. kvindef., past. G. O. Paulsruuds kald, Wallingford, Ia.....	20.00
Fra L. L. Agrey, Zumbrota, Minn.....	1.50	Ved past. Edw. S. Hovland, fra Bethania mgh. juletræfest, 15.25; fra Zions mgh. juletræfest, 9.00.....	24.25
Ved Beatrice Larson, fra Canoe Hauge Y. P. S., Decorah, Ia.....	10.00	Ved past. Nels Carlson fra Bloom Prairie frimenigheds kvindef.....	25.00
Ved O. H. Elstad, fra Mrs. P. Solum, Minnewaukon, N. D., 5.00; Mrs. Claudine Davidson, Fargo, N. D., 5.00....	5.00	Ved Geo. J. Wigen, Sr., La Crosse, Wash., fra Selbu mgh. kvindef.....	25.00
Ved past. G. O. Monas, fra L. M. John-son.....	10.00	Ved Mrs. Martin Opsal fra Tabors kvindeforening, past. M. B. Lokkesmøs kald.....	15.00
	2.50	Ved Bertha Winsett fra Young Ladies' Aid, past. P. O. Wees kald.....	13.00
		Ved Mrs. John N. Okland, fra Okland kvindef., past. G. O. Paulsruuds kald.....	15.00

Lenten Outlines and Sermons.

By Rev. R. E. Golladay.

This is the most extensive and exhaustive homiletical work on the passion history in the English language.

It contains eight series of outlines—biographical, historical, doctrinal, practical—all of which are elaborate in their treatment of texts and a number of which have for each outline many pages of the best literature on that particular topic quoted verbatim, making these outlines exceedingly suggestive and giving them the desired versatility both in style and thought.

In addition to these eight series of outlines there are four full series of complete sermons by four successful and popular preachers.

If you are planning a series of Lenten sermons or addresses, this work will prove exceedingly helpful to you.

Send in your order now.

The book is durably bound in cloth with gilt markings.

Price, \$2.00 net.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Sermons on the Eisenach Gospel Pericopes.

By Rev. J. Sheatsley.
(Editor of Lutheran Standard).

The Eisenach Gospel Selections have long been recognized as one of the finest pericope systems in existence. They will appeal to preachers, looking for a new series of texts that follow the church year, and their unusual merit will at once commend itself to them.

Rev. Sheatsley's volume of sermons on these excellent texts will be welcomed by all who have decided to use the Eisenach Gospel pericopes. The author of these sermons is known throughout the Lutheran Church of America as an able thinker, versatile writer and forceful preacher. His sermons are thoroughly textual, soundly Lutheran, highly practical and always quickening. In expounding a text and drawing from it the applications to everyday life, he shows the master hand in biblical interpretation and homiletical skill. His style is never vague, but always clear and to the point, vigorous and refreshing.

Durably bound in half leather.
\$2.50 net.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

BE TRUE

A CONFIRMATION BOOKLET.

By Rev. G. T. Cooperrider.

In three chapters, averaging over thirty pages each, the author admonishes the newly confirmed to be true: I. To Their Parents; II. To Their Church; and III. To Their Lord.

It is a strong and fervent appeal that this little book makes, and it can therefore be recommended as one of the best publications of its kind.

Bound in neat cloth board and attractive marking.

Price, 15 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

To My Sunday School Teachers.

By Rev. J. Sheatsley.

A series of 17 face-to-face talks in popular form on teaching in the Sunday school.

These papers are not the work of a theorist who knows but little about actual Sunday school work, but of a thoughtful pastor, who wrote out of his weekly experience in the Sunday school room. They do not deal with technicalities of the teaching profession, nor bristle with abstruse terms. In plain words and direct fashion the author goes to the heart of the subject of Sunday school teaching.

The last chapter, "Well-taught Rather Than Much Taught," is alone worth the price of the book.

No better book published for a teacher-training course.

Bound in Cloth, 35 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Through Luther to Liberty.

By Wm. Schmidt and L. H. Schuh.

This is more than a mere novel—it is a work combining the attractiveness of a stirring work of fiction with the edifying power of a mighty sermon and the instructive value of a historic treatise.

Price, \$1.00.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Sermons on the Catechism.

In Four Volumes.

By REV. R. E. GOLLADAY.

Vol. I. Now Ready.

These sermons are thoroughly Biblical, soundly Lutheran, unique in treatment and modern in application. They are fine examples of both the synthetic and analytic methods of sermonizing. The thought is profound, the treatment exhaustive and the style classically clear.

Vol. I. contains twenty-eight sermons on the First Chief Part of Luther's Small Catechism. Vol. II. will be published in 1916, and Vols. III. and IV. the following year.

Price of Vol. I., \$1.50 postpaid.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

The Sunday School Worker's Testament

For 1916-1917.

Some of the Special Features:

The Notes and Comments are printed on the same page as the verses they explain and were edited and prepared by a joint Editorial Board of the foremost Biblical scholars in every denomination.

The Introductions are placed at the beginning of each book, telling who the writer was, why he wrote the book, where he wrote it and giving a summary of what the book contains.

The Testament is the American Standard Version, recognized as the best revision in any language because it brings the plain reader more closely into contact with the exact thought of the sacred writers than any other version now current in Christendom.

The Words of Christ are printed in bold face type and all the words difficult to pronounce are divided and marked for easy pronunciation.

The volume is pocket size and bound in maroon silk finished cloth with gold title on side and back.

Price, 75 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Bagteren

i nyt oplag er netop udkommen paa Hauges Synodes forlag. Indbunden i morocco og guldsnit. Pris 80c. Faaes hos
Hauges Synod Book Dept.,

Devotional Readings From Luther's Works.

For Every Day in the Year.

BY REV. JOHN SANDER.

Cloth, \$1.00 Fancy Binding, \$2.00.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Skoleböger.

Løkensgaards Læsebog for Børn, 1ste trin.	\$1.15
Løkensgaards Læsebog for Børn, 2det trin.	.25
Kirkebergs Læsebog for Børn, 3die trin.	.75
Katekisme: Hauges Synodes Udgave.	.10
Katekisme: H. U. Sverdrups Udgave.	.15
Katekisme: Engelsk	.10
Forklaring: Hauges Synodes Udgave.	.15
Forklaring: Sverdrups Forkortede	.15
Forklaring: Sverdrups Fuldstændige	.20
Forklaring: Sverdrups, Engelsk	.20
Forklaring: Laache	.15
Forklaring: Laache, Engelsk	.20
Forklaring: Sverdrups Norsk-Engelsk	.30
Forklaring: Engelsk, oversat ved Belfour	.25
Bibelhistorie: Norsk	.25
Bibelhistorie: Norsk, med billeder.	.45
Bibelhistorie: Engelsk	.25
Bibelhistorie: Engelsk, med billeder.	.40

Bibelen.

Storstilet, gamle testamente i ny oversættelse.	
Nr. 1.—Indbundet i presset skindbind.	\$1.35
Nr. 2.—I presset skindbind med guldsnit og futral	2.50
Nr. 3.—I presset skindbind med guldsnit og forgyldet kors og kalk paa siderne og futral	3.00
Nr. 4.—Indbunden i Morokko, guldsnit og futral, og med rigelig forgyldning paa siderne	4.00
Bibelen i ny oversættelse.	
Nr. 108.—Chagrin med runde hjørner og ombøjede kanter, snittet rødt under guld	4.00
Nr. 11.—Bibel paa India papir i Chagrin, ombøjede kanter, snittet rødt under guld	3.75
Nr. 12.—Bibel paa India papir i egte Chagrin, heftet med silke, ombøjede kanter, snittet rødt under der guld	6.00
Lommebibler i gammel eller ny oversættelse.	
Nr. 40.—Indbunden i shirtingsbind	.50
Nr. 43.—I uegte Chagrin, mygt bind og guldsnit	1.00
Nr. 45.—I Chagrin med ombøjede kanter og guldsnit	1.80
Nr. 51.—Trykt paa India papir, mygt Chagrin bind med ombøjede kanter og snittet rødt under guld	2.50
Nr. 53.—India papir, egte Chagrin, ombøjede kanter, snittet rødt under guld, heftet med silke	3.80

HAUGES SYNOD BOOK DEPT.
RED WING, MINNESOTA.

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2

No. 11.

Lørdag den 11te Mars 1916.

48de Aarg.

Frøstelse.

Da blev Jesus af Aanden ført ud i ørkenen for at fristes af djævelen. Og da han havde fastet firti dage og firti nætter blev han tilsidst hungrig. Og fristeren kom til ham og sagde Er du Guds Søn, da-sig at disse stene skal blive brød. Men han svarede og sagde: Der er skrevet: Menneſket lever ikke af brød alene, men af hvert ord som gaar ud af Guds mund. Da tog djævelen ham med sig til den hellige stad og stillede ham paa templets tinde og sagde til ham: Er du Guds Søn, da kast dig ned! Thi der er skrevet: han skal give sine engle befaling om dig, for at du ikke skal støde din fod paa nogen sten. Jesus sagde til ham: Der er atter skrevet: Du skal ikke friste Herren din Gud. Atter tog djævelen ham med sig op paa et meget høit bjerg og viste ham alle verdens riger og deres herlighed og sagde til ham: Alt dette vil jeg give dig, hvis du vil falde ned og tilbede mig. Da sagde Jesus til ham: Vort fra mig, satan, thi der er skrevet: Herren din Gud skal du tilbede og ham alene skal du tjene. Da forlod djævelen ham, og se, englene kom til ham og tjente ham. Math. 4: 1-11.

Dette Guds ord handler om Jesu frøstelse. Men udtalte vi os ret om denne frøstelse, saa brugte vi udtrykket: frøstelser, fordi der er mere end en. De er tre slags, og tre

gange efter hverandre, paa tre forskjellige pladse. Den tredie paa et meget høit bjerg. De to første staar i flegtled med hinanden. Men den sidste er helt forskjellig fra de to første. Da den sidste helt og holdent angaar vor frelsesplan, det gjør vel de første ogsaa forsaavidt, men ikke i den grad som den sidste. Nu vil vi først omhandle den første frøstelse. Den synes at ville pege i den retning at friste Jesus til utaalmodighed, nemlig for brøds skyld. Han blev af Guds Aand ført ud i ørkenen, altsaa af Aanden tvungen til at gaa ud i ørkenen, for at fristes af djævelen. Mathæus figer, at da han havde fastet i firti dage og firti nætter, blev han tilsidst hungrig. Og fristeren kom til ham altsaa efter firti dages forløb og begyndte sine frøstelser. Medens Lukas figer, at Jesus blev frøstet i firti dage, altsaa under hele tiden, som Jesus var i ørkenen. Nu er det naturligt, at der maatte være et naturligt begjær efter brød, eftersom han havde et naturligt legeme, saa maatte der ogsaa opstaa en naturlig trang efter føde, og dersom at Jesus havde spist paa den tid som Guds Aand negtet ham føde, saa havde han foruden tvivl syndet. Thi havde Gud negtet ham at tage føde til sig paa denne tid, saa er vel det klart, at han da havde handlet mod Guds vilje, og den som handler mod Guds vilje han syndet.

Det ser flig ud for mig som om djævelen har uafsladeligen hvilst ind i hans øre om hans hunger, indtil han tilsidst indfandt sig personlig og talte mundtlig til ham. Og det paa den tid som at hungeren kjendtes som værst, og han er paa det svageste, saa som det altid er djævelens vis at angribe os der, hvor vi har vor svageste side, ligesom en glubende løve, der kaster sig med kraft over sit bytte. Den som da ikke har isørt sig den hele Kristi stridsrustning og staaet færdig for kamp, han er straks oerbunden. Kom ihu, at djævelen er en vel øvet stridsmand. Og dersom vi ikke skal blive overvundne af ham, da bør vi staa paa vagt og være vel vaagen. Han maa være saapas vaagen, at han kan gjøre forskjel paa djævelens fristelse og Guds Aands gerning, da djævelen ogsaa kan bruge Guds ord, hvilket vor tekst viser. Naar han kommer i sin sorte dragt er han ikke saa farlig at kjende, hvem han er. Men naar han tager en lysets engels stikkelse paa, da er han paa sin færd at kjende. Og det hænder ikke sjelden, at han faar loffet sjæle, virkelig levende troende sjæle, bort paa afveie, førend de har opdaget, hvem han var, hvilket kirkehistorien ogsaa kan bevise. Satan kommer og siger: Er du Guds søn, da sig at disse stene bliver brød. Ligesom han vilde drage det i tvivl at han er Guds søn. Var du Guds søn eller er du Guds søn, da behøver du vel ikke gaa sli og hungrer her i ørkenen, hvor intet brød er at bekomme. Er det sandt at du er det skabende ord, eller skabningens ophav, hvorfor plager du dig da sli, det er da vel ingen lydig mod Gud dette at gaa sli og plage sig selv. Og her ser du jo, at her er intet brød at faa fat paa, derfor sig til disse stene, at de bliver brød, og tag saa og æd og gjør saa en ende paa denne nød og bevis, at du er Guds Søn eller ophavet til al skabning. Dersom nu dette havde lykkedes ham at faa Jesus til at samtykke eller givet, efter og begyndt at hufes over sig selv, og begyndt at føle paa denne sin hunger og givet den tanke rum, Gud behandler ikke mig ret, at han lader mig hungrer sli. Men nei, han giver ikke fienden mindste rum til

hans fristelse. Han svarer med bestemthed og siger: Mennesket lever ikke af brød alene, men af hvert ord som gaar ud af Guds mund. Dermed har han givet tilkjende, at hvad som var Faderens vilje, det var Kristi vilje, og han var fornøjet med hans vilje, enten han saa skulde hungrer eller ikke hungrer. Paa Guds vilje havde han sit øie fæstet og derfra veg han ikke. Derfor da djævelen saa at han intet kunde vinde ved denne fristelse, saa vender han sig til en anden fristelse for at prøve om han der kan overvinde Jesus.

Naar vi sammenligner Jesu fristelse i ørkenen med Adams og Evas fristelse i paradiset, da bliver der en himmelvid forskjel paa de to. Adam og Eva havde nok at spise i haven foruden at spise af kundskabens træets frugt, medens Jesus havde fastet i firti dage og var saaledes overmaade hungrig. I et punkt var begge parter lige, i et andet ganske ulige. Det første punkt, hvori de har sin lighed er dette, at begge parter besidder Guds billede og er begavede med fuldkommenheden selv og har saaledes kraft til at modstaa fristelsen. Det andet punkt, hvori uligheden træder frem er dette: Den ene er mæt, medens den anden er hungrig. Den første er i sin fulde kraft, medens den anden er bleven gjort yderst svag. Trods dette huffer de første under for fristelsen, der i legemlig henseende var stærkere end den sidste, der var gjort yderst svag; dog bistaar han prøven og vinder en fuldkommen seier. Hvad nytte kan vi drage deraf? Jeg høfter den nytte heraf, at han har her paa en fuldkommen maade aabenbaret det overmenneskelige. Det guddommelige i det menneskelige. Saa at han er baade Gud og menneske i en person, og giver os her paa en fuldkommen maade aabenbaret sin guddom tilkjende. Saaledes er der ogsaa skrevet: Det første menneske Adam blev til en levende sjæl, den sidste Adam er bleven til en levendegjørende aand. 1 Kor. 15: 45. Det første som vi her maa merke os er, at der hvor faldet først traadte ind, der skal opreisningen først ske. Forat opreisningen i Kristus skal være fuldkommen. Da nu djævelen saa, at han intet hav-

de bundet ved denne fristelse, saa angriber han ham paa en anden kant, idet at han tager og fører Jesus igjennem luften og sætter ham paa templets tinde med de ord: Er du Guds Søn, da kast dig ned herfra. Atter dette: Er du, kommer han igjen med for om muligt at vække nidkjærhed hos Jesus for sin guddommelige ære og tillige at bringe ham i en vis forlegenhed, for om muligt at eage ham til at tage dette vovefprang og kaste sig ned og blive ihjelslaaet og paa denne maade rydde Kristus ud af veien. Her er det mere end en mynd djævelen forsøger at faa Jesus til at gjøre. Det første er hovmod, det andet er forbovenhed og saaledes friste Gud. Det tredje er at faa ham til at begaa selvmord. Disse mynd havde djævelen vel for øie, og dersom Jesus havde kastet sig ned fra templets tinde, da var han falden i dem alle, saa det var om at gjøre at faa ham til at kaste sig ned og dermed var slaget bundet, og for at faa sin plan igjennem beklæder han det med Guds ord og siger: thi der er skrevet, han skal give sine engle befaling om dig, og du skal ikke støde din fod paa nogen sten. Og i disse udtryk kommer djævelens tanke tilsynne som er den, at du skal ikke slaa dig ihjel; thi paa dit hoved skal ikke et haar krummes, langt mindre at du skal blive skadet; thi englene skal bære dig paa hænderne, og du skal ikke engang støde din fod paa en sten, langt mindre at du skal slaa dig ihjel. Men her kommer atter Jesus med det bestemte svar: Der er atter skrevet, du skal ikke friste Herren din Gud. Naar vi nu ser paa, hvorledes satan frister Kristus, kan vi saa forundre os paa, om han frister os med onde og affhyelige tanker, og man maa tigge og bede Gud i længere tid, førend den onde med disse affhyelige tanker vil forlade en. Derfor bliver det mere og mer en gaade for mig, naar jeg hører troende sjæle sige, at de altid faar være saa glade og lykkelige, ret som om de ikke har noget ondt kjød at drages med mere. Og som grund for sin glæde i Herren siger de, at de ligger Herren saa nær bestandig, og saa gaar de ud derfra, at de andre ligger ikke Herren nær nok og det

er da grunden til, at de ikke er glade og lykkelige i Gud. Det synes saa for mig, at den lykke og glæde de besidder, den faar de som en skyldighed for sin lydigheid mod Gud som de udøver, det sfer ei af naade, men som af skyldighed, fordi de er saa lydige. Og saa ser de med en halv foragt paa saadanne som faar være mindre glad og som maa føre en uafsladelig krig mod djævelen, verden og det onde kjød. Misforstaa mig ikke derhen, som om de sidste aldrig skulde være glade og lykkelige i Gud. Det har jeg aldrig sagt og vil heller aldrig sige. Men det vil jeg sige, at dersom du aldrig skulde smage Herrens nærheid, og at du skulde faa glæde dig i den frie uforfkyldte naade i Kristus, da bør du begynde at se efter, om der ikke skal være noget vrangt med din tro. Da er jeg bange for, at dit hjerte er ikke helt paa Guds side. Men om det skulde være i længere tid imellem hver gang som du kan faa føle dig glad og lykkelig, saa skal du ikke derover forsage, men desto fastere hænge dig til Guds ord; thi Herren vil øve os i tro og ikke i beskuelse; thi ogsaa her har Herren en naadig og god hensigt, og det er, at dersom vi altid vil være glade i Gud, saa kunde vi være fristet til at gjøre denne glæde til vor Gud, eller at vi kunde begynde at tro paa vor tro. Derfor bespiser han os kun med det nødtørftige brød, og da skal vi lade os nøie med Guds vilje, om vi end maatte faste i firti dage. Det hænder ikke sjelden, at djævelen endog frister sande troende, der er blebne prøvede med haarde og langvarige anfegtelser, at han frister dem med saadanne tanker, at de endog bliver trætte af livet. Og under disse fristelser kaster den onde ind i sjælen haabløse tanker, med ilde, utaalelige følelser. Dette er de gloende pile, som Paulus taler om. Men staa djævelen imod faste i troen og han skal fly fra eder. Da nu djævelen saa, at han ei heller paa dette punkt kunde overvinde ham, tog han ham med sig op paa et meget høit bjerg. Og fra dette sted skal han nu prøve ham for sidste gang, om han i denne sag kan blive seierherre. Og det er denne fristelse som angaar vor frelsesplan mere end

de andre, hvor han her angriber ham mere haardt end de to forrige gange. Da denne fristelse handler om hvem det er som skal beholde magten over verdens rigerne. Djævelen siger, at han er i besiddelse af den. Fra en side set, taler han sandt. Og fra en anden side set, taler han løgn. Naar jeg siger, at han taler sandt, da mener jeg det. Da nu menneskene har solgt sig til at gøre det onde, saa har vel Gud givet dem hen efter sin egen vilje til at gøre det onde, og djævelen fører og leder dem efter sin vilje, idet de har faat et sind som intet duer, saa de gjør det usømmelige, Rom. 6: 24, til enden. Og saaledes er han bleven herre over disse verdens riger. Men fra en anden side set, har han intet med disse riger at gøre. De tilhører den almægtige skaber og ei den onde. Da Gud er den som styrer alle disse verdensriger efter sin vilje, og i hans haand er det at ethvert individ lever og røres, og ifølge Guds vilje er det at enhver enkelt har faat sin særffilte bolig eller plads at bo paa paa denne jordens kreds, hvadenten han er fattig eller rig, enhver har af Gud faat sin bestiftede del. Derfor sammenblander satan her løgn og sandhed, som det altid er hans vis. Tillige kan vi her se, hvilken mægtig aand han er, naar han kan lade det ene verdensrige efter det andet komme op for Jesu pine, som foruden tvivl er gaat til paa denne maade, at et rige har dukket op for Jesu pine og det paa et nært hold, saa at han har set det i dets fulde herlighed, og saaledes er et rige kommet frem og forsvundet og et andet dukket op og forsvundet, og saaledes er det gaat til indtil alle verdensrigerne er blevene viste frem med de ord: Alt dette vil jeg give dig, hvis du vil falde ned og tilbede mig.

Her har uden tvivl været sagt mere af den onde end bare de ord som her er nedskrevne. Her har han holdt frem for Jesus hans lidelse og død, som han før verdens grundbald blev lagt var bestemt til. Foruden tvivl har det lydt: Spar dig selv. Hvorfor skal du igjennemgaa saa mange lidelser og saa megen forsmædelse? Dette behøver du ikke. Være

knæl for mig og jeg vil give dig alle disse verdensriger med alle deres herligheder; thi du kan vinde disse riger paa en langt letvintere maade end til at igjennemgaa saa haarde lidelser, og dertil udsætter du dig for saa megen spot og haan af de fornemme af dit folk. Da de vil paa ingen maade tro paa dig under din fattige tjenerstiftelse. Nei, modtag af mig disse riger, bliv eneherster over alle disse riger; thi jeg vil gøre dig til en konge og en herster og da vil alle tro paa dig. Var ikke det en mere fornøftig plan end den du har valgt ifølge din Faders vilje, saa som du tror. Det kan ikke være Faderens menning; thi det vilde ikke være at handle i Kjærlighed, men tvertimod en grusom handling af din Fader, som du hænger saa fast ved. Jeg ved jo om den raadslagning som I havde sammen, og det før verdens grundbald blev lagt, at du skulde lide og dø for alle disse mennesker, som ved sin gjenstridighed og ulyhdighed faldt af fra dig og saaledes er komne under min kontrol; thi disse riger, som jeg har vist dig, de tilhører mig, thi de er mig overgivne. Det er virkelig jeg som besidder magten over det hele. Og jeg giver det til hvem jeg vil. Saa frækt kan den onde tale, saa at han stiller sig ganske lige med Gud selv. Han angriber her Jesus med storm og gjør sig selv til en høiere person end Gud, og forlanger, at guddommen selv skal bøje knæ for ham, saa frækt er han bleven i sin fristelse. Nu vil jeg anføre, hvad Lukas siger i 4: 6, 7 Og djævelen sagde til ham: Jeg vil give dig al denne magt og disse rigers herlighed; thi den er mig overgivet og jeg giver den til hvem jeg vil. Vil du nu tilbede mig, da skal det tilhøre dig altsammen. Lukas stiller denne fristelse som den anden i rækken, medens Mathæus siger, at dette er den tredje. Jeg er mere fristet til at tro, at Mathæus har stillet disse fristelser ret efter hverandre saaledes som de foregik. Af fristelsens beskaffenhed synes den mig som om den skulde være den sidste. Ligedan de ord som Jesus udtaler, naar han siger: Vort fra mig, satan. Dette udtryk tyder virkelig paa, at det er slutten af fristelsen; thi naar

Jesús har vist ham bort, saa er det sikkert at han maa flygte. En ting til vil jeg her bemærke og det er, at disse fristelser er et led som hører med til vor frelsesplan, saa at Jesús maatte absolut gennemgaa det ligedan som han maatte lade sig døde for at fuldkomme al retfærdighed. Dette kan vi ikke tilfulde fatte. Men det fatter vi, at han maatte gennemgaa denne fristelse. Ellers havde ikke den Helligaand drevet ham ud i ørkenen, dersom den ikke var os til nytte. Vor sag var helt og holdent hans, og hans sag er helt og holdent vor. Saa at hvad han gjorde og led det var alene for vor skyld, og kommer os tilgode. Derfor er han forsøgt i alle ting i lighed med os, for at han kan komme dem til hjælp som fristes. Heb. 2: 18. Og foruden tvivl hører ogsaa dette med til hans hyperestetiske embede. Heb. 2: 17. Og i hans fornedrestand skulde hans lydhed her sættes paa prøve. Og han stod prøven og vandt en fuldkommen seier. Nu maa dette have været en haard fristelse, eftersom Jesús bliver svagere og svagere i legemlig henseende paa grund af den langvarige faste, og det er alene Guds almagt som holder ham oppe, saa at han ikke sulter ihjel. Trods sin legemlige svaghed er han klippesfast i sin aand og siger: Der er skrevet, Herren din Gud skal du tilbede og ham alene skal du tjene. Da forlod djævelen ham, og se, englene kom til ham og tjente ham. Jeg er virkelig tilbøjelig til at tro, at englene har bragt ham brød paa dette øde sted. Dette bjergs navn er ikke nævnt ei heller hvor det laa. Men saa meget er sagt, at det var et saare høit bjerg, og alt hvad Jesús ser det er kun torv og sten; det var vel ikke stor trøst for den hungrige Jesús at staa paa et øde sted, langt til folk, udtrættet og mat efter de langvarige og haarde fristelser. Men Gud har ikke forladt ham, men sendte ham straks englene, som tjente ham. Maatte vi deraf lære at forlade os paa Gud og blive vis paa, at han vil sende os den hjælp som vi trænger.

— Ole Bakke.

Ungdomsforbundet

Søndag den 12te Mars.

Soh. 13: 1; 15: 1—7; 18: 1.

Den sidste venlige tale.

Jesu afskedsstale til sine disciple er isandhed en vennetale. Jesús synes at dra afskedsstunden ud i det længst mulige. I den tale findes paa en og samme tid noget af det enkleste og noget af det dybeste det nye testamente indeholder. Kronen paa hans ord ender med den inderlige forbøn i kap. 17.

1. Det som Jesús i afskedsstalen først gir disciplene indtryk af er **den kjærlighed som holder ud**. Saa som han havde elsket sine, "saa elsket han dem indtil enden," siger apostelen Johannes. Hvor gjildt det er at tænke paa den sterke, varme kjærlighed som holder ud. Det saa ikke saa lyst ud for disciplene som nu skulde bli igjen i verden. De havde ikke været i den bedste lune, da de trættet der paa salen om, hvem der skulde tjene i fodbættningen. De havde negtet at tjene hverandre. Et voldsomt stød kom til alle, naar Judas blev aabenbaret. Et anende, ildevarslenende ord var udtalt om Peter ogsaa. Den verden de skulde leve sin tro og troes-samfund med Jesús i, den havde vist sig ganske ond. Hvor godt det er for dem og for os at ingen utrofast, feiler eller snyder kan skjønne hans kjærlighed; den slaar lige varmt. Hans venlige ord: "Jeg vil ikke forlade eder faderløse" er et troværdigt løfte.

2. Det andet i Jesu vennetale er nødvendigheden at bli i Jesús. Ikke blot slutte sig til ham saadan i det ydre bare. Det er godt saalangt det rækker, at du sanktionerer hans sandhed og nominelt har sluttet dig til hans leir. Men det er noget langt inderligere og dybere Jesús vil. Han vil vi skal være i ham, saa som grenen er fast forenet med træets stamme, drager sin kraft og næring udfra stammen. Intet mindre end livssamfund med Jesús vil han vi maa ha. Hvorfor?

Fordi Jesus ved saa inderlig vel, at det er det som alene kan holde en oppe i al fare. Thi kristendom uden samfundsliv med Gud er stundom værre end ingenting af kristendom. Et nøddeskal uden kerne, hvad er vel det værd?

3. Det tredje i Jesu vennetale er at lære og bede med Jesus og som Jesus. Afbrydes bønnelivet med Gud, da sker der en grusom ulykke med disciplene. Saa som Jesus maa vi lære at bede altid: "Du altid hører mig," sa Jesus til sin himmelske Fader. Men at bede som Jesus, det er i bønnen at helt underkaste sig Guds vilje.

Tænk hvilken dyb og hjærlig omsorg der maa findes i Jesu hjerte, naar han midt i sin forestaaende kamp og lidelse kan sidde og tale fortroligt med sine.—Det er frelseren vor. —Wick.

Søndag 19de Mars.

Mark. 14, 32—42.

Den sidste enlige vagt.

Den nat, da Jesus gik med sine disciple til Gethsemane haven, den nat stod meget paa spil. Magter og kræfter i aandens verden samlet sig sammen, rodet sig ihop for at gjøre ende paa Guds Søn. Jesus tog sine tre mest fortrolige, stærkeste og paalideligste disciple med sig i haven. De skulde holde vagt med Jesus. Hvorfor? Antagelig for at de med egne øine kunde iagttage det som foregaar, for senere at forkynde dette for verden. Disciplene var ikke istand til at holde sig vaagen. Hele haven og alt rundt dem var ligesom fuldt af daarende og døsende kræfter. Disse kræfter som la sig over sinde hos disciplene var en ond kilde. Det synes at være omtrent, som denne i de krigsførende lande driver med. Det gjælder at saa bedøve vagtmændene, for saa at ødelægge dem, og gribe ind i løbegravene. Det var en underlig nat. Der planes, der holdes raadslagning, der raatter sig sammen, djævl og tyve, hykelske præster og soldater, øvrighed og folk for at jette an paa Herrens salvede og

det han vilde ha frem. Vag disse lidenskaber og lystier staar den onde, djævelske aandsmagt, mørkets fyrste og puster sin fortærende ild til alt, saa det kan bli en storm af værste slags. Hvad er det egentlig det gjælder? Er det en falsk sætning "a sham battle?" Al nej.

Her er spørgsmaal om, hvem skal eie menneskene? Skal Jesus eie dem, eller skal Satan eie dem? Gud ske lov, der var en som holdt vagt; der var en som stod paa udfig i nattens timer naar alle andre ikke orket at holde sig vaagen. Denne ene var vor Frelser Jesus. Mene blev han. Da han begyndte med de første draaber i persetarets kalk, saa var der ingen med ham. Men alligevel kunde ingen døvende og daarende kræfter døsje ham i søvne. Jesus var den enlige skildevagt den nat. Jesus har antagelig selv fortalt disciplene hvad som foregik.

Det er to ting der særlig er af betydning for en aandelig skildevagt. Aandelig aarvaagenhed og stadigt bønneliv... Endnu er der daarende kræfter, som vil døsje i søvne, de vagtmænd som skulde vaage med Jesus. Mange har søvnet og Guds riges fiender har gjort sine indtog i de kristne menigheder. Rjødet er saa skrøbeligt, at det gir efter for den onde og verdslige aandsmagt som vælter sig ind over folk. Mange, som skulde være vaagende, iøvrigt, aandskyldte mænd og aandskyldte kvinder har søvnet paa sin post.

Bønnelivet er en kraftig modvægt mod fristelserne. En af fløvhedens forfærdelige følger er at kværve synet paa folk. De ser ikke længer den klare line, for hvad som er ret og sømmeligt for kristne at besatte sig med, og hvad som er ret og sømmeligt at afstaa ifra.

Lad os vaage med Jesus, og bede med Jesus, saa bort syn ikke kværvædes. —Wick.

SUNDAY, MARCH 19.

The Last Lonely Vigil.

1. Scripture lesson: Mark 14: 32-42.
2. Introductory. Following the crossing of the creek of Kidron, mentioned in

our last topic, Jesus entered into the Garden of Gethsemane, where the event related in our lesson took place. Call attention to the place, the time, and the situation.

3. The Savior's lonely vigil and struggle.

5. The victory won by the Savior; the defeat suffered by the disciples.

6. Conclusion. Of what significance is the Savior's lonely vigil and struggle in Gethsemane to you?

Missionsduen

Kvinderne paa Gauges tid.

I denne tid, da spørgsmaalet om kvinden har løst sig, og det er interessant og betydningsfuldt at se, hvorledes man i praksis optraadte i dette spørgsmaal paa Hans Nilsen Gauges tid. Det viser sig, at under Gauges egen virksomhed og i den bevægelse, han fremkaldte, optraadte en række kvinder paa møderne med bøn og formaningsstale. Sa mange reiste rundt og holdt opbyggelser og talte Guds ord. Seggtveit nævner en del af disse kvinder i sin bog: Den norske kirke i det nittende aarhundrede, saaledes:

Sara Dusten fra Tolgen i Nordre Østerdalen. Hun blev bakt ved Gange og begyndte at holde opbyggelser. Bennerne havde betænkeligheder ved dette og henvendte sig til Gange. Han spurgte dem da:

"Tror I, at hun er en alvorlig og dygtig kristen med saa stor kristelig kundskab og erfaring, at hun er skicket til at vejlede andre?"

Paa dette spørgsmaal svarede de ubetinget ja.

"Er hun dygtig og flittig i sit jordiske kald?" spurgte Gange.

"Hun staar over de andre," var svaret.

"Da kan I uhindret lade hende tale," sagde Gange.

Dette kan vi selvsagt betragte som Gauges syn paa denne sag i den tid, han reiste omkring i landet og talte Guds ord.

Sara Dusten virket til stor velsignelse og led villig forfølgelse.

Bernille Kristensdatter Bold fra Gede- marken begyndte, da hun var kommet til aandelig modenhed og indsiget særlig ved Gauges ledelse, at tale Guds ord. Hun virket først i sin hjembygd og de omkringliggende distrikter. Siden reiste hun over hele det sydlige Norge, ja endog til Sjælland i Danmark. Hun blev først gift med Nils Hansen Opstad og efter hans død med købmand Ole Gundersen Seglem fra Egersundsgaard.

Marthe Olsdatter Gabestad fra Trygstad i Smaalene blev tidlig omvendt til Gud og drog ud for at vinde sjæle for Guds rige. Hun reiste meget sammen med Bernille Kristensdatter Bold. Hun besøgte ogsaa Sjælland i Danmark. Hun blev senere gift med møllereier Karsten paa Rongsberg.

Guri Olsdatter fra Al i Sallingdal blev bakt ved Gulbrand Væraas fra Nummedal og kom senere til Klarhed ved at faa tale med Hans Nilsen Gange. Hun reiste rundt og talte Guds ord baade i hjembygden og andre steder. Hun blev gift med S. Strand, som drev farveri og købmandsforretning i Drammen.

Karen Odland, født paa gaarden Grøte i Hemsjødalen. Hun skriver selv til Gange: "Du har været midlet i Guds haand til min og manges lyksalighed." Hun bekjender selv, at hun havde en brændende lyst og iver til ved enhver anledning at tale med ethvert menneske om nødvendigheden af at omvende og forbedre sig. Hun havde fremragende gave til at tale Guds ord og virket baade i hjemmet og omegnen til vækkelse, vejledning og velsignelse for mange. Da en slegtning af hende sammen med en svoger af Gange købte møllebrug i Stridskøbenhavn ved Bergen, kom hun did, senere til Bergen, hvor hun blev gift med købmand Peder Odland, oprindelig fra Haa paa Fæderen. Ogsaa

Han var borte af Hauge. Professor dr. S. Odland er deres sønnesøn.

Birgit Hoftorn fra Sol i Gallingdal blev tidlig grebet af den haugianiske bevægelse og var en i aanden brændende kvinde. Hun rejste og forkyndte haade i Gallingdal, Balders og paa flere steder. Hun blev gift i nordre Mordal i Balders.

Som de nævnte saaledes virkede mange kvinder rundt om i landet under den haugianiske bevægelse, men pladsen tillader ikke at tage flere med her. De fleste af de saaledes optrædende kvinder blev gift med fremstaaende mænd inden de vakktes freds og viste sig som mer end almindelig dygtig i sine hjem og fra dem nedstammer mange, som senere er blit bekjendte mænd og kvinder inden vort folk paa grund af sin dygtighed og sit alvor. Kvinderne var med at ta et mægtigt løst i den haugianiske bevægelse.

—Andreas Davif.

(3 "Samhaandet.")

D, vidste vi.

(Af Franklin Petersen.)

Indsendt ved B. K. B.

D, vidste vi,

Gvem af os, kjære, skulde først gaa fri

Fra støbets haand og naa den anden lyst;

Gvem skulde staa igjen i livets dybt

Og høre korjet paa den øde sti.

D, vidste vi!

Om det var dig,

Mon tiden spandt med vemod eller ei?

Mon muln ei hersked, hvor nu solen ler?

Mon jeg dig, kjære, kunde elske mer'

Og gjøre lettere din livsens vei,

Om det var dig.

Om mig det var,

Mon gravens skygge større skræk da var?

Mon jeg da nærmest mig min Mesters spor?

Mon jeg blev renere i sind og ord

Og søgte efter dunkle gaaders svar,

Om mig det var?

D, vidste vi!

Vi kan ei, kjære, jeg er glad fordi.

Thi af, jeg ved, jeg skulde som idag,

Forglemme alt og følge verden spag,

En træf af villien ond—hvi blev den fri!

D, vidste vi!

En ting jeg ved:

Hver gaades løsning er kun kjærlighed.

Saa lad os vandre haand i haand, vi to,

Og møde fremtiden med haab og tro,

Da skal vi lønnes med en større fred,

End den, vi ved.

Kinamisjonen

II.

Det var pastor Gimle som stod derborte paa bryggen i San Francisco og raabte velkommen til os i det kinesiske sprog. Vennerne vil forstaa, hvor hjemsligt det var for os at høre vort tungemaal talt i Amerika. Na, det kinesiske sprog er vakkert, klingende og rigt. Naar vi taler kinesisk, engelsk og ikke at forglemme norsk, saa blir vi forstaaet af halve jordens befolkning.

Tidebåndet var sterkt imod os, og da vor "Japanejer" gik gjennem guldporten fik vi dertil en alvorlig storm med øsende regn, saa vi maatte ankre, til tidebåndet vendte og stormen lagde sig. Det blev derfor hælgen-de mørkt, før baaden lagde til bryggen og vi fik gaa iland. Men da fik vi høre det kinesiske velkommen, og det ligesom lygte op i nattens mørke.

Det tog ualmindelig længe, før vi slap igjennem den snevre port—toldstationen. Alt vi havde med maatte rives op og plukkes igjennem—i en ribende fart, siden maatte vi pakke kasserne, laase og surre til. Før et arbejde vi maatte ha, fordi en del mennesker overtræder loven! Og glad var vi, at den ærbørdige toldbetjent med blanke knapper ikke fandt noget at heste sig ved. Vi havde forøvrigt ikke meget med denne gang,

Da vi nu har vort eget missionshjem, vil der bli en betydelig besparelse for os og missionen. Men besparelsen er bare en liden del af velsignelsen. Tænk at ha et hjem som er vort, hvilken hygge!

Det blev næsten midnat før vi fik overlade vore sager i paalidelige menneskers hænder og gaa. Da vi kom ind i byen og fik se de oplyste gader og bygninger naagnet vi til bevidsthed om, at vi virkelig var i Amerika.

Se det høie taarn med de mange lys, ja jeg til vor lille gut (2½ aar). Vel, ja han paa kinesiist, det er et tilbedelseshus. Gutten havde nok ret, thi der tilbeder man mammonsguden. Men det var ikke det han mente. For ham betød taarnet med de mange lys et gudshus. Det gaar altsaa an for den enfoldige at mene og tænke fordel stundom.

Da vi kom til vort hotel var vi trætte efter dagens strabadier. Vi var dog inderlig glade at vi havde kommet saalangt paa reisen. Og som vi sad og samtalede om nyt og gammelt, fortalte pastor Simle, at formand Hanson var død, og vi sørgede over tabet af en god mand, en stor hærfører. Hvad himmelen vandt er for nærværende vort tab.

Da havde vi en hønnefund sammen. Vel, det er forunderligt med hønnen, den stiller hjertet og gir tryghed og fred, men det er jo naturligt, thi Jesus er der, og der hvor han er der er det hvile.

Det er overmaade godt og nødvendigt at ha venner i verden. Jeg forstaar ikke, hvorledes en del mennesker kan greie sig uden venner. Det vilde være umulig for mig. Jeg vilde sagne hen og dø. Det er naturligvis vor egen skyld, dersom vi har stelt os saadan, at vi ikke har venner, og værst maa det være for dem, som endnu ikke har faat den bedste ven til ven. Ja fattig maa den være paa livets rigdom, som ikke ejer Guds og hans venners venstebånd! Det er farligt og trist at ha Gud og hans venner imod sig.

Pastor Løhre havde tænkt paa os og frebet til pastor Simle og generalagenten for "Union Pacific R. R. Co." for om mulig at faa "half rate" for os, og det fik vi, og saa

har det affied den næste dag til mødet i Racrosse, Wash. Vi stansede natten over hos vore gamle venner og medarbeidere Simles i Santa Rosa. Det var giildt at træffe dem endnu engang i udlændigheden. Mere af de gamle haugianere besøgte os. Pastor Simle bestemte møde for os paa tilbageveien, og det var nok det bedste, thi vi var saa trætte efter reisen. Selv blev han med til mødet i Racrosse.

Det er altid velsignet at træffe venner, som er glad i Vorherre og i hans sag i verden.

Paa reisen mellem Santa Rosa og Racrosse blev jeg overbevist om, at det er ikke nødvendigt for amerikanerne at gaa over havet for at finde det vafre i naturen. Gaa ud paa vestkysten, om du har raad til det, og bliv kjendt med det store vi har i vort eget land. Hvorfor forgabe sig saa i hvad andre har bestandig? Lad os takke Gud for, hvad han har givet os, gudstrangen, sandheden, friheden, velstand, vort land og saa uendelig meget stort og herligt i naturen!

Amerika er et forførdelig stort land, med mange høie fjelde, lange floder, store fletter og mange mennesker, hvoraf en del er gode og andre daarlige.

Det var storlagen vaffer natur over Chastajældene. Chasta er over 11,000 fod. Et ildsprudende bjerg i omegnen vustede tungt for en tid siden, men da rystede nabobygderne og en stor sky sendtes mod ild op mod himmelen. Det er noget saa ubeskrivelig stort og skjønt, naar elementerne rører paa sig. Da sukker syndere en alborstank, og nogle maafe ber en ubetænksom høn, men letindigheden forjager de hellige løfter og man fortsætter fremdeles i det syndige hverdagsliv.

Nei, folk stræmmes ikke til Guds rige. Trældomsrygt er ikke gudsrygt. Skal man træffe forstandige mennesker, saa maa man komme sammen med folk som gaar op til Guds hus for at takke og bede.

Na, hvor tomt og trist det er i verden. Just fordi mennesket er forvædet.

Det var derfor høitidsdage, naar vi fik

være sammen med Guds folk i kirke paa møde i Lacroffe og Moscow. Der var aandsfriskhed og en stille fred.

Vore venner paa vestkysten har det godt. De har arbeidet hærdt og kommet op til velstand. De bor nu fredelig og uafhængige i sine koselige hjem paa vakre farme, medens bustapen vokser og sæden ligger og venter paa rimelig pris, og mange har penge i banken.

J aandelig henseende har de det ogsaa godt. Her er mange, som elsker Gud, og de som endnu ikke faar tro lyndernes forlædelse tribes ikke i denne tilstand.

Man maa sige at Gauges Synodes indremissionsarbejde har baaret frugter. Gud har signet gjerningen vor. Lad os ta nye tag. Det lønner sig!

Pastor Simle fortalte, at pastor Galls kald har givet omkring \$1,000 til det theologiske seminar i Kina. Det var rosværdigt. Og de blev ikke fattige af det. En kjær gammel bror fortalte mig, at han iaar gir dobbelt til missionen. Han fik ikke fred med mindre. Gid det gik saadan med os alle! Med offer følger der kamp—naar det tar indpaa! Men efter vi faar fast kraft til at opre, saa blir der glæde!

Det var opmuntrende og velsignet at faa træffe saa mange prestebrodre og lægfolk. Lat for samværet, og Gud signe eder og eders virke!—C. W. L.

Pastor H. Ingebrigtsen, M. E., kritisk over Gauges Synode.

I bladet "Amerika" for 11te Februar d. a. gaar pastor Ingebrigtsen sterkt irette med Gauges Synode for dens unionisme. Efter at have anført af et engelsk blad, som beretter, at pastor Norstad og de tre reformerte prester i Jewell, Iowa, havde fælles gudstjeneste i skolens kapel takstiftelsesdagen ifjor, skriver pastoren videre: "Gauges folk dernede (Jewell?) handlede ærlig. De pleier kirkelig samarbejde med de reformerte. De lægger ikke skjul paa det. Det er deres op-

rigtige mening, at saa bør det være. Det kan der staffles vidnesbyrd for ikke blot fra Jewell, men fra Red Wing og rundt om i samfundet. Det er derfor ærlighed som vi ses, naar H. S. vil have paragraf 3 forandret."

Til en begyndelse kan vi sige, at vi forstaar pastor Ingebrigtsens hensigt med denne artikel. Han er minoritetsmand og det er først og fremst majoriteten i den Norske Synode han vil tillids, og forat naa dette maal finder han sig opfordret til at offentliggjøre sin næstes fejl. Med andre ord: han vil vakcinere majoriteten i den Norske Synode, men vakcinen maa han bestemt tage ifra Gauges Synode.

Nu det, som vedrører os her er ikke hensigten med pastorens skrivelse. Det blir en sag mellem ham og hans modstandere. Men midlet som han bruger angaar os.

Vi skal indrømme, at der i ganske saa tilfælde i vort samfund har været øvet en del samarbejde med de reformerte; som for eksempel ved begravelser, nationale høitidsdage og hvor sociale problemer har været behandlet. Enkelte af vore prester og lærere har tilfældigvis prædikeret i reformerte kirker.

Hvad tildragelsen i Jewell angaar, saa beklager vi dette. Det var første gang det hændte og det var nok ogsaa sidste gang. Vi vil her gjentage, hvad vi før har ladet vore lærere forstaa klart, at de maa ikke øve samarbejde med de reformerte. Samfundet maa og vil beholde den ret at hyde sine lærere, som har vor lutheriske ungdom under sig, ikke at lede vore unge paa reformerte spor hverken i lære eller ved eksempel.

Men da pastor Ingebrigtsen siger, at det er Gauges Synodes oprigtige mening at pleie samarbejde med de reformerte og at der foreligger beviser for dette rundt om i samfundet, da siger han for meget.

Vi er tilbøjelige til at tro, at pastoren ikke har havt fakta for sig, naar han skrev dette, men at han har været hildet i gamle fordomme.

Vi trænger kritisk og vi taaler kritisk, men

slige "sweeping statements" vil vi helst vende os bort ifra med bedrøvelse.

Paa skoledirektionens vegne,
—G. D. Paulsrud.

Lad mig medens jeg nu skriver alligevel hentyde lidt til paragraf 3; altsaa min personlige mening om den. Kan vi under enhver omstændighed og i ethvert tilfælde overholde denne paragraf? Hertil vil jeg svare et altsedes ikke. Der maa være regler, men der er altsaa undtagelser for den stærkeste regel. Boven har sin bogstav, men den har ogsaa sin aand. Saa ogsaa her. Det vil bli en plad umulighed for hvilket som helst af disse tre samfund at overholde den i et og alt. Den N. S. har altid haft den paa sit program, men den har overtraadt den—saa har den F. K. og G. S. Hvad det gælder her er, at man saa meget som muligt holder sig til regelen, men være beredt paa tilfælde da den maa tilfidesættes. Vi kan tænke os tilfældige begravelser, 4de Julifester, dekorationsfester, afholdsarbejde og andre sociale problemer. Vi vilde ikke bevare vor respekt og vor hømmelighed om vi skulde ekskludere os under slige omstændigheder. Med dette syn og med denne fortolkning af paragraf 3 har jeg for min del tilstømt den. Jeg trodde det kunde være godt for os alle at have en slig bestemmelse—omringet som vi er af alle slags lærdomsveier og ydre paavirkning.

Hvis vi slipper os løs og i aag med de reformerte saa har vi givet disse en gylden anledning og et godt tag paa os til at drage vor ungdom til sig! Thi vis vor ungdom ser os ældre og de ledende pleie kirkelig omgang med de reformerte, saa kan vi ikke andet vente end at de unge vil benytte anledningen til at gjøre det samme og det saa meget mere, som disse reformerte faar istand saa meget i sine kirker som tiltaler de unge—"they have lots of fun over there." Derfor lad paragrafen staa men brug kristelig omdømme og broderlig hensynsfuldhed samt "lots of common sense" og vi vil ingen vanskelighed ha med paragraf 3.

Personlige indtryk og smaa træk fra Red Wing Seminar.

Bed siden af at jeg har haft anledning baade offentlig og privat at fortælle folk om vår skole og om de forskjellige grene af arbeidet ved samme, har jeg i længere tid haft trang til at aflægge et lidet vidnesbyrd for flere. Først fordi jeg skylder vort folk det, dernæst fordi mange endog inden Gauges Synode har ganske liden kjendtskab til vår skole, og endvidere fordi flere af skolens venner klager over, at de hører saa lidet herfra. Derfor vil jeg bede om et lidet rum i samfundets organ, hvis folk vil love ikke at kritijert altfor meget stykkets indhold og form.

Lad mig fra begyndelsen at gjøre læserne opmærksom paa, at det ikke er min hensigt at give nogen udførlig oplysning om skolens maal, fremgang og nuværende stadium. Det vil jeg overlade til mere kompetente skrivere. Men jeg vil i korthed forsøge at fortælle nogen af mine personlige indtryk og berøre en del af de ting som jeg tror vil interessere flere af skolens venner.

Det er nu flere aar siden jeg fandt fred med Gud, hvorefter jeg straks kom over til dette land for at prøve min lykke. Her var alle ting fremmede for mig. Den kjendte broderfreds var jeg fikt fra. De kirkelige forhold var anderledes, dog var de kristne de samme. De havde de samme forger, de samme glæder, den samme trang og den samme Gud; men der var tilsyneladende saa saa af dem. Det var saa mørkt og koldt paa det aandelige omraade. Folk var meget snille; men det daglige stræv lagde slig beslag paa tiden, at det blev mindre god anledning at sørge for sjælen.—Dog behøvede det ikke at være saa.—Jeg begyndte at længe især efter kristelige unge kamerater. Efter et par aars forløb fik jeg høre om Red Wing Seminar. Før vidste jeg neppe at en slig skole eksisterte, uagtet jeg opholdt mig midt i en Gauges menighed; men det skyldtes antagelig min store uvidenhed ogsaa paa dette

omraade. Ved tilfjyndelse og nøiere oberbe-else besluttet jeg et aar senere at reise hid. Folk vidste jo med engang hvad jeg skulde bli, som de ved om de fleste der frekventerer denne skole. Og derfor laister vi slet ikke folket, for det er jo samfundets presteffole; men lad os ogsaa huske paa at ved siden af undervises nu i musif, vi har en god handelsafdeling, et fuldstændig akademi og et fuldt fireaarig "college" kurfus som leder til graden B. A.

Som nævnt jeg kom til Red Wing. Jeg kom for at faa aandelig hjælp og for om jeg muligens ved siden af kunde lære lidt. Med tak til Gud og til dem som oprettet og opholder denne skole maa jeg sige at jeg ved hjælp af troende lærere og studenter fandt, hvad jeg søgte. I Norge kunde en troende neppe uden frygt frekventere nogen høiere institution; men her blev en snart fri fra saadanne rædsler. Paa de ugentlige—saavel som paa de specielle bønnemøder og ellers i det hele blev jeg omringet af den broderaand som karakteriserer Guds børn. Det var opløftende. Det var saa aandsopfriskende og troestyrkende. Gutterne havde da som nu bønnemøder i forskjellige private rum hver Søndag morgen og, efter skolens anordning, bønnemøde hver Onsdagsaften i Kapellet. Ved siden deraf har vi opbyggelsesmøde i Kapellet hver Søndags eftermiddag og forskjellige bibel- og missionsklasser hver Lørdagsaften og andre møder, efter som vi med fakultetets tilladelse bestemmer. De fleste af disse møder ledes af studenterne under fakultetets tilsyn. Enhver af dem har været til stor velsignelse. Enhver af dem har været til or velsignelse. Syndere har vaagnet og de troende har blit styrket. Jeg for min del maa sige, at det har været vederkvæggelsens stunder for mig og jeg ved, at mange andre kan bevidne det samme. Nær er det overmaade opmuntrende, naar en kommer tilbage til skolen fra aar til andet og ser gutter, der gav sit hjerte til Gud sidste skoleaar og kommer tilbage tro til sit løfte og fornøjet og glad over den stat de har fundet. Ikke bare det; men de er aandsfriske og i enhver henseende tilkjendegir at de har vokset den aandelige velsk. Det glæder os,

det glæder enhver troende far og mor og sjælesørger; det bringer himlen glæde, og det burde, ja, det burde glæde det hele samfund, som det gjør alle Guds børn. Og hvad gjør det mere? Det er et af de stærkeste bevis paa, at det er selve djævelen som bedrar saa mange baade yngre og ældre med den indbildning, at de ikke maa begynde at søge Gud, for de kan ikke blive bestandige. Gud som kalder er lige saa mægtig at bevare. Derfor, ungdom, lad dig ikke føre bag lyset ved djævelens bedrag!

Her har ikke været nogen større vækkelse siden jeg kom hid; men der er flere fra aar til andet som har fundet fred med Gud, og hvad virkning den udjaaede sæd vil bringe ved vi endnu ikke. En ting ved vi, og det er at vi følger os hjertelig taknemmelig til vore fædre for hvad de har skjænket os i denne skole, og naar vi tænker os en mulig forandring i fremtiden, saa lister der sig wilkaarlig hos mange af os en ubehagelig frygt og bæven ind over vor sjæl for, at hvad Guds børn elsker og hyllder vil bli foragtet og underkøjet. Det maa isandhed siges, at denne institution har baaret gode frugter og dertil mange af dem. Neppe nogen som ikke har været der, hvor kristelige skoler ikke er at finde eller ialfald hvor der er saa af dem, er istand til i noget mon at værdsætte saadanne. Derfor naar vi ser paa, hvad værdi disse kan have for evigheden, saa burde det ikke være saa meget om at gjøre hvad det koster i penge. Men det ser ofte ud for, at mange folk vil beholde "dollaren" og vælger hellere at se sine sønner og døtre ansporet paa vildsomme veie. Wiistnok er her ogsaa dem, som foragter troende læreres og kameraters formaninger, tramper paa fars og mors bønner og stænger hjertedøren til for den himmelske gæst; men vi er alligevel forvisset om at de indtrif de faar skal ikke være forgjæves. Derfor, I kjære brødre og søstre, som har tat saa mange tunge tag for os, bliv ikke trætte om vi endnu maa besvare eder; men se hen til den belønning, som alene vor himmelske Fader kan give. Dog skal vi ikke undres om saa er at folk sløpes, naar det ser ud for

at flere af de ledende mænd i vort samfund fjølnes i interessen baade for vor skole og dens graduenter.

Angaaende vort arbejde her kunde være meget at sige, men jeg skal i korthed bare nævne nogen saa træk. Det som optar det meste af vor tid er jo det regulære klassearbejde; men det er saa almindelig for os, at vi synes det kan ikke være noget at skrive om. Dog er det ofte for professorerne et ganske anstrængende arbejde. Hvis folk i almindelighed vidste hvad de gjør baade for os og for samfundet for den erstatning de faar, saa vilde de modtage mere opmuntring i sit virke istedenfor at de ofte maa nøies med det modfatte. Ved siden af klassearbejde har vi ogsaa flere foreninger ved skolen, hvor enhver har anledning at udvikle sine evner. De fleste af disse har ugentlige møder. Bibel- og missionsforeningen søger at fremelske det kristelige arbejde baade ved skolen, ude i byen og ellers saa langt den kan række,—den opholder nemlig ogsaa en indfødt missionær i Sina.—De teologiske studenter har sin forening, hvor ting vedrørende deres arbejde diskuteres. "College" afdelingen og akademie departementet har ogsaa en hver, hvor literære spørgsmål behandles. Endvidere har vi en "Prohibition League" og en norsk literær forening for at vække sans for den norske litteratur og opelske det norske sprog iblandt os. Studenterne udgir ogsaa et blad "Gjemnica" som udkommer maanedlig og indeholder interessante og lærerige produktioner af vore dygtige skribenter baade paa engelsk og norsk. Forøvrigt har vi nu et vel udstyret gymnastisk lokale, hvor vi har regulære klasser i legemsøvelse for legemets udvikling under tilsyn af en dertil leiet leder. Udenom klasserne benyttes ogsaa dette lokale til anden nødvendig recreation.—Alt er til vort bedste.

Germed udtrykker vi vor hjertelige tak til vort folk for hvad vi har nydt og fremdes nyder og siger til enhver ung, ja, gammel med, "kom og se" hvad vi har og det vil gjøre dig godt. Vort haab er at Gud maa rigelig saa velsignede arbeidet baade her og

allebegne til synderes opbættelse, de troendes bethyttelse og manges frelse.

—N. Klungtvedt.

Kronen.

(Skrevet paa opfordring.)

"Er min krone blank og vakker?

Er den rig paa straalglans?

Eller er den fort og rustet

Rig en visnet blomsterkrans?

Vor himmelske krone er os erhvervet for medelst Jesu død og blod. Men vi bærer ogsaa en jordisk krone—og mon tro om ikke vor himmelske krone vil give gienfald fra vor jordiske krone? Der er mange iblandt os som tror, at de ikke kan være til nytte eller belysning i verden, fordi de er blind, døve, syge eller forkrøblet, eller ganske fordi de er fattige. Andre igjen tror de er sat borti en krog, eller paa et sted, hvor de umulig kan være til nogen nytte. Kunde de bare hente plads med denne eller hin, leve her eller der, saa skulde de nok blive noget ogsaa af dem. Na, hvem af os har ikke stundom været fristet af lignende tanker? Men et er det at være fristet, noget helt andet er det at lade fristelsen tage overhaand.

Jo, vi kan være til nytte hvor i verden vi er sat. Vi kan lyse "hver i vor krog," enten vi er frisk eller syg, enten vi gaar paa krykker eller vi spadserer paa vore egne friske ben, enten vi hører og ser, eller er blinde og døve. Om vi fylder vor plads eller ei, om vor jordiske krone er lys eller mørk, det beror ikke paa styrke eller svaghed, paa fattigdom eller rigdom, ei heller paa hvad sted vi bor, men paa vort eget forhold til vore faar og vore omgivelser. Meget ofte naar vor krone blir mørk og rusten eller blomsterkranserne visner, vil vi ved nøie eftersyn se at feilen laa hos os selv og ikke i vore omgivelser. De tabte glansen og friskheden fordi vi tilbageholdt kraften til at lade glansen og friskheden saa komme frem. Og ikke altid behøver en at erfare personlig, det med hvilket en kan være andre til belysning. Tag

for eksempel Fanny Crossby som var blind. Aldrig saa hun solskin og livet udenom, men hvor deilig digtet hun ikke fange om alt skjønt og vakker! Da Milton skrev "Paradise Lost," var han blind.

Beethoven, en af de største tonedigtere, som nogeninde har levet, var døv, alligevel var hans sjæl fuld af himmelske symphoner, som han satte til noder og som høres verden rundt. Derfor har en digter saa vakker skrevet:

"To blind Milton's rayless orbs
A light divine was given
And deaf Beethoven hears the hymns
And harmonies in Heaven."

Garfield udførte de fleste af sine studier, mens han stræbte med flodbaaden. Lincoln stræbte i et lidet loghus, i største armød og fattigdom, men se hvilken skøn karakter han udbillede og til hvilken uendelig nytte for alle kommende tider var ikke hans liv og virke.

Svor umuligt saa det ikke ud til at Gellen Kæller skulde bli til noget—men er hun kanske ikke nu kjendt verden rundt gennem det arbejde hun udfører?

Da Matson blev blind og hans jordiske brud svog ham, gav han os den deilige sang, "Oh, love that will not let me go," som har været til mer velsignelse i verden end et helt dusin almindelige prædikener.

Prof. Reimestad, som aldrig selv har erfaret egteskabets lykke, har skrevet den allerdeiligste brudsalme og tolket kjærlighedens sprog paa en underlig hjertelig maade.

Det er virkelig sli, at tager Gud noget bort fra os, saa skjænker han os noget isteden, bare vi lærer at forstaa hans hensigt. Kan vi ikke virke med et talent, saa kan vi med et andet, om det maafe ikke netop er det af os selv lyndede eller udvalgte.

Svor mange gamle og svage iblandt os gir ikke det ene deilige produkt fra sin pen efter det andet?

Mary Reed, da hun erfor, at hun var bleven spedalsk, la sig ikke til at sutre og klage over sin skjæbne. Nei, hun tog det som et hint fra Gud om, at hun skulde bringe livets

glade budskab til de lidende i Siberien, og hun gif derud som en sygepleierske.

Jordi om moder er invalid, er dog ikke hendes indflydelse forbi. Til hendes værelse gaar mand og børn med hver sin lille sorg, og kommer ud igjen med nyt mod og lindret smerte. Er legemet svagt, saa er moderkjærligheden mægtig. Sendes værelse er det hyseste i hele huset—et "sikkert tilflugtssted", fordi hun er der.

Jeg kjender en gammel kvinde, som er den glædeste sjæl, endskjønt hun er døvstum. Ingen kan være sur eller sær i nærheden af hende. Hun har en forunderlig ebne til at sympatisere og klappe og smile bæk sorger og bekymringer,—og er nogen syg, saa er hun den sømmeeste sygepleierske. Altid et hnu i virksomhed. Søndag er hun saa sikkert i kirken og et glædere ansigt end hendes findes ikke i hele forsamlingen. Ingen som kjender hende kunde finde paa at sige: "Staffels hende!" Nei det være langt fra, at hendes lyse, talende øjne vækker medynk!

For en tid siden døde en pige, som havde ligget tilfjens i mange aar. Vi syntes det var godt for hele familien at hun fik slippe, men moderen sa: "Ingen kunde bli savnet som hun. Hun betød os saa meget for os alle. Vi gif altid til hende, naar vi trængte trøst. Hendes hjælpeløshed og taalmodighed og fredfulde lyse ansigt var bedre end nogen medicin—bedre end nogen prædiken."

Dagmar tilbringer sine dage i en stol og kan umulig komme af flekken uden at kjøres eller bæres. Men hendes liv er ikke forgjæves. Hun opgav det ene fremtidshaab efter det andet—saa det ene "Lustkastel" efter det andet gaa istykker—den ene lyse drøm efter den anden vinde hen i taage, ja, hendes "sibe" kom hjem, det ene efter det andet, med sønderrevne seil—men aldrig sutret eller klaget hun. I stille enrum var hun til Gud sin smerte og til sine omgivelser spredte hun sin lys og glæde. Jeg besøgte hendes forældre engang, da Dagmar var paa et bad for nogle uger. "Na, det er saa langsomt," sa moderen, mens en taare listet sig nedad kinden, "naar Dagmar er borte. Du ser vi

gaar alle til Dagmar med børe bekymringer, fra far selv lige til den mindste. Og naboerne tager ogsaa sine forger ind til hende og kommer bestandig gladere ud end de gik ind. Jeg ved ikke hvad der blev af os, om hun skulde tages bort fra os."

Dagmars fve fortrøblede fingre skriver mangen en kort opmuntrende hilsen til baade kjendte og ukjendte, og stundom laver hun smaa stykker haandarbejde. Det tar hende mange dage at lave noget, som vi kunde faa færdigt paa en time. Er hendes legeme fortrøblet, saa er dog hendes aand end mere klar og stor. Der er hvile blot i at se paa hende. Gendes "krone" er blank og straalende og hendes blomster friske og levende.

—Mrs. M. D. Wee.

Naar mor er død.

Det blir saa rart, naar mor er død. Det blir saa tomt derinde og omkring en. Og saa underlig tyst og stille. Gendes plads er tom. Og det føles sli, at nu er det kjæreste som fandtes paa jorden borte. Det kjæreste, ja! Ikke underligt, at det maa bli rart, at det blir tyst og stille, at det blir tomt indeni en og omkring en, da naar en har mistet det kjæreste han vidste. Ingen har været som mor. Ingen har ofret saa megen kjærlighed som hun. Ingen. Det var bare mor, som kunde det sli.

Na ja, naar mors haand bliver kold og frib—naar disse øine bliver lukket, lukket for bestandigt—da, ja, da forstaar man, hvad mor betyder. Da forstaar man, hvad man havde og hvad man tabte. Nu er mors formaninger om sjælens evige ve og vel til stor og liden, ung eller gammel, forstummet for bestandig. Det var sjælens frelse som laa hende mest paa hjerte. Er det saa for os, som stod hende nærmest, og som hun havde oplært i kristendommens kundskaber,—og dig—du, som læser dette?

Sun længtede hjem og sang eller læste ofte: "O, at jeg vel var kommen hjem fra disse ørkenens hytter, osv." Sun læste næsten hele dagen i bibelen eller andre religi-

øse bøger og blade. "Budbæreren" og "Santalmismissionæren" var for mor kjærkomne gæster, som hun læste fra begyndelse til ende, undtagen det engelske, det kunde hun ikke læse—og undredes paa, hvorfor norske folk skriver engelsk til et norsk blad, og da især børe kinamissionærer. Sun spurgte altid eller saa efter, om der var noget ifra Kina, naar "Budbæreren" kom.

Trods hendes høie alder var hun særdeles aandsfrisk og var vel hjemme i det kirkelige arbejde baade her hjemme og ude paa missionsmarken, og da især glædet hun sig over, at ogsaa hun havde en slegtning, som nu er missionær i Kina (Albert Anderson), og som hun især ledsagede med sine forbønner. I mørke og tunge timer spurgte hun nok med salmisten: Al, mon min vei til Kanaan endnu er meget lang? Mon jeg kan naa det glade land? Jeg snubler gang paa gang. Men hun fandt trøst og hvile hos sjælevennen Jesus og kunde sige: "Jeg ved mig en aftenstunde god, og længes vel sommertider, naar jeg af reisen er træt og mod, og dagen saa tungsom skrider. Jeg vilde tilfængs saa gjerne gaa og sovne ind sødt omsider."

Sa, den 7de Januar 1916 om morgenen fik hun "sovne ind" uden sygdom eller smerte; thi dagen før var hun oppe og spiste ifammen med os. Den 11te stedtes hun til hvile ved siden af far paa Bethels gravplads. Pastor Melom forrekkede.

Gendes hørn var tilstede ved begravelsen undtagen Mrs. Ole A. Olson som var forhindret ved sygdom. Trods den strenge kulde saa var der dog et stort ligefølge.

Gendes pigenavn var Ragnhild Galvorsten Guldseth. Sun var født den 19de Februar 1828 i Selbu, Trondhjem, Norge. I 1851 indgik hun i ægteskab med Peder Nelson Nasum, som for 15 aar siden fik dø den retfærdiges død. De havde 7 børn, hvoraf 6 lever. De fader- og moderløse er: Beret, Mali, Nels, Galvor, John og Carl.

De udbandrede til Amerika i 1866 og levede først i Carver county, Minnesota, i 3 aar, saa om vaaren i 1869 reiste de bestover til Ottertail co., Minn., hvor de slog sig ned

paa homestead Land og levede der til sin død. De fik altfaa sin del af nybyggerlivets besværligheder, og det var nok ikke saa ligetil for far og mor at drage ud i det vilde vesten med en bœrneflokk, hvor der hverken fandtes prest eller menighed. Ja, hvor far søgte baade langt og længe efter de slags folk som man især i de dage udpegede og kaldte for læsere. Det var nok baade lange og tunge dage for far og mor, som var vant til at samles med de nybakte varm hjerte de Gauges vennerne i Norge, saavel Søndag som andre dage i ugen til opbyggelse, som de kaldte det. De talte ofte om disse tider. Allerede den første sommer vi levet her vest, kom pastor O. Røsa herop og besøgte os. Far var nemlig bleven kjendt med ham aaret før, da vi levede i Carver county, og samme høst flyttede pastor Røsa herop med familie, og ganske snart blev en menighed organiseret af enkelte mænd af de nybærende tre menigheder. Ja, nu glædet far og mor sig; thi nu var her baade prest og menighed og Guds ords sæd bar frugt, og efterhvert tiden skred hen, saa kom der ogsaa lægprædikanter, og til far kom de, og der var de altid velkomne, baade prester og lægmænd; ja ofte kom en prædikant med store følger af baade yngre og ældre; thi der var vækkelser og aandelig hunger og tørst efter Guds ord. I fars hus var der baade kirke og natteherberge for alle. Far var ingen prædikant, men saasnart han fik sig et eget hjem, saa bad han naboerne hjem til sig om Søndagene, og saa sang og bad han og læste en tekst af Luther eller Johan Arndts postille og dertil kunde han knytte nogle formaningsord tilslut. (Saadan lægmandsbivirkomhed er for simpel nu).

Evighedens høst skal dog vise frugterne ogsaa af dette lille arbejde, thi "Guds ord skal ikke komme tomt tilbage."

Beslignet være de gamles minde.

—S. P. Nelson.

En som var os kjær har forladt os.

Mrs. Ole Støreslie døde i sit hjem i Ada, Minn., Tirsdag den 8de Februar 1916. Dødsaarjagen var kræft, som hun havde lidt

af i flere maanedes. Lægehjælp blev søgt, men ingen kunde hjælpe. Hun var ved sin død 65 aar gammel og var omringet af sin mand og børn, som gjorde alt, hvad de kunde for at gjøre hendes livsaften lys.

Mrs. Støreslie blev baft til livet i Gud under en vækkelse som gik over Trefoldigheds menighed for en del aar f. den medens pastor

Mrs. Ole Støreslie.

J. Kroghstad var menighedens prest. Hun har i disse aar levet med sin Gud og været til megen vækkelse baade i kvindeforeningen og bønnemøder og der deltog hun ofte og frimodigt i bøn og bekjendelse. Egteskælle, moder og børn, som eders elskede varme bønner for eder ihu hver dag. Kastet eders sorg for Herren. Giv eders hjerte til ham og sætter eders moder og hustru stebne for Lammets trone.

Hun efterlader sig 8 børn som alle var tilstede ved begravelsen, der foregik fra Trefoldigheds kirke den 11te Februar 1916. Pastor Sinderle fra den Forenede Kirke talte i huset baade paa norsk og engelsk. Pastor O. M. Hanson fra Crookston, Minn., talte i kirken paa norsk og engelsk over Aabenb. 14: 13 og sandheden blev lagt baade alvorligt og tungt paa hjerterne.

Ole Støreslie med sine søler tabet af en søn og kjær hustru og moder. Ogsaa de an-

dre føler tabet af en kjær søster; men det som er bort tab blev hende en binding. Betsignet være hendes minde. —L. R. Jiffan.

Dødsfald.

Marie Skogen har faat hjemlob. Hun døde den 28de Juli 1915 og stedtes til hvile den 2den August paa bestre St. Olafs gravlund, Dodge county, Minnesota.

Suleaften, 1914 fik hun slag og fra den tid var hun hjælpeløs, men aandsfrisk og fuldt bevidst til det sidste, og om hendes sidste maanedes var en lidelsesgang, var hun glad midt i trængsler og frimodigen ventet at faa aflutte sin livsdrag her, forvisset om at hvilen i Herren vilde bli hende til del i større maal bag døds og grav. Hun havde til sine tider store kampe, men ogsaa feier.

Af dødsde var født den 8de Januar 1832 paa gaarden Vestgaarden af forældrene Jørgen Pederjon og Mari Halsvorsdatter, i Næs annekst til Sande, Nedre Telemarken; blev konfirmeret af Simon Olavus Volf som den gang var prest ved Sande; blev egtetviet til undertegnede 1855; udbandrede til Amerika 1869, bosatte sig i Goodhue county, Minn., hvorfra vi i 1877 flyttede til Dodge county, Minn., hvor hun som nævnt afsluttede sin livsreise.

Af dødsde var en stille kvinde, og tungt søles savnet af en trofast hustru og kjær moder. Men midt i sorgen kan vi glæde os at hun har bundet. Fem af hendes sønner fik anledning at være tilstede ved begravelsen, og sige mor det sidste farvel og ligeledes være gamle far til støtte i hans høie alderdom. Maatte Herren give os i sin naade kraft til at holde ud. Tungt søles savnet men Herren gav, Herren tog og Herrens navn være lobet.

—Torggrim L. Skogen.

(Skandinaben og Decorah Posten bedes optage dette.)

Rettelser.—I "Budbæreren" no. 8, side 183, første spalte, er de to øverste linjer i ombroefningen kommen ind paa urette sted; de skulde staa mellem 8de og 9de linje fra oven i samme spalte.

Et merkværdigt barn.

I sidste halvdel af 17de aarhundrede boede i Erfurt en ærlig og gudfrygtig borger, en slagter ved navn Gufeland, hvis hus for menneskelige øine ret var en bolig for lidelser og plager, for nød og taarer. Gud havde for flere aar siden lagt den fromme husfader paa sygeleiet, og den flinke husmoder maatte af den grund ikke blot overtage omsorgen for husbæsenet men ogsaa prøve mange andre forger og belymninger. Der var paa den tid i Thüringen en mængde menneffer ved troende læreres nidkærhed vakte til alvorlig kristendom. Særlig var dette steet ved den berømte August Herman Frankes velsignelsesrige virksomhed. De troende paa den tid lagde tydelig for dagen, at Guds rige ikke bestaar i ord, men i kraft; de opmuntrede hinanden til aarvaagenhed og bøn, de holdt forsamlinger, hvor de styrkede og vederkøgede sig med Guds ord, bøn og sang og broderlig samtale. Men de blev derfor ogsaa i høieste maade udsatte for verdens haan og spot ja rent ud forfulgte. I denne prøvelsens tid viste Herren paa en underbar maade, hvorledes hans kraft er mægtig i de svage, og hvorledes han har udvalgt det, som er daarligt for verden for at bejjæmme de vise. Madam Gufeland havde faat en søn, som fra fødselen af og hele sit liv var og blev et lidelses barn. Han var født med stensmerte, og blev ved de næsten uophørlige lidelser saa udmattet, at han aldrig kom til at bruge sine lemmer til at gaa eller staa, men maatte bestandig ligge eller sidde i en lænestol. Ofte blev smerterne saa store, at det arme barn flere dage i rad ei blot havde den mindste ro, men endog umulig kunde fortære det aller ringeste. Saaledes blev dette stakkels barn stundom i hele 9 dage opholdt blot ved en taar melk eller anden drikk, som man gav det. Men uagtet alt dette havde Gud alligevel udseet og givet de haardt prøvede forældre denne smertens søn til en husvælsens søn. Da de troende paa den tid, som ovenfor er sagt, oftere forsamlende sig i husene for ved fælles bøn og Guds ords betragtning og

fang at styrke hverandre indbyrdes, saa hørte det syge barn, der blot var 3 aar, saa opmærksomt til og indprægede ogsaa, hvad det hørte, saa dybt i sit hjerte, at naar han blot et par gange havde hørt et bibelsprog eller et salmevers, saa kunde han gjengive det. Og han bevarede ordet ikke blot i sin hukommelse, men ogsaa i sit hjerte og gjorde brug deraf i prøvelsens stunder. Engang blev hans moder (thi faderen var syg og sengeliggende og kunde ikke selv komme) indstillet for en nedsat kommission for at gjøre rede for sin tro. Da hun nu kom hjem igjen og med bekymret hjerte gik frem og tilbage paa gulvet og tænkte paa, hvorledes hun skulde bære sig ad for ret at kunne leve efter Guds ord og tjene Herren paa en ham velbehagelig maade, begyndte barnet at synge et vers af en smuk trøstesalme og sang derpaa atter stille. Moderen forundrede sig over, at barnet vidste hendes tanker, og blev saaledes tilmode, som om Gud gennem barnets mund havde svaret paa hendes bekymringer. En anden gang var moderen bleven kaldet op paa raadstuen for en forsamling af geistlige og verdslige herrer, som talte haardt til hende. Da hun var kommen hjem igjen om aftenen, begyndte den lille, uden at nogen havde talt med ham om sagen, at synge: "Arme Zion, Gud, din Løn, skal dig aldrig overgive, vil du ikke tro forblive?" osv. Derpaa sagde moderen for at sætte ham paa prøve: "Hvad skal vi da, mit barn, frit og aabent bekjende?" (Ord som forekom i det vers, han sang.) Drengen svarede: "Ordet." Moderen sagde: "Da vil det se godt ud for os, — de vil sætte os i bari; hvad skal vi saa gjøre?" Barnet betænkte sig lidt og sagde derpaa: "Befal Herren dine veie og haab paa ham, — han, han skal gjøre det." Paa en virkelig rørende maade viste sig hos dette barn kjærlighed til saadanne menneker, som ret af hjertet elskede den Herre Jesus. Naar saadanne var samlede i det lille kammer ved faderens sygeleie, da straaled barnets øie af glæde. Da nogle venner engang talte med faderen om den trængsel og foragt, som de troende var udsatte for, rejste den lille syge

sig og sagde: "Herren kan hjælpe, han vil hjælpe, han skal hjælpe!" sang derpaa og sagde sig igjen tilbage paa puden. Ofte var det, som om den tilkommende verdens kræfter ret havde fyldt dette skrøbelige kar. Naar vennerne talte om den evige herlighed, blev han greben af glæde og fryd, og uvilkaarlig istemte han en lovsang. — Altid havde han paa rede haand sine skriftsteder og salmevers. De var ikke blot den daglige næring for ham selv, men tjente ogsaa til stadig opmuntring og trøst for andre. Og om hans mund var taus, kunde man dog af hans miner og lader og hele væsen se selv af hans leg, som han skundom havde for med sine smaa hænder, tydelig merke, at hans hjerte uafsladelig var ihjelsjætt med tanken paa Gud og paa de himmelske ting. Sætte man ham ud i gaarden for at træffe frisk luft, saa gravede han gjerne en liden aabning i jorden, og naar man spurgte ham, hvad dette skulde være, svarede han: "Jeg begraver den gamle Adam." De, som havde omgivet ham lige til hans død, sagde, at de aldrig havde hørt noget forføngeligt ord af ham. Han talte ialmindelighed kun det, som gjordes behov og var til opbyggelse og trøst for dem, som hørte det. Naar han ofte efter lang fasten bad om en smule ost og lidt brød, maatte moderen lidt paa grund af hans sygdom negte ham dette. Han smilede, men græd ogsaa gjerne sagnetlig. Da moderen talte venlig til ham, sagde han: "Den gamle Adam var fremme; han er nu atter borte, bare han ikke maatte komme igjen." Man hørte ham aldrig knurre og klage, selv om smerterne var haarde og langvarige. Han var kun 5 aar, da han heftigere end forhen blev angreben af sin sædvanlige sygdom, hvorunder han dog fremdeles viste en overordentlig taalmodighed. Da dødstimen nærmede sig, "vilde han hvile snart i en seng, snart i en anden, snart i moderens arme. Paa engang sagde han: "Nu vil jeg op til min fader." "Til din syge fader?" spurgte moderen. — "Til min himmelske Fader," svarede barnet og sov derpaa stille og roligt hen. — For de haardt prøvede forældre, men især for moderen, der

levede længe efter, var mindet om denne smertens, men tillige trøstens søn ogsaa i hendes senere liv til megen velsignelse og opmuntring, saa at hun ved at tænke paa ham paany tilegnede sig Guds ords kraft til med taalmodighed at bære korslet i sin Frelseres fodspor.

Svar Paa Spørgsmaal.

Der er indsendt en del svar paa de spørgsmaal som i det senere har været fremsat i "Budbæreren". Enkelte er, som man har jet offentligjort. Det interessante er, at en konfirmand i 15 aars alderen ogsaa gir sig ikast paa spørgsmaalene. Han tror han kunne ha svaret paa dem da han var 7 aar gammel. Det første spørgsmaal er det af "Gaugianer": Hvad er egentlig hovedgrunden til at en del ikke vil have absolution i forbindelse med nadveren? Paa dette svarer vor unge ven: "Hvo kan forlade synder uden en, som er Gud." Markus 2, 7.

Hertil kan bemærkes at konfirmanden kanske misforstaar spørgsmaalet. Lidt. Spørgsmaalet dreier sig ikke om hvem som kan forlade synder, men om absolutionshandlingen skal have sammen med eller adskilt fra nadveren.

Konfirmanden har ogsaa svaret paa et par andre spørgsmaal, men vi skal ikke sige mere om det. Og det lille tankeprog: "Du har nogen svære prøver, men naboens er kanske sværere, kun af et ganske andet slags." Dette er ikke et spørgsmaal og kan ikke svares paa som saadant, men man kan tale og skrive om prøver og gjøre spørgsmaal i anledning prøver, det gaar an. Men vor unge ven søgte at svare ogsaa paa dette. Vaade yngre og ældre gjør bedst i først at bli klar over, hvad et spørgsmaal eller en sag gjælder, før man gir svar. Imidlertid er vi hjertelig taknemmelig til alle for ethvert bidrag som kan tjene til at kaste lys over det som er dunkelt og delte meninger om. Vi takker ogsaa vor unge ven for hans frimodige forsøg paa at sprede lidt lys ind i dunkelheden.

Sangerstevne.

Som man vil erindre var det vor plan at have et sangerstevne i forbindelse med ungdomsforbundets aarsmøde som skulde været holdt i Willmar forleden sommer, men da mødet udsattes til senere, saa var det vor mening at holde vort sangerstevne der, hvor ungdomsforbundet kom til at holde sit aarsmøde.

Da jeg saa blev anderrettet om at ungdomsforbundet var indbudt til at holde sit møde i Peterfon, Minn., skrev jeg straks til presten der paa stedet angaaende sangerstevnet, men fik det svar, at man der havde fundet det ikke at være heldigt at have sangerstevne sammen med ungdomsstevnet. Paa grund af disse omstændigheder blev da vort sangerstevne opgivet for den gang.

Nu har jeg skrevet til formand Ekse om at faa en aften under kommende aarsmøde til sangerstevne og har faat hans løfte derom. Jeg vil da hermed oplyse, at der vil bli holdt sangerstevne i Red Wing under aarsmødet. Gauges Synodes sangerhefte vil bli benyttet; det faaes i Gauges Synodes boghandel, Red Wing, Minn. Alle som paa nogen maade kan bør komme og deltage og dermed hjælpe til at sangerstevnet kan bli vellykket.

Red Wing er et vakkert sted at besøge; det vil ogsaa bli interessant at være tilstede ved synodens aarsmøde. Vær da alle hjertelig velkommen.

—S. Arndt Bergh.

Fra Arbeidsmarken

Hvem vil indbyde til finansmøder i Chicago frede?—S. S. Lee.

Nathanael menighed, Wallingford Iowa, pastor Paulsruuds kald, stemte for forening.

Emisjer S. A. Hanson fra Grafton, N. Dak., har holdt et par ugers velsignede møder i Vor Frelseres kirke, Stoughton, Wis.

Pastor Edw. Duca fyldte den 21de Februar sit 40de aar. I den anledning havde

en hel del menighedsfolk og andre samlet sig i et antal af ca. 150 i kirken's basement, hvortil prestefamilien blev hentet. Enhver havde en liden pakke med saamange pennies i, som de var aar gamle. Disse pakker blev af menighedens formand, der holdt en smuk tale, overrakt pastoren. Det blev et beløb af næsten \$70. Dea der har virket som en meget tro tjener i menigheden i 8 aar talte hjerteligt og takkede for gaven, velvilje og kjærlighed. Kvinderne forberede forskriftninger, hvorefter hver gik til sit.

I Februar havde vi et meget hjært besøg af vor nylig tiltraadte indremissionsuperintendent pastor L. L. Carlson. Han kom til lægmandsmødet i Zions menighed og overbar det hele møde og blev med os til lægmandsmødet her i Roland. Søndag den 20de Februar prædikede han formiddag i Roland og eftermiddag i McCallsburg. Det var i sandhed velsignede stunder, vi fik have isammen. Vi takker Gud og vi takker pastor Carlson for besøget. Gud velsigne arbeidet ogsaa paa dette omraade. Sidste Søndag havde vi besøg af pastor N. D. Peterson, vor missionsprest i Minneapolis. Han prædiket alvorlig for os Søndag formiddag. Begge brødrene skal ha tak for besøget.—N. N. S.

Pastor J. M. Wick fra Madison, Minn., var forleden uge i Red Wing, hvor han ledet en række opbyggelsesmøder med Seminariet. Møderne begyndte Mandag aften den 28de Februar og afsluttedes Søndag aften den 5te Mars. Der var møde hver aften i ugens løb, men paa Søndag var der tre, hvoraf det ene holdtes i St. Peters kirke i byen. I alle møder paa to nær benyttes udelukkende det engelske sprog. Det er sli og ogsaa ved skolen, at flere ikke forstaa eller kan bruge norsk, men antagelig forstaaar alle engelsk. Nær ungdommen bruger helst landets sprog. Vil man bringe dem et budskab, saa maa man derfor tale til dem i det sprog de forstaaar. Det kan ogsaa bemærkes, at pastor Wick har et budskab at bringe, naar han træder frem for en forsamling, budskabet om frelsen i Kristus, og enten det bringes i det

ene eller andet sprog, saa kommer det saa greit og klart og fra hjerte til hjerte og maa derfor blive til selvprøvelse baade for dem, som er mod og dem, som er med Jesus. Vi skylder at takke Gud og hans sendebud for budskabet ogsaa under disse møder.

Afsøbe past. N. A. Dohls menigheder ved Ada, Minn. har stillet kald til pastor D. L. Vorgen, Taylor, Wis.

Afsøbe formand Sanfons menigheder i Goodhue co., Minn., har stillet kald til pastor N. Oerlund, Frost, Minn.

Fra Platte, S. Dak., berettes om adskillig vakkelse. Det begyndte ved nytårstid. Opbyggelsesmøder har været holdt i ugevis. Flere af byens ledende mænd med sine familier og mange andre har annammet ordet i sine hjerter, bejendt hynder for Gud og mennekter og har faat tro den frelsende naade, saa der er blevet glæde og lovsang af baade ældre og yngre kristne.

Samuels menighed i Eagle Grove, Ia., blev organiseret for ca. 25 aar siden. Den var da betjent af pastor Castvold. Menigheden var ikke stor til at begynde med, men den gik iver og kjøbte en liden kirke i den nordre del af byen. Ordet blev forkyndt med liv og kjærlighed af de vidner, som har betjent menigheden. Der blev ogsaa forøgelse i medlemsantal og den lille kirke blev forstørret og forbedret. Men stedet, hvor kirken stod var ikke det bedste; saa tog man et nyt tag og flyttet den paa et godt sted paa vestkanten af byen, hvor man nu har en vakker kirkeeigendom. Men under alt dette var nu menigheden kommen i adskillig gjæld og hvad skulde man gjøre med den? Saa det er en ting at gjøre med gjæld og det er at betale den, og det gjorde Samuels menighed. Naar man er gjældfri kan man være glad, og da kan man holde fest. Den 22de Februar samledes menigheden til en saadan fest. Der var taler og sang af prest (Spande) og menighed. Ungdommen hjalp ogsaa til med musik og sang. Menighedens kvinder glemmer nu

ikke sit hverv ved slike fester og det gjorde de heller ikke her; thi i kirfens basement fik man tage til sig af de nydelige retter til legemets vederkvægelse. Saa fik man nu erfare glæden af at have en vakker, skyldfri kirkeeiendom og være opmuntret og vederkvæget baade til sjæl og legem. Det var fest.

J. M. Mellgren

Menighedens sekretær.

Bekjendtgjørelse.

Illinois indremissionsforening vil holde samtalemøde i Soliet, pastor Anudsens kald, Lørdags aften den 11te og Søndag den 12te Mars 1916. Tekst: Math. 21: 28—32.

—S. S. Myredø.

—R. Josse,

♦♦♦♦

Midtre Iowa indremissionsforening afholder møde i Randall, Ia., pastor G. D. Paulsruks kald, 17de til 19de Mars 1916. Tema for samtalen: Luk. 13: 22—30. Prester og lægfolk venlig indbydes.

—Ole W. Byro.

—R. D. Roe.

♦♦♦♦

Nordlige Iowa indremissionsforening afholder ifølge indbydelse et tre dages møde i St. Johannes menighed ved Cylinder, Ia., pastor L. D. Wigdahls kald, 21de til 23de Mars. Samtaleemne: Rom. 12. Prester og lægfolk er venlig indbudt.

—E. J. Carlson.

—J. J. Gauan.

♦♦♦♦

Om Gud vil, holder Mayville freds møde med kirkeindvielse i Mayville, pastor J. S. Halvorsens kald, den 17de til 20de Mars. Pastor J. J. Gise udfører kirkeindvielsen. Tema for samtalen bliver Efeserne 4: 1—16. Pastor J. S. Johanson indleder. Mødet begynder Fredag den 17de kl. 11 term.

—G. Moe, formand.

—D. J. Resheim, sekretær.

♦♦♦♦

Om Gud vil afholdes et kristeligt samtalemøde i Shell Creek menighed, Newman Grove, Neb., 14de—til 16de Mars. Tema:

Joh. 12: 20—28. R. Oerlund indleder. Missionær Vandahl har lovet at være med os. Velkommen! —G. D. Mona.

♦♦♦♦

Syd Dakota indremissionsforening holder møde i Emanuels menighed, Beresford, 24de—26de Mars. Tekst: 2 Pet. 1: 1—11. Past. S. L. Jacobson indleder. Menigheden er for nærbærende uden prest, saa nogen af presterne ordner sig saa, at de blir over Søndag, saa menigheden kan saa nyde nadveren. Mødet begynder Fredag morgen kl. 10:30.

—J. P. Langbak.

—L. A. Badheim.

♦♦♦♦

Syd Dakota freds afholder fredsmøde i Ebenezer menighed, Douglas Co., S. Dak., M. B. Voffesmoes kald, den 14—16de Marts. Tema for samtale: Mat. 3, 1—6. Skyds vil møde de tilreisende i Corsica dagen før mødet.—J. J. Starpness, form.

—M. B. Voffesmoes, sekr.

♦♦♦♦

Turtle Mountain freds af S. S. afholder, om Gud vil, et fredsmøde i Emanuels menighed, past. D. G. Elftads kald, 14—16de Marts. Samtaleemne: Matt. 13, 44—50. Skyds vil møde de besøgende dagen forud i Minne aukon, Wadcock og Garlow. Mange besøgende ønskes.—Theo. J. Lund, form.

—D. G. Elftad, sekr.

♦♦♦♦

Ned Wing freds holder vintermøde Gauges menighed, Kenyon, Minn., den 14de—16de Mars 1916. Mødet begynder Tirsdag formiddag kl. 10 med prædiken af pastor J. B. Carlson af St. Paul. Samtaleemnet, Markus 4: 3—12, indledes af pastor D. L. Borgen. Folket i Kenyon og omegn især bedes venligst om at indrette sig saa, at de besøger dette møde. Ved om Herrens velsignelse over det. Tilreisende mødes i Kenyon dagen forud. Alle besøgende bør melde sig til A. Anonby, Kenyon, Minn.

—Edward Johnson, form.

—J. J. Dahle, sekr.

♦♦♦♦

Paa indbydelse fra Green Lake menighed, pastor J. A. Johansons kald, Kandiyohi co.,

Minn., holder Madison freds et fredsmøde herfreds fra den 21de til 23de Mars. Samtaleemnet bliver Luk. 19: 1—10. Alle tilreisende maa tage af i Spicer, og skyds vil møde dem der dagen før mødet. Mødet begynder med gudstjeneste kl. 10:30 form. Nævnede menighed indbød til fredsmøde afvigte høst, men grundet paa omstændigheder blev den skuffet. Det er derfor at haabe, at ret mange nu vil komme til mødet, og komme med bøn om "strømme af naade", saa skal velsignelsen ikke udeblive, thi Herrens løfter er trofaste og sande.

—L. S. Oppedahl.

—N. Haugland.

"Buddæreren",

udgives af Gauges norsk evangelist lutherisk synode i Amerika og udkommer hver Lørdag med et tospaltet 24 siderigt nummer og koster for aaret i de forenede stater\$1.00

Udenom 1.25

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Red Wing, Minn. Alt, vedrørende bladets indhold sendes til ham.

Alle bestillinger paa bladet, pengeindsendelser, opsigelser, adresseforandringer, abonnementsenter osv. sendes til Gauges Synod Book Dept., Red Wing, Minn.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second-class matter.

Indhold. 1. Kristelse; 2. Ungdomsforbundet; 3. Missionsbuen; 4. Kinamissionen; 5. Pastor S. Angebrigtsons, N. S. kritisk over Gauges Synode; 6. Personlige indtryk og imaatræk fra Red Wing Seminar; 7. Kronen; 8. Naar mor er død; 9. En som var os nær har forladt os; 10. Dødsfald; 11. Et merkværdigt barn; 12. Fra arbeidsmarken; 13. Betjendtgjættelser.

Vedes erindret.

Naar bore menigheder indsender penge til synodens kasser vil man erindre følgende:

Penge til professorkonferens, synodalkassen, heri indbefattet skolekassen, fondskassen og Sewell Luth. College sendes til mr. D. A. Wain, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til indremissionen, kinamissionen, fanthalmmissionen, madagaskarmissionen og jødemissionen sendes til Rev. A. D. Oppengaard, Madison, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. C. L. Jacobson, Beresford, S. D.

Penge til Bethesda Gamlehjem sendes til Rev. J. A. Quello, 605 Court Str., Sioux City, Iowa.

Penge til Church Extension sendes til Rev. C. J. Eastvold, Dawson, Minn.

Prægtig 160 acre farm tilsalgs.

Beliggende 12 mil fra Red Wing, Minn., 4 mil fra Ellsworth, Wis., (county seat) ved en af statens hovedveier, i en norsk velstands-kommune. Dette er den vakreste farm i nabolaget, og ejeren maa afhænde den paa grund af høi alder. Landet ligger jævnt, alt er dyrkbart og meget frugtbart. Godt 8 rum's hus med furnace; god ladebygning og andre udhus, brønd og vindmølle. Nær til det fordelagtigste marked. Kun 40 mil til Twinningbyerne. Norsk Gauges lutherisk kirke paa det ene hjørne af landet. En halv mil til skole. Dette er en prægtig farm. Pris, \$105.00 pr. acre, alt farmmaskineri indbefattet. \$6,000 kontant, resten paa tid til 5 procent rente.

Vi har ogsaa mange andre gode farme, 40 til 320 acres, tilsalgs, og til de rette priser. Skriv for oplysninger og liste over andre landeieendomme.

Angaaende paalidelighed anviser til hannerne i Red Wing og til redaktøren af dette blad.

—C. S. Lidberg Co.,

Red Wing, Minnesota.

Carl Raugland
President.

PIANOER, ORGLER FONOGRAFER OG RECORDS

Stort Lager.

Skriv idag efter katalog og navn, hvad som ønskes, piano, kirkeorgel, husorgel eller fonograf, og De skal finde, at De her kan faa kjøbt et udmerket Instrument til dagens aller laveste priser. Nævn dette blad.

THE NORTHWESTERN MUSIC HOUSE,
520 Second Ave. South,
MINNEAPOLIS, MINNESOTA.

Lenten Outlines and Sermons.

By Rev. R. E. Golladay.

This is the most extensive and exhaustive homiletical work on the passion history in the English language.

It contains eight series of outlines—biographical, historical, doctrinal, practical—all of which are elaborate in their treatment of texts and a number of which have for each outline many pages of the best literature on that particular topic quoted verbatim, making these outlines exceedingly suggestive and giving them the desired versatility both in style and thought.

In addition to these eight series of outlines there are four full series of complete sermons by four successful and popular preachers.

If you are planning a series of Lenten sermons or addresses, this work will prove exceedingly helpful to you.

Send in your order now.

The book is durably bound in cloth with gilt markings.

Price, \$2.00 net.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Sermons on the Eisenach Gospel Pericopes.

By Rev. J. Sheatsley.

(Editor of Lutheran Standard).

The Eisenach Gospel Selections have long been recognized as one of the finest pericope systems in existence. They will appeal to preachers, looking for a new series of texts that follow the church year, and their unusual merit will at once commend itself to them.

Rev. Sheatsley's volume of sermons on these excellent texts will be welcomed by all who have decided to use the Eisenach Gospel pericopes. The author of these sermons is known throughout the Lutheran Church of America as an able thinker, versatile writer and forceful preacher. His sermons are thoroughly textual, soundly Lutheran, highly practical and always quickening. In expounding a text and drawing from it the applications to everyday life, he shows the master hand in biblical interpretation and homiletical skill. His style is never vague, but always clear and to the point, vigorous and refreshing.

Durably bound in half leather.

\$2.50 net.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

BE TRUE

A CONFIRMATION BOOKLET.

By Rev. G. T. Cooperrider.

In three chapters, averaging over thirty pages each, the author admonishes the newly confirmed to be true: I. To Their Parents; II. To Their Church; and III. To Their Lord.

It is a strong and fervent appeal that this little book makes, and it can therefore be recommended as one of the best publications of its kind.

Bound in neat cloth board and attractive marking.

Price, 15 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

To My Sunday School Teachers.

By Rev. J. Sheatsley.

A series of 17 face-to-face talks in popular form on teaching in the Sunday school.

These papers are not the work of a theorist who knows but little about actual Sunday school work, but of a thoughtful pastor, who wrote out of his weekly experience in the Sunday school room. They do not deal with technicalities of the teaching profession, nor bristle with abstruse terms. In plain words and direct fashion the author goes to the heart of the subject of Sunday school teaching.

The last chapter, "Well-taught Rather Than Much Taught," is alone worth the price of the book.

No better book published for a teacher-training course.

Bound in Cloth, 35 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Through Luther to Liberty.

By Wm. Schmidt and L. H. Schuh.

This is more than a mere novel—it is a work combining the attractiveness of a stirring work of fiction with the edifying power of a mighty sermon and the instructive value of a historic treatise.

Price, \$1.00.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Sermons on the Catechism.

In Four Volumes.

By REV. R. E. GOLLADAY.

Vol. I. Now Ready.

These sermons are thoroughly Biblical, soundly Lutheran, unique in treatment and modern in application. They are fine examples of both the synthetic and analytic methods of sermonizing. The thought is profound, the treatment exhaustive and the style classically clear.

Vol. I. contains twenty-eight sermons on the First Chief Part of Luther's Small Catechism. Vol. II. will be published in 1916, and Vols. III. and IV. the following year.

Price of Vol. I., \$1.50 postpaid.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

The Sunday School Worker's Testament

For 1916-1917.

Some of the Special Features:

The Notes and Comments are printed on the same page as the verses they explain and were edited and prepared by a joint Editorial Board of the foremost Biblical scholars in every denomination.

The Introductions are placed at the beginning of each book, telling who the writer was, why he wrote the book, where he wrote it and giving a summary of what the book contains.

The Testament is the American Standard Version, recognized as the best revision in any language because it brings the plain reader more closely into contact with the exact thought of the sacred writers than any other version now current in Christendom.

The Words of Christ are printed in bold face type and all the words difficult to pronounce are divided and marked for easy pronunciation.

The volume is pocket size and bound in maroon silk finished cloth with gold title on side and back.

Price, 75 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Bøgteren

i nyt oplag er netop udkommen paa Hauges Synodes forlag. Indbunden i morocco og guldsnit. Pris 80c. Faaes hos
Hauges Synod Book Dept.,

Devotional Readings From Luther's Works.

For Every Day in the Year.

BY REV. JOHN SANDER.

Cloth, \$1.00 Fancy Binding, \$2.00.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Skoleböger.

Løkensgaards Læsebog for Børn, 1ste trin.	\$1.15
Løkensgaards Læsebog for Børn, 2det trin.	.25
Kirkebergs Læsebog for Børn, 3die trin.	.75
Katekisme: Hauges Synodes Udgave.	.10
Katekisme: H. U. Sverdrups Udgave.	.15
Katekisme: Engelsk	.10
Forklaring: Hauges Synodes Udgave.	.15
Forklaring: Sverdrups Forkortede	.15
Forklaring: Sverdrups Fuldstændige	.20
Forklaring: Sverdrups, Engelsk	.20
Forklaring: Laache	.15
Forklaring: Laache, Engelsk	.20
Forklaring: Sverdrups Norsk-Engelsk	.30
Forklaring: Engelsk, oversat ved Belfour	.25
Bibelhistorie: Norsk	.25
Bibelhistorie: Norsk, med billeder.	.45
Bibelhistorie: Engelsk	.25
Bibelhistorie: Engelsk, med billeder.	.40

Bibelen.

Storstilef, gamle testamente i ny oversættelse.

Nr. 1.—Indbundet i presset skindbind.	\$1.35
Nr. 2.—I presset skindbind med guldsnit og futral	2.50
Nr. 3.—I presset skindbind med guldsnit og forgyldet kors og kalk paa siderne og futral	3.00
Nr. 4.—Indbunden i Morokko, guldsnit og futral, og med rigelig forgyldning paa siderne	4.00

Bibelen i ny oversættelse.

Nr. 108.—Chagrin med runde hjørner og ombøiede kanter, snittet rødt under guld	4.00
Nr. 11.—Bibel paa India papir i Chagrin, ombøiede kanter, snittet rødt under guld	3.75
Nr. 12.—Bibel paa India papir i egte Chagrin, heftet med silke, ombøiede kanter, snittet rødt under der guld	6.00

Lommebibler i gammel eller ny oversættelse.

Nr. 40.—Indbunden i shirtingsbind	.50
Nr. 43.—I uegte Chagrin, mygt bind og guldsnit	1.00
Nr. 45.—I Chagrin med ombøiede kanter og guldsnit	1.80
Nr. 51.—Trykt paa India papir, mygt Chagrin bind med ombøiede kanter og snittet rødt under guld	2.50
Nr. 53.—India papir, egte Chagrin, ombøiede kanter, snittet rødt under guld, heftet med silke	3.80

HAUGES SYNOD BOOK DEPT.
RED WING, MINNESOTA,

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2: 2.

No. 12.

Lørdag den 18de Mars 1916.

48de Aarg.

Aandens Vidnesbyrd

eller

Vissheden om vor naadestand.

Af C. D. Rosenius.

(Indsendt.)

Romerbrevets 8de Kapitel, vers 15—16 siger apostelen: "I annammede ikke en trældoms aand atter til frygt; men I annammede en sønlig udkaarelsesaand, i hvilken vi raabe: Abba, Fader! Denne aand vidner med vor aand, at vi er Guds børn." — Store, herlige sand! Være Guds barn og vide sig at være det, have en med Gud fortrolig udkaarelsesaand! Saa vidner apostelen her, saa vidner hele kristen, saa vidner alle friggjorte kristnes salige erfaring. Selv Aanden vidner med vor aand, at vi er Guds børn. — Hvorledes er det nu med dette vigtige stykke iblandt os? — Du, som læser dette, er du saa lykkelig, at du har Guds Aands vidnesbyrd med din aand, at du er et Guds barn? Du er maasse en kristen, ud elsker ordet, din vandel er usastelig; — men hvorledes er det med dig i dette stykke? Hvorledes er det med dit hjerte? Har du bekendtskab med din Gud — et fortroligt bekendtskab, som betegnes med ordene: Abba, Fæder Fader? — Dette er hovedsagen! Mærk og hør! Dette er den store hovedsag i alt kri-

steligt liv, at hjertet er fortroligt med Gud ved Kristus, at du har samfund med ham, er i en venlig forening med ham — o, dette er selve hjertet og libet i al kristendom! Dette er det gjenoprettede paradisliv, som mennesket tabte ved syndefaldet, en fortrolig barnefaarsaand, som omgaaes med sin Gud og taler med ham som barnet med sin fader. Men skjeln nøie imellem dette og de fikres falske indbildnings-tro, samt disse forblindede aanders drømmeliv, hvilke den gamle slange har beruset, saa at de indbilder sig at staa Gud nærmere end alle andre og at være hans særlige skjødebørn, om hvilke Luther siger: "De, som aller-mest raaber: Kristus er min broder, eller: min brudgom, de er ingen rette aander." Thi om deres tro var sand og levende, da skulde den ikke være saa let og udlært; da skulde den angribe deres eget fjød, deres egenretfærlighed og andre synder, da skulde den ogsaa angribes af djævelen med alvorlige anfægtelser; men disse har meget let for at tro, ja saa let, at de ikke engang behøver ordet dertil, det høre ord, men har nok i sine egne indre røster

og aabenbarelsen osv. Vi taler ikke om saadanne aander—nei, men om den af synden nedslagne ansøgte de sjæls trøst i Kristus ved evangelium, hvorved samvittighedens trældom, uro og angst er overbunden, og sjælen i Lammets blod alene er trøstet og forsikret om Guds naade og saaledes "fattig, men dog salig." En saadan maa endnu daglig drages med skrøbelighed, synd og frygt, men ved evangeliets ord styrkes og opholder han bestandig sin tro og sit bekjendtskab med Frelseren og øver en daglig omgang med ham, raabende sit Abba, Abba!—stundom det glade, fortrolige: Abba, kjære Fader, jeg er din, du er min! stundom det angstfulde og dog i det skjulte dybt fortrolige: Min Gud, min Gud! hvorfor har du forladt mig?

Sar nu ogsaa du denne fortrolige udfaarelsesaand? Slip ikke dette spørgsmaal, før det er blevet grundig besvaret. Denne fortrolige barneaand er just hjertepunktet i hele det aandelige liv, hvorfra alt godt udspringer; uden den er alt død og kulde, asmagt og trældom. Og hvortil skal al aandelighed være, om du ikke kommer til denne troens fred med Gud, denne fortrolige omgang med ham? Kristus har udtrykkelig erklæret, at alt andet ikke tjener til salighed, om vi ikke er komne i forening og bekjendtskab med ham. Er det ikke mærkværdigt, at naar Herren forklarer, hvorledes han i den yderste dom skal svare dem, som har været blandt hans discipule, men ikke ægte—været af brylluppets jomfruer, men daarlige—saa siger han, at han kun skal anføre: Jeg kjendte eder ikke!—Hvad kan dette betyde? Han kjender jo alle sine utallige skabninger; en liden fugl falder ikke til jorden uden den himmelske Faders vilje. Og David siger: "Hvor skal jeg fly fra din Aand, og hvor skal jeg gaa fra dit ansigt? Vilde jeg tage morgenrødens vinger og flygte til det yderste hav, saa er du der, og redder jeg mit leie i helvede, saa er du der. Dine pine saa mig, da jeg endnu ikke var." Hvad kan det da betyde, at han skal sige: Jeg kjendte eder ikke? Ja, hvad andet, end at de ikke har staat i dette inderlige bekjendtskab og forening med ham, vi har ikke været af hans

"bekjendte og venner." I Math. 7: 22, 23 siger Kristus: "Paa hin dag skulle mange sige til mig: Herre, Herre, have vi ikke profeteret i dit navn og uddrevet djævel i dit navn og gjort mange kraftige gerninger i dit navn? Men jeg vil kjende jer dem: Jeg kjendte eder aldrig; viger fra mig I, som beslitter eder paa uret!" I Math. 25: 12 siger han, at da de daarlige jomfruer raabte ved brylluppsjælens dør: Herre, Herre, lad os for os! da svarede han og sagde: Sandelig siger jeg eder, jeg kjender eder ikke. Samme forklaring forekommer i Luk. 13: 25—27. Tænk nu, han kunde jo bruge mange stærkere straffeord og for eks. sige: I have trodset mine bud, I have traadt mit blod under fødder. Nei, han siger alene: Jeg kjendte eder ikke. Visse! er dette mærkværdigt som bevis paa vigtigheden af det fortrolige bekjendtskab med Frelseren.

Saadant ligger ogsaa, i hvorvel mere skjult, i den store dommedagsbeskrivelse i Math. 25: 31—46, hvor Herren, efterat have opregnet hvad de havde gjort, tilsidst erklærer: "Dette har I gjort mod mig." Mærk, hele vægten af denne tekst ligger just i denne slutningserklæring! "I har gjort det mod mig," det er, I have elsket mig saaledes, at I for min skyld have elsket og tjent mine brødre. Det er saaledes ikke selve gerningerne, men gerningernes grund, hjertets forhold til Frelseren, som bestemmer, hvilke der bliver salige eller ikke. Ja om det endogsaa i mere ligefrem mening er Kristi tjeneste, vi udøver, saa er Herren endda ikke tilfreds dermed, om vi ei stadig forbliver i denne de fattige synderes stik og øvelse at ligge ved Jesu fødder. Dette finder vi ogsaa i de mærkværdige ord, som Kristus siger til menighedens lærer i Efejus: "Jeg ved dine gerninger og dit arbejde og din taalmodighed og dit klare blik til at prøve aanderne; du lider og arbejder for mit navns skyld og er ikke bleven træt; men jeg har dette imod dig, at du har forladt din første kjærlighed," nemlig de sønderknuste synderes naadehungrige hjerte, som ved mine fødder tigger om syndernes forlælse; thi den som meget forlades, elsker me-

get (Luk. 7: 47). Merk, hvilket vidnesbyrd, Kristus selv gav denne lærer om hans aandelige blif, hans arbejde og lidelse for Jesu navn, og dog forkaster han ham, blot fordi han ikke havde den første kjærlighed, de naadesøgendes synderes omgang med Frelseren. Ser fer vi, at Herren først og fremforalt spørger efter denne troens omfavnelse af ham, dette eneste sande bekjendtskab og ven-skab med ham.

For det andet er det ogsaa dette fortrolige forhold til Frelseren, der er hele krachten i al kristendom baade til gierning og lidelse—er kilden til alt virkelig helligt, Gud velbehageligt levnet. Hvor svag, trælbanden, tung, træg og afmægtig er ikke kristendommen hos dem som ikke har denne troens vis-hed og bekjendtskab med Gud! De har megen god mening, gode beslutninger og forsætter, men der blir ingenting af, de er bestandig trælle under verden og sine skjædesynder og føres endnu af djævelen fangne efter hans vilje. De har ingen aand i sig. Ogsaa der, hvor nogen virkelig tro er antændt, men den endnu er svag, hvor man hungerer og tørster, men er endnu ikke bleven mætte,—eller hvor troen hos en ældre kristen har tabt sin evangeliske frimodighed, hvor kristendommen er bleven mere tung og lobmæssig,—der hersker altid en afmagt og trældom under synden, og mennesket blir i alt svag, træg og livløs; bekjendelsen forstummer, hønneren blir tung og kraftløs hjertet koldt og tomt; hjertet har ingen skat, ingen fylde, ingen ven fremfor andre venner og længes derfor snart igjen efter synd og forfængelighed. Svormeget mere indtræffer ikke alt dette hvor sjælen ikke er kommen til troen, men endnu er helt fangen under trældommens aag!—Naar sjælen derimod er kommen til en glad forvisning om sin naadestand hos Gud og staar i et fortroligt ven-skab med Frelseren—hvilket, liv, hvilken lykt og kraft hvilken glad lovpriisning og bekjendelse, hvilken rast ud-gang fra verden og uretferdigheden! Saa-dant mente Kristus da han sagde: Ligesom grenen ikke kan bære frugt og sig selv, uden den bliver i træet, saa kunne I heller ikke,

uden I bliver i mig. Dersom I bliver i mig, skulle I bære megen frugt. Og saa siger Johannes: Den seier, som overvinder ver-den er vor tro. Og saa siger profeten: Glæde i Herren skal være eders styrke. Hvor vigtigt er det derfor ikke ogsaa at have kraft til helliggjørelse til bekjendelse og udgang af verden, samt taalmodighed og styrke i lidelse; hvor vigtigt og nødvendigt at have en hel forvisning om naaden, at staa i en inderlig troesforvisning med Frelseren! Ja, hvor vigtigt og nødvendigt at bevare denne virkelige barnetillid hvilken apostelen her kalder den sønlige udkaarelsees aand, i hvilken vi raaber: Abba, kjære Fader! som sit allerdyreste Menodie, sit øie eller hjerte!—Skulle vi da ikke stanse og spørge som for Guds ansigt enhver for sig: Har ogsaa jeg denne fortrolige barneaand, har jeg vidnesbyrd om mit barnekaar hos Gud?

Men lad os da lidt nærmere betragte, hvorledes apostelen taler derom. Han siger: I annammede ikke en trældoms aand atter til frygt men I annammede en sønlig udkaarelsees aand, i hvilken vi raaber: Abba, kjære Fader!—Merk først, hvorledes apostelen taler om aand og aand—"trældommens aand" og "sønlig udkaarelsees aand." Dette antyder et mærkværdigt forhold. Der er en aand, som regjerer mennesket, enten en trældoms aand eller en sønlig udkaarelsees aand. Betragt først trældommens aand hos vatte sjæle. Der er en aand i mennesket, som er trælbanden, bævende, ængstelig, hvadsomhelst mennesket end hører om Gud og hans naade i Kristo. Han kan høre det lifligste evangelium, fatte det med forstanden og efterfølgende med munden; men hans egen aand forbliver dog lige bunden i trældom og uro, ængstelse og ubished. Dette viser sig særlig hos dem, som har mere lærdom i Guds ord, er vel underviste i retfærdiggjørelsens lære og nu kunne være vatte, have nidkjærlighed for Gud og tale om alle stykker af naadens orden; men med alt, hvad de kunne forstaa og tale om det liv, den fred og kjærlighed, den lykt og kraft, som troen skal medføre, bliver de dog altid lige livløse, kolde og uandelige,

saalænge ikke selve Guds Mand har vidnet hos dem og givet dem den fortrolige barneaand. Paa den anden side er ogsaa den sønlige udkaarelses aand en aand i mennesket, som gjør, at om end loben ofte forfrækker samvittigheden hos de troende langt mere end hos dem, som endnu kunne leve under trældommen,—stjont de troende føler synden endnu mere skarpt og bittert; thi "jo mere lys i evangeliet, desto mere følelse af synden," som Luther siger,—saa kunne de dog ikke blive borte fra deres Gud i trældom og frygt; net det er en aand i dem, som raaber og mæner dem tilbage til naadestolen, og som ved evangeliet atter virker en trøst og frimodighed, der overvinder den forfrækkelse, de har af loben, synden og samvittigheden. Den sønlige udkaarelses aand raaber i anføgtelsen sit vemodige: Abba, kjære Fader! saalænge, indtil sjælen ved et naadens ord atter bliver husvalet og kan med trøst og frimodighed raabe sit glade fortrolige: Abba, Abba! Og saaledes maa det gaa, om det skal gaa os vel; thi om vi paany fanges under trældommens aag og begynder at omgaaes med lobens gjerninger, saa er vi atter under forbandelsen (Gal. 3: 10; 5: 1—4). Trældommens eller trællenes aand er ingen god og salig aand, den er en tbungen, ængstelig og bævende, en uvillig, drang og bitter aand, som kun gjør gjerninger for budets og driverens stabs skyld og kun har sit øie rettet paa gjerningen.

Nu siger apostelen til saadanne, som forud har havt denne trældoms aand, men nu er komne til trones salige fred og forening med Gud: I annammede ikke en trældoms aand atter til frygt; men I annammede en sønlig udkaarelses aand, i hvilken vi raaber: Abba, kjære Fader:—Den sønlige udkaarelses aand er en med Gud fortrolig aand, som ser sig i Kristo benaadet, retfærdiggjort og optagen til Guds barn og nu kan fortrosthedsfuldt kalde Gud sin Fader og tale fortroligt med ham som et barn med sine hulde forældre. Det syriske ord: Abba, som betyder fader, synes at være taget af de smaa børns første og for faderen saa kjære

barnlige tiltale—disse simple, første ord, som for den spæde mund falder lettest og ligesom af sig selv bliver næsten ens for alle børn af ellers forskjellige tungemaal, Ab-ba, Ab-ba—og antyder her hos apostelen den første kjærligheds fortrolige samtale med Frelseren, disse glade udgydelser af den benaadede sjæls trøst i Herren. Men da apostelen siger: Raaber—ikke: hvister eller siger, men raaber Abba, kjære Fader!—saa gives dermed tilkjende, at den benaadede sjæl ikke altid har fred, glæde og ro alene, nei, snart indfinder sig beymringer og anføgtelser, snart af begaaede feil, snart af indtræffende fristelser til synd; da opkommer i den troende sjæl "uudsigelige sukke," et sterkt indvortes raab, som i særdeleshed bliver sterkt og trængende da, naar sjælen foruden anden svaghed ikke engang kan bede. Da raaber og "sfriger" aanden, barneffabets aand, et uudsigeligt: Abba, kjære Fader!

Men naar apostelen først har sagt: I annammede en sønlig udkaarelses aand—merk, ikke selv virket, men som en gave af Gud annammet en sønlig udkaarelses aand,—saa tillægger han straks en forklaring om, hvorledes dette gaar til, og siger: Denne aand, eller aanden selv vidner med vor aand, at vi er Guds børn. Som om han vilde sige: Denne med Gud fortrolige aand og en glad visshed om barnefaret kunne vi ikke saa paa anden maade end derved, at selve Guds Mand vidner med vor aand, at vi er Guds børn. Kender vi ikke dette af erfaring? Naar vi søger naade hos Gud, læser og hører vi ofte det allerlængste evangelium om den aldeles fri og alminnelige naade i Kristus, vi vil ogsaa helt enfoldigt tilegne os den, og vi vide med os selv, at vi intet andet søger end denne uforfælskede naade, og at vi siden i alle vore livsdage maatte trolig kunne følge Herren; men alt dette giver os ingen fuldkommen trøst og visshed om naaden, vi faar det ikke levende og kraftigt ind i hjertet; men se, der kommer et øieblik, da det bliver os givet—dækket, bliver borttaget—vi vaagner ligesom af en søvn og ser nu i evangeliet saa herlige ting, som vi aldrig før har set,

og faar nu den fuldkomne vished om Guds naade; det er, som om Gud selv havde sagt os ind i hjertet: Vær frimodig, min søn, dine synder er dig forladte! Dette er den stund, da selve Nanden vidner med vor aand, at vi er Guds børn. Vor egen aands vidnesbyrd, vor egen bevidsthed om, at vi efter ordets anvisning søger Guds naade, og at vor erfaring stemmer overens med ordet, kan ikke give os en fuldkommen troesvisshed og fred; men da kommer selve Guds Nand og vidner med vor aand, og da faar vi den fuldkomne vished. Luther siger herom: Dette vidnesbyrd gaar saaledes til, at vi føler og fornemmer den Helligaands kraft, som han virker i os ved ordet, naar ogsaa vor erfaring stemmer overens med ordet; thi det kan du jo føle hos dig, om du i nød og angst faar trøst af evangeliet og derved overvinder din tvivl og forfærdelse, saa at dit hjerte kan sikkert slutte, at du har en naadig Gud og nu ikke mere flyr for ham. Dette er det rette indvortes vidnesbyrd.

Dette er en Guds gave. Men skjeln nøie imellem dette og disse tilfældige glædesfølelser, som fiden ingenting efterlader sig andet end mindet. Guds Nands vidnesbyrd virker en vis tro og en tro paa ordet, det efterlader sig en virkelig og vis tillid og fortrolighed med Gud, det skænker denne fortrolige barneaand, som raaber: Abba, kjære Fader! Hvilken aand er en troens gave, som Luther atter bemærker, idet han siger: "Men da føler vi dette abbaraab, naar samvittigheden uden al vasken og tvivl tror og er vis paa, ei alene at alle synder er forladte, men ogsaa at man er et Guds barn og vis paa sin salighed, samt kan med et glad og sikkert hjerte kalde Gud sin kjære Fader og med al tillid paafalde ham." Dette er som nys sagt det indvortes vidnesbyrd.

Derhos faar du ogsaa udvortes vidnesbyrd og kjendtegn, nemlig at Gud giver en ny forstand og et nyt hjerte, saa at du nu begynder at dømmе alting anderledes end før; du faar et andet sind og smag, saa at dit nye menneske nu elsker Guds lov, aflader fra og afstår sig synden; Kristus, hans fortje-

nefte og hans hele sag bliver dit hjertes dyrebareste formaal, saa at du ikke omgaaes saa gjerne med nogen ting som med ordet om Kristus, "gjerne hører, taler, læser og synger om Kristus" (Luther), og ønsker ingenting inderligere, end at hans evangelium maatte blive udbredt til alle, og mange blive ombendte dertil. Naar alt dette findes tilfammen hos dig, er det visse og usvigelige tegn paa, at den Helligaand bor og regierer i dit hjerte; thi "ingen kan," i denne sandede og levende mening, "kalde Jesus sin Færrer uden ved den Helligaand."

(Fortætttes.)

Kjærligheden—det første.

1 Kor. 13.

(Fra "Kirkehoffen.")

O, Kjærligheds væld!
Du sprudlende kilde i gudsødt hjæl;
Du rinder ved dag og du rinder ved nat,
Du bryder hver dæmning, som før dig er sat,
Du stærkere er ved din kislige sang
End trusel og tvang.

O, Kjærlighed mild!
Du er som den stille, den glødende ild;
Al kulde maa svinde, hvor du finder rum,
Den gode faar mæle, den onde blir stum;
Du smiler bag kjærlige blikke, du bor
Bag kjærlige ord.

O, Kjærlighed huld!
Du ædlere er end det fineste guld;
Du gaar gennem sorgens og stussfælsens ild;
Men kæres dog aldrig af luen saa vild;
Kun støvet som klæbet sig ved dig forgaar;
Men selv du bestaar.

O, Kjærlighed sand!
Du gaar selv i ild for at redde en brand;
Du stanser den sjæl som mod faldgruben gaar,
For verden du tidt som en Velssebul staar.
Ei mistro, ei ugunst, ei ondskab saa led
Kan stanse dit fjed.

O, Kjerlighed skjøn!

Jeg herligst dig mødte i Jesus, Guds Søn;
Det kjerligheds lyshav, som udgik fra ham,
Opslugte min brøde og skjulte min skam.
Fra ham er du kommet, og sand er du kun,
Svor han er din grund.

O, Kjerligheds drot!

Spad verden mig bringer, du vender til godt;
Min livsbaad du bugger paa misfundheds
hav,

Mit liv er en lovsang og lys er min grav;
Jeg vandrer blandt roser, som aander det ud:
De elstes af Gud!

(“Ar. Folkeb.”)

Lidt erfaringer paa kristenlivets omraade.

Thi ved den naade, som er mig given, siger jeg til enhver iblandt eder, at han ikke skal tænke høiere om sig selv end han bør tænke, men at han skal tænke saa, at han er besejdet alt som Gud har tildelt enhver troens maal. Rom. 12, 3.

Dette er et deiligt skriftstykke og indeholder en herlig formaning til Guds børn; thi verdens børn har ingen del i denne formaning. Thi hvad verdens børn angaar, da bør de først omvende sig, og førend det sker gjælder ikke denne formaning dem. Derfor taler jeg heller ikke til dem, men til dem som jager efter retfærdighed. Det første jeg vil sige er, at Jesus har lovet saadanne fattige og naadehungrige mættelse, og det skal han have tak for. Men nu er det saa for disse som hungre og tørste efter retfærdighed og som intet hellere ønske, end at være Gæstgæst til behag, de finder saa megen synd og elendighed hos sig, at de ikke tør tilegne sig hans forjættelse med en saadan inderlig tillid som de saa gjerne vilde. Nei de synes, at det bliver formeget at tilegne sig saa herlige og høie ting, hvorfor de sukker og sørge og føler stor bedrøvelse fordi de ikke kan naa til den samme troes frimodighed som mange andre og deraf slutter de, at de-

res ombendelse ikke kan være ret, og under saadanne tanker kan de ofte blive gaaende i længere tid og kun sukke og stønne. Men mærkeligt er det dog, et eller andet ord lader Gud dem beholde til trøst, saa de ikke skal gaa til fortvivlelse. Men selv kan de neppe mærke det i anfægtningens hede, førend det aandelige mørke begynder at forsvinde, da et eller andet Gudsord kommer for dem med en saadan sød og salig smag og fornemmelse, at de kan ikke andet end græde af glæde, idet de faar tro at de er Guds børn. Da først faar de se, at Gud var saa god imod dem, at han lod dem beholde et og andet trøsteord. Men denne herlige trøst varer ikke længe, hvorfor de igjen begynder at blive bange, og hvorfor? Fordi de endnu kjender, at de har det samme onde hjerte at drages med. Saa, jeg tør sige, at de faar føle og fornemme saadanne ting som de troede, at de skulde være ganske fri, og dette bringer dem til stor forlegenhed igjen, saa de neppe ved hverken ud eller ind, og dertil kommer, at de maa lide store sjælevaler, og da hænder det, at de vil komme paa den tanke, at Gud har forladt dem, eller at de paa en eller anden maade har syndet mod den Helligaand, saa han maa have forladt dem, eftersom de skal føle saadant, ligesom det hændte mig selv engang, da jeg var i haarde aandelige kampe, og kom da paa den tanke, at jeg havde syndet mod den Helligaand, og nøden var stor. I min angst henvendte jeg mig da til en troende og fortalte ham lidt af mine aandelige kampe, men der var ikke stor trøst at faa, da han aabent og ærligt bekjendte, at noget slikt havde han ikke erfaret. En anden gang henvendte jeg mig til en anden, der var noget ældre og troede, at kanske denne maatte dog have erfaret noget lignende som jeg, og hvis saa var, saa vilde jeg tage det som et bevis paa, at Guds aand ikke havde forladt mig, men der fik jeg en endda daarligere trøst. Han sagde, at du maa ligge i en hemmelig synd eftersom du maa lide af saadanne store sjælevaler; thi noget slikt har ikke jeg erfaret. Jeg under-

søgte da mit liv og mit hjertes tilstand, om
 det skulde være sandt som han sagde, men
 jeg vidste ikke om nogen hemmelig last, som
 jeg laa i. Og saa henvendte jeg mig i
 bøn til Gud om lys i den sag, og da kom
 det for mig, at jeg skulde begynde at læse
 bibelen forfra, saa fik jeg da se om nogen
 af de hellige mænd havde været i lignende
 mørke som jeg, og da vilde jeg mærke saa-
 dant. Jeg kom da ikke længere end til
 1. Moseb. 15, 12, hvor det staar: "Og da
 solen var nær ved at gaa ned, og en dyb søvn
 var falden over Abraham, se da faldt for-
 færdelse og stort mørke over ham". Og i
 dette skriftsted fandt jeg, at jeg ikke havde
 endnu gjenneemgaet saa stor en sjæleangest
 som han; thi jeg var endda ikke falden i
 afmagt og ubevidst tilstand under min angst
 som han var. Herren giver Abraham for-
 jættelse baade om det timelige og evige, og
 trods dette, saa kommer Abraham ind i dette
 store mørke foruden at han laa i nogen
 hemmelig last, og jeg kom Gobs ord ihu,
 at de er kun møjsommelige trostere, men
 fandt ogsaa siden ud, at de ikke var vaagne
 nok til at have saadanne kampe. Thi er
 det en stad som ingen fæstningsmure har,
 saa ofrer ikke fienden krudt og kugler paa
 den, men de gaar ret ind og tager den i
 besiddelse. Saaledes ogsaa med den sjæl,
 som i sandhed vender om og som har sagt
 verden og synden farvel, den maa gaa igjen-
 nem mange haarde anfægtninger og kampe,
 og som er absolut nødvendige om Gud skal
 saa meddele sin aandelige naadegave. Men
 dette forstaar vi ikke medens vi er i disse
 tunge stunder. Vi kan ikke begribe at noget
 saa hurt og bittert skal tjene os til nytte,
 og vi forundrer os paa, at Gud vil tilstede
 noget slegt, og der gaar vi og vrider os i
 disse aandelige smerter, og just netop dette
 maa til for at vi kan blive udtømte af os
 selv og blive tilintetgjorte. Og naar det er
 skeet, da vil den gode Gud fylde os med en
 saadan glæde, at vi skal springe af bare fryd,
 ligesom en troende sagde for en tid siden
 paa et møde vi havde. Ja, sagde han, det
 er herlige stunder sige, jeg skal fortælle

dere, hvorledes det gik til med mig, da jeg
 fik tro mine synders forladelse. Jeg holdt
 paa at arbejde ude i gaarden, da dette store
 og underlige gik op for mig. Jeg blev saa
 glad og lykkelig, at jeg kunde ikke staa stille,
 men sprang af idel glæde. Ja, saa gaar
 det til, om det ikke gaar paa samme maade
 som med denne mand, saa skal de dog blive
 saa glade og lykkelige, at de skal græde af
 glæde. Dog er ikke troens maal uddelt ligt
 til alle, en svagere og en anden stærkere,
 efter som Herren ser det tjener bedst og er
 os mest nødvendig for vor evige frelse; thi
 Gud fører ikke alle sine lig igjennem denne
 verden, ligesom de forskellige naturer er for-
 skjellige, saa bliver ogsaa Guds førelse for-
 skjellig, og ingen bør derfor se ned paa den
 anden, om han ikke bliver ført ligedan
 som denne og hin, ei heller fradømme en
 anden livet, om han ikke har gjort de sam-
 me erfaringer som vi, men glæd dig hellere
 over, at ogsaa i dette hjerte har Herren
 tændt troens gnist; thi har du faaet din
 gave af Herren, saa har ogsaa en anden
 faaet sin. Nu er der dem som tidt og ofte
 faar være glade og lykkelige i sin Frelser,
 om de af og til har sine kampe, saa har
 de ogsaa sine herlige stunder med sin Frelser,
 og de ligger saa at sige op til sin Frelser
 som Johannes og faar tidt og ofte drikke
 af livets bands rene flod, Nab. 22, 1, og som
 Esaias siger i 12, 3: Og I skulle øse vand
 med glæde af frelsens kilder. Men det kan
 ikke negtes, at der er ogsaa dem, som sjæl-
 den faar smage saadan overbældende salig-
 heds fryd og glæde i Herren; men deres liv
 bestaar mere af sukke og længsler og maa
 drages med sørgmodige og ængstelige tanker
 og er mere frygtomme. Nu kan vel no-
 gen indvende derimod og sige, at den som
 frygter, er ikke fuldkommen i kærlighed.
 Det er vel ogsaa sandt; men det er ogsaa
 ligesaa sandt, hvad Paulus siger, at han
 skal tænke saa, at han er besfeden alt som
 Gud har tildelt enhver troens maal. Ikke
 kan den første tage til sig saa meget han
 vil af denne salige fred og ikke den sidste,
 men Gud er den som uddeler gaverne, og

Hvad vi skal gjøre, det er at bede om at faa tro vore syndernes forladelse og bærneret hos Gud og tiden skal vi være fornyet med hans villie. Men om vi ikke faar denne forvisning saa snart som vi vil have den, saa skal vi ikke derover forsjage, men blive kun ved, thi det skal du vide, at du har allerede syndernes forladelse før du er forvisset derom; thi at have syndernes forladelse er en ting, og at være forvisset derom, det er en anden ting. Det er vel dem, som gaar saa langt, at de siger, at den som ikke ved dag og time, naar de kom til troen og til lige er sig sine syndernes forladelse bevidst, han er endnu ikke omvendt. Her bør man være forsigtig, saa at man ikke skal gjøre den trætte endnu trættere og bringe den svage til at forsjage. Hebr. 12, 3. Saa fremt du er dig det bevidst, at du har sagt al synd farvel og du vil intet gjøre som er imod Guds hellige lov, og naar du mærker, at du har gjort noget som ikke er rigtigt og det skede mod din villie, eller du har gjort det af uvidenhed, saa bør du ingenlunde forsjage, men se da op til Golgatha høi, der blev han hængt, han den retfærdige for os uretfærdige, thi for den gode turde vel maaske nogen dø, men Gud beviser sin kjærlighed mod os derved, at Kristus er død for os, der vi endnu var syndere. Rom. 5, 7—8. Han kom for at frelse det fortabte. Saa danne skriftsteder skal du fæste dit øie ved, om du ingen søde følelser fornemmer.

Taf. Gud for alle hans velgjerninger, som han har beviset imod dig og for at han var saa naadig, at han viste dig din store nød og derigjennem bakte trang i dit hjerte til at søge ham og hold saa frem hans løfte om at han vil høre dig, og det trænger du at gjøre mere for din egen bevidsthed end for ham. Men djævelen vil ogsaa indfinde sig da midt under din bøn, og sige det nytter ikke for dig, du ved at du har bedet saa mange gange før og du er ikke blevet bøn hørt endda. Da fortæl Gud ogsaa det og tal til ham omtrent som han stod personlig fremfor dig, og snart skal det være om du ikke skal mærke en stille vind og en sagte

jusen om dit hjertes indre, og du skal staa styrket op fra dit bønsted og gaa rolig din vei, thi du er ikke mindre kjær for Gud end den, som har en stærkere tro og større frimodighed end du. Det er saa med en fader og moder, har de et sygt barn, saa har de mest omhu for det og stiller mere med det end det friske. Jesus ligedan, han forlader de 99 faar, som han havde og gaar ud i ørkenen og leder efter det tabte indtil han finder det. Han tænkte ikke saa: Jeg har de niognitti, og da kan det ene faar gaa sin vei, det er da bare et faar. Men nei, hvert enkelt faar ligger ham paa hjerte, og han har intet at miste. Og du sukkende og sørgende sjæl er det lam, som han har mest omhu for, og han siger, at de er salige som sørge, thi de skulle huiwaies. Matt. 5, 4. Han siger ikke, at de er salige som er glade og lykkelige i mig og som har faaet forvisning om syndernes forladelse. Men nei, han siger, at de er salige allerede før de har modtaget denne forvisning. Salige ere de, som hungre og tørste efter retfærdighed, thi de skulle mættes. Matt. 5, 6. Men sæt nu, at Gud ser, at han kan faa bevare dig bedst i din samselsfulde, sukkende, sørgende og begjærende tro. Jeg vil fortælle en liden begivenhed som hændte i Norge. Det var to kvinder, som levede sammen i et og samme hus. De var begge troende, men den ene led af melankoli og var ofte plaget med sørgmodige tanker og var saaledes mere nedstemt end den anden, som var mere lykkelig og glad i sin tro paa Jesus og var tilhøielig til at se ned paa den første, fordi hun gik altid saa nedstemt; men den anden, som mærkede dette, sagde en dag til den som var mere glad og lykkelig: Jeg vil sige dig en ting, du vil engang faa dine kampe, jeg haver mine, og du vil ogsaa faa dine. Om nogen aar blev den mere nedstemte og sørgmodige syg og døde. Men da hun laa der syg og ventet paa sin bortgang, da kom den guddommelige fred som en mægtig flod over hende og hun laa der i lov og tak til Gud omtrent hele tiden, og da hun sovnet ind, sagde hun: "O, kommer nu min aller sødeste Serre Jesus", og saa luskede

hun fine pine med et saligt smil. At om bort endeligt maatte worde som hendes. Men nogen aar derefter blev den anden ogsaa syg og døde. Men hun kom i store aandelige kampe, men tilsidst vandt ogsaa hun seier og døde i troen. Se her, det er forskjel paa disse to i livet, den ene glad og den anden nedstemt. Men det var ogsaa forskjel paa sygefængen, da var tingene omhuud. Lad os komme ihu, hvad Paulus siger, at troens maaf er ikke uddelt lige til alle, og dette siger han ifølge den naade som er givet ham til at have indsigt og visdom i samme, at ingen skal se ned paa den anden, men forenes mere og mere til et udi ham som er menighedens hoved, og han er sit legemes saliggjører. Kol. 1, 18. Ef. 5, 23. Men nu er det saa med os mennesker, at vi er tilbøjelige til at tænke, at sliq har Herren ført mig, og sliq maa han føre de andre om det skal være ret. Men da gjør vi os skyldige i en stor synd, om vi tænker og handler sliq mod vor troende broder, som maa føle og fornemme noget andet end vi, hvilket vi ser paa Jobs venner. Saa haarde anførsninger havde ikke de været i som Job. Og derfor var de heller ikke den opgave voksen at kunne træste Job i hans nød. Men blev Job til anstød og forargelse, og de forhynder sig sliq baade mod Job og Gud, at han paa ingen maade vilde høre deres bøn og modtage deres offer. Men Herren befalede dem at gaa til Job og at han skulle bede for dem, og det gjorde de. Og de tog 7 offer og 7 vædere og gif til Job og Job bad for dem, og Herren hørte Job og han tilgav ogsaa Jobs tre venner deres synd. Job 42, 7—9. Trods disse tre var meget kloge og forstandige mænd, saa kunde de endda ikke bedømme Jobs stilling ret. Lad os da lære af deres forfølske, saa at ikke vi begaar den samme synd som de. Men lad os komme Paulus' ord ihu, naar han siger: Thi ved den naade, som er mig givet, siger jeg til enhver iblandt eder, at han ikke skal tænke høiere om sig selv end han bør tænke, men at han skal tænke saa, at han er besteden alt som Gud har tildelt enhver troens maaf. —Die Waffe.

Ungdomsforbundet

Til ungdommen i Hauges Synode.

Kanste det er unødvendigt at skrive noget ekstra om vor ungdomsvirksomhed. Vi har i hele høst og vinter læst referater fra de forskjellige ungdomsforeninger, samt foredrag afholdt af en del ungdommer ved disse møder. Dette kan synes for manges vedkommende at være nok. Vor ungdom ser af dette, at arbeidet gaar fremad, og blir inspireret nok igjennem den læsning de gjør til at tage alvorligt fat i arbejdet fremgang.

Min mening, for en, er dog den, at medens alt dette er godt og vel, med hensyn til det som har været gjort, saa er det ikke nogen direkte avterring for de forestaaende møder vi agter at holde i 1916. Jeg tror at vi gjør ingen skade for sagen, om vi begynder itide med forsøg, der kunde saa ungdommen ind paa mødetanken. Vi benter som oftest med dette, indtil sidste minut, og følgen bliver, at menighedens prest maa staa inde for at saa ungdommen afsted.

Hauges Synode, som et samfund, er organiseret og har drevet paa saa længe, at det er nok bare at nævne aarsmødets datum og sted. Menighedsfolket føler det er sin pligt at møde op, og det trænges ikke megen tilskyndelse til at saa folket ud. Bort ungdomsforbundet, som saadan, er endnu lidt vakkende i denne henseende. Det er forgæft, naar vi tænker paa det: Her har vi omkring 135 prester, foruden de i Canada, de paa vestkysten og vore profesorer. Lad os tælle to menigheder paa hver prest og en ungdomsforening i hver menighed. Dette tør jeg sige er let opsummeret, men det er nok til at saa et indblik i den masse ungdom, fra femten til tredive aar gammel, vi har. Vi burde saa en uhyre stor skare sammen paa møderne, men det er saa saa som kommer.

Jeg vil fremsætte to spørgsmål. Disse kan besvares med mange meninger, og derfor vil jeg overlade den sag til den enkelte.

Hvad kan være årsag til at saa liden begejstring vises af baade gammel og ung i denne sag? Hvor er feilen?

Vort ungdomsforbund blev stiftet af de ældre. Vi kan ikke kalde prof. Wee, pastor Johanson, pastor Simonson og pastor Norstadt m. fl., gamle; dog var disse dengang ældre end mange af os er nu, som har saat interesse og syn paa sagen. De gjorde dette derfor at saa os unge interesseret i kirkens arbejde og derved, om muligt, istandsætte os til at overtage samfundets større gjøremaal. Det var sandhed som sagt af prof. Ressel i det foredrag han holdt paa mødet i Roland. Han sagde: "Presten og lægmænd, der paa grund af alder snart maa nedlægge virksomheden, raaber efter unge kræfter til at optage arbeidet efter dem." Formaålet med vort ungdomsarbejde er at saa unge mænd og kvinder frem til at bruge sin dygtighed og forstand i kirkelige foretagender. Jeg mener ikke at dette arbejde ikke er kirkens, heller ikke at det er af ringe betydning. Dertilmod. Dette er en sten i kirkens grundvold, og derfor trænger vi dygtige folk til at drive det; men ungdomsarbejdet og ungdommen gaar sammen, og skal arbeidet gaa frem, som planlagt, saa maa ungdommen tage fat.

Naar vi ser tilbage paa det som har været gjort med at organisere, saa arbeidet igang, osv., saa maa vi tilstaa det har baaret stor frugt. Vi har hvert aar set flere ungdommer komme frem ved møderne og aflægge vidnesbyrd om sin Frelser. Endel begynder ogsaa at forstaa sig noksaa godt paa arbejdets store betydning og begynder i handel og vandel at lægge sin interesse for dagen. Jeg tager mig den frihed at referere til de unge mænd og kvinder som har talt ved vore møder. Se efter i "Buddbæreren" og I vil finde baade de foredrag og navnene paa dem som har holdt dem. Jeg tør sige at forbundets ledere, ja hele Gauges Synode, ser hen til disse som kommende ledere i arbeidet. Jeg nævner ogsaa paa navn nogle som jeg kender personlig. Her er Seth Eastvold, student Ellingson, Esther Oppedahl, Stella Eastvold, Anna Sothen, Justin Snesrud og mange

flere. Disse har vor ungdom og forbundets interesse varmt paa hjerte, og gid vi fik høre fra dem. Disse har kanske ikke reist meget, men hvor de kommer er kirken og hvad den har at byde det første de op søger. Nu kan vi ikke vente stort længer med at høre fra eder. Vil I begynde at sige frem, hvad I tror og ved om vort ungdomsarbejde, saa kan vi saa baade abertering og mødesøgning saa det monner.

Vi ved endnu ikke, hvor stevnet kommer til at holde sit møde i sommer, men det er at haabe, at vi snart maa saa en indbydelse. Smedens vi venter saa vil jeg her ved paaminde vor ungdom i de enkelte menigheder, at I fra nu af begynder og tænke paa om det ikke kan være muligt for eder at komme ifra nogle dage. Vent ikke med dette indtil presten oplyser om mødet. Gæller ikke maa I lade far og mor spørge eder pent om I ikke skulde have lyst til at reise paa mødet iaar. I som er 25—30 aar gammel og som fortjener penge nok, fat selv beslutningen og kom ubedt. Der er ogsaa mange umyndige gutter og piger, som ikke kan komme, fordi de ingen penge fortjener. Det er vist ingen far som har imod at de reiser, men paa samme tid er det kostbart for ham at sende to eller tre en længere vei. Enten maa disse være hjemme eller maa vi finde paa en udvei for dem; thi de burde saa komme.

Det er saa menigheder som ikke har et sangkor,—disse vil vi især bede komme, da vi iaar vil saa sangen igang som den burde være ved disse anledninger, og derfor maa vi have sangere. Sæt til eksempel at ethvert kor indvøbet sig lidt ekstra og holder et par koncerter, derved kan I saa ind endel penge, som kanske kunde bruges til at dække reiseudgifterne for dem som ellers af den grund maatte være hjemme. Kanske ungdomsföreningen har nogle dollars til at hjælpe dem udaf kniben med, og de andre som har raad til det faar betale for sig selv. Jeg bare nævner dette som en udvei. Det maa ikke være nogen undskyldning for at I ikke kommer iaar.

Selv tager jeg mig denne frihed at gjøre

lidt. I længere tid har jeg tænkt at reise omkring i sagens interesse og har været i et par menigheder allerede. Det er at haabe, at jeg kan faa anledning før mødet at besøge mange ungdomsforeninger baade i Madison kreds og i andre kredse. Det er et par ting jeg ønsker at vække interesse iblandt vor ungdom for i fremtiden i forbindelse med dette arbejde.

Gaaende at faa blive til gavn for forbundets forfremmelse, forbliver jeg eders,
—L. D. Rasmussen.

Stort ungdomsmøde.

Paa indbydelse af St. Pauls menighed, Chicago, pastor L. Harrisvilles kald, holdt Gauges Synodes ungdomsforbund af Chicago kreds møde fra 25de til og med 27de Feb.

Den første session holdtes Fredag aften. Menighedens præst hilste delegater, præster og besøgende velkomne i Jesu navn og udtalte at menigheden havde imødebet dette møde med haab, forventning og bøn om rig aandelig velsignelse. Pastor J. J. Lee, forbundets president, svarede og takkede for indbydelsen til møde og udtalte, at han havde den tro til Gud, at menigheden ikke vilde blive skuffet i sin forventning og bøn, men at Herren vil give mere end vi fortaar at bede. Derefter talte repræsentanten fra de forskellige menigheders ungdomsforeninger. Miss Sophie Beggeberg af Gauges menighed talte over emnet: "Hvorledes vækkes interessen for fjæles frelse?"—Frank Brandfeller af Trefoldigheds kirken talte over emnet: "Hvorledes kan vi vinde medlemmerne af vor egen forening for Herren."

Mange af St. Pauls ungdom deltog med soloer og forsang.

Lørdag morgen holdtes bønemøde fra 9:30 til 10:30. Derefter holdt pastor Johnsen en alvorlig prædiken over Jil. 1:21.

Eftermiddagssessionen begyndte kl. 2 med forretningsmøde. Kl. 3 efterm. indledet da pastor H. P. Lee af Pontiac det religiøse samtaleemne: "Den forlorne søn," Luk. 15:11. Indledningen var meget klar, alvorlig og

hjertegribende og blev til megen velsignelse for tilhørerne. I samtalen deltog pastor Nesvig, pastor E. C. Tiller og pastor Sagen af Milwaukee. Stunden var meget opbyggelig.

Lørdag aften aabnedes mødet med skriftlæsning og bøn af pastor Nesvig. Miss Borghild Ganerud af Annanuels menighed talte over temaet: "Hvorledes kan man vække interessen for hedningemission?" Derefter fortsatte samtalen over de opstillede Guds ord, Luk. 15. Søndag morgen holdtes nadbergudstjeneste, hvor en stor ungdomskare deltog. Pastor J. J. Lee holdt missionsprædiken over Math. 9:36—38. Missionæns hellige sag blev tolket med liv og varme. Menighedens sangfor sang flere numre.

Søndag eftermiddag holdtes stevnets sangfest under ledelse af John Rasmussen. Et stort fællestor, "Nordraak," og flere duelige sangkræfter deltog. Dr. Anderson fra Kina holdt et belærende og interessant foredrag over "Holegjerningen blandt kvinderne i Kina."

Menighedens kvinder forberede "jupper" i kirkens basement, hvor flere hundrede blev bespiist.

Søndag aften holdtes afslutningsfest. Den store kirke var vel fyldt. Der veksledes med sang, bøn og taler. Af dem der deltog i sang kan nævnes Miss Heubner, Gotlieb Jøel og en del af fællestoret. Guds ord blev talt med liv og aand og Herren virkede med stor kraft paa hjerterne. Det blev en alvorlig og gribende stund for mange og ikke ret faa vende tilbage til sin kære Gud ved dette møde. Takket være Herren. —M.

✠✠✠

SUNDAY, MARCH 26

The Priesthood's Last Challenge.

1. Scripture lesson: Matt. 26: 57-68.
2. Introductory: Our scripture lesson tells the story of Christ's trial before the high-priest. The council presided over by the high-priest is assembled to pass judgment upon Jesus, who is now finally in their hands. According to the law of Moses it required two witnesses to convict a person, hence this would

be law abiding council brings witnesses to testify against Him, but alas! they can bring only false witnesses to testify against Him, and that in direct violation of the Mosaic law, whose devotees the members of the council profess to be, and for the violation of which Christ is brought to trial. Perjury, deceit, falsehood in the name and in the interests of true religion! What a sad condition this, and yet how often does it not take place even in our day! Blinded by enmity and unholy zeal men commit the foulest deeds in the name of the true religion and for its interests. What an inconsistency! This trial is an open and official challenge to Jesus to prove once for all who He is, and He proves it, but not to the satisfaction of His blind and prejudiced judges.

3. The first challenge: "Answerest thou nothing?" (Note the manner and the purpose of this challenge and the attitude of Jesus.)

4. The second challenge: "I adjure Thee by the living God, that Thou tell us whether Thou art the Christ, the Son of God." (Note the solemn and seemingly pious form of this challenge and the blind hatred, malice, and rage lurking behind it. Note also Christ's answer, making the challenge of the highpriest virtually a confession: "Thou hast said," admitting its truth, and uttering a glorious truth which neither the highpriests nor the others present would accept. This statement of Jesus became the ground for His condemnation by the council, but was virtually a seal of Christ's judgment upon them.)

5. The third challenge: "Prophecy unto us, thou Christ: who is he that struck Thee?" In their glee over having pronounced judgment upon Christ, they now resort to mockery and buffeting, and their challenge takes this form. Note again the attitude of Jesus. Read in this connection Isa. 53.

6. Conclusion. Do you challenge Jesus in profession and life?

Derjom faloontrafikten er ret og rigtig og de barer som sælges gode og gabnlige, hvorfor skal disse menneffer som driver denne forretning maatte betale license? Men derjom denne forretning er daarligh og barerne skadelige og ødelæggende, hvorfor tillader man at der drives en saadan forretning? Lænf gibe og tage betaling for at faa drive en for legeme og sjæl ødelæggende forretning!

Missionsbuen

A SOLITARY WAY.

There is a mystery in human hearts,
And though we be encircled by a host
Of those who love us well and are beloved,
To every one of us, from time to time,
There comes a sense of utter loneliness,
Our dearest friend is "stranger" to our joy
And cannot realize our bitterness.

There is not one who really understands,
Not one to enter into all I feel;
Such is the cry of each of us in turn.
We wander in a "solitary way,"
No matter what or where our lot may be;
Each heart, mysterious, even to itself,
Must live its inner life in solitude.

And would you know the reason why this is?
It is because the Lord desires our love,
In every heart he wishes to be first,
He therefore keeps the secret key himself,
To open all the chambers and to bless
With perfect sympathy and holy peace
Each solitary soul which comes to Him.

So, when we feel this loneliness, it is
The voice of Jesus saying, "Come to Me"
And every time we are "not understood"
It is a call to Him to come again;
And those who walk with Him from day to day
Can never have a solitary way.

—Selected.

LEAVE IT WITH HIM.

Yes, leave it with Him

The lilies all do,

And they grow—

They row in the rain,

And they grow in the dew—

Yes, they grow.

They grow in the darkness, all hid in the night;

They grow in the sunshine, revealed by the light.

Still they grow.

They ask not your planting,

They need not your care

As they grow.

Dropped down in the valley,
The filed anywhere—
There they grow.
They grow in their beauty, arrayed in pure
white,
They grow, clothed in glory, by heaven's own
light,
Sweetly grow.

The grasses are clothed
And the ravens are fed
From His store;
But you, who are loved
And guarded and led,
How much more
Will He clothe you, and feed you, and give
you His care?
Then leave it with Him; He has everywhere
Ample store.

And leave it with Him
'Tis more dear to His heart,
You well know,
Than the lilies that bloom
Or the flowers that start
'Neath the snow.
What you need, if you ask it in prayer,
You can leave it with Him, for you are His
care—
You, you know.

“Venlige ord kan aldrig dø.”

Men hvis det ikke var ligesaa sandt om
ubenlige ord, vilde vor verden være langt
lykkeligere. Venlige ord er som den gode
Samaritans olie og vin; ubenlige ord virker
i det mindste paa to sjæle, den, som taler
dem, og den, som hører dem. Hos den før-
ste øver disse ord i høj grad en visnende og
forfrøblende virkning. Tusinde gange bedre
at være den ene, hvem de hårde ord tilsigtes,
end den, som fremfører dem. Den, som kan
holde inde med sin brede og tøjle sin tunge
under sterkt pres, er en helt. “Du kan tæm-
me det vilde dyr og stanse den heftigste brand,
men du kan aldrig stanse det ilende løb af
det grusomme ord, du ytrede imorges.”

Solen er nok der, om skyerne for sie-
bliffet skjuler den for dig. Tænk paa det,
naar forsagthedens taage skjuler Jesus for
din sjæls øie.

Minamisjonen

IV.

Det er gjildt at fare paa vei til de
troendes forsamling. Man ved allerede paa
forhaand, at der, hvor de troende og søgende
stevner for at slaa ring om Gud, der blir det
godt at være. Og er det ikke det vi længes
efter?

Der har stundom været lange tørketi-
der i mit liv; men da var det altid et raab
fra mit hjerte: Gud, lad mig faa komme til
de troendes forsamling, gjør dit ord rigtig
levende for mig, døb mig med aandelig kraft!

Mon det er saa almindelig nu mere at
reise paa møder, som det var aar tilbage?
Er det mulig at tidsaanden har tat tag i os?
Den er farlig! Det er jaget efter denne
tids glæde og tilfredsstillelse. Man sætter
ind alt for at vinde noget af denne verdens
rigdom. Og man kan saa let ta skade paa sin
sjæl—nogen helt og andre delvis. Den som
glemmer det ene fornødne er ilde faren.

Men det er ogsaa en anden aand, som
har trøbet ind i kirken. Det er det onde
trold—aandelig selvgothed. Du siger, du er
rig, du har overskud og fattes intet, og ved
ikke, at du er yderst elendig i din aandelige
tilstand. Seg skal sige, hvad vi trænger, vi
trænger en gennemgribende vækkelse i vor
tid—en kraftig rystelse fra Gud, og de troen-
de maa vækkes op igjen—vi maa ikke leve
paa, hvad vi engang havde. Men spørgs-
maalet er nu, staar vi i naade og lever vi
som vi skulde og som Gud fordrer af os,
eller forsøger vi at trøste os med gamle erfa-
ringer? Lad os nu være ærlige med os
selv og Gud. Det er jo det igrunden vi vill!

Paa de møder jeg overbar paa vestkysten
betonedes den tanke især, vækkelse blandt
Guds folk og vækkelse blandt verden, og det
er vistnok tidsmæssigt. Guds Aand maa
faa vække os og gjøre ordet levende ved sin
Aand i vore hjerter, og da blir vi glade og
vessignet, og da søger vi hen til Guds hørs

forsamling før at faa, trøst og veiledning, da blir kirken bort hjem, og da vil vi ogsaa faa vore mange vildfarne brødre og søstre til at komme hjem til mor. Sagen er den, vi maa komme i det rette forhold til Gud først—med opgjør og tilgivelse og overgivelse, saa vil han sætte os i det rette forhold til alle—troens egne og dem som er uden fred og uden Gud.

Man spør ofte: "Svad skal vi gjøre for at faa folk til at gaa til kirke? Her er altfor faa som gaar i kirke. Vor ungdom holder paa at forlade kirken. Bort land holder paa at bli afkristnet. Og en stor del af kirkefolket er uomvendt." Dette er vistnok en sørgelig sandhed. Og Gud hjælpe os! Vi staar vistnok ligeoverfor en frasjælbets tid—naar Hærligheden skal blive kold og vantro og gudsfornægtelse stor i verden.

Men lad os spørge: "Svad er nu aarsagen til, at det er blit saadan?" Her evangeliet tabt sin kraft—skaar Guds riget feil?

Her tales og skrives nu mere end nogensinde forud. Man sjaar kristendommens modstandere til marken, og det er vi glad over.

Man er nu saa klar i den kristelige tanke, tale, logik og argumenter, at man kan overbevise hvem som helst. Disse vældige indlæg er gode og tidsmessige. Men de kommer i almindelighed ikke langt ud i verden. Arbejderne i kirken og enkelte blandt kirkeens venner faar fat i det og de er ialmindelighed glad over det, thi det er just, hvad de trænger til at forbygge sig med. Men ellers saa rører det ikke verden større. Kirkeblade kan ta det op, men disse læses ikke af masjerne, og verdensbladene har ingen sympati for al denne "rabalder" og varstørre fra kirkeens mænd.

Vi staar i kirken og stjaender paa masjerne udenfor kirken. Vi skriver og larmer løs paa verden gjennom vore kristelige blade, som dog ikke læses af verden—større da, og vi naar ikke det tiltænkte mål. Og verden gaar sin gang—og folk kommer ikke til kirken.

Det mangler sandelig ikke her i Amerika

paa kirker, og her er en mængde gode Guds ords forkyndere, som fremholder livets og dødens vei klart og rent. Her mangler ikke paa loffemidler for at faa folk i kirke. Man bruger alle slags lørlige maader.

Naar man saa med god grund klager over, at her er saa mange tomme kirkebænker, saa skal ialfald ikke skylden tilskrives mangel paa folk.

Ja, saa maa da grunden være mangel paa virkelig og kristelig interesse blandt masjerne da!

Er nu dette tilfældet, da blir det et meget alvorligt spørsmål for os, venner, hvorledes skal vi faa til at interessere bort uinteresserede folk for Guds rige og dets gjøremaal i verden.

Naar I sender missionærer ud til hedningerne, saa er det med den tanke, at de skal vinde hedningerne ved evangeliet for Gud. Dette er jo ikke nogen let sag. Det tar baade tid og arbeide, tro og Guds hjælp. Men vi faar se frugt, ja, forholdsvis stor frugt. Men det er svært udmyggende for missionærerne, at ikke resultatene er større. Og vi kan neppe lægge skylden paa Vorherre, og hedninger er der nok af overalt.

Føler vi nu, at vi herhjemme har arbeidet en lang nat og intet faat, prøv igjen, og hold ud! Lad os forsøge Jesu raad: "Gaa ud paa dybet—i det store dybe folkehav" saa skal vi se.

Eller "Gaar derfor ud paa veistjellene og byder til brylluppet saa mange som I finder."

Ud og ned blandt folket—til masjerne, i "crowden", der er dem som længes efter livets Gud. Lad os oplyse dem som ikke kommer i kirke—de fortabte. Og saa for dem lyder Jesu forbarmende Hærlighed—for de som har ondt!—G. W. L.

Og saa tviler du paa, at Gud vil og kan hjelpe dig idag og imorgen, naar du har en lang levetids erfaring paa, at han altid har hjulpet. Det burde dog være maade med tvilen og.

Har vi ændret standpunkt i forenings- sagen?

M. D. Wee.

I.

Det har været sagt gjentagende, at en del af os har ændret standpunkt i forenings-sagen. Specielt har mit navn været nævnt. Det har kommet for mig i det senere, at jeg kanske burde sige lidt om det, og saa med det samme gjøre rede for mit standpunkt fuldt ud i dette, for nærværende, saa brændende spørgsmål.

Jeg ber af den grund om Iov at faa bruge mest udtrykket "jeg,"—det gjælder nemlig nærmest mit eget personlige standpunkt.

Naar der tales om et ændret standpunkt, staar man jo med engang ligeoverfor en sammenligning mellem et før og nu. Har saa mit første og oprindelige standpunkt været klart nok antydet og dermed kjendt? Hvorvidt det har været kjendt, ved jeg ikke, men antydet fra min side—endog klart og bestemt—tror jeg ethvert rimelig menneske vil indrømme at det har været.

Det er nu snart 25 aar siden jeg blev medlem af bort samfund og 17 af disse har jeg tilbragt i samfundets tjeneste som prest og lærer. Mit arbejde har ikke været udført i braa. Jeg har gjentagende skrevet offentlig om mit syn paa det kirkelige program vi, som Høuges Synode, ifølge vor eiendommelighed var kaldt til at besølgge. Jeg vil bare minde om nogle af disse artikler: Er vi opgaven tro? (en række artikler i "Budbæreren"). Hvad forstaar vi ved haugianisme?—Om prestendbannelsen,—og, Betingelser for organisk forening, (i "Tidskrift.")

Ser udtalte jeg saa klart og utvetydig, som det overhovedet stod i min magt, mit kirkelige program. Og det syn jeg udtalte ved nævnte og andre leiligheder, det praktiserede jeg i mit kirkelige virke. Jeg tror de menigheder jeg har betjent, saavel som de studenter jeg har undervist, vil give mig medhold i dette.

Med dette syn og dette kirkelige program

gik jeg ind som medlem af Høuges Synodes foreningskomite.

Jeg havde al grund til at tro, at jeg med mit syn i alt væsentlig repræsenterede det samfund jeg tilhørte. Viser nu det foreliggende resultat fra foreningsforhandlingerne—særlig den sidste del, der vedrører de praktiske spørgsmål—at jeg har svigtet nævnte program i noget væsentlig punkt? Jeg tør paaista—med frelst samvittighed—at jeg ikke er mig et saadant forhold bevidst. Og kan nogen med tydelige beviser lægge for dagen det modstykke, skal jeg være bedkommende meget forbunden.

Alligevel lægger jeg ikke skjul paa, at jeg nu indtar et ændret forhold. Ligeoverfor spørgsmålet om forening, d. v. s., sammenlutning af de tre konferrerende samfund. Sagen er: Jeg var oprindelig ingen begejstret "foreningsven." Ikke fordi jeg var imod forening, som saadan; men fordi jeg holdt det for noget nær en umulighed. Der er enkelte som frimodig kan staa frem og bekjende, at der aldrig har været—og er ikke nu—nogen forskjel paa os norske lutheranere i dette land. Dette syn har jeg aldrig delt. Tvertimod. Der er endnu et dybt stille imellem os i mangt og meget—skjunt ikke i den udstrækning, som før. Jeg var heller ikke imod at forhandle om forening, thi jeg søgte mig næsten forbisjet om, at disse forhandlinger vilde bringe for dagen tydelig, at forskjellen mellem os umuliggjorde forening. **Slig gik det imidlertid ikke.** Forhandlingerne i fælleskomiteen medførte gjensidig respekt og tillid. (Jeg tror jeg tør sige "gjensidig" i denne forbindelse. Tilfældt var det tilfældet fra vor side som repræsentanter for Høuges Synode). Vi lærte at kjende brødrene fra de andre samfund som alvorlige, retsindige, temmelig alsidige, kristne mænd, hvem kirkeens sande vel laa inderlig paa hjerte.

Vi kom til de punkter, hvor jeg næsten sikkert ventet vi skulde strande. **Vi strandede ikke.** Efter alvorlig indgaende forhandling og bøn til Gud, fandt vi udtryk om sagen, hvorom vi kunde enes. Vi takket Gud! —

Jeg blev endvidere var, hvorledes fore-

ningsforhandlingerne aabnet dørene ind til det brede lag af vort kirkefolk. Der voksede sig frem en bedre forstaaelse. Presten byttede prækestole. Man kom sammen til fælles gudstjenester, konferencer, opbyggelser og bønnemøder. Til gjenfaldig forundring fandt vi ud, at vi dog virkelig var sprungen af samme rod, at vore fælles sammenkomster gjorde os alle inderlig godt, ja,—at der var mange ogsaa i de andre samfund, der fuldstændig delte vort kristelige og kirkelige syn. Hvorfor skulde vi da staa adskilt?—Var der virkelig holdbar grund for et saadant forhold?

Saa var det Onsdag, 5te Mai ijsor.

Efter noget over 8 aars arbejde, befandt fælleskomiteen sig ved afslutningen af sit vigtige og vanskelige hverv. Sekretarerne havde atter gaet over sakter og referat. Det hele tilstentes enstemmig—ved rejsning. Saa var det fælt i salen—en længere stund. Paa formandens opfordring rejste vi os alle—til bøn. Den stund glemmes aldrig. — Da steg det som storm i min sjæl: Na, om dog vort kirkefolk herover kunde finde hverandre; om de dog kunde samles omkring fælles gjøremaal i Herrens vingård; om de kunde danne fælles front imod de stormløb som i kommende dage—mer end før—vil rettes imod den menighed Gud har oprettet iblandt os!

Thi vi aner en storm—en storm som kan ske aldrig før. Den kommer fra materialismens, madskræbets flade vidder og tørre sand. Den bolttrer sig vild og lystig nedover fra kristusfornegtelsens høie tinder og steile aaser. Har vi ikke allerede mærket de første stød? Gud hjælpe os! Der mønstres troppe idag til den store kamp og—sanhænde—den store trangsel. Var det ikke bedre om vi stod sammen, end om vi staaar delt? —

Men er da det foreliggende grundlag saadan, at vi med frimodighed tør slutte os sammen?

Derom mere næste gang—om Gud vil.

Bemærkninger

til pastor D. M. D. Wees artikel "Budbæreren" no. 9.

Vil det ikke være en stor fejltagelse af Gauges Synode efter 70 aars forløb at have staaet for og arbejdet for vigtige principer i kristendommens lære og praksis nu at give efter og følge den gamle retning i den Norske Synode? Den omstændighed at dygtige mænd fra alle tre samfund har faaet istand foreningsbetingelserne er ikke nogen agsolut garanti for at det ikke alligevel kan være sket en fejltagelse i forskellige punkter. At vente at menighederne blindt hen skal tilstemme noget saadant, vil være at vente formeget. Har det ikke været kirkeens dygtigste mænd som har faaet splittelserne istand ogsaa før i kirkeens historie? Og har ikke skjæbnevangre fejltagelser baade i kirke og stat været begaaet af dygtige mænd?

I den pamflet som minoritetskomiteen i den Norske Synode har udgivet, som bærer titlen: Presten og skolelæreren i samtale om foreningsagen, findes paa side 60 følgende:

Skolelæreren: Men kan du forklare, hvorfor det skulde gaa saa fludret med sakterne om udbælgelsen, medens sakterne om de andre omstridte lærdomme ikke voldte nogen ubehageligheder efterpaa?

Presten: Det er da ikke vanskeligt at forklare. Da man forhandlede om de andre omstridte lærdomme, havde den Norske Synode en kompetent og erfaren komite, der var de fleste af vore professorer med, og hvad kunde være naturligere og hvem skulde være mere selvfølgende til at være med paa en komite, der skulde drøfte og søge at komme til enighed i lærespørgsmaal end vore teologiske professorer. Læg her merke til at den gamle retning i den Norske Synode fik det som de vilde i de andre omstridte punkter af hvilke absolutionen vist var den mest omridte. De havde da en komite af erfarne mænd, men da der forhandlede om udbælgelsen, blev en ny komite af yngre mænd valgt, som gik med paa at lade hver menig-

hed have sin egen opfatning, derfor minoritettkomiteens anker og protest.

Nu, hvorledes hænger det sammen, at den gamle retning i den norske Synode fik det som de vilde i læren om absolutionen og ligesaa Hanges Synode fik det som de vilde, da som bekendt de i nævnte punkt staaar stift mod hverandre? Jeg synes, at især præsterne burde i det nye samfund sikre sig saa megen frihed som mulig efter Guds ord. Enhver kristen bør saa frihed til at vidne om sin Frelser paa ethvert sted efter sin samvittigheds overbevisning i tide og utide.

S. velmenthed,

—S. M. Amen.

Kjende at en tog feil. Gerne vil jeg ikke lade folk faa det indtryk, at jeg alt har skrevet noget, som jeg nu maa tilbagefalde. Det modsatte er heller tilfældet.

Gud har gjort store ting for os, og vi er meget glade og fornøjet over at vi kom til at drage ud hid til "The Peace River district" og begyndte en norsk koloni.

Føretagendet viser sig i alle dele at være meget heldigt.

Vi har faat erfare, at dette Guds ord er sandt. Den som er tro i det lidet, vil han sætte over meget.

Det er nu 3 aar, siden vi kom hid til Valhalla.

7de Junifest i Valhalla, Rønnings "Homestead."

Fra S. M. Rønning.

Valhalla, Grande Prairie, Alta,

Can., Febr. 23, 1916.

"Du har været tro over lidet, jeg vil sætte dig over meget."

Saa læs sidste Søndags evangelium. Til trofskab i tjenesten hører vel ogsaa at give missionsbennerne lidt underretning om arbeidet herude paa missionsmarken.

Jeg føler bebrejdelser, fordi jeg ikke har skrevet oftere. En af grundene er den, at jeg har været lidt i tvil om, hvordan jeg skulde skrive om forholdene herude. Paa et nyt sted, hvor en er ukendt med alt, kan man saa let gaa til en eller anden yderlighed og saa senere med bedrøvelse og skam er-

Det saa ikke saa lyst ud den gang. Naar jeg nu tænker tilbage paa det, saa var det ikke underligt, at min ven Mr. Peter Larson skrev til mig: "Du Rønning, du Rønning, du er et ubegribeligt menneske."

Saa, det var jo næsten en gal mands verk at tage en stor familie midt paa vinteren og rejse uden jernbane ca. 400 mile gennem øde skovstrækninger over store indsjøer og udfatte for mange gjenvordigheder og farer — for at sætte sig ned paa et sted i "The Wilberness". — uden nogen forberedelse. Men jeg fik ikke fred i noget andet. Gud havde nok en gjerning for mig herude.

Gjendredet af breve har jeg faat med alle mulige slags spørgsmaal, som jeg alle har meget samvittighedsfuldt besvaret. Da

De fleste fik de virkelige forholdte at vide, hørte jeg ikke mere fra dem.

Jeg haaber, at jeg paa denne maade har været mange familier til stor tjeneste; thi kun saa har noget begreb om, hvor besværligt det var at komme hid, og hvad det har kostet at leve her disse aar.

Angaaende de andre som fulgte vort eksempel, saa lader det til, at ogsaa de er meget taknemmelige og meget fornøjet over, at de kom hid, og de fleste siger, at de tribes bedre her end paa noget andet sted, de har været paa før. Her er folk fra næsten alle verdens kanter. Nu i vaar venter vi flere familier fra Vardo, Minnesota, N. Dakota, Sast., Vestfyften og Norge.

Jernbanen er endelig kommet. Man har lagt staaal i hele vinter. Den bliver færdig lige til Grande Prairie City den 15de Mar.

Det er et stort fremskridt og vil bringe mange værdifulde forandringer og forbedringer. En stor fordel især for mine ældre børn, som hver høst og vaar har reist den lange vei til og fra Edmonton for at saa en højere uddannelse.

Almue-skole har vi nu her i Balhalla hele aaret. Tænk, her er alt ca. 30 børn—næsten alle norske. Snart mange flere. Man taler alt om at bygge et skolehus til. Særaf vil I forstaa, at vi allerede er en stor norsk koloni.

Den 19de December 1915 havde vi konfirmation i vort nye, store, vakre skolehus, hvor 9 konfirmanter gjentog sit daabsløfte.

Det er nu udfigter til, at jeg med det første kan organisere 4 menigheder.

Mere end før indser jeg nu, hvilke store fordele det er ved at saa samle vort norske folk i norske kolonier. Der burde gøres meget mere i saa henseende. Vi kan ikke hindre, folket drager ud. Uden raad og vejledning eller paalidelige beretninger spreder de sig hid og did og blander sig op med andre nationer og lider store tab baade i timelige og andelige henseender.

Her om dagen hørte jeg en meget sørgelig beretning. En norsk familie reiste ud uden at kjende til forholdene og tog land ved S. N., hvor der er kun nogle saa flaa-

dinaviste ungske, resten en blanding af alle andre nationer. Et udøbt barn blev syg. Saa vaagner forældrene og føler ansvaret. De fandt ud, der var norsk lutherisk prest i Balhalla. Tænkte saa at reise den lange vei med barnet. Det var for syg og døde, før de fik gjort noget med det. Jeg har skrevet til dem, raadet dem til at give op sit land der og komme hid.

Ihvor sommer var jeg paa en missionsundersøgelse i S. N. Der var næsten ingen udfigter til noget fremtidigt missionsarbejde. Traf nogle svensker og en norsk gut. Sam forsøgte jeg at tale med om hans sjæls frelse; men da lo han haanligt og sa, at jaadant havde han haft mere end nok i Norge. Staffels unge mand, han havde faat et vrængebillede af kristendommen. Jeg gik med ham hjem, besaa hans hjemsted og tog især interesse i hans haveanlæg. Ved afskeden fik jeg atter anledning at tale om det ene fornødne, som han tilsyneladende hørte paa med interesse.

Dette faar være nok til en begyndelse. Haaber at jeg kan saa anledning til at meddele mere—dersom De, hr. redaktør, tror, det vil interessere bladets læsere.

Hjertelig hilset fra mig og mine.

—S. N. Rønning.

En liden oplysning.

Jeg tror vi skulder "Buddbæreren" læsere saavel som Gauges Synode en forklaring. Vi læser nemlig i Buddbæreren" for 8de Februar, at Emanuels menighed i Veresford har stilt sig fra de andre i kaldet og kaldt pastor E. Rasmussen til prest. For at fortælle hvorfor, er det, at disse linjer sendes ud blandt vort folk, for om muligt at afvende en misforstaaelse imod os som menighed, og det især i anledning Bethesda-hjemmene, som er beliggende i menighedens midte. Efter baade moralsk og borgerlig ret bør disse være i forbindelse med hørerandere.

Børnehjemmet og vi, som menighed, arbejder i den bedste forstaaelse. Emanuels menighed har gjort alt, hvad den har magtet

at gøre, fra den første stund at hjemmet blev bygget; men da gamlehjemmet blev tagt ibrug, organiserede bestyrelsen for hjemmene et eget præstekald og menighed af disse to hjem og kaldte pastor J. A. Quello til præst, og han antog kaldet uden menighedens vidende. Hjemmenes bestyrelse sendte Emanuels menighed en skrivelse, hvori den fortalte, at fra den 1ste Januar 1915 hæver den nye organisation sin forbindelse med menigheden og tar hjemmets børn ud af søndagsskolen. Vi saa med bedrøvelse paa den tagne bestemmelse for børnenes skyld og sendte en komite til at forhandle med bestyrelsen, og lovede at give hjemmene al den betjening som ønskedes for \$200 aaret, men alle forsøg var forgjæves. De vilde hellere betale \$300 til den anden del af kaldet, som er beliggende 10 mil borte fra hjemmene. Og dette er allerede bevilget.

Nun dette som en nødvendig liden oplysning. —Menighedslem.

Betleri.

Da engang en gammel mand, som forhen havde haft stor formue og siddet i en god vei, bad om en almisse udenfor en andens dør, sukkede denne derover og sagde: der ser vi frugterne af frigten, som har fortæret den forhen velhavende mands godser; nu maa han gaa her, os andre til et eksempel paa, hvad vi maasse selv have at vente. Gøtt-hold, som hørte dette, sagde: vi finde vel i skriften, at den retfærdiges sæd ikke skal søge efter brød (salm. 37, 25), men ogsaa, at et gudfrøgtigt menneske, hvis sjæl af englene blev baaren i Abrahams skød, nemlig Lasarus, var en betler. (Luk. 16, 20). Deraf kan man slutte, at det er en straf for de ugudelige, men en prøvelse for de gudfrøgtige, idetmindste ingen hindring til salighed, naar de maa søge sit brød for andre folks døre. Alt fler isølge den naadige og alvise Guds styrelse; mangen en kom ikke i himmelen, hvis han ikke blev en betler, og hem tvivler om, at det er bedre i armod, svaghet og foragt ved betlerstaven at indgaa til livet, end at have meget gods og blive

fastet i helvedes ild; thi hvad er vel bedst, at betle her i dette liv eller i hint? Lasarus betlede her og kunde ikke faa de brødsmler, som faldt fra den rige mands bord; den rige mand betlede hist og kunde ikke faa en vanddraabe for at kjoelne sin brændende tunge. Saaledes er det jo bedre at betle brødet her med Lasarus, end at betle vandet med den rige mand. Min Gud, det kommer jo ikke an paa, hvorledes jeg kommer frem til himmelen, naar jeg bare kommer frem! — for mig den mest lige vei til himmelen, under hvilke omstændigheder og i hvilke klæder du vil!

Fra Arbeidsmarken

Pastor C. G. Eidnes har resigneret fra sine menigheder ved Kasson og Dexter, Minnesota.

Solørs menighed, pastor L. L. Wægs kald, Lac qui Parle Co., Minn., har haft møde. Menigheden stemte enstemmigt imod forening.

I forrige nummer af "Budbæreren" staar i et lidet stykke under "Fra arbeidsmarken": A. G. Danielson, skal være A. M. Danielson.

I Alberta freeds af Gauges Synode og den Forenede Kirke har flere præster og lægfolk arbeidet med at samle penger til afbetaling paa Camrose College gjæld.

Pastor og Mrs. A. Oerlund fra Frost, Minn., var den 5te og 6te Mars en snaritur op til Goodhue county og besøgte menighederne efter afdøde formand Sanfon.

Markers menighed i Faribault, Minn., (G. S.) har stemt for forening, for co-education ved Red Wing Seminar og for at Jewell Lutheran College fortjætter som før.

Betlehems menighed, Yellow Medicine co., Minn., pastor Gestwolds kald, holdt møde den 6te Mars; den stemte mod forening

og for at skolen i Jewell, Iowa, fortsætter som før.

Prof. D. G. Mifflin, af den Norske Synode, president for Park Region Luther college,ergus Falls, Minn., har antat kald til bestyrer for Red Wing Lutheran Ladies' Seminary, Red Wing, Minn.

Atter en artikel indsendt til "Budbæreren", men intet navn over eller under eller med. En lig lægger vi bort. Kan man ikke betro redaktionen sit navn, saa er det ikke værdt at betro den ganske verden sine tanker omjagt i ord heller.

Gmiffar B. B. Gvidding har virket i nogle af Camrose kaldets menigheder samt i pastor Solheims og pastor Westphals kald. Broder Enoch Scotvold har været med en del af tiden og helst talt i det engelske sprog.

En kinesisk embedsmand, som nylig blev døbt af den kinesiske evangelist Ding Li Mei, har nu paataget sig at holde for egen regning 20 af de dygtigste prædikanter, som kan findes, med en aarlig udgift af 7000 dollars, til evangelisationen af sit folk. Han tilbyder alle kristne, som vil melde sig, leilighed til frit at grunde en lille koloni paa hans gods i Manchuriet.—Et andet eksempel er dr. Ming, som har et hospital i Sankow, hvor der aarlig behandles 50,000 patienter. Hans arbejde er saa almindelig bekendt i mange provinser, at hvis nogen frygter for at blive narret, behøver han blot at sige, at han vil melde det til dr. Ming, saa ordnes alt sædvanligvis uden større vanskelighed.

Den 16de Januar holdt pastor L. L. Carlson afskedsprædiken i Scandia menighed. Han havde jo den tid optaget arbeidet i sit nye kald, men Scandia menighed vilde nødtig slippe sin afholdte præst. Han havde lovet at besøge dem igjen, før han forlod Canada. Undertegnede traf tilfældigvis at være med ved anledningen. Pastor Carlson talte over ordene af apostelen Paulus: "Thi jeg agtede mig ikke at vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet." Det gav

anledning at bringe frem minder om forkyndelsen i de ca. 10 aar, som præst og menighed havde virket sammen. Det havde været den største glæde og opmuntring i arbeidet, at Guds ord havde haft fremgang og sjæle var bundne for Herren. Johannes skriver: "Jeg har ingen større glæde end den at jeg ser mine børn vandre i sandheden," saa var det nu. "Det sidste farvel tungt er sagt, det volder kjærlighedens magt." Hjertelige haandtag og taarer af mange talte den dag bedre end ord. Undertegnede talte nogle ord i tilføjning til: "Eders gjerning i Herren er ikke forgjæves," og ligesom ved Fredsens aarsmøde i Bardo menighed, da vi talte ved afskeden, blev det ogsaa her mindet om at "komme eders veiledere ihu som de, der har forkyndt eder Guds ord." Vi saa nødig pastor Carlson forlade os heroppe i Canada; men vi tror med ham, at Gud har kaldt ham til hans nye virksomhed som indremissionssuperintendent, og da siger vi: Guds vilje ske! Herren være med vor broder og velsigne hans gjerning. For menighederne har vi det ønske og den bøn, at de snart maa saa sig præst igjen, som har omfjerg for dem.—M. S. Westphal.

Paa grund af krigen.

"Budbæreren"s læsere har naturligvis lagt mærke til, at bladet nu trykkes paa forskjelligt papir. Årsagen derfor er verdenskrigen. Indtil der er forandring, saa maa man tage hvad man kan saa og være taknemmelig derfor. Blegestofte og andre nødvendigheder for at manuskripter papir kommer fra Tyskland. Importation standset længe siden, og det fortælles, at papirmøllerne har i mange tilfælde solgt sine beholdninger af femmisse gjenstande til krigsfabrikantene. Det er fare for, at det papir, som vi maa nyde os med i den nære fremtid, dersom krigen fortsætter, vil bli af meget daarligere udseende, end det, som nu benyttes. Det blir ublegt og gult i kulør. Priser paa alle slags trykkesmateriale er steget urimeligt under omstændighederne.

Bekjendtgjærelse.

Nordlige Iowa indremissionsforening afholder ifølge indbydelse et tre dages møde i St. Johannes menighed ved Cylinder, Ia., pastor L. D. Wigdahls kald, 21de til 23de Mars. Samtaleemne: Rom. 12. Præster og lægfolk er venlig indbudt.

—C. J. Carlson.

—J. J. Sauan.

♦♦♦♦

Syd Dakota indremissionsforening holder møde i Emanuels menighed, Beresford, 24de—26de Mars. Læst: 2 Pet. 1: 1—11. Past. S. L. Jacobson indleder. Menigheden er for nærbærende uden præst, saa nogen af præsterne ordner sig saa, at de blir over Søndag, saa menigheden kan saa nyde nabberen. Mødet begynder Fredag morgen kl. 10:30.

—J. P. Langbaf.

—L. A. Badheim.

♦♦♦♦

Paa indbydelse fra Green Lake menighed, pastor J. A. Johansons kald, Kandisho co., Minn., holder Madison kreds et kredsmøde derveds fra den 21de til 23de Mars. Samtaleemnet bliver Luk. 19: 1—10. Alle tilreisende maa tage af i Spicer, og skyds vil møde dem der dagen før mødet. Mødet begynder med gudstjeneste kl. 10:30 form. Nænte menighed indbød til kredsmøde aften højt, men grundet paa omstændigheder blev den skuffet. Det er derfor at haabe, at ret mange nu vil komme til mødet, og komme med bøn om "strømme af naade", saa skal belysningen ikke udeblive, thi Herrens løfter er trofast og sande.

—L. J. Oppedahl.

—M. Saugland.

KVITTERINGER.

Til Church Extension:

S. K. Groth, Thor, Ia.	\$ 5.00
Ved Mrs. Peder Bergh, fra kvf. i Riverside mgh., Dawson, Minn.	57.00
Ved past. M. Norstad fra kvf. i Bethesda mgh., Jewell, Ia.	52.00
Med tak. —C. J. Eastvold, kass.	

Til Missionshjemmet:

Fra Ladies Aid, Eureka, Kansas, past E. T. Lundys kald, to comforters.	
—Mrs. L. Schlanbush.	

Til Nordre Minnesota kredskasse:

Fra Zions mgh., past. J. M. Johnsons kald	\$ 8.81
Fra Lille Bethania, past. U. D. Johnsons kald	10.00
Fra Immanuel mgh., past Ellingsons kald ved Hensvik	13.50
Fra Bethlehem mgh., past. Ellingsons kald ved Hensvik	10.00
Fra Bethania mgh., past. B. Olsons kald ved Hensvik	3.17
Fra venner i Gully	3.70
Fra Trefoldigheds mgh., Thief River Falls, ved Hensvik	4.30
Fra Opdahls mgh., past Skogerbøss kald, ved Hensvik	3.75
Fra Molands mgh., past. Skogerbøss kald, ved Hensvik	3.30
Fra Bethlehem mgh., past. Skogerbøss kald ved Hensvik	10.29
Fra Gustave Adolph, mgh., past. Skogerbøss kald, ved Hensvik	6.25
Fra Hill River mgh., past. B. Olsons kald, ved R. Skaug	4.05

\$ 63.06

Før kvitteret for 155.02

\$218.08

Til Nordre Minnesota kredskasse:

Til indremissionen fra en ubenævnt i past. Gjerstads kald	\$ 7.50
Til Kinamissionen fra en ubenævnt i past. Gjerstads kald	7.50
Til Kinamissionen fra Hauges ungdomsforening, past. O. M. Hansons kald	10.00
Til indremissionen fra Hauges ungdomsforening, past. O. M. Hansons kald	10.00
Til Jødemissionen fra en ubenævnt i past. Gjerstads kald	10.00
Til Børnehjemmet i Beresford fra R. Syverson, past. Gjerstads kald	5.00
—O. M. Hanson, kasserer.	

Gaver til Hospitalmissionen i Minneapolis, fra Hauges Synode:

Fra Ny Stavanger mgh. kvf., ved past. J. S. Halvorsen, Buxton, N. D.	\$ 20.00
A. P. Dyrud, Sollid, Mont.	1.00
Willing Workers, Hauges mgh., past. M. G. Hansons kald, Kenyon, Minn., ved Cecilia, M. Anonby	10.00
Lac qui Parle mgh. kvf., past. B. K. Barstads kald, Dawson, Minn.	10.00
Lac qui Parle pige, past. B. K. Barstads kald, Dawson, Minn.	5.00
Hauges mgh., past. M. G. Hansons kald ved H. J. Rognmoe, Kenyon, Minn.	5.00
West Prairie kvf., Trondhjem mgh., past. L. L. Nervigs kald, Volin, S. D., ved H. C. Hanson	15.00
Rosine mgh., vestre kvf., past. S. L. Jacobsons kald, Beresford, S. D., ved Ole J. Stoen	20.00
Rosine mgh. pige, past. S. L. Jacobsons kald, Beresford, S. D.	15.00
Hauges mgh., nordre kvf., past. T. J. Knutsons kald, ved Mrs. H. L. Sog-	

ge, Jackson, Minn 15.00
 Belmont kvf., past. T. J. Knutsons
 kald, ved Miss Tea Lien, Jackson,
 Minn. 7.50
 —A. L. Dahl.

425 4th St., S., Minneapolis, Minn.

Books given by Mr. and Mrs. N. J. Løhre
 to the Hauge Mission Home: 12 volumes of
 "Fundamentals," bound in two volumes; 1 vol.
 "A Typical Mission in China," by Soothill;
 1 vol. "The Real Chinese Question," by Hol-
 combe; 1 vol. "Village Life in China," by
 Smith; 1 vol. "Princely Men in the Heavenly
 Kingdom," by Beach; 1 vol. "Mission Problems
 and Mission Methods in South China," by Gib-
 son; 1 vol. "New Forces in Old China," by
 Brown; 1 vol. "The Women of the Middle
 Kingdom," by McNabb; 1 vol. "The Uplift of
 China," by Smith; 1 vol. "Students and the
 Present Missionary Crisis; Report of Roches-
 ter Convention, 1910; 1 vol. "Luther on the
 Psalm, vol. I," translated by Lenker; 1 vol
 "Luther on the Epistles," translated by Len-
 ker; 1 "Muhammedanism," by L. O. Fossum.

Bedes erindret.

Naar børe menigheder indsender penge
 til synodens kasser vil man erindre følgende:

Penge til profesjorløn, synodefassen, heri
 indbefattet skolekassen, fondskassen og Jew-
 ell Luth. College sendes til mr. D. A. Ulvin,
 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til indremissionen, kinamissionen,
 samthalsmissionen, madagaskarmissionen og
 jødemissionen sendes til Rev. A. D. Oppe-
 gaard, Madison, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til
 Rev. S. L. Jacobson, Beresford, S. D.

Penge til Bethesda Gamlehjem sendes til
 Rev. J. A. Duello, 605 Court Str., Sioux
 City, Iowa.

Penge til Church Extension sendes til
 Rev. C. J. Gaftvold, Dawson, Minn.

"Buddbæreren",

udgives af Hauges norff evangelist lutherff
 synode i Amerika og udkommer hver Lørdag
 med et tospaltet 24 sidigt nummer og koster
 for aaret i de forenede stater \$1.00
 Udenom 1.25

Redatør: Pastor C. C. Holter, Red Wing,
 Minn. Alt, vedrørende bladets indhold sen-
 des til ham.

Alle bestillinger paa bladet, pengeindsen-
 delser, opsigelser, adresseforandringer, aber-
 tissementer osv. sendes til Hauges Synod
 Book Dept., Red Wing, Minn.

Entered at the Post Office at Red
 Wing, Minn., as second-class matter.

Folketalsenderen.

Vi har endnu igjen et lidet oplag af
 Folketalsenderen for 1916 og vilde gjerne faa
 dem folgt straks. Send eders ordre til
 Hauges Synod Book Department,
 Red Wing, Minn.

Indhold. 1. Vandens vidnesbyrd; 2.
 Lidt erfaringer paa kristenhedens omraade; 3.
 Ungdomsforbundet; 4. Missionsbuen; 5. Kina-
 missionen; 6. Har vi ændret standpunkt i fore-
 ningsagen? 7. Bemærkninger; 8. Fra S. N.
 Rønning; 9. En liden ophæjsning; 10. Fra ar-
 beidsmarken; 11. Betjendtgjærelser; 12. Røttering.

Prægtig 160 acre farm tilsalgs.

Beliggende 12 mil fra Red Wing, Minn.,
 4 mil fra Ellsworth, Wis., (county seat)
 ved en af statens hovedveier, i en norff vel-
 standskommune. Dette er den vakreste farm i
 nabolaget, og eieren maa afhænde den paa
 grund af høi alder. Landet ligger jevnt,
 alt er dyrkbart og meget frugtbart. Godt
 8 rumis hus med furnace; god ladebygning
 og andre udhus, brønd og vindmølle. Nær
 til det fordelagtigste marked. Kun 40 mil
 til Twinningbyerne. Norff Hauge's lutherff
 kirke paa det ene hjørne af landet. En halv
 mil til skole. Dette er en prægtig farm.
 Pris, \$105.00 pr. acre, alt farmmaskineri
 indbefattet. \$6,000 kontant, resten paa tid
 til 5 procent rente.

Vi har ogsaa mange andre gode farme,
 40 til 320 acres, tilsalgs, og til de rette pri-
 ser. Skriv for oplysninger og liste over an-
 dre landeieendomme.

Angaaende paalidelighed anviser til han-
 terne i Red Wing og til redaktøren af dette
 blad.

—C. S. Lidberg Co.,

Red Wing, Minnesota.

New Devotional Readings from Luther's Works

For Every Day in the Year

By Rev. John Sander

Cloth, \$1. Fancy Binding \$2.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
 RED WING, MINN.

Lenten Outlines and Sermons.

By Rev. R. E. Golladay.

This is the most extensive and exhaustive homiletical work on the passion history in the English language.

It contains eight series of outlines—biographical, historical, doctrinal, practical—all of which are elaborate in their treatment of texts and a number of which have for each outline many pages of the best literature on that particular topic quoted verbatim, making these outlines exceedingly suggestive and giving them the desired versatility both in style and thought.

In addition to these eight series of outlines there are four full series of complete sermons by four successful and popular preachers.

If you are planning a series of Lenten sermons or addresses, this work will prove exceedingly helpful to you.

Send in your order now.

The book is durably bound in cloth with gilt markings.

Price, \$2.00 net.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Sermons on the Eisenach Gospel Pericopes.

By Rev. J. Sheatsley.

(Editor of Lutheran Standard).

The Eisenach Gospel Selections have long been recognized as one of the finest pericope systems in existence. They will appeal to preachers, looking for a new series of texts that follow the church year, and their unusual merit will at once commend itself to them.

Rev. Sheatsley's volume of sermons on these excellent texts will be welcomed by all who have decided to use the Eisenach Gospel pericopes. The author of these sermons is known throughout the Lutheran Church of America as an able thinker, versatile writer and forceful preacher. His sermons are thoroughly textual, soundly Lutheran, highly practical and always quickening. In expounding a text and drawing from it the applications to everyday life, he shows the master hand in biblical interpretation and homiletical skill. His style is never vague, but always clear and to the point, vigorous and refreshing.

Durably bound in half leather.
\$2.50 net.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

BE TRUE

A CONFIRMATION BOOKLET.

By Rev. G. T. Cooperrider.

In three chapters, averaging over thirty pages each, the author admonishes the newly confirmed to be true: I. To Their Parents; II. To Their Church; and III. To Their Lord.

It is a strong and fervent appeal that this little book makes, and it can therefore be recommended as one of the best publications of its kind.

Bound in neat cloth board and attractive marking.

Price, 15 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

To My Sunday School Teachers.

By Rev. J. Sheatsley.

A series of 17 face-to-face talks in popular form on teaching in the Sunday school.

These papers are not the work of a theorist who knows but little about actual Sunday school work, but of a thoughtful pastor, who wrote out of his weekly experience in the Sunday school room. They do not deal with technicalities of the teaching profession, nor bristle with abstruse terms. In plain words and direct fashion the author goes to the heart of the subject of Sunday school teaching.

The last chapter, "Well-taught Rather Than Much Taught," is alone worth the price of the book.

No better book published for a teacher-training course.

Bound in Cloth, 35 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Through Luther to Liberty.

By Wm. Schmidt and L. H. Schuh.

This is more than a mere novel—it is a work combining the attractiveness of a stirring work of fiction with the edifying power of a mighty sermon and the instructive value of a historic treatise.

Price, \$1.00.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Sermons on the Catechism.

In Four Volumes.

By REV. R. E. GOLLADAY.

Vol. I. Now Ready.

These sermons are thoroughly Biblical, soundly Lutheran, unique in treatment and modern in application. They are fine examples of both the synthetic and analytic methods of sermonizing. The thought is profound, the treatment exhaustive and the style classically clear.

Vol. I. contains twenty-eight sermons on the First Chief Part of Luther's Small Catechism. Vol. II. will be published in 1916, and Vols. III. and IV. the following year.

Price of Vol. I., \$1.50 postpaid.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

The Sunday School Worker's Testament

For 1916-1917.

Some of the Special Features:

The Notes and Comments are printed on the same page as the verses they explain and were edited and prepared by a joint Editorial Board of the foremost Biblical scholars in every denomination.

The Introductions are placed at the beginning of each book, telling who the writer was, why he wrote the book, where he wrote it and giving a summary of what the book contains.

The Testament is the American Standard Version, recognized as the best revision in any language because it brings the plain reader more closely into contact with the exact thought of the sacred writers than any other version now current in Christendom.

The Words of Christ are printed in bold face type and all the words difficult to pronounce are divided and marked for easy pronunciation.

The volume is pocket size and bound in maroon silk finished cloth with gold title on side and back.

Price, 75 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Bøgsteren

i nyt oplag er netop udkommen paa Hauges Synodes forlag. Indbunden i morocco og guldsnit. Pris 80c. Faas hos
Hauges Synod Book Dept.,

Devotional Readings From Luther's Works.

For Every Day in the Year.

By REV. JOHN SANDER.

Cloth, \$1.00 Fancy Binding, \$2.00.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Skolebøger.

Løkensgaards Læsebog for Børn, 1ste trin.	\$.15
Løkensgaards Læsebog for Børn, 2det trin.	.25
Kirkebergs Læsebog for Børn, 3die trin.	.75
Katekisme: Hauges Synodes Udgave.	.10
Katekisme: H. U. Sverdrups Udgave.	.15
Katekisme: Engelsk	.10
Forklaring: Hauges Synodes Udgave.	.15
Forklaring: Sverdrups Forkortede	.15
Forklaring: Sverdrups Fuldstændige	.20
Forklaring: Sverdrups, Engelsk	.20
Forklaring: Laache	.15
Forklaring: Laache, Engelsk	.20
Forklaring: Sverdrups Norsk-Engelsk	.30
Forklaring: Engelsk, oversat ved Belfour	.25
Bibelhistorie: Norsk	.25
Bibelhistorie: Norsk, med billeder.	.45
Bibelhistorie: Engelsk	.25
Bibelhistorie: Engelsk, med billeder.	.40

Bibelen.

Storstilet, gamle testamente i ny oversættelse.

Nr. 1.—Indbundet i presset skindbind.	\$1.35
Nr. 2.—I presset skindbind med guldsnit og futral	2.50
Nr. 3.—I presset skindbind med guldsnit og forgyldet kors og kalk paa siderne og futral	3.00
Nr. 4.—Indbunden i Morokko, guldsnit og futral, og med rigelig forgyldning paa siderne	4.00

Bibelen i ny oversættelse.

Nr. 108.—Chagrin med runde hjørner og ombøjede kanter, snittet rødt under guld	4.00
Nr. 11.—Bibel paa India papir i Chagrin, ombøjede kanter, snittet rødt under guld	3.75
Nr. 12.—Bibel paa India papir i egte Chagrin, heftet med silke, ombøjede kanter, snittet rødt under der guld	6.00

Lommebibler i gammel eller ny oversættelse.

Nr. 40.—Indbunden i shirtingsbind	.50
Nr. 43.—I uegte Chagrin, mygt bind og guldsnit	1.00
Nr. 45.—I Chagrin med ombøjede kanter og guldsnit	1.80
Nr. 51.—Trykt paa India papir, mygt Chagrin bind med ombøjede kanter og snittet rødt under guld.	2.50
Nr. 53.—India papir, egte Chagrin, ombøjede kanter, snittet rødt under guld, heftet med silke	3.80

HAUGES SYNOD BOOK DEPT.
RED WING, MINNESOTA,

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham forsfættet. 1 Kor. 2: 2.

No. 13.

Lørdag den 25de Mars 1916.

48de Aarg.

Tredje Søndag i Faste

(Af L. N. Jacobs.)

Mat. 2: 1—7.

Måbenbaringen, kapitel 2 og 3, indeholder syv sendebreve, skrevne af evangelisten Johannes, men dikteret til ham af Jesus. Det er af stor betydning at faa et brev ifra en høi embedsmand. Om nogen af os fik et brev fra vor president eller fra en af de mest fremragende monarker i Europa, vi vilde være begjærlige efter at høre eller læse, hvad det indeholdt, og vi vilde synes, det var en stor ære, der vist os. Var brevet af et godt indhold, saa vilde vi være meget omhyggelig for det, ofte læse det og omtale det med vore venner osv. Nu har vi her syv breve fra Jesus, Herrens Herre og Kongernes Konge. Burde vi da ikke være begjærlige efter at læse dem, omtale deres indhold til andre og glæde os i dem. Men du vil muligens indvende: Disse breve er ikke til mig, men til syv menigheder i Lilleasien. Dog læg merke til, hvad der siges. Johannes faar paalæg om at sende brevene til de enkelte menigheder, men saa anvender Manden det paa alle. Det er enhver, der har øren der skal høre. Brevet er til mig og til dig. Forresten finder vi, at størstedelen af bibelen er skreven til enkelte menigheder eller personer

og dog ved vi, at Guds hensigt var at bibelen ikke skulde bare gjælde de enkelte menigheder eller personer, til hvilket dens forskjellige dele er skrevet, men hele menneskeheden. Dette kommer da ogsaa klart frem paa mange steder. Vi burde derfor være lutter øre naar vi hører disse breve; thi de indeholder Guds vilje til os. Brevene er ikke lange, saa vi kan ikke gjøre den paastand, at de er trættende eller for lange at læse. Dog trods deres kort-
hed, er de meget indholdsrige, saa vi ikke har mange steder i skriften, der kan maale sig med dem, hvad indhold angaar. Vi nævnte, at vi har syv af disse breve. Naar vi læser vor bibel, saa vil vi snart blive opmærksom paa, at tallet 7 har en meget fremtrædende plads i skriften. Man har søgt at tælle de forskellige gange, dette tal kommer frem, og er kommet til det resultat at tallet fremkommer 430 gange i bibelen eller 53 gange i Måbenbaringen alene.

Tallet 7 er sammensat af 3 og 4. 3 er Guds tal, eller er et symbol paa den treenige Gud; 4 er menneskeheden eller verdens tal. Tallet 7 blir saaledes et pagtes tal, eller symboliserer Gud i forening med menneske-

heden eller sin kirke. Derfor ser vi ogsaa tal-
let 7 fremkommer saa ofte i ofringen i den
gamle pagt. Ofringen derimod henpeger
paa Jesus, og fremstiller menneskehedens
forligelse med Gud. Dette træk, 3 lagt til
4, kommer ogsaa klart frem i disse breve. I
de 3 første synes det guddommelige at have
den mest fremtrædende plads, hvorimod i de
4 sidste det menneskelige. Saa ser vi at bre-
vene deler sig i disse to grupper med hensyn
til brevenes slutning. De 3 første slutter
nemlig med en forjættelse, hvorimod de 4
sidste slutter med opfordringen til at høre.

At Johannes skulde skrive til 7 og hver-
ken flere eller mindre, skal altsaa fremstille
eller fremhæve, at det er til sin hele menig-
hed, den der staar i forhold eller pagt med
Gud, det gielder, og for saa at klargjøre
hvorledes forholdet er imellem Gud og hans
menigheder. En del af disse ser vi da faar
næsten udelukkende ros, hvorimod andre
revjes haardt, faar ingen ros eller anerkjen-
delse, men faar vide, at de er døde, end-
sølønt de har navn at leve.

Men hvorfor faar Johannes paalæg at
skrive just disse 7, da der jo paa denne tid var
menigheder, der var af større betydning end
en del af disse. Vi har til eksempel moder-
menigheden i Jerusalem og saa har vi en
blomstrende menighed i Antiokia osv. End-
sølønt her intet siges, eller ingen grund gi-
ves, saa kan vi dog ved at læse brevene, dra-
ge vore slutninger. Ser i disse 7 menighe-
der finder vi en mangfoldighed af tilstande.
Gud vil vi skal prøve os selv og se hvem af
disse menigheder vi ligner mest eller prøve
os og undersøge om vi ligner flere af disse
menigheder og saa tage hans ord til vore
hjerter; thi det er enhver, der har ører, der
skal høre, hvad Anden siger til menighederne.
Dernæst staar ogsaa disse syv menigheder som
typer paa Guds kirke eller rige i verden fra
den første tid eller tiden, da Johannes skrev,
og ned igjennem til verdens ende. Saaledes
kan vi studere disse breve ved siden af kirke-
historien og drage sammenligninger eller se
lighederne. Brevet til efeserne vil da frem-
stille en tidsperiode nedover fra den tid, da

Johannes fik befaling om at skrive, indtil
tilstanden gradvis var gaat over til at ligne
Smyrna perioden, og saa nedover til kirken
stilling igjen lignede den næste i rækkefølgen
osv. Derfor fik Johannes befaling om at skri-
ve just til disse 7 og i den rækkefølge de staar,
fordi de var de bedste typer paa kirken ned-
igjennem. Dog ikke saa at forstaa, at disse
breve bare var til den enkelte menighed og
det enkelte tidsrum. Nei, Guds ord gielder
til alle tider, og vi vil finde nok at prøve os
efter i ethvert af disse breve.

Efesermenigheden var antagelig stiftet af
Paulus, Ap. Gj. 19. Vi finder at han først
prædikede her i tre maanedes i synagogen,
men da man begyndte at agitere imod den
lære Paulus forkyndte, trak han sig bort fra
synagogen. Da Tyrannus, der drev en skole i
Efesus var bunden for Jesus, var han villig
at aabne denne sin skole for Paulus, tog han
imod denne indbydelse; thi da var han fri og
uafhængig af folkemeningen og synagogete-
sthyrelsen og kunde fortsætte sin virksomhed
med kraft. Han blev derfor i denne skole i
hele to aar og drev en kraftig virksomhed.

Da Efesus havde en heldig beliggenhed
og var en betydningsfuld by, saa var dette
just stedet for en kraftig virksomhed. For det
første var den hovedstaden i provinsen, og
som saadan var der mange, der kom her i
forretningsanliggender. Dertil kom ogsaa
at provinsens embedsmænd boede her og kun-
de disse vindes for kristendommen, var da
veien for dens udbredelse iblandt det simple
folk en forholdsvis let sag. Dertil kom ogsaa
at Efesus var endepunktet paa en karavanvei.
Folket som boede langt inde i landet bragte
sine varer hid for at faa dem ombyttet i andre
varer eller sælge dem. Derjom de nu under
sit ophold i Efesus blev bundne for kristen-
dommen, vilde de ogsaa være med og bringe
den videre, eller om de kun kom i berøring
med den, saa vilde de ialfald fortælle derom,
naar de kom hjem, og saa kunde det blive mid-
del til at faadanne, der søgte efter fred men
ikke kunde finde den i hedenfabet, kunde
vende sig til kristendommen. Efesus var og-
saa en betydningsfuld sjøhaven, og mange

flibe kom hid fra langt bortliggende steder; sjømænd og reisende paa disse vilde, naar de kom hjem, fortælle om sine oplevelser, hvad de havde hørt og set paa sine reiser. Derfor de da var blevene bekjendte med kristendommen, vilde de ogsaa fortælle, hvorledes folket i Efesus mistede troen paa sine guder og vendte sig til den levende Gud. Dertil kom ogsaa at man her i Efesus havde det verdensberømte billede af afgudinden Diana, med det storartede tempel. Gudinden skulde jo være falden ned fra himmelen, Ap. Gj. 19:35, og templet med sin storartethed og kostbarheder regnedes jo for en af verdens 7 underverker. Templet var 452 fod langt, 220 fod bredt og 600 fod høit, og det tog 210 aar at færdiggjøre.

Mange fredløse menneſter kom derfor hid til Efesus for at søge hjælp hos denne berømte gudinde. Derfor nu de kristne her kunde bringe alle disse søgende sjæle de sandheder, der alene kan give det urolige hjerte fred.— Kirken her i Efesus havde derfor en vigtig opgave og en stor missionsgerning at udføre.

Efesus var ogsaa berømt for kunst, og iblandt de store verdensberømte mænd, der var fødte her, nævnes maleren Apolles, der var datidens mest berømte kunstmaler, Gemodorus, Parmenides, Zeus, Herakleus og poeten Sindeneparnar.

Men her var ogsaa meget som vilde ødelægge og fordærve de kristne. Som hovedstad og handelscentrum havde den store rigdomme, men rigdom bringer ofte synd, daarligheder og raaddenhed med sig, og ikke alle fremmede, der gjæstede byen, var af mors bedste horn. Mange tænkte kun paa at vælte sig i synd og leve et lystigt liv. Og saa verdensaanden, der herskede her, øvede sin indflydelse paa de kristne.

Af Ap. Gj. 19:19 kan vi se, hvilken fremgang Paulus havde haft. Der berettes, hvorledes de, der havde besat sig med ulovlige kunster, kom med bøger til en værdi af 50,000 sølvpenninger og lod alle disse bøger offentlig brænde. Derfor reiste ogsaa fienden sig for at knuse Paulus og ødelægge hans virksomhed thi ogsaa den store gudinde Diana

stod i fare for at miste sin store anseelse og magt. Derfor efter som Herrens sag ved Paulus gik kraftig frem, kunde heller ikke satan staa ledig og se paa, derfor reiser han sig til kraftig modstand. Dette er ogsaa en fjendsgerning paa ethvert sted, hvor Guds ord vinder fremgang, der vil heller ikke satan lade Guds gerning gaa uhindret frem. For at ødelægge og nedrive Guds sag bruger han forskjellige maader og midler efter som han finder det mest tjenligt paa de enkelte steder, saasom splid, had, uenighed, fiendskab osv. Ser i Efesus ser vi brugte han en guldsmed og hans venner til at faa et opløb og oprør istand imod Paulus for at faa ham derfra og for at faa ødelægge hans virksomhed.

Efesus som staar først paa listen af disse 7 breve var ogsaa den menighed, der laa nærmest Patmos, hvorfra Johannes skrev disse breve. Der er kun 10 mil mellem disse to steder. Efter sin frigivelse valgte ogsaa Johannes denne by for sin virksomhed, som blev fortsat af hans discipel Polykarp. Dog ser vi at det bare hjalp for en tid. Dommen, der var udtalt om at flytte Ijesestagen, hvis der ikke blev en forandring, blev til virkelighed. Og nu taler de gjenstaende ruiner et mægtigt sprog til os, at Gud ikke lader sig spotte; thi dette gjælder ikke bare Efesus men paa ethvert sted, hvor man imodstaar Guds Aand og ikke lader sig advare, der vil straffen engang komme. Gud kan af langmodighed og naade ofte sjaane i lange tider, dog derfor man ikke vil benytte sig af Guds langmodighed og naade, saa vil Gud ikke trætte med menneſtene evindeligt. Da vil det hedde: "Du er veiet i begiftelsen og funden for let." Dette gjælder steder saavel som enkelte personer.

I aaret 1391 blev Efesus taget af tyrkerne og 10 aar senere blev den brændt. En reisende, der besøgte Efesus for en tid tilbage, beretter, at han fandt kun tre kristne der, og at de var saa uvidende, at de neppe kjendte til hverken Johannes eller Paulus. Det eneste kunde være, at de kjendte til stedet som skulde være, hvor Johannes blev begravet. Thi baade Johannes og Maria, moder til

Jesús, skal være begravet her. Naar reisende eller pillegrimer kommer, saa er de begjærlige efter at se disse grave. Derfor er der ogsaa mange som har dette til sit arbejde, paa forskjellige steder i Jødeland og de andre fristelige Lande, at vise reisende saadanne steder. Som oftest er disse steder eller hellige mindesteder meget tilbøjelige, og der er liden eller ingen sandsynlighed for at man blir vist de rette steder; thi naar vi erindrer alle de ombæltninger, der har fundet sted og alle de frige, der har været førte, og naar vi saa betænker, at der ingen kristne har været her for at værne om de hellige mindesteder, men at tyrkerne, der hadede kristendommen, har været fuldstændige herrer her, da forstaar vi, at det er oftest bedrag, naar man viser reisende disse steder. Døstagen er flyttet og der hersker et fuldstændigt mørke. Saaledes gik det denne Ilystiad, som nabnet Gjesus betyder, den by, der engang var betragtet som kristendommens centrum i Lilleasien.

Skriv. Johanes faar befaling om at skrive. Det er ligesom noget vemodigt men indderligt ved befalingen. Jesus vil sige: Jeg ser det staar ilde til i menigheden i Gjesus. Hjælp til for om muligt at rette paa sagen. "Jeg skal grave om rødderne, lægge gjødning til, for at der muligens kan blive frugter. Ja, det er ikke borte Johannes Jesus vil have som medarbejder i sit rige. Nei, han har en opgave for enhver. Vi skal være med og fremme arbeidet i hans vingård. Har han ikke mindet dig, kjære læser, om, hvad du skal gjøre. Skriv til denne eller hin. Han er kanske begyndt at fløves i sin kristendom. Saa vil han du skal skrive til ham eller hende for at vække en til eftertanke. Eller Manden kommer til dig og tilskynder dig til at tale et ord til denne eller hin for at komme dem til hjælp. Hvad gjorde du? Udlød du Mandens stemme? Om det blev til nytte eller ikke, ja, det blir ikke din sag. Gjorde du hvad Manden mindede dig om, saa lagde du derved ansvaret ifra dig; men dersom du siger: nei, det er faaefengt at tale eller skrive til den, Manden minder dig om, se da vil ansvaret ligge paa dig.

Efter opfordringen til at skrive fortæller han hvem han er. For at betegne hvem han er tager han en del af beskrivningen fra kapitel 1, hvor Johannes beskriver, hvorledes Jesus saa ud, da han fremstillede sig for ham. Han holder menighedens engel i sin haand. Hvor stort at tænke paa dette, at Jesus holder sine tjenere i sin haand; thi da kan intet ondt ramme dem, og ingen magt skal formaa at rive dem ud af hans haand. Men saa har vi ogsaa en stor opgave. Vi skal være stjerner for at lyse i verdens mørke nat, og jo mørkere det er, desto mere skal man se, at vi lyser. Læg mærke til, hvorledes det er i naturen. Naar maanen lyser i sin fulde klarhed, da synes stjernerne ikke at være af stor betydning, men er det rigtig mørkt, se da kommer stjernerne frem med større glans og herlighed. Saaledes skal ogsaa vi lyse i vor omgivelse. Vi skal være stjerner, der lyser og leder søgende sjæle til Jesus.

Men Jesus gaar ogsaa midt imellem guldblystagnene eller menighederne. Han gaar omkring og tugter eller trøster og tilskynder sin menighed til gode gjerninger. Han ser med hvilken trofast man løser sin opgave. Han skærer lyset, naar det ikke skiner klart. Det var dette Jesus ogsaa lovede sine discipler før han forlod dem: "Se, jeg er med eder alle dage indtil verdens ende." Hvilken trøst og tilskyndelse til trofast er ikke dette! Jesus gaar usynlig omkring og ser, hvad jeg gjør, ved, hvad jeg lider, ser mine anstrengelser, ved de fristelser, jeg er udsat for, kjender min svaghed og styrke, ser, hvorledes jeg længes efter at tjene min Gud, ser, hvorledes jeg længes efter at være ham til behag, og lover mig den hjælp, jeg daglig behøver.

(Fortætttes.)

Hvorfor ikke være glad og synge og takke! Tænk paa alt det du har, som du burde takke Herren for. Det kan gjerne være, at andre har det bedre end du; men tænk ogsaa paa dem, som har det værre end du.

Mandens vidnesbyrd

eller

Vissheden om vor naadestand.

Af C. D. Rosenius.

(Indsendt.)

(Slutning.)

Dette i korthed om selve vidnesbyrdet. Men hvor nødvendigt var det ikke for salighedsjægende sjæle vel at merke og søge at undgaa en vildfarelse i denne sag, som er den almindeligste og skadeligste, den nemlig, at de begynder med først at søge vidnesbyrdet i salige følelser og naadefornemmelse, i troens frugter og kjendetegn, førend de nogeninde har taget Gud paa ordet og troet paa den enbaarne Søns navn. Gvilke udsigelige kvaler, hvilke mægtige hindringer for den rette troesvisshed flyder ikke af denne vildfarelse! Merk da, at det er altid begyndelsen til salighed, at vi ensfoldigt hører, hvad Gud siger os, tager ham paa ordet og tror. Sele skriften vidner, at saligheden kommer af troen; men vidnesbyrdet er alene en salig frugt og fuldkommelse af denne tro. Gvilken daarfskab derfor at begynde først at søge vidnesbyrdet, bede og vente paa vidnesbyrdet, paa følelser og troesfrugter, for tiden, naar disse er givne, at begynde at tro! Det er jo at forlange frugt af træet, førend det er plantet,—det er at begynde husets bygning ovenfra med taglægningen, naar man endnu ikke har lagt grundvolden. Du maa derfor begynde med at bruge det ordentlige udbortes middel, nemlig stille og alborlig give agt paa ordet, tro og modtage, hvad Gud tilsiger dig, om du end intet andet føler derved end synd, sorg og uværdighed; og du skal vide, at du er allerede salig, skjønt du endnu ikke kan med fuld visshed fryde dig over naaden, naar du kun med et naadehungrikt hjerte udstrækker troens svage arm efter Jesus, misbilliger og straffer din egen retfærdighed, giver Gud ret i hans ord og sukker i dit hjerte: "O, at jeg kunde tro! O, om jeg vidste, at Guds naade hører mig til, da vilde jeg intet højere ønske mig!"—Se, hvor saadanne sukke, hunger

og tørst efter Kristus og hans retfærdighed bor, der er troens gniit allerede tændt, og der skal viskelig Guds Mand ogsaa give sit vidnesbyrd med din aand, at du er et Guds barn. Derfor er det en stor naade at kunne tage Herren paa ordet allerede før denne befaling og holde sig fast ved hans forjættelse. Se, hvor det behagede Herren, da den kanaanæiske kvinde trods al hans forstille uvenlighed dog holdt ud i troen paa det gode ord om ham! Tilslidst udbrød han med glæde: O kvinde, din tro er stor, dig ske, som du vil! Da fik hun ogsaa vidnesbyrd til sin troes feier og fuldkommen glæde. Og til denne forvisning bør det komme, om troen skal blive en "feier, som overvinder verden;" men just for at komme til denne troens visshed er det nødvendigt først at tro Gud paa hans ord og gjøre ham den ære, at man holder ham for en sanddrø Gud.

Det er ikke uden grund, vi her bruger saamange ord; thi det er ubegribeligt, hvor seig og vedhængende den vildfarelse er hos os, at vi vil grunde troen paa følelser, tegn og troesfrugter. Derfor maa endnu yderligere bemærkes, at baade i troens første begyndelse og siden under hele naadestanden fører Gud sine underligt samt meget forskjelligt. Mogle kommer hastigt og paa en gang fra stor sjælenød til stor fryd og forvisning om naaden; andre derimod, især de, som længe har haft kundskab og hørt meget Guds ord samt er af en mere stille natur, kommer saa sagte og uformerket til troen og naaden, at de ei selv synes andet, end at de endnu er i det samme syndens og dødens rige som før. For dem, som da ikke vil bedrage sig med en tro uden omvendelse, er det alene nødvendigt med skarp opmærksomhed at give agt paa hovedsagen, som er, at en sjæl er i nød for sin synd og uværdighed, ikke blot tilfældigt, men i en saadan bekymring for sin omvendelse, som ikke mer lader ham i ro i verden, og at han for denne sin bestandige uværdighed ingen anden trøst kan finde end i Kristi fortjeneste og derfor daglig behøver evangelium til at opholde sin tro med. Hvor en saadan søgen efter Jesus findes, der er baade omvendelse

og tro, om end ingen mærkelige glædesfornemmelser endnu har fundet sted.

Det er om disse stille og uformet dragne sjæle Luther taler, hvor han bruger lignelsen om fiskene i vandet, som fanges i garnet. "Da drager man dem," siger han, "sagte tillands, at de ei merker andet, end at de endnu er i det frie vand; men naar de er komne ind paa stranden, da er de blotte og bare, da spræller de og føler da først, at de er fangne. Saaledes gaar det og her med sjælene, naar de blir fangne i evangelium, som Kristus ogsaa ligner ved et fiskegarn. Naar evangeliets ord indtager et hjerte, saa knytter det hjertet til Kristus og fører det (stundom) saa tydt og mageligt ud af helvede og synden, at sjælen derved intet andet føler, end at den endnu er i synd og død. Da begynder en strid, idet følelsen strider mod troen og troen mod følelsen, og jo mere troen tiltager, desto mere aftager følelsen og omvendt. Synden hænger endnu ved os, saasom hoffærdighed, gjerrighed, brede og saadant mere, og det alene for at drive os til troen, paa det denne maatte vokse og tiltage dag for dag."

Hvor nødvendigt bliver det ikke under saadanne erfaringer, at du alene tager Gud paa ordet og hører, hvad han siger dig i sit evangelium og sine saframenter! Han vil troes paa sine blotte ord, og "den, som ikke tror Guds vidnesbyrd om sin Søn, han gjør Gud til en løgner" (Joh. 5: 10). Men naar du paa denne maade vil tro paa dette blotte ord, og du dog ikke faar det ind i hjertet til en virkelig trost, da skal du deraf lære, at du ogsaa i denne henseende maa høre dig for Gud og tigge om troen som en ren skjænk og gave—bede med den besatte drengs fader, som faldt ned for Herren og grædende raabte: "Jeg tror, Herre, hjælp min pantro!" og med den i mørket kæmpende Jakob: "Jeg slipper dig ikke, førend du velsigner mig."

Vi maa altsaa nøie skjæle imellem en følelig fornemmelse af Guds naade og den egentlige troesvisshed. Det er alene denne sidste, der er af saa stor vigtighed som kilden til alt liv, al fred og kraft i helliggjørelsen, al trost i bedrøvelsen. Det er derfor ikke godt,

hvor denne savnes. Marsagerne, hvorfor mange salighedsjægende sjæle savner den, kan være mangehaande. Den første og almindeligste er den allerede nævnte tilbøielighed til at grunde troen paa følelsen, paa omvendelsens fremgang, paa troens frugter, kortelig, paa noget godt i os selv. Hos andre hersker en sørgelig Ietsindighed med omkringslyvende tanker, hvorved de ikke stadigt nok vedbliver med hovedspørgsmaalet: Kan jeg saa Guds naade? men spreder deres omsorg til mange andre spørgsmaal. Om de derimod med stilhed kunde blive ved det ene spørgsmaal: Kan jeg saa din naade, o Gud? og blot give agt paa, hvad Herren selv svarer derpaa i sit ord, saa skulde de komme til fred. Men det synes ikke at være dem ret magtpaaliggende straks at saa Guds naade, de kan endnu vende sig til mange andre spørgsmaal. Derfor nøden blev ret paatrængende, saa skulde de komme til fred, som man ofte ser, naar saadanne sjæle i hast bliver stillede ved evighedens grænser i en truende jygdom; da kommer de til en afgjørelse, og da faar de fred.—Andre lider af en tung, sorgbunden sindsbestaffenhed, eller de er fængslede i svære, vedholdende fristelser, hjertelanker og ansægtelser af djævelen, som de neppe kunne aabenbare for nogen, og bliver derfor i en bestandig uro.—Undertiden er det legemlig svagbed i forening med den falske tanke, at alle skal saa samme glade følelser ved troen, hvilket i dette tilfælde, nemlig i visse jygdomme, ikke er muligt, og da mener de ikke at kunne tro paa det blotte ord. O, at alle saadanne lod sig sige, at naar kun Kristus og hans naade er blevet det høieste formaal for deres hjertes hunger og længsel, saa er dette den eneste hovedsag. Den, som kommer til mig, siger han, ham faster jeg ikke ud.—Endelig er det ogsaa desværre en meget almindelig aarsag, hvorfor ogsaa kristne, som engang har havt troens visshed, nu savner den, at de ikke tilstrækkelig underholder og nærer sin tro med ordet. Verden og forfængeligheden begynder at tage overhaand, og det begynder virkelig at blive svagt med troen, dens liv og dens frugter, som følge af deres ligegyldighed og

forfængelighed. Da kan man naturligvis ikke have fuld visshed i sin tro. Det er da heller ikke værdt at overtale sig til at tro, at man eier det vidnesbyrd og den fortrolige barneaand, som man dog virkelig savner; det har bedre, du baagnede og forfærdedes over denne betænkkelige mangel samt begyndte herefter bedre at nære din tro, at "opflamme Guds gave, som er i dig," og "befæste dit kald og udvælgelse;" ellers følger paa den hensjgnende tro en hel trældom og aandelig død (2 Pet. 1:10). Glæde i Herren skal være eder styrke. Luther siger: "Jeg synes ikke om dem, som siger: Jeg er tilfreds, naar jeg blot har en gnist af tro. Nei, djævelen kan vel udslukke den, om den end var stærkere end en gnist." Desuden forraader det altid en lunken, lad aånd, naar man ikke søger tilbedelse i troen, i visheden om Guds naade, i det fortrolige forhold til Frelseren.

Kortelig, hvadsomhelst andet der end maa være ubist i denne verden, lad det dog aldrig være ubist om dit barnekaar i himlen! Lad det aldrig være ubist om du har Guds naade og venjskab og naarsomhelst kan dø salig! Der findes ingen større salighed i denne af synd og sorg opfyldte verden end med et barns fortrolige aand at kunne hælde sig til Frelserens bryst og der fortrøstningsfuldt udgyde sit hjertes bekymringer. Og du kan, du bør have denne troesvisshed. Du har altid tilstrækkelig grund for den,—eller er du ikke døbt til Kristus? Skal du nu bestaa for Gud med din egen fortjeneste, eller er du ikke rigtig igienløst, eller gjælder du med dine synder og mangler mere end Kristi blod, eller har din utrofskab gjort Guds trofasthed til intet? Hvad er det, som er ubist, efterdi du ikke faar fuld visshed i naaden, naar du søger den i Kristus?—Du har ubetænksomt foragtet Guds forsikringer i ordet og sakramenterne, saalænge du ikke har denne visshed. Hør sluttelig, hvad den store Luther siger derom: "Mennesket maa ikke tvivle eller være uvis om, at han ved daaben og nadveren visjelig har faat den naade, Kristus har forhyveret os. Tror han nu dette, saa maa han frit af sig selv sige, at han er hellig,

from, retfærdig, et Guds barn og vis paa sin salighed—ikke ved sig selv eller for nogen sin egen fortjenestes eller værdigheds skyld, men fordi naaden er udgydt over ham af idel Guds barmhjertighed i Kristus. Denne naade holder han nu saa stor, som den og sandelig er, at den nu gjør ham hellig for Gud og til et Guds barn. Og om han tvivlede derpaa, saa beviste han sin daab og nadvere den største banære, samt beskyldte Guds ord og naade i sakramenterne for løgn og usandhed."—"Han maa saaledes ikke frygte eller tvivle om, at han af naade er retfærdig og et Guds barn; kun det alene bør han frygte og bekymres for, hvorledes han maa blive staaende deri til enden; deri alene bestaar al fare og bekymring. Thi al salighed har han visjelig; hvad det her gjælder, er kun, at han bliver staaende i troen indtil enden,—men ikke saaledes, at han er uvis for nærværende tid."

Og videre siger han: "Man bør være saa overbevist og vis paa sin benaadning, at man ikke holder sit eget liv for saa vist, ja at man før skulde lide alleslags død, inden man lod den trøst tages fra sig og tvivle derom. Thi det var at forgribe sig paa det, som Kristus saa overflødigt har gjort og lidt for os, om vi ikke troede, at han derved rigelig har forhyveret os alt dette, og om vi ikke lod dette opmuntre og styrke os i denne tillid ligesaa kraftigt, som synden og anfegtingen skrækker os deraf eller gjør os modsaldne. Her kan vel være en saadan strid, at mennesket frygter for, at han ikke er noget Guds barn, og synes at føle, at Gud er vred og en streng dommer, som det hændte Job og flere; men i denne kamp maa den barnlige tillid endelig beholde overhaand, enten man ryster eller bærer; ellers er alt fortabt."

"Men naar en kainsk helgen hører dette, saa begynder han at slaa imod med hænder og fødder og af stor hdmghed at sige: O bevar mig, Gud, for dette gruelige fjæteri, denne formastelighed! Skulde jeg fattige synder bære saa frimodig og sige: Jeg er et Guds barn! Nei, nei, jeg vil hdmgye mig og erkjende mig for en fattig synder osv. Lad

disse fare og vogt dig for dem som de første fiender af den kristelige tro og din salighed. Vi ved det ogsaa vel og erfarer det bittert, at vi er fattige syndere; men her gjælder det ikke at se paa, hvad vi er og gjør, men hvad Kristus er, har gjort og endnu gjør for os. Vi taler ikke om vor natur, men om Guds naade, der er saameget højere end vi, som himlen er højere end jorden, som salm. 103: 11 siger.—Synes det dig at være altfor stort, at du er et Guds barn, kjære, lad det heller ikke synes dig lidet, at Guds Søn er kommen, født af en kvinde og lagt under loven; paa det du maatte blive et saadant barn.”

”Gvad Gud gjør er alt sammen stort, derfor giver det og stor glæde og frimodighed samt et uforfærdet sind, som frygter for intet og formaar alt.—Men Rains væsen er kun trængsel og gjør idel forfagte og ængstelige hjerter, som ikke duer hverken i lidelse eller gjerning.—Derfor bliv stadig ved denne tekst. Mandens raab i hjertet maa du have; savner du denne barnekaarets aand, saa tænk derpaa, og ophør ikke med at bede derom, indtil Gud hørhører dig; thi du er kainsk, og det staar ikke vel til med dig.”

”Dog skal du ikke begjære, at et saadant Abbaraab skal være alene hos dig; nei, der maa og tillige være et modskrig, som driver og øber dig i et saadant raab, ligesom det er bederfaret alle andre. Din synd maa ogsaa skrige, det er, afstedkomme en stærk mistrøstighed i din samvittighed. Men Kristi Mand skal og maa overskrige dette skrig, det er, gjøre en stærkere tillid gjældende end din mistrøstighed er; som Johannes siger: Om vort hjerte fordømmer os, saa er Gud større end vort hjerte og kjender alle ting.” Saalangt Luther.

Om nogen mig nu spørge vil
Om grund til salighed,
Og om der hører mere til,
Som man bør have med,
Foruden Jesu saar og blod,
Som han paa korset flyde lod,
Jeg svarer med et freidigt mod:
Min grund er Jesu blod.

Det er den faste klippegrund,
Som jeg nu bygger paa;
Ved den jeg skal til sidste stund,
Ja evig vel bestaa.
Og naar jeg ud af verden gaar,
Saa synger jeg om Jesu saar,
Og Lammets blod det bliver mig
Indgang til himmerig.

Har tak, du milde Frelser,
For denne livsens flod,
Som du for mig paa korsets træ
Saa saligt flyde lod
Udaf din fides aabne saar!—
Guldkommen lyft jeg deri saar,
Naar mine sene dig skal se,
Min blodig Frelser.

Ungdomsforbundet

Søndag 26de Mars.

Math. 26: 57—68.

Prestedømmets sidste udfordring.

Det var en kritisk stund for hyppresterpresten og de ældste i Israel, da Jesus blev ført foran raadet. Gvad skal vi gjøre med Jesus? er her det vigtige spørgsmaal. Paa resultatet af det spørgsmaal staar eller falder alt. Det er hovedforhøret indenfor den religiøse domstol vi her har. S. Joh. 18:13 synes dertil at berettes om et foreløbigt forhør hos Annas, Kaifas svigerfader. Nu kommer det an paa om disse religiøse ledere, som indehar de høje aandelige embeder iblandt folket, om de vil lade sig lede af sandheden eller om fordom, vantro og religiøs had skal beherske findene.

Den første udfordring er vidnerne. Det er jo bare en teknisk fagtning. Disse høje herrer havde alt paa forhaand opgjort sin mening om, hvad de bør gjøre med Jesus. Men de maa dog prøve at fælde Jesus ved falske vidnesbyrd. Der var ”mange” af dem endog. Naar mange skal og maa lyve, da er det ganske vanskeligt at lyve ligt, saa

Blev det ogsaa her. Endelig var der to, som mente de havde en grundig og svær anklage mod Jesus. De havde nu hørt Jesus sige: Jeg kan nedbryde dette tempel og bygge det op igjen paa tre dage. Det maatte da være noget fælt og tale sig. Men endog disse falske bidners vidnesbyrd stemte ikke overens. Guds raad var der forlængst besluttet, at i denne retsag kunde ingen virkelig grund til dødsdom findes. Raadet er i forlegenhed. Oven kræber to eller tre bidners udsagn. Ingen stemmer aldeles overens. Jesus tier stille. For de øren som er døde for sandheden er det nytteløst at tale. Kun Frelserens stille kærlighed og rene stikkelse, fjærer som det skarpe, uudholdelige lysfjær i deres pine.

Da kommer den sidste udfordring, nemlig om Jesus er Guds Søn. Under ed tages Jesus. Nu kan han ikke tie. Spørges han i Guds navn om, hvem han er, da svarer han, bestemt, greit, kort, "Du har sagt det." Guds Søn er jeg, det staar fast, det vil G engang faa se, men kanste noget sent. Jesus er stor ogsaa i raadet, som han altid er. Men i denne retsakt forkaftes Jesus, dermed er det aandelige embede selv fordømt og er det aandelige embede selv fordømt og ramler sammen. Enhver som stubber Jesus tilside faar de samme følger. Det er Jesus som skal seire alligevel trods lidelse, mishandling og død. Kom unge ven og lad os slutte os helt til Jesus. Om embeder og retten, religiøs eller verdslig, forkaster ham, saa lad os dog holde fast. Guld intet religiøst komediespil.—Wick.

SUNDAY, APRIL 2.

Pontius Pilate's Last Resort.

1. Scripture lesson: Matt. 27: 11-26.
2. Introductory. Show the historic connection between this lesson and the preceding one. Give also an account of the authority over life and death which Pilate as governor possessed, and the power possessed by the Jewish council.
3. Pilate's difficulty.

(a.) Not to decide whether or not Christ is guilty of the charges brought against him, for he declares Him to be a righteous man (v. 24.)

(b.) But to decide whether he should follow the dictates of his own conscience and do what was right or yield to the demands of the mob and their leaders in order to please them and save himself from their enmity and violence.

4. This moral problem presents itself in various forms even today. What shall I do? Shall I do right according to my convictions and endure the resulting enmity and malicious persecution of evil doers or shall I for the sake of personal considerations, such as peace, social standing, financial interests, personal gain and advancement compromise with truth and right, my own conscience and convictions, and if necessary even sacrifice truth, justice, conscience, and convictions?

5. Pilate's way out.

(a.) He shields himself under a cloak of piety and innocence. He washes his hands of guilt.

(b.) He throws the responsibility for his action upon others. He says, as he condemns the innocent One: "See ye to it."

6. Conclusion. Are you satisfied with this solution of the problem?

Missionsbuen

A SINGLE SOUL.

"Ruth, I have tickets for the concert of the Bell-Ringers on Wednesday night. Can you go?" Alice said to a friend, as she stopped at her gate.

"It is prayer meeting night."

"I know; but they sail for Europe Friday night, and this is their last concert."

"But I never stay away from prayer meeting for anything."

"But this is a sacred concert—and on-

ly once. We can worship just as well there."

So reluctantly against her convictions, Ruth consented.

That night the girl dreamed that an angel in shining raiment stood beside her, and asked, gently, "Where are you going tomorrow night?"

And she answered, "I thought I would go to the concert."

Then the angel said sadly, "Have you so little appreciation of the value of a single soul?"

Vividly the vision came back to Ruth the next morning, as she lay, saying softly to herself, wondering what it could mean—"So little appreciation of the value of a single soul."

She decided that she must take back her promise to attend the concert, and go to the prayer meeting.

Ruth sat in the house of prayer with a strange joy in her soul, singing:

"Plenteous grace with Thee is found, grace
to cover all my sin;
Let the healing streams abound, take and
keep me pure within.
Thou of life the fountain art, freely let me
take of Thee;
Spring Thou up within my heart, rise to
all eternity."

As the music ceased, the girl sprang immediately to her feet.

"I meant to hear the Bell-Ringers to-night," she said, "but I decided that I would rather come to prayer meeting; and I am happier here than I should have been at the concert; and I am sure no music could be sweeter to me than the hymn we have just sung."

As the hour of closing drew near, the pastor arose, and invited any one who would give themselves to Christ to come forward.

As he waited, in silence, a lady in mourning walked slowly up the aisle, and, kneeling, was shown the way of salvation.

When the service was ended, a friend came to Ruth, and said:

"The lady who went forward wishes to be introduced to you."

Much astonished, the girl went to receive the introduction to Mrs. Walters.

"I wanted to tell you," the lady said, "that I owe the fact of my being a Christian tonight to your testimony. I have not been inside of a church for ten years. I came here to please a friend, and when you said you would give up a concert for a prayer meeting, and that no music could be sweeter to you than the hymn,

'Jesus, lover of my soul,'

I thought to myself, 'There must be something in religion, and I am going to have it.' So, I wish to thank you that it is because of your testimony that I shall go home tonight a servant of the Lord Jesus Christ."

Ruth held out her hand, and pressed gratefully that of her new friend.

She knew now the meaning of the angel's message.

She could not tell Mrs. Walters how nearly she had come to proving recreant to her trust, nor of the dream that had influenced her in the true direction, so she answered simply:

"I thank you for telling me this. I shall never forget it."

Yet she little guessed what cause she would always have to remember it.

Ruth's home was close beside the railroad track. About midnight she was awakened by a horrible crashing sound.

Looking from the window she could see where the midnight express and the 11:30 freight had collided.

The frantic cries of the frightened, and the piercing shrieks of the wounded made her shudder. But she bravely put away all thoughts of self, and, calling her father, was soon ready to go with him to the rescue.

And the first face that looked into hers,

as she stood beside the burning train, was that of Mrs. Walters.

Pale and peaceful it was, though showing how intensely she suffered.

She was extricated and borne to Ruth's home.

The power of speech was almost gone.

She rallied a little as they laid her on Ruth's couch.

Taking her hand, and pressing it to her lips, she whispered, feebly:

"Child, I'm going—it was my last chance—what if you had not spoken—what if I had not taken it?"

And kneeling there, beside the dead, the tears raining down her face, Ruth promised her Father always to do her duty; always to give her testimony; always to appreciate the value of "A Single Soul."—*Mrs. A. C. Morrow.*

Forholder det sig virkelig saaledes?

Det er de svar "Gaugianer" har faaet paa sit spørgsmaal om "hovedgrunden til at en del ikke vil have absolution i forbindelse med nadveren" vi her søger til:

At konfirmanten havde svaret paa rede haand, forbauser ikke saa meget; "da jeg var barn, talte jeg som et barn," siger apostelen. Men sandt at sige, synes jeg de to andre svar er nok saa dristige.

Da Wicks svar er det mest fuldstændige, og da det ogsaa dækker, hvad Winther angav som grund, skal vi udelukkende holde os til det. Past. Wic opsummerer sit svar saaledes: "De som vil saa (at absolution og nadvere skal og bør skilles ad som offentlig kirkelig handling) har det nye testamente paa sin side, de staar paa bekjendelsens grund og hæveder med rette den evangeliske kirkes grundprinciper." **Det er stærke ord!** Naar vi læser dette og paa samme tid kommer ihu, at saa omtrent hele den lutheriske kirke i alle land—fra først af og indtil idag—har haft og har saadan forbindelse, i en eller anden form; at Gauges Synode fra 1846 til 1911 fastslog forbindelsen i sin konstitution, og i den

reviderede konstitution af 1911 overlader til den enkelte menighed at afgjøre, enten forbindelsen skal bibeholdes eller ei—uden dog paa nogen maade at sige, at **forbindelsen er urigtig**,—da kan man sandelig studse og spørge: Er det af ubidenhed eller af ond vilje, at man altsaa i denne sag har praktiseret og praktiserer saaledes i strid med skriften, bekjendelsen og de rette kirkelige grundprinciper?

Var det ikke fordi jeg er vis paa, at taus-hed mistydes, skulde jeg, som de andre, tiet. Smidlertid skal jeg her indskrænke mig til det kortest mulige, eftersom jeg stræber med en udførligere behandling af spørgsmaalet i forbindelse med foreningsagen.

I enhver diskussion gjælder det at ha klare linjer. Saa kan man muligens slippe at stride om ord, medens man i virkeligheden var enig om sagen selv. Lad os derfor først drage frem fra pastor Wicks svar, hvad vi alle er enige i.

1) At afløsningen (absolutionen) er "i evangeliet indstiftet ved Kristus." (Den, som altsaa forkaster dette har brudt med vor kirkes tro.)

2) "Absolutionen er en selvstændig handling uden nadveren, og nadveren er et selvstændigt sakrament uden absolution."

3) "Absolutionen er efter det evangeliske syn en fri sag, uden nogen tvang, hverken bud eller love, eller ved nedarbejdet skit" osv.

4) "Det er en kirkes skriftemaalsordning, som har bragt absolution som offentlig kirkelig handling sammen med nadveren, — — — det er en menneskelig (kirkelig) ordning." — — — Angaaende disse 4 punkter er altsaa ingen væsentlig uenighed.

Lad os saa tage i nærmere betragtning grundene imod forbindelsen af absolution og nadvere, som nævnt i Wicks svar. Han nævner tre saadanne: Det nye testamente, bekjendelsen (den lutheriske) og den evangeliske kirkes grundprinciper. Det sidste er noget ubestemt. Den lutheriske kirkes grundprinciper er: **Det reale** (eller materiale),—retfærdiggjørelse af tro, og **det formale**,—skriften, som eneste regel og rettesnor for tro,

lære og liv. Af disse maa det vel nærmest være det sidstnævnte her tænkes paa i denne forbindelse. Men dette falder ind under punkt 1, det nye testamente, da jo nadveren først blev indstiftet af Jesus.

Altsaa har vi tilbage de to: Det nye testamente og bejdendelsen.

Det nye testamente.

Det har udtrykkelig og gjentagende været sagt, at skriftemaal og absolution i forbindelse med nadveren er en kirkelig ordning, en "ritus", hvor om intet særskilt siges i bibelen. En kristen menighed kan derfor til enhver tid fatte bestemmelser derom, saaledes som den finder "det kan være Guds menighed til størst nytte og velsignelse." Naar der gives tydelig anordning i Guds ord, da har en menighed eller et kirkesamfund intet valg. Guds ord afgjør, hvordan det skal være. Men da er det ikke blot ogbart en kirkefest: det kommer ind under: "tro, lære og liv."

Gauges Synodes reviderede konstitution regner dette spørgsmaal ind under **gudstjenstlige ceremonier** og sætter frem, som før nævnt, et alternativ: Med eller uden forbindelse. Begge dele er altsaa forsvaret, ifølge konstitutionen. Den gamle konstitution nævner "den norske kirkes ritual og alterbog" med undtagelse af "haandspaalægges ved afløsningen." Seraf følger med al tydelighed, at det betragtes som et rituelt spørgsmaal, hvorom det nye testamente eller bibelen ingen forkrift giver. Men dermed bortfalder pastor Wicks første og—uden tvil—mest afgjørende "grund." Det forekommer mig dog virkelig, som om begge de brødre, der har givet svar paa dette spørgsmaal, mener, at bibelen virkelig giver svar, og svaret er: Absolution og nadvere maa ikke være sammen. I saafald befinder de sig i disharmoni baade med vor kirkes bejdendelseskriter og vort samfunds konstitution, som nemlig regner dette spørgsmaal ind under "kirkelige ceremonier."

Saa var det det negative skriftbevis: Denne praksis er dog ikke forbudt i det nye testamente. Dette argument afviser pastor Wick med et eksempel: Teatralise forestillin-

ger er heller ikke forbudt; men derfor kunde det dog ikke være ret at indføre slikt i den kirkelige kultus! Nei, selvfølgelig. Men vor gode ven Wick skyder her ganske over maalet. Eksemplet og det som skulde fremstilles ligger ikke paa samme linje. Nei, men vi har dog en række eksempler at anføre, der virkelig passer: Søndagen som hviledag for eks., de kirkelige høitider, konfirmationen osv., hviler ikke paa nogen direkte bibelsk anordning. Og dog tror vi, at alt dette er baade bibelsk og kirkelig forsvaret.

"Man leder forgjæves efter bevis for, at apostlerne eller de apostoliske fædre har praktiseret absolution i forbindelse med nadveren i hele det nye testamente," siger pastor Wick. Lad mig faa illustrere, hvor lidet man dog tør bygge paa et saadant grundlag. Om trent ordret samme paastand bruger bapstifterne om barnedaaben, og dog fortæller Origenes os, at den skik at døbe smaabarn var nedarvet fra apostlerne. Det maa dog medgives, at det nye testamente ikke direkte siger saa. Heller ikke siger det nye testamente—direkte—at kvinder deltog i nadveren.

Men hvad siger nu virkelig det nye testamente om vort spørgsmaal?

Den siger tydelig at man havde et længe-re nadverritual. Ved første nadverhandling foregik fodtbætningen og spisningen af paaaskelammet med sit ganske vidløftige ritual, hvoraf affhyngelsen af det store Gallel (lovsangen) samt indstiftelsesordene. Fodtbætningen var sikkert en symbolsk handling, men dens vedvarende lærdom, at ydmyghed hos enhver værdig nadvergjæst, fremkaldt og bestyrket ved levende syndserkjendelse, er den rette forudsætning for enhver nadvernydelse til velsignelse, staar fast.

Af ap. gj. 2:46 ser vi, at kjærlighedsmaaltiderne var forbundne med nadvernydelsen. "Nadveren har sikkert været kronen paa agapen" (Kjærlighedsmaaltidet) siger dr. Fr. Nilsen i sin store kirkehistorie. Af De tolv apostlers lære, (Didache, forfattet kort efter apostelen Johannes' død) ser vi, "at den bøn, der i Palæstina dannede overgangen fra agapen til nadveren, med hen-

blif til Herrens komme, fluttede med en formaning til værdig nadbernhedse: Gvo, der er hellig, han komme! hvo, der ikke er det, han ombende sig! Maran ata (Herren kommer) Amen." Af kapitel 14—samme skrift—ser vi, at der forud for nadveren paa Herrens dag gif en **syndsbejendelse**: "efterat I dertil har bejendt eders feiltrin." Til dette bemærker professor Caspari: "Altsaa allerede paa vor kirkeordnings tid et slags skriftemaal før nadveren." Til nadverliturgien hørte endog flere takkebønner. Det synes fremgaa, at broderkysset havde fast plads ved nadverhandlingen, ligesom Basilios den store hævder, at korsets tegn ved nadveren var en apostolisk skik. Naar man nu fører de stærke ord om det **hibelse** i denne forbindelse, da maa man være klar over, at der altsaa forfandtes endog en noksaa vidløftig nadverliturgi allerede fra først af, at syndsbejendelse var et led deraf, og at for eks. Paulus, netop med nadveren for sig, formaner korintierne til at prøve sig selv. (1 Kor. 11:21).

Derjom man nu vil negte den historiske udvikling, hvad dette spørgsmaal betræffer, da burde man ogsaa—for at være konsekvent—kræbe gjennemført alle de førnævnte ceremonier.

For mig er det ganske klart, at efterjom syndsbejendelse faktisk fandt sted før nadveren, da ogsaa evangeliets ord om afløsning lød, selv om det ikke direkte nævnes i de historiske kildekrifter vi endnu kjender. Ved gjenoptagelse af faldne, der havde gjort bod, ved vi, at afløsning fandt sted.

Absolution og nadvere trænger ikke hverandre," siger pastor Wick. Diet trænger vistnok ikke præet for at være i sig selv et fuldstændig lem, men de trænger dog hverandre—alle lemmer—for tilfammen at danne et fuldstændigt legeme. Og mellem skriftemaal med absolution og nadvere er der den skjønneste indre harmoni og forbindelse. I skriftemalet lyder de selvprøvende ord, med udbydet og inderliggjort syndsbejendelse og syndsbejendelse som maal. Saa lyder afløsningens ord til den, som angre og tror, og

umiddelbart i forbindelse dermed ræffes de hellige gaver "tillige som det kraftige pant."

Saadan fremgangsmaade finder jeg "hjemlet" i den første nadverhandling, udført ved Jersfjergen selv—altsaa hvad indhold og sag betræffer, omend formen ikke nøjagtig er den samme. Formerne har skiftet ifølge livets krav og ret.

Bejendelsen.

Her kan vi fatte os ganske kort. Det er uimodsigelig, at bejendelsen, art. 25, slaar den regel fast, at skriftemaal med paa følgende afløsning skal gaa forud for nadveren. Om saadant skriftemaal med afløsning foregik Lørdag aften eller Søndag morgen nogen gang, forandrer ikke sagen. Faktum er, at skriftemalet fandt sted paa Luthers tid og i reformations aarhundredet baade Lørdag aften og Søndag formiddag. Saaledes for eks. i Preussens kirkeordning af 1525. Saaledes ogsaa den danske ordinants, 1539, for dem som boede i landsbyerne.

Det samme fremgaar af de sachsiske visitationsartikler. Endelig fremgaar det tydelig af den saakaldte nurnbergske kjendelse, underskrevet af Luther, Buggenhagen, Jonas, Melancthon og Kreuziger, at den offentlige absolution af nævnte reformatorer anerkjendtes.

Professor dr. Scharling, der i mange aar har forelæst over bejendelseskrifterne ved Kjøbenhavn universitet, siger herom: "Forud for nadbernhedelsen er efter vor kirkes ordning skriftemalet og absolutionen henlagt som en værdig forberedelse dertil. Saaledes var det ordnet allerede af reformatorerne (jvf. Conf. Aug. art. 25: non solet porrigi corpus domini nisi autea exploratis et absolutis)." Saaledes ogsaa professor Whittiker i sin forklaring af Augsb. Konfession.

Scharling fortsætter: "For alvorfulde kristne, der tror paa syndernes forladelse, men ogsaa føler, hvor ofte de forspilder den ved ufærlighed, upaalidelighed og tvil—for dem vil det være en stor trøst og husvælsse at modtage denne rent umiddelbare og personlige tilfælgelse. Mod alle saadanne vilde det være en stor uret at lade den bortfalde,

og det maa derfor bestemt tilraades at beholde sferistemaal og absolution som en gammel lutherisk kirkeskik.”

Da dette spørgsmaal i 1907 blev forelagt det theologiske fakultet ved Kristiania universitet, gik flertallets kjendelse ud paa det ”principielt rigtige ved helt at stille absolution og nadvere fra hinanden, da det førte til en unaturlig fordobling” (altsaa saa altformegent af syndernes forladelse*)—men de ”kunde ialfald tilraade, at der gaves fuld personlig frihed.” (Dette flertal bestod af Ording, Brun, Brandvold og Mitchel)

Fakultetets mindretal, professor Thlen, (den eneste, der staar helt paa bibelens og bekjendelsens grund) udtalte, at han ”ansaa forbindelsen mellem absolution og nadverd som noget meget naturligt og som det kirkelig normale, men fandt den paatænkte ordning, hvorefter det skal staa ethvert nadverberettiget menighedslem frit for at vælge, om det vil modtage, saavel absolution som nadverd eller en af delene vel begrundet i hensyn til den personlige frihed i en sag, hvor Guds ord ingen bindende forskrift giver, og paatrævet,

hvor tænkemaaden blandt kristne mennesker er saavidt forskjellig som paa dette punkt.” I privat sribvelse til mig fra den bekjendte missionssekretær L. Dahle, siger denne—som svar paa spørgsmaal fra mig—at han anser adskillelsen af absolution og nadverd fra hinanden som fuldt ud forsvaret. ”Jeg vil dog tilføje,” siger han fremdeles, ”at om end ikke forbindelsen er nødvendig er den dog naturlig. Jeg har derfor aldrig følt mig kaldet til at arbejde for at stille disse to ting ad.”

I foreningsbetingelser er fastslaaet følgende:

1) Absolutionen er en fast kirkelig handling, hvilende paa Guds ord.

2) Absolutionens praksis er en gudstjenstlig ceremoni, hvorom den enkelte menighed skal have fuld frihed til at bestemme.

3) Privatabsolutionen maa ikke afskaffes. (Jeg angreer kun, at vi ikke fik sagt dette noget mere stærkt.)

4) To former for offentlig absolution skal være fideordnet: Enten med eller uden haandspaalægelse—den enkelte menighed at

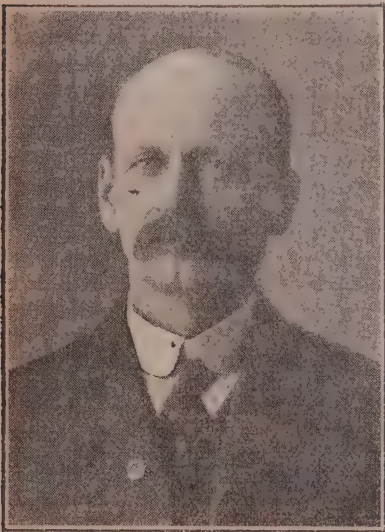
*) Her stikker nok en ny ”grund” under, som endnu ikke—offentlig ialfald—er blit gjort alvor af iblandt os. Men lægmanden Ludvig Gope hjemme, i sin ihærdige kamp for adskillelsen af absolution og nadvere udtalte med stor frimodighed: ”I den lutheriske kirke maa der dryppe synd af hver finger, om en skal være en værdig gæst. Og synd maa der laves til, hvor en saa tar den isra, allermest den dag, for presten skal løse en i synd, sorg og tvil bunden synder. — — — Saa taler presten om synd, frøbelighed, fald, tvil og alt som mørkt og tungt er. Saa synges galmer med et endnu vældigere indhold om den samme sag osv.” Altsaa skriftemaalssalmerne maa ogsaa bort, de passer ikke længer. Videre siger Gope: ”I det aarhundrede, som nu er begyndt, vil kampen komme til at staa om dette: Nadveren fri!—Nadveren er ikke paa sin rette plads i Guds kirke. Er det tvil om, at naar vi brød brødet og løstede kalven i søffendelag ved et bord,

at nogen af den kærlighedens kraft, som vi nu saa saart savner, da skulde komme? — — — Her (de første kristne i ap. gj. 2:42 fl.) sidder de i sine huse dag efter dag og bryder brødet med fryd og hjertens enfoldighed. Her er ingen skriftetale og absolution. Her er ingen klage, men lovsang og glæde, en naturlig livets bevægelighed, aldeles saaledes som søffende har det og skal have det, naar de mødes ved et bord for at lære hverandre bedre at kjende og for at styrke flegtskabsbaandet.” Her er altsaa strengt gienemført det formentlig ”bibelske” med hensyn til dette: Ikke i kirken men omkring i husene; ikke ved et alter, men omkring et bord. Og endnu en ting til nævner Gope: ”Vi skal mades. Vi sidder som paa et hotel sammen med udlændinger og gives maden i munden af andre.” Alt dette skulde altsaa være ”ubibelsk” og derfor maatte det forandres.—B.

bestemte hvilken skal besøges. Dette sidste falder selvfølgelig bort, dersom menigheden bestemmer at adskille absolution og nadverd fra hinanden. Da blir for den menighed kun privatabsolutionen tilbage.

Menighedens suveræne ret er altsaa sikret. Men at adskillelse af absolution og nadverd skal fremstilles som det eneste rette,—som "bibelsk og luthersk"—i modsætning til det at bibeholde forbindelsen, det er uberettiget og bør ikke staa uimodsaagt.

—M. O. Wee.

Joseph O. Sebbj.

Sagen falder det i min lod at berette om en af vore ledende mænds bortgang. Mennesselig talte var det den vi mindst kunde undvære—den mand man helst vilde ha med i alle gjøremaal baade i menigheden og i nabolaget. Men naar det var Guds vilje at flytte ham høiere op, saa faar vi i ydmyghed bøje os og sige: "Eftre din vilje." Som prest føler jeg det som et stort tab baade for mig og menigheden, at en saadan from, alsidig begavet mand skulde maatte forlade os, og jeg føler det som et personligt tab, tabet af en trofast personlig ven.

Joseph O. Sebbj var født den 15de Mai 1858 i Fjorn prestegjeld, Stavanger

amt, Bergens stift, Norge. Hans forældre var Ole Sebbj og Serina Sebbj—født Ru-nastad. Hans far døde, da Joseph var seks aar gammel. Han kom til Amerika sammen med sin moder og fem smaa søskende, da han var otte aar gammel i 1866. De bosatte sig i Mission Township, La Salle co., Ill., det gamle Fox River settlement. Der opholdt han sig lige til sin død. Han blev egteviet til Miss Martha Christine Ness den 15de Juni 1881. Deres egteskab velsignedes med fire børn, hvoraf den ældste og den yngste, en søn og en datter, døde som smaa. Sebbj boede for det meste paa farmen. For en tid drev han handelsforretning i Sheridan, Ill., men optog igjen farmarbeidet for nogle aar siden.

Sebbj blev vakt og kom til personligt liv i Gud i sin ungdom. Gud fik ikke alene be-bære ham, men ogsaa udruste og dygtiggjøre ham, saa han blev til stor velsignelse for andre og var afholdt og elsket af alle som kjendte ham. Han var i alle maader en sjelden, en kan gjerne sige, en enestaaende karakter. Han var dygtig og indsigtsfuld hvor det skulde være, i kirkelige eller borgerlige gjøremaal. Mange var ogsaa de tillids-hverv han indehavde baade i menigheden og i nabolaget og som han fyldte paa en samvittighedsfuld maade. Hans opgave var at gjøre alt i vor Herres Jesu navn enten det var verdslige eller aandelige gjøremaal. Han var from, mild og dog bestemt i al sin færd som egteskælle, far og nabo. I Sebbjs hjem var der gjeftfrihed, hygge, lykke, guds-frugt og fred. Det indtryk maatte alle faa, som blev kjendt med deres hjemlige arne. I menigheden havde han indehadt snart sagt alle embeder. Helst maa nævnes hans lange og trofaste tjeneste som søndagsskole be-styrer og menighedsældste. Her vil menig-heden savne ham mest. Vi faar glæde os ved troen paa, at hans arbejde i Herren ikke har været forgjæves, men har baaret og vil fremdeles bære frugt.

Dødsbudskabet kom ogsaa i dette tilfælde noksaa uventet. Broder Sebbj var i travæl virksomhed lige til han lagdes ned Søndags-

hvelb, da han kom hjem fra juletræsfesten i kirken. Fra først af var det en sterkt for-
kjølelse, som udbillede sig til pleurisy og lun-
gebetændelse, hvoraf han døde den 4de
Januar 1916 i en alder af 57 aar, 7 maa-
neder og 14 dage. Han efterlader sig hustru
og to døtre: Mrs. Ada Kallum og Celia,
fem barnebarn og tre brødre.

Undertegnede forrettede baade i sørgehu-
set og i kirken. En usædvanlig stor folkesta-
re var samlet. De mange blomsterkranse
som mere end dækkede baaren var et taust
bevis paa den høiagtelse og kjærlighed,
hvormed baade menigheden og udenforstaa-
ende fulgte den afdøde til hans sidste hvile-
sted. I kirken taltes over 2 Kong .2: 1—12.

Maa en del af den aand, der besjælet bro-
der Sebbi, falde paa nogen anden, til i no-
gen mon at opta arbeidet og fylde den plads
som nu blev tom.

Den retfærdiges ihukommelse er en va-
rig belysning.

—A. D. Mortvedt.

Nogle tanker paa veien mod evigheden

(Af J. N. Sandven.)

Grundlaget for salighed er ene og alene
Jesu forsonergjerning for os. Gud var i
Kriitus og forligte verden med sig selv—den
objektive frelse.

Dermed er den subjektive frelse muliggjort.
Naar mennesket — det enkelte — ved Guds
Mand gennem loben lader sig overbevise om
synd, henderknuse og faar en tilstoppet mund,
billig tager dommen over sig, da er han sub-
jektivt beredt at ville forlige sig med Gud—
gaa irette med ham—og naar synderen i den-
ne tilstand hører evangeliet og er villig og
hdmig nok til at ville blive frelst af naade og
ved den Helligaand i troen annamme den til-
budte frelse bliver han subjektivt forliget med
Gud for Jesu skyld, faar syndernes forladelse,
faar Guds Mænd, blir retfærdiggjort gjen-
født, blir Guds barn og himmelske arving—
ved troen forliget med Gud. Saalænge han
lever i dette troesjamfund med Gud, er han

salig; og om dette vedbarer til døden, blir
denne—døden nemlig—ham en indgang til
livet det evige, som da er herlighed.

Dette blir altjaa begyndelsen og grund-
laget for hans haab om herlighed hos Gud og
saalænge han alene bygger herpaa, er han
salig trods alle omvælsinger af sorger og
glæder, medgang og modgang, lys og mørke;
han har sin glæde, som er hans styrke selv om
hjerte fødsommer ham. Geraf er det ogsaa
klart, at den, som begynder endog i det mind-
ste at bygge paa Guds Mænds gjerning i sig,
eller ved sig, har forrykket frelsergrunden;
thi naaden og sandheden—frelsesgrunden—
er bleven ved Jesus, ikke engang ved den Hel-
ligaand; thi den Helligaand skal tage af mit
og forkynde eder, sagde Jesus. Men først da
vil det erfares som sandt er: Min naade er
dig nok; thi min kraft fuldkommes i skrøbe-
lighed. Først da vil man faa erfare, at
Guds saliggjørende naade oplærer os at for-
sage ugudelighed og de verdslige begjæringer
og at leve viselig, retfærdig og gudelig i den-
ne verden; thi viljen er gjenfødt og Guds
lov skrevet i hjertet, man vil ifølge det nye
menneske, hvad Gud vil, man er ikke under
loben, men under naaden.

Da faar man ogsaa først erfare, at det nye
sinds lov er en absolut modsætning til loben
i Iemmerne, men ogsaa: Vi er ikke skjoldets
skyldnere, at vi skulde leve efter skjoldet. Grund-
laget for vor frelse i omvendelsen er altjaa Je-
su forsoning. Grundlaget for, som drivkras-
ten i vor helliggjørelse er Jesu Kriiti naade;
og denne samme naade annammet i tro ved
den Helligaand kan alene bevare os i trofskab
indtil enden; thi Jesus er bleven os af Gud
til visdom, retfærdighed, helliggjørelse og for-
løsning. Der har altid været meget af det
som under skin af aandelighed vilde føre bort
fra denne for skjoldet saa trange vei og der er
meget idag. Vi vil nævne en af disse. Den
fremstilles for os, kunde vi gjerne sige, under
to former.

Den første har som sit slagord: Fra Pau-
lus til Kriitus. Dette høres jo saa vakkert,
skulde der saa ligge en afvei her? Den Gud,
som elskede verden saa, at han gav sin Søn

den enbaarn, den Gud elskede ogsaa saa meget, at han i sit ord fortalte os, at mange falske profeter er udgaaene i verden og at selve djævelen tager en Ihsjets engels skikkelse paa sig, hvorfor Gud gav os den befaling at prøve aanderne, om de ere af Gud. — Ja, siger nogen, men hvad har disse bibelsieder at gjøre med hint slagord: "Fra Paulus til Kristus?" Vi maa da fra Paulus til Kristus, om vi skal blive frelst! Ja, det skal være vist; thi Paulus selv maatte gaa den vei for at blive frelst og siger, at han agter alt for skarn at være uden Jesus og dette at findes i ham og forkynder at den, som lærer noget andet er en forbandelse.

Ja, hvad skulde saa være galt ved hint slagord: Fra Paulus til Kristus?

For at komme nærmere vor opgave i hint slagord at finde en afvei, vil vi vende vort syn paa hensigten med hint skjønne ord og da vil vi af deres egne ord se, at deres hensigt er at føre os bort fra bibelens lære om Jesus som forsoner og fremskille ham for os som den store mand, profet og mønster vi skal efterligne for saa ved vor dyd og gode gerninger at blive forsonede med Gud. Der er nemlig ingen ved hvem Guds Aand har forkyndt den opstandne Frelser Jesus—Guds og Marias Søn—for os, som ved Apostelen Paulus. Sit kald og apostelembede har han jo faaet fra ham saabel som det han forkynder har han jo modtaget fra den opstandne, levende og fra sin trone ved Faderens side forbedende og regjerende Frelser Jesus Guds Søn. Hensigten med hint slagord er altsaa at føre os bort fra Paulus' forkyndelse af den opstandne og himmelfarne Jesus, der ogsaa skal komme igjen som dommer over levende og døde, til de fire evangelier og der betragte ham som den store mand og profet. Ikke fordi disse djævelens tjenere har Kristi evangelium kjært, men fordi de foragte den opstandne Frelser Jesus Guds Søn, og vil gjerne kvæle tanken paa, at han, den levende vil engang møde dem som dommer.

Her har vi djævelen i en Ihsjets engels skikkelse ført frem for os i hint slagord: "Fra Paulus til Kristus."

Den anden side hvorpaa denne afvei frem-

stilles er den som anvises os i Dr. Sheldons bog: "In His Steps." Du spørger, skal vi da ikke være Kristi efterfølgere, vandre i hans fodspor? Jo, da! men ikke for derved at blive frelst, men i taknemmelighed fordi vi er frelst ved ham. Ser vil forkynderne, baade læg og lærde have en alvorlig opgave at løse; thi det gjælder: Den, som taler i menigheden, han tale som Guds ord. Ikke maa man tænke, at der hvor der er vækkelse er der ingen fare; thi der gives vel neppe nogen tid i et menneskes liv, hvor det er saa om at gjøre at blive ret veiledet som just, naar man kommer til vækkelse; thi blir der uklarhed da, saa skal det være vanskelig at rette det siden. Unbefaler man da som veileder Dr. Sheldons bog som før nævnt eller noget af samme indhold, saa burde alle sande Kristne ialfald vide, at det ikke blir annammelse af Jesus eller omvendelse til Gud. Det var ikke den vei Johannes den Døber fulgte, som Sheldon anviser. Slikt fører ikke til Kristendom men vel til socialisme med en fin ydre kristelig veneering uden omvendelse og tro paa Jesus; selvfølgelig ingen igjensjødelse, intet nyt liv, intet Guds barn, men en hyller blir frugt—perverts instead of converts. Den samme ubrudte vilje under en ny klædning. Naar vi blir bort ansvar bevidst her, som forsøger at lede sjæle, vil vi ikke undre os over, at Guds Aand jagde ved apostelen: "Ikke mange af eder børde lærere, thi I skulle have desto større ansvar."

Jesus jagde: Lærere af mig, thi jeg er jagtmodig og ydmyg af hjertet; men han jagde ikke, at vi ved at følge hans fodspor skulde kunne være hverken børe egne eller andres frelsere. Jesus gjorde uendelig meget, som intet menneske kan gjøre, og han kunde gjøre det, fordi han ikke alene var sandt menneske uden synd, men ogsaa fordi han tillige var sand Gud. Men vil nogen prøve at blive frelst ved at vandre i Jesu fodspor, da maa en saadan forstaa, at han maa gjøre alt det, som Jesus gjorde; thi mindre duer ikke. Alt det Jesus gjorde var nødvendigt til frelse, og intet mindre duer for dig og mig at gjøre, om vi tænker at blive frelst ad lovens

vei. Naar det hos profeten Esaias staar, at han har gjort alle vore gjerninger for os, og der i Lukas evangelium fortælles os, at Jesus selv sagde til de to disciple paa veien til Emaus hin mindeværdige Paasfedag, naar Jesus opstod fra de døde: Burde ikke Kristus lide dette og indgaa til sin herlighed, saa skjønner jeg ikke andet end at det mener, at Jesus kun gjorde, hvad der var nødvendigt til vor frelse og paa samme tid absolut gjorde alt; thi han sagde til sin Fader: Den gjerning du har givet mig at gjøre er gjort. Og paa korset: Det er fuldbragt. Og som segl paa dette fortælles der i apostlernes gjerninger, at Gud opreiste ham fra de døde. Det maa derfor være klart, at alle som forsøgte paa nogen maade ved sin vandring i hans fodspor at ville berede sig for eller gjøre sig værdig til noget, endog det mindste hos Gud, ikke alene kommer forsent, men er en naadesforagter, gjør Gud til en Løgner og ringeagter Lammets blod.

Resultatet heraf burde ialfald alle som læser sin bibel—Guds ord—vide er en evig fordømmelse; thi den som ikke tror paa Sønnen, skal ikke se livet, men Guds vrede bliver over ham. Og de er allerede dømt, fordi de ikke har troet paa Guds enbaarne Søns navn. De har foragtet sandheds kjærlighed til deres frelse. Følger vi med i vor tids religiøse udvikling, som jeg haaber alle sande kristne gjør, og som vi maa føle os forpligtet til, saa merker vi, at vi lever i en aandelig atmosfære med saare lidet af Guds Aand i sig. Dette høres jo rart, og det skal glæde mig meget, om andre fik visdom til at sige dette bedre, men for mig er det ikke mulig at finde bedre udtryk for det for nærværende.

Det aabenbarer sig som en aandelig snaksomhed om sine egne følelser uden et ord om tro og en vis glæde over, at Guds ord stemmer overens dermed, eller i en vis lykke over, at vi er saa enig i vor opfattelse af dette og hint paa det aandelige omraade. I denne forbindelse finder vi en anden følgejævend, der taler høit om og ofte takker Gud for disse salige stunder, medens tugt, tilrettevisning og modsigelse saare lidet taales og

er noget, man sjelden hører disse folk synes er værdt at takke for. I lyset af Guds ord vil dette bringe en til at se, at det er aandelighed med liden kristendom. At der her er væsentlige mangler vil enhver aarbaagen kristen være klar over. Ikke mindst fordi, at man erfarer sandheden af biskop Laackes ord: "Giften i tidens veir og vind truer at røbe mig livet." Ved at give agt paa og veiledes af Guds Aand gennem Guds ord vil vi finde hos os selv, at vi har en svaghed deri, at vi ikke holder tugt over vort indre livs bevægelser. Med andre ord, vi holder paa at kjæle for og da saa lettelig undskylder nogen frihed kjødet begjærer at faa. I saa tilfælde blir man gjerne snaksom, fordi det er et godt middel at slippe det aandelige øre for Guds Aands tugt og advarsel. I saadanne tilfælde blir man let pirrelige og taaler saare lidet modsigelse. O, hvad det koster her at være ærlig, gaa til prøvestenen, Guds ord, og i lyset deraf rive masken af sig selv, uden andet henjhn end frelse for den arme sjæl og fred med Gud i en god samvittighed. Men dette maa til, om vi skal faa mere aand i vort religiøse arbejde og mere kristendom end vi har, en større fylde af Guds Aand i vore hjerter—blive fyldte af Aanden.

Vor tid er udpræget rationalistisk, og det som behersker verdensbarnet, den kristne lever iblandt—hvori de har sit element—det vil ogsaa den kristne maatte føre en stadig kamp imod for ikke at blive overbunden deraf. Allerede det, at en ikke er hange her, viser noksaa tydelig, at han holder paa at gaa under i kampen omend ikke just helt overbunden. Ja, maa vi da, kjære brødre og søstre, Guds børn, være aarbaagne og flittig bede Gud bevare os alle fra den slimede materialisme, der som en slange vil sno sig om vort hjerte og berøbe os livet ved bekyrning for dette livs velbære, som vi stadig maa være paa vagt mod rationalismen, der truer med at gjøre os svimmel og berøbe os livet ved blodtab grundet paa den altfor lette luft paa høiderne.

Ja, det ærlige Guds barn vil bede Gud

om daglig naade til at bære aarvaagen over sit hjertes rørelser, merk sig det som foregaar derinde, hvorfra tankerne kommer, og finde ud, hvor de fører hen—prøve aanderne om de ere af Gud,—søge lys i Guds ord og lade det dømme over hjertets tanker og raad, lade sig tugte og trøste og føre gennem sorg og glæder, modgang og modgang, ære og vanære, lys og mørke, godt rygte og ondt rygte, paa det usigelige løfte af Gud, at alting skal tjene dem til gode, som elsker Gud, og stadig se paa Jesus: troens begynder og fuldkommer, og se hen til maalet, Guds ære og sjælens frelse. Om livet paa denne vej er lysere eller mørkere, mere en kamp forat holdes oppe eller en kamp for at bevares i ydmyghed, saa Gud kan være os naadig, er det meget vanskelig for os at afgjøre, hvad der er det bedste; thi det er bedst, som tjener til at opklare os alt vort eget, at Kristi kraft kan bo i os. Gud ved, hvad der er bedst og derfor har han sagt: Den som tror hastar ikke; og i hvile og tillid skal vor styrke være.

Lad os se dette belyst af Guds ord. Da apostelen Paulus havde været benaadet med høie aabenbarelser, lignede han ikke rime sammen dermed, at Gud gav ham en torn i fjødet, og han bad derfor Herren tre gange om at maatte blive skilt med den, men tornen blev der, og han fik det svar: Min naade er dig nok!—Da Simeï forbandet David, og hans tjenere, som syntes at den skaffars forgybthged kongen maatte have nok at bære al ligevel og i nidkjærhed over en sliq skammelig behandling af en haardt prøvet mand, spurgte, om de ikke skulde, som dog loven gav ret til, idet han forbandede Herrens salvede, slaa ham ihjel, svarede kongen: Gjør det ikke, thi han har faat lov til det af Gud. Om David forstod betydningen af Herren handlemaade med sig den gang, ved jeg ikke; men det ved jeg, at han ikke havde sagt disse ord, om han havde været i tvivl om, at hans Gud forstod det. Og det var ham nok. Han roet sig af i hvile og tillid til Gud og sang enten de andre hørte det eller ei: Gud er vor tillid og styrke, en hjælper i angesten, som er befunden saare stor.

Det tredje og sidste vidnesbyrd i denne sag, som vi skal nævne, er Herren handlemaade med de syti, naar de kom tilbage fra sin vellykkede missionsreise og i glæde over resultatet fortalte, at endog aanderne var dem underdanige i hans navn, og han siger: Glæder eder ikke derover, at anderne er eder underdanige, men ober, at eders navne er skrevne i himmelen.—Ja, det er altid hovedsagen, Gud har for øie. Den taber han aldrig af sigte; men det gjør vi saa ofte; thi vi er saa forfjante. Desforuden, naar vi synes at alle andre burde have det som vi, saa betænker vi saa lidet den mangfoldige visdom, som Gud har at behandle enhver paa, saadan som det trænges for den enkeltes temperament, livsførelse, stilling, uddannelse og omgivelser; thi bibelen viser os tydelig, at Gud opdrager sine ikke alene for deres eget vedkommende og vel, men ogsaa for det kald, han har givet dem, og til sit eget navns pris og forherligelse. Forresten var det nok saa megen visdom hos hin mand i Norge, som sagde: "Be gla du, jaalenje du kan, da kjeme alti da jo e myrft."

Det er dog en ofte gjort erfaring, at vore bekymringer ikke kommer længere end til tanken paa at muligens noget af dette eller hint vil møde os, hvorfor det er godt at huske paa, hvad en norsk bonde sagde til en af naboerne sine, som saa saa mange farer ved at foretage en paatænkt reise over et fjeld en vinterdag: "Da ejse vert aa vassa i dan snjoen so intje e kaamin."

Men denne ulighed benytter djævelen til at saa mistanke imellem brødre og søstre i Herren, indtil man begynder at ane, at det kan ikke være ret med dem, og især om forfælskerne i ombendelsen ikke har været akkurat som vi har erfaret det, og om dette faar gehør, saa er det ikke længe før man udenvidere kan dømme dem fra livet og gjerne ophøie sig selv som en helgen og glemme at anvende paa sig selv hint alvorssord fra Gud: Hvo sig selv ophøier, skal fornedres. Naagner man ikke itide til bevidsthed om djævelens list og forblindelse af synet paa sig selv her og omvender sig fra djævelens snare, saa vil

man finde, at han straks har ført en et færdigt fremad og faat indbildt dem, at de som er fænde kristne og har faat syndsforladelse og hos hvem alt er blevet nyt, ikke har noget mere med synden at gjøre, og glemmer den alvorlige formaning i Guds ord til de kristne om at rense sine sjæle i sandhedens lydhed. Saadanne har glemt aarvaagenheden over loven i lemmerne, som strider mod sindets love, og vil tage det fangen.

Et sadant menneske staar meget nær et gruelt fald; thi det holder paa at glemme, om det ikke allerede har glemt, hvad Bunyan i Pilgrims Wandring saa alvorlig minder om, at det er indbyggerne selv i menneskesjæl, der skal fange, dømme og aflive de fiender, der holder sig skjulte i voldene—lemmerne. De som endog her ikke vil lade sig advare vil stadig gaa fra ondt til værre, indtil man kan leve aabenbart efter kjødet og alligevel paaberaabe sig den frie naade. Ja, her har vi nyevangeliismen i sin kraseste form. Ja, dette er nyevangeliisme—ikke Kristi evangelium—men kjødets evangelium—djevlelsens Iøgn. Kristi evangelium derimod meddeler os naade. Men den saliggjørende naade oplærer os at forjage ugudelighed og de verdslige begjæringer og at leve viselig, retfærdig og guddelig i denne verden.

Vor tid er en meget lefsindig og tankeløs tid, og smitten deraf vil gjerne komme over til den kristne og influere ham til overfladished paa det aandelige omraade. Det begynder gjerne at aabenbare sig paa den naade, at man er langt mere aarvaagen over og har langt mere bekympning for at ord og handling er i orden end tanke og begjæringer; men man har meget let for paa den naade at blive en hyller; thi den som er vaagen, vil straks lægge merke til, at man begynder at leve mere for mennesker end for Gud, og dette er en slimet, glat vei fra Guds naade til livet under loven.

Naar vi kommer ind i en slikt tankerække og den Selligaand faar salve os med piensalve, saa vi faar se farerne fra djævelen, verden, og især fra vort eget fordærvede, hykelske, adamitiske sind, da vil vi forstrækkes

over os selv, da vil vi sige med hin gamle troende biskop: Gud, bevar mig fra alt ondt, men især fra det onde menneske—mig selv!

Biskop Campel i England sagde for en par aar siden: Vil du se den du mest bør rædes for, saa gaa til speilet og du vil se ham. Ja, hvor det er sandt! Maatte vi mer og mer se det klart. Det vilde spare os for mange saar og skrammer og det vilde hjælpe os til at leve mere nær Gud til hans pris. Naar vi overbeier disse ting, som er saa alvorlige for os alle, hvor maa vi ikke da takke Gud, som i sit ord har sagt, at hans Mand skal veilede os i al sandhed og lovet at give os raad ved sit øie.

Kinamissionen.

Ved aarsmødet i Grand Forks fattede synoden følgende beslutning: "I anledning jubelaaret for Kinamissionen opmuntrer synoden sine præster og menigheder, at der paa Palmesøndag 1916 holdes en jubilæumsfest i hver menighed inden samfundet, hvor et specielt offer optages til Kinamissionen."—Om jeg ikke erindrer feil, saa var tanken med dette offer at det skulde gaa til opførelse af bygningen til pigeskolen i Tancheng. Det er bekendt for synodens menigheder, at vi ved samarbejde med det svenske missionsforbund er kontraktmæssig forpligtet til at opføre bygningen for denne skole. De svenske har opfyldt sin part af kontrakten. Nu burde vi bestemt ha vor del færdig, saa vi ikke staar igjen med vor part ved jubilæumsfesten. Enhver menighed har selvfølgelig ret at bestemme selv, hvad deres gabe skal gaa til. Vi har faat en del gaver til pigeskolen, men der mangler meget.

I ærbødighed,

—C. J. Castvold.

En rettelse.

I min skrivelse i "Budd." no. 10 er der en slem feil, som jeg gjerne vilde rette. Der staar: "Kritik tager jeg intet hensyn til." Saadan har jeg aldrig villet, at det skulde

flaa, men saaledes: Kritik tager jeg intet hensyn til uden den er grundet i Guds ord.— Det vilde ellers høres rent formasteligt ud; thi hvem er det vel som tør være saa sikker paa, at han ikke kan have taget fejl om han end ikke har villet. Jeg er derimod taknemlig for kritikken, som jeg da heller ikke behøvede at vente længe paa.

—S. Petterson.

Fra Arbeidsmarken

Bethania og Betlehem menigheder af past. S. S. Bergs kald har begge stemt for forening, samt for co-education ved Red Wing Seminar forudsat at det ikke paafører samfundet mere gjæld. Betlehem menighed stemte for at Jewell Lutheran College fortsætter som før, men Bethania menighed stemte ikke i den sag.

Fra Minneapolis skrives: "Der var rundt om tre hundrede mennesker tilstede ved koncerten, som studenterne fra Red Wing Seminar gav her i byen i Februar. Skolen har aldrig før været ifjænknet saa megen opmærksomhed af storbyens blade, som den blev denne gang. Der kan ikke være tvil om at disse koncertture har været til skolens bedste."

I St. Pauli menighed, Minneapolis, pastor E. Johnsons kald, har der paa slutten af vinteren været holdt en række opbyggelsesmøder. Forskjellige præstebrødre samt de hjemmeværende missionærer har deltaget i møderne, der har været til stor velsignelse. Paa samme tid var pastor L. S. Oppedahl behjælpelig med opbyggelsesmøder i pastor N. D. Petersons virkefreds i byen.

Menigheden i Peterson, Minn., stemte mod forening paa de foreliggende betingelser med 19 mod 4 stemmer. Dette særskilt paa grund af paragraf 3, 4 M (c), B og C samt paragraf 6. Menigheden kan ikke finde, at disse punkter er baseret paa Guds ord. De er uhaugianiske, fastholder formvæsen; samt

at særskilt paragraf 3 er egnet til at fremkalde strid og adskillelse og er helt imod bibelens aand.—L.

Betjendtgjærelse.

Missionsmødet for Alberta freds afholdes, om Gud vil, i Immanuel's menighed i Cantrose fra 2den til 4de April 1916. Mødet begynder Søndag Kl. 10:30 formiddag med prædiken af pastor S. S. Westby. Samtaleemnet, 1 Joh. 1, 5—10, indledes af pastor Westphal. Man ønsker et godt besøgt møde og Guds velsignelse.

—M. S. Westphal, form.

—S. S. Westby, sek.

Red Wing freds holder, om Gud vil, sit vaarmøde i Bethesda menighed, Duluth Minn., pastor Aultads kald, den 11te til 13de April '16. Mødet begynder Kl. 10 Tirsdag formiddag den 11te med prædiken af pastor E. C. Solter. Samtaleemnet, Esajas 55, indledes af pastor S. Hanson. Tilreisende bør melde sig paa forhaand til pastor L. S. Aultad, 513 6th ave., East Duluth, og fortælle med hvilken hane og med hvilket tog de kommer, ellers vil det ikke være muligt at møde dem ved stationerne.

—Edw. Johnson, form.

—J. S. Dahl, sek.

Paa grund af krigen.

"Budbæreren"s læsere har naturligvis lagt mærke til, at bladet nu trykkes paa forskjelligt papir. Årsagen derfor er verdenskrigen. Indtil der er forandring, saa maa man tage hvad man kan faa og være taknemmelig derfor. Blegestofte og andre nødvendigheder for at fabrikere papir kommer fra Tyskland. Importation standstødt længe siden, og det fortæller, at papirmøllerne har i mange tilfælde fulgt sine beholdninger af kemiske gjenstande til krudtfabrikantene. Det er fare for, at det papir, som vi maa nøje os med i den nære fremtid, dersom krigen fortsætter, vil bli af meget daarligere udseende, end det, som nu benyttes. Det blir ublegt og

gult i fulør. Priser paa alle slags trykkmateriale er steget urimeligt under omstændighederne.

Adresse.

Rev. A. M. Rusten,
1318 Summit ave., Racine, Wis.

Adresseforandring.

Rev. A. N. Skogerboe,
Chief River Falls, Minn.

Rettelse:—I Bvitteringerne i no. 10, side 236, 2den spalte er summen udeladt efter Rongsvinger Young Ladies' Aid. Den skal være \$8.00.

Bedes erindret.

Naar bore menigheder indsender penge til synodens kasser vil man erindre følgende:

Penge til professorløn, synodekassen, heri indbefattet skolekassen, fondskassen og Jewell Luth. College sendes til mr. D. A. Uvin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til indremissionen, kinamissionen, fanthalmmissionen, madagaskarmissionen og jødemissionen sendes til Rev. A. D. Oppegaard, Madison, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. S. L. Jacobson, Beresford, S. D.

Penge til Bethesda Gamlehjem sendes til Rev. J. A. Duello, 605 Court Str., Sioux City, Iowa.

Penge til Church Extension sendes til Rev. C. J. Eastvold, Dawson, Minn.

"Budbæreren",

udgives af Gauges nordst. evangelist. luthersk synode i Amerika og udkommer hver Lørdag med et tospaltet 24 sidigt nummer og koster for aaret i de forenede stater\$1.00

Udenom 1.25

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Red Wing, Minn. Alt, vedrørende bladets indhold sendes til ham.

Alle bestillinger paa bladet, pengeindsendelser, opsigelser, adresseforandringer, abonnementsenter osv. sendes til Gauges Synod Book Dept., Red Wing, Minn.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second-class matter.

I n d h o l d. 1. Tredje Søndag i Faste; 2. Andens vidnesbyrd; 3. Ungdomsforbundet; 4. Missionsbuen; 5. Forholder det sig virkelig faaledes? 6. Joseph D. Gebby; 7. Rogle tanter paa veien mod evigheden; 8. Arbeidsmarken; 9. Befjendtgjærelser.

Carl Raugland
President.

PIANOER, ORGLER FONOGRAFER OG RECORDS

Stort Lager.

Skriv idag efter katalog og nævn, hvad som ønskes, piano, kirkeorgel, husorgel eller fonograf, og De skal finde, at De her kan faa kjøbt et udmærket Instrument til dagens aller laveste priser. Nævn dette blad.

THE NORTHWESTERN MUSIC HOUSE,
520 Second Ave. South,
MINNEAPOLIS, MINNESOTA.

The Records sunget af Prof. Carsten Bøll

Du gamle Mor.....	75c	Mandt alle Børne	75c
Da tjære Batten.....	75c	Mens Nordhavet	75c
Sønner af Norge	75c	Naar Bjordene blaaner.....	75c
Ja vi elsker	75c	Mor	75c
Den norske Hæder	75c	Eg glætte Lulla	75c
Norges Hæder	75c	Eg Hæder laa	75c
Willom Vaffar	75c	Kjærlingen med Staven.....	75c
Gamle Norge	75c	Paa! paa Gangle	75c
Miri! Mi Miri!	75c		
Eg her deg ut	75c		

18 andre Sange for kun \$0.75, porto frit, for Columbia og Victor Maskiner.

Northwestern Music House,

Carl Raugland, Pres.

520 Second Avenue So., Minneapolis, Minn.

Lenten Outlines and Sermons.

By Rev. R. E. Golladay.

This is the most extensive and exhaustive homiletical work on the passion history in the English language.

It contains eight series of outlines—biographical, historical, doctrinal, practical—all of which are elaborate in their treatment of texts and a number of which have for each outline many pages of the best literature on that particular topic quoted verbatim, making these outlines exceedingly suggestive and giving them the desired versatility both in style and thought.

In addition to these eight series of outlines there are four full series of complete sermons by four successful and popular preachers.

If you are planning a series of Lenten sermons or addresses, this work will prove exceedingly helpful to you.

Send in your order now.

The book is durably bound in cloth with gilt markings.

Price, \$2.00 net.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Sermons on the Eisenach Gospel Pericopes.

By Rev. J. Sheatsley.

(Editor of Lutheran Standard).

The Eisenach Gospel Selections have long been recognized as one of the finest pericope systems in existence. They will appeal to preachers, looking for a new series of texts that follow the church year, and their unusual merit will at once commend itself to them.

Rev. Sheatsley's volume of sermons on these excellent texts will be welcomed by all who have decided to use the Eisenach Gospel pericopes. The author of these sermons is known throughout the Lutheran Church of America as an able thinker, versatile writer and forceful preacher. His sermons are thoroughly textual, soundly Lutheran, highly practical and always quickening. In expounding a text and drawing from it the applications to everyday life, he shows the master hand in biblical interpretation and homiletical skill. His style is never vague, but always clear and to the point, vigorous and refreshing.

Durably bound in half leather.

\$2.50 net.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

BE TRUE

A CONFIRMATION BOOKLET.

By Rev. G. T. Cooperrider.

In three chapters, averaging over thirty pages each, the author admonishes the newly confirmed to be true: I. To Their Parents; II. To Their Church; and III. To Their Lord.

It is a strong and fervent appeal that this little book makes, and it can therefore be recommended as one of the best publications of its kind.

Bound in neat cloth board and attractive marking.

Price, 15 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

To My Sunday School Teachers.

By Rev. J. Sheatsley.

A series of 17 face-to-face talks in popular form on teaching in the Sunday school.

These papers are not the work of a theorist who knows but little about actual Sunday school work, but of a thoughtful pastor, who wrote out of his weekly experience in the Sunday school room. They do not deal with technicalities of the teaching profession, nor bristle with abstruse terms. In plain words and direct fashion the author goes to the heart of the subject of Sunday school teaching.

The last chapter, "Well-taught Rather Than Much Taught," is alone worth the price of the book.

No better book published for a teacher-training course.

Bound in Cloth, 35 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Through Luther to Liberty.

By Wm. Schmidt and L. H. Schuh.

This is more than a mere novel—it is a work combining the attractiveness of a stirring work of fiction with the edifying power of a mighty sermon and the instructive value of a historic treatise.

Price, \$1.00.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Sermons on the Catechism.

In Four Volumes.

By REV. R. E. GOLLADAY.

Vol. I. Now Ready.

These sermons are thoroughly Biblical, soundly Lutheran, unique in treatment and modern in application. They are fine examples of both the synthetic and analytic methods of sermonizing. The thought is profound, the treatment exhaustive and the style classically clear.

Vol. I. contains twenty-eight sermons on the First Chief Part of Luther's Small Catechism. Vol. II. will be published in 1916, and Vols. III. and IV. the following year.

Price of Vol. I., \$1.50 postpaid.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

The Sunday School Worker's Testament

For 1916-1917.

Some of the Special Features:

The Notes and Comments are printed on the same page as the verses they explain and were edited and prepared by a joint Editorial Board of the foremost Biblical scholars in every denomination.

The Introductions are placed at the beginning of each book, telling who the writer was, why he wrote the book, where he wrote it and giving a summary of what the book contains.

The Testament is the American Standard Version, recognized as the best revision in any language because it brings the plain reader more closely into contact with the exact thought of the sacred writers than any other version now current in Christendom.

The Words of Christ are printed in bold face type and all the words difficult to pronounce are divided and marked for easy pronunciation.

The volume is pocket size and bound in maroon silk finished cloth with gold title on side and back.

Price, 75 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Bøgteren

i nyt oplag er netop udkommen paa Hauges Synodes forlag. Indbunden i morocco og guldsnit. Pris 80c. Tæes hos
Hauges Synod Book Dept.,

Devotional Readings From Luther's Works.

For Every Day in the Year.

BY REV. JOHN SANDER.

Cloth, \$1.00 Fancy Binding, \$2.00.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Skoleböger.

Løkensgaards Læsebog for Børn, 1ste trin.	\$.15
Løkensgaards Læsebog for Børn, 2det trin.	.25
Kirkebergs Læsebog for Børn, 3die trin.	.75
Katekisme: Hauges Synodes Udgave.	.10
Katekisme: H. U. Sverdrups Udgave.	.15
Katekisme: Engelsk	.10
Forklaring: Hauges Synodes Udgave.	.15
Forklaring: Sverdrups Forkortede	.15
Forklaring: Sverdrups Fuldstændige	.20
Forklaring: Sverdrups, Engelsk	.20
Forklaring: Laache	.15
Forklaring: Laache, Engelsk	.20
Forklaring: Sverdrups Norsk-Engelsk	.30
Forklaring: Engelsk, oversat ved Belfour	.25
Bibelhistorie: Norsk	.25
Bibelhistorie: Norsk, med billeder.	.45
Bibelhistorie: Engelsk	.25
Bibelhistorie: Engelsk, med billeder.	.40

Bibelen.

Storstilet, gamle testamente i ny oversættelse.

Nr. 1.—Indbundet i presset skindbind.	\$1.35
Nr. 2.—I presset skindbind med guldsnit og futral	2.50
Nr. 3.—I presset skindbind med guldsnit og forgyldet kors og kalk paa siderne og futral	3.00
Nr. 4.—Indbunden i Morokko, guldsnit og futral, og med rigelig forgyldning paa siderne	4.00

Bibelen i ny oversættelse.

Nr. 108.—Chagrin med runde hjørner og ombøjede kanter, snittet rødt under guld	4.00
Nr. 11.—Bibel paa India papir i Chagrin, ombøjede kanter, snittet rødt under guld	3.75
Nr. 12.—Bibel paa India papir i egte Chagrin, heftet med silke, ombøjede kanter, snittet rødt under guld	6.00

Lommebibler i gammel eller ny oversættelse.

Nr. 40.—Indbunden i shirtingsbind	.50
Nr. 43.—I uegte Chagrin, mygt bind og guldsnit	1.00
Nr. 45.—I Chagrin med ombøjede kanter og guldsnit	1.80
Nr. 51.—Trykt paa India papir, mygt Chagrin bind med ombøjede kanter og snittet rødt under guld.	2.50
Nr. 53.—India papir, egte Chagrin, ombøjede kanter, snittet rødt under guld, heftet med silke	3.80

HAUGES SYNOD BOOK DEPT.
RED WING, MINNESOTA,

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2: 2.

No. 14.

Lørdag den 1ste April 1916.

48de Aarg.

Tredje Søndag i Faste

Nab. 2: 1—7.

(Af L. N. Jacobs.)

(Slutning.)

Jesus siger til denne menigheds engel, at han har fuld kjendskab til ham og hans arbejde og udholdenhed, at han har udstået stor iver i sin virksomhed. Ja, han har endog prøvet dem, der gav sig ud for at være apostler, og aabenbaret deres bedrag. Det ser ud som Jesus vil fremhæve sterkt alle gode sider hos denne. Som vi forstaa, saa har denne mand været høit begavet og en meget dygtig mand. Han var visseelig set op til som en meget dygtig og brav leder; ved at tale om ham med hans bekjendte vilde du saa høre meget godt og ædelt om ham, hvorledes han ikke sparede sig selv i arbeidet eller trættedes i udbøvelsen af sin pligt. Den banale opgave at holde den rette gyldne midtvei synes han ogsaa at have klaret udmerket. Vi mennesker er saa tilbøjelige til at slingre forlangt til den ene side eller saa i modsat fald til den anden. Denne menigheds engel stod ligeoverfor to store modsætninger, som vi altid vil finde mere eller mindre af, nemlig den lovlige eller jødiske retning, der holdt fast ved loven og som puf-

fede paa, at de kristne maatte holde loven og de gamles anordninger. Vi finder, at disse holdt paa at ville berøbe de første kristne deres frihed i Kristus. De gav sig ud for at være apostler; men menighedens engel havde indsiget nok til at prøve dem og aabenbare deres bildfarelser. Men saa har vi den modsatte hyderlighed den overdrevene evangeliske frihed. Man siger, man er fri fra loven, man har intet med den, og derfor kan man leve frit i synd og laster. Eller man kan synde og saa gaa til Jesus og saa naade og syndernes forladelse for saa igjen at synde paanyt. Denne retning finder vi repræsenteret i Nikolaiterne. Disse levede under paaskud af friheden i Kristus, et liv i synd og lidderligheder. De loffede ogsaa andre med sig i dette for kjød og blod behagelige. De vilde ikke finde sig i nogen indskrænkning eller baand. De behøvede ikke at korsfæste kjødet, men paastod, at jo mere de belstede sig i synd, jo friere løstede deres sjæl og aand sig over alt jordiske, sanseligt og synligt, ja, at den eneste rette maade at kue kjødet og de

hyndige begjærligheder var at udtømme dets kræfter og saaledes stanse de hyndige begjærligheder. De lærte ogsaa, at de kristne ikke behøvede at lyde øvrigheden; thi de var jo frie. De søgte først at faa indpas i Efesus, men mødte her en kraftig modstand og maatte derfor forfølge sig herfra. Senere finder vi, at de drev sit væsen i Pergamus. Denne aandretning er dog ikke bunden til denne sejt. Vi finder den i kristenheden til alle tider; til sine tider er den mere tilsløret, men saa igjen kommer den frem i sin kraftigste skikkelse. Saaledes finder vi at baade Peter (2 Pet. 2:18) og Juda (v. 4) advarer imod denne retning, og vi finder at den ogsaa i vor tid har sine talsmænd og at der er dem, der hylder og praktiserer den. Dog kan man i det offentlige tale imod den, fordi den ikke er populær i ens omgangskreds, eller fordi man skammer sig ved at hylde en saadan retning.

Dog trods alt godt ved menighedens engel i Efesus, har han ogsaa noget som maa revses, og det ikke en ubetydelig ting. Han har forud fremhævet de gode sider for derved at give tilkjende, at han først og fremst ønsker at se disse og at han lægger merke til dem; men da de daarlige sider kommer frem, som de gjør her, saa er han ogsaa nødtvungen at omtale og revse dem.

"Men jeg har imod dig, at du har forladt din første kjærlighed. Jesus vil ikke bare have os til tjenere. Han vil vi skal være hans venner. Dette siger han til sine disciple just som han staar i begreb med at forlade dem. "Jeg kalder eder ikke længere tjenere; thi tjeneren ved ikke, hvad hans herre gjør, men eder har jeg kaldt venner." Det er ikke pligten der skal drive os til at arbejde for vor Frelser, men kjærligheden. Denne mand var gradvis kommet dertil, at det var fordi han indehavde stillingen som menighedens tilsynsmand, at han maatte udføre disse sine pligter. Han gjorde sine gjerninger for Jesus, men ikke i ham. Det var ikke mere lyften, men pligten, der drev ham, og saa travelt havde han det, at han ikke fik tid til at pleie den fortrolige omgang med Gud. Af Ap. Gj.

20:17 flg. kan vi faa et glimt af, hvorledes tilstanden var i førstningen, da den første kjærlighed var den alt beherskende. Der fortælles, hvorledes de mødte, paa Paulus opfordring, i Milet og om den bønnestund og underlige affædsstund, de havde der paa strandbredden. Gvillen aand og kjærligheds fylde aand er ikke ud fra denne lille tildragelse. Men nu er dette kjærlighedsliv tilbagetrængt af travlhed og forretning. I det ydre er der vel nu mere glimmer og arbeidet synes at gaa raft frem, men det indre er borte, det er skal uden kerne. Jesus er nu ikke saa uundværlig som før. Før fandt han det nødvendigt til enhver tid at omgaaes med Gud i bøn, men nu synes han at kunne greie sig uden ham. Før fandt han sin lyft i at sidde, som Maria, ved Jesu fødder, nu ligner han mere Martha, der har det travelt med megen opvartning; thi nu har hans gjerninger større betydning end Jesus og hans udførte forsoning. Men hvorledes var det gaat til og hvorledes gaar det til, at en kristen taber denne første kjærlighed, da den er af en saadan betydning. Af Guds ord ser vi, at kjærligheden er den første (Gal. 5:22) og største (1 Kor. 13:13) af de kristelige dyder. Ja, den er livsnerven i vort kristelige liv. Paulus siger om den, at dersom han var begabet med den største veltalenhed, saa var han bare en lydende malm og en klingende bjælde, dersom det ikke var kjærligheden, der drev ham til at tale til sine medmennesker. Og om han gav sin hele formue for at føde og hjælpe nødlidende, eller om han ofrede sit liv for sine medmennesker, saa var alt forgæves, dersom hjertet var bevæget dertil af andre hensyn og at det ikke var kjærligheden, der var den drivende kraft.

Den mest almindelige maade hos dem, der taber den første kjærlighed, er vel et gradvis tab af den; som vel ogsaa var tilfældet med menighedens engel i Efesus. Man fløves, blir ligegyldig og uregelmæssig i sin bønneomgang med Gud, har det travelt enten med rent verdslige gjøremaal eller med de forskjelligte kristelige gjøremaal, tillader verden uformerket mere og mere at indtage den

plads, som Jesus skulde have i hjertet. Ofte kan vel samvittigheden blive urolig. Gud kommer og minder en om, at man er falden. Man forstaar man er ikke som man var, da man først fandt fred i Jesus. Man hører ligesom Jesus, som forud ved Genesarets sø, spørge: "Elsker du mig?" Betænk hvorfra du er falden. Begynd igen som du gjorde forud. Vær og kjend din afvegenhed og søg tilbage igen.

Så, hvor herligt er det ikke, at en, der er kommet bort eller har mistet den første kærlighed, faar her i vort brev opfordring at komme tilbage igen, at han igen kan blive bejlet af denne kærlighed og saaledes igen blive som i førstningen af sit kristenliv.

Men hvorledes kan en komme i besiddelse af den første kærlighed igen? Det er ikke nok at vide, at vi kan faa den, men vi maa ogsaa faa vide, hvorledes vi kan faa den. I Luk. 7:47 siger Jesus om den kvinde, der var kommet ind i farisæeren Simons hus, at hun elskede meget, fordi hendes mange synde var hende forladte. Vi maa altsaa først lære at kjende os selv og vor egen udygtighed og syndighed. Så bedre vi lærer os selv og vor Frelser at kjende, jo stærkere vil ogsaa vor Kærlighed til Jesus blive. Derfor maa vi som Maria sidde ved Jesu fødder for at lære af ham,—lære at kjende den store Kærlighed, med hvilken han elskede os, lære at kjende hans omsorg for os og hvad han maatte lide for at frelse os. Da vil vi ikke kunne undlade at elske ham. Nei, det vil blive vort hjertes dybeste trang, og jo længere vi lever i forening med ham, desto dybere og stærkere vil vor Kærlighed til ham blive. Men nu er der mange kristne, der sukker over sig selv, naar de ser tilbage paa den tid, da de fandt fred med Gud, da de som syndere fik tro sig frelst af naade for Jesu skyld,—da var de fyldte med den første Kærlighed, da var de glade i sin Frelser, saa intet skulde have kunnet stille dem ifra ham; men nu, ja nu er Kærligheden, synes de, kold. Der er ingen glæde i Gud, osv. Og dog er der intet man heller vil end elske Gud, leve for ham og

have sin glæde i ham, have ham med sig i alt man foretager sig.

Hvad er aarsagen til dette? Er man begyndt at tabe den første Kærlighed, eller er her en misforstaaelse? Det sidste er vist mange gange tilfælde. Man sammenblander det første følelsesrus med den første Kærlighed. Man tænker, man skal have gæstebud hver dag, leve paa følelser eller aandelig mælt; men Gud har andre maader at ordne og styre det paa. Kan vil vi skal vokse i naaden. Derfor maa der ogsaa haardere søde til. Den forlorne søn fik ikke være i gæstebud hver dag efter sin hjemkomst. Nei, han maatte tage paa sig hverdagsklæderne og maatte ud i arbeidet. Egtefolk fejrer ikke bryllup hele sit liv, men de kan ofte tænke sig tilbage til den lykkelige dag, da de feirede sit bryllup. Og for at tage et billede til ifra egteskabet. Naar egteskabet ser tilbage paa forlovelsestiden, bryllupsdagene og den første tid af sit egteskab, da er der viselig mange, der synes, at Kærligheden da var stærkere. Og dog dersom egteskabet er som det skal være, saa vil egtefolk mere og mere indforlives med hverandre, jo længere de lever sammen. Dette kommer flarest frem i saadanne tilfælde, hvor den ene egteskælle dør. Dersom man har levet sammen kun en kort tid, saa glemmer man sin afsøde egtemage snarere. Saa man derimod levet et langt lykkeligt liv sammen, saa kan man ikke komme over savnet. Man blir ikke mere sig selv, har ikke mere noget at leve for. Saaledes er det ogsaa med Kærligheden til Jesus. I førstningen af sit samliv med ham synes Kærligheden at bære mere udad og ligge mere i følelserne, men jo længere man lever med ham, des dybere og befæstet blir den. Dette stadfæster Luther, naar han siger: "Efter som troen vokser, aftager følelserne." At misforstaa dette kan derfor være aarsag til at føre en kristen ind i kamp og mørke; thi man mener, at man har mistet den første Kærlighed, naar man ikke længer har den følelse, som man engang havde. Dog gjelder ogsaa her, at vi ikke bedrager os selv og tænker, at det er som det skal være med mig, naar man føler fløv-

hed og ligeghed; thi som vi ser af bortbrev, saa er der ogsaa fare for at miste den første Kjærlighed. Vær derfor paa vagt og baag!

Ungdomsforbundet

Søndag 2den April.

Math. 27: 11—26.

Pontius Pilatus sidste udflugt.

"Svad skal jeg da gjøre med Jesus, som kaldes Messias?" Det var et spørgsmål som besværet den romerske Landshøvding. Det er ikke saa greit med dette spørgsmål. Det nyter ikke at komme forbi det. Enhver maa gjøre noget med Jesus. Gud har sat ham sli i folks vei, at det er ikke raad at komme frem uden at gjøre noget med ham.

Anklagen mod Jesus overfor Pilatus var den, at han besværedes for at prædike oprør mod kejseren. Dermed mente de, at de lettest kunde saa gehør hos kejserens gesant. Der stod den reneeste, helligste, ædlest Jesus og hørte paa de ældstes og folkets besværdninger. Han svarede ikke. Taushed her er et kraftigere sprog end taledne ord. Pilatus har en fornemmelse af Jesu storhed og ædle sind. Han forstaaer Jesus er uskyldig. Hans samvittighed tilskynder ham til at dømme en retfærdig dom, og heri fik han støtte af sin hustru, Claudia Procula. Hun maa ha været en profet. Det var ikke greit at være dommer i Jesus-sagen. Han maa gjøre noget med Jesus, enten frikjende ham eller holde ham skyldig. Folkeopinionen var stærk imod Jesus. Det var isandhed en antikristelig forslemning, som drev sit spil noksaa langt, Pilatus havde at regne med. Mangen en har solgt ud sin overbevisning for folkemeningen. Pilatus laa under for den usle menneskeskyg. Skulde han nu frikjende Jesus, saa vilde folket anklage ham hos kejseren. Der var der ogsaa noget at regne med. Den stakkels mand kunde jo miste sit leve-

bred. Hvorledes skulde dog den arme dommer komme forbi alle fjæer?

Der syntes at være en udflugt. Der var en gammel skik, som har faaet stor hævd. En fange, en forbrøder, pleies at gives fri ved Paasken. Barrabas sad i fængslet besværdet for oprør. Han var en røver og en morder. Pilatus tænkte: Jeg gir dem valget mellem de to. Men denne gang forregnet han sig. Folket valgte Barrabas. "Svad skal jeg da gjøre med Jesus?" Spørgsmaalet var altjaa ikke løst. Det er kun en maade at løse det spørgsmål paa. Det er at slutte sig til Jesus med hele sit hjerte, sjæl og sind, komme hvad som kommer vil. Svad har du, læser, gjort med Jesus? Har du prøvet at skubbe ham tilside? Eller har du overgitt dig? "Have you surrendered all?" —Wick.

Søndag 9de April.

Luk. 23: 34, 43; Joh. 19: 25—27; Mark. 15:34; Joh. 19:28—30; Luk. 23:44—46.

De sidste mindeværdige ord.

Det er korsets ord i sandhed. Ord talte af Jersleren fra korsets træ, det er de uforglemmelige ord. Aldrig har dyrere interesser staaet paa spil end den gang Jesus kæmpet den sidste store kamp. Her prøves, her planes, her handles, her tales, og alt gaar ud paa: hvem skal eie menneskene.

Svad hører vi fra korsets træ?

Der er syv mindeværdige ord, der bærer evangeliet ud til os. De er de syv sætninger i slegtens frihedsbrev.

1. **Forbøn** for Jesu mordere. Det er evangeliet om forladelse for al synd. Hvor maatte disse ord: "Fader, forlad dem" brænde sig ind i deres sjæle som lydelig hørte dem. Hvilken usigelig Kjærlighed. Barmhjertighed er indblandet i Jesu fienders synd, derfor ber Jesus at Gud ikke maa behandle dem efter fortjeneste.

2. Det andet ord er evangeliet om **moderomsorg** og **moderkjærlighed**. Jesus elsket sin mor. Han havde omsorg for hende.

Jesús er stor nok til midt i kampen at tænke paa de forsvarsløse. Han gir sine til hverandre. Den bedste, den ømmeste, den som sæt dybest ind i kærligheden, den vil Jesús ha til at ta vare paa sin kjære mor.

3. Det tredje ord er evangeliet om den **naabne vei for den angrende synder**. Jesús var kommen for at tjene, og tjene gjorde han til det allerfjerdte. Ingen synder er saa belastet af synd, at han ikke kan faa naade, bare han finder rum for bod og bekjender sine synder. Herren begynder alt nu at briste sjæle ud af satans vold i kraft af korsets handling.

4. Der har vi forsoneren og stedsfortræderen, der raaber ud evangeliet om den **store løsepenge**. "Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig." Nu lægges den evige livsgrund til retfærdighed, saa der i Guds hjerte blir fred og han blir fredelig fundet.

5. "Jeg tørster." Jesús rejser sit matte hoved og udtaler sin sjæls længsel efter at favne de sjæle han saa dyrt har kjøbt. Har du, ven, nogen gang kjendt angsten i samvittigheden over synden? Da ved du, hvad det er at tørste efter fred. Herren tørster efter at vinde sjæle.

6. "Det er fuldbragt!" Der har vi **ordet om det fuldbragte frelserverk**. Nu er vor frelse udkjæmpet. Loven har faat sit, synden har faat sit.

7. Saa har vi evangeliet om den **stille faderfortrøstning**. Han holdt dog ud. Baandet mellem ham selv og Gud brast dog ikke trods al sjælebal, mørke, lidelse og pine. Jesús hører sit hoved og gaar ind i den evige helligdom og finder en evig forløsning. Svulken underlig stund paa jord. Stille, al skabning, og lytter. I himmelen jubler de engle, naturen baander sig som i fødselsmerke, medens hjertene synger sine tunge dybe hastoner. Djævlene hylte sit rædsefulde helvedesfrig, idet de jages som fanger hen i det evige forvaringsjængiel. Korset er vor seier. Fryd dig, hver bange sjæl. Vei til Guds hjerte er dig gaaben. Kom trygt, kom straks, der er naade over naade.

—Wick.

Til vor ungdom i nordre Minnesota kreds.

Nu kommer vaaren og sommeren med solvarme og liv. Salomon siger: Thi se, vinteren er forgangen, regnen er forbi og borte, blomsterne kommer til syne i landet, sangens tid er kommen, og turtelduens røst har ladet sig høre i bort land. Ved vintertid ligger ligesom alt i dvale, men naar sommeren kommer, saa vaagner alt til liv. Træfuglenes sang i luften kan nu snart bli hørt. Fuglesang og kvinden burde vel være tegn paa sommer, og vi glæder os bare ved tanken derpaa. Thi frydefuldt er det at se den grønne kappe som blir lagt over mark og eng, ja endog de stolte træer som svinger sin krone i den friske bris klædt i grønt. Naar saaledes de øvrige skabninger i naturen priser og forherliger sin Gud og skaber, hvorfor skulde saa ikke vi menesker, som er kionen paa Herrens skaberverk, ophøre og ære Gud og vor Frelser paa den maade, som er ham behagelig.

I dette stykke vil ungdommen i nordre Minnesota kreds af Gauges Synode ikke staa tilbage paa nogen maade. Ungdomstiden ligner jo vaartiden i naturen, og det er jo sangens tid ogsaa. Man kan jo prise Gud i sang for sig selv, men det er dog ikke som naar man kommer isammen i flok og løfter røsterne i flerstemt kor. Na hvor det ligner den frelst menighed syngende for Gud og Lammet i himlen. De unges gaver maa fremelskes. Det er jo ungdommen som skal træde ind i arbeidet i kirken, naar de gamle falder bort. Disse ungdomsstevner som har været holdt i kredsen har virket til stor opmuntring, og det er at haabe, at Gud skal saa velsigne stevnerne endnu mere, hvis bare alle vil være med. Der er allerede blevet spurgt, om der skulde bli noget stevne iaar, og hvis saa, hvor skulde dette afholdes. So da, det skal blive ungdomstevne ogsaa iaar og over det er vi glade. Na hvor skal det afholdes? So, Ten Mile Lake og Swan Lake menigheder af pastor F. J. Meloms kald indbyder kredsens ungdomstevne at afholdes i Zions kirke i Dalton, Minn., engang i Juni.

Dette var et godt budskab. Nu skrives disse linjer saapas itide, at ungdommen kan lægge sine planer sig, at de kan komme og være med. Nu maa dere unge venner komme. Vi haaber at en stor delegation vil komme fra alle kanter. Lad os da ikke glemme at bede Gud om strømme af naade over mødet. Programmet og tiden skal bekjendtgøres senere. Vi siger præst og menighederne som har indbudt til dette stævne, et hjerteligt tak for indbydelsen. —D. M. Hanson.

Missionsduen

Kristus er min rigdom—mit alt.

Mel.: Jeg er fremmed, jeg er en pilgrim.

Kristus for mig nu alt er blevet—
Alt i livet—alt i livet og i død!
Han til min frelse har sig hengivet—
For min gjenløsning han ofret livet.
Kristus for mig nu alt er blevet. osv.

Kristus har med sin død forenet—
Gjenforenet mig som barn med himlens Gud!
Mit synderegister er sønderrevet,
I livets bog er jeg nu indskrevet.
Kristus har med sin død forenet, osv.

Kristus trofast og ømt mig elsker,
Og han vil mig—og han vil mig altid vel!
Hans navn er Jesus—det kraft mig skjænker,
O, hvad betydning!—fra synd det frelser.
Kristus trofast og ømt mig elsker, osv.

Kristus her mig som barn vel lede—
Daglig lede—daglig lede med sin haand!
Han selv af naade mig vil berede—
Bed Anden danne for himlens glæde.
Kristus her mig som barn vil lede, osv.

Kristus giver mig sejr i striden—
Selv han fører—selv han fører her min strid!
Min egen styrke er altfor liden,
I kraft han leder mig hele tiden.
Kristus giver mig sejr i striden, osv.

Kristus nu er mit alt paa jorden—
Alt for evig—glæde, rigdom og min skat!
Han er mit bedste—mit allerstørste—
Mit lys i livet, i dødens mørke!
Kristus nu er mit alt paa jorden, osv.

—S. J. Nalbue.

♦♦♦♦

Rettelse:—Stykket om "Kronen" var frebet for Missionsduens spalte, men ved en fejltagelse kom det ikke ind der.

En pen gave.

For nogle dage siden modtog jeg gennem pastor D. F. Johnson, Dell Rapids, S. D., en vakker gave til Gauges Synode fra en af mine kjære fordums menighedsfolk, nemlig Mrs. E. Eftenjen, Sherman, S. D. Gaben bestod af en bankanvisning der lød paa ikke mindre end \$1,000. Af denne sum gaar \$500 til synodekassen, \$300 til indremissionskassen, \$100 til finansmissionskassen og \$100 til church extension fondet. Denne gave gives i henhold til et legat, som jeg skrev for hende, mens jeg var præst der i kaldet. Jeg opmuntrede hende den gang til at give i allefald de \$500 til synodekassen kontant, men hun syntes ikke hun godt kunde gjøre det da. Nu har hun altsaa fattet den prisværdige beslutning at give sit samfund det hele beløb som det oprettede legat lød paa, mens hun endnu selv var i live og kunde være med at glæde sig over det gode som hendes gave vil være med at fremme. Mrs. Eftenjens gode eksempel er værdt at efterfølge. Vi har ikke saa faa bemidlede samfundsmedlemmer, som nu er alderstegne og venter paa at saa komme hjem til sabbatshvilen hos Gud. Der er vel dem iblandt disse som ved legat eller testamente har besluttet at give en større sum penge til sit samfunds gjøremaal, men tænkt hvor megen større velsignelse de selv vilde faa, om de gav af sine midler større gaver til sit samfunds gjøremaal, mens de endnu selv er iblandt os. Her trænges penge til saa mange ting og penge er der ikke saa lidet af heller, naar kun hjerterne aabnes og interessen vækkes og folk faar syn

for jagen. Vi skylder som samfund Mrs. Eftenjen en hjertelig tak for gaven og for det eksempel hun har sat, og jeg haaber at flere vil følge hendes eksempel.

Samtidig kan jeg ogsaa oplyse at jeg skrev et testamente for C. A. Berg, som nylig døde i Sherman, S. D., hvori han testamenterede en sum af \$1,000 til synodens gjøremaal. Dette testamente er nu i skifteretten og pengene vil være at faa om en kort tid. I forbindelse med denne oplysning kan jeg ikke undlade at nævne hvad hans søn sagde, da jeg skrev testamentet. Vor afdøde ven havde tænkt at give en mindre sum end den nævnte, men da sønnen hørte dette, sagde han til ham: "Gud har rigelig velsignet dig med timelig gods, saa du burde give mere end det." Dermed blev det ogsaa. Det er ikke altid saa let for en far eller mor at give bort noget af sin eiendom til kirkelige og velgjørende piemed, da børnene ofte bliver misfornøiede og knurrer. Hvor meget lettere naar man bliver tilskyndet dertil af sine egne børn!

Tillad mig at nævne endnu en ting. Vi taler ofte om hvor vakkert det er paa "hau-gen," hvor vor skole staar. Det er sandt; det er vakkert, men intet har været gjort for at udnytte vor vakre beliggenhed og gjøre stedet endnu skjønnere. Nu har skolens graduentsforening sat sig fore at forfjønne skolegrunden og har allerede en liden sum paa haand til dette formaal. Men der trænges mere. Vi venter at kunne tilveiebringe de nødvendige penge med tiden, men jo mere hjælp vi faar, desto mere arbejde kan vi ogsaa udføre. Er der nogen af vore fordums studenter, eller andre yngre og ældre, som har en gave at give os til understøttelse af dette foretagende, saa kjære send eders gave saa snart som mulig. Den skal blive vel anvendt. Foreningens kasserer er pastor L. C. Jacobson, Redfield, S. Dak.

Herved en hjertelig hilsen til "Budbæreren" læsere.

Eders forbundne,

—G. M. Bruce.

Dinamissionen

V.

Evangeliet er en Guds kraft til salighed for hver den som tror. Lad os nu holde fast paa det. Først fordi det staar i bibelen. Gud har sagt det. Og for det andet, fordi de troende til alle tider har erfaret, at det er sandt.

Har du faat erfare noget af denne kraft i dit hjerte? Du ved, at den har udrettet store ting gennem Guds børn, og det var jo det Jesus lovede—store ting end disse! Men har det faat tag i dig? Har du faat noget af denne himmelgave, denne arv, saa brænder nidkærheden i dig for Herrens sag i verden. Da vil du saa sat i de udenomsstaaende, som er paa vildsomme veie, og saa dem med til kirkesamfundet, hvor de kan bli hjulpet og trøstet.

Venner, her er altid noget at gjøre for dem, som elsker Gud, baade for ung og gammel.

Men det ser ud for at denne tanke holder paa at krybe ind paa os i kirken, at naar man hører til menigheden, gaar i kirke og ellers tar rimelig del i alle fornødne udgifter, saa er det alt Vorherre fordrer af os, saa kan man overlade alt arbejde til den Helligaand og presten.

Skulde ikke hver eneste kristen være missionær—en levende frugt bærende gren paa det sande vintre? Har du ikke faat naadegave? Gøvisst har du det, men har du kjærlighed? Anledninger gives der overalt i verden, kjærligheden er opfindsom. Har du den? Ser er sommerjøl og jædejord nok!

Genimod trit aar siden levede der en ungdom paa Dextersletten. Der hørte han til Hauges menighed, som dengang ikke var stor—en femten familier eller saa. Der blev han vakt. Det var ikke nogen stor vækkelse. Han var den eneste den gang. Da fik han et nyt hjerte, en ny aand, med nye bestemmelser, nyt livssyn og nyt maal. Gud blev da saa uendelig god og stor for ham, og de tro-

ende stod som en beskyttende mur omkring ham—med forbønner, raad og hjælp. Da fandt han ud, hvad de troende kunde gjøre—for søgende, for vakte, for nyomvendte kristne.

Kamp havde han, alvorlig kamp, helst med sig selv. Der var ingen forfølgelse. De ældre kristne var hjerteglad over at en hjæl var kommet til livet i Gud, og ungdommen den tid gif i kirke.

Jovist bruger Gud sine hørn til at arbejde for at vinde sjæle for sig i verden. Alle skal være med. Den som forsømmer anledningen, taber glæden og velsignelsen, og forsømmelse er synd! Lad os huske paa det! Og broderhaand vilde du ei række! Ja, det var ikke pent.

Naar jeg tænker tilbage paa den tid, saa er det med tak til Gud, som saa faderlig har styret mit livsløb—ja saa forunderlig vel—og med tak til præsterne, studenterne, lægfolket og hele menigheden for alt de gjorde for mig.

I menighederne paa vestkysten traf jeg mange af disse kjære igjen, disse aandelige fædre, og det gjorde mit hjerte saa godt. Saa fik vi gjøre bekendtskab med mange nye venner, som har haab om at naa frem til de retfærdiges opstandelse. Hold nu fast ved det I har! Her er farer paa veien! Men Guds naade strækker til, saafremt I blir tro!

Tak for sambæret, tak, kjære præstebrodre, lægbrodre, menigheder og hjem for alt det gode I opvartede med. Fik vi sige noget iblandt eder, som er værdt at ha i erindring, saa behold det, men glem det skrøbelige og lad saa kjærligheden dække over det.

Vi maatte tilbage til San Francisco, men der stansede vi ikke længe. Uf, det er saa meget ondt og hjerteknusende i en amerikansk verdensstad, at der vil man ikke stanse længe paa ferie.

“Naturen den er hndig, men mennesket er syndig.”

Den mørke, triste side af livet har vi set nok af saalænge. Vor ferie herhjemme i Amerika haaber jeg vi kan saa tilbringe blandt venner, som lever paa livets solside.

I Omaha, Neb., stanset vi en dag. Besøgte en søster som er diaconisse der. Man var lykkelig og tjente Herren i næstetjenesten. Nei, er det ikke gjildt at vide, at Gud har saa mange villige, lybige og færdige tjenere.

Naar vi kom frem til Ganges Synodes hjem for missionærer paa ferie, saa blev vi overvældet af følelser, baade af taknemmelighed og af ubærdighed. Her staar et vakert, “modern” hjem, fuldt færdigt at flytte ind i. Det var sandelig ingen sag at komme hjem nu! Men saa altfor godt! Her er mange bevis paa kjærlige venners hjertelag. —I har drysset blomster paa vor vei. Ofte har vi været stuet af torner og tidsler, og stundom følt som om vi var glemt af vennerne—i de mørke, triste øieblikke i livet. Men her møder vi den deiligste duftning fra kjærlighedens blomsterhave, og vi føler saa glad og taknemmelig for at vi er agtet værdige til tjenesten og broderskabet!

Gud signe eder alle, som har stræbet med at gjøre det godt og hyggeligt for os! Herren vil belønne eder. Men vi vil takke eder! Og jeg haaber at ogsaa dette skal bidrage til at gjøre os til bedre tjenere i Herrens vingaard.

—Randahl.

Teng Cheo, Sonan, Dec. 1915.

Kjære venner;—

To uger før Jul aabnede vi læsekurs for mænd og for kvinder. Snart havde vi en 30 mænd og lige saa mange kvinder. Vi var saa heldig at saa laane nogle rum af en rigmand, hvor kvinderne fik stanse, men værre var det at saa plads for mændene. Nogle kunde ikke saa plads og maatte vises bort. Nu om Søndagene har vi maattet dele forsamlingen for at saa rum. De kristne og søgende har vi haft møde for i skolebærelset. Og saa har der været møde for hedninger i kapellet. Zuleaften begyndtes et møde, især for de kristne. Zuledag og anden Zuledag var her mange folk. Alvorlige vidnesbyrd blev afslagt baade af mænd og kvinder. Det var en del vegetarianere som blev rystet i sin tro under teltsmøderne i høst, og da de fik høre om at vi skulde have læsekursus ca. 15

af dem. Somme stansede bare et par dage, andre tør ikke gaa hjem, før de har faat en klarere forstaaelse af frelsens vei. Her er fire kvinder som har svære kampe. De siger at den onde forfølger dem. At de ikke tør jobe. Og det er vanskeligt at faa dem til at ipise det som er nødvendigt for livsophold. To af disse kvinder har været ansøgere for deres jeft. Det eneste som synes at hjælpe er at bede med dem. Den ene sagde: "Gid jeg vidste, hvilken vei er den rette! Gjalper ikke denne religion mig, ja, saa tar jeg mit liv. Det er intet at leve for mere. Jeg har i mange aar vaaget om natterne og læst messjer. Ofret et helt læs med røgelse til den onde." Staffels kvinde. Hun sidder nu og hører paa Mrs. Gau fortæller hende om frelsens vei. Det, at alt er frit og for intet, synes saa utroligt. De spørger bare efter, hvad skal vi gjøre for at opnaa saligheden. "Jeg er svag, men Frelseren er sterk." Disse ord synes at trøste denne søster. Ja, der er trøst i disse ord for flere. Man føler hvor hjælpeløs man staar overfor disse staffels knuste hjerter. Godt at han er mægtig til at frelse alle dem som tar sin tilflugt til ham.

For ved denne tid levede jeg i et lidet elendigt kinesijsk hus. Trøs næsten heljen af mig. Nu har jeg det godt og varmt i dette nye hus. Tak til eder alle som har sendt mig private gaver. De har været brugt til at betale huiet. Send nu eders gaver til den almindelige kasse. Se at faa den rigtig fuld. Det var frygteligt hvor daarlige huse der var alle steds i Tengecho distrikt, da jeg for to aar siden tog over arbeidet der. Nu har vi, Gud ske lov, faat ordnet det bedre paa de fleste steder baade hvad hus og hvad inventarium angaar. Maa der nu blomstre med gjenfødte sjæle rundt om over det ganske felt! Sikker er det at vi har en besøgstid som vi neppe magter at benytte os af. Jeg føler ofte som at raabe: Herre, frels os! Herre, red os! Har iaar reist meget. Har været over denne del af bort felt paa kryds og tværs flere gange. Og saa var der teltmøder ved alle udstationerne. Møderne skafte op folk et som intet andet. Guds ord vil bære frugt.

Jeg maa faa flere arbeidere ud snart. Vi søger snart, en for en, under hyrden. Lad ikke rækkerne staa tomme!

Deres for kinejerne,

—Jda Grosjeth.

Kredsmøde.

Mayville freds af Gauges Synode afholdt et møde i Grafton, N. D., undertegnedes kald, den 17—20 Februar 1916.

Emisjer Karl Gillesland aabnede mødet med prædiken, hvorefter en tid blev brugt til bøn. Stedets præst bad da de tilreisende velkomne. S. Moe, fredsens formand, takkede for samme og for indbydelsen til at holde møde der, hvorpaa mødet erklæredes aabnet til forhandling. Da sekretæren ikke var tilstede blev undertegnede paalagt at tage hans plads for nærværende. Indlederen var heller ikke kommen, saa pastor Moe indledede det af menighedens opstillede samtaleemne: 1 Pet. 2: 1—10, baade klart og greit. I samtalen kom blandt andre følgende tanker frem: Dette Guds ord hentyder især til de troende; tendenser til at synde ligger i deres barm, og de vil snuble og falde, hvis de ikke staar paa vagt. Mulighed til dette vil vedvare saa længe man er i denne støvhytte. Men ondskab osv. skal aflægges, og det menes alvorligt. Det maa ikke komme derhen at man trøster sig til, at Jesus er naadig og altid færdig at tilgive saa det er ikke saa nøie, dette vilde være at synde paa naade. Snublen og fald er ikke af Gud men af det onde. Man maa heller ikke kjæle med synd, det dræber sjælen. Den gamle Adam i mennesket vil altid have noget at sige, den vil være stor, faar den lov at herske vil den bruge al slags svig og hylleri for at opnaa sin hensigt, men om den endda ikke naar sit maal, vil der komme ondskab, avind og bagtalelse. Disse er sjælesjender der dræber kjærligheden og degraderer kristenlivet. Skal man aflægge, maa man se sine feil, og om det nye liv skal seire over disse sjælesjender, maa man bruge de redskaber, Gud har givet, og hvis man det gjør og er villig at kæmpe efter Guds anord-

ning, skal man seire—som Jesus har gaaet frem før og seiret over alt ondt. Det kan bli mørke stunder, men ser man paa lyset—det rette lys—skal man naa frem.

Er man ved Guds naade villig til at aflægge og opgive det onde, kjæmpe Guds kamp og sige af hele sit hjerte: Guds vilje ske, og ikke vor, da er man kommen til det standpunkt, at man higer efter den aandelige føde, som Gud giver sine at nyde i ordet og sakramenterne; deraf faar man styrke til daglig at boks mere og mere ud af synden, og ind i Kristus, gaa frem paa helliggjørelsens vei. Da faar man ogsaa aabne øine for hvor herligt det er at være et Guds barn. Lænk! man skal bli levende stene og tage hver sin plads med Kristus i det herlige aandelige hus, hans kirke og menighed. Da skal man ogsaa bli med i det hellige presteskab og frembære aandelige offere for Gud. Det største offer mennesket kan bringe er sig selv med legeme og sjæl. Nu da mennesket ofrer alt skal det faa noget til vederlag? Jo, det skal faa langt mere, end det ofrer. De skal blive et eiendomsfolk, medarvinger til hele himmelens herlighed.

Mødet paa Fredags aften var især tilegnet de unge. En stor forsamling var fremmød; den største del var unge. Talerne brugte vekselvis det norske og engelske sprog; foret hjælp til med sang.

Paa Søndag morgen prædikede formand, pastor S. Moe, over dagens evangelium meget hjertelig. Offer blev optaget til kredsen, og nadveren nødes. Pastor L. Røngehaug prædikede i den Forenede Kirke. Søndags aften skulde efter bestemmelse have været den sidste session af mødet, men da togforbindelsen var sli, at de fleste ikke kunde komme afsted før sent paa Mandags eftermiddag, saa holdtes affædsfesten saa Mandag.

Dette var et godt besøgt møde og et vellystet og godt møde i alle henseender. Guds Mand var isandhed iblandt os. Af kredsens prester var foruden steds præst, følgende tilstede: S. Moe, L. Røngehaug, S. S. Johanson og O. S. Gaugen. R. S. Løhre kom ogsaa indom og tog del paa Lørdag. Pasto-

rerne S. Glen og Wm. Williamson af den Forenede Kirke var ogsaa tilstede ved en par sessioner hver og tog del. Af lægmænd var det ikke mange, men de, som var tilstede, var flittige til at tage del baade med tale, sang, og bøn. Det skulde være ønskeligt, om flere af lægbrødrene kom til kredsmøderne da især fra nabomenighederne.

Da nu de besøgende, baade af prester og lægfolk, drog hver til sit, blev emisærerne Amund Dronnen og Karl Gillesland, tilbage for at fortsætte med en uges emisærvirksomhed. Mrs. Gillesland var ogsaa med og hjalp til med sang baade ved møderne og privat ved husbesøg. Tiden var vel brugt. De holdt et og to møder hver dag og det øvrige af tiden var benyttet til husbesøg. Deres vidnesbyrd var hjertelig og indtrængende drevet af kjærlighedens aand. De troende især havde fest i de dage og man fik ogsaa under disse besøgsens tider erfare, at det er godt at brødre bo sammen.

—E. O. Munkvold.

Kredsmøde i Kenyon.

Red Wing kreds holdt efter bestemmelse møde i Kenyon fra 14de til 16de Mars. Pastor Simon Hanson holdt aabningsprædiken over Markus 4: 26, 29.

Over morgen holdtes en halv times bønemøde før andre forhandlinger begyndte. Pastor D. L. Borgen indledede samtaleemnet Markus 4: 3, 23. Efter mødets ønske følger Borgens indledningstale dette referat i sin helhed.

Den første dags eftermiddag fik Miss Ravine Røffe en halv time til at tale afholdssagen. Hun talte over Luk. 1: 66: Hvad mon der skal blive af dette barn?

Den anden dags eftermiddag holdt pastor R. O. Pederson missionsprædiken over Joh. 17: 3. Offer optoges til kredsen, stort \$62.80. Sessionen afsluttedes med nadbergang. Pastor Borgen forrettede. Ved aften sessionerne var der ogsaa samtale over emnet samt bøn og sang. Søstrene Leding var især flinke til at opvarte med sang.

Bed aftenmøderne gaves der gjerne anledning for dem, som vilde, at forlade mødet, naar flokken var 9:30, og dem, som kunde og vilde fik fortsætte en stund til, og denne tid benyttedes til bøn, sang og samtale med faadanne, som salighedsførgsmaalet var blevet alvorligt for. Det var anseelige forsamlinger som overbar ogsaa disse møder. Men der er ogsaa dem, som er ræd disse "estermøder" og skynder sig paa dør, naar anledning gives. Det er endnu fortidligt at vaagne op, at faa rede paa sin alighedssag, det ene fornødne!

Folket var meget flinke til at besøge møderne, saa kirken var vel fyldt baade dag og kveld. Der blev ei formaninger sparet, sandheden lød baade klart og kraftigt og det tør haabes at "noget faldt i god jord."

Al prestere tilstede var: E. Johnson, B. Reitan, D. L. Borgen, N. O. Pedersen, R. S. Ghelmen og C. C. Solter; og af Brodersamfundet, Sletta hele tiden samt Nisløv af Trifirkten den sidste halve dag. Flere tilreisende lægfolk overbar mødet og mange tog del med de gaver Gud har givet dem.

Et stort gode ved et saadant møde er den enigheds aand og det samstemmige vidnesbyrd, som lyder paa: "Bered dig at møde din Gud." Dette gode havde vi under mødet i Kenyon. Da kan vi synge:

Hvor godt og hvor lifligt det dog monne være,

At de er tilfammen, som elske Vorherre.

—C. C. Solter,
midlertidig sek.

Borgens indledningstale.

Markus 4: 3, 23.

I det første vers af dette kapitel hedder det "og han begyndte atter at lære ved søen, og meget folk forsamledes til ham."

Ved at sammenstille de tre første evangeliske beretninger synes det klart at fremgaa, at vi her finder Jesus i tiden straks forud for den sidste paaskefest, som han oplevede, altsaa henimod slutningen af det andet aar af hans offentlige virksomhed. Lufinder samler sig om Jesus forat høre de livsalige ord, som udgik af hans mund. Fra hans

fienders leir lød det i denne tid "se alle løber efter ham."

Den mægtige bevægelse, som hans prædiken vakte, især i Galilæa, har nu naaet sit højdepunkt. Masserne er grebne af en vældig begeistring for profeten fra Nazaret. Disciple og fryder sig over den almindelige tilslutning, som Jesus vinder overalt. Virksomheden synes at lykkes. Men Jesus lod sig ikke bedaare eller forville af denne tilslutning. Han kjendte hjerterne og vidste at en forvilet reaktion vilde komme. Han ser allerede i aand, hvorledes de fleste af dem som tranger sig ind paa ham for at høre hans ord og se hans undergerninger, vil om kort tid føle sig stussede og vende sig bort fra ham. Han ser at hvad den store masse af folket angaar er hans arbejde forgæves.

Han har talt klart og tydeligt, for det meste uden lignelser; men folket forstod ham ikke ret. De har dannet sig mange falske forestillinger om det Guds rige, som han har belært dem om. Dette maa bli deres eget ansvar. "De havde øren, men vilde ikke høre, øine, men vilde ikke se." Jesus taler fra nu af til folket for det meste i lignelser "forat de seende skulde se og ikke vide, hørende høre og ikke forstaa." Jesus udtaler de guddommelige sandheder under billeder laant fra den jandselige verden. De som nu ikke vil tro skal nu faa anledning til at hefte sig kun ved de jordiske billeder uden at faa øie paa den guddommelige sandhed. Men den som vil aabne sit hjerte for sandhedens ord skal ved hjælp af de laante billeder bli sat istand til at skue endnu dybere ind i de guddommelige hemmeligheder. "Den som har skal gives, men den som ikke har skal fratages, det han har." For Jesu tilhørere blev lignelserne, at Jesus taler i lignelser, nærmest som en fastefool, hvorved hveden skilles fra afnerne.

I vor tekst beskriver nu Jesus med billeder hentede fra, hvad hans tilhørere har lige for sine øine, om sæd og sædejord, sin egen virksomhed som den der jaar Guds ord paa ager, memessenhjernerne, og paaviser at disse stiller sig forskellig til den sæd som udsaaes, at mange tilhørere selv er aarsag i at Guds

ord ikke virker omvendelse og tro i deres hjerter.

Jesús vil ved denne lignelse adbare sine disciple mod at tage forargelse af det som de snart skal opleve, nemlig at de allerfleste af Jesu tilhørere skade forlader ham. Paa den anden side vil han trøste dem med den forvisning om at om end folkets flertal ikke vil annamme ham som Messias, saa skal det ikke hindre ham i at oprette sit rige i verden; Guds gjerning skal ikke derved stanses—den skal gaa frem til Guds ære, og de saa som annammer ham til evig salighed. "En sædemænd gik ud for at saa." Sædemænd er Jesús Kristus selv. Han er den store sædemænd. Han udgik fra Faderen og kom til verden, han boede iblandt os og vi saa hans herlighed.—Han er profeten mægtig i gjerning og ord for Gud og alt folket. Men han falder arbejdere for sin gjerning, apostlerne, og senere saadanne som ved deres ord skulde tro paa ham,—men altid gjælder det da: ligesom Faderen har sendt mig til verden, saa sender jeg og eder. "Gaar ud i al verden og prædiker evangeliet for al skabningen."

Han gik forat saa sin sæd. I forklaringen hedder det: "Den som saar, saar ordet." Hos Lukas: "Sæden er Guds ord." Her sammenlignes Guds ord med sæd og sammenligningspunkterne er mange.

Som sæden bestaar ordet af mange forskellige men dog beslegtede, ja ensartede, smaadele som hører sammen. Spredte og tilsyneladende livløse kastes de ud, og i regelen ved vi ligejaalidt, hvor et ord landner som de enkelte korn falder; men med tiden viser det sig, at som et lidet korn har spirekraft, saa ja endnu mere Herrens ord—det er levende og kraftigt. Det er den uforkrænkkelige sæd som er og blir evindelig.

Det er et nysskabende ord, det kaldes rigets ord, rigets lov, hvoraf ikke en tøndel skal bortfalde. Himmelen og jorden skal forgaa, men Herrens ord bestaar. "Mit ord skal dømmen menneskene paa den yderste dag."

Herren saar sin sæd, det virkekræftige ord om synd og naade, ikke sparsomt, men i rig overflod. Han saar i egen person og han

sender sædemænd, disciplene, rundt om i by og paa land, men saa saa vindes for Guds rige. Naar det imidlertid slaar feil, saa ligger ikke årsagen hos sædemænd—han kan sige: "Jeg har fuldkommet min gjerning", heller ikke i ordet—"det ord, som jeg taler, er aand og liv", Joh. 6:63. Naar derfor ikke alle, nei ikke engang mange, af dem som hørte Jesús medens han vandrede omkring og lærte, blev omvendt, saa maa årsagen derfor søges hos menneskene selv som hørte ordet. I denne lignelse lærer Jesús os, at menneskene paa forskjellige maader selv er årsag i at Guds ord hos dem ikke bærer frugt.

Meget Guds ord forkyndes i vor tid, der er mange sædemænd. Naar der nu spørges om årsagen til at Guds ords forkyndelse bærer saa og smaa frugter, hvorfor saa forholdsvis saa vindes for Gud, maa vistnok dette spørgsmål fremkalde en alvorlig selvprøvelse hos en ordets tjener,—om han med god samvittighed kan aflægge det vidnesbyrd, at han med trofast har forkyndt alt Guds raad til frelse. For en alvorlig og tro Herrens tjener vil en saadan selvprøvelse ingenlunde falde let, men ofte forårsage dybe beklæmninger, og altid fremkalde en følelse af uduelighed og trang til at raabe til Gud om hans Aands bistand og hjælp i sin sædegjerning.

Det kan vist med rette siges, at Gud har mange tro arbejdere i sin vingård, retfærdige lærere i menighederne, at Guds ord forkyndes haade rent og i stor overflødighed, saa ingen iblandt os har grund til at klage over mangel paa anledning til at høre og lære sandheden. Dette bør vi takke Gud for. Men naar der spørges efter frugten, da blir den ialmindelighed liden, saa saa blir omvendte, saa saa synes at gjøre rigtig alvor af sin kristendom, saa mange synes at nøie sig med at have gudfrygtigheds skinn og negter den kraft.

Men den fornemste årsag til Guds ords saa ringe og frugtesløse virkning maa igjen søges hos mennesket selv som hører ordet.

Maatte Gud hjælpe os til at undersøge denne sag med alvor indfor Gud.

Vi har her for os et affnit, hvorefter vi kan prøve og ransage vort forhold til Guds ord, naar vi hører eller lærer, idet Jesus viser, hvorledes Guds ord blir uden frugt hos tre slags tilhørere, der i lignelsen beskrives som uduelig ager.

Det første slags af ordets hørere, som selv forvolder at ordet ikke bær frugt, lignes ved en vei. Her tales ikke om saadanne mennesker som aldrig læser, betragter eller hører Guds ord. Saadanne er der desværre mange af i vore dage. Disse hører ordet, de kommer med i forsamlingen, er ganske tilsyneladende opmærksomme tilhørere, men de bærer ingen frugt. At sæden som falder paa en vei ikke bærer frugt kommer dels deraf, at veien er saa haard at sæden ikke kan komme ned i jorden; dels deraf at paa en vei er saa mange vandrende, som nedtræder sæden, og hertil kommer at fuglene tager sæden bort, da den jo blir liggende ovenpaa. Hos Math. hedder det i forklaringen over denne del "naar nogen hører rigets ord og ikke forstaa det, kommer djævelen og river det bort som er saaet i deres hjerte. Her tales om saadanne mennesker som ofrer Guds ord kun nogle flygtige stunder; deres interesser ligger andetsteds. Det er ikke for dem om at gjøre at agte paa det de hører, derfor glemmer de det straks. Deres hjerter er blit sløbe og haarde derved, at de ofte og længe har modstaaet den forberedende naades virkning paa hjertet, naar Anden søgte at vække i dem trang og længsel efter at høre Guds ord. Derfor gaar de nu til ordets hørelse uden noget forfæt at høre og adlyde sandheden, uden bøn om velsignelse. Naar mange saadanne alligevel gaar til gudstjenesten, saa sker det fordi de er vant til at søge til Guds hus om Søndagen. Om hverdagen vil man anse det ganske overflødigt at lyse med Guds ord eller andelige ting; men om Søndagen er det anderledes. Andre kan mene, at de gjør Gud en tjeneste ved at indfinde sig paa sin plads i kirken; atter andre kan endog have en slags lyst til Guds ord, forsaavidt det kan tjene til et hyggeligt tidsfordriv for en stund, je og høre en ny prædikant, høre nye frem-

stillingsmaader, en som er veltalende, med klingende stemme, en formfuldendt gestikulation, og derjom han dertil kan fortælle sirlige og morsomme anekdoter, noget som kildrer ørene og forlyster sanserne, da bekyrmer man sig ikke videre om, hvad frugten bliver. En vei er ogsaa fuld af vandringsmænd som nedtræder sæden som falder paa den. Hjertet er fuldt af allehaande lyster og onde begjærigheder. Disse onde opstigende lyster har i disse hjerter fri færdsel frem og tilbage, alle verdslige lyster, fornielser og forfængeligheder gaar todfri frem og tilbage, ligejom en landevei er aaben for alle. Guds ord faar vel en plads ved siden af alt det andre. Men om nu under ordets hørelse en fremmed tanke opstiger, saa maa tanken paa Gud og evigheden vige tilside ligesom den ene vandringsmand viger tilside for den anden. Det er indlysende, at Guds ord ikke her faar anledning til at virke nogen anger over synden og derfor heller ingen trang til naade. Stilingen synes isandhed haabløs. Men her til kommer noget endnu værre—Jesus siger i forklaringen at satan kommer og tager ordet bort fra hjertet. Et ryttende ord men sandt. Lad os ikke glemme at satan gaar flittig til kirke. Han river bort det som er saaet i hjertet. Dette gjør han dels umiddelbart ved at puste til den naturlige utilbøelighed til aandelige betragtninger,—ved at indskyde fremmede tanker og saaledes hindre opmærksomheden, en gang er naboen urolig, en blir dorst og jøvnig, en anden faar det saa travelt med unyttige grublerier over mange spørgsmål,—en gang er luften alt for kold, en anden gang for varm osv., osv. Skulde alligevel et ord fæste sig i hjertet, kommer han helst i en lysets engels stikkelse, med det gamle prøvede middel, "skulde Gud have jagt"—mon det er saa at forstaa? og saaledes bortforklarer han sandheden, bryder brodden af ordet. Lykkes ikke dette for ham endnu i kirken, saa je til om det ikke sker straks man kommer ud af kirken eller paa hjemveien. Lad os tænke paa al den unyttige tale som føres paa hjemveien og hvordan resten af dagen blir anvendt. Paa de mangfoldigste maader

gaar det til, at det hørte ord blir tabt for den, som ikke ved den forekommende naade lader sig berede for ordets sæd, selv om det forkyndes purt og rent, paa det, siger Jesus, at de ikke skal tro og bli salige.

Men noget faldt paa stengrund. Jesu egen forklaring: "høre—forarges straks. Her tales om folk forskjellige fra de første, ved første giefkast ser de bedre ud end hine, alligevel om saadanne hos hvem ordet ikke frembringer fuldkommen frugt. Disse hører og annammer ordet med glæde. De har nogen kjærlighed og agtelse for Guds ord. De er gjerne flittige kirkegjængere og ordet virker, de gribes gjerne af en heftig rørelse, deres "følelse" sættes i en sterkt bevægelse, de bryder ud i graad og taarer, og de begynder at bede, og saa faar de en salig fornemmelse af fred—annammer ordet med glæde. Dette er dog ikke det bedste tegn, de tror til en tid og falder fra i fristelsens tid. Marjagen til dette forhold er, siger Jesus, de har ikke rod. Her er gjort en god begyndelse, Guds ord virker, men dets virkning afbrydes. Naar Guds ord som det tveeggede sverd vil trænge ind i hjertets dyb og fremkalde den bedrøvelse efter Gud, som virker omvendelse til salighed, støder det paa hjertets stengrund og faar ikke fremgang. Følelsen er greben, men viljen vil disse beholde for sig selv. De vil gjerne nyde og ha det godt men forstaar ikke, at det de mest trænger er at bli gode. De vil vel følge Kristus, men de vil ikke bære hans kors; de vil til himlen, men ikke gennem den store trængsel. De søger hver gang de blir dragne, osv.

Men noget faldt blandt tornene. Her taler vistnok Jesus om saadanne, hos hvem der er foregaaet en alvorlig omvendelse. Guds ord har trængt ind i samvittigheden. De er komne ind paa den rette vei. I Luk. 8 hedder det: "idet de vandrer under dette livs bekymringer" osv. Men de forsømmer at vaage og stride mod hjertets onde lyst. De er vistnok fra først af ærlige og mener det vel med sin kristendom; de har begyndt at kjæmpe imod det onde, men kampen afbrydes. Kanste de begyndte saa smaat at anse sig

selv for noksa gode kristne, begyndte at føle sig trygge. Man har bundet seier over mennekesrygten, saa man nu med frimodighed kan bekjende sin tro baade offentlig og privat; har bundet brødreneres anerkjendelse og agtelse, er kanste valgt til menighedsældste, er muligens blit nævnt som en, der burde drage ud som emissær, eller kanste han er kommen ind i presteembedet og ansees som en dygtig lærer. Men tornerspødderne i hjertet skyder befst. I begyndelsen var samvittigheden øm, saa alle endog de mindste synder føltes til ydmyghed, men saa kom man ind under andre livskaar, man blev fattig, kom i gjæld, fik ihgdom i hjemmet. Bekymringers torne skyder op i hjertet og skygger over den gode sæd, troen vakler, kjærlighedens ild slukner, livet blegner, haabet dør. Eller kanste de modsatte faar, lykkens sol smiler paa alle sider, man har hjem og hygge, venner og beundrere, arbeidet og forretningen bringer rigt udbytte, formuen vokser, man faar det travelt, mange interesser som gjør travl paa ens opmærksomhed, der blir liden tid til bøn og Guds ords betragtning. Herrens røst lyder advarende i samvittigheden og man føler, at man skylder at lyde den. Nu kan man en tid gjøre et forvileet forsøg paa at tjene to herrer, man vil dele sit hjerte mellem Gud og mammon, men mammon feirer og rigdommens forførelser kvæler ordet og det blir uden frugt. Det billede som Herren maler for os af sæden blandt tornene er et overmaade vemodigt og trist billede. Om mulig mere trist end de to første. Det er som om solen gik ned ved middagstid, eller naar du ser visnede ungdomsblomster. Det er en haabefuldt frejsten, der lig en jaaret soldat falder ud af rækkerne, vakler og blir liggende igjen paa slagmarken. De faldt igjen. Tornerspødderne var i hjertet.

Men noget faldt i god jord. De hører ordet og annammer det og bærer frugt. Lukas siger: De hører ordet, beholder det i et smukt hjerte og bærer frugt i taalmodighed. Sædmanden skal ikke gjøre sin gjerning helt forgjæves. Jesus selv vandt ikke maskerne, han kom til sit eget, men hans

egne annammede ham ikke. Der var dog nogle som fik et opladt øie for Jesu frelserherlighed, og som derfor kunde sige: Vi har forladt alt for at følge dig; du har det evige livs ord.—Saa endnu i vor mørke tid. Drødet forkyndes og sakramenterne forvaltes og det er ikke helt forgjæves. Nogle her og der vindes dog for Guds rige. Det ser ofte koldt og mørkt ud i vore menigheder, saa der er grund for den klage: "Af døbte brimler stad og land, men hvor er troens brand?" Sædemanden vil ofte føle modløs og forlagt, da er det godt at mindes Jesu ord: "Noget faldt i god jord og har frugt."

Fra Racine, Wis.

Søndagen den 12te Mars var en stor og glædelig høitidsdag for Bethesda menighed i Racine, Wis., da den efter en tid af femten maaneder at have været uden fast betjening, igjen fik prest og sjælesørger, idet kandidat A. M. Rusten blev indviet til det hellige prædikeembede og indsat som prest i menigheden. Dagen oprandt klar og fin med solskin og mildt veir. Der blev afholdt tre møder: gudstjeneste paa formiddag med prædiken af Sanges Synodes formand, pastor Ekse; paa eftermiddag var der ordinationsgudstjeneste. Denne hellige handling blev udført af formanden med bistand af pastorerne S. A. Hanslin, Nesvig og Alvestad fra Chicago; pastor Sagen fra Milwaukee samt pastor Torvik af Trisirkemenigheden her i byen. Et offer til Chicago kredsfasje blev optaget.

Efter at menighedens kvinder havde serveret supper for de tilreisende og for menigheden i kirken basement, samledes man igjen klokken halv otte til aften-gudstjeneste og pastor Rusten blev da af kredsens viseformand, pastor Alvestad, indsat som prest i menigheden. Korte men kraftige vidnesbyrd blev da aflagt af de tilreisende prester og en kort prædiken af pastor Rusten. Under alle møder var der sang af menighedens kor, soler af Arthur og Rachel Jacobson samt Miss Peterson. Maa da Gud give os, som en menighed og pastor Rusten, som vor sjælesørger,

naade til at blive tro til de gjenfaldige løfter, som vi har givet hverandre, saa at arbeidet maa lykkes til jaaes frelse, Guds børns opbyggelse og bestyrkelse i troen for Jesus vor Frelseres skyld!

Følgende lille digt var skrevet til pastor Rusten i anledning af dagen:

Det er stor høitid, som for os idag er oprunden,
Gud give dig og vor menighed indtryk af stunden,
Saa at vi maa,
Af den velsignelse faa,
Da skulde meget bli bunden.

Herren velsigne din indgang, som prest i hans kirke,
Saa give naade og kraft til med trofskab at virke,
Saa ordets sæd,
Du skal i den lægge ned,
Maatte faa spire og virke.

Herre velsigne dig, naar du iblandt os indtræder,
Saa give dig lys, kraft og visdom at være vor leder,
Og at vi maa
I ham forenede staa,
Derom af hjertet vi beder.

Give o Gud! at "Bethesda" for dig maatte være,
Den ungdoms brud, ja en aandelig brud til Guds ære,
Hvorfra engang,
Med høitids frydetsang,
Du mange neg kan frembære.

Da blir det saligt om endog du maatte her-nede
Ofte ved udsædens møjsomhed sukke og græde.
Glemmes da skal,
Trængslerne, forger og kval,
Sjæmme i himmelens glæde.

Gud giv os naade at arbeidet blandt os maa lykkes,

Syndere frelles og ondskabens ukrud oprykkes.

Lad ved din Nand,

Rnyttes et broderskabs haand,

Hvorpaa dit indjegl kan trykkes.

—M. J.

♦♦♦♦

Biografi.

Jeg Andrew M. Rusten er født den 25de Oktober 1886, i Bruslat, Valders, Norge, af forældrene Martin O. Rusten og Siri Rusten. Blev døbt den 26de December samme aar. Mine forældre flyttede i aaret 1887 til Nordre Land, hvor jeg levede mine barneaar, fik min første skoleundervisning, tog den af distriktet krævede eksamen, og blev konfirmeret den 6te Oktober 1901.

Min moder døde i mine barneaar; men tabet blev erstattet med en kjærlig god stedmoder, som utrættelig arbejdede baade for mit timelige og aandelige vel.

I mit femtende aar sendte Gud ogsaa efter min fader, for at tage ham hjem til de evige boliger. Han havde været tro i sit kald som en kristen fader, vedholdende i bøn og kristendomsundervisning. Dog fik han ikke se nogen frugt af sit arbejde, thi alle hans fire sønner, hvoraf jeg er den yngste, havde forladt Gud og vandrede efter egen lyst. Som den yngste sølte jeg mig bunden under min faders vaagende øie, men nu saa jeg mig anledning til at blive fuldstændig fri fra alle hjemmets indskrænkninger til at seile min

baad paa egen vis og efter egne lyfter. Flere aar gik nu i et vildt ungdomslev, hvori jeg drev om paa verdens farlige farvande; lig et skib overladt til sig selv i rasende storm, dristende mod skjærgaarden, hvor det vilde blit knust blandt de farlige skjær, og opslugt af de fradende bølger. Men Gud saa min farlige stilling, og i sin store naade kom mig til hjælp, tog fat i roret og vendte kursen fra de farlige brændinger mod fredens trygge havn.

Efter en længere tids kamp i tvil og mørke, kom jeg tilbage og fandt fred med Gud, ved troen paa Jesus Kristus, "det Guds Lam, som bar verdens synd," aaret 1907 i Madi-

Under mit ophold der tilbragte jeg en tid ved en forretningskole "The A. C. College." Skjønt jeg gjerne vilde komme ind i forretningsverdenen; saa havde jeg faat brændende længsel efter at give mit liv i evangeliets tjeneste, hvis kraft og velsignelse jeg havde erfaret i mit eget liv. I lang tid søgte jeg at bedøve stemmen i mit indre ved at sætte andre liksomaa for mig, som jeg syntes at være mere skikket for.

Men da jeg fik tro, at det var Herrens kald og fik høre fra Guds ord: "Det sker ikke ved hær eller magt, men ved min Nand." Da var jeg villig at sige med profeten Esaias: "Herre her er jeg, send mig." Og han har aabnet veien for mig baade til nødvendig uddannelse og til virksomhed i sin kirke paa jorden.

Som fremmed i dette land og udfjendt med de forskjellige samfund og deres læreanstalter, blev jeg anbefalet til Chicago theologiske Seminarium, fra hvilket jeg graduerede vaaren 1914. Under de to sidste aar ved seminariet havde jeg mit kirkelige hjem i Sanges menighed i Chicago, hvor jeg er medlem. Der tilbragte jeg ogsaa sommeren paa midlertidigt kald fra menigheden under pastor Nesvigs reise i Europa.

Den følgende vinter, 1915, tilbragte jeg ved Red Wing Seminarium, da jeg sølte behovet af mere skole samt et bedre kjendskab til samfundets hovedsæde og med virksom-

heden i dette samfund, i hvilket jeg følte det var min plads at arbejde.

Den 15de Februar modtog jeg kald fra Bethesda ev. luth. menighed i Racine, Wis., hvilket jeg i tro til Gud om hans hjælp har antaget. Og for at jeg ved den naade Gud giver kan tjene ham og denne hans menighed med alt tilhørende det hellige og ansværsfulde embede, beder jeg Gauges Synode om ordination, i bøn om at Gud ved sin Nåde vil lede alt til sit riges fremme og sjæles frelse.

Eders i Kristus,

—M. M. Rusten.

Red Wing Seminars musikcorps

2den aarlige tur.

Som overskriften antyder er musikcorpsjets reise en kjendsgjerning, det er en aarlig tildragelse om end kun to aar gammel.

Corpsjets anden tur var ligesom den første af gutterne ventet med længsel, og at dømme af modtagelsen de fik allesteds ogjaa af folket paa de steder, hvor plakater som "budsjette" havde proklameret, at paa den og den dato skulde den bj faa "The best musical treat" de nogenstunde havde hørt.

Det er ikke norff at rose sig selv, dog viste det sig, at den smule ros var berettiget.

Prof. Ellingson havde allerede flere uger forud reist som en slags speider og overjet og kartlagt terrenet, hvorover corpsjet tænkte at marschere, og stor dygtighed var sikkerlig lagt for dagen, thi bedre rute kunde ikke ha været valgt.

Zumbrota var den første bj som skulde indtages, og indtaget blev den baade subjektivt og objektivt, thi at Zumbrota var indtaget i musikken vidnet stedets avis i sin omtale af koncerten. Det skal siges til Zumbrothianernes ære, at de jatte os i godt mod for vor to ugers tur ved at møde frem i flok og ved den særdeles gjæstfrie modtagelse de ydet os Red Wing gutter; naar dertil nævnes at det var ikke "vore egne" men den Forenede Kirkes folk, blir gjæstfriheden saa meget mer prisværdig.

Kenyon var en nogenlunde godt kjendt bj for mange af os og for en del var det at komme hjem iordets rette betydning; thi alle følte sig hjemme straks. Koncerten som gaves i den nye vakre højskolebygning var kronet med held.

At bove sig til storbyen var noget nyt for alle deltagende, hvad musikalsk præstation angik. Dog mente prof. Bergh, at hans gutter kunde maale sig med hvemsomhelst og heller ikke viste nogen nogen lampefeber, da tiden var inde, og man spillet for en storffare i "Unity Temple", Minneapolis. "Kan noget godt komme fra Red Wing?" syntes deres miner at spørge, men deres enstemmige kjendelse efter koncerten var "det var udmærket." Ser som andetsteds var corpsjet modtaget med den største forekommenhed og gjæstfrihed, og aldrig skal det fra os siges, at byfolket staar tilbage for landsfolket i sympati og velvilje.

Saa var det bestover. Det var med M. og St. L. banen der skulde reises, og det var ikke frit for at det var med bange anelser vi besteg toget, huskende sidste aars uheld med samme bane; og jo, stuffet blev vi heller ikke. Kun nogle faa mil—og sto! stille stod vi. "A breakdown on the engine." Ikke værre! Et nyt lokomotiv forskaffedes og saa gik det uden videre uheld til Fairfax, vort næste stoppested. Vi havde haft veiviser did i pastor Hanson, som havde kommet til Minneapolis efter os og det varte derfor ikke længe før vi havde vore hjem anvist, og hjem viste de sig at være i fuldt maalt. Længe før træppet gik op var huset fuldt og flere maatte sluffede gaa uden at komme ind.

At komme til Franklin tog ikke længe og ikke længer tog det at komme paa god fod med indvaanerne dersteds. Noget nyt var os ogjaa ibente; vi blev indbudt af stedets ungdom til kirkens "basement" til en banket. Na jo, var det banket ogjaa! "Give course"! Men det var jaaledes arrangeret, at der ingen tvungenhed var og alle følte sig som gamle venner. Der var flere taler baade af stedets "store mænd" og af musikcorpsjets ditto. Ottetten gav ogjaa et nummer tilbedstje.

Selve koncerten var som i Fairfax en "fuldt hus" succes; musikken og sangen modtoges med begejstring. Efter koncerten serveredes "ice cream and cake" i kirken. Det var med tungt hjerte vi forlod slige hyggelige folk.

Dog varte ikke det længe, for Dawson folket stod ikke tilbage hverken i gjæstfrihed eller som musikbeundrere. Efter en meget vellykket koncert var det til kirken, og med bebertning, sang og taler tilbragtes saa aftenen og det meste af natten; vi skulde nemlig til Madison Kl. 3 om morgenen og ventet derfor i kirken til den tid.

Pastor Wick fandt os lidt løvne efter baagenatten, men da vi fik jøve hele formiddagen, var vi baagne nok, da tæppet gik op ved den usædvanlige tid Kl. 2:30 eftermiddag. At koncerten gaves saa tidlig maa bære skylden for at huset ikke var fuldt, for at der ikke skortet paa velvilje beviste aftenens handlinger. "Reception in the church basement", saa løb indbydelsen. Med tale, sang og bebertning blev os en uforglemmelig hyldest given. Den særdeles vellykkede tilstelning blev afsluttet med en af Dassejen forfattet og sunget sang, skolen, musikken, korpsket, orketten og prof. Bergh til ære. (Et senere nummer vil den bli trykt i sin helhed.)

Watertown var vort næste stoppested og did kom vi den 13de Februar. Og saa der gaves koncerten paa eftermiddag. Pastor Edwards (N. A.) havde sørget vel for plads for os, og det kom os vel med at han og hans menighedsfolk var saa forekommende og gjæstfrie, thi der maatte vi stanse to dage, da der var saa megen sne, at vi intetsteds kunde komme. Derfor sløfjedes ogsaa Clark. Om aftenen talte prof. Ellingson i kirken og orketten assisterede med flere sange.

Tirsdag kom vi endelig paa vei igjen dog ikke med stor lykt, for det maa siges, at Watertown folket havde vundet vore hjerter, og vi bærer endnu lyse minder fra det sted.

I Toronto blev vi særdeles vel modtagne. Kirken var fuldpakket, og at "sangens og tonernes væld" var listte, viste de begejstrede miner os og det var med nød mange holdt sig fra at klappe i hænderne.

Det var os sagt at fra Toronto af skulde der bli strabadser; hermed mentes en fjortur i slæde til Astoria; men veiret var saa mildt, at det ingen strabads var, hellere en velkommen forandring fra de kvalme tog.

At bli godt modtaget syntes os nu "a matter of fact", og at Astorias folk kunde imødekomme vore krav uden knur fra var side er dem en meget god compliment, da vore krav havde steget til det yderste næsten. Og saa der var kirken fuldpakket og i mildveiret og maanelijet kunde de mange, som ikke fik rum, godt staa sig i at høre musikken udenfra, og sagt var det, at der var næsten saa mange der som inde.

"Ingen træn mellem Astoria og Hendricks." "Faste i sneen!" Na ja, vi var jo ikke afhængige af trænet jaalænge gode folk og flinke heste stod til vor raadighed. Saa til Hendricks kom vi "schedule time" alligevel. Det merkedes nok paa os, at vi glædet os ved morgendagens udfigter, thi da skulde det bære hjem, og det gav koncerten et slags affjedspræg, noget ogsaa forsamlingen syntes at bli smittet af; thi dens applause var svag. Dog fortalte man os, at alle satte høi pris paa præstationerne.

Med "special car" var det saa efter to ugers fravær til Red Wing. Dog var endnu en koncert forhaanden, og det kænste den værfeligste af alle. Den gaves i byens auditorium den 21de Februar for godt hus. Byens dagblade roste koncerten i høie toner, og de tør vel være autoriteter. Genimod koncertens slutning holdt prof. Schmidt en kort tale og overrakte korpsket et bakkert amerikansk silkeslag som gabe fra fakultet og studenter, og til tonerne af "The Starspangled Banner" reiste forsamlingen sig som en hyldest først til vort lands banner, saa til gutterne, hvis seierspris det var. Prof. Ellingson taffet i velvalgte ord givne for den smukke gave.

Saa var endelig strævet over, for naar alt kommer til alt, føler vi at det var strævet, men vi var "well repaid" som ordet gaar, og vel tilfredse. Nævneude strævet, maa her siges, at var vort arbejde strævet, hvad skal vi benævne

ne prof. Berghs og Ellingsons arbejde med? Lad det være sagt, at det arbejde disse to har nedlagt for skolen netop ved dette, neppe kan bli overburdet. Vi har gode beviser for "band" turens gode resultater fra ifjor og føler os overbevist om det samme iaar. Det er vort haab, at Gauges Synodes folk er blit bedre kjendt med skolen ved denne plan og sanktionerer den af hele sit hjerte for de kommende aarlige koncert ture.

—C. R. M.

Fra Mora, Minn.

Det har ofte været klaget over, og det vist nok med rette, at naar vore folk flytter ud fra de gamle settlementer og sætter sig ned i nye strøg, saa spreder de sig saa, at det kirkelige arbejde iblandt dem blir meget vanskeligt. Ofte har det været sli at medens man er i vel ordnede menigheder, saa tænkes ikke saa meget over, hvor meget man vil savne kirken og menighedsarbeidet, naar man kommer til steder hvor disse ting mangler. I andre tilfælde kan udviklingen paa udfanterne gaa i langt anden retning end det fra først af saa ud til, og nesten før man ved om det kan man befinde sig ene blandt andre nationaliteter og andre bejendelser. Da er det ikke saa let at saa stillingen forandret og saa blir man siddende der og kommer ofte helt bort i massen.

Nu er det dog kommet saa langt, at de som maa flytte ud næsten overalt kan finde af sin egen bejendelse, om man ser sig rundt og ikke tar det første, man træffer paa. Og det burde være en kjær pligt for alle at vælge sine hjem i strøg, hvor landsmænd har begyndt at samles om Guds ord. De gjør ikke alene sig selv en tjeneste, men de vil ogsaa opmuntre dem, som har begyndt gjerningen, og lette indremissionsprestens ofte altsfor tunge kaar.

Af den grund vil vi lade vore folk vide, at ogsaa her paa dette strøg rundt Ogilvie og Mora, Minn., 60 a 70 mil nord for Minneapolis har Gauges Synode optaget arbeidet. Her har været arbeidet af og til i flere aar,

men sidste høst fik vi fast ansat prest her da synoden sendte pastor Simon E. Hanson hid for at optage arbeidet iblandt os. Vi er meget taknemmelige baade til synoden saavel som pastor Hanson for, hvad de har gjort for os.

I Januar blev en ny menighed organiseret i Ogilvie, og paa flere andre steder er virksomhed optaget. Da her endnu er en masse udyrket land at saa kjøbt skulde vi saa gjerne se nogen af vore samfundsfolk bosætte sig her. Landet er baade godt og forholdsvis billigt, men det har engang været beboet med skov, saa der maa endel rydningsarbejde til.

Broderligt,

—M. W. Gorne,
Mora, Minn., R. 3, Box 69.

Betal gjelden.

Det er ikke ofte jeg skriver noget for vort blad "Budbæreren"; men da jeg fik sidste nummer af "Folkebladet", for 15de Mars, og fik se følgende, da maatte jeg bryde tausheden og sende ind nogle ord. Stykket lyder saaledes: "Gauges Synodes menighed ved Pierpont, S. D., betjent af pastor D. M. D. Bee, besluttet paa sit aarsmøde forleden at træde ud af Gauges Synode for at bli sli stillet, at den kunde være med i foreningen, som den venter vil komme istand. Menigheden anser det som tvilsomt om Gauges Synode som samfund blir med i foreningen, og den vil under alle omstændigheder bli med."

Svad er det nu som er aarsagen til, at denne menighed maa tage dette skridt, den har jo ingen garanti for, at Gauges Synode ikke gaar med i foreningen. Svis jeg ikke forstaar aarsberetningen side 238 feil, saa er nævnte menighed i gjeld til Gauges Synode, \$371.28, det skulde vel aldrig være dette som har været aarsagen? Svis saa, da vil det vel ikke være af svært stor interesse for det nye samfund at saa saadanne menigheder med, som ikke kan bære sine byrder.

Jeg er selv inde for forening, men alt dette tøv som skrives og tales om denne sag har hindret mere end det har hjulpet. Jeg synes for min del at sagen er stor og alvor-

Iig og trænger vel overbeieelse, og da naar vi er blevene fuldt forvisset i vort eget sind, lad os da i Guds navn handle; men ikke før. Enhver menighed i Gauges Synode burde se over aarsberetningen og saa tage et kraftig tag hver for sig og faa bort alle disse store tal, som er opført imod dem. Det er stor skam at vore financer staar i den stilling, som de gjør, for størstedelen er det bare ligegyldighed. Vi har endnu igjen næsten et og et halvt aar til sammenslutning skal ske, lad os benytte denne tid og aflaste os gjelden; saa kan vi saa møde de andre to samfund med større frimodighed. —J. D.

Til præsterne og menighedsfolket i Gauges Synode

Paa bestyrelsens møde i Red Wing, Minnesota, den 9de Mars, blev jeg opfordret til at skrive et **opraab** om penge til vor indremission. Jeg kvier mig for at efterkomme denne opfordring, da der er mange som har tilkjendegivet, at de ikke vil jeg skal skrive saadanne **opraab**; men der er ogsaa mange, som ikke har ladet mig høre fra sig.

Kjære venner og veninder! Lad mig høre eders mening, med det allerførste, saa snart som muligt. Det er en meget vigtig sag,—ja en af de allervigtigste, som foreligger os til afgjørelse.

Send nu eders stemmesedler!—vent ikke. Men for at det ikke skal blive nogen misforstaaelse, er det bedst at forskaffe sig trykte stemmesedler. Disse kan kjøbes i hvilken som helst **bank** og i de fleste **postkontorer** og **ekspreskontorer**, men skynd eder; thi regnskabsdagen er snart forhaanden, og vi maa have denne sag klar til den tid.

Broderligt,

—N. D. Oppegaard,
missionskasserer.

Merck dette!

Pastor L. C. Jacobson som i de senere aar har været bestyrer af Gauges Synodes Book Dept. i Red Wing har opagt sin stilling

og har antaget prestekald i Redfield, S. Dak., og flytter did i April. Man vil da erindre ikke at sende noget angaaende boghandelen eller bladene i Jacobsons navn og slet ikke gjøre moneyorders eller drafts betalbare til ham; thi det vil volde et svært bryderi og omkostninger; thi enhver check betalbar til ham maa da først sendes til S. Dak. for "indorsement" af Jacobson og saa til Red Wing igjen, før man kan faa penge paa dem. Vi frygter for at der vil bli en hel flom af saadanne "vildfarende" bogordres, moneyorders og andet vedrørende forretningen i Red Wing. Være kom ihu at naar dette nummer af "Buddbæreren" kommer ud, er Jacobson ikke i Red Wing som regnskabsfører længere. Send derfor **alt, alt**, som vedkommer denne forretning til Gauges Synod Book Department, Red Wing, Minn., og gjør **alle, alle** checks betalbare til Gauges Synod Book Department, Red Wing, Minn. Merk nu dette allesammen og handle derefter, saa skal I ha tusind tak.

Før Sangerstevnet.

Følgende lange er udvalgt af "Sange for Gauges Synodes ungdomsforbund":

Unfold, Ye Portals,

Best alle dine veie.

Hark, the Herald Angels Sing.

Have tal, Gud og Fader.

The King of Love My Shepherd is.

O Jesu se.

Seek Ye the Lord.

With land.

Heftet faaes hos Gauges Synod Book Dept., og koster 25c. netto.

—N. Arndt Bergh.

Bog anmeldelse.

"God's Word and God's Works", en pen og god liden bog paa 61 sider, en samling i uddrag af Luthers skrifter, jubilæumsudgave, faaes hos The German Literary Board, Burlington, Iowa, for 20c pr. eksemplar eller \$1.92 pr. dusin.

Fra Arbeidsmarken

Pastor A. J. Krogstad fra Edinburg, N. D., har nylig besøgt Trefoldigheds menighed i Ada, Minn., hvor han holdt møder en uges tid. Det var alvorlige sandheder, som lagdes tilhørerne paa hjerte og Guds Aand var nær og velsignede vidnesbyrderne.

Fra Canada berettes, at de menigheder, som pastor Carlsson forlod, har ikke stillet kald til pastor Brekke i Muskegon som berettet i no. 10, men menighederne har lovet ham rejseudgifter, om han vil gjøre dem et besøg. Til dette vil "Budbæreren" bemærke, at ingen bør indsende noget til bladet, uden de ved, det de siger, er sandt og paalideligt.

Dr. C. Morelius, en af den svenske Augustana Synodes pionerpræster, er nylig afgaaet ved døden, 83 aar gammel, i Wasa, Minn., hvor han har boet og virket det meste af de 60 aar han har været i prestelig virksomhed. Pastor Morelius nød megen agtelse og tillid i sit samfund. Foruden sin pastorgjerning var han en ivrig beforder af skole- og barmhjertighedsarbejde.

Immannuels menighed, Camroje, Alta., Canada, L. L. Carlsons forrige kald, stemte med en liden majoritet for forening paa betingelse af at punkt 3 gaar ud og at punktet om fristemaal og absolution stryges undtagen den sidste sætning. Den stemte for co-education i den forberedende afdeling ved Red Wing Seminar, og stemte for at Jewell College forsatte. — L. E. L.

Clarissa, Bethel og Zoar n. ev. lutheriske menigheder, pastor M. L. Dahles kald, har alle enstemmig stemt for forening. Clarissa menighed og den Norske Synodes menighed dersteds er kommen saa langt, at de nu har fælles betjening. Men efter foreningskomiteens raad gik de ikke længere denne gang, men har bestemt at saasnart forening er kommen istand slaas menighederne sammen og gaar med i det nye samfund.

Under kredsområdet i Ebenezer menighed blev vi velsignet med en gripende vækkelse. Kredsområdet afsluttedes paa Torsdags aften den 16de Mars, men stedets prest fortsatte med møder til over Søndag, endog om han blev igjen alene. Barn, ungdom, og foreldre gav sig over til Herren. Ved for os! Vækkelsen i Platte griber om sig. De vakke holder ved baade i bøn, vidnesbyrd og læsning af Guds ord. Noget flere er blevet draget med ind i folden. Søndagskolen og ungdomsarbejdet drives med ny iver. De ældre er glade og takker Gud. — A.

"J Lutheran Herald," den Norske Synodes engelske blad, no. 11 for 16de Mars, findes et foredrag af J. J. Ordal, holdt i Mitchell, S. Dak., over emnet: "The saloon versus personal liberty." Om dette vil vi bare bemærke: Lykkelig de skoler og menigheder, som har saadanne præster og lærere, som ikke alene præker og underviser som almindelig skik og brug er, men som ogsaa kan, tør og vil i skrift og foredrag aflægge slige kraftige, sandhedstro og kristelige vidnesbyrd mod synd, skam og last, ja mod den største, værste og for legem og sjæl mest ødelæggende af al amerikansk "humbug", saloonen. (Selv synes vi dette er lidt for pent navn paa saloonen og drifketrafiken). Ordals foredrag burde bringes for alle "votere" i alle stater.

Ellsborough menighed i Murray co., Minn., afdøde pastor G. D. Wiks kald, har søgt kaldsforbindelse med Hof menighed, Sacred Heart, Minn., og kaldt pastor L. J. Oppedahl til sin fremtidige prest. Han har antaget kaldet og holdt sin indtrædelsesprædiken dersteds Søndag den 11te Mars. Pastor D. D. Bergh har midlertidigt betjent menigheden, og han var bedt om at være med ved installationsgudstjenesten, hvilket han ogsaa havde lovet, men blev forhindret. Torsdag den 10de Mars havde denne menighed sit regulære aarsmøde, og med henblik på spørgsmaal vedrørende samfundet, enedes man om følgende punkter: 1) At Jewell College fortsætter sin virksomhed som før. 2) At Red Wing Seminar, uden begrænsning, gjøres

tilgjængelig ogsaa for piger. 3) At Stavan-
ger udgaven af Pontoppidans forklaring, der
er mest brugt i bort samfund, beholdes. 4)
At menigheden tilstemmer forening paa føl-
gende betingelser: a) Navnet for det vorden-
de samfund forandres til at lyde: "Den fore-
nede Norff Lutheriske Synode i Amerika."
b) Punkt 3 i foreningsartiklerne forandres
til at lyde: "De tre samfund lover hverandre
med alt alvor at følge den regel ikke at have
kirkefælt samarbejde med saadanne, der ikke
deler samfundenes tro og bekjendelse." c)
Punkt 4 i foreningsartiklerne og punkt 4 i
udkast til konstitution faar følgende ordlyd:
"Med hensyn til kirkefælle overlades det til
enhver menighed at bestemme derom." d)
Offentlig absolution fælles fra nadveren og
gjøres til en privat handling i forbindelse med
privat ffristemaal." e) Resolutionen vedrø-
rende lægmandsvirksomheden, tilstemt af fæl-
leskomiteen, uforbeholdent tilføjes som et led
til foreningsartiklerne. f) At messe- og pre-
stedragt ikke gjøres til noget officielt ved det
vordende samfunds aarsmøder.

Bekjendtgørelse.

Red Wing kreds holder, om Gud vil, sit
vaar møde i Bethesda menighed, Duluth
Minn., pastor Aulstads kald, den 11te til
13de April '16. Mødet begynder Kl. 10
Tirsdag formiddag den 11te med prædiken
af pastor C. C. Holter. Samtaleenmet,
Gaiaas 55, indledes af pastor S. Hanson.
Tilreisende bør melde sig paa forhaand til
pastor T. S. Aulstad, 513 6th ave., East
Duluth, og fortælle med hvilken bane og
med hvilket tog de kommer, ellers vil det ikke
bære muligt at møde dem ved stationerne.

—Edw. Johnson, form.

—S. S. Dahl, sek.

I n d h o l d. 1. Tredje Søndag i Faste; 2.
Angbomsforbundet; 3. Missionsbuen; 4. En pen
gave; 5. Kinamissionen; 6. Kreds møde; 7. Kreds-
møde i Kenyon; 8. Fra Racine, Wis.; 9. Fra Mo-
ra, Minn.; 10. Betal gjelden; 10. Arbeidsmarken;
12. Bekjendtgørelser.

Bebes crindret.

Naar bore menigheder indsender penge
til synodens kasser vil man erindre følgende:

Penge til professorsløn, synodalkassen, heri
indbefattet skolekassen, fondskassen og Jew-
ell Luth. College sendes til mr. D. A. Ulvin,
906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til indremissionen, kinamissionen,
janthalmmissionen, madagaskarmissionen og
jødemissionen sendes til Rev. A. D. Oppe-
gaard, Madison, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til
Rev. S. L. Jacobson, Beresford, S. D.

Penge til Bethesda Gamlehjem sendes til
Rev. J. A. Duello, 605 Court Str., Sioux
City, Iowa.

Penge til Church Extension sendes til
Rev. C. S. Eastvold, Dawson, Minn.

"Buddbæreren",

udgives af Gauges norff evangelist lutherisk
synode i Amerika og udkommer hver Lørdag
med et tospaltet 24 sidigt nummer og koster
for aaret i de forenede stater\$1.00

Udenom 1.25

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Red Wing,
Minn. Alt, vedrørende bladets indhold sen-
des til ham.

Alle bestillinger paa bladet, pengeindsen-
delse, opsigelser, adresseforandringer, aber-
tissementer osv. sendes til Gauges Synod
Book Dept., Red Wing, Minn.

Entered at the Post Office at Red
Wing, Minn., as second-class matter.

PIANOER, ORGLER FONOGRAFER OG RECORDS

Carl Raugland
President.

Stort Lager.

Skriv idag efter katalog og nævn, hvad
som ønskes, piano, kirkeorgel, husorgel el-
ler fonograf, og De skal finde, at De her kan
faa kjøbt et udmerket Instrument til dagens
aller laveste priser. Nævn dette blad.

THE NORTHWESTERN MUSIC HOUSE,
520 Second Ave. South,
MINNEAPOLIS, MINNESOTA.

Lenten Outlines and Sermons.

By Rev. R. E. Golladay.

This is the most extensive and exhaustive homiletical work on the passion history in the English language.

It contains eight series of outlines—biographical, historical, doctrinal, practical—all of which are elaborate in their treatment of texts and a number of which have for each outline many pages of the best literature on that particular topic quoted verbatim, making these outlines exceedingly suggestive and giving them the desired versatility both in style and thought.

In addition to these eight series of outlines there are four full series of complete sermons by four successful and popular preachers.

If you are planning a series of Lenten sermons or addresses, this work will prove exceedingly helpful to you.

Send in your order now.

The book is durably bound in cloth with gilt markings.

Price, \$2.00 net.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Sermons on the Eisenach Gospel Pericopes.

By Rev. J. Sheatsley.

(Editor of Lutheran Standard).

The Eisenach Gospel Selections have long been recognized as one of the finest pericope systems in existence. They will appeal to preachers, looking for a new series of texts that follow the church year, and their unusual merit will at once commend itself to them.

Rev. Sheatsley's volume of sermons on these excellent texts will be welcomed by all who have decided to use the Eisenach Gospel pericopes. The author of these sermons is known throughout the Lutheran Church of America as an able thinker, versatile writer and forceful preacher. His sermons are thoroughly textual, soundly Lutheran, highly practical and always quickening. In expounding a text and drawing from it the applications to everyday life, he shows the master hand in biblical interpretation and homiletical skill. His style is never vague, but always clear and to the point, vigorous and refreshing.

Durably bound in half leather.
\$2.50 net.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

BE TRUE

A CONFIRMATION BOOKLET.

By Rev. G. T. Cooperrider.

In three chapters, averaging over thirty pages each, the author admonishes the newly confirmed to be true: I. To Their Parents; II. To Their Church; and III. To Their Lord.

It is a strong and fervent appeal that this little book makes, and it can therefore be recommended as one of the best publications of its kind.

Bound in neat cloth board and attractive marking.

Price, 15 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

To My Sunday School Teachers.

By Rev. J. Sheatsley.

A series of 17 face-to-face talks in popular form on teaching in the Sunday school.

These papers are not the work of a theorist who knows but little about actual Sunday school work, but of a thoughtful pastor, who wrote out of his weekly experience in the Sunday school room. They do not deal with technicalities of the teaching profession, nor bristle with abstruse terms. In plain words and direct fashion the author goes to the heart of the subject of Sunday school teaching.

The last chapter, "Well-taught Rather Than Much Taught," is alone worth the price of the book.

No better book published for a teacher-training course.

Bound in Cloth, 35 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Through Luther to Liberty.

By Wm. Schmidt and L. H. Schuh.

This is more than a mere novel—it is a work combining the attractiveness of a stirring work of fiction with the edifying power of a mighty sermon and the instructive value of a historic treatise.

Price, \$1.00.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Sermons on the Catechism.

In Four Volumes.

By REV. R. E. GOLLADAY.

Vol. I. Now Ready.

These sermons are thoroughly Biblical, soundly Lutheran, unique in treatment and modern in application. They are fine examples of both the synthetic and analytic methods of sermonizing. The thought is profound, the treatment exhaustive and the style classically clear.

Vol. I. contains twenty-eight sermons on the First Chief Part of Luther's Small Catechism. Vol. II. will be published in 1916, and Vols. III. and IV. the following year.

Price of Vol. I., \$1.50 postpaid.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

The Sunday School Worker's Testament

For 1916-1917.

Some of the Special Features:

The Notes and Comments are printed on the same page as the verses they explain and were edited and prepared by a joint Editorial Board of the foremost Biblical scholars in every denomination.

The Introductions are placed at the beginning of each book, telling who the writer was, why he wrote the book, where he wrote it and giving a summary of what the book contains.

The Testament is the American Standard Version, recognized as the best revision in any language because it brings the plain reader more closely into contact with the exact thought of the sacred writers than any other version now current in Christendom.

The Words of Christ are printed in bold face type and all the words difficult to pronounce are divided and marked for easy pronunciation.

The volume is pocket size and bound in maroon silk finished cloth with gold title on side and back.

Price, 75 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Bagtercen

i nyt oplag er netop udkommen paa Hauges Synodes forlag. Indbunden i morocco og guldsnit. Pris 80c. Faaces hos
Hauges Synod Book Dept.,

Devotional Readings From Luther's Works.

For Every Day in the Year.

By REV. JOHN SANDER.

Cloth, \$1.00 Fancy Binding, \$2.00.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Skoleböger.

Løkensgaards Læsebog for Børn, 1ste trin.	\$.15
Løkensgaards Læsebog for Børn, 2det trin.	.25
Kirkebergs Læsebog for Børn, 3die trin.	.75
Katekisme: Hauges Synodes Udgave.	.10
Katekisme: H. U. Sverdrups Udgave.	.15
Katekisme: Engelsk10
Forklaring: Hauges Synodes Udgave.	.15
Forklaring: Sverdrups Forkortede15
Forklaring: Sverdrups Fuldstændige20
Forklaring: Sverdrups, Engelsk20
Forklaring: Laache15
Forklaring: Laache, Engelsk30
Forklaring: Sverdrups Norsk-Engelsk30
Forklaring: Engelsk, oversat ved Belfour25
Bibelhistorie: Norsk25
Bibelhistorie: Norsk, med billeder45
Bibelhistorie: Engelsk25
Bibelhistorie: Engelsk, med billeder40

Bibelen.

Storstilet, gamle testamente i ny oversættelse.	
Nr. 1.—Indbundet i presset skindbind.	\$1.35
Nr. 2.—I presset skindbind med guldsnit og futorial	2.50
Nr. 3.—I presset skindbind med guldsnit og forgyldet kors og kalk paa siderne og futorial	3.00
Nr. 4.—Indbunden i Morokko, guldsnit og futorial, og med rigelig forgyldning paa siderne	4.00
Bibelen i ny oversættelse.	
Nr. 108.—Chagrin med runde hjørner og ombøjede kanter, snittet rødt under guld	4.00
Nr. 11.—Bibel paa India papir i Chagrin, ombøjede kanter, snittet rødt under guld	3.75
Nr. 12.—Bibel paa India papir i egte Chagrin, heftet med silke, ombøjede kanter, snittet rødt under der guld	6.00
Lommebibler i gammel eller ny oversættelse.	
Nr. 40.—Indbunden i shirtingsbind50
Nr. 43.—I uegte Chagrin, mygt bind og guldsnit	1.00
Nr. 45.—I Chagrin med ombøjede kanter og guldsnit	1.80
Nr. 51.—Trykt paa India papir, mygt Chagrin bind med ombøjede kanter og snittet rødt under guld..	2.50
Nr. 53.—India papir, egte Chagrin, ombøjede kanter, snittet rødt under guld, heftet med silke	3.80

HAUGES SYNOD BOOK DEPT.
RED WING, MINNESOTA.

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfættet. 1 Kor. 2: 2.

No. 15.

Lørdag den 8de April 1916.

48de Aarg.

Det nye bud.

Et nyt bud giver jeg eder, at I skulle elske hverandre, at, som jeg har elsket eder, skulle og I elske hverandre. Joh. 13: 34.

Men i den nye oversættelse staar "skal" istedetfor skulle. Det synes at der er en forskjel paa betydningen af disse to udtryk. Thi naar det hedder, skal, da synes det som at der ikke er noget om—eller—men. Men I skal elske hverandre. Nu er spørgsmaalet, hvem var det Jesus mente, naar han udtalte disse ord? Vi synes forstaa, at han mente sine disciple, som var komne for at gaa i skole hos ham. Thi en discipel er jo en, som gaar i skole hos en mester. Og saadanne disciple kaldes ogsaa lærlinger. Der maa alvor og anstrengelse til for at faa uddannelse. Og det skulde vel være mest magtpaaliggende at bruge alvor, flid, anstrengelse og lydighed i den Helligaands skole. Men vi har gjort den erfaring, at vi er nu som i fordums tid, naar Jesus sa til sine disciple: I er sendte til at tro, lære og fatte disse ting. Det nye bud har lydt til alle Jesu disciple paa jorden i alle disse atten hundrede aar, og det lyder til os idag: I skulle elske hverandre. Hvad var det Jesus mente med dette, at de skulde elske hverandre? "Naar jeg er faren op til min og eders Fader, saa vil jeg drage alle til mig." Derfor sa han:

"Vigesom jeg har elsket eder, saa skulle og I elske hverandre,"—saa at alle andre som stod udenfor kunde se, at der var kjærlighed hos Guds folk,—saa at dette kunde have en dragende magt paa hjerterne til at søge frøelse hos Jesus. Thi naar hedningerne saa denne broderkjærlighed hos Guds folk, saa sa de: Se, hvor de elsker hverandre. Og det blev en dragende magt paa hjerterne, saa at mange kom til omvendelse til Gud og ja: Farvel du brede stræde, du ser mig aldrig mer. Ja, vi gjør vel i at prøve os idag, enhver enkelt af os, hvorledes det staar til, om vi har denne kjærlighed og dette Jesu sindelag, saa at de udenomstaaende kan sige: Se, hvor de elsker hverandre. Vi maa vel tilstaa, at vi har altfor lidt af denne kjærlighed og Jesu sindelag, iallesald saa maa jeg tilstaa, at jeg staar langt tilbage og maa bede om naade til mere tro, haab og kjærlighed til Gud, og mere kjærlighed til medmenneffene. Men saa kommer jeg ihu Jesu ord til sine disciple—om I er utro, saa er jeg tro; thi se, jeg har tegnet eder i begge mine hænder. Men han mente ikke at vi kan fortsætte i vor utroffab, saa er han tro alligevel,—nei, han ventter trofskab af os, som vi lovede ham, da vi kom til ham og fik forladelse for alle vore synder, ved at tro paa forsoningen i hans blod, og fik tilegne os hans retfærdighed som

vor. Derfor hedder det til alle som vil høre Jesus til, baade mand og kvinde, ung og gammel: "Rigefom jeg har elsket eder, saa skulle og I elske hverandre." Men nu kommer det an paa, om vi forstaar betydningen af dette, hvad det vil sige at elske hverandre. Naar vi læser Joh. 2: 15—17, ser vi at Peter blev sat paa prøve, naar Jesus spurgte ham tre gange: Elsker du mig? Giver gang Zeus spurgte ham, elsker du mig? saa tilspøjet han: røgt mine lam, vogt mine faar, røgt mine faar. Da gik der vist op et lys for Peter, hvad Jesus mente med dette at elske ham. Nu faar vi prøve os efter disse ord, saa blir det vist saa, at vi maa bede: Gud vær mig arme synders naadig for Jesu skyld! Og giv os mere af Jesu kærlighed, saa vi kan saa kraft af ham til at hjælpe hverander frem over alle vanskeligheder, som møder paa den trange vej. Men skal dette ske, saa maa den gamle Adam korsfæstes, ved daglig omvendelse. Ia disse ord har lydt—og lyder idag: Rigefom jeg har elsket eder, saa skulle og I elske hverandre. Iaa, lad os prøve os, vi, som staar i den lutheriske kirke, om vi har havt og har denne Jesu kærlighed til hverandre, saa at vi beder Gud om kraft til at hjælpe hverandre, saa at lammene og faarene blir vogtet og røgtet og dragne til Jesus som er den gode Hyrde. Kanste vi har stillet os flig, at lammene er kommet bort fra hyrden Jesus, som har kjøbt alle med sit blod.

To trediedele af den norske befolkning i Amerika staar udenom kirken, siger man, og desværre gaar som faar og lam uden hyrde—og drages bort paa afveje, paa mange maader, baade i himmelige foreninger og andet, som drager hjertet bort fra Gud. Kanste somme gaar over til den katolske kirke, som tager meget overhaand her i landet. Gud hjælpe os at være paa vagt! Lad os komme ihu de unge, som skal tage pladsen naar de gamle ikke er mere. Da kommer det an paa, om vi har vist dem den rette vej til hyrden Jesus, saa vi kan—for Guds ansigt—sige, vi har gjort hvad vi kunde. Vi ved, at de unge lægger merke til de ældre, som de

omgaaes iblandt, baade forældre og andre, om det er Jesu kærligheds aand, som er den raadende og herskende, saa at ogsaa de unge kan sige, vi ser, at det er Guds kærlighed, som raader over dem. Nei, desværre, det har ikke været saa iblandt os altid, at Jesu kærlighed har faat være den raadende. Derfor har der blit dannet stillemure mellem samfundene og partierne.—Men nu har Gud faat opladt sinene paa mange, saa at de har set tilstanden. Derfor har der nu i flere aar været meget talt og arbeidet paa forening og sammenslutning af de forskellige samfund. Men nu kommer det an paa, om det er Jesu kærlighed som faar være den raadende, saa at Gud faar fuldføre sin gerning, saa mange kommer til vækkelse, omvendelse og gjensødelse og til en sand og levende tro. Thi uden nogen bliver født paany skal han ikke se Guds rige.

Svor deilig skal Guds kirke staa
Gaa kærligheds den rene vej,
Naar alle hjerter knyttet er
Udi et sind og et begjær:
At elske ham og blive ved
At vandre frem i kærlighed!

Svad er bort væsen om vi ei
Gaa kærligheds den rene vej,
Og broderlig hinanden vil
Al velment trofast byde til
Med fligt et hjerte og attraa,
Som Gud stod hos og saa derpaa?
—Moies Flugtsvam.

En ven og kjending fortalte nu en dag, at han havde det sidste aar havt en god farmarbejder, en som kunde arbejde godt og tjente godt. Denne tog om høsten sine tre a fire hundrede dollars og drog til Minneapolis for at have "a good time", og om en uges tid kom han tilbage med en krukke og to flasker brændevin og —ingen penger! Han benyttet sig, som saa mange andre, af sin "personlige frihed!"

Ungdomsforbundet

SUNDAY, APRIL 9.

The Last Memorable Words.

1. Scripture lesson: Luke 23: 34; John 19: 25-27; Luke 23: 43; Mark 15: 34; John 19: 28-30; Luke 23: 44-46.

2. Introductory Our lesson today covers the seven memorable words of the dying Savior on the cross. These words reflect the character and spirit of Jesus as well as the nature of His work. They are therefore full of depth and meaning, and furnish a vast amount of food for meditative reflection. Bring their significance out in their relation to the person and work of Christ.

3. The first word: "Father forgive them; for they know not what they do."

Note that Jesus is compassionate, willing to forgive, and ready to intercede in behalf of the sinner.

4. The second word: "Woman, behold thy son; son, behold thy mother."

Note that Jesus as a true son provides in His dying moments a protector and support for His earthly mother. He cannot trust her to her own sons, His own brothers according to the flesh, but He can entrust her to one of His own disciples.

5. The third word: "Verily, I say unto thee, today shalt thou be with Me in Paradise."

Note the conversation between the two crucified criminals, the difference in character indicated by it, the turning on the part of the one to Jesus, and the readiness with which Jesus received him. How does this statement of Christ indicate His mission?

6. The fourth word: "My God, my God, why hast thou forsaken me?"

Note the deep anguish of Jesus, His consciousness of being forsaken by His Father, and the significance of this outburst of Jesus for the interpretation of the nature of spiritual and eternal death.

7. The fifth word: "I thirst!"

Note that in the wilderness the Bread hungered, on the Sea of Galilee the Way was tired, and that here on the cross the Water thirsted.

8. The sixth word: "It is finished!"

Note the far-reaching meaning of this word. What is finished? See Isa. 61: 1-3, for the program of Jesus, and note how the work

completed by Christ corresponds with this program. This comparison will clearly show the meaning of the sixth word.

9. The seventh word: "Father into Thy hands I commend My spirit!"

Note that this last word is a prayer to God as was the first word. Note also the childlike submission and confidence that this word expresses, and also that it in itself, as also what follows it, proves conclusively the divinity of Christ.

10. Conclusion. What do these words of the cross mean to you?

Søndag 16de April.

Matth. 21: 1—11.

De sidste hjærlige æresbevisninger.

Vandt mennesker er det gjerne saa, at de sidste æresbevisninger faar de, naar de er døde og skal begraves. Da har jo folk saa uendelig meget godt at si om de hedengangne. For Jesus vor Frelser blev det anderledes. Han var jo en framisraa person, derfor blev mange ting anderledes for ham. Han fik den sidste hyldest af sin samtidens børn en god stund før døden.

Indtoget i Jerusalem, under hosianna raab og palmegrene strøet i hans vei, det var en offentlig, men kun momentar, æresbevisning givet ærens Konge. Siden blev der megen banære for Jesus at døje.

Skvad maa der til, for at vi i sandhed kan si: "Befignet er dit komme, Jesus?" Der til skal intet mindre til end en klar sans for, hvad blir der af os, hvis Jesus ikke faar ta sig af os. Skvad blir der vel af den sjæl, som Jesus ikke faar ta sig af? Skvad blir det af det hjem—den menighed, det land og folk, som kun gir Jesus en ydre hyldest, men lukker sit hjerte for ham? Hvordan gaar det det folk? Ja, hvordan gif det Jerusalem? Den by gif under med forfærdelse. Da de romerske ørne la sig efter aadselet, da begyndte undergangen. "Den sjæl, som er ofte tilrettevist, men herder sin nakke, skal afkjæres." "Den sjæl som hader tilrettevisning skal dø." Saa taler skriften. Jesus kan vi ikke slukke tilside fra vort hjerte og liv, uden at noget gaar istrykker inden i os. Vi maa faa en klar sans for, hvad Jesus har at bringe. Har vi nogen glæde udaf vor fri-

stendom? Jeg er bange for, at mange folk intet andet brug har for Jesus end blot en redningsmand i døden. Spillen feiltagelse. Naar er der blit et landt opsving i alle retninger blandt et folk? Jo, da naar sunden gjennomgribende vækkelser har faat skade sand gudsfrøgt hos folk. "Naar Jesus er kommen ind i landet og fanget folket med sin magt." Hvoraf kommer det? Det kommer deraf at i og med syndens frigjørelse fra syndens trældom frigjøres alle ebner til brug i Jesu tjeneste. Livet med Jesus er dødsstødet til det selviske liv. Opofrende tjeneste sættes da foran personlig materiel gevinst. Veien til sand vedvarende ære og hyldest af Jesus gaar gjennom en død. Det er verdens dramaet hos en syndig slegt. Igga Høst —Wick.

Gud kalder.

"Den almægtige, Gud Herren, taler og kalder paa jorden fra solens opgang til dens nedgang." Sal. 50: 1.

Saa vidnede man om Gud i den gamle pagt. Herren kaldte og folket stod ansigt til ansigt med den levende Gud. Til forskjellige tider kaldte Herren paa forskjellige maader og af forskjellige grunde.

Herren kalder endnu og han bruker mange og forskjellige midler for at række folket med sit kald. Snart griber han ind i de enkeltes liv, og kaldet kommer saa kraftigt, at det føles ikke blot i den nærmeste familiefreds men af slegt og venner i menigheden og rundt omkring i nabolaget.

Gud kalder. Saa følte vi sidste høst, da Otto Løff efter knapt en uges sygeleie afgik ved døden. Siden har døden gjeftet flere hjem i vor menighet i Lodi. Gjentagende har det lydt til os: "Beskik dit hus! Thi du skal dø og ikke leve." Ef. 38: 1.

Otto Løff blev kun 55 aar, 5 maaneder og 25 dage gammel. En Thorsdag eftermiddag medens han arbeidede paa ageren følte han ikke vel og begav sig hjem. Næste Thorsdag var han død. Efter blot en uges haard sygdom maatte den kraftige mand bukke under for døden.

Kun en enkelt gang fik vi anledning til at besøge ham paa hans sygeleie. Hans vidnesbyrd da var: "Det er godt at holde sig nær til Gud." Da vi efter løfte kom for at besøge ham anden gang, var han netop afgaaet ved døden.

Ved hans begravelse var vor rummelige kirke i Lodi fylt til sidste plads. Pastor W. L. Nesvig læste nogle skriftsteder og ledet i

Jøn. Pastor J. J. Lee talte over ordene: "Salige er de døde, som dør i Herren." Mat. 11:3. Undertegnede talte over salmitens ord: "Men for mig er det godt at holde mig nær til Gud." Sal. 73:28.

Otto Løff var en interessert og virksom deltager baade i det borgerlige og kirkelige arbejde. Som saadan indehavde han ogsaa flere tillidsverv. Menigheden valgte ham gjentagne gange til trustee og kasserer. Da vor kirke var bygget, var han et aktivt medlem af byggekomiteen. Han var blandt dem, som opløstet sin røst i menigheden til Jøn og vidnesbyrd og tog sin del ogsaa da, naar det gjaldt timelige midler eller arbejde. Han efterlader sig enke og en voksen Jøn.

—J. M. B.

Missionsbuen

THROUGH PEACE TO LIGHT.

I do not ask, O Lord, that life should al-
ways be

A pleasont road;

I do not ask that Thou shouldst take from
me

Aught of its load.

I do not ask that flowers should always
spring

Beneath my feet;

Too well I know the poison and the sting
Of things too sweet.

For one thing only, Lord, dear Lord, I
plead;

Lead me aright;

Though strength should falter and though
heart should bleed,

Through peace to light.

I do not ask my cross to understand,

My way to see;

Better in darkness just to feel Thy hand,
And follow Thee.

I do not ask that Thou should always shed
Full radiance here;

Give me a ray of peace that I may walk
Without a fear.

Joy is like restless day, but Peace divine
Like quiet night.

Lead me, O Lord, till perfect day shall
shine

Through peace to light.

—Adelaide A. Proctor.

WAYS THAT WIN IN THE SUNDAY
SCHOOL.

By Bertha D. Hageman.

Winning implies attractiveness, light,
beauty, action, something worth while to
be gained, and something worthy to be

done. Sunday school workers must study
their bait.

The Sunday school everywhere has a
“something” to offer that builds up Chris-
tian character and feeds the heart life. The
aim of the International Sunday School
Association for this quadrennium in our
country is “A million boys and girls won
to confess Christ and added to the church.”

Every organized class added to the
sum total at state and international head-
quarters helps other classes and schools by
the enthusiasm of numbers.

Special Days—One of the things which
makes a Sunday school a lively, interesting
place to young people is observing special
days and having special numbers and sur-
prises on the program.

Boys' Day, toward which all boys work
to win special honors in attendance, new
pupils, and offering, will bring in num-
bers of new boys if the older boys of the
school carefully plan their committees and
programs. Ushers, reception committee,
choir, orchestra, special numbers on the
program should all be taken care of by
boys.

Girls' Day should follow not more than
four weeks later and girls try to outdo the
boys in records, excellence of program,
and new scholars won.

Mothers' Day, the second Sunday in
May, should be the occasion to secure the
attendance of all the mothers from moth-
ers of Cradle Roll babies to the older moth-
ers of the adults. The girls' classes can
take care of the decorations, making white
tissue-paper carnations to put into gar-
lands of green. They can also make the
souvenir carnations to be given the moth-
ers if fresh carnations are too expensive.
The older boys can form a committee to
secure vehicles and bring to Sunday school
the older and more frail of the mothers
who could not come otherwise.

Organization—At a recent county con-
ference of older boys and girls the ques-
tion, “Why organize the class?” was dis-

cussed. The answers brought out in the conference were numerous. The following are five of them: 1. Because it puts every member of the class to work. 2. It helps the social life. 3. It develops leaders. 4. It uses each member's talents. 5. It helps the teacher and gives each scholar some responsibility.

Enroll—Whenever a class does organize, enrollment should be made at state headquarters of the International Sunday School Association and a charter secured. There are two reasons for this. The official recognition helps the class and the school to realize that each is a part in the great growing world-wide kingdom.

"Others"—One of the most encouraging signs of progress in secular schools and colleges as well as in Sunday schools everywhere is the prominence given two beautiful words, "Others," and "Service." The following class yell may be new to some classes.

"S-E-R-V-I-C-E—

That's the way to spell it—

That is the way to yell it—

Service."

Service means using what we have of time, talents, opportunity, and possessions for others in need.

Every Christian boy and girl finds that the most frequent chances for service are the little kindly acts of every day, but from the Sunday school standpoint we also plan special things to do for special cases of need.

How They Were Won—A family living not more than a mile from the heart of a great city wanted very much to attract songbirds to their garden. This is not so easily done in a big city where houses are near together, trees not plentiful and prowling cats are numerous.

When their new breakfast porch overlooking the garden was finished, they studied descriptions of bird houses, bird fountains, a bird's feeding table, and then one of the boys made these and placed the

houses where the birds would most naturally enjoy them, putting the feeding table and fountain on the edge of the porch itself, where cats could be kept away.

The next step was to find out what kind of food birds like and then offer it. Seed, suet, bread crumbs, brought song sparrows, thrushes, wrens, linnets, mocking birds, within a few feet of the windows. Why? They were won by offering something they wanted and enjoyed.

It is a picture of the way successful Sunday school work at home and in all lands is done. We do not win others to our school by saying, "You ought to come," "It is a duty," so often as by making them feel, "We want to come. It is a feast, a refreshing, a place to enjoy."

Rinamissionen

Kjære missionsbenner:—

For fire aar siden, tror jeg det var, blev det tilfænt ved Gauges Synodes aarsmøde, at vi skulde opføre bygninger for vor pigehøjskole (Gauges Girls' Grammar School) i Rina.

Nu har vi drevet denne skole i mange aar i gamle faldesærdige huse. Alle vil forstaa, at disse gamle keneske huse ikke er hensigtsmæssige til brug for en saavidt stor skole, som vi nu har ved Chiengo. Man føler indelænt mellem høje mure, hvor man hverken faa lys eller luft, og saa er det svært ufundt baade for eleverne og lærerne.

Det skal dog siges til Guds ære og Miss Godnefields ros, at denne gren af bortarbejde i Rina har været os til stor glæde og opmuntring og til velsignelse i kirken.

Vil ikke bennerne ta et ekstra tag nu, saa vi kan faa indsamlet det nødvendige til dette foretagende, før vi samles til aarsmøde og fem og thye aars jubilæum til sommeren?

Det behøves ikke noget indlæg i denne sag, men jeg vil bare nævne det, saa alle

som er interesserede kan faa anledning til at være med.

Det er tilstemt af synoden, og vi skylder vor pigeskole bedre bygninger. Jeg synes det skulde være gjaldt at faa bygningen færdig til pastor Eastvold kommer ud ihøst. Kunde ikke det lade sig gjøre? Nu har vi seminar, akademi for gutter, hospital. Lad os nu bygge pigeskolen, saa er vi færdige, og da glædes vi sammen og takker Gud!

Naar nu Vorherre minder dig om at gi en gave til byggefond for pigeskolen i Fan-cheng, Kina, saa send det med engang til kassierer N. O. Oppegaard, Madison, Minn., og han vil kvittere for det i "Budbæreren."

Dette er en stor sag. Lad os have store hjerter for den, og Gud skal velsigne den glade giver! Saa anbefaler vi os og gjerningen til Herren.

Venligst, —C. B. Landahl.

Judberetning for aaret 1915.

"Saa din sæd om morgenen og lad ikke din haand hvile mod aftenen; thi du ved ikke hvad der vil lykkes, dette eller hint, eller om begge dele bliver gode."

Den 26de Februar flytted jeg fra Fan-cheng til Taipingtien for sammen med Miss Peterson at optage arbeidet paa det vestre felt. Under bøn til Gud blev vi enige om at dele arbejdsfeltet, for derved at kunne have nærmere oplyst med arbeidet. Det faldt i min lod at varetage Tszho distriktet med 6 udstationer, samt 2 udstationer ved Taiping-tien.

Miaorikang. Ev. Ch'en Hsing-chai begynder at bli gammel. Han er ingen taler, men flittig i privat arbejde. Tolv er døpte der gennem aaret og 28 familier har kastet ud afguderne. Vi har 40 søgende der og 45 tilhængere af den kristne tro.

Shihmen har gjort liden fremgang iaar. Evang. Chu Ch'uen-luh mistet sin hustru, hvilket gjorde arbeidet vanskeligt for ham. Dertil kom at han og skolelæreren stod i mindre godt forhold til hverandre. En er døbt der iaar. Saaer vi kan snart faa en

teologisk student til at optage arbeidet i den store livlige handelsby.

Chaokiatien, hvor Evang. Wei Hsieh-ch'en arbejder, har gjort en del fremgang. Syv familier har i aarets løb kastet ud afguderne og i stedet klippet op den kristne troesbe-kjendelse. Her er en haard arbejdsmark, da veiene er lange og tunge; men det frigjør os ikke for ansvaret af at bringe disse højsjælsfolk evangeliet.

Hsiehmaho, hvor Evang. Kuang Chong-f'ang arbejder, er et lovende sted, har god folkeoplysning. Traf der flere unge kvinder med naturlige fødder. Vi har kun haft stadig evangelisk virksomhed der i to aar. Nu er der en bra flok søgende—flere fra den lærde og bedre stillede klasse. En døbt kristen, hvis hele familie søger Gud. Regjeringskolens lærere og elever kommer ofte til missionskapellet, og iaar fejret de julefest der og deltog med sang og taler.

Pack'ang. Her er Evang. Ch'en Kuang-hui. Arbeidet har gjort en del fremgang. Har en god barnefork. Der gjøres noksaa meget frivilligt arbejde af de kristne. Menighedens ældste har haft ledelsen af et bønne- og samtalemøde hver onsdags aften igjennem aaret.

Evang. Ch'en er en flittig mand, men jeg tror han kan tjene missionen bedst som reiseprædikant. Det er absolut paafræbet saa snart som mulig at faa en indfødt prest i Pack'ang, da rejserne er baade lange og kostbare, og da vi er saa faa missionærer, blir det noksaa sjældent at disse distrikter, som er fra 300 til 500 li fra nærmeste hovedstation, kan faa besøg af en udenlandsk prest. Vi har alvorlige sandhedssøgende venner, der i ti aar har troet evangeliet og vidnet om Gud, men aldrig høvt anledningen at blive døbt, da de var langt borte og enten kommet for tidlig eller for sent til at træffe den udenlandske missionær.

Hsienrentu—udstation under Taiping-tien.

Her er et godt arbejdsfelt. Mange af de kristne og søgende er fra den bedre klasse. To af de ledende mænd i distriktet tilhører

menigheden der. Pastor Liang begyndte at blive syg i februar og har været arbejdsudgytig siden i begyndelsen af mai. Om hans helbred kan gjenvindes er tvivlsomt. Gwang. Uen Ch'uen-t'ing har prædikeret hver markedsdag i kapellet der og Søndagene har været overladt til Uen og skolelærer Tang Chin-hauen. Barnefolken der har gjort et godt arbejde. Fem døpte igjennem aaret—7 familier har fastet afguderne. Der er 17 søgende og mange tilhængere af den kristne tro.

Kiatiacher—udstation under Taiping-tien.

Her har vennerne i flere aar følt savnet af et passende lokale, hvor de kunde samles om Guds ord samt have skole for sine børn. Sidste vaar bygget de et lidet kapel. Det faldt i grus og begrov fire skolebørn. Gud bære lovet, de slap fra det med livet og har nu gjenvundet sin helbred. Sedningerne lo og spottet, og mange spurgte: "Hvor er de kristnes Gud?" Det havde nu mislykkes to gange for dem at bygge kapel.

I sommerferien, paa Saischan fik Mijs Peterson og jeg brev fra evangelisten, hvori han meddelte sin og de kristnes bedrøvelse over hedningernes spot, samt sorg over at de intet hus havde, hvori de kunde tilbede Gud, samt inderlig bøn om missionens hjælp i at forskaffe dem kapel. Efter at have læst brevet knælede vi i bøn for denne sag. Efter bønnen siger Mijs Peterson: "Jeg vil skrive til broder A. Melum i Chicago. Medens vi bad var det som jeg saa hans navn skrevet for mine øine." Gud aabnet broder Melums hjerte, og nu er kapellet nogenlunde færdigt. Vi havde et to-dages møde der mellem jul og nytår. Det var en glædesfest—de kristne var glade og taknemmelige til Gud for hans underfulde bøn-hørlige. Der er en flok stabile kristne, 10 søgende og mange tilhængere af den kristne tro.

Tsiao station: I begyndelsen af aaret fandtes det nødvendigt at afsætte to reiseprædikanter. Dette skridt var ikke taget lettelig, men efter megen bøn og nøie under-

søgelse viste det sig klart at være det ene rette for arbejdets vækst og trivsel. Gud har ikke ladet sin velsignelse udeblive. I begyndelsen af april maaned var der fire familier som bad os komme til deres hjem og holde møde, da de vilde tage afguderne bort. I den første familie gif husfaderen bort medens vi tog afguden væk. Rigdommens gud havde været i deres hjem i flere generationer. Vel var de ikke blevet rige; men det føltees saa underlig at stilles med ham alligevel. Sustruen var mere modig, ja sølte det en lettelse at bli ham kvit. Saaledes fra hjem til hjem. En døende mand bad os først at tage afguderne ned og saa hænge op troesbekjendelsen paa væggen. Siden blev han døbt i Herrens navn og døde lykkelig.

Rundt i landsbyerne bad de os at komme og forkynde dem livets ord, og snart her, snart der toges afguderne ned, saa da vi reiste til Saischan var det rundt 50 familier der vilde blive kristne. Til Saitshan kom der breve fra de indfødte arbejdere, hvori de fortæller, at over 20 familier havde fastet afguderne—nu var det allerede over 70 familier. At afguderne var borte var et skridt fremad; men om de ikke fik kundskab til evangeliet kunde det sidste blive værre end det første—saa nu var spørgsmaalet: Hvorledes kan disse folk virkelig blive undervist i evangeliet? Vi lagde disse ting frem for Gud, samt skrev breve til flere af vore kinesiske og udenlandske venner, som forenede sig med os i bøn for denne sag.

Da vi i august maaned kom ned fra fjeldet, talte vi med folket i landsbyerne om muligheden af et kurs for dem der søgte sandheden. Bore indfødte medarbeidere havde til at begynde med liden tro for at det vilde lykkes; men vi blev forligt om med fornøjet alvor at lægge denne sag frem for Gud, og opmuntrede søgende paa det indstændigste til at gjøre, hvad de kunde for at bringe sit underhold og komme til kursen, som skulde holdes i november maaned. Vi haabede at saa fra 15 til nogle og 20 elever, men i stedet var der 60 indskrevne—

22 kvinder, 13 gutter fra 12 til 17 aar, resten var mænd fra 20 til nogle og 60 aar, af hvilke de fleste kunde læse. Blandt dem var flere kristne, der ønskede et nærmere kjendskab til Guds ord. Tre lærere, som holder skole blandt hedningerne, fik sig bilar og selv kom for at høre evangeliet en hel maaned. Daglig elevantal 55. Det var opmuntrende at se det alvor og den iver som viste sig hos den enkelte. Saar tro at evangeliet er bleven en virkelighed for mange af dem. Efter kursets afslutning har de vist iver og nidjærhed for at vinde sine egne.

Med nytårsstid havde vi et tre-dages møde i Tazho, hvor 61 blev døbt, af hvilke de fleste havde været paa bibelkursen. Flere af de nydøbte deltog i bøn og vidnesbyrd under mødet.

84 er døbt og 7 døde dette konferenceaar. Samlet antal følgende 258—med tillæg af 104 skolebørn—326. Tilhængere af den kristne tro 305.

Det har været et herligt arbejdsaar—rigt paa anledninger.

Gud, glem alle mine fejltrin og tilregn mig ikke for alle de gyldne anledninger jeg har forjæmt.

Eders for kineiserne,
—Mune Lie.

Den teologiske forening.

Tirsdag den 7de Mars mødte foreningen. Mødet aabnedes med sang af foreningen. S. B. Rokkesmoe ledet i bøn. Et kort forretningsmøde blev holdt, hvorefter det opstillede samtaleemne blev indledet af S. Gisselquist. Spørgsmaalet var: "Svilken stilling skal presten tage overfor det borgerlige samfund?" Indlederen delte emnet i 3 punkter. 1. Samfundets opgaver, medlemmerne af staten maa løse alle statens opgaver og som medlem af samfund og stat har presten sin plads at fylde; men hans stilling maa være upartisk, ikke lade sig bestemme eller lede af noget andet motiv end det ene som Jesus havde for sig: ret og uret. Maa leve eksemplarisk

sa at andre kan følge efter hvor presten leder. 2. Bør ikke tage del i nogen slags store demonstrationer eller i andre politiske opsigtsvækkende parader. Tage det rette forhold til samfundet som saadant det maa presten gjøre, men han maa aldrig glemme, at han er kaldt ikke til at være politiker men til Jesu underhørde paa jord. At han har menneskenes sande vel for øie og har en prest det, da vil han glemme sig selv og selvisheden vil ikke faa rum. 3. At han sætter sig ind i de store borgerlige opgaver for at kunne skjelne mellem ret og uret. Presten har ret til at være mistroisk ligeoverfor nutidens raadne politisk. Ikke være tilfreds med hvordan det gaar men altid handle efter samvittighedens ledelse og Guds ord. Lad Jesu ord altid være det afgjørende: "Som jeg var i denne verden, saa ogsaa I." Mødet afsluttedes med sang og læsning af Herrens bøn.

Tirsdag den 14de Mars mødte foreningen igjen og følgende emne var opsat for samtale: "Svilken plads, hvis nogen, bør bønemøder have i menigheden?" Emnet var indledet af E. Ullring.

1. At bøn har sin grund i Guds ord og deffineret; som sjælens samtale med Gud. Er stadfæstet af Guds ord. Flere af bibelens vidnesbyrd blev anførte, som stadfæstelse saa at bøn er helt bibelsk. 2. Guds bud angaaende bøn, her blev ogsaa af indlederen læst flere skriftsteder: 1 Kor. 7:15; Esaias 50: 57; 2 Kor. 20: 29—30; Ap. Gj. 3: 1; 20: 36; 21:9. Det blev stærkt fremhævet haade bønnens nødvendighed og dens kraft at drage sjælen til Gud. 3. Hvordan bønnemøderne er praktiseret i vore dage. Der hvor bønnemøderne er vedligeholdte der er ogsaa et friskt kristenliv og hvor det modsatte er tilfælde der er aandelig fulde. Bøn styrker ge sjælen til Gud. 3. Hvordan bønnesammen til saadanne samtaler med Gud. Styrker dem som er i nød og oplyser dem som er i mørke. Bøn er ogsaa betydningsfuld for dem, som just har begyndt, først, han beklender for verden at han har sagt den farvel, og ikke vil gaa paa dens brede bane mer. Endet, den er et vidnesbyrd for brødrene, at

de hører med i deres rækker og glæde vil fylde deres hjerte. Efter indlederen var færdig, gjorde foreningens formand, G. F. Johnson nogle stadfæstende bemærkninger. E. E. Espelien, S. Gisselquist, L. Hanjon, tog del i samtalen. D. Fosjo stillede følgende spørgsmaal: "Er det tegn paa lidet eller intet aandeligt liv, hvor intet møde holdes i menigheden. Svaret var, det er ikke godt at afgjøre; men Guds ord taler stærkt imod en saadan tilstand, hvori bønnemøde ikke føles som nødvendigt og trængt. Mødet afsluttedes med sang og læsning af Herrens bøn.

—Lorbjørn Hansen.

Et kort besøg og foreningsagen.

(M. J. Krogstad).

Da pastor M. Dahl i Åda døde tabte bort samfund en trofast arbeider og menighederne en kjær hjælsørger, som var højt elsket af alle og dybt savnet baade af menighedsfolket og den efterladte familie. Men det, som er bort tabt blev hans vinding. Da de har været uden betjening, siden pastor Dahls død, fik jeg anmodning om at komme der nogle dage, og da min bror tilbragte tolv aar af sine kraftigste dage der, kunde jeg ikke afslaa, men gik. Åda er en af Red-Riverdalens skjønneste smaabyer, saa den bærer sit navn med ære. I menigheden, som nu er omtrent 25 aar gammel, er der mange troende baade af unge og gamle. Den har haft mange store vækkelser i disse aar, jaavel som at en og anden har kommet til liv i Gud nu og da. Den har en vakker kirke og prestebolig. Pastorerne Reium, Krogstad, Gjerstad og Dahl har betjent dem med Guds ord disse aar, saa det har ikke manglet paa alvorlig forkyndelse, og den har baaret frugt. Muligens det var grunden til at foreningsagen blev nedstemt paa menighedens aarsmøde. Folket er flinke til at samles i Åda, unge og gamle kom ud i flok og følge hver aften og undertiden om eftermiddag. Søndag havde vi nadverdgang og mange deltog, men ingen anden end de besjendende kristne. Det er

ikke lidet bundet, naar nombendte menighedsfolk kommer saa meget til bevidsthed om sin tilstand, at de ikke gaar til nadverden. Efter at have været i Åda nogle dage maatte jeg love at komme til Perly. Jeg havde stor lyst til at komme did af mange grunde og en var at saa en praktisk lektie i foreningsagen. Det er det vi trænger. Teoretisk har vi jo bestandig været enige. Det er ingen sag at rejse, naar man faar en sliq skydsgut som jeg fik. Det var N. Eistenjon, en brorsøn af afdøde pastor Eistenjon og svigersøn af Ole Thompson i Dell Rapids. Landstads menighed ved Pearly er ikke gammel, kun fem aar. Det er en kraftig menighed, har bygget en vakker kirke, de fleste af medlemmerne er ombendt til Gud, og de, som ikke er, gaar med en saa klar overbevisning, at de jagde lige til: jeg er ikke en kristen, og det med taarer i øinene. Gaaber de snart blir. To havde netop fundet fred med Gud før vi kom der. Landstads menighed blev til under noksaa sørgelige og pinlige omstændigheder. De troende blev ikke lidt i den gamle menighed og de kom paa kant med baade prest og menighed, blev sat i kirkeens ban og resultatet blev, at de maatte ud af menigheden og saa organiseredes en ny menighed og en kirke blev bygget en mils vei fra den gamle. Det er sørgeligt at det skal være sliq i den lutherske kirke nu i det tyvende aarhundrede og endda siger man, at vi er saa lige og saa enige, at det er synd og skam at staa skilt. Menigheden har en stor og kjær ungdomsflok, som var flittig til at komme. Med en sliq ungdom er det fremtid for en menighed. Landstads menighed er i faldsforbindelse med Åda, men har ikke gaaet ind i samfundet grundet paa foreningsagen; thi havde den gaaet ind, og Hanges Synode forenet sig med de andre samfund, saa maatte den gaa bagdøren ind til det hus de gik ud storgangen fra. Og ingen kan fortænke dem i det. Vi talte om det i Perley, at intet har været til saa stor skade for Hanges Synode som foreningsagen. Den har lagt over os som en mare i fem og tyve aar og især de ti sidste har den hemmet os i vor udvikling

som samfund og alle bore gjøremaal. Vi har tabt vor selvstændighed og driver som en baad uden ror. Det er manges mening i Gauges Synode, at det var en jørgelig og ffjæbnevanger dag for ti aar siden, naar man tog den bestemmelse at forhandle om forening. En mand paa bestyrelsen sagde til mig i vinter, da jeg var der: "Det var godt at Gauges Synode ikke fik narret os frikirkefolk ind i foreningssagen", og det var nok det. "Brændt barn flyr ilden." Men det var jo ikke anderledes bestemt end, "om vi kunde bli enige". Hvem skulde have tænkt sig til den gang, at det skulde blive præster og menigheder i Gauges Synode, som skulde kumme og ville gaa med paa en plan som den foreningskomiteerne fik istand. Det var utænkelig. Det er jo et slag i ansigtet paa hele Gauges Synode og paa de gamle som ligger under torven, som kjæmpet og led ondt for de principer, som vi nu er villig til at kaste overbord. Det er underligt at tænke paa alle de argumenter man har benyttet sig af. Man har sagt gang paa gang at det er samfundets bedste og ledende mænd som var paa den komite, de blev enige med de andre og fik konstitutionen og betingelserne for forening istand, og da maa vi gaa med. Men Gauges Synodes folk har jo aldrig været opdraget slig, at de blindt følger lederne. Det blir nok bedre med det i de nye samfund. Det er da de store og ledende mænd, som bestandig har kjørt kirken stakt, naar den har gaaet stakt. Og "historien gjentager sig selv." Det er da ogsaa meget vanskeligt at tro om de mænd som repræsenterede vort samfund paa den komite, at de blev enige om det som vi fik i foreningsartiklerne; thi ingen som er opdraget i Gauges Synode og har delt G. S. syn kan bli enige i det. Men jeg har simpelthen tænkt mig det slig, at de stod fast for overmagten, kunde ingen vei komme, rakte saa hænderne i veiret og lod sig plyndre af alt det som G. S. i disse 70 aar har staaet for. En mand af et andet samfund sagde for en tid siden, "det var slemt at G. S. skulde være saa slaphåndt i forhandling om forening; thi nu havde den anledning

til at udføre et arbejde i den norske lutheriske kirke, som aldrig kommer til den igjen.

Et andet argument, som er brugt, er ogsaa betænkeligt, men det er slemt at sige noget om det. Men vi har faaet beretning om at menigheder har stemt for forening grundet paa en henbåndet mands sidste ønske. Skulde man have hørt sligt. Saa kommer pastor Løhre paa foreningsmøde i Fargom med en statistik, der viser en stor tilbagegang i samfundene paa grund af, at vi staaar skilt. Lidt forbaudet spørger endog "Lutheraneren"s redaktør, hvor han har faaet sine kilder fra. Men ved da ikke "Lutheraneren"s redaktør, at man i nødstilfælde ikke behøver kilder for en statistik. Det er jo bare tal, og de har vi, dem sætter man til sammen slig, at det passer for anledningen. Men saa er det saa slemt med statistiken, at den ene slaar den anden ihjel. For omtrent fire aar siden saa vi ogsaa en statistik, der viste os, at intet af de lutheriske europæiske landes folk havde været istand til at samle saa mange forholdsvis ind i kirken som de norske og det paa grund af de forskjellige samfund. Alle kunde finde et kirkeligt hjem inden et af de samfund, saa de behøvede ikke at gaa til andre troesbekendelser, som tilfældet er med andre nationer. Methodist, baptister og andre reformerte iblandt de norske tilbringer derfor en kummerlig tilværelse. Men det var heller ikke noget andet end statistik. Det er forbaufende, hvad man kan gjøre, naar man bare vil.

"Ingen kan sige at foreningsbetingelserne og konstitutionen er ubibelsk," siger pastor Lasjeson i Fargomødet, "alt som er sagt imod er fraser." Jovist er det ubibelsk, det ved da past. Lasjeson. Er ikke abjolutionen som den er praktiseret i statskirken og her, i forbindelse med nadberden, ubibelsk. Ja, endog den som vi har i Gauges Synode. De gamle grundleggere af vort samfund tog et langt ffridt, naar de afslagde abjolutionen med haandspaalæggelse og gav os den betingede abjolution, men vi har staaet stille i vor udvikling, vi er ikke kommet noget længere end vi var for 70 aar siden. Vi burde

for længe siden kastet vor absolution overbord, haft en anden, for menneffer forstaaelig daabs- og nadverdsformular, som bedre kunde passe til tidens krav. Det har gaaet med os som med den lutherste kirke i hele taget. Luther tog et godt skridt, men længere er vi ikke kommen, thi naar det er tale om prestedragt, meningsløse ceremonier, absolution og alt slikt som har hængt med og hindret Guds riges sag, saa har det været med engang at høre paa, hvad Luther sagde om det fire hundrede aar siden med det samme de var kommen ud af overtro og pabedømmets vildfarelse. Det maa bli stagnation paa den maade. En mand sagde for nogen aar siden, og han var ikke Gaugianer heller, at Ganges Synode var femti aar forud for de andre samfund i udvikling, men foreningsbetingelserne og konstitution sætter os 70 aar tilbage igjen. Vi kan ikke engang saa følge skridt med den norske statskirke, og vi lever i et frit land, hvor vi kan saa ordne os, som vi vil. Det ser betænkeligt ud, gjør det ikke? Ingen kan bevise at absolutionen, som den er praktiseret, er bibelsk. Er prestedragt, messe og venden mod alteret bibelsk? Ja, dersom vi havde levet to tusind aar tilbage i tiden, under den Gamle testamentilge tid, men det er ikke evangelisk og Ny testamentlig. Den, som forsvaret det, eller staar neutral og ikke ser noget galt i det, staar paa gammel testamentlig grund. Det har ikke været noget, som har været til større skade for kirken end judæismen, og det gaar saa overmaade let at komme ind i de spor. Paulus skrev lange breve til menigheder for at saa ødelagt judæistiske tendenser, og jeg er bange for, at havde han levet, saa havde han skrevet et til lutheranerne og saa, men nu er han død og hvad han skrev om det er vel vanskeligt for os at tro at det gjælder og saa os. Var det ikke ved at tage det gamle testamentes kultus som mønster at kirken forfaldt og pabesirken blev til? Saa sagde pastor Meland, huffer jeg, naar jeg gik paa skole, og jeg har bestandig anset ham som autoritet i kirkehistorie. Om han tror saa nu, ved jeg ikke.

"Med hensyn til kirkesikke, overlades det til hver menighed at bestemme derom", siger konstitutionen, men det er da vel for at kaste blaar i øinene paa bort samfunds folk, thi det staar efterpaa: "Men forat det i det hele kan være ensartethed og saa i kirkelige ceremonier, saa tilraader samfundet, at menighederne følger den norske kirkes ritual, saaledes modificeret som det nu almindelig bruges iblandt os". Hvem "os"? Den Forenede Kirke og den Norske Synode naturligvis. Majoriteten i menighederne bestemmer det og majoriteten er verdslig og har levet sig ind i disse ting, det er jo det fornemste de har. Det er ikke saa vanskeligt med prækenen, bare præsten kan messe. Vi ved paa forhånd hvordan det vil gaa. De verdslige folk kommer aldrig paa menighedsmøderne og tager ingen del, sagde en præst for en tid siden, det blir de troende, som faar ordne med det. Om det var tilfældet, saa blev det mange menigheder som aldrig fik have et menighedsmøde. Ikke ser det ud til at det er tilfældet heller; thi naar det er noget man vil have igjennem, saa faar nok præsten dem med og de kommer nok. En mand skrev, at da vi havde aarsmøde og foreningsdagen skulde stemmes over, saa kom de verdslige folk som vi aldrig har seet paa et opbyggelsesmøde eller bønnemøde og aldrig før paa et menighedsmøde, i flok og følge forat saa stemme for forening, og de vandt. Jo da, de kommer nok, naar det er noget de vil have igjennem og de har jo saa megen ret som de troende, saalænge de tilhører menigheden. De verdslige folk synes svært godt om forening. Absolution, prestedragt og meningsløse ceremonier har de heller ikke noget imod, og det er jo ikke noget at undres paa; thi de ting kom til verden af en verdsliggjort kirke og kan kun eksistere i en verdsliggjort kirke, som et skjul for den indre tomhed. Det er det eneste substitut kirken har for aandeligt liv. "Livet", sagde biskop Bang, under vækselfestiden i Kristiania, "skaber sig nye former."

En trængselstid forestaar bort samfund, det gaar undergangen imøde. Nogen for-

ening blir det ikke, det forstaar vi naar vi kommer lidt ud blandt bort samfundsfolk; thi der er faa menigheder som gaar med som et hele, og herude er de fleste menigheder endog enstemmig imod. Bliver det sammenlutning, enten det er en majoritet eller minoritet, saa blir de andre staaende tilbage enten som fri, eller de finder sig et andet kirkeligt hjem. Men ansvaret skal og maa hvile paa de ledende mand og en del af vore prester, som har agiteret den sag indtil den er sat paa spidsen, og vi gaar en trængsels-tid imøde, som aldrig tilforn, der truer med at lægge vort samfund i ruin.

Saa, nu maa jeg slutte, jeg tænkte bare at skrive noget om besøget til Ada og Pearly og saa blev det kanke formegent om forening. Det er to aar siden jeg skrev lidt om samme sag og den gang skrev jeg saa godt, at jeg tænkte at skrive lidt med engang, men det blev ikke. Godt maatte det være; thi pastor Meland bæret mig med et dygtigt svar, det havde jeg knapt ventet. Pastor Ove af den Forenede Kirke kom ogsaa med et svar, som amerikanerne bruger at kalde "a fools last argument". Anonyme breve fik jeg fra forenede kirkefolk, som lobet mig bank, saa det var bedre end jeg havde tænkt. Dette blir vel det sidste.

Saa skal jeg saa sige bennerne i Ada og Pearly tak for det hyggelige samvær og for at jeg fik komme, det var rigtig opfriskende. Saaber at I snart faar en sjælesørger iblandt eder igjen, tak ikke modet, den kommer, som Herren har tiltænkt eder. Tak for samværet.

Foreningsbetingelserne.

Det kan nok være at foreningsagen er af Gud. Spørgsmaalet er imidlertid for os nu: Er foreningsbetingelserne af Gud? Vi er nøie paa betingelser, naar vi skal leie et hus eller en farm. Kan vi være ligegyldige, hvordan betingelserne er, naar det gjælder Guds riges fremme og sjæles frelse? Har vi udfigter for velsignelse, hvis ikke foreningsbe-

tingelserne er helt bygget paa Guds ord og efter hans villie?

Jeg vil i al besædenhed paapege nogen faa ting i betingelserne, som efter mit syn og forstaaelse af Guds ord burde og skulde være anderledes.

1. Syndsbejendelsen i indledningen.

Vi takker Gud og vore fædre at G. S. blev stiftet. Det var ingen synd isølge vort syn. Vi tror, at vi har haabt og har ret til at eksistere som samfund med en bestemt opgave at løse. Vidste jeg, at ikke indledningen modfiger dette; vilde jeg tilstemme den. Vi har desværre saa altfor ofte syndet ved ubroderlig kritisk. Men vi kan ikke bejende, at vi har som samfund "ligget i en lang og sørgelig strid" med de andre uden at vedkjende, at vi begif synd ved baade at stifte og at staa adskilte.

2. Art. 2. Om opgjør. Punkterne der tilstente kan jeg godt gaa med paa. Men skulde jeg tilstemme denne artikkel, maatte jeg vide, om der virkelig var et opgjør og at ikke bare et tyndt dække er lagt for at skjule en dyb kløft og en vakker dag, naar dækket bortseies, vil det vise sig at kløften er lige dyb. Læg mærke til hvordan mange i N. S. ser paa denne sag.

3. Art. 3. Forbudet mod kirkeligt samarbeide med reformerte og andre, osv.

Dette punkt er gjort til en uforanderlig paragraf. Hvad er grunden? Grundene, hvorfor jeg maa stemme mod denne artikkel, er følgende:

1. Den findes ikke i den lutherske bejendelse, men er en ny "vedtægt som besværer samvittighederne", hvilket haade Apologien og Konfordinformelen fordømmer i stærke udtalelser. Vi har bestemmelser mod falsk lære og opblanden i samme baade i de lutherske bejendelseskrifter og i vore samfunds- og menighedsordninger som overskiddiggjør denne artikkel.

2. Den er ubroderlig og separativistisk i sin aand og vil volde ubodelig strid og skade. Et træ kjendes paa frugterne. Punktet har allerede frembragt daarlige frugter og vil fremdeles gjøre det. De uenige i syn vil for-

staa det forskjelligt. Vi har høvt nok af stridspørgsmaal, om vi ikke skulde tilstemme et til.

3. Det er imod Guds ord som siger, at ikke bare de i det eventuelle nye samfund, men at alle Guds folk skulde være et, og skal vi være et i Kristus maa vi ogsaa saavidt Guds aand tillader det staa sammen i det store arbejde—sjæles frelse. Jeg finder ikke et eneste Gudsord som stadfæster dette punkt. Det vil sætte op et ubibelsk skille mellem Guds folk. Hvem af os er ikke glade for hvad the "Laymen's missionary movement" har gjort og gjør. Vi har med rette været opmuntrede i vort eget kirkeblad at deltage i flige møder. Vort samfund har faaet stor velsignelse gien-nem dette "movement". Vi lærer paa deres stebener hvorledes at arbejde for missionen, om praktiske metoder i personligt arbejde, vækkelse, osv. Signende "movements" kan blive begyndt i fremtiden, hvor vi ønsker at være med. Om vi gaar ind i det nye samfund vilde vi springe over tusinde flige punkter som art. 3 for at deltage i møder af nævnte slags. Saa ønsker vi at have kirke-ligt samarbejde, som vækkelsesmøder osv. sammen med brodersamfundet og frikirken.

4. Art. 4 A (b) "Derfor har en Guds menighed ret og magt til" osv. Sprogformen er rigtignok taget fra Konfordinde. art. 10, paragraf 5. Men under vore forhold er det en høist skadelig og misvisende brug af benævnelsen "Guds menighed". Dette begreb betegner bare "samfundet af dem som har den Helligaand og troen i sine hjerter" (Apol. art. 4). Vore menigheder bestaar for det meste af uomvendte folk og at benævne en sammenslutning af flige "en Guds menighed" som dette punkt gjør, kan jeg ikke gaa med paa.

5. Art. 4 A (c). "Men kirkeskifte eller rituelle bestemmelser, som ikke er mod Guds ord og som længere tid har været brugt i vor kirke og tjent til fred og god orden, bør dog saavidt mulig iagttages overalt, osv." Dette punkt, siges det, er baseret paa Konf. art. 15 og Apol. art. 8. Men art. 15 har ikke udtrykket "som i længere tid har været

brugt". Dette udtryk ophæver de gamle skifte. Samt forklarer art. 15 at med kirkeskifte menes "visse helligdage, høitider og des-lige." Men dette punkt i "betingelserne" lægger mere i begrebet "kirkeskifte" end Konf. art. 15.

Sele art. 8 i Apologien er en stærk opfordring om at man endelig ikke maa bevare samvittighederne med overleveringer. Rigstignok fremholder par. 11 og 13 af nævnte artikkel, at vi beholder nogen af overleveringerne for ikke unødigt at støde de uvildende (som var komne ind af den katolske kirke) eller at forarge modstanderne. Men disse grunde for bevarelse af visse overleveringer vedkom kun tid, sted og forhold. Bestemmelsen i art. 4: "Rituelle bestemmelser som længere tid har været brugt . . . bør saavidt mulig iagttages", er imod aanden i baade Augsburg. Konf. art. 15 og Apol. art. 8. Det er kun en fastholden ved det gamle formvæsen. Det er vist til dødens "fred og orden" det har tjent. Det aandelige liv maa faa skabe sig sine egne former. Disse er ofte meget enkle. I vækkelsestider maa ofte Guds aand kaste alle vore former tilside. Derfor maa vi have dem saa faa og saa enkle som mulig. De som da er satte til at forandre paa dette er menighederne, hvori verdens hørn er i den store majoritet. Sivilke forandringer kan ventes!

6. Art. 4 B. Om ceremonier efter den norske statskirke. Besynderligt at man skal have saa mange punkter om kirkeskifte og ceremonier. Dette er et uluthersk og et ubibelsk punkt. Sverken Guds ord eller den lutherske bekyndelse vedkender sig nogen statskirke. Vi skulde prøve at hjerne os jaalangt fra den som mulig. Statskirken selv har i det senere forfattet adskilligt og forsøger nu at bli mere fri end før. Kan vi Sanguanere stemme for at vedligeholde vedtægter som selvstie statskirken forfatter?

7. Art. 4 C. Ser fastholdes absolution i forbindelsen med nadverden. Ser vil nok ogsaa majoriteten raade. Dette er hverken luthersk eller bibelsk, men tjener til at ind-

give de ugudelige et falskt haab. Vi tror at nadverd og absolution skal være adskillte.

8. Art. 6. Seminarier. Bort samfund har prøvet at praktisere efter Guds ord at alle som skal uddannes for prestegjerningen maa først være i sandhed ombvendte mænd, dernæst maa de være særskilt kaldte af Guds aand og drevne af Gud ud i gjerningen. Ingen anden har ret at gaa ud som sjælsørgere. Den skole som i noget mon har staaet for dette skal nu nedlægges som presteskole og de andre skoler som desværre ikke praktiserer det skal bibeholdes. Det har lidet og intet for os at sige om to af vore lærere kommer med ved deres seminarier; kanske en ved hvert. En lærer har ikke noget med optagelsen og prøvelsen af de teologiske studenter at gjøre. Det er lagt i kirkeaaadets hænder. Desuden om vi kunde jende op de allerbedste lærere, kunde det let være at de maatte slutte om et aar eller to, og da vilde hvemjomhøst i det nye samfund kunne fylde deres plads. Vi maa fræbe, at der i foreningsbetingelserne maa være et punkt om at bare mænd som kan klart bekjende, at de har gaaet gennem en personlig ombvendelse samt dertil kaldte af den Helligaand, skulde jendes ud i sjælsørgergjerningen. Ligeledes maa vi have et punkt der opmuntrer til vækkelser, bønne- og vidnemøder.

9. Endelig læg mærke til kap.3, art. 2 i konstitutionen om "menighedens belærelse og befæstelse i den sande tro." Peger ikke dette hen paa kristelig opdragelse af de ugensødte? Er ikke dette en levning af ældgammel stats-iskelære? Burde der ikke vært et ord om vækkelse i den forbindelse?

Menigheder og brødre sjælsørgere! Lad os ikke tilstemme noget som afviger fra Guds ord eller som vil føre os op i et dødt formvæsen. Vi vil aldrig høste velsignelse deraf. Lad os arbejde for liv og vækkelse efter de simple bibelske former. Maa vi helt staa paa bibelens grund!

—P. Rjostveit.

Samtaleemøder.

Det første samtalemøde i Illinois mellem de konfererende samfund blev afholdt i Lee, Ill., i Februar maaned 1915 efter indbydelse fra de lokale menigheder tilhørende Hauges Synode og den Norske Synode. Samtaleemnet var den tredje artikel. Mødet var belsignet og opbyggeligt. Det blev derfor udtalt baade af prester og lægfolk, at disse møder burde fortsættes. Det blev da besluttet at holde to samtalemøder om aaret.

Det andet møde holdtes høsten samme aar i Selmar, Ill., pastor Shevelands kald. Samtaleemnet var da det 4de kapitel af Efserbrevet, som saa vakkert er gjengivet i en af vore salmer:

"En Gud og alles Fader!
Er hjordens og dens hyrdes raab,
Et livets væld os bader,
Og et er vore sjæles haab;
En røst fra sandru munde,
En aand i alles røst,
En fred hvortil vi stunde,
En tro med evig trøst,
En kjærlighed, en længsel,
En kamp for palmen højt,
En udgang af al trængsel,
Et liv i Jesus Krist!"

Det tredje samtalemøde holdtes den 9de til 11te Februar dette aar i First Lutheran Church, Chicago, pastor Lewis Moes kald. Aftenen den 9de Februar benyttedes til forhandlinger om daabens sakramente i det engelske sprog. Pastorerne S. L. Tallaksen, J. A. M. Ginderlie, L. J. Alvestad og P. A. Kittelsby indledede. / Torsdag eftermiddag førtes forhandlingerne i det norske sprog. Til grund for forhandlingerne laa kapitel 57, vers 14—21, af profeten Esajas. Pastor A. O. Mortvedt af Hauges Synode indledede. Om aftenen førtes forhandlingerne paa engelsk. Til grund for forhandlingerne laa alterens sakramente. Pastorerne R. Harrisville, O. Obalen og A. Østedal indledede.

Fredag eftermiddag fortsattes samtalen over det 57de kapitel af profeten Esajas. Om aftenen var der gudstjeneste. Pastor S. J.

Solman prædilede over Rom. 10: 14—15 paa norsk. Det var en missionsprædiken. Pastor A. J. Evensen af Gauges Synode, som skulde have holdt den engelske missionsprædiken, var forhindret fra at være tilstede. I hans sted talte pastor L. Harrisville til forsamlingen og lagde missionsjagen paa alles hjerter. Offer optoges til hedningemissionen i Kina.

Sermed var det tredje samtalemøde tilende. Til trods for det travle hyliv i Chicago var mødet godt besøgt, især aftenmøderne. De greie og klare referater af postor Mortvedt og de andre indledere fulgtes med opmærksomhed. Under bore forhandlinger har det kommet klart frem at vi har den samme tro, det samme haab, den samme daab og det samme naadebørd og den samme Helligaand, som kalder, forsamler, oplyser og helliggjør os.

Derfor kan vi synge:

I Mandens samfund bandre
Vi da den store pilgrimsang,
Og synge med hverandre
Det frelste Zions seierssang.

Shvad Guds Aand forener i fælles tro og
bejendelse skal intet menneske adskille.

Følgende præster var tilstede ved mødet:

Fra den Forenede Kirke: A. Østedal, E. E. Tiller, L. E. Thompson, J. A. M. Sinderlie, Chr. S. Bang, S. G. Engum, S. A. Johnson, E. J. Hefsem og J. S. Meyer. Fra Gauges Synode: S. A. Hanson, L. Harrisville, M. A. Nesvig, L. J. Alvestad, A. O. Mortvedt og E. Rasmussen. Fra den Norske Synode: P. A. Rittelsby, J. R. Birkelund, Lewis Moe, S. A. Tallackson og E. Døving.

—E. Døving, —E. E. Tiller,

—L. Harrisville.

"Alt skal tjene dem tilgode, som elsker
Herren."

Svor ofte har ikke jeg for min del, naar
jeg har mødt saadanne, som har været stedt
i nød, udtalt disse samme ord. Ganske an-

derledes bliver det, naar jeg personlig er
midt oppe i prøverne selv. At kunne sige
da: "Alt skal tjene tilgode," og til og med
sige tak du kjære himmelske fader, fordi du
saa fører os, det er kunsten. Nu ser vi din
forunderlig store og omsorgsfulde kjærlig-
hed.

Denne vinter har været meget prøvsnom
baade for mig og mine. Sygdom har vi
havt siden takfælgessdagen ifjor. Den første,
som blev syg, var min kjære hustru, som
maatte holde sengen i to uger. To dage
efter hun blev syg, maatte jeg tage min
ældste søn til hospitalet i Webster for ap-
pendicitis, som saa hjem et par dage før
jul. I slutten af december reiste jeg til
Watertown, S. D. med to af mine små-
piger, som havde tonsillitis.

Jeg tænkte, at nu var det vel slut, men
nei. Den 20de januar fik jeg slag eller
som doktoren kaldte det, "blood-pressure" i
den venstre siden, saa jeg var aldeles hjæl-
peløs i flere dage. Men vor kjære Fader
har sagt: "Shvad du beder om i Jesu navn,
skal du faa", og "Kald paa mig i nødens
stund, og jeg skal udfri dig, og du skal prise
mig." Gørlige, salige løfter!

Den sjæl, som i tro og barnlighed har
gjort som det heder i en sang: "Mig selv
med sjæl og legem, og hvad mig hører til,
jeg som et helligt offer, jeg Jesus give vil",
da faar vi erfare, at kristendommen er no-
get andet end tomme ord, og et praktende liv.

Du underlige Gud, hvor du er god
mod os, du vil at dine skal ligesom jidde til-
bords og mættes i dig og dine trofaste løf-
ter og forjættelser, som er ja og amen.

Ser om dagen var jeg nede i byen for
første gang siden jeg blev syg. Ja, Herren
vil hjælpe mig og mine. Jeg har havt den
tro fra den stund jeg blev syg, at jeg skal
blive frisk igjen.

Saa en kjærlig hilsen til alle syge, bliv
ikke mismodige. Det er i smelteovnen, at
guldets bliver rensat og faar sin rene stik-
kelse.

En kjærlig hilsen til alle fra eders i
Kristo A. M. Danielson.

Salige stunder i Audubon.

Undertegnede fik den hygge at faa være i Audubon sammen med disse elskelige brødre, stedets prest, pastor Knudsvig, missionær Rilen og den evangeliske sanger L. D. Rasse-son. Men her blev salige stunder. Pastor Knudsvig staar midt oppe i en vækkelse i sin menighed. Dykkelige broder. Folk kom i ffarer til møderne, men størst af alt, der var synlig overgang fra mørke til lys, fra død til liv. Al, hvor saligt at se dette herlige syn, naar sjæle vækkes, naar synden blir levende, og naar Jesus Kristus blir synderes personlige frelser. Herlige syn, salige stunder. Til prestegaarden kom flere for at faa sjælesørgerens hjælp i disse for dem saa alvorlige dage. Da blir det travelt at være prest, ingen fare medens alle sover, men naar børneskollen vaagner, alle beder om hjælp, da blir det travelt, men salig, herlig travethed. Det herligste syn for mig er at se presten paa knæ med søgende sjæle, bedende med dem, strævende med at lægge dem i overhyrdens favn, den saarede sjæl til Frelserens blødende hjerte, det fundne barn atter lagt til Faderens hjerte. Da er presten isørt sit rette ornat. Salige stunder! Na, hvor det gjorde min sjæl godt at faa være med eder, venner. Herren velsigne eder, kjære venner i Audubon. Han føre eder tættere til sig og mere inderligt til hverandre. Jeg vilde gjerne ha kommet til eder som tænkt, men det var umuligt for mig at faa en prest til at forrette hjemme. J maa tilgive. Det var mit tab. Broder Rilen, vær frimodig. Herren skal gjøre dig til en ildslue i sin haand. Og du, broder Rasse-son, syng, syng. Naar dit hjerte er i glød, da vil din kjærlighed til sjælene bæres gjennem sang til hjerterne og du skal se, at idag som før skal sjæle vindes med sang. Og du, broder Knudsvig, hvem Herren har velsignet saa herlig, at du faar se sjælene fylkes om Jesu Kristi kors, vær glad, vær frimodig, vær stærk!

Tak, venner i Audubon, for disse salige stunder.

—J. M. J.

Nogle tanker fra mødet i Fargo.

Paa aarsmødet i Sharon sidste høst bestemte Mahville kreds, at der i en nær fremtid skulde holdes et møde forat samtale om foreningsagen. Da der ikke forelaa nogen indbydelse og pastor Anderson af den Forenede Kirke saa velvillig aabnede sin kirke i Fargo arrangerede bestyrelsen for et saadant møde der. Det var den 18de og 19de januar 1916. Om aftenen den 17de samledes man til et opbyggelsesmøde. Undertegnede talte.

Tirsdag morgen samledes man til bønne-møde kl. 9:30. Kredens formand, pastor S. Moc, aabnede derpaa mødet ved at læse Ef. 43 og 1 Pet. 3, 5 og 9.

Følgende beslutninger fattedes:

1. At sekretæren paalægges at sende past. S. Langehaug og familie en kondolencebrevelse i anledning af deres datters død og søns ihgdom.

2. At der opstilles som tema for samtalen: "Det aandelige prestedømme".

3. Sessjonstiden: 9—12 og 2—5. Om aftenen holdtes opbyggelsesmøder.

Da der var saa mange forskjellige møder i Fargo ved den tid var man lidt ængstelig for at foreningsmødet derved vilde tabe. Det viste sig dog, at foreningsagen ogsaa var af interesse. Der kom mange.

Pastor J. L. Rasse-son gav en kort udrødning af foreningsforhandlingernes gang og slog saa tonen an uden omsvøb. Han mente, at da det var et foreningsmøde vilde det gavne sagen bedst om man straks begyndte at se paa de ting som man kunde synes var enten betydelige eller paa anden maade mangelfulde. Han oplyste, at komiteen havde gennemgaaet og enedes om følgende punkter:

1. Absolutionen.
2. Lægmandsvirksomheden.
3. Raldet.
4. Ombudelsen.
5. Udvælgelsen.
6. Foreningsartiklerne.

7. Konstitution for det vordende samfund.

Abjolutionen blev nævnt og nogle spørgsmaal gjort, men da temaet var "Det aandelige prestedømme" dreiede samtalen sig væsentlig om lægmandsvirksomheden. For denne sag viste ogsaa interessen sig meget stor. Hovedspørgsmaalet syntes her at være: Gaar lægmandsvirksomheden det rum den bør have i det nye samfund; har man betryggelse derfor i det vordende samfund, ifølge betingelser og konstitution.

I de ca. 70 aar Gauges Synode har eksisteret har det været et missionsnærende samfund, og det er med den forstaaelse man ogsaa nu vil være med i det nye samfund. Et kirkesamfunds hovedformaal er jo sjæles frelse. Skal sjæle frelses, maa der vidnes baade ved læg og lærde. Guds ords grund er at man flittig samles, saa Guds ord faar bo rigelig iblandt os, og at flere kan vindes. Denne tanke fremholdtes ogsaa i forbindelse med spørgsmaalet om samarbejde med de reformerte kirkesamfund. En jagde i henhold til Art. 3 i foreningsartiklerne: Derfor der ikke sættes noget iveien for den trang enhver sand levende kristen har til at vinde andre med paa veien, er jeg villig til at gaa med i dette nye samfund. Skulde der imidlertid sættes hindringer iveien trækker jeg mig tilbage. Vi bør dog i denne sag handle i Kristi findelag.

Der syntes at være en bange anelse hos mange i denne sag.

Enhver som har faaet sine synder forladte har faaet fald og ret til at vidne for Gud. Det ser dog ud til at des mere visdommen tiltager des mere kvæles livet bort. Vi staar i fare for at værne mere om den rene lære end om kristendommen.

Da denne udtalelse hentyder til paragrafen om samarbejde med de reformerte kirkesamfund vil jeg (undertegnede) bemærke, at det vil ikke skade om vi i denne henseende værnere baade om den rene lære og sand kristendom. Det løse væsen tjener ikke til bestræffelse, men det hjælper. Paragrafen er god

og paa sin plads, omendstjont den muligens kunde været lidt mere bestemt.

Med henyn til tiden for sammenslutning er det ikke saa let at bestemme. Det som vi ønsker er jo om muligt at ethvert af de tre samfund slutter sig til som et hele, thi rivninger er skadelige, selv om en liden minoritet staar igjen.

Forening er nødvendig for fremtiden og den kommer.

En del synes, at der lægges for mange baand eller ordninger paa lægmandsvirksomheden. Man synes den skulde være mere fri.

Der blev svaret, at grunden hvorfor vi vil have disse ordninger er, at man vil værne mod at dertil usikrede personer faar virke. Spørgsmaalet om forbud mod specielle onder blev ikke videre drøftet. De himmelige selskaber var nævnt nogle gange, og spørgsmaalet blev staaende som følger: "Er vor erfaring angaaende de himmelige selskaber sli, at vi føler og tror det nødvendigt og betjenligt for det nye samfund, at en paragraf mod disse føies til dets konstitution?"

Det er ikke saa ligetil at lægge et grundlag saa seilfrit at alle uden videre kunne antage samme. Fordi der er meningsforfæjle kommer ogsaa ofte misforstaaelse ind. Komiteen har vistnok hellerikke bryttet sig af fuldkommenhed. Er imidlertid forandringer eller tillæg nødvendige, saa er vel tiden for disse før sammenslutningen, og især om de kunne tjene til bedre forstaaelse. Vi bør dog lægge tilside egenheder og smaating og slutte os om selve foreningsagen.

Da det led mod slutten af mødet og sessions tiden var forlænget en time indskrænktes talertiden til 15 minutter, saa flere kunde deltage.

Følgende deltog i samtalen: Pastorerne S. Moe, N. S. Johanson, M. T. Løhre, Carl Winther, N. L. Rasmussen, D. M. Møllebech og undertegnede, samt d'hr. D. Nygaard, R. Solberg, L. T. Sagen, Søren Pettersen, B. L. Nelson, N. Anderson, N. Olsen.

Der var stor interesse for sagen under hele mødet. Alle syntes føle nødvendigheds

den af forening, men jaa var det disse betænkeligheder. Frugten af mødet kom tilsynne i udtalelserne om de ting, som var blit opklaret, og enkelte udtalte, at de gif hjem med en bedre forstaaelse af foreningsagen. Aar Herren lede, skal det bli til hans navns ære og hans riges fremgang.

Dette referat kommer noget sent grundet paa en misforstaaelse mellem de to referenter.

—D. J. Nesheim, sekretær.

En gammel settler død.

Det er nu J. B. Johnson, som har faaet hjemlov efter et halvt aars sygelighed, som stadigt har aftaget hans kræfter, indtil døden kom. J. B. Johnson var født i Sammedal, Norge, den 9de november 1836 og døde i sit hjem i Greenwood county, Kansas, den 23de februar dette aar. Ved syvaarsalderen kom han med sine forældre til Amerika og bosatte sig i Dane county, Wis., hvor han voksede op til mands modenhed. Den 21de marts 1859 indgif han i ægteskab med Pernelle Anderson, og straks efterpaa flyttede de til Greenwood county, Kansas, hvor de bosatte sig, og hvor de gjennemgik nybyggernes mange vanskeligheder, som den, der nu er yngre, ikke kjenner til. Det hjem, som Johnson havde erhvervet sig, og hvor han boede ved sin død, havde han havt i 55 aar.

Mr. Johnson var medlem af Fall River nordst-evangeliske luth. menighed, hvis kirke staar paa hans land. Nybyggerlivet har mange mørke og tunge stunder, men for den, som er opvokset i et kirkeligt hjem og med den kristelige barnelærdom, blir der intet tungere end at bo paa et sted, hvor Guds ord ikke forkynedes. Saaledes efter at flere norske havde flyttet ind, blev denne menighed stiftet for snart 50 aar siden. Afdøde var en af dens første medlemmer, og nu blev han ogsaa den sidste af de gamle, som var igjen i menigheden. Han vil savnes, ikke alene i det hjem, hvor han boede, men ogsaa i kirken, hvor han havde sin visse plads ved hver eneste gudstjeneste. Fredag den 25de

februar foregik begravelsen under stor deltagelse, kirken var fyldt til sidste plads. Hans jordiske levinger blev stædt til hvile paa menighedens kirkegaard ved siden af sin hustru, som døde for omtrent tolv aar siden. Deres ægteskab blev velsignet med fem børn, af hvilke en søn døde i sin tidlige barndom. De efterladte, som begræder en kjær fader, er Mrs. N. D. Gauge i Eureka, Bertha og Josie, som er hjemme, og Albert, som bor tæt ved hjemmet. Ved siden af disse er der otte børne-børn og seks børnebørnsbørn og en søster, nemlig Mrs. Anut Solverson i Eureka. Fred med hans støv, velsignet være hans minde.

—E. L.

Fra Arbeidsmarken

Emisjær H. A. Hanson fra Grafton, N. D., virker for tiden som kredssemisjær i Chicago kreds. Kredsen har kaldt ham til at virke i tre maanedes.

Pastor A. J. Evenson laa syg i otte uger paa hospitalet i Red Wing, hvor han undergik en operation. Han er nu kommet hjem til sin familie og menighed i Rio, Wis., og haaber at være istand til at optage arbeidet igjen om kort tid.

Trondhjems menighed, Sharon, N. D., har just haft møde angaaende foreningsagen og stemte for at holde sig neutral indtil videre. Man ønskede helst at co-education ved Red Wing Seminar og Jewell College fortsætter som før.

Hauges menighed i Lodi, Wis., stemte ogsaa over foreningsagen ved sit aarsmøde. Menigheden var enstemmig for at paragraf 3 i "foreningsartikler" skulde stryges. Et forslag om at tilstemme foreningsartiklerne med denne forandring faldt. Modparten havde dog kun en majoritet af to stemmer. Otte af de tilstedeværende stemmeberettigede

medlemmer af menigheden stemte ikke. Menigheden er inde for at Jewell College fortsætter og er ikke imod at co-education indføres ved Red Wing Seminar i alle afdelinger medmindre det vilde kræve store ekstraudgifter.

Gmiser J. J. Brekke har nu en tid virket i pastor Nervigs kald i Yankton county, S. Dak.

Kinamismissionsmødet for Chicago kreds afholdes i St. Johns menighed, Creston, Ill., pastor J. M. Johnsons kald, 5—7de Mai.—J. M. Walfstead.

Singsaas menighed, Hendricks, Minn., pastor J. J. Ekkes kald, holdt møde den 27de Mars 1916. Den stemte imod forening, paa den nuværende foreningsbetingelse; imod co-education i den akademiske afdeling ved Red Wing Seminar. De stemte for at Gauges Synode driver Jewell College som hidindtil.—John J. Nuttum, sekretær.

Hjertelig tak!

Vi, undertegnede, ønsker herved at faa udtale vor hjerteligste tak til alle dem, som beviste sin sympati imod os, ved vor kjære datter og søster, Mabels, syge- og dødsleie. Tak for de mange trostefulde ord, som I gav os baade skriftlig og mundtlig. Tak til Maryville kreds og de mange andre for "deilige blomster som de sendte, baade til sygeleiet og begravelsen. Især vil vi sige tak til vore menighedsfolk og de mange andre venner for den store pengegave, som de rakte os til at bestride vore omkostninger.

Det er altid godt at faa erfare, at man har venner, men især saa, naar sygdom og sorg trænger ind. Vi ønsker eder alle Guds store velsignelse baade for tid og evighed.

—Mr. og Mrs. L. Røngehaug og børn.

Bekjendtgjørelse.

Gauges Synodes 71de aarsmøde.

Om Gud vil, afholdes Gauges Synodes 71de aarsmøde i Red Wing Seminars kapel begyndende Onsdag formiddag den 14de Juni, og fortsætter, om forretningerne kræver det, til Onsdag aften den 21de Juni. Mødet begynder med gudstjeneste klokken 10 formiddag den 14de.

Sager, der fra forrige aarsmøde er henviset til menighederne med begjær om at give sine delegater instruks, er følgende:

Foreningsagen.

Co-education i akademiet ved Red Wing Seminar.

Nedlæggelsen af Jewell Lutheran College.

—J. J. Ekse, formand.

—N. J. Løhre, sekretær.

♦♦♦

Til samfundets præster:—

I sidste del af Mars vil jeg sende rundt schemaer til parokial rapport. De som ikke skulde faa noget schema før den 8de April vil venligst underrette mig derom, da schemaet da maa være kommet bort paa veien. Alle som skal have indberetninger til synoden maa have dem ind hos mig senest den 15de Mai.

—N. J. Løhre, sekretær.

♦♦♦

Red Wing kreds holder, om Gud vil, sit vaarmøde i Bethesda menighed, Duluth Minn., pastor Mustads kald, den 11te til 13de April '16. Mødet begynder kl. 10 Tirsdag formiddag den 11te med prædiken af pastor C. C. Holter. Samtaleemnet, Esajas 55, indledes af pastor S. Hanson. Tilreisende bør melde sig paa forhånd til pastor L. J. Austad, 513 6th ave., East Duluth, og fortælle med hvilken bane og med hvilket tog de kommer, ellers vil det ikke være muligt at møde dem ved stationerne.

—Edw. Johnson, form.

—J. J. Dahl, sek.

♦♦♦

For Sangerstevnet.

Følgende sange er uddalgt af "Sange for Gauges Synodes ungdomsforbund":

Unfold, Ye Portals.
Bælt alle dine veie.
Gart, the Herald Angels Sing.
Gav tat, Gud og Fader.
The King of Love My Shepherd is.
O Jesu je.
Seet Ye the Lord.
Mit land.

Heftet faaes hos Hauges Synod Book
Dept., og koster 25c. netto.

—S. Arndt Bergh.

KVITTERINGER.

Indremissionen.

K. Christopherson, Edinburg, N. Dak., pastor A. J. Krogstads kald.....	\$ 25.00
Bardo mgh., Alta., Can.....	70.00
Trondhjems mgh., Alta., Can.....	21.00
Sarons mgh., Alta., Can.....	2.60
Mrs. Ed. Rasmusson, Oakes, N. Dak., pastor H. Moes kald.....	3.00
Arnt Tollefson, Esmond, N. Dak., past. Edw. Hovlands kald.....	5.00
Miss Sophia Trogstad, Minnewaukan, N. Dak., past. O. H. Elstads kald...	8.00
Tabor mgh., Platte, S. Dak., pastor M. B. Lokkesmoes kald.....	15.00
Næss mgh. østre kvindef., Madison, Minn., pastor J. M. Wicks kald....	24.34
Løkens missionsf., Madison, Minn., pastor T. T. Bøes kald.....	10.00
Eidsvolds kvindef., Næss mgh., Madi- son, Minn., pastor J. M. Wicks kald	10.00
Ny Trefoldigheds mgh., Canby, Minn., pastor J. J. Ekses kald.....	10.00
Mrs. John Anderson, G. T. Eide, H. E. Halvorson, H. E. Sunde, N. H. Nel- son, Lina Hauge, Slater, Ia., hver \$5.00	30.00
H. O. Halvorson, John J. Severson, Slater, Ia., hver \$3.00.....	6.00
H. H. Tesdal, A. A. Johnson, Slater, Ia., hver \$2.00.....	4.00
Mrs. Kjillesvik, Slater, Ia., pastor P. O. Wee's kald.....	10.00
C. J. Grimsrud, Appleton, Minn.....	5.00
Eidsvolds mgh. kvindef., Bay City, Wis., pastor O. S. Malands kald....	20.00
Marie Munson, Newark, Ill., pastor A. O. Mortvedts kald.....	3.00
Clark Center kvindef., Clark, S. Dak., pastor A. Hauglands kald.....	50.00
Dorcas Society, Lakefield, Minn., past. L. L. Nesvigs kald.....	50.00
S. L. H. Ungdomsf., Hendricks, Minn., pastor J. J. Ekses kald.....	15.00
Singsaas kvindef., Hendricks, Minn., pastor J. J. Ekses kald.....	50.00
Oak Lake kvindef., Astoria, S. Dak., pastor J. J. Ekses kald.....	30.00
Pastor og Mrs. A. Aune, Lundsvallø, N. Dak.....	5.00
Zions mgh. kvindef., Sergeant, Minn.	20.00

Hauges mgh. kvindef., Kenyon, Minn.	25.00
Bethel mgh. Aid Society, Story City, Ia., past. G. O. Paulsruks kald....	175.00
Bloom Prairie frimenighed, Toronto, S. Dak., past. N. Carlsons kald....	40.00
Jens A. Houghlum, Ryegate, Mont.....	5.00
Kongsvinger kvindef., East Grand Forks, Minn., past. N. J. Løhres kald	25.00
John Ugstad, Lundsvallø, N. Dak., past. A. Aune kald.....	1.00
Nathanael mgh. kvindef., Wallingford, Ia.	50.00
Oakland kvindef., Randall, Ia., pastor G. O. Paulsruks kald.....	40.00
John J. Franze, Platte, S. Dak., pastor M. B. Lokkesmoes kald.....	5.00
T. N. Strand, Ada, Minn.....	2.50
Zions kvindef., Ihlen, Minn.....	25.00
Salems mgh. kvindef., Bottineau, N. D.	5.00
T. A. Ostrem, Radcliffe, Ia., pastor T. J. Knutsons kald.....	25.00
Hauges Ungdomsf., Crookston, Minn., pastor O. M. Hansons kald.....	10.00
Wheelock mgh. kvindef., pastor A. L. Stuelands kald	55.75
½ offer, Epping mgh., pastor A. L. Stuelands kald	19.45
½ offer, Sandy Creek mgh., pastor A. L. Stuelands kald	15.90
½ offer, Rainbow Valley mgh., pastor A. L. Stuelands kald.....	25.30
½ offer, Wheelock mgh., pastor A. L. Stuelands kald	6.90
½ offer, Ray mgh., pastor A. L. Stue- lands kald	5.65
Mrs. John Storing, Rio, Wis., pastor A. J. Evensons kald.....	5.00
Cecelia M. Anonby, Kenyon, Minn....	5.00
Trefoldigheds mgh. S. S., Ada, Minn....	10.00
Ellsborough mgh. kvindef., Murray County, S. Dak.....	25.00
Bethlehems mgh. kvindef., Ellsworth, Wis.	31.87
Roseni mandsf., Beresford, S. Dak., past. S. L. Jacobsons kald.....	15.00
Roseni mgh. østre kvindef., pastor S. L. Jacobsons kald.....	50.00
Hauges mgh. kvindef., Chicago, Ill., pastor M. L. Nesvigs kald.....	15.00
Arendahls mgh. kvindef., pastor Peder Ljostveits kald	100.00
Ivar Svingen, Esmond, N. Dak., pastor Edw. Hovlands kald.....	5.00
Ole P. Evjen, Søndre Zumbro mgh., pastor C. G. Eidness's kald.....	3.00
Mrs. O. Pederson, Hayfield, Minn.....	.90
John Lindland, Clark, S. Dak., pastor A. Hauglands kald.....	25.00
Highland kvindef., Dell Rapids, S. Dak., pastor O. F. Johnsons kald..	40.00
Størdahls mgh. pigef., Dell Rapids, S. Dak., pastor O. F. Johnsons kald...	5.00
Bethel mgh., Otter Tail Co., Minn., pastor J. F. Meloms kald.....	16.60
Offer i Bardo mgh., Alta., Can.....	24.00
O. R. Olson, Bawlf, Alta., Can.....	5.00
Mrs. Allete Hveom, Kenyon, Minn....	5.00
Nazareth mgh. pigef., Radcliffe, Ia., past. T. J. Knutsons kald.....	21.87
Bethania mgh. kvindef., Frost, Minn.,	

pastor N. Okerlunds kald.....	75.00
Stavanger mgh. nordre kvindef., Os- sian, Ia., past. O. Andresons kald..	29.43
Ole O. Foss, Brush Hill mgh., pastor J. Falkangers kald.....	2.00
Martin P. Asheim, Brush Hill mgh., pastor J. B. Falkangers kald.....	1.00
Mr. og Mrs. P. P. Vinje, Chicago, Ill. Trefoldigheds kvindef., Chicago, Ill., pastor H. A. Hansons kald.....	10.00
Lac Qui Parle mgh. kvindef., pastor B. K. Barstads kald.....	25.00
Lac Qui Parle mgh. pigef., pastor B. K. Barstads kald.....	50.00
Mrs. H. K. Larson, Eagle Grove, Ia., pastor T. J. Spandes kald.....	10.00
A. O. Haller, Kenyon, Minn.....	9.30
Miss Belle Egerston, Wallingford, Ia., pastor G. O. Paulsruks kald.....	5.00
H. K. Thompson, Beach, N. D.....	10.00
The Willing Workers Society, Peter- son, Minn., P. Ljostveits kald.....	5.00
Østre Immanuel's mgh. kvindef., St. Paul, Minn., J. W. Carlsons kald..	20.00
En Ubenævnt, Red Wing, Minn.....	15.00
Vestprairie kvindef., Trondhjems mgh., Volin, S. Dak., L. L. Nervigs kald..	12.50
Roseni mgh. vestre kvindef., pastor S. L. Jacobsons kald.....	55.00
Bethania mgh., McCallsburg, Ia., pastor J. N. Sandvens kald.....	15.00
En del af et offer i Zions mgh., pastor J. N. Sandvens kald.....	30.00
Home Cercle near Roland, Ia.....	6.82
En Ubenævnt i Norway, Ia.....	2.00
Salems kvindef., Roland, Ia., pastor J. N. Sandvens kald.....	5.00
Et halvt offer, Spring Prairie mgh., pastor J. N. Walsteads kald.....	100.00
Søndre Zumbro mgh. kvindef., pastor C. G. Eidness's kald.....	9.00
The Ladies' Aid Society, Kasson, Minn., past. Eidness's kald.....	70.00
Andrew Maland, Glenside, Sask., Can. St. Johns mgh. missionsf., Sioux City, Ia., pastor Quellos kald.....	10.00
Primrose kvindef., pastor J. N. Dordals kald	10.50
Anfin S. Rendall, Madison, Minn., past. J. M. Wicks kald.....	19.00
Romsdals mgh. søndre kvindef., Lin- coln Co., S. Dak.....	25.00
Trefoldigheds mgh. kvindef., Oldham, S. Dak., A. K. Gaards kald.....	10.00
St. Pauli kvindef., Lakefield, Minn., pastor L. L. Nesvigs kald.....	50.00
Rasmus Olson, Lakefield, Minn.....	15.00
Belmont mgh. østre kvindef., Lake- field, Minn.	70.00
Vor Frelzers mgh. kvindef., Grafton, N. Dak., pastor Munkvolds kald....	5.00
Solør mgh. kvindef., Webster, Minn., past. J. W. Carlsons kald.....	25.00
Zions mgh. kvindef., Fergus Falls, Minn., J. M. Johnsons kald.....	50.00
Gudmund Hendrikson, Carborn, Ia....	25.00
Primrose mgh. kvindef., pastor J. N. Dordals kald	25.00
Osseo mgh. kvindef., Osseo, Wis., past. J. C. Hjelmerviks kald.....	25.00

Mr. og Mrs. H. Weltzin, Farland, N. Dak., past. M. T. Berntsons kald....	10.00
Peterson mgh. kvindef., Peterson, Minn., past. Ljostveits kald.....	90.00
Meldahls mgh. kvindef., Viborg, S. D., pastor L. L. Nervigs kald.....	50.00
Blue Earth City mgh. kvindef., pastor Edw. Dueas kald.....	25.00
Andrew Hovly, Swea City, pastor Edw. Dueas kald	5.00
Pastor og Mrs. Edw. Duea, Blue Earth, Minn.	5.00
Eagle Grove kvindef., Eagle Grove, Ia., past. T. J. Spandes kald.....	50.00
En Ubenævnt i pastor G. C. Gjerstads kald	7.50
M. O. Monson, Taylor, Wis., pastor D. T. Borgens kald.....	5.00
Roseni mgh. pigeforening, pastor S. L. Jacobsons kald	15.00

\$2,768.33

Før kvitteret for.....\$8,229.32

\$10,997.65

A. O. OPPEGAARD,
kasserer.

Pastor O. O. Bergh, Volga, S. D.....\$	1.00
Mr. C. S. Stevenson, Brookings.....	1.00
Mr. S. W. Hanson, Sargeant, Minn....	2.00
Indsendt ved Mr. P. N. Sveen fra ven- nerne i Beresford, S. D.....	28.25
Ved Mr. J. J. Okland, Irene, S. D.....	10.50
Mr. R. K. Rasmusson, Astoria, S. D....	2.00
Mr. E. A. Hjelle, Whalan, Minn.....	3.00
Mr. W. Erickson, Galesburg, N. D.....	5.00
Pastor O. Andreson, Ossian, Iowa....	2.00
Pastor S. E. Hanson, Mora, Minn.....	1.00
Mr. S. Hinseth, Irene, S. D.....	5.00
Hjertelig tak til eder alle, som har kommet os ihu i vor trang. —A. W. Danielson.	

"Budbæreten",

udgives af Gauges norsk evangelisk luthersk
synode i Amerika og udkommer hver Lørdag
med et toipalset 24 sidigt nummer og koster
for aaret i de forenede stater\$1.00

Udenom 1.25

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Red Wing,
Minn. Alt, vedrørende bladets indhold sen-
des til ham.

Alle bestillinger paa bladet, pengeindsen-
delser, opsigelser, adresseforandringer, averter-
tissementer osv. sendes til Gauges Synod
Book Dept., Red Wing, Minn.

Entered at the Post Office at Red
Wing, Minn., as second-class matter.

I n d h o l d. 1. Det nye bud; 2. Ungdoms-
forbundet; 3. Gud taler 4. Missionsbuen; 5. Mi-
namissionen; 6. Den teologiske forening; 7. Et
kort besøg og foreningsgaaen; 8. Foreningsbetin-
gelsesne; 9. Samtalemeder; 10. Salige hunder i
Audubon; 11. Røgle tanter fra mødet i Farao; 12.
Gammel jettler død; 13. Arbeidsmarken; 14. Be-
kjendtgørelser; 15. Kvitteringer.

Lenten Outlines and Sermons.

By Rev. R. E. Golladay.

This is the most extensive and exhaustive homiletical work on the passion history in the English language.

It contains eight series of outlines—biographical, historical, doctrinal, practical—all of which are elaborate in their treatment of texts and a number of which have for each outline many pages of the best literature on that particular topic quoted verbatim, making these outlines exceedingly suggestive and giving them the desired versatility both in style and thought.

In addition to these eight series of outlines there are four full series of complete sermons by four successful and popular preachers.

If you are planning a series of Lenten sermons or addresses, this work will prove exceedingly helpful to you.

Send in your order now.

The book is durably bound in cloth with gilt markings.

Price, \$2.00 net.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Sermons on the Eisenach Gospel Pericopes.

By Rev. J. Sheatsley.

(Editor of Lutheran Standard).

The Eisenach Gospel Selections have long been recognized as one of the finest pericope systems in existence. They will appeal to preachers, looking for a new series of texts that follow the church year, and their unusual merit will at once commend itself to them.

Rev. Sheatsley's volume of sermons on these excellent texts will be welcomed by all who have decided to use the Eisenach Gospel pericopes. The author of these sermons is known throughout the Lutheran Church of America as an able thinker, versatile writer and forceful preacher. His sermons are thoroughly textual, soundly Lutheran, highly practical and always quickening. In expounding a text and drawing from it the applications to everyday life, he shows the master hand in biblical interpretation and homiletical skill. His style is never vague, but always clear and to the point, vigorous and refreshing.

Durably bound in half leather.
\$2.50 net.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

BE TRUE

A CONFIRMATION BOOKLET.

By Rev. G. T. Cooperrider.

In three chapters, averaging over thirty pages each, the author admonishes the newly confirmed to be true: I. To Their Parents; II. To Their Church; and III. To Their Lord.

It is a strong and fervent appeal that this little book makes, and it can therefore be recommended as one of the best publications of its kind.

Bound in neat cloth board and attractive marking.

Price, 15 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

To My Sunday School Teachers.

By Rev. J. Sheatsley.

A series of 17 face-to-face talks in popular form on teaching in the Sunday school.

These papers are not the work of a theorist who knows but little about actual Sunday school work, but of a thoughtful pastor, who wrote out of his weekly experience in the Sunday school room. They do not deal with technicalities of the teaching profession, nor bristle with abstruse terms. In plain words and direct fashion the author goes to the heart of the subject of Sunday school teaching.

The last chapter, "Well-taught Rather Than Much Taught," is alone worth the price of the book.

No better book published for a teacher-training course.

Bound in Cloth, 35 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Through Luther to Liberty.

By Wm. Schmidt and L. H. Schuh.

This is more than a mere novel—it is a work combining the attractiveness of a stirring work of fiction with the edifying power of a mighty sermon and the instructive value of a historic treatise.

Price, \$1.00.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Sermons on the Catechism.

In Four Volumes.

By REV. R. E. GOLLADAY.

Vol. I. Now Ready.

These sermons are thoroughly Biblical, soundly Lutheran, unique in treatment and modern in application. They are fine examples of both the synthetic and analytic methods of sermonizing. The thought is profound, the treatment exhaustive and the style classically clear.

Vol. I. contains twenty-eight sermons on the First Chief Part of Luther's Small Catechism. Vol. II. will be published in 1916, and Vols. III. and IV. the following year.

Price of Vol. I., \$1.50 postpaid.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

The Sunday School Worker's Testament

For 1916-1917.

Some of the Special Features:

The Notes and Comments are printed on the same page as the verses they explain and were edited and prepared by a joint Editorial Board of the foremost Biblical scholars in every denomination.

The Introductions are placed at the beginning of each book, telling who the writer was, why he wrote the book, where he wrote it and giving a summary of what the book contains.

The Testament is the American Standard Version, recognized as the best revision in any language because it brings the plain reader more closely into contact with the exact thought of the sacred writers than any other version now current in Christendom.

The Words of Christ are printed in bold face type and all the words difficult to pronounce are divided and marked for easy pronunciation.

The volume is pocket size and bound in maroon silk finished cloth with gold title on side and back.

Price, 75 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Bægteren

i nyt oplag er netop udkommen paa Hauges Synodes forlag. Indbunden i morocco og guldsnit. Pris 80c. Faaes hos
Hauges Synod Book Dept.,

Devotional Readings From Luther's Works.

For Every Day in the Year.

BY REV. JOHN SANDER.

Cloth, \$1.00 Fancy Binding, \$2.00.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Skolebøger.

Løkensgaards Læsebog for Børn, 1ste trin.	\$.15
Løkensgaards Læsebog for Børn, 2det trin.	.25
Kirkebergs Læsebog for Børn, 3die trin.	.75
Katekisme: Hauges Synodes Udgave.	.10
Katekisme: H. U. Sverdrups Udgave.	.15
Katekisme: Engelsk	.10
Forklaring: Hauges Synodes Udgave.	.15
Forklaring: Sverdrups Forkortede	.15
Forklaring: Sverdrups Fuldstændige	.20
Forklaring: Sverdrups, Engelsk	.20
Forklaring: Laache	.15
Forklaring: Laache, Engelsk	.20
Forklaring: Sverdrups Norsk-Engelsk	.30
Forklaring: Engelsk, oversat ved Belfour	.25
Bibelhistorie: Norsk	.25
Bibelhistorie: Norsk, med billeder	.45
Bibelhistorie: Engelsk	.25
Bibelhistorie: Engelsk, med billeder	.40

Bibelen.

Storstilet, gamle testamente i ny oversættelse.

Nr. 1.—Indbundet i presset skindbind..\$1.35

Nr. 2.—I presset skindbind med guldsnit og futral 2.50

Nr. 3.—I presset skindbind med guldsnit og forgyldet kors og kalk paa siderne og futral 3.00

Nr. 4.—Indbunden i Morokko, guldsnit og futral, og med rigelig forgyldning paa siderne 4.00

Bibelen i ny oversættelse.

Nr. 108.—Chagrin med runde hjørner og ombøjede kanter, snittet rødt under guld 4.00

Nr. 11.—Bibel paa India papir i Chagrin, ombøjede kanter, snittet rødt under guld 3.75

Nr. 12.—Bibel paa India papir i egte Chagrin, heftet med silke, ombøjede kanter, snittet rødt under der guld 6.00

Lommebibler i gammel eller ny oversættelse.

Nr. 40.—Indbunden i shirtingsbind50

Nr. 43.—I uegte Chagrin, mygt bind og guldsnit 1.00

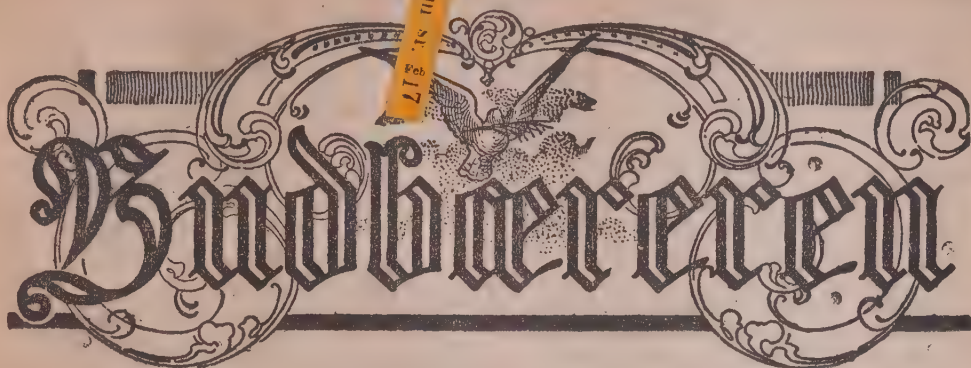
Nr. 45.—I Chagrin med ombøjede kanter og guldsnit 1.80

Nr. 51.—Trykt paa India papir, mygt Chagrin bind med ombøjede kanter og snittet rødt under guld.. 2.50

Nr. 53.—India papir, egte Chagrin, ombøjede kanter, snittet rødt under guld, heftet med silke 3.80

HAUGES SYNOD BOOK DEPT.
RED WING, MINNESOTA,

010 Elibron St. 17
Feb

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2: 2.

No. 16.

Lørdag den 15de April 1916.

48de Aarg.

Den hellige Nadvere.

Læst: Luk. 22, 14—20.

(Af Biskop dr. F. W. Bugge.)

(Indsendt af D. S. Mallebeck.)

Denne dag skal være helliget til betragtningen af den store gave, som Jesus gav os "i den nat, der han blev forraadt": den hellige nadverd. Maatte vor betragtning gjøre vore hjerter brændende i Kjærlighed til ham, som med sin lidelse og død for os ikke tænkte paa sig selv men bare paa os, og maatte den give os lyst og mod til at nyde dette maaltid, hvori han giver os det største af alt: sig selv.

Hvad er den hellige nadverd?

Jesus svarer os selv i dagens evangelium, og hans ord kan ikke lyve eller skuffe: "Dette er mit legeme—dette er den nye pagt i mit blod". Vi hører hans ord, at hans legeme og blod er tilstede, og vi tror ham paa ordet. Men samtidig ser vi det brød og vin i sakramentet, og vi tror, hvad vi ser: derfor tror og bekjender vi med vor lutheriske kirke, at nadverden er Jesu sande legeme og sande blod i, med og under brød og vin. Vi stoler paa Jesu ord og holder derfor—imod den reformerte kirke og de reformerte sletter—fast ved, at hans sande legeme og blod er der tilstede, natu-

ligvis i forklaret tilstand. Og vi stoler paa vore sansers vidnesbyrd, og holder derfor—imod den katolske kirke—fast ved, at brød og vin er der ligesaa vist tilstede. Vi tror ikke, at brødet og vinen forvandles til Jesu legeme og blod; men vi tror, at i det øieblik, da sakramentet nydes, forener Jesu hellige forklarede legemlighed sig med brødet og vinen, saaledes at disse jordiske, sanselige ting for de nydende blir bærere og bringere af de himmelske gaver.

Saaledes kommer da ogsaa nadverden til at faa det samme præg, som den hele kristendom bærer: det gudmennefelige. Som Gud og menneske er forenet i den nye pagts midler Jesus, saaledes er det guddommelige og det mennefelige, det himmelske og det jordiske altid og uoploselig forenet i alt, som hører denne pagt til. Ligesom vi i Guds ord i den hellige daab har paa engang båndet og aanden, saaledes har vi i nadverden paa engang brødet og Herrens legeme, vinen og Herrens blod. Umulig kan vi tro, at brød og vin bare skulde være symboler, billeder paa Jesu legeme og blod.

Billedernes, symbolernes tid er nu forbi; de hørte hjemme i den gamle pagt med dens hele skyggebæsen. Nu, i den nye pakt, er skyggerne vegne bort og "Legemet", som dengang havde kastet sin skygge foran sig, er kommet i Kristus (Kol. 2, 17); nu er symbolerne og billederne afføjet, nu venter vi overalt virkelighed.

Ganske vist staar vi her foran et mysterium, en "gudsrigtighedens hemmelighed". Men hvad underlig er vel deri? Er ikke den hele kristendom et eneste mysterium? Tænk blot paa det, som i højeste forstand kaldes "gudsrigtighedens hemmelighed" (1 Tim. 3, 16): at "Gud er aabenbaret i kjød". Hvad hemmelighed kan være dybere end selve dette, at Gud i Kristus er blevet menneske? Og tror vi det, skulde det da være uoverkommelig for os at tro, at Kristi Legeme og blod er virkelig tilstede "i, med og under" brødet og vinen i nadverden?

Saa, siger du kanske, men var det da muligt, at saa kunde være tilfældet allerede ved nadverdens indstiftelse og allersørste nydelse, i selve "den nat, da Jesus blev forraadt"? Og var det muligt, at hans disciple, som saa ham sidde der lyslevende foran sig, kunde forstaa ham saaledes?

Jeg vil hertil svare: om hans disciple i hin nat forstod hans ord efter deres ligefremme lydelse, det ved jeg ikke. Det er meget muligt, ja sandsynlig, at de ikke gjorde det. Men hvad saa? er der da noget rart deri? Maa vi ikke meget mere tænke os, at de under sit samvær med sin mester hørte mangfoldige ord af hans mund, som de slet ikke forstod? Siger de ikke selv, og det om et andet ord, som han talte just i den selvsamme nat? "hvad er dette som han siger? vi forstaa ikke, hvad han taler?" (Joh. 16, 17—18). Og siger ikke Jesus det samme om dem, atter i den samme nat? "jeg har endnu meget at sige eder", hviler han; "men I kan ikke bære det nu" (Joh. 16, 12). Om hvor mange af Jesu ord og gerninger gjaaldt det ikke for disiplene, hvad han siger til Petrus, fremdeles i den samme nat: "hvad jeg gjør, ved du ikke nu; men du skal forstaa det

herefter" (Joh. 13, 7). Saa det behøver slet ikke at volde os den allermindste betænkelighed, om Jesu første disciple ved selve indstiftelsen af nadverden ikke forstod hans tale; den laa i deres hjerter som en slumrende sæd, indtil pinseaanden kom og gjorde den levende, idet han efter Herrens løfte "lærte dem alt og mindet dem om alt, hvad Jesus havde sagt dem" (Joh. 14, 26). Da forstod de hans ord.

Men dit andet spørgsmaal var dette: var det muligt, at Jesu legeme og blod kunde være i brødet og vinen allerede hin allersørste gang, da han endnu sad der ved bordet i sin dennejidige legemlighed? Du siger kanske som saa: kan jeg end til nød tænke mig muligheden af, at Jesu legemlighed nu, efterat den gennem hans opstandelse fra de døde er blit aandeliggjort og forklaret, kan være tilstede i brødet og vinen, saa var det dog vel ialfald umulig dengang, før hans død og opstandelse.—Saa, det er sandt: just dette er vel det allermest hemmelighedsfulde ved hele denne store hemmelighed, og fuldt ud forstaa det kan vi ingenlunde. Men er det utænkelig, at Herrens legemlighed i hint høitidsfulde øieblik, da den nye pacts største hellighed blev indstiftet, virkelig kunde undergaa en øieblikkelig forklarelse, som dog gjorde det mulig, der ellers saa udenfor mulighedens grænser? ~~Nei~~ ^{Nei} ved, der var et andet øieblik i Jesu liv, da ~~jum~~ ^{just} dette skede med ham: forklarelsen paa bjerget (Matth. 17). Hvad der oppe paa hint bjerg skede med ham i hans tre disciples paahyn, det var just dette, at guddommeligheden, som han har skjult under tjenerskikkelsen (Tit. 2, 7), for et øieblik brød gennem dette dække, idet den ligesom gennemglødet og gennemstraalt hans menneskelige legemlighed. Derfor var det, at "hans ansigt skinnede som solen og hans klæder blev hvide som lys" (Matth. 17, 3). Men kun for et øieblik; da han og hans disciple gik ned af bjerget, havde han atter sit sædvanlige ydre; forklarelsen, som han havde faaet image i sin menneskelige natur til dens styrkelse paa lidelsesveien, var nu meget bort igjen. No-

get lignende maa vi tænke os ffede med ham "i den nat, der han blev forraadt", i nadverdens indstiftelsesstund; hans legemlighed blev for et øjeblik havet ud over sin denne-sidige begrænsning, løftet op i den aandeliggjorte, forklarede tilstand, hvori den først ved opstandelsen blivende indtraadte, og i denne sin øieblikkelige forklarelse kunde den virkelig forene sig med brødet og vinen, idet Herren rakte sine disciple disse ting og sagde: "dette er mit legeme, dette er den nye pagt i mit blod". Overhovedet—vi maa ikke tænke paa at ville udmaale det i denne henseende mulige efter vore menneffelige maal. Jesus var ikke blot menneffe men Gud; som Gudmenneffe havde han et herredømme over sin legemlighed, hvis grænser vi ikke engang kan ane.

Lad os derfor, alle vore fornufsts tvivl og indbendinger tiltrods, i enfoldig tro holde os til Jesu eget ord, ja tage ham paa ordet, som det lyder, og efter vor barnelærdom befjende, at "alterens saframente er vor Herres Jesu Kristi sande legeme og sande blod under brød og vin, indstiftet af Kristus selv". **Hvorfor har da Kristus indstiftet nadverden.**

"Gjør dette til min ihukommelse", siger Herren idet han rækker sine disciple brødet, som er hans legeme. Til minde om ham skal de efter hans bortgang gjentage den handling, han her forretter for dem. Er da nadverden et blot og bart erindringsmaal-tid, som ingen anden hensigt har end denne, at minde dem som tager del i maaltidet, om den Herre Jesus?

Dette kan umulig være Herrens mening. Et maaltid ved hvilket deltageren nyder hans hellige legeme og blod, er allerede herved noget ganske andet og langt mere end et blot og bart erindringsmaal-tid. Men det er da heller ikke meningen af Jesu ord. Naar han siger: "Gjør dette til min ihukommelse", da sigter han derved slet ikke til nadverdens betydning for dem som nyder den, men han udtaler den hensigt, som den hellige handling har for de udenforstaaende, for verden. Overgang Herrens menighed fejrer nad-

verden, da ster der herved en "ihukommelse", en mindelse af Jesus, da "forkynder" menigheden for al verden sin Herres frelserværk, først og fremst det stykke deraf, hvori frelsen allermest er indeholdt: hans jonende død (1 Kor. 11, 26). Et saadant stedsjovarende vindesbyrd udad skal menighedens forvaltning af nadverden hver gang være, "indtil Herren kommer", som det heder i dagens epistel. Det er meningen af dette Jesu ord.

Noget ganske andet er det, hvad nadverden er for dem som nyder den, hvad gavn den har at bringe disse, naar de nyder den paa den rette maade.

Dette lærer vi af selve indstiftelsens ord. Naar Jesus, idet han rækker disciplene brødet og kalken, taler om "sit legeme, som gives for dem", og "sit blod, som udgydes for dem", da har han derved antydet, at i og med hans legeme og blod faar de det, som blev bundet og forhverbet ved legemets hengivelse, ved blodets udgydelse. Men dette er syndernes forladelse. Disse ord "til syndernes forladelse" tilføies derfor ogsaa udtrykkelig hos den ene af evangelisterne (Matth. 26, 28). Hvorledes kunde vel ogsaa Jesus paa nogen anden maade saa bestemt og kraftig give og tilfige sine troende syndernes forladelse som ved at gjøre dem delagtige i selve sit eget hellige legeme og blod, hvorved syndsforladelsen blev erhverbet for dem? Men da syndernes forladelse er den nye pagts dyreste gode og højeste stat, ja ret egentlig skjelnemærket for denne pagts barn (Sbr. 8, 8—12), saa blir nadverden, som bringer denne forladelse det kraftigste middel for tilagnelsen af denne pagt selv; derfor siger Jesus, at nadverdkalken "er—d. e. skænker, delagtiggjør i—den nye pagt". Syndernes naadige forladelse og en stedsje gjentagen fornyelse af pagtes-samsundet med frelsens Gud, det er altsaa de gaver, som nadverden bringer dem, der nærmer sig til den med det rette sind og nyder den paa værdig maade.

Og dog—stort om dette er, det er endda ikke alt, det er ikke engang det største. Det største vi faar i nadverden, er Jesus selv, idet han giver os sit legeme og sit blod, hvori

han i al evighed lever som Guds og menneskets søn, giver han os sig selv til eie. Vi forenes hermed med ham paa den allernærmeste, allerinderligste maade; han gaar ind i vor personlighed, ikke blot med "al sin naade og gabe", men først og fremst med sin egen person, han, som her i tiden blev undfanget af den Helligaand og født af jomfru Maria, og som nu sidder hos sin Fader paa hans trone i himmelsk herlighed. Ingen forening i verden kan være inderligere end denne, at den forklarede Jesus saaledes gaar ind i os i en ikke blot aandelig men ogsaa legemlig forbindelse. Og hvad fylde af naade vil han ikke bringe med sig! Af denne fylde vil jeg kun fremhæve et enkelt stykke. Det er paa den maade, Jesus her forener sig med os, at han giver os sin forklarede legemlighed at nyde. Denne hans forklarede legemlighed optages i vor menneskelige legemlighed; hellig som hans legeme og blod er, forener det sig med vor urene, vanhellige legeme og blod. Hvad hellighedens og helliggjættelsens kraft maa denne Jesu hellige legemlighed bringe med sig, hvad lægemiddel mod synden og urenheden i vor vanhellige legemlighed! Vi ved af Guds ord—og desværre mere end nok af vor egen erfaring—, hvorledes synden har sat sig fast just i vort legeme, i vort kød og blod, hvorledes den her ligesom har ædt sig ind paa en saadan maade, at den kun kan fordrives derfra gennem vort legemes opløsning i døden. Vi mindes, hvorledes apostelen klager over "syndens lov, som er i hans lemmer", og mod hvilken han fører en stadig kamp, der afpræsker ham det suk: "Jeg elendige menneske! hvo skal fri mig fra dette dødens legeme?" (Rom. 7, 23—24). Det er som om synden har sat sig endda mere uovervindelig fast i legemet end i sjælen; gjensjødelsens nye liv, som begynder inde i sjælen, med vort "sinds fornyelse" (Rom. 12, 2), har faa usigelig vanskeligt for at trænge ind i legemet og faa bugt med synden i vore lemmer. Men her vil nu vor trofaste Jesus yde os hjælp gennem nadverden. Sdet han i denne ræf-ter os sit hellige legeme og blod, for at dette

skal optages i vort urene og vanhellige legeme og blod, giver han os dermed en hellighedens kraft i kampen ogsaa mod vort legemes synd. Hvor burde du ikke med tak og glæde gribe dette lægemiddel, du, som kanste i aarevis har kæmpet mod dine kjædelige lyst i en kamp, der synes dig haabeløs og stadig bringer dig nederlag med skam og smerte!

Sa, samfundet med Jesus, det legemlig-aandelige samfund med Jesus, det er nadverdens største og højeste gave. Men du vil kanste sige: kommer jeg da ikke allerede ved troen og kjærligheden i samfund med min frelser? behøves hertil noget andet eller mere end "den tro, som Jesus favner", og den kjærlighed, som er troens livsyttring? Du har ret heri. Men dette troens og kjærlighedens samfund er et rent aandelig; thi tro og kjærlighed kan kun paa aandelig vis forene os med den, som vi tror paa og elsker. Det blir et forhold mellem aand og aand,—sandt, dybt og inderlig, men rent aandelig. Underledes ved nadverden. Der gaar Jesus ind i vor personlighed, og der blir et livssamfund. Han bor i os, han lever i os, ikke alene med sin aand men ogsaa med sit legeme, idet han giver os sit hellige legeme og sit hellige blod. Ved nadverden blir de troende i bogstavelig forstand "af hans kød og af hans ben", som apostelen siger, der hvor han taler om denne forenings "store hemmelighed" (Efs. 5, 30 flg.). Vi forstaar: Samfundet er her af en anden, inderligere art end det, som virkes ved troen og kjærligheden.

Men endnu et andet samfund virker nadverden. "Vi mange er ett legeme," siger Paulus om de troende; "thi vi er alle delagtige i det ene brød" (1 Kor. 10, 17). Sdet de troende nyder af "det ene brød", som er Herrens legeme, blir de derved sammenknyttet til en hellig enhed. Atter her kan vi sige: kommer da ikke denne de troendes forening istand allerede ved den fælles tro og ved den indbyrdes kjærlighed? Kanste vi. Men atter her maa vi ogsaa sige: en endnu langt inderligere forening er denne, som nadverden

virker; i bogstabelig mening blir vi ved den "Jesu legemes lemmer" (Efs. 5, 30) og blir dermed sat i en saa inderlig livsforbindelse med hverandre indbyrdes som den, der knytter lemmerne paa ett og samme legeme sammen. Hvor stor er da nadverdens samfundsstiftende kraft! Den forener de troende, som nyder den, med sin Herre og Frelser, og den forener dem med hverandre indbyrdes, og i begge tilfælde er foreningen af en kraft og inderlighed som ingen anden. Derfor har ogsaa kirken fra ældgamle dage af kaldt nadverden en "kommunion" d. e. et samfund, og dem, som gaar til alters, "kommunikanter", d. e. saadanne som træder i samfund — nemlig med Jesus og med hverandre.

Lægger vi nu alt dette sammen, der saaledes er nadverdens gave og virkning for dem som nyder den paa den rette maade — at den gjør os delagtige i frelsen og frelsens pagt, ja først og fremst i Frelseren selv med al hans naade og gave; at den sætter os i det inderligste samfund med ham og med hverandre indbyrdes —, da forstaar vi, at den er en næring for den frelsehungrige sjæl som ingen, ingen anden. Og da forstaar vi, hvorfor Jesus indstiftet den under et maaltid og lod næringsmidler, brød og vin, være de jordiske ting, til hvilke han knyttet sit legemes og sit blods hellige gaver: Igesom et maaltid mætter de hungrige, styrker og opliver dem ved brød og vin, saaledes mætter han os her med sin naades fylde, saaledes styrker han os til helliggjørelsens kamp, saaledes opliver han os ved den salige smag af samfundet med ham, vor Frelser, og med de frelst, vore brødre og søstre. O rigdoms dyb af Kærlighed og af naade!

Men hvem bør da nyde nadverden?

Dette spørgsmaal blir ofte saa urigtig besvaret, idet man mener, at dette himmelske maaltid kun er for "de fuldkomne", for dem, som har bragt det rigtig langt i sin kristendom. Hvor urigtig en saadan mening er, skulde vi vel kunne se allerede ved et blik paa den freeds, for hvem nadverdbordet allerede første gang blev dækket, af Jesus selv, "i

den nat, der han blev forraadt". "Jesus satte sig ned", siger vort evangelium, "og de tolv apostler med ham". Ogsaa Judas, forræderen? Upaatvivlelig. Men han synes dog, efter beretningen hos Johannes (Joh. 13, 30), at have forladt kredsen allerede tidlig ved maaltidet, førend Jesus indstiftet og uddelte nadverden, hvilket tydeligvis foregik ved maaltidets slutning. Men alligevel — var det en freeds af fuldkomne, som her sat ved nadverdbordet? Havde de bragt det langt i sit troes- og Kærlighedsliv, disse el-lebe, som saa timer efter saa skjændig flygtet fra sin mester, da han kom i nød og fare, eller han, den hypperste af dem, som endnu tusen gange skjændigere fornegtet sin Herre, ja svor og forbandet sig paa, at han ikke kjendte ham? Nei, nei; "de fuldkomne" kan dette naade-maaltid ikke være forbeholdt, det ser vi nok.

For hvem er det da bestemt? For syndere, men vel at mærke: for syndere, som søger hjælp mod sin synd. Nadveren er et maaltid; men et maaltid er for de hungrige, ikke for de mætte. Jesus, som bereder os dette maaltid, har selv kaldt sig en læge, og aldrig viser han sig vel mere som læge end just her i nadverden; men "de karske har ikke lægen behov, men de som har ondt". Er du da hungrig, idet du "hungrer og tørster efter retfærdighed", efter syndernes forladelse og magt til at stride mod din synd, da kom til nadverdbordet! Er du syg, idet du med smerte ser din syndige urenhed og kender din afmagt til at vandre paa Guds veie og gjøre hans villie, da kom til nadverdbordet! Hungrig og syg skal du være din Jesus en velkommen gjæst og saa mættelse og lægedom ved hans naademaaltid. Er det saa med dig, da længes han efter at se dig ved sit bord.

Du vil kanske sige: "Ja, jeg føler nok noget af denne hunger, og jeg kender nok lidt til denne sjælehygdom. Men min følelse af begge dele er saa svag. Al jeg ved jo saa godt, at det staar daarlig til med mig; men jeg føler det ligesom saa lidt. Min anger over synden er saa mat, og min læng-

fel efter naaden er som oftest som en vingestækket fugl, der ikke magter at stige opad, men bare kan flakse lidt med vingerne nede paa jorden. Og da tør jeg vel ikke komme til Herrens nadverd?"

Jo, du bør komme, saasandt det bare er sandhed med dig i dette, at du ønsker hjælp mod din synd. Intetsteds staar det skrevet, at sorgen over synden eller længselen efter naaden skal være af en saa eller saa stor styrkegrad, før vi tør gaa til Jesus. Hvad der spørges om, er bare dette, at der er oprigtighed i begge dele. "Vil du bli helbredet?" spørger Jesus den syge ved Bethesda (Joh. 5, 6); han spørger ikke: "er din længsel efter helbredelse saa og saa brændende? føler du din sygdoms elendighed saa og saa tungt?" Og dig spørger din Frelser: ønsker du at bli din synd kvit? Paa dette spørgsmaal maa du dog kunne svare. Ønsker du dine synders forladelse? ønsker du magt til at seire over din synd, til at staa fristelserne imod, til at bli et hellig menneske og gjøre Guds villie? Eller vil du kanste bli i din synd? vil du kanste ikke give slip paa dine syndige vaner; dine urene lysker, dine aabenbare eller Ønskelige laster? Vil du tjene Gud, eller vil du tjene synden? Du maa kunne svare paa disse spørgsmaal. Og kan du for Guds aasyn svare: "Jeg vil tjene Gud, jeg begjærer at saa min synd forladt, jeg attraar renhed og hellighed i hjerte og i liv",—kan du svare saa, om end med graad i øiet og fuld af høielse over, at der ikke er mere barme i dit hjerte,—saa kom til Jesu bord, og du skal være ham en velkommen gjæst. Thi mærk det vel: ogsaa denne din lunkenhed og aandelige sløvhed er just en af de aandelige sygdomme, mod hvilke Jesus i sin nadverd byder dig lægedom. Vil du da vente med at gaa til alters, indtil det blir bedre med dig i den henseende, da handler du ligesaa daarlig som om en syg vil vente med at gaa til lægen, indtil det blev bedre med ham. Nei, nei; er du syg, men ønsker helbredelse, saa gaa til din Jesus, og søg ham just der, hvor han byder dig de kraftigste lægemidler: ved nadverd-bordet, der

hvor han første gang samlet de syge, i toren og kjærligheden endnu saa faare ufuldkomne disciple, som intet havde uden dette ene, at de i al sin svaghed vilde høre ham til og tjene ham!

Der er et ord, som ofte blir misforstaaet, og som skræmmer mange bort fra alteret, som dog kunde og burde søge det. Det er det ord i dagens epistel: "hvo som æder dette brød eller drikker Herrens kalk uværdig, skal være skyldig i Herrens legeme og blod; hvo som æder og drikker uværdig, æder og drikker sig selv til dom". To misforstaaelser gjør sig her saa ofte gjældende. For det første misforstaar man dette "til dom" saaledes, at der dermed skulde menes en evig dom, saa at den evige fortabelse var sat som den straf, der uvægerlig og uafvendelig rammet hver den, som nød sakramentet "uværdig". Dette er jo slet ikke meningen. Det er sandt: den som forsynder sig mod dette sakramentes hellighed, mod denne rigeste aabenbarelse af Jesu kjærlighed, han begaar en stor synd og kalder Guds dom og straf ned over sit hoved. Men hvor stor denne synd end er, han kan dog saa den forladt, og dommen og straffen kan dog afendes, naar han bodsærdig søger tilgivelse hos naadens Gud; der er kun een synd, for hvilken der er sat "en evig dom" som den uafvendelige straf; synden mod den Gelligaand (Mark. 3, 29). For det andet misforstaar man saa ofte dette udtryk "at æde og drikke uværdig", idet man tror, at meningen er denne, at den, som vil gaa til Guds bord, skal være "værdig" dertil. Og saa siger man videre: værdig til at nyde dette himmelske maaltid—ja, hvem er det? det kan da vel ialfald kun den være, som er kommen rigtig langt frem, den, som har en rigtig stærk tro, en brændende kjærlighed, og som har drevet det rigtig vidt i helliggjørelsen; "værdig" er nok desværre ikke jeg, som bare er en fattig synder!—Men tænker du saaledes, hvor lidet forstaar du da apostelens ord! Det var jo aldeles som om den syge, der kjendte sin pine og skjonte sin fare og inderlig ønsket lægedom, vilde begynde at spørge, om han da ogsaa var værdig til at gaa

til lægen. Er det saaledes, Jesus stiller sig overfor os? Krævet han "værdighed" af de toldere og syndere, som han "annammed" her paa jorden? eller krævet Faderen i lignelsen "værdighed" hos den fortabte søn, før han vilde tage imod ham? Nei; hvad apostelen mener, er dette, at det gjælder at nyde sakramentet paa en "værdig" maade d. e. saaledes som det stemmer med dets væsen. Det er ikke den nydendes, men nydelsens værdighed, han taler om. Og naar nyder man sakramentet paa "værdig", med dets væsen stemmende maade? Apostelen svarer: "naar man gjør forskjel paa Herrens legeme", d. e. naar man betænker, at hvad der frembydes i dette maaltid ikke er en ret og flet almindelig spise, saa man kan gaa tilbords uden videre, uden prøvelse og uden beredelse, men at det er "Herrens legeme", Jesu hellige legeme og hellige blod, som sandelig vil nydes med alvor og hellige tanker. Derfor, siger apostelen videre, skal "hvert menneske prøve sig selv, før han æder af brødet og drikker af kalken", prøve, om han er en af dem, for hvem dette maaltid er bestemt. Du siger: "hvad skal jeg prøve hos mig?" Seg har jagt dig det før: du skal prøve, om det er saa med dig, at du for alvor og i sandhed ønsker hjælp mod din synd. Gør den, som for alvor og i sandhed ønsker hjælp mod sin synd, ønsker sine synders naadige forladelse og ønsker magt til at staa synden imod, han nyder sakramentet "værdig", saaledes som det stemmer med dets væsen. Thi det er os givet af Jesus, vor Læge, som en Lægedom mod vor syndenød.

Der er endnu to ting, som jeg maa tale om, ikke fordi de i sig selv egentlig hænger sammen med dette sakramente, men fordi de af mange bringes i sammenhæng med nader-nydelsen og let kan formindskes dennes vælsignelse, ja ganske røbe den.

Det ene er dette: har det nogen betydning for din altergang, om den præst, som rækker dig sakramentet, er en troende mand eller en vantro? Der er mange redelige sjæle, som lægger stor vægt paa dette spørgsmål; de mener—eller de er ialfald bange for,—at er

ikke præsten en troende, da er det ikke sikkert, at de virkelig faar Herrens sande legeme og sande blod af hans haand. Men om du tænker saa, da tar du fejl. Det er sandt: modtar du sakramentet af en præst, du har tillid til som en troende bror, da kan nok dette forøge handlingens opbyggelighed for dig, og det kan hænde at du derved faar en større følelig fornemmelse af dens vælsignelse. Men hvad det her kommer an paa, er dog ikke hvad du føler, men hvad du faar. Og ikke kan nogen tjeners uværdighed forringe Herrens gave for dig. Om en mand gir sin tjener en krone for at han skal bringe den til en tigger, har det da noget at bety, om tjeneren er saa eller saa? Er bare kronen ægte, og faar bare tiggeren den af tjenerens haand og tar imod den, har han da ikke faat godt af herrens gave, om end tjeneren, som rakte ham den, var nok saa uværdig? Og sandelig: her i sakramentet er "kronen" ægte: i kraft af Herrens egen indstiftelse er hans legeme og blod her tilstede. Tag nu denne salige gave af Herrens haand, og lad dig ikke bringe i tvil ved nogen tanke paa, hvordan præsten, som rækker dig den har det med sin Frelser!

Det andet er dette: bør det bekymre dig om du ser saadanne knæle ved din side paa alterfoden, om hvem du ved, at de ikke kan nyde sakramentet paa en "værdig" maade, fordi de lever i aabenbar synd eller i aabenbar kjødets tryghed? Seg svarer: bekymre dig bør det nok paa den maade, at du har en kjerlig bøn for disse om, dog Guds Vord endnu i sidste øieblik skulde kunne faa rørt ved deres hjerte og samvittighed; men ikke bør det bekymre dig paa den maade, at du skulde mene, at det forringede sakramentets vælsignelse for dig. Naar du modtar din Frelser's legeme og blod, da se ikke til fiden, men se indad og opad: se ikke paa dine medgjester, men se ind i dit eget hjerte, og se op mod din Herre og Frelser, din Læge! Er det nogensinde du bør føle dig som den, der selv trænger til naade, da er det ved alteret; derfor er der intet sted, du saa lidet bør lade tanken paa andre trænge sig mellem dig og din Frelser.

Men hvor smertelig er det, at der er dem, som af disse tanker paa tjenerens bestaaffenhed og paa medgjesternes bestaaffenhed lar sig forlede til at bryde Kirkens orden, saa de egenbillig, i strid baade med borgerlig og Kirkelig lov, tillader sig at ville flytte nadverens hellighed bort fra Guds hus og menighedens forsamling, hvor den hører hjemme, og at ville holde nadvere for sig selv, i trogene! Hvor smertelig, at disse vildelede vil bruge det, som er udtrykt for Herrens rige Kjærlighed, til at stifte partier, at de vil bruge det, som fremfor noget andet skulde styrke samfundet, til at bryde samfund!

Dog fra dette smertelige vender vi atter vor tanke hen paa dette himmelske maaltid selv. Og vi priser Herrens naade for den velsignelsens fylde, han i det skjænker os. Tænk at modtage Herrens hellige legeme og hellige blod! Tænk gennem nydelsen af disse hellige ting at faa den kraftigste forvisning om vore synders forladelse, fædse paany at delagtiggjøres i frelsens pagt, ja at træde i det inderligste Livssamfund med vor Frelser selv med al hans naade og gabe! Alt dette bydes os i dette hellige sakramente, alt dette tilbydes os af Jesus, idet han kalder os til sit naadebord. Og vi—skulde vi betænke os paa at komme? Ja den, som ikke føler trang til hjælp mod sin synd, som meget mere vil bli i synden, lad ham bli borte fra alteret; ham vil det være til "dom," om han kommer. Men til enhver, som kender syndens nød og begjærer at faa sin synd forladt og at faa styrke til at staa synden imod og tjene Gud i hellighed og retfærdighed; til enhver, som gjerne vil høre Jesus til og være et Guds barn og gaa paa Guds veie, til enhver saadan siger jeg: Kom til Jesus naadebord! Du begjærer syndernes forladelse? Se, her rækkes den dig i Jesu hellige legeme og blod, hengit og ofret just for at vinde dig syndsforladelsen! Du begjærer magt til at stride mod din synd og seire over den? Se, her faar du styrke dertil i din Frelseres hellige legeme og blod, som vil forene sig med din syndige og urene natur og bli den en helliggjorelsens kraft! Du vil gjerne komme din Jesus rigtig nær

og bli savnet rigtig inderlig af ham? se, her vil han selv forene sig med dig i det inderligste Livssamfund! Du er hungrig—kom til dette maaltid! Du kender dig syg—kom til lægen! Skulde du lade dig nøde forgjæves?

Der lyder den klage fra saa mange menigheder, først og fremst fra denne by, at det tar saa af med altergangen. Ja, var det kun dem der blev horte, som bør bli horte! Da var jo denne aften intet at klage over. Men desværre—der er al grund til at tro, at ogsaa mange af dem holder sig borte fra alteret, som burde og skulde gaa, og som vilde gaa, om de bare ret forstod sin trang just til det, som nadveren har at give. Mange alvorligsindede mennesker, som begjærer at høre Gud og Jesus til, mangeler saa rent synet for, at her, i nadveren, bydes der dem det, som de dybest længes efter, og som vi alle mest af alt trænger: Samfundet med Jesus, det virkelige, personlige Livssamfund med ham, og sin blindhed for dette blir de borte fra alteret og røver sig selv den velsignelse for deres hele kristenliv, som alene nadveren kan bringe. Maatte øinene oplades, saa alle saadanne fik se, at intet kan opfylde deres længsel saaledes, som nadveren kan det, fordi intetsteds gives der os, hvad den gir os: Jesus selv i hans legeme og blod, og med Jesus al hans frelsende naade. Amen.

Fra kassereren.

Madison, Minn., den 1ste April 1916.
Kjære missionsvenner:—

Guds naade og fred!

Merk dette! Oplys det i menighederne, tal med de formuende, gjør noget straks.

Vi mangler \$4,000, fire tusind dollars, til finansmissionen og \$6,000, seks tusind dollars, til indremissionen.

Broderligt,

—A. D. Oppegaard, kasserer.

Øvenstaaende skriver vor kasserer. Det er tydelige ord. Hvem kan nu tage i? Det maa vel helst bli dem, som har gjort meget før. Bli ikke forlagt! Lad os prøve igjen.

—C. S. Castbold.

Ungdomsforbundet

Søndag 23de April.

1 Kor. 15: 20—25.

"Men nu er Kristus opstanden."

Kristendommen hviler paa uroffelige, historiske kjendsgjerninger. En af disse fikre kjendsgjerninger er Kristi opstandelse. De som tviler paa kristendommen maa tvile mod sterke beviser. De tviler fordi de vil tvile.

Netop derved at Jesus opstod fra de døde er vi sikker paa to uroffelige ting: At Jesus var Guds Søn, verdens Frelser, profetiens Messias. Der er en uendelig forsoningskraft lagt tilrette ved Jesus. Den anden sag vi er sikker paa er den, at Jesus har erhvervet os syndernes forladelse, om vore synder er uofsaa svære. Jesus er vistnok lammet som er slagtet før verdens grundbold. Frelserberket er nok en kjendsgjerning hos Gud i evigheden. Alle som er blit frelst, faat sine synders forladelse, har faat det paa grundlag af forsoningen. Men, det som for Gud er virkelighed i evigheden, det maa historisk ske i tiden, som fast kjendsgjerning til alle tider, til alle folk.

Jesus opstandelse er indledningen til de øvriges opstandelse. Paulus lægger vægt paa, at naar Jesus opstod, var det et menneske som opstod. Opstandelsen kom ved et menneske. Jesus voldte, at alle blir levende igjen. Han er den første frugt af alle som har jobnet hen.

Rigtig nok blir ikke alle levende med et slag, de kommer hver i sin klasse. Jesus er den første modne frugt. Han er hovedet. De næste i sin orden er de troende, de vil opstaa først. Salig er den som har del i den første opstandelse, hedder det i skriften. Men dødens vælde er enda ikke tilintetgjort, som det synes. Naar enden kommer og Jesus har faat affskaffet alle magter som har staaet Guds rige imod, og har faat frabriste døden sit sidste bytte, da maa døden opgive ogsaa de

banter døde. De maa frem med legem og sjæl forat faa sin endelige dom.

Nu kan vi møde vor Frelser i ordet om ham. Ikke bare vide om den endelige levedegjørelse af de hensovende, men virkelig bli knyttet til Jesus med troens sterke baand, saa vi kan, som lemmer, knyttes til det evige hoved. Paa den maade kan vi alt nu opleve opstandelsens kraft. Jesus vil gjerne reise os op til sand virkelig opreisning. Det er en deilig stund paa jord naar Kristi opstandelses kraft faar magt over en sjæl, enda deiligere blir det, naar baade sjæl og krop faar opstandelsens kraft. —Wick.

SUNDAY, APRIL 16.

The Last Honors.

1. Scripture lesson: Matt. 21: 1-11.
2. Introductory. Give a brief review of the events that lead up to the one related in our lesson. Treat the story analytically.
3. The command to the disciples.
 - (a) Its strangeness.
 - (b) Its execution.
 - (c) The faith and obedience it required.
4. The fulfillment of prophecy. This is a characteristic of Matthew. He repeatedly show the relation of prophecy to the events that occurred in the life of Jesus. Give instances.
5. The entrance into Jerusalem.
 - (a) The nature of Christ as King indicated by the animal upon which He rode.
 - (b) The honors bestowed upon Christ by the multitude.
 - (c) The meeting of delegation from Jerusalem and the procession of Jesus. Vers 10, note the delegation asks: "Who is this?" and the people in the procession reply: "This is the prophet, Jesus, from Nazareth of Galilee."
 - (d) The motives that actuated the people.
6. Conclusion. What honor do you pay to Jesus? What motives prompt them?

Dagsglint i det fjerne.

Evighedens morgenrøde
Sees gjennem tidens øde.
Dybet gjør jo i det fjerne
Evighedens morgenstjerne.

—F. L. Trønsdal.

Can Claire, Wis., Apr. 3, 1916.

Missionsbuen

Tænk engang!

Tænk engang i himlens sale
 Bære evig frelst og fri!
 O, hvor det kan mig hujvæle —
 Tænk al nød og sorg forbi!

Tænk engang i fredens lunde
 Gist bag mulm og taagefy,
 Friet fra hver smertens bunde,
 Der hvor savn maa evig fly.

Tænk naar jeg min ghldne harpe
 Spille skal paa englevia,
 Uden jordens mislyd skarpe,
 Naar jeg synger Jesu pris.

Tænk naar jeg for Sammets trone —
 Hjertets strenge stemt paany —
 Bærer glad min seierskrone
 I det store morgengry.

Gist bag Jordans mørke vande
 Ser jeg Himlens frydebang —
 Og jeg ved, de skjønne strande
 Skal jeg sikkert naa engang.

Blide tanke, hvil mit hjerte,
 Naar mig veien synes lang, —
 Spødt du lindre hver en smerte,
 Bæffe atter haabets sang.

—M. W.

♦♦♦♦

Hvad del af sin tid bør en prestekone give
 til arbeidet i menigheden?

(Af Mrs. G. M. Carlsson).

Dette er et saa stort og vanskeligt spørgsmaal, og der er saa mange ting som maa komme i betragtning, at en kan umulig svare derpaa med nogle saa ord.

Derfor vil jeg kun nævne nogle saa tanker og saa maa enhver prestekone afgjøre for sig selv hvor megen tid hun kan ofre i arbeidet.

Blandt de ting som maa tages i betragtning, er hendes husarbejde, pas af børnene samt hendes helbred og forskellige andre ting som gjør, at hun kan arbejde mere eller mindre.

Sun bør og skulde være interesseret i de forskellige gjøremaal i menigheden og tage del i dem saa vidt hun kan. Dog paa en beskeden og stilfærdig maade. Sun maa aldrig være fremfusende eller overlegen i sin opførsel.

Først vil jeg sige lidt om hendes arbejde i hjemmet. Dette kan vel ved første øjekast ikke kaldes menighedsarbejde. Dog tror jeg, at hendes vigtigste og største arbejde er der. Jeg mener ikke det almindelige arbejde, men det som hun kan gjøre for at hjælpe sin mand, saa at han kan gjøre sit arbejde saa fri fra bekymringer som muligt, vil paa en vis maade være til stor hjælp for menigheden. Sun maa ikke klage over ubehageligheder som opkommer i hendes daglige liv. Sun bør saa vidt muligt lade alt være solskin og glæde, især naar presten kommer træt og udsidt hjem. Ved hun noget godt og glædeligt at fortælle, saa er det bra. Sun maa aldrig fortælle ham alle de ubehagelige og stygge ting som hun faar høre om; thi den største del af det vil kun være til unyttige bekymringer. Det vil nok ofte være en stor fristelse, og uden bøn til Gud om visdom og kraft kan hun ikke modstaa denne fristelse.

Saa i søndagsskolen er et andet stort virkefelt og hun kan gjøre meget der. Ligeledes i kvindeforeningen og pigeforeningen. At hun bør gaa til bønnemøder og opbyggelser, naar hun kan, siger sig selv.

Saa er det besøg til de forskellige hjem, hvor hun kan øve en stor indflydelse paa folket. Sun bør være lige opmærksom mod den fattige som den rige. Tag aldrig del i eller lyt til fladder, men paa en fin maade vende talen hen paa andre ting.

Vel er det sikkert at mange prøvvelser og fristelser vil møde hende og hun vil være udsat for megen ufsærlig kritik af ubetænksomme mennesker, men dersom hun lever i

et ret forhold til sin Frelser og gaar til ham dagligen med sine byrder, vil hun faa kraft og mod til at fortsætte i sit arbejde. Thi "uden kors ingen krone".

Kinamissionen

VI.

I Jul og nytårs høitiden besøgte vi Rock Island, Augustana synodens seminar og college, hvor vi fik anledning til at tolke missionens store og hellige sag. Vi bragte dem hilsen fra deres missionærer i Kina.

Deres mission er forholdsvist ny—en ti, elleve aar siden den blev paabegyndt, men de har nu allerede to og tretti missionærer paa marken. Det maa man sige er godt gjort. Fra begyndelsen mødte denne mission adskillig ubillig og det endog fra gudfrygtige og ledende mænd, men det nytter da svært lidet at stride imod, naar Herren vil frem med sin store sag i verden.

Augustana har her en stor og god læreanstalt. Tre ting er det nødvendigt at ha, dersom man skal faa en god skole: Dygtige lærere, henfigtsmæssige bygninger med tilsvarende udstyr og mange bra elever, som er villige at ofre liv og kræfter i Guds riges tjeneste. En god skole er til ubegrænset belysning for samfundet. Derfra venter man at faa sine ledende aander. Men saa har menighederne et stort ansvar ligeoverfor sin skole. De skal høre skolen med bønner og midler. De skal arbejde for at det blir den bedste skole og et hyggeligt hjem for de unge, og saa skal de sende sine sønner did!

Skal samfundet løse sin opgave paa en forsvaerlig maade, saa maa det være sandheden tro; ha levende Guds ords forkyndere og ha menigheder som tror paa Gud og lever derefter, og som er virksomme udad, efter den naade Gud gir dem.

Blir der aandelig sygdom i menighederne, saa vil det straks føles ved skolen. Er det lidet med vækkelse og daarlige bevidst med det aandelige liv ude i samfundet, saa

blir det smaat med bekyndende studenter, og da blir man nødsaget til at ta ind uombendte mænd i seminariet. Thi prester maa man naturligvis ha! Og da vil det ikke ta længe før man faar fabrikerede prester til husejere for menighederne. Disse vil helst tænke og tale om embedet i kirken og ikke om tjenesten i Guds menighed. Og har man ikke haft saadanne sorgelige erfaringer? Jo, man har det vistnok endnu paa fine steder!

Det hænder nu og da, at teologiske studenter kommer til livet i Gud under det teologiske studium. Det personlige kald fra Gud maa modtages først, før det kan bli tale om at modtage kaldet til at forkynde Herrens dyder.

Kirken er ikke tomme former, men aand og liv.

Vi faar vel aldrig noget fuldkommet kirkesamfund paa jorden, men der er dog haab, hvor man arbejder henimod fuldkommenhed. Vader Guds ord. Jo rigelig iblandt eder, saa vil den Seligaand optugte eder til at leve gudelig i denne verden og forvente det salige haab.

I Red Wing.

Det er noget saa godt og hjemligt i ordet Red Wing—en forkjærlighed, forstaar sig.

Paa indbydelse fra pastor Meland, prest i St. Peters menighed, og student Fosjo, formand i studenternes missionsforening ved seminariet, rejste jeg derned, eller rettere derop til de lyse høje, for at tale om kinamissionen.

Da jeg kom nær til Red Wing, kom der en alvorlig tanke for mig—næsten lidt ubehagelig og—det er ikke nogen let sag at tale til disse prester, professorer, redaktører, studenter, synodens embedsmænd og gamle menighedsfolk som følger med sin tid, og her kommer en fattig stumper fra en fjern hednige verden, som føler at han er tyve aar efter den amerikanske tid. Hvad skal jeg sige? Jeg vilde gjerne faa lægge frem den store sag paa en god og værdig maade!

Paa stationen møder broder Ellingson, og han smilte saa venligt og tog et hjerteligt haandtag og da var mine beklæmninger lige-

som glemt—for en stund—og jeg fulgte med til deres koselige hjem.

Paa kvelden kom pastor Meland for at hilse paa. Han havde haft det travelt med at besøge syge og læse med konfirmanterne. Det er sælt hvorledes tiden er opstykket for præsterne i deres virksomhed. Maa Gud gi vore sjælesjergere visdom og kraft! Vi burde be mere for dem end vi gjør!

Det første Meland sa, var: "Velkommen til os, og nu skal du føle dig hjemme iblandt os." Det gjør en saa uendelig godt at faa føle et varmt haandtryk og et hjerteligt ord.

Jeg tror det er en fejl med os kristne, vi sparer saa paa vore venlige ord og hjærlige handlinger—til det er forsent, da udretter vi ikke noget godt med det. Vi holder paa at binde franse for at lægge paa ligkister. Hvorfor ikke lave franse og binde dem til levende hjerter, og til trætte liv, som trænger opmuntringen? Gjør en uegennyttig frans for din næste, før det blir forsent!

Mange af disse franse som lægges paa ligkister og grabhauge, er lagt der, for at lætte paa sit eget hjerte.

Nos og tomt snar kan man godt holde inde med, men opmuntringens ord i god henseende, det er paa sin plads. jG.

Folk siger ofte: "Det er meget vanskeligt at tale til præster, professorer, studenter." Men det er to sider af den sag ogsaa. Derfor man kommer som en bror blandt brødre, saa faar man som regel en broderlig behandling. Ingen har større betingelse for at overse, overbære og sympatisere med en, end de. Men kommer man for at gjøre sig til, for at være noget, da har man fortjent pisseflag som løn for sin daarskab. Det er ikke mennesket man slaar efter, men abekatten.

Kineserne siger: Saar du ærter, saa høster du ærter, men dersom du saar gift, saa faar du høste gift

Men vi har ofte grund til at være ængstelige. Vi har saa liden frimodighed og saa og fattige tanker, og ikke det alene, men man mangler endog ord til at udtrykke sine tanker med. Saa blir man betagen af men-

neskefrygten og holder næsten paa at tabe guds frygten.

Johannes glente sig selv, naar han fik syn paa Jesus. "Se det Guds Lam!" blev stort og rigt for ham. Na, dersom vort budskab blev større for os, da skulde ogsaa forkyndelsen bli alvorligere. Rigdommen i Heren er vor frimodighed og kraft. Guds storhed og hans riges fejersgang udober jorden er vor lyst og glæde. Kunde vi bare pege folk til den sejrende Jesus, saa skulde de saa se noget, som gjør hjertet godt—se, hvorledes Jesus fejrer i og ved sit folk, gjør en godt!

Vi havde flere møder ved seminariet og i St. Peters kirke. Det var haade rørende og opmuntrende at se saa mange samles for at høre Guds ord og om Guds ords fiersgang iblandt kineserne.

Paa Søndags formiddag blev det optaget et stort offer i kirken til missionen. Godt gjort, venner! Gud lønne eder!

Missionsforeningen underholder en evangelist. Han studerer for nærværende ved Shekow Seminar, og vi haaber han skal bli en bra prest i nær fremtid. Maa Gud velsigne missionsforeningens arbejde iblandt eder og for kineserne!

Jeg traf en student som underholder pastor Chang i Chutiaopuh. Gold bare ud. Det lønner sig!

Det var gjildt at være blandt vennerne i Red Wing.

Jeg vil herved saa sende pastor Meland og menigheden, professorerne som jeg fik anledning til at besøge, studenterne og da især dem som hører til missionsforeningen, "Buddhærerens" redaktør, og ellers venner, jeg fik hilse paa, hjertelig tak for samværet! Eders venlighed, gjesfrihed og store hjertelag for Guds riges sag er værdifulde minder, som jeg skal ta med og det skal bli til belysning i fremtiden, som det var til glæde og opmuntring nu.

Maatte vi nu leve og virke saa, at vi kunde naa frem til de retfærdiges opstandelse!

Paa samme tid vilde jeg saa sende en hilsen til vore menigheder. Bedder meget for

vor kjære skole. Arbeid meget for den. Og I som har sønner og døtre som I ønsker at give en kristelig uddannelse, send dem til Red Wing. Det er den bedste og største arv I kan give eders børn. Og Gud vil have dem i sin tjeneste. Guff paa det!—C. W. L.

Dear Readers:—

How delightful it is to sit here and watch the snow falling—so softly, so quietly. It reminds me of the way God bestows His blessings upon us, also so gently, so quietly. God was not in the wind or the storm, but in the still, small voice. And the Chinese, too, are very happy now to get this heavy snow. They have a proverb which says:

“Three times in succession see white (snow) certainly reap good wheat.”

So we rejoice with them over this prospect of a good harvest.

But how about the prospects for a good harvest of souls, you may ask? Dear friends, “the harvest truly is great, but the laborers are few.” Never have these words been more true than they are just now. They were true, when Jesus was about to leave this world, that time, but how much even more true, now, when He is about to return. You know that if the harvest is not gathered, it will go to ruin. So with the harvest of souls—if they are not gathered into the Lord’s garner, they, also, will go to eternal destruction. Dear readers, is there not one among you, whom the Lord is calling to the great harvest field of China? Is there none in Hauge’s Synod who is willing to come? This winter the “Norske Forbund” sent out eleven new workers. When speaking to some of them about the effect of war upon missionary interest, they said that this war seemed to kindle their zeal for missionary work more than ever before. The Christian people of Norway believe that this awful war is one of the signs of the near return of our Lord. So they say, “we must hurry up

now and give the gospel to the heathen.” So the money for missions has been coming in more abundantly after war broke out than before, and more men and women are offering themselves for the mission field. Why is not the same true of us? The Lord’s return will as surely effect us as it will them. Our responsibility is just as great as theirs. You, who are investing your money in houses and lands, and forgetting all about the millions who are dying in heathen darkness, thousands of them every day, don’t you think you’ll wish you had done otherwise when you stand face to face with the Judge of all the earth? Or you who are wasting your money in all kinds of luxuries, and giving but a beggarly mite to missions, don’t you think you’ll wish you had done otherwise when that great day appears.

One of the missionaries of the Free Church, in crossing over our field last fall, and finding Miss Peterson carrying on a tent-meeting all alone, and Miss Lie at Taipingtien all alone, was forced to ask, “What is the matter with the men in Hagues Synod? Cannot there be found any men in Hagues Synod who are willing to come to China?”

Dear friends, it’s high time to wake up. The other night as I looked over the snow covered roofs, glistening in the beautiful moonlight, the thought came to me, Oh what a contrast to the awful darkness that prevails within these huts! Everyone of us who have the “Light of Life” are owing a great debt to those who have not. Shall their souls be required at our hands? One of our professors at school used to say when asked if he thought the heathen would be saved without the gospel, “The great question to me is not if the heathen will be saved without the gospel, but if we will be saved if we do not bring them the gospel.”

Yours in Christ,

—Carrie Olson.

Foreningsfagen—gamle minder

Af J. C. Møhne Abrahamsen.

"Jeg vil elske Gud og Sammet,
Jeg vil følge Sammets gang.
Af den Kjerlighed opflammet,
Som har sat min sjæl i sang.
Reiser sig end trængsels bølge,
Truer undergang og død.
Jeg vil dog min Jesu følge,
Snart jeg slipper al min nød."

Se hvor herlig kronen vinker ved ha-
nens ende!

M. G. Hanson, 8—12—1882.

Han skrev dette i min ortografialbum.
Jeg husker, at jeg prædikede engang i St.
Peter kirke. I hønnen bad jeg for skolen,
lærerne og eleverne. Saa bad jeg, at Her-
ren vilde velsigne "alle sine børn uden
hensyn til kirkesamfund."

Jeg studerede; thi man beder jo ikke saa
ved disse forskjellige præsteskoler; men i det
samme hørte jeg et kraftigt høit "Amen."

Det var professor Wenaas, der sagde
amen. Jeg talte lidt med ham om kirkens
stilling. iblandt disse forskellige lutherske
samfund. Han mindede om, at "I ere ver-
dens salt". Dette er en fuld sandhed.

Dog, naar vi ældre ser tilbage paa, at
vi blev opdragne i Guds frygt og Herrens
formaning, var med til vækkesmøder, op-
byggelser, hønnemøder, missionsmøder og
saadant, og saa tænker paa kirkens vækst i
disse 50 aar, jeg har været med: Man blev
engang forbudt at aabne sine egne huse for
opbyggelse og hønnemøder, uagtet man var
erkjendte som lutherske kristne, saa synes jeg,
at man ikke burde sælge denne frihed, som
Herren har givet os, for en ret linjer.

Kan man da ikke forenes uden at blive
bundne paa hænder og fødder? Man gjør
ikke saa i ægteskab. De troende af præsterne
har vist ikke trang for at saa virke i en
stor flok af verdsligslundede menneffer; men
om de blev satte der, saa gjaldt det at være
"verdens salt". Jeg tror nok, at man trang
sine hænder frie. Hvorfor skulde man binde

sig ved alle disse regler. Man vedtog for
mange aar siden i præsteforberents 32 reg-
ler for god prædikemaade, og endda fik man
ikke bedre prædikener end man havde før
og nøt det. Vil man forening, saa maa
man huske paa, at Herren har paalagt den
enkelt at "forarbejde sin egen saliggjørelse
med frygt og bæven", og ikke indlade sig
paa at nægte dem dette, ja ikke engang hin-
dre dem heri. Præsterne og majoriteten af
menighederne skal bestemme hvem af lægfolk
skal vidne. Hvor i Guds ord staar dette?
Herren har før ved smaa redskaber udrettet,
hvad han har sendt dem til.

Jeg er svært bange for baand, som ikke
er nødvendige. Maa da Herren styre ogsaa
dette til sit navns ære og til sjæles frelse.

Materialismen vs. foreningsfagen.

Udtrykket "materialismus" menes den
filosofiske paastand, eller synsmaade, ifølge
hvilken "materien" er tingenes egentlige
grundvæsen.

En saakaldt "materialist" bliver altjaa
en tilhænger af denne filosofi. Under ud-
trykket "materie" kommer ogsaa menneskets
legeme i betragtning. Det menneskelige
legeme er en "materialitet", eller legemlig-
hed, der bestaar af materie.

For at være legemligt, saa maa legemet
bære materielt. Og modsætningen af lege-
mets materie, eller dets materielle side, bli-
ver da dets spirit (aand) eller spirituelle side.

De materielle interesser i samfundet, i
stat og land, og for det enkelte individ, bli-
ver væsentlig disse:

Timelige fordele, saasom timelige eien-
domme; folkerettens og folkefrihedens ud-
vikling; med andre ord: Hvor stor ret har
legemet til materialismen?

Barnet født til verden maa først tages
under materiel behandling. Det er natur-
ligt, at kraften af morsmelken og den snille
mors behandling frembringer barnets le-
gemlige sundhed og vækst. Dette er jo ma-
terialisme. Og des kraftigere legemet er,
des snarere vokser det, og des fyldigere bli-

ber dets aand. En sund aand i et sundt legeme følges næsten altid. Maaſke kirken i ſin døde "aandeliggjørelſe" ſaa alt for meget har undladt at bære omſorg for det legemlige ved menneſket. Det blev ſtatsſyſtemets ſag. Hvad er egentlig grunden til, at de křiſtne kriger imod de křiſtne? At denne flægt er glad i menneſkets undergang og nød? Er det materialismens ſkyld?

Skulde vi bære bange for materialismen? Har det menneſkelige ſamfundſlegeme ſaaet ſin af Gud givne ret i materiel henſeende?

Bare tag til eksempel: Folkeretten i verden. Er det menneſkelige legeme beſtyttet? Har kirken beſtyttet menneſkets legemlige ret? Og hvad tid var det? Kirken er jo en inſtitution inden ſtaten; og dens medlemmer er jo det almindelige folk, med liden eller ingen legemlig beſtyttelſe og garanti. Vel ved vi alle, at ſtatslobene beſtytter ſine borgere paa bedſte maade, efter ſtatsſyſtemet. Men hvis ſtaten byder ſine borgere at gaa i krig, ſaa kan ikke kirken gjøre andet end ſanſtionere en ſaadan beſaling. Denne ſlags materialisme er det, ſom Europa fremviſer og ſom truer baade kirke og ſtat. Det anſees nu, mere end før, at kirken har aandeliggjort ſelv de meſt materielle nødvendigheder. Og ikke mindſt paa folkerettens omraade. Til eksempel: Folkeretten, ſaa ſom den praktiſeres i militarismens tjenſte; denne ſlags "folkeret" ſanſtionerer kirken ſom en "Guds anordning". En ſaadan "aandeliggjørelſe" maa engang blive prøvet efter křiſten. Tages der ſaa henſyn til "andre timelige fordele", ſaaſom jordfiſ eiendom, penge o. ſ. v., ſaa er nutidens materialisme for det meſte ved lov ordnet ſaaledes, at arbejdsklaſſen neppe kan regnes ind under eiendomsbeſiddelſernes gebet. Det er endog ofte meget haardt for arbejderen at kunne forſørge og nogenlunde opdrage ſin familie. Og ſelve kirken og dens preſteſkab lider ofte under trykket af denne ſlags "materialisme".

Paa dette omraade kan neppe ſees nogen forbedring derved, at der ſtes forening, eller at til eksempel diſſe tre eller fire kirkeafde-

linger forener ſig til et. Materialismens aand bliver neppe derved knaſket; maaſke hellere meget ſtærkere. Forening og foreningſtanken er netop fra materialismens ſide betragtet for et ſtort gode og fremſkridt. Og ſet fra den materielle ſide af ſagen, ſaa maa det indrømmes, at ſaa er tilfældet. Foreningen vil bringe en ordning med opgave at udvide preſtekaldene og derved lette de materielle kaar til det bedre, baade for preſt og menigheder.

En ſaadan ordning er baade rimelig og nødvendig.

Men paa dette omraade bliver ikke materialismen og dens aand modarbejdet, nei langtfra; den bliver meget mere kjælet, klappet og holdt for en meget god ting. Logiſt kan det neppe bære at fremholde foreningſagen ſom en modvægt imod materialismen. Det er jo i materialismen den ſynlige, legemlige, materielle kirke i verden er grundlagt.

—Carl Winther.

Mrs. Cecelia Ladd er lagt til hvile.

Mrs. Cecelia Ladd var født i Sogndal, Norge den 28de juli 1836 og døde i ſit hjem i Cureſa, Kanſas den 5te marts 1916 i en alder af 79 aar og 7 maaneder. Ved tyve aars alderen kom hun til Amerika til en ældre broder, ſom var boſat i Dane county, Wiſconſin. Her blev hun i tre aar. I 1859 reiſte hun til Kanſas City, hvor hun den næſte vaar blev ægteviet til Ole E. Ladd. De kom direkte til Greenwood county, Kanſas, hvor de boſatte ſig paa en farm nordveſt fra hvor Cureſa nu ligger. Som en af de førſte familier paa diſſe kanter havde de mange bejværligheder at kjæmpe med, ſom følger nybyggerlivets dage.

Mr. og Mrs. Ladd blev beſtiget med tolv børn, af hvilke fire døde i en ung alder, en datter, Mrs. Louiſe Teter, døde for elleve aar ſiden. De ſom er igjen at begræde tabet af en kjær moder er børnene, Mrs. Carrie L. Bitler, Edwin R., Chas. C., Bert Ladd, Mrs. Saida L. Culver og Maidie L. Brenneman, alle af Cureſa, og

en datter mrs. Lena L. Dray af Beoria, Illinois. Ved siden af disse er der 13 børnebørn og to børnebørnsbørn, og en broder Erick Erickson, som bor i Eurka.

Mrs. Ladd blev begravet den 6te marts, førgegudstjenesten holdtes i hjemmet under stor deltagelse; hendes bortgang blir et stort tab for vor menighed her paa stedet, og hun vil savnes blandt slægtninger og venner. Hun var altid færdig at række en hjælpende haand til den som var i trang. I det sidste længtet hun inderlig at faa komme hjem, men saa var det altid at Guds villie maatte ske og ikke hendes. Hendes ægtefælle døde omtrent fire og et halvt aar siden. Vel-signet være hendes minde. —E. L.

Oscar Gilbert Hanson.

Han var Mr. og Mrs. Erland Hansons yngste søn og døde i sit barndomshjem nyt-aarsdag af tæring. Han var født den 9de Juni 1890 og var nu ved sin død lidt over 25 aar gammel.

Oscar var en snil og trofast ungdom, der altid havde lyst til Guds ord og hus. Han overleves af forældre, tre brødre og seks søstre. En broder, Ole, døde 5 aar siden. Der er stor sorg og savn i familien efter disse deres kjære hedenfarne. Dog midt i sorgen

hvilken trøst at vide forvist, at de er hjemme hos Gud. Det er jo maalet, det store, og der blir gjensynet og samværet herligt og evigt.

Oscar blev begravet ved Zions kirke, pastor J. J. Jacobsens kald, Tirsdag den 4de Januar. Der var samlet en stor skare af slekt og venner. Gud give at hans ord og anledninger maatte ha gjort sit til at pege alle de forsamlede hen til Jesus, som kan gjøre os alle beredt til at dø salig.—J.

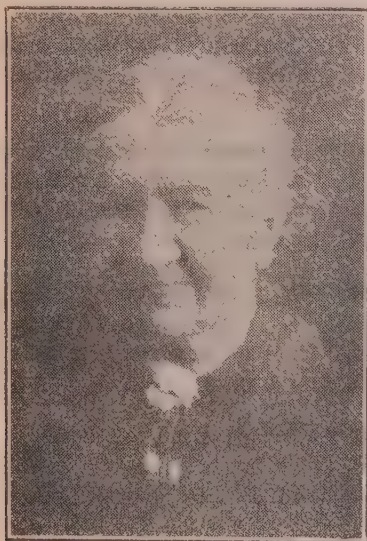
Jørgen Jacobson.

Jørgen Jacobson, født Godnefjeld, var født paa Møsterv, Rennesø prestegjeld, den 3die December 1833 og døde ved Spicer, Minn., den 19de Februar 1916, i en alder af 82 aar.

Aldede med familie var en af de første fætlere ved Green Lake. Hun var saaledes med i arbeidet fra nybyggertidene og tog ibrigt del i alt kirkeligt arbejde; var med og stiftede kvindeforeningen og Green Lake menighed. Hun var ogsaa ivrig for bønnemøder og hvad arbejde angik ivrede hun især for missionsarbeidet. Man lagde ofte mærk til, naar venner var sammen og samtalen førtes ind paa verdslige ting, kunde hun sidde taus og uopmærksom, førtes derimod samtalen over paa det religiøse var hun straks opmærksom. Merede i sin ungdom begyndte hun at søge Herren, og længtes ogsaa efter at faa flytte fra denne jammerdal, som heller ikke for hende var bestrøet med roser. For omtrent to aar siden fik hun slag, men blev dog bedre tid for tid, indtil hun nu var, saa at sige, aldeles frisk igjen; men saa kom døden pludselig idet hun igjen fik slag om aftenen den 19de Februar efter at hun havde lagt sig. Det saa ud som hun fik sove ind aldeles smertefrit.

I 1862 blev hun gift med Knud Jacobson Gimnefjeld. Dette ægteskab blev velsignet med 9 børn, hvoraf 4 er døde og 5 overlever moderen og begravet sit tab. Hun har ogsaa 14 børnebørn; to søstre, nemlig Kjerstine Røgevig, Althe, pr. Sletkefjord, Norge, og

Mrs. J. D. Kloster, Spicer, Minn.; en broder, John Godnesfield, Radcliffe, Iowa. De 5 gjenlevende børn er: Iver Jacobson, Spicer, Minn., Mrs. Marie Sogge, Trail City, S. D., pastor L. R. Jacobs, Tuttle, N. D., Mrs. Lena Hanson, Spicer, Minn., og dr. Jno. C. Jacobs, Willmar, Minn.

I 1871 udbandrede hun med familie til Amerika og bosatte sig i Kandiyohi co., Minn., hvor de tog "homestead." Da afdødes mand var svag af helbred blev største byrden lagt paa hendes skuldre, indtil børnene blev saa store, at de kunde træde støttende til. Dog hun arbejdede og strævede alt hun formaaede uden at klage eller klage for at forsørge sig og sine og haabede paa bedre tider i fremtiden. Hendes mand døde i 1889.

Begravelsen fandt sted den 24de Februar 1916. Pastor J. M. Johanson, menighedens prest forrettede og lagde en vakker mindefrans til afdødes minde. Afdøde blev stædt til hvile paa Green Lake kirkegaard ved siden af sin afdøde mand.

♦♦♦

Ved moders haare.

Gaa forsigtig—moder sover,
 Hun har lagt sig ned en stund,
 Nu, da dagens strid er over,
 Trænger hun en liden blund.

Hun bestandig var den fidsle,
 Som fik nyde kveldens fred,
 Men som første mand hun vidste
 Morgenfolens gyldne fjed.

Dg om hendes stille leie
 Staar vi grebne. Spillet under:
 Livets smil hun har i eie;
 Hun er ikke død—hun blunder
 Over kvelden—morgenrøden—
 Evighedens solopgang,
 Tro og haab som trodser døden,
 Livets stolte fejersgang.

Tak da, mor, for alle dage,
 For hvert minde varmt og rigt,
 Tak for at du lod tilbage
 Tro paa livets lyse digt.
 Ser ved baaren først vi fatter
 Denne sandhed dyb og stor,
 Dybden i det gamle ord:
 Ingen ting paa jord erstatter
 En forstandig, kjerlig mor!

Gud velsigne moders minde.

—L. R. Jacobs.

Bestyrelsens svar paa "en liden oplysning"
 fra et menighedslem af Emmaus me-
 nighed i Beresford, S. D.

Naar man synes at maatte give "en nødvendig liden oplysning", som menighedslem gjør, saa bør man være sandheden tro i kjerlighed—ellers blir oplysningen—som denne—meget misviejende.

Bestyrelsen for Bethesdahjemmene har hverken organiseret prestekald eller menighed. Men Gauges Synodes kontrakt for børn, som optages ved hjemmet lover at sørge for børnenes aandelige saabelsom legemlige vel, og derfor maa bestyrelsen sørge for prestelig betjening. Det samme gjelder kontrakt med de gamle som er optagne ved alderdomshjemmet. Gauges Synode forpligter sig til at sørge for prestelig betjening. Og dette ansvar har synoden paalagt bestyrelsen for hjemmene.

Menighedsstem figer: "Vi sendte en komite til at forhandle med bestyrelsen og lovede at give hjemmene al den betjening som ønskedes for \$200 aaret, men alle forsøg var forgæves." Menighedsstem nævner intet om betingelsen denne komite satte. Menigheden havde halv betjening i kaldet. Sveranden Søndag formiddag og aften vilde den slet ikke give slip paa.—Og vi som bestyrelse ventet heller ikke det. Men det som gjorde det vanskeligt var: at komiteen krævede at vi, som bestyrelse, skulde opgive synodens kaldsret til menigheden—og vi da overlade den prestelige betjening af hjemmene til menigheden. Dette har i vor betragtning bestyrelsen ingen ret til at gjøre. Vore synoden har ret dertil. Men denne ret vilde komiteen absolut ha. Og dette kunde vi ikke indvilge. Hvad kunde være mere naturligt end at vi havde vor egen søndagsskole ved hjemmene, naar vi har prestelig betjening her og er vel-signet med saa mange dygtige kræfter—heller end at kjøre den en og en halv mil til byen i allsags veir og veie?

Den tid pastor Quello betjente hjemmene, betalte vi \$225, og naar vi nu i kaldsforbindelse med Romsdals menighed lovede \$300, saa var det paa grund af, at vi fik saa meget mere betjening.—Og hjemmene er ikke 10, men 8½ mil borte fra Romsdals menighed.

Og siden Emanuels menighed kaldte prest alene har den ikke søgt nogen kaldsforbindelse med hjemmene—og ikke vi med dem, da vi ved de ingen kaldsret vil give os; men at vi skal betale en vis sum til menigheden—og dermed intet mere have at gjøre med prestelig betjening af hjemmene.

Paa bestyrelsens vegne,

—G. J. Skarpsnes, form.

—G. V. Jacobson, sek.

Til Landsmand.

Er De norss og ønsker Dem en første klasse godt opbygd farm i det berømte norss Goodhue county, nær til by, kirke og skole, saa skriv til undertegnede for oplysninger og prislister.

—C. A. Stromme,

Kenyon, Minnesota.

Fra Arbeidsmarken

Pastor M. T. Bernston har resigneret fra sine menigheder i McKenzie county, N. Dak.

Profesor Peder Hognestad, lærer ved menighedsfakultetet i Kristiania, er udnævnt til biskop i Bergens stift. Hognestad er 50 aar gammel.

Norway menighed af Gauges Synode, pastor G. Moes kald, Dages, N. D., stemte enstemmig for forening paa den af fælleskomiteen lagte plan.

Mærk—Alle indberetninger til anstundende aarsmøde af Gauges Synode bør snarest mulig indsendes til formanden, pastor J. J. Ekse, Hendricks, Minn.

Bethel menighed i Wells county, N. D., Edw. S. Goblands kald, instruerede sine delegater at stemme imod forening, imod co-education ved Red Wing Seminar, og med hensyn til Jewell College fattedes ingen beslutning.—X.

Spørgsmaal angaaende lokale ubehageligheder i menigheder eller mellem private personer kan ikke optages til besvarelse i "Budbæreren." Tænk naar saadant kommer tilbage did, hvor sagerne og personerne er kjendte; det skal nok ikke forbedre det, som er ondt nok før.

Foreningssagen.

Da der er saa mange af samfundets menigheder der stemmer i foreningssagen med betingelser, saa beder vi, for protokollens vedkommende, at alle disse menigheder, der stemmer enten for eller mod paa betingelser, sender ind til sekretæren de betingelser som ligger tilgrund for menighedens afstemning. Angiv klart hvilken vei de stemmer, og saa kort og greit som muligt grundene for eller mod.

—J. J. Ekse, formand,

—N. J. Lohre, sekretær.

Miss Therese Peterson, missionær i Ri-na, forlod marken derude i midten af Februar paa vei til Amerika. Det er hendes tid at have ferie. De andre arbejdere derude er alle nogenlunde vel med hilsen og har det som almindeligt travelt paa den store høst-mark. Deres breve indeholder som oftest dette: "Kom ober og hjælp os", og bøn til høstens Herre, at han maa udsende arbejdere i den store høst.

Indsenderne af artikler for "Budbæ-
ren" skal alle have mange tak, men naar vi ikke kan optage det indsendte "straks" eller "med det første", saa er det ikke uvilje eller "partifskhed" som en del synes at tro, men ret og flet, at der er ikke rum "straks." At som ansees for brugbart skal blive optaget nogenlunde i den orden, det er indsendt. Al-tid er der noget, som maa og bør optages "straks" og da sker det.

Efter mere end 9 ugers arbejde i Iowa freds er jeg nu hos en af mine kjære søstre ved Frost, Minn., for at hvile mig. Jeg har ved Guds store naade været og er fremdeles friif undtagen en haard forkjøling som end-nu hænger ved mig, men som er nu snart over, haaber jeg. Det er godt at være elsket af Gud og af hans sande børn iblandt den kolde og ufjærlige verden. Redaktøren og alle "Budbæreren's" læsere er kjærligt hilset fra eders forbundne i Herren,—N. A. S. Nyg.

Paa menighedsmøde afholdt den 20de Mars 1916 i Emanuels menighed, Maddock, N. D., pastor D. S. Elstads kald, blev føl-gende beslutninger vedtaget: Med 12 mod 10 stemmer af de tilstedeværende medlemmer vedtoges, at menigheden stemmer for, at Hauges Synode indgaar i forening med den Norske Synode og den Forenede Kirke paa det foreslaaede grundlag.—Menigheden er for co-education i den forberedende afdeling ved Red Wing Seminar.—Menigheden er i favør af, at Hauges Synode beholder Sewell College som læreanstalt og at skolen fortsæt-ter som hidindtil.—Anton Beck, jefr.

Menighedsfolk og andre venner kom i flok og følge til pastor S. Moe den 27de Mars. Denne gang var det med en Mag-wel auto. At Moe og familie blev baade glad og overrasket var ganske vist. Sr. S. B. Grønbeck havde visjeligen arbeidet godt for at samle folkets interesse for sagen. Dr. S. P. Brostad holdt en tale og fremholdt, at man ønskede at pastoren skulde komme rundt iblandt folket oftere end hidindtil. Han havde ofte, sagde han, kjørt forbi pastoren, men nu ønskede han at se ham holde lag med dem som kører i auto. Pastor Moe takkede for denne store gave og ønskede at blive velsignet og være til velsignelse.

Efter forudgaende bekendtgjørelse afholdt Turtle Mountain freds af Hauges Synode et fredsmøde i Emanuels menighed, undertegnedes kald, fra 14de til 16de Mars. Mødet aabnedes med prædiken af pastor Th. Lund over Heb. 10: 19—31. Stedets prest ønskede derpaa de besøgende velkomne. Pastor Edw. Gobland indledede det opstillede emne, Math. 13: 44—52. Siden samtalttes der over dette Guds ord resten af tiden. Prester tilstede ved mødet var: Theo. Lund, Edw. Gobland og undertegnede, samt pastor S. Savneros af Synoden. Der var flere til-reisende lægbrødre som tog del i samtalen. Beiret var pent og folket flinke til at møde frem. Vi havde et velsignet møde og det er bort haab, at Jesus—den kostelige skat og perle—blev fundet af nogen søgende sjæl, og at de toende vil sætte endnu mere pris paa denne skat og perle end før—D. S. Elstad.

Til Hauges Synodes menigheder.

Forklaring.

Paa pag. 186 og 187 for 1915 staar: "Et forslag om at trykke Sverdrups udgave lag-des paa bordet. Det henvises til menighe-derne at gennemse og sætte sig ind i hvilken udgave de ønsker." Man ønsker altsaa at vi de om menighederne ønsker at man skal gjø-re noget nyt oplag af Stavanger udgaven af Ildtog af Pontoppidan, eller trykke Sver-drups eller Laaches Forklaringer. Glem ikke

at komme til aarsmødet forberedt til at fatte bestemmelse i denne sag.

Til Hauges Synodes præster.

Jdet jeg iaar sender rundt de sædvanlige "blanks" for rapporter, saa indlægger jeg "blank" for bilag af samme oplag, som bruges en ca. fem aar tiden. Da jeg hvert aar maa svare paa de spørgsmaal som der spørges, saa vil jeg bede at alle præster venligt vil fylde rubrikkerne som bedst de kan. Disse oplysninger har især betydning for den nu paagaende indsamling for pensionsfond. Lad os saa den saa fuldstændig som mulig. Bliaget trykkes ikke i aarsberetningen i sin helhed. Være totalindholdet for hver kreds offentliggjøres. Glem ikke at svare paa spørgsmaalene om bøgerne i religionsundervisningen. Og saa vil jeg bede, om I venligt vil være saa snil at skrive alle tal i rubrikerne i den naturlige orden,—det vil sige horisontalt og ikke lodret; thi det er saa vanskeligt at addere korrekt en rapport hvor tallene er skrevet lodret.

Paamind ogsaa eders menigheder om at indsende til mig alle fuldmagter saasnart de legaterne er valgte.

Broderligt, —N. S. Løhre.

Skitteringer.

Kinamissionen—almindelige kasse:

Kongsvinger mgh., E. Grand Forks, Minn., past. N. J. Løhres kald	25.00
Bloom Prairie frimgh., Toronto, S. D., past. Nils Carlsons kald	40.00
Bethel mgh. kvf., Story City, Ia., past. G. O. Paulsruks kald	175.00
Hauges mgh., kvf., Kenyon, Minn. ...	25.00
Salems kvf., Heron Lake, Minn., past. L. L. Nesvigs kald	15.00
Nathanael mgh. kvf., Wallingford, Ia., past. G. O. Paulsruks kald	50.00
Mr. og Mrs. S. K. Groth, Thor, Ia., past. T. J. Spandes kald	10.00
Stavanger mgh. nordre kvf., past. O. Andresons kald	29.43
Zions mgh. kvf., Jewell, Ia., past. M. Norstads kald	80.57
Nazareth mgh. pigef., past. T. J. Knutsens kald, Radcliffe, Ia.	34.00
Mr. og Mrs. Greis J. Arnestad, Fergus Falls, Minn., J. M. Johnsons kald	100.00

T. Thompson, 2201 E. 42nd street, Minneapolis, Minn.	5.00
Mrs. Allette Hveem, Kenyon, Minn. ...	5.00
Lac qui Parle mgh. kvf., Dawson, Minn., past. B. K. arstads kald	50.00
Lac qui Parle mgh. pigsf., Dawson, Minn., past. B. K. Barstads kald ..	10.00
Mrs. Iver Lynd, Lac qui Parle mgh. ...	10.00
Trefoldigheds mgh. kvf., Chicago, Ill. past. H. A. Hansons kald	25.00
Mr. og Mrs. P. P. Vinje, Chicago, Ill. Norman mgh. kvf., Flaming, Minn., past. G. C. Gjerstads kald	10.00
St. Peters mgh., Red Wing, Minn., past. O. S. Melands kald	45.00
Balance af et offer i Zions og Wægers mgh., Fergus Falls, Minn.	1.32
Mrs. H. K. Larson, Eagle Grove, Ia., past. T. J. Spandes kald	18.60
Miss Belle Egerton, Wallingford, Ia. past. G. O. Paulsruks kald	10.00
H. R. Thompson, Beach, N. D.	5.00
Østre Immanuel mgh. kvf., St. Paul, Minn., past. Chelmens kald	15.00
Andrew Maland, Glenside, Sask., Can. Søndre Zumbro kvf., Kasson, Minn., past. C. G. Endnes kald	70.00
Offer i Spring Prairie mgh., past. J. N. Walsteads kald	9.00
Bethlehems mgh. kvf., Norway, Ia., past. J. N. Sandvens kald	25.00
The Circle, near Roland, Ia., past. J. N. Sandvens kald	5.00
Tre gutter i Norway, Ia.75
Borgen Molstre, Roland, Ia., past. J. N. Sandvens kald	3.00
En ubenævnt i Norway, Ia., past. J. N. Sandvens kald	5.00
Salems mgh. kvf., Roland, Ia., past. J. N. Sandvens kald	134.57
Bethania mgh. kvf., McCallsburg, Ia., past. J. N. Sandvens kald	30.50
Roseni mgh. vestre kvf., Beresford, S. D., past. S. L. Jacobsons kald	10.00
West Prairie kvf., Trondhjems mgh., Volin, S. D., past. L. L. Nervigs kald	55.00
En ubenævnt i Red Wing, Minn.	12.50
Bethania mgh. kvf., Frost, Minn., past. N. Okerlunds kald	75.00
The Ladies' Aid Society, Kasson, Minn., past. C. G. Eidnes kald	10.00
T. J. Olson, Rothsay, Minn., past. U. D. Johnsons kald	5.00
Osseo mgh. kvf., Osseo, Wis., past. J. C. Hjelmerviks kald	25.00
Et medlem af Trefoldigheds mgh., Chicago, past. H. A. Hansons kald	15.00
P. J. Groth, Hendrum, Minn.	10.00
N. T. Gestie, Briceyn, Minn., past. N. Okerlunds kald	10.00
Trefoldigheds mgh. kvf., Oldham, S. D., past. A. K. Gaards kald	25.00
Andrew Steoen, Beresford, S. D.	10.00
Miss Hella Remstad, Dawson, Minn. ...	5.00
Ole Vold, Dawson, Minn., past. C. J. Eastvolds kald	5.00
Romsdahls søndre kvf., Lincoln Co., S. D.	50.00
Anfin Rendahl, Madison, Minn., past. J. M. Wicks kald	5.00
St. Pauli mgh. kvf., Lakefield, Minn.,	

past. L. L. Nesvigs kald	70.00	Hans Casberg, Toronto, S. D., past.	
Belmont mgh. østre kvf., Lakefield, Minn., past. L. L. Nesvigs kald	25.00	Nels Carlsons kald	5.00
Rasmus Olson, Lakefield, Minn.,	5.00	Zions mgh. søndre kvf., Roland, Ia., past. J. N. Sandvæns kald	72.87
Solør mgh. kvf., Webster, Minn., past. R. S. Chelness kald	30.00	Swan Lake missionsf., Fergus Falls, Minn., J. F. Meloms kald	25.00
Vor Frelseres mgh. kvf., Grafton, N. D. past. Munkvolds kald	25.00	Kadota kvf., Sauk Center, Minn., past. M. L. Dahles kald	20.00
Zions mgh. kvf., Fergus Falls, Minn., past. J. M. Johnsons kald	25.00	Mr. og Mrs. M. O. Halvorson, Dalton, Minn., J. F. Meloms kald	2.50
Jens Brandt Koch, Newman Grove, Neb., past. G. O. Monas kald	50.00	Mr. og Mrs. Nels Johnson, Dalton, Minn., past. J. F. Meloms kald	2.00
Peder Fostervold, Newman Grove, Neb. E. Arntzen, Moscow, Idaho, ved past. C. W. Landahl	1.00	En ubenævnt i Dalton, Minn.	1.00
Mr. og Mrs. H. Weltzin, Farland, N. D., M. T. Berntsons kald	10.00	Arendahl mgh. pigef., Peterson, Minn., past. P. Ljostveits kald	30.00
Peterson mgh. kvf., Peterson, Minn., past. Ljostveits kald	5.00	Søren Hanson, Sargant, Minn.	5.00
Meldahls mgh. kvf., Viborg, S. D., past. L. L. Nervigs kald	90.00	Mrs. I. D. Anderson, Hawley, Minn. ..	2.00
Rosine mgh. pigef., Beresford, S. D., past. S. L. Jacobsons kald	50.00	Past. L. Langehaug, Sharon, N. D.	5.00
En ubenævnt i Williston, N. D.	25.00	J. A. Mannerud, Kent, Wash.	1.60
A. Stole, Radcliffe, Ia., past. T. J. Knutsons kald	8.50	Elisabeth Nelson, Irene, S. D., testamenterisk gave	122.53
M. O. Monson, Taylor, Wis., past. D. T. Borgens kald	5.00	A. Ellingson, Red Wing, Minn.	5.00
Lars Aanonson, Wallingford, Ia., past. G. O. Paulsruks kald	5.00	Andrew Johnson, Grand Marais, Minn. past. T. G. Sandenos kald	2.00
Mrs. Lars Aanonson, Wallingford, Ia., past. G. O. Paulsruks kald	5.00	Matt. Johnson, Miss Serine Bakke, Mrs. Ole Amundson, Grand Marais, Minn., hver \$1	3.00
Eagle Grove kvf., Eagle Grove, Ia., past. E. J. Spandes kald	75.00	Past. T. G. Sandeno, Grand Marais, Minn.	5.00
En ubenævnt i past. G. C. Gjerstads kald	7.50	Frankes mgh. kvf., Geddes, S. D., past. I. S. Olsons kald	25.00
Blue Earth City mgh. kvf., past. Edw. Dueas kald	25.00	St. Pauli mgh., Minneapolis, Minn., past. E. Johnsons kald	20.00
St. Peters mgh. kvf., Red Wing, Minn., past. O. S. Melands kald	50.00	Offer i Riverside mgh., Dawson, Minn. past. C. J. Eastvolds kald	112.40
Bethania mgh. kvf., Radcliffe, Ia., past. T. J. Knutsons kald	35.00	Konf. offer, Franklin mgh., Viroqua, Wis., Jacobsons kald	34.20
Dortheine Nelson, St. Paul, Minn.	5.00	St. Peters mgh. kvf., Burbank, S. D., past. S. L. Jacobsons kald	50.00
Julia Nelson, St. Paul, Minn.	5.00	Bethesda kvf. Jewell, Ia., past. Martin Norstads kald	208.00
John Quale, Madison, Minn., past. J. M. Wicks kald	10.00	Testamenterisk gave efter Martin Amundson, Finley, N. D.	500.00
Hauges mgh. nordre kvf., Jackson, Minn.	75.00	Miss Clara Oberg, Park River, N. D.	10.00
Emma Refsell, Wallingford, Ia., past. G. O. Paulsruks kald	10.00	Des Moines Valley Hauges Ladies' Aid, Jackson, Minn.	25.00
Mr. og Mrs. Leo Larson, Inga, Mont. Søndre Belmont mgh., kvf., Jackson, Minn.	10.00	Mr. og Mrs. L. Haugen, Taylor, N. D. M. H. Lunning, Radcliffe, Ia.	5.00
Kvf. i Arkdale, Wis., past. D. T. Borgens kald	25.00	Morningside mgh. kvf., Geddes, S. D., past. I. S. Olsons kald	15.00
Skandia mgh. kvf., Camrose, Alta., Can.	34.25	Riverside kvf., Dawson, Minn., past. C. J. Eastvolds kald	130.00
Mrs. O. Hanson, Kenyon, Minn.	25.00	Norman mgh. mandst., Flaming, Minn. past. G. C. Gjerstads kald	10.00
Mr. og Mrs. S. L. Reiten, Hasting, N. D., past. Lassesons kald	3.00	Bethania kvf., Hendricks, Minn., past. J. J. Ekses kald	40.00
Vang mgh. kvf. Fergus Falls, Minn., past. Johnsons kald	10.00	Mr. og Mrs. J. P. Hagen, Hendricks, Minn.	3.00
A. A. Dyrud, Solliid, Mont., past. J. O. Ronsbergs kald	15.00	Nazareth mgh. kvf., Armstrong, Ia., past. Edw. Dueas kald	20.00
Mr. og Mrs. Henry F. Wilson, Roland, Ia.	5.00	Mr. og Mrs. Berge Amdahl, Ossian, Ia., past. O. Andresons kald	5.00
Victor Ladies' Aid, Mt. Vernon, S. D. past. A. M. Mannes kald	10.00	G. Knudsvig Estate, Buxton, N. D., past. J. S. Halvorsons kald	4.00
Good Hope mgh. kvf., Clark, S. D., past. A. Hauglands kald	30.00	Mrs. Sarah Ness, Mayville, N. D.	1.00
	15.00	En ubenævnt i Toronto, S. D., past. Nels Carlsons kald	7.00
		P. O. Lalum, Brinsmade, N. D.	25.00
		Mrs. K. C. Olson, Hasting, N. D., past. Lassesons kald	15.00

Mrs. H. A. Larson, Madison, Minn., past. J. M. Wicks kald	5.00
Lillie og Clifford Halvorson, Astoria, S. D.	2.00
Martin E. Lee, Kenyon, Minn.	5.00
J. O. Hill, Whalas, Minn.	10.00
Hauges mgh., Franklin, Minn., past. Thomas Hansons kald	39.80
Mr. og Mrs. J. H. Lee, Newman Grove, Neb., past. G. O. Monas kald	2.50
Hauges kvf., Kenyon, Minn.	25.00
Hauges mgh. missionsf., Milwaukee, Wis., past. L. M. Sagens kald	26.00
Mr. og Mrs. E. N. Stedje, Hettinger, N. D., past. L. Gundersons kald	10.00
Ole G. Vikse, Ostrander, Minn., past. H. J. Bergs kald	5.00
Franklin mgh., Franklin, Minn., past. Thomas Hansons kald	20.00
Zions nordre kvf., Radcliffe, Ia., past. T. J. Knutsons kald	60.67
Mr. og Mrs. E.A.Hjelle, Whalan, Minn. Sophia Rostvedt, Heimdal, N. D., past. Edw. S. Hovlands kald	10.00
Tref. mgh. kvf., Portland, N. D., past. O. J. Malkewicks kald	5.00
Immanuel mgh. kvf., Centerville, S. D., past. J. J. Skarpness kald	30.00
Trøndenes mgh. kvf., Sharon, N. D., past. L. Langehaugs kald	25.00
Bethsy Sørums Estate, Kasson, Minn. past. C. G. Eidnes kald	25.00
Immanuel mgh. pigef., Minnewaukon, N. D., past. O. H. Elstads kald	20.00
Peder O. Asheim, Brush Hill mgh., past Falkangers kald	23.00
Iver Lorentson, Horace, N. D.	2.00
John Almen, Grafton, N. D.	1.00
Peter Johnson, Fargo, N. D.	5.00

\$4,315.06

Før kvitteret for 12,290.36

\$16,605.42

—A. O. Oppegaard, kasserer.

Bekjendtgjørelse.

Hauges Synodes 71de aarssmøde.

Om Gud vil, afholdes Hauges Synodes 71de aarssmøde i Red Wing Seminars kapel begyndende Onsdag formiddag den 14de Juni, og fortsætter, om forretningerne kræver det, til Onsdag aften den 21de Juni. Mødet begynder med gudstjeneste klokken 10 formiddag den 14de.

Sager, der fra forrige aarssmøde er henviset til menighederne med begjær om at give fine delegater instruks, er følgende:

Foreningsagen.

Co-education i akademiet ved Red Wing Seminar.

Nedlæggelsen af Jewell Lutheran College: —S. S. Ekse, formand.

—N. S. Løhre, sekretær.

✠✠✠

Til samfundets præster:—

J sidste del af Mars vil jeg sende rundt schemaer til parokial rapport. De som ikke skulde faa noget schema før den 8de April vil venligst underrette mig derom, da schemaet da maa være kommet bort paa veien. Alle som skal have indberetninger til synoden maa have dem ind hos mig senest den 15de Mai.

—N. S. Løhre, sekretær.

"Buddøreren",

udgives af Hauges nordl. evangelist luthersk synode i Amerika og udkommer hver Torsdag med et topfalt 24 sidigt nummer og koster for aaret i de forenede stater\$1.00

Udenom 1.25

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Red Wing, Minn. Alt, vedrørende bladets indhold sendes til ham.

Alle bestillinger paa bladet, pengeindsendelser, oplysninger, adresseforandringer, avertissementer osv. sendes til Hauges Synod Book Dept., Red Wing, Minn.

Entered at the Post Office at Red

Wing, Minn., as second-class matter.

Indhold. 1. Den hellige nadvere; 2. Ungdomsforbundet; 3. Missionsbuen; 4. Rina missionen; 5. Foreningsagen; 6. Materialisme vs. foreningsagen; 7. Mrs. Cecelia Ladd; 8. Oscar G. Hanson; 9. Jnger Jacobson; 10. Vestre lensens bar paa "en liden opløsning"; 11. Arbejdsmarten; 12. Røttering; 13. Bekjendtgjørelse.

Bedes erindret.

Naar bore menigheder indsender penge til synodens kasser vil man erindre følgende:

Penge til professorkon, synodekassen, heri indbefattet skolekassen, fondskassen og Jewell Luth. College sendes til mr. D. A. Wain, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til indremissionen, kinamissionen, santhalmmissionen, madagassarmissionen og jødemissionen sendes til Rev. A. O. Oppegaard, Madison, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. S. L. Jacobson, Beresford, S. D.

Penge til Bethesda Gamlehjem sendes til Rev. J. M. Quello, 605 Court Str., Sioux City, Iowa.

Penge til Church Extension sendes til Rev. C. S. Eastvold, Dawson, Minn.

Lenten Outlines and Sermons.

By Rev. R. E. Golladay.

This is the most extensive and exhaustive homiletical work on the passion history in the English language.

It contains eight series of outlines—biographical, historical, doctrinal, practical—all of which are elaborate in their treatment of texts and a number of which have for each outline many pages of the best literature on that particular topic quoted verbatim, making these outlines exceedingly suggestive and giving them the desired versatility both in style and thought.

In addition to these eight series of outlines there are four full series of complete sermons by four successful and popular preachers.

If you are planning a series of Lenten sermons or addresses, this work will prove exceedingly helpful to you.

Send in your order now.

The book is durably bound in cloth with gilt markings.

Price, \$2.00 net.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Sermons on the Eisenach Gospel Pericopes.

By Rev. J. Sheatsley.

(Editor of Lutheran Standard).

The Eisenach Gospel Selections have long been recognized as one of the finest pericope systems in existence. They will appeal to preachers, looking for a new series of texts that follow the church year, and their unusual merit will at once commend itself to them.

Rev. Sheatsley's volume of sermons on these excellent texts will be welcomed by all who have decided to use the Eisenach Gospel pericopes. The author of these sermons is known throughout the Lutheran Church of America as an able thinker, versatile writer and forceful preacher. His sermons are thoroughly textual, soundly Lutheran, highly practical and always quickening. In expounding a text and drawing from it the applications to everyday life, he shows the master hand in biblical interpretation and homiletical skill. His style is never vague, but always clear and to the point, vigorous and refreshing.

Durably bound in half leather.
\$2.50 net.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

BE TRUE

A CONFIRMATION BOOKLET.

By Rev. G. T. Cooperrider.

In three chapters, averaging over thirty pages each, the author admonishes the newly confirmed to be true: I. To Their Parents; II. To Their Church; and III. To Their Lord.

It is a strong and fervent appeal that this little book makes, and it can therefore be recommended as one of the best publications of its kind.

Bound in neat cloth board and attractive marking.

Price, 15 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

To My Sunday School Teachers.

By Rev. J. Sheatsley.

A series of 17 face-to-face talks in popular form on teaching in the Sunday school.

These papers are not the work of a theorist who knows but little about actual Sunday school work, but of a thoughtful pastor, who wrote out of his weekly experience in the Sunday school room. They do not deal with technicalities of the teaching profession, nor bristle with abstruse terms. In plain words and direct fashion the author goes to the heart of the subject of Sunday school teaching.

The last chapter, "Well-taught Rather Than Much Taught," is alone worth the price of the book.

No better book published for a teacher-training course.

Bound in Cloth, 35 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Through Luther to Liberty.

By Wm. Schmidt and L. H. Schuh.

This is more than a mere novel—it is a work combining the attractiveness of a stirring work of fiction with the edifying power of a mighty sermon and the instructive value of a historic treatise.

Price, \$1.00.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Sermons on the Catechism.

In Four Volumes.

By REV. R. E. GOLLADAY.

Vol. I. Now Ready.

These sermons are thoroughly Biblical, soundly Lutheran, unique in treatment and modern in application. They are fine examples of both the synthetic and analytic methods of sermonizing. The thought is profound, the treatment exhaustive and the style classically clear.

Vol. I. contains twenty-eight sermons on the First Chief Part of Luther's Small Catechism. Vol. II. will be published in 1916, and Vols. III. and IV. the following year.

Price of Vol. I., \$1.50 postpaid.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

The Sunday School Worker's Testament

For 1916-1917.

Some of the Special Features:

The Notes and Comments are printed on the same page as the verses they explain and were edited and prepared by a joint Editorial Board of the foremost Biblical scholars in every denomination.

The Introductions are placed at the beginning of each book, telling who the writer was, why he wrote the book, where he wrote it and giving a summary of what the book contains.

The Testament is the American Standard Version, recognized as the best revision in any language because it brings the plain reader more closely into contact with the exact thought of the sacred writers than any other version now current in Christendom.

The Words of Christ are printed in bold face type and all the words difficult to pronounce are divided and marked for easy pronunciation.

The volume is pocket size and bound in maroon silk finished cloth with gold title on side and back.

Price, 75 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Bægteren

i nyt oplag er netop udkommen paa Hauges Synodes forlag. Indbunden i morocco og guldsnit. Pris 80c. Faaes hos
Hauges Synod Book Dept.,

Devotional Readings From Luther's Works.

For Every Day in the Year.

BY REV. JOHN SANDER.

Cloth, \$1.00 Fancy Binding, \$2.00.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Skoleböger.

Løkensgaards Læsebog for Børn, 1ste trin.	\$.15
Løkensgaards Læsebog for Børn, 2det trin.	.25
Kirkebergs Læsebog for Børn, 3die trin.	.75
Katekisme: Hauges Synodes Udgave.	.10
Katekisme: H. U. Sverdrups Udgave.	.15
Katekisme: Engelsk	.10
Forklaring: Hauges Synodes Udgave.	.15
Forklaring: Sverdrups Forkortede	.15
Forklaring: Sverdrups Fuldstændige	.20
Forklaring: Sverdrups, Engelsk	.20
Forklaring: Laache	.15
Forklaring: Laache, Engelsk	.20
Forklaring: Sverdrups Norsk-Engelsk	.30
Forklaring: Engelsk, oversat ved Belfour	.25
Bibelhistorie: Norsk	.25
Bibelhistorie: Norsk, med billeder.	.45
Bibelhistorie: Engelsk	.25
Bibelhistorie: Engelsk, med billeder.	.40

Bibelen.

Storstile, gamle testamente i ny oversættelse.

Nr. 1.—Indbundet i presset skindbind..\$1.35

Nr. 2.—I presset skindbind med guldsnit og futral

2.50

Nr. 3.—I presset skindbind med guldsnit og forgyldet kors og kalk paa siderne og futral

3.00

Nr. 4.—Indbunden i Morokko, guldsnit og futral, og med rigelig forgyldning paa siderne

4.00

Bibelen i ny oversættelse.

Nr. 108.—Chagrin med runde hjørner og ombøjede kanter, snittet rødt under guld

4.00

Nr. 11.—Bibel paa India papir i Chagrin, ombøjede kanter, snittet rødt under guld

3.75

Nr. 12.—Bibel paa India papir i egte Chagrin, heftet med silke, ombøjede kanter, snittet rødt under der guld

6.00

Lommebibler i gammel eller ny oversættelse.

Nr. 40.—Indbunden i shirtingsbind

.50

Nr. 43.—I uegte Chagrin, mygt bind og guldsnit

1.00

Nr. 45.—I Chagrin med ombøjede kanter og guldsnit

1.80

Nr. 51.—Trykt paa India papir, mygt Chagrin bind med ombøjede kanter og snittet rødt under guld..

2.50

Nr. 53.—India papir, egte Chagrin, ombøjede kanter, snittet rødt under guld, heftet med silke

3.80

HAUGES SYNOD BOOK DEPT.
RED WING, MINNESOTA,

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2: 2.

No. 17.

Lørdag den 22de April 1916.

48de Aarg.

Paaſteſang.

Mel.: Af høiheden oprunden er.

Saa er opstanden store bud,
Den sang har tonet længe ud,
Iblandt Guds barneffare.
Nu lyder den igjen paany,
Saa ſkjønt udover land og by,
Med toner rene klare.
Den sang, engang,
Vore fædre, ſom vi hædre,
Naar med glæde,
I Guds hus de havde fæde.

Saa ſynger vi igjen engang
Den kjære gamle paaſteſang,
Vor Frelſermand til ære.
Der ſeier over døden bandt,
Saa dødens frygt den fra os ſvandt,
Saa hans navn høilobet være!
Nu vi, er fri,
Naar vi eier, denne ſeier,
Som han giver,
Gver, ſom tro til ham forbliver.

Lad paaſteſangens klang og brus
Saa lyde frit udi dit hus,
Fra hjertets ſjulte ſtreng.
Da ſkal forbift vor paaſteſang
Saa lyde med en hellig klang,
Der ſkal til hjertet trænge.

Saa hver, ſom er,
Træt af verden, paa ſin færden,
Og vil møde,
Ham, ſom for os led og døde.

At han opſtod fra graven trang,
Er kjernen i vor paaſteſang,
Og i vor paaſteglæde.
Det løfter tanken, ſjæl og ſind,
Til himlens herligheder ind,
Svor han nu har ſit fæde.
Svor de, frelſte,
Lover, priſer og beviſer
Ham al ære,
Som vor Fader vilde være.

Gud giv at paaſtefeſten maa,
Saavel for store, ſom for ſmaa,
Beſtiget for os blive.
Lad paaſteſiljer ſpire frem,
I hvert et hus og hvert et hjem
Og tak og ære give.
Til ham, Guds Lam,
Som blev ſaaet, og har haaret
Syndebrøden.
Da han lydig var til døden.

—Adolph Jacobſon.

Jesu opstandelse.

(Af Gustav Jensen.)

Math. 28: 1—8.

Menneskene har lyst til at leve; paa bunden af deres hjerter bor ubilje og frygt for døden og lyst til livet. Barnet og det unge menneske rækker sig mod det liv som ligger foran dem, og deres sind fyldes med en uforklarlig glæde derved, som man kalder livsglæde. Og den gamle som har naaet sine dages maal, er endnu ikke blevet fortrolig med døden og har ikke lyst til at dø, men til at leve. Gjennem den hele menneskeheds historie gaar som en fælles arv ubiljen mod døden og kjærligheden til livet. Og det er et fælles haab som millioner af grave og aartusinder af dødsherredømme paa jorden ikke har kunnet tilintetgjøre, at der dog maa være udgange fra døden og liv at vinde paa den anden side, et bedre og fuldkommere liv, et evigt liv. Derfor er Kristi opstandelse fra de døde svar paa vor flegts dybeste spørgsmaal, livsspørgsmaalet. Og vi ser i hine kvinder ved Kristi tomme grav med deres frygt og store glæde repræsentanter for den menneskehed vi alle tilhører. Med frygt, thi kan det være sandt? er den evige verden traadt os saa nær? Og med stor glæde, thi det er sandt, livet har sejret over døden, han er opstanden, han er ikke her, her er kun stedet hvor de lagde ham.

Dog er ikke hvilket som helst liv værdt at attraa. Hvor ofte er ikke det hændt, naar en kreds af ældre mennesker sad sammen og det kom paa tale om de havde lyst til at leve sit liv om igjen, at den ene efter den anden sagde, nei, de vilde ikke om de kunde. Der er ogsaa et jagn om den evige jøde, et menneske som ikke kunde dø. Mens slegt efter slegt sank i graven, levede han ensom videre fremad gennem tiderne, og om han begjærede at dø og søgte døden fandt han den ikke. Og saa paa et saadant liv tænker menneskene med gru, om de end har lyst til at leve. Thi det de har lyst til er ikke en bestandig gjentakelse af dette liv, men heller

ikke en bestandig fortsættelse af dette liv som dog i sin dybeste grund vilde være gjentakelse. Thi der er intet nyt under solen, og uagtet alle fremskridt vedbliver dog egentlig alt at være som før, nemlig et liv som er forhindret i sin grund, fordi synden sidder ved, det sbugge og følger det bestandig. Men det de har lyst til er et liv, som i sandere forstand kan kaldes liv, et bedre og fuldkommere liv, et evigt liv. Derfor hvis Kristi opstandelse fra de døde kun havde skjænket os en gjentakelse eller en bestandig fortsættelse af dette liv, vilde han ikke være opfyldelsen af menneskeheds haab. Han vilde heller skjænket menneskene en ond gave, som deres inderste hjerte vilde vende sig bort fra.

Men nu ved I, hvem han var, der opstod fra de døde, og hvilket liv det var som opstod med ham. I ved, at han var fuld af sandhed og godhed, lydhed og kjærlighed, det væsentlige liv, det evige liv. Derfor var det heller ikke hovedsagen for ham at leve længe her paa jorden. Han blev kun 33 aar gammel, han gik bort midt i sin menneskeanddoms kraft. Men det var hovedsagen for ham at leve det væsentlige liv, det evige liv, nemlig livet i lydhed mod den himmelske Fader og i kjærlighed til menneskene. Og for den sags skyld hengav han villig sit jordiske liv i døden som den yderste prøve paa lydhed mod den himmelske Faders vilje og i den yderste kjærlighed til menneskene, da han bar vore synder og gjorde vore synders renselse ved sit korsens blod. Men derfor opstod han ogsaa fra de døde. Thi et saadant liv kan ikke dø, det er i sig selv det udødelige, det evige liv—hvordan kan nogen som har et menneskehjerte tvile paa Kristi opstandelse fra de døde? Han opstod fra de døde, siger skriften, ved et uopløseligt livs kraft, fordi han i væsentlig forstand ikke kunde dø, men havde livet i sig selv.

Saad er det da for en vished, for en glæde over al glæde vi har i Kristi opstandelse fra de døde? At det gode ikke kan dø paa jorden? At sandheden og retfærdigheden og kjærligheden, om de end tusinde gange synes at

tabe flaget og lide og korsfæstes blandt meneskene, dog altid paany opstaar fra de døde som den egentlige livsmagt i verden og beholder seiren tilsidst? O hellige haab, som ikke kan opgives uden at alt synker sammen og menneskeverdenen bliver raadden! Hvad man end ellers kan grunde dette haab paa, som finder saa megen modsigelse i denne verdens virkelighed og dog er saa uundværligt for menneskene—sin vished, sin faste, uroffelige grund finder det først i Jesu Kristi opstandelse fra de døde.

Og dog har Kristi kirke en større vished og en større glæde, naar den bekjender troen paa den opstandne Jesus Kristus. Thi det var ikke blot en tanke, en sandhed, et haab, som opstod i ham for at fortsætte sit liv blandt menneskene. Men det var en levende person som opstod, et menneske til sjæl og legeme, i hvem Guddommens fylde boede med det væsentlige og evige liv i sandhed og godhed, retfærdighed og kjærlighed. Det var vor personlige Frelser Jesus Kristus, som opstod fra de døde for at fortsætte sit liv blandt menneskene. Derfor er det ikke heller blot en tanke, en sandhed, et haab, som ligger ham paa hjerte, lad det saa gaa med menneskene som det kan. Men det er netop menneskepersonerne som ligger ham paa hjerte, hver ene i en af disse lidende og stridende, syndende og døende menneskesjæle som er faldne til et evigt liv og har lyst til et evigt liv. I hører det jo ogsaa idag i englebudskaftet til kvinderne straks efter hans opstandelse: Gaa hastig hen og sig hans disciple, at han er opstanden fra de døde og at han gaar forud for eder til Galilæa; der skal I se ham. Og et andet sted endnu tydeligere: Sig til hans disciple og Peter. San nævner denne ene ved navn, denne ene ligger ham paa hjerte blandt de mange. Hvorfor netop Peter? Fordi han havde syndet, fordi han var mest ulykkelig og fandt sig fjernest fra det livets haab som han dog havde lyst til i sit inderste hjerte. San skulde først faa vide at den opstandne og levende Frelser tænkte paa ham og havde liv og fred for ham.

Det var for menneskene han opstod. Der-

for kom der ogsaa efter Paaskeferien snart en Mændevag, da han udsendte sit livs Mand og gav ham til menneskene og dannede et menneskesamfund, den hellige almindelige kirke, hvori hans liv skulde bo med hans Mand og ord, hans daab og hans nadbære, og forplantes fra menneske til menneske, fra flegt til flegt, fra folk til folk indtil verdens ende. Og I ser det er gaat denne hans kirke som det gif ham selv. Al i en maade ligner den ham jo ikke. Thi synden hænger ved den, og det er let at kjende mange mørke pletter, megen forvirring og strid, megen død ved dens levnetsløb til denne dag. Men fordi dog Jesu Kristi, den opstandne og eviglevendes liv bor i den, derfor kan den ikke dø, men den renses og oplives altid paany af Guds naade. Gang efter gang har man ment, og nu ogsaa i vore dage, at kunne lægge den store sten over Kristi kirkes grav og forsegle stenen med de verdensligvises segl. Men det er forgæves, som det ogsaa sees i vore dage. Denne døde opstaar altid paany ved hans liv som bor i den. Verdensviddommens store sten bliver som en fjær i englehaand og for deres hjerter som hunger og tørster efter evigt liv og ikke lever af stene, hvor store de end er, men af den levende Jesus Kristus. Frygt ikke for Herrens kirke! Den lever og skal leve, efter Herrens forjættelse, at helvedes porte ikke skal faa overhaand over dem. Den skal ikke ophøre at falde sjælene fra synden og døden i denne verden til syndernes forladelse og evigt liv for menneskene, der har lyst til at leve.

I ham er det væsentlige og evige liv for ethvert menneske som har lyst til at leve; det ved enhver af dem noget af, som er begyndt at tro paa ham. De ved at der er meget ondt og sygt og dødt hos dem, og de ved det nu saa meget bedre, fordi der ogsaa er noget som lever hos dem, en gnist af det liv som ikke fortrænges og dør med denne verden, thi det er fra ham. San nedslægger det i dem med syndernes forladelse til hjertets lægedom og fred og beder dem vise, at det er hans liv, i lydigheid mod den himmelske Fader og i kjærlighed til menneskene. Og

Hvad der end kan bedrøve dem hos dem selv, et blir de mere og mere visse paa, jo læn- gere de lever med ham og vil give sit hjerte i hans haand, at han er det evige liv, og at det er det evige liv at kjende ham og elske ham og gaa de veie hans fodspor viser i denne verden.

Salige stunder, naar det evige livs kræfter rører sig i dem i tro og kjærlighed, i taknemmelighed og tilbedelse, hvad enten i den hellige stilhed for Gud eller i fælles lovsang og pris for Guds naade, som det foranfor alt skulde ske paa denne hellige Paaskefest i Kristi menigheds forsamling. Men er det mindre det evige livs kræfter som rører sig hos dem i hjertes dybe sorg over synden, i den daglige omvendelse fra det onde, i deres trangten efter den hellighed uden hvilken ingen skal se Gud? Og er det ikke det evige livs kræfter som rører sig i dem, naar de skal dø, som menneskene siger, og de da ved forvist at de ikke skal dø, men leve, først begynde at leve sandt og frit hos ham som er livets kilde? Der fortælles om en kristen som laa paa sit dødsleie i sine sidste aandedræt, og hans fjære som stod om hans seng, sagde: Nu dør han. Nei, raabte han med sin sidste kraft og gik ind til det liv han troede paa, det fuldkomne evige liv. w

Det fuldkomne evige liv. Thi vistnok begynder det evige liv her og gaar som en hellig strøm gennem verden fra Jesu Kristi opstandelse — se hvor det nu stiger mod eders hjerter! Men dets egentlige hjem er ikke her i denne syndens og dødens verden, han er opstanden, hedder det, han er ikke her. Dets egentlige hjem er ikke her, men der, hvor han er gaaet forud for sine for at berede dem et sted i faderhjemmet med de mange værelser. Og der ved de skal der være plads for deres hele menneske til sjæl og legeme, ikke blot for deres sjæle, thi da var dog ikke det hele menneske friet fra døden og overflyttet i livet. Men de tror paa kjødets opstandelse, de er visse paa at der forestaar en tredie Paaskefest, deres legems forløsning. Thi den første Paaskefest er Kristi opstandelse, og den anden Paaskefest er sjæleopstandelsen

her i denne verden, naar et menneske aandelig staar op af døden for at kjende og elske den Herre Kristus i forjagelse og tro efter daabens naade. Men den tredie Paaskefest er kjødsoptandelsen paa den hyderste dag, da det evige liv fuldendes og døden og helvede kastes i ildsjøen, og alt hvad der her stilles med sorg og kjærlighed, sees igjen med glæde for altid at være sammen, sammen i Guds rige, i det evige liv.

Og nu paa denne hellige Paaskefestmorgen da Kristus opstod fra de døde, spørger vi ethvert menneske: Har du lyst til at leve? Har du lyst til noget mere end dette af synden forkrænkede liv som ender med døden? Og hvor der i et menneskes indre, om end dybt nede fra under denne verdens grus, lyder et stille ja til dette spørgsmaal: Ja, jeg har lyst til at leve, og dette liv er mig ikke nok, men min sjæl hungrer—der peger vi paa den for syndens skyld forkrænkede og ved et uopløseligt livs kraft opstandne Jesus Kristus og siger: Du som har lyst til at leve, se der er livet! Hør det fra den aabne grav denne Paaskefestdags morgen og hør det med dig i dit hjerte: Han er livet som du har lyst til. Og han har lyst til dig, han er opstanden for dig og vil gjøre dig levende nu og til evig tid.

Og du Guds menighed, glæd dig i Herren! Glem nu en stund alt det andet for at glæde dig i Herren og i hans seierlige opstandelse have pantet paa, at ogsaa din opstandelse skal fuldendes i det evige liv. Eller om du ikke ganske kan lade frygten fare, thi du lever i en farlig verden og er endnu ikke hjemme, saa lad den store glæde være midt deri som hos hine kvinder ved graven, og hør din opstandne Frelses trofaste røst: Jeg lever, og I skal leve!

Gud være evig lov! Gud være evig lov for liv i dødens land, for evigt liv at eie og leve for mennesker. Og Gud give os lyst til at leve! Amen.

Ungdomsforbundet

Søndag 30te April.

Luf. 17:20—24; Math. 6:10 (anden bøn).

Den mest velsignede bøn.

Guds rige er et aandeligt rige. Det kommer derfor til os med aandelige gaver og aandelige værdier. Et verdsligt rige bestaar af folk som styres af mænd og love. Guds rige styres af Gud. Den som ikke vil la sig styre af Gud kan ikke være i Guds rige, thi en saadan er egentlig en aandelig anarkist. Naar vi nu her om, at Guds rige skal komme, saa ber vi jo dermed om, at retfærdighed, glæde og fred maa herske i os og blandt os, og at Guds sag maa vinde seier over alt. Det er klart, at den som saadan ber, maa aldrig lægge noget til hinder eller til anstød for rigets komme. Det er gjerne dem, som med munden fremsiger denne bøn, men de stræber med at hindre Guds rigets seier haade i sine egne og andres hjerter. At Guds rige kommer til os, det er, at vi faar del idet. Det vil ingen ta fat paa at be om, som ikke har syn for dets herlighed.

Nu gaar det an at ha Guds rigets midler, men fattes dens aand. Luther i sin forklaring til denne bøn lægger vægt paa den Helligaand. Vi kan nok ha meget af det, som hører Guds rige til, hele dets ydre stel, men dermed er det ikke sagt at vi har personlig del i det. Det kommer naar vi tror Guds ord. Men at komme til troen, den fænde levende troen, vel at merke, det er den Helligaands gjerning. Dette Guds kongebælde over os, det maa vi under den Helligaands kald og naadevirkning selv i frihed bestemme os for. Der, hvor en synder lar Jesus faa komme i hjerfets kamre, der kommer Guds rige til ham personlig.

Men Herren kommer en dag for at afflutte sit rige her og ombytte det med herligheds-

riget. Jo nærmere det ligger mod den tid, jo trangere blir det. Men sorgløshed og travæl verdslighed vil nok opta folks interesse. De kan ikke rive sig løs fra alle jordiske baand. Megen religiøs forvirring skal herse, saa folks syn blir fverbet. Lyffelig den, som nu har faat del i Guds rige og blit "rigets barn." Maa der bort i menighederne bli mange med dette fjære navn: "et rigets barn." Kongens erobringstog i verden er den velsignede missionen. Har du nogen sympati for den? Jesus vilde, at alle folk skulde come ind i hans rige og faa det evigt godt. —Wicl.

✠✠✠

SUNDAY, APRIL 23.

"Now is Christ Risen."

1. Scripture lesson: 1 Cor. 15: 20-28.
2. Introductory. Give a brief account of the resurrection of Jesus and show the relation of the gospel story to the statements of Paul in our lesson.
3. The positiveness of Paul's declaration. No one can be positively certain of anything unless he is firmly convinced in his mind of its truth or reality. This Paul was; hence his positive declaration.
4. The significance of Paul's declaration. In the preceding verses of this chapter, 12-19, Paul has shown what the situation would have been if Christ were not risen. In our lesson he shows what the situation is now that Christ is actually risen. All who believe in Him shall be made alive, death is conquered, and all things have been made subject to Him that He may be all in all.
5. Do you believe as Paul believed? Or is your belief in the resurrection of Jesus merely an intellectual belief in the resurrection as an actual historical occurrence? Such belief avails nothing. The only faith that avails anything is the active operative faith which lays hold of Christ and appropriates Him and His merits.

Missionsbuen

Mindefang

Seg tænker saa tidt paa de dage,
Der spandt fra de tidligste aar.
De kommer saa ofte tilbage
I mindet; naar ensom jeg gaar.

De dage, da far min mig lærte
At stave og læse i bog,
Og mor hun mig lagde paa hjerte
At elske min Gud hvor det dorg.

Det drog mig saa stille og sagte
Til Jesus min Frelseres kjær,
Ei nogen har den kun't magte
At pløie saa dybt som hun der.

De kommer nok aldrig tilbage,
Det kjendes helt følsomt og svært,
At sbundne er stedse de dage—
Dog mindet er inderlig kjær.

—Mrs. Gøiland.

En tvilers omvendelse.

Af pastor Ole Olson.

I.

Frank Holmen var eneste barn af et egtepar der tilhørte middelflassen og som gjorde alt for at skaffe sin søn den fornødne uddannelse. Og den begavede gut skuffet ikke sine forældres forventninger; thi da han var færdig med gymnasiet forlod han dette med de bedste karakterer baade for kundskaber, flid og orden.

Han var derfor sine forældres glæde og stolthed, og det endmer da han meget snart efter sin skolegang fik en lovende ansættelse i en bank, hvor han fremdeles viste sig at være den samme paalidelige gut som før. Orden og paalidelighed præget hele hans færd, og det varede derfor ikke længe før han fik en mere betroet stilling i banken og højere løn.

Hans forældre var brave mennesker, der bestræbte sig for at være ærlige i al sin

færd og med hensyn til deres søn, da havde begge som sit højeste formaal at gjøre livet saa rigt og lyst for Frank som det var dem mulig. I denne henseende var der ingen uoverensstemmelse i deres hensigter. Hvis der var noget der baade sent og tidlig optog deres tanker, da var det ønsket om at se deres kjære søn som en bra og lyffelig mand.

Og dog var der netop paa dette omraade et saart punkt de to imellem. Franks mor var en kristen, men hans far var en tviler. Da de før sin forlovelse mødtes var de begge ordentlige og brave mennesker. Og de lærte snart ikke bare at nære agtelse for hverandre, men fandt kjærlighed knyttet dem senere sammen i den æmmeeste forbindelse jorden eier. Ingen af dem var i sandhed ombendt til Gud, men da der senere blev spørgsmaal om at vise Frank den rette vei gennem livet, da viste det sig at der var stor forskjel paa deres inderste livssyn. Fru Holmen havde aldrig kastet bort troen paa hvad hun havde lært i skolen og kirken om Gud og de evige ting. Hendes mand derimod havde neppe følt nogen nærværdig dragelse opad, og da han var færdig hos presten, da faldt det ham meget let at løsrive sig fra de lærdomme der igunden aldrig havde haft nogen betydning for ham. Moralist var han menneskelig talt blandt menneskene en diamant som nok lyste klart, men religiøst var han død som diaman-ten. Gud og evighed, frelse ved troen paa Jesus eller fortabelse var for ham døde begreber. Egentlig negtet han intet, men heller ikke havde han tro paa noget. Han bare sa: ingen ved noget om disse ting, og det er derfor faafængt at snakke om det. Han havde en tro som bundet i fuldkommen tvil. Et moralist forhold mand og mand imellem troede han var ret, og han bestræbte sig for at leve et retsaffent liv i ærlighed. At andet var for ham bare overtro.

Spørgsmaalene om disse ting kom ikke meget frem mellem Holmen og hans hustru i forlovelsesdagene ei heller i de første aar af Franks liv. Men saa meget des mer blev der tale om det, da deres kjære gut skulde vises vei gennem verden. Der blev aldrig

nogen voldsom trætte mellem dem om disse ting, dertil var de begge altfor findige og forstandige mennesker, og trods det forskellige syn paa livet var de dog fremdeles glad i hverandre. Deres kjærlighed var ikke af den art som ebber ud med hvedebrødsdagene.

Men da Frank voksede til og moderen begyndte at mærke, at faderens tale fandt jordbund i hendes kjære søns hjerte, da blev der en forfærdelig kamp i hendes sjæl, og da følte hun at den tro hun havde ikke magtet at fejre i den storm, som hun nu følte brød ind over hende. Hun vilde nødig sige noget om sin mand som kunde nedsatte ham, men samtidig følte hun ogsaa at hun trængte vejledning ved en om var en virkelig troende mand. Hun gik derfor hen til en gammel og prøvet kristen som hun kjendte og betroede sig til ham i sin sjælevaande. Denne mand blev ved Guds naade den finger der pegte paa korset og det blødende Lam som bærer bort verdens synd. Hun tog mod evangeliet og fandt hvile for sin trætte sjæl.

Hendes liv havde ogsaa før hun fik denne erfaring været rent og ædelt i hjemmet, men alligevel var forandringen vidunderlig og isnefaldende fra den dag. Det himmelske lys kan ikke skjules. Det trænger igjennem saa alle maa se det. Frank og hans far mærkede ogsaa forandringen, og da hun ikke kunde tie med, hvad hun havde faat ved troen paa sin Frelser, var det jo ogsaa let at opdage. Hun blev et Jesus vidne baade i og udenfor sit hjem.

"J ham var liv og livet var menneskenes lys," skriver Johannes om Jesus, og i en vis henseende kan det samme siges om enhver som ved troen paa Jesus faar det evige liv. Jesus som bort liv blir et lys i os og ved os. Og det himmelske lys er skarpt og gennemtrængende. Det aabenbarer hjerternes skjulte raad og tanker. Det følte ogsaa Holmen, da vor Frelser som verdens lys aabenbarede sig i hans hustru. Farisæismens aand der i alle former er selvgod og egenretfærdig, dømmelig og haard, bragte ham ofte til at sige ord der var meget faarende for den gode hustru og sønne mor. Men hun har det

med taalmodighed og bad til Herren om visdom. Og Herren hørte hende, og hendes mand maatte erkjende, at hun eiet noget som var ham fremmed, og saa hændte det at han angret sine ufjærlige ord og bad hende om tilgivelse. Men nogen forandring i hans syn paa selve hovedsagen kunde hun ikke mærke, selv om han viste sig fra en bedre finde i hjemmet.

Under disse forhold voksede Frank op indtil han var 24 aar gammel, og til moderens store sorg, saa det ud til at faderens tvilshge var gaaet sønnen i blodet. Det gik saa meget lettere, som han fandt den samme tankegang i den verden, hvori han maatte færdes ifølge sit livskald. Samtidig kunde han heller ikke bli kvit indflydelsen af moderens stille og kjærlige liv og hjertebarme formaninger. Uden at ville se det svævet han mellem indflydelsen fra baade mor og far; men selv troede han at han aldrig kunde hengive sig til en saa barnlig tro som den hans mor havde. Hendes tro og fromhed stod for ham til sine tider endog som noget barnagtigt, som han vilde stamme sig over, naar han var blandt sine kamerater. Smidlertid hændte det ofte at der kom en vis ængstelse over ham og som han ikke paa nogen maade kunde forklare sig, hvorfra den kom. Han sagde da ofte til sig selv: Du er jo et bra menneske, og du lever hverken i den ene eller den anden last. I hele din færd er du jo baade retfærdig og ordentlig. Du har dit gode udkomme og er sund og frisk baade paa legeme og sjæl. Hvad har du at ængste dig for? Men det hjalp ikke. Net som det var kom ængstelsen tilbage, og det saa ud til, at det ikke gik saa let at bli den kvit.

Taalmodighed.

(Udsendt af N. N. Lijeth.)

Kjærligheden udholder alt og taaler alt. 1 Kor. 13: 7. Det, som blev saaret i den gode jord, er de, som hører ordet og holder det fast i et vakkert hjerte og bærer frugt i taalmodighed. Luk. 8: 15. Trængselen virker taalmodighed og taalmodigheden et prøvet

find. Rom. 5: 3—4. Vær glad i haabet, taalmodig i trængselen, vedholdende i bønner. Rom. 12: 12. Herren føre eders hjerter til at bente paa Kristus med taalmodighed. 2 Tefs. 3: 5. Jeg, Johannes, som er eders broder, har del med eder i trængselen og riget og taalmodigheden i Jesus. Mat. 1: 9. Jeg ved dine gjerninger og dit arbeid og dit taalmod; du har taalmod og har havt meget at bære for mit navns skyld, og du er ikke bleven træt. Mat. 22: 3. Fordi du har taget vare paa mit ord om taalmodighed, vil jeg udfri dig fra den prøvelsens stund, som skal komme over hele jorderige. Mat. 3: 10.

Vær taalmodig, saa skal I vinde eders fjæle. Luk. 21: 19.

Sinamisjsjonen

Taipingtien, January, 1916.

Dear Friends:—

We wrote you some time ago, promising to come again and give you a little account of our work and our needs. Will give you part of our yearly report for the Taipingtien and Tszho districts, 1915.

In the Taipingtien district we have at present: 1 head-station, Taipingtien; 10 out-stations—Chukiapo, Makiachih, Longuangchih, Pekiachih, Hsienrentu, Kiskia-cho, Miaotan, Uansheochtao, Tsaishen-miao and Penkiachuang; 3 preaching places—Tachong, Tsaokiauan, Kangkiauan; 1 native pastor, 3 evangelists, 7 bible women and helpers, 8 Sunday schools, 17 teachers, 193 boys, 62 girls 33 adults and 15 children were baptized in 1915; baptized from beginning of work till end of December, 566; dead during this time, 87.

Taipingtien stations—Every other day being market day there is preaching in the street chapel. Tuesday and Friday afternoons, meeting with the women. Since the middle of October we have had meetings in the church every evening except Wednesday and Saturday; Wednes-

day, prayermeeting; Saturday, Sunday-school teachers' meeting. There are 36 villages under Taipingtien, besides a number not on the list. The workers visit these places from time to time, as often as we can get around to it; 2 day-schools, one for boys and one for girls. Next year (1916) a boarding school for boys will be opened, with Mr. Li, one of the two Hauge Academy graduates, as one of the teachers. The Sunday school has been led by old Mr. P'en.

Chukiapo is about 8 miles from Taipingtien. It is a large district, having at present about 136 inquirers and 100 adherents. Among these are 33 families who have lately thrown out their idols. Quite a number of Christians. The evangelist, Mr. Li Shaotsong, was one of our first converts, baptized in 1901. He is now old and feeble, but uses all his strength in the Lord's service. Mr. Chu, who was baptized at Pentecost, has been of great help to Mr. Li. His heart is burning to make the gospel known to others.

Makiachih—Old Mr. Ma Hsing-fah is still here. The work is too great for him. From 60 to 70 villages in the district, with Christians and inquirers in many of them. 27 families threw out their idols this year. Here are about 179 inquirers and adherents. Mr. Ma has built on a couple of rooms to the station, partly using his own funds.

Longuangchih—At the beginning of the year the work was much disturbed, the heathen forcing the Christians into their idol processions to pray for rain. Later the Catholics rented a house and gathered a few people around them. Now everything is quiet and peaceful. Mr. and Mrs. Chiu Shih-fah are working with all their might. 45 families threw out their idols and are now seeking the living God.

Pehkiachih—43 villages belongs to this district. The house we had leased has now

been sold. We may have to move out. The mission ought to have property of its own here. Perhaps the owner will sell to us. The work is going forward. It is wonderful what God has done in this wild district. Among those lately baptized is a very able teacher in the government school.

K'angkianan is a preaching place 5 miles from Pehkiachih. Mr. Liang has done good work in the day-school. He is partly supported by the friends here. All the people in the village have one name, K'ang. The leading man, who has been an inquirer for some time, hopes to be baptized in a couple of weeks. In 1916 Mr. Liang will give his whole time to evangelistic work. The Christians and inquirers will provide a teacher.

Hsienrentu is a promising field. Many of the Christians and inquirers are of the better class. Pastor Liang was taken ill in February and has been unable to do any work since May. Evangelist Uen has preached in the chapel on market days. Mr. Uen and Teacher Tang have had charge of the Sunday services. The teacher has done good work in the day-school. 5 baptized during the year; 7 families threw out idols. There are 17 inquirers and a large number of adherents. Pray for the work and for pastor Liang.

Kiakiacheo—The long felt want of a chapel has been supplied this year by special help from home friends. During the holidays services were held in it for the first time. It was a time of thanksgiving to God for answered prayers. Here are a number of earnest Christians and many seekers after the truth.

Miaot'an—The work in this district has not gone forward, partly because the evangelist has had so many private affairs to attend to and has not given his time to the preaching of the Word. Other arrangements will be made for next year (1916). We have a number of Christians

here. Please pray especially for this large district with its hundreds of thousands of souls in heathen darkness. Hope to get a theological student here.

Uansheochiao—The work is encouraging. Christians who had grown cold have become interested again. The little chapel is now too small. We need a larger place.

Tsaishenmiao and Penkiachuang are rice districts, rice fields everywhere. Mr. and Mrs. Cheo have been at Tsaishenmiao two years. They are not very strong and for that reason not able to get around amongst the people as much as desired. At Penkiachuang there is no progress. There are a number of Christians. Pray much for these two districts.

Tachong is a self-supporting preaching place. Old Mr. Li is a poor farmer, but feels called to give a great deal of his time to telling others of Christ. He has added a couple of rooms to his house for the accomodation of friends who come to listen to the gospel message.

Tszho—1 head-station, Tszho; 6 out-stations; 3 preaching places; 11 evangelists and helpers; 5 Bible women and helpers; 4 Sunday schools, 8 teachers, 149 pupils; 4 day-schools with 5 teachers, 84 boys, 20 girls; 84 baptized during year; baptized since the beginning of work, 295; died during this time, 36, moved away, 28; inquirers at present, 362.

Miaorikang—Evangelist Ch'en is getting old. He is no preacher but a personal worker. During the year 12 were baptized; 28 families threw out their idols. There are about 40 inquirers and 45 adherents.

Shihmen has made little progress. The evangelist lost his wife which made it difficult; furthermore he and the school teacher were not on friendly terms which hindered the work. We sincerely hope to get a graduate from the seminary here next year.

Chaokiatien—A step forward. 7 families threw out their idols during the

year. This is a hard field; traveling is difficult. Pray for the friends here.

Kaifengu—Old Mr. Uang is working here. A difficult field; up-hill work. Pray also for this place.

Hsiehmaho—A promising place. Here are many enlightened people; several of the women with unbound feet. We have had steady work here only two years. Quite a few seeking souls now—a number from the better class. The teachers and pupils (at the government school come to our chapel often. During the Christmas holiday they were all present. There is one baptized Christian whose whole family is seeking God.

In the Paok'ang district there is some progress. Good work has been done in the day-school. It is very necessary that we get a graduate from the seminary here as soon as possible. Kaifengu, Hsiehmaho and Paok'ang are far away from the head-station, 100 to 160 miles, so that the visits by the missionary are few and far between. The Lord has many earnest souls up in these mountains. Pray for them.

The work at Tszho station has gone forward. Several families threw out their idols the fore part of the year. Before September over 70 families in the villages round about had thrown out their false gods and were seeking the true God. The great question was to get these people under Christian instruction. We decided to start station classes for men and women. A much greater number enrolled than we had hoped for—80, the average attendance being 55. Instruction was given in Bible doctrine, Old Testament history, New Test. history, Catechism, Epitome, Short Steps to Great Truths, and singing. The same course was given at the Taipingtien station, with a daily attendance of 29. The courses lasted one month. During the Christmas and New Year holidays two days' special meetings were held at the head-stations. Special

services were also held at most of the out-stations.

The work this year as a whole has gone on uninterruptedly. It has been a year filled with golden opportunities. May God bless the efforts that have been put forth. May we ask for your continued prayers? "The harvest truly is plenteous but the laborers are few."

—Anne Lie.

—Therese Peterson.

Det skal monne.

Naar de fleste, ja alle kirfens mænd, ijaar ledende mænd, blir med at tale, skrive og arbejde for den landfens ulykke, driffetraffikens udryddelse, da skal det monne. Det lyshner i den henjende i det senere. For en del aar siden var nok manges anskuelje den, at om en kirfens mand, eller prest med andre ord, bobet sig til at tale afholdsfagen, blev han næsten holdt for en "frafalden." Og det var og er vel saa, at flige er "frafaldne" fra driffelagene og driffeskiffene, men det var nu ikke det man mente, men det var et spørgsmaal, om man kunde være lutheraner og "staa i naaden" og være afholdsmænd og, endnu værre, være prohibitionist! Man sagde som saa, vi prædiker Guds ord mod baade denne og andre synder, og naar folk kommer til ombendelse, saa slutter de at driffe sig fulde. Det er jo noget sandt i dette, men ulykken er den, at de som har fligt syn baade paa druffenflaben og vel ogsaa paa andre synder og lafter, har ikke lagt for dagen at de har saa særdeles meget tilovers for en virkelig merkbar ombendelse. Det gaar da mere haand i haand at være bodsprædifikant, ombendelsesprædifikant og (om forladelse) afholdsprædifikant. Med alt dette kan man være efter Guds ord. Men vi sa:

Det skal monne.

Den 24de og 25de Februar holdt Wisconsin Anti-Saloon League et møde i Eau Claire, Wis. Der holdtes flere afholdstaler saa det kunde monne. Vi giengiver her efter "Reform" et kort uddrag af hvad prof. dr.

Kildahl fra den Forenede Kirkes seminar jagde:

"Prof. J. N. Kildahl fra den Forenede Kirkes presteskole holdt et meget godt og veltalende foredrag over emnet: "To årsager hvorfor saloonen maa gaa." Han fremholdt blandt andet, at alle fornuftige mennesker nu er enig om at rusdrikke er skadelige og at saloontrafikken er et onde og kun et onde. Man kan ikke sige noget godt til dens fordel. Det er derfor en kamp mellem det gode og det onde og mellem moralitet og umoralitet. Alligevel kan det tage tid, før man kan faa endog bra folk ind i rækkerne, forat optage kampen mod driften og driftestoffene. Hvorfor? Jo, mange tror at det ikke er deres "business" at kaste sig op i kampen. De tror, at de intet ansvar har ligeoverfor andre og næstens handlinger. Under vore indviklede forhold bliver vi imidlertid mere og mere ansvarlige ligeoverfor hverandre og det er en kristens pligt at optage kampen mod driften. Mange siger: "Saloonen vil ikke skade mig, dersom jeg lar den være." Dette er en kolossal løgn! Han nævnte da, hvordan flere i et landdistrikt, hvor han var prest, havde lidt en voldsom død som følge af drif. Og saa skildrede han med gribende farver, hvordan hele familien maatte lide under følgerne.

Mens han var bestyrer for St. Olaf College i Northfield, Minn., var det længe, at der var salooner i nævnte by. Flere gange hændte det, at de maatte udvise studenter, fordi de drak. Noget af det bedrøveligste han havde oplevet var, naar disse unge sad paa bestyrerens kontor og naar han tilsidst maatte sige til saadanne, at de skulde forlade skolen. De faldt da ligesom sammen og bad som oftest under graad: "Fortæl det ikke til mor." Na jo, saloonens indflydelse rækker længere end til dem, som frekventerer denne institution. Men saa fik de saloonen bort fra Northfield, og siden den tid var ingen af studenterne udvist som følge af driftenefskab. Saloonen er aarsag til mere nød og elendighed end nogen anden enkelt faktor og derfor maa den fjernes væk!

Til Søren Pettersen

om

Den lutheriske lære om absolutionen.

N. J. Løhre

I foreningsjagen var det min mening at skrive kun det som jeg skrev for Novemberheftet af Tidsskrift. Dette indlæg i foreningsjagen er optaget i Budbæreren for dette aar og bærer overskriften: "Foreningsjagen set i det rette lys." Naar saa S. P.s bog, der kaldes G. G.*) kom blev jeg opmærksom paa at den i flere ting fremstillet bort samfunds handlinger og beslutninger i et feilagtigt lys. Af den grund sølte jeg, at jeg burde udtale mig, og derfor kom mit stykke i Budbæreren no. 1, dette aar. Jeg skrev dette for at undgaa det ubehagelige for bort samfund, at andre blade faar anledning til at misrepræsentere bort samfund. Som svar paa mit stykke, der selvfølgelig maatte blive en kritik af G. G., har S. P. et stykke i Budd. no 10, hvori han oplyser Budd. læsere om at jeg med min teologi dog "sidder fuldstændig udenfor skriften." Til dette vil jeg saa svare med Pauli ord: "Jeg agter det for saare lidet at dømmes af eder." 1 Kor. 4: 1—6. Naar jeg nu skriver, saa er det ikke for at modbevise S. P. dom af mig, men for at vise hvad skrifterne og vor bejdelses lære er i dette stykke. Dog vil jeg bemærke, at dersom man skulde tro S. P. ord, da maa jeg være ganske eneftaaende blandt den lutheriske kirkes presteskab. Personlig er jeg vist kjendt med langt flere af Amerikas lutheriske kirkes presteskab end S. P. men har endnu ikke fundet nogen der saa uden videre "sidder aldeles udenfor skriften."

Da det er absolutionspørgsmaalet det her gjælder, saa vil vi saa tage S. P. udtryk som om det gjælder kun dette spørgsmaal, og vil derfor begrænse hvad jeg siger nærmest til dette for kirken saa vigtige spørgsmaal.

*) Bogstaverne S. P. bruges istedetfor navnet Søren Pettersen, og G. G. istedetfor navnet paa hans pamflet der kaldes "Gammets Grund."

Jeg vil da faa gjøre læserne opmærksom paa, at der hvor jeg sidder med hensyn til min teologi, der sidder jeg i temmelig godt selskab. S. P. oplyser os om, at han ikke er af dem som lader andre tænke for sig. (G. G. pag. 5.) Jeg ogsaa tænker for mig selv, men jeg tænker altid med en vis begrænsning; og denne begrænsning er skriften og bekjendelsen. Den slags tænkning der ikke bøier sig for skriften og bekjendelsen, fører bort fra sandheden i skriften og bekjendelsen. Jeg bøier mig ikke bare for skriften men ogsaa for bekjendelsen. Skriften fortolkes af altformange efter deres eget forgodtbefindende, som til eksempel adventisterne og andre fjættene, der altid beraaber sig paa, at de tænker selvstændigt og at de—som S. P. ogsaa figer om hvad han har skrevet—"ikke kan modbevises af skriften."

Min kjære ven S. P. tænker nu ikke saa rent selvstændigt heller, naar det kommer til stykket. Sagen er den, at han har ladet andre tænke altfor meget for sig, og derfor er min kjære gamle, ærværdige broder kommet bort fra Guds ords og bekjendelsens grund. Det er altsaa dette som i den første del af efterfølgende skal bevises.

I Januar—Februar heftet af Tidsskrift gav jeg en udredning af Waldemar Lønbecks absolutionslære, som er den lære der bringes vor nord-amerikanske kirke i S. P. G. G. I Tidsskrift nævnte jeg ikke S. P. eller G. G. i forbindelse med Lønbecks udredning; men da S. P. i Budd. hæver sig som den rette talsmand for bibeltrofast og lutherdom, saa vil jeg nu for Budd. publikum faa vise, hvordan Lønbeck og S. P. absolutionslære tar sig ud ifølge skriften og bekjendelsen.

Jeg vil da faa citere fra min fremstilling i Tidsskrift. Jeg vil bemærke, at sætningsbygningen i hvad jeg selv figer i Tidsskrift er forandret for tillemplingens skyld. Citaterne fra skriften, bekjendelsen og "kirkesædrene" gjengives her nøiagtig efter kilderne, saaledes som i Tidsskrift. Man vil venligst merke sig, at alle paranteser og udhævelser er gjort for denne udredning af forfatteren.

1.

Fra Tidsskrift.

"I en pamflet der nylig er udkommet, gives et længere citat fra nys afdøde redaktør for det svenske blad, Faskan. Da dette citat angives som en fremstilling af den egte bibelske lære og den lutheriske bekjendelse, med følgende udfordring: "Engen af eders lærde kan bevise, at det ikke forholder sig saa som han (Lønbeck) figer," (G. G. pag. 20) saa randt det mig i tanke, hvad saadanne mænd inden den lutheriske kirke der er anerkjendt for deres bibeltrofast og bekjendelsesfasthed, har sagt just om denne sag. Jeg vil da faa gjengive nogle udtalelser fra saadanne mænd, og naar man har læst hvad de har at sige og sammenlignet det med hvad S. P. figer, da vil man vide hvem det er som "sidder saa ganske udenfor skriften med sin teologi," Lønbeck sammen med S. P. eller disse den lutheriske kirkes "lærde fædre." Selv foretrækker jeg i ydmyghed at faa sidde sammen med dem, der hvor de sidder med hensyn til skriften og bekjendelsen, selv om min kjære ven S. P. har fundet sig sæde et andet sted. Jeg vil da optage S. P. udfordring og føre bevis for at det som Lønbeck figer ikke er hverken lutherisk eller bibelsk, ved at lade den lutheriske kirkes "lærde" mænd tale i denne sag.

Før jeg begynder med at anføre citater, vil jeg faa gjøre opmærksom paa at Lønbeck forkaster al absolution af synder: Han anerkjender kun absolution af anordninger, eller sæder og skikke. Det er saa mange der har læst G. G. som ikke er bleven opmærksom paa, hvad der egentlig staar. Man har taget den for paalidelig, fordi det var S. P. som udgav den. At jeg ikke gjør Lønbeck uret i dette viser hele hans udredning; og sees klarlig i følgende korte citat: "Ser vi paa forholdene inden apostelkirken, saa maa vi erkjende at hverken sagen eller navnet forekommer der." (G. G. pag. 14). Og: "Apostlerne.....overdroges en magt.....at løse fra lovens tunge aag og paalægge hvad som var nødvendigt for troen og det nye liv." Ser henhvises til Ap. Gj. 15, og til kap. 16:

4. (G. G. pag. 15 og 16). Dette er, mildest talt, en bortforklaring af absolutionen.

Mod denne fortolkning vil jeg faa citere den augsburgske konfession art. elleve: "Om sristemaal lære de, at den private afspøsning bør beholdes i menighederne, endstjønt det ikke er nødvendigt i sristemaal at opregne alle overtrædelser, thi det er umuligt efter sal. 19:13: "Svo kan merke vildsarelsjer?""

Altjaa, bekjendelsen har absolution for synder, men S. P. og Lønbeck henlægger "afløsning:" Kun til "anordninger." Hvem er bibelsk og luthersk, bekjendelsen eller S. P. og Lønbeck?

Om "jagen og navnet," som Lønbeck og S. P. figer ikke findes under apostelkirken forhold, figer Pontoppidan i sin afhandling om nøgлемagten: "Denne magt, eller "potestas clavium," er det nu, som jeg før lovede at stadfæste, til fuld forsikring for ordets tjenere, hvilke endelig maa vide, hvad det er de gjør i Guds navn og paa hans vegne. Ser gjælder trende sprog at betragte, nemlig Jesu ord og instruktion om denne sag til apostlerne, eller kirken repræsenterende forstandere, først Math. 16: 19: "Jeg vil give dig himmeriges nøgler, og alt hvad som du binder paa jorden, det skal være bundet i himmelen, og alt hvad du løser paa jorden, det skal være løst i himmelen." Paa det ingen skulde mene at disse ord talt til den ældste apostel Peter særdeleshed, indeholdt et privilegium henhørende til hans person, individualiteter, eller repræsentative til den ældste biskop alene, saasom man foregiver i den romerske kirke, hvor denne magt siges at emancipere fra det romerske sæde til andre biskoper, og fra dem ved ordination til enhver prest, da læses det samme, saasom sagt til alle apostler, ja saasom en instruks given den ganske menighed, eller kristne kirke i almindelighed. Math. 18: 18. Disse ords sammenhæng med de forangaaende, hvor der tales om den, der ikke vil høre menigheden, og derfor skulde holdes som tolber og synder, viser noksom, at her tales om en

saadan binden og løsen, som angaar syndernes forladelse. Fremdeles Joh. 20:22,23"

Man merke sig her, at Lønbeck, for at finde støtte for sin egen mening, river citatet Math. 18:18 ud fra sin sammenhæng, og sætter det i forbindelse med en hel anden sag. I vers 18 tales der om at binde og løse; og i vers 15—17 tales der om synd, som en broder har begaaet mod en anden. (Dette er jo en hel anden situation end den i Ap. Gj. 15, og 16:4). I Math. 18:19—20 tales der jo om at bede, og i versene 21 til 35 tales der igjen om synd mellem brødre. Altjaa, Math. 18:18 staar i en forbindelse fra hvilken det ikke kan løses uden at gjøre vold paa Guds tanke. Der tales i afsnittet Math. 18:15—35 om synder og ikke om anordninger. Math. 18:18 har ikke mere med Ap. Gj. 15 og 16:4 at gjøre end "anordninger" har med "synder" at gjøre. Men ubibelsk bliver det, naar man vil tage hvad Gud figer om synder og anvende det paa, hvad han figer om anordninger.

Om samme sag figer vor dygtige kirkelærer, Andreas Norborg:—"Vi finder ogsaa i den apostoliske kirke adskillige eksempler paa banlysning, saasom blodskjænderen i Korinth, 1 Kor. 5:1—7, der gav anledning til anførte apostelens ord. Hans banlysning lyder forfærdelig: "Han skal overgives til satan til kjødets fordærvelse." Ligeledes figer apostelen om Hymanæus og Alexander: Jeg har overantbordet dem til satan, at de skulde reflex, saa at de lære ikke at bespotte Gud. 1 Tim. 1:20."

Man vil kanske indvende, at Norborg her taler om bare at binde. Ja, det er just derom disse citater handler. Men er det rimeligt, at apostlerne bare benyttet sig af den magt at binde og ikke benyttet sig af den magt at løse?—Saa urimelig var de vel ikke, skulde jeg tro. Om dette figer samme Norborg: "At løse forudsætter at nogen maa være bunden; thi den som ikke er bunden, har ingen løsning fornøden. I den første menigheds tid brugtes løsenøglen ved saadanne synderes indtagelse i menigheden, som tilforn ved bindenøglen var blevne ude-

luffede fra menighedens samfund og bundne i synder."

Den augsburgske konfession art. 25 siger: "Skristemaal er ikke affkaffet hos os, thi man pleier ikke at meddele Herrens legeme uden til dem som forhen er prøvede og afløste. Og folket bliver paa det omhyggeligste underviste om at tro afløsningen, hvorom der indtil denne tid har været stor tausshed. Menigmand undervises om at de skulde agte afløsningen saare høit, fordi den er Guds røst og tilsiges efter Guds befaling. Nøglemagten holdes i ære, og der mindes om hvilkens stor trøst den bringer de forfærdede samvittigheder, og at Gud kræver tro af os, at vi skulde tro denne afløsning som en røst der lyder fra himmelen, og den tro paa Kristus ifandhed opnaar og annammer syndernes forladelse....."

Denne artikel fra vor troesbekjendelse siger ikke at absolutionen er uopløselig sammenføiet med adveren; den siger bare, at sliq pleiet man at gjøre det. Dermed er det ikke sagt, at sliq maa det altid gøres. At man opfattet bekjendelsen sliq, viser den kjendsgjerning at der i Tyskland, reformationens bugge, øvedes frihed. Som eksempel kan nævnes Meklenburg, hvor man kommunifere uden afløsning. Og Luther siger: Om privat skristemaal før communionen er min mening den samme, som jeg altid har lært, at den er hverken nødvendig eller bør kræves, dog er den nyttig og ikke at forkaste." Luther siger ogsaa, at han af og til gaar til alters uden afløsning, "for at jeg ikke skal gjøre mig selv fornøden sædvane deraf, i min samvittighed."

Lønbeck, og derved ogsaa S. P., siger: "Men dette hverken indeholder eller fordrer, at de ogsaa maatte kunne forlade synder, end mindre at Kirkens lærere nu fortiden er berettiget dertil." (G. G. pag. 16).

Sertil siger Pontoppidan: "Spørges der nu videre: hvo er den person, eller det selskab som skulde besidde og bruge den magt, at forlade synder eller tilsige deres forladelse ved evangelie nærmere applikation? da er det uimodsigelig den ganske kirke eller me-

nighed, som nylig er vist ved det sprog, Math. 16:19 og 18:18. Saa og tilførn, hvad andre prestelige forretninger angaar, hvis gyldighed, skjønt af lægfolk forrettet, N.B. "in casus necessitatis," vi evangeliste ikke tage i tvil. Se konfordiformelen. Luther vil ogsaa tilstaa kvinder og børn, uden tvil temmelig voksne, vel opløste og kristelige børn, denne magt."

Sermed er da klargjort, at Pontoppidan mener at denne magt ligger hos menigheden, og altsaa ikke, som Lønbeck siger, ophørte med apostlerne, isald den besedes af dem, hvilket Lønbeck endog synes at ville drage i tvil.

At Hans Milten Gauge ikke saa nogen fare eller noget saa rent ubibelsk i den norske statskirke, viser følgende fra hans testamente: "J ved, venner, at vi til denne tid have ganske holdt os efter den evangelist lutheriske augsburgske konfession eller statens religion—og dog en del har kaldt og agtet os som en særskilt sekt, hvilket de slet ikke har aarsag til, uden vi skulde kaldes sekt, fordi vi have skyet lasterne, som mange i kristendommen vandrer i, og derimod beflitter os paa alle dyder efter Guds ord. Skal vi da hebe sekt, saa lad os vise i bort levnet, vi bør hedde den dydige sekt, eller i sandhed gudelige og vise i aandelige og legemlige handlinger, at vi ligne Jesus i dyder. J bør da herester, som forhen, ganske ene holde eder til vor stats religion, saa J modtage af de offentlige lærere alt hvad disse embeder medfører." oigo

Gavde altsaa den norske statskirkes anordninger været saa ubibelsk som Lønbeck skildrer dem, da havde Gauge været et utro vidne for den guddommelige sandhed naar han gav det raad, som er anført ovenfor.

Det er altsaa klart ifølge de "lærde mænd" inden den lutheriske kirke, at Lønbeck, og da ogsaa S. P., har bortfortolket bibelens klare ord om nøglemagten. Jeg vil nu saa eftervise hvorledes Lønbeck, og da ogsaa S. P., har gjort hold paa skriften for at finde støtte for sine meninger, der staar i aabenbar strid med den lutheriske kirkes be-

fjenedlse. Pontoppidan vil fremdeles føre beviset. Han er vor kirkes talsmand, og det er mit haab, at min kjære broder Søren hellere vil lade Pontoppidan end Lønbeck tænke for sig de faa dage der endnu maatte forlenes ham (S. P.) at være blandt os som et vidne for Herren. Som prest i Saauges Synode har jeg afslagt embedsød paa, at jeg vil være vor bekjendelse tro. P. S. har nok ikke afslagt nogen embedsød for offentligheden; men fordi vi har agtet ham tro mod bekjendelsen, har han havt aaben adgang blandt os og den vil vi saa gjerne fremdeles saa tilstaa ham. Jeg kan nok blive løst fra min embedsød paa en ærlig maade. Men da maa jeg aabent og ærligt tilstaa, at Gud har ført mig til en anden forstaaelse af den hellige skrift end den som ligger til grund for den lutheriske kirkes bekjendelse. Da maa jeg ogsaa høre min forbindelse med den lutheriske kirke, og ikke med mine "nye ideer" seile under lutherisk flag. Paa den maade kunde jeg med uskabt samvittighed komme fra den vanskelighed. Ikke sandt, broder Petterson?

For at nogen der ikke har G. G. skal tro, at jeg har gjort Lønbeck og S. P. uret i mine citater, vil jeg nu saa gjengive fra pag. 15 og 16 følgende citat: "Apostlerne, som skulde fortsætte verket, opbyggende og organiserende den kristne menighed, overdroges en magt med det endemaal at løse og binde menneffene—at løse dem fra lovens tunge aag og paalægge dem hvad som var nødvendigt for troen og det nye liv i Gud. Et blandt mange eksempler paa denne løse- og binde-magt er følgende: Ap. Gj. 15. Apostlerne løste de troende fra omskjærelsen og Mose lov og paabød kun afholdenhed i visse ting. Se ogsaa Ap. Gj. 16:4."

Svorfor henhører ikke Lønbeck og S. P. til 1 Kor. 5: 1—7; 1 Tim. 1: 20?

Om denne sag siger Pontoppidan: "Dette sidste sprogs (nemlig Joh. 20:22—23) mening og giemerke er ganske tydelig, men da de tvende hos Math. fremstattes metaphoriske (d. v. s. i en overført betydning) saa have nogle draget i tvil, om de buede

til bevis i omtalte sag. Selvdens og Light-foot have bragt en ganske anden mening paa bane, (og det er den Lønbeck har kopieret) saa og fundet bifald hos mange lærere, baade i og udenfor vor kirke. Disse synes Kristus forstaaer under den talemaade at binde og løse, den magt at dispensere og inthibere, at tillade eller forbyde visse brug, saasom mad, klæder, eller andre sager, af de slags, som henhører til ceremonialiske love, hvilke nu snart skulde svækkes, og omsider affaffes. I disse ting skulde Kristus have sat Petrus og de andre apostle til sine fuldmægtige, og lobet at ratificere i himmelen, hvad de forbød eller befalte, det er, bånd eller løste paa jorden. Frugtede nogen, at den og den ting var utilladelig, da kom det an paa deres decision, efter den vilde vor Herre dømme menneffenes samvittighed. Men hvor mange og anseelige belyndere denne mening har havt, saasom Carpzow, Lange, Limborg, Celericus, Witringa, og flere, ja, hvorvel phraseologien selv meget vel kunde taale og tillade den, dersom contextus kun ikke var derimod, og viste ganske andet, saa synes dette, nemlig contextens modsigelse, at falde enhver i øinene, som, endog saa med prævention, læser ordene; thi paa ingen af stederne viser sammenhængen mindste hentydning til de jødiske Loves affaffelse eller forpligtelse, til en hvis tid. Her tales om en bestandig og fundamental myndighed og magt i kirken, item om magt at dømme det kirkes lem, som blev ved at gjøre sin broder uret, og ikke vilde høre paa enten privat eller menighedens tiltale.

Jeg vil nu opsummere den lutheriske og Bibelens lære om dette spørgsmaal ved at anføre Pontoppidan:

"Det, som i og ved sakramentet er Juris Divini, (d. v. s. guddommelig anordning) og sælgelig aldrig ophører, de jure, (d. v. s. ifølge lov og ret) i den stridende kirke, er den magt at forlade bodfærdige sjæle deres synder, eller at løse deres samvittigheds baand, og dertil at bruge den himmeriges nøgle, som Jesus gav sine apostle. Men maaden, tiden, stedet og andre omstændig-

heder, i hvilken denne potestestas clavicum (d. v. s. nøglemagt) føres til brug og application, det er noget mennefteligt efter øvrighedsens eller kirkefædrenes determination, faaledes eller anderledes, og denne determination er fteet snart med mere, snart med mindre visdom, forfigtighed og redelighed, hvorfor alt dette fidsie, men ikke det første, kan forandres. Skriftemaal har da noget guddommeligt i fig, nemlig den af Jesus givne magt at løse eller forlade synder. Men naar skriftemaal betragtes i sin ganffe ambitu, da bliver det et mennefteligt tillæg, at skriftemaal skal være almindeligt efter Landets Lov, for alle kristne og disse lade fig trøste med syndernes forladelse enten de klage over nogen særdeles famvittigheds baand eller ikke, item at skriftemaal skal altid følge med altergang, og bruges juft da, ellers ikke, item, at dertil skal findes i kirken et eget fted, under navn skriftestol, item at presten skal bruge et bift absolutions formular til alle, og deri nævne den treenige Guds navn, item at han ved dette formulars recitation skal lægge sin haand paa absolvendi hoved.“

Saa langt giengivelser fra Tidskrift.

Jeg vil her faa tilføie hvad Luther selv figer om denne sag: „Nøglemagten er et embede og en magt, givet kirken af Kristus til at binde og løse synder, ikke blot de grove og aabenbare, men ogsaa de fine og hemmelige, som Gud alene kender.....Efterdi afløsningen eller nøglernes kraft ogsaa er en hjælp og trøst mod synden og den onde famvittighed, i evangeliet indstiftet ved Kristus, maa kirken endelig for alle ting ikke lade skriftemalet eller afløsningen gaa af brug, især for de skrøbelige famvittighedsers skyld ligesom og for det raade folks skyld, for at det kan blive overhørt og undervist i den kristelige lære.“ Disse ord er skrevne af den modne reformator ikke i aar 1517 men i aar 1536. Denne afhandling var skrevet paa opfordring af kurfyrste Johan Fredrik, og anerkjendtes af Amsdorf, Agrikola, og Spalatin i Januar 1537. Paa mødet i Schmalkalden i Februar 1537, antoges dette

som et af den lutherfke kirkes bekjendelseskrifter. Se de schmalkaldiske artikler, art. 3:7 og 8:1.

Hadde min kjære ven S. P. søgt at bevise, at det ikke, strengt taget, er sagt i bibelen, at der skal være en indre forbindelse mellem absolution og nadveren, og havde han af den grund gjort den paastand at man kunde løse disse to handlinger fra hverandre, ja at man burde gjøre det, saa havde man vel ingen vansklighed haft med at tilstaa S. P. G. G. en plads blandt lutherfke afhandlinger. Men naar han saa uden videre „faster ud barnet med vaskebandet,“ da bliver det en hel anden sag. Skal man tilstaa Lønbecks afhandling og Søren Pettersens pamflet en ret til navnet „Gammel Grund“, da maa man søge dens analogi i 1ste Mosebogs 3die kapitel.

(Fortættets.)

Til hospitalmissionens venner.

Det er nu en lang tid siden J hørte noget fra og om denne gierning.

Først takker jeg saa hjertelig paa de syges og fattiges vegne for al hjælp i forbøn, ønsker og gaver. Det kom vakkert ind med gaver ved juletid. Vi har kunnet gjøre mange glade. Men det er en stadig trang i denne retning, thi vi har altid baade fattige og syge iblandt os. Saa kom gierningen ihu, om gaven er noksaa liden. Jeg sender kvittering paa alle breve, brev med 2 cent stamp paa. Men nogle er komne tilbage. Har prøvet igjen, somme med godt resultat. Ofte kommer gaver med intet navn. Disse givere kan jeg ikke faa takke. Penge kommer i uregjætreret breve. Det er resikabelt, men saavidt jeg ved, er ingen gaver gaat tabt. Det kvitteres for alt i „Lutheraneren“ og tildels i „Buddbæreren.“ Vor udgift pr. maaned er nu ganffe stor. Vi har nogle paa Thomas hospital som vi tildels betaler det halve af udgifterne for og tildels fuldt. Og flere kunde vi have. Saa hjælper vi nu og da statskels unge mennefter tilbage til Norge, som kom her for at prøve sin lykke, men blev syge. De længes hjem igjen, ffjont mange af dem

har ikke andet end en fattig moder at gaa tilbage til. Det er billigere at hjælpe dem med en del af reisepengene end at have dem paa hospitalet. Og de er glade.

Saa maa I saa høre lidt i det enkelte: En familie 400 mil nord herfra, udi Skovene, 18 mil fra "railroad." Konen havde været syg i to aar og prøvet meget. Saa skulde hun rejse til Rochester, Minn., for at finde ud, hvad som virkelig manglede hende. Hun maatte rejse alene, de havde ikke raad til at lade nogen følge. I Rochester sagde de, at hun havde tæring. De sendte hende paa hjemmeveien. Da hun kom til depotet i Minneapolis, besvimelede hun og faldt til stengulvet og forløg sig. Dette var det sidste hun vidste, indtil hun vaagnede paa City hospitalet. Da de saa hun havde tæring, sendte de hende til Hopewell hospital. Men heller ikke her hørte hun hjenne. Manden blev telegraferet at komme og hente hende. Han kom, men ingen penge, og for syg var hun til at rejse. Han bad os saa inderlig om vi kunde lade hende komme ind paa Thomas. Vi hørte hans bøn. Og om nogen er bleven glad midt i sorgen, blev denne mand det. Vi stod i vinduet paa Thomas og saa efter ham. Han sprang hele veien til "streetcaren" for at gaa til Hopewell efter konen.

Her er en jøvinde paa Thomas ved navn Sara, 23 aar gammel, med strubetæring, en elskelig pige, smiler naar hun ser os, trods sin haarde hoste. Hun vil gjerne høre om Jesus. Om hun bliver bunden for Jesus, ved Gud alene. Men det er godt haab. Hendes mor har sagt: Hvad som kunde gjøre hendes datter lykkelig, vil de ikke negte hende. Men hendes forældre er fattige. Det er en ældre søster, som mest har opholdt hende med, hvad hun tjener. Alligevel i gjæld til hospitalet. Hun maa derfor. Hvem vil forbarne sig over denne "Israels datter," saa hun kunde saa være her til sin død?

Saa god og nødbendig, som den timelige hjælp er, er dog den aandelige hjælp end mere nødbendig. Herom kunde skrives bøger. En sliq skare af syge, og alle har en

udødelig sjæl. Mange har vandret ligegyldig alle sine dage for sin sjæls frelse. Aldrig bedt til Gud, har de sagt. Mange er fremdeles ligegyldige med døden for øie og døden til følge. Men mange er bødserdige og søgende sjæle, som begjærer hjælp og trøst i sin nød og spørger: "Naar vil du komme igjen?" "Du maa komme snart igjen," osv. Det er ondt ikke at kunne række tilbage til sliqe før om en uge eller længere, og mangen gang er deres feng tom, naar vi kommer tilbage. Om det ubehagelige og de uimodtagelige syge for al aandelig hjælp vil jeg forbigaa. Men heller fortælle noget til opmuntring og glæde.

En dansk kvinde paa Hopewell var i sjælenød. Hun klagede sin nød. Gik til Herrens bord. Kloffen 5 om morgenen kom telefonbud. Nogen paa Hopewell som ikke havde mange timer igjen vilde se mig. Det var denne kvinde. Hun havde villet sendt bud ved midnatstid, men syntes det var haardt at kalde mig ud saa sent. Jeg gik. Stedetfor hjertesorg og frygt for ikke at blive frelst, var det en overbættens glæde, og hun kunde ikke dø, før hun fik fortælle mig om den. Hun havde ved midnatstid haadt et englesyn. En gruppe af engle viste sig for hende og stod og saa paa hende, og hun sølte sig frelst og saa glad som aldrig tilforn. Jeg havde været med hende i hendes sorg, nu skulde jeg saa dele glæden med hende. Hvor Gud er god!

En norsk pige paa 18 aar, opmærksom tilhører. Spurgte hende en dag, da det begyndte at gaa hurtig nedad, om det var noget endnu som laa hende paa hjerte. Hun laa lidt, og saa prøvede hun at saa det frem, men graaden kvælede hendes stemme. Endelig sagde hun med sjælvende læber: "Jesus vil ikke komme til mig." Hun græd af sorg. Jeg græd af glæde. Na, naar sjælen er kommet saa langt at den søger efter Jesus med graad, da er den paa god vei. Vi kunde forsikre hende at Jesus baade var kommen og var midt iblandt os, om vi blot kunde se ham, og han vilde blive hos hende. Længsel paa Maria paa opstandelsens morgen. Hun

talte med Jesus og vidste det ikke. Og hverken hun eller vi blev skuffet. Ikke saalænge derefter jendte hun bud efter mig. Hun vilde faa nyde nadveren. Hun var lykkelig og glad. "Gvad var det for et Guds ord som gjorde dig glad?" spurgte jeg. Det var dette: "Salige er de som tror om de ikke har set." Hun fik tro sig frelst. Da jeg om et par dage kom tilbage, sagde hun: "Jeg havde et syn en nat. Jeg saa englene komme ned fra himlen og jeg fik følge med dem op igjen." Herligere syn ved neppe bibelen at omtale. Det var mere end Jacob fik. Han maatte fortlætte vandringen i taaredalen længe. Saa kom enden. Det sidste hun sagde til sygevogteressen før hun døde, som blev straks derefter: "Nu skal det snart blive herligt." Vi kunde fortælle mange lignende oplevelser. Men her vil vi slutte. Kjærlig hilsen til alle Guds venner, som ønsker at fremme Herrens gerning hvor og paa hvad maade det end sker.

Broderligt, —M. L. Dahl,
425 4th str., S., Minneapolis, Minn.

Dødens høst.

"Svormange i den bedste tid ret hastig ere døde!"

Saaledes sang man i gamle dage, og saaledes synger man endnu. Mere end nogen gang før synes denne sandhed stadfæstet her rundt i det senere. Wegen ungdom og mange dødsfald har vi haft iblandt os i vinter. Give Gud at dette kunde blive et middel i Herrens haand til mange sjæles frelse.

Thomas L. Fjeld var født i Strands prestegjeld, Stavanger, Norge, den 24de Mai 1864. Kom til Amerika om vaaren 1883; indgik i ægteskab med pigen Martha Moe om høsten 1887 og flyttede paa sin "homestead" ved Aneta, N. D., samme høst. Han var med at stifte Norway menighed af Gauges Synode og har hele tiden siden været et aktivt medlem af samme.

Maret 1900 kom han til livet i Gud og, saavidt os bekendt, har han siden den tid været en bejendende kristen.

Omtrent i tre aar led han af en indre sygdom, endstjønt han aldrig havde nogen større smerter, for hvilken han blev opereret af dr. Gundersen, La Crosse, Wis., Thorsdag den 2den Mars sidstleden, og døde paa hospitalet i samme by Søndag den 5te Mars. Nogle timer før han døde laa han og talte som med sig selv. Sygepleiersken gik da bort til sengen og spurgte, om det var noget han vilde. Han siger: Nei, jeg taler ikke med eder, nu taler jeg med Vorherre, og nu kommer han. Mellem kl. 9 og 10 aften sovnet han ind stille og roligt.

Begravelsen foregik den 13de Mars. Undertegnede forrettede i sørgehuset, i kirken og ved graven. I kirken talte ogsaa Rev. Banmann paa engelsk. En stor folkeshare var samlet for at ledsage afdøde til hans sidste hvilested her paa jorden. Han efterlader sig hustru og 5 børn, 4 sønner og en datter, Mrs. Sanderson, Portland, N. D., som dybt føler savnet efter en kjærlig fader og tro ægtefælle.

I afdøde mistet Norway menighed en af sine mest trofaste arbejdere; men vi vil haabe, at sønnerne vil fylde fars plads baade i hjemmet og menigheden.

Fred med støvet og velsignet være mindet.

—L. Langehaug.

Fra Audubon, Minn.

Søndag den 5te Mars begyndte vi en række møder i Audubon, som sluttede den 19de mars. Det var om disse jeg vilde skrive nogle ord. Missionær D. Rilen kom hid Lørdag den 4de Mars og var med os noget over en uge. Broder Rilen er en inderlig snil mand og en flink arbejder.

Beiret var meget ubehageligt det meste af første ugen, men tiltrods for dette, saa kom mange folk til møderne, og Guds Aand var nær. Lørdag den 11te Mars kom pastor J. N. Johansen fra Spicer, Minn. Han prædikede i St. Peters kirke ude paa landet Søndag formiddag og aften i Audubon. Ved alle møder var kirkerne fyldt til trængsel. Mandag den 12te Mars kom Mr. L. D. Lassefson, søn af pastor Lassefson i Gauges

Synode. Vi havde hørt, at denne unge mand var en flink sanger, og derfor fik vi ham hid. Vi blev sandelig ikke skuffet. Folk strømmede til møderne saa det blev vanskeligt at finde rum for alle, og unge Lasjeson sang saa det greb hjerterne—unge og gamle blev alvorligt rystet, ja, saa alvorligt, at folk kom til bort hjem baade nat og dag hulkende og grædende; thi det havde gaat op for dem at de var syndere, og taffet være Gud, mange er nu kommet til Jesus og har fundet fred. Pastor Johansen talte indtrængende og overbevisende om synd og naade. Med bedrøvelse maatte vi sige farvel til ham allerede paa Onsdag, da han blev kaldt hjem paa grund af et dødsfald i en af hans menigheder.

Vi fortsatte møderne til hver dag. Lasjeson sang 6 a 8 sange ved hvert møde, og saa talte undertegnede. Saa Lørdag aften fik vi prof. Naaagaard fra Moorhead, Minn., til at komme og være med os hele Søndag. Vi havde møde formiddag, eftermiddag og saa slutningsfest om kvelden.

Dette var underlige tider for os her i Audubon. En aften havde vi bønnemøde og et inderlig godt møde var det, den store kirke var fyldt til trængsel, og mange deltog med bøn og sang. Gud har været god mod os—flere har hvert aar blit lagt til det tal som Herren kjender for sine. Her har to af menighederne vokset meget i de senere aar, og nu ser det ud til, at en stor del af vort folk er alvorligt rystet og det er vor inderlige bøn til Gud, at alle maa komme over paa Herrens side.

Kjære præster og menigheder, som ønsker at høre god sang, indbyd broder Lasjeson, og I skal aldrig angre paa det.

Brødre og søstre, bed for os!

—G. S. Knudsvig.

BOOK REVIEWS.

(By Prof. G. M. Bruce.)

Luther: God's Word and God's Work, 12mo., paper, 61 pp. German Literary Board, Burlington, Iowa. Price, 20 cents.

This booklet is issued as a Reformation-Jubilee booklet and is very appropriate as a confirmation gift. It contains selections from

the writings of Luther, arranged under two heads, God's Word and God's Works. Under the first head are grouped sayings of Luther regarding the Bible as the Word of God, its nature, contents, authority, unity, and diversity; the necessity of studying the Bible and how to study it, and the necessity of teaching and preaching it in its truth and fulness. Under the second head are arranged sayings of Luther regarding the nature and significance of the works of God. The readers of "Budbæreren" will do well in securing copies of this valuable booklet and get acquainted with Luther's ideas of the word and works of God from his own writings. Especially would we recommend this booklet to our young people. The booklet is well edited and attractive in appearance.

Bettex: The Six Days of Creation, 12mo., paper, 45 pp. German Literary Board, Burlington, Iowa. Price, 20 cents.

Dr. Bettex is a well-known writer on Biblical themes, especially on themes relating to the conflict between science and religion. Many of his books have been translated into Norwegian. He writes for the scholar not only but also for the general reader; hence, his style is popular. In this treatise he endeavors to show that the Biblical account of the creation is in harmony with the ascertained facts of natural science, and not contrary to them, as is so generally supposed. The editor's preface well states the author's object and plan when it says: "In this effort Dr. Bettex discusses, especially, the various later objections which have been raised by unbelievers and sceptics against the Biblical doctrine of creation,—doing that particularly from the viewpoint of modern natural science, although materials from other sciences, and even from metaphysics, are used." There is no attempt at an exhaustive explanation of the Biblical account of the creation nor a full discussion of the objections raised by modern scientists or theologians against this account, nor would that be possible in such a brief treatise, but it is full of stimulating thought and points the way to the solution of many of the difficulties modern Bible readers and students of science meet in reading the first chapter of Genesis. It will therefore be read both with interest and profit by every seeker after truth.

The Constructive Quarterly, March number. George H. Doran Co., New York. Silas McBee, editor. Single number, 75 cents; annual subscription, \$2.50.

Like the preceding numbers of this Quar-

terly, this number is also full of interesting and profitable reading matter. There are especially six articles that are of peculiar interest at this time. Dr. Speer writes on "Some Aspects and Problems of Missions in the Far East." Dr. Speer is an authority on missions, and what he has to say on topics connected with missions is always worthy of consideration. Dr. Reinhold Seeberg, professor of Systematic Theology at Berlin, writes on the "Fundamental Characteristics of New Testament Christology." "Prayer and the Answer to Prayer," is the subject of an interesting article contributed by Dr. Fr. Niebergall, professor of Practical Theology at Heidelberg. "Immortality and the Person of Christ" is discussed by Terrot R. Glover, Fellow and Classical Lecturer at St. John's College, Cambridge. Dr. Junius B. Remensnyder, an American Lutheran, discusses "The Basic Call for the World Conference on Church Unity," and Dr. Ernest Rochat, professor of Theology at the University of Geneva, contributes an article on "Christianity, a Unifying Power in War Time." Besides the articles here mentioned, there are five others, two of which are valuable contributions to Church History.

Orders for any of these books should be sent to our Book Department.

Fra Arbeidsmarken

Gamle pastor J. Resheim ved Hendricks Winn., har været syg i længere tid og afgik sidste uge ved døden. Begravelsen foregik Fredag den 14de April.

Ny Stabanger menighed, pastar Salvorsons kald, Wuxton, N. D., har haft to møder og behandlet foreningsagen og de andre sager Synoden paalagde dem at behandle. Udfaldet blev saadan: De stemte mod forening, for nedlæggelsen af Jewell College, og for co-education i akademiasdelingen i Red Wing.—S.

I pastor M. B. Loffesmoes kald har alle tre menigheder stemt for forening paa det af fælleskomiteen fremlagte grundlag. To af menighederne stemte for fælles undervisning ved Red Wing Seminar og en imod. To stemte for at Jewell College fortsattes som

før og en for at den sammenfattes med Red Wing Seminar.

Følgebærdigt eksempel.—Et medlem af Stabanger menighed, som ikke vil ha sit navn nævnt, som her forleden til presten (D. Madsen) med \$600, som skulde deles til samfundets gjøremaal som følger: Til indremissionen \$200; til kinamissionen \$200; til church extension \$100; til samfundskassen \$50; til barnehjemmet \$50. Gud velsigne gaveren.

Missionær Nadland og hustru var Søndag den 9de April paa et kort besøg til Red Wing. Søndag eftermiddag deltog missionæren i et møde i Seminariets kapel og om aftenen talte han i St. Peters kirke om kinamissionen og en kollekt til studenternes missionsforening, under hvis auspicer disse møder holdtes, blev optaget. Studenterne arbejder nemlig ogsaa for kinamissionen.

I Platte, S. D., slipper man at stemme over jaloonspørgsmaalet dette aar. Ved ihærdigt arbejde fra de tørres side trak en del af underskriverne paa jaloonpetition sine navne tilbage. Andre af dem, som havde underskrevet fandtes at være uberettiget til at underskrive en saadan petition. Bystyret fandt det derfor raadeligt at forkaste jaloonpetition. Vi har haft tør hy i et aar nu. Forretningsfolk er fornyet med tørt støre og vil ikke have jaloon igjen.—M. B. Loffesmoes.

Bethel menighed, Adams county, N. D., har bestemt et fristeligt samtalemøde som vil blive afholdt den 23de til 25de Juni 1916. Mødet bekendtgøres senere i Budbæreren.

Solør menighed, Cereal, Alta, Canada, har ved kraftig afstemning stemt for co-education ved Red Wing Seminar og mod nedlæggelsen af Jewell Lutheran College. Med en stemme over to trediedels majoritet stemte man mod forening af væsentlig følgende grunde: 1. Absolutionsformen og 2. fordi man ikke har taget med Fritirken, Brodersamfundet, og Den evangeliske kirke (Ellings samfund) i foreningsforhandlingerne.—M. S. B.

Mayville norsk evangelisk lutherske menighed, pastor Galvorsons kald, Mayville, N. D., har haft et fire dages hyggeligt fredsmøde og Søndag 19de Mars fik den sin nye kirke indviet ved Synodens formand, past. Ekse. Menigheden har det sidste aar bygget sig et i alle henseender moderne kirkehus. Kirken staar nu færdig og er en pryd for menigheden og byen. Menigheden har i de sidste aar gjort store fremskridt og er en i alle henseender virksom menighed. Den er nu uden fast prest da pastor Galvorson har opsigst kaldet. Haaber den i nær fremtid vil faa sig fast prest. Menigheden har i de sidste aarene haft flere besøg af Guds Aand til bækkelse og omvendelse for mange. Gud skal have æren for alt.—G.

Bekjendtgjørelse.

Hauges Synodes 71de aarsmøde.

Om Gud vil, afholdes Hauges Synodes 71de aarsmøde i Red Wing Seminars kapel begyndende Onsdag formiddag den 14de Juni, og fortsætter, om forretningerne kræver det, til Onsdag aften den 21de Juni. Mødet begynder med gudstjeneste klokken 10 formiddag den 14de.

Sager, der fra forrige aarsmøde er henviset til menighederne med begjær om at give sine delegerter instruks, er følgende:

Joreningsagen.

Co-education i akademiet ved Red Wing Seminar.

Medlæggelsen af Jewell Lutheran College.

—J. J. Ekse, formand.

—N. J. Løhre, sekretær.

Til Hauges Synodes prester.

I det jeg iaar sender rundt de sædvanlige "blankts" for rapporter, saa indtægger jeg "blankt" for bilag af samme oplag, som bruges en ca. fem aar siden. Da jeg hvert aar maa svare paa de spørgsmål som der spørges, saa vil jeg bede at alle prester venligt vil fylde rubrikkerne som bedst de kan. Disse oplysninger har især betydning for den nu paagaaende indsamling for pensionsfond. Lad os saa den saa fuldstændig som mulig.

Bilaget trykkes ikke i aarsberetningen i sin helhed. Være totalindholdet for hver freds offentliggjøres. Glem ikke at svare paa spørgsmaalene om bøgerne i religionsundervisningen. Og saa vil jeg bede, om I venligt vil være saa snil at skrive alle tal i rubrikkerne i den naturlige orden,—det vil sige horisontalt og ikke lodret; thi det er saa vanskeligt at addere korrekt en rapport hvor tallene er skrevet lodret.

Paamind ogsaa eders menigheder om at indsende til mig alle fuldmagter saasnart delegerterne er valgte.

Broderligt, —N. J. Løhre.

Til Hauges Synodes menigheder.

Forklaring.

Paa pag. 186 og 187 for 1915 staar: "Et forslag om at trykke Sverdrups udgave lagdes paa bordet. Det henbides til menighederne at gjenmemse og sætte sig ind i hvilken udgave de ønsker." Man ønsker altsaa at vide om menighederne ønsker at man skal gøre noget nyt oplag af Stavanger udgaven af Uldtog af Pontoppidan, eller trykke Sverdrups eller Raaches Forklaringer. Glem ikke at komme til aarsmødet forberedt til at fatte bestemmelse i denne sag.

Kinamissionsmødet for Chicago freds afholdes i St. Johns menighed den 5te til 7de Mai. Samtaleemne: Rom. 10: 8—18. Vi haaber at se mange af Kinamissionens venner tilstede ved fredsens aarlige møde.

—J. S. Walstead, form.

—G. J. Brekke, sek.

Paa indbydelse fra Singsaas menighed, pastor J. J. Ekse kald, Hendricks, Minn., afholdes et Kinamissionsmøde der fra 25de til 28de Mai 1916. Mødet begynder med prædiken den 25de Mai kl. 10:30. Besøgende til mødet faar skyds fra Hendricks, Minn., og Toronto. . Daf., dagen forud. Samtaleemne: Ef. 3: 1—13. Offer og subscription optages til Kinamissionen. Alle velkomne!

—C. J. Eastbold,

—J. S. Johanson.

Stølge indbydelse fra Selbu menighed, pastor Salls kald, vil østre Washington og Idaho indremissionsforening afholde et møde der, om Gud vil, den 18de til og med 21de Mai 1916. Samtaleemne: Joh. 3: 1—21. Dette bliver foreningens aarsmøde. Kom mange, og kom med bøn om Herrens velsignelse.

—J. J. Wigen,
—J. E. Carlson.

Kvitteringer.

Kinamissionen—indfødte arbejdere:

Bethania mgh. kvf., Frost, Minn., past.	
N. Okerlunds kald	\$ 40.00
Westprairie kvf., Trondhjems mgh., S. D., L. L. Nervigs kald	25.00
St. Johns mgh. missionsf., Sioux City, Ia., past J. A. Quellos kald	50.00
Sunshine Mission Society, Radcliffe, Ia past. T. J. Knutsons kald	25.00
Tref. mgh. søndagsskole, Ada, Minn...	8.00
Vor Frelzers mgh. kvf., Grafton, N. D. E. O. Munkvolds kald	36.00
E. Frederickson, Sacred Heart, Minn., past. T. J. Oppedahls kald	35.00
Bethania Young People's Society, Lawrence, Wash.	50.00
Our Savior's Church pigef., Stoughton, Wis., past. J. J. Lees kald	25.00
Bible and Mission Society, Red Wing Seminary, Red Wing, Minn.	50.00
Mr. og Mrs. P. L. Berg, Kenyon, Minn. Past. O. O. Bergh, Volga, S. Dak.	40.00
Bethel kinamistf., Minneapolis, Minn...	25.00
Past. L. Langehaug, Sharon, N. D. ...	56.00
Mrs. Anna Hill, Jewell, Ia., past. Martin Norstads kald	40.00
Past. og Mrs. M. B. Lokkesmoe, Platte, S. D.	25.00
O. S. Haugen, Wanamingo, Minn.	25.00
Mathias Skarphol, Souris, N. D.	35.00
Hans Mahlum, Geddes, S. D.	40.00
Past. og Mrs. I. S. Olson, Geddes, S. D. Frankes mgh. kvf., Geddes, S. D.	50.00
Roseville Young Girls' Society, Portland, N. D.	25.00
Ole Boraas, Appleton, Minn., past. B. K. Barstads kald	50.00
Mrs. H. Robertson, Dawson, Minn., ...	30.00
Mr. og Mrs. Geo. J. Wigen, La Crosse, Wash.	30.00
O. M. Oleson, Eagle Grove, Ia.	35.00
M. G. Pearson, McCallsburg, Ia., past. J. N. Sandvens kald.	50.00

\$ 975.00

Før kvitteret for 2,305.10

\$3,280.10

—A. O. Oppegaard, kasserer.

Pigeskolen.

Salems mgh. ungdomsf., Heron Lake, Minn., past. L. L. Nesvigs kald	\$ 10.00
Vor Frelzers mgh. kvf., Grafton, N.	

D., past. E. O. Munkvolds kald	25.00
Girls' Mission Circle, Dawson, Minn., past. C. J. Eastvolds kald	30.00
Zions mgh. søndre kvf., Roland, Ia., past. J. N. Sandvens kald	10.00
Missionsduen pigef., Moscow, Idaho..	55.00
Helping Hand, Fergus Falls, Minn., past. J. M. Johnsons kald	10.00
Mr. og Mrs. Ole C. Gorseth, Irene, S. D. Young Ladies' Aid Society og søndagsskole, Immanuel's mgh., St. Paul, Minn.	15.00
Bethania mgh. pigef., Spicer, Minn. past. I. A. Johansons kald	16.72
Zions mgh. søndre kvf., Radcliffe, Ia. The Mission Band of St. Peters mgh., Red Wing, Minn.	25.00
Mrs. H. J. Hanson, Dawson, Minn., past. C. J. Eastvolds kald	10.00
Peder Pederson, Jr., Madison, Minn., past. J. M. Wicks kald	5.00
Iver Lund, Dawson, Minn.	25.00
John H. Johnson, Dawson, Minn.	25.00
Iver L. Hastad, Appleton, Minn.	10.00
John G. Undlian, Dawson, Minn.	5.00
Henrick Johnson, Madison, Minn., past. B. K. Barstads kald	10.00
Anton Skoien, Dawson, Minn.	50.00
Mrs. Tollefson	5.00
H. B. Hanson, Dawson, Minn.	2.00
Ole Holtan, Dawson, Minn.	10.00
Mrs. Iver Lund, Dawson, Minn.	50.00

\$ 403.72

Før kvitteret for 307.80

\$711.52

Hauge Academy:

Salems kvf., Roland, Ia., past. J. N. Sandvens kald	\$ 25.00
Sunshine Mission Society, Radcliffe, Ia. past. T. J. Knutsons kald	15.00

\$ 40.00

Før kvitteret for 312.00

\$352.80

Cent. China Union Luth. Theol. Seminary:

Salems kvf., Roland, Ia., past. J. N. Sandvens kald	\$ 25.00
Frons mgh. kvf., Horace, N. D., past. J. H. Johansons kald	10.00
Zions mgh. nordre kvf., Radcliffe, Ia., past. T. J. Knutsons kald	14.00

\$ 49.00

Før kvitteret for 50.00

\$99.00

Børnehjemmene:

Willing Workers' Society, Blue Earth City mgh., past. Edw. Dueas kald..	\$ 15.00
Kongsvinger kvf., El. Grand Forks, Minn., past. N. J. Løhres kald	22.00

\$ 37.00

Før kvitteret for 222.73

\$259.73

Hospitalet:

Salems kvf., Roland, Ia., past J. N.	
Sandvæns kald	\$ 25.00
Zions mgh. søndre kvf., Roland, Ia...	10.00
Zions mgh. nordre kvf., Radcliffe, Ia...	10.00
	\$ 45.00
Før kvitteret for	25.00
	\$70.00

Til skolebygning for pigernes fællesskole:

Bethania mgh. kvf., McCalsburg, Ia...	\$ 15.00
Før kvitteret for	107.35
	\$122.35

Til en ny missionær:

Mrs. John M. Quam, Stoughton, Wis..	\$ 5.00
Methania ungdomsf., Maddock, N. D.	10.00
Luther League, Vor Frelseres mgh., Stoughton, Wis.	25.00
	\$ 40.00
Før kvitteret for	485.25
	\$525.25

Missionsduen:

Bethania mgh. kvf., Frost, Minn.	\$ 25.00
Før kvitteret for	19.00
	\$44.00

Til Reiseudgifter til Synodens representant til Kina:

Frons mgh. kvf., Horace, N. D.....	\$ 10.00
Før kvitteret for	50.00
	\$60.00

Kinamissionens jubelfond:

De gamles missionsf., Alderdomshjemmet, Beresford, S. D.....	\$35.00
—A. O. Oppegaard, kasserer.	

Rettelse.

I No. 16, side 371, under "I Red Wing" staar: "Student Josjo, formand i studenternes missionsforening." Dette skal være sekretær i komiteen for det frivillige arbejde.

Indhold. 1. Paastelsang; 2. Jesu Opstandelse; 3. Ungdomsforbundet; 4. Missionsduen; 5. Kinamissionen; 6. Det skal monne; 7. Til Søren Pettersen; 8. Til hospitalmissionens venner; 9. Dødens høst; 10. Fra Audubon, Minn.; 11. Arbeidsmarken; 12. Befjendtgjærelse; 13. Kvitteringer.

Til Landsmænd.

Er De norst og ønsker Dem en første klasse godt opbygd farm i det berømte norst Goodhue county, nær til by, kirke og skole, jaa skriv til undertegnede for oplysninger og prislister.

—C. M. Stromme,
Remyon, Minnesjota.

"Budbæreren",

udgives af Gauges norst evangelist Luther synode i Amerika og udkommer hver Lørdag med et tospaltet 24 sidigt nummer og koster for aaret i de forenede stater\$1.00 Udenom 1.25

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Red Wing, Minn. Alt, vedrørende bladets indhold sendes til ham.

Alle bestillinger paa bladet, pengeindsendelser, opsigelser, adresseforandringer, abonnementsenter osv. sendes til Gauges Synod Book Dept., Red Wing, Minn.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second-class matter.

Bedes erindret.

Naar bore menigheder indsender penge til synodens kasser vil man erindre følgende:

Penge til professjorløn, synodekassen, heri indbefattet skolekassen, fondskassen og Jewell Luth. College sendes til mr. D. A. Alvin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til indremissionen, kinamissionen, fathalmmissionen, madagaskarmissionen og jødemissionen sendes til Rev. A. O. Oppegaard, Madison, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. S. L. Jacobson, Beresford, S. D.

Penge til Bethesda Gamlehjem sendes til Rev. J. A. Quello, 605 Court Str., Sioux City, Iowa.

Penge til Church Extension sendes til Rev. C. J. Eastbold, Dawson, Minn.

Mark—Alle indberetninger til anstundende aarssmøde af Gauges Synode bør snarest mulig indsendes til formanden, pastor J. J. Ekse, Søndrecks, Minn.

PIANOER, ORGLER
FONOGRAFER
OG RECORDS

Carl Raugland
President.

Stort Lager.

Skriv idag efter katalog og navn, hvad som ønskes, piano, kirkeorgel, husorgel eller fonograf, og De skal finde, at De her kan faa kjøbt et udmærket instrument til dagens aller laveste priser. Navn dette blad.

THE NORTHWESTERN MUSIC HOUSE,
520 Second Ave. South,
MINNEAPOLIS, MINNESOTA.

Sermons on the Catechism.

In Four Volumes.

By REV. R. E. GOLLADAY.

Vol. I. Now Ready.

These sermons are thoroughly Biblical, soundly Lutheran, unique in treatment and modern in application. They are fine examples of both the synthetic and analytic methods of sermonizing. The thought is profound, the treatment exhaustive and the style classically clear.

Vol. I. contains twenty-eight sermons on the First Chief Part of Luther's Small Catechism. Vol. II. will be published in 1916, and Vols. III. and IV. the following year.

Price of Vol. I., \$1.50 postpaid.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

The Sunday School Worker's Testament

For 1916-1917.

Some of the Special Features:

The Notes and Comments are printed on the same page as the verses they explain and were edited and prepared by a joint Editorial Board of the foremost Biblical scholars in every denomination.

The Introductions are placed at the beginning of each book, telling who the writer was, why he wrote the book, where he wrote it and giving a summary of what the book contains.

The Testament is the American Standard Version, recognized as the best revision in any language because it brings the plain reader more closely into contact with the exact thought of the sacred writers than any other version now current in Christendom.

The Words of Christ are printed in bold face type and all the words difficult to pronounce are divided and marked for easy pronunciation.

The volume is pocket size and bound in maroon silk finished cloth with gold title on side and back.

Price, 75 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Bøgteren

i nyt oplag er netop udkommen paa Hauges Synodes forlag. Indbunden i morocco og guldsnit. Pris 80c. Taaes hos
Hauges Synod Book Dept.,

Devotional Readings From Luther's Works.

For Every Day in the Year.

BY REV. JOHN SANDER.

Cloth, \$1.00 Fancy Binding, \$2.00.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Skoleböger.

Løkensgaards Læsebog for Børn, 1ste trin.	\$.15
Løkensgaards Læsebog for Børn, 2det trin.	.25
Kirkebergs Læsebog for Børn, 3die trin.	.75
Katekisme: Hauges Synodes Udgave.	.10
Katekisme: H. U. Sverdrups Udgave.	.15
Katekisme: Engelsk	.10
Forklaring: Hauges Synodes Udgave.	.15
Forklaring: Sverdrups Forkortede	.15
Forklaring: Sverdrups Fuldstændige	.20
Forklaring: Sverdrups, Engelsk	.20
Forklaring: Laache	.15
Forklaring: Laache, Engelsk	.20
Forklaring: Sverdrups Norsk-Engelsk	.30
Forklaring: Engelsk, oversat ved Belfour	.25
Bibelhistorie: Norsk	.25
Bibelhistorie: Norsk, med billeder	.45
Bibelhistorie: Engelsk	.25
Bibelhistorie: Engelsk, med billeder	.40

Bibelen.

Storstilet, gamle testamente i ny oversættelse.

Nr. 1.—Indbundet i presset skindbind.	\$1.35
Nr. 2.—I presset skindbind med guldsnit og futral	2.50
Nr. 3.—I presset skindbind med guldsnit og forgyldet kors og kalk paa siderne og futral	3.00
Nr. 4.—Indbunden i Morokko, guldsnit og futral, og med rigelig forgyldning paa siderne	4.00

Bibelen i ny oversættelse.

Nr. 108.—Chagrin med runde hjørner og ombøjede kanter, snittet rødt under guld	4.00
Nr. 11.—Bibel paa India papir i Chagrin, ombøjede kanter, snittet rødt under guld	3.75
Nr. 12.—Bibel paa India papir i egte Chagrin, heftet med silke, ombøjede kanter, snittet rødt under der guld	6.00

Lommebibler i gammel eller ny oversættelse.

Nr. 40.—Indbunden i shirtingsbind	.50
Nr. 43.—I uegte Chagrin, mygt bind og guldsnit	1.00
Nr. 45.—I Chagrin med ombøjede kanter og guldsnit	1.80
Nr. 51.—Trykt paa India papir, mygt Chagrin bind med ombøjede kanter og snittet rødt under guld.	2.50
Nr. 53.—India papir, egte Chagrin, ombøjede kanter, snittet rødt under guld, heftet med silke	3.80

HAUGES SYNOD BOOK DEPT.
RED WING, MINNESOTA.

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2: 2.

No. 19.

Lørdag den 6te Mai 1916.

48de Aarg.

Om Jesu Kjærlighed.

(Indsendt ved Mrs. L. A. Jacobs.)

Mel.: Du hørte fryd for rene sjæle.

O maatte det mit hjerte høre,
Min Frelser's store kjærlighed,
Som haver havt saa megen møje
For mig og for min salighed;
Svorledes skal jeg noksom prise
Hans naade og barmhjertighed,
Som han har villet for mig vise,
Selv korsfættets død han for mig led.

O venner, lader os betænke,
Hvad det hans hjerte krænte maa,
At naaden som han hver vil skænke,
De fleste menneffer forsmaa.
Han udstod korsfættets bitre smerte
Og øste ud sit dyre blod,
Saa saa dog tage det til hjerte,
Men træder naaden under fod.

End staar han med udstrakte arme
Hver dag til et gjenstridigt folk,
Og lober han sig vil forbarme;
O, synder, hør dog naadens tolf.
Din frelse ligger ham paa hjerte,
Og du gaar ubekymret hen;
O, lad din daarlighed dig smerte,
Og fly ind til din sjæleven!

Hvor snart kan dødens budskab komme,
Hvad vil du da? Hvor vil du hen?
Naar naadens tid er ganske omme
Og du skal frem for dommeren,
Der regnskabet for alt at gjøre.
Hvorledes vil du da bestaa,
Naar Herren alt for lys vil føre
Og aabenbare hjertets raad!

O, menneske, lad dig da raade,
Vend om, vend om i Jesus navn!
Bed hjertelig, o, bed om naade,
Fald ind i Jesus kjærlig favn;
Han længselsfuldt mon paa dig vente,
Hvi vil du da vildfarende gaa?
Gid du hans kjærlighed kun kjendte,
Du skulde naaden ei forsmaa.

O, vend da om. mens naaden hydes,
Endnu engang jeg raade vil;
I dødens stund det ei fortrydes,
Den, som nu hører Jesus til.
Han frygter ei for dom at træde,
Thi Jesus fører selv hans jag:
Gaa ind ubi din Herres glæde
Og nu din fejerskrone tag!

Saa taler han da til de fromme,
Som her adlydede hans røst.
Men da vil skræk og angst komme
At fylde de bantroes bryst.
Forsilbe da opføres klage
For den misbrugte naadens tid.
Og lyndens frugt maa bittert smage
Og kvæle dem til evig tid.

Al, evig—evighedsens dage!
Hvor lidet tænkes de dog paa,
At de ei mer skal ende tage,
Og ingen, ingen ende faa.
Forandring er der ei at vente,
Ombeksling finder der ei sted,
En draabe vand man ei faar hente
At dæmpe vredens luer med.

O, gid det maatte os da drage
Til mere frygthed og flid,
At bruge ret vore levedage
Og vel anvende naadens tid.
O kjære venner, som har smaget
Guds overbættens naade stor,
Bed, at ei maatte fra os tages
De ting vi har arbeidet for.

O Jesus, styrk og hjælp os svage,
Som gjennem ørken her skal gaa,
Og himlens Kanaan indtage,
Gid du os saa maa danne faa,
At vi, naar prøvens tid har ende,
Maa findes blandt den lille flok,
Som du før dine da vil kjende
Og give del i himlens flod!

En sang.

(Indsendt ved Majs Bertha Grosseth.)

Ret gjerne vil jeg flytte
Fra dette livs uro.
Et meget herligt bytte
I døden gjør jeg jo:
Jeg reiser bort fra jammer,
Til fred jeg kommer hen,
Min krop i graven kommer,
Min sjæl i himmelen.

Det er en salig vandring
At vandre ind til Gud.
Det er en god forandring
At blive Kristi brud.
Det haaber jeg at vorde!
Trolovens den stod
Den gang vor Herre gjorde
Mig ren i daabens flod.

Til brylluppet jeg venter
Og snart at komme hjem.
Det sker, naar Gud mig henter
Til sit Jerusalem.
Saa snart som døden smages,
Saa skal min bryllupsfærd
Med Jesus foretages,
Som Grens Konge er.

Jeg derfor ikke ræddes
For dødens ankomst, men
I hjertet høilig glædes
At naa forløsningen.
Den sorg i døden slukker,
Og gjør mig evig glad,
Naar den min sjæl indslukker
I Herrens skjønne stad.

Der skal jeg intet høre,
Der skal jeg intet se,
Der skal jeg intet gjøre,
Som volder at og ve;
Der skal jeg herlig prydnes,
Ja paa det prægtigste,
Der skal jeg stedse frydes
I Guds beskuelse.

Indsenderen af denne lille sang figer, at hendes mor lærte den i sin ungdom i Norge. Denne mor er nu afgaaet ved en salig død. Paa sin syge- og døds seng baade læste og sang hun denne sang for sine kjære. Det var denne mors affedshilsen.

Lidelser og sygdom er Guds plogjern, som gaar gjennem hjerteageren og pløier furer for Guds gode sæd.—B. Bomhoff.

Ungdomsforbundet

Søndag 14de Mai.

Luk. 10:8—16.

Arnesteder for helligt og syndigt væsen.

Udveiklingen fører os stadig didhen, at vi faar flere og flere store folkerige byer. Kommercialismen eller handelen medfører dette. Samfærseismidlerne har nu naaet en saadan høide, at vi ikke bare har hjemmemarked, men verdensmarked og verdenshandel. Dette medfører folkerige steder. Til storbyen jamles alle slags. De større byer blir skolesteder, hvor undervisning og dannelse har sit hjem. De større byer blir ogsaa skurkenes opholdssteder. Arnestederne for dyd og for last er storbyerne. Det er en af de store opgaver kristenkirken maa sætte som sit maal at faa evangeliet godt rodfæstet i større byer, lægge an paa at vinde de folk for Kristus. Jesus gjorde "kraftige gjerninger" i Korazin, Bet-saida og Kapernaum. De folk ombendte sig ikke, derfor fik de des større dom. Der er mangen by, som har faat kraftige besøg af Gud. Kraftige aandsfyldte mænd med kraftige aandsfyldte vidnesbyrd. Der er en stor fare for de vidner, som har sit virke i større byer og som maa omgaaes saa forskelligartede folk, en hel høb af dem verdslige. Faren er den at høre af fra det alvorlige, føie sig for verdsligheden og fortie sandheden, som Gud vil skal kraftig forkyndes. Den alvorlige, sande, levende kristendom, med helligt krav paa foragelse, har aldrig staaet i høi kurs blandt verdslige folk. Det er ikke for kirken at prøve og gi folk, det folk maatte finde paa at ville ha, det er for kirken at gi det folk al-lermest trænger, det ene nødvendige. Lad os lægge hovedvekten paa sand og sund kristendom. Den skaber dyd og driver lasten paa dør. Der er ikke saa meget spørgsmaal hvorledes vi faar kristne. Opdragelseskristendom eller vækkelseskristendom er kun en kristendom. For kristenkirken er det ikke spørgsmaal

om enten eller i det spørgsmaal; det er begge og. Kan vi faa nogen til at bli hos Jesus ved kristelig opdragelse, godt og vel; kan vi vinde nogen af de bortkomne ved alvorlig vækkelse, godt og vel. En ting er dog sikkert, det blir smaat med at opdrage børn i Guds-frygt og Herrens formaning saalænge forældrene er uomvendte selv. Flere kristne hjem i by og bygd! Gud velsigne enhver sand kristen. —Wick.

SUNDAY, MAY 14.

The Center of Sanctity and Sin.

1. Scripture lesson: Luke 10: 8-16.
2. Introductory. This is a home mission topic, and should deal especially with the subject of city missions. The city is today the center both of sanctity and sin. In it we find crowded together institutions of holiness and iniquity, and living side by side the most pious and the most iniquitous. In it we find the most powerful uplifting and sanctifying influences at work, and the most corrupt and degrading as well. The modern city is honey-combed with sin and vice, and therefore presents a great field for missionary activity. Note the directions Jesus gives His disciples regarding the cities in which they were to do missionary work. Note also what He has to say regarding those cities in which He had performed His greatest works, and the comparison He makes between these and some present and past heathen cities.
3. Our modern cities.
 - (a) Social conditions.
 - (b) Religious conditions.
4. Corrupting forces at work in the city.
 - (a) The liquor traffic.
 - (b) Commercialized vice.
 - (c) Places of amusement.
 - (d) Corrupt politics.
5. Redeeming forces at work in the city.
 - (a) The church.
 - (b) Voluntary associations.
 - (c) Civic consciousness and pride.
 - (d) Education.
 - (e) Platform and press.
6. The church and the city.
 - (a) The church's opportunity.
 - (b) The church's responsibility.
7. Conclusion. What can we do for the betterment of social and religious conditions in our city?

Missionsbuen

Den nye kjøffendør.

Det var en udmerket lade, det var sikkert, og rart var det ikke, at Mr. Johnson var stolt af den, medens han gik rundt den og gjentog atter og atter: "Udmerket, udmerket! Der er ingen bedre i hele settlementet." Han fik netop øie på sin hustru, som stod nede i haven og plukkede æbler, og raabte til hende med sin bløde stemme: "Kom hid, Esther!"

Sun likte ikke at gaa. Sun havde ingen tid tilovers. Der var saameget at gjøre, og om en liden stund skulde døtrene Nia og Ella paa en "picnic." Og denne lade kjendte hun sagtens til lige fra den skinnende beirhane paa taget til selve grundmuren. I flere maanedes havde den nye lade været Zepsons eneste samtaleemne, og gang paa gang havde hun maattet dilte efter sin mand for at se, hvor ret udmerket den var.

"Esther! hører du ikke?" Den blide stemme var nu ligesom lydende. Zepson var en mand, som krævede, at kvindfolkene adlød ham. Sun satte kurven fra sig og gik modvilig op mod laden.

"Jeg vil du skal se, hvor godt disse dørene gaar," sagde Zepson, medens han gik foran hende til bagstiden.

Svilket vakker udsigt der var fra disse døre. Det var saa deiligt, at hun fandt ikke ord for sine følelser. Sun drog et dybt suk, medens hun stirrede paa skoven. Engen, dalene, kirkegaardene i den fjerne by og elven, der snoede sig gennem settlementet som et sløibaand.

"Hvor vakker!" udbrød hun. "Det er rigtig en hvile bare at se bortover. Jeg kunde sidde her og se hele dagen. Nei, tænk bare om huset stod der paa bakken, saa jeg kunde se alt dette fra kjøffendøren!"

"Suset staar paa det bedste sted vi har. Jeg kan ikke skjønne, hvorfor du altid skal snakke om det."

Sun sukkede. "Ja, jeg ved det er godt

for nordenvinden; men det er saadan hvile at se paa dette vakre landskab. Na, jeg ved du synes dette er dumt snak. Ja, jeg er virkelig glad at du har faat dig en saa kjær lade, det er godt at faa de ting, man trænger." Sun begyndte at fingre nervøst med kanten af forklædet. "Jeg kom til at tænke," fortsatte hun, "at nu da laden er færdig og det ser ud til at blive saa godt aar, at du vil sætte ind en dør paa syd siden af kjøkkenet. Du ved, hvor længe jeg har ønsket at faa en dør der."

Sun saa ud saa ydmygt bedende, som hun stod der med et svagt smil paa sine læber. Sun havde aldrig været en paaftaalig kvinde—ingen vidste det bedre end Zepson. Migevel blev han forarget og sint. Han havde ikke bedet hende komme for at tale om sine paafund.

"Du ved," fortsatte hun, "at jeg vil have en dør paa kjøkkenvæggen og en liden veranda udenfor. Der kunde jeg kærne og gjøre mange andre smaa ting—køkkenet er saa lidt og varmt—det vil ikke koste meget heller. Johnson sagde, det vilde ikke koste over firrti dollars."

"Johnson! Hvad har han med det?" spurgte han bredt.

"Jo," sagde hun, ganske forvirret ved hans forargelse, "det var en dag, han kom ned for at faa lidt kærnemælk. Du ved, hvor kjær han er til at spørge. "Dette er et uhyggeligt kjøkken," sagde han, "det er bedre du flytter op til din mands lade, der er saa lyst og luftigt." Da fortalte jeg ham, at jeg vilde faa en dør i væggen, og han regnede ud, at —"

"Jeg mener, du er rent fra forstanden, Esther!" raabte Zepson; han var altfor sint til at lytte længere. "Jeg har aldrig hørt saa dumt prat. Naar du faar en tanke i hovedet, saa er der ikke fred at faa hverken sent eller tidligt. Det er ikke andet end dør, dør, dør op igjen og op igjen. Du kan ikke snakke om noget andet. Nu da vi har haft alt dette udlæg med laden, kunde jeg vente, du vilde bruge lidt forstand."

Da han merkede, at taarerne stod hende

i pinene, blev han end mere fornærmet og fortsatte strengt: "I firti aar har mor brugt det kjøkken, og aldrig hørte jeg hende klage, men somme kvinder skal have hele verden, og naar de faar den, vil de have maanen. Nævn ikke den døren til mig igjen."

Sun vendte sig bort uden et ord og gik ned til haven. Sun tørrede sine taarer og bar cølekurven tilbage til huset. Døtrene maatte ikke se, at hun havde grædt.

"Det er svært, hvor længe mor er i haven," sagde Ella, hun tillavede nogle madvarer, du skulde have med dig paa eftermiddagen.

"Kansse far har raabt paa hende at komme og se paa laden. Denne lade er det vigtigste for ham i hele verden og har været det de sidste seks maanedes. Han har bedre hus for sine kreaturer end for sine folk. Er ikke dette et vakkert, lystigt og hændigt kjøkken?"

"Jo, udmerket for en mand med hans midler," sagde Ella foragtelig, "jeg er flet og ret skamfuld over dette mørke hul. Se paa væggene—nogle bord saa ujevne, at det nytter ikke, hvor meget man vasker dem—to elendige smaa vinduer saa høit oppe, at du kan ikke se ud, og en kjælderlem saa stor, at den tager op en fjerdedel af hele kjøkkenet, naar den er oppe; intet vand herinde og brønden paa den anden kant af huset; ikke en eneste moderne ting at gjøre arbeidet lettere, og sliig har stakkels mor havt det alle disse aar! Hvorfor i alverden kan ikke far hugge et hul i væggen der og sætte ind en dør for hende?"

Men søsteren spurgte hende om de ikke snart havde mad nok for deres "picnic."

Mr. Jepson var meget taus ved middagsbordet, og maaltidet forløb med ubehagelig stilhed. Strafs efter gjorde han sig færdig til at kjøre til byen med et hovedelæs. Hans hustru brugte altid at være ham behjælpelig med hans paaklædning. Sun hørstede hans klæder, knyttede hans halsebaand og efterfaa om han havde et rent linnedørklæde; men idag sagde han tvært, at hun kunde passe sit eget arbejde, han kunde klare sig selv han. Om en stund kom han ud i kjøkkenet, hvor

hun stod og vaskede kopper, for at pudse sine sko. Uf! hvor hedt det var herinde, og hvor mørkt det var borte i hjørnet, hvor han skulde knytte halsebaandet foran et sprukket speil.

Endelig stod med ryggen vendt mod ham. Paa den modsatte væg var der merket med fridt det sted, hvor hun vilde have den nye dør. Synet af det ufuldige tegn vakte atter hans brede. Det saa ud, som hun havde sat det op der med hensigt, og han gik ud og slog døren efter sig som et uopdraget barn.

Om en stund kom døtrene ind nydelig klædte og jublende af glæde i haabet om en herlig fornøjelsestur.

"Det er en skam, mor, at du maa vaske alle disse kopper i dette varme kjøkken," sagde Mia sørgmødig; "men vi maatte gjøre os færdige. Se, der er bort følge." De kyskede hende og ilede lystig afsted; men moderen gik til døren og saa efter dem med et kjærligt blik.

Det var næsten uudholdeligt varmt denne eftermiddag; kvikselvet steg høiere og høiere i gradestoffen paa verandaen. Sønstene drog sig rundt med faldne vinger og aabne neb, kjørene søgte hen til træernes skygge, hundene grov sig et leie bag nogle buske og lagde sig ned og pustede udaf halsen. Græsset visnede og faldt og marken blev tør og sprukket; men lidt efter lidt drog skyer sammen i vest og heftige vindstød samlede sammen støv og straa og kviste og kastede op i luften for at spredes til alle kanter. En gammel farmer som kom kjørende, raabte til en anden, som grov en grøst: "Nu er tørken over. Vi faar regn!" Derester slog han paa sin svedbaade, trætte hest for om muligt at komme undaf stormen.

Et trykkende mørke lagde sig over landskabet. Bierne fløj til deres kuber, kjørene snøstede og sprang omkring, skræmt af den rullende torden og de slikkende ildflammer i de oprevne skyer. Der var et sælsomt drag i trætoppene, en underlig fusen af millioner regndraaber, der nærmede sig som en mægtig hær.

"Jeg undres om Henry kyskede igjen

ladedøren?" sagde Esther og skyndte sig ud; men netop i samme øjeblik kom der et tordenfløg, der syntes at ryste jorden til dens grundbøld, efterfulgt af en blindende hvirvelende regnflom.

Klokken var fire, da Henry Zepson kjørte hjemad. Hestene likte ikke at maatte gaa saa jagte og brinskede og rystede paa hovedet, medens de plaskede gennem sølepytterne. Overalt saa man merke paa stormen, og Zepson sad med bange anelser for at hans lade var kommet tilfælde; men nei, netop som han kom forbi et skovholt, saa han den i god behold kneise paa bakken, og veirhanen straaede i solskinnet. Han aandede lettere nu og iagttog kritisk sine naboers agre for at se, hvor stor skade de havde lidt. Da han kom nærmere sit hjem blev han var, at mange mennesker var forsamlet foran huset. "Det store egetræ skulde vel aldrig være truffet af lynet!" sagde han til sig selv og slog paa hestene.

Dan Conly, hans nabo, ilede ham imøde, da han kom kjørende op til huset. Hans ansigt var ganske hvidt. Hvad i alverden var paa færde?

"Du Zepson—" begyndte han og bred hænderne,—stop lidt—stop lidt — jeg maa fortælle dig—o Gud, jeg kan ikke—lynnet slog ned—Esther er død! Saa da!" skreg han til hestene, idet han greb tømmerne og sprang op til Zepson for at støtte ham, da han holdt paa at fegne sammen.

Venlige naboer stod tilfide, medens Zepson vaklede ind i værelset, hvor Esther laa.

Uden at agte paa de omkringstaaende faldt han paa knæ ved hendes side og jamrede sig: "Esther! Esther! du er ikke død! Na tal til mig, se paa mig! Du var altid saa venlig, Esther. Du var aldrig urimelig. Du skal faa den døren. Du skal faa den. Lad nogen springe efter Johnson!"

Næsten affindig af anger og skræk strøg han hendes kolde hænder. "Tal til mig, tal til mig, Esther! Vil du have den døren?"

Grædende forlod nogle af naboerne værelset. I næste værelse sad Mrs. Conly.

"Na, jeg kan aldrig taale at se en mand

bære sig sliq," sagde hun. "Det er skrækeligt. Jeg sagde til Dan, at han skulde bryde det sagte til ham. Og hvad har han gjort? Har han ikke gaat ud til ham og gjort ham rent gal? Sør bare! der snakker han atter om en dør. Manden er jo blevet rent fra sig!" —"For G. og U."

Indremissionen

Kjære missionsvenner:—

Har nogle saa gange skrevet lidt til "Buddbæreren" om missionsarbeidet her i Chicago, men det er noksaa vanskeligt at skrive om ens eget arbejde og derfor blir det helst længe imellem. Men nu føler jeg, at koste hvad det vil saa maa jeg skrive lidt. Det er omtrent som det var med en norsk mand jeg traf her i Chicago, straks efter at jeg havde begyndt arbeidet her. Han var socialist, som trængte hverken Gud eller mennesker. Men saa kom julten for døren, smaa børnene begyndte at sulte. Der var fem af dem og intet brød, og ingen af socialistvennerne ifigte. Da tog socialismen paa dør, faderkjærligheden fejrede over socialiststoltheden. Han søgte hjælp hos de kristne og fandt hjælp ogsaa. Noget lignende føler jeg nu.

Vi har her i Chicago et lovende missionsarbeide. Gud har været "ataat." I naade har han velsignet sin sæd og sin gerning, saa at sagen har haft fremgang og arbeidet lykkedes. Naturligvis har vi haft mange modgange, som alt nybyggerarbeide, men stenen er brudt; nu faar vi pløje, saa og høste. I tillid ser vi til Heren for bækst.

Resultatet er at vor lille "portable" kirke nu er altfor liden. For adskillige uger har vi ikke haft mindre end 150 i søndagsskolen tilstedeværende. Vi har nu indskrevet 250 elever, saa skulde alle komme paa engang, saa blev der saa langt nær rum nok. Vi har nu en af de største søndagsskoler paa disse kanter af byen. Vi frygter heller ikke for at søndagsskolen skal slutte at vokse, thi folk

flytter ind rundt vestre Graving Park med forbausende hurtighed. Man bygger nu ca. 900 huse rundt her, saa at mulighederne for bosted er sjelden lobende. Men vi maa saa hjælp! Vi trænger et basement, hvor vi kunde saa rum for søndagsskolen, og vi trænger det med engang. Skal vi maatte bide i det sure æble og se vore lutheriske folk gaa til jekterne, ikke fordi vi ikke kan saa børnene til at komme, men fordi vi ikke har rum for dem? "Røgt mine lam," sa Jesus til Peter. Ser i storbyen, hvor satan er saa mægtig, maa vi særlig lægge vegt paa det. Og vi søger i særdeleshed at lægge vegt paa det at bringe de smaa i personlig berøring og jendskab til den Frelser de er døbt til.

Der er en fortælling jeg aldrig glemmer. Det var om en kunstmaler. Han skulde forsøge at illustrere Jesu kærlighed. Saa gik han ud i skoven for om mulig i ensomheden, i "de evige skogarnes fred", at finde udtryk for sit hellige tema. Sommeren var forfærdelig tør, skoven holdt paa at miste sin sommerpragt før høsten paa grund af tørke. Dyrene og fuglene led nød i vandmangelen. Som kunstneren takfuld og modløs gik rundt i skoven blev han var et fuglerede. I det sad to fugleunger. Paa en kvist over redet sad fuglemor. Fugleungerne gjæspet af tørst. Da saa maleren hvorledes fuglemor pisket hul paa sit eget bryst og to draaber blod faldt ned i ungerens neb. Saa faldt fuglemor død. Hun gav sit hjerteblod. Da havde kunstmaleren et tema for Jesu kærlighed, han gav jo alt, endog sit hjerteblod, og sparet intet. O, om vi kunde bli greben af denne kærlighed, saa skulde vi ogsaa elske Herrens sag. Vi skulde se hvor kostelig Herrens smaa er i hans frelsesøine. Han elsker dem vel saa meget, fordi de kostet ham saa meget.

Vi har ikke bare en søndagsskole. Vi har en liden menighed paa 94 sjæle, deriblandt 44 voksne medlemmer, som blev organiseret den 9de Januar dette aar. En kvindeforening, pigeforening og ungdomsforening gjør godt arbejde, ligesaa har vi et godt sangkor paa 15—20 stemmer, ledet af Mr. J. Jør-

gensen, en af vore troende mænd. Vort folk er arbejdsfolk, som betaler paa sine nykjøbte hjem og saaledes har lidet at gjøre med for nærbærende ialfald, men som er særdeles forekommende og hjælpsomme. De har gjort og har lobet at gjøre sit bedste. Med hensyn til den aandelige tilstand iblandt os saa kan jeg med glæde sige at endstjænt arbeidet har langt fra været gjort med den trofast som det skulde være gjort, og redskabet er mangelfuldt, saa har Gud velsignet os og vi har nu en liden flok troende og en større flok søgende sjæle. Vi har haft bækkelse og beder om mere.

Nu, kjære ven, du som læser dette, har du hjerte til at hjælpe os lidt? Har du evne? Kan du gjøre det? Kjære, hjælp os, hvis det er mulig! Kunde du hjælpe lidt privat? Kanse kvindeforeningen kunde række os en hjælpende haand? Hvis du blir mindet af Guds Mand, saa kjære vær lydig nu, mens mindelsen er. Dette er jo Herrens sag og Gauges Synodes direkte indremissionsvirksomhed. Des fortere vi far hjælp, des fortere kan vi bli selvhjulpne og saa den glæde at hjælpe andre. Bidrag kan jendes til undertegnede eller til menighedens kasserer, Mr. Charles Sandberg, N. Whipple Str., Chicago, Ill. — Vil kvittere i "Buddbæreren" for modtagne beløb.

—Elias Rasmussen,

5007 Verence Ave., Chicago, Ill.

Vort indremissionsarbejde i Chicago.

Undertegnede var nylig nede hos pastor Rasmussen ca. 1½ uge og havde nogen opbyggelsesmøder. Kom ihu, jeg skulde skrive nogle ord om arbeidet der. Som bekendt, blev Rasmussen kaldt til at optage arbeidet efter pastor Trygstad og er lønnet af indremissionen. Foruden arbeidet i Graving Park betjener han ogsaa Elms menighed. Arbeidet paa førstnævnte sted ser meget lobende ud. Vort samfund har kjøbt en "lot" der og bygget en slags liden teltkirke, hvor der habes søndagsskole hver Søndag formiddag og gudstjeneste om aftenen. Jeg var tilstede der.

Søndag den 9de April. Der var da tilstede ikke mindre end 151 i søndagsskolen. Sujet var aldeles overfyldt.

For nogle maaneder siden stiftedes en menighed paa stedet. Den tællede ikke mindre end ca. 100 hjele. En god begyndelse. Baade menigheden og søndagsskolen har de bedste udsigter til at vokse, da der ikke er nogen anden lutherisk menighed i nabolaget og folk holder paa at flytte ind der. Men hvis arbeidet skal gaa frem som det har begyndt, er det absolut paatræbet at man faar sig et andet kirkehus og det snart. Kongregationalisterne vil nu til at bygge en stor kirke lige ved siden, og de vil sikkert rejse med baade horn og voksne, hvis ikke menigheden snart faar sig op et kirkehus. Et godt saakaldt kirkebasement vil koste ca. \$5,000.

Lad os i de ældre menigheder være med og støtte med midler saa menigheden kunde faa istand et byggefond at begynde med. Dette er jo direkte indremissionsarbejde.

Jeg fik indtryk af at der var mange meget flinke og selvopofrende folk i den lille menighed. De vil gjøre sit bedste, men da de bare er almindelige arbejdsfolk, kan de ikke række saa vidt. Der er ogsaa nogen flinke kristeliggsindede folk. Mange var paavirkede under møderne og udsigterne for en bættelse paa stedet saa ud til at være de bedste.

Samfundet var heldig i sit valg af arbejder der. Baade han og hustru arbejder med stor selvopofrelse og nidkærhed og har klart aandeligt og haugianisk syn. Maa Gud velsigne arbeidet der. Lad os alle som har midler og hjertelag være med at støtte arbeidet med gaver og bønner.

—P. Bjostveit.

Fælles presteforumference

afholdtes i Fargo, N. D., 28de til 30te Mars. Pastor J. L. Rasmussen, Hastings, N. D., aabnede med en grundig og indtrængende pastoralprædiken over 1 Kor. 4:1—2. Han lagde os alvorlig paa hjerte, hvad en ret "husholder" i Herrens tjeneste bør være. Det eksegetiske emne, Rom. 8:28—30, blev indledet

af pastor M. J. Lee, Glenwood, Minn. Pastor Lees eksegese blev klar og grundig og konferencen udtalte ved rejsning sin tak til indlederen for vel udført arbejde. Samtalen over det omstridte og visseelig meget misbrugte Guds ord var præget af hensynsfuldhed og sandhedstjærlighed. Stedet blev ogsaa fremstillet, som det visseelig har været den hellige skribents mening, som et overmaade trøsterigt ord for den lidende Jesu discipel, visende at hans frelsesjag er i ganske anderledes trygge hænder end hans egne asfægtige. Spørgsmaalet: "Hvordan kan vi gjøre firehundredaarsfesten mest frugtbringende for vor kirke?" blev indledet af pastor J. D. Munsvold, Northwood, N. D. Efter en samtale over dette emne, blev det besluttet at indledningen skulde trykkes i vore kirkeblade.

Embedsmænd for kommende aar valgtes. S. J. N. Olvisaker og Thomas Mørstad, begge fra Fergus Falls, gjenvalgtes henholdsvis til formand og sekretær, og til viceformand valgtes T. Tjørnholm fra Hatton, N. D. Det blev besluttet at møde i Fargo i Februar 1917. Følgende program for det møde antoges: 1) Abningsprædiken, N. Strydal. 2) Praktisk emne, "Den praktiske anvendelse af skriftens lære om det aandelige prestedømme i lyset af foreningsartiklerne", referent, J. D. Olvisaker. 3) Dogmatisk emne, "Retfærdiggjørelsen", referent, J. S. Johanson. Aftenerne anvendes saaledes: Første aften, casualspørgsmaalet; anden aften, social sammenkomst, og tredie aften, offentligt møde.

Paa indbydelse af president Masgaard tilbragtes den sociale aften ved Concordia College, hvor vi nød mad, musik, sang og samtale til langt paa kveld. Den sidste aften var der offentlig møde i kirken, hvor J. G. Monjen, J. B. Munsvold og M. L. Dahle talte.

Presterne paa stedet saavel som menigheden, hvis kirke vi fik bruge, takkedes ved rejsning.

Følgende prester var tilstede:

Sauges Synode: J. L. Rasmussen, N. J. Lohre, J. S. Johanson, S. Moe, S. S. Knudsvig, M. L. Dahle.

Norske Synode:—E. B. Rustvold, E. Vallestad, C. Davig, M. Endresen, C. M. allanger, J. D. Solum, B. J. Larson, A. J. Lee, S. E. S. Meisel, J. G. Monsen, E. J. Øvri, M. G. Øvammen, E. Salvesen, J. R. Baaler, R. J. Wisnes, J. D. Ølvisaker.

Forenede Kirke:—J. D. Rønsvold, J. J. Røndahl, J. M. Sundheim, J. A. Naagaard, E. R. Anderson, Martin Anderson, L. E. Sweger, O. L. Wigdahl, L. Tjørnholm, W. D. Dahl, L. A. Sætre, J. Tønner, G. Gregusjen, M. A. Ginderlie, Edw. Rørem, P. J. Johnson, S. Jarseth, S. Hauge, Ar. Dalager, R. D. Nafse, Thomas Rørstad, E. C. Tollefson. —Thomas Rørstad, sekretær....

♦ ♦ ♦

Svorkedes kan vi gjøre 400aarsfesten mest frugtbringende for vor kirke?

Indledningsforedrag ved fælleskonferencen af pastor J. D. Rønsvold.

Som temaet lyder har jeg ikke troet at man ønsket nogen afhandling om reformationen eller om dens bethydning for kirken. Jeg har derfor behandlet spørgsmaalet bare efter dets enkle og praktiske mening. Og da emnet desuden skal diskuteres har jeg søgt at fremstille mine tanker om det i nogle punkter, som man kan benytte som ledetraad for samtalen, om man vil og finder det tjenligt.

Lad mig imidlertid sige, at nu har vi en enestaende anledning til at sætte os ind i vor kirkes historie og bli kjendt med de mænd som Gud kaaret til med apostolisk aand og kraft at forkynde evangeliet saa det greb masserne over hele Europa, saa at der reistes en frelst og frigjort kirke med liv og sang, og med lyft og kraft til at bære evangeliet ud endog til de fjerneste hednigelande.

Denne anledning maa vi søge at udnytte til det yderste baade for vor egen og for vore menigheders skyld. Na vi bør gjøre det ogsaa paa grund af den særstilling, som vi, som en evangelisk lutherisk kirke, har i dette land. Thi medens de fleste andre protestantiske samfund synes at være paa vei til at miste evangeliet, saa har Gud i naade hidtil bebaaret det for os. Svilken herlig opgave og an-

ledning vil saa ikke vi saa til at sætte lyset høit paa stagen, saa det kan lyse for alle som er i huset, d. e. i landet. Det ser ud som om det skal bli fortrinnsvis vor kirkes medlemmer, som skal bli det jordens salt, der skal bevare de amerikanske samfund fra forraadnelse og undergang.

Men skal dette bli vor opgave, og har Herren git os dette festaar, som nu forestaar, for at udruste og dygtiggjøre os til dette store arbejde, da er det ret og betimeligt at vi søger at hjælpe hverandre til et altsidigt svar paa det spørgsmaal, der udgjør vort emne.

Lad os da under samtalen af dette emne, som under hele forberedelsen til at fejre jubelaaret, i ydmyghed bede om at vi, som profeten Elias, maa saa noget af vore forgjængeres aand og kraft. Thi uden at vi personlig blir grebne af vor Herres Aand og naade vil vi intet formaa.

Har valgt at fremstille vort tema under to hovedpunkter, nemlig: **Maalet for vor reformationsfest og de midler vi bør benytte os af for at naa vort maal.**

1. Maalet bør være: a) At baade prester og lægfolk søger at tilegne sig den tro og den aandens ild og kraft, som reformatorerne, og da særlig Luther, var i besiddelse af, saa at der inden vor kirke maa bli et kraftigere og mere bevidst bibelsk og luthersk kristenliv.

b) At vække en klarere luthersk selvbevidsthed hos os.

c) At fremme en større paaskjønnelse af den arv vi, som reformationens kirke har faat, saa at vi derved maa komme til at gjøre større anstrengelser for at den maa bli overdraget til vore børn og de kommende slechter.

d) At hjælpe hverandre til en klarere forståelse af reformatorerne og deres arbejde, særlig da Luther, hvis vældige verk har gjort aaret 1517 epokegjørende i religionens og verdens historie.

e) At aflægge et enstemmigt og mægtigt vidnesbyrd i skrift og tale for vore medkristne og medborgere af dette land om vor kirkes tro, principer og praksis.

2. Midlerne.—1) Mindre og større fester bør holdes.

a) Zuden hvert prestekald, hvor man søger at samle menighederne sammen i kaldets hovedkirke.

b) Zuden de forskjellige freds- eller distrikter, til samtalemøder og ungdomsmøder.

c) En fest for hele samfundet i forbindelse med aarsmøde i 1917.

d) Samarbejde, saavidt mulig, med lutheranere af andre nationaliteter i afholdelsen af almindelige interynodale fester.

e) En stor fælles fest for alle norske lutheranere i Nordvesten 31te Oktober 1917.

2. Udbredelse af passende litteratur.

a) Bore kirkeblade.

b) Andagtsbøger, idet vi af al magt og paa egne lutherisk vis søger at faa gjenindsørt husandagten i alle hjem inden menighederne.

c) Passende bøger for ungdom saasom "The Friar of Wittenberg", "The Shonberg Cotta Family", "Stories from the Life of Luther" og "Interesting Information about the Lutheran Church" etc.

d) Biografiske skrifter for hvermand, osv.

3. Presternes forkyndelse i jubelaaret.

Serpaa vil faa meget hero, om vort kirkefolk i det heletaget skal faa et varigt indtryk af vor lutheriske kirkes enestaaende herlighed.

Derfor maa særlig vi tage sagen alvorlig og ved flittigt studium af reformatorenes personligheder og arbejde, Guds ord og vor kirkes tilstand, søge at komme til Klarhed over hvorvidt vi nu, med vor forkyndelse, er i overensstemmelse med Luthers forkyndelse, ikke bare i lære, men særlig hvad evangelisk indersind og kraft angaar. Det vil nemlig ikke gavne hverken os selv eller vor kirke om vi holder lovtaler over hvad fædrene har udrettet og den arv de har overladt os, dersom vi ikke selv er levende eksempler paa det vi taler om. Presterne bør ogsaa bytte prækestoler i jubelaaret.

4. Som de sidste og vigtigste midler lad mig faa lov at nævne Guds ord og bønne. Vi kan ikke vente nogen særlig velsignelse hverken over os selv eller vor kirke, uden vi nedber os den fra vor kjære himmelske Fader.

Wilde det ikke være godt om vi gjorde den-

ne sag til gjenstand for fælles bøn ved vore gudstjenester og bønnemøder?

Og da Guds ord er det middel ved hvilket Gud taler til os og meddeler os sin kraft og naade, bør det selvfølgelig være hovedmidlet og den bærende kraft i dette arbejde.

Kredsmøder.

Missouri Slope freds samledes til kmissionsmøde i Mamre menighed, undertegnedes kald, fra Fredag den 10de til Søndag den 12te Mars 1916.

Der var ikke svært mange tilstede ved mødets begyndelse; men der kom ikke saa faa under mødet, saa der var ved slutningen en ganske stor forsamling.

Gmiffær D. Svadberg holdt aabningsprediken over Joh. 1: 35—52. Taleren lagde særligt vægt paa nødvendigheden af, at faa se det "Guds Lam som bærer verdens synd." Klart og kraftigt blev vi mindet om at "Lammene" som er slagtet, har al verdens synd paa træet, men dermed er vi ikke delagtige i den tilbeiebragte frelse, medmindre vi i en sand og levende tro tilegner os "Lammets" hyldestgjørelse og forsoning, for vore synder.

Sessionsstid bestemtes som sædvanlig. Bønnemøder blev holdt i husene hver kveld under mødet, og det viste sig at være en vel-signet forandring fra det almindelige.

Da fredsens sekretær var hindret fra at komme, blev undertegnede paalagt at skrive nogle linjer til "Buddbæreren" fra dette møde.

Paa eftermiddag kl. 2 samledes vi atter. Myrslø ledet forsamlingen i bøn. Pastor Gundersen indledte det opstillede samtalemøde: Esajas 60: 1—3. Han delte missionsgjerning saaledes: 1st. Den inderste (i hjertet og hjemmet); 2den. Den indre (hjemmefra); 2den. Sedningemissionen. Samtalen dreiede sig for det meste om den første gren af missionsgjerningen, og alle syntes at være enige i, at al missionsgjerning maa begynde indenfra. Brødrene var flittige til at deltage i samtalen, og til Guds pris blev tiden vel benyttet.

Paa Søndag formiddag predikede Gunderfon over dagen: Ev. Luf. 10: 17—20. Offer optoges som beløb sig til \$18.00.

Søndags eftermiddag holdtes nadvergang. Undertegnede holdt nadverformaning knyttet til 2 Tim. 2: 4—5. Mange gjæstede ved Herrens bord den dag. Gud give at nadvermaaltidet maatte for alles vedkommende bruges til vor Frelseris ihu Kommelse.

Dette møde var en vederkvæglens tid for os. Vidnerne stemte overens. Herren fik lov til at gjøre sig forstaaelig, og det viste sig paa forsamlingen, at den forstod at Herren var nær. Et aandens veir hvilte over os hele tiden. Vi hørte raabet: "Kom over og hjælp os!" Vi vil hjælpe.

Flere af kredsens prediker var hindret fra at være ved mødet. Mange fremmede lægmænd kom og var med, og vi er hjertelig taknemmelig for at de kom.

B. D. Røvsæth, sek. p. t.

♦♦♦♦

End Dakota kreds af Gauges Synode afholdt et kristeligt samtalemøde i Ebenezer menighed, Douglas county, S. D., undertegnedes kald, fra den 14de til den 16de Mars. Veiret var meget gunstigt og veiene var ogsaa upaafælgelige. En vandflod ved Jankton hindrede dog jernbaneforbindelsen noget, saa det var lidt vanskeligt at naa frem i betids for folket, der kom fra øst. Af den grund blev vist nogle hjemme som ellers vilde have været tilstede ved dette møde. Gud gjorde det dog saa, at vi fik det godt. Formanden og sekretæren var tilstede og mødet begyndtes til fastsat tid. Pastor Olson kom ganske straks, og den følgende dag naaede pastor Mannes frem. Den tredje dag af mødet havde vi ogsaa pastor Sagen fra Lake Andrew med os. Flere lægkræfter var tilstede og bidrog til mødets hygge. Ganske saa mødte frem til begyndelsen af mødet. Jeg tror sikkert, jatan holdt paa at ville bygge forfælsninger. Han hvilede nok i øret paa folkene: Her kommer ingen fremmede, saa det blir daarlig bevendt med mødet. Denne gang, jaavist som altid, for han med løgn. Ja, det var ikke saa rart, at han for med løgn.

Han er jo en løgner fra begyndelsen. Men du, hvor det har lykket sig for ham at forblinde de vantroes sind.

Fremmede og kjendte kom til mødet. Gud var der med sin aand og virkede gennem sit ord, som alvorligt og inderligt blev lagt os alle paa hjerte.

Mødet aabnedes med en bønnefest, hvorefter der fortsattes med frie vidnesbyrd. Både mænd og kvinder deltog flittigt. Stedets prest læste 2 Kong. 4: 29, knyttede nogle ord dertil, og hød alle velkomne til mødet. Formanden takkede for anledningen til at afholde kreds-møde her og puffedes Herrens rige velsignelse tilflydende alles hjerter. Derpaa oplæste han det opstillede samtaleemne: Mat. 3: 1—6, og indledede samme. Her blev mange alvorlige sandheder fremhævet, baade i indledningen og ellers under samtalen, der førtes i broderlig enighed og med liv og varme. Her lagdes særdeles vægt paa følgende to hovedpunkter: "Bliv vaagen, og omvend dig." I overensstemmelse hermed fremhævedes da videre mange sande ord: "Dine gjerninger er ikke fundet at være fuldkomne for Gud." Gvilket alvorligt ord til engelen for menigheden. "Kom ihu hvorledes du har lært og hørt." "A! om det lille udtrykket "kom ihu" fik fæste sig hos vort menighedsfolk. Der skulde ikke blive saa megen leg med livet som det ofte er iblandt os. Tag vare paa det du har hørt Jesu moder gjorde det. Hun gjemte ordene i sit hjerte. Hvad gjør vi? Hvad vil følgen blive om vi ikke vaagner? Tænk, Herren vil komme over os som en thv, og han vil komme helt usforvarende. Nei, vi maa omvendes til Gud. Det er den eneste udvei. Den som er næsten død maa komme til liv igjen, ellers blir det galt. Den som er helt bortkommen maa omvende sig og komme tilbage til sin Gud. Der maa blive liv i leiren om aandeligt liv skal fremmes. En død hyrde vil ikke arbejde for liv i menigheden. At blive i døden er farligt. Det virker ogsaa dødbringende paa andre. Her gjælder om at blive til Herren i sandhed omvendt." Har vi vort navn tegnet i livsens bog? Det er stort at saa sit navn tegnet der,

men tænk om det skulde stryges! Befingelsen fra vor side er, ikke at skamme sig ved at bekjende Jesus. Vi skal mere end seire ved ham, som har seiret for os. Den, som bliver tro indtil døden faar livsens krone.

Aftensmøderne holdtes i det engelske sprog. Brødrene delte da tiden mellem sig og valgte selv sine emner. Gud var "ataat" og sæden var ikke udstrøet forgjæves. Nogle fik vi ogsaa se paa knæ for Gud for første gang under dette møde. De fremmede reiste hjem paa Fredag, men mødet fortsattes til over Søndag af stedets prest. Baade Fredags aften og Søndag var Gud os nær og flere kom paa knæ for Gud. Vi tror det var Guds værk. Maa nu han, som har begyndt den gode gerning fuldføre det til sin egen dag.

—M. B. Løffesmoe, sekr.

Ridt af hvert.

Centerville, S. D., Apr. 3, 1916.

Pastor Distad var i Beresford, S. D., Søndag den 26de Mars og besøgte Emanuels menighed.

Sidste uge gjorde jeg en snartur til Minneapolis for at faa en abc-bog i trykken, som jeg har skrevet for søndagsskolen og religionskolen. Paa grund af at papiret er stieget saa meget falder det noksaa dyrt at faa noget trykt nu, men haaber dog at kunne sælge den for 15c pr. stykke. Tænkte ogsaa at besøge Red Wing, men havde ikke tid denne gang. Sik dog besøge missionærerne Landahls og Andersons. Det er herligt at høre om Herrens gerninger paa vor missionsmark.

I Ebenezer menighed, pastor Løffesmoes kald, har vækkelsen fortsat siden kreds-mødet. Herren har gjort store ting blandt vennerne derude.

Ridt fra alderdomshjemmet:—

Alt er i bedste velgaaende ved begge hjemmene. For en tid tilbage i vinter havde vi en hyggelig fødselsdagsfest. Det var 12 gamle som da feiret mindet om sin fødselsdag. Efter festmaaltidet havde vi taler og bøn af fødselsdagsbørnene. Alle udtalte

sin glæde og taknemmelighed for at de var komne til dette sted, hvor de har det saa særlig godt baade til sjæl og legeme. Ja, det er et fortroligt søffendelag der ved hjemmet. En bedende skare af ældre mænd og kvinder. Prøvet i tidens skole—og mange af dem har rig^e erfaring paa Guds trofasthed og uaade. Ved slutningen af festen oplyste matronen, Miss Quello, at disse 12 som feiret fødselsdagsminde var tilsammen 896 aar—og med to yngre af os som ogsaa havde haft fødselsdag inden samme periode, saa var de tilsammen lige gamle som Methusalem.

En af de gamle har nylig faat fred med Gud. Søndags aften efter prædikenen sa han: "Jeg har aldrig været saa lykkelig og glad i mit liv. Har i længer tid gået og tænkt, at det var vel evig forsent for mig at bli frelst. Men nu faar jeg være Guds elskede barn." Ja saa herligt gaar det, naar man blot kommer til Jesus med al sin synd og nød. Der er ingen anden som kan frelse fra synden og djævelen, end Jesus. Venerne rundt omkring hilses fra de gamle ved hjemmet.

—J. J. Skarpsnefs.

Fra Rocky Mountain kreds.

Fra den 17de til 19de Mars holdt Rocky Mountain kreds et samtalemøde i Betlehems menighed, pastor Ronsbergs kald. Undertegnede aabnede mødet med prædiken over Efej. 6:10—20. Dette Guds ord gav anledning til at minde hverandre om de mange farlige fiender en Herrens stridsmand har at møde. I egen kraft formaar vi intet, men i kraft af ham som overbandt den sterke, skal vi mere end feire. Det gjelder dog at være illskilt Guds fulde rustning. For at dagligen kunde være illskilt denne dragt maa vi stille os i lydigheds tjeneste, flittig bruge Guds ord og bønner. Naar Guds Aand lede, saa skal sattan ikke formaa noget imod den svageste. Skilket løfte midt i striden: "Men i alle disse ting mere end feire vi ved ham, som har elsket os."

Pastor Herstad indledede det af menigheden valgte samtaleemne: Ef. 1:3—14. Som

Iedetraad gav han os følgende: De troendes gaver og rettigheder; maaden og midlerne, hvorved vi kommer i besiddelse af disse rettigheder; i hvilken henfigt Gud giver os disse rettigheder. I sin forudviden faa Gud, hvorledes det vilde gaa menneſket, derfor forudbestemte han ogsaa den maade, paa hvilken han vilde tage sig af det. De som da vil lade sig redde efter denne hans frelsesplan er bestemt til noget stort baade for tid og evighed. De ſkal ved Jezu blod have forløsning, syndernes forladelse. Han har forudbestemt dem til ſønlig udſaarelſe. De blir arvinger til al aandelig veſignelſe her og hiſet. Aanden blir dem givet til pant og beſegling. "Aanden ſelv vidner med vor aand, at vi er Guds børn." "Jeg ved paa hvem jeg tror." Disſe er frelſte for at de ſkal være ſalige i tid og evighed, men ogsaa for at de ſkal være hans herlighed til pris. Guds barnet har noget stort at leve for. Gid vi kunde ſe det mere.

Mødet var godt beſøgt tiltrods for regn og ſøle. Det blev ogsaa til megen veſignelſe for Guds børn. Tak, brødre, for ſamværet.
—M. A. Gall, ſekr.

Et hjært beſøg.

I Santa Roſa, Cal., har vi netop haft et hjært beſøg af Miſs Thereſa Peterſon.

I ſyv og et halvt aar paa miſſionsmarſken har hun ſlittig ſtuderet og virket. Hendes ferie var inde forleden høſt. Vi ventet hende en uge tidligere, men paa grund af forſinkelſe i Japan kom hun først forleden Lørdag til San Francisco. Der har hun en bror, ſom hun ſtanſet hos nogle dage, overvar en kvindeforening i en Dorſke Synodes menighed, beſøgte ifølge løfte til prof. Stofſtaſt dennes ſøſter nær Sacramento, kom ſaa hid itide til vor kvindeforening forleden Thorſdag, hvor hun talte, ledet bønnemødet Fredag aften, talte i ſøndagſkolen og holdt et langt, belærende og meget intereſſant foredrag Søndag aften. Det var vort ſamfundſ mening at Palmesøndag ſkulde være menighedernes jubilæums Søndag for finamiſſionen, og det blev det virkelig for os. Gud ſke tak for det.

Miſs Peterſon med ſin hvide krone ſer meget friff og kjæk ud. Selv ſiger hun, at hun ikke er i behøv af ſaa megen legemlig ſom aandelig opfriſkning. Gud veſigne hende med det, og man vil finde en aandelig opfriſkning ved at møde med hende. Hun maatte ſkynde ſig for at række hjem til ſine kjære forældre i Chicago til Paaske, derfor maatte vi allerede idag ſige hende farvel.

Santa Roſa, Cal., 17de April 1916.

—Th. Simle.

Om Forklaring.

Mine grunde hvorfor vi hør beholde vort ſamfundſ udgave af dr. Erik Pontoppidans Forklaring ſom lærebog.

(J. L. Laſſeſon.)

Der har i de ſenere aar været talt baade privat og ved ſynodemøderne om at revidere vore barnebøger. Det, ſom bragte denne ſag paa bane, var det forældede ſprog i vor Forklaring eller Katekiſmus. Men efter alt hvad der er talt og beſluttet i denne ſag, er vi endnu ikke komne længer. Saavidt jeg kan ſſjønne, er der to ting, ſom har ligget ibeien. Det ene er at da der er en Forklaring eller Forklaringer og Katekiſmer, ſom allerede har tidsmæſſigt ſprog og dertil antaget af andre ſamfund ſom diſſes lærebøger, ſaa ſynes en del, at vi helſt ſkulde antage dem, ſom allerede er i brug, da vi ikke kan ſaa et bedre ſprog, end hvad der er i diſſe bøger. Og ſaa kunde vi opnaa at ſaa fælles barnebøger i diſſe ſamfund.

Det andet er, at ſaaſnart vi ſkal røre ved ſproget, ſaa blir der ſpørgſmaal, om ikke ogsaa indholdet i viſſe henſeender burde rettes paa. Og da der er delte meninger om diſſe ting, ſaa ſtaar vi der. Det første punkt har viſtnok været den største hindring.

Følgen af denne udhaling er, at der nu i vort ſamfund er en mangfoldighed af udgaver i brug ikke blot i de forſkjellige preſtekald men ogsaa i de lokale menigheder. Hvad Forklaring angaar, ſaa har jeg fundet ikke mindre end 6 forſkjellige udgaver i norſk og

omtrent ligesaa mange i engelsk. Vi har f. eks. vor udgave af Pontoppidan, Den Norske Synodes og den Forenede Kirkes udgave af Pontoppidan; 2 udgaver af S. U. Sverdrups og biskop Laakes. At det er uheldigt for undervisningen at have saa mange forskellige lærebøger, er indlysende.

Naar der i vort samfund blir spørgsmaal om at lægge tilside vor egen bog og antage en fælles bog, saa blir det vel særlig spørgsmaal om Sverdrups og Laakes, da disse er mere eller mindre i brug allerede.

Naar man i vort samfund har fremhævet Sverdrups Forklaring, som den bog vi skulle foretrække, da er det af de to før nævnte grunde: sproget er godt, saa vi kan spare os arbejde og udlæg ved at revidere vor egen bog. Og saa vil vi saa en fælles bog med d. f. Kirke og Kristkirken.

Saavidt jeg har været istand til at følge med i denne sag, er det en ting, man har overseet eller iallesidst lagt mindre vægt paa, og det er spørgsmaalet: hvilken af disse Forklaringer er mest passende eller svarende til hensigten som lærebog for vore børn?

Det er sproget i vor bog, som gjør den saa ubrugelig. Og naar vi saa finder den foranstående sprogbrug i de andre bøger, saa er vi uden videre færdige at lægge vor bog paa hylden. Men efter min mening gjør vi bedst i ogsaa her at prøve alt og beholde det bedste. Naar det gjælder en lærebog i religion for vore børn, saa er det ikke først sproget det kommer an paa, endstjont det har stor betydning, men fornemmelig fremstillingsmaaden i spørgsmaal og svar, saa barnet kan saa en letfattelig, klar og alsidig forstaaelse af Guds raad til salighed. I denne henseende er der adskillig forskjel paa disse forskellige udgaver. En sammenstilling af disse 3 bøger viser dette.

Naar jeg nu vil give mine grunde, hvorfor vi bør holde fast paa vort samfunds udgave af Pontoppidan, og revidere sproget i den, saa vil jeg gjøre dette ved at sammenstille disse 3 forklaringer: Pontoppidan, Sverdrups og Laakes, og gjøre bemærkninger om

forskjellen der, hvor jeg tror der er nogen nævneværdig forskjel.

Naar jeg gjør dette, saa er det ikke for at fremstille min mening som den afgjørende, men for om muligt at henlede opmærksomheden paa forskjellen i disse bøger, saadan som jeg ser den, for at ogsaa andre kan gjøre lignende undersøgelser, saa vi i vort samfund kan gjøre vort valg med de rette hensyn for øie.

Naar vi sammenligner disse 3 bøger, ser vi med en gang, at der er forskjel paa størrelsen. Vort samfunds udgave har 603 spørgsmaal, den forfattede udgave af Sverdrups 388 og biskop Laakes 298. Skal vi nu bedømme en lærebog efter størrelsen, saa maa vi foretrække den korteste, thi den indeholder mindst og er snarest at komme igennem.

Men naarder er spørgsmaal om en bog, der skal tage pladsen for bibelen som lærebog for vore børn, saa er det ikke blot om at gjøre, at den er kort, men at den samtidigt giver en alsidig, grei og letfattelig fremstilling af hovedsandshederne af Guds raad til vor salighed. Vi maa ikke for kortheden skyld beskære indholdet og begrænse fremstillingen, saa bogen blir mangelfuld og uklar, hvad fremstillingen af de specielle hovedlærdomme angaar. Det er ikke en indskrænket kristendomsundskaba, vi vil give vore børn, men en alsidig og klar, gennem en til indholdet passende fremstillingsform. Ved at sammenligne disse bøger finder vi, at de alle indeholder de fundamentale sandheder. Men naar spørgsmaalet blir om fremstillingsmaaden af disse sandheder, saa er forskjellen iøensfaldende.

Det er baade indlysende og selvagt, at naar en bog skal skjæres ned til det halve af, hvad den oprindelig var, saa maa baade indhold og fremstilling begrænses forholdsvis. Naar vi f. eks. sammenligner vort samfunds udgave af Pontoppidan med den oprindelige udgave "Sandhed til Gudfrugtighed," saa finder vi en paatagelig indskrænkning. Denne indskrænkning var baade nødvendig og påkrævet, da bogen oprindelig var uhenigtsmessig stor som lærebog for børn. At vi med

dette udtog syntes at være kommen til det passende, synes fremgaa af, at baade den Noriske Synode og i sin tid den Forenede Kirke fremkom med en lignende udgave, kun med den forskjel, at sproget var bedre, og der var flere og længre bibelssteder, hvilket gjorde disse udgaver tyngre at lære, da lange bibelssteder altid er uanselige at lære for børn.

Efter min mening, burde man blevet staaende ved disse udgaver.

Men efterhvert som interessen for religionskolen aftog og dermed indskrænkningen af religionsundervisningen gjorde sig gjældende, fandt man at burde indskrænke ogsaa lærebøgerne. Det blev vanskeligt at finde børn, som vilde og kunde lære Forklaringen udenad. Saa begyndte revisionen af Sverdrups Forklaring, og andre forklarede sig biskop Laakes Forklaring; da den var enda kortere. Saaledes har vi nu de forskjellige Forklaringer.

Ved denne revision tog man bort omtrent det halve af bogens oprindelige størrelse. Man mente vistnok ikke at forkorte sandhedsindholdet, men kun at forandre spørgsmaalformen og fremstillingsmaaden. Dette fik man til dels ved at udelade en del spørgsmaal, som man ansaa for underordnet eller kun indeholdt en nærmere forklaring af hovedspørgsmaalet, og dels ved at slaa sammen flere spørgsmaal, der omhandlede samme sag. Dermed fik denne bog den sammentrængte form, den nu har.

Derjom en saadan bog var bestemt for folk paa et saapas fremfredent standpunkt, at de kunde ventes at gøre sin egen refleksion og derfor kun behøvede at sættes paa tankespor, da vilde en bog i sammentrængt form være den mest passende. Men nu er sagen just det modsatte. Vi har med børn at gøre, der ikke blot maa gives tanker, men ogsaa tankeindhold. Derfor kaldes jo bogen "Forklaring." Sandhedsindholdet skal forklares for barnet, saa at naar man har lært forklaringen, saa ved man ifølge bogen, hvad der menes med de forskjellige troes sandheder, som er nødvendige at vide til salighed. For at opnaa dette maa fremstillingen af de enkelte

sandheder være saa i det enkelte gaaende og klar, at sandhedsindholdet blir indlysende og letfatteligt for barnet. Nu er det dette, jeg tror, ikke kan opnaaes ved disse forkortede udgaver. Derfor svarer de efter min mening ikke til behovet. For at saa de forskjellige sandheder frem, saadan som jeg tror nødvendigt er, har jeg flere steder maattet gaa udenom bogen ved at gøre tilføjninger. Dette er ikke heldigt, da det fører barnet ind i noget, som ikke ligesom er sagt i bogen. Dette skal jeg nærmere belyse under sammenstillingen af de 3 bøger.

Ved at sammenligne de 3 nævnte bøger part for part finder jeg efter min mening følgende iøjensalende betydelige forskjel: I indledningen til 1ste part under spørgsmaalet: Hvad er loben? svarer Sv. spørgsmaal 11 "Det Guds ord, hvori han viser os, hvad vi skal gøre." Og 2. spørgsmaal 13, "Loben er en lærdom, hvori Gud viser os, hvad vi skal gøre." Og 3. spørgsmaal 19, "En lærdom, hvori Gud viser os, hvad vi skal gøre og lade." Spørgsmaalet er her: Er Sv. og 2. forklaring af loben tilstrækkelig? Er det ikke mere loben skal lære os end hvad vi skal gøre? Belærer den os ikke ogsaa om, hvad vi ikke skal gøre? Man kan vel her indvende, at modsætningen falder af sig selv. For os voksne kan dette være sandt, men ikke for et barn, som ikke ved mere, end hvad der staar i bogen. Jeg mener, at dette svar ikke giver den fulde forklaring af, hvad loben er. Det er uklart. Pontoppidan er her klarest.

Naar vi saa kommer til lobens gavn eller virkning paa mennesket paa dets forskjellige aandelige standpunkt som ugudeligt, bødferdigt og troende, Sp. 30, 31, 32 i Pontoppidan, saa finder vi, at Laake gaar dette spørgsmaal aldeles forbi. Nu mener jeg, at der noget vi i vor aandeligt løbløse tid trænger at lægge vægt paa, saa er det en grei og klar fremstilling af lobens virkning ikke blot for den aabenbart ugudelige men ligesaavel for den bødferdige og troende. Vore børn trænger her et fast fodfæste mod vor tids store løbsagtighed paa dette omraade.

Kommer vi til budene, finder vi, hvad

Daake angaar, at fremstillingen er altfor sammentrængt og derfor uklar og ufølsomtændig. Dette gjælder ogsaa Sverdrups, kun i en mindre grad.

I indledningen til den 2den part, mangler i R. og Sv. bevisførelsen for, at der er en Gud til. (Sp. 221 i Pontoppidan.) I vor vantro og gudløse tid tror jeg, vi bør lægge vind paa at befæste vore hørn i den sandhed, at der er en Gud til.

Til spørgsmaalet: Hvad er Gud? har vi baade i Sv. og i R. en lang række af bibelske-der, der skal fortolke Guds væsen eller egenskaber. Derfor vi igjen havde med udviklede menneſker at gjøre, vilde dette være passende, men for hørn blir det tungt at lære og vanskeligt at forstaa og derfor uklart. Pontoppidan har her et kort og greit spørgsmaal og svar for hver af disse hovedsandheder. Fremstillingen af det indbyrdes forhold mellem de guddommelige personer mangler ogsaa i Daakes.

Fremstillingen i den 1ste artikel i Sverdrups men jærlig i Daakes er altfor sammentrængt til at være udførlig og klar.

I den 2den artikel er fremstillingen omtrent lig i alle tre bøger, undtagen det sidste spørgsmaal i Daakes er mindre fyldigt.

Hvad den 3die artikel angaar, saa er bevisførelsen om den Helligaand som sand Gud aldeles udeladt i Daakes. Dette tror jeg er en stor mangel ved bogen som lærebog. Skriftens vidnesbyrd om de forskjellige guddommelige personer er af væsentlig betydning i vor fritænkertid. Desuden er fremstillingen ogsaa her i den grad sammentrængt, at de forskjellige begreber blir mindre klar og letfattelig. Dertil kommer at lærebegreberne er ordnet noget anderledes, idet retfærdiggjørelsen sættes foran gjenfødselen. Dette sidste gjælder ogsaa Sverdrups.

I den 3die part udelades aldeles i den 1ste bøn angivelsen af bønnens hovedindhold saavel som forklaringen af Guds navn. Dette sidste forbigaaes ogsaa i Sverdrups.

I den 2den bøn udelades baade i Daakes og Sverdrups fremstillingen af satans rige. Man vil muligens her indvende, at det er no-

get indskudt og søgt, at fremstille satans rige i denne bøn, hvor der handles om Guds rige. Men jeg tror, at netop en saadan sammenstilling af de to riger tjener til at klarne barnets begreb om, hvem der hører til det ene eller det andet af disse riger.

I den 3die bøn udelades i Daakes aldeles forklaringen af, hvad Guds vilje er. Og Sverdrups fortolkning af dette spørgsmaal er efter min mening mindre fuldstændigt end Pontoppidans.

Ogsaa i den 4de bøn udelades i Daakes angivelsen af bønnens indhold.

I den 5te bøn udelades i Daakes spørgsmaalet om, hvorfor de troende daglig trænger at bede om syndsforladelse.

I den 6te bøn er Sverdrups fremstilling den udførligste og derfor den længste.

I den 7de bøn er fremstillingen væsentlig lig i de 3 bøger.

I den 4de part er Daakes fremstilling af 2det hovedstykke om daabens nytte utilstrækkelig. Ogsaa i Sverdrups er den meget sammentrængt. Den udførlige fremstilling i Pontoppidans af de forskjellige momenter i ombendelsen mangler baade i Daakes og Sverdrups. Afsnittet i Daakes om statskirkenes skriftemaal i forbindelse med nadveren er ikke paa kræbet i vort samfund.

I den 5te part er spørgsmaal 564, 565 i Pontoppidan om forstaaelsen af nadveren til forskjel fra den katolske og reformerte kirke udeladt baade i Daakes og Sverdrups. I vor bekjendelsesløse tid er det efter min mening af betydning, at vore hørn faar en ret og klar forstaaelse af Guds ord ogsaa om nadveren. Ellers blir det snart lige godt, hvilken bekjendelse man har. Skal den lutherske kirke bevares, maa daabens og nadverens begreber ifølge Guds ord og den lutherske bekjendelse klart og alsidigt indprentes i børnene.

Hermed har jeg fremstillet mit syn paa forskjellen i disse 3 bøger. Efter min mening er Daakes bog aldeles utilstrækkelig som lærebog, da den er altfor sammentrængt og uklar. Det samme er ogsaa tilfældet med Sverdrups, kun i mindre grad. Af disse 3

Bøger tror jeg altsaa bort samfunds udgave af Pontoppidan er at foretrække, da den er mest svarende til behovet som lærebog.

Sygdom og død.

Pastor J. J. Dahle i Grantsburgh, Wis., beretter, at de har været prøvet med sygdom og død sidste vinter, og siger blandt andet: "Vi er ofte saa tilbøjelige til at klage, naar et eller andet i livet gaar os imod, men det blir noget ganske andet, naar sygdom og død gæster bort hjem. Vi fik prøve noget af det sidste vinter, da den ene efter den anden blev syg, men haardest blev det dog, naar dødens folde haand lagdes paa en af vore kjære sønner, som havde været hos os kun en liden stund, bare længe nok til ved den hellige daab at blive indlemmet i pagt med den treenige Gud. Kjært var den lilles korte ophold hos os og tungt at stilles med ham, men dog saa jaligt et minde; thi han fik flytte hjem til de evige boliger hos Gud. Den lille blev lagt til hvile ved siden af sin broder Othniel paa St. Olavs gravlund. Naboer og andre venner takkes for deltagelse og hjælp."

Til nordre Minnesota freeds ungdomsforbund

Den 27de, 28de og 29de Juni holdes bort aarlige stævne i Dalton, pastor Meloms kald, og nu vil vi at alle sangere i kredsen vil indøve følgende sange til fællesforet. Sangbøger som kommer vil ogsaa være beredt paa at give ekstra numre:—"Frydetoner"—"Bægteren" 144, "Barnets Længsel" 143, "Jesus, du som elsker mig" 226, "Aftenbøn" 237, "Come let us sing of Jesus" 260, "Davids 24de Salme" 294, "Pris Gud" 46, "The Gracious Call" 49, "Beautiful Home" 50, "Hør hvor liflig sangen toner" 93, "Jesus mit alt" 101, "O at jeg vel var kommen hjem" 129.—Disse numre er fra bogen som er nummeret helt igennem; de som har de tre bind nummeret særskilt vil finde sangene efter ovennævnte titler. Vær snil og gjør eder flid i at lære disse deilige sange.

Paa musikkomiteens vegne,

—J. M. Johnson.

Fra Arbeidsmarken

Det beundrede sangerstævne under kommande årsmøde i Red Wing blir holdt Lørdag aften den 17de Juni.

Ved at henvende sig til pastor D. J. Mallemick kan faaes for en rimelig godtgjørelse 10 a 11 aargange af "Budbæreren." En kvinde af hans bekendtskab har disse for salg.

Pastor N. Oerlund ved Frost, Minn., har antaget det til ham stillede kald fra menighederne efter afdøde formand Hanson og agter at tilflytte kaldet i September næste høst.

Zions menighed, Maddock, N. D., pastor Goblands kald, stemte paa sidst afholdte menighedsmøde imod forening, for co-education paa betingelse af at ny gjeld ikke stiftes; for fortjættelse af Jewell College.—Skr.

Pastor A. C. Distad er nylig flyttet til Veresford, S. Dak., hvor han skal betjene Emmanuels og Skrefsruds menigheder. Mens han selv ordner med hus og andet er hans familie paa besøg hos Mrs. Distads forældre ved Eagle Grove, Iowa.

Mayville n. ev. luth. menighed, pastor J. S. Galvorjons kald, afholdt menighedsmøde Langfredags eftermiddag for specielt at behandle de sager, synoden har paalagt den. Man enedes om følgende: Ikke at stemme over foreningsagen for nærværende. For co-education i Red Wing og nedlæggelse af Jewell College.—S.

Den 26de Mars holdt pastor A. Hjortaa's konfirmation i Vor Frelsers menighed, Medicine Valley, Canada. Det var den første konfirmation i menigheden; thi den er jo ikke gammel. Det var to gutter og to piger som gjentog sit daabsløfte. Paa lige nye trafter er man særskilt glad i saadanne høitidsfester som en konfirmation og takker baade

Gud og de bidner han sender dem med livets evangelium. Indremissionsarbeidet baade trænges og paafsigjønnes. Og det er paa et godt indremissionsarbeide samfundets fremtidige fremgang og hedningemissionen for en stor del beror. Lad os derfor ved gode kræfter drive et godt indremissionsarbeide.

Bekjendtgjørelse.

Hauges Synodes 71de aarsmøde.

Om Gud vil, afholdes Hauges Synodes 71de aarsmøde i Red Wing Seminars kapel begyndende Onsdag formiddag den 14de Juni, og fortsætter, om forretningerne kræver det, til Onsdag aften den 21de Juni. Mødet begynder med gudstjeneste klokken 10 formiddag den 14de.

Sager, der fra forrige aarsmøde er henviset til menighederne med begjær om at give sine delegater instruks, er følgende:

Foreningsagen.

Co-education i akademiet ved Red Wing Seminar.

Redlæggelsen af Jewell Lutheran College.

—J. J. Ekse, formand.

—N. J. Løhre, sekretær.

✠✠✠

Til Hauges Synodes præster.

Idet jeg iaar sender rundt de sædvanlige "blanks" for rapporter, saa indlægger jeg "blank" for bilag af samme oplag, som bruges en ca. fem aar siden. Da jeg hvert aar maa svare paa de spørgsmaal som der spørges, saa vil jeg bede at alle præster venligst vil fylde rubrikkerne som bedst de kan. Disse oplysninger har især betydning for den nu paagaende indsamling for pensionsfond. Lad os saa den saa fuldstændig som mulig. Blaget trykkes ikke i aarsberetningen i sin helhed. Være totalindholdet for hver freds offentliggjøres. Glem ikke at svare paa spørgsmaalene om bøgerne i religionsundervisningen. Og saa vil jeg bede, om I venligst vil være saa snil at skrive alle tal i rubrikkerne i den naturlige orden,—det vil sige horisontalt og ikke lodret; thi det er saa bankefælt at addere korrekt en rapport hvor tallene er skrevet lodret.

Paamind og saa eders menigheder om at indsende til mig alle fuldmagter saasnart delegaterne er valgte.

Broderligt,
—N. J. Løhre.

✠✠✠

Mærk—Alle indberetninger til anstundende aarsmøde af Hauges Synode bør snarest mulig indsendes til formanden, pastor J. J. Ekse, Hendricks, Minn.

✠✠✠

Til Hauges Synodes menigheder.

Forklaring.

Paa pag. 186 og 187 for 1915 staar: "Et forslag om at trykke Sverdrups udgave lagdes paa bordet. Det henvises til menighederne at gennemse og sætte sig ind i hvilken udgave de ønsker." Man ønsker altsaa at vide om menighederne ønsker at man skal gøre noget nyt oplag af Stavanger udgaven af Udtog af Pontoppidan, eller trykke Sverdrups eller Raaches Forklaringer. Glem ikke at komme til aarsmødet forberedt til at fatte bestemmelse i denne sag.

✠✠✠

Paa indbydelse fra Singsaas menighed, pastor J. J. Ekses kald, Hendricks, Minn., afholdes et Kinamissionsmøde der fra 25de til 28de Mai 1916. Mødet begynder med prædiken den 25de Mai kl. 10:30. Besøgende til mødet faar frys fra Hendricks, Minn., og Toronto. . Da., dagen forud. Samtaleemne: Ef. 3: 1—13. Offer og subscription optages til Kinamissionen. Alle velkomne!

—C. J. Eastvold,

—J. S. Johanson.

✠✠✠

Paa indbydelse fra Hauges menighed, Franklin, Minn., pastor Thomas Hansons kald, vil Madison freds ungdomsforbund møde til stebne der den 2den, 3die og 4de Juli. I Broderlig Hjerlighed tillader vi os at henstille følgende begjæring til alle fredsens præster, menigheder, kvindeforeninger, som ungdomsforeninger at merke sig tiden for dette stebne og ikke lægge noget møde til fjerde Juli, som almindeligt er, da dette vil stade bort stebne, holde præst og ungdom hjemme fra stebnet, men at vi afly-

fer vore vanlige fjerde julfester og alle som en, den ganske fredss, møder vi op til ungdomsfestene og fjerde Juli fest i Franklin, paa engang. Hav dette begjær i kjærlig erindring og gjør derefter. Nærmere om program senere.

—J. N. Johansen.

—M. Gaugland.

♦♦♦

Chicago Freds ungdomsforbund afholder sit aarsmøde fra den 19de til den 21de Mai i den "First Ev. Luth. Church", pastor S. R. Knutsons kald, Soliet, Ill. Alle tilreisende bør underrette pastor Knutson, 416 Gunter Str., Soliet, Ill. Lad os faa et godt besøgt møde ogsaa denne gang.

—J. J. Lee, form.

—Gilda Pettersen, sek.

♦♦♦

Ifølge indbydelse fra Selbu menighed, pastor Galls kald, vil østre Washington og Idaho indremissionsforening afholde et møde der, om Gud vil, den 18de til og med 21de Mai 1916. Samtaleemne: Joh. 3: 1—21. Dette bliver foreningens aarsmøde. Kom mange, og kom med bøn om Herrens velsignelse.

—J. J. Wigen,

—J. C. Carlsson.

♦♦♦

Syd Dakota indremissionsforening vil holde sit aarsmøde i Melbals kirke, Turner co., S. D., pastor Nervigs kald, 26de til 28de Mai. Tæft for samtalen: Luf. 12: 49—53. Skjds i Viborg dagen før og morgenen den 26de. Alle medlemmer af bestyrelsen vil møde frem.

—J. P. Langbak.

—R. M. Badheim.

♦♦♦

Om Gud vil, afholder nordøstlige Syd Dakota indremissionsforening møde i Reboth menighed, pastor L. L. Bøes kald, Albee, S. D., den 26de, 27de og 28de Mai 1916. Mødet begynder med prædiken kl. 10 den 26de. Samtaleemnet blir: Luf. 13: 23—30.

—John J. Enstad.

—D. J. Sletten.

♦♦♦

Paa indbydelse fra Boar menighed, past. L. L. Bøes kald, holder Madison Freds møde

dersteds 23de til 25de Mai. Samtaleemnet blir Math. 25:1—13. Tilreisende tager af i Marietta, Minn., hvor man vil blive mødt med skjds dagen før mødet. Da dette er fredsmøde ventes det at der vil blive en stor representation af baade lægbrødre og prester.

—L. J. Oppedahl.

—M. Gaugland.

♦♦♦

Syd Dakota Freds af Gauges Synode afholder et kristeligt samtalemøde i Highland menighed, pastor D. J. Johnsons kald, den 30te Mai til 1ste Juni dette aar. Samtaleemnet blir 2 Kor. 5:14—21. Skjds vil møde de tilreisende i Sherman, S. D., dagen før mødet. Det er haab om at missionær Landahl blir med os paa dette møde.

—J. J. Skarpnejs.

—M. B. Loffesmoe.

Paa indbydelse fra Ellsboro menighed, pastor L. J. Oppedahls kald, holder Fredsen sit indremissionsmøde dersteds fra den 30te Mai til og med den 1ste Juni. Samtaleemnet bliver Jer. 8:20—22. Dagen før mødet vil tilreisende blive mødt med skjds ved Ruthon, Valaton og Lake Wilson. Det er at haabe at ret mange baade lægbrødre og prester vil overvære mødet. Indremissionen ikke mindst har trav paa vor opmerksomhed. Vi har ogsaa haab om at baade pastor L. L. Carlsson, vor indremissionssuperintendent, samt ogsaa vor missionær fra Kina, C. W. Landahl, vil komme til mødet.

—L. J. Oppedahl.

—M. Gaugland.

Red Riverdalens indremissionsforening har ifølge indbydelse møder som følger:—I Landstad menighed, pastor M. G. Bergfords kald, St. Gilaire, Minn., 26de til 28de Mai. Tema: Luf. 19:1—10. Skjds møder i St. Gilaire de 20de. —I Rindal menighed, past. Aug. Bredejs kald, Chief River Falls, Minn., fra 2den til 4de Juni. Tema: Mark. 1:21—34. I Sæterdal menighed, samme kald, fra 5te til 7de Juni. Tema: Math. 25: 14—31. De, som kommer til disse møder, maa komme til Chief River Falls den 1ste

Suni og Jaa fa frainet nordover om morgenen den 2den. —E. R. Halgaard.
—B. B. Rørnes.

KVITTERINGER.

Jødemissionen:	
Marie Hjermtsad, Balaton, Minn.	\$ 10.00
Peterson mgh. kvf., Peterson, Minn., past. P. Ljostveits kald	20.00
Eagle Grove kvf., Eagle Grove, Ia., past. T. J. Spandes kald	20.00
En ubenævnt i past. G. C. Gjerstads kald	10.00
Lars Anonson, Wallingford, Ia., past. G. O. Paulsruuds kald	5.00
Lars Anonson, Wallingford, Ia.	5.00
Hauges mgh. nordre kvf., Jackson, Minn.	10.00
Bethania mgh. kvf., Radcliffe, Ia., past. Knutsons kald	10.00
Søndre Belmont kvf., Jackson, Minn. ..	10.00
Mr. og Mrs. Leo Larson, Inga, Mont. ..	10.00
Zions mgh. søndre kvf., Roland, Ia., past J. N. Sandvns kald	10.00
Elisabeth Nelson, Irene, S. D., testa- mentarisk gave	20.42
Frankes mgh. kvf., past. I. S. Olsons kald, Geddes, S. D.	15.00
Bethesda kvf., Jewell, Ia., past M. Norstads kald	72.00
Morningside kvf., Geddes, S. D., past. G. Knudsvigs Estate, Buxton, N. D. ..	2.00
Lars, K. C. Olson, Hasting, N. D., past. I. S. Olsons kald	15.00
I. L. Lassesons kald	5.00
En ubenævnt, Toronto, S. D., past Nels Carlsons kald	6.00
GKnudsvigs Estate, Buxton, N. D. ..	2.00
Nazareth mgh. kvf., Armstrong, Ia., past. Edw. Dueas kald	10.00
Bethania kvf., Hendricks, Minn., past. J. J. Ekkses kald	20.00
Martin E. Lee, Kenyon, Minn.	3.00
Hauges kvf., Kenyon, Minn.	25.00
Ole G. Vikse, Ostrander, Minn., past. H. J. Berg	5.00
Mr. og Mrs. E. N. Stedje, Hettinger, N. D., past. L. Gundersons kald ..	5.00
Tref. mgh. kvf., Portland, N. D., past O. J. Malkewicks kald	15.00
Sophia Rostvedt, Heimdal, N. D., past. Edw. Hovlands kald	5.00
Trøndenes mgh. kvf., Sharon, N. D., past. L. Langehaugs kald	5.00
Jødemissionsf., Jewell, Ia., past. Mar- tin Norstads kald	25.00
	\$ 373.42
Før kvitteret for	1,047.95
	\$1,421.37

Madagaskarmissionen.

Martin E. Lee, Kenyon, Minn.	\$ 1.00
Før kvitteret for	87.00
	\$88.00

Til Hospitalmissionen i Minneapolis:

Fra en ubenævnt i Norway, Ia., past J. N. Sandvns kald	\$5.00
---	--------

Santhalmissionen:

Zions mgh. kvf., Roland, Ia. past. J. N. Sandvns kald	\$ 10.00
Bethania kvf., Hendricks, Minn., past. J. J. Ekkses kald	20.00
Martin E. Lee, Kenyon, Minn.	1.00
Trøndenes mgh., kvf Sharon, N. D., past. L. Langehaugs kald	5.00
Israels mgh. kvf., Clarkfield, Minn., past. Eastvolds kald	10.00
	\$ 46.00
Før kvitteret for	279.98
	\$325.98
—A. O. Oppegaard, kasserer.	

Til Bethesda Børnehjem:

I løbet af de sidste 4 a 5 maaneder er modtaget gaver bestaaende af klæder af alle slags; samt tøier, sko, frugt, candy, forskellige madvarer med mange andre ting, hvoriblandt ogsaa penge fra flere. (For de sidstes vedkommende vil summen bli angit efter navnet.) Gaverne er indsendt fra følgende:

Mrs. P. O. Wee, Slater, Ia.—Mrs. J. K. Osmondson, West Union, Ia.—Fra Søndre district kvf., past. Andresens kald—Mrs. Arne C. Samuelson, Viking, Minn.—L. T. Sabie, Ihlen, Minn.—Mrs. Ole Mellang, Williams, Ia., fra Tabitha mgh, og fra Landstads mghs. kvf., Williams, Ia., S. C. Simonsons kald—Mrs. Emanuel Hoversten, Mrs. Ed., Quelland, Mrs. John Wicks, Mrs. Osdin Askvig, Mrs. John Larson, Mrs. Henry Rasmusen—Mrs. Emir Erickson, Flaming, Minn.—Mrs. Anne Skalbeck, Sacred Heart, Minn.—Ved Miss Mordy Larson, Young Ladies' Aid of Hauge's Norway Luth. church, Eagle Grove, Ia.—Mr. og Mrs. S. T. Stoland, Madison, Minn.—Mrs. Johanne N. Tang, Osseo, Wis.—Mrs. Gjyri Aarhus, Pennock, Minn.—Mrs. C. C. Hill, Creston, Ill.—Mrs. J. H. Molland, Independence, Wis.—Mrs. T. N. Sydnes fra Hauges kvf, Huxley, Ia., past. P. O. Wees kald—Mrs. P. A. Mathison, Toronto, S. D.—Thompson & Son, Toronto, S. D., fra Ladies' Aid of Hauge's church i byen—Riverside mghs. Sunday school birthday bank, \$11.26—C. J. Eastvolds kald, Dawson, Minn. — Mrs. Gust Kringen, Ada, Minn., fra Thos. Davidson, Mrs. H. Baumgarten, Mrs. Gust Kringen, Idella Kringen, Mrs. Ed. Carnefix, Mrs. Geo. Davidson, Florence Davidson, Miss Edith Sealander—Mr. og Mrs. Gilbert Knudson, Jewell, Ia., \$10—Norwegian Luth church, Egeland, N. D., \$5, ved Bertha Odegard—St. Peters mgh., past. Melands kald, Red Wing, Minn., \$8.85, ved Mrs. B. Hesselberg—C. E. Christianson, Story City, Ia., \$1—Mrs. O. O. Solem, Clear Lake, S. D., julegaver fra hendes børn: Taylor, Amy, Olivia og Iola Solem—Mrs. Helena Engen, Viking, Minn., \$5—Mrs. A. Bratland, fra kvf. i Butterfield, Minn.—Fra "Round-About Birthday Club," Vermillion, S. D., ved Corinne Jackson—Mrs. Horner's Sunday school class of little girls at Hauge's church, Jackson, Minn., X-mas gifts—Mrs. Omom Endreson, Stanhope, Ia., fra Clear Lake and Ellsworth vestre kvf.—Mrs. Breke, past. Norstads kald—Mrs. Sorenson, Mr. og Mrs. O. M. Oleson, Eagle Grove, Ia., \$5—Mrs. B. O. Hanson Fullerton, N. D.—Ole C. Gorseth, Irene, S. D.—Ved past. A J Evenson,

Rio, Wis., fra Mrs. Baard Johnson—Fra medlemmer of past. S. K. Knutsons mgh. i Joliet, Ill.—Mrs. Iver Groseth, Centerville, S. D.—Fra past. J. A. Quellos mgh. i Sioux City, Ia.—F. D. Krieb's drug store, Beresford, S. D.—Fra Marie Minge, Fergus Falls, Minn.—Fra Mrs. O. O. Bergh, Volga, S. D.—Fra Mr. Ofstehagen ved Alderdomshjemmet—Fra Anna Opland, Vermilion, S. D.—Fra Mrs. Thomas Olson, Paulina, Ia.—Ved Mrs. H. B. Helgeson fra Hoff S. S., Sacred Heart, Minn.; ligesaa \$3.35—Fra Mrs. Isaac Christopherson, Roseni mgh., Beresford, S. D.—Fra Isabell Sanders, Mr. Horeb, Wis.—Fra Mrs. M. Malmin, McCallsburg, Ia.—Fra Mrs. Isaac H. Olson, McCallsburg, Ia.—Fra Dorcas Society North Branch mgh., Petersburg, Neb., ved Sophie Quam—Ved Mrs. O. M. Hanson, Crookston, Minn.—Fra The Helping Hand Society—Fra Mrs. A. Hougen, McCallsburg, Ia.—Fra Mrs. Andrew Olson, McCallsburg, Ia.—Mrs. Ole Solem, Volin, S. D.—Ved Miss Hilda Eide, Mondovi, Wis., fra medlemmer of Evanbers mgh., Mrs. Irvn Nelson, Nora og Ida Lee, Martha og Tena Johnson, Mrs. John Paulson, Emma Molland, Nora Brown, Mrs. B. N. Paulson, Mrs. O. Ovre, Mrs. Ole Molland, Mrs. Ole H. Fimreite, Anna M. Fimreite, Hilda Eide, Evangers pigef. — Mrs. Albert Hoiseth, og Mrs. Seri Hoiseth, Wheeler, Wis.—The Band of Missionary Helpers, Milbrook vicinity, Beresford, S. D.—Ved Mrs. L. Polhemus, supt., fra Mr. og Mrs. Thos. J. Nelson, Kanawha, Ia.—Mrs. O. Mundahl, Dawson, Minn.—Mrs. Sessina Olson ved Alderdomshjemmet.

—Mrs. J. J. Nygaard, Matron.

Til Iowa kreds:

Fra mgh. i Eagle Grove, Ia., past. Spandes kald\$10.00
 Tabitha mgh., past. Simonsons kald 12.90
 Nazareth mgh., past. T. J. Knutsons kald 17.20
 Petri mgh., T. J. Knutsons kald..... 12.56
 Fra John (?) ved past. G. Olson75
 —Richard Nelson, kasserer.

Til Madison kredskasse:

Offer i Clark Center mgh.\$12.35
 Offer i Green Lake mgh. 39.00
 —T. T. Bøe, kasserer

Kvitteringer fra Mayville kredskasserer:

Professorløn og løbende udgifter:
 Balance Tref. mgh., past. Malkewicks kald\$ 10.12
 St. Ansgar mgh., past. Nesheims kald 50.50
 Nordre Tref. mgh., past. Munkvolds kald 56.25
 Vor Frelsers mgh., past. Munkvolds kald 102.85
 Vangs mgh., past. Bybergs kald 25.65
 Kongsvinger mgh., past. Lohres kald.. 100.00

\$345.37

Til samfundets løbende udgifter fra frimenigheder:

Hastings, N. D., past. Lassesons kald: 10.00
 S. L. Reitan 5.00
 Adel Strumm 5.00
 Ole S. Reitan 5.00
 H. O. Dahl 5.00
 A. Mahlum 2.00

P. L. Reitan 2.00
 Lars Reitan 1.00
 A. J. Saltehammer 1.00
 E. O. Graalun 1.00

\$32.00

Norheims mgh., Lassesons kald—frimgh.:

M. Nelson 3.00
 S. J. Salthammer 1.00
 Thos. K. Rue 1.00

\$5.00

Til kredskassen:

Ved mødet i Fargo, N. D.\$..15.47
 Ved mødet i Ft. Ransom 63.75
 Ved mødet i Grafton, N. D. 42.25
 Ved mødet i Mayville, N. D..... 65.30

\$186.77

Emisær Nevramoen, Hastings, N. D. \$ 10.00

Emisær Jystad, Buxton, past. Halvorsens kald 14.75

Ved mødet i La Moure 3.12

Ved emisær Dronen, Kongsvinger, Løhres kald 14.75

Ved emisær Dronen, Grand Farks 17.85

Ved emisær Dronen, Grafton, Munkvolds kald 15.20

Ved emisær Chrislock, Horace, Johnsons kald 25.25

Ved emisær Chrislock, Hemnes, Johnsons kald 1.40

Ved emisær Chrislock Trøndenes, Langehaugs kald 17.75

Ved emisær Chrislock, Norway, Langehaugs kald 22.00

\$142.07

Total\$711.21

—T. J. Hagen, kasserer.

Adresseforandring.

Rev. N. C. Dijkstra,
 Beresford, S. Dak.

Indhold. 1. Om Jesu Hjerlighed; 2. En sang; 3. Ungbmsforbundet; 4. Missionsbuen; 5. Indremissionen; 6. Kællesprefetconference; 7. Kredsømøder; 8. Bibt af hvert; 9. Fra Rocky Mt. kreds; 10. Et hjært besøg; 11. Om forklaring; 12. Sygdom og døp; 13. Arbeidsmarken; 14. Befjendtgjærelser; 15. Kvitteringer.

PIANOER, ORGLER
 FONOGRAFER
 OG RECORDS

Stort Lager.

Skriv idag efter katalog og navn, hvad som ønskes, piano, kirkeorgel, husorgel eller fonograf, og De skal finde, at De her kan faa kjøbt et idmerke Instrument til dagens aller laveste priser. Nævn dette blad.

THE NORTHWESTERN MUSIC HOUSE,
 520 Second Ave. South,
 MINNEAPOLIS, MINNESOTA.

"Buddbæreten",

udgives af Gauges norsk evangelisk luthersk synode i Amerika og udkommer hver Torsdag med et tospaltet 24 sidigt nummer og koster for aaret i de forenede stater\$1.00

Udenom 1.25

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Red Wing, Minn. Alt, vedrørende bladets indhold sendes til ham.

Alle bestillinger paa bladet, pengeindsendelser, opsigelser, adresseforandringer, avis-tissementer osv. sendes til Gauges Synod Book Dept., Red Wing, Minn.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second-class matter.

Vedens erindret.

Naar vore menigheder indsender penge til synodens kasser vil man erindre følgende:

Penge til professorløn, synodefassen, heri indbefattet skolefassen, fondskassen og Jewell Luth. College sendes til mr. D. A. Ulvin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til indremissionen, finamissionen, santhalmmissionen, madagaskarmissionen og jødemissionen sendes til Rev. A. D. Oppgaard, Madison, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. S. L. Jacobson, Veresford, S. D.

Penge til Bethesda Gamlehjem sendes til Rev. J. A. Quello, 605 Court Str., Sioux City, Iowa.

Penge til Church Extension sendes til Rev. C. J. Eastbold, Dawson, Minn.

Til Landsmænd.

Er De norske og ønsker Dem en første klasse godt opbygd farm i det berømte norske Goodhue county, nær til by, kirke og skole, saa skriv til undertegnede for oplysninger og prislister.

—C. W. Stromme,
Kenyon, Minnesota.

Landsmænd!

Jeg har tilsalgs 50 godt opdyrkede Farme i det frugtbare Goodhue County, 55 mil syd fra Tvillingbyerne. Store norske settlementer.

Skriv efter liste med priser.

C. W. SORTEBERG,
Kenyon, Minn.

Salmeböger.

for lutherske kristne i Amerika.

M. B. Landstads Salmebog med nogle Forandringer og et Tillæg. Lommeformat. Størrelse 3½x5½.

Uden Tekster:

- Nr. 5.—I almindeligt Skindbind50
Nr. 6.—I almindeligt Skindbind med forgyldt Kors og Kalk60

Nr. 5.

Nr. 6.

- Nr. 7.—I Chagrin, mygt Bind og Guldsnit90
Nr. 8.—I ægte Morocco og Guldsnit, mygt Bind 1.25

Nr. 7.

Nr. 9.

- Nr. 9.—I ægte Morocco og Guldsnit, mygt Bind med Forsiringer..... 1.40
Nr. 12.—Oxford Indbinding, ægte flexible Morocco, ombøgede Kanter, Guldsnit 2.50

Størrelse 4½x7½.

- Nr. 1.—Indb. i sterkt presset Skindbind med Futeral 1.40
Nr. 2.—do do med Beslag 1.65
Nr. 3.—do do med Kors og Kalk og Guldsnit og Futeral 2.00
Nr. 4.—do do med Beslag..... 2.25
Nr. 5.—Indb. i ægte Morocco, forgyldte Sider og Ryg og Guldsnit og Futeral 3.00
Nr. 6.—do do med Beslag 3.25

HAUGES SYNOD BOOK DEPT.
RED WING, MINNESOTA.

Lenten Outlines and Sermons.

By Rev. R. E. Golladay.

This is the most extensive and exhaustive homiletical work on the passion history in the English language.

It contains eight series of outlines—biographical, historical, doctrinal, practical—all of which are elaborate in their treatment of texts and a number of which have for each outline many pages of the best literature on that particular topic quoted verbatim, making these outlines exceedingly suggestive and giving them the desired versatility both in style and thought.

In addition to these eight series of outlines there are four full series of complete sermons by four successful and popular preachers.

If you are planning a series of Lenten sermons or addresses, this work will prove exceedingly helpful to you.

Send in your order now.

The book is durably bound in cloth with gilt markings.

Price, \$2.00 net.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Sermons on the Eisenach Gospel Pericopes.

By Rev. J. Sheatsley.

(Editor of Lutheran Standard).

The Eisenach Gospel Selections have long been recognized as one of the finest pericope systems in existence. They will appeal to preachers, looking for a new series of texts that follow the church year, and their unusual merit will at once commend itself to them.

Rev. Sheatsley's volume of sermons on these excellent texts will be welcomed by all who have decided to use the Eisenach Gospel pericopes. The author of these sermons is known throughout the Lutheran Church of America as an able thinker, versatile writer and forceful preacher. His sermons are thoroughly textual, soundly Lutheran, highly practical and always quickening. In expounding a text and drawing from it the applications to everyday life, he shows the master hand in biblical interpretation and homiletical skill. His style is never vague, but always clear and to the point, vigorous and refreshing.

Durably bound in half leather.
\$2.50 net.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

BE TRUE

A CONFIRMATION BOOKLET.

By Rev. G. T. Cooperrider.

In three chapters, averaging over thirty pages each, the author admonishes the newly confirmed to be true: I. To Their Parents; II. To Their Church; and III. To Their Lord.

It is a strong and fervent appeal that this little book makes, and it can therefore be recommended as one of the best publications of its kind.

Bound in neat cloth board and attractive marking.

Price, 15 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

To My Sunday School Teachers.

By Rev. J. Sheatsley.

A series of 17 face-to-face talks in popular form on teaching in the Sunday school.

These papers are not the work of a theorist who knows but little about actual Sunday school work, but of a thoughtful pastor, who wrote out of his weekly experience in the Sunday school room. They do not deal with technicalities of the teaching profession, nor bristle with abstruse terms. In plain words and direct fashion the author goes to the heart of the subject of Sunday school teaching.

The last chapter, "Well-taught Rather Than Much Taught," is alone worth the price of the book.

No better book published for a teacher-training course.

Bound in Cloth, 35 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Through Luther to Liberty.

By Wm. Schmidt and L. H. Schuh.

This is more than a mere novel—it is a work combining the attractiveness of a stirring work of fiction with the edifying power of a mighty sermon and the instructive value of a historic treatise.

Price, \$1.00.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Sermons on the Catechism.

In Four Volumes.

By REV. R. E. GOLLADAY.

Vol. I. Now Ready.

These sermons are thoroughly Biblical, soundly Lutheran, unique in treatment and modern in application. They are fine examples of both the synthetic and analytic methods of sermonizing. The thought is profound, the treatment exhaustive and the style classically clear.

Vol. I. contains twenty-eight sermons on the First Chief Part of Luther's Small Catechism. Vol. II. will be published in 1916, and Vols. III. and IV. the following year.

Price of Vol. I., \$1.50 postpaid.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

The Sunday School Worker's Testament

For 1916-1917.

Some of the Special Features:

The Notes and Comments are printed on the same page as the verses they explain and were edited and prepared by a joint Editorial Board of the foremost Biblical scholars in every denomination.

The Introductions are placed at the beginning of each book, telling who the writer was, why he wrote the book, where he wrote it and giving a summary of what the book contains.

The Testament is the American Standard Version, recognized as the best revision in any language because it brings the plain reader more closely into contact with the exact thought of the sacred writers than any other version now current in Christendom.

The Words of Christ are printed in bold face type and all the words difficult to pronounce are divided and marked for easy pronunciation.

The volume is pocket size and bound in maroon silk finished cloth with gold title on side and back.

Price, 75 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Bøgteren

i nyt oplag er netop udkommen paa Hauges Synodes forlag. Indbunden i morocco og guldsnit. Pris 80c. Faaes hos
Hauges Synod Book Dept.,

Devotional Readings From Luther's Works.

For Every Day in the Year.

BY REV. JOHN SANDER.

Cloth, \$1.00 Fancy Binding, \$2.00.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Skoleböger.

Løkensgaards Læsebog for Børn, 1ste trin.	\$.15
Løkensgaards Læsebog for Børn, 2det trin.	.25
Kirkebergs Læsebog for Børn, 3die trin.	.75
Katekisme: Hauges Synodes Udgave.	.10
Katekisme: H. U. Sverdrups Udgave.	.15
Katekisme: Engelsk	.10
Forklaring: Hauges Synodes Udgave.	.15
Forklaring: Sverdrups Forkortede	.15
Forklaring: Sverdrups Fuldstændige	.20
Forklaring: Sverdrups, Engelsk	.20
Forklaring: Laache	.15
Forklaring: Laache, Engelsk	.20
Forklaring: Sverdrups Norsk-Engelsk	.30
Forklaring: Engelsk, oversat ved Belfour	.25
Bibelhistorie: Norsk	.25
Bibelhistorie: Norsk, med billeder.	.45
Bibelhistorie: Engelsk	.25
Bibelhistorie: Engelsk, med billeder.	.40

Bibelen.

Storstilet, gamle testamente i ny oversættelse.	
Nr. 1.—Indbundet i presset skindbind.	\$.1.35
Nr. 2.—I presset skindbind med guldsnit og futral	2.50
Nr. 3.—I presset skindbind med guldsnit og forgyldet kors og kalk paa siderne og futral	3.00
Nr. 4.—Indbunden i Morokko, guldsnit og futral, og med rigelig forgyldning paa siderne	4.00
Bibelen i ny oversættelse.	
Nr. 108.—Chagrin med runde hjørner og ombøjede kanter, snittet rødt under guld	4.00
Nr. 11.—Bibel paa India papir i Chagrin, ombøjede kanter, snittet rødt under guld	3.75
Nr. 12.—Bibel paa India papir i egte Chagrin, heftet med silke, ombøjede kanter, snittet rødt under der guld	6.00
Lommebibler i gammel eller ny oversættelse.	
Nr. 40.—Indbunden i shirtingsbind	.50
Nr. 43.—I uegte Chagrin, mygt bind og guldsnit	1.00
Nr. 45.—I Chagrin med ombøjede kanter og guldsnit	1.80
Nr. 51.—Trykt paa India papir, mygt Chagrin bind med ombøjede kanter og snittet rødt under guld.	2.50
Nr. 53.—India papir, egte Chagrin, ombøjede kanter, snittet rødt under guld, heftet med silke	3.80

HAUGES SYNOD BOOK DEPT.
RED WING, MINNESOTA.

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2: 2.

No. 20.

Lørdag den 13de Mai 1916.

48de Aarg.

Grenenes Bestjæring.

(Af dr. D. Sallesby.)

Ser gren paa mig, som bærer frugt, den renser han, forat den skal bære mere frugt. Joh. 15: 2.

Grenene.

Jeg er vint træet, I er grenene, siger Jesus. Vint træet bærer grenene, men grenene bærer frugten. Jesu frugt i den fortabte, men ved hans død forløste verden, har hans disciple faat i opdrag at bære.

Mit livs opgave er at bære gren: at optage livskraften i mig og lade dem vokse frem i mig som frisk frugt for Jesus. Og der spørges ikke om min kraft eller dygtighed, men om jeg vil aabne for den fylde af forløserkraft som hvert øieblik venter paa at strømme fra vint træet ind i grenene.

Der spørges ikke om jeg er en stor gren eller en liden gren; men om jeg er en gren og om jeg bærer frugt. Der spørges ikke hvor jeg sidder paa træet, høit eller lavt. Der spørges bare om jeg er paa min plads, der hvor min Frelser vil ha mig. De største drueklaser sidder forresten paa de nederste grener. Har vi det samme fæste i vint træet, er det heller ikke saa vanskeligt at være fæstet her paa jorden. Da gjør det ikke saa meget om vi sidder paa hver vor side af stammen. Da gjør det heller ikke saa meget om en af

vore fjære har vokset sig fra de jordiske grener op mellem de himmelske. Vi skifter os for meget lig "verden" i vor sorg over hjemvandrede fjære.

Frugten.

Hvad tænker du først paa, naar du læser eller hører om det at bære frugt? Kanse vi alle først tænker paa arbejde. Gud tænker først paa noget andet. Læs Gal. 5: 22: Aandens frugt er kjærlighed, glæde, fred, langmodighed, mildhed, godhed, trofasthed, sagtomodighed, afholdenhed. Gud tænker ikke først paa det vi gjør, men paa det vi er og det vi lider.

Se paa Jesus. Han skulde udføre det største menneskeværk i vor verden. Og han levet dog bare til han var 30 aar. Og af disse brugte han bare henved 3 aar til sin egentlige gerning. Og læg merke til: det som forandret vor verden var ikke saa meget det han gjorde som det han var og det han led. Jesu liv var fyldt af kjærlighed, glæde, fred, langmodighed osv. Og nu skal verden faa godt af dette gennem Jesu disciple. De optar i sig Jesu liv for at leve det ud i verden. Og det er det som skal vinde verden. Derfor er disciplenes liv vigtigere i Jesu øine end deres arbejde. Jesu disciple lever

for at bære frugt for Jesus, mest mulig frugt. Og naar Jesus ordner vore livsforhold, saa er det frugten han tar sigte paa. Grenene skal sættes istand til at bære mest mulig. Det kalder Jesus at rense dem.

Beskjæringen.

Spis en vinranke ikke beskjæres, saa bliver overhovedet ingen frugt, bare blade. Vi lever ikke for at ha det godt. Vi lever heller ikke med Gud for at ha det godt, men for at bære frugt, til Jesu pris. Lad os huske det, saa blir vi ikke saa rædde for gartnerkniven, naar den blinker over os. Seg saa en dag gartneren beskjære et træ. "Svilke grene fjærer du væk?" spurgte jeg efter en stund at ha set hans "haardhændte" behandling af de mange frodige skud. Han svarede: "Vi tar for det første alle syge skud, og saa tar vi alle de som staar iveien og hindrer sol og lys. De som peger for meget op skygger sig selv. De som krydser hverandre vil dels skygge, dels gnide hverandre. Af dem maa ialfald den ene væk." Hvor den stofflige verden dog er en afstøbning af den aandelige! Gartneren i Guds have følger de samme regler.

De syge skud.

For det uøbede sie kan de ta sig friske og frodige ud. Trangen til kristelig virksomhed er udtrykt for liv, men ikke altid friskt liv, henrynt til ære, indflydelse og magt er ofte sterkere end kjærligheden til Frelseren og sjælene. Og gartnerens sie er skarpt. Han ser ikke efter "resultater" men efter frugt. Derfor har han sat saa mangen kristen ung mand og ung kvinde ud af virksomhed, som de selv og andre lovet sig saa meget af. Naar grenene begynder at pege formeget op, maa de beskjæres. Mangan prædikant har maattet miste baade de store forsamlinger og de store resultater for at komme til at bære frugt. Da først fik Guds værmer mad og englens glæde ved hans vidnesbyrd.

De skud som skygger.

Seg mener synden som tar væk udsigten til forjet, saa naadens sol ikke faar lys og varme stæen. Ikke de bevidste synder. De

skiller os fra Gud, men de upaaagtede synder. De skygger for naadens sol, gjør naadeforholdet uklart og usikkert.

Mange sige vanstund faar nokke frit og upaaagtet hos den enkelte og indenfor de kristelige kredse. Hvor nokker ikke misundeligheden ofte sige om sige med den største aandelighed og mest energiske offervilje. Det onde sie som ikke taaler at se fremgang hos andre end hos mig og mit parti. Læt ind til dette skud nokker et andet som kaldes bagtalelse. Misundelse føder bagtalelse. Svad hjertet er fuldt af, løber munden over med. Bagtalelsen er det vanskeligste skud i Herrens menighed. Den har sønderrevet mer end noget enkelt menneske kan se.

I vore hjem vokser et vanstund som hedder græsttenhed, pirrelighed, daarligt humør, upaaagtet, og derfor frodig. Ofte sige om sige med den største iver for Guds sag. Et daglig liv fuldt af en række smaa nederlag er for jatan det sikreste middel til at vinde den store seier over den troende uden at han merker det. Her maa gartneren gribe ind, og han er en mester i at beskjære. Det fortælles om Moosens mor, at naar gutten skulde ha ris, saa maatte han selv hente riset. Og hun gav ham lov til at bære borte, saa længe han selv ønsket. Riset fik der ved virke saa meget længer. Er Guds barn gjenstridigt mod hans Mands paamindekker, saa sender han dem afsted for at hente riset til sig. Den synd som vi ikke godvillig vil give agt paa og besjæmpe, den tager Gud et ris af. Den benytter han til at beskjære os med. Den som ikke vil tøile sit egenraadige sind i det daglige, fik hente sit ris paa den maade, at Gud en vakker dag lod ham træffe et menneske som var lige saa strid som han selv. Og saa blev det offentlig skandale. Nu fik de andre se hans synd, og det vigtigste, nu fik han selv se den. Han mistet modstandernes respekt og pænnernes tillid, men mange blev paa den maade reddet fra sin synd, der blev frugt.

Vi hører og læser om agtede og troende mænd og kvinder som pludselig falder i aabenbar utugt. Pludselig er faldet dog

ikke. De har ofte gaat en lang og tung vei for at hente sit ris. Sin utugtige fantasi og tanke lod de raade. Og saa maatte Gud hjælpe dem til at se. Han gav dem den anledning til at udføre sin indre synd som de før havde manglet. Da fik de se. Det var en alvorlig besjæring, hele Guds jag paa det sted maatte lide—ofte i mange aar. Men saa meget ofrer Gud bare for at faa et eneste menneske til at se sin synd og afstaa fra den.

En velstaaende troende gaardbruger med speciel naadegave som forkynder og sjælesørger fik være til stor velsignelse i vid omkreds, han havde baade tid og raad til at reise om i bygderne. Og overalt kom han med haalsam for de syge sjæle. En vakker dag hører man at han er stebnet for retten og dømt—for bagvaskelse. Det kom som lyn fra klar himmel over hans mange venner. Men selv saa han, at han længe havde været paa vei efter sit ris. I de lune stuer hos vennerne havde tungen faat større og større frihed. Saa maatte gartneren til med kniven. En dag sa den troende noget ufordelagtigt om en mand, som uden videre traf ham for retten. Det var en alvorlig besjæring. Vennerne frygtede for at det nu vilde være ude med hans tidligere frugtbare virksomhed. Men de fik se at besjæringen har frugt. Den ydmyge mand som nu reiste over bygderne var en Kristi vellugt paa ethvert sted, og i ord og liv manet han vennerne til at gibe agt paa sig selv og leve i hellig barjsomhed.

Mere frugt.

Gartneren besjærer ogsaa træet for at faa mere frugt. En troende haandverker jeg kender var plaget af sygdom og arbeidsudhygtighed uafbrudt i flere aar, han maatte en tid leve af vennernes gaber. En haard tid var det for ham baade legemlig og aandelig. Men da den var tilende forstod han Guds besjæring. Det var for at faa ham ind i den ubetingede lydhighed mod Guds mindste vink, han blev var i sin samvittighed. So, der blev mere frugt. Vi som kendte ham baade før og efter fik sande kristens

ord: Lydhighed er bedre end offer. En gaardbruger havde et stort deiligt æbletræ, som dog for hvert aar bar mindre og mindre frugt. En ven som kom paa besøg raadede ham til at grave rundt træet i en vis dybde og der hugge over alle de store rødder, da disse gif for dybt, helt ned i den magre og syge undergrund.

Gartneren i Guds have har mange slige træer, som har faat fine rødder for dybt ned i jorden, nogen i et gaardsbrug, andre i et haandverk, i en forretning, husstiel osv. En vakker dag begynder gartneren at grave for at finde disse rødder og hugge dem over, men røres der ved hjertesrødderne da gjør det ondt. Det er ikke let at se pengene rulle ud til doktor og medicin og se indkomsten tage af ved modgang og uheld. Det er ikke let at se sygdommen fortære legemets kræfter og samtidig levere den ene efter den anden af de kjæreste paa jord. Det er alvors-tider naar gartneren griber rod efter rod. Tilslut kender man sig som rodhugget. Man har bare ruinerne igjen af sit tidligere liv. Det er ikke mere at leve for, siger man gjerne da, og det er sandt. Af det man før levet for er der ikke mere igjen. Men mange er de som just paa sit tidligere livs ruin har faat noget at leve for. De blev frugtbare grene med evigt maal for sit daglige liv. Støtter i Guds tempel paa jord, kraftcentrer i sin kreds.

Bedre frugt.

Vi havde tomater i haven i sommer, nogen billige planter med en mængde skud og knopper. En dag var gartneren paa besøg og fik se dem. "Disse maa besjæres" sa han. "Skær væk, saa der bare blir 3 klaser igjen paa hver plante, saa blir frugten større og finere. Mindre frugtmængde men bedre kvalitet." I Guds have finder vi ofte denne praksis. Jeg besøgte for nogen aar siden gamle Samuel Zeller i Manndorf. En eiendommelig udrustet og frugtbar kristen. Blandt andet havde han en speciel naadegave til at hjælpe de sindsyge. Waade ved direkte helbredelse og ved den ro de fik ved at være hos Zeller. Og han var

saa glad i denne gjerning, skjönt den bragte ham megen uro og ængstelse og vaagne nætter, naar de rømte fra ham. Saa ordnet Gud det sliq at der kom en lob i Schweiz som forbød at ha findssyge i pleie uden kontrol af autoriseret læge. Nu vidste Zeller at han ikke kunde gjøre sin gjerning blandt de findssyge, hvis en læge skulde forestaa behandlingen. Mange raadet ham til at omgaa loben, men det vilde han ikke. Dagen før loben traadte i kraft sendte han saa sine patienter væk. Jeg hørte ham fortælle om dette engang. Han sagde at det var den tyngste dag i hans liv. Jeg har ikke truffet nogen om hvem jeg saa trøgt tør sige, at han var en kristen helt. Men han storgraat da han fortalte dette. Vi følte alle som hørte det, at det var en alvorlig beskjæring. Men vi forstod ogsaa hvilken herlig frugt der voksede derpaa. Hans livs virke blev begrænset men vandt baade i kraft og kvalitet. Jeg traf for en del aar siden en troende kvinde som havde deltat i kristeligt arbejde. Nu var hun syg, havde ligget i aarevis, brudt af gigt, saa hun ikke kunde slaa en flue af ansigtet eller føre en ske til munden. Mange af hendes venner undret sig over Herrrens førelse. De syntes hun var saa uundværkelig i arbeidet. Han havde beskaaret grenen alvorlig. Men saa var der ogsaa begyndt at vokse en deilig frugt. Hun var blit en forbeder gjennem disse aarelange lidelser. En af de saa som havde lært at bede.

Frugtens kvalitet.

Jeg har talt om god og bedre frugt, hvordan afgjøres dette? Nogle liker sure æbler, andre søde. Er det smag og behag som afgjør frugten ogsaa i Guds have? Nei, i Guds have er det Guds smag som afgjør alt. Og den frugt han sætter høiest, det er den ydmyge taknemmelighed der lever sit liv og gjør sit arbejde for at forherlige sin dyre Frelser's navn og føler sig smertet, naar æren for dette gives ham selv og ikke til Jesus. Disse frugter har en velugt for Gud og mennesker som ingen anden frugt.

Og hver en af disse frugter indeholder spiredygtige frø, som forplanter Guds rige paa den stilsfærdige vis, som hører alt liv til. Derfor sagde Jesus til Peter, da han laa paa knæ for ham i baaden og kjendte sin urenhed: Nu er du stiftet til at bli menneskeskaffer.

Saaet.

Naar gartneren har beskaaret træet, saa dækker han saaret med maling eller lignende for at træet ikke skal forbløde sig og for at der ikke skal komme sygdom i saaret. Der er mange træer i Guds have som staar og forbløder sig. Gud har intet forsømt for at saa saaret efter beskjæringen til at gro igjen, men de vilde ikke. De kunde ikke tilgive Gud at han tog deres penge, deres helse, deres barn, deres egteskælle. Er de følsomme naturer gir de sig hen i en slags sorgens brynd, idet de daglig kjæler og dægger for sin sorg. Er de mere flegmatisk anlagt resignerer de, finder sig i det uundgaelige, men saaret er ikke groet, derfor blev der ingen frugt og fremgang ved beskjæringen, heller aandelig tilbagegang. Saaret gror og beskjæringen lykkes, naar vi blir enige med Gud. Ikke bare tilgiver Gud at han rører ved vor jordiske lykke, men takker ham for at han hjælper os med det som dog er vor lykt, saa sandt vi er grene paa vintreet, at bære frugt for Jesus.

Gartneren.

Vi skal alle beskjæres, saa mange som er grene. Du har ikke meget du synes at du orker at miste, og du frygter for gartnerens kniv. Men husk at gartnerhaanden som fører kniven er gjennemboret, han lod den gjennembore for os. Tænk paa det, saa blir du roligere, naar han kommer med kniven. Han skjærer aldrig væk det i dit liv som du og hans sag har godt af. Gult ogsaa at han beskjærer sine grene i den rette tid. Træerne taaler ikke at beskjæres til alle aarets tider. Da vilde de forbløde sig. Vor Frelser kjender nøie den tid da vi taaler beskjæringen. Han skal gjøre baade fristelsen og dens udgang sliq, at vi kan taale den.

Indsendt ved Minnie Amundsen,
Stavanger.

Ungdomsforbundet

Søndag 21de Mai.

1 Joh. 2: 12—17; Matt. 6: 10.

Guds vilje.

Den tredie bøn i Faderboret er blit kaldt den "haardeste bøn." Det falder vistnok ikke vanskeligt, for mange, at ta den over sine læber og fremsige den. Den er dog noksa tungt at virkelig be med alvor, denne bøn; og kanske enda tungere at gennemføre. Lad os spørge os selv: Er det virkelig vor oprigtige vilje, ærligt og hjerteligt at gennemføre Guds vilje, i smaat og i stort, i al vor færd? Det er at frygte, at det blir sandt, hvad vi ofte naar vi er sammen opfordres til naar der siges: Lad os læse Faderbor. Nei, vi skal ikke blot læse denne bøn, vi skal be denne med hjertens oprigtighed og uden hylleri.

Shvad menes der saa med Guds vilje? Guds ord gir os svar paa det. Det er Guds vilje, at vi skal indrette os efter den guddommelige tanke og plan. Hans tanke og plan er, "at alle fornuftige skabninger skal evig love Gud" og forherlige hans navn. Dette bethr da for det første det, at Guds begjær blir det afgjørende i vort liv. Vi kan da ikke ha nogen afguder. Gud maa ha kjærligheden, elske ham først og over alle andre ting. Det bethr dernæst, at vi skal bruge det Gud har givet os, ikke i egeninteresse og til egen ære, men til Guds riges gavn og til Guds navns ære. Det bethr tillige det, at vi skal leve i sand indbyrdes, ægte broderkjærlighed. Der er somme folk som er saa lyshjær til at saa klart for sig, hvad Guds vilje er naar det gjelder dem selv. Guds ords forkyndere endog. De mener at det er Guds vilje de skal være et steds en liden stund, og gaar det ikke som de synes saa er det Guds vilje at de skal paa et andet sted. Vi maa ikke være saa snar til at sige dette. Det er ikke saa sikkert at Gud forandrer sit sind saa snart. Det er forresten ikke saa sikkert med noget af dette

ydre stel. For nærværende er der somme som er saa forsikket paa, at det er Guds vilje tre norske samfund skal være et ydre samfund. Venner, det er ikke saa sikkert med dette ydre stel. Det er Guds vilje vi alle skal være sande kristne, det ydre ordninger blir vi mere sikre i efterpaa, end paa forhaand. Det allerførste vi maa gjøre, hver for sig, det er at overgive os helt og udelt til Jesu Kristus saa han faar være herre over os i alle ting.—Wick.

SUNDAY, MAY 21.

The Hardest Prayer (Petition III.)

1. Scripture lesson: 1 John 2: 12-17; Matt. 6: 10.

2. Introductory. This is a continuation of the study of the Lord's Prayer. Give brief resume of what has been presented in considering the preceding topics on this prayer, leading up to the present petition.

3. Why this prayer is so hard.

(a) Because God's will is so different from our own natural inclinations.

(b) Because we do not take sufficient pains to learn to know God's will.

(c) Because the will of God seems contrary to our own personal interests so often.

(d) Because this petition implies readiness on our part to yield to God's will before the petition can really be heard and granted by God.

4. How this petition may become light.

(a) By our earnestly seeking to determine what God's will is.

(b) By our yielding obedience to God's will in love and faith.

(c) By the doing of God's will becoming our meat and drink, as was the case with Christ.

Naar retfærdige bliver mange, skal folket glædes, men naar en ugudelig hersker, skal folket sukke.—W. Bomhoff.

Missionsbuen

En morgen her i det lave,
 Jeg gik for min Gud at se;
 Da, først kom jeg til en have,
 Hvor Herren har bøiet knæ.

Her var mig deilig at være;
 Det var som hvert blad og knop
 I stilhed gav ham al ære,
 Hvis bøn her til Gud steg op

Jeg bød og her mit hoved,
 Og barnlig jeg bad en bøn.—
 Min himmelske Far her jeg loved,
 At tro paa hans elskede Søn.

Her saa jeg min Jesus træde
 Fremad med sagte skridt;
 Jeg saa ham med hovedet bøjet
 Den plet, hvor i bøn han har skridt.

Jeg saa, hvor Guds bredest skaaler
 Indstrømmet i Jesus hjæl—
 At lynden, som Gud ei taaler,
 Blev lagt paa ham—fuldt og hel!

Jeg saa ham ogsaa at følge
 Forraadt af haven ud
 Med stridsmænd, en folkebølge,
 Paa ældstes, rabbiners bud.

Jeg saa ham i dommerhuset
 For Ponti' Pilatus at staa,
 Og siden nedbøjet mod gruset
 Da piffet for bødlen han laa.

Jeg saa ham med korsets byrde
 Afmægtig at segne ned—
 Jeg saa hvor min elskede hørde
 Paa veien til Golgatha led.

Jeg saa ham til korset nagles,
 Der folk paa dæmoniis vis—
 Smedens han tornekranses—
 Et "hil dig!" ham gav til pris.

Jeg hørte tilsidst hans stemme—
 Et kraftigt: "Det er fuldbragt!"—
 Vel aldrig jeg skal forglemme,
 At det til min hjæl blev sagt.
 —Nalbue.

◆ ◆ ◆

CHRISTIANS AND THE LIQUOR TRAFFIC.

(Sent by Mrs. O. O. Stageberg.)

Whence comes this spectacle in Christian lands? How has this alien grown up about our Christian altars to such dreadful proportions? It is the cancer on the face of Christendom, the blistering shame on the fair countenance of Christian civilization, engendered of the rum-shop and the lust god of Mammon and pleasure.

Think for a moment that this Christendom has authorized by law and sanction of the State the creation of this frightful pest gang; that it has provided for its creation; that it is here not in opposition to, but of her will; that by formal and deliberate legislation, brought about by Christian votes, she has opened, in all her towns and cities, slaughter-houses of men, women and children, and of all virtue, and employs a million minions to do this dreadful work; that she has done this and continues to do it with her eyes open and with full knowledge and purpose; that she has prepared and planned and deliberated in government chambers for the production of these desperate classes; that her employed and licensed minions do this for pay.

Rum engenders poverty; poverty and rum engender crime. From the government rum-shop the wild beast hunts his prey. Is Christendom struck with judicial blindness, that she sleeps?

The rum-hole must be closed or the rum-hell will engulf Christendom. What shall be done with Christian rum is the

problem. What shall become of the Christian world? Answer it with license; or authorization, or tempering policies, it is difficult. Strike it down, cage the beasts that vend the frenzy in the only place to which they belong, the criminal cell, and the kennel will disperse. There is but one remedy. We have had experience enough to have learned what this is. The nation must put an end to transforming men into beasts by law, and must put the beasts who do it into a limbo where their sorceries will cease. The government is on the side of the beasts; the people make the government. Shall the rum fiend still cary on this carnival of death? Shall the rum minions, at the still, behind the bar, at the bar, in the gutter, or in the mansion, rule? Or is there enough of manhood among us to save Christendom from the damning shame? The answer we make to that question determinates fate. If Christianity has not power to save Christendom, where is our hope?

Paganism can muster no miscreants from all her realms more debased than the rum army; no festering pest-house—not even the Chinese opium den—more deadly to virtue than the Christian rum-hole. Must it be endured longer? Must the race be doomed to go into the future with this millstone fastened about its neck by legislators of Christian States? Are our tyrants too much for us? Then farewell to hope.

Who doubts that there is a remedy for this state of things? It is not unknown. This evil is rampant not of necessity, but we have not the courage or desire to apply the remedy. It is simply needed that right-minded people combine to do the work; and in this, as in every case of a crying evil, the Church must lead in the reform. This is her most peculiar province. It comes in the line of the great class of moral issues of which she is the recognized guardian.

It cannot be effected by moral suasion, by sermons, by prayers, or by abstinence of the well-disposed. It is a case where the arm of the law and force repressive is the only resort. It belongs to the reparation of crimes, and must, of necessity, be met by criminal law faithfully executed.—*Bishop R. S. Foster.*

Anamissionen

March 16, 1916.

Dear Friends:

Buildings for teachers are now gradually being built. We dare not let them live longer in the old house.

Is Rev. Landahl doing well in getting money? Then, too, we can soon build a house for the foreign teachers. Class rooms are getting to be too few, and too small. Today I gave up my study for class room. Now I wish I could speak to each girl in Sunday school. Are you willing to give 50 cents; then you will be helping us to build this new school this year?

I feel sure God will awake in the members of Hauges Church their responsibility for the poor women of China. The girls are not coming here only to learn to read but they come to learn how to grow to women that will be able to stand the test that China can give them when they are sent away to instruct the young of their country. The mission's schools today are the source to which the church is looking for its leaders.

There is a lamentable lack of good character and Christian enthusiasm. Careless habits tend to become the rule.

In our Christian institutions we aim to make it possible for them to so learn to know our Lord that a longing to become like Him grows as the boys and girls come to our school. Yes, my dear friend, it

pays. Don't be afraid to give your pennies and your dollars.

Union between the mission of Hauge's church and our neighboring mission has actually taken place.

In Miss Olson we have a new worker. She has been here now only one month and I believe I can truly say that she will be a blessing to our school and I believe she likes it here. We have now around eighty girls.

Going to prayer meeting.

—*Olive Hodnefield.*

Naadegaverne i menigheden.

(Indsendt ved Sever Barberg.)

Vil saa lov at citere nogen saa linjer af et foredrag, holdt af biskop Støhlen i Johannekirken i Stavanger. Blandt andet siger biskopen:

“Der er ogsaa en naadegabe til, nemlig evnen til at tale Guds ord, evangelisgaden. I menigheden hørte det til undtagelserne at forstanderen var ordets forkynder. Til dette maatte der nemlig en særegen naadegabe og et særegent kald. De, der havde dette, gav man agt paa, som noget høist vigtigt og dyrebart. I vore dage blir begrebet naadegabe svært misforstaaet. Man kræver ofte, at alle troende skal tale i møderne. Den, som ikke det gjør, blir mistænkt for ikke at være et Guds barn. Dette er en stor vildfarelse. Det er tværtom saa gitt at tale i menigheden.” Saa langt Støhlen.

Det vilde bli til Guds riges bedste og kirkens gavn, om da især præster og menigheder vilde lægge sig disse ord af biskop Støhlen paa hjerte. Det er blit til en ufsik, som er forfæstelig iblandt os, at hvem som helst, saasnart de gjør krav paa at være troende eller lider af præfekt, kan staa frem og prøve at tale. Mildest talt, en stor del af disse er helt uduelige. Ingen skalde paata sig og langt mindre bli opfordret dertil, uden at samme person er opgaven mægtig, baade hvad sprog og indhold angaar; thi den

store sag, som de prøver at repræsentere, lider saa usigelig meget, fordi de ikke har naadegaben og saaledes truer sig ind i en stilling, hvori baade de selv og sagen blir borte i taagen ved noget usammenhengende snaf. Naar vi sagde, at især præster skulde lægge sig Støhlens ord paa hjerte, saa var ikke hensigten den at mistenkeliggjøre dem; men hensigten var nærmest den, at de bør være yderst forsigtige med hvem de betror prædikergjeringen til. At sende ud hvem som helst til at fylde prestens plads er uforvarlig. Selv om stedfortræderen er en troende, saa ligger deri slet ingen garanti for, at han er skikket til at tale i menigheden. Om en ung mand har frekventeret en skole et aar eller to, saa foreligger der slet ikke beviser for, at samme unge mand er ordets forkynder i ordets egentlige betydning. Det høres vel underlig ud; men godt vilde det gjøre endel, om de forsøgte sig i præfektunsten for samme slags tilhørere, som hin jætergut i Norge.— En apssant.

Ovenstaaende stykke er tat fra “Folkebladet,” og jeg fandt, for min del, at det taler om en meget vigtig sag, som vi alle burde merke os. Jeg har for længe siden af bibelen og kirkehistorien havt omtrent den samme forstaaelse af denne sag, som biskop Støhlen her fremholder. Se Ef. 4:11; 1 Kor. 12:28, ja hele det 12te kapitel om de forskjellige naadegaver.

I aposteltiden lagde de nøie merke til de forskjellige naadegaver, som fandtes inden menigheden, og saa forsøgte de at sætte dem i virksomhed i det, som de havde særlig begavelse til. Det kan vi blandt andre se af Rom. 12: 6, 7, 8; 1 Pet. 4, 10—11. Det er just dette, som er saa sørgelig forsvunnet iblandt os; derfor har vi saa mange uduelige prædikanter, baade af præster og lægmand. Jeg har sølt medlidenshet med en del unge mænd, som har bestemt sig til at blive prædikanter; thi jeg har forstaaet, at de ikke var i besiddelse af betingelserne dertil; men de tror at naar de bare kan komme gennem skolen, skal de nok lære at prædike. Men det gaar som en troende musikanter sagde

Hjemme i Norge: "Derksom de ikke har naturlige anlæg for musik, saa kan de vel lære nogenlunde at følge noderne; men de blir aldrig mer musikere end denne støvlen min," sagde han idet han rakte frem foden. Jeg har ofte undres paa, at man ikke gjør mer alvor af at vejlede de unge i saa henseende ved vore skoler, dem nemlig, som tænker paa at optage prestegjerningen. Det hører vel mer til sjældenhederne, at en lægmand begynder at tale offentlig for en forsamling, uden at han har noget anlæg i den retning. Det vilde være til stor velsignelse, om alle naadegaver blev sat i brug; og saavidt mulig sat i den virksomhed, hvortil de havde særlig anlæg. Giv agt paa de ansøret bibelskeder, anlæg. Giv agt paa de ansøgte bibelskeder, som og hvad han siger, som har indsendt Støvlens ord til "Folkebladet." Denne sag taaler at tænkes paa baade af prester og lægprædikanter.

—S. Petterson.

Kredsmøde.

Som forud bekendtgjort i "Buddbæreren" afholdt Red Wing kreds møde i Bethesda menigheds kirke, pastor Theo. Mustads kald, den 11te til 13de April 1916. Mødet blev aabnet med prædiken af past. C. E. Solter. Han tog til tekst Luk. 12: 39—53. Taleren dvælede isærdeleshed ved de to store tanker, der ligger i dette Guds ord og stadfæstede samme baade med Guds ord og historiens vidnesbyrd, nemlig, at Jesus kom forat kaste ild paa jorden, og at Guds børn maa lide forfølgelse for evangeliets skyld.

Stedets prest hilste forsamlingen velkommen i Jesu navn. Han havde tilsammen med menigheden glædet sig til dette møde og udtalte sit ønske om, at det maatte blive til megen velsignelse.

Pastor S. E. Sanjon indledet samtaleemnet, Ej. 55.

Indlederen fulgte den tredobbelte indledning som er fulgt i den norske bibel.

1. Indbydelsen. 2. Formaningen. 3. Forjættelsen om velsignelsen af Guds ord.

Missionær C. B. Landaal:—Dette er et ord, et budskab fra Gud. Israel havde, ligesom du og jeg, svigtet sin pagt med Gud. Saa maatte ogsaa straffen komme. Ikke fordi Herren havde eller har behag i at straffe. Ingen har behag deri. Ingen i kristenheden; men blandt hedningerne har jeg ofte set det. Ved at læse den hele bog af Esaias vil vi se, at der er lysglimt her og der, som bebuder at der er haab ogsaa for Israel. De havde havt det ond borte fra Gud. Ingen har det godt, som er borte fra Gud. Om du vil indbilde dig selv eller nogen anden, at du har det godt, du som er fremmed for Herren, saa er det en usandhed. Derfor kom tilbage, for dette er et kald til dig ligesaa bestemt som det var for hine Israellitter. Ikke sikert om du vil finde himmeldøren aaben, naar du kalder; men naar Herren kalder, da er den ogsaa aaben, for han mener det alvorligt med sit kald. Mange har begyndt at kalde paa Herren efter at døren er bleven lukket; men da er det forsent. Math. 25: 11—12. I her i Duluth har det godt i det timelige i eders prægtige hjem. Se nu endelig til, at I ogsaa kan faa det godt i det aandelige. Mit hvad vi her hgger op skal engang ramle, slaktes den da som ikke har noget mere end en to etage bygning eller en bankbog. Kom ihu hvordan det var i San Francisco hin nat, da millionærernes paladser blev lagt i ruiner.

Ja, vi trænger at blive oprydet ved en vækkelse her i dette land. Hvordan er tilstanden? Sætter, materialisme, teaterbæsen og synder af alle slags hersker blandt vort folk. Kommer her ikke en vækkelsesbølge over Amerika, da behøver vi ikke en profet til at fortælle os, at naar disse gamle mænd og kvinder, som nu kommer til Guds hus, ligger i sin grav, saa vil kirkerne blive staaende tomme. Kom da, medens der er endnu tid. Det er saa godt at faa græde ud ved Jesu kors. Gjør ikke som mange pleier. De borttørre taaren af sit øie, gjør sig stærk og modstaar Guds Mand og kald. De ved ikke hvad et favntag med Gud i himlen betyder. Men kom ihu, han har ingen synder

udspødt. Hvad jeg er stolt af, det er Gud og min Frelser; men hvad jeg er forarget paa er satan.

Her er et kald til dig, hvad vil du gjøre med det? Kanste du vil sige, naar du kommer hjem i aften: De talte godt derborte i kirken i aften, men med mit opgjør med Gud haster det ikke. Na, du er en stakkel, ja, en kujon.

Jeg talte om, at det var nødvendigt, at her kom en vækelsesbølge over dette land. En saadan har vi nu i Kina. Gud være tak! Til kirken i Taipingtien kommer der 800 kristne. Alle har ikke blot sin salmebog men ogsaa sin bibel med og følger nøie med, naar teksten oplæses. De vil ha fat paa teksten, og den som faar teksten, han faar det bedste.

Pastor J. W. Carlson:—Det har været sterkt betonet, nødvendigheden af at komme. Ordet "kom" forekommer 700 gange i bibelen og i de fleste tilfælde i den forbindelse, at syndere skulde komme til Gud.

Gud holdt paa i det gamle testaments tid at kalde i en tid af 4,000 aar, og da Jesus kom gentager han det samme kald. Joh. 7: 37 vidner om, hvorledes Jesus stod frem i templet og raabte "Om nogen tørster, han komme til mig og drikke." Det er Jesus som her indbyder, men det er ikke blot Faderen og Sønnen; men Manden og bruden siger "kom." Mat. 21: 17.

Her indbydes alle, du og jeg iberegnet. Opfæt derfor ikke. Mange ligger nu i graven og sjælen er ufrelst. De tænkte ogsaa engang, som mange tænker idag: Vi vil ogsaa engang søge Gud og blive frelst. Men de kom forsent. Døren var lukket. De maatte gaa bort.

Pastor Edw. Johnson:—Vi skal slippe at kjøbe os frem til frelsen i Jesus Kristus. Nei, det er alt fuldbragt og vi indbydes at komme og modtage uden penge og uden betaling. Dog er her saa mange som veier sine penge ud for det, som ikke er brød. Alt hvad denne verden kan byde dig, lad det være rigdom, magt, ære eller anseelse, det er alt brød som ikke kan mætte.

Pastor B. Reitan:—Farisæerne hørte

ogsaa paa Jesu tale; men følgen var, at de blev forarget. Det samme faar vi ogsaa erfare i vor tid, dog er ingen af os istand til at fremstille sandheden saa direkte, som Jesus gjorde. Men folket vil have det roligt. Er det saa I vil ha det? Da er det bedst at baade vi og flere slutter at tale. Vi staar saa langt tilbage i at komme den enkelte til hjælp i at komme til Jesus. Man skal vente til en mere beleilig tid, men den kommer ikke. Hvad den lutheriske kirke idag trænger mere end noget andet er en fuld og klar forkyndelse af sandheden i Jesus Kristus.

Pastor Peter Jon:—Vor tekst er praktisk og vi skulde anvende kristendommen paa alle livets omraader. Dette Guds ord er en indbydelse til de tørstige. Her er mange rundt i menighederne, som virkelig tørster efter frelsen i Jesus Kristus. De føler sig ikke hjemme hverken blandt verdens børn eller Guds børn.

Pastor C. W. Landahl:—Naar jeg studerer forholdene her hjemme og hører klage baade i bort eget saabel som i andre samfund, at folk forlader kirken, er der to tanker som har kommet til mig og som jeg her vil saa lov at pege paa. Har vi den rette maade at indbyde til Sammens bryllup? Er vor forkyndelse saadan, at den løser syndere? Det er folk løst af syndens baand og frigjort i Kristus vi trænger. Ofte hører vi, at forkyndelsen ruller frem som smaaften fra prædikestolen. Men det er ikke stene som levendegjør. Paa den anden side saa har vi den fine, overfladiske og magelige forkyndelse, der kun bringer tilhørerne i søvn og sikkerhed. Naar det her hedder, at vi indbydes at komme, saa gjelder det at være klar over, hvad vi indbydes til. Var det paa skrømt eller spøg at Jesus døde paa korset? Hvad hjælper den fine dogmatiske forkyndelse os. Nei, dogmatiken hører hjemme i prestens kontor og det teologiske seminar.

Konfucius skrev en fin moral-filosofi, men hvad har den hjulpet Kina? Nei, alene evangeliet magter at omdanne menneskets hjerte. Er der noget jeg i disse aar har lært blandt hedningerne, saa er det det, at

Jesu Kristi evangelium er en Guds kraft til salighed for hver den som tror. Rom. 3: 16. Ser er, som det før har været peget paa, mange som juffer og længes efter en fuld frelse og frigjørelse i Jesus. Jeg gif selv som saadan i flere aar og ventet at presten eller nogen af de kristne skulde tale til mig om min Frelser. Og kjender jeg mig selv, saa kjender jeg verden. Lad os ikke forglemme vort kald og opgave i denne verden, at vi skulde være lys og salt. Og skal vi være vor opgave tro, da maa vi gaa ud i denne mørke og raadne verden—ned i folkehabet, ned til masjerne. Jeg er glad og lykkelig ved at faa leve i denne verden med alle de anledninger som gives at faa arbejde for min Gud. Al denne klagen over det onde og sure i denne verden er en uretfærdighed, for det onde og sure kommer fra dit eget onde hjerte. Det er misen som forfølger dig.

Pastor C. C. Gøtter:—Om vi skulde spørge: Hvad er hensigten med vore samtaler og prædikener? saa vilde man faa mange forskellige slags svar. Nogle vilde kanske sige, at det er at forbedre vort liv, andre, at det er helst at forberede os for døden, osv. Paulus siger: At leve er mig Kristus, og at dø en vinding. Verden siger: At leve er at søge fornøjelse, overtræde Herrens bud og at dø er en vinding. "Personal liberty" har været verdens seltraab i kampen for bibeholdelsen af den gamle sataniske drifftetrafil, ja endog af en del prester! En ting maa vi holde fast ved, nemlig at lære sig selv at kjende. Det er det første skridt til visdom. Det vil altid blive en sandhed, hvad en gammel troende engang sa: "J kan plastre med evangeliet saa meget J vil paa det ubodfærdige hjerte, det skal intet nytte." Jeg forvinder mig ofte over de mennesker som aldrig har et ord, en bøn, eller vidnesbyrd om Jesus. De kommer og gaar til kirke og fra kirke. De flammer sig for at bede nogen bede for sig, bede selv, staa op eller falde paa knæ. Nei, man lader satan faa heste sig borte paa alle omraader. Dog faar mange saadanne en rosende gravtale. Men Guds ord siger os noget helt andet: At leve er mig

Kristus, at dø en vinding. Lad os følge den gamle krigsang af Justus Falkner: Op, J kristne, rustet eder, Kristi lemmer, ud paa vagt! Satan sig til strid bereder Og vil bruge al sin magt. Op enhver! Drager færd! Fienden trodser Herrens hær.

Tænk naar vi skal faa se det himmelske fædreland og faa stige ind paa salighedens strand. Lad os tænke paa dette, vi som er gamle og har kun en mil igjen af vor rejse.

Pastor C. W. Landahl:—Ved land ligger de største flibe sunket. Intet sted i verden ligger der saa mange flibe sunket som ved "Golden Gate" og ved den kinesiske kyst. Mange har sagt til mig, siden jeg har været paa missionsmarken i saa mange aar, at jeg maa føle mig lykkelig og har vel ikke saa meget af den gamle Adam at kæmpe imod; men jeg skal sige dere, at jeg er saa daarlig som nogen; men ved Guds naade haaber jeg at jeg ogsaa er saa bra som nogen. At man krydser havet nogle gange, det gjør ingen stor; men at man kommer og drikker af livets band. Dette faar vi erfare i Kina i disse dage. Der kommer folk til kirken. Kirken er simpel. Den koster ikke mere end stolene i eders. Havde de taler og vidnesbyrd været holdt i et forstaaeligt sprog blandt kineserne, som har været holdt her i disse dage, da skulde J set andre resultater. Kirkens feil og synder her hjemme er at man vil bygge kirker og have det godt i det høre. Vi er lig disciplene paa forklarelsens bjerg. De vilde bygge og forblive deroppe, for der var godt at være, og forglemte verden ved foden af bjerget. Der haanes og spottes hans disciple. Der er de besatte af djævelen. Jeg er ingen lobtræl, nei, jeg vil leve paa den frie naade i Kristus; men jeg forstaar mig ikke paa det kristendomsliv, som bare vil have og intet give. De er lig fugleungerne, som ligger hjemme i redet og gaber og striger efter mad. Saa er det ogsaa med mange kristne, de raaber efter mere virksomhed, mere aand, mere liv og mere fred, men selv vil de intet gjøre. Kom ihu, at pinseunderet hin dag kom ikke først. Nei, der havde været bønnemøde først saa stedet

rystede. Har I rystet Duluth med eders bønner?—Der er 400,000,000 menneffer i Kina, men saa længe der er en ufrelst sjæl, saa er det min skyld. Det er ikke Guds skyld. Det er ikke verdens skyld, men de kristnes skyld.

Bed afflutningen af den sidste session holdtes nadbergudsajeneste. Pastor E. C. Solter forrettede ved alteret. Et kinamis-sionsforedrag blev holdt af misofinær Vandahl den sidste aften og offer til kredskassen blev optaget.

Saa et hjertelig tak til prest og menighed i Duluth for al eders opofrelse. Vid det Guds ord, som saa rigelig blev udjaet, maatte saa bære frugt til liv og salighed.

—S. J. Dahle, sek.

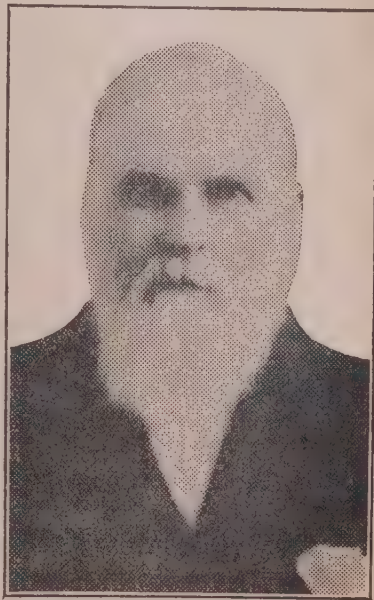
Johannes B. Nttrenes.

Romsdahl's menighed, Lincoln county, S. D., har igjen været samlet til begravelse. Denne gang gjaldt det en af menighedens ældste. Han var ældst af aar, ældst som kristen og ældst som ældste i menigheden.

Han var en af de saa, som alle gav det vidnesbyrd, at han levede som en kristen. I de 8 aar som jeg har kjendt ham, har jeg ikke hørt noget andet fra noget hold. Elsket var han og ikke mindst af de smaa. Ingen græd saarere ved hans baare end de smaa, han havde baaret, ledet ved haanden og ført sammen med. Hans hustru, med hvem han havde levet sammen i 46 aar, udtrykker sit hjertes følelse i bedfødte brev til undertegnede. Deres 8 børn som alle lever var nærværende ved begravelsen. Deres navne og bosted skal jeg nævne: 1) Bernt Michael Nttrenes, Beresford; 2) Mrs. pastor Sjølander, Tracy, Minn.; 3) John M. Nttrenes, Beresford; 4) Mrs. Ella Olbertson, Beresford; 5) Mrs. Katie Lindgren, Grand Forks, N. D.; 6) Mrs. Hannah Charmack, Mott, N. D.; 7) Riels Nttrenes, Mott, N. D.; 8) Mrs. Lydia S. Johnson, Beresford.

Johannes B. Nttrenes var født i Skaa-nevigs prestegjeld, Norge, den 15de Sept. 1839. I 1870 indgik han i ægteskab med

pigen Britha Gurina Monsdatter Tvedt, af Tjeldbergs prestegjeld. Samme aar udbandrede de til Amerika og bosatte sig først i Freeborn county, Minn. Efter tre aar reiste de til Lincoln county, S. D., hvor de bosatte sig paa homestead land. Dette solgtes efter 8 aar og nyt land kjøbtes i nærheden, hvor han boede til sin død. Han døde Fredag den 14de April 1916 efter omtrent en uges sygdom. Begravelsen holdtes den 18de April. Presterne S. J. Skarpsnes, S. N. Quello og Sjølander talte trøstens ord baade i hjemmet og kirken.

Johannes B. Nttrenes.

Vor kjære broder og søster i Herren,

Pastor og Mrs. S. N. Quello. baade paa det som er værd at nævne og det som er uærbørligt. Tankerne krydser frem og tilbage baade ligt og uligt; men naar jeg er kommen rundt med min tanke, saa er jeg her som et intetsigende. Herren har taget min mand bort, han kommer ikke til mig, men jeg skal gaa til ham. Hans kjære navn, Johannes, som jeg nu i rundt 46 aar har saa ofte raabt paa, nævner jeg endnu saa ofte; men han svarer mig ikke, hans røst hø-

rer jeg ikke mere. Sorg og savn er der i mit hjerte, men under alt dette er der en

Saa sidder jeg i min enlighed og grubler stille fred og hvile i Herren. Hvor inderlig godt det er for mit hjerte og sjæl at jeg fik høre disse ord fra ham i dødsstunden: "Herren er hos mig!" Det er som en salve i et værkende og sygt jaar. Jeg faar tro, at hans sjæl er hjemme hos Herren. Dog mange forseelser og misgreb har fulgt os begge gennem livet, men Herren har været god. Han har lægt og tilfredsstillet det som vi selv har paadraget os til smerte. Og saa maa jeg erkjende til Herrens ære at Gud har været god mod os ogsaa i det timelige. Gud tog en liden del af sin eiendom, et stykke jord og gav os det til hjem. Saa vi har faat nydt vort brød ved vort eget bord, takket være Gud for sin naade! Gud gibe at jeg maatte blive bevaret i Aandens samfund til min sidste stund og saa faa gaa hjem til salig hvile.—Mrs. J. B. Yttreng, Romsdahl menighed.

—J. M. Duello.

Naade.

Herre, du velsigner den retfærdige, som med et fjold dækker du ham med naade. Sal. 5: 13.

Hvis du søger hen til Gud og beder den almægtige om naade, hvis du er ren og op-
rigtig, ja, da vil han vaage over dig og gjen-
opreise din retfærdigs bolig. Job 8: 5, 6.

Et øieblik varer hans brede, en levetid hans naade. Sal. 30: 6.

Gud staar de stolte imod, men de ydmyge giver han naade. 1 Pet. 5: 5.

J min harne har jeg slaet dig, men i min naade forbarmet mig over dig. Ef. 60: 10

Loven blev givet ved Moyses, naaden og sandheden kom ved Jesus Kristus. Joh. 1: 17.

Loven kom til for at faldet skulde blive stort; men hvor synden blev stor, blev naaden endda større. Rom. 5: 20.

J er ikke under loven, men under naaden. Rom. 6: 14.

Gud er mægtig til at give eder al naade i rigeligt maal. 2 Kor. 12: 9.

Al naade er J frelst ved tro, og det ikke af eder, det er Guds gave. Ef. 1: 8.

Al hans fylde har vi alle faaet og det naade over naade. Joh. 1: 16.

Dette finder naade, om nogen af samvittighed for Gud finder sig i forger, naar han lider uretfærdig. 1 Pet. 2: 19.

Min naade er dig nok. 2 Kor. 12: 9.

Naaden være med alle dem, som elsker vor Herre Jesus Kristus i uforgjængelighed. Ef. 6: 24.

Indsendt af R. M. L.

Hvad "Christian Science" lærer.

Prof. J. M. Rildahl holdt sidste sommer et foredrag om hvad Christian Science lærer. Foredraget holdtes i prestekonferencen ved den Forenede Kirkes seminar. Dette foredrag er nu udgivet paa norsk og engelsk og faaes til eksempel i Augsburg Publ. House, Minneapolis, for 10c pr. eksemplar. Man vil i dette foredrag faa en kortfattet og grei fremstilling af denne sekt, som falskeligen kalder sig kristelig. Følgende 16 punkter, som i foredraget er behandlet, vil vise, hvad det gjælder: 1. Chr. S. forkaster læren om treenigheden. 2. Chr. S. forkaster Jesu Kristi guddom. 3. Chr. S. negter læren om Jesu undfangelse ved den Helligaand. 4. Chr. S. negter Kristi forsoning. 5. Chr. S. negter Kristi død, opstandelse og himmelfart. 6. Chr. S. negter Kristi gjenkomst. 7. Chr. S. fornægter den Helligaand. 8. Chr. S. fornægter læren om syndsforladelse. 9. Chr. S. negter bønnens virkekræft. 10. Chr. S. forkaster læren om frelse ved tro. 11. Chr. S. lærer, at synd, sygdom, død og alt det onde ikke er realiteter. 12. Chr. S. negter djævelens tilværelse. 13. Chr. S. negter læren om den endelige dom. 14. Chr. S. har afskaffet baade daab og nadvere. 15. Chr. S. lærer, at materien ikke eksisterer. 16. Følge Chr. S. har vi aldrig været født, og skal aldrig dø.

Fra Arbeidsmarken

Pastor A. C. Holter fra Minneapolis betjener menighederne ved Kaskon og Dexter, Minn., midlertidig indtil de kan faa fast prest igjen.

Bethania menighed af pastor G. A. Carlsons kald, vil afholde et kristeligt samtalemsde begyndende den 30te Juni og afsluttes den 2den Juli. Samtaleemnet ophjæses senere.

Gbenzer menighed, pastor Mundahls kald, Chicago, stemmer for forening, for co-education ogsaa i akademifdelingen ved Red Wing Seminar, og imod nedlæggelsen af Jewell Lutheran College.

Lincoln menighed, pastor P. D. Wees kald, Slater og Suxley, Iowa, har havt møde og behandlet foreningsagen. Menigheden stemte imod forening med følgende udfald: 22 mod, 17 for og mange stemte ikke. Menigheden stemte imod co-education i akademifdelingen i Red Wing, men for fortættelse af Jewell College.

Rvitteringslister over bidrag til indremissionen op til 1ste Mai er af kaskereren indsendt til "Budbæreren." Disse viser at der i denne kasse endda manglede \$4,599.77 i den af Synoden bevilgede sum for aaret. Kaskereren skulde afslutte disse regnskaber den 15de Mai, men kan kanke nu siden aarsmødet kommer lidt senere end almindeligt holde dem aabne til den 25de. Om nu alle missionsvenner vilde anstrenge sig lidt, saa kunde denne underballance blive dækket. Kjære gjør det!

Søndag den 9de April var en merkedag for Golden West menighed ved Solliid, Montana, thi den dag tog den sit nye orgel ibrug for første gang; ligeledes havde tre mænd i menigheden lavet og indjat en meget pen prædikestol, som hverken presten eller nogen

anden vidste om før man kom til kirken og fik se, og for det tredje kom presten kjørende i en ny "Ford", som alle hans menigheder havde samlet til for at gjøre hans lange kjøreture lettere og for at han skal kunne komme rundt oftere til hjer. Dette viser godt forhold og interesse for at de vil baade høre og have Guds ord iblandt fig.—A.

Besøgende i Red Wing den sidste maaned: Palmesøndag, 16de April, holdt St. Peters menighed, pastor Melands kald, 50-aarsfest. De indbudne fremmede talere var pastor Eastvold som prædikede paa norsk paa formiddag og dr. J. N. Rildahl, som prædikede paa engelsk kl. 3 paa eftermiddag og om aftenen talte begge, Eastvold paa norsk og Rildahl paa engelsk. Søndag den 30te April holdt pastor Meland konfirmation paa formiddag og om aftenen var der nadvergudstjeneste ved hvilken felighed dr. Telleen holdt nadbertale og forrettede ved nadberens udelelse. Efter nadveren talte doktoren kurdmissionsagen og en kollekt blev optaget til denne mission. Telleen standfede forresten i flere dage i Red Wing, besøgte skolen og venner i byen, var med paa kvindeforeningens møde osv.

En paafrævet oplysning.

Da jeg i No. 18 af "Budbæreren" fik se beretningen om menighedsrådet afholdt af Rendahls menighed om foreningsagen, samt saa deraf at delegaterne til aarsmødet fra nævnte menighed var instrueret at stemme mod forening paa de foreliggende betingelser, maa jeg tilstaa, at jeg blev høilig forundret, thi jeg var vis paa, at det ikke var som berettet. Den 30te April skrev jeg derfor til menighedens sekretær og bad om at sende mig oplysning om, hvordan han havde det i referatet af nævnte møde. Her følger hans svar:

"Whalan, Minn., 2den Mai 1916.

Mr. D. E. Bohum. Gode ven! Som svar paa dit brev af 30te April, kan jeg meddele dig, at paa bort menighedsråd som vi forhandlede foreningsagen og valgte vore delegater til aarsmødet blev der ingen instruks

givet bore delegater hvorledes de skal fremme i denne sag. Erhødigst,

—Razs J. Benston, sektr.

Gvem som skal have æren for nævnte beretning ved jeg ikke, det ser ud til at vedkommende er Iysræd, da intet navn er vedspøjet. Det ligger dog nær at antage, at det er den samme som indsendte beretning om et lignende møde i Peterson menighed af samme kald.

—D. E. Bohum.

Bekjendtgørelse.

Hauges Synodes 71de aarsmøde.

Om Gud vil, afholdes Hauges Synodes 71de aarsmøde i Red Wing Seminars kapel begyndende Onsdag formiddag den 14de Juni, og fortsætter, om forretningerne kræver det, til Onsdag aften den 21de Juni. Mødet begynder med gudstjeneste klokken 10 formiddag den 14de.

Sager, der fra forrige aarsmøde er henvist til menighederne med begjær om at give sine delegater instruks, er følgende:

Föreningsfagen.

Co-education i akademiet ved Red Wing Seminar.

Medlæggelsen af Jewell Lutheran College.

—J. J. Ekse, formand.

—N. J. Løhre, sekretær.

♦♦♦♦

Til Hauges Synodes præster.

Idet jeg iaar sender rundt de sædvanlige "blanks" for rapporter, saa indlægger jeg "blank" for bilag af samme oplag, som bruges en ca. fem aar siden. Da jeg hvert aar maa svare paa de spørgsmaal som der spørges, saa vil jeg bede at alle præster venligt vil fylde rubrikkerne som bedst de kan. Disse oplysninger har især betydning for den nu paagaende indsamling for pensionsfond. Lad os saa den saa fuldstændig som mulig. Bliaget trykkes ikke i aarsberetningen i sin helhed. Være totalindholdet for hver kreds offentliggjøres. Glem ikke at svare paa spørgsmaalene om bøgerne i religionsundervisningen. Og saa vil jeg bede, om I venligt vil være saa snil at skrive alle tal i rubrikkerne i den naturlige orden,—det vil

sige horisontalt og ikke lodret; thi det er saa banffeligt at addere korrekt en rapport hvor tallene er skrevet lodret.

Saamind ogsaa eders menigheder om at indsende til mig alle fuldmagter saasnart delegaterne er valgte.

Broderligst,

—N. J. Løhre.

♦♦♦♦

Mærk—Alle indberetninger til anstundende aarsmøde af Hauges Synode bør snarest mulig indsendes til formanden, pastor J. J. Ekse, Hendricks, Minn.

♦♦♦♦

Til Hauges Synodes menigheder.

Forklaring.

Paa pag. 186 og 187 for 1915 staar: "Et forslag om at trykke Sverdrups udgave lagdes paa bordet. Det henvises til menighederne at gennemse og sætte sig ind i hvilken udgave de ønsker." Man ønsker altsaa at vide om menighederne ønsker at man skal gøre noget nyt oplag af Stavanger udgaven af Udtog af Pontoppidan, eller trykke Sverdrups eller Daaches Forklaringer. Glem ikke at komme til aarsmødet forberedt til at fatte bestemmelse i denne sag.

♦♦♦♦

Paa indbydelse fra Singsaas menighed, pastor J. J. Ekse kald, Hendricks, Minn., afholdes et Kinamissionsmøde der fra 25de til 28de Mai 1916. Mødet begynder med prædiken den 25de Mai kl. 10:30. Besøgende til mødet faar skyds fra Hendricks, Minn., og Toronto. . Daf., dagen forud. Samtaleemne: Ef. 3: 1—13. Offer og subskription optages til Kinamissionen. Alle velkomne!

—E. J. Eastvold,

—J. S. Johanson.

♦♦♦♦

Paa indbydelse fra Hauges menighed, Franklin, Minn., pastor Thomas Sanjons kald, vil Madison kreds ungdomsforbund møde til stebne der den 2den, 3die og 4de Juli. I broderlig hjerlighed tillader vi os at henstille følgende begjæring til alle kredsens præster, menigheder, kvindeforeninger, som ungdomsforeninger at merke sig tiden for dette stebne og ikke lægge noget møde til fjerde Juli, som almindeligt er, da

dette vil ffade bort ftebne, holde preft og ungdom hjemme fra ftebnet, men at vi aflyfer vore banlige fjerde julifefter og alle fomen, den ganffe freds, møder vi op til ungdomsftebne og fjerde Juli fefte i Franklin, paa engang. Gav dette begjar i ffærlig erindring og gjør derefter. Nærmere om program fenere. —J. N. Johansen.

—N. Gaugland.

♦♦♦♦

Chicago freds ungdomsforbund afholder fit aarsmøde fra den 19de til den 21de Mai i den "Firft Ev. Luth. Church", pafior S. R. Knutsons kald, Soliet, Ill. Alle tilreisende bør underrette pafior Knutson, 416 Gunter Str., Soliet, Ill. Lad os faa et godt befføgt møde ogffaa denne gang.

—J. J. Lee, form.

—Gilda Petterfon, feftr.

♦♦♦♦

Ifølge indbydelfe fra Selbu menighed, pafior Galls kald, vil øftre Washington og Idaho indremiffionsforening afholde et møde der, om Gud vil, den 18de til og med 21de Mai 1916. Samtaleemne: Joh. 3: 1—21. Dette bliver foreningens aarsmøde. Kom mange, og kom med bøn om Herrens velfignelfe.

—J. J. Wigen,

—J. E. Carlfon.

♦♦♦♦

Syd Dakota indremiffionsforening vil holde fit aarsmøde i Melbals kirke, Turner co., S. D., pafior Nervihs kald, 26de til 28de Mai. Tefte for famtalen: Luk. 12: 49—53. Skyds i Wiborg dagen før og morgenen den 26de. Alle medlemmer af befftyrelfen vil møde frem.

—J. P. Langbafl.

—R. A. Badheim.

♦♦♦♦

Paa indbydelfe fra Boar menighed, paf. L. L. Bøes kald, holder Madison freds møde derffeds 23de til 25de Mai. Samtaleemnet blir Math. 25:1—13. Tilreisende tager af i Marietta, Minn., hvor man vil blive mødt med ffyds dagen før mødet. Da dette er fredsømde ventes det at der vil blive en ffor representation af baade lægbrødre og prefter.

—L. J. Oppedahl.

—N. Gaugland.

Om Gud vil, afholder nordøffilge Syd Dakota indremiffionsforening møde i Neboth menighed, pafior L. L. Bøes kald, Albee, S. D., den 26de, 27de og 28de Mai 1916. Mødet begynder med prædiken kl. 10 den 26de. Samtaleemnet blir: Luk. 13: 23—30.

—John J. Enftad.

—D. J. Sletten.

♦♦♦♦

Syd Dakota freds af Gauges Synode afholder et kreffteligt famtalemøde i Sigffland menighed, pafior D. J. Johnsons kald, den 30te Mai til 1fte Juni dette aar. Samtaleemnet blir 2 Kor. 5:14—21. Skyds vil møde de tilreisende i Sherman, S. D., dagen før mødet. Det er haab om at miffionær Landahl blir med os paa dette møde.

—J. J. Skarpnefs.

—M. W. Loffesmoe.

♦♦♦♦

Paa indbydelfe fra Ellsboro menighed, pafior L. J. Oppedahls kald, holder kredfen fit indremiffionsmøde derffeds fra den 30te Mai til og med den 1fte Juni. Samtaleemnet bliver Jer. 8:20—22. Dagen før mødet vil tilreisende blive mødt med ffyds ved Ruthon, Valaton og Lake Wilfon. Det er at haabe at ret mange baade lægbrødre og prefter vil overvære mødet. Indremiffionen ikke mindff har ffav paa vor opmerffomffhed. Vi har ogffaa haab om at baade pafior L. L. Carlfon, vor indremiffionsffuperintendent, ffamt ogffaa vor miffionær fra Rina, C. W. Landahl, vil komme til mødet.

—L. J. Oppedahl.

—N. Gaugland.

♦♦♦♦

Med Niverdalens indremiffionsforening har ifølge indbydelfe møder ffom ffølger:—J Landffad menighed, pafior A. G. Bergffords kald, St. Gilaire, Minn., 26de til 28de Mai. Tema: Luk. 19:1—10. Skyds møder i St. Gilaire de 20de. —J Rindal menighed, paf. Aug. Bredffus kald, Chief Niver Falls, Minn., fra 2den til 4de Juni. Tema: Mark. 1:21—34. J Sæterdal menighed, ffamme kald, fra 5te til 7de Juni. Tema: Math. 25: 14—31. De, ffom kommer til diiffe møder,

maa komme til Chief River Falls den 1ste Juni og saa ta trainet nordover om morgenen den 2den. —E. A. Nalgaard.

—B. B. Nornes.

Rocky Mountain kreds af Gauges Synode indbyder til et kredsmdø i St. Petri menighed, Moscow, Idaho, M. A. Galls kald, fra den 25de til 28de Mai. Samtaleemne: Rom. 3: 19—31. —Th. Gimle,

—M. A. Hall.

Nedriverdalens indremissionsforening agter at holde møde i Immanuel menighed ved Queen, Minn., pastor Ludvig Ellingsens kald, 8de til 10de Juni. Thema: Luk. 14: 16—24. Skyds møder i Gonvick.

—E. G. Nalgaard,

—B. B. Nornes.

Om Gud vil holder nordre Minnesota kreds sit sommermøde i Bethel menighed, pastor M. L. Dahles kald, den 2den til 4de Juni. Søndag den 4de Juni vil menighedens kirke blive indviet ved Synodens formand, pastor Ekke. Samtaleemne: Joh. 15: 1—8. Skyds vil møde de besøgende i Clarissa den 1ste Juni kl. 3 efterm. Gud velsigne mødet.

—G. C. Gjerstad,

—S. M. Johnson.

Syd Dakota indremissionsforening agter at holde møder som følger: I Bethania menighed, pastor Brodlands kald, 2den til 4de Juni. Tekst: 1 Pet. 2: 1—10. Skyds i Parker og Hurley dagen før. Hooker, S. D., pastor Nervigs kald: 6te til 8de Juni. Tekst: Tit. 2: 11—14. Bethlehem's menighed, Bon Homme county, S. D., pastor P. P. Gagens kald, 27de til 29de Juni. Tekst: Nab. 2: 1—7. Fra øst gaar de besøgende til Springfield; fra vest til Abon. —J. P. Langbaek,

—A. D. Badheim.

Midtre Iowa indremissionsforening har ifølge indbydelse møder som følger: I pastor Spandes kald, Eagle Grove, Ia., fra 29de Mai om aftenen til og med den 1ste Juni. Samtaleemne er: Rom. 12: 1—8. Past. L. O. Thorson aabner med prediken Mandag af-

ten 29de Mai. Ligeledes holder samme forening møde i past. C. Monjons kald fra den 6te til og med den 8de Juni. Samtaleemne er: Joh. Nab. 3: 14—22.

—Ole A. Byro,

—A. O. Roe.

Nordlige Iowa indremissionsforening afholder møde i Village of Fertile menighed, pastor R. O. Hjelmelands kald, 19de—20de Mai. Emnet: Joh. 7:37—39. De tilreisende mødes i Sanlontown og muligens i Forest City.

Foreningens 18de aarsmøde afholdes, om Gud vil, i Linden menighed, sydvest fra Thompson, Iowa, pastor C. S. Halvorsens kald, 30te—31te Mai og 1ste Juni. Emnet: Math. 20: 1—16, "Arbejderne i vingården." Bestyrelsen bedes indstændigt at møde ved aarsmødet om muligt.

—C. J. Carlsson.

—S. J. Svan.

Sydvestlige Minnesota indremissionsforening agter at afholde følgende møder:—I Trefoldigheds menighed i Westbrook, past. J. Lewis kald, den 3die og 4de Juni 1916. Samtaleemnet er: Sak. 3: 1—7. I Westbrook menighed, samme kald, den 5te og 6te Juni. Samtaleemnet er Matt. 25: 1—13. Ved dette møde vil ogsaa foreningens aarsmøde blive afholdt og alle af bestyrelsen maa komme til mødet om det er muligt. I Highwater menighed, samme kald, den 7de og 8de Juni. Samtaleemnet er Luk. 14: 16—24. Alle som kommer fra vest med M. S. C. Omaha R. R. gaar af i Bingham Lake og tager toget til Westbrook.

—Andrew Johnson,

—Jacob S. Wit.

Chicago kreds ungdomsforbund afholder aarsmøde i pastor S. K. Knutsons kald, Joliet, Ill., May 19—21. Alle besøgende bør underrette pastor Knutson snarest mulig. Kom mange og lad os bede at Herren maa velsigne dette møde for os.

Program.

Friday, 7:45—Address of Welcome—Rev. Knutson. Response—Rev. Alvestad. Opening sermon—Rev. H. A. Hanson.

Saturday 9:30—Prayer meeting. 10:30—
Business meeting. 2:00—Introduction of
topic, John 19:4-16—Rev. L. M. Sagen. Dis-
cussion of topic. 7:30—Lecture by Rev. M.
Norstad, Jewell, Iowa.

Sunday 10:00—Communion service—Con-
vention sermon—Rev. M. Norstad. 3:00—
Song service. 7:30—Closing services, led by
president.

—Rev. J. J. Lee, president.
—Hilda Petterson, Cor Sec.

Sangere i Mayville freds, mærk!

Følgende sange vil benyttes for fælles-
foret ved Mayville freds ungdomstevne,
1916:

Seef Ye the Lord—No. 2.
Velt alle dine veie—No. 17.
Hark, the Herald Angels Sing—No. 18.
Abide With Me—No. 25.
O, Jesu Je—No. 27.
Gav tak Gud og Fader—No. 32.
I Know that My Redeemer Liveth—No.

33.

Disse sange findes i "Sange" for Gauges
Synodes Ungdomsforbund, første hefte, som
faaes i Gauges Synodes Book Dept., Red
Wing, Minn., og koster 25c.

Kor, kvartetter, duet eller soloangere vil
venligst rapportere til undertegnede.

—D. J. Nesheim, dirigent,
Lisbon, N. D.

Lad os nu ikke vente længer.

Til ære og paafølgelse af den værdi-
fulde og lange tjeneste, som vor ærede af-
døde formand, M. G. Sanjon, har givet bort
samfund, har vi ved en skrivelse henstillet til
alle præsterne i Gauges Synode om at del-
tage selv og bede sine menigheder om at væ-
re med og ifjærte den afdøde formands enke
en gave. Sin skrivelse kom ud før Jul. Da
er der altid meget som skal gøres, hvorfor
denne sag muligens for en del bedkommen-
de er lagt tilside. Det vilde se meget bakkert
ud, om der kunde bli lidt deltagelse fra alle
præster og menigheder i denne sag. Vi gjør
derfor denne henvendelse til eder, kjære ven-
ner, som endnu ikke har fundet tid og anled-
ning til at gjøre noget for denne sag, men
ønsker at være med, om I vilde prøve at paa-

flynde sagen, saa vi, om muligt, kunde slippe
at vente forlænge herefter. Vær snil og
flynd eder nu!

—E. J. Gaftvold.

—G. D. Pøulsrud.

—S. J. Løhre.

Det norske selskab i Amerika.

Vi tillader os herved at rette en opfor-
dring til alle, som har interesse for selska-
bets opgave, at melde sig ind som medlemmer
og sende en dollar til kassereren, senator L.
D. Thorpe, Willmar, Minnensota.

Tanken er, at selskabet herefter vil udgive
et tidskrift en gang om maaned, saasnart
medlemslisten er blevet tilstrækkelig forøget.
Der skal ikke saa svært meget til, og i selska-
bets sekretær, hr. Waldemar Alger, har vi den
rette mand til at forestaa udgivelsen af et
norskt maanedsskrift i Amerika.

For en dollar om aaret bliver man altjaa
medlem af selskabet og faar sig tidskriftet
tilsendt.

J. L. Rydahl, formand; Gisle Bothne, E.
S. Høbe, C. D. Morck, N. W. Sundheim, L.
S. Swenson, L. D. Thorpe.

KVITTERINGER.

BØRNEHJEMMET.

Ved pastor B. K. Barstad fra Lac qui Parle mgh. kvf. \$25; fra pige.\$15..	40.00
Ved pastor O. F. Johnson fra High- land kvf., Dell Rapids, \$30; fra Sei- ershaab pige. \$22.50; fra Anna Kronbak \$2.50	55.00
Ved Mrs. A. J. Larson fra Søndre Zumbro kvf., pastor C. G. Eidnes kald \$30; fra Ole A. Molde \$5	35.00
Ved Helen Stedje, Peterson, Minn., fra Wiling Workers Society	40.00
Ved Mrs. Bert Larson, Kasson, Minn., fra Ladies' Aid of Kasson	5.00
Ved pastor T. J. Spande fra Mrs. Ka- rine Larson, Eagle Grove, Ia.	5.00
Ved pastor I. S. Olson fra The Good Will Circle, Frankes mgh.,	30.00
Ved H. C. Hanson fra West Prairie kvf., Trondhjems mgh., pastor L. L. Nervigs kald	35.00
En ubenævnt i Red Wing, Minn.	5.00
Ved Esther Davidson, Sacred Heart, Minn., fra "Olterwist Society", Hoff mgh.,	34.00
Ved Mrs. P. C. Peterson, Oldham, S. D., fra Trefoldigheds mgh., pastor A. K. Gaards kald,	25.00
Ved pastor L. L. Nervig fra St. Paul kvf., Lakefield, Minn.,	23.96

Ved Mrs. T. J. Hood, Grafton, N. D., fra Vor Frelzers mgh. kvf., pastor E. O. Munkvolds kald,	25.00	Ved pastor J. S. Halvorson fra G. Knudsvigs estate, Buxton, N. D., ..	3.00
Ved J. J. Nygaard solgt af farmen ..	53.80	Ved Ida Lee, Independence, Wis., fra pigei. i Evanger mgh., pastor J. C. Hjelmerviks kald,	20.00
Ved pastor G. Norbeck fra Johan Due, Woodford, Wis., renter af en Anderson, Perry mgh., Wis.	13.68	Ved pastor J. C. Hjelmervik, Osseo, Wis., fra "The King's Servants,"	20.00
Ved Mrs. H. B. Helgeson, Sacred Heart, Minn., fra Hoff søndags- skole geburtsdagsbank	3.50	Martin E. Lee, Kenyon, Minn.	1.00
Ved Mrs. Martha Ulring, Webster, Minn., fra Solørs mgh., kvf., pastor R. S. Chelmens kald	10.00	Ved pastor I. L. Lasseson fra Mrs. K. C. Olson, Hastings, N. D.	5.00
Ved pastor J. N. Walstad fra Lodi mgh. kvf. \$10; fra Mr. og Mrs. P. Mundahl \$5; fra Mr. og Mrs. John Quam \$3,	18.00	J. O. Hill, Whalan, Minn.,	10.00
Ved A. Saugstad, Beresford, S. D., fra Romsdahls mgh. søndagsskole	3.00	Mr. & Mrs. P. I. Rognes, Astoria, S. D.	5.00
Ved pastor J. N. Dordal fra Primrose mgh. kvf. \$40; Perry mgh. juleoffer af børnene \$2.50	42.50	Ved J. J. Nygaard solgt af farmen ..	11.45
Ved pastor A. Haugland, Clark, S. D., fra Clark Center mgh. kvf.	15.50	Ved Mrs. John Larson fra Hauges kvf., Kenyon, Minn.	15.00
Ved Mrs. O. S. Retrum, Peterson, Minn., fra Ladies' Aid of Peterson, pastor P. Ljostveits kald,	16.00	Ved Lina Buland fra kvf. i Radcliffe, Ia., pastor T. J. Knutsons kald, ..	25.00
Ved pastor O. M. Hanson fra R. Sy- verson, Gary, Minn.,	5.00	Ved Mrs. Johny Gustad, Volin, S. D., fra Opdal kvf., Zions mgh.,	25.00
Ved pastor J. A. Quello fra M. A. C. Girls, St. Johns mgh., Sioux City,	30.00	Mr. & Mrs. E. N. Stedje, Hettinger, ND	5.00
Ved Mrs. H. L. Sogge, Jackson, Minn., fra Hauges mgh. nordre kvf., past. T. J. Knutsons kald	40.00	Ved pastor J. F. Melom fra A. Lunke, Dalton, Minn., \$2; fra Mr. & Mrs. Nels Johnson, Ashby, Minn., \$1, ..	3.00
Ved Mrs. Fred Jorstad, McCallsburg, Iowa, fra Bethania mgh. kvf., past. J. N. Sandvns kald,	18.00	Ved Mrs. N. O. Sando, Portland, N. D. fra Trefoldigheds mgh. kvf., pastor O. J. Malkewicks kald,	25.00
Ved Mrs. T. M. Newton, Grinnell, Ia., fra the Ladies' Aid of the Lutheran church	10.00	Mr. & Mrs. E. A. Kylo, Whalan, Minn.	5.00
Ved Alma C. Carlson, Mt. Vernon, S. D., fra Victor Ladies' Aid	14.57	Ved Mrs. Pe ter Berg, Dawson, Minn. fra Riverside qvf.	40.00
Ved Thea Leen, Jackson, Minn., fra Søndre Belmont kvf., pastor T. J. Knutsons kald,	10.00	Ved Mrs. O. M. Grefshelm, Sharon, N. D., fra Trondenes mgh. kvf., pastor L. Langehaugs kald,	8.97
Fra P. J. Wigen, Lacrosse, Wash. ..	50.00	Ved pastor A. N. Skogerboe fra Op- dal mgh. kvf., Badger, Minn.,	5.00
Ved Paul F. Peterson, Roland, Ia., fra Søndre kvf. i Zions mgh., pastor J. N. Sandvns kald	20.00	O. C. Gorseth, Irene, S. D.	5.00
Ved Mrs. R. Leland, Kenyon, Minn., fra The Girls' Mission Band	5.00	Ved J. J. Nygaard solgt af farmen ..	1317.37
Ved J. J. Nygaard solgt af farmen ..	7.40	Ved pastor O. H. Elstad fra Emanuels mgh. pigei.	10.00
Ved I. B. Draxton, Fergus Falls, Minn. fra Swan Lake missionsforening, pastor J. F. Meloms kald,	27.00	Ved pastor J. A. Quello fra Mr. & Mrs. Anton Evenson, Beresford, ..	20.00
Ved L. O. Thorpe, Willmar, Minn., testamentarisk gave efter afdøde Arne Erickson,	100.00	J. J. Nygaard solgt af farmen	81.35
Ved pastor J. M. Johnson fra Helping Hand Society	10.00	J. J. Nygaard solgt af farmen	4.84
Ved pastor M. Norstad, Jewell, Ia., fra Bethesda Ladies' Aid	52.00	Ved John H. Johnson, East Grand Forks, Minn., fra Kongsvinger kvf.	22.00
Ved pastor Edw. Duea fra Willing Workers Society, Blue Earth City mgh. \$15; Birthday pennies Blue Earth City mgh. søndagsskole \$8.65; Nazareth mgh. kvf., Arm- strong, Iowa, \$10	53.65	Ved L. N. Seim, Albee, S. D., fra Rec- oboth missionsforening	10.00
Ved pastor S. C. Simonson fra M. H. Lunning, Radcliffe, Iowa,	5.00	Ved pastor J. J. Jacobson, Viroqua, Wis., fra West Prairie kvf.	10.00
Fra Thore Fossen, Irene, S. D., pastor L. L. Nervigs kald,	5.00	Ved pastor B. K. Barstad, Dawson, Minn., fra Mrs. L. S. Anthony	2.00
		Torkil Nelson, Brookings, S. D.	10.00
		Ved Gustine Quello, Beresford, S. D., subskription ved høstfesten	5.00
		Ved pastor J. N. Sandven fra en ube- nævnt, Norway, Ia., \$10; fra The Home Circle, Roland, Iowa, \$5,	15.00
		Ved pastor I. L. Lasseson fra Dorcas Society, Litchfield, N. D.,	10.00
		Ved Mrs. J. E. Sinclair:—Mrs. J. E. Sinclair, Beresford, S. D., Mrh. C. M. Rolfsen, Julesberry, Neb., Mrs. A. H. Hansing, Wisner, Neb., Annu- al Memorial fund for our Mothers' Birthday, March 1st,	3.00
		Ved pastor H. N. Bakke, Bottineau, N. D., fra Nordlands kvf.,	10.00
		Ved pastor J. B. Falkander, Powers Lake, N. D., fra Mrs. Karine Knudsvig, Brush Hill mgh.,	1.00
		Ved pastor J. A. Quello fra Skjorns mgh., Sergeant Bluffs, Iowa,	25.00
		Ved N. Halvorson, Red Wing, Minn.,	

fra Harold B. Petersons sparebank	1.20	Ved past. M. A. Hall, Moscow, Idaho	11.50
Ved Gustine Quello fra pastor M. L. Nesvig, bidrag samlet i Chicago,	12.50	Ved past. Ellingson, Gonvick, Minn.	5.00
Ved pastor A. O. Mortvedt fra Mrs. Geo. Quam, Newark, Ill.,	25.00	Ved past. S. L. Jacobson, Beresford,	15.00
Ved pastor J. J. Jacobson, Viroqua, Wis., fra Franklin mgh. kvf.,	15.00	Ved past. L. L. Nesvig, Lakefield,	10.00
Ved pastor M. B. Lokkesmoe, Platte, S. D., fra Ebenezer mgh. kvf.,	10.00	Ved past. O. Andresen, Ossian, Ia.,	10.00
Ved H. C. Hanson, Volin, S. D., fra Bergeta Selbo, Volin,	5.00	Ved A. M. Grinden, St. Pauli mgh., Minneapolis,	10.00
Wm. C. Crogstad, Elk Point, S. D.,	1.00	Ved past. J. M. Wick, Madison, Minn.	25.45
Ved pastor O. H. Elstad fra Mrs. S. Brye, Minnewaukon, N. D.,	10.00	Ved past. P. O. Wee, Slater, Ia.,	10.00
J. J. Nygaard solgt af farmen	366.30	Ved past. Duea, Blue Earth, Minn.	10.00
Ved pastor J. Olberg fra afdøde lille Arnold Olsons sparebøsse, Centerville, S. D.,	5.00	Ved past. H. J. Berg, Ostrander, Minn.	10.00
Ved Mrs. J. E. Sinclair, Beresford, søndagsskole Birthday gift gift fra hendes smaa døtre, Carol og Elinor	5.00	Ved past. O. E. Munkvold, Grafton,	10.00
Ved Mrs. J. J. Nygaard fra Marvin Nelson, Beresford, S. D.,	1.00	Past. T. T. Carlson, Camrose, Can.	10.00
Ved Ole Thompson, Dell Rapids, S. D. (søndagsskole geburtsdags ptn., nines \$5.00; børnenes kollekt ved juletræfest \$2.60)	7.60	Ved past. Ljostveit, Peterson, Minn.	10.00
Ved Mrs. Martha Johnson, Carbon, Iowa, fra Gudmon Hendrickson	4.00	Ved past. Langehaug, Sharon, N. D.,	15.00
Ved Mrs. A. J. Watland, Jackson, Minn., fra Des Moines Valley, Hauges Ladies' Aid,	10.00	Ved O. H. Oace, Vestre Emanuels mgh., St. Paul,	5.00
Fra B. O. Dahl, Robbinsdale, Minn., til ophold for sine 3 børn,	37.50	Ved past. A. K. Gaard, Oldham, S. D.	9.00
J. J. Nygaard solgt af farmen	52.10	Ved past. H. N. Bakke, Bottineau,	10.00
Ved Manda S. Mellem, Viborg, S. D., fra Meidahl mgh. kvf. Nervigs	25.00	Ved past. J. N. Sandven, Salems mgh., Roland, Iowa,	18.51
Albert Jæger, Vermillion, S. D.,	5.00	Ved past. A. Haugland, Clark, S. D.	10.00
Ved pastor D. T. Borgen, Taylor, Wis., fra pgf. i Curran Valley mgh.	15.00	Ved O. J. Markuson, Hauges mgh. kvf., Kenyon, Minn.,	10.00
Ved pastor O. Andresen, Ossian, Ia., fra en ubenævnt i Stavanger mgh.	5.00	Ved past. O. F. Johnson, Dell Rapids	15.00
Mrs. S. H. Holmen, Antler, N. D.,	5.00	Ved past. A. H. Solem, Camrose, Can.	12.00
Ved Anna M. Brustad fra Hauges luth. S. S., Crookston, Minn.,	5.50	Ved past. O. J. Lundly, Herrick, S. D.	6.00
Ved pastor H. N. Bakke fra Christ Gran, Bottineau, N. D.,	5.00	Ved past. A. J. Evenson, Rio, Wis.	12.25
Mrs. B. J. Krogstad, Minnewaukon,	5.00	Ved past. D. T. Borgen, Taylor, Wis.	20.20
Ved Mrs. A. Hommersand, Mt. Vernon, S. D., fra Victor kvf, pastor A. M. Mannes kald,	22.04	R. Rasmussen og R. K. Rasmussen, Astoria, S. D., hver \$1,	2.00
Ved O. Tomling, Duluth, Minn., fra paaskeoffer i Bethesda norske S. S.	12.00	Ved past. A. Olson, Liberty, N. D.	7.15
—S. L. Jacobson, kasserer.		Ved past. A. O. Mortvedt, Newark	
		Ved past. O. J. Malkevick, Galesburg	11.75
		Ved past. A. N. Skogerbø, Greenbush	5.00
		Ved past. T. K. Strand, Rolette, N. D.	6.50
		Ved past. A. A. Dahl, Ada, Minn.,	8.90
		Ved past. Westphal, Cereal, Can.,	9.40
		Ved J. H. Elstad, Hauges mgh. kvf. Franklin, Minn.,	10.00
		Ved past. I. S. Olson, Geddes, S. D.,	10.07
		Ved past. J. F. Melom, Dalton, Minn.	10.00
		Ved past. Simonson, Williams, Iowa	16.50
		Ved past. L. M. Sagen, Milwaukee	5.00
		Ved Mrs. M. Veggeberg, Hauges mgh. kvf., Chicago,	10.00
		Ved past. G. O. Paulsrud, Randall Ia.	15.00
		Past. S. E. Hanson, Mora, Minn.,	1.00
		Ved past. J. N. Sandven, Sions mgh., Roland, Iowa	6.83
		Ved past. H. A. Hanson fra et medlem af Trefoldigheds mgh., Chicago	10.00
		Ved M. K. Hanson, Beauty Valley mgh., White Earth, N. D.,	4.30
		Ved past. I. A. Johanson, Spicer,	13.00
		Ved past. O. H. Elstad, Minnewaukon	10.00
		Ved past. T. J. Alvstad, Chicago	10.00
		Ved past. Herstad, Conrad, Mont.,	5.00
		Ved past. B. Olson, Gully, Minn.,	5.00
		Ved past. Th. Lund, Minot, N. D.,	5.00
		Ved past. M. L. Dahle, Eagle Bend, Minn.,	16.75
		Ved past. O. O. Bergh, Volga, S. D.	5.00
		Ved past. T. J. Spande, Eagle Grove,	10.00
		Ved E. P. Tysdal, Stavanger mgh., Garden City, Iowa,	5.00
		Ved past. A. L. Stueland, Ray, N. D.	10.00
		Ved past. J. B. Byberg, Fairdale, N. D.	5.00
		Ved past. Hovland, Maddock, N. D.	2.00
		Ved past. O. S. Varud, Berthold, N. D.	5.00
		Ved past. Krogstad, Edinburg, N. D.	10.00
		Ved past. L. L. Nervig, Volin, S. D.	15.31

Modtaget til reiseudgifter til representanten til femogtyveaarsjubilaum i Kina.

Ved pastor H. Moe, Oakes, N. D.,	5.00
Ved Mathilda Hendrickson, pastor Oppedahls kald, Sacred Heart,	10.00
Ved past. G. O. Mona, Newman Grove	15.00
Ved past. J. J. Lee Stoughton, Wis.	10.00
Ved past. O. M. Hanson, Crookston,	5.00
Mrs. Sophia Paulson, Pelican Rapids,	2.00
Ved past. Ekse, Hendricks, Minn.	15.00
Ved past. J. M. Johnson, Fergus Falls	10.00
Ved past. G. O. Olson, Lake Mills, Ia.	5.00
Ved past. J. S. Halvorson, Buxton,	10.00
Ved B. M. Jacobson, Vestlands mgh., Rolette, N. D.,	5.00
Ved past. U. D. Johnson, Rothsay, ..	5.25

Ved past. T. Himle, Santa Rosa, Cal.	5.00
Ved Iver Hodnefield, Nazaret mgh., Radcliffe, Iowa,	5.00
Ved past. N. Carlson, Toronto, S. D.	5.00
Ved past. J. N. Dordal, Mt. Horeb,	10.00
Ved past. C. J. Olberg, Irene, S. D.	10.00
Ved past. N. Okerlund, Frost, Minn.	15.00

Tilsammen \$733.62
Udgifter, porto, exchange, osv..... 4.50

\$729.12

Tilsent kassereren, pastor Oppegaard.
Indsendt til kassereren og af ham
kvitteret i Budd. for 60.00

Samlet til reiseudgifter \$789.12
—G. M. Bruce.

Til Church Extension.

Ved pastor O. Andresen fra en ube- nævnt i Stavanger mgh, Ossian, Ia.	100.00
Ved pastor J. M. Johnson fra Zions mgh., Fergus Falls, Minn.,	5.00
—C. J. Eastvold, kass.	

Ved E. K. Loe, fra Bethlehem mgh., past. O. M. O. Wees kald, Pierpont, S. D.	\$ 23.15
Ved J. N. Johnson, Volin, S. D., past. L. L. Nervigs kald	29.82
Ved Mrs. Chas. O. Hall, fra Dorcas So- ciety, Dawson, Minn., past. C. J. Eastvolds kald	25.00
Ved O. L. Slattum, Sacred Heart, Minn., past. T. J. Oppedahls kald ..	15.00
G. A. Grant, Dell Rapids, S. D.	1.00
J. J. Franze, Battle Lake, Minn.	2.00
Prof. A. H. Solheim, Camrose Alta.	1.00
Mr. og Mrs. Christ Kjelstad, Cam- rose, Alta.	1.25
H. G. Roalkvam, Pierpont, S. D.	5.00
Ole Rekstad, Dell Rapids, S. D.	2.50
Hjertelig tak til alle, som har kommet os ihu	—A. M. Danielson.

Jndhold. 1. Grenenes bestjæring; 2. Ungdomsforbundet; 3. Missionsbuen; 4. Kinamis-
sionen; 5. Raadegaverne i menigheden; 6. Kreds-
møde; 7. J. B. Yttrenes; 8. Arbeidsmarken; 9.
Betsenotgjærelser; 10. Kvitteringer.

"Buddbæreren",

udgives af Gauges norsk evangelist luthert
synode i Amerika og udkommer hver Lørdag
med et tospaltet 24 sidigt nummer og koster
for aaret i de forenede stater\$1.00

Udenom 1.25

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Red Wing,
Minn. Alt, vedrørende bladet's indhold fen-
des til ham.

Alle bestillinger paa bladet, pengeindsen-
delse, oplysninger, adresseforandringer, aver-
tissementer osv. sendes til Gauges Synod
Book Dept., Red Wing, Minn.

Entered at the Post Office at Red
Wing, Minn., as second-class matter.

Bedes erindret.

Penge til professørløn, synodefassen, heri
indbefattet skolefassen, fondsfassen og Jew-
ell Luth. College sendes til mr. D. A. Ulvin,
906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til indremissionen, kinamissionen,
fjantalmmissionen, madagastarmissionen og
jødemissionen sendes til Rev. A. O. Oppe-
gaard, Madison, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til
Rev. S. R. Jacobsen, Beresford, S. D.

Penge til Bethesda Gamlehjem sendes til
Rev. J. A. Quello, 605 Court Str., Sioux
City, Iowa.

Penge til Church Extension sendes til
Rev. C. J. Eastvold, Dawson, Minn.

En kristelig A-B-C-bog for søndagssko-
len, religionsskolen og hjemmet vil bli fær-
dig fra trykken om nogle dage. Ved siden af
stave- og læseøvelser har den et stort udvalg
af barnebønner baade paa norsk og engelsk.
Boken koster 15c. Send eders ordre til ud-
giveren: J. J. Skarpneis, Centerville, S. D.

Landsmænd!

Jeg har tilsalgs 50
godt opdyrkede Farme
I det frugtbare Goodhue
County, 55 mil syd fra
Tvillingbyerne. Store
norske settlementer.

Skriv efter liste med
priser.

C. W. SORTEBERG,
Kenyon, Minn.

PIANOER, ORGLER
FONOGRAFER
OG RECORDS

Carl Raugland,
President.

Stort Lager.

Skriv idag efter katalog og nævn, hvad
som ønskes, piano, kirkeorgel, husorgel el-
ler fonograf, og De skal finde, at De her kan
faa kjøbt et idmerke Instrument til dagens
aller laveste priser. Nævn dette blad.

THE NORTHWESTERN MUSIC HOUSE,
520 Second Ave. South,
MINNEAPOLIS, MINNESOTA.

Lenten Outlines and Sermons.

By Rev. R. E. Golladay.

This is the most extensive and exhaustive homiletical work on the passion history in the English language.

It contains eight series of outlines—biographical, historical, doctrinal, practical—all of which are elaborate in their treatment of texts and a number of which have for each outline many pages of the best literature on that particular topic quoted verbatim, making these outlines exceedingly suggestive and giving them the desired versatility both in style and thought.

In addition to these eight series of outlines there are four full series of complete sermons by four successful and popular preachers.

If you are planning a series of Lenten sermons or addresses, this work will prove exceedingly helpful to you.

Send in your order now.

The book is durably bound in cloth with gilt markings.

Price, \$2.00 net.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Sermons on the Eisenach Gospel Pericopes.

By Rev. J. Sheatsley.

(Editor of Lutheran Standard).

The Eisenach Gospel Selections have long been recognized as one of the finest pericope systems in existence. They will appeal to preachers, looking for a new series of texts that follow the church year, and their unusual merit will at once commend itself to them.

Rev. Sheatsley's volume of sermons on these excellent texts will be welcomed by all who have decided to use the Eisenach Gospel pericopes. The author of these sermons is known throughout the Lutheran Church of America as an able thinker, versatile writer and forceful preacher. His sermons are thoroughly textual, soundly Lutheran, highly practical and always quickening. In expounding a text and drawing from it the applications to everyday life, he shows the master hand in biblical interpretation and homiletical skill. His style is never vague, but always clear and to the point, vigorous and refreshing.

Durably bound in half leather.

\$2.50 net.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

BE TRUE

A CONFIRMATION BOOKLET.

By Rev. G. T. Cooperrider.

In three chapters, averaging over thirty pages each, the author admonishes the newly confirmed to be true: I. To Their Parents; II. To Their Church; and III. To Their Lord.

It is a strong and fervent appeal that this little book makes, and it can therefore be recommended as one of the best publications of its kind.

Bound in neat cloth board and attractive marking.

Price, 15 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

To My Sunday School Teachers.

By Rev. J. Sheatsley.

A series of 17 face-to-face talks in popular form on teaching in the Sunday school.

These papers are not the work of a theorist who knows but little about actual Sunday school work, but of a thoughtful pastor, who wrote out of his weekly experience in the Sunday school room. They do not deal with technicalities of the teaching profession, nor bristle with abstruse terms. In plain words and direct fashion the author goes to the heart of the subject of Sunday school teaching.

The last chapter, "Well-taught Rather Than Much Taught," is alone worth the price of the book.

No better book published for a teacher-training course.

Bound in Cloth, 35 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Through Luther to Liberty.

By Wm. Schmidt and L. H. Schuh.

This is more than a mere novel—it is a work combining the attractiveness of a stirring work of fiction with the edifying power of a mighty sermon and the instructive value of a historic treatise.

Price, \$1.00.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Sermons on the Catechism.

In Four Volumes.

By REV. R. E. GOLLADAY.

Vol. I. Now Ready.

These sermons are thoroughly Biblical, soundly Lutheran, unique in treatment and modern in application. They are fine examples of both the synthetic and analytic methods of sermonizing. The thought is profound, the treatment exhaustive and the style classically clear.

Vol. I. contains twenty-eight sermons on the First Chief Part of Luther's Small Catechism. Vol. II. will be published in 1916, and Vols. III. and IV. the following year.

Price of Vol. I., \$1.50 postpaid.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

The Sunday School Worker's Testament

For 1916-1917.

Some of the Special Features:

The Notes and Comments are printed on the same page as the verses they explain and were edited and prepared by a joint Editorial Board of the foremost Biblical scholars in every denomination.

The Introductions are placed at the beginning of each book, telling who the writer was, why he wrote the book, where he wrote it and giving a summary of what the book contains.

The Testament is the American Standard Version, recognized as the best revision in any language because it brings the plain reader more closely into contact with the exact thought of the sacred writers than any other version now current in Christendom.

The Words of Christ are printed in bold face type and all the words difficult to pronounce are divided and marked for easy pronunciation.

The volume is pocket size and bound in maroon silk finished cloth with gold title on side and back.

Price, 75 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Bægteren

i nyt oplag er netop udkommen paa Hauges Synodes forlag. Indbunden i morocco og guldsnit. Pris 80c. Faaes hos
Hauges Synod Book Dept.,

Devotional Readings From Luther's Works.

For Every Day in the Year.

BY REV. JOHN SANDER.

Cloth, \$1.00 Fancy Binding, \$2.00.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Skoleböger.

Løkensgaards Læsebog for Børn, 1ste trin.	\$.15
Løkensgaards Læsebog for Børn, 2det trin.	.25
Kirkebergs Læsebog for Børn, 3die trin.	.75
Katekisme: Hauges Synodes Udgave.	.10
Katekisme: H. U. Sverdrups Udgave.	.15
Katekisme: Engelsk	.10
Forklaring: Hauges Synodes Udgave.	.15
Forklaring: Sverdrups Forkortede	.15
Forklaring: Sverdrups Fuldstændige	.20
Forklaring: Sverdrups, Engelsk	.20
Forklaring: Laache	.15
Forklaring: Laache, Engelsk	.20
Forklaring: Sverdrups Norsk-Engelsk	.30
Forklaring: Engelsk, oversat ved Belfour	.25
Bibelhistorie: Norsk	.25
Bibelhistorie: Norsk, med billeder.	.45
Bibelhistorie: Engelsk	.25
Bibelhistorie: Engelsk, med billeder.	.40

Bibelen.

Storstile, gamle testamente i ny oversættelse.

Nr. 1.—Indbundet i presset skindbind.	\$1.35
Nr. 2.—I presset skindbind med guldsnit og futorial	2.50
Nr. 3.—I presset skindbind med guldsnit og forgyldet kors og kalk paa siderne og futorial	3.00
Nr. 4.—Indbunden i Morokko, guldsnit og futorial, og med rigelig forgyldning paa siderne	4.00

Bibelen i ny oversættelse.

Nr. 108.—Chagrin med runde hjørner og ombøiede kanter, snittet rødt under guld	4.00
Nr. 11.—Bibel paa India papir i Chagrin, ombøiede kanter, snittet rødt under guld	3.75
Nr. 12.—Bibel paa India papir i egte Chagrin, heftet med silke, ombøiede kanter, snittet rødt under guld	6.00

Lommebibler i gammel eller ny oversættelse.

Nr. 40.—Indbunden i shirtingsbind	.50
Nr. 43.—I uegte Chagrin, mygt bind og guldsnit	1.00
Nr. 45.—I Chagrin med ombøiede kanter og guldsnit	1.80
Nr. 51.—Trykt paa India papir, mygt Chagrin bind med ombøiede kanter og snittet rødt under guld.	2.50
Nr. 53.—India papir, egte Chagrin, ombøiede kanter, snittet rødt under guld, heftet med silke	3.80

HAUGES SYNOD BOOK DEPT.
RED WING, MINNESOTA.

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2: 2.

No. 21.

Lørdag den 20de Mai 1916.

48de Aarg.

I Bønnens Verden.

Af dr. D. Sallesby.

(Luk. 18: 1—8.)

At de altid skulde bede og ikke blive trætte.

Er det ikke paafaldende, hvor snart vi blir trætte i bøn, hvor fort vi blir færdige i lønhammeret.

Ser er noget ibleien, benner. Blir vor sjæl træt af at aande i bønnens verden, da er den syg. Og er aandedrættet i uorden, da er det en farlig sygdom. Vi maa tale med lægen om dette, benner. Vor hushæge. Han som læger alle vore sygdomme.

Jesus kan gjøre aandedrætte friskt igjen, saa vi "beder og ikke blir trætte." Saa vor sjæl kjender sig i sit element, naar den er i bøn, men kjender sig som en fisk paa land, naar den kommer ud af bønnens friske luft.

Bed altid! Bed uafslædig!

Mon ikke enhver del af os har sagt til os selv: Det er dog umuligt! Saa ukjendt var vi i bønnens verden. Men vor bøn er ikke afhængig af tid og sted. Seg kan være alene med Gud midt i den tætteste folkevrimmel, midt i det travleste arbejde. Blir jeg kjendt i bønnens verden, vil intet arbejde og ingen hvile, ingen adspredelse saa mig ud af bønnens. Det er med bønmen—sjælens aande-

dræt—som med legemets aandedræt. Vi slutter jo ikke at puste, naar vi begynder at arbejde. Arbeidet kræver meget mere et kraftigt aandedræt.

At være i bøn vil sige, at jeg ikke eier noget mere end det, jeg hvert øieblik faar, ja, at jeg ikke vil eie mere end det jeg faar. At leve i bøn vil sige, at jeg ikke er noget i mig selv, men har mine øine rettet bedende paa min stedfortræder, at jeg ikke vil være mere end det jeg er i Kristus, at jeg ikke ventet noget af mig selv, men alt af min Frelser, som gaar med mig.

Og denne bøn er en hjertefilling, som naar min Frelser, selv om jeg ikke kan forme den i ord, ja selv om jeg ikke kan forme den i min tanke engang. Mine tanker maa jeg jo ofte have fuldt optaget i mit arbejde.

At leve i bønnens verden er en salig hvile for sjælen, ja for legemet med. At i det daglige liv former sig til en bøn og til tak. Det ubehagelige, kjedelige og tunge—ja, du ventet ikke noget af dig selv, derfor siger du det til din Frelser og ventet hans kraft i din skrøbelighed.

I bønnens verden ombølges sjælen af

himmelft fred. Den fred, som Jesus giver, og som verden hverken kan give eller tage. Den fred, som ikke er afhængig af verden, hverken af dens lyst eller smerte, hverken af dens venstebånd eller fiendskab. Man har lært at stole paa ham, som "skaffer sine udvalgte ret," han som "skynder sig at hjælpe dem."

I bønnens verden skjinner haabets sollyse himmel ned i hjælen. Der gaar saa mange Guds børn omkring med ligegyldighed, foragt og kritisk misnøje og utaalmodighed over det de ser og hører. Disse har endnu ikke lært at møde verden med bøn. De har ikke lært at sige alt de ser og hører til Jesus. De gentager det for sig selv og taler om det for andre.

Den derimod, som bringer til Jesus alt det, som er gaat istykker omkring os af mennesker og forhold og institutioner, han faar haabets himmelfte lys over alt det vrang og skæppe. Han tror alt, haaber alt, taaler alt."

I bønnens verden er bønnen hvile. Man har lært at bede i Jesu navn. Naar vi blir trætte i bøn, saa er det fordi vi venter noget af vor bøn istedetfor af Kristus. Og saa glider vi os ud med at gjøre vor bøn indtrængende og alvorlig, for at Gud maa høre os. Ja, hvor ofte har vi ikke majet os ud med at tro—paa vor egen bøn. Naar vi lærer at bede, saa venter vi ikke noget for vor bønns skyld, men for Kristi skyld.

Herre, lær mig at bede! Amen.

Ungdomsforbundet

Søndag 28de Mai.

Sal. 147: 12—12.

Forshynet i den amerikanske historie.

Gud er stor nok til at faa interesse i det enkelte individ, ja i alle smaa tilfælde i det enkelte liv. Gud under alle folk alt godt. Hvor stog og sæl synen end er, hvormeget den end vanderer og trænger Gud, saa for-

andrer den dog ikke Guds findelag mod syn-
deren. Forshynet har da ogsaa sin finger
med i alt. Det er nok Gud som styrer alt
med en sikker hand. Saa som Gud tar inter-
esse i den enkelte, saa ogsaa tar han inter-
esse i folkene og nationerne. Hvad er vel
en nation andet end en samling af indivi-
der? Ogsaa i de Forenede Staters historie
som en samlet nation, fra dens fødsel og ind-
til nu, kan nok Forshynets haand mærkes.
Dette er ikke et udtryk for en religiøs senti-
mentalisme. Det er sund fornuft som for-
tæller os dette. Forshynet har havt sin haand
i dannelsen af vor statsforfatning. Hvor-
mange er der som virkelig ved og forstaaer
at vor lands forfatning hviler paa prote-
stantiske grundsatninger? Ingen intelligent
person kan læse vor lands historie uden at
fornekke, Gud har havt sin finger i dens
sammenfatning. Vistnok maa det siges, at
en stor del af de indvandrede kun har havt
de materielle fordele for sig ved at komme
hid. Der er heller ikke nogen tvil om andet
end at den som er naturlig født borger har
den stærkeste følelse af amerikanisme. De
første kolonier som bosatte og bebyggede
vore stater kom for at finde en havn for sin
religiøse overbevisning. De vilde ha frihed
til at dyrke Gud efter hvad hjertet og sam-
vittigheden dikterte. Det har de faaet, det
har vi alle faaet lov til. Det er givet Ameri-
ka, mer end noget andet land i verden, den-
ne opgave at lære verden det menneskelige
og borgerlige broderskab. I vor lands
sammenfatning er der en femti forskellige
nationaliteter—millioner af mennesker af
alle folkeracer, sprog, kultur, idealer og
vaner. Her lever de som borgere, gode
venner og gode naboer. Enten vi nu liker
det eller ei, saa er det dog en kjendsgjerning,
disse nationaliteter opblandes og indgives
for at smelte sammen til et folk, en nation.
Vi kan nok prøve at protestere, men det hjæl-
per ikke. Udviklingen gaar sin gang. Det
som for de kristne er hovedsagen er at prøve
og bli klar over, at de er paa Guds side,
naar han danner folkene. Er Amerika paa

Guds side? Under vi alle folk blandt hvil-
ke vi lever alt godt, som vi under os selv?

—Wick.

SUNDAY, MAY 28.

Providence in American History.

1. Scripture lesson: Ps. 147: 12-20.

2. Introductory. May 28th is Memorial Day. Show the significance of the day and its relation to the sentiments expressed in the text. The object should be to inculcate true patriotism, and also gratefulness to God for the singular way in which He has blessed and protected our country and guided its destiny.

3. The guiding and protecting hand of God as manifested in the history of our country.

(a) In peace.

(b) In war.

4. The blessings He has bestowed.

(a) Religious liberty.

(b) Political liberty.

(c) Peace.

(d) Prosperity.

5. Our debt to the past.

(a) Cannot be paid by lauding those who have died for their country.

(b) But by discharging our duties to the present and the future in grateful memory to them and in their spirit of patriotism and loyalty.

Resolution i anledning Formand Sansons død.

Sauges Synodes missionærer samlet til aarlig konference udtaler herved sin dybt-følte sympati med afdøde formand Sansons efterladte, hustru, børn, moder, søstende og menigheder, samt med det hele samfund for det store tab lidt ved den agtede og afholdte formands død.

Fra barn af udkaarede Gud Sanson til et særskilt vidne i sin kirke paa jord. Gud salvede ham med glædens olie frem for sine medbrødre. Hans skikkelse og personlighed bar præg af mildhed og frugtloshed. Som leder, lærer og ven vandt han alles agtelse. Nu hviler han fra sit arbejde, men hans

gjerninger følger ham. Herren gav, Herren tog, Herrens navn være lobet.

Paa konferencens begne,

—Olava Godnefield.

Hvordan presten blev afholdsmand.

Ved Roskilde højskoleforenings møde forleden fortalte pastor Ludwigs, som nu nylig er udnævnt til biskop i Nalborg stift, en række træk fra prestens virkefelt i Rjøbenhavn, dels alvorlige og dels humoristiske.

Saaledes kom en dag en mand og en kone op til mig for at bli skilte, ja pastoren. Konen krævede, at manden skulde bli afholdsmand, hvis de skulde leve sammen mere, men det havde han hele tiden begret sig ved, og nu vilde de altsaa skilles. Det lykkedes mig dog at faa manden til at love at melde sig ind i en afholdssloge, men senere fortrød han det og vilde ikke melde sig ind. Jeg var ikke afholdsmand og tænkte heller ikke paa at blive, skjønt jeg havde sympati for sagen; men saa ja manden til mig:

"Hvis De vil melde Dem ind først, skal jeg ogsaa gjøre det."

"Nei, det kunde virkelig aldrig falde mig ind, men vil De først melde Dem ind i afholdsbevægelsen, skal jeg gjøre det bagefter."

Det lovede han, og han blev indtegnet, hvorefter ogsaa jeg meldte mig ind i logen. Da jeg kom ud af "Blaa Kors"s kontor, stod manden udenfor og ventede, mønstrede mig med et forskende blik, idet han saa op og ned paa mig ja-han:

"Tror De nu ogsaa, at De kan holde det, hr. pastor?"

Jeg blev saa forbløffet, at jeg ikke vidste andet at svare end: "Taf i lige maade."

Men paa den maade blev jeg altsaa afholdsmand.—("Menneskevennen.")

Tal som taler, saa alle burde høre:—Svert 8de minut dør et voksant menneske som følge af drik. Svert aar bringes i de Forenede Stater 65,897 mennesker en drankers grav.

Kinamisjsjonen

Langeho, Mars 23, 1916.

Kjære venner:—Er just komne hjem fra landet. Mars 22 havde vi friluftsmøde i Antien. Der var fire mænd og tre kvinder som skiftedes med at tale. Vi havde det rigtig glædet. Vi overnattede hos en rig mand, Mr. Kau. Der holdtes møde til henimod midnat. Og idag har vi talt den ganske dag. Folk vil bare høre. Saa snart en tier stille, saa spørger de: Hvorfor taler du ikke? Hvorledes skal vi tilbede? Hvorledes kan vi blive kristne? Bed for os! Vi blir saa trætte. Kræfterne rækker ikke. Vær os en Aron og en Gur-Eders medarbejder, Jda Grosseth.

Kjære venner:—

Vi er paa veien fra Tszho til Uiaho, om trent fem mil nedenfor Tszho. Skal ned for at kaste ud afguderne paa et par steder. Paa baaden vor kommer en gammel kone. Saa tænker vi, her er en anledning at fortælle om Jesus." Det er saa ofte disse gamle er ja haabløse, det synes saa umulig at faa dem til at forstaa noget. Det høres ifra alle kanter, "J maa lægge begten paa de unge. De er jo kirken fremtidige haab." Og det er nok sandt. Men naar vi ser disse gamle som staar paa gravens rand og skal ind i en mørk evighed, saa kan vi ikke andet end ynkes over dem. — Som sagt, her er en anledning at fortælle om Jesus. Vi skal sidde sammen en hel stund, og om hun ikke forstaa første gang, saa kan vi sige det op og op igjen. Efter de almindelige høfligheder tar jeg ud traktaten, "Alt tro paa Gud er fordel." Det er store karakterer, saa hun kan godt se dem. Forsøger at lære hende disse ord. Det tar ikke saa svært længe, og hun er stolt over at hun kan læse dem. Saa siger jeg, "jeg skal læse Dem noget andet. Sig det efter mig. "Der er bare en eneste

sand Gud." "Jeg forstaa ikke, hvad du siger," siger hun. Da forklarer bibeltvinden det for hende. Nu først forstaa hun det. "Det er himmelens gamle bedstefar"—saa kalder kineserne den guden som lever op i himmelen og giver dem regn. Det forstaa hun og kan snart sige begge sætninger. "Gan gir mig mad. Gan gir mig klær. Bestandig ynkes han over mig." Det er jo let for hende at forstaa at det er himmelens Gud som gir hende baade mad og klæder; thi hvis ikke han lod det regne, saa havde hun intet at spise eller at klæde sig med. "Hvorfor springer du til templerne og tilber afguderne da?" "Der har jeg ikke været paa aldrig saa længe," sa hun. Først forsøger vi at fortælle at det er fordi Gud ynkes over os, fordi han elsker os, at han er saa god imod os. Straks har hun lært hele verset. Nu forsøger vi at fortælle om fælles. Mad og klæder er bare for legemet. Men vi har ogsaa en sjæl. "Du har ogsaa en sjæl, har du ikke?" "Ja hvem ved?" svarer hun. Jo, vi ved det, og saa fortæller vi hende om himmelen og helvede, om Jesus, og at hun maa ombende sig og bede Jesus at tilgive hendes synder, saa hun kan blive frelst.

"Men jeg har ikke nogen synd," siger hun. "Har du aldrig været vred, aldrig skændt paa nogen du da?" Nei, det har hun ikke. "Ja, men du har jo spist maden til himmelens Gud hele din levetid og aldrig sagt ja meget som tak til ham. Er det ikke synd heller?" Jo, det var nok synd det. Men hun vidste det ikke. Nu vilde hun komme til det "glade budskabs mødehus" og høre evangeliet. "Hvorfor har du ikke kommet før?" purgte vi. "Har ikke havet mig at gaa," siger hun. "Nu vil jeg gaa tilbage til Tszho." "Det er bedst du gaar til sønnen din. Der kan du ogsaa høre evangeliet, og han kan give dig mad at spise," siger evangelisten. "Jeg vil lite paa 'himmelens gamle bedstefar' for mad," siger hun. Dernæst forsøgte vi at lære hende en bøn, men just da sluttede hun af baaden.

Maa hun finde Jesus, og maa vi møde hende i himmelen om ikke mer paa denne jord.

Kjære venner, vor tro er saa svag. Det er bare Guds almagt som kan ryste dem op af den dybe søvn de sover. Men saa har vi saa let for at glemme at Gud er almægtig. Ved for os at Gud maa styrke vor tro. Saa mange siger de vil komme og de vil tro, men saa gjør de det ikke. Vi kan ikke altid vide, hvem som mener det eller ikke. Men vi kan lade det være Guds sag. Vi behøver bare at udjaa sæden og vande den, saa skal nok Gud give befrøkten. Saa ofte maa vi spørge os selv: "Min sjæl, hvorfor tvivlede du?"

Skaar gif vi ud paa husbesøg her i byen. Kom til et sted og efter en liden stund tog jeg ud traktaten. "Syndsforladelsesnaaden" og bad bibelkvinden at tale over den. Naar hun var færdig, spørger jeg kvinden som havde lyttet med spændt opmærksomhed: "Svortes kan du bli kvit dine synder? Sig det til mig." "Ja, hvem ved?" siger hun. Saa fortæller vi hende om Jesus, og at hun maa omvende sig. "Nu sig det til mig, hvorledes kan du saa dine synder forlade?" "End ikke ved jeg det," siger hun. Først efter vi havde fortalt hende flere gange, saa kunde hun fortælle det—fortælle, at Jesus kom ned fra himmelen og døde for hendes synder, at hun maa omvende sig og tro paa Jesus, saa kunde hun blive frelst. "Du maa aldrig glemme det," siger vi til hende. Vi kan prædike hele vor levetid, men dette er det allervigtigste det er muligt at sige. Nei, hun skulde aldrig glemme det. Hun vilde klifre de traktater vi gav hende op paa væggen, og hun vilde ogsaa komme og høre evangeliet og lære at læse. Nu haaber og ber vi at hun maa komme til mødet imorgen.

Det er nok det inderlige hjerteforhold til Jesus vi behøver. Saa blir det ikke en byrde at fortælle om ham, men vor hjertens lyst og længsel. O, om han kunde blive rigtig stor for os, saa vi kunde ophøje ham iblandt dette folk. Først idag fik jeg sønene op paa et bibelvers paa væggen, som jeg har set mange gange, men ikke i særdeleshed merket indhol-

det af: "Fortæller iblandt hedningerne hans are, iblandt folkene hans undergjerninger." Sal. 96: 3.

Dertil behøver vi eders bønner, kjære venner.

Eders i Herren,

—Carrie Olson.

Jancheng, Supeh, Kina, Mar. 25, '16.

Jeg har netop været en tur til Tchengchow. Det tog to dage did; jeg var der to dage, og to dage tog det tilbage. Meget tid fjørtes saaledes bort paa veien; dog var det en indholdsrig tur.

Kom til Tchengchow i kveldingen paa Fredag. Jeg vakte ikke liden opstyr der, som efter hele veien; thi jeg kom kjørende som storkar i amerikansk buggy. Det var pastor Trygstad's buggy, som han fik af sine venner, da han var hjemme paa ferie. Det var den første udenlandske vogn, der har været set paa de kanter. Saa hvor vi for, kom man springende fra alle kanter for at se underet paa fire hjul. "Se den udenlandske kærren! Fire hjul! Fire hjul! Se stillehavsbugnen! Fire hjul! Se ildeboggen! Fire hjul! Fire hjul!" Saaledes lød det efter veien og da ikke mindst efter vi kom ind i byen. En gammel mand stod saa alvorlig ved veikanten. Med det samme vi var komne forbi udbryder han: "Fire hjul Nei tæn! Ha, ha, ha!" At nogen kunde finde paa at sætte fire hjul paa en vogn, det var da pudserlig! Og saa glemte han baade sig selv og sin høflighed og sloggerlo.

Idet vi kjørte frem til stationen, mødtes vi med hilsemen "Ping-an, ping-an!" Fred, fred! Og de smilende ansigter var ogsaa en fredshilsen. Blandt de, som stod udenfor døren var en stilfærdig gammel kone paa omkring festsiti aar. Paa den ubedeftede del af panden var huden aldeles hvid og sammenkrummet. Jeg tænkte ved mig selv at denne gamle maatte have lidt af nogen svær hudsygdom. Denne kvinde skal jeg nævne igjen senere.

Inde paa stationen fandt jeg de kristne og daabskandidaterne samlet, et par hundrede sjæle ialt. Circa et halvt hundrede af

disse havde boet der en hel maaned for at lære evangeliets sandhed. Gamle mænd og gamle kvinder! Omtrent alle havde kommet tilfods en ti til femten mils vei. Disse gamle kvinder paa sine smaa stumpede sammenbundne fødder. For kvinder med disse bundne smaa fødder at gaa er omtrent som om vi skulde til at gaa paa hælene, saa ser det ud. Ja disse lider megen besværighed paa veien, og heller ikke har de det bekvemt, medens de er der inde paa stationen og læser. Sammenstubede aldrig saa mange i et lidet bærelse; flere kvinder i en seng. Nogle smaa ovne her og der, hvor de laver sin mad i tur, den ene efter den anden. Og naar de kommer til spisebord, da? Paa Søndagsmorgen, da vi skulde til at sætte os til bordet, sagde Miss Grosfeth til mig: "Der ser du en af vore ældste i menigheden i Chitan." Jo, der sad han derude, paa hug, og spiste sin skaal af deigstrimler. Ansigtet havde han vendt mod væggen for ikke at være forstyrret af alle de, der travelt gik frem og tilbage, hvor han sad. Saa merkete jeg at de sad her og der allesteds og spiste. Røisomhed, du er en dyd! Men hvorfor ikke saa det til mere bekvemt for disse, som er saa ibrige efter at lære? Jo, fordi vi har ikke rum. Det er ogsaa opmuntrende at se disse tage tiltakke med fattig leilighed; det er et bevis paa oprigtighed. Men saa er det ogsaa sandt, at vi holder folk borte ved at have saa daarlige leiligheder. Folk af bedre kaar og folk af daarlig helbred kan i de fleste tilfælde ikke taale slikt.

Klokken syv om morgenen samledes vi til bønneføde. Først en sang, saa bad den ene efter den anden, mænd og kvinder. Det var ikke lange bønner. Bønnen var i de fleste tilfælde syndsbekjendelse og bøn om tilgivelse. Det er rørende at høre disse nytroende bede. Paa en maade er bønnen noget større for dem, end den er for os. Vi har bedt siden vi var smaa. Altid har vi vidst, at syndere kan gaa frem til Gud i bøn. Men det at Gud, himlens og jordens almægtige skaber og Herre, kan tillade os usle syndere at tale til ham—for hednigerne synes dette

utroligt. En hedenst kvinde, der for første gang havde været paa besøg hos Miss Grosfeth, sagde senere til sine venner: "Den udenlandske kvinden er ifandhed forbøven; hun vover at tale til himlens Herre!" Men naar de da endelig kommer frem for naadetrønen, hvilket et privilegium det da er for dem!

Formiddag og eftermiddag, medens festerne holdt møde nede i kapellet, eksamineret vi daabskandidaterne ovenpaa. "Hvor længe har du læst læren?" spurgte jeg en af de første der kom ind. "Omtrent et aar." "Hvad er der i læren du synes bedst om?" En pause. "Hvad er der i læren, som jeg synes bedst om? Jo, det er nok Jesus, det." Der var ca. 80 daabskandidater og de fleste af disse var vegetarianere, et slags budhister. Budhismen gjennemgik for fire a fem aar siden en reformation og fik da nyt liv. Siden har den da særlig paa vort Sonan felt drevet en meget virksom propaganda, og rundt om Chitan, en af vore udstationer, har den vundet mange tilhængere. Disse har en meget levende syndserkjendelse, og det er rørende at høre disse berette om, hvad de under budhismens trældom har lidt ved selvspærgelse for at sone for sine synder og erhverve sig dyd for den tilkommende verden. Som før nævnt, de fleste af de der ønsket at blive døbt var vegetarianere, saadanne der søger at vinde det evige liv ved at plage sig selv. Blandt disse var kvinden med den hvide sammenskrumpede hud paa panden. "Her ser du, hvorledes jeg brændte mig selv for at finde fred for mit hjerte," sagde hun, idet hun bragte haanden op til panden, "men fred fandt jeg ikke."

Idet de saaledes brænder sig selv, bruger de røgelse, der brænder med en liden bitte ild, saa at processen er langsom og derfor meget smertelig. Da hun under daabshandlingerne blottet sit hoved for at modtage daaben, blev jeg var to store ulægte saar øverst paa panden. Det var merkete efter røgelsesilden. Idet jeg øste vandet over hendes hoved og over saarene, kom tanken til mig: "Jesus Kristi blod renser fra al synd." Hvor glad er ikke denne kvinde nu, og mange med

hende, fordi Jesus frelser syndere, og fordi de har faat det at vide!

Paa eftermiddag blev det atter daab, denne gang for nogle, der ikke havde kunnet naa frem til det tidlige møde om morgenen. Vi havde nemlig haft daabshandlingen tidlig om morgenen for at faa det mere stille.

Om kvelden var det atter møde. Flere talte. Postmesteren, en tænkende ung mand, der synes at være kommen nær til himmelens rige, aflagde et vidnesbyrd, der gjorde indtryk. Efter formiddagsmødet havde jeg en kort samtale med ham om hans sjæl. Saa spørger han: "Svorledes kan jeg vide, at Herren vil lede mig?" Jeg paapegte saa godt jeg i forfald kunde, at skulde Gud faa lede ham, saa maatte han først give Gud sin tillid og sin lydhighed, netop som eleven maa gjøre ligeoverfor læreren, dersom læreren skal kunne lede ham; at lydhighed mod den aabenbarelse, vi har modtaget, er betingelse for videre aabenbarelse. Al, hvor en føler sig hjælpeløs, idet en staar ligeoverfor en saadan søgende, spørgende sjæl! Kan jeg kaste lys over det, som er uklart for denne sjæl? Det er spørgsmaalet. En frygter det ikke vil lykkes. Dog er det ikke vi, som skal gjøre dette; det er Mandens verk; og vi kan trøstlig overlade sagen i Guds haand. Men lad os bede for denne unge mand!

Klokken syv Mandags morgen nød vi den hellige nadvere. Det var en velsignet stund for os alle. Særlig maatte jeg tænke paa de fordums ulovlige vegetarianere, der nu for første gang modtog Jesu legeme og blod til et pant paa syndernes forladelse.

Efter nadvermødet blev de kristne i Tengechow tilbage i kapellet for at holde menighedsmøde. Efter bøn om Guds velsignelse holdtes en tale, hvori det fremhævedes at ansvaret for menighedens trivsel for en stor del hviler paa menighedslemmerne. Derpaa betonedes de ældstes ansvar. Ansvar for de syge og fattige; ansvaret for at husandagt holdes regelmæssigt; ansvaret for dem, der forsømmer Guds hus paa Søndagen; og for dem, der ellers blir lunkne og falder i synd. De følte nok at ansvaret blev for tungt, og

da det kom til at vælge ældste, undflog de valgte sig en hel stund, før de kunde formaaes til at antage.

Efter menighedsmødet reiste vi til et hjem inde i byen, hvor sønnen netop var døbt — den gamle fader havde ogsaa tabt troen paa afguderne og tidlig om morgenen den dag havde han kastet dem paa dør. Han vilde have os til at holde en andagt i hans hjem; og det gjorde vi da med glæde, kan I tro! Tænk hvilken befrielse det maa være for en hedning, naar han endelig kommer frem til det, at afguderne ikke er at frygte, at de ikke kan hevne sig, og da endelig vover at gjøre ende paa dem! Sandheden skal gjøre eder fri.

Klokken tolv forlod vi Tengechow paa hjemveien. Paa veien hjem mødte vi baade det, som glædet og det som voldt smerte; men det saar være til en anden gang.

Saa vil jeg faa takke alle vennerne, som er med os i sine bønner i det arbejde vi her søger at udføre i Herrens navn. Det er eders og vort arbejde. Gøstens Herre har givet os det. Maa vi være tro!

Ederes ringe broder i Kristus,

—Christian Stockstad.

Har vi ændret standpunkt i forenings-sagen?

(M. D. Wee.)

2.

Men er da det foreliggende grundlag saadan, at vi med frimodighed tør slutte os sammen?

Der var det vi sluttet tidt.

Besvarelsen af spørgsmaalet involverer — saavidt jeg kan skjønne — to andre: Hvad er det Gauges Synode repræsenterer eller staar for? — og — er noget af dette negtet eller ignoreret i det foreliggende foreningsgrundlag?

Dersom nu vi bare vidste hvad vi, som samfund stod for, da var det jo en forholdsvis let sag. Men ret her maa jeg faa lov at

dem noget anderledes. Eller havde vi søgt anledning til stansning af forhandlingerne ved strenge, tilspidsede krav, vilde vi vel kunnet opnaa det; men det var virkelig ikke vor opgave. Vi søgte oprigtig at opnaa **enighed i alt væsentlig**, som grundlag for eventuel forening.

Men da maatte vi ogsaa være villig til at opgi, hvad som maatte være—i sig selv—mindre væsentlig. Vi maatte ta hensyn til hverandre. Saadan handlet vi foreningskomiteen—ikke bare fra et hold, men gjenfjeldig. — Det har været sagt, at det var stadig Gauges Synodes Komite, som gav efter for de andres krav. Saadant snar er fuldstændig ugrundet. Der er satser, som endog har været stemt over to gange—altsaa i to forskellige fællesmøder—netop paa grund af bestemte krav fra vor side.

Det har været sagt, at vi i foreningskomiteen blev "sur," fordi samfundet ikke antog—uden videre—vort arbejde. Beshyldningen er ganske ugrundet, saalangt jeg ved. Salsald rammer det ikke mig. Jeg har hele tiden været inde for, at foreningsfakterne skulde behandles af vort folk. Derfor indbød vi ogsaa til diskussion derom i Tidsskrift. Men hvormange var det vel, som benyttet sig af anledningen? Da kunde de udtalte anskuelser kommet foreningsforhandlingerne til gode.

Jeg har idag ikke det mindste imod om vort samfund sætter betingelser, eller fremsætter visse krav, før man er færdig for ammenslutning.

Skad jeg har flandret er, at man paa nuværende stadium taler ubetinget imod forening. Saadan tale er—ifølge mit syn—i højeste grad uforfvarlig.

Men i tilfælde altsaa at samfundet sætter nye betingelser—da bør disse være vel begrundet, saa man ikke gjør et adiaforon (middeltning) til et jalligheds spørgsmål. Det skal huskes, at ved vore foreningsforhandlinger skrives kirkehistorie. Vi maa endelig prøve indrette os saadan, at vore handlinger kan bestaa ogsaa for historiens dom.

Jeg har saaledes respekt for visse mænd inden "minoriteten" af den Norske Synode. Disse er imod forening af gyldig grund. De forkaster den anden læreform om udbælgelsen, som "Opgjør" anerkjender. Derjom jeg indtog det standpunkt, vilde jeg ogsaa være imod forening. Jeg kan ogsaa forstaa at Søren Pettersen er imod forening, thi han forkaster, blandt andet, den kristelige absolution*), som dog hele den lutherske kirke antar og fastslaar i sin bekjendelse. Sligt er gyldig grund. Men folk, der indtar et saadant standpunkt, har da heller ingen ret til at kaldes lutherske kristne. De har sit hjem blandt de reformerte.

Lad os nu ta for os de indvendinger, der er fremkommet imod de forskellige foreningsbetingelser.

1) Syndsbekjendelsen i preambelen angribes.

Man sagde dels, at vi derved had om undskyldning for vor eksistens, som samfund; dernæst, at da vi ikke havde tat del i kirkestriden mellem de norske lutheranere herover, havde vi intet at be om forladelse for.

Det viste sig dog, at folk ved at tænke næmere over spørgsmaalet indsaa det urimelige ved slige talemaader.

Indvendingerne faldt bort efterhaanden—ligejom af sig selv.

2) Saa var det ordet "opgjør" i artikkel 2 det gik ud over. Man vilde, at dette ord skulde stryges. Grunden, som angaves herfor var, at Gauges Synode ikke var repræsenteret, da "opgjør" kom istand. Det skulde synes indlysende, at det maatte være de stridende der holdt opgjør, men naar opgjøret var kommet istand, da var det ligesaa nødvendigt at vide om, den 3die part i foreningsforhandlingerne godkjendte samme. Opgjør maatte med nødvendighed komme istand, men da det er tre samfund som forhandler om forening, maatte jo op-

*) Vi figter til udtalelser i den nys af hr. Pettersen udgivne pamflet: Paa Gammel Grund—pagina 11—12.

komme med den tilfælselse, at jeg er ikke længer vis paa det. Der var en tid jeg troede jeg vidste det—som før paapeget—men den tid er forbi. I det efterfølgende skal jeg prøve gjøre nærmere rede for dette.

Før; vilde jeg dog ha sagt, at dersom vi havde skrevet foreningsstatserne bare for vort eget behov, da havde vi nok tilbørlig forment gjort være godkendt af alle vedkommende, som grundlag for broderlig forhold for kommende tider. Den Forenede Kirke og Den Norske Synode vilde vide, om vi anerkjendte opgjør, og vi maatte nødvendigvis være klar over det selv, hvorvidt vi nu, alle tre, kunde række hverandre samfunds "høre."

Dette var kun mulig paa basis af et faadant opgjør. Man siger, at vi i Gauges Synode intet har med "opgjør" at bestille. Jeg ser det ikke slig.

Om ikke for noget andet var og er det dog af betydning for os at vide, at Bontoppidans svar paa spørgsmaalet om udvælgelsen anerkjendes. Dette sker i opgjør, og derfor blir dette et meget vigtig led af foreningsgrundlaget.

Opgjør er uundværlig for alle tre samfund, der forhandler om forening.

Det synes imidlertid som om ogsaa denne indvending mer og mer falder bort. Vi behøver derfor neppe dvæle noget videre ved den.

3) Saa var det Lægmandsvirksomheden. En del syntes ikke statserne om den sag var tilstrækkelig tydelig. Jeg var selv en af dem. Derfor krævede vi en utvetydig udtalelse derom fra fælleskomiteen. Bort krav blev indsendt ved en udtalelse eller stats/aaalydende: "Forat indgaa enhver misforstaaelse i sagen erklærer de konfjerede samfund, at de anerkjender den kristelige Lægmandsvirksomhed—saaledes som den er bestemt i fællesrapport derom—og vil opelske den. Det skal saaledes ikke ansees som ukirkelighed eller sværmeri at folk kommer sammen til fælles bøn og kraftig arbejde for vækkelse og aandelig liv." Det

blev ogsaa indvilget, at denne sats skulde tilføjes foreningsbetingelserne. De indvendinger som fremdeles lyder med hensyn til dette, synes gaa i to retninger: Enten er man imod, at lægmandsvirksomheden skal være "under tilsyn af menigheden," eller ogsaa er der mangel paa tillid til menighedsfolket i de andre samfund. Man spørger: Dersom de mener noget med, hvad som er sagt i fornavnte sats, hvorfor praktiserer de det saa ikke? Gertil kan svares: Det praktiseres ogsaa—skjønt somme steder i forholdsvis liden udstrækning. Det behøver dog ikke være udelukkende mangel paa aandelig liv, som gjør det. Man maa ikke glemme, at den kirkelige opdragelse har ganske meget at sige.

Interessen har dog gaaet frem, hvor den før var mindre—det er ganske sikkert.

Endelig,—dersom vi tror, at vi som samfund her har et indskud at bringe, skulde det da ikke være glædelig, at døre var aabnet os—døre, der før helst var stængt? Skal vi paa den anden side ha mistillid til hverandre, da kommer vi ingen vei. Det hjælper ikke da, hvad slags sats eller udtalelser vi har. Tror vi, at de andre brødre bare hyl—ler—mener ikke, hvad de siger—da ender al forhandling. Men har vi kristelig ret til at tænke slig? De derimod, der ikke vil vide af nogen menighedskontrol over lægmandsvirksomheden, hvad er det saa de vil?

Jo, svares der, lægmandsvirksomheden skal kontrollere sig selv. Men dette kan jo ikke godt lade sig gjøre under vore forhold uden organisation. Det blir saaledes tilsidst den lægmandsvirksomhed, der drives ved lægmandsforeninger, man fægter for fra det hold.

Nu skal jeg her intet sige om den art lægmandsvirksomhed,—bare dette: Bøntet man at valgte repræsentanter fra menigheder og samfund skulde ta for sig og fatte bestemmelse, der skulde ha gyldighed for lægmandsforeninger og virksomhed drevet af dem?

Jo da tænker jeg mig der skulde blit sang i leiren—som bøntendes vilde være. Foreningskomiteerne fattet selvfølgelig bestem-

møder om det virke, der hører de menigheder til, som de repræsenterede. Dette—og dette afene—var det rette og det rimelige.

Jeg mener derfor, at der ialfald saalangt ikke er noget farligt eller utrygt ved foreningsgrundlaget.

Indbendingerne er—saalangt jeg kan se—enten helt ugrundet, eller ogsaa hviler de paa mistillid og tænkte eller ainte farer.

Men indbendinger, der hviler paa saa løs grund, kan umulig være holdbare.

Der er dog indbendinger, der synes ha bundet betydelig større gehør for sig, end noget af det vi hidindtil har nævnt. Om det skal vi prøve at sige noget i det efterfølgende.

3.

Indbendinger mod art. 3, om samarbejde med reformerte.

De noksaa mange og til dels kraftige indbendinger mod denne artikel har været forskjellig begrundet. Først skal den stride mod kjærlighedsbudet. Dernæst skal den stænge for den missionsvirksomhed, som vi skylder alle mennesker, saaledes ogsaa de reformerte. Men værst af alt er, at den skal være direkte i strid med Guds ord—dertil ogsaa modsat haugianismen—osv. Jeg ventet længe at faa se paa prent det Guds ord artikelen trønet imod. Endelig kom det i Buddbæreren no. 5, d. a., nemlig Lukas 9: 49—50: "Men Johannes svarede og sagde: Mester! Vi saa en som drev djæble ud i dit navn, og vi forbyder ham det, fordi han ikke følger med os. Og Jesus sagde til ham: Forbyder ham det ikke! Thi hvo der ikke er mod os, er med os." Slik kan man læse sin bibel og indbilde sig at læse ret!

Johannes vilde altsaa ha autoritet fra Jesus til at forbyde hin mand at fortsætte sin velgjørende virksomhed—fordi han ikke vandret med dem. Men Jesus vil ikke, at han skal forbydes. — Art. 3 af foreningsbetingelser siger ikke, at "reformerte og andre" skal forbydes at udøve kirkelig virksomhed! I saafald havde anførselen passet. Paa den anden side: Jesus sa ikke til sine disciple, at de skulde opta "kirkelig samarbejde"

med denne mand—at de skulde holde bækkelsesmøder sammen, for eks. End ikke mellem Jesu disciple og døberens disciple merkes noget samarbejde." Tvertimod. (Se Joh. 3: 26; Luk. 5:33; Ap. gj. 19:2—6).

Saalangt jeg kan se, udfiger art. 3 og det anførte Guds ord affurat det samme, nemlig: Døm ingen, som gjør vel, selv om de ikke vandrer "med os," lad dem fortsætte, medens dog alle de Jesu disciple, der vandrer sammen, fortsætter Herrens gjerning ifølge grundsætninger, hvorom de er enige. Thi "kirkelig samarbejde" betyder, at samles omkring fælles kirkelige gjøremaal. Her til udfræves fælles kirkelig grundlag og enighed om grundsætninger. Men dette er det netop som mangler mellem lutheriske og reformerte kristne. Der er dyb forskjel i læren om Jesu person, naademidlerne, kaldet, udbælgelsen, Jesu nedfart til dødsriget, m. m. Dersom vi nu tror, at vor lære er ret, grundet paa Guds ord, da kan umulig det modsatte ogsaa være ret. Vi er derfor overbevist om, at de i fornævnte punkter lærer falsk, i strid med Guds ord. Men den lære, der er falsk, er sjælesfordærende. Dersom vi da alligevel optræder side om side med saadanne mennesker omkring fælles kirkelige gjøremaal, da maa jo vor optræden bethyde for alle mennesker, enten at det gjør ikke stor forskjel, hvad man tror og lærer: **Enhver blir salig i sin tro**,—eller ogsaa, omendstjont der er forskjel, saa er det kanske ubist, hvem som tilsidst har det rette. Og hvilket indtryk maa det gi det almindelige folk—særlig ungdommen? Sandelig, prester og andre, der optræder letfindig, som tilfældet ofte har været i dette stykke, har et frygtelig ansvar paa sig. Thi hvad siger Guds ord?

"Men jeg formaner eder, brødre, at I giver agt paa dem, som voldes jplid og forargelse, tvertimod den lærdom, som I have lært, og viger bort fra dem." (Rom. 16:17).

Inddrag dig et fjættersk menneske, naar du en gang og atter har paamindet ham." Titus 3:10. "Som jeg før har sagt, saa siger jeg og nu igjen: Dersom nogen prædiker et andet evangelium for eder, end det I

have aannammet, han være forbandet." Gal. 1: 9.

Der var nemlig dem allerede paa apostolens tid, som prædiket et andet evangelium, endsljønt de udgav sig for kristne Guds ords forkyndere. Derfor var de saa farlige naar de fik indpas. "En liden jurdeig gjør den hele deig sur," siger apostelen. Og hvor har ikke den kristne menighed jaart saet erfare sandheden af dette. Nei, det er ikke ubibelft og ukristelig at ha et fast, uroffelig standpunkt paa sandhedens grund og bægre sig ved endog at ville gi udseende af, at det er ikke saa ngie med, hvad vi selv og andre tror, lærer og bekjender om sandhed til salighed. Det modsatte er synd og virker kun til skade for Guds sag.

Luthers og reformatorernes standpunkt med hensyn til dette spørgsmål er saa vel kjendt, at vi bare behøver at nævne det. "I er af en anden aand end vi," sa Luther til Zwingli og hans medarbeidere, som ikke vilde høre sig for Guds klare ord." "Derjom nogen taler i menigheden, han tale som Guds ord," hedder det i 1 Pet. 4: 11. De som da ikke lære Guds ord ret, de vanhellige Guds navn iblandt os. Saadan læser vi i vor barnelærdom fra Luther! Skal det kanke ikke gjælde længer det nu?

Vi har ogsaa været vant til at se op til Hans Nielsen Hauge som et stort Herrens redskab. Svordan forholdt han sig med hensyn til dette spørgsmaal? I sin egen hjembygd stødte han tidlig sammen med "Seerbergerne", men skilte straks lag med dem (allerede aar 1797). I Drammen traf han "paa Zioniterne", men der blev ingen tale om "samarbeide." Det samme gjaldt ogsaa Hernhutterne. Bistnok var der mange af disse, der sluttet sig til Hauge, men noget samarbeide finder vi ingen ankyndning til.

En af deres tilhængere, presten Peder Sesselberg, skriver saaledes om Hauge: "Beder for Hans Hauge og hans tilhængere: han staar eller falder for sin Herre. Beder for ham og værter stille med eders hjerter, naar han endog vil foragte og tale foragtelig om eders adgang til naadestolen." Heraf

kan man altjaa slutte angaaende "samarbeidet."

I sit store verk: Den norske kirke i det nittende aarhundrede, siger S. G. Seggveit om Hauge og de gamle haugianere I modsetning til rationalismen fremholdt de menneskets syndighed og omvendelsens nødvendighed, og overfor den udartede hernhutisme indprentede de helliggjørelsen og Kristi efterfølgelse. De var den lutheriske kirke trofast hengivne og vidste sig ikke paa noget punkt i uoverensstemmelse med den." "De religiøse erkjendelseskilder, hvoraf de øste, var bibelen, Luthers lille katekismus, Pontoppidans forklaring og den lutheriske kirkes bedste opbyggelseskrifter." "Under de senere tiders ufunde eller sekteriske bevægelser har de gamle haugianere altid virket beroligende og klarende og samlet til kirken og vist sig som dens bedste venner; derfor er ogsaa den haugianske vækkelse i sin helhed og paa en merkkelig velsignelsesrig maade kommet den lutheriske kirke tilgode."

Vi kommer til Elling Gielson og de gamle haugianeres standpunkt i omhandlede sag —altjaa herover. Allerede tidlig blev spørgsmaalet om "samarbeide med reformerte" brændende. Flere viste sig sterkt smittet af reformert kirkeligt syn, som for eksempel D. Andrewson, Paul Andersen og N. Scheie.

13de til 14de April 1846 drøftedes spørgsmaalet om indtrædelse i Frankeanynoden og den 29de September 1848 antoges "kirke regimentet og disciplinen af The Franchean Evangelic Lutheran (Sic!) Synod of New York."

Elling og hans venner skilte lag og advarede kraftig imod denne forbindelse. Herom skrives i "Elling Gielsons liv og virksomhed", udgit af Brohaugh og Eisteinson (1883) følgende: "Han (Gielson) vilde ingen sammenblanding have med amerikanere i lære og bekjendelse eller samfundsforbindelse; for de andre var det som en livssag at bli forenet med amerikanerne og amerikaniseres." "Gielson holdt ubøielig fast paa brugen af den norske alterbog; Paul Andersen og D. Andrewson m. fl. forkastede den

og lagede sig Ietvint en ny alterbog. Saa-
dant som streifer ind paa bekjendelsens om-
raade, har alvorlig betydning."

Derpaa citeres fra "Nordlyset," dateret
26de Mars 1849—skrevet af franskeaneren
Paul Andersen, følgende "Udfikillige af de
fikke, som bruges paa mange steder ved
hørnedaaben, er ikke det allermindste pas-
jende for hørn, og de er blevene overdragne
uden nogen bedømmelse til hørnedaaben fra
fuldbofsne personer daab. Blandt disse
upassende tjenester kunne vi sætte troesbe-
kjendelsen og djaebelens forjagelse. — — —
Abolutionen er et foster af papistisk undfan-
gelse(!) og er derfor medrette nedlagt blandt
de rette evangelisk-lutheriske, osv." "Gielson
og hans venner fortsatte, som indtil den tid
og søgte at befæste folket paa hørnedaabdom-
mens grund imod den nye lære." (Se et
brev dateret den 6te Mars 1848—citeret i
førnævnte bog—skriver Paul Andersen, at
det norske kirkeritual "er i strid med Guds
ord";—"er aristokratisk og tyrannisk"; daa-
ben er omvendelse(!) eller den nye fødsel,"—
"dette tror ikke nogen evangelisk kirke; jeg
kender neppe en i verden, uden den romerske
katholiske"—tilføjer han.) Som sagt, Giel-
son og hans venner brød med disse folk, og
—sagt vides—pleiet aldrig kirkelig sam-
arbejde med dem.

Nei vist—og den aandstretning iblandt
os, som nu saa kraftig slaar til lyd for dette
samarbejde, staar ikke paa "gammel grund."
Det er en ny, fremmed aandstretning, der
gjør sig gjældende, i strid med det vore fædre
stod for.

Saa et par ord om de to ord: "Og an-
dre," som artikelen indeholder.

Man spør: Hvem er disse "andre?" Ar-
tikelen selv gir svar: "Som ikke deler sam-
fundets tro og bekjendelse." Eller kanske
det er en ukjendt ting det, at visse kirkefolk
—naar det maatte være formaalstjenlig—
heifer falskelig den lutheriske kirkes flag?

Man spør Er det ikke netop Frikirken her
tænkes paa?—Svaret herpaa er Frikirken
selv faar afgjøre det. Thi dersom denne ty-
delig lægger for dagen **uenighed i tro og**

bekjendelse, da rammes den selvfølgelig af
denne artikel.

Det har forøvrig ofte forekommet mig
besynderlig, at frikirkefolk skal vise sig saa
levende interesseret i dette spørgsmaal.
Hvad bryr de sig foresten om **samarbejde**
med "det store samfund?" De har jo—en-
kelte ledere ialfald—talt haanlig om fore-
ningsarbeidet, "satsvæsenet" og alt, som der-
med staar i forbindelse. Hvor har de ikke
bemøiet sig med at fortolke ord og sætnin-
ger forat sværte foreningsarbeidet mest mu-
lig? De har tydelig lagt for dagen, at de
liger at se foreningsbestræbelserne mest mu-
lig slaa flif. Formodentlig haaber de at
høste som følge deraf. Men at det skal være
saa om at gjøre, at det eventuelt forenede
samfund holder døren aaben til samarbejde
med Frikirken, det er lidt vanskeligt at for-
staa.

Endelig har man spurgt: Udelukker den-
ne artikel deltagelse i saadanne fievner, som
for eks. The World's Missionary Confer-
ence, Student Volunteer o. lign., eller møder
til fremme af ædruelighed, osv.? Svaret er
ubetinget nei! Og man behøver ikke her at
spørge efter hvad Per eller Paal mener.
Udtryket selv: kirkelig samarbejde, gir svaret.

Næste gang om de rituelle spørgsmaal.

Send delegater.

Da jeg er forbisjet om at der er mange
af vort samfunds folk, som er af den me-
ning, at naar de enkelte menigheder har
stemt over de sager som aarsmødet ifjor hen-
viste til menighedernes afgjørelse, saa har
de dermed sin stemme i afgjørelsen af samme.

Saavidt jeg forstaa, forholder det sig
ifka saa; men al deres stemmegivning i
menighederne har intet at betyde, om de ikke
sender delegat til aarsmødet. Jeg tror der-
for at vort folk maa saa klar og fuld oplys-
ning om dette, saa de maatte gjøre sin yder-
ste flid for at sende representant til aarsmø-
det, som da vil kaste sin stemme overens-
stemmende med menighedens ønske og be-

stemmelse. Hvis ikke har menigheden ingen indflydelse paa afgjørelsen af disse vigtige sager, hvor klart de ellers har fremlagt sin mening derom og indjendt samme til samfundets formand.—S.

Senjovet.

Min jære hustru og vor elskede moder, Mrs. Sara Stenerfon, er gaat hjem til den evige jabbatshvile, som hun saa længe har ønsket og ventet paa.

Hendes pigenavn var Sara Pedersdatter Grænden fra Møster, Norge. Hun kom til Amerika i aaret 1858. Høsten samme aar indgif hun i ægteskab med Samuel Stenerfon. De levede i Chicago til 1871, reiste derpaa til Story county, Iowa, og boede der til 1879; saa flyttede de til Hamilton county, Iowa, hvor de boede paa sin farm indtil aaret 1897. Da flyttede de til byen Jewell, Iowa, hvor de siden har levet og hvor hun den 9de Mars 1916 kl. halv 12 fik bud om at flytte og komme hjem til faderhuset, hvor Jesus har beredt sted for enhver naadesøgende sjæl. Det sidste vi hørte af hende var: "Jesus, kom snart." Hun var ved sin fulde samling til sit sidste aandedræt. Det var et salmevers, som hun ofte sang flere gange om dagen, især i det sidste aar. Verset lyder saa:

O, hvor er jeg vel tilmode,
Siden jeg min Jesus fandt,
Da jeg kom og faldt tilføde,
Al min sorg med et forsvandt.
O, hvor er mit hjerte glad,
Som jeg snart i himlen sad.
Det kan kaldes vel at have,
Naar man kan sin Jesus have.

Disse ord: "O, hvor er mit hjerte glad, som jeg snart i himlen sad," gjentog hun flere gange.

Det var næsten i to aar hun intet kunde gjøre, men var oppe hver dag til de sidste to ugers tid. Da maatte en vaage bed hendes leie haade nat og dag. Hun blev ømt og kjærlig pleiet af sin datter, som nu følger savnet tungt. Hun var den, som mest vaa-

gede over hende. Hendes Løn derfor er sikkert opbevaret i himlen.

Saa nu hviler mor til opstandelsens store dag ved siden af to forudgangne børn og et barnebarn. To døde i en ung alder i Chicago. Hun efterlader sig mand og 5 børn —4 sønner og 1 datter. Hun blev 85 aar og en maaned gammel, da hun fik bud om at flytte. Nu staa mand og børn igjen og begræder tabet af en kjær hustru og moder. Men Gud være tak; vi sørger ikke som de, der ikke har haab. Saa beder vi dig, kjære himmelske Fader, at du ved din gode Gelligaand bereder vore hjerter til i tro at modtage budskabet, naar du kalder os fra denne jammerdal til den himmelske frydesal, alt af naade for Jesu skyld.

Sa snart, ja snart han kommer,
Vor kjæles brudgom hid,
Og gjør en liflig sommer
Af al vor nød og strid.
Med Jesus vi da ile
Ad perleporten skjøn,
Hos Gud vi finder hvile
I huset hos Guds Søn.

Fred med dit støb; velsignet være dit minde, kjære hustru og moder.

—S. Stenerfon og børn.

Bedes venligst optaget i andre norske blade.

Senvandret.

For en tid siden vandret en af vore gamle bort. Det var denne gang Mrs. Anna Ramsfield, den ældste i Stavanger menighed, Østlan, Iowa, og maafe i Hauges Synode, da hun naaede den høie alder af 98 aar, 4 maaneder og 18 dage. Hun var født i Sjælmelands prestegjæld den 24de September 1817, døde 12te og begravedes under stor deltagelse den 15de Februar sidstleden.

I 1857 kom hun med sin første mand, Lars Breiland, til dette distrikt, hvor hun fik sin del af nybyggerlivets troange og besværlige kaar. Hendes mand blev truffet af

lynet og øiebliffelig dræbt. I flere aar var hun enke, men blev saa gift med Nels Ramsfield, som døde for mange aar siden.

I de sidste syv aar var hun blind og saaa tunghørt, at man kun med vanskelighed kunde tale med hende. Og hun var for det meste fængeliggende; men hun var mærkelig aandsfrisk og klar til det sidste. Hos Lars A. Kleppe havde hun henved fem aar et godt hjem med kjærlig og omhyggelig pleie til sin død.

Allerede tidlig sluttede hun sig til menigheden og hun var en flittig kirkesøger og læser af Guds ord og de gamles skrifter. Man fik da ogsaa ved samtale med hende straks det indtryk, at hun ikke havde været en glemsom hører. Og en saa udmerket hufommelse er enestaaende i min erfaring. Og den var som paffet fuld af Guds ord og især de gamle kjærnesalmer. Det var helt opbyggeligt for den aandeligt øvede at høre hende lange stunder bede med egne ord, ofte iflettet skriftsprog og salmevers. Hun havde været klog og samlet om sommeren den skat, der er bedre end tusinde stykker guld, som hun nu i de tunge og mørke dage kunde leve paa og finde trøst i al sin trængsel. Jeg gif ofte bort fra hende med en dybere forstaaelse af fangerens ord:

“Guds ord det er min kjære skat,
Min sol i sorgens mørke nat,
Mit sverd i troens frige.”

Det er saa med livet, at det fødes i kamp og bevares i kamp, og der blev ofte brug for sværdet thi hun havde sine fristelser og kampe af forskjellig art. Hvor let er det ikke at sige, at man skal være taalmodig i lidelser, men det er tungt at leve og efterleve. Den bedste kristen synder her som i mange ting, og hun var ikke undtagen; men aanden seirede dog snart over kjødet, og da gjorde det en blød om hjertet, naar hun i ensfoldig og ydmyg bøn søgte tilgivelse hos Herren og den kjære Mrs. Kleppe. Naar hun saa fik forsikring om forladelse, blev hun saa glad og lykkelig. Ofte sa hun, at hun vilde saa gerne være snil og lydig, men var saa syndig og strøbelig, og det gjorde hende saa

ondt; men da blev der blandt andet ogsaa jagt til hende: “Du har dog en stor Frelser, hvis blod renser fra al synd.” Sa det troede hun og klynge sig fast ved, omend forbisningen ikke altid var saa sikker og glæden i Herren saa følelig som hun begjærede. Men:

“Kristi blod, retfærdighed,

Er alt hvad jeg vil smykkes med,”

sa hun ofte. Og saa spøjede hun gjerne til: “Det er naade jeg trænger, naade, naade for alt.” Og for den, som faar leve og dø paa Guds naade, blir i sandhed døden en vinding. Men ved hendes baare blev der bedet: “Min sjæl dø den oprigtiges død, og mit endeligt worde som hans.”—A

Fra Arbeidsmarken

Immannels menighed i St. Paul, pastor Chelmens kald, har holdt møde og stemte for forening, for co-education ogsaa i akademisk afdelingen ved Red Wing Seminar og for at Jewell College fortsætter som før.

Pastor J. M. Johnson i Vergus Falls, som har flere menigheder at betjene og derfor som saa mange andre prestes har meget fjøring, glæder sig nu ved at kunne fjøre i en spilder nu “Ford,” som hans menigheder har foræret ham.

Comfort menighed, Mora, Minn., pastor Simon Sanjons kald, stemte ved sidste afholdte menighedsmøde for forening mod en stemme. For fortsættelse af Jewell College og for co-education i Red Wing.—Thomas M. Evensoi, sekr.

Den 2den til 4de Juni holdes der kreds-møde i Bethel menighed, pastor M. L. Dahles kald. Søndag den 4de skal menighedens vakre nye kirke indvies. Formand Etse kommer ogsaa til mødet og udsører indvielsen. Gaaber alle kredsens prestes og andre kommer til mødet. Lad dette bli et stormøde.—J. M. Johnson, sekr.

Pastor L. C. Jacobson, som i nogle aar bestyrede vor boghandel i Red Wing, er nu med familie nogenlunde kommet sig i orden paa sit nye virkefelt som prest for menigheden i Redfield, S. D. De beretter alt vel, men synes det blaaser fælt derude, men det gjør det jo ogsaa andre steder.

Størdahls menighed ved Roscoe, Goodhue county, Minn., bygget sidste aar en ny og vakker kirke paa tomten, hvor den gamle stod, som for snart to aar siden nedrevs i en vindstorm. Den nye kirke toges i brug ved Zulettider sidste aar. Denne kirke vil blive indviet Søndag den 28de Mai. Mandag og Tirsdag efter indvielsen vil der holdes samtalemede. Emnet bliver den 84de psalm. Prof. Bruce indleder. Velkommen til denne indvielsesfest!

Graduationsfestlighederne ved Red Wing Seminar begynder med "baccalaureate" prædiken af pastor Thomas Hanson kl. 10:30 formiddag Søndag den 21de Mai i St. Peters kirke. Mandag, Tirsdag og Onsdag er der "exercises" som almindelig ved slike festligheder. Torsdag den 25de holder pastor L. Harrisville graduationstale paa formiddag. Kl. 3 paa eftermiddag holdes forretningsmøde, og om aftenen afsluttes med at alumni foreningen holder banquet i byens Y. M. C. A. bygning.

Kinamissionsmøde.—Et velsignet Kinamissionsmøde blev afholdt i St. Johns menighed den 5te til 7de Mai. Det var travelt for folket, men alligevel var mange der. Ordet blev til velsignelse for alle. Pastor Mundahl holdt aabningsprædiken og pastor Mortvedt indledede det opstillede samtaleemne, Rom. 10: 8—18. Pastorerne Rasmusen, Møstet og kredsformand Walfstead var tilstede. Missionær Landahl holdt frem det store i at virke for Herren. Mange kraftige vidnesbyrd blev aflagt af de tilreisende. Søndags eftermiddag optoges offer til missionen, det største som nogen gang har været givet i den lille menighed. Offeret beløb sig til \$61.31, fra hvilket tages rejseudgifter

for de tilreisende. Ved siden af offeret var det ogsaa mange som gav til Herrens gerning derude. Maatte Herren faa velsigne ordets sæd som blev udsæet.—J. A. Johnson, jeftr. p. 4.

Ungdommen i Gauges Synodes menigheder i Minneapolis og St. Paul—ialt seks menigheder—holdt Søndag den 7de Mai om eftermiddag og aften et fællesmøde i St. Pauli kirken paa 15th avenue og 4th street; møderne var meget godt besøgt, især eftermiddagsmødet. Prof. G. M. Bruce af Red Wing Seminar holdt et foredrag om konfirmationen; han gav først en historisk oversigt over dennes udvikling, fra dens begyndelse i den katolske kirke og senere i den lutherske kirke og til dens nu brugelige form og betydning i sidstnævnte kirkesamfund. Student theol. Frederick Schmidt, en søn af prof. Edw. W. Schmidt ved Red Wing Seminar, holdt en tale over ungdomsforeningernes arbejde og specielt den verdslighed, som har sneget sig ind fornemmelig i foreningerne i byerne. Han holdt en kraftig tale for udryddning af verdslighed i disse foreninger. Student theol. Arthur Lawrence, der betjener Gauges Synodes nyistiftede menighed i St. Louis Park, holdt en tale om "ungdomsmøderne som en aandelig kraft i kirken." De to sidstnævnte taler blev efterfulgt af diskussion. Musik og sangprogrammet indbefattede sang af køret fra østre Immanuels menighed i St. Paul og fra den unge menighed i St. Louis Park; sidstnævnte menigheds kor tæller toogtyve stemmer. Solosang af Miss Jennie Lindh, student theol. Joseph Teltie, Carl Berger og Miss Love og duetter af Mrs. E. Johnson og Miss Blanche Tenell og Misses Jørgensen og Christensen.

Mærk dette.

Delegater og besøgende til Gauges Synodes aarsmøde kan melde sig til Ed. D. Ringstad, 921 College avenue, Red Wing, Minn. Lad enhver forsøge at melde sig saa tidlig som mulig. Alle som agter at faa

rum i skolebygningerne vil behøge at faa med sig handklæder, pudebar og lagener til behøv. Stik et haandspeil i vadsækken, om I trænger det, da ikke alle rum har speil.

Komiteen overtar intet ansvar for besøgende, som kommer uden at melde sig. Nævn samtidig hvor lang tid I kommer til at være ved mødet.—Komiteen.

Bekjendtgjørelse.

Hauges Synodes 71de aarsmøde.

Om Gud vil, afholdes Hauges Synodes 71de aarsmøde i Red Wing Seminars kapel begyndende Onsdag formiddag den 14de Juni, og fortsætter, om forretningerne kræver det, til Onsdag aften den 21de Juni. Mødet begynder med gudstjeneste klokken 10 formiddag den 14de.

Sager, der fra forrige aarsmøde er henført til menighederne med begjær om at give sine delegater instruks, er følgende:

Föreningsagen.

Co-education i akademiet ved Red Wing Seminar.

Nedlæggelsen af Jewell Lutheran College.

—J. J. Ekse, formand.

—N. J. Løhre, sekretær.

♦♦♦♦

Program for Hauges Synodes Aarsmøde i Red Wing 1916.

1. Nævningsprædiken—Pastor C. D. Seidal.

2. Onsdag aften: Naadegaven at give til Guds sag—Pastor J. M. Quello.

3. Torsdag aften: Kan vi ved vor forkyndelse og vort øvrige menighedsarbejde gjøre mere for at bevare de unge i sin daadspagt—Pastor R. C. Holter.

4. Fredag aften: Absolutionen med jærblis paa dens forbindelse med nadveren—Prof. M. D. Bee.

5. Lørdag aften: Sangfest ledet af Prof. J. Arnt Bergh.

6. Fredag eftermiddag: Indremissionsforedrag—Pastor L. L. Carlson. Lørdag eftermiddag: Kinamissionsforedrag—Missionær C. W. Landahl.

7. Søndag eftermiddag: Altermgang i St. Peters kirke i byen ledet af pastor L. J. Oppedahl.

8. Mandag aften: Golder vi den rette balance i vor forkyndelse mellem det objektive og det subjektive i vor forkyndelse?—Pastor J. M. Walstead.

9. Tirsdag aften: Er vi aggressive nok i vort arbejde for at samle folk ind i vore menigheder?—Pastor M. L. Nesvig.

G. D. Paulsrud, J. J. Lee,

...komite.

Komiteens program offentliggjøres her ved. Skulde aarsmødet ønske nogen forandring med hensyn til tiden for nogen af disse sager, da mener komiteen, at den kan selv bestemme.

J. J. Ekse, form.

N. J. Løhre, sekfr.

♦♦♦♦

Til Hauges Synodes prester.

Idet jeg iaar sender rundt de sædvanlige "blanks" for rapporter, saa indlægger jeg "blank" for bilag af samme oplag, som bruges en ca. fem aar siden. Da jeg hvert aar maa svare paa de spørgsmaal som der spørges, saa vil jeg bede at alle prester venligt vil fylde rubrikkerne som bedst de kan. Disse oplysninger har især betydning for den nu paagaende indsamling for pensionsfond. Lad os saa den saa fuldstændig som mulig. Bliaget trykkes ikke i aarsberetningen i sin helhed. Være totalindholdet for hver freds offentliggjøres. Glem ikke at svare paa spørgsmaalene om bøgerne i religionsundervisningen. Og saa vil jeg bede, om I venligt vil være saa snil at skrive alle tal i rubrikkerne i den naturlige orden,—det vil sige horisontalt og ikke lodret; thi det er saa vanskeligt at addere korrekt en rapport hvor tallene er skrevet lodret.

Paamind ogsaa eders menigheder om at indsende til mig alle fuldmagter saasnart delegaterne er valgte.

Broderligt,

—N. J. Løhre.

♦♦♦♦

Til Hauges Synodes menigheder.

Forklaring.

Paa pag. 186 og 187 for 1915 staar: "Et

forslag om at trykke Eberdrups udgave lages paa bordet. Det henvises til menighederne at gennemse og sætte sig ind i hvilken udgave de ønsker. Man ønsker altsaa at vide om menighederne ønsker at man skal gøre noget nyt oplag af Stavanger udgaven af Udtog af Pontoppidan, eller trykke Eberdrups eller Laaches Forklaringer. Glem ikke at komme til aarsmødet forberedt til at fatte bestemmelse i denne sag.

♦♦♦♦

Mærk—Alle indberetninger til anstundende aarsmøde af Gauges Synode bør snarest mulig indsendes til formanden, pastor J. J. Ekse, Hendricks, Minn.

♦♦♦♦

MISSION DOVE ANNUAL MEETING.

The annual meeting of the Mission Dove will be held in Red Wing, June 15, 1916.

Topic for discussion:

"The Relation of the Minister's Wife to Sunday School and Young People's Work."

The first session will be held Thursday afternoon from 2 to 4 o'clock.

Paper: "Work in the Country Charge."—Mrs. Duea.

General discussion.

Paper: "Work in a Small City."—Mrs. Eastvold.

General discussion.

Friday afternoon, 2 to 4 o'clock: Business session.

Paper: "Work in Sunday School and Among the Young People in a City Church." Mrs. L. Harrisville.

Saturday afternoon, 4 to 5:30 o'clock.

Mission talk by Mrs. Landahl.

—Mrs. Amanda Anderson,

—Mrs. Paulsrud,

—Mrs. Meland

—Mrs. Ringstad,
Committee.

♦♦♦♦

Om Gud vil afholdes et religiøst samtale-møde i Spring Creek menighed, Hastings, M. D., undertegnedes kald, 7de og 8de Juni. —J. L. Lasjeson.

♦♦♦♦

Et missionsmøde vil blive afholdt paa Bethesda alderdomshjem nær Beresford, S. D., Tirsdag den 6te Juni. Mødet begynder kl. 1 eftermiddag. Ved samme anledning vil hjemmets gravplads blive indviet.

—J. J. Skarpnefs.

—S. L. Jacobson.

Om Gud vil holder Syd Dakota freds-møde i Romsdals menighed den 6te til 9de Juni. Mødet begynder Tirsdags aften. Skyds vil møde i Beresford Tirsdag. Tema for samtalen: Esaias 55.

—J. J. Skarpnefs.

—M. B. Loffesmo.

♦♦♦♦

Paa indbydelse fra Estelline menighed, Estelline, S. D., pastor Nels Carlsons kald, holder Marison freds af Gauges Synode møde der den 6te til 8de Juni. Samtale-emnet blir Math. 17: 1—9. Tilreisende tager af i Estelline. —T. J. Oppedahl.

—A. Gaugland.

♦♦♦♦

Følge indbydelse afholder Otter Tail indremissionsforening møder som følger: Nazareth menighed af pastor E. S. Goblunds kald, 30te og 31te Mai. Tema: Math. 22: 1—14. Bethel menighed af samme kald 1ste og 2den Juni. Tema: Ef. 5: 6—7. Besøgende mødes med skyds i Sebeka dagen forud. Ligeledes afholdes foreningens aarsmøde i Mendota menighed, pastor Sandagers kald, fra 9de til 11te Juni. Tema: Joh. 3: 1—18. Skyds møder i Underwood. Foreningens bestyrelse bedes særskilt at komme til aarsmødet.

—R. R. Evabold, form.

—D. G. Molden, sek.

♦♦♦♦

Paa indbydelse fra Singsaas menighed, pastor J. J. Ekse kald, Hendricks, Minn., afholdes et Annamissionsmøde der fra 25de til 28de Mai 1916. Mødet begynder med prædiken den 25de Mai kl. 10:30. Besøgende til mødet faar skyds fra Hendricks, Minn., og Toronto, Dak., dagen forud. Samtaleemne: Ef. 3: 1—13. Offer og subscription optages til Annamissionen. Alle velkomne!

—C. J. Eastvold,

—S. G. Johanson.

♦ ♦ ♦

Syd Dakota indremissionsforening vil holde sit aarsmøde i Meldals kirke, Turner co., S. D., pastor Rerovigs kald, 26de til 28de Mai. Tæft for samtalen: Luk. 12: 49—53. Skyds i Wiborg dagen før og morgenen den

26de. Alle medlemmer af bestyrelsen vil møde frem.

—J. P. Langbak.

—R. A. Vadheim.

✠✠✠

Om Gud vil, afholder nordstilige Syd Dakota indremissionsforening møde i Recoboth menighed, pastor L. L. Bøes kald, Mabee, S. D., den 26de, 27de og 28de Mai 1916. Mødet begynder med prædiken kl. 10 den 26de. Samtaleemnet blir: Luk. 13: 23—30.

—John J. Enstad.

—D. J. Sletten.

✠✠✠

Paa indbydelse fra Boar menighed, past. L. L. Bøes kald, holder Madison freds møde dersteds 23de til 25de Mai. Samtaleemnet blir Math. 25:1—13. Tilreisende tager af i Marietta, Minn., hvor man vil blive mødt med skyds dagen før mødet. Da dette er fredsmøde ventes det at der vil blive en stor representation af baade lægbrødre og prestes.

—L. J. Oppedahl.

—A. Gaugland.

◆ ◆ ◆

Rocky Mountain freds af Gauges Synode indbyder til et fredsmøde i St. Petri menighed, Moscow, Idaho, M. A. Galls kald, fra den 25de til 28de Mai. Samtaleemne: Rom. 3: 19—31.

—Th. Gimle,

—M. A. Hall.

◆ ◆ ◆

Foreningens 18de aarsmøde afholdes, om Gud vil, i Linden menighed, sydvest fra Thompson, Iowa, pastor C. S. Galvorsons kald, 30te—31te Mai og 1ste Juni. Emnet: Math. 20: 1—16, "Arbejderne i vingaarden." Bestyrelsen bedes indstændigt at møde ved aarsmødet om muligt.

—C. J. Carlson.

—J. J. Gauman.

◆ ◆ ◆

Red Riverdalens indremissionsforening har ifølge indbydelse møder som følger:—I Landstad menighed, pastor M. G. Bergfords kald, St. Gilaire, Minn., 26de til 28de Mai. Tema: Luk. 19:1—10. Skyds møder i St. Gilaire de 20de. —I Mindal menighed, past. Aug. Bredefns kald, Chief River Falls, Minn., fra 2den til 4de Juni. Tema: Mark.

1:21—34. —I Saterdal menighed, samme kald, fra 5te til 7de Juni. Tema: Math. 25: 14—31. De, som kommer til disse møder, maa komme til Chief River Falls den 1ste Juni og saa ta trainet nordover om morgenen den 2den.

—E. R. Nalgaard.

—B. B. Mornes.

Redriverdalens indremissionsforening agter at holde møde i Immanuel menighed ved Queen, Minn., pastor Ludvig Ellingsens kald, 8de til 10de Juni. Thema: Luk. 14: 16—24. Skyds møder i Gonvick.

—E. G. Nalgaard,

—B. B. Mornes.

Syd Dakota freds af Gauges Synode afholder et kristeligt samtalemøde i Sigland menighed, pastor D. J. Johnsons kald, den 30te Mai til 1ste Juni dette aar. Samtaleemnet blir 2 Kor. 5:14—21. Skyds vil møde de tilreisende i Sherman, S. D., dagen før mødet. Det er haab om at missionær Landahl blir med os paa dette møde.

—J. J. Skarpsnes.

—M. B. Loffesmo.

Paa indbydelse fra Ellsboro menighed, pastor L. J. Oppedahls kald, holder fredsen sit indremissionsmøde dersteds fra den 30te Mai til og med den 1ste Juni. Samtaleemnet bliver Jer. 8:20—22. Dagen før mødet vil tilreisende blive mødt med skyds ved Ruthon, Valaton og Lake Wilson. Det er at haabe at ret mange baade lægbrødre og prestes vil overvære mødet. Indremissionen ikke mindst har trav paa vor opmerksomhed. Vi har ogsaa haab om at baade pastor L. L. Carlson, vor indremissionssuperintendent, samt ogsaa vor missionær fra Rina, C. W. Landahl, vil komme til mødet.

—L. J. Oppedahl.

—A. Gaugland.

Om Gud vil holder nordre Minnesota freds sit sommermøde i Bethel menighed, pastor M. L. Dahles kald, den 2den til 4de Juni. Søndag den 4de Juni vil menighedens kirke blive indviet ved Synodens for-

mand, pastor Ekse. Samtaleemne: Joh. 15: 1—8. Skids vil møde de besøgende i Claris- ja den 1ste Juni kl. 3 efterm. Gud veligne mødet.

—G. C. Gjerstad,
—S. M. Johnson.

Midtre Iowa indremissionsforening har ifølge indbydelse møder som følger: 3 pastor Spandes kald, Eagle Grove, Ia., fra 29de Mai om aftenen til og med den 1ste Juni. Samtaleemne er: Rom. 12: 1—8. Past. L. O. Thorson aabner med prediken Mandag af- ten 29de Mai. Ligeledes holder samme fore- ning møde i past. C. Monjons kald fra den 6te til og med den 8de Juni. Samtaleemne er: Joh. Ab. 3: 14—22.

—Ole M. Byro,
—R. D. Roe.

Kvitteringer.

SYNODEKASSEN.

Professorløn og løbende udgifter:

Før kvitteret for	\$6,688.26
Ved T. J. Hagen, Sharon, N. D.: Trefoldigheds mgh., past. Malkewick	10.12
St. Ansgar mgh., past. Nesheim....	50.50
Nordre Tref. mgh., past. Munkvold	56.25
Ved Oscar Olson, Independence, Wis.: Fra S. N. Knutson, (fondskassen)....	22.00
Ved Ole Forbord, Hanley Falls, Minn.: Bethlehems mgh., past. Eastvold..	21.50
Ved past. D. T. Borgen, Taylor, Wis.: Beaver Creek mgh.	15.00
Roch a Cree mgh.	20.00
Ved Mrs. Geo. Brown, Eagle Grove Ia.: Samuels mgh. kvf., past. Spande..	20.00
Ved Orin Svenson, Velva, N. D.: N. Prairie mgh., past. Melom.....	23.00
Ved B. P. Fjerstad, Kasson, Minn.: S. Zumbro mgh., past. Eidness	134.00
Ved past. O. M. Hanson, Crookston, Minn.: Hauges mgh.	27.72
Opdal mgh., past. Skogerboe.....	11.00
Ved John Simpson, Beresford, S. D.: Roseni mgh., past. S. L. Jacobson..	281.70
Ved past. O. M. Hanson, Crookston, Minn.: Bethel mgh., past. Gjerstad	20.25
Ved A. Haugen, McCallsburg, Ia.: Bethania mgh., past. Sandven	94.00
Ved A. H. Lunning, Radcliffe, Ia.: Immanuels mgh., past. Simonson..	34.40
Ved past. M. Norstad, Jewell, Ia.: Gave fra Bethesda mghs. kvf.....	113.00
Ved past. J. J. Jacobson, Viroqua, Wis.: Franklin mgh.	150.00
Ved J. P. Sletvold, Burbank, S. D.: St. Peters mgh., past. S. L. Jacobson	60.00
Ved G. Anonby, Kenyon, Minn.: Hauges mgh.	138.00
Ved past. A. E. Distad, Williston, N. D.: Hauges mgh.	10.00

Ved Peter J. Westby, Fairdale, N. D.: Silvestad mgh., past. Byberg.....	41.00
Ved past. A. L. Stueland, Ray, N. D.: Ray mgh.	30.00
Wheelock mgh.	30.00
Epping mgh.	25.00
Sandy Creek mgh.	25.00
Rainbow Valley mgh.	25.00
Ved Mrs. Geo. Skarison, Velva, N. D.: Velva mgh., past. Melom	7.00
Ved R. R. Greseth, Zumbrota, Minn.: Stordahl mgh.	70.00
Ved Emil L. Peterson, Niobrara, Neb.: Niobrara mgh., past. Lundly	40.00
Ved past. J. W. Carlson, St. Paul, Minn.: Østre Immanuels mgh.	70.00
Ved R. J. Skilbred, Blairsburg, Ia.: Tabitha mgh., past. Simonson	243.38
Ved Halvor Olson, Platte, S. D.: Tabor mgh., past. Lokkesmoe	40.60
Ved D. B. Olson, Story City, Ia.: Bethels mghs. kvf., past. Paulsrud.	25.00
Ved Paul E. Pederson, Roland, Ia.: Zions mgh., past. Sandven	198.68
Ved Mrs. K. A. Knutson, Centerville, S. D.: Immanuels mgh. kvf., past. C. J. Olson	10.00
Ved Ole Holtan, Dawson, Minn.: Lac qui Parle mgh., past. Barstad	604.80
Ved Sander Johnson, Ackworth, N. D.: Salems mgh., past. H. N. Bakke....	22.00
Ved E. P. Tysdahl, Hubbard, Ia.: Stavanger mgh., past. T. J. Knutson	193.50
Ved T. J. Hagen, Sharon, N. D.: Vor Frelzers mgh., past. Munkvold	102.85
Vang mgh., past. Byberg	25.65
Ved O. J. Sletten, Pierpont, S. D.: Bethlehems mgh., past. O. M. O. Wee	263.20
Ved past. O. M. Hanson, Crookston, Minn.: Jevnager mgh.	48.28
Ved J. M. Salvevold, Ashby, Minn.: Bethel mgh., past. J. F. Melom	49.20
Ved past. J. N. Walstead, Morrisonville, Wis.: Morrisonville mgh.	37.50
Ved E. S. Haugen, Geddes, S. D.: Morningside mgh., past. J. S. Olson	38.80
Ved past. O. H. Elstad, Minnewaukon, N.D.: Gove fra S. Bdy	10.00
Ved past. J. A. Quelo, Sioux City, Ia.: Skjorna mgh.	34.35
Skjorna mgh., gave	40.65
Ved past. O. M. Hanson, Crookston, Minn.: Trefoldigheds mgh., Ada, Minn.....	39.00
Ved past. A. O. Mortvedt, Newark, Ill.: Newark mgh.	25.00
Ved past. J. J. Jacobson, Viroqua, Wis.: Immanuels mgh.	30.00
Ved E. O. Slotten, Ballaton, Minn.: Ellsborough mgh.	141.70
Ved A. B. Narland, Radcliffe, Ia.: Petri mgh., past. T. J. Knutson....	111.80
Ved J. K. Alstad, Egeland, N. D.: Lake View mgh., past. T. K. Strand	20.00
Ved past. D. T. Borgen, Taylor, Wis.: Trempealeau Valley mgh.	71.00
Ved C. O. Holtan, Dawson, Minn.: Riverside mgh., past. C. J. Eastvold	347.52
Ved I. C. Stoem, Volin, S. D.: Trondhjems mgh., past. L. L. Nervig	155.00
Ved past. A. O. Oppegaard, Madison: For support of Ry. Agt. missions- kassen	50.00
Ved Charlie Kilen, Rollette, N. D.:	

Ox Creek mgh., past. T. K. Strand	45.00
Ved past. A. O. Mortvedt, Neward, Ill.:	
Vor Frelzers mgh., Sandwich, Ill...	19.80
Ved Ole Bratvold, Maddock, N. D.:	
Immanuels mgh., past. O. H. Elstad	30.00
Ved Ole Satrum, Irene, S. D.:	
Meldahls mgh., past Nervig	10.00
Ved H. C. Aarness, Le Roy, Minn.:	
Ostrander mgh., past. H. J. Berg...	50.00
Ved O. L. Olson, Peterson, Minn.:	
Peterson mgh., past. Ljostveit	87.50
Ved past. O. M. Hanson, Crookston, Minn.:	
S. Friberg mgh., past. U.D. Johnson	11.32
Norwegian Grove mgh., past. U. D. Johnson	18.81
Ved H. B. Hanson, Randall, Ia.:	
Elims mgh. past. Paulsrud	343.22
Ved C. H. Sether, Jackson, Minn.:	
Hauges mgh., past. T. J. Knutson	203.82
	<hr/>
	\$12,248.83

Gjælden:

Ved T. J. Hagen, Sharon, N. D.:	
Bethania mgh., past. Langehaug	20.00
Ved O. O. Tysdal, Artesian, S. D.:	
Israels mgh., past. Mannes	72.00
Ved Ole Forbord, Hanley Falls, Minn.:	
Bethlehems mgh., past. C.J. Eastvold	3.00
Ved past. J. A. Quello, Sioux City, Ia.:	
Skjorna mgh.	25.00
	<hr/>
	\$120.00

Gaver for bagerovn, boardingclubben:

O. R. Haaland, Clarkfield, Minn.	\$ 1.00
Ruben Anderson, Dawson, Minn.	1.00
C. J. Sjulstad, Dawson, Minn.	1.00
Siurd Sjulstad, Dawson, Minn.	1.00
G. J. Branes, Dawson, Minn.	1.00
Alfred Branes, Dawson, Minn.	1.00
— Ullring	1.00
Miss Emma Johnson, Slater, Ia.	1.00
Young People's Union, past. P. O. Wee	5.00
Executive Com., Y. P. S., Hauges mgh., Franklin, Minn.	5.00
Good Hope Soc., Toronto, S. D.	5.00
S. S. Murley, Platteville, Ill.	1.00
Mrs. Bertha Murley, Platteville, Ill.	1.00
Mrs. Kittson, Plattville, Ill.	.50
T. Gjerde, Neward, Ill.	1.00
Oscar Mathre, Newark, Ill.	.50
John Mason, Newark, Ill.	2.00
Mrs. O. H. Elstad, Minnewaukon, N. D.	1.00
J. O. Skalbeck, Sacerd Heart, Minn.	1.00
Mrs. Anna Skalbeck	1.00
Miss Helga Stedje, Peterson, Minn.	
Willing Workers, Peterson, mgh.	3.00
Miss Cecelia Anonby, Kenyon, Minn.	
Willing Workers, Hauges mgh.	5.00
Mrs. Ingebor Olson, Beresford, S. D.	1.00
S. T. Dregne, Viroqua, Wis.	.50
John Dregne	.50
Arendahl kvf., past. Ljostveits kald	10.00
Luther League, Newark, Ill., past. Mortvedts kald	5.00
Y. P. S., Hendricks, Minn., past. Ekses kald	5.00
Willing Hands, Fergus Falls, Minn., past. J. M. Johnson	6.00
Tref. mghs. kvf., Portland, N. D., past. Malkewick	10.00

Mrs. Savin, Roland, Ia.	1.00
Rebecca Johnson	1.00

\$79.00

—O. A. Ulvin, kasserer.

Indremissionen:

Emma Refsel, Wallingford, Ia., past. G. O. Paulsruks kald	\$ 10.00
Hauges mgh. nordre kvf., Jackson, Minn.	75.00
Silo mgh. kvf., Elmore, Minn., past. N. Okerlunds kald	20.00
Bethania mgh., kvf., Radcliffe, Ia., past. T. J. Knutsons kald	35.00
St. Peters mgh. Ladies' Aid, Red Wing, Minn., past. O. S. Melands kald	100.00
Arkdale kvf., Arkdale, Wis., past. D. T. Borgens kald	35.00
En missions sparebøsse, Arkdale, Wis., past. D. T. Borgens kald	1.50
Søndre Belmonts kvf., Jackson, Minn.	25.00
Mr. og Mrs. Larson, Leo, Inga, Mont.	10.00
Vangs mgh. kvf., Fergus Falls, Minn. past. J. M. Johnsons kald	15.00
Mr. og Mrs. S. L. Reiten, Hasting, N. D., past. I. L. Lassesons kald	10.00
Mrs. Ø. Hanson, Kenyon, Minn., past. N. Okerlunds kald	3.00
Mrs. Hestekind, Minot, N. D., past. Theo. J. Lunds kald	5.00
Victor mgh. Ladies' Aid, Mt. Vernon, S. D., past. A. M. Mannes kald	30.00
Mr. og Mrs. M. O. Halvorson, Dalton, Minn., past. J. F. Meloms kald	2.50
Mr. og Mrs. Nels Johnson, Ashby, Minn., past. J. F. Meloms kald	2.00
Swan Lake missionsf., Fergus Falls, Minn., past. J. M. Johnsons kald	25.00
Zions mgh. søndre kvf., Roland, Ia., past. J. N. Sandvns kald	60.00
Bethesda mgh. kvf., Racine, Wis., past. A. M. Rustens kald	6.00
Mrs. I. D. Anderson, Hawley, Minn.	2.00
Søren Hanson, Sargent, Minn.	5.00
L. Langehaug, Sharon, N. D.	10.00
Arendahls mgh. pigef., Peterson, Minn., past. P. Ljostveits kald	37.23
Zoar mgh. missionsf., Marietta, Minn. past. T. T. Boes kald	30.00
Elisabeth Nelson, Irene, S. D., testamentarisk gave	20.42
A. Ellingson, Red Wing, Minn., past. O. S. Melands kald	5.00
Frankes mgh., kvf., Geddes, S. D., past. I. Olsons kald	15.00
Franklin mgh., Viroqua, Wis., past. J. J. Jacobsons kald	34.20
St. Peter mgh. kvf., Burbank, S. D., past. S. L. Jacobsons kald	45.00
Bethesda kvf., Jewell, Ia., past. Martin Norstads kald	208.00
Martin Amundson, Finley, N. D., testamentarisk gave	500.00
M. H. Lunning, Radcliffe, Ia., past. S. C. Simonsons kald	5.00
Zions mgh., Roland, Ia., past. J. N. Sandvns kald	23.58
Andrew Aspelund, Roland, Ia.	25.00
Ubentvnt	.50
Nazareth mgh., Radcliffe, Ia., past. T.	

J. Knutsens kald	29.60	Bethania mgh., Radcliffe, Ia., past.	
Nazareth mgh. kvf., Radcliffe, Ia. .	35.00	T. J. Knutsens kald	16.75
Bethania mgh., Radcliffe, Ia.	23.55	Stavanger mgh., Garden City, Ia.,	
Wm. Hodnefield, Radcliffe, Ia.	15.00	past. T. J. Knutsens kald	52.65
Elias Knudson, Radcliffe, Ia.	15.00	A. Stole, Garden City, Ia.	8.00
Pet Jacobson, Radcliffe, Ia.	10.00	Petri mgh. kvf., Radcliffe, Ia., past.	
Mrs. T. B. Olson, Radcliffe, Ia.,	10.00	T. J. Knutsens kald	100.00
Gertrud Nerland	5.00	Dorcas pigef., Radcliffe, Ia.	25.00
Bardo Missionsf., Tofield, Alta., Can.	13.00	A. W. Amundson, Radcliffe, Ia.	10.00
Bardo kvf., Tofield, Alta., Can.	7.00	Skrefsrud mgh., Beresford, S. D.	9.80
Riverside mgh., kvf., Dawson, Minn.,		Romsdahls mgh., Beresford, S. D.	49.50
past. C. J. Eastvolds kald	110.00	Mr. Solheim, Gamlehjemmet, Beres-	
St. Peters mgh., kvf., Sharon, N. D.,		ford, S. D.	5.00
past. L. Langehaugs kald	25.00	Erick Øie, Gamlehjemmet, Beresford,	
Mrs. K. C. Olson, Hasting, N. D., past.		S. D.	1.00
I. L. Lassensens kald	5.00	Tabor mgh., Platte, S. D., past. M. B.	
Elims mgh., Chicago, Ill., past. Elias		Lokkesmoes kald	10.00
Rasmussens kald	12.75	Westprairie mgh., kvf., Viroqua, Wis.	
Mr. og Mrs. P. O. Lalum, Brinsmade,		past. Jacobsons kald	10.00
N. D., past. O. H. Elstads kald	25.00	Mrs. L. S. Anthony, Dawson, Minn. .	2.00
Ubenævnt, Toronto, S. D.	7.00	Mr. og Mrs. Anton Evenson, Beres-	
G. Knudsvig Estate, Buxton, N. D.,		ford, S. D.	20.00
past. J. S. Halvorsens kald	4.00	Ubenævnt, Corsia, S. D.	2.00
Mr. og Mrs. Ø. Asheim, Buxton, N. D.	5.00	Recaboth missionsf., Albee, S. D., past.	
Francis Height mgh., Valier, Mont.,		T. T. Boes kald	20.00
past. H. Herstads kald	43.00	Bethania mgh., Catchem, Can., past.	
Mr. og Mrs. Berge Amdahl, Ossian, Ia.,		Chr. Hoverstens kald	40.00
past. O. Andresens kald	5.00	Bethania mgh. kvf., Catchem, Alta.,	
Nazareth mgh. kvf., Armstrong, Ia.,		Canada ..	25.00
past. Edw. Dueas kald	15.00	Conrey mgh. kvf., past. Chr. Hover-	
Bethania kvf., Hendricks, Minn., past.		stens kald	50.00
J. J. Ekses kald	40.00	Zions mgh., past. Chr. Hoverstens kld	24.00
Mr. og Mrs. J. Knutsen, Hendricks,		Ubenævnt, past. Chr. Hoverstens kald	2.50
Minn.	5.00	Zions mgh. missionsf., past. Chr. Ho-	
Mr. og Mrs. J. P. Hagen, Hendricks,		verstens kald	5.00
Minn.	3.00	A. L. Stueland, Ray, N. D.	2.00
Martin E. Lee, Kenyon, Minn.	5.00	Før søndagsegg, samlet ved Mrs. past.	
J. O. Hill, Whalan, Minn., past. P.		O. Andresen:	
Ljostvelts kald	10.00	Mrs. P. G. Peterson	2.10
Hauges mgh. missionsf., Milwaukee,		Mrs. John Valvatne	2.50
Wis., past. L. M. Sagens kald	26.00	Mrs. L. K. Kleppe	2.10
Hauges mgh. kvf., Kenyon, Minn.,		Mrs. H. Anderson	2.50
past. N. Okerlunds kald	25.00	Mrs. H. H. Paulson	2.50
Mr. og Mrs. J. H. Lee, Newman		Mrs. J. A. Stangeland	2.25
Grove, Neb., past. G. O. Monas kald	2.50	Mrs. S. L. Amdahl	2.00
En ringe broder i Herren, Petersburg,		Mrs. P. S. Kvamme	1.50
Neb., past. G. O. Monas kald	25.00	Mrs. Knut Østerhus	2.10
E. P. Bratly, Rolette, N. D., past. T.		Mrs. Berge Amdahl	1.87
Strands kald	5.00	Mrs. Astrid Mork50
Zions mgh. nordre kvf., Radcliffe, Ia.	30.00	Mrs. John Hagelie	1.00
Ole G. Vikse, Ostrander, Minn., past.		Mrs. Halvor Hauge50
H. J. Bergs kald	5.00	Mrs. L. K. Østerhus	1.50
Mr. og Mrs. E. N. Stedje, Hettinger,		Mrs. H. K. Kleppe	1.50
N. D., past. Gundersons kald	10.00	Mrs. Martin Mork50
Trefoldigheds mgh. kvf., Portland, N.		Mrs. O. Andreson	2.15
D., past. Malkewicks kald	30.00	L. M. Vespestad, Slater, Ia., past. P.	
Nels Leer, Vermillion, S. D.	5.00	O. Wees kald	5.00
J. N. Leer, Vermillion, S. D.	2.00	A. O. Nepstad, Frost, Minn.	5.00
Lars Søvde, Greenbush, Minn., past.		½ offer i Ten Mile Lake mgh., Dal-	
B. Olsons kald	5.00	ton, Minn.	17.40
Opdal kvf., Badger, Minn., past. B.		Pastor og Mrs. C. C. Holter, Red Wing,	
Olsons kald	5.00	Minn.	5.00
Trøndenes mgh. kvf., Sharon, N. D.,		Mrs. Martha Tungevik, Story City, Ia.	10.00
past. L. Langehaugs kald	15.00	½ offer i Hauges mgh., Chicago, past.	
Bethsy Sørum Estate, Kasson, Minn.	25.00	M. L. Nesvigs kald	20.00
Mr. og Mrs. P. I. Rognes, Astoria, S.		Austin Skromme, Roland, Ia.	5.00
D., past. J. J. Ekses kald	5.00	Ebenezer mgh., kvf., Douglas Co., S.D.	12.50
Immanuel's mgh. kvf., Minnewaukan,		Hans Rangen, Maddock, N. D.	10.00
N. D., past. O. H. Elstads kald	20.00	Valier, Mont., subskription, past. H.	
Mrs. S. Brye, Minnewaukan, N. D. ..	10.00	Herstads kald	30.10
Offer i Salems mgh., Roland, Ia., past.		Frances Height mgh., Valier, Mont.,	
J. N. Sandvens kald	52.00	Herstads kald	10.00

Mrs. Marie Hjermstad, Ballaton, Minn	10.00	G. J. Bratsberg, Spicer, Minn.....	5.00
Bethania kvf., Gonvick, Minn., past.		Jacob Kloster, Spicer, Minn.	5.00
L. Ellingsons kald	5.00	Norman mgh. mandsf., Flaming,	
Mr. og Mrs. Johnson, Gonvick,	2.50	Minn., past. G. C. Gjerstads kald..	10.00
Bethania mgh., Sharon, N. D., past.		Vor Frelseres mgh. kvf., Muskegon,	
L. Langehaugs kald	14.10	Mich., past. S. J. Brekkes kald....	20.00
John Berson, Spring Lake, Mich.	2.00	Mrs. J. S. Holmen, Antler, N. D.....	5.00
Bortvedt brødrene, Sollid, Mont., past.		Christ. Gran, Bottineau, N. D., past.	
J. O. Rønsbergs kald	15.00	H. N. Bakkes kald	5.00
Pondera mgh., Sollid, Mont.,	15.00	Silo mgh., Elmore, Minn., past. N.	
Norway mgh., Aneta, N. D., past. L.		Okerlunds kald	23.02
Langehaugs kald	56.60	Mrs. Queensland, Slater, Ia., past. P.	
Franklin mgh., Viroqua, Wis., past.		O. Wees kald	5.00
J. J. Jacobsons kald	22.20	Hannah B. Anderson, Jewell, Ia., past.	
Trondenes mgh. kvf., Sharon, N. D.,		Martin Norstads kald	5.00
past. L. Langehaugs kald	31.70	Mr. og Mrs. Sven Hauge, Buxton, N.	
Israels mgh. kvf., Clarkfield, Minn.,		D., past. S. J. Halvorsens kald	2.50
past. C. J. Eastvolds kald	50.00	Marit Borsgard, Garfield, Minn.....	10.00
Syver Brye, Minnewaukan, N. D.		Lars Fakstad, Maddock, Minn.	15.00
past. O. H. Elstads kald	10.00	Dorcas kvf., Hendricks, Minn., past.	
Zions mgh. kvf., Jewell, Ia., past.		J. J. Ekkes kald	50.00
Martin Norstads kald	80.57	Mr. og Mrs. Nels Bogen, Hendricks,	
Mr. og Mrs. J. J. Mortvedt, Vermillion,		Minn.	5.00
S. D.	3.00	Mr. og Mrs. Peder O. Fjeseth, Hen-	
Westprairie kvf., Trondhjems mgh.,		dricks, Minn.	5.00
past. L. L. Nervigs kald	20.00	Bethania mgh. pigef., Frost, Minn.,	
Lille Bethania mgh., Rothsay, Minn.		past. N. Okerlunds kald	12.00
past. U. D. Johnsons kald	18.27	Offer i Bethania mgh., Frost, Minn.,	
Mick Kjelley, Camrose, Alta., Can....	10.00	Minn., past. N. Okerlunds kald	55.50
Skandia mgh., Camrose, Alta., Can....	16.00	A. Estby, Norman, Wash.	5.00
Offer i Bethesda mgh., Jewell, Ia.,		Good Hope Society, Hauges mgh., Chi-	
past. M. Norstads kald	63.15	cago, past. M. L. Nesvigs kald	5.00
Clear Lake & Ellsworth mgh., Jewell,		Paul Johnson, Nome, N. D.	2.00
Ia., past. M. Norstads kald	16.18	Ole Hendrickson, Sacred Heart, Minn.	
Tabitha mgh., Williams, Ia., past. S.		past. T. J. Oppedahls kald	10.00
C. Simonsons kald	25.10	Mrs. Anna Skalbeck, Sacred Heart,	
Nazareth mgh., Radcliffe, Ia., past. T.		Minn.	3.00
J. Knutsens kald	70.00	J. C. F., White, S. D., past. Nels Carl-	
Ladies' Aid Society, Rooks mgh.,		sons kald	5.00
Pontiac, Ill., S. K. Knutsens kald..	36.00	R. A. J. Ryg, Frost, Minn.	5.00
O. A. Wold, Farland, N. D.	5.00	Iver Svingen, Esmond, N. D.	5.00
Past. og Mrs. E. O. Munkvold, Graf-		Thore Fossen, Irene, S. D.	5.00
ton, N. D.	10.00	Vor Frelseres mgh., Muskegon, Mich.,	
Des Moines Valley Hauges Ladies' Aid		past. S. J. Brekkes kald	31.05
Jackson, Minn.	25.00	Iver Thompson, Bottineau, N. D., past.	
Mrs. Bertha Halseth, Madison, S. D.,	1.00	H. N. Bakkes kald	15.00
Westlands mgh. kvf., Newark, Ill., A.		Mrs. Syver Larson, Bottineau, N. D.	2.50
O. Mortvedt kald	10.00	Mandsf. i Roseni mgh., Beresford, S.	
T. O., Kenyon, Minn.	2.00	D., past. S. L. Jacobsons kald	12.00
J. M. Johnson, Irene, S. D., past. L. L.		Lars Johnson, Muskegon, Mich.	3.00
Nervigs kald	10.00	Mrs. Syver Steien, Pepin, Wis.	3.00
North Prairie kvf., Trondhjems mgh.,		Emeral mgh., Frost, Minn., past. N.	23.10
past. L. L. Nervigs kald	22.11	Okerlunds kald	23.10
Nordland mgh., ved Rutland, N. D.,		Francis Height, Valier, Mont., past.	
H. H. Moes kald	22.00	H. Herstads kald	7.00
Løken mgh. missionsf., Madison, Minn.		L. O. Amundson, Radcliffe, Ia., past.	
past. T. T. Boes kald	15.00	S. C. Simonsons kald	5.00
Curran Valley mgh. pigef., Taylor,		A. H. Lunning, Radcliffe, Ia.	5.00
Wis., past. D. T. Borgens kald	10.00	M. H. Lunning, Radcliffe, Ia.....	5.00
½ offer ved Alerta kreds missionsmø-		Edmund Lunning, Radcliffe, Ia.	1.00
de, Camrose, Alta., Can.	14.70	Arent Tollefson, Esmond, N. D.	5.00
Amos Applewick, Clarkfield, Minn.,		H. Pederson, Minneapolis, Minn.....	15.00
past. C. J. Eastvolds kald	15.00	Willing Workers, Madison, Wis., past.	
En ubenævnt i Bethania mgh. Frost,		L. Dordals kald	15.00
Minn.	50.00	Mr. og Mrs. Henry F. Wilson, Roland,	
En ubenævnt, i Irene, S. D.	27.50	Ia., past. J. N. Sandvens kald.....	10.00
Vitcor kvf., Mt. Vernon, S. D., past.			
A. M. Mannes kald	21.93		
En ubenævnt i Stavanger mgh., Os-			
sian, Ia., past. O. Andresons kald..	200.00		
Green Lake mgh., Spicer, Minn., past.			
I. A. Johansons kald	37.70		

\$ 4,402.58

Før kvitteret for .. 10,997.65

\$15,400.23

—A. O. Oppegaard, kasserer.

"Budbæreren",

udgives af Gauges norsk evangelisk luthersk synode i Amerika og udkommer hver Lørdag med et tospaltet 24 siderigt nummer og koster for aaret i de forenede stater\$1.00
Udenom 1.25

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Red Wing, Minn. Alt, vedrørende bladets indhold sendes til ham.

Alle bestillinger paa bladet, pengeindsendelser, opsigelser, adresseforandringer, avertissementer osv. sendes til Gauges Synod Book Dept., Red Wing, Minn.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second-class matter.

I n d h o l d. 1. Bønnens verden; 2. Ungdomsforbundet; 3. Kinamissionen; 4. Har vi en dret standpunkt i foreningsagen? 5. Senjovet; 6. Genbandret; 7. Arbeidsmarken; 8. Betjentgjærelser; 9. Kvitteringer.

Bedes crindret.

Naar vore menigheder indsender penge til synodens kasser vil man erindre følgende:

Penge til professjorløn, synodekassen, heri indbefattet skolekassen, fondskassen og Sewell Luth. College sendes til mr. D. A. Ulvin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til indremissionen, kinamissionen, santhalmmissionen, madagaskarmissionen og jødemissionen sendes til Rev. A. D. Oppegaard, Madison, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. S. L. Jacobson, Beresford, S. D.

Penge til Bethesda Gamlehjem sendes til Rev. S. A. Quello, 605 Court Str., Sioux City, Iowa.

Penge til Church Extension sendes til Rev. C. S. Eastbold, Dawson, Minn.

Landsmænd!

Jeg har tilsalgs 50 godt opdyrkede Farme i det frugtbare Goodhue County, 55 mil syd fra Tvingbyerne. Store norske settlementer.

Skriv efter liste med priser.

C. W. SORTEBERG,
Kenyon, Minn.

En kristelig A-B-C-bog for søndagsskolen, religionsskolen og hjemmet vil bli færdig fra trykken om nogle dage. Ved tiden af stave- og læseøvelser har den et stort udbud af barnebønner baade paa norsk og engelsk. Boken koster 15c. Send eders ordre til udgiveren: J. J. Skarpsnes, Centerville, S. D.

BE TRUE

A CONFIRMATION BOOKLET.

By Rev. G. T. Cooperrider.

In three chapters, averaging over thirty pages each, the author admonishes the newly confirmed to be true: I. To Their Parents; II. To Their Church; and III. To Their Lord.

It is a strong and fervent appeal that this little book makes, and it can therefore be recommended as one of the best publications of its kind.

Bound in neat cloth board and attractive marking.

Price, 15 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

To My Sunday School Teachers.

By Rev. J. Sheatsley.

A series of 17 face-to-face talks in popular form on teaching in the Sunday school.

These papers are not the work of a theorist who knows but little about actual Sunday school work, but of a thoughtful pastor, who wrote out of his weekly experience in the Sunday school room. They do not deal with technicalities of the teaching profession, nor bristle with abstruse terms. In plain words and direct fashion the author goes to the heart of the subject of Sunday school teaching.

The last chapter, "Well-taught Rather Than Much Taught," is alone worth the price of the book.

No better book published for a teacher-training course.

Bound in Cloth, 35 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Adresse.

Rev. L. E. Jacobson,
610 E. Irving Str., Redfield, S. D.

Sermons on the Catechism.

In Four Volumes.

By REV. R. E. GOLLADAY.

Vol. I. Now Ready.

These sermons are thoroughly Biblical, soundly Lutheran, unique in treatment and modern in application. They are fine examples of both the synthetic and analytic methods of sermonizing. The thought is profound, the treatment exhaustive and the style classically clear.

Vol. I. contains twenty-eight sermons on the First Chief Part of Luther's Small Catechism. Vol. II. will be published in 1916, and Vols. III. and IV. the following year.

Price of Vol. I., \$1.50 postpaid.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

The Sunday School Worker's Testament

For 1916-1917.

Some of the Special Features:

The Notes and Comments are printed on the same page as the verses they explain and were edited and prepared by a joint Editorial Board of the foremost Biblical scholars in every denomination.

The Introductions are placed at the beginning of each book, telling who the writer was, why he wrote the book, where he wrote it and giving a summary of what the book contains.

The Testament is the American Standard Version, recognized as the best revision in any language because it brings the plain reader more closely into contact with the exact thought of the sacred writers than any other version now current in Christendom.

The Words of Christ are printed in bold face type and all the words difficult to pronounce are divided and marked for easy pronunciation.

The volume is pocket size and bound in maroon silk finished cloth with gold title on side and back.

Price, 75 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Bægteren

i nyt oplag er netop udkommen paa Hauges Synodes forlag. Indbunden i morocco og guldsnit. Pris 80c. Faæes hos
Hauges Synod Book Dept.,

Devotional Readings From Luther's Works.

For Every Day in the Year.

BY REV. JOHN SANDER.

Cloth, \$1.00 Fancy Binding, \$2.00.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Skolebøger.

Løkensgaards Læsebog for Børn, 1ste trin.	\$.15
Løkensgaards Læsebog for Børn, 2det trin.	.25
Kirkebergs Læsebog for Børn, 3die trin.	.75
Katekisme: Hauges Synodes Udgave.	.10
Katekisme: H. U. Sverdrups Udgave.	.15
Katekisme: Engelsk	.10
Forklaring: Hauges Synodes Udgave.	.15
Forklaring: Sverdrups Forkortede	.15
Forklaring: Sverdrups Fuldstændige	.20
Forklaring: Sverdrups, Engelsk	.20
Forklaring: Laache	.15
Forklaring: Laache, Engelsk	.20
Forklaring: Sverdrups Norsk-Engelsk	.30
Forklaring: Engelsk, oversat ved Belfour	.25
Bibelhistorie: Norsk	.25
Bibelhistorie: Norsk, med billeder.	.45
Bibelhistorie: Engelsk	.25
Bibelhistorie: Engelsk, med billeder.	.40

Bibelen.

Storstilet, gamle testamente i ny oversættelse.

Nr. 1.—Indbundet i presset skindbind.	\$1.35
Nr. 2.—I presset skindbind med guldsnit og futorial	2.50
Nr. 3.—I presset ækindbind med guldsnit og forgyldet kors og kalk paa siderne og futorial	3.00
Nr. 4.—Indbunden i Morokko, guldsnit og futorial, og med rigelig forgyldning paa siderne	4.00

Bibelen i ny oversættelse.

Nr. 108.—Chagrin med runde hjørner og ombøjede kanter, snittet rødt under guld	4.00
Nr. 11.—Bibel paa India papir i Chagrin, ombøjede kanter, snittet rødt under guld	3.75
Nr. 12.—Bibel paa India papir i egte Chagrin, heftet med silke, ombøjede kanter, snittet rødt under der guld	6.00

Lommebibler i gammel eller ny oversættelse.

Nr. 40.—Indbunden i shirtingsbind	.50
Nr. 43.—I uegte Chagrin, mygt bind og guldsnit	1.00
Nr. 45.—I Chagrin med ombøjede kanter og guldsnit	1.80
Nr. 51.—Trykt paa India papir, mygt Chagrin bind med ombøjede kanter og snittet rødt under guld	2.50
Nr. 53.—India papir, egte Chagrin, ombøjede kanter, snittet rødt under guld, heftet med silke	3.80

HAUGES SYNOD BOOK DEPT.
RED WING, MINNESOTA.

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2: 2.

No. 22.

Lørdag den 27de Mai 1916.

48de Aarg.

Gjensfødslen.

Jesús svarede og sagde til ham: sandelig siger jeg dig, uden at nogen bliver født paany, kan han ikke se Guds rige. Nikodemus siger til ham: hvorledes kan et menneske fødes som er gammelt? Joh. 3: 3—4.

Det var Nikodemus som kom til Jesus med dette spørgsmaal om natten. Det kan synes underligt, at Nikodemus kom til Jesus om natten. Men jeg synes at se to ganske tre aarsager til dette. Han havde hørt saa meget om Jesu virksomhed, baade hans mirakler og og ligesaa alle de livgivende ord, som gik ud af hans mund, at han forstod, at Jesus var kommen fra Gud, som en lærer, og der var blit vækkelse i Nikodemus's sjæl, og han havde den forstaaelse, at det stod ikke godt til med sig, thi han havde ikke sand fred med Gud. Og han søgte sig opfordret til at gaa til Jesus; ganske han kunde hjælpe ham tilrette. Vækkelse var den første aarsag til at han maatte gaa til Jesus. Men saa skede det om natten, hedder det. Det synes som han var udselig for at gaa om dagen, han, som var en af Israels lærere. Det var vel den gamle Adam som sagde til ham: du er altfor godt lærd til at gaa til denne simple tømmermands søn fra Nazareth. Hvis farisæerne skulde faa vide det, saa vilde du komme til at bli ringeagtet af dem. Men da der var

noget som drev ham, saa tænkte han: jeg maa gaa om natten, saa at de ikke faar vide det. Dette at han gik om natten, var et billede paa, at der var nat i hans arme sjæl, og han maatte søge til Jesus for at komme til lyset; men dette er den trange port at gaa igjennem for enhver søgende sjæl. Og dette maatte viist ogisaa bli det samme for Nikodemus—han maatte viist bli aflædt alt sit eget og finde frelse og og fred i Jesus alene, og da blev der skabt et nyt liv i hans sjæl og der var blit gjensfødsel og frigjørelse fra trældom til barneaar hos Gud, og der blev et nyt lys i forstanden; han forstod viist, at det var det aandelige menneske som maatte blive gjensfødt eller skabt i hans sjæl, saa der blev ny lykt og begjær, ny længsel og attraa og syn paa de ting som hører Guds rige til, som han før ikke saa. Slig er det med alle gjensfødte sjæle.

"Uden at nogen bliver født paany, kan han ikke se Guds rige," heder det. Det er vel ganske ikke saa ligetil at forstaa, hvad Jesus mente med dette at se Guds rige; om han mente her i naadens tid, eller han mente efter døden; om han mente at de som dør uigjensfødte og ufrelste aldrig skal se et glimt af Guds rige, eller han mente at den som ikke blir gjensfødt kan ikke se de ting som hører Guds rige til i naadens rige paa jor-

den. Det synes som at han mente Guds rige paa jorden. Vi læser om den rige mand, som var i helbede og i pinen, at han saa Abraham langt borte og Lasarus i hans skjød, og bad om at Lasarus maatte komme og læsse hans tunge; men det blev negtet ham. Og vi læser, at paa dommens dag skal alle se Jesus sige, som han er og de frelste skal stilles paa den høire side og de ufrelste paa den venstre side; at de ufrelste kan ikke taale at se Jesus i sin herlighed, men de vil raabe til bjergene, at de maa falde over dem, saa at de ikke maatte se ham.—Men de maa se ham, og da bliver dommen affagt over de ufrelste: Gaa bort, jeg kjennder eder ikke! Forfærdelige ord! Tænk—at blive for evig udstødt fra Jesus som gav sit blod for alle deres synder, og saa mangen gang ved den Selligaand kaldte paa sjælen og sagde: Kom og søg frelse i Jesus som har betalt for al synd, men mennesket har været den onde aand lydige, som har jagt; ikke nu, men en anden gang skal det blive behageligere. Derfor er det sandt, at en af de største aarsager til menneskenes fortabelse er ombendelsens udjættelse. Derfor sa Gud til folket i fordums tid, som var gjenstridige og ulydige: Jeg vil ikke trætte med menneskene evindeligt. Og da veg den Selligaand fra dem. Derfor, idag, naar du hører Guds Søns røst, da forhærd ikke dit hjerte. Uden nogen bliver født paany, skal han ikke se Guds rige. Nu er spørgsmaalet, hvorfor skal og maa man blive gjenfødt? For det første ved vi, at menneskeslegten paa jorden faldt fra Gud, derfor maa enhver enkelt person komme til Jesus, som selv er det evige liv, forat han kan saa skabe nyt liv i sjælen. Vi hører være smaa børn til daaben og faar dem indlemmet i den treenige Guds samfund for at de kan være grene paa vintræet Jesus, og være delagtige i saligheden i ewighed; thi det er ved det nye livet man kan arve saligheden, ved at være iført Jesu retfærdighed. 2 Kor. 5: 21.

Men det er det bedrøvelige, at der er saa faa der blir staaende i sin daabspagt, og det gaar os tilhjerter, og vi græmmes ved den

tanke: Kanste jeg er aarsag til at de unge kommer bort fra sin daabspagt. Saa mangt et sult stiger op fra hjertet, naar vi tænker paa disse ting, og dette hjertesult er blandet med hjertebønner: Herre, hjælp mig af naade at saa have den Selligaand til veileder, saa at jeg kan vandre varlig og forsigtig i denne onde verden, saa at ikke nogen skulde komme paa dommens dag og sige: Det var din skyld at jeg kom bort fra min Frelser. Mithaa forstaar vi, at enhver sjæl som skal arve saligheden hos Gud maa komme og være i forening og livssamfund med Jesus Guds Søn her i naadens rige paa jorden.

Den anden betydning om nødvendigheden af at være gjenfødt ligger deri, at Gud vilde saa gjerne saa bruge enhver, som faar høre om frelsen, til sit riges fremme paa jorden. Men Gud kan ikke saa bruge den sjæl i sit vingaardsarbeide, som ikke er kommen til Jesus og er blit gjenfødt og levedegjort af ham; thi det er han som kan døbe med den Selligaand og ild og gjøre os skikket til at vidne om frelsen. Dette er Guds egen gerning, som han vil saa gjøre med menneskene. Derfor heder det, at ingen kommer til Sønnen, uden Faderen faar draget ham. Og i Joh. 10 hedder det: Hvo som ikke gaar ind ad døren i faarestien men stiger andetsteds over, han er en tyv og en røver; og i Joh. 15: Uden I blive i mig, kan I slet intet gjøre. Seraf forstaar vi, at den sjæl som skal gjøre noget for Jesu riges fremme paa jorden, maa absolut være i livssamfund med Jesus. Thi erfaring og Guds ord lærer, at ethvert Guds barn har den gamle Adams natur at drages med, som altid er imod det nye livet. Derfor hedder det: Manden begjærer mod kjødet og kjødet mod aanden, Rom. 6. Seraf forstaar vi, at det er ikke det gamle menneske som maa blive gjenfødt. Det kan det ikke. Det maa dødes og druknes ved daglig ombendelse, siger vor børnelærdom. Men det hender altfor ofte at menneskene vil være vingaardsarbeidere men ikke er gjenfødte. Og det var vist dette Jesus vilde have Nikodemus til at forstaa, at det burde ham at fødes paany, om han

vilde gjøre noget for Guds rige. Det gjælder om at være i forening med Jesus; thi hele den onde magt reiser sig imod, ja ens eget onde hjerte er imod—og det er det værste af alt, og hver plante som Faderen ikke faar plante, skal oprykkes med rod. Men den sjæl som klynger sig til Jesus i troen skal blive staaende i modgangens mørkeste stund. Ved syndefaldet blev menneskets forstand formørket og viljen uduelig til alt godt. Altsaa maa der ved gjensjødelsen blive nyt lys i forstanden, saa at man faar se, hvad som hører Guds rige til og hvad som hører djævelens rige til; thi vi ved, at her er to slags riges blandt menneskene, Guds rige og djævelens rige. Og uden gjensjødelse et mennesket aandelig blindt og ser ikke forskjel paa disse to riges hverken for sin egen eller andres bedkommende, men gaar som i en taage og i mørke og kalder ondt for godt og godt for ondt, og saa gaar man hver sine veie og raaber fred og ingen fare, og enhver mener de er paa den rette vei, men de andre er afvegne. Slig vil tilstanden bli imod verdens ende ifølge Guds ord. Lad os prøve os selv om vi kan sige som den blindspøtte ja, efter at Jesus havde aabnet han øine: En ting ved jeg, jeg som var blind ser nu. Ja, naar det aandelige øie er opladt, hvad ser vi da? Jo, vi ser vor forvendte tilstand, i allefald saameget, at vi behøver en frelser, og saa ser vi, at det nye liv bør vokse og tiltage hos os, for at vi ikke skal vandre Jesu navn til vanære og hans rige til forargelse og anstød. Og saa ser vi at vi behøver daglig at aflædes det gamle menneske og isøres det nye, som er skabt efter Gud i sandhedens retfærdighed og hellighed. Maatte Gud saa fuldføre denne sin gjerning med os alle for Jesu skyld, Amen.

—Moses Flugeskam.

At give gjør rig.

For nogle aar siden besluttede en mand, som kjendte Herren, og som var ganske velstaaende, aarlig at give til missionen en saa stor sum penge, som han muligens kunde

undvære. Det første aar gav han 100 dollars, aaret derefter gav han 1000 dollars. Han fortsatte at øge sine gaver hvert aar, indtil de gik op til 20,000 om aaret.

“Jeg er rigere nu, end da jeg begyndte at give,” sagde han. “Jeg ved ikke, hvoraf det kommer; men jeg merker at jo mer jeg giver, des mere faar jeg.”

Det er jo ogsaa kun, hvad bibelen har lovet: “Giv, saa skal eder gives.”

Ungdomsforbundet

Søndag 7de Juni.

Gal. 68: 18; Ef. 4: 8—10.

“Han førte fanger bort.”

Den største seierherre, som nogen gang har betraadt vor jord, er den Herre Jesus. Naar der i salme 68 tales om at Jahve seiret over Davids fiender og gav dem som fanger i Davids haand, saa har jo dette faat sin fulde opfyldelse i Kristus.

Men Jesus har ikke tat fanger med krigshære og krigsbaaben. Paa den maade vilde han aldrig bli den seierherre han nu er. Jesus seirer i verden med sin kjærlighed. Der er ingen større eller sterkere magt i verden end kjærligheden. Der er heller intet gjildere paa jord end at bli elsket og elske igjen. Det alene kan gi menneskehjertet en yndig glæde. Med sin kjærlighed tar Jesus folk til fanger. Han tar dem ikke saasom krigsfanger og fører dem til fangeleir. Nei, alle dem Jesus tar er i fangenskab. De kan aldrig rive sig løs fra sitt slaveri. Synden holder, satan ligesaa, og de mange verdens tillokkelser er ligesom saa mange reb, der holder de stakkels sjæle i et forfærdeligt fangenskab. Nei, om alle uomvendte mennesker forstod, hvor bundne de er. Naar Jesus tar fangerne med sin kjærlighed, da jætter han dem i frihed og til virksomhed.

Naar Paulus vil fortælle i en sum, hvad Jesus gjorde forat befri mennesker, saa siger han: “Han for ned” og “han for op.” For-

nedrelse og ophøielse er de to tilstande vor Frelser antog for at bortføre fanger. "Til jordens lavere dele" for Jesus. Med saa dybt som nogen menneskesjæl kan synke i synd. Med sin menneskeborden for Jesus ned til de lave egne for at frelse mennesker fra deres fiender.

Saa Jesus faat tag i dig, ven, og faat befri dig, føre dig bort fra alle syndens frogbeie? Det er en glad stund i et menneskelib naar Jesus først faar gjøre det. Ikke heller er det saa med Jesus, at naar han fører fanger bort at han da tar ifra dem altsammen som de har. Han tar bort alt som ikke er til gavn. "Han bortførte fanger og gav menneskene gaver." Det er den rigdom af naadegaver Jesus udruster sine med. Han gjør de overvundne mennesker til sine tjenere og stjæler dem til menigheden for dens trivsel, velsk og opbyggelse. Det er saa mange folk, som synes at faa sig til ro med dette lavmaal af kristendom: bare de selv tilslut kan bli frelst. Naar Jesus frelser et menneske saa er det ikke bare for at dette menneske kan komme i himmelen. Det er selv at bli personlig frelst og saa som frelst menneske tjene Gud i hans menighed her. Tjener du Jesus, ven? Eller er det dig selv du tjener?
—Wick.

Missionsbuen

FLOWERS.

(By Mrs. M. O. Wee.)

It was only a rose, but it brought hope to the tired mother-heart, from which all hope and courage had fled. It reminded her of One who had not forgotten her, though she was forsaken by those for whom she had lived, sacrificed and suffered.

It was only a carnation, but it brot color to the tiny pale cheek and made the little heart beat faster for joy, and pain was, for a time forgotten.

It was only a bunch of violets, but for

a time the cripple thought only of flower-fields and blue skies and forgot that he could not play with the other children.

It was only a bunch of field-daisies, but the man's mind rested on them in a dream of bygone days and he was again a boy at his mother's knee.

Just a knot of apple blossoms one day found its way through the iron bars of a prison cell. The man within upon whom the world looked as too sin hardened for any feeling, buried his face in the flowers and bedewed them with his tears. Their sweet fragrance brought his mind back past the years of drink and crime—back to the time when he was an innocent boy playing in his father's orchard. Only God knows how he wished, at that moment, that the intervening years of sin and shame could forever be blotted out from his life and memory.

Just a bunch of field-flowers by the wayside, but the road seemed less dusty and the way less long, to the weary wanderer.

It was just a half-faded chrysanthemum that the little waif found in the alley and ran to the hospital with, putting it into the hand of her sick Sunday school-teacher, but it meant more to the teacher than all the other beautiful flowers she had, put together.

A mission society in Minneapolis sent a box of Easter lilies to an inner-mission charge, in a dusty western mining town. For several days before its arrival a group of anxious children watched the trains for the coming of the box. The evening before Easter, an immense crowd was at the depot to meet that box—for flowers could not grow out there in the coal-dust. Oh, the joy to behold the lilies on the altar, Sunday morning! After the services each of the 12 lilies found a different home. One went to little crippled Jimmy who looked most reverently at the beautiful white flower.—One found its way to little Bessie who, that same evening passed away smilingly,

clutching the lily in her little withered hand.—Three went to as many inmates of the prison, to give their mute sermons of purity there. One went to an invalid mother, who wept in thankfulness, over the white flower which so reminded her of bygone days. So, in turn, each flower went on its mission and there were so many calls for them, that the pastor reluctantly parted also with the one he had hoped to take with him to his lonely study.

It was just a kind word, a cheerful look, a kindly pressure of the hand—but the hearts that were cheered, encouraged and comforted were many, and their missions go on unceasingly.

What shall we say of the flowers on the coffin? With all their beauty, how much more lovely some of them would have been, to the living. Often I think when I see the flower bedecked coffins: "Did these very people give flowers of kindness while he or she lived too—or did they stand apart in envy and coldness?"—Very often have I seen wreaths of flowers given in penitence to the dead—how welcome just one forgiving word would have been, to the living, a few days earlier.

(To be continued.)

INTERSYNODICAL CONFERENCE.

The Board of Home Missions of the United Norwegian Lutheran Church of America, at its meeting, July 15, 1915, unanimously passed the following resolution:

In consideration of the fact that the religious work among the deaf of our country and Canada is still very limited, especially as to the territory covered, and believing that it is the sacred duty of the Lutheran church to instruct its deaf children in the state institutions throughout the continent, and also to gather and organize into congregations the adult deaf of our cities; and

Believing that through a concerted effort it is easily within the power of the Lutheran church bodies of America, to meet the requirements of this mission;

We, the home mission board of the United Norwegian Lutheran Church of America, do therefore take the privilege to invite the various Lutheran Synods in America to a conference for the purpose of thoroughly considering the present status and future possibilities of this mission work, and to suggest plans whereby the religious work among the Lutheran deaf may be better and more extensively carried on through a concerted action agreeable to all synods concerned

It is assumed that this conference can only be advisory and must report its recommendations to the various synods for approval.

This conference met April 11, 1916, at the United Church committee rooms, Minneapolis, Minn. At the opening session were present the following: Pastors J. B. Rethnem and G. A. Larsen of the United Norwegian Lutheran Church; Pastor L. B. Deck, General Council; Pastor Fr. Fridrikssen, Iceland Synod; Pastor E. O. Stone, Augustana Synod; and Pastor H. W. Bondo of the United Danish Lutheran Church. Pastor B. J. Rothnem was elected chairman, and Pastor H. W. Bondo, secretary.

A paper was read by Pastor Rothnem on the conditions of the deaf and work done for them. It was decided to ask Pastor Rothnem to have same published in our synodical papers.

The following resolution was passed: Be it resolved by this committee, That we recommend to the church bodies which we represent that they at their coming conventions take up the question of work among the deaf and dumb for consideration and also consider whether they would advise the election of an intersynodical board to further this work.

Kinamissionen

VII.

Der var bestemt kinamissionsmøde i past. Barstads kald 15de til 17de Februar, og did reiste vi. Med samme gang fik vi anledning at besøge nabopresternes menigheder.

Lørdag den 12te Februar started vi ud i en svær snestorm. Sent gik det. Engang holdt vi paa at kjøre paa et fragttog som stod fast som fjeldet mellem to stationer. Det kunde blit alvorligt for os, men nu kom vi ud af det med fornøielsen bare. Saa fik vi hjælpe dem, som ikke kunde komme af flekken.

Det burde jo altid være menneskets kjæreste opgave at hjælpe hverandre og da især dem, som trænger det mest. Men det er en forfærdelig fristelse, at helst hjælpe der, hvor vi faar mest udaf det.

Det kom vel med at vi var vant til at rejse i Kina. Der betyder en liden stund ofte en halv dag. Kommer man ikke frem idag, saa kommer man nok frem imorgen. I dag gjør vi tolv timer af syb. Alligevel blir vi ikke det mindste nervøse. Saadan kan folk lære sig til at "smøre sig med taalmodighed!"

Værst var det naturligvis for pastor Eastvold som havde sat sig fore at møde os. Over gang han kom til stationen var toget en time forsent. Det ogsaa var rigtig kine-sisk. Og fem timer efter tiden mødtes vi paa stationen i Dawson. Pastor Eastvold kunde jo haat god grund til at være grætten, men derimod var han i det alerbedste humør, blid og venlig som for tolv aar siden i Iowa. Det er forunderlig med en del mennesker, de er hyggelige og solvarme hele tiden. Kamperne kjæmper de ud indenom sig selv og fejere-rens glæde deler de med andre. Ja, saa bør det være! Ser er nok surt i verden alligevel. Lad os heller drysse blomster paa vor vei, de vil gjøre et eller andet hjerte godt. Den himmelske duftning samler honningbierne og sætter dem i virksomhed. Ude i verden, den

bidende kolde verden, var der trist, men inde i prestegaarden var der gjildt og lunt. Vi følte som børn, der har været langt borte og længe ude i verden, naar de kommer hjem til gode forældre juleaften.

Harde det ikke været Søndag den næste dag, saa havde vi vist fortsat med at tale mission udover natten, men Lørdagsaften bør alle tænke paa at helligholde hviledagen, og da især den som skal fare med at præke.

Paa Søndag havde vi møde og offer op-toges til missionen. I den søle fulde og dybe sne kom folk i kirke og ofrede klæffelig atpaa. Det var virkelig mere end jeg gjorde! Det er saameget lettere at snakke end det er at handle.

Om aftenen var mødet paa engelsk. Den store kirke var fuld af lyttende menne-sker, og der var en fin stemning over forsam-lingen, som naar der er mange bedende sjæle. Saa sang foret, saa bakkert og opløstende.

Gud signe vor haabefulde ungdom. Maatte de fylde pladsen i kirken, naar de ældre falder bort—gaar hjem. Lad os bede og arbejde for det!

Seg antar at stolerne i kirken i Dawson koster omtrent saameget som vor kirke i Tai-pingtien. Da jeg saa vore kirker i Dawson og Madison blev jeg storlig begejstret. Ja, hvorfor ikke ha vakre og hensigtsmæssige kir-kebygninger—naar man har raad til det! Selv bor man jo i panelede bygninger—næsten paladser, med snart sagt alle mulige moderne bekvemmeligheder—og hvorfor ikke ha det godt og hyggeligt, naar man har raa? Men sæt ikke hjertet fast i disse laante eien-dele.

Tak for samværet, og tak for hvad I gjorde for missionen.

Paa Mandag kom broder Goltan for at ta os paa landet. Med fuldt læs var det af-stedt i bidende vinterfulde. Men i hjerterne var der sommerfjøl og haab.—Nu skulde vi ha møde i tre dage, tænkt i tre dage faar vi være sammen i Herrens hus for at betragte det største i livet og lære Gud og hverandre bedre at kjende.

Vorherre havde været med at lægge pla-

ner for mødet og derfor fik vi et godt møde. Pastor Barstad og menigheden havde nok været ængstelige og frygtet af og til for rusteveir, kulde og snestorm, men vi fik det deiligste vaarveir baade ude og inde. Vinteren med sine mange ubehageligheder er snart over og da kommer vaaren med liv — og livet maa frem. Der er sprudlende liv under istæppet. Men solvarmen maa tå det bort, fjerne frosten og forebygge kulden.

Naar Anden kommer, da blir alt ret og godt, da barmes hjerterne og det evige liv bryder frem i høn, sang, i kjærlighed til Gud og næsten og i al god gjerning. Da kommer sommer med blomst og frugt.

Vaarvinden venter vi fra syd. Den himmelske vaarvind venter vi at faa fra Jesus — fra folkiden. Han maa aande paa os. Da levner livsypren op og da trives vi ikke længer i is og kulde. Barmere aand, jo mindre is! Disse husplanterne kan da sættes ud i Guds frie natur, saa faar de nok af deilig luft, regn og sol. En naturlig blomst i Guds have er det bedste man kan se. Det er disse blomster, der har den nydeligste duftning.

Pastor Barstad sa, før man optog offer og subskription: La os nu bringe Vorherre \$1,000 til missionen, saa vil vi siden med letthed samle \$4,000 til kirkens reparation og bygge "basement." Vi la over \$600 til missionen paa Herrens alter her takfigelsedagen, men bort folk har baade vilje og evner til at fremme den store sag.

Offer fik vi, et stort offer, og atpaa mellem 3—400 dollars til byggefondet for pigeskolen Tak for gaverne til Herrens gjerning. Han selv vil lønne eder.

Lad os nu ogsaa komme ihu, hvor stort offer Herren har bragt os, og ta imod det med tak. Ja, gid at Herren maatte faa nogen søgende sjæle fra dette møde. Mærte han ikke ved dig for at dra dig til sig? Og maa Gud velsigne de troende, at de herefter maatte bli bedre Guds børn end nogensinde forud. Grib det evige liv, til hvilket J ere kaldte.

Venner, lev for Jesus og gjør hans vilje, det er det som har evighedsværd!

Glem budbærerne og kom ihu budskabet. Tak til prest og menighed, de tilreisende prestebrodre og andre venner for godt samvær. Maa ikke Guds naade være spildt paa os! Hold fast, saa fast, at ingen tager kronen. Gienderne er mange, huft endelig paa det, men glem heller ikke at i erfaringsnaaden er der kraft til feier. Maa J saa hver dag og især den sidste, se Jesus alene.

Pastor Barstad var saa venlig at skyde os til Madison. Der var bestemt møde Fredags aften. Det var saa gjildt endnu engang paa denne side at faa se vore gamle trofaste venner Oppegaards. Det gjorde godt at se de frugtbærende træer ved Guds vandbætte, hvorledes frugten vokser og modnes. Pastor Oppegaard er lige interesseret i missionsgjerningen som nogensinde. Interessen for Guds rige er som Gudsriget, evigt — det minsker aldrig! So ældre man blir i tro, haab og kjærlighed, jo nærmere kommer man den evige ungdom, for at begynde livet.

Mødet var godt besøgt, fuldt kirkehus. Det er inspirerende at see saa meget folk i kirke en hverdagsaften! Bort folk fryder sig, naar de faar høre, at hedningerne vender sig fra synden og afguderiet til den levende Gud og gjør hans vilje. Det er det største under som kan see i verden. Det er opvækkelse fra døde!

Pastor Wick gjorde forsamlingen opmærksom paa, at hvis der var dem som ønskede at gi en ekstragave til missionen, saa havde man anledning nu til det. Thi kassierereren var der og vilde med glæde staa til tjeneste.

Det var kjært at møde eder. Tak for alt og farvel. Det er nu bedst at vi sætter stævne hjemme, tror jeg!

Paa Lørdag var det til Franklin, hvor pastor Hanson tog imod os og bragte os til deres hjem paa landet.

Vi havde møde i Gauges menighed paa Søndag formiddag, hvor offer optoges til missionen, og om aftenen engelsk møde i Franklin, og offer. Tak for gaverne til Herrens gjerning. Gud lønne eder alle!

Det er meget opmuntrende at møde saa

stor offervillighed og det varme hjertelag for den store sag. Tak for venlighed og gæstfrihed. —C. W. L.

Missionsmødet i Alberta.

Alberta kreds af Gauges Synode afholdt sit missionsmøde i Immanuels menighed, Camrose, fra 2den til 4de April 1916.

Mødet begyndte med bøn af Mr. Wifje, hvorefter pastor D. Ellingson af den lutheriske Frikirke, som midlertidig betjener denne menighed, holdt aabningsprædiken over Joh. 6: 24—34. Derefter holdtes nadvergang; pastor Westphal og undertegnede forrettede. Pastor Ellingson hød velkommen til mødet, hvorpaa kredsens formand, pastor Westphal, takkede for indbydelsen samt bad om Guds velsignelse over mødet.

Klokken 3 paa eftermiddag samledes vi igjen og det opstillede emne, 1 Joh. 1, blev indledet af pastor M. S. Westphal. Han satte som hovedpunkt i forkyndelsen og nævnte, at der er saa mange slags fortolkninger af Guds ord, daa og nadvere, saa det gjaldt at staa fast paa Guds ords sande grundvold, efter den lærdomsform, som den store reformator, Martin Luther, havde opstillet for os; thi retfærdiggjorte ved tro skulle vi have fred med Gud, ved vor Herre Jesus Kristus.

Mødet var godt besøgt baade af folket paa stedet, og tilreisende. Tilstede var pastorerne M. S. Westphal, S. S. Westley, A. Solheim og undertegnede af Gauges Synode. S. L. Rhye, S. G. Fatland, J. R. Ravik af den Forenede kirke; A. Ellingson og P. W. Fosse af Frikirken.

Det blev bestemt at alle lutheriske kristne skulde have talefrihed under mødet.

Det overlodes til kredsbestyrelsen at ordne med tiden for missionær C. W. Landahls besøg i Alberta.

En sang skrevet af pastor B. Anderson blev læst og bestemt at offentliggøres sammen med referatet. Man fik erfare ogsaa under dette møde, at det er godt at komme sammen til opbyggelse af Herrens ord.

Saa mange tak for den venlighed beviset os under mødet, ogsaa tak til pastor Fosse og Miss Ellingson for den deilige sang og musik vi fik høre fra dem. Herren velsigne os alle, og bevare os paa fredens vei.

—A. Hjortaas, midlertidig sekr.

En gjenlyd fra grænsefloden.

Til kjære medforløste og kaldte arbejdere
i Guds kirkes vingaard:—

Vi bede med og for hverandre: Kjære Herre Jesus! Gjør vore hjerter brændende som de to disciples blev paa veien til Emaus, saa de "nødte ham meget" og sagde: "Bliv hos os! thi det er imod (tidens) aften og (arbeids)dagen hælder!" — "Uden mig kunne i slet intet gjøre." (Joh. 15.)

Tone: Fly som en fugl til din klippe.

Medens jeg bor i støvhytten,
Kæbende hen imod grav,
Vil jeg den tiden benytte,
Som Gud af naade mig gav,
Eder, o venner, at minde,
Hvad os bør ligge paa sinde;
Tro indtil døden og vinde
Kronen—o tænkt, hvilken dag!
Glem aldrig, nei aldrig den dag!

Lad os ei stanse i løbet!
Maalet er herligt og stort.
Se dem som tiden bortødet:
Lampen er sluknet og—bort
Vistes de fra bryllupsfaten,
Døren blev lukket, og kvalet
I evigheds jammerdalen—
At! se her fordommelsens lod.
Hver høster jo det han har saad.

Ja, saa alvorlig er sagen,
Lad os ret agte derpaa!
Saa vi ei stanse bedragen,
Naar vi fra tiden maa gaa!
Lader os vaage og bede,
Om vi i kampen maa fæde!
Snart endes striden herne
Mod satan, verden og fjød,—
Vor borgen er Guds lammetts død.

Gud, du bort folk maa bevare
Fra blot et kristendoms ffin,
Som er en djævelens snare,
Der kun gjør udbortes fin,
Blandt kristne være en kristen,
Behage verden forresten,
Det er den farlige pesten,
Som altfor mange bedrog,
Saa de ei for "brystet sig slog."

Gud, lad de levende strømme
Falde paa hjerternes land!
Saa alle vaagner af drømme,
Gjør for Guds sag—alt man kan.
Da vil man slutte sig sammen
Enig som grene paa stammen,
Antændt af kjærlighedsflammen,
Enig at fremme Guds verk,
Gud gjør forenede stærk.

O, lad os hjertelig bede
Enig og uden ophør!
Forgjæves skal vi ei lede
Og banke paa Guds naadedør,
Kraft ifra oven maa dømme
Og vække folket af drømme,
Saa naaderegnet faar strømme
Paa kirkeagerens jord!
Fragt bærer Guds levende ord.

Fader, du ser jeg vil være
I fristaden Jesus har bygd.
Mere og mer vil jeg lære:
Synden er hæslig og styg.
Men Jesublodet det læger,
Kenser og styrker og væger,
Om han faar skrammer som jæger,
Han slyr ei, men feirer i flag,
Alt under korsbannerets flag.

Jesus, kun Jesus korsfæstet
Er alt jeg til salighed ved,
Saa bør hvert trin være rettet
Til Golgatha, forligelsens sted,
Der er jeg Guds kjærligheds under,
Befriet fra Sinais dunder,
I denne grundfaste fristad,
Kun der kan man sandt være glad.

Herom jeg vil eder minde,
Snart kan det være forsent,
Læg eder dette paa sinde,
Venner! thi det er belment.
Tilgiv, hvori jeg har feilet!
Thi naar jeg ser mig i speilet,
Saa har jeg saa lidet beilet
Til eders hjerter for—ham,
Som har al vor synd og vor skam.

Jeg har intet høiere ønske,
End samles med eder hos Gud
Og Lammet, som dyre os kjøbte
Og kroner sin elskede brud.
Strider vi ogsaa for kronen?
Tænk, skaren som synger for kronen!
Saa skjøn og saa vældig er tonen,
Ti tusen gang mer end paa jord.
Bliv med—kjære søster! og bror!

Blessign os dertil, Gud Fader!
Blessign os, o, du Guds Søn!
Du Helligaand, troens skaber,
Blessign og hør nu vor bøn:
Lær os ret Jesus at kjende!
Saa vi i aanden kan brænde,
Gyrrige for Herrens sag!
Amen! Ja—det hedder "idag!"

Herre Jesus, du som opløstede dine hæn-
der og velsignede dine apostler paa din
himmelfartsdag, velsign din menighed og
dine vidner som arvtagere. Velsign os og
venneres fredsmøde i Camrose i disse dage!
Tilmed bort folk og bore kirkesamfund! Vi
vil ikke glemme dit ord: "Se, jeg kommer
snart," og "Se, jeg er med eder alle dage
indtil verdens ende." Gjalp os at betragte
tidens tegn og gjøre det rette brug af Her-
rens ord til at forberede os saaledes, at vi
"vokser i vor Herres og Frelzers Jesu Kristi
naade og samfund!" Sam tilhører æren i
tid og evighed. Amen.

Dersom medfølgende digt og de tilspøiede
linjer er skiftet til oplæsning i mødet, saa
faar ogsaa jeg være med som deltager.

Hermed broderhilsen til mødet og til alle
venner i og rundt Camrose.

Donskrogen i Barbo, April 3, 1916.

Pastor Krogstad og foreningsfagen.

Ved at gennemlæse pastor Krogstads artikel i Buddbæreren for 8de April kunde man fristes til at tro, at fordi Buddbæreren i den senere tid er blit noksaa gul, saa kan den benyttes som en slags "yellow press."

Det er angrebet paa vor foreningskomite, som jeg synes, blandt andet, ikke burde gaas forbi saa aldeles upaataalt. Disse mænd, med undtagelse af hani, som ikke er mere iblandt os, kan naturligvis forsvare sig selv bedre end nogen anden, men antagelig er de for beskedne til at ville gjøre det.

Det er i flere ting vanskeligt at følge forfatterens tankegang, da den er noksaa forvirret. Han siger paa et sted: "At vi, (S. S.) har staaet stille i vor udvikling i 70 aar." I en citat paa et andet sted siger han: "At vi er 50 aar foran de andre samfund i vor udvikling." Og paa et tredje sted siger han: "Foreningsbetingelserne og konstitutionen sætter os 70 aar tilbage i tiden."

At S. S. ingen udvikling har gjort paa 70 aar og paa samme tid er 50 aar foran de andre samfund, og at foreningsgrundlaget vil sætte os 70 aar tilbage i tiden i vor udvikling, det er lidt vanskeligt at forstaa. Af disse premiser kan vi kun drage to slutninger; den ene er, at vi i S. S. ikke ved enten vi har haft nogen udvikling eller ei; den anden er, at de andre samfund ingen udvikling har haft disse 70 aar. Det tar mod til at sige slikt, og man kan ikke bære sig meget med, hvad folk tænker om en, naar man gjør slikt absurde paastande.

Saa var det dette "Os" (Litr. C. art 4 i foreningsbetingelserne). "Glem os", spørger forfatteren, og saa svarer han: "Den S. R. og den N. S. naturligvis." Hvad ret har pastor R. til at udelade vor komite fra dette "os"? Var ikke fælleskomiteen en organiseret "body" med formand og sekretær? Jo. Derfor maatte dette "os" blive et fællesudtryk for alle de konfererende samfund. Der er et gammelt ordspil som siger, at ingen er saa blind som den, der ikke vil se.

Om vor komite, om samfundets kaarede mænd, siger pastor R.: "De stod fast for overmagten, kunde ingen vei komme, rakte hænderne i beiret og lod sig plyndre af alt det, som S. S. i disse 70 aar har staaet for."

Disse mænd, som pastoren saa elskværdig behandler, kom saa tilbage til S. S. med rapport, at enighed var opnaaet. Er det nu sandt, hvad pastoren siger, saa er de andre samfunds komiteer "high-way robbers", som raabte: "Stand up", og saa plyndret de vor komite for alt, som S. S. har staaet for i 70 aar. Og vor komite var nogle feige uslinger, som farer med hylleri og bedrag og paa denne maade vil føre S. S. bag lyset. Skal vi tro dette? Na ja, der er vel dem som tror dette ogsaa! Men jeg spørger, er det slikt vi har lært disse mænd at kende disse mange aar, vi har arbejdet isammen med dem? Kan vi med fælsst samvittighed slynge disse beskyldninger i ansigtet paa dem? Nei, og atter nei! Vi kender disse mænds liv og virke i S. S. altfor godt til, at vi vil være med og udslynge slikt graverende beskyldninger mod dem. De har ikke fortjent det. At kritisere og sidde oppe i trætopperne og "kaie", det kan enhver kræske gjøre, men at staa nede i dybet af samfundsmaskineriet og arbejde, lide, baage og bede, dertil kræves der mænd og ikke fugle, som hopper fra den ene gren til den anden. Vi takker Gud fordi vi har høbt mænd og har mænd, som vi kan sætte i spidsen, og som vi har den tillid til, at de intet andet vil end det, som er til samfundets bedste.

Saa var det "en henvandrets sidste ønske", som nogen havde taget hensyn til. Derom siger R.: "Skulde man have hørt slikt."—Af dødes syn, tanker, arbejde, bønner, ja hele hans liv og lange og tro tjeneste i S. S. veier ikke saa meget for pastoren, at et raad fra ham skulde være noget at agte paa. Er det slikt pastor R. ønsker sine raad behandlet? "This was the unkindest cut of all!" "He who aims to depreciate others to whom great thanks are due dishonors himself." Er det paa denne maade broderfærligheden skal vise sig iblandt os, saa er det

bedst man taler lavt, naar man siger, at vi er 50 aar foran de andre.

Vor komite har været med og gjort et stort arbejde, og selv om de skulde blive misforstået af enkelte nu, saa vil tiden komme, da deres arbejde vil blive bedre forstået og skattet. Vor komite har et noksa godt greb paa vort samfunds stilling. De forstaa noksa godt, hvor vi staar idag, og de har et opladt blif for de opgaver, som vil gøre sig gjeldende i den nærmeste fremtid. Med disse og mange andre ting for øiet, har de handlet, som de har, efter bedste overbevisning.

At andre ikke forstaaar sin tid eller magter at danne sig nogen mening om fremtidens frav, dette faar vel undskyldes, men at hugge løs til høire og venstre, uden respekt, hverken for personer eller samfund, dette kan ikke undskyldes.

—G. D. Paulsrud.

Falst vidnesbyrd.

Du skal ikke sige falst vidnesbyrd imod din næste.

Naar jeg læste Buddbæreren no. 15, 8de April, kom et spørgsmaal for mig, da jeg havde læst de to indlæg i foreningsagen: Er her virkelig prester som ikke har læst det 8de bud? Na, Herre Gud, lær os at mene og tale vel om hverandre og tage alle ting i den bedste mening! Men det gav bedre følelser, naar jeg læste prof. Stubbs pamflet om foreningsagens gang og hvad foreningsagen havde virket.

Det bragte ogsaa bedre følelser, naar jeg for en tid siden læste i Buddbæreren det som pastor Løhre fortalte om et bønne møde som han havde bivaanet her i St. Anthony Park hos prof. Kildahl. Det var en bedre fremstilling af hvad foreningsagen havde virket; blandt andet siger Løhre, at han ønskede at hele Gauges Synode havde været paa dette bønne møde. Det vil gøre dig godt at læse igjen det stykke, som pastor Løhre skrev i Buddbæreren no. 46, 13de November 1915.

Vi holder fremdeles paa med disse sammenkomster hver Onsdag aften. Og vi erfarer, at Jesus møder med os og lyser sin fred. Ja, gid alle foreningsmodstandere kunde saa være med os, naar mænd og kvinder kommer sammen (uden at der merkes samfundsgrænser) og beder med og for hverandre og aflægger vidnesbyrd om, hvad de har erfaret af Guds naades virkning i sin sjæl. Jeg tror, at endog foreningsmodstandere vilde sige: se, hvor de elsker hverandre.

Lad mig saa nævne en ting til, som foreningsagen har virket iblandt os her i Tvillinghyerne og som staar som et klart bevis for mig, at Gud vil, at vi som har den samme tro og bekendelse skal virke sammen til hans riges udbredelse.

Lo som ikke tilhører det samme samfund talte sammen om at de ønskede at gøre noget for Jesus. Den ene havde læst Hebr. 13: 16: Men glem ikke at gøre godt og at meddele andre, thi flige offere tænktes Gud. Den anden havde læst Luk. 16: 9: Og jeg siger eder, gjør eder venner ved den uretfærdige mammon for at de, naar den svigter, maa tage imod eder i de evige helliger. Disse to bestemte sig til at oprette et hjem for hjemløse fattige og syge uden betaling. Denne tanke har grebet om sig, saa at nu er her organiseret en forening og en bestyrelse af 13 som tilhører 6 af de lutheriske samfund er valgte. Da der nu ogsaa er valgt en komite, som skal fremlægge denne sag i de forskjellige kirkeblade, saa vil jeg kun sige: Vil du have det rigtig godt med Vorherre, saa vil du finde, hvorledes du kan faa det, naar du læser Ej. 58. Vil du Herren skal sige, se her er jeg, naar du raaber til ham, vil du have det lyst for din sjæl, vil du vorde som en vandrige have, hvis bande ikke slaar feil, vil du Herrens herlighed skal slutte dit tog, saa kan du faa alt dette, men det kan komme til at koste dig nogle dollars, men du vil faa større rente end om du satte dem ind i en bank som gjerne kunde gaa fallit, eller om du købte et stykke land som skal brændes op, naar denne verden som ligger i det onde kommer til enden paa sin løbebane. Da vil det

være godt at have del i den første opstandelse og møde Jesus i luften og blive stillet ved den højre side og faa høre: kom hid, I min Faders velsignede osv.; thi jeg var hungrig, jeg var tørstig, jeg var fremmed, jeg var nøgen, jeg var syg osv., og I kom mig til hjælp. Men forfærdelig vil det da blive for dem, som da først maa bøje sine knæ og raabe til høiene og bjergene: Falder over os og skjuler os for ham som sidder paa tronen! Men ingen bønshørelse, men faar høre: Gaa bort fra mig, I forbandede, i den evige ild, som er beredt djævelen og hans engle; thi jeg var hungrig, jeg var tørstig, jeg var fremmed, jeg var nøgen, jeg var syg osv., og I saa ikke til mig.

Denne forening som nu er stiftet tror ikke, at naar den gjør det som Gud befaler, saa skal der ved himeldøren staa aaben. Nei, vi tror, hvad vi synger:

Jeg for Gud frimodig staar;
Uden dig og dine saar,
Under din forsonings vinge
Jeg for Gud kan intet bringe
En evig retfærdighed du os fortjente,
Da pinen og døden dit hjerte omfjendte.
Der har jeg de klæder, der smykke mig ud
At prange for tronen som deiligste brud.

Men vi tror ogsaa, at dersom ikke Jesu findelag bliver indprentet i os, saa at vi blir delagtig i den guddommelige natur, saa at det blir naturligt for os at gjøre Guds vilje, saa vil vi finde himeldøren lukket.

Nu, brødre, er det ikke bedre at vi slutter med at stride om visager som ikke er af saa stor betydning, og forsøger i ydmyghed at agte hverandre høiere end os selv. Det gav ikke det bedste indtryk, naar vi læste i nævnte Buddbæreren. Bort samfund har prøvet at praktisere efter Guds ord at alle som skal uddannes for prestegjerningen maa først være i sandhed omvendte mænd osv. Nu skal vor skole nedlægges som presteskole. Og de andre skoler som desværre ikke praktiserer det, skal bibeholdes. Til oplysning for dem som ikke ved bedre, vil følgende tjene som jeg flere gange selv har hørt, at dem som skal

gaa ud i prestegjerningen maa svare et lydeligt ja paa følgende spørgsmaal: Velsender du for Guds aasyn, at du har fundet fred for din sjæl i en sand tro paa Jesus Kristus og nu lever i samfund med ham?

Naar vi skriver i vore kirkeblade, saa lad os være forsigtige og ikke sige mere end det, som vi ved er sandhet

Efter Luthers død udbrød en religionskrig som varede i 30 aar. Nu har den lutherske kirke i Amerika mere end to gange 30 aar ført en krig; er det da fortidligt at slutte fred? Er det ikke bedre at vi tager stridshanserne af og siger som kong Akab sagde om sin fiende Benhadad: Lever han endnu, saa er han min broder. 1 Kon. 20: 32. Mange af dem som vi har ført krig med er døde. Men lad os vise os som brødre mod dem, som endnu lever.

Rom, brødre, lad os haste,
Vor aften kommer nær.
Vi verden fra os kaste
Og alt som hester her;
Rom lad os fatte mod
I Mandens kraft at vandre
Til himlen med hverandre,
Saa blir vor ende god!

—P. S. Lee,

2355 Gordon ave., St. Paul, Minn.

Giv agt paa tidernes tegn.

I hyllere! Jordens og himmelens skiftelse forstaar I at prøve; men hvi prøver I da ikke denne tid? Luk. 12: 56.

Det er i den senere tid bleven mere almindelig at give agt paa tidernes tegn, og derfor er den tro ogsaa bleven mer almindelig, at vi er kommen ind i den tid, at vi ser begyndelsen til smerterne. Math. 24: 6—8. Vi behøver jo ikke nu at vente paa opfyldelsen af denne forudsigelse om krig og rygter om krig. Jeg tror, denne grusomme krig som nu raser, har vakt folkets opmærksomhed. Det kan hende at denne krig er en af de første akter, som udspilles i det store verdensdrama, som i dette tidsløbs sidste pe-

riode skal foregaa. Smidlertid maa ingen tro, at jeg vil opkaste mig hverken til diplomat eller profet, men jeg er for min del vis paa, at Gud har sin hensigt med det hele, og resultatet af det bliver nok som han har bestemt. Smidlertid gjør vi vel i at efterfølge den formaning som Peter giver os: "Men alle tings ende nærmer sig; bærer derfor ædrue og aarvagne til bønnen." 1 Pet. 4: 7. Bibelen er jo den ældste historie, som vi har, den alene giver os nogen oplysning om menneskenes tilblivelse og fortsatte liv. Saa kan vi fortsætte at læse verdenshistorien, saa finder vi, at denne heltigjennem væsentlig er en krigshistorie. Og vender vi tilbage til bibelen og kirkehistorien, saa finder vi ogsaa der, at det meste af de grusomme lidelser, som masserne af folket har lidt af, det har medmennesker tilføjet dem. Vistnok er der mange som lider forfærdelig af sine egne ugudelige gerninger, det er sandt. Nu spørger jeg: Hvad er egentlig årsagen til al denne menneskehedens lidelser? Svaret kan ikke blive noget andet end dette: "De har ikke villet adlyde Guds ord." Deri bestod jo egentlig selve syndefaldet, og se nu, den første mand som blev født blev en morder, en brodermorder, og ganske rigtig siger prof. Betokz, at den faldne slegt har trolig fulgt det eksempel som han gav. Da denne grusomme krig var brudt ud, saa var der mange af disse gudsfornegetere, som sagde; at dette var et bevis for, at kristendommen havde spillet fallit, naar den ikke formaade at hindre et slikt grusomt brodermord. Men jagen var jo netop den; at de forkastede det eneste middel, hvori der var redning, det var Guds ord og altsaa kristendommen. Havde de villet handle efter Guds ord; saa kunde der aldrig bleven krig. Naar vi læser Israels historie, saa ser vi, at Herren lovede dem alt godt, om de vilde holde hans lov, hans ord, men i modsat fald vilde straffen komme, og vi ved, at saa skede det. Gud er nok den samme og handler ligedan nu. Saa snart apostlerne var døde, begyndte de lidt efterhvert at vige af fra Guds ord, indtil at den katolske kirke naaede ned til det for-

dærbelsens dyb, hvori den befandt sig ned igjennem hele den tid vi kalder middelalderen. Saa sendte Gud Luther, og hvad var det nu Luther gjorde? Han kom ikke med nogen ny lære, men han vendte kun tilbage til bibelen, Guds ord. Derfor er det et grundprincip i den lutheriske kirke at skriften (bibelen) er "den højeste autoritet i tro, lære og liv."

Der har ofte været mer eller mindre strid om forskellige punkter i læren i den lutheriske kirke, og det samme er jo tilfældet nu. For om mulig at bidrage lidt til at stanse denne uhyggelige strid, var det, at jeg skrev min lille pamflet, og kaldte den **Den gamle grund**. Thi hele historien viser, at der aldrig bliver ende paa striden, hvis de ikke ubetinget bøier sig for **Guds ord**. Men nu har den lærde pastor N. J. Løhre i sin visdom fundet den rette plads, eller det rette selskab for mig at være blandt de vildeste sværmere og vildfarende sletter. Buddbæreren side 418. Det er sandt som Løhre siger, at alle saadanne vildfarende sværmere bestandig beraaber sig paa at de staar paa bibelens grund. Men disse sværmeres misbrug af bibelen kan vel ikke blive en gyldig årsag for os til ikke at prøve vor kristendom efter bibelen. Følge Løhres lære er det farligt at tænke selv at prøve sin tro og hele kristendom efter bibelen. Saa det er nok saa de store masser vil have det at lade presten sørge for den sag, at modtage absolution og tro paa sakramenternes magiske kraft, saa kan man slippe at have noget personligt møde med Gud. Men, hr. pastor, var det ikke netop slikt Luther brugte i sin kamp mod al vildfarelse, at han beraabte sig paa skriften? Var det ikke slikt han svarte paa rigsdagen i Worms, da han blev spurgt om han vilde tilbagefalde, hvad han havde skrevet, da svarede han: "Hvis jeg ikke bliver overtydet med vidnesbyrd af den **hellige skrift** eller andre klare overbevisende grunde, saa kan jeg ikke tilbagefalde, det er ikke raadeligt at handle mod samvittigheden osv. Det er jo en historisk kjendsgjerning, at hver gang at kristendommen er bleven forvækket enten ved

falsk lære eller død rettroenhed, saa har altid Gud været saa naadig, at opvække nogen som med aand og liv har forkyndt den bibelske sandhed. Vi mindes Johan Arndt, Spener og Franke, og i Norge S. N. Gauge og i Sverige, C. D. Rosenius, og mange fler, og kraften i deres virksomhed var altid, at de gik tilbage til bibelen. Jeg kan nok ogsaa glæde mig ved at have noksaa respektabelt selskab. Saa kommen Løhre igjen med dette at jeg har fremstillet mig som repræsentant for Gauges Synode. Jeg siger jo klart paa side 41: Saa vil jeg til slutning gjøre opmærksom paa, at jeg paa ingen maade fremstiller mig som repræsentant for Gauges Synode. Saa siger Løhre: So vist siger S. B. det 41, men paa side 5 og 11, siger han: Jeg er Gaugianer og kalder mig derfor S. Jeg kan ikke forstaa slikt snar anderledes end at enten maa det være en uforklarlig mangel paa ebne til at forstaa de mest ligefremme ord, eller ogsaa en forfæltlig ondskabsfuld fordreielse af de mest ligefremme ord. Naar jeg siger, at jeg tilhører Gauges Synode, har jeg da dermed sagt, at jeg er dette samfunds repræsentant. Det vil i grunden være frugtesløst at diskutere med slige urimelige eller taabelige menneffer.

Saa er det dette skjædebarn, paragraf 3 da. Ja, den har nu været saa grundig diskuteret, saa jeg skal ikke sige noget om den. Men derimod lidt om et bibelsted som jeg havde citeret som bevis for at paragraf 3 stred imod den praksis som Paulus brugte. Stedet er 1 Kor. 19: 23. Viser ikke stedet tydelig at Apostelen læmpede sig efter folket, saa meget som hans samvittighed tillod, for at han kunde vinde dem for Herren. Men se nu Løhres forklaring. Løhre siger: Kjære broder, du mente da vel ikke at anføre 1 Kor. 9: 19—23 som modbevis mod paragraf 3? So det gjorde jeg, og jeg tror det endnu idag, at det er ret anvendt. Men deres forklaring af stedet er noget af det mest absurde, som jeg har set.

Saa er det en hel del om, at jeg har skiftet standpunkt. Det har jeg nok ikke, men jeg er dog kommen til en berde forstaaelse af

absolutionen, end jeg før havde. Det skammer jeg mig ikke ved at tilstaa. Saa er det noget om at læse ind i sætterne, det som fælleskomiteerne slet ikke har jagt. Jeg ved ikke af, at jeg har gjort det. Men fælleskomiteerne burde have kunnet forme sine sætter saa, at dette ikke godt kunde ladet sig gjort. Saa er der da noget om anvendelsen af citater. Jeg har citeret et længere stykke af Pontoppidan. Dette har Løhre forstaaet derhen, at jeg har ment, at det skulde tjene som bevis for min forstaaelse af absolution. Men det burde Løhre have forstaaet af sammenhængen at det var ikke, og kunde ikke være min mening; thi hele stykket taler om faren ved at vige af fra ibelen, og i den mening var det, at jeg anførte det. Saa er det Lønbecks ligesaa meningsløse maade at citere bibelsteder. Til held for Løhre, saa er nu Lønbeck død; men havde han levet og villet tage fat paa denne beskyldning mod ham, saa vilde Løhre fundet sin overmand.

Saa anføres da et eksempel paa hvor galt det kan blive, naar man river et stykke ud af sammenhængen. Det staar jo i bibelen at Cain slog sin broder ihjel; saa staar der ogsaa: Gaf du hen og gjør ligesaa. Dette høres noget rent smaagutagtigt ud—det er jo ingen rimelighed i slikt. Har de, pastor, nogen gang hørt eller set, at jeg har revet ud stykker og citeret saa dumt? Det ved jeg, de aldrig hverken har hørt eller set og derfor endnu mindre af den lærde mand Lønbeck. De gjør Dem selv bare latterlig med slige forklaringer, hr. pastor.

Saa er der tilsidst en formaning til mig, at jeg i min anden pamflet maa vogte mig for personligheder. Ja det kan jeg love og det har slet ikke været min hensigt med det jeg har skrevet og det vil jeg vogte mig for, thi det er ikke personer men sag som jeg tager sigte paa. Saa faar det være nok for denne gang.

Straks efter at Luther var død, saa udbrød der en bitter strid om læren blandt lutheranerne, og den, som led mest i denne strid det var Melancthon. Han bad derfor Gud om at fri ham fra theologernes raseri.

Da den grundkristelige mand Spener begyndte med guddommeligt alvor og kraft at virke for levende kristendom. Han skrev ogsaa flere gode bøger. Da fik han ogsaa føle theologernes haier fra den døde rettroenheds leir. De fandt ikke mindre end 263 vildfarelser i hans skrifter! Det kan man kalde fjættjerjagt, siger L. Dahle. Jeg for min del finder det trygge at følge Apostelen Peters formaning: Og vi have det profetiske ord mere stadfæstet, og I gjøre vel i at give agt paa det som paa et lys der skinner i mørket, indtil dagen frembryder, og morgensoljernen oprinder i eders hjerter. 2 Pet. 1: 19.

Til slutning skal jeg atter minde om det jeg begyndte med, at vi er komne ind i en meget vanskelig tid, og intet andet end Guds ord kan vejlede os ret.

—S. Pettersen.

* *

Saa tal, nu kan det være nok om denne sag og paa denne maade for "Budbæreren"s vedkommende. De er udmærket deilige de mange anførte skriftsteder og alle løfter om at staa for sandhed og ret, men blandet med "den lærde pastor," "lærde herrer" og "theologernes raseri" og mange andre udtryk, som neppe stemmer med skriftstederne, saa tager det sig ud, som naar der er kommet noget urent i maden. Vi vil derfor ikke ha mere af det.

—"Budd." Red.

Ridt mere om absolutionen.

Det har forundret mig naar jeg har læst prof. Wees og pastor Løhres artikler i "Budbæreren" og "Ridskrift" om absolutionens berettigelse. Det er vel ingen haugianer som negter dens berettigelse, thi den har været brugt i Huges Synode mere end i noget andet samfund, det vil sige, der hvor bibelen mener den skal bruges, nemlig naar synderen har faaet se sin synd og med ærlighed og opriktighed søger naade hos Gud. Kan hende den har været brugt mere før end nu, og en saadan absolution hører hjemme i Guds ord. At presten oplæser en syndsbejendelse og derefter den personlige absolution enten der er

trang om syndsforladelse eller ei, det er ikke bibelf. Just dette var det som var en samvittighedsjag for dem som først grundlagde Huges Synode enten saa professoren ved Red Wing Seminar ved hvad Huges Synode staar for eller ei. Forkyndelsen og praksis har været det som har skildt Huges Synode ifra de andre konferende samfund, og dette blir skillet mellem de andre samfund og de som er haugianere af princip. Men nu vil vel nogen sige, at i konstitutionen for det nye samfund er der en paragraf som giver menighedene ret til at bestemme om absolutionens praksis. Saa sandt nok, men saa har foreningskomiteen gjort som vor lovgivende forsamling i stat og nation gjør, naar et lovsflag gaar gjennem som de ikke vil have, saa kommer de med et amendement som slaar den hele lov ihjel; saaledes ogsaa i konstitutionen for det nye samfund. Saa siger man, at absolutionen i forbindelse med nadværen har været brugt ifra den gamle eller første kristne kirkes tid. Betsynderligt nok; til den værkbrudne sagde Jesus: "Dine synder ere dig forladte," men det var ikke i forbindelse med nadværen; og mange andre gange som han brugte løsenøglen. Da de første kristne menigheder blev grundlagt af apostlerne, finder vi, at de brugte løse- og bindenøglen flere gange. Da fangevogteren i Silippi faldt hjælvende ned for Paulus og Silas og sagde "Herre, hvad skal jeg gjøre for at blive frelst?" saa svarede Paulus og Silas: "Tro paa den Herre Jesus, saa skal du blive frelst, du og dit hus." Paulus begyndte ikke at læse op for ham om at vi alle har syndet i Adam. Nei, fangevogteren vidste, at han havde syndet, og trykket af denne synd var det som drev ham til at søge efter frelse, og da var det Paulus og Silas brugte løsenøglen, men jeg er ikke istand til at finde en eneste gang at dette satte den i forbindelse med nadværen. Sæller ikke efter apostlernes dage førend at kirken fik en pave, og da var den allerede kommen paa afveje. Men om det saa nu havde været at den første kristne kirke brugte absolutionen i forbindelse med nadværen, saa er det dog et spørgsmaal, om

vi i vor tid og under vore forhold kan praktisere slikt som de gjorde. Da var skillebægen mellem de troende og vantro meget stærk; det var næsten saa at enten var de levende lemmer paa Kristi legeme, eller saa var de aabenbare fiender og forfølgere af de Kristne. Nu derimod da næsten alle bekjender Kristi navn, og forat være gode kirkemedlemmer, gaar de til nadbæren to til fire gange for aaret. Kan der da uden personligt skriftemaal med god samvittighed bruges personlig absolution til saadanne? Saa gjør man den paastand at det er lutherisk, og at Luther brugte absolutionen i forbindelse med nadbæren. Luther brugte aldrig under nadbærgudstjenesten at oplæse en syndsbejdelse for nadbærgjesterne, og derefter den personlige absolution; men han brugte almindeligt at have skriftmaal og absolution fra en til tre dage før nadbærgudstjenesten, og da et personligt skriftmaal, hvor den som skriftet og han som sjælesørger var alene, hvor den skriftende i al fortrolighed (og med hvem skulde man ikke være fortrolig uden med sin sjælesørger) kunde klage sin nød, bekjende sine synder og det som syntes at staa hindrende i veien for at kunde faa lov at tro og anamme den fulde og frie naade som han saa gjerne ønskede og vilde. Efter et saadant skriftmaal var det at Luther brugte den personlige absolution. Ved et saadant skriftmaal kan baade prest og lægmand absolvere, men det er dog især sjælesørgerens pligt og til ham burde man gaa som en Herrens tjener om han er kaldt af Gud til at udføre denne gerning. Dersom vore prester i almindelighed (jeg gjør her undtagelser, thi jeg ved vi har nogle tro tjenere i Herrens vingaard) vilde bruge mer flid med at opsjøge de mange bildfarende faar og bruge de evner og midler som Gud har givet dem til at lede disse til hjaalehyrden Jesus, saa kan hændes, at det personlige skriftmaal og absolution kunde benyttes mere iblandt os end det er, baade før nadbærgudstjeneste og ellers.

—John P. Nelson.

Ebenezer Alderdomshjem.

Ebenezer norsk lutherisk alderdomshjem, som agtes sat i virksomhed, efter som de der til nødvendige pengemidler kommer ind, anbefales herved til norsk lutherisk kirkefolks aandelige og timelige støtte og forbøn.

Som det allerede i et par norske blade har været antydnet, er hensigten med dette barmhjertighedshjem væsentligt at komme saadanne alderstegne norske mænd og kvinder til hjælp, som efter et hæderligt og stræbsomt liv alligevel er saa ubemidlede, at de ikke kan optages i de alderdomshjem, hvor der kræves en større eller mindre sum penge forat blive optaget, og som derfor er udsat for at falde det offentlige fattigvæsen til byrde. At komme saadanne til hjælp ved at aabne dem adgangen til et norsk lutherisk hjem, hvor de baade timeligt og aandeligt kunde erfare broderfærlighedens kristelige varme, føler vi os overbevist om vilde være en saare velbesigget indremissionsvirksomhed iblandt vort norsk lutherisk kirkefolk. Man har nemlig under arbeidet i de forskjellige menigheder faat adskillig erfaring for, at der virkelig er behov for en saadan barmhjertighedsgjerning. Og naar vi dertil har erfaret, til hvilken stor velsignelse et lignende hjem i Chicago har virket iblandt nødlidende landsmænd, har ogsaa denne omstændighed opmuntret os til at sætte igang et saadant barmhjertighedsarbejde i og omkring Minneapolis med sin store og stadig voksende befolkning.

Da denne gerning er paabegyndt af repræsentanter fra alle norske lutheriske kirkeafdelinger i dette land og aarskontingenten er sat saa lavt som til en dollar, føler vi os forvisset om, at der vil være tusinder af vort kirkefolk, som med glæde vil hjælpe til at fremme denne sag baade timeligt og aandeligt.

Man har ogsaa tænkt sig, at et saadant hjem som dette ogsaa kunde blive en saare velkommen tilflugt for saadanne baade yngre og ældre hjemløse personer iblandt vort folk, som efter en tids ophold ved et hospital

er udfiret herfra, uden dog at være istand til straks at overtage nogen lønnende beskæftigelse.

Uagtet vi er vel kjendt med, at der er mange andre aandelige og timelige gjøremaal, som lægger beslag paa det norske kirkefolks aandelige og timelige støtte, er vi dog overbevist om, at disse vil snarere fremmes end hindres, om man med Kristi sind ogsaa lægger en dollar aarlig til denne kjærligheds-gjerning imod nødlidende landsmænd. Ja, vi tror endog, at der maasse ikke er saa faa baade i Willingbyerne og udover de belstaende farmerstrøg, som gladelig vilde ofre meget mere til denne vigtige sag og ialfald hde \$25.00 en gang for alle for at blive livsvarigt medlem af Ebenezerforeningen.

Direktionens nuværende medlemmer er: Pastor N. C. Solberg, Mr. Carl Raugland og pastor N. L. Dahl af den Forenede Kirke; pastor M. D. Sumstad, Son. J. W. Wilson og Mr. S. M. Orfield af den norske Synode; dr. Carl M. Roan, redaktør N. N. Rønning og pastor Gustav Østedal af den norske lutherske Frikirke; pastor Edward Johnson og Mr. P. Lie af Gauges Synode; Mr. Otto Rood af Broderjamsfundet, samt pastor N. L. Wick af Ellingsjamsfundet. Denne bestyrelse bliver staaende indtil 3die Tirsdag i Januar 1917, da aarsmødet for foreningen holdes ifølge incorporationsartiklerne, ligesom ogsaa disse bestemmer, at direktionen altid skal vælges efter det samme princip, hvorefter den nærværende direktion er valgt.

Den nuværende bestyrelse er valgt af og iblandt direktionens medlemmer og bestaar af følgende: Formand, pastor M. D. Sumstad; viceformand, pastor N. C. Solberg; sekretær, Mr. Otto Rood, og kasserer, Mr. Carl Raugland. Medlemmer kan indmeldes til hvem som helst af direktionens medlemmer, som sørger for, at indbetalte penge oversendes til og kvitteres for af kassereren, Mr. Raugland, som baade sender hver bidragsgiver speciel kvittering og ogsaa lader denne kvittering offentliggøres i pressen.

—M. D. Sumstad, —Carl Raugland,
—Edw. Johnson, —Gustav Østedal.

Kun et skridt.

“Der er kun et skridt mellem mig og døden.” 1 am. 20: 3.

Denne sandhed har vi netop båret vidne til paa en rystende maade her i Newman Grove, Nebr. Det var sidste Lørdags eftermiddag: Telefonen ringer; jeg svarer, og det lyder: “Vær snil og gaa straks til dr. Jensen's kontor, John Juelsen er skudt.”

Jeg springer straks, men da jeg naar frem er han alt bevidstløs og døende. Al, hvilket stød! Der staar hans elskede hustru knust over sin elskede mand. Her kan ikke ord tolke stillingen, den, som kan, prøve at tænke sig den— —

Juelsen var i sin bedste alder og ved god helbred, saa meget mere rystende var det hastige dødsbud.

Juelsen var i jernbareforretning her i byen, og han skulde sende efter en pistol for en mand som er paa nattevagt i byen; medens de stod og undersøgte pistolen, fik han en kugle i brystet, og inden ti minutter var han død. Et sørgeligt uheld eller banvare-handling! De havde taget magasinen ud, hvori kuglebeholdningen var, men de syntes ikke at vide, at der var en kugle igjen i pistolen. Denne blev hans dødsaarlag.

Afskøde var født og opvokset her i nabolaget. Altid hørt til Gauges menighed i dette kald, var en af de ledende i sangforet, og i flere aar Shell Creek menigheds sekretær. Han var en sjelden hyggelig person at omgaaes, altid villig og hjælpsom.

Det viste sig da ogsaa ved begravelsen, at han havde mange venner. Ikke halvdelen af folket kom ind i kirken. Man gjættede paa mellem et tusind og femten hundrede mennesker. Og blomster var der for over \$150.

Han var en flittig og opmærksom tilhører af Herrens ord. Gud kjender det afgjørende. Begravelsen foregik Tirsdag den 9de. Undertegnede talte paa norsk over 1 Mojs. 28: 15 og 20: 22, og paa engelsk over Jer. 29: 11—13. Hans nærmeste efterladte sørgende er: Hustru og tre børn, tre brødre og tre søstre. Herren styrke og trøste dem un-

der denne alvorlige rystelse. Maa det ogsaa paaminde Guds hørn om altid at vaage. Og lad os ikke glemme, at der er kun et skridt mellem os og døden, og dette er det alvorlige og afgjørende skridt.

—G. D. Mona.

Fra Arbeidsmarken

Bethlehems menighed, af undertegnedes kald holdt menighedsmøde den 17de Mai og var enstemmig inde for forening.—D. S. Meland.

Vor Frelzers menighed i Stoughton, Wis., har beforeret sin kirke indvendig til et kostende af omtrent \$500. Den er nu en af de smagfuldeste og vakreste kirkehusomkring.—J.

Mayville kreds ungdomsforbund vil afholde sit stebne i Waldbheims menighed ved Castedje, Barnes county, N. D., pastor A. S. Bergers kald, den 30te Juni til og med den 2den Juli førstkommande.

Mrs. Magnus Johnson af Stoughton, teret et tusind dollars (\$1,000) til forskjel-Wis., som afgif ved døden i vinter, testamente-lige missioner. Fem hundrede til Gauges Synodes kinamission. Det var vakkert gjort. Lad flere følge eksemplet.

..Søndag den 7de Mai holdtes konfirmation i Vor Frelzers kirke, Stoughton, Wis. Nitten unge piger og gutter blev konfirmeret. Offer optoges til missionen. Over \$100 kom ind i offeret. Denne menighed har lagt megen interesse for dagen for missionen.—J.

Israels menighed, Swede Prairie, Minn., stemte med lukkede sedler i forenings-sagen. 20 stemmer blev kastet, 8 for og 12 imod forening, imod co-education ved skolen i Red Wing, for at Jewell College fortsætter som før, og for at Pontoppidans forklaring benyttes.—S. B. L.

Red Wing Seminars kvartet sang for fuldt hus i vor Frelzers kirke i Stoughton, Wis., Paaske-dags aften. Det var oplivende og inspirerende at lytte til sang og vidnesbyrd af disse dygtige unge mænd.—Missionær Landahl kom forbi Stoughton og stanset af hos os, saa vi fik høre friske nyheder fra vor missionsmark.

Nels menighed, Madison, Minn., har ogsaa stemt over de spørgsmål som samfundet har henvist til menighederne. Kun 30 stemmeberettigede mødte. Forenings-sagen: 14 for og 13 mod, 3 stemte ikke. Nedlæggelse af Jewell College: 19 mod, 6 for. Fællesundervisning ved den akademiske afdeling ved Red Wing Seminar: 19 for og 5 imod.—Korr.

Pastor A. M. Mannes i Mt. Vernon, S. D., har antaget kald fra Trefoldigheds menighed i Yankton og skal fra første Søndag i Juni betjene den anden hver Søndag sammen med sit nuværende kald indtil et aar fra nu, da agter han at tilflytte det nye kald. Menigheden i Yankton har besluttet at bruge udelukkende det engelske sprog ved sine gudstjenester.

Wom Prairie menighed, Toronto, S. D., stemte mod de foreliggende foreningsbetingelser og artikler og instruerede sin delegat at stemme ligedan ved synodens aarsmøde, samt at stemme for, at Jewell College fortsætter og at Red Wing Seminar fortsætter under de samme forhold som det nu gjør med hensyn til "co-education." Her holder de fast ved Pontoppidans forklaring.—Nels Carlson.

Den 16de November 1915 holdt Trempealeau Valley menighed, pastor Borgens kald, ekstra møde for at behandle de spørgsmål som af synoden er henvist til menighederne. Menigheden vil forening, men kan ikke antage foreningsbetingelser og udkast til konstitution, som det nu foreligger. Den stemte for at Jewell College fortsætter, og mod co-education ved Red Wing Seminar. Alle beslutninger var enstemmige.—Korr.

Pastoralforeningen i Mayville kreds afholdt ifølge indbydelse af pastor Lohre sit aarsmøde i Trefoldigheds menighed, Grand Forks, N. D., den 9de til og med 11te Mai. Foredrag over følgende emner blev holdt under mødet: "Jesu gjenkomst" af S. Moe; "Forkyndelsen iblandt os" af L. Langehaug; "Prestens egen sjælepleie" af J. L. Sassefson; "Bættelse i menigheden" af J. S. Halvorson. Foredragene saavel som samtalen over disse praktiske emner var særdeles interessante og belærende. Af fremmede prester deltog Gulteng, Torgrimson og Støve. Til bestyrelse gjenvalgtes: D. J. Makkewick, D. J. Resheim, E. D. Munkvold og S. Moe.

J menighedsmøde i Størdahls menighed ved Roscoe Center, Goodhue county, Minn., i afdøde formand Sanjons kald, den 6te Mai stemte menigheden mod co-education ved skolen i Red Wing, at skolen i Jewell fortjætter som hidtil, og med hensyn til forening saa antog menigheden et forslag som lød sli: Grundet paa at S. S. som samfund ikke kan enes om den forelagte foreningsplan, stemmer menigheden imod. Men da en del ikke fandt sig tilfreds i majoritetens afgjørelse og en som havde understøttet forslaget havde forladt mødet, fik man paa sit vis sagen op til fornyet behandling, og følgende forslag antoges: at menigheden for nærværende ikke ser sig istand til at stemme i denne sag. To forlangte fine navne tilføjet som de, der staa fast ved den egentlige og første beslutning, nemlig G. S. Grefseth og Olaf Mona.—G. S. Grefseth, jeftr.

Det nytter ikke at indsende flere artikler nu med den tanke og det begjær, at de skal faa plads i "Budbæreren" før aarsmødet. Det findes ikke rum for alle, som allerede habes paa haand. Og nu burde man være færdig til at stemme. Men hvorfor har mange den tanke, at om man stemmer nu, saa splittes samfundet? Det har været og er galt nok, men saa galt har det da ikke været og bør ikke være, at hver gang der stemmes over spørgsmaal, om hvilke der er de fleste anskuelse, saa splittes menigheder og samfund.

Slige splittelser har desværre fundet sted, men ikke ofte, og hver gang der har været forskellige meninger. Og ikke bør saadan splittelse og ribnig blive frugten af et i sig selv saa godt og kristeligt arbejde, som foreningsarbeidet! Kristne venner! Vaag, bed, forsig og arbeid for at ikke den skændsel skal komme over os, at der blir flere splittelser paa grund af et saa ædelt maal som foreningsbestræbelserne har sigtet til! Det kunde jo ventes, at vi lutheriske kristne nu snart burde begynde at praktisere, hvad vi saa deligt synger: "Kom, lad os kjærlig vandre Og lægge haand i haand, Og holde af hverandre I dette trængels land! Som børn vi være maa, Paa veien ikke stride, Guds engle ved vor side Som pore brødre gaa." Men er man endnu ikke færdige til dette, maa det være bedre at vente endnu en stund og ikke gjøre ondt værre ved flere splittelser.

Rettelser.—De 8 første linjer paa første spalte af pagina 489 i "Budbæreren" no. 21 skulde staa øverst paa første spalte af pagina 488.—En af disse samme linjer begynder saaledes: "Før; vilde jeg ha sagt"—skal være: Først vilde jeg osv.

I samme artikel, side 488, 2den spalte, 9de linje fra oven staaar kristelig absolution—skal være kirkelig absolution.

Rettelser:—I "Budbæreren" no. 20, i kvitteringen fra Børnehjemmet staaar: Ved pastor D. Andrejen, Oslian, Ia., fra en ubekendt \$5.00, skulde være \$50.00.

—S. L. Jacobson, kassj

Adresseforandring.

Rev. J. J. Lee,

Madellisse, Iowa.

Rev. L. J. Knutson,

Jackson, Minn.

Bekjendtgjørelse.

Gauges Synodes 71de aarsmøde.

Om Gud vil, afholdes Gauges Synodes 71de aarsmøde i Red Wing Seminars kapel begyndende Onsdag formiddag den 14de

Juni, og fortsætter, om forretningerne kræver det, til Onsdag aften den 21de Juni. Mødet begynder med gudstjeneste klokken 10 formiddag den 14de.

Sager, der fra forrige aarsmøde er henviset til menighederne med begjær om at give sine delegater instruks, er følgende:

Joreningsagen.

Co-education i akademiet ved Red Wing Seminar.

Redlæggelsen af Jewell Lutheran College. —J. J. Ekse, formand.

—N. J. Løhre, sekretær.

♦♦♦♦

Program for Hanges Synodes Aarsmøde i Red Wing 1916.

1. Nabningsprædiken—Pastor C. D. Seidal.

2. Onsdag aften: Raadegaven at give til Guds sag—Pastor J. M. Quello.

3. Torsdag aften: Kan vi ved vor forkyndelse og bort øvrige menighedsarbejde gjøre mere for at bevare de unge i sin daadspagt—Pastor R. C. Holter.

4. Fredag aften: Absolutionen med særblik paa dens forbindelse med nadveren—Prof. M. D. Wee.

5. Lørdag aften: Sangfest ledet af Prof. J. Arnt Bergh.

6. Fredag eftermiddag: Indremissionsforedrag—Pastor L. L. Carlson. Lørdag eftermiddag: Rinamissionsforedrag—Missionær C. W. Landahl.

7. Søndag eftermiddag: Altergang i St. Peters kirke i byen ledet af pastor L. J. Oppedahl.

8. Mandag aften: Holder vi den rette balance i vor forkyndelse mellem det objektive og det subjektive i vor forkyndelse?—Pastor J. M. Walstead.

9. Tirsdag aften: Er vi aggressive nok i vort arbejde for at samle folk ind i vore menigheder?—Pastor M. L. Nesvig.

G. D. Paulsrud, J. J. Lee,

....komite.

Komiteens program offentliggøres herved. Skulde aarsmødet ønske nogen forandring med hensyn til tiden for nogen af dis-

se sager, da mener komiteen, at den kan selv bestemme.

J. J. Ekse, form.

N. J. Løhre, sek.

♦♦♦♦

Til Hanges Synodes præster.

Idet jeg iaar sender rundt de sædvanlige "blanks" for rapporter, saa indlægger jeg "blank" for bilag af samme oplag, som bruges en ca. fem aar siden. Da jeg hvert aar maa svare paa de spørgsmaal som der spørges, saa vil jeg bede at alle præster venligst vil fylde rubrikkerne som bedst de kan. Disse oplysninger har især betydning for den nu paagaende indsamling for pensionsfond. Lad os saa den saa fuldstændig som mulig. Bliaget trykkes ikke i aarsberetningen i sin helhed. Være totalindholdet for hver freds offentliggjøres. Glem ikke at svare paa spørgsmaalene om bøgerne i religionsundervisningen. Og saa vil jeg bede, om I venligst vil være saa snil at skrive alle tal i rubrikkerne i den naturlige orden,—det vil sige horisontalt og ikke lodret; thi det er saa vanskeligt at addere korrekt en rapport hvor tallene er skrevet lodret.

Paamind ogsaa eders menigheder om at indsende til mig alle fuldmagter saasnart delegaterne er valgte.

Broderligt, —N. J. Løhre.

♦♦♦♦

Til Hanges Synodes menigheder.

Forklaring.

Paa pag. 186 og 187 for 1915 staar: "Et forslag om at trykke Sverdrups udgave lagdes paa bordet. Det henvises til menighederne at gennemse og sætte sig ind i hvilken udgave de ønsker." Man ønsker altsaa at vide om menighederne ønsker at man skal gjøre noget nyt oplag af Stabanger udgaven af Udtog af Pontoppidan, eller trykke Sverdrups eller Daaches Forklaringer. Glem ikke at komme til aarsmødet forberedt til at fatte bestemmelse i denne sag.

♦♦♦♦

Mærk—Alle indberetninger til anstundende aarsmøde af Hanges Synode bør snarest mulig indsendes til formanden, pastor J. J. Ekse, Søndricks, Minn.

MISSION DOVE ANNUAL MEETING.

The annual meeting of the Mission Dove will be held in Red Wing, June 15, 1916.

Topic for discussion:

"The Relation of the Minister's Wife to Sunday School and Young People's Work."

The first session will be held Thursday afternoon from 2 to 4 o'clock.

Paper: "Work in the Country Charge."—Mrs. Duea.

General discussion.

Paper: "Work in a Small City."—Mrs. Eastvold.

General discussion.

Friday afternoon, 2 to 4 o'clock: Business session.

Paper: "Work in Sunday School and Among the Young People in a City Church."—Mrs. L. Harrisville.

Saturday afternoon, 4 to 5:30 o'clock.

Mission talk by Mrs. Landahl.

—Mrs. Amanda Anderson,

—Mrs. Paulsrud,

—Mrs. Meland

—Mrs. Ringstad,

Committee.

✠✠✠

Om Gud vil afholdes et religiøst samtale-møde i Spring Creek menighed, Hastings, N. D., undertegnedes kald, 7de og 8de Juni.

—J. L. Rasfelson.

✠✠✠

Et missionsmøde vil blive afholdt paa Bethesda alderdomshjem nær Veresford, S. D., Tirsdag den 6te Juni. Mødet begynder kl. 1 eftermiddag. Ved samme anledning vil hjemmets gravplads blive indviet.

—J. J. Skarpnefs.

—S. L. Jacobson.

✠✠✠

Om Gud vil holder Syd Dakota kreds møde i Romsdals menighed den 6te til 9de Juni. Mødet begynder Tirsdags aften. Skyds vil møde i Veresford Tirsdag. Tema for samtalen: Esajas 55.

—J. J. Skarpnefs.

—M. B. Loffesmoe.

✠✠✠

Foreningens 18de aarsmøde afholdes, om Gud vil, i Linden menighed, sydvest fra Thompson, Iowa, pastor C. S. Halvorsons kald, 30te—31te Mai og 1ste Juni. Emnet: Math. 20: 1—16, "Arbejderne i vingården." Bestyrelsen bedes indstændigt at møde ved aarsmødet om muligt.

—C. J. Carlson.

—J. J. Gauan.

Paa indbydelse fra Estelline menighed, Estelline, S. D., pastor Nels Carlsons kald, holder Marijon freds af Gauges Synode møde der den 6te til 8de Juni. Samtaleemnet blir Math. 17: 1—9. Tilreisende tager af i Estelline. —L. J. Oppedahl.

—M. Gaugland.

✠✠✠

Nedriberdalens indremissionsforening agter at holde møde i Summanuel menighed ved Daugen, Minn., pastor Ludvig Ellingsens kald, 8de til 10de Juni. Thema: Luk. 14: 16—24. Skyds møder i Gonvick.

—E. S. Halgaard,

—B. B. Nornes.

✠✠✠

Syd Dakota kreds af Gauges Synode afholder et kristeligt samtalemøde i Highland menighed, pastor D. J. Johnsons kald, den 30te Mai til 1ste Juni dette aar. Samtaleemnet blir 2 Kor. 5:14—21. Skyds vil møde de tilreisende i Sherman, S. D., dagen før mødet. Det er haab om at missionær Landahl blir med os paa dette møde.

—J. J. Skarpnefs.

—M. B. Loffesmoe.

✠✠✠

Syd Dakota indremissionsforening agter at holde møder som følger: I Bethania menighed, pastor Brodlands kald, 2den til 4de Juni. Tekst: 1 Pet. 2: 1—10. Skyds i Parker og Hurley dagen før. Hooker, S. D., pastor Nerviogs kald: 6te til 8de Juni. Tekst: Tit. 2: 11—14. Bethlehems menighed, Bon Homme county, S. D., pastor B. P. Hagens kald, 27de til 29de Juni. Tekst: Ab. 2: 1—7. Fra øst gaar de besøgende til Springfield; fra vest til Abon. —J. P. Bangba,

—R. D. Badheim.

✠✠✠

Sydbestlige Minnesota indremissionsforening agter at afholde følgende møder:—I Trefoldigheds menighed i Westbrook, past. J. Lewis kald, den 3die og 4de Juni 1916. Samtaleemnet er: Sak. 3: 1—7. I Westbrook menighed, samme kald, den 5te og 6te Juni. Samtaleemnet er Matt. 25: 1—13. Ved dette møde vil ogsaa foreningens aarsmøde blive afholdt og alle af bestyrelsen maa

komme til mødet om det er muligt. I Highwater menighed, samme kald, den 7de og 8de Juni. Samtaleemnet er Luk. 14: 16—24. Alle som kommer fra vest med M. S. C. Omaha R. R. gaar af i Bingham Lake og tager toget til Westbrook. —Andrew Johnson,
—Jacob S. Wilf.

♦♦♦♦

Ifølge indbydelse afholder Otter Tail indremissionsforening møder som følger: I Nazareth menighed af pastor E. S. Golvands kald, 30te og 31te Mai. Tema: Math. 22: 1—14. I Bethel menighed af samme kald 1ste og 2den Juni. Tema: Ef. 5: 6—7. Besøgende mødes med skyds i Sebeka dagen forud. Ligeledes afholdes foreningens aarsmøde i Rendahls menighed, pastor Sandagers kald, fra 9de til 11te Juni. Tema: Joh. 3: 1—18. Skyds møder i Underwood. Foreningens bestyrelse bedes særskilt at komme til aarsmødet.

—R. R. Evabold, form.

—D. G. Molden, sek.

Om Gud vil holder nordre Minnesota kreds sit sommermøde i Bethel menighed, pastor M. L. Dahles kald, den 2den til 4de Juni. Søndag den 4de Juni vil menighedens kirke blive indviet ved Synodens formand, pastor Ekse. Samtaleemne: Joh. 15: 1—8. Skyds vil møde de besøgende i Clarissa den 1ste Juni kl. 3 efterm. Gud velsigne mødet.

—G. C. Gjerstad,

—J. M. Johnson.

Kredsmøde vil blive afholdt i Estelline n. l. menighed, Estelline, S. D., den 6te, 7de og 8de Juni. Tema: Math. 17: 1—8. Mødet aabnes med prædiken kl. 10:30 Tirsdag morgen. Logene kommer ind fra øst om aftenen og fra Watertown om morgenen.

—Nels Carlson.

Paa indbydelse fra Ellsboro menighed, pastor L. J. Oppedahls kald, holder kredsen sit indremissionsmøde dersteds fra den 30te Mai til og med den 1ste Juni. Samtaleemnet bliver Jer. 8:20—22. Dagen før mødet vil tilreisende blive mødt med skyds ved Ruth-

on, Valaton og Lake Wilson. Det er at haabe at ret mange baade lægbrødre og præster vil overvære mødet. Indremissionen ikke mindst har trav på vor opmærksomhed. Vi har ogsaa haab om at baade pastor L. L. Carlsson, vor indremissionssuperintendent, samt ogsaa vor missionsarbejder fra Kina, E. W. Landahl, vil komme til mødet.

—L. J. Oppedahls.

—A. Gaugland.

Midtre Iowa indremissionsforening har ifølge indbydelse møder som følger: I pastor Spandes kald, Eagle Grove, Ia., fra 29de Mai om aftenen til og med den 1ste Juni. Samtaleemne er: Rom. 12: 1—8. Past. L. D. Thorson aabner med prædiken Mandag aften 29de Mai. Ligeledes holder samme forening møde i past. C. Monsons kald fra den 6te til og med den 8de Juni. Samtaleemne er: Joh. Ab. 3: 14—22.

—Ole A. Byro,

—R. D. Roe.

Board of Trustees for Gauges Synode møder i fakultetsbærelset ved Red Wing Seminar Onsdag den 14de Juni kl. 7 aften, og fortsætter sine møder under synodemødet. Alle medlemmer anmodes om at afgive mø-

—J. Anderson, form.

—D. L. Vorgen, sek.

Paa indbydelse fra Bethel menighed, pastor Merisons kald, vil nordøstre Syd Dakota indremissionsforening holde møde der den 6te og 7de Juni 1916. Tema: Math. 5: 13—16.

—J. Gustad.

—D. J. Sletten.

Nordlige Iowa indremissionsforening afholder, om Gud vil, møde i Wallingford, Iowa, pastorerne Paulsruuds og Sivertsons kald, den 6te til 8de Juni. Tema: Ef. 2: 11—22.

—E. J. Carlson.

—J. J. Hauan.

Paa indbydelse fra Six Miles Grove menighed pastor Strands kald, afholder Central Minnesota indremissionsforening samtale, og aarsmøde der fra 2den til 4de

Juni. Tema: Joh. 10: 1—10. Skjds vil antagelig møde i Benson Thursdag den 1ste Juni. Alle medlemmer af Betskjærelsen bør være der.

—Frantz Weltzin.
—J. Strandenes.

◆ ◆ ◆

Syd Dakota indremissionsforening indbydes til møde i Trefoldigheds menighed i byen Vermillion, S. D., pastor Olaf Lysnes kald, den 23de til 25de Juni. Tema: "Gvad er nødvendigt her paa jorden for at vi kan blive medlemmer af den triumferende kirke i himmelen," og "bønner."

—J. P. Rangbæk.
—L. H. Badheim.

◆ ◆ ◆

Redriverdals indremissionsforening har ifølge indbydelse samtalemøder som følger: I Gofen menighed, pastor J. B. N. Dales kald, Erskine, Minn., fra 30te Mai til 1ste Juni. Tema: Mat. 3: 44—22. Skjds møder i Erskine. — I Immanuel's menighed ved Queen, Minn., pastor L. Ellingson's kald, 8de til 10de Juni. Tema: Luk. 14: 16—24. Skjds møder i Gonvick. — I Zions menighed, pastor R. H. Syrdals kald, fra 13de til 15de Juni, i Shelly, Minn., hvor skjds vil møde de besøgende. — I Zions menighed, pastor R. D. Gildahls kald, Fojston, Minn., 23de til 25de Juni. Skjds møder i Fojston og Trail. — E. S. Nalgaard.

—B. B. Nornes.

◆ ◆ ◆

Program for nordre Minnesota ungdoms-
stevne i Dalton, Minn.

Om Gud vil, afholder nordre Minnesota ungdomsforbund sit stævne i Dalton, Minn., pastor J. F. Meloms kald, den 27de, 28de og 29de Juni, hvor følgende program vil blive udført:

1ste dag.—Bønnemøde en halv time. Abningsprædiken af pastor U. D. Johnson. Gilsener. — Eftermiddag:—Foredrag, Troens betydning for den som vil frem i verden, af J. L. Lassefson. Samtale over foredragets emne ledet af pastor D. M. Hanson. — Aften:—Foredrag: Betsignelsen af et fristeligt ungdomsliv ifølge Guds ord, ved pastor

L. Ellingson. Samtale over dette emne resten af aftenen.

2den dag:—Halv times bønnemøde. Foredrag: "The Problem of Consequences" ved Hon. R. L. Moen. Samtale over dette emne. — Eftermiddag:—Kinamissionsforedrag af pastor Landahl. Indremissionsforedrag af pastor J. S. Halvorson. — Aften: Nadbergudstjeneste. Frie bidnesbyrd.

3die dag:—Halv times bønnemøde. Bibellæsning ved pastor M. L. Dahle. — Eftermiddag:—Foredrag: Vor kirkes bekjendelsesfrister, og hvorledes de er bleven til, ved prof. G. W. Bruce. Bibellæsning ved pastor B. Oljon. — Aften:—Sanggudstjeneste.

Ved siden af disse foredrag som ovenfor er nævnt vil der blive en hel del af sang haade mellem foredragene og ellers, af kvartetter, duetter og solos ved siden af det store kor som synger. Det er derfor at haabe, at alle unge som paa nogen mulig maade kan komme, maa komme til dette stævne. Prøv at lære disse sange som det store kor skal synge, og hvis man ikke kan faa dette til saa kom endelig alligevel og faa mange med. Præsterødrene opmuntres til at lægge et godt ord ind til fordel for dette stævne og faa de unge i menigheden ud til dette møde. Man tager toget til Dalton, de fra nord paa lokaltoget kl. 10, og de fra øst dagen før mødet kl. 3. Lad os da fremfor alt ikke glemme at bede til Gud for dette stævne, at det kunde bidrage til sjælernes frelse og opbyggelse.

Eders for sagen, —D. M. Hanson.

"Budbæreren",

udgives af Gauges norst evangelist lutherst synode i Amerika og udkommer hver Torsdag med et topstaltet 24 sidigt nummer og koster for aaret i de forenede stater\$1.00

Udenom 1.25

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Red Wing, Minn. Alt, vedrørende bladets indhold sendes til ham.

Alle bestillinger paa bladet, pengeindsendelser, opsigelser, adressesforandringer, abonnementsenter osv. sendes til Gauges Synod Book Dept., Red Wing, Minn.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second-class matter.

Bedes erindret.

Naar bore menigheder indsender penge til synodens kasser vil man erindre følgende:

Penge til profesforløn, synodekassen, heri indbefattet skolekassen, fondskassen og Jewell Luth. College sendes til mr. D. A. Uvin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til indremissionen, finamissionen, fanthalmmissionen, madagaskarmissionen og jødemissionen sendes til Rev. A. D. Oppegård, Madison, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. S. D. Jacobson, Veresford, S. D.

Penge til Bethesda Gamlehjem sendes til Rev. J. A. Quello, 605 Court Str., Sioux City, Iowa.

Penge til Church Extension sendes til Rev. C. J. Eastbold, Dawson, Minn.

Indhold. 1. Gjenfødselen; 2. Ungdomsf.; Missionsbuen; 3. „Inter-synodical Conference“; 4. Finamissionen; 5. Missionsmødet i Alberta; 6. Pastor Krogstad og foreningsagen; 7. Faldt vidnesbyrd; 8. Giv agt paa tiberens tegn; 9. Lidt mere om absolutionen; 10. Ebenezer alderdomshjem; 11. Run et stridi; 12. Arbeidsmarken; 13. Bekjendtgørelser.

En fristelig A-B-C-bog for søndagskolen, religionskolen og hjemmet vil bli færdig fra trykken om nogle dage. Ved siden af stabe og læseøvelser har den et stort udvalg af barnehøner haade paa norsk og engelsk. Boken koster 15c. Send eders ordre til udgiveren: J. J. Skarpnes, Centerville, S. D.

Carl Raugland,
President.

PIANOER, ORGLER FONOGRAFER OG RECORDS

Stort Lager.

Skriv idag efter katalog og nævn, hvad som ønskes, piano, kirkeorgel, husorgel eller fonograf, og De skal finde, at De her kan faa kjøbt et admerket Instrument til dagens aller laveste priser. Nævn dette blad.

THE NORTHWESTERN MUSIC HOUSE,
520 Second Ave. South,
MINNEAPOLIS, MINNESOTA.

Bægteren

i nyt oplag er netop udkommen paa Hauges Synodes forlag. Indbunden i morocco og guldsnit. Pris 80c. Faaes hos
Hauges Synod Book Dept.,

Landsmænd!

Jeg har tilsalgs 50 godt opdyrkede Farme i det frugtbare Goodhue County, 55 mil syd fra Tvillingbyerne. Store norske settlementer.

Skriv efter liste med priser.

C. W. SORTEBERG,
Kenyon, Minn.

BE TRUE

A CONFIRMATION BOOKLET.

By Rev. G. T. Cooperrider.

In three chapters, averaging over thirty pages each, the author admonishes the newly confirmed to be true: I. To Their Parents; II. To Their Church; and III. To Their Lord.

It is a strong and fervent appeal that this little book makes, and it can therefore be recommended as one of the best publications of its kind.

Bound in neat cloth board and attractive marking.

Price, 15 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

To My Sunday School Teachers.

By Rev. J. Sheatsley.

A series of 17 face-to-face talks in popular form on teaching in the Sunday school.

These papers are not the work of a theorist who knows but little about actual Sunday school work, but of a thoughtful pastor, who wrote out of his weekly experience in the Sunday school room. They do not deal with technicalities of the teaching profession, nor bristle with abstruse terms. In plain words and direct fashion the author goes to the heart of the subject of Sunday school teaching.

The last chapter, "Well-taught Rather Than Much Taught," is alone worth the price of the book.

No better book published for a teacher-training course.

Bound in Cloth, 35 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2: 2.

No. 23.

Lørdag den 3die Juni 1916.

48de Aarg.

Kom hviledagen ihu.

Kom hviledagen ihu, at du holder den hellig. 2 Mos. 20: 8.

At Herren lægger stor vægt paa hviledagens helligeholdelse, giver han tydelig tilkjende dermed, at han ikke simpeltthen hyder: Du skal helligholde hviledagen, men befaler os paa forhaand at komme den ihu. En mindre vigtig sag kan man straks foretage sig uden forud at tænke derpaa. En sag, som man forud maa tænke paa, maa være særdeles vigtig og magtpaaliggende. Men det andet man i dette ord pletter at se, er det, at vi ogsaa paa forhaand skal indrette vore timelige anliggender saa, at det maa blive os muligt at have hviledagen uforstyrret for dens rette helligeholdelse. Mange mister hviledagens velsignelse, fjællens hvile i Gud og hans ord, blot derved, at de ikke forud kommer hviledagen ihu og tænker paa den, for at befri den fra saadanne gjøremaal eller jagdanne besøg, som forhindrer dem og deres hus fra hviledagens helligeholdelse. Mange besværes af hindringer, som de selv kunde have ryddet af veien, om de havde adlydt Herrens ord: "Kom hviledagen ihu, at du holder den hellig!"

Men hvad skal vi da gjøre for at helligholde hviledagen? Hvorledes bliver hviledagen helliget, og hvorledes bliver den vanhelliget? Vor lærerfader Luther udtrykker det

te i en kort, men indholdsrig forklaring saaledes: "Vi skal frygte og elske Gud, saa vi ikke foragter eller forsjømmer hans guddommelige ord, men holder det høit og i ære, gjerne haade hører det af andre og lærer andre." Dette er i det nye testaments aand, hvad sabatsbudet kræver. Vi skal blot have et saadant sind, som elsker Guds ord, saa skal vi ogsaa sikkert i gjerningen hellige hviledagen. Først er det en meget vanskelig sag, saaledes at foreskrive den ydre gjerning, at det passer for hvert indtræffende tilfælde og omstændighed. Og for det andet er sabbaten ikke helliget med de fortræffeligste andagtsøvelser og de skjønneste gjerninger, naar disse ikke flyder af gudsfrugt og af kjærlighed til Gud og hans ord; thi uden denne kjærlighed og gudsfrugt er de for Gud intet andet end hylleri. Gudsfrugtens og kjærlighedens aand maa bo i dit hjerte, og saa skal den ogsaa for hvert særskilt tilfælde sige dig hvad du bør gjøre eller lade, i henseende til den ydre gjerning. Gøvedsagen er at vi saaledes, frygter og elsker Gud, at vi ikke foragter hans ord, men holder det helligt, hører og lærer det gerne.

Saad det tredie bud forbyder, er saaledes at have et forfængeligt og ugudeligt sind,

som foragter Guds hellige ord og derfor ogsaa kan gjøre, hvad det lyster paa hans dag. Og faster vi nu et blit udover verden og befsuer, hvorledes det i almindelighed gaar til i denne henfeende, da støder vi paa faa fkræfkelige og merkkelige ting, at man kunde raabe høit af græmmelfe og forførdelfe. Vi vil blot paapege et merkeligt forhold. De første ord, vi i fkriften finder om fabatens indftiftelfe, er disse: "Og Gud velfignede den fyvende dag og helligede den." Den fyvende dag er altsaa en af Gud "velfignet" dag. Vi maa ogsaa med fuldt hjerte erkjende, at det ogsaa blev en velfignet dag fremfor alle dage i tiden, den dag, da Gud vil færfilt møde menneffet og udghe ober det en velfignelfe, fom kun evighedernes uendelige lov af de færlige fkrærer for Guds trone rettelig fkal kunne prife—en velfignelfe af høi, himmelfk og evig art, faa at den fkal flutte i den uendelige falighed. Bidere heder det, at Gud helligede den dag; den ffulde være en hellig dag fremfor andre dage, færfilt indviet til blot hellige og himmelfke ting. Men hvilket befunderligt og færgeligt fyn, naar vi fer, hvad denne dag er for den vantro hob, nemlig i begge de nævnte henfeender den yderligfte modfætning: den første forbandelfe og den vanhelligfte dag iblandt alle vore dage. Arbeidsdagene kan kaldes hellige i fammenligning med hviledagen efter verdens brug af den. De flefte verdens børn udfører paa arbeidsdagene nofsaa vaffert fit lørlige kalds verk. Men paa fabaten fkal man ud og fjøtte fine fornøielfer, og dertil maa man have, hvad hjertet begjærer, nemlig fynden, nemlig fjødets tilfredsftillelse: den ene paa en grobere maade, faafom ved fraadferi, drukkenfkap, fpil og dans og natlige udsvævelfer; den anden paa en finere maade, ved bare lediggang og tidsfordriv, forfængelig tale, letfærdig fjamnt og letfindige felfkaber, ffluefpil og lege—hvorhos ogsaa det, fom paa andre dage vilde være ufkyldigt, faafom jordiff arbeide, verdflige ftudier m. m. bliver paa den af Serren helligede hviledag aabenbar fynd. Korteligen, naar man betragter, hvorledes det i almindelighed gaar til, maa

man jo fænde det ord, at Søndagen er fyndedagen."

Men at fabaten bliver til en forbandelfe, det ffer ogsaa paa en finere, en aandelig og forborgen maade, nemlig for dem, fom vel udbortes holder fabaten med ordentlig kirkegang og udbortes brug af ordet, men uden hørrighed og hellig frygt for den Serre, fom deri taler til dem, uden hodsførdighed og lydighed. De høfter ogsaa en faadan forbandelfe af fin høren, at det havde været dem bedre, om de havde udøvet blot jordiff arbeide paa den dag—de havde nemlig blot en forøget forhærdelfe og forblindelfe fom frugt af fin høren; thi jo mer et find bliver øvet i at høre Guds ord forgjæves, defto mer fløves og forhærdes det. Den, fom ikke med oprigtighed for Serren ftraks vil lyde og følge hans ord, den bliver kun forhærdet af at høre det. Paa den maade bliver den dag, fom Gud Serren velfignede for det ubødsførdige og falffe find en forbandelfe

Mit hjerte, Jefu, denne dag
Dig helliges til ære!
Lad denne røft til dit behag
Et helligt offer bære!
Med fryd jeg til dit ord vil gaa,
At af dit blod min styrke faa
Og lys udaf din lære.

Ungdomsforbundet

Søndag den 11te Juni.

Ap. gj. 2: 1—13.

En aandsfyldt kirke.

Vintfen er den kristne menigheds ftiftelfesfest. Kristnirkten tar fin begyndelfe ved en enftaende vækkelfe. Aandsudgudelfen er en frugt af den forherligede Jefu fæde hos Guds høire. Kristi menighed er igjen frugten af Aandens gjerning i menneffehjerter. Menighedens rette og fænde fremgang i verden er atter pany at komme tilbage til den apoftoliffe lære og praffis. Menigheden i

berden faar aldrig sand fremgang uden at Guds Aand faar bo og virke i deres lemmer. Hvor berden dog idag trænger en aandsfyldt kirke. En kirke, som lyser lig en fakkel, for de mange vildfarende. Hvad er da en aandsfyldt kirke? Det er en kirke med mange sande levende, bekjendende kristne. En kirke rigt udrustet med aandelige naadegaver. Det er nødvendigt, at kirken har en bibelsk ret lære. Der er jo ogsaa mange som kjæmper for den. Men orthodoxs Lutherdom gjør os ikke til aandsfyldte kristne. Vi maa ha den Selvigaaend. Vi maa ha nogen oplevelse af Aandens virke. Hvem kan vel, efter bibelen, forstaa sig paa og bedømme aandelige ting? De som har den iboende Selvigaaend. Hvem har den iboende Selvigaaend? Er det moralisterne? Er det de verdslige? Det er de sande kristne. "I har selvelse af den hellige og ved alt." (1 Joh. 2: 20). Vi kommer ind i en farlig ordning i menighederne, naar vi skal til at overlade til en verdslig majoritet at afgjøre, hvad som er ret og sandt efter Guds ord. De vantro forstaaar ikke Guds ord ret. "Det naturlige menneske fatter ikke de ting som hører Guds rige til." (1 Kor. 2: 14). Det tar folk med Aandens lys til at forstaa Guds ord.

Hvad maa der til forat faa en aandsfyldt kirke? En sand gienemgribende vækkelse i menighederne idag, er det som maa til. Men mange folk er ræd vækkelse. De frygter for hværmeri, for jektvæsen og partiarbejde. Foragtere af vækkelse vil altid fremholde det usunde. Den Selvigaaend laaber intet usundt. Folk som ikke forstaaar sig paa disse aandelige ting, tar ligesaa stor feil i sin bedømmelse af Guds verk, som hine paa pinsefesten spottende udtalte at de aandsfyldte mænd og kvinder var drufne folk. Der er en ro i verden som er en gruelig ro. Det er den fred som er lig kirkegaardsfreden, der alle er død. Gud bevare os fra en saadan ro!

Der er aandsstider paa jorden. Aandsstider i et land, i en menighed og i det enkelte menneskeliv. Naar blir der aandsstider? Naar den høre kristendom som maatte findes blir til en indre livskraft.

Hvad maa der til forat der kan bli en aandsfyldt kirke? Først alvorlig, paatrængende og udholdende bøn af dem, som alt er kristne. Dernæst, en alvorlig og varm hjertet forkyndelse af Guds ord. Skal forkyndelsen bli inderlig og alvorlig, saa maa vi ogsaa ha aandsfyldte prædikanter. Lad os gaa i os selv og spørge os: Mon vi er som Gud vil vi skal være? Mon vi er saa brugbar som Gud vil vi skal være? Mon vi elsker Guds Aands arbejde mer end vi elsker vort eget arbejde? Na, hvor meget det er som maa fjernes fra vore menighedsfolk, hvis vi skal faa aandsfyldte menigheder. I vægtere paa Sions mure, lad vækkeristen lyde tydelig og klar i eders forkyndelse.—Wick.

SUNDAY, JUNE 4.

"He Led Captivity Captive."

1. Scripture lesson: Ps. 68: 18; Eph. 4: 8-10.
2. Introductory. This topic deals with the ascension of Christ and its significance. The 68th psalm is a psalm of victory, showing God in his sanctuary as the victor over His enemies distributing the benefits of the victory to his people. Paul applies this idealized ascension of a victorious God into His sanctuary to Christ, who, having won the victory over sin, death, and hell, ascends in triumph to His glory, leading captive His enemies and distributing gifts to His friends.
3. Who leads captivity captive? Jesus Christ, as the Son of God and Son of Man, through His suffering, death, resurrection and ascension.
4. What is the captivity led captive? Sin, death, and hell personified as the captors of man, holding him in bondage, are by the victory of Christ themselves led into captivity, and man set free.
5. What does man receive by captivity being led captive? The spoils of the victory, freedom, salvation, joy and peace on earth and an everlasting inheritance in heaven, which shall be filled with the glory of the victor, Jesus Christ.

SUNDAY, JUNE 11.

A Spirit Filled Church.

1. Scripture lesson: Acts 2: 1-13.
2. Introductory. This being Pentecost, the birthday of the Church, give a brief ac-

count of the events of the founding of the Church, its expansion, and present condition.

3. What do we mean by Spirit filled Church,

(a) One in which the Holy Spirit is present and actively at work.

(b) One in which the members are assembled for true spiritual worship, which includes self-edification and the glorification of God.

(c) One in which the worshipers are not only passively worshipping God, but actively engaged in His work, that of promoting His kingdom, both intensively and extensively.

4. What are the results of a Spirit filled church?

(a) Spiritual life, joy, peace, and harmony among the members.

(b) Active work within the church for its extension and for the establishment of righteousness, charity, and peace in society.

5. What are the present tendencies in the church?

(a) Dead formalism both in pulpit and pew, strife and dissension, and intellectual and practical pharisaism.

(b) Inactivity for the extension of the church and for the betterment of society, self-centered individualism, and irresponsibility.

6. How may we have a Spirit filled church?

(a) By earnestness, sincerity, and prayerfulness in pulpit and pew.

(b) By willingness to heed the call of the Spirit and do His bidding.

(c) By cultivating more of personal piety and less of formal churchism.

A NEW HISTORY OF THE AMERICAN LUTHERAN CHURCH.

Our outlines of Luther League Topics have often called for information relating to the Lutheran Church of America, and we have referred to the histories and Jacobs and Neve several times as sources where the required information might be found. I have now the pleasure to announce that a new, revised and greatly enlarged edition of Neve's Brief History of the Lutheran Church in America has just been published. One feature of this work which will be of special interest to the readers of "Buddæren" is the unusually large place given to the history of the Norwegian Lutheran church. This important branch of American Lutheran church history has been very lightly passed over in the ear-

lier works on the history of American Lutheranism. It is not to be expected, of course, in such a brief history of the Lutheran Church of America that as full an account as desirable of the history and work of Norwegian American Lutheranism can be given. Sufficient has been related, however, to give a fair conception of the history, work, and spirit of the Norwegian branch of the American Lutheran Church, and for this we are, next to the author of the book, Dr. Neve, indebted to those men in our different Norwegian Lutheran bodies who without any compensation furnished brief histories of their respective denominations to serve as source-material for the author's work. Another commendable feature about this book is that it is a history of origins and growths and not merely a recital of doctrinal controversies, which has been, and still largely is, the chief characteristic of church histories written by Lutherans. The book is therefore an interesting, instructive, entertaining, and readable story of American Lutheranism, showing its beginnings in the early Dutch, Swedish, and German congregation of New York, Delaware, and Pennsylvania, the organization of synods, and their expansion into large general bodies. It also traces the origin and development of the independent synods and points out their likenesses and their differences. Biographical sketches, brief yet comprehensive, and important historic doctrinal documents of American Lutheranism constitute another valuable feature of this work. The book contains 469 pages and is neatly and well bound. It is to be deplored that it is not printed upon better paper, but the inferior grade of paper used is due to the present difficulty of obtaining good paper. The book costs \$1.75, and may be obtained through our book store or from the publishers, The German Literary Board, Burlington, Iowa.

This is just the kind of work needed by our young people, and I would urge upon the different societies that they provide a copy for their library. The cost of the book will not even be felt when shared by a society, and it is a volume that you will have frequent opportunity to use for reference if you make use of the historical topics outlined from time to time in these columns. Really, dear young people, you ought to know more about the Lutheran Church of this country than you do in order to love it more, be more loyal to it, and more interested in its work. We often hear it said that the Luth-

eran Church is a foreign church, and therefore many of our young people who wish to be "Americans" feel that they must leave it. Read this history of the American Lutheran Church, and you will discover that it is not a foreign church at all, but distinctively American, though it is based upon and stands firmly rooted both in the Scriptures and the Lutheran Confessions.

Most cordially commending this book to pastors, young people's societies, as well as the general reader, I am,

Sincerely yours,

—G. M. Bruce.

Missionsbuen

FLOWERS.

(Conclusion.)

Mollie and Alice were music teachers in the same town. Alice was of a very envious disposition and tried her best to run down Mollie's profession.—When Mollie suddenly fell ill and died, remorse seized Alice's soul. 'Oh, how she would have liked to live the months over again! She put a \$10.00 wreath on Mollie's coffin, but it did not bring her the peace she had hoped. The unkind words and actions could never be retracted—even at such a priced wreath.

One day as a pastor started off to see a sick young man, his young daughter called to him—"Wait, papa, I want to send a bunch of flowers to Ellis." It was just a bunch of geraniums, but it was not until many years later that the child understood what the flowers had meant to Ellis. It was the only bunch of flowers that Ellis received during his illness and just before he died, two days later, he said to his father, "Father, tell Clara thanks for sending me the flowers while I lived. I know there will be plenty on my coffin and," he added, brokenly, "I am so glad they came from her, because it was her I had hoped to win some day, when we should both be older." With his gaze

still on the flowers, he passed away with a smile on his lips. The coffin was decked with beautiful flowers and the church lavishly decorated—but only the little bunch of geraniums had meant anything to Ellis—and they lay beside him in the coffin. The others came too late.

The husband bought an elegant bier for his wife and the children covered her face with tears and kisses and the bier with lovely flowers, and Anna, who had broken her mother's heart, threw herself in anguish over the bier at the moment of parting—but, had the husband been more thoughtful and kind and had the sleepless nights of anguish and worry and waiting for her wandering child, been spared her, she might yet have been with them.

Little Inga was "always in the way," while she lived, and her little heart pined away for want of the mother-love that was denied her, owing to all her mother's social duties. But when the little eyes were forever closed and the little heart had ceased to beat, her mother clasped her to her bosom and called her name again and again during the shower of kisses. She would not leave her dead child and finally they had to force her from the grave, but just think what it would have meant to both Inga and the mother, had all this love been showered on her, while she lived.

The pastor's wife worked faithfully among her people. Very few and sparingly given were the praises she heard, but many were the criticisms and the looks of envy and numerous were the ways of misconstruing the meaning of her best intended acts of kindness. Had it not been for the Christian love and patience which governed her, she would long ago have given up, feeling that her work was not appreciated. Suddenly her strength failed and quietly she passed away and the angels bore her spirit to broader and happier fields. For the

funeral the church was "all flowers," and many and grand were the floral gifts from the different societies of the church. Many were the tears shed at the funeral—not so much in loss as in remorse. If they could but have had it to do all over again, would there not have been more kind words and thoughts and helpful flowers of kindness in her life, and fewer tears and flowers at her coffin and grave? Indeed.

Flowers and kindness are very much alike and we are all too apt to misuse both. There are real flowers and artificial flowers, real kindnesses and artificial kindnesses. There are flowers and kindnesses given in courtesy, and there are flowers and kindnesses given in love. Each one of us is superintending a private flower-mission of our own. We can not all give flowers but we can all give kindness, and we can give them real, though it may, sometimes wound our foolish pride just a little. Let us once in a while stop to ask ourselves—am I giving artificial flowers and forced kindnesses to those with whom I come in contact, or am I giving them real flowers and kindnesses from a heart overflowing with unselfish love? Am I giving it while they live or am I saving it, till it will be too late?

Let me close with the little poem by Christian Dahler, which I have translated from Norse. I think it is the secret cry of all hearts in this wide world.

O love me now while I live, dear,
Before life's sun has gone down!
It is but little I'm asking—
A gleam from love's golden crown.

But give it with all your heart, dear,
The love that you send to me,—
It strengthens the wavering courage
Far more than your thoughts can see.

Too much it may be I'm asking,
My soul cries out for your love,

And the spark of hope within me
On joy-wings would soar above.

Thrust no one out from your heart, dear,
By ruthless looks of scorn,—
O give them warmth and affection
Instead of the pricking thorn.

O love me now, while I live, dear,
And love all the others, too!
On life's oft wearisome journey
We crave the hearts that are true.

Dinamissionen

Tengcheo, Sonan, Mar. 21, 1916.

Kjære venner:—

Den 19de Februar begyndte vi atter et kursus for kristne og søgende og fortsatte til 19de Mars. Paa grund af daarlige veie var der kun 12 kvinder som mødte den første uge. Vi afsluttede den anden uge med 40 kvinder og 15 mænd. Det var ca. hundrede som deltog. Mange af de kristne stansede bare et par dage, andre lidt længere. Det var en opfriskning for de kristne og søgende som lever spredte jaaledes at faa komme sammen og blive kjendte med hverandre. Vi læste, talte, sang, bad og græd over vore synder isammen. Flere af vegetarianerne brød med Budhismen eller som de selv siger, med djævelen. Det var alvorlige kampe. Men den stærkeste var paa vor side. Flere fik ikke jobe, de var saa ræd den onde. Jeg gav dem det raad ikke at give sig i samtale med djævelen. Kun sig: "Jeg hører Jesus til." De har svoret en frygtelig ed paa at de aldrig skal spise kjød, men blive tro indtil døden, og det er ikke spøg for mange at bryde disse eder. Men hvor lykkelig de blir, naar de blir løste. Af de 73 som blev døpte af pastor Stokstad om Søndag den 19de Mars var der 27 kvinder. To af disse har været ledere for vegetarianerne. Pastor Stokstad spurgte Mr. Tim, "hvad er det du synes bedst om i kristendommen?" "Jeg synes bedst om Jesus," svarer han. "Og

hvorfor det?" "Jo, han har løst mig fra mine synder." Naar jeg saa, hvorledes hans ansigt lyste op under denne bekjendelse, da fryded jeg mig. Denne mand har brugt mange midler og øvet tunge bodsøvelser for at sone for sin synd. Men til ingen nytte. Synden forfulgte ham, som hunden sin herre, indtil han fandt frelse i Jesus. Ved for disse nybakte. Ved om at Guds ord maa fremdeles saa have fremgang blandt budhisterne. Eders for kieseerne,
—Sda C. Grosfeth.

Det var en glædelig nyhed.

Hvorledes staar det til med den lille skolegut, Kan Ta Fu, som jeg underholder derude i Kina? Spurgte Mrs. S. Robertson. Det maa være 15—16 aar siden jeg begyndte at sende midler til hans underhold. Jeg synes han er et saadant vakker barn. Jeg har fulgt ham med forbøn og interesse hele tiden.

Jo, det skal jeg fortælle Dem, sa jeg. For det første, saa er han nu ikke længere barn. Han er gift, har hustru og et barn. Der er altsaa tre kristne i familien. For det andet saa er han ikke skolegut længere, men theologisk kandidat ved denne tid, og om han nu fikker sig vel efter en tids prøve i den praktiske virksomhed, saa blir han ordineret til prest.

Det var en glædelig nyhed for Mrs. Robertson. Hun straaled af fryd og takkede Gud, fordi hun fik være med at gi Kan ta Fu kristelig uddannelse og i ham ha en repræsentant i Kina til at forkynde evangeliet.

Sobist faar man glæde af arbeidet i Herrens. Vi faar kænghænde bare se en liden del af frugterne vort arbejde bringer nu, men engang skal vi saa se mere.

Det er mange som underholder børn, indfødte arbejdere eller sender penge i missionskassen; glæder eder over, at I faar anledning til at være med at kaste brød paa vandet. I faar den allerhøieste procent i Herrens bank.—C. W. L.

Fra Red Wing Seminar.

Saa er da ogsaa dette skoleaar, det syvogtrettende i skolens historie, tilbagelagt. Gud har været med og har naadig lagt sin velsignelse til, skjønt der naturligvis har været mangler og misgreb som i alt menneskeligt. Elefantallet for begge semestres vedkommende beløb sig til 186; blandt disse var der tretten theologiske studenter og ca. firti college-studenter; de øvrige var elever i de mere elementære afdelinger.

Der var iaar syv og tyve graduenter i alt fra de forskellige kurser. Følgende bestod afgangseksamen i den theologiske afdeling: Ole C. Aune, Seberin Gjerd og Martin A. Johnson; i college (med graden B. A.): Edwin S. Bryce, Seth C. Eastvold, Oliver M. Cittereim, Joseph Gamme, Seraph B. Holter, Silas E. Narland, Peder Nordsetten, Alexander W. Riba, Axel M. Tollefson og Wendell D. Wee; i akademiet: Thomas A. Anderson, Lonar Bergsland, Ingvald Ekse, Anton Gillesland, Gjalmar R. Gjermstad, Richard E. Goffstad, Thorvald M. Keltly, Herbert Skoglund, Carlos Stageberg, Truman W. Thsdal og Henry Carlson; i handelskolen: Philip Draxton og Oscar Midstokke.

Afslutningsfestlighederne tog sin begyndelse Søndag den 21de Mai, da pastor Thomas Hanson fra Franklin, Minn., holdt "baccalaureate sermon," Han talte om Guds hensigt med den enkeltes liv, baseret paa Joh. 17: 3—4, og lagde i den forbindelse de unge mænd paa hjerte at de maatte lade Guds ord saa lære dem at finde sin plads i livet, at forberede sig for den og at udføre sine pligter. Tirsdagen efter var "class day" for college-graduenterne. "Baledictorian" var Oliver Cittereim, og "salutatorian" Axel Tollefson. Onsdags aften gav prof. Berghs musikcorps sin sidste koncert for iaar; og som sædvanlig gjorde de sine sager godt.

Selve graduationen fandt sted torsdag formiddag, den 25de Mai. Efter salmesang af forsamlingen aabnede prof. Ringstad med

bøn. Fæsttalen holdtes af pastor Lars Harrisville fra Chicago, i tilknytning til Mark. 10: 17—22, fortællingen om den rige yngling. Taleren nævnte at denne mand var rig, ung, æret, sædelig ren, lofhydig, ærlig og interesseret i menneskesjælens alvorligste spørgsmål,—egenskaber som graduenterne gjerne for en stor del besad, skjønt det turde hælde at faa naaede op til den rige yngling i moralsk renhed. Alligevel var han en som flyede fra samvittighedens egentlige anklage, som ikke kjendte til hvad der rørte sig paa sjælens dyb. Det var dette som gjorde Jesu strenge krav nødvendig. Talen sluttede med en indtrængende opfordring til de unge mænd om at lade Jesus Kristus lede dem i al sandhedssøgen.

Pastor Edward Johnson fra Minneapolis talte paa skoledirektionens vegne. Han dvælede især ved de kristne høiskolers betydning for sand civilisation i vort land. Flere udmerkede musiknumre ved studenterne Hansins og Baage og "the Glee Club" berigede programmet. Rektor Schmidt holdt en kort, passende tale til hver af de forskellige klasser og overrakte graduenterne deres diplomer, idet de langsomt marscherede forbi. Fæsten sluttedes med salmesang og lysning af den apostoliske velsignelse.

Paa eftermiddagen den samme dag holdt Alumniforeningen sit aarsmøde. Følgende bestyrelse valgtes: formand, prof. Bruce; viceformænd, redaktør Rønning og kand. theol. Ole Mune; sekretær, prof. Stageberg; kasserer, student Peder Nordstetten. Udgivelsen af et paabegyndt kvartalskrift vil blive fortsat gjennem det kommende aar. Det kan faaes frit af alle alumni paa den betingelse at de indbetaler sin kontingent som medlemmer, en dollar pr. aar. Foreningens banket holdtes om aftenen og var en hyggelig, gemtlig affære. Pastor Harrisville var "toastmaster." Korte taler blev holdt af flere af de nye alumni, nogle af professorerne og andre. Mest interessant virkede det naar de ældre alumni fortalte om de gode gamle dage da skolen paa haugen var ung. —S. C. S.

Fra den Norske Synodes møde i Minneapolis.

Synoden for den norsk evangelisk lutherske kirke i Amerika traadte sammen til ekstraordinært møde i Zions kirke, N. C. Minneapolis, den 18de Mai, d. a. Dette møde var sammenkaldt af kirkeaaedet for at forhandle foreningsagen. Mødet begyndte med prædiken af formanden for Pacific distrikt, pastor C. L. Foss af San Francisco, Cal. Varmt og alvorligt lagde han tilhørerne paa hjertet formaninger og opmuntringer, knyttet til 2 Kor. 13: 11.

Om eftermiddag ved nabneopraab svarede 275 prester, og fuldmagtskomiteen rapporterede, at de bare havde haft tid til at godkjende 125 af de mange fuldmagter modtagne. Formanden erklærede derpaa synodemødet sat i den treenige Guds navn. Formandens synodetale var en skildring af Jesus, som den gode hyrde, og var af hel opbyggelig art. Hans indberetning gav en kort og grei oversigt over samfundets virksomhed. Den ophyste om, at han havde underskrevet en erklæring, der viser at Synoden tager bestemte forholdsregler ligeoverfor de hemmelige selskaber.

Fredag var bededag, og pastor Smedal holdt ved sessionens begyndelse en bededagsprædiken knyttet til Luk. 3: 1 følgende. Han fremholdt, at den rene lære ikke er nok til frelse. Der maa omvendelse til, thi uden den er læren til ingen nytte.

Fuldmagtskomiteen rapporterede 260 delegaters fuldmagter at være i orden.

Efter nogle andre ordens sager var afgjort, oplæste formanden det af fælleskomiteen foreslaaede udkast til konstitution. Til dette var knyttet tre forslag. Først, at denne konstitution antages. Andet, at dersom Gauges Synode ikke gaar med saa slutter man sig alligevel sammen med den Forenede Kirke. Tredie, at kirkeaaedet faar den nødvendige bemyndigelse til at ordne med sammenslutningen, naar foreningsbetingelserne er efterkommet.

Disse forslag gav anledning til, at de an-

derledes tænktende fremlagde sine tanker i form af substitut til disse forslag. Dette substitut fremlagdes af pastor J. B. Torrisson fra Decorah, og havde ca. 90 under- skrifter. Substituttet gik ud paa at man kræver at punkt 1 i "opgjør" stryges; at fra setningen "følelse af ansvar ligeoverfor naadens annammelse eller forkastelse" stryges ordene "annammelse eller"; og at henvisningen til konfordinformelen udvides. De, som delte syn med Torrisson, finder i disse ting at den synergistiske branglære ligger skjult. De, der talte for det oprindelige forslag, var alle af den mening, som vist kan udtrykkes ved at citere en prest og en lægmand, som fremholdt den tanke, at hvad Torrissons forslag egentlig gjælder er forkastelsen af Pontoppidans lære. Og den vilde de da ikke være med paa at forkaste. Der kom da altsaa frem to meninger om "opgjør." Den ene forkaster Pontoppidans lære som falsk; og den anden staar paa "opgjør" og anerkjender uforbeholdent Pontoppidan.

Afstemningen, der toges Torsdag eftermiddag, fik følgende udfald:

For forening mellem de tre samfund: Presterne: for, 172; imod, 103; stemte ikke, 21. Delegater: for, 350; imod, 99; stemte ikke, 8.

Det andet forslag, nemlig om at man slutter sig sammen med den Forenede Kirke, om Gauges Synode ikke gaar med, behandlede Mandag formiddag. Som substitut foreslog pastor S. M. Tjernagel af Santa Barbara, Cal., at dersom Gauges Synode ikke gaar med, da nedsættes en komite for at forhandle med lignende komiteer af de andre to samfund om at faa de rettelsjer i "opgjør" som man paa Fredag bad om at faa. Tjernagels forslag faldt. Efter en længere diskussion stemte 482 for og 181 imod at slutte sig sammen med den Forenede Kirke om Gauges Synode ikke gaar med. 12 stemte ikke. Det tredje forslag antoges uden debat, og dermed var sagen afgjort.

Tirsdag blev man gjort opmærksom paa, at fælleskomitens sidste referat, der var

fremlagt for aarsmødet i San Francisco, ikke var stemt pber. Dette referat indeholdt en resolution om at alle domine som i stridens dage har været fældet skal bortfalde, og at "opgjør" skal betragtes som et sandt og virkeligt "opgjør." Som et andet punkt i dette referat er satserne om at man lover, at opelske lægmandsvirksomheden, og at hønemøder og et kraftigt arbejde for vækkelse ikke skal betragtes som sværmeri.

Første punkt, det om at gjøre "opgjør" end mere fast, vakte en skarp diskussion og fremkaldte et forslag, der fremlagdes af pastor J. B. Torrisson, og gik ud paa at man ved de fattede beslutninger har kommet i strid med samfundets konstitution, art. 4, par. 5, og erklærede, at de vilde staa paa konstitutionen som en minoritet om de begjærede forandringer ikke indvilgedes. Forandringerne blev igjen foreslaaet som substitut. Dette substitut faldt, og efter en længere diskussion antoges det oprindelige forslag om at anerkjende "opgjør."

Forslaget angaaende lægmandsvirksomheden, hønemøder og vækkelse antoges uden nogen diskussion. Gele rapporten besluttedes indført som en del af foreningsbetingelserne.

Menigheden utiltdags.

Synes, Bladet er udmerket. Størrelsen passende, saa en kan læse det igjennem uden at lægge det fra sig. Her veksles tanker. Her kommer en med sin erfaring, og en anden kjender sig igjen osv. I no. 6 kommer en med et lidet stykke, ligesom spørgende: "Gvad er menighed?" I no. 8 kommer en anden med sin tanke og mening. Broderen henviser til Pontoppidans forklaring angaaende navnet "kirken eller menigheden." Naar Pontoppidan siger, at navnet bruges i videre forstand om samlingen, af alle dem, som er døpte med den kristelige daab osv., saa taler han om "brugen," ikke om Guds ords autoritet, heller ikke henviser han til skriften; thi den taler ikke om noget saadant som videre forstand. Naar broderen sammenligner me-

nigheden med et hospital og henviser til Ruf. 14: 21—23, saa staar der, at disse fattige, vansføre, blinde og halte fandtes ude paa byens gader og stræder, "ikke i menigheden;" men de tog imod indbyddelsen derude og kom lige til bryllups. Naar der henvises til den første kristne menighed, at der fandtes en Annanias og Sufira, saa ser vi tydelig deraf, at Gud vilde rense menigheden og udrydde dem. Nutildags vil man sige, at de fuffet lidt og der er mange som gjør det, som værre er; den ene er ikke bedre end den anden, og dermed gaar det. I Davids 1ste salme staar, at syndere ikke skal bestaa i de retfærdiges menighed. I Ap. Gj. 5: 13 staar: Af de andre bobet ingen at holde sig til dem; men folket prisfe dem hølilig, og desto flere troende lagdes der til Herren, mænd og kvinder i hobetal (vers 14). Hvorfor lagdes der til Herren i hobetal? Fordi de saa undergjerninger, og deriblandt at Annanias og Sufira blev udryddet. Han udryddet dem, som syndet i menigheden. En stor frygt kom over menigheden. "Af de andre bobet ingen at holde sig til dem." Lad os se paa dette, om det kan sammenlignes med menigheden nutildags. Naar broderen fremsætter spørgsmaalet, hvad skal vi gjøre med alle hyllere og uomvendte i menigheden, skal vi luge klinten ud—saa siger han: "Nei. Jesus siger: Lad dem vokse sammen indtil høsten. Jesus siger ikke, de skal vokse sammen i menigheden, men i ageren, og ageren er verden (Math. 13: 28), og skal vi luge dem ud af ageren, som er verden, saa maa vi vel gjøre, som der staar i Ruf. 9: 57, at hyde ild fare ned fra himmelen at fortære dem."

Meget besynderlig forekommer det mig: baade af læg og lærd henvises til apostlenes breve, naar det angaar at forsvare menigheden, som den er nutildags, at der var saa meget ondt ved den. At det, som indsneg sig i den apostoliske menighed, kom frem i lyset og blev skarpt revfet forat menigheden nedigjennem tiderne skulde efterfølge dette eksempel, at revse og udrydde det onde og holde menigheden ren. Naar Paulus og de andre apostle tog tilorde, saa var det ikke for-

at fremvise, hvor meget ugudelig der skal til, forat menigheden kunde svare til sit kristen navn, men forat det skulde revses og udryddes, forat den kunde være ren.

Seller ikke skulde ugudeligheden aabenbares, forat vi derved kunde saa vaaben til at staa os og kjæmpe imod den menighed, som vil ønske sig at være ren. Verden bekjæmper ikke verden, enten den er i menigheden eller udenom den, til fordel for Gud og hans rige; da maa jo satan ha blit spildagtig med sig selv, om det har blit tilfældet.

—E. A. Larjon.

Sertil skal jeg tillade mig at tilføie: Det er dette tvetydige menighedsbegreb, som er aarsagen til det meste af meningsforfjellen mellem os, og det er netop denne tvetydighed som gaar som en rød traad gennem hele foreningsarbeidet. Og deraf kommer den tankeløse, for ikke at sige bespottelige, anvendelse af bibelens lære om de sande kristnes enhed, som de stadig anvender paa forening af disse masser af saakaldte kirkefolk. Det er besynderligt, at saa mange dygtige kristelige mænd kan tillade sig sligt. De burde dog komme ihu, at vi lægfolk har baade bibel og kirkehistorie, og at vi ikke er saa ganske blottet for evne til at tænke selv. Der er jo noget som de lærde kalder lægfolk. Men deres logik i dette stykke forekommer mig at være fuldstændig inkonsekvent. Den, for hvilken det er om at gjøre at saa sin sjæl frelst, maa i et og alt grunde sig paa bibelen.

—S. Pettersen.

En patient.

Forleden høst i frøstningen af November havde jeg et ulykkestilfælde, da mine hester løb fra mig og jeg blev kastet ud af vognen og brækkede flere ben i mine lemmer. Dr. Mizener fra Bowman raadete mig til at søge en læge som havde erfaring i benbrud. Saa reiste jeg den følgende dag ved hjælp af pastor J. Arnesen til Minneapolis, hvor jeg blev i den 4de November indlagt paa det svenske hospital. Der kom jeg under dr.

Sheldrups dygtige lægebehandling og dia-
konisernes udmerkede pleie, og efter en 6
ugers tid kom jeg mig op igjen.

Det er ikke bare legemet som faar hjælp
og tilsyn ved denne anstalt, nei, sjælen faar
ogsaa pleie. Mange præster og lægbrødre er
flittige til at besøge hospitalet, de taler med
patienterne om deres uødkelige sjæl. Pastor
A. L. Dahl, vor hospitalmissionær, gjør et
velsignet arbejde. Hans venlige blif følger
ham, hvort han gaar, og hans sympatiserende
og kjærlige stemme høres baade før end han
kommer og efterat han har forladt pasien-
tens rum; han taler om den store læge som
er kommen for at borttage synden og dermed
ogsaa syndens følger, som er sorg, sygdom og
død. Hans besøg synes bestandig saa kort,
men saa trøster han dem med: jeg kommer
snart tilbage. Han har det meget travelt,
da han har flere hospitaler at besøge. Man-
ge af patienterne som kommer der er fattige
og er ikke i stand til at betale sine udgifter,
disse har hospitalmissionæren ofte glædet
ved at afhjælpe deres nød.

Saa, Jesus siger: Alt hvad I har gjort
mod en af disse mine mindste, det har I
gjort mod mig. Den gode samaritan sagde
til verten, da han havde bragt den syge og
saarede ind i herberget: Plei ham vel og
hvad mere du maatte lægge ud vil jeg beta-
le dig, naar jeg kommer igjen. Det er fif-
ferlig velbehageligt i Guds øine, at disse
fattige, syge og saarede blir hjulpet. Guds
ord siger, at velsignelsen kommer tilbage til
os, naar vi er med at fremme Guds sag paa
jord, I skal faa hundrede fold igjen her og
hvisset et evigt liv, siger Jesus.

Vil da tilslut faa takke alle som besøgte
mig, medens jeg laa paa hospitalet, alle, som
læste, bad og sang for mig, hjertelig tak,
Gud velsigne eder.

Pastor A. L. Dahles adresse er: 425
4th str. S., Minneapolis, Minn.

Broderligst, — S. N. Engellstad.

Forslag til synoden.

Beskyttelsen for det engelske arbejde, religi-
ons- og søndagsskolen har havt møde og be-
sluttet at foreslaa for synoden følgende
maal (standard) for søndagsskolerne:

1. Skolen aaben hele aaret.
2. Regulære møder for lærerne.
3. I det mindste en organiseret klasse.
4. Missionsfagen og afholdsfagen,
fremholdt for skolen og bidrag ydet til vor
mission.

5. Skolen delt i to eller flere afdelinger,
der bruger bøgerne udarbejdet af fællesko-
miteen for de fire nord lutheriske samfund.

6. Lutherisk litteratur brugt i alle afde-
linger i skolen.

Komiteen følte at det var nødvendigt at
have et maal for vore søndagsskoler. Derved
kunde den hjælpe skolerne med raad og vink i
deres arbejde. Det vilde ogsaa anspore baa-
de lærere og elever til at arbejde for at deres
skole kunde opnaa et vist maal, og derved
forbedres.

Til at begynde med vilde vi ikke sætte
maalet for høit, men heller lægge til fiden
efterhvert som det maatte synes nødvendigt.

Det første punkt er klart og alle skoler
paa landet og i byerne kan naa det.

Det andet punkt betyder at lærerne mø-
der visse tider enten en gang i ugen eller en
gang i maaneden eller en gang hver to eller
tre maaneder.

Det tredje punkt henvises helst til bibel-
klasser som organiseres med formand, næst-
formand, sekretær, kasserer og lærer, samt
mindst tre komiteer. En medlemskomite,
hvis opgave det er at faa nye medlemmer
samt besøge de syge og hjælpe dem som
sjelden kommer til at komme oftere, osv. En
socialkomite til at se efter den sociale side for
klassen og en andagts- (devotional) og mis-
sionskomite til at fremelske læsning af Guds
ord og bøn samt oparbejde interesse for mis-
sionen. Andre komiteer kan havees eftersom
klassen finder fornødent. Menighedens
prest og skolens bestyrer er "ex officio" med-
lemmer af alle komiteer. Deres raad maa

søges og deres samtykke maa have før klassen kan fortsætte med sine planer.

Det fjerde punkt betyder, at man bør fremholde missions- og afholdssagen for skolens elever saa de blir kjendt med og elsker missionsagen, og at der optages et eller flere offer til vore missioner. Børnene oplæres derved til at give til denne saa vigtige sag.

Med hensyn til punkt fem saa vil vi bemærke at vi har haft en komite i arbejde i flere aar og de har gjort et godt arbejde saalangt de er kommen og vi bør gjøre brug af disse bøger som nu kan faaes i vor boghandel. Bøgerne for de engelske klasser eller (grades) er nu færdige. Bøgerne for de norske klasser vil formodentlig snart blive færdige ogsaa.

Med det sjette punkt mener vi, at man bør bruge kun lutheriske bøger i klasserne og lutheriske blade for alle klasser samt lutheriske sangbøger. Det er ikke passende for os som Lutheranere, der ønsker at oplære vore børn og vor ungdom for vor egen kirke, at "læse eller synge dem ind i den reformerte kirke." Blade for bibelklasser kan faaes fra General Council eller General Synod, som er meget bedre end de reformerte.

Vi har ingen god sangbog for søndagsskolen at anbefale endnu, da en komite arbejder dermed og vil formodentlig snart have en saadan færdig. Imidlertid anbefales Lutheran Hymnary til brug for dem som ønsker engelske sange. Skal de opvoksende synge i menigheden de gode indholdsrige lutheriske sange maa de lære at synge dem i søndagsskolen først. — A. Harrisville, form.

— A. S. Enevson, sekre.

Fra missionsmarken i Persien.

Fra Tabriz, Persien, den 12te April 1916 skriver missionær pastor L. D. Fossum til missionsbestyrelsens formand, pastor A. S. Løhre:

"Jeg antager at I har faat nogle af de mange breve vi har sendt eder; fra disse har I vel merket at vi for nærværende har forladt missionsmarken paa grund af øde-

læggelse og blodsudgydelse, der har været ganske almindelig en længere tid. Vi har nu været i Tabriz over en maaned. Miss Schulenberg reiste hjem til Tyskland den 1ste Mars. Vi andre er her.

Missionseiendommen i Soujboulag har hidindtil ingen nævneværdig skade lidt; vi har dog tabt lidt af vore personlige eiendomme. Den hele by er ruineret og nedbrændt. Den frygtelige krig raser endnu og det er ikke godt at vide, hvor den bryder løs næste gang. Missionen i Urumia har lidt en skade paa over 30,000 dollars, og missionærerne maatte fly i August.

Jeg har, som du skrev til mig om, bragt mine oversættelser til et trykt sted. Sidste sommer sendte jeg dem til Urumia. Nu har jeg beordret dem overdraget til den amerikanske konsul." — Saalangt Fossum.

Formanden for bestyrelsen har skrevet til Fossum og bedet ham komme til Amerika og han ventes hid om en kort tid.

Rasjerer for denne forening er nu ikke længere den, som før tjente, men er Rev. L. S. Biemer, Mansfield, Ohio.

Takker Herren med os for at han har bevaret vore kjære arbejdere fra faren, hvori de har været stedt. Kom vor mission ihu med eders bønner og understøttelse!

— Bestyrelsen.

Et persisk ordsprog

Lyder saaledes: "Da du blev født, græd du, og de som holdt dig paa deres arme glædede sig. Se til, at naar du dør, du da glæder dig, saa alle som staar omkring dig kunne sørge." Indeholder disse ord ikke en gylden visdom? Maa ikke enhver, hvorledes end hans livsløb og hans død maatte være, ønske at man kunde skrive paa hans gravsten: Stor glæde herskede ved hans fødsel, endnu større sorg ved hans død; thi uersjatteligt syntes tabet af ham at være, men han selv døde med stor glæde og frimodighed; thi han vidste, at hans død kun var indgang til hans Herres glæde.

Svormange mennesker dør uden at der blir grædt en eneste ærlig taare over dem! Deres død efterlader intet hul i verden. De har blot elsket sig selv, blot for sig selv har de levet og derfor er ogsaa deres død uden Ihs og trøst. Og er det dog ikke forfærdeligt, at man har levet tredive, halvtreds ja halvfjerdsindstyve aar i denne verden og iftedetfor at udjaa lykke, kjærlighed, fred og glæde, jaa har man indsnævret sig i sin egoisme, og hvem favner en saadan? Sam vil nepe nogen favne. Saa vis os dog en vei, ad hvilken det peristte ordspog kan opfyldes paa os, vil du maasse sige. Jesus er veien, sandheden og livet; følger man virkelig Jesus efter i alvor og sandhed, jaa vil man ogsaa blive Ihs og salt paa jorden, og sprede glæde og lykke om sig enten jaa man eier millioner af dollars eller kun nogle faa dollars. Og har man væreten Jesu efterfølger i livet, jaa følger man ham ogsaa efter i døden op til den verden, som er al saligheds og herligheds fylde.

(Indsendt ved R. Mellem.)

Dødens høst.

Rytteren paa den bleggule hest har besøgt flere hjem i disse egne i det senere. I Arendahl menighed er følgende afgaaede ved døden:

Andreas Olai Olufs, menighedens graver, døde af slag den 12te Mars. Han var ihg bare en 4—5 dage. Han opnaaet en alder af 44 aar. Gud trøste den sorgende enke med sine fire smaa som blev faderløse i en jaa ung alder. "Gud er din tilflugt og din styrke som hjælp i trængsler funden saare stor." Sal. 46: 1.

En af de gamle pionerer og foregangsmænd, baade i kirkelig og timelig henseende, afgik ved døden den 2den Mai, nemlig Jugebrift S. Olufs. Han var født i Fjerland, Sogn, 1832, og opnaaet den høie alder af 84 aar. Af døde var en vennefæl og afholdt mand og sjelden flink til at tage del i alle menighedens og samfundets gjøremaal.

Han efterlader flere voksne sønner og døtre. Maa Gud frelse og trøste dem.

En anden af de gamle foregangsmænd, nemlig Jens Skarstad, afgik ved døden den 24de April. Han var født i Sogndal i 1839. Af døde var ligeledes en vennefæl og afholdt mand. Han underholdt en evangelist paa missionsmarken. Gud velsigne den af døde børn og nærpaarørende.

Den 14de Mai døde en af menighedens embedsmænd, John Dale, ved et ulykkestilfælde. Han blev beskadiget i en gasolinmaffine dagen før og levet i kun ca. 20 timer efter ulykken stede. Han var kun 40 aar gammel. Det er et varsel til os alle om at være færdige, da vi ved hverken den dag eller time da menneskens Søn kommer. Han blev begravet under ualmindelig stor deltagelse. Evangelist S. J. Brekke og stedets prest talte. Guds Aand var nær mange. Han efterlader enke og fem børn. "Kaster paa Herren hvad dig tilskiftes; Han vil holde dig oppe." Sal. 55: 23. Gud være eders frelse og trøst, kjære efterladte.

Den 16de Mai kom dødsbusskabet til Petersens menigheds ældste medlem, Johanne Ensberg. Følgende citat gjengives fra hendes livsbiografi oplæst ved begravelsen, skrevet af hendes søn, Dlaus Ensberg:

"Mrs. Johanne Ensberg blev født i Nordre Land 1ste April 1822. Kort efter hendes fødsel flyttede hendes forældre til Etnealen i Valdres. Her tilbragte hun sine barndoms- og ungdomsdage. Den haugianfse vækkelse, som i de dage gif over Norge, naaede ogsaa hendes hjembygd og alvorstanke og omsorg for sin sjæl blev tidlig bakt hos hende. Hun sluttete sig til de troendes tal og ofte talte hun om de velsignede tider i de dage. Ikke i ungdoms leffindige leg, men i de troendes forsamling fandt hun sin glæde. Aaret 1846 blev hun ægteviet til Ole E. Ensberg. Hun udbandrede til Amerika med sin mand og 7 børn i aaret 1868. Med undtagelse af de to første aar har hun boet hele tiden i Peterson. Hendes mand døde før 35 aar fiden. Efter den tid har hun boet sammen med sin yngste søn, Dlaus

Ensborg, i deres nuværende hjem. Om hende kan det ifandhqd siges at hun var en af de "stille i landet," der søgte i alle ting at gjøre Guds vilje. Hun opnaaede den høie alder af 94 aar, 1 maaned og 15 dage. Femt af hendes børn overlevede hende og ledsagede hende nu til sit sidste hvilested. De føler dybt savnet af en kjærlig moder, men sørger ikke som de der ikke har haab. Herren gav, Herren tog, Herrens navn være lobet."

Maa Gud frelse og trøste de efterladte.

—P. L.

Johannes J. Molland død.

Johannes J. Molland var født paa Molland, Gafslo, prestegjeld, Sogn, Norge, den 26de Juni 1836, og døde i sit hjem i Town of Dover, Buffalo county, Wis., den 18de April 1916, i en alder af 79 aar, 9 maaned og 23 dage.

Sommeren 1855 kom han sammen med søsteren og svigerbroder Mr. og Mrs. A. P. Urnes til Amerika og bosatte sig i Iowa county, Wis. Den 14de Juni 1868 indgik han i ægteskab med Gunild Varine Olson. Deres ægteskab var velsignet med 10 børn. To er døde, John i sit 22de aar og Peder i sit 10de aar. Hans hustru og 8 børn overlevede ham.

Børnene er: Mrs. Otto Olson, Ole, Mrs. Andrew Nyre, Mrs. Olaf Øvre, Mrs. Henry Nyre, Mrs. Ole Rønnes, Emma og Clarence. Alle bor i nærheden af fædrethjemmet. 23 børnebørn overlevede ham. Hr. Molland boede i 20 aar i Iowa county, Wis.; 2 aar i Plainview, Minn., og 39 aar i Buffalo county, Wis. I 60-aarene hvervede han sig som soldat i borgerkrigen og tjente i et og et halvt aar.

Molland har altid haft stor interesse i de kirkelige, og da særlig i søndagsskolen. Efter han flyttede til Buffalo county, Wis., sluttede han sig til Evanger menighed og blev en af de ledende mænd i arbeidet. Han har inde haft omtrent alle embeder i menigheden og var i mange aar medlem af sit distrikts skoleboard. Aldrig klaget han over for tun-

ge udgifter hverken til menighed eller samfund. Han var i ordets fulde betydnings en foreningsmand. Han stjænte ikke, hvorfor man skulde staa adskilte, naar man stod paa samme grundbold, samme bekjendelse, samme tro, samme Guds ord og en Gud.

I de sidste aar var hr. Molland sygelig, men sterkt nok til at rusle rundt i hjemmet og komme til kirken. Døden kom noksaa hastigt. Han var haardt syg ikke fuldt et døgn.

Under tegnede forrettede i hjemmet, i kirken og ved graven. Han lagdes til hvile paa Evanger menigheds gravlund. Der var stor deltagelse i begravelsen. Hans søstersøn, pastor J. A. Urnes, Osage, Iowa, af den Forenede Kirke, kom ogsaa, men maatte reise før man begav sig til kirken.

Saa er atter en af de gamle kaldt bort. En virksom tjener i Guds kirke paa jorden hviler ifra sit arbejde. Velsignet være hans minde.

—J. C. Gjermervik.

Mrs. Gill-Moen død.

(Indsendt.)

Forleden Søndag holdtes begravelse i Badger, Iowa, efter Mrs. Ruth Gill Moen, der Onsdagen forud var død af blindtarmsbetændelse. Sørgegudstjeneste var ogsaa holdt i Humboldt, hvor pastor Ness forrettet, assisteret af pastor Stewart af methodistkirken dersteds. I Badger forrettet pastor Jensen, assisteret af pastor Ness. De jordiske levninger lagdes til hvile paa Sowbey gravplads.

Afdøde var en datter af professor og Mrs. Cornelius Gill og var født i Red Wing den 16de December 1889 og var saaledes 26 aar og 4 maaned gammel. Da hun var i fem aars alderen, flyttede hun med sine forældre til Jewell, Iowa, hvor prof. Gill overtog bestyrelsen af Jewell College. Efter hans død den følgende vaar blev en-kens hjem hos hendes forældre, Mr. og Mrs. Ole Williams, Badger, Ia. Dog efter tre aar antog hun en stilling som matrone ved Jewell College, hvor saaledes lille

Ruth havde den bedste anledning til skoleundannelse og jærlig benyttet sig af musikafdelingen. Siden frekventerte hun ogsaa højskolen i Thompson, Robin College i St. Dodge, Waldorf College i Forest City og Lutheran Ladies' Seminary, i Red Wing, hvorfra hun tog eksamen med udmerkelse i aaret 1909. Den følgende vaar antog Ruth stilling som lærerinde i Oliver county, N. D., og paa sin 21de fødselsdag tog hun en homestead claim i Beulah county, N. D. Ved fidein af egtesælle og fosterdatter efterlader afdøde sig en kjærlig mor, Isabella Gill, og en bror, Carl Olaf Gill.

Mrs. Moen havde et uamindelig lyst og vindende væsen og var i sjælden grad musikalisk og poetisk begavet. Det syntes som hendes mission i livet var at sprede solskin i sine medvandrerers hjerter. Afholdt blev hun, hvor hun blev kjendt, og venner vandt hun sig allesteds. Disse vil savne hende dybt.

Som ofte er tilfældet med saadanne karakterer, var ogsaa hendes alvor dybt. Som et tegn paa dette fandtes et par vers paa ét af de sidste blade af hendes dagbog, som virkelig var en spaadom om at hun ikke skulde være her nede lang tid, og som vidner om hengivenhed i Guds vilje.

Ved begravelsen lagdes paa hendes baare de vakreste blomster som en kjærlig tribut fra hendes mange venner baade blandt unge og ældre. En skare af unge stod om baaren og tog afsked med sin veninde, der, liggende der med fred præget i hvert træk, i sandhed saa ud som en Jesu brud.

Langvejsfra tilstede ved begravelsen var: Mr. og Mrs. Carl Gill fra Sault Ste. Marie, Can., prof. Knut Gill fra Prosser, Washington, Mrs. Susie W. Stageberg og lille søn Sterling fra Red Wing, Minn., og Mr. og Mrs. D. E. Ritland fra Mc Callsburg, Ia. De af dette blads læsere, der var tilstede under Stabangerstøvnets i Eagle Grove sidste sommer, vil huske en ung dame, der begge dage spillede piano i teltet. Dette var afdøde Mrs. Ruth Gill Moen.

(Efter "Bisergutten.")

Literaturreferencer.

(Af A. S. Gjevne.)

Salmetoner for kirke, skole og hjem.—

En ny sangbog af pastor W. M. Sagen, Minneapolis, Minn. Denne bog har været anmeldt før i flere blade; men der er flere fortrinligheder ved den, som gjør, at jeg vil be den ærede redaktør om anledning til paa ny at henlede folks opmærksomhed paa bogen. Bogen indeholder ialt 707 salmer og sange for unge og gamle; salmer for de forskjellige tider i kirkeaaaret, og en hel del salmer for de forskjellige missioner. Mange af disse salmer og sange er af ældre forfattere. Men jeg tænker, at den største del er af nyere forfattere paa hin og denne side af havet,—personer, som vi næsten ikke vidste, at de eiede digtergave, og her ser vi, at de har frembragt poetiske stykker, som er værd at eie. Denne bog er særdeles indholdsrig og pastor Sagen har udført et stort og omfattende arbejde og samlet sammen disse poetiske perler og bevaret dem fra at kastes i glemselens hav.—En del af disse sange er virkelig perler af egte poetisk skønhed, som opbygger og kvæger den tørstige sjæle.

Særdeles værdifuld er de talrige missionsalmer, af hvilke mange er forfattet af mænd, som har arbejdet ude paa missionsmarken og er begejstret for gjerningen. Ja, her har vi endog oversættelse af sange forfattet af indfødte hedningekristne; og saa har pastor Sagen nu og da flettet ind korte bemærkninger om denne og hin forfatter, hvilket i høi grad vækker interesse hos læseren. Og her har vi det største antal jødemissionsalmer jeg nogeninde har set, flere forfattet af den ærbørdige pastor J. P. Gjertsen, oplysningsmand til Zionsforeningen for Israel.

Næsten alle norske lutherske samfund i dette land er repræsenteret i denne sangsamling:—Den Norske Synode ved dr. B. Røren og pastor M. F. Wiik; Trifirken ved prof. S. A. Urseth; Hauges Synode ved pastor B. Anderson, og den Forenede Kirke ved formand G. Soyne og mange flere. Nogle kjerne-sange har vi ogsaa i det engelske sprog,

og en del i det norske landsmaal, saa her er en rig afbudsling af forfattere, indhold og fprog. Af forfattere i Norge kan nævnes: Jonas Dahl, Chr. Dahler, S. N. Gauge, Gustav Jensen, P. S. Lund, Jørgen Moe, L. Skrefsrud og Bernt Støylen. Tilføjet har vi et digt "om krigen" af Chr. Dahler, og juleangen af den lovende digter pastor Edin Holme.

Pastor Sagen fortjener hjertelig tak for bogen—den bær saa en stor udbredelse. Kjøb den; læs og syng dig ind i den, saa vil du saa smag for og nyde norsk poesi, og det vil du ikke angre paa,—du vil da saa mange hyggelige stunder. Bogen er godt indbundet og er meget billig, bare 60 cents, en eneste af dens skjønneste sangperler er værd mer end det. Send bestilling til Rev. W. S. Sagen, 800 20th Ave., S., Minneapolis, Minn.

Fra Arbeidsmarken

Menigheden i Etter, Minn., har enstemmig stemt for forening.

Des Moines Valley menighed i Jackson Minn., pastor L. S. Knutsons kald, har stemt for forening mod en stemme.

Pastor B. C. Bergeesen, Seattle, Wash., den Norske Synode, prædikede i St. Pauli kirke i Minneapolis, pastor Edw. Johnsons kald Søndag den 21de Mai.

Søndag den 21de Mai prædikede pastor A. U. Evjenth af den Norske Synode i "Our Redeemer" kirke, pastor Petersons kald. Pastor Evjenth er hymissionær i San Francisco.

"Our Redeemer" menighed i Minneapolis har holdt møde og stemt for forening, for at Jewell College fortsætter og for co-education i akademifdelingen ved Red Wing Seminar.

Sekretæren har endnu ikke faat alle parokialrapporter. Omtrent en trediedel har endnu ikke rapporteret. Fra saa menigheder har sekretæren faat deres afstemning i de foreliggende sager. For protokollens skyld bad formanden og sekretæren om at de skulde sendes til sekretæren snarest mulig. Fuldmagterne burde sendes ind saa snart som mulig, saa sekretæren ikke faar alt at gøre de sidste dage før mødet. Kjære prester og menigheder, vent ikke med at sende ind eders rapporter.—Vilaget for parokial rapport udelades af mange prester, som om det ikke skulde være af betydning. Det har betydning; thi sekretæren maa give disse oplysninger: og det kan blive os til stor fordel, om han kan give paalidelige oplysninger, især om indtægter og eiendomsværdier. Kjære, saa lad det komme med det første.—Sekretæren.

Bekjendtgjørelse.

Gauges Synodes 71de aarsmøde.

Om Gud vil, afholdes Gauges Synodes 71de aarsmøde i Red Wing Seminars kapel begyndende Onsdag formiddag den 14de Juni, og fortsætter, om forretningerne kræver det, til Onsdag aften den 21de Juni. Mødet begynder med gudstjeneste klokken 10 formiddag den 14de.

Sager, der fra forrige aarsmøde er henviset til menighederne med begjær om at give sine delegater instruks, er følgende:

Foreningssagen.

Co-education i akademiet ved Red Wing Seminar.

Redlæggelsen af Jewell Lutheran College.

—J. S. Ekse, formand.

—M. S. Øhre, sekretær.

♦♦♦

Program for Gauges Synodes Aarsmøde i Red Wing 1916.

1. Nævningsprædiken—Pastor E. O. Geidal.

2. Onsdag aften: Raadegaven at give til Guds sag—Pastor J. N. Quello.

3. Torsdag aften: Kan vi ved vor for-

kyndelse og vort øvrige menighedsarbejde gjøre mere for at bevare de unge i sin daabspagt—Pastor R. C. Holter.

4. Fredag aften: Absolutionen med særblis paa dens forbindelse med nadveren—Prof. M. D. Wee.

5. Lørdag aften: Sangfest ledet af Prof. J. Arnt Bergh.

6. Fredag eftermiddag: Indremissionsforedrag—Pastor L. L. Carlson. Lørdag eftermiddag: Kinamissionsforedrag—Missionær C. W. Landahl.

7. Søndag eftermiddag: Altergang i St. Peters kirke i byen ledet af pastor L. J. Oppedahl.

8. Mandag aften: Holder vi den rette balance i vor forkyndelse mellem det objektive og det subjektive i vor forkyndelse?—Pastor J. N. Walstead.

9. Tirsdag aften: Er vi aggressive nok i vort arbejde for at samle folk ind i vore menigheder?—Pastor M. L. Resvig.

G. D. Paulsrud, J. J. Lee,
...komite.

Komiteens program offentliggøres her ved. Skulde aarsmødet ønske nogen forandring med hensyn til tiden for nogen af disse sager, da mener komiteen, at den kan selv bestemme.

N. J. Løhre, sek.
J. J. Ekse, form.

Mark dette.

Delegater og besøgende til Gauges Synodes aarsmøde kan melde sig til G. D. Ringstad, 921 College avenue, Red Wing, Minn. Lad enhver forsøge at melde sig saa tidlig som mulig. Alle som agter at faa rum i folebygningerne vil behøve at tage med sig haandklæder, pudevar og lagener til behov. Stik et haandspeil i vadsæcken, om I trænger det, da ikke alle rum har speil.

Komiteen overtar intet ansvar for besøgende, som kommer uden at melde sig. Naar samtidig hvor lang tid I kommer til at være ved mødet.—Komiteen.

Til Gauges Synodes præster.

Idet jeg iaar sender rundt de sædvanlige "blanks" for rapporter, saa indlægger jeg "blank" for bilag af samme oplag, som bruges en ca. fem aar siden. Da jeg hvert aar maa svare paa de spørgsmaal som der spørges, saa vil jeg bede at alle præster venligst vil fylde rubrikkerne som bedst de kan. Disse oplysninger har især betydning for den nu paagaende indsamling for pensionsfond. Lad os saa den saa fuldstændig som mulig. Bladet trykkes ikke i aarsberetningen i sin helhed. Være totalindholdet for hver kreds offentliggjøres. Glem ikke at svare paa spørgsmaalene om bøgerne i religionsundervisningen. Og saa vil jeg bede, om I venligst vil være saa snil at skrive alle tal i rubrikkerne i den naturlige orden,—det vil sige horisontalt og ikke lodret; thi det er saa vanskeligt at addere korrekt en rapport hvor tallene er skrevet lodret.

Paamind ogsaa eders menigheder om at indsende til mig alle fuldmagter saasnart delegaterne er valgte.

Broderligst, —N. J. Løhre.

Til Gauges Synodes menigheder.

Forklaring.

Paa pag. 186 og 187 for 1915 staar: "Et forslag om at trykke Sverdrups udgave lagdes paa bordet. Det henbises til menighederne at gennemse og sætte sig ind i hvilken udgave de ønsker." Man ønsker altsaa at vide om menighederne ønsker at man skal gjøre noget nyt oplag af Stabanger udgaven af Udtog af Pontoppidan, eller trykke Sverdrups eller Raaches forklaringer. Glem ikke at komme til aarsmødet forberedt til at fatte bestemmelse i denne sag.

Mark—Alle indberetninger til anstundende aarsmøde af Gauges Synode bør snarest mulig indsendes til formanden, pastor J. J. Ekse, Hendricks, Minn.

Board of Trustees for Gauges Synode møder i fakultetsbærelset ved Red Wing Seminar Onsdag den 14de Juni kl. 7 aften.

og fortsætter sine møder under synodemødet. Alle medlemmer anmodes om at afgive mø-

—J. Anderson, form.

—D. L. Vorgen, sek.

♦♦♦

Kirkeaadets samtlige medlemmer vil være snil at afgive møde paa bestyrerens kontor ved Red Wing Seminar Tirsdag den 13de Juni førstkommande kl. 2 efterm.

Eders forbundne, —J. J. Ekse

♦♦♦

MISSION DOVE ANNUAL MEETING.

The annual meeting of the Mission Dove will be held in Red Wing, June 15, 1916.

Topic for discussion:

"The Relation of the Minister's Wife to Sunday School and Young People's Work."

The first session will be held Thursday afternoon from 2 to 4 o'clock.

Paper: "Work in the Country Charge."—Mrs. Duea.

General discussion.

Paper: "Work in a Small City."—Mrs. Eastvold.

General discussion.

Friday afternoon, 2 to 4 o'clock: Business session.

Paper: "Work in Sunday School and Among the Young People in a City Church."—Mrs. L. Harrisville.

Saturday afternoon, 4 to 5:30 o'clock.

Mission talk by Mrs. Landahl.

—Mrs. Amanda Anderson,

—Mrs. Paulsrud,

—Mrs. Meland

—Mrs. Ringstad, Committee.

♦♦♦

Om Gud vil afholdes et religiøst samtalemøde i Spring Creek menighed, Hastings, N. D., undertegnedes kald, 7de og 8de Juni.

—J. L. Lassefson.

♦♦♦

Et missionsmøde vil blive afholdt paa Bethesda alderdomshjem nær Beresford, S. D., Tirsdag den 6te Juni. Mødet begynder kl. 1 eftermiddag. Ved samme anledning vil hjemets gravplads blive indviet.

—J. J. Skarpsnes.

—S. L. Jacobson.

♦♦♦

Om Gud vil holder Syd Dakota freds møde i Romsdals menighed den 6te til 9de Juni. Mødet begynder Tirsdags aften. Skyds vil møde i Beresford Tirsdag. Tema for samtalen: Esajas 55.

—J. J. Skarpsnes.

—M. B. Loffesmoe.

Paa indbydelse fra Estelline menighed, Estelline, S. D., pastor Nels Carlsons kald, holder Marison freds af Gauges Synode møde der den 6te til 8de Juni. Samtaleemnet blir Math. 17: 1—9. Tilreisende tager af i Estelline. —T. J. Oppedahl.

—N. Gaugland.

♦♦♦

Redriverdalens indremissionsforening agter at holde møde i Immanuel menighed ved Queen, Minn., pastor Ludvig Ellingsens kald, 8de til 10de Juni. Thema: Luf. 14: 16—24. Skyds møder i Gombick.

—B. B. Mornes.

—E. S. Nalgaard,

♦♦♦

Fredsmøde vil blive afholdt i Estelline n. l. menighed, Estelline, S. D., den 6te, 7de og 8de Juni. Tema: Math. 17: 1—8. Mødet aabnes med prædiken kl. 10:30 Tirsdag morgen. Logene kommer ind fra øst om aftenen og fra Watertown om morgenen.

—Nels Carlson.

♦♦♦

Paa indbydelse fra Bethel menighed, pastor Merijons kald, vil nordøstre Syd Dakota indremissionsforening holde møde der den 6te og 7de Juni 1916. Tema: Math. 5: 13—16.

—J. Enstad.

—D. J. Sletten.

Nordlige Iowa indremissionsforening afholder, om Gud vil, møde i Wallingsford, Iowa, pastorerne Paulsruds og Sivertsons kald, den 6te til 8de Juni. Tema: Ef. 2: 11—22.

—C. J. Carlson.

—J. J. Hauan.

Sydbestlige Minnesota indremissionsforening agter at afholde følgende møder: I Trefoldigheds menighed i Westbrook, past. J. Lewis kald, den 3die og 4de Juni 1916. Samtaleemnet er: Sak. 3: 1—7. I Westbrook menighed, samme kald, den 5te og 6te Juni. Samtaleemnet er Matt. 25: 1—13. Ved dette møde vil ogsaa foreningens aarsmøde blive afholdt og alle af bestyrelsen maa komme til mødet om det er muligt. I Highwater menighed, samme kald, den 7de og 8de

Juni. Samtaleemnet er Luk. 14: 16—24. Alle som kommer fra vest med M. S. C. Omaha R. R. gaar af i Bingham Lake og tager toget til Westbrook. —Andrew Johnson, —Jacob S. Bif.

Syd Dakota indremissionsforening agter at holde møder som følger: I Bethania menighed, pastor Brodlands kald, 2den til 4de Juni. Tekst: 1 Pet. 2: 1—10. Steds i Parker og Hurley dagen før. Hooker, S. D., pastor Nervigs kald: 6te til 8de Juni. Tekst: Tit. 2: 11—14. Bethlehem's menighed, Bon Homme county, S. D., pastor P. P. Hagens kald, 27de til 29de Juni. Tekst: Ab. 2: 1—7. Fra øst gaar de besøgende til Springfield; fra vest til Abon. —J. P. Langbak, —A. D. Badheim.

Syd Dakota indremissionsforening indbydes til møde i Trefoldigheds menighed i byen Vermillion, S. D., pastor Olaf Lysnes kald, den 23de til 25de Juni. Tema: "Gvad er nødvendigt her paa jorden for at vi kan blive medlemmer af den triumferende kirke i himmelen," og "hønnen."

—J. P. Langbak.

—A. M. Badheim.

Langford menighed, Langford, S. D., indbyder til et kristeligt samtalemøde den 9de til 11te Juli 1916. Menigheden tænker at fejre 30aarsfest. De gamle menighedens præster har lovet at være med. Pastor A. A. Nervig vil prædike Søndag form. Kl. 11. Pastor Galvorson vil prædike Søndag efterm. Kl. 3, og pastor Danielson Kl. 4 samme dag. Søndag aften prædiker pastor Stenersen. Mandag Kl. 11 prædiker pastor P. D. Wee, og Mandags efterm. Kl. 3 vil pastor Galvorson indlede samtalen, Ab. 2: 1—7. Vi venter flere præster og lægmænd til mødet. Kanffe prof. M. D. Wee fra Red Wing ogsaa kommer.

Paa menighedens vegne,

—D. M. D. Wee.

Nordvestens indremissionsforening vil afholde følgende samtalemøder:—I Ebene-

fer menighed, Oberly, N. D., pastor R. L. Strands kald, den 11te til 13de Juni. Samtaleemne: Titus 2: 11—15.

I St. Hans menighed, J. B. Bybergs kald, Fairdale, N. D., den 16de til 18de Juni. Emne: Salmen 32.

I Silvesta menighed, samme kald, 19de til 21de Juni. Emne: Ef. 5: 1—7.

I Hampden og Alfen menigheder, pastor Laurhammers kald, 22de til 27de Juni.

I pastor G. E. Vodes kald, Bang, N. D., en uges møder i Bang og Gulberg menigheder begynder den 29de Juni.

—G. G. Haugen.

—D. P. Nordfletten.

Paa indbydelse fra Gauges menighed, Franklin, Minn., pastor Thomas Hansons kald, vil Madison kreds ungdomsforbund møde til stebne der den 2den, 3die og 4de Juli. I broderlig kærlighed tillader vi os at henstille følgende begjæring til alle kredsens præster, menigheder, kvindeforeninger, som ungdomsforeninger at merke sig tiden for dette stebne og ikke lægge noget møde til fjerde Juli, som almindeligt er, da dette vil skade bort stebne, holde prest og ungdom hjemme fra stebnet, men at vi aflyser vore vanlige fjerde julfester og alle som en, den ganske kreds, møder vi op til ungdomsstebne og fjerde Juli fest i Franklin, paa engang. Gaa dette begjær i kærlig erindring og gjør derefter. Nærmere om program senere. —J. A. Sahansen.

—A. Gaugland.

Minnesotæ afholdsselskabs 31te aarsmøde afholdes efter indbydelse af Kvite-seid menighed og Milan afholdssforening, pastor P. R. Syrdals kald, i byen Milan, Chippewa county, Minn., Fredag, Lørdag og Søndag den 30te Juni, 1ste og 2den Juli 1916. Alle til selskabet hørende lokalforeninger bedes sende delegater. —Repræsentationsretten er en delegat for hver 50 medlemmer foreningen tæller. —Alle lokalforeninger som endnu ikke har indsendt sit aarlige bidrag bør gjøre det snarest muligt. Artikel 8 af sel-

skabets konstitution lyder: "Enhver til selskabets hørende lokalforening skal hvert aar selv bestemme en sum som den vil hvide til selskabets kasse.—Aarsmødebades kan faaes tilsendt fra selskabets sekretær for 25c pr. stykke.—For nærmere oplysninger vedrørende jernbane, bedes man henvende sig til nærmeste jernbaneagent eller til sekretæren.

—D. Løfensgaard, form.

—Gustav Eide, sektr.

Program for nordre Minnesota ungdomsstevne i Dalton, Minn.

Om Gud vil, afholder nordre Minnesota ungdomsforbund sit stevne i Dalton, Minn., pastor S. F. Meloms kald, den 27de, 28de og 29de Juni, hvor følgende program vil blive udført:

1ste dag.—Bønnemøde en halv time. Aftensprædiken af pastor U. D. Johnson. Silfener. — Eftermiddag:—Foredrag, Troens bethdning for den som vil frem i verden, af S. L. Lassejon. Samtale over foredragets emne ledet af pastor D. M. Hanson.—Aften:—Foredrag: Betsignelsen af et kristeligt ungdomsliv ifølge Guds ord, ved pastor R. Ellingson. Samtale over dette emne resten af aftenen.

2den dag:—Halv times bønnemøde. Foredrag: "The Problem of Consequences" ved Hon. N. L. Moen. Samtale over dette emne. — Eftermiddag:—Kinamissionsforedrag af pastor Landahl. Indremissionsforedrag af pastor J. S. Halvorson.—Aften: Nadvergudstjeneste. Frie vidnesbyrd.

3die dag:—Halv times bønnemøde. Bibellæsning ved pastor M. L. Dahle.—Eftermiddag:—Foredrag: Vor kirkes bekjendelseskrifter, og hvorledes de er bleven til, ved prof. G. M. Bruce. Bibellæsning ved pastor B. Olson.—Aften:—Sanggudstjeneste.

Ved siden af disse foredrag som ovenfor er nævnt vil der blive en hel del af sang baade mellem foredragene og ellers, af kvartetter, duetter og solos ved siden af det store kor som synger. Det er derfor at haabe, at alle unge som paa nogen mulig maade kan komme, maa komme til dette stevne.

Prøv at lære disse sange som det store kor skal synge, og hvis man ikke kan faa dette til saa kom endelig alligevel og faa mange med. Prestersødrene opmuntres til at lægge et godt ord ind til fordel for dette stevne og faa de unge i menigheden ud til dette møde. Man tager toget til Dalton, de fra nord paa lokaltoget kl. 10, og de fra øst dagen før mødet kl. 3. Lad os da fremfor alt ikke glemme at bede til Gud for dette stevne, at det kunde bidrage til sjælenes frelse og opbyggelse.

Eders for sagen, —D. M. Hanson.

Til sangforene og alle sangere i Madison freds, Minnesota.

Følgende er de numre som jeg har faaet fra musikkomiteen og som skal indøves for at ynges under vort ungdomsstevne i Franklin, Minn.:

Frydetoner, første bind: "Ramp og seier", Wennerberg. "Jerusalem", Wm. L. Rogers. "Sjælen længes her i Redars hytter", A. L. Skoog. "Jesufang", D. Lindblad.

Andet bind: "Jesús du som elsker mig."—"Hvor finder jeg hvilen saa sød."—"Fredens hjem."—"Nær ved hjemmet."

Nu maa alle som kan synge indøve disse sange godt. Naturligvis gjør vi regning paa at mange sangkor møder frem i Franklin og at disse da har sine specielle sange færdige at synge. Disse angivne numre er for det store fælleskor. Maa nu alle sangfugle inden fredsen gjøre sit bedste for god og megen sang under stevnet. Kjære gjør dette. Eders, —J. A. S.

Sangere i Mayville freds, mærk!

Følgende sange vil benyttes for fælleskoret ved Mayville freds ungdomsstevne, 1916:

Seek Ye the Lord—No. 2.

Velk alle dine veie—No. 17.

Harf, the Herald Angels Sing—No. 18.

Abide With Me—No. 25.

O, Jesu se—No. 27.

Gav tak Gud og Fader—No. 32.

I Know that My Redeemer Liveth—No.

33.

Disse fange findes i "Sange" for Gauges Synodes Ungdomsforbund, første hefte, som faaes i Gauges Synodes Book Dept., Red Wing, Minn., og koster 25c.

Kor, kvartetter, duet eller solofangere vil venligst rapportere til undertegnede.

—D. J. Nesheim, dirigent,
Lisbon, N. D.

For Sangerstevnet.

Følgende fange er udvalgt af "Sange for Gauges Synodes ungdomsforbund":

Unfold, Ye Portals.

Bælt alle dine beie.

Garf, the Herald Angels Sing.

Gav taf, Gud og Fader.

The King of Love My Shepherd is.

O Jesu fe.

Seef Ye the Lord.

Mit land.

Heftet faaes hos Gauges Synod Book Dept., og koster 25c. netto.

—S. Arndt Bergh.

KVITTERINGER.

Kinamissionen—Den almindelige kasse:

K. Christopherson, Edinburg, N. D., past. A. J. Krogstads kald	\$ 50.00
Doreas Sewing Society, Tabor mgh., past. M. B. Lokkesmoes kald	10.00
Offer ved Kinamissionsmødet, Lac qui Parle mgh., Dawson, Minn.	209.50
Ved L. O. Thorpe, fra afdøde Andrew Erickson, Willmar, Minn.	300.00
A. Kregnes, Hooker, N. D.	4.00
Ole Stene, Beresford, S. D.	25.00
Zions mgh., kvf., Viroqua, Wis., past. J. J. Jacobsons kald	10.00
Westprairie mgh., Viroqua, Wis., past. J. J. Jacobsons kald	10.00
Recaboth missionsf., Albee, S. D., past. T. T. Boes kald	10.00
Mr. og Mrs. Anton Evenson, Beresford, S. D.	20.00
Zions mgh., past. Chr. Hovstens kald	5.00
En ubenævnt	2.50
For Søndagsegg, samlet ved Mrs. O. Andreson, Ossian, Ia.:	
Mrs. P. G. Peterson	2.15
Mrs. K. Kleppe	2.10
Mrs. K. Kleppe	2.10
Mrs. H. Anderson	2.50
Mrs. H. H. Paulson	2.50
Mrs. J. A. Stangeland	2.25
Mrs. L. S. Anderson	2.00
Mrs. P. S. Kvamme	1.50
Mrs. Knut Østerhus	2.10
Mrs. Berge Amdahl	1.88
Mrs. Astrid Mork50

Mrs. John Hagelie	1.00
Mrs. Halvor Hauge50
Mrs. L. K. Østerhus	1.50
Mrs. H. K. Kleppe	1.50
Mrs. Martin Mørk50
Mrs. O. Andreson	2.15
A. O. Nepstad, Frost, Minn., past. N. Okerlunds kald	5.00
½ offer i Ten Mile Lake mgh., Dal- ton, Minn.	17.40
Past. og Mrs. C. C. Holter, Red Wing, Minn.	5.00
Mrs. Martha Tungevik, Story City, Ia. Hauges mgh., Chicago, Ill., past. M. L. Nesvigs kald	10.00
Austin Skromme, Roland, Ia., past. J. N. Sandvns kald	20.00
Paul, Flygstad, Roland, Ia.	5.00
Ebenezer kvf., Douglas Co. S. D.	5.00
Hans Rangen, Maddock, N. D.	15.00
Mrs. Marie Hjermstad, Ballaton, Minn. Lars Wake, Pierpont, S. D.	10.00
Bethania kvf., Gonvick, Minn., past. L. Elingsons kald	10.00
Mr. og Mrs. Johnson, Gonvick, Minn. Helma Lybeck, Baker, N. D.	5.00
Ole F. Mundahl, Frost, Minn.	2.50
O. M. Oleson, Eagle Grove, Ia., past. T. J. Spandes kald	5.00
Mr. og Mrs. John Christianson, Ren- ville, Minn.	25.00
Bethania mgh., Watrous, N. D.	5.00
Mrs. Della Arneson, Spicer, Minn., past. I. A. Johansons kald	10.10
Mrs. Heline Solem, Beresford, S. D.. Franklin mgh., Viroqua, Wis., past. J. J. Jacobsons kald	5.00
J. J. Franze, Battle Lake, Minn.	50.00
Offer i Shell Creek mgh., Newman Grove, Neb., past. Monas kald	22.20
Offer i North Branch mgh., Newman Grove, Neb.	5.00
En ubenævnt, Cabri, Sask., Can.	94.29
Offer ved et møde i Kingman, Alta., Can.	81.10
Slater S. S., Slater, Ia., past. P. O. Wees kald	8.00
Even Bak, Irene, S. D.	6.80
Marie Bak, Irene, S. D.	25.00
Elmer Bak, Irene, S. D.	1.00
Andrew, Emanuel, Melvina, Pearl og Lillian Bak, Irene, S. D. hver 52c. S. H. Grinkelsrud, Madison, Minn.	2.50
Mr. og Mrs. Chest Sabee, Maddock, N. D.	2.60
Zions mgh., Maddock, N. D., past. Edw. Hovlands kald	5.00
En missionsf., Wittenberg, Wis.	5.00
Helmer Johnson, Taylor, Wis.	5.00
Offer i Beaver Creek mgh., past. D. T. Borgens kald	14.65
H. Jacobson, Beresford, S. D.	10.00
John Sommervold, Alcester, S. D.	25.00
Israels mgh. kvf., Clarkfield, Minn., past. Eastvolds kald	50.00
Paul Solli og familie, Canby, Ore.	10.00
Hans O. Legvold, Frost, Minn., past. N. Okerlunds kald	15.00
Missouri Slope kinamissionsmøde	18.00
Mrs. J. J. Mortvedt, Vermillion, S. D. Westprairie kvf., Trondhjems mgh., past. L. L. Nervigs kald	2.00
	20.00

Mrs. Anna Flotnel, Ryley, Alta., Can.	3.50	Paul Johnson, Nome, N. D.	2.00
Zoar mgh. missionsf., Marietta, Minn., past. T. T. Boes kald	15.00	Ole Hendrickson, Sacred Heart, Minn., past. T. J. Oppedahls kald	10.00
H. O. Rotvold, Decorah, Ia.	20.00	Mrs. Anna Skalbeck, Sacred Heart, Minn.	3.00
Lille Bethania mgh., Rothsay, Minn., past. U. D. Johnsons kald	18.27	Tabor mgh. Luther League, Platte, S. D., past. M. B. Lokkesmoes kald....	4.75
Trefoldigheds kvf., Wanamingo, Minn.	30.00	Ebenezer mgh. Young People's League, Platte, S. D.	8.61
Clarissa mgh., Clarissa, Minn., past. M. L. Dahles kald	14.61	Iver Thompson, Bottineau, N. D., past. H. N. Bakkes kald	10.00
Ladies' Aid Society, Rook Creek mgh. past. Anton Lees kald	36.00	Lars Larson, Bottineau, N. D.	5.00
O. A. Wold, Farland, N. D., past. M. T. Berntsons kald	5.00	Mrs. Syver Larson, Bottineau, N. D.	2.50
Past. og Mrs. E. O. Munkvold, Grafton, N. D.	10.00	Lars Johnson, Muskegon, Mich., past. S. J. Brekkes kald	2.00
Samlet i omegnen af Ruthland, N. D., past. H. Moes kald	18.61	Past. S. J. Brekke og hustru, Muske- gon, Mich.	5.00
Andrias O. Foss, Heimdahl, N. D.	10.00	Iver Swingen, Esmond, N. D.	5.00
Miss Jennie Langeland, Joliet, Ill.	3.00	Norway mgh., Aneta, N. D., past. L. Langehaugs kald	13.25
Westland mgh. kvf., Newark, Ill., past. A. O. Mortvedts kald	10.00	Ole O. Stordahl, Badger, S. D.	5.00
½ offer ved Alberta kreds missions- møde, Camrose, Canada	14.70	En ubenævnt, Fergus Falls, Minn.	1.00
Luis Nelson, Beaver Creek mgh., Taylor, Wis., D. T. Borgens kald	1.00	Arent Tollefson, Esmond, N. D., past. Edw. Hovlands kald	5.00
Curran Valley mgh. pigeft., Taylor, Wis., past. D. T. Borgens kald	15.00	Bethania mgh. kvf., Belden, N. D.	10.00
North Prairie kvf., Trondhjems mgh., past. L. L. Nervigs kald	22.10	A. H. Lunning, Radcliffe, Ia., past. S. C. Simonsons kald	5.00
J. M. Johnson, Trondhjems mgh., Irene, S. D.	10.00	L. O. Amundson, Radcliff e, Ia.,	5.00
En ubenævnt, Irene, S. D.	27.50	Edmund Lunning, Radcliffe, Ia.	1.00
St. Petri mgh. kvf., Radcliffe, Ia., past. T. J. Knutsons kald	100.00	H. Peterson, Minneapolis, Minn.	10.00
Victor kvf., Mt. Vernon, S. D. past. A. M. Mannes kald	21.93	B. C. Overson, Spicer, Minn.	5.00
En ubenævnt i Stavanger mgh., past. O. Andresons kald, Ossian Ia.	200.00	Nels M. Stov, Alcester, Minn.	10.00
Mrs. J. H. Holman, Antler, N. D. ..	5.00	Fra boet efter Arne Erickson og sø- ster, Willmar, Minn.	87.15
Christ Gran, Bottineau, N. D., past. H. N. Bakkes kald	5.00	Mrs. Peder Erickson, Beresford, S. D.	5.00
Miss Dina Hillesland, Aneta, N. D., past. L. Langehaugs kald	2.00	Gurine Bunes, Minneapolis, Minn.	1.00
Jalmar Larson, Spicer, Minn., past. I. Johansons kald	15.00	Mrs. Sigrid Guldseth, Keldron, S. D. ..	2.00
Mrs. Queensland, Slater, Ia., past. P. O. Wees kald	5.00	Joseph Runestad, Mt. Vernon, S. D. ..	5.00
Bloom Prairie mgh., Toronto, S. D., past. Nels Carlsons kald	38.16	Ole R. Haaland, Clarkfield, Minn.	5.00
Mr. og Mrs. Sven Hauge, Buxton, N. D., past. J. S. Halvorsons kald	2.50	Mrs. N. Vigen, Marietta, Minn.	1.00
Størdahl mgh., Galesburg, N. D. past. J. Malkewicks kald	20.25	Trefoldigheds mgh., Partland, N. D., past. Malkewicks kald	13.00
A. Estby, Norman, Wash.	5.00	Ved past. J. J. Lee, fra Mrs. Magnus Johnson, Stoughton, Wis., testamen- tarisk gave	500.00
Bethania mgh. pigeft., Frost, Minn., past. N. Okerlunds kald	12.00	Mrs. Chas. Swanson, Faribault, Minn.	10.00
Singsaas mgh., Hendricks, Minn., past. J. J. Ekkes kald	36.80	Curran Valey mgh., Taylor, Wis., past. D. T. Borgens kald	17.00
Dorcas kvf., Hendricks, Minn., past. J. J. Ekkes kald	50.00	Trempealeau Valley mgh., Taylor, past. D. T. Borgens kald	30.25
Mr. og Mrs. O. P. Fjeseth, Hendricks, Minn., past. J. J. Ekkes kald	5.00	Nels Christianson, Taylor, Wis.	3.00
Mr. og Mrs. Nels Bogen, Hendricks, Minn., past. J. J. Ekkes kald.	5.00	Missionsven, Montana	15.00
Marit Borgsgard, Garfield, Minn.	5.00	J. C. Johnson, Sioux City, Ia.	5.00
Frankes mgh., Geddes, S. D., past. I. S. Olsons kald	24.57	Mrs. T. K. Jacobs, Tuttle, N. D.	6.00
Morningside mgh., Geddes, S. D., past. I. S. Olsons kald	53.76	Kjersti Nordaunet, Tuttle, N. D.	1.00
Immanuel's mgh. Minnewaukan, N. D., past. O. H. Elstads kald	33.00	Ubenævnt ved J. W. Carlson	5.00
		Ubenævnt, i Roseni mgh., S. D.	5.00
		H. L. Rødne, Manfred, N. D.	5.00
		Immanuel's mgh. kvf., Camrose, Alta., Can.	50.00
		Mr. og Mrs. B. S. Bjellan, Rothsay, Minn., past. U. D. Johnsons kald ..	5.00
		Ida Lund, Rothsay, Minn.	1.00
		Søndre Zumbro mgh., Kason, Minn.	27.09
		John Saboe, Ossian, Ia.	7.00
		Mrs. Asklil Askilson, Ossian, Ia.	2.00
		Ubenævnt, Ferryville, Wis.	2.50
		St. Paul Luth. Church, Minneapolis, Minn., past. E. Johnsons kald	53.95
		Past. og Mrs. J. B. Byberg, Fairdale, N. D.	10.00
		Mrs. O. Valen, Clarkfield, Minn.	5.00

Romsdals bgh. nordre kvf., past. J. J. Skarpnes kald	40.00
Trefoldigheds mgh., S. S. Chicago, Ill., past. H. A. Hansons kald	15.00
Mrs. G. Graven, Santa Rosa, Calif., past. Th. Himles kald	5.00

\$ 3,359.10
Før kvitteret for 16,605.42

\$19,964.52
—A. O. Oppegaard, kasserer.

Jødemissionen:

Oluf Egen, Red Deer, Alta., Can....\$	5.00
Nordlands mgh. kvf., Bottineau, N. D.	10.00
Ebenezer mgh. kvf., Douglas Co., S. D.	7.50
Lars Wake, Pierpont, S. D.	10.00
Hauges mgh. kvf., Franklin, Minn....	10.00
Henry Fatland, Slater, Ia.	25.00
Israels mgh. kvf., Clarkfield, Minn...	25.00
Roseni mgh., Beresford, S. D.	6.50
Trefoldigheds kvf., Wanamingo, Minn.	30.00
O. A. Wold, Farland, N. D.	5.00
T. O., Kenyon, Minn.	1.00
J. M. Johnson, Irene, S. D.	5.00
Meldahls mgh., Viborg, S. D.	25.00
En ubenævnt, Irene, S. D.	15.00
St. Petri mgh. kvf., Radcliffe, Ia.	10.00
Zionsf., St. Peters mgh., Greenfield, S. D.	10.00
Emir Erickson, Flaming, Minn.	5.00
John Isakson, Corsica, S. D.	10.00
Lars Larson, Bottineau, N. D.	1.00
Arne Tvedt, Bottineau, N. D.	1.00
Mrs. Syver Steien, Pepin, Wis.	2.00

\$ 219.00

Før kvitteret for 1,421.37

\$1,640.37

Santhalmissionen:

En ubenævnt, Irene, S. D.	\$ 15.00
til en mgh. ælste	25.00
Bethania mgh. pigef., Frost, Minn. til en bibelkvinde	15.00
Betha mgh. pigef., Frost, Minn., til en bibelkvinde	15.00

\$ 65.00

Før kvitteret for 325.98

\$390.98

Madagaskarmissionen:

En ubenævnt, Norway, Ia.	\$ 5.00
En ubenævnt, Irene, S. D.	15.00

\$ 20.00

Før kvitteret for 88.50

\$103.00

—A. O. Oppegaard, kasserer.

Til Jødemissionen fra Hauges Synode:

Ved missionskasserer past. A. O. Oppegaard:	
Dec. 3, 1914	\$ 261.36
Dec. 19, 1914	129.81

Jan. 28, 1915	319.29
Feb. 24, 1915	310.86
Mars 20, 1915	245.16
Sept. 3, 1915	225.28
Mars 12, 1915, Tref. kvf., Wanamingo, Minn., ved Mrs. O. M. Nelson	40.00
Nov. 6, 1915, past. S. C. Simonsons kald, Ole Melang, Rose Grove, Ia., ved past. J. J. Breidablik	25.00
Joseph Anderson, ved do.	10.00
Offer Hauges mgh., Ia., ved past. P. S. Stenerson	16.10
Nov. 15, ved past. A. O. Oppegaard	106.76
Anm.: Af sidstnævnte sum er \$10 fra Mrs. Bertha Mamre, Morrisonville, Wis., til arbeidet i Chicago.	
Dec. 2, past. O. Andresons kald ved past. P. S. Stenerson	44.30
Dec. 20, ved past. J. A. Quello, \$9.00; I. F. Tronsdal, \$4.50 for solgte bøger	13.50
Dec. 29, ved past. A. O. Oppegaard	425.15
Dec. 31, McGregor mgh., ved past. P. S. Stenerson	10.70
Dec. 31, past. Berghs kald, ved do.	27.15
Dec. 31, past. O. Andresons kald, ved do.	9.20
Jan. 8, 1916, past. Spandes kald ved do.	5.50
Jan. 31, 1916, ved past. A. O. Oppegaard	208.06
Feb. 26, 1916, past. Norstads kald, ved past. P. J. S. Stenerson	44.30
Feb. 26, 1916, ved past. A. O. Oppegaard	310.28
Mars 15, 1916, past. T. J. Knutsens kald, ved past. P. S. Stenerson	3.00
Mars 31, 1916, Huxley mgh., Ia., past. Wee, ved do.	7.30
Mars 31, 1916, Ames, Ia., ved do.	15.70
Elroy, Wis., Mars 31, 1916.	

—Lars Lund.

Adresse.

Rev. C. G. Eidnes,
Towner, N. Dak.

"Budbæreren",

udgives af Gauges nordl. evangelist luthersk synode i Amerika og udkommer hver Søndag med et tospaltet 24 sidigt nummer og koster for året i de forenede stater \$1.00
Udenom 1.25

Redaktør: Pastor C. G. Solter, Red Wing, Minn. Alt, vedrørende bladet's indhold sendes til ham.

Alle bestillinger paa bladet, pengeindsendelser, opsigelser, adresseforandringer, abonnementsenter osv. sendes til Gauges Synod Book Dept., Red Wing, Minn.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second-class matter.

Bede's erindret.

Naar bore menigheder indsender penge til synodens kasser vil man erindre følgende:

Penge til professorløn, synodalkassen, heri indbefattet skolekassen, fondskassen og Jewell Luth. College sendes til mr. D. A. Ulvin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til indremissionen, finamissionen, fannthalmmissionen, madagaskarmissionen og jødemissionen sendes til Rev. A. D. Oppeggaard, Madison, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. S. L. Jacobson, Veresford, S. D.

Penge til Bethesda Gamlehjem sendes til Rev. J. A. Duello, 605 Court Str., Sioux City, Iowa.

Penge til Church Extension sendes til Rev. C. S. Eastbold, Dawson, Minn.

Indhold. 1. Kom hviledagen ihu; 2. Ungdomsførebudet; 3. Missionsbuen; 4. Kinamissionen; 5. Fra Red Wing Seminar; 6. Fra den Norske Synodes møde; 7. Menigheden nutilbuds; 8. En patient; 9. Forslag; 10. Fra missionsmarken i Bergen; 11. Dødens høst; 12. S. S. Mølland; 13. Mrs. Gill Moen; 14. Arbeidsmarken; 15. Beskjendtgørelser; 16. Bitteringer.

En kristelig A-B-C-bog for søndagsskolen, religionskolen og hjemmet vil bli færdig fra trykken om nogle dage. Ved siden af stave- og læseøvelser har den et stort udvalg af barnebønder både paa norsk og engelsk. Boken koster 15c. Send eders ordre til udgiveren: S. S. Skarpeness, Centerville, S. D.

FIANOER, ORGLER FONOGRAFER OG RECORDS

Carl Raugland,
President.

Stort Lager.

Skriv idag efter katalog og navn, hvad som ønskes, piano, kirkeorgel, husorgel eller fonograf, og De skal finde, at De her kan faa kjøbt et admerkel Instrument til dagens aller laveste priser. Nævn dette blad.

THE NORTHWESTERN MUSIC HOUSE,
520 Second Ave. South,
MINNEAPOLIS, MINNESOTA.

Bægteren

i nyt oplag er netop udkommen paa Hauges Synodes forlag. Indbunden i morocco og guldsnit. Pris 80c. Faas hos

Hauges Synod Book Dept.,

Randsmænd!

Jeg har tilsalgs 50 godt opdyrkede Farme i det frugtbare Goodhue County, 55 mil syd fra Tyvillingbyerne. Store norske settlementer.

Skriv efter liste med priser.

C. W. SORTEBERG,
Kenyon, Minn.

BE TRUE

A CONFIRMATION BOOKLET.

By Rev. G. T. Cooperrider.

In three chapters, averaging over thirty pages each, the author admonishes the newly confirmed to be true: I. To Their Parents; II. To Their Church; and III. To Their Lord.

It is a strong and fervent appeal that this little book makes, and it can therefore be recommended as one of the best publications of its kind.

Bound in neat cloth board and attractive marking.

Price, 15 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

To My Sunday School Teachers.

By Rev. J. Sheatsley.

A series of 17 face-to-face talks in popular form on teaching in the Sunday school.

These papers are not the work of a theorist who knows but little about actual Sunday school work, but of a thoughtful pastor, who wrote out of his weekly experience in the Sunday school room. They do not deal with technicalities of the teaching profession, nor bristle with abstruse terms. In plain words and direct fashion the author goes to the heart of the subject of Sunday school teaching.

The last chapter, "Well-taught Rather Than Much Taught," is alone worth the price of the book.

No better book published for a teacher-training course.

Bound in Cloth, 35 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham forsfættet. 1 Kor. 2: 2.

No. 24.

Lør dag den 10de Juni 1916.

48de Aarg.

Pinsebadag.

(Saache.)

Joh. 14: 23—31.

Som, Hellig Aand, Herre Gud, giv dine naadegaver ud; i sjæl og hjerter os dem send, og Kjerlighedens ild op-tænd! Amen.

Gud har elsket os først og givet sin Søn i døden for os. Kjerligheden er af Gud; den er ikke af os, men af Gud. Men ved troen faar vi den i vort hjerter og elsker ham igjen. Gud er Kjerlighed og naar vi tror paa ham, hvad andet tror vi da end Kjerligheden selv? Fordi Guds Kjerlighed er skjænket os i Kristus, og Aanden giver os magt til at tro, saa kan vi elske Gud og holde hans ord. Fordi Kristus kom og opfor og udgjød sin Aand, kan vi, som har miøstet Kjerligheden, eie den igjen og elske af hjertet. Ja, enhver af os, som er døbt til Kristus, har faet hans Kjerlighed i sit hjerter. Men vi kan enten beholde den eller forskyde den; Aanden giver os naade til at tro, men vi kan ogsaa modstaa ham; vi har da valget, om vi vil eie Kjerligheden i hjertet eller ei. Og nu siger Jesus: "Om nogen elsker mig, skal han holde mit ord." Kjerlighedens frugt er lydhed af inderste hjerter. Svo, som ikke holder hans ord, maa ikke mene, han elsker ham. Men om nogen elsker ham

og holder hans ord, "han skal Faderen elske," det vil sige, elske ham med Kjerlighedens velbehag og lyst. Thi Gud er i sin Kjerlighed god mod alle, men glad i de fromme; han har velvilje for alle, men i de gode har han ogsaa velbehag. Faderen elsker dig, naar du elsker Jesus; da har han lyst og glæde i dig, du behager ham, han ser dig med fryd. Og ikke nok dermed, men Faderen og Sønnen "kommer til dig og fæster bolig hos dig." Naar Gud har udgydt sin Kjerlighed i hjertet ved den Hellig Aand, saa er han i dig, og intet kan skille dig fra ham. Allerede tvende menneffer, som elsker hinanden, lever jo i hinandens hjertes, og de to hjertes er uadskillelig forenede. Fjern de to en hel verden fra hinanden, de er dog sammen, ja lever i hinanden. Men i fuldere og dybere mening er den treenige Gud hos sine paa jorden og i dem. "Thi Gud er Kjerlighed." Han, som gav sig Fadernavnet for vort hjerter ved at sende sin Søn, han, som gav sit liv i døden for at frelse os, vor dyrebareste Herre Jesus, og han, som lagde os i Frelserens favn, den trofaste Hellig Aand: alle tre personer, den hellige treenige Gud, gjør de troendes hjerte til sit tempel og fylder det med sit liv. Ikke

at Gud indesluttet i vort hjerte,—himlen og himlenes himle kan ikke rumme ham; ikke heller, at kun en del af Gud bor i mig og en andel del i andre;—paa uudsigelig maade ved Aandens under, ved sin ubegrændsede Kjærligheds magt har han taget bolig hos mig og alle sine børn, og enhver af os eier Kjærligheden helt, som om han var den eneste, Gud elsker. Er ikke ogsaa den Kjærlighed, vi ringe skabninger og fattige syndere har faaet af Gud, stor og forunderlig? En fader elsker hvert af sine børn saa høit, som om det var hans eneste. Ingen af dem eier blot en brøddel af hans hjerte, men hver det hele. Spillobet være Herren, som elsker os med al sin Kjærlighed og har givet os den, saa han lever i os, og vi i ham! Herlige pintelegabe, som fylder vor sjæl med liv,, med fryd og fred og haab og er mægtig til at trøste os for al vor smerte og kummer! Kom, dyrebare Gellige Aand, aabne vort hjerte med dit lys, og lær os at kjende Faderen og Sønnen; drag os, og lægg os ved det Guds hjerte, saa vi modtager Kjærligheden og evig lever i den. "O guddoms lue, alt mit sind sukker efter dig: kom ind! Du ser, hvor jeg i haabet staar og fælder mangen modig taar, o kom dog ind, at sjælen maa din guddoms frægtig' Hvægning faa!"

O Gelligaand, o sande Gud,
Som udaf evighed gaar ud
Fra Faderen og fra Guds Søn,
Du gjorde denne fest saa støn,
At hele verden sit derbed
Oplysning til al salighed!

O Almægtig lue, fald og ned,
Og tænd mig op i Kjærlighed!
O Jesu tro jeg til dig gaar,
Og dig i bøn mit hjerte faar,
O, lægg mig til din guddoms barm
Og gjør mig ved din naade barm!

Ungdomsforbundet

Søndag 18de Juni.

Math. 6: 11, 25—34.

Den Ictteste bøn. (Den 4de bøn.)

Naar vi sammenligner de forskjellige bønner i "Fadervor" og prøver os efter dem, saa synes det at falde lettere at fremsige den fjerde bøn end andre. Hvorfor skulde det vel falde lettere at sige: "Giv os idag vort daglige brød" end at sige: "Komme dit rige," "din vilje ske."

So, fordi det stemmer mere med vor naturlige drift at lægge os efter den jordiske og timelige velbære end det gjør at lægge sig efter Guds riges og den aandelige velbære. Jesus har sat det først som bør være først, og han har sat det størst som er størst. Det som bør gaa først for alle ting er sjælens frelse. Det er den vigtigste og den største sag. "Søg først!! Guds rige." Men først er aldrig sidst. No. 1 er aldrig no. 2. Der er saamange, hvis levestet er i modsat retning af Jesu anvisning. De mener, mere gods først, mere fornøjelse, mere ære, mere land, mer af alt som verden har og saa naar vi er kommen os godt i det, er udsiddt og gammel og træet, saa faar vi vel til at tænke paa vor sjæls vel. De siger nok den 4de bøn og lægger meget i den. "Giv os," mig og mine, det er ikke saa nøie med de andre—"dagligt brød," d. e. hver dag i aaret et godt tillæg til det vi har. De vil ha forraad i mange aar. Naar vi ber Fadervor saa lad os for hver bøn spørge os selv: Er det virkelig min hjertets trang at leve sig, at Guds navn æres? Er det virkelig min hjertens længsel, at flere maa bli vakt og ombendt alle steder? Vil jeg at Guds vilje skal ske i alt, selv om det ikke falder efter mine planer? Er jeg fornøiet med livsophold eller attraar jeg meget mere? Kan du tilgi alle som har fornærmot dig, eller gaar du med et skjult nag i hjertet? Har du nogen frygt for at gennem

livets mange omstændigheder du kunde komme til at synde mod Gud? Der du om naade til at befries fra alt ondt? Disse er gavnlige spørgsmaal, naar vi skal fremsige denne bøn.

Den fjerde bøn har noget at sige os ogsaa. Først, Gud er interesseret ogsaa i vort jordiske vel. Vi skal faa lægge for ham vort legemlige behov i en enfoldig tro. For det andet, Gud vil lære os ikke at ha unødigt bekymring for fremtiden. En af verdens store syndere er at hige og jage efter de ting paa jorden og forsømme Guds rige og ens eget aandelige liv. For det tredje, Gud vil lære os at erkjende ham som brødforsørger og bringe ham en sand tak derfor.—Wick.

SUNDAY, JUNE 18.

The Easiest Prayer.

1. Scripture lesson: Matt. 6: 11, 25-34.

2. Introductory. This is a continuation of the study of the Lord's Prayer, being a study of the fourth petition. Call attention to the essential difference between this petition and the preceding ones.

3. Why is this petition the easiest of them all? Because it deals with that which sustains our physical life, and being carnally minded, we seek first the things of this world, bodily nourishment, shelter, and protection and congenial surroundings.

4. What warning goes with this petition?

(a) Warning against anxiety and worry about things to eat and clothing and shelter.

(b) Warning against seeking earthly things above the spiritual.

(c) Warning against independence of God, self-sufficiency, and arrogance.

5. How may this petition be prayed aright?

(a) When we humbly acknowledge our dependence upon God for earthly sustenance and comfort.

(b) When we gratefully acknowledge that all good things come down to us from God and that He as a loving and kind and all-wise Father daily provides for the needs and comforts of His children.

(c) When we not only pray for daily bread, but also work for it.

Ungdomsstævnet for Madison Kreds.

Som man har set af "Budbæreren" vil Madison kreds afholde sit ungdomsstævne i Franklin, Minn., den 2den, 3die og 4de Juli. Der er to grunde hvorfor dette møde bør blive godt besøgt. For det første, fordi den 2den Juli kan vist enhver faa fri, eller for en liden godtgjørelse leie nogen i sit sted, hvor der absolut trænges hjælp. Tirsdag, den 4de, er landets frihedsdag. Som regel er den en feriedag for baade forretningsfolk og andre. For det andet, blir den 4de Juli afslutningsdagen paa mødet. Tænk hvilken fest det skulde bli om ca. 1,000 ungdommer samlet sig paa et sted.

Lad os sætte os disse tre ting som vort motto: 1st, Jeg maa gaa, for selv at sætte et godt eksempel; 2det: Jeg bør gaa, for at vise min interesse; og 3die: Jeg kan gaa, og vil ogsaa forsøge at faa andre med mig.

Lidt om fangen. De fleste menigheder har et kirkefor, og vi ønsker, at disse kommer i fuldt tal. Derfor det er absolut umuligt for dere at komme alle, saa ber vi om en kvartet, oktet eller lignende. Da der iaar vil gøres travl paa megen sang ifra solokor, ønsker vi at I indøver mange sange, udenom de fællessange, som vi vil bruge. I maa have mange paa lager, da det kunde træffe at to kor havde bestemt sig paa at synge de samme sange. Fællesskoret vil finde sine sange angivet i "Budbæreren" og I maa indøve disse sange, at enhver kan synge sin part. Noget "expression" behøver I ikke at lægge vind paa, da hoveddirektøren maa have sin egen maade i dette.

Lil far og mor. Dette er et ungdomsstævne, men I er ogsaa hjertelig velkomne. Naar I ikke ungdommen affied paa anden maade, saa faar I selv komme og tage dem med. Det egentlige store formaal ved disse møder er at vinde de unge for Gud og kirken; og da vi i aar har bestemt møde paa landets frihedsdag, kunde det kanske træffe, at det blev en mindedag for en af dine, om sin personlige frigjørelse ifra satans magt.

Formanden har allerede i "Budbæreren"

manet menighederne i kredsen til, ikke at bestemme nogen privat 4de Julifester for iaar.
Gjør nu ikke det, men kom til Franklin!

—L. O. Rassefon.

Rom gaa med.

Vil du gaa til det Land, til det hellige, rene,
Til herligheds Land paa den himmelske strand?
Du drømmer, o sjæl, end paa veien den
Brede—

O fig, vil du gaa til det himmelske Land?

Vil du gaa? Vil du gaa?

Vil du gaa? Vil du gaa?

O fig, vil du gaa til det himmelske Land?

Sat mod, kjære pilgrim, det Land er fremfor
dig,

Og snart skal du have din harpe i haand,
Du snart kommer op til den Himmel saa her-
lig,

At nyde Guds fred i det himmelske Land.

Vil du gaa? Vil du gaa?

Vil du gaa? Vil du gaa?

O fig, vil du gaa til det himmelske Land?

O, syndere arme, vi eder tilraabe,

O tænkt, som vi vandre, snart endt er vor
gang.

O, kom dog til Jesus, han vil dig omfavne

Og lede dig selv til det himmelske Land!

Vil du gaa? Vil du gaa?

Vil du gaa? Vil du gaa?

O fig, vil du gaa til det himmelske Land?

O, staa dog ei længer at dvæle og nøle;

Thi medens du dvæler, kan døren bli lutt.

Saa mange i pølen maa evigt beklage,

At de ei i tiden Guds naade har søgt.

Vil du gaa? Vil du gaa?

Vil du gaa? Vil du gaa?

O fig, vil du gaa til det himmelske Land?

Der ventes paa dig i det himmelske rige,

Din Frelser han vinker og raaber paa dig.

O sjæl, lad dig binde; din synd han forlader,

Og aldrig han vil den ihukomme mer.

Vil du gaa? Vil du gaa?

Vil du gaa? Vil du gaa?

O fig, vil du gaa til det himmelske Land?

Alt, naar du blot kommer, saa istemmes
sangen

Foruden sin lige i himmelens bo—

En lovsang derover, at Gylden fandt faaret,
Som her var forvildet bort fra Gyldens hjord.

Vil du gaa? Vil du gaa?

Vil du gaa? Vil du gaa?

Sig: Ja, jeg vil gaa til det himmelske Land!

Missionsbuen

Paulus.

(Indsendt ved S. S. Malsbue.)

Paulus er i haand og lænker,
Se, han stirrer gjennem gluggen
Paa det hølgehav, hvis "buggen"
Snart skal bringe ham til Rom.
Lange aar han maatte vente
Her i Cæsareæ's fængsel,
Nu sig dreier dørens hængsel,
Bagten er der for at hente
Ham endnu engang for dom.

Der er fest idag paa flottet:
Kong Agrippa er i staden.
Folk har staaet tæt paa gader
Forat se den hele pragt;
Vognens blomstersmykte trone,
Gestens blanke sølverklokker,
Perlen i Agrippas krone,,
Verenices slangelokker,
Og den forte æresbagt!

Landets romerhøvding Festus
Vil et bæger med dem tømme;
Med det samme skal de dømtme
I en sag som bakte harm!
Festus'er i hallen ride—
Neros træl og sine Isters—
Nu ad trapperne de brede
Gaar Agrippa ved sin søsters,
Dronning Verenices arm.

I en sivgrøn silketjole
Skrider Titus' elskerinde
Mod sin tronstols marmortinde,

Blændende som fakkelløst,
Mens paa purpurblødt de bænktes,
Rasler silkens folder vide;
Men en raslen som en læntes
Høres fra den anden side,
Svor en fange høres ind.

Hvem er det? "En mand fra Tarsus,"
Svarer Fjestus let i tonen,
Mens han bugger sig paa tronen,
"Romerst borger, hører jeg.
Eders gode farisæer'
Paa hinanden er i "totten",
Alager ham som naziræer,—
Talen er om gudsbespotten;
Det er ikke ting for mig.

Jeg forstaar mig ei paa guder,—
De skal have skabt os alle,
Og det kunde sig dog falde,
Guderne dem skabe vi!
Nok om det,—men I er kyndig,
I er en rabbiner næsten!
Paulus hedder han forresten,
Og jeg tror ham ei saa syndig—
Kong Agrippa, døm nu I!"

Se, der staar den bundne Paulus
Han har ingen tjenerstare,
Ingen glimrende "tiara,"
Ingen nubist æresbælt;
Men hans blif, det dybe, klare,
Synes komme fra en trone,
Og det er som engles stare
Saa en glans fra libets krone
Om hans blege pande lagt.

Nu han staar til lyd med haanden:—
Om sin ungdom han fortæller,
For Agrippa han sig melder
Som en nidkjær jødisk mand:
Jeg er selv en farisæer,
I min egen retfærd lullet,
Naste mod de naziræer',
Førte dem til fangehullet,
Dyste dem i lobens ban.

Men paa veien til Damaskus
Straaled mig et lys imøde,
Mere sterkt end solgløde,

Simlen stod paa videns gab!
Og en røst imod mig talte—
Altid kan den røst jeg høre—
Det var Jesus som mig kaldte,
Da det raabte i mit øre:
"Gvi forfølger du mig, Saul?"

Derfor hbad profeten varsled,
Bidner jeg for smaa og store:
Saa, hvem vi til synder gjorde,—
Jesus er Guds rette Krist!
Kalken fyldtes ham til randen,
Vide skulde han og bløde.—
Men jeg ved han er opstanden!
Og med ham skal alle døde
Reises op,—det tror jeg vist!"

"Raser du? Du raser, Paulus!"
Raaber romeren forfærdet.
"Det er galsskab, galsskab er det,
Al din lærdom gjør dig gal!"
Men Agrippas pande glattes;
Saa bevis med en lærings mine
Svisser han: Kun lidt mig fattes
I at blive en af dine,—
Vil du mere, Paulus? Tal!

"Gvad saa fattes, kong Agrippa,
Lad mig dette ene sige:
Gid i alt du var min lige
Kun paa disse lænker nær!
Gid det lysters hav du før paa,
Maatte tabe trylleglansen;
Gid du trode ham jeg tror paa—
O, da greb du efter kransen,
Der er flam og lænker værd."

Bort af bagten føres Paulus,
Fjernt endnu hans lænker klirrer,
Efter ham Agrippa stirrer;
Der blev tomt i Fjestus' hal.
Verenice synes tøve
Midt i alvorstanter flokke,—
Kunde dog ha lyst at prøve,
Om det var saa svært at løkke
Denne helgenhjæl til fald.

Endelig tar Fjestus ordet:
"Var han ikke romerst borger,
Var jeg fri for disse jorger,—

"Nu maa han for Neros dom!"
 "Maa, min!"—raaf sig verten reiser—
 "Nu i lag med Bacchus' fylde,
 Spie gjefter, lad os hylde
 Vor ungdommelige keiser,—
 Mine vine er fra Rom."

Cæsaræa! Cæsaræa!
 Med det stolte navn paa panden,
 Marmorblaat som ingen anden
 Romerstad paa hele jord;
 Ser du stinden højt i havnen,
 Som just nu har heiset seilet?
 Se, nu har den fyret peilet,
 Nu har stormen den i favnen!
 Der er Paulus med ombord.

Snart han skal for Neros rasen
 Mod en aaben himmel smile,
 Han, som aldrig gav sig hvile—
 Svile i sit martyrblod.
 Men hans ord skal evigt mindes,
 Til Guds rige bygge broen,
 Og hans rasen den skal findes
 Overalt hvor kristentroen
 I et hjerte fæster rod.

Kinamisjonen

Tengcheo, April 30, 1916.

Kjære venner:—Det har været travelt nu en tid. Først var vi to uger i Kolling Kwan. Den første uge var der ca. 15—20 kvinder som læste. Jeg brugte megen tid til at gjøre husbesøg. Hjælpe de kristne fremad. Sver eftermiddagsfession samledes vi i kapellet, hvor baade mænd og kvinder afslagde vidnesbyrd. Kveldsmøderne var godt besøgt—mest mænd. Sveranden formiddag var der møde tre timer for mænd i kapellet. Den sidste uge var der "theater" folk i tusindtal. Vi talte Guds ord paa en tre fire steder fra morgen til kveld. Mænd, kvinder og børn, alle, som vidste lidt om Gud, afslagde vidnesbyrd. Ser er en blind, Mr. Tang, en kristen, som var aldeles utrættelig i at tale. Han hjalp os med at lære kvinderne et par sangvers og en

fort bøn. Vi praktiserer lægmands, og lægkvindedivirksomhed her. Naar vi var vel kommet hjem til Tengcheo, saa begyndte pilgrimene at strømme ind til byen for at tilbede. I tre dage var der møde uden ophør fra kl. 6 form. til kl. 9 efterm. Vi talte to til fem ad gangen. Døbte og udbøbte deltog. Jeg tænkte paa kong Saul, da han kom til profeterne, saa begyndte han ogsaa at profetere. En ex-magistrat, Mr. Chu, var med os en hel dag og talte som en erfaren kristen. Han har været i kapellet kun en gang før. Postmeister Ree—heller ikke kristen—hjalp os i fire dage. Til middag opvartede jeg disse fine herrer med deigstrimler. Det var umuligt for folketrængselen at saa labe mad. Saa kom der regn, men alligevel var der fuldt hus. I de 5 dage var der tusinder som fik høre om den sande Gud for første gang. Mange overnattede hos os. 20 kvinder sov under mit gulvtæppe. Ved hanegal stod jeg op og bad med dem og hjalp enhver af dem til selv at sige nogle ord. Bønnen var omtrent som saa: "Gimmelske Fader, jeg er en stor synder. Hjælp mig! Frels mig! Forlad mig mine synder for Jesu skyld! Hjælp mig at forstaa den sande lære. Hjælp os til ikke at trætte. Hjælp os til ikke at tale, tænke eller gjøre det som er ondt. Men hjælp os at gjøre det som er ret for Gud og menneſter."

Det som gjør arbeidet saa tungt i Tengcheo er, at vi mangler kirke. Kun en brødbel at folket kan rummes i kapellet. Naar man maa dele forsamlingen opstaa der mange vanskeligheder. Vi forsøgte at prædike for hedninger i kapellet og for kristne og søgende i pigeſkolen. Vi fandt det uheldigt først for sangen, og saa blev folk fornærmet, naar de ikke fik være hvor de vilde. Synger man i kapellet, saa forstyrres det tale eller bøn i skolen.

Nu, 24de April, kom vi hid til Chi Tan. Den første dag besøgte jeg 12 familier. De fleste kristne, nogle søgende. Naar vi først kommer ind i stuen, ønsker vi fred og held over husets beboere. Gjør nogle spørgsmaal, faar et glimt af deres vanskelighed, leder dem saa i bøn, og saa maa de selv bede. Det sidste

er ofte ikke faa let; thi naboer og husfolk staar rundt og hører, ja ler og spotter. Jeg tiger ind i kjøkkenet for at se om der er rent for afguderier. Det er mangt man faar greie paa, naar man saaledes gaar rundt fra hus til hus. Snart en mor som vil have os til at bede for sin søn som har reist bort og intet lærer. Saa en søn, som vil faa os til at tale med sin mor; hun holder frampagtig fast i budhismen. Saa er der dem, som har dem, som røger opium. De vil have os til at tale med dem. Atter syge som søger raad. En gammel kvinde som har været frygtelig til at forbande de kristne, har faat en slem sygdom i tungen. Nu kom hun og beklendte sine synder for mig og bad om medicin og forbøn. Afguderiet vilde hun give slip paa. En liden gut, 9—10 aar, kommer 13 mils vej og ber om daab. Han ber til Gud saa trofskyldigt, en undres paa, hvor han har faat fat paa sandheden. I dag tidlig deltog tre smaa-gutter i bønnemøde; en 9 aars gammel gut kom og sagde, at idag vilde han ogsaa prædike læren. Guds ord holder paa at faa fæste i hjerterne. Vi har havt møde for mænd i et tempel her tæt ved i 5 dage; kvinderne har været i kapellet for det meste. Mange har fattet det forstet, at de vil tilbede den sande Gud. At faa dem undervist er ingen let sag. De fleste af disse landsfolk har det travelt, og faa kan læse. Nogle gjør forbausende fremskridt. En Mr. An som kun har hørt evangeliet et aars tid, taler med kraft og myndighed. Han er en fattig jordbruger, 26 aar, men kan læse. Han fortalte mig, at han bandt postilen i et snøre om halsen og medens han hvilede ude i ageren læste han en prædiken. Han er den eneste i en stor landsby som tilbeder den sande Gud. Hans tale gjør dybt indtryk paa tilhørerne.

Igaar aftes havde vi et udmerket godt møde. Seks mænd og tre kvinder afslagde alvorlige vidnesbyrd og mange fange blev fjunget. Forsamlingen sad og lyttede opmærksomt i ca. tre timers tid. Erkjendelsen af synd og glæden i naaden vokser hos de kristne. Mange lider forfølgelse for sin tro. Det gjør dem saa godt, at man kommer

rundt til dem og trøster dem. En sagde: "Gedningerne kalder eder udenlandske djævle, os kalder de udenlandske hunde." Jeg trøstet dem med at "den er salig som lider forfølgelse for retfærdigheds skyld."

Suff paa os og vore kinesiske kristne i disse urolige tider.

Eders for kineserne,

—Jda C. Grosfeth.

Gammelt brev.

(Indsendt ved P. S. Kirkevold.)

Fr. P. S. Kirkevold:—

De har af skrivelse af 9de i dennes, som jeg modtog igaar ved min hjemkomst fra en embedsreise, udbedt Dem min betragtning af forholdet mellem retfærdiggjørelsen og gjenspødselsen. Hvad der gjør dette forhold til et spørgsmaal, som i lærebøgerne besvares i en noget forskjellig orden, er to ting. For det første at den levende tro, som er en Guds naadegave og virkning af den Helligaand, baade er retfærdiggjørende og gjenspødsende; for det andet, at ordet gjenspødselse bruges baade i en videre og i en snevrere betydning. Troen er retfærdiggjørende, det vil sige i troen omfatter synderen den Herre Jesus saa hjertelig som sin eneste frelser og forenes saa inderlig med ham, isøres Kristus, at Gud af naade tilregner ham sin Søns retfærdighed, friskjender ham fra synden og dens straf og anser ham i Kristus, ligesom han aldrig havde syndet. Men troen er ogsaa gjenspødsende, det vil sige, i troen omfatter synderen sin Frelser saa hjertelig, at Kristus bor formedelt i troen i hjertet og lever i hjertet, saa at der sødes et nyt liv, et nyt menneske med Kristi liv i hjertet, i hvilket Gud kjender sit eget kjære barn. Joh. 1: 12, 13. Saaledes falder i livet, retfærdiggjørelsen og gjenspødselsen i grunden sammen, saa at der egentlig ikke kan være tale om det ene før og det andet efter. I lærebøgerne maa dog naturligvis det ene sættes og forklæres efter det andet. Og da nu tillige ordet gjenspødselse baade tages i en videre betyd-

ning og i en snevrere betydning, i en videre betydning om hele helliggjørelsen fra Guds Vands kaldelse, i en snevrere betydning om det nye livs skabelse ved den Helligaand, saa bliver ordenen i lærebøgerne forstjellig. efter som der tages i den første eller i den anden betydning. I den første betydning tages det i Sætorfs udtog, naar det hedder om ordet helliggjørelse, at det betegner den hele gjenfødsel, derfor sættes her gjenfødsel i spidsen. Og paa denne maade tages det af de fleste ældre lutheriske kirkelærere. I den anden betydning tages det hos Sverdrup og hos mange andre, og dette har det fortrin, at det baade bliver klart som det er rigtig bemærket, at der umulig kan fremkomme noget nyt liv i sjælen, før synderen er renset ved Kristi blod, og at det kraftigt afværger den katolske vildfarelse, der slaar retfærdiggjørelsen sammen med helliggjørelsen. Dette at betegne gjenfødselen som det nye livs meddelelse og stiller retfærdiggjørelsen i tanken først forekommer mig ogsaa at stemme bedst med den lutheriske kirkes be kjendelse, naar det hedder i konfordinformelen, ordet retfærdiggjørelse bliver her brugt om at erklære retfærdig og løst fra synden og dens øvrige straf for Kristi retfærdigheds skyld, som tilregnes troen af Gud.....Men efterdi undertiden ordet gjenfødsel bliver brugt for retfærdiggjørelse, saa er det fornødent, at det bliver rigtigt og egentlig forklaret, paa det at ikke fornyelsen, som følger efter retfærdiggjørelsen, skal sammenblandes med troens retfærdiggjørelse." Digesaa forekommer det mig at stemme med Pauli ord i Tit. 3: 5—7: "Efter sin barmhjertighed haver Gud frelst os ved gjenfødselsens bad og fornyelsen ved den Helligaand, paa det at vi, retfærdiggjorte ved hans naade, skulde efter haabet vorde arvinger—altsaa Guds børn—til det evige liv." En følge af gjenfødselsens plads hos Sætorfs er ogsaa den noget usikre og forvildende forklaring, der blandt flere ting (sp. 371) siger gjenfødselen at være det samme som omvendelse. Guds ord formaner ofte, ombender eder, men det siger aldrig og kan ikke sige gjenføder eder.—Min tid til-

lader mig ikke en videre udvilling, men De vil heraf forstaa, at jeg ikke kan have noget imod den af Sverdrup fulgte orden. Den har den fordel for Pontoppidans og de ældre, at den giver bedre plads for den af konfordinformelen forlangte rigtige og egentlige forklaring af gjenfødselen i snevrere betydning som levendegjørelse i Kristus formedelt den Helligaand, og at den skarpere holder ud fra hinanden troens retfærdiggjørelse af Guds frie naade, som vor eneste salighedsgrund, (Hauges salmebog no. 285) og troens liv i helliggjørelse som den efterfølgende frugt. Men altid maa vi dog erindre, at det kun er i bogen, retfærdiggjørelse og gjenfødsel staar før og efter hverandre, fordi de ikke kan uden forvirring behandles under et, i livet er de uadskillelige og samtidige, begge to den forbarmende Guds naadevirkning ved hans Helligaand for Jesu skyld, ham selv til ære og lov.

Venstabeligt, —M. Grimelund.

Trondhjems Bispegaard, 1878.

Læseren bedes især merke sig biskopens ord i brevet: "Herren formaner ofte i sit ord "Ombender eder", men det siger aldrig og kan ikke sige, gjenføder eder."

Naar man saa forfatter satser og der siger det samme om omvendelsen, som om gjenfødselen i den snevre betydning, saa blir der uklarhed over hele linjen. I Joh. 6: 28 spurgte jøderne Jesus, hvad de skulde gøre for at gøre Guds gerninger? Jesus svarede og sagde til dem: Dette er Guds gerning, at I skal tro paa den han har udsendt. —Den gerning maa hver synder, som skal blive salig, gøre. Men da den tro som kan fatte Kristus maa opkomme igjennem en syndig jammers følelse, saa er det nødvendigt at vækkeraabet lyder: Vaagn op, du som sover osv., Ef. 5: 14, og hos profeten Ef. 55: 6 hedder det: "Søger Herren medens han findes."

Vad basunen gibe en tydelig lyd, ellers bereder man sig ikke til strid.

Redaktør og bladets læsere være hjært hilset, —P. S. Kirkevold.

Kirkeindvielse og samtalemøde.

Søndag den 28de Mai fik Størdahl eh. Luth. menighed ved Roscoe, Goodhue county, Minn., sin prægtige nye kirke indviet ved fredsformand pastor Edw. Johnson fra Minneapolis med bistand af pastorerne Oerlund, Reitan, C. C. og R. C. Holter og prof. Bruce af Sanges Synode, og pastorerne Thor Sigmond og S. S. Trøiland af den Forenede Kirke.

Mellem de mange regnveirsdage som vi har havt og endnu har paa disse trakter traf det til at være en klar solskinsdag, da den

nye, rene og pent pyntede kirke blev indviet. Kirken som er noksaa stor og rummelig var fyldt til sidste plads. Efter indvielsesgudstjenesten, som udførtes som almindelig, lagde den store forsamling et godt offer paa alteret som gik til afbetaling paa underbalancen i byggefordet. Kirken koster ca. \$12,000 hvoraf dog det meste er betalt. Denne kirke er bygget af sten og har blandt andre bekvemmeligheder ogsaa et pent og godt indrettet basement, hvor der ogsaa kan holdes møder, naar ikke hele kirkens rum trænges.

Størdal menighed var som de andre to i kaldet i Jøndre Goodhue organiseret af pastor O. Sønson og betjentes af ham til hans død, en tid af nær 40 aar. Siden betjentes den af undertegnede i elleve aar, derpaa i fem

aar af pastor M. G. Sønson, og nu det sidste aar igjen midlertidigt af undertegnede. Ud paa høsten agter den af disse tre menigheder fast kaldte prest, pastor N. Oerlund, at overtage betjeningen af dette kald.

Søndag efter gudstjenesten blev hele forsamlingen indbudt til middag i kirkens undertage. Der var en mængde god mad og en hær af opvartere som saa til at enhver fik nok, og enda var der vist "tolv kurve fulde tilovers," saa forsamlingen bespistes til middag baade Mandag og Tirsdag ogsaa. Ja, det er ved den samme gode Guds belysning vi faar bort daglige brød ogsaa idag.

Søndag eftermiddag samlede man igjen og prof. Bruce holdt et meget godt indledningsforedrag over den 84de salme. Om aftenen var der ungdomsmøde og taler holdtes af pastorerne R. C. Holter og Edw. Johnson. Mandag og Tirsdag var der altsaa samtalemøde. Foruden de allerede nævnte prester var nu ogsaa J. Mathieson af den Forenede Kirke og S. Risløv af Trirkirken med, en session hver. Desuden deltog ogsaa andre med bøn, sang og vidnesbyrd. Ifølge den 84de salmes heilige indhold og aand blev der aflagt mange vidnesbyrd til selvprøvelse, trøst og formaning. Og nu som ellers haaber vi, at "noget kaldt i god jord." —C. C. S.

Fra fredsmødet i Green Lake.

Madison Freds afholdt et kristeligt samtalemøde i Green Lake menighed, pastor J. N. Johansons kald fra den 21de til 23de Mars sidsteleden. Mødet aabnedes med prædiken af pastor L. L. Bøe. Samtaleemnet var Luk. 19: 1—10. Dette emne indlevedes af pastor Nels Carlsson. Gøvedtanterne i indledningen saavel som den paafølgende samtale var disse:

Sakaus var en Abrahams søn—en jøde—men derfor var han ikke frelst. Og ligesaa lidt som det var nok for en Sakaus at han var en Abrahams søn, saa er det heller ikke nok til frelse, at man hører til den ydre kirke. Man kan derfor være fortabt.

Det var ikke af nysgjerrighed at Sakaus

søgte at se Jesus. Der var frellestrang i hans sjæl. Og Sakæus søgte Herren medens han var at finde. Er der frellestrang i sjælen, da bør man ikke gaa og bære paa denne trang uden at søge Jesus, som ene kan hjælpe.

Der var en herlig anledning for Sakæus nu og han benyttede den. Hvor ofte lader man ikke anledningerne gaa forbi uden at benytte sig af dem. Hvor farligt er ikke dette. Snart kan det være den sidste anledning. Om Sakæus ikke nu havde brugt anledningen, havde han kanske aldrig blit frelst. Det gjælder at "talde paa ham medens han er nær."

Der lagde sig hindringer ibeien for Sakæus, og det gjør der for alle, som vil søge Jesus. Han var ikke den eneste, som har erfaret, at folket er ibeien, naar man vil finde Jesus. Men han gav ikke op. Vi skal lære af ham ikke at give op, om hindringer lægger sig ibeien, naar vi søger Gud. Det at faa sin sjæl frelst, er saa vigtigt, at man maa bruge alvor.

I træet fik Sakæus høre Jesu røst: "Stig ned!" Han maatte ned fra træet før han kunde blive frelst. Vi maa ned fra hovmodets og egenretfærdighedens træ, førend vi kan komme i personligt samfund med Jesus. Nede i bødferdighedens og ydmyghedens dal, der kan den søgende synder faa omfavne den søgende Frelser "tage imod ham med glæde."

Nu begyndte ogsaa frugten af hans omvendelse at vise sig.

Jesus vilde blive med til Sakæus hjem, og Sakæus vilde gjerne have ham med hjem. Naar husfaderen bliver omvendt til Gud, da bliver det anderledes i det hjem end det var før. Jesus bliver en kjær gæst der. Og der, hvor Jesus kommer ind med sin naade, der maa satan og synden fly. Derfom kristendommen ikke vises i hjemmet, er den intet værd.

Nu begyndte ogsaa frugten at vise sig af Sakæus omvendelse. Rigdommen havde ikke den plads i hans hjerte nu, som den havde før. Han havde nu faat en større rigdom end den jordiske. Nu havde han fundet den "kostelige perle."

Nu var den fortabte Abrahams søn frelst. Og som Jesus gjorde med Sakæus vil han gjøre med alle fortabte. Er du fortabt, saa lad Jesus faa frelse dig!

Der var tegn til, at flere i mødet vilde gjøre som Sakæus, for alvor begynde at søge Jesus. Maatte Herren faa hjælpe dem at overvinde alle hindringer, som lægges i deres vei.

Pastor L. L. Carlsson, samfundets indremissionssuperintendent, var tilstede den sidste dag af mødet. Han deltog i samtalen og mindede os om vore pligter ligeoverfor indremissionen. Offer blev optaget uneder mødet baade til kredsen og til indremissionen.

Følgende af kredsens præster var tilstede: L. J. Oppedahl, L. L. Bøe, Nels Carlsson, J. A. Johanson og undertegnede. Ikke saa faa lægbrødre deltog i samtalen.

Maatte vidnesbyrdene blive til varig velsignelse for menigheden og os, som besøgende.

—A. Haugland.

Fra Irene, S. Dak.

Der er mange haugianere heromkring som har stræbet og stræber med at rydde og bygge, saa man kan næsten undres paa om dette er det same Syd Dakota som for 45 aar siden. Mange af dem, som først kom og tog tunge tag baade for det timelige og paa kirkeens omraade er nu døde, og mange af os er gamle og svage, saa det falder vanskeligt at følge med de yngre i alt, men fund kristendom er vi glade i, om vi ikke kan trives med alt nyt som kommer for dagen.

Der var for en tid siden et par kvinder som i Buddbæreren svarede paa spørgsmaalet, om det kan være ret at tage saadanne ind i kirken, naar de skal begraves, som medens de levede ikke havde brug hverken for præst eller menighed. Disse kvinder svarede, at det var ved saadannes begravelse anledning til at faa tale Guds ord til en del levende, som man kanske ellers ikke har. Men man maa ogsaa erindre at Jesus sagde: Lad de døde begrave deres døde. Det er ogsaa mange af dem, som gaar til kirke som ogsaa lever som Jesu korsfættede, hvis gud er hugen

og som tragter efter de jordiske ting. Og vidnesbyrdet om synd og naade trænges overalt og til alle tider.

Det er nu mange som har stemt sig ud af Gauges Synode og ind i et andet samfund; om den sande kristendom vinder eller taber derved vil fremtiden vise. Man maa ikke undres paa om en del af os, som har staaet med og virket i samfundet i 50 aar, har betænkeligheder og frygter; thi her har været forskellige retninger og ordets vidnesbyrd har nok ogsaa været lidt forskellige.

Maatte Gud ved sin Aand saa virke den sande tro i os og den rette kjærlighed til hverandre, samt had til alt ondt.—S. S. D.

En kort bemærkning.

Professør M. D. Wee har et langt stykke om foreningsagen i Buddbæreren no. 21, hvori ogsaa mit navn er nævnt som en, der er imod forening; thi jeg forkaster absolution og derfor har jeg ingen ret til at kalde mig en lutherisk kristen, og derfor henvises jeg til de reformerte samfund. Det er ikke sandt, at jeg forkaster absolution, dersom I med dette ord forbinder det begreb at komme til Jesus eller tro paa Jesus. Det er den eneste absolution som har noget værd. Men i det nye testamente findes ikke ordet absolution, der er kun tale om at henføre de vakte, bekymrede syndere direkte til Jesus. Det var apostlernes praksis og den er god nok for mig, og kan jeg ikke kaldes en Lutheraner, saa er jeg vel tilfreds med at være apostlernes discipel. Forresten bekymrer jeg mig ikke meget om hr. Wees ekskommunikation. For min del smager det af den bitre plante, som kaldes hierarki, men jeg ved, at vor himmelske Fader har ikke plantet denne plante. Math. 15: 13.

Dette spørgsmål om absolutionen har været meget brydsomt for mig. Derfor skrev jeg til redaktøren af det svenske tidskrift, "Saklan", og bad ham om at forklare for mig bibelens lære om absolutionen. Og da fik jeg hans forklaring som jeg har gengivet i min lille pamflet. Det er jo saa rimeligt,

at de som læser, hvad Wee siger, vil tænke som saa: at det betyder jo ikke noget, hvad en gammel lægmand siger om saadanne vigtige sager. Men jeg har ikke sagt noget andet end hvad redaktøren af "Saklan" siger. Han er en grundkristelig og meget lærd mand, saa jeg tror at endog Wee vilde have godt af at sidde ved hans fødder en tid.

—S. Petterson.

Ogsaa nogle ord om foreningsagen.

"Buddbæreren" er mig hver Lørdag en kjærkommen gæst. I den finder jeg mange opbyggelige stykker. Men da foreningsagen har været det mest omhandlede i "Buddbæreren" det sidste aar, saa var det ogsaa nogle ord i den sag, jeg vilde saa sige.

Der har været skrevet meget om denne saa vigtige sag og jeg tror, at det meste af det har været agtpaaagivet. Da jeg for 26 aar siden kom til Amerika gik jeg ind med glæde i Clark Center menighed i Clark, S. Dak., en Gauges menighed. Her paa dette sted har Gud været trofast og dækket bord for os. Hans ord og sakramenter har rigelig været brugt og Gud som er trofast har til idag været med os og han har sagt, at han vil være med sine alle dage. Jeg har altid synes at Gud har været saa god mod os i Gauges Synode for alle de stunder som vi har faaet samles med hverandre baade prester og lægbrødre og alle Herrens børn. Det kjære Gauges navn er sødt for os, men Gud ved at denne hanebrøder, Hans Nielsen Gauges, der borte i Norge, maatte tage mange haarde stød og straf og haansord; men vi til idag har følt næsten stolte af baade navnet og det kjære gode samfund, som vi for 70 aar har faaet brugt. Det synes virkelig for mig, at der er saa mange i Gauges Synode som er saa altfor villige og har lyst at forlade dette sit kirkehjem. Jeg synes, at disse burde Gauges Synode slippe fra sig med glæde, da de ikke er fornøjet. Men de skalde ikke vente at alle skalde være ligesindede, men lade dem i fred i sit samfund. Jeg maa saa lov at begjære at være tilbage i Gauges Syn-

ode. Dog dermed blir ingen frelst, at han hører navnet, Gauges mand, men jeg trodde, at dette navn var for godt at foragte.

Men er det Guds vilje og bestemmelse, at de tre samfund skal blive et og denne sag blev fremlagt i bøn til Gud at hans vilje maatte ske, saa sker det formedelst at den almægtige Gud vil det skal ske. Saa siger jeg, lad alle prester og troende i Gauges Synode og de andre samfund, bede for denne saa vigtige sag fra nu og til aarsmødet i Juni og lad saa Gud saa være den afgjørende og lad os saa efter aarsmødet ikke gjøre denne sag til personligheder. Men lad os saa tro da at det var Guds vilje som gjorde at det gik som det gik og at alle af os da være enige med at Gud bør at opheves og mig at forringes. Saa er det Guds vilje, saa sker det til forening og er det ikke Guds vilje, saa sker det ikke, og da skulde vi ikke friste Herren men være fornøjet hver i sit kald. Dette er min mening om denne vigtige sag, og jeg elsker Gauges Synode. —L. L. Bjelland.

Svo der tror haster ikke.

Esaias 28: 16.

Begge ord fra Gud igjennem profeten er vel kjendt og prøvet af den enkelte kristen og af Guds stridende menighed. Det er et ord som passer for enhver tid og ikke mindst for vor rastløse tid, da det er saa vanskeligt at faa de stille timer ved Jesu fødder for at lytte til hans tale.

Dette ord har et erinde til os som samfund just nu. Især nu da de mange hjerter tænker med hensyn til den store og vigtige sag, foreningsagen, aabenbares. Dette er et ord som vi trænger at tage med os til vort aarsmøde iaar. Foreningstanken har været berørt paa vore aarsmøder nu i flere aar og skrevet om i bladene; men det er dog kun i det sidste aar, at de fleste af vort samfunds menigheder har alvorlig og indtrængende overbeiet den. Naar en sag kommer os rigtig nær og lægges med al sin tyngde paa vort hjerte, da blir det ogsaa mere klart, hvor alvorlig og betydningsfuld den

er. Indtil sidste aar har den været i foreningskomiteens hænder; men nu maa menighederne med sine delegater tage den til vort aarsmøde i Red Wing. De fleste føler, at det er en særdeles alvorlig sag vi har med os iaar. Tror vi, at det er Guds vilje at de konfererende samfund skal forenes til et, saa lad os vise denne vor tro at vi ikke haster. Lad os tage tid til at se sagen fra alle dens sider og overbeie os, hvad vi gjør. "For den som tror haster ikke."

Stemmegivningen paa vort sidste aarsmøde i Grand Forks og underretningerne i "Buddbæreren" viser klart at vi endnu trænger tid for at blive helt enig. Derfor trænges der nu findighed og forsigtighed af alle, og især af de ledende. Gvis ikke, saa staar vi i fare for opsplitelse. Og splittelsen af nogen af de konfererende samfund for at danne et nyt vil ikke tjene den store foreningsag, men bringe saar som vil blive vanskelig at læge.

Det bør være klart og forstaaeligt for alle, at forening er en ting og at haste med den er noget helt andet. Man kan godt være i favør af en sag og arbejde for den, og dog være imod at haste med den. Det gaar an at plukke frugten før den er moden. Vi er endnu ikke moden for hel og fuld sammenslutning; men vi holder paa at modnes. Vi trænger at vokse sammen, og fund vækst trænger ofte tid. Lad de konfererende samfund faa tid til at slaa dybe rødder i gjensidig forståelse, kjendskab og fortrolighed. Lad os først blive forenet i det samme sind og samme aand, saa vil med Guds hjælp samfunds-dannelsen af sig selv.

Dette har været ikke saa lidet berørt i bladene, at federation var det bedste vi kunde opnaa for nærbærende. Denne tanke var det som til dels ledet tre menigheder i dette kald ved Frost, Minnesota, til at antage følgende forslag: Vi stemmer imod opløsning af Gauges Synode for at, med de andre konfererede samfund, danne et nyt for nærbærende; men for federation for at der ved at opnaa en mere gjensidig forståelse af foreningsbetingelserne og den kirkelige prak-

jis, for ad den vei voffe til fuld og hel sammenlutning.

Dette kald fientte for fortsættelsen af Jewell College og for co-education i den akademiske afdeling ved Red Wing Seminar, hvis det kan realiseres ved de skolebygninger vi nu har.

—N. Oerlund.

L. D. Gaugen død.

Mr. Gaugen var en af den i vort samfund vel kjendte D. S. Gaugens sønner. Han havde vel af og til været lidt utilpas, men ingen anet at han var sit livs ende saa nær. Kun nogle dage var han alvorlig syg og afgik ved døden i sit hjem i Harmony, Minn., den 24de Mai. Ved begravelsen derhjemme talte stedets prest pastor G. Rasmussen Guds ord til opmuntring og trøst, hvorefter liget blev bragt til Wanamingo, Goodhue county, hvor begravelsen blev holdt Lørdag den 20de Mai. Pastor C. C. Holter forrettede baade i huset hos afdødes forældre og i kirken ved Aspelund. Efter prædiken oplæstes nedenslaende korte livsskizse af afdøde. Pastor Thor Sigmond som er en broder til Mrs. L. D. Gaugen var tilstede ved begravelsen og talte lidt paa familiens vegne i Aspelund kirke.

Lewis D. Gaugen var født i Town of Minneola, Goodhue county, Minn., den 25de Mai 1872. Var døbt og konfirmeret af afdøde pastor S. Hanson. I sin barndom gik han baade paa norsk og engelsk skole paa sin hjemtrakt. Som ung mand frekventerede han Red Wing Seminar, fra hvilken skole han gradueret i 1891. I 1895 indgik han i ægteskab med pigen Anna Sigmond.

Nogle af de første aar efter han var færdig paa skolen drev han handelsforretning. Siden flyttet familien til Harmony, Minn., hvor Mr. Gaugen eiet og redigeret stedets avis. Han var ogsaa i nogle aar postmester i Harmony. Desuden var han i mange aar en af direktørerne for byens skoler og man tilskriver for en stor del Gaugen æren for det opbyg som skolevæsenet der paa stedet har taget i de senere aar. Gaugen var iaar kan-

didat for representant til Legislaturen fra sit distrikt, og som saadan var det hans agt og alvorlige hensigt at hjælpe til at støtte alle moralske spørgsmaal og se til at retfærdighed maatte komme mere til sin ret i staten.

Men Herren tænkte anderledes. Og dem som stod ham nærmest og var ved hans syge- og døds seng har det haab, at han fik komme til "den nye himmel og den nye jord, hvor retfærdighed bor." Han var ved fuld sans til det sidste og var sig vel bevidst at fra den reise han nu var i begreb med at tage, vilde han aldrig vende tilbage. Han tog et kjerligt farvel med egteskælle og børn, fader og moder, søskende og venner og efter at han sammen med sin kjære hustru havde nydt den hellige nadvere udtalte han, at han sølte saa vel, men ytret, at han kunde nok lidt at være med sin kjære familie lidt til, men var ellers fornøjet med som Gud vilde. Fredsomt og stille gled det ud fra denne verdens strande og L. D. Gaugen var ikke mere! Han døde den 24de Mai i en alder af 44 aar. Hans sørgende efterladte er hustru og tre sønner, forældre og søskende samt mange andre slektninger og venner. Fred med støvet, velsignet være mindet!

Ved Red Wing Seminar var der gradua-tionsfejligheder den uge hr. Gaugen afgik ved døden. Han havde som andre graduenter fra skolen faat indbydelse til at være med ved Alumniforeningens møder, og han havde i sit hjem talt om at det skulde være kjært at komme til Red Wing og gjense fordums skolekammerater og andre venner, men istedet for dette blev han en af de dage ledjaget til graven, og alumniforeningen sendte de sørgende efterladte en hilsen og udtalte sin sympati med dem i deres tunge sorg.

Bandret hjem.

Livslykke og et langt liv er ofte eftertragtet og ønsket, men saa faar dem. For dem, som faar dem, blir ogsaa det en byrde. "Alt er forfængelighed," siger vismanden. Det kan da ogsaa bli et spørgsmaal, hvad man egentlig mener med "livslykke og et

Langt liv." Evigheden blir jo lang, og den som faar en salig evighed, faar jo et langt liv. Guds fred i hjertet, en salig ro i sjælen, en tilfredsstillet aand, maa jo siges at være lykke. Men man mener ikke altid dette; thi man tænker sig helst det jordiske, og derfor ender det hele ofte med besvær. Livsløffen blev det saa huse med, og det lange liv en gaade og en byrde. Døde dage, meget besvær, et tungt kors, livslede, osv., er ikke altid godt følge. Salig den, som kan tage livet som det bestilles og saa tro at Gud staar bagom. Salig den, som i alt kluger sig til sin Frelser og i troens taalmodighed venter frelsningens time at skulle faa. Alt staar saa i Guds haand, og for den gamle prøvede pillegæst, der har lært at vente, er det vel, hvordan det saa bestilles. Livets forandringer kommer som en selvsølge, selv naar man "gaar i barndommen" igjen, og fatningen tabes og kraften svinder; det mærkes til aften, og man venter—venter saa faart paa hvilen. Ventetiden kan bli lang, men døden kommer sikkert og salig for dem som er i Jesus Kristus.

Berit Burseth, født Grifsdatter Flaen, den 12te September 1825, var født paa gaarden Flaen i Segre prestegjæld, Nordre Trondhjems amt, Norge. Her blev hun døbt og konfirmeret. Af seks søskende er der, saavidt vides, en der overlever Berit.

I to og tyve aars alderen indtraadte hun i ægteskab med Peder M. Burseth, der for otte aar siden fik nedlægge vandringsskoven. Sammen med sin mand forlod hun Norge baaren 1865 og kom til Amerika. Stanset først en stund i Illinois, men reiste snart til Goodhue county, Minn., hvor de forblev til baaren 1870. De flytted nu til Otter Tail county pr. afsejsheds og bosatte sig paa skoleland i Town of Dane Prairie. Her fik de altjaa prøve nybyggerlivets trange faar, tunge dage og mange strabadser. Det var at rydde og bygge. Skogen var tung og det var ikke store jordsflekker man fik opryddet hvert aar med de primitive redskaber, man var i besiddelse af. Men jernviljen bandt; og man voksede op med omgivelserne

til almindelig velstand. Sønnen Peder er nu i besiddelse af dette velopbyggede hjem.

I deres ægteskab fødtes 8 børn, hvoraf de to har vandret heden for forældrene: Anders P., og Peder P. i Dane Prairie, Otter Tail county; Erik P. i Duluth, Minn.; Gurine, nu Mrs. Lornes Landstad, Shebo, East, Canada; pastor J. L. Burseth, Spokane, Wash., og Anna, nu Mrs. L. J. Grønningen, Buxton, N. Dak.

Burseths var jo ogsaa med og tog en fremtrædende, aktiv del i kirkearbeidet i pionerdagene, og de har hele tiden tilhørt Swan Lake menighed. Meget kunde vel skrives, men jordlivet med sine skrøbeligheder er forvindende. Det som forsyder sorgen er, at vi saa tro, at bedstemor Burseth er hjemme hos Gud. Mangt andet var ofte uregt for hende, men hendes salighedsfag var hende klar. Hun kunde læse og synge til det sidste. Til sine tider meget munter og freidig.

Hun var ved sin død 90 aar, 6 maanedes og 9 dage gammel.

Saa er der en mindre af de gamle i dette kald, og vi siger tak til Gud for, hvad hun var som mor, bedstemor, flegning og ven.

Fred med hendes sjæl.

Undertegnede forrettede i huset, i kirken og ved graven. Pastor Grønningen aflæ og saa et godt vidnesbyrd ved svigermors baare.

—J. J. Melom.

Vandret bort.

Ingeborg Anna Gabrielson var født den 2den November 1875 i Jariabult county, Minn.; af forældre Gulliet Lillesflore og hustru Karen. Var konfirmeret i den norsk-lutheriske kirke sammesteds af afdøde pastor M. G. Hanson, i 15-aars alderen. I aaret 1901 blev hun egteviet til Martin Gabrielson, og i aaret 1910 flyttede de til Sheridan county, Montana, hvor familien tog "homestead," og hvor de siden har boet.

Hun blev moder til 10 børn af hvilke 4 er døde. To af dem som børn, 2 i voksen alder. Alle de 6 børn, som overlever hende,

samt hendes mand, var tilstede ved begravelsen. Hendes gamle moder, samt en søster af afdøde kom op fra Faribault county og fulgte støvet til graven. Undertegnede forrettede ved begravelsen.

Herren se i naade til de efterladte. Hæderlighed vil vi minde ham om dem, som staar igjen i alderen under konfirmation, uden moder. Maa de, og alle, gribe den trofaste haand som Gud rækker ud til syndere, saa skal det nok gaa an at komme frem i verden og hjem til Gud endog om mor tages bort.

—S. B. Falkanger.

Dødens høst.

Døden kommer, ja, den kommer,
Riber os herfra.
Men hvor tænker du at lande,
Broder, søster, da?

Atter har døden været her i vor midte; denne gang var det Milla Sophia Rolden, som fik bud om at flytte hoiere op. Hun har været sygelig i fem aar og prøvet meget i denne tid. Forældre og søskende har forsøgt at gjøre alt som stod i menneskers magt for at helbrede og hjælpe; men for døden er der kun et botemiddel og det er en salig død.

Og det har vi søsterens eget vidnesbyrd om, at hun fik. Trods hun var svag fik hun fra sygeleiet være et vidne for dem som omgikkes hende, i bøn og med mange inderlige formaninger. Det var godt at faa besøge Milla under hendes sygdom, og for mig var det gjildt at lægge merke til, hvorledes hun voksede i erkjendelse og naade. Selv merket hun det vist ikke. Men hun fik gaa fra lys til lys.

Mijs Rolden var født og opvokset her i North Branch menighed. Hun er den første som tages ud af familiefjæden. Forældre og søskende er igjen og føler savnet af sin kjære.

Milla viste ogsaa i handling at hun havde sin Gud og Frelser kjær. Hun havde endnu lidt penger igjen selv og bad om at \$50 skulde blive givet til vor mission, ligelig delt mellem ydre og indre. Et bakkert og følge-

værdigt eksempel. Unge og gamle, som Herren har betroet midler, lyt til Herrens Mand, naar den minder dig om, hvorledes du skal holde hus.

Hun stødtes til hvile paa North Branch kirkegaard, Mandag den 29de Mai. Det var Herrens ord i Gal. 73: 28, som vi samlede vore tanker om ved denne baare.

—G. O. Mona.

Fra Arbeidsmarken

Kom ihu ungdomstevnet for Madison kreds i Franklin, Minn., pastor Th. Hansons kald, den 2den til 4de Juli.

Den 10de April sidstleden organiseredes ved A. Gjortaa's en menighed ved Gull Lake, Alberta, Canada, under navnet "Den første skand. ev. luth. menighed ved Gull Lake." Der er til at begynde med 18 stemmeberettigede medlemmer.

Pastor og Mrs. E. T. Lundy er tilflyttet deres nye kald ved Modaway, Iowa. Der var indføttelse den 21de Mai ved pastor Spande. Modaway kaldet har været uden fast betjening en hel tid. De var nu derfor glade ved at høre sin sjælesørger velkommen. Indtil den prægtige nye prestebolig blir færdig bor prestefolkene hos en nabo.

Pastor O. P. Bangsnes, formand for Iowa distrikt af den Norske Synode, kom til Minneapolis til det nylig afholdte synodemøde, men blev straks syg og indlagt paa Fairview hospital, hvor han den 19de Mai underkastede sig en operation, men den 31te samme maaned afgik han ved døden i en alder af 61 aar. Bangsnes har været prest siden 1878 og har i den tid betjent menigheder i Minneapolis, Storch City, Iowa, og Colton, S. D. Siden i 1906 har han tjent som formand for Iowa distrikt af sit samfund. Ved Bangsnes bortgang har den Norske Synode atter mistet en af sine ledende mænd.

Prof. og Mrs. G. M. Bruce reiste torsdag den 1ste Juni paa en tur østover. De kommer til at besøge Chicago, Toronto, Niagara Falls, New York, Philadelphia og Washington, og blir borte omkring to uger. Den 10de Juni agter de at bliveane graduationsfestlighederne ved Temple Universitet, Philadelphia, under hvilke prof. Bruce vil blive meddelt graden Doktor i Teologi. I de sidste fem aar har prof. Bruce fortset sine teologiske studier under ledelsen af dette universitets teologiske fakultet, og har nu fuldført sit kursus. Han har specialiseret i etik, sociologi og kirkeretslære. Det teologiske fakultet bestaar af 14 medlemmer, hvoraf to, professoren i systematisk teologi og professoren i sociologi og etik, er lutheriske prestes. Dr. F. A. Fretz, under hvis ledelse studiet i etik og sociologi har været drevet, er tillige prest for St. Johns lutheriske kirke i Easton, Pa. Prof. Bruces doktorafhandling indeholder 15,000 ord og behandler emnet: "The Postulates of Christian Ethics." (Den kristelige etiks forudsætninger.) Temple Universitet er en stor skole med 18 forskellige afdelinger, 256 professorer og 3,579 studenter, hvoraf 182 teologiske. Skolen har ved siden af den teologiske afdeling blandt andre en college afdeling, en juridisk, en medicinsk, en tandlæge og en farmaceut afdeling. For alle disse afdelinger holdes graduationsfest paa torsdag den 10de Juni med forhenværende president William S. Taft som festtaler. Staten Pennsylvania understøtter Temple Universitet med et aarlig bidrag af \$85,000.

Fr. Nils Larson, en af dem som var med at stifte Trefoldigheds menighed, Roseville, N. Dak., som døde den 5te Februar sidstleden, har ifølge paalidelig underretning testamenteret \$1000 til Gauges Synodes indremission, \$1000 til Gauges Synodes kinamission, \$500 til Trefoldigheds menighed og \$500 til Gauges menighed i Mayville, hvor han i de senere aar har boet og haft sit kirkelige hjem. Som han var i sit liv, saa var han i sin død, en mand med et stort hjerte for Guds riges sag.

Green Lake menighed, pastor S. A. Johansons kald, har ogsaa stemt over de spørgsmaal, som af synoden var henvist til menighedernes betænkning. Den stemte imod forening, imod co-education ved skolen i Red Wing og for at Jewell College fortsætter som før.

Koffer ønskes.

To kvinder ønskes til at gjøre kjøkkenarbejde i Red Wing Seminars boardingclub for næste skoleaar. For nærmere oplysning skriv til

D. S. Nesheim,
Mayville, N. Dak.

The Lutheran Hymnary—Junior

er navnet paa en norsk og engelsk salme- og sangbog med musik, just udkommet. Bogen er kommet istand ved en fælleskomite af den Norske Synode, den Forenede Kirke og Gauges Synode, ligesom for nogle aar siden en sliig komite udgav "Lutheran Hymnary" som allerede har faaet stor udbredelse og er vel og fordelagtig kjendt i alle samfund. Denne "Junior" er mere anlagt paa at bære for søndagsskolen, ungdomsmøder, osv. Sangene er paa norsk og engelsk trykt side om side til samme tone og musik og er saaledes meget bekvem, hvor begge sprog benyttes. Bogen har 164 særdeles gode sange, er meget godt og pent udstyret som sangbog og faaer for 65c pr. eksemplar. I større partier gives almindelig rabat. Kun dette foreløbig om denne bog. Vi skal omtale den lidt mere senere.

Bekjendtgjørelse.

Gauges Synodes 71de aarsmøde.

Om Gud vil, afholdes Gauges Synodes 71de aarsmøde i Red Wing Seminars kapel begyndende Onsdag formiddag den 14de Juni, og fortsætter, om forretningerne kræver det, til Onsdag aften den 21de Juni. Mødet begynder med gudstjeneste klokken 10 formiddag den 14de.

Sager, der fra forrige aarsmøde er hen-

vist til menighederne med begjær om at give sine delegater instruks, er følgende:

Föreningsfagen.

Co-education i akademiet ved Red Wing Seminar.

Nedlæggelsen af Jewell Lutheran College.

—J. J. Ekse, formand.

—M. J. Løhre, sekretær.

♦♦♦

Program for Hanges Synodes Aarsmøde i Red Wing 1916.

1. Mødningsprædiken—Pastor E. D. Seidal.

2. Onsdag aften: Naadegaven at give til Guds sag—Pastor J. M. Duello.

3. Torsdag aften: Kan vi ved vor forkyndelse og vort øvrige menighedsarbejde gjøre mere for at bevare de unge i sin daabspagt—Pastor R. C. Solter.

4. Fredag aften: Absolutionen med farblæk paa dens forbindelse med nadveren—Prof. M. D. Wee.

5. Lørdag aften: Sangfest ledet af Prof. J. Arnt Bergh.

6. Fredag eftermiddag: Indremissionsforedrag—Pastor L. L. Carlsson. Lørdag eftermiddag: Kinamissionsforedrag—Missionær E. W. Sandahl.

7. Søndag eftermiddag: Altergang i St. Peters kirke i byen ledet af pastor L. J. Oppedahl.

8. Mandag aften: Holder vi den rette balance i vor forkyndelse mellem det objektive og det subjektive i vor forkyndelse?—Pastor J. M. Walstead.

9. Tirsdag aften: Er vi aggressive nok i vort arbejde for at samle folk ind i vore menigheder?—Pastor M. A. Resvig.

G. D. Paulsrud, J. J. Lee,

...komite.

Komiteens program offentliggjøres her ved. Skulde aarsmødet ønske nogen forandring med hensyn til tiden for nogen af disse sager, da mener komiteen, at den kan selv bestemme.

J. J. Ekse, form.

M. J. Løhre, secr.

Mark dette.

Delegater og besøgende til Hanges Synodes aarsmøde kan melde sig til E. D. Ringstad, 921 College avenue, Red Wing, Minn. Lad enhver forsøge at melde sig saa tidlig som mulig. Alle som agter at faa rum i folebygningerne vil behøge at tage med sig haandklæder, pudebar og lagener til behøv. Stik et haandspeil i vadsækken, om I trænger det, da ikke alle rum har speil.

Komiteen overtar intet ansvar for besøgende, som kommer uden at melde sig. Naavn samtidig hvor lang tid I kommer til at være ved mødet.—Komiteen.

♦♦♦

Til Hanges Synodes præster.

Idet jeg iaar sender rundt de sædvanlige "blanks" for rapporter, saa indlægger jeg "blank" for bilag af samme oplag, som bruges en ca. fem aar siden. Da jeg hvert aar maa svare paa de spørgsmaal som der spørges, saa vil jeg bede at alle præster venligst vil fylde rubrikkerne som bedst de kan. Disse oplysninger har især betydning for den nu paagaende indsamling for pensionsfond. Lad os saa den saa fuldstændig som mulig. Blaget trykkes ikke i aarsberetningen i sin helhed. Være totalindholdet for hver kreds offentliggjøres. Glem ikke at svare paa spørgsmaalene om bøgerne i religionsundervisningen. Og saa vil jeg bede, om I venligst vil være saa snil at skrive alle tal i rubrikkerne i den naturlige orden,—det vil sige horisontalt og ikke lodret; thi det er saa vanskeligt at addere korrekt en rapport hvor tallene er skrevet lodret.

Paamind ogsaa eders menigheder om at indsende til mig alle fuldmagter saasnart delegaterne er valgte.

Broderligt, —M. J. Løhre.

♦♦♦

Til Hanges Synodes menigheder.

Forklaring.

Paa pag. 186 og 187 for 1915 staar: "Et forslag om at trykke Sverdrups udgave lagdes paa bordet. Det henvises til menighederne at gennemse og sætte sig ind i hvilken

udgave de ønsker." Man ønsker altjaa at vide om menighederne ønsker at man skal give noget nyt oplag af Stavanger udgaven af Udtog af Pontoppidan, eller trykke Sverdrups eller Raaches Forklaringer. Glem ikke at komme til aarsmødet forberedt til at fattede bestemmelse i denne sag.

♦♦♦♦

Mark—Alle indberetninger til anstundende aarsmøde af Gauges Synode bør snarest mulig indsendes til formanden, pastor J. J. Ekse, Hendricks, Minn.

♦♦♦♦

Board of Trustees for Gauges Synode møder i fakultetsbærelset ved Red Wing Seminar Onsdag den 14de Juni kl. 7 aften, og fortsætter sine møder under synodemødet. Alle medlemmer anmodes om at afgive møde.

—J. Anderson, form.

—D. L. Borgen, sekr.

♦♦♦♦

Kirkeraadets samtlige medlemmer vil være snil at afgive møde paa bestyrerens kontor ved Red Wing Seminar Tirsdag den 13de Juni førstkommende kl. 2 efterm.

Eders forbundne, —J. J. Ekse

♦♦♦♦

MISSION DOVE ANNUAL MEETING.

The annual meeting of the Mission Dove will be held in Red Wing, June 15, 1916.

Topic for discussion:

"The Relation of the Minister's Wife to Sunday School and Young People's Work."

The first session will be held Thursday afternoon from 2 to 4 o'clock.

Paper: "Work in the Country Charge."—Mrs. Duea.

General discussion.

Paper: "Work in a Small City."—Mrs. Eastvold.

General discussion.

Friday afternoon, 2 to 4 o'clock: Business session.

Paper: "Work in Sunday School and Among the Young People in a City Church."—Mrs. L. Harrisville.

Saturday afternoon, 4 to 5:30 o'clock.

Mission talk by Mrs. Landahl.

—Mrs. Amanda Anderson,

—Mrs. Paulsrud,

—Mrs. Meland

—Mrs. Ringstad, Committee.

♦♦♦♦

Turtle Mountain freds ungdomsforbund vil afholde sit aarlige stebne i Rolette, N. D., pastor N. L. Strands kald 6te til 9de Juli. Kredsjens præster og ellers andre vil venligt

merke sig dette og ordne sine bestemmelser sli, at de kan komme til stebnet. Vi ønsker et godt besøg og velsignet møde. Programmet kommer senere. —A. L. Stueland.

♦♦♦♦

Turtle Mountain freds af Gauges Synode afholder, om Gud vil, et samtalemøde i Bethel menighed, pastor J. B. Falkangers kald, fra 27de til 29de Juni. Samtaleemne blir Ef. 61: 1—3. Skyds vil møde de tilreisende i Lundsvalley dagen før mødet.

—Theo. J. Lund, form.

—D. G. Elstad, sekr.

♦♦♦♦

Paa indbydelse fra Bethania menighed, pastor N. Aunes kald, afholder Turtle Mountain freds af Gauges Synode et samtalemøde fra 30te Juni til og med 2den Juli med grundstenslægning paa Søndag. De tilreisende baade fra øst og vest gaar med G. N. banen til Berthold og tager med trainet derfra til Stampede kl. 4 paa eftermiddag dagen før mødet, hvor de fremmede vil bli mødt med skyds. Samtaleemne er Ef. 55: 1—7.

Theo. J. Lund, form.

—D. G. Elstad, sekr.

♦♦♦♦

Bethel ev. luth. menighed af Gauges Synode, pastor Albert Olsons kald, Chandler, N. D., agter, om Gud vil, at afholde et kristeligt samtalemøde den 23de til 25de Juni. Mødet begynder den 23de kl. 9 form. med bønnemøde. Samtaleemne: Judas brev og 1 Kor. 15. Besøgende vil blive mødt i Haynes og Mott, N. D., den 22de Juni.

—John L. Nolsgaard, sek.

♦♦♦♦

Otter Tail indremissionsforening afholder samtalemøder som følger: J. Viking menighed, pastor J. N. Engerholms kald 25de til 27de Juni. Samtaleemne Math. 22: 1—14. J. Helendal menighed, samme kald, 28de til 30te Juni. Samtaleemne Luk. 19: 1—10. J. Oswego menighed 2den til 4de Juli. Samtaleemne Joh. 15: 1—8. Skyds møder i Colfax den 24de Juni.

—A. R. Evabold, form.

—D. G. Molden, sekr.

Red River indremissionsforening har møder som følger: I Zion menighed, pastor R. R. Syrdals kald, Shelly, Minn., har R. R. og Goose River foreningerne et fællesmøde fra 10de til 15de Juni. Tema: Joh. 3: 1—21. Skyds møder i Shelly. — I Zion menighed, pastor R. D. Silbahr's kald, Fosston, Minn., fra 22de til 25de Juni. Skyds møder i Fosston og Trail. — I Saron menighed, pastor Cinarsons kald, Erskine, Minn., fra 26de til 28de Juni. Skyds møder i Erskine.

—E. S. Aalgaard.

—B. B. Rornes.

◆ ◆ ◆

Red Riverdalens indremissionsforening afholder sit 32te aarsmøde i Dovre menighed, pastor J. Mortensens kald, Winger, Minn., fra 29de Juni til 2den Juli. Tema: Rom. 12: 1—8. Da der er daarlig togforbindelse mellem Erskine og Winger, saa har vi nu faat ordnet det saa, at alle som maa ta G. N. R. R. kan komme til Erskine den 29de og da saa skyds derfra og til Winger og saaledes spare en dag.—Foreningen har ogsaa møde i Ebenezer menighed, pastor E. Veirfalloms kald, Plummer, Minn., 3die til 5te Juli. Skyds møder i Plummer og Olli den 2den. — I Marsh River menighed, past. R. R. Syrdals kald, Shelly, Minn., 7de til 9de Juli. Skyds møder i Shelly.

—E. S. Aagaard.

—B. B. Rornes.

◆ ◆ ◆

Syd Dakota indremissionsforening indbydes til møde i Trefoldigheds menighed i byen Vermillion, S. D., pastor Olaf Vysnes kald, den 23de til 25de Juni. Tema: "Gvad er nødvendigt her paa jorden for at vi kan blive medlemmer af den triumferende kirke i himmelen," og "bønner."

—J. P. Langbaas.

—A. A. Badheim.

◆ ◆ ◆

Nordvestens indremissionsforening vil afholde følgende samtalemøder:—I Ebenezer menighed, Oberly, N. D., pastor R. T. Strands kald, den 11te til 13de Juni. Samtaleemne: Titus 2: 11—15.

I St. Hans menighed, J. B. Bybergs

kald, Fairdale, N. D., den 16de til 18de Juni. Emne: Salmen 32.

I Silvesta menighed, samme kald, 19de til 21de Juni. Emne: Ef. 55: 1—7.

I Hampden og Aften menigheder, pastor Laurhammers kald, 22de til 27de Juni.

I pastor S. E. Bodes kald, Bang, N. D., en uges møder i Bang og Gulberg menigheder begynder den 29de Juni.

—S. G. Haugen.

—D. P. Nordfletten.

◆ ◆ ◆

Minnesota afholdelseskabs 31te aarsmøde afholdes efter indbydelse af Kviteseid menighed og Milan afholdelsforening, pastor P. R. Syrdals kald, i byen Milan, Chippewa county, Minn., Fredag, Lørdag og Søndag den 30te Juni, 1ste og 2den Juli 1916.—Alle til selskabet hørende lokalforeninger bedes sende delegater. —Repræsentationsretten er en delegat for hver 50 medlemmer foreningen tæller. —Alle lokalforeninger som endnu ikke har indsendt sit aarlige bidrag bør gjøre det snarest muligt. Artikel 8 af selskabets konstitution lyder: "Enhver til selskabets hørende lokalforening skal hvert aar selv bestemme en sum som den vil yde til selskabets kasse.—Aarsmødebudges kan faaes tilsendt fra selskabets sekretær for 25c pr. stykke.—For nærmere oplysninger vedrørende jernbane, bedes man henvende sig til nærmeste jernbaneagent eller til sekretæren.

—D. Løkensgaard, form.

—Gustav Eide, sek.

Program for nordre Minnesota ungdomsstevne i Dalton, Minn.

Om Gud vil, afholder nordre Minnesota ungdomsforbund sit stevne i Dalton, Minn., pastor J. J. Meloms kald, den 27de, 28de og 29de Juni, hvor følgende program vil blive udført:

1ste dag.—Bønmemøde en halv time. Nabningsprædiken af pastor U. D. Johnson. Gilsener. — Eftermiddag:—Foredrag, Troens betydning for den som vil frem i verden, af J. L. Rasmussen. Samtale over foredragets emne ledet af pastor D. M. Hanson.—Aften:—Foredrag: Betsignelsen af et kriste-

ligt ungdomskliv ifølge Guds ord, ved pastor L. Ellingson. Samtale over dette emne resten af aftenen.

2den dag:—Salv times bønne-møde. Foredrag: "The Problem of Consequences" ved Son. R. L. Moen. Samtale over dette emne. — Eftermiddag:—Kinamissionsforedrag af pastor Landahl. Indremissionsforedrag af pastor S. S. Halvorson. —Aften: Nadderugstjeneste. Frie bidnesbyrd.

3die dag:—Salv times bønne-møde. Bibellæsning ved pastor M. L. Dahle. —Eftermiddag:—Foredrag: Vor kirkes bekjendelseskrifter, og hvorledes de er bleven til, ved prof. G. M. Bruce. Bibellæsning ved pastor B. Olson. —Aften:—Sanggudstjeneste.

Ved fiden af disse foredrag som ovenfor er nævnt vil der blive en hel del af sang haade mellem foredragene og ellers, af kvartetter, duetter og solos ved fiden af det store kor som synger. Det er derfor at haabe, at alle unge som paa nogen mulig maade kan komme, maa komme til dette stævne. Prøv at lære disse sange som det store kor skal synge, og hvis man ikke kan faa dette til faa som endelig alligevel og faa mange med. Presterspørene opmuntres til at lægge et godt ord ind til fordel for dette stævne og faa de unge i menigheden ud til dette møde. Man tager toget til Dalton, de fra nord paa lokal-toget kl. 10, og de fra øst dagen før mødet kl. 3. Lad os da fremfor alt ikke glemme at bede til Gud for dette stævne, at det kunde bidrage til hjælenes frelse og opbyggelse.

Eders for sagen, —D. M. Hanson.

Til sangforene og alle sangere i Madison freds, Minnesota.

Følgende er de numre som jeg har faat fra musikkomiteen og som skal indøves for at synges under vort ungdomstævne i Franklin, Minn.:

Frydetoner, første bind: "Ramp og seier", Wennerberg. "Jerusalem", Wm. L. Rogers. "Sjælen længes her i Redars hytter", N. L. Skoog. "Jestsang", O. Lindblad. Andet bind: "Jesus du som elsker mig."

—"Hvor finder jeg hvilen saa fød."—"Fredsens hjem."—"Nær ved hjemmet."

Nu maa alle som kan synge indøve disse sange godt. Naturligvis gjør vi regning paa at mange sangkor møder frem i Franklin og at disse da har fine specielle sange færdige at synge. Disse angivne numre er for det store fælleskor. Maa nu alle sangfugle inden fredsen gjøre sit bedste for god og megen sang under stævnet. Nære gjør dette. Eders, —S. A. S.

Sangere i Mayville freds, mærk!

Følgende sange vil benyttes for fælleskoret ved Mayville freds ungdomstævne, 1916:

Seek Ye the Lord—No. 2.

Belt alle dine beje—No. 17.

Harf, the Herald Angels Sing—No. 18.

Abide With Me—No. 25.

O, Jesu se—No. 27.

Gav tak Gud og Fader—No. 32.

I Know that My Redeemer Liveth—No.

33.

Disse sange findes i "Sange" for Gauges Synodes Ungdomsforbund, første hefte, som faaes i Gauges Synodes Book Dept., Red Wing, Minn., og koster 25c.

Kor, kvartetter, duet eller solofangere vil venligst rapportere til undertegnede.

—D. S. Nesheim, dirigent,
Visbon, N. D.

KVITTERINGER.

Indfødte arbejdere:

Syver Brye, Minnewaukan, N. D., past.	
O. H. Elstads kald	\$ 50.00
Bethania mgh., Conyick, Minn., past.	
L. Ellingsons kald	25.00
Ungdomsf. ved Selbo, mgh., La Crosse, Wash., past. M. A. Hallis kald	15.00
Ole Hestekind, Minot, N. D., past.	
Th. J. Lunds kald	30.00
St. Peters pige-f., Park River, N. D., past. A. J. Krogstads kald	10.00
St. Peters kvf., Park River, N. D.,	15.00
St. Petri mgh., kvf., Radcliffe, Ia., past. T. J. Knutsons kald	40.00
Mrs. H. B. Liemohn, Estelline, S. D., past. Nels Carlsons kald	35.00
Nogle søstre, Newark, Ill., past. A. O. Mortvedts kald	25.00
Bethania mgh. pige-f., Frost, Minn., past. N. Okerlunds kald	15.00
Past. O. J. Lundly og familie, Herrick,	

S. Dak.	35.00
Past. O. H. Elstad og familie, Minne- waukan, N. D.	30.00
En ubenævnt	100.00
The Christian Foreign Mission Lea- gue, Madison, Minn.	65.00
C. F. Schanche, Geddes, S. D., past. I. S. Olsons kald	30.00

\$ 520.00

Før kvitteret for 3,280.10

\$3,800.10

Pigeskolen:

Helden Pederson, Dawson, Minn., past. ..C. J. Eastvolds kald	\$ 10.00
Hella Rimstad, Dawson, Minn.	25.00
Gunder Paulson, Madison, Minn.	25.00
Ved C. W. Landahl, fra venner i Ne- braska	25.55
Mrs. M. Anderson, Mayville, N. D.	20.00

\$ 105.55

Før kvitteret for 711.52

\$817.07

Til skolebygning for pigernes fællesskole:

Offer i Hoff mgh., Sacred Heart, Minn. past. T. J. Oppedahls kald	\$ 55.51
Mrs. Erick Pederson, Northfield, Wis. past. Th. Himles kald	5.00
Vangs mgh., Fergus Falls, Minn., past. J. M. Johnsons kald	10.70
Bethania mgh. ved LeRoy, Minn., past. H. J. Bergs kald	23.25
Ostrander mgh., Ostrander, Minn., past. H. J. Bergs kald	25.50
Ole G. Vikse, Ostrander, Minn.	10.00
Mrs. O. Halling, Ostrander, Minn.	3.00
Victor mgh., Mt. Vernon, S. D., past. A. M. Mannes kald	51.19
Bethlehems mgh., Santa Rosa, Cal., past. Th. Himles kald	17.50
En ubenævnt, Santa Rosa, Cal.	25.00
O. H. Oace, St. Paul, Minn.	5.00
Einar, Bernice og Louise Hensverk, Can.	1.00
Ubenævnt ved Alice Landahl	50.00
Roseni mgh., Beresford, S. D., past. S. L. Jacobsons kald	22.00
Thore Fossen, Irene, S. D.	5.00
W. S. Hanson, Sargent, Minn.	5.00
Mrs. S. W. Hanson, Sargent, Minn.	5.00
Mrs. Bernice J. Krogstad, Minne- waukan, N. D.	5.00
Zions mgh., Fergus Falls, Minn., past. J. M. Johnsons kald	24.31
Ellsborough mgh., Murray Co., Minn., past. T. J. Oppedahls kald	20.35
Peterson mgh., Peterson, Minn., past. P. Ljostveits kald	27.30
Arendahl mgh., past. Ljostveits kald ..	105.33
G. P. Haslerud, Peterson, Minn.	5.00
Mrs. T. E. Thompson, Peterson, Minn.	2.00
John Sviggom, Peterson, Minn.	5.00
J. Martinson, Peterson, Minn.	1.00
O. K. Sætre, Peterson, Minn.	1.00
Østre Immanuels mgh., St. Paul, Minn., past. J. W. Carlsons kald	25.25
Marie Lindland, Clark, S. D., past. A.	

Hauglands kald'	5.00
Offer i St. Johns mgh., Creston, Ill., past. J. A. Johnsons kald	42.41
Mrs. Oskar B. Berg, norsk evangelisk luthersk mgh., Creston, Ill.	25.00
Ole Malle, norsk ev. luth. mgh., Cres- ton, Ill., J. A. Johnsons kald	10.00

\$ 623.60

Før kvitteret for 122.35

\$745.95

Hauge Academy:

The young people's Bible class of the Hauge's congregation, Madison, Minn., past J. M. Wicks kald	\$ 25.00
Før kvitteret for	352.80
	\$377.80

Bibelskolen:

Fra kvindernes hjælpende haand, St. Pauli mgh., Minneapolis, Minn., past. E. Johnsons kald	\$ 30.00
Fra Bethesda kvf., Jewell, Ia., past. M. Norstads kald	52.00

82.00

Før kvitteret for 40.00

\$122.00

Børnehjemmene:

Curran Valley mgh. pigef., past. D. T. Borgens kald, Taylor, Wis.	\$ 15.00
Ole O. Stordahl, Badger, S. D.	5.00
	\$ 20.00
Før kvitteret for	259.73
	\$279.73

Til en ny missionær:

Turtle Mountain Ungdomsforbund, ved Emma Rangen, Maddock, N. D.	\$ 10.00
St. Johns Luther League, Creston, Ill. past. J. A. Johnsons kald	15.00

\$ 25.00

Før kvitteret for 525.25

\$550.25

Missionsduen:

Ladies' Mite Society, St. Paul's church, Chicago, past. L. Harrisvilles kald ..	\$ 16.00
Singsaas mgh., Hendricks, Minn., past. J. Ekses kald	12.00
Martin Christopherson, Santa Rosa, past. Th. Himles kald	5.00

\$ 33.00

Før kvitteret for 44.00

\$77.00

til China:

Til reiseudgifter for Synodens representant Modtaget fra prof. G. M. Bruce, Red Wing, Minn.	\$729.12
Før kvitteret for	60.00

\$789.12

Kinamissionens jubelfond:

Trøndenes mgh., Sharon, N. D., past.	
L. Langehaugs kald	\$ 31.75
St. Pauli mgh., Lakefield, Minn., past.	
L. L. Nesvigs kald	17.97
Stavanger mgh., Ossian, Ia., past. O.	
Andresons kald	32.85

\$ 82.57

Før kvitteret for 35.00

\$117.57

—A. O. Oppegaard, kasserer.

Kvittering for Børnehjemmet:

Ved J. J. Nygaard solgt af farmen....	\$ 718.40
Ved Julius Osmondson, Radcliffe, Ia., fra Zions mgh. kvf., Hardm Co., past. N. Sandvns kald	25.00
Ved J. J. Nygaard, solgt af farmen....	41.10

\$ 784.50

Før kvitteret for 10,459.80

\$11,244.30

Beresford, S. D., 15de Mai 1916.

—S. L. Jacobson, kasserer.

Til Ungdomsforbundet,

Fra Okt. 1915 til 19de Mai 1916:

Offer ved forbundets aarsmøde i Aren- dahls mgh., past. Ljostveits kald....	\$ 95.12
Fra Østre Immanuel's ungdomsf., St. Paul, ved past. J. W. Carlson	1.05
Fra Chicago kreds forbund, ved Lil- lie Bergh, Esmond, Ill.	15.00
Frost, Minn., den 18de Mai 1916.	

—N. Okerlund, kasserer.

Til Iowa kredskasse:

Fra Bethlehem's mgh., Holmes, Ia., T. J. Spandes kald	\$ 9.20
Bethania mgh., T. J. Knutsons kald....	14.85
Stavanger mgh., T. J. Knutsons kald, ved E. P. Tysdal	24.49
Bethesda mgh. kvf., Jewell, Ia., past. M. Norstads kald	30.00

—Richard Nelson, kasserer.

Til Jødemissionen fra venner ved Echo, Minn.:

Lars Moe \$1, S. O. Gjermundson 50c., I. O. Tryggeseth 50c., C. H. Thoreson 50c., Pete Sandstrom 50c., K. O. Homme 50c., O. Iver- son 50c., Mrs. O. Kvistad 50c., Mrs. O. Finnes 25c., Mrs. E. O. Mork 25c., Mrs. S. O. Sheg- geby 25c., G. A. Rike 50c., Mrs. G. A. Lecy 50c., Mrs. J. B. Peterson 25c., Mrs. Ingeborg Erickson 25c., Mrs. Anna Wille 50c., Mrs. Guri Sebey 50c., Mrs. Bertha Olson \$1, Mrs. Petra Johnson 50c., Mrs. A. Aurdahl 25c., Mrs. H. Homme 50c., Mrs. Ray Hall 50c., Mrs. Ph. Melchev 25c., Mrs. I. Iverson 25c., Mrs. H. Gif- fen 25c. Ialt, \$11.25.	
--	--

—A. H. Gjevre.

Til Church Extension:

Fra O. R. Haaland, Clarkfield, Minn. ...	\$ 1.00
Ved O. A. Ulvin, testamentarisk gave fra Mrs. E. Eisteinsen	100.00

—C. J. Eastvold, kasserer.

Samlet ved Mrs. Mathias Hansen for jød-
inden med strubetæring paa Thomas hospital,
Minneapolis:

Mrs. Mathias Hanson \$1, Mrs. Christopher
Hanson \$1, Mrs. Anne Sundby \$1, Mrs. Hal-
vor Robertson \$1, Mrs. Iver Wallem \$1, Mrs.
Carl Hegna 50c., Miss Heila Rimstad 75c.,
Miss Marie Skoterud \$1, Miss Mollie Sundby
\$1, Miss Anna Tostenson 50c., Carl Hanson
50c., Mrs. Julius Quernemoen 25c., Mrs. Ole
Berke 25c., Mrs. J. Goranson 25c., John
M. Johnson, Irene, S. D., \$5, Mrs. Peter Moe,
Irene, S. D., \$5, Mrs. T. M. Newton, Grinnell,
Ia., \$5, Mrs. Anna Isakson, Corsica, S. D., \$2.
Tilsammen \$17.

Denne Israels datter lever endnu, Gud løn-
ne eder for hvad I har gjort for hende.

—Rev. A. L. Dahl.

425 Fourth St., Minneapolis, Minn.

Kvittering for bidrag modtaget til Hauges me-
nigheds byggefond, Milwaukee, Wis.:

I Trondhjems menighed, Volin, S. D.
Christopher Lykken \$3, Ole J. Solem \$5, J. A.
Olson \$5, Olaus Stoem \$1, I. C. Stoem \$1, H. O.
Stoem \$1, Ben Low \$3, J. B. Ellefson \$1, O.
M. Aune \$2, E. M. Aune \$1, Ole Aune \$5, Mrs.
Mary Larsen \$1, John Myhre \$1, Mrs. Peter
Moen \$5, Ole oen \$1, John E. Lien \$1, Ole J.
Lien \$1, Ole Johnson \$5, Mrs. Kristine John-
son \$1, Peter Carlson \$2, E. J. Lien \$1, Mrs.
M. J. Lee \$5, Ole Bakke \$5, Martin Anderson
\$2, J. M. Johnson \$5, C. G. Kjeldseth \$5, Jo-
hannes' Gevik \$3, Robert Nissen \$1, Mrs. An-
na Nissen \$3, H. C. Hansen \$5, Ole C. Gorseth
\$2, Peder C. Gorseth \$2.

I Volin og Irene: B. A. E. Bagstad \$3, H.
O. Vognild \$5, Rev. og Mrs. C. J. Olberg \$1,
Tilsammen \$94.00.

Vil med det samme faa sige et hjertelig
tak fra menigheden i Milwaukee for bidragene.
Paa egne vegne, hjertelig tak for den velvilje
I mødte mig med og alt det gode jeg nød baade
de hos prest og menighed. Eders forb.,

—L. M. Sagen.

Kvittering

Ved A. H. Solheim fra Scandia mgh., Camrose, Alberta	\$ 11.80
A. O. Reiersgaard, Rhame, N. D.	5.00
P. A. Wick, Rhame, N. D.	5.00
John M. Seesog, Rhame, N. D.	4.00
Miss Olida Reiersgaard, Rhame, N. D.	1.00
Fra Langford mgh., S. D.	17.66

Hjertelig tak.

—A. M. Danielson.

Sager til Missionshjemmet:

Et teppe fra Bethania mgh. kvf., Frost,
Minn., ved Mrs. N. Okerlund.

Et teppe fra Mrs. Thos. Hanson, Franklin,
Minn. —Mrs. L. Schlanbusch.

Til Bethesda Alderdomshjem:

Helge Brekhus, Flaming, Minn.	\$ 5.00
Ved C. J. Olberg, fra J. C. Nodland..	5.00
Arthur Hegraness, Grafton, N. D.	10.00
Kittel K. Kasin, Hoople, N. D.	10.00
Mrs. Mostue, Minneapolis, Minn.	10.18
Ved Ole C. Gorseth, fra Olaf Aune \$10, C. Kambak \$5, Edward Aune \$10	25.00
S. O. Stensland, Beresford, S. D.	25.00

Ved past. J. N. Sandven, fra Mrs. Mons Grove, Roland, Ia.	5.00
Ved B. K. Barstad, fra Lac qui Parle mgh., 5 konf. offer	35.95
Ved O. C. Gorseth, fra Hans G. Lee, Meldahl mgh.	10.00
Ved Joseph Anderson, fra Tabitha mgh., Hamilton county, Ia.	11.00
Sophie J. Rostvedt, Heimdahl, N. D. .	1.50
Ved H. Moe, fra Pomona Valley kvf.	10.00
S. K. Groth, Thor, Ia.	5.00
Ved O. C. Gorseth, fra Mrs. Ben Lowe, Volin, S. D.	25.00
Ved B. K. Barstad, fra Lac qui Parle mgh. kvf.	15.00
Ole Benson, Ada, Minn.	1.00
Ved Miss Karen D. Finseth fra B. A. Eggen, Oslo, Minn. \$2, Bertel Heggem, Oslo, Minn. \$1, Miss Karen D. Finseth \$2	5.00
Ved S. Warberg, Maddock, N. D., fra flere til Ophold for Mrs. Erickson.	221.50
Mr. og Mrs. E. N. Stedje, Hettinger, N. D.	5.00
Martin E. Lee, Kenyon, Minn.	1.00
Ved S. Warberg, fra Peter Haugen, Maddock, N. D.	1.00
Ved Arnt Tollefson, Esmond, N. D., fra flere til ophold for Mrs. Erickson.	14.75
Ved O. A. Ulvin, fra afdøde past. A. E. Boyums arvinger	216.66
S. L. Jacobson, treas.	3.00
Optagelsespenge	4,150.00
Pengerente	902.02
	<hr/> \$5,729.53

Ved S. Varberg til Bethesda Alderdomshjem, til ophold for Mrs. Erickson:

Sever Vargerg \$10, G. E. Dillerud \$5, Mrs. Mathilde Norheim \$4, Christ. Sabbe \$5, Hans Rangen \$10, T. J. Nottestad, M. K. Hoiden, hver \$5, Fred Davidson \$2, A. O. Johnson, Ole C. Westby, T. T. Sabie, A. Erickson, J. I. Hege R. Wisness, G. O. Haugen, T. P. Lommen, John G. Johnson, L. O. Larson, B. H. Grondahl, E. C. Olson, M. O. Moen, Christ. Arntson, Ole E. Foss, N. O. Halvorson, hver \$5; Lars Natland \$1, L. Ongstad 50c., A. L. Togstad \$3, O. R. Larson \$2, Geo. Lindgren \$2.50, Gust Shemo, M. Lee, O. J. Kleveland, Hans Westby, Gust Nelson, Martin Bergoust, O. J. Kopperdahl, C. C. Westby, Tonnes Rangen, Edvard Togstad, H. C. Westby, John Nasset hver \$1; Tore Halvorson, \$3, Ole Høldahl A. A. Lindahl A. L. Aanderud hver \$2; H. E. Foss, H. B. Haagenstad hver \$1; S. C. Westby \$2, Hans Engen, E. H. Fossum hver \$1; Hans Winger \$2, Peter Vold, Gunder Legreid, J. E. Anderson hver \$1; Albert Hesla \$2, W. J. Maddock \$3, Ole J. Rodne, A. J. Rogness, C. P. Heltnes, S. S. Solheim hver \$1; S. S. Erfjord \$2, N. Rognes \$1, S. R. Overland, C. H. Olson, Ole Rostvedt, G. J. Rostvedt hver \$2; A. P. Solberg 50c., J. J. Seltvedt Ole L. Rodne Ole Berve, Ole O. Foss, Arnt. Tollefson H. L. Rodne, John Rogelstad, E. Gedros, Hans Lybeck, hver \$1; Mrs. Rostvedt \$2; H. Hokenson, Mrs. P. O. Lalum, M. A. Wisness hver \$5; Andrew Bavrey, Jorgen Waagen, H. E. Ellingson hver \$1; Olof Hokanson, Olaf Skron hver \$2. Tilsammen \$221.50.

Samlet for Mrs. Erickson i Imanuels menighed, Esmond, N. D., af Arnt Tollefson:
Iver Svingen, Ingebert Svingen, Lars Brørby, Peter Stadum, John Stadum, B. I. Steig, P. B. Rognlie, L. O. Borsness, hver \$1; I. Nestegaard, A. Stadum hver 50c.; Mrs. P. Stadum 25c., I Braaten 50c., G. Watterud, T. A. Davis hver 50c.; A. Lybeck, A. O. Bundy hver \$1; Ole Smeby, A. Erickson, Reiersen, Mrs. Fred Evenson hver 50c. Tilsammen \$14.75.
Sioux City, Ia., May 6, 1916.

—J. A. Quello, kasserer.

Jødemissionen:

Fra Jødemissionsvenner i Hauges Synode ved kasserer past. A. O. Oppengaard \$ 308.75
Morningside mgh., S. D., past. I. S. Olsons kald ved past. Heimann 8.00
Elroy, Wis., 31te Mai 1916.

—Lars Lund.

Kvittering for modtagne penge til kirkebygning i Mamre menighed, P. O. Løvseths kald, Reeder, N. D.:

Gilbert Gullickson, Jie Bøe, hver \$5; Carl Scott \$10; Peter Erikson, A. J. Loan, J. G. Scott, G. A. Tastad, J. H. Johnson, J. O. Johnson, O. O. Johnson, L. E. Olson, A. Hommersand, L. Ottem, hver \$5; Mrs. Larson, Miss Lina Runestad, Carl Nelson, hver \$1; O. O. Cragg, Mrs. Ben Johnson, hver \$2; H. H. Olson, ubenævnt, hver \$1; Olaf Stav \$5; L. E. Haugum \$10; Charley Johnson, \$5; John Isakson, \$10; Edward Groseth, John Erickson, Andrew Oakland, hver \$5; Henry Haugum, \$1; Marie Everson, \$2; C. F. Schanke, Edward Heland, Olaf Johnson, Mathias Haugen, M. Standy, J. Q. Tramvold, hver \$5; Hans Mahlum, \$10; O. H. Anderson, Rev. I. S. Olson, J. A. Rømmen, John O. Vasil, Martin O. Peterson, John O. Solberg, Andrew Bye, Sidney Hegg, Mrs. J. J. Tranvold, S. Rasmussen, hver \$5; S. Siverson, Anton Holen, hver \$3; Ida Johnson, \$2; Enock Norbeck, \$10; John Mortenson, Ole Iverson, Mrs. Ed. Everson, H. H. Gjølme, Martin Opsal, hver \$5; Halvor Olson, \$3; Mrs. Dina Hegg, Arthur Everson, hver \$2; Mrs. Løkkesmoe, \$1; Ole Larson, \$3; Mrs. Johnson, 50c.; A. H. Hagen, Løken & Bjerke, Rasmus Bak, K. Rye, J. Rye, M. Rye, Albert Satrum, Ole Satrum, Ole Durham, Martin Durham, Mik-Bak, hver \$5; Ole Bak, \$10; John M. Larson \$10; Louis Brunsvig, Christian Volden, John Vold, Geo. Johnson, Even Bak, Helmer Durham, L. Christenson, S. E. Mellem, Olaf Hewle, Nels Mellem, Erik Ressel, A. Ressel, Thore Fossum, Ole G. Lee, Hans G. Lee, hver \$5; Peder Øien, John Øien, Ed. Clemetson, hver \$1; Anders Grudt, \$3; I. O. Durham, \$2; J. C. Peterson, \$1; Knut Bjerkaas, 50c.; Arnt Knutson, \$3; S. Hinseth, \$10; Ole S. Hinseth, Albert S. Hinseth, J. L. Eide, Gullik Evenson, Andreas Evenson, Mrs. O. Liabø, Knut Branden, A. O. Solem, Lars Brandli, Erik Sæther, Erik Loe, hver \$5; Peter Solerud, Elmer Evenson, Martin Sæther, hver \$1; John Olson Edahl, \$3; Mrs. Rasmus Fagerhaug, 50c.; Ingebrigt Fagerhaug, Iver Fagerhaug, hver \$2; August Anderson, Charlie Vik, John J. Larson, Herman Johnson, hver \$1; Mrs. Petter Johnson \$2; Ole J. Lien, Haakon Hoxeng, hver \$1; O.

Saugstad, \$3; J. B. Ellefson, \$1; Hans Hanson, \$3; Geo. Lkken, Sigurd Bakke, Ove Gørseth, Iver Brandli, hver \$2; Ole Gørseth, Chris. Løkken, Ole Bakke, Peder Gørseth, Peder Carlson, Ole Johnson, Ole Moen, J. M. Johnson, Mrs. P. Moen, J. A. R. Olson, Ole A. Solem, Ben Gustad, Ole E. Aasen, Tore Hoxeng, H. Lee, hver \$5; Halvor Simonson, \$2; J. J. Oakland, \$3; Gust Johnson, Andrew Peterson, Ole Vorhaug, hver \$2; Jørgen Sogge, \$2.50; Martin Rud, \$2; H. H. Lunning, \$3; Mrs. J. Grøseth, Iver J. Grøseth, S. O. Stensalnd, August Skotvold, hver \$5; Anton Evenson, Ole Løkken, hver \$10; Isak Løkken, Mike Hanson, Andrew Rønning, John O. Jantgaard, M. Stuben, Carl Evjen, L. J. Stoen, John S. Johnson, Halvor Jacobson, Ole Vevig, G. Eggen Ole Dahlum, Peter Erikson, hver \$5; Lars Løkken, Mikkal Ustad, hver \$2; Elling Johnson, Lars Sether, hver \$1; John J. Holte, \$2.50; John O. Holte, \$1.50; Lars E. Holem, \$1; O. O. Stene, \$2.50; H. P. Larson, Isak Christopherson, hver \$2; D. Christopherson, 60c.; C. E. Danielson, \$2; Anton Anderson, Carl Oden, hver \$1; Wm. Crogstad, \$2; Anders Vigdal, John Sletvold, hver \$5; Arnt Løhre, \$3; C. Hanson, Even Leer, A. D. Olson, Peder Nilsen, N. N., hver \$1; Olive Olson, \$2; Ole Gunderson, Louis Larson, Albert Larson, Chas. Kittelson, Martin Thorberg, M. Garder, Mary Funru, T. S. Kittelson, le Hovelsrud, A. L. Levos, G. O. Limbo, Ole O. Limbo, hver \$5; Westby Bros., \$10; Mrs. K. Dyrbo, S. M. Juelson, hver \$5; Mr. og Mrs. J. L. Løvaas, \$10; C. L. Estrem, \$15; Amund Closter, Berthel Kvam, John Vorre, D. W. Thompson, Linus Watland, M. K. Kvam, hver \$5; K. K. Kvam, \$10; Amund Larson, Tobias Watland, hver \$5; Clara Watland, Calra Larson, O. N. Lindbo, Gilbert Seboe, hver \$2; Elmer Limbo, \$3; Ole Gregerson, \$2; Martin Juelson, Oscar Kolden, hver \$2.50; Margaret Kolden, 50c.; Ole Kolden, \$2; Mandius Løvaas, Martin Thompson, ubenævnt, hver \$1; Gulik Haave, \$1.50; Aug. Anderson, Gawrie, Ia., \$5; J. J. Herem, Henry O. Sexe, Richard Nelson, Mrs. Margarethe Olson, hver \$5; Tore Driftland, 50c.; Mrs. Ivar Blakelie, \$1; Mrs. Anna Hill, \$2; M. Halsne, \$1.50; Mrs. Borgen, 50c.; Jens Larson, \$2; Gust Thorson, G. G. Walen, hver \$1; Thomas Silrum, \$10; C. P. Hjernstad, \$5; John O. Almlie, \$7; Hans Gestie, \$5; J. R. Lee, \$10; Thomas Larson, M. J. Johnson, hver \$5; John Skoden, \$1.50; N. O. Nelson, Christ Silrum, hver \$3.

Tilsammen, \$1,044.10.

—P. O. Løvseth.

Landsmænd!

Jeg har tilsalgs 50 godt opdyrkede Farme i det frugtbare Goodhue County, 55 mil syd fra Tvillingbyerne. Store norske settlementer.

Skriv efter liste med priser.

C. W. SORTEBERG,
Kenyon, Minn.

"Buddbæreren"

udgives af Gauges nordl. evangelisk luthersk synode i Amerika og udkommer hver Lørdag med et tospaltet 24 siderigt nummer og koster for aaret i de forenede stater\$1.00

Udenom 1.25

Redaktør: Pastor C. C. Folter, Red Wing, Minn. Alt, vedrørende bladets indhold sendes til ham.

Alle bestillinger paa bladet, pengeindsendelser, opsigelser, adresseforandringer, avertissementer osv. sendes til Gauges Synod Book Dept., Red Wing, Minn.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second-class matter.

I n d h o l d. 1. Pinjedaag; 2. Ungdomsforbundet; 3. Kom gaa med; 4. Missionsbuen; 5. Kina-missionen; 6. Gammelt brev; 7. Kirkeindvielse og samtalempde; 8. Fra kredsløbet i Green Lake; 9. Fra Irene, S. D.; 10. En kort bemærkning; 11. Dagsaa nogle ord om foreningsagen; 12. Hvo der tror hæfter ikke; 13. E. D. Gaugen død; 14. Vandret hjem; 15. Vandret bort; 16. Dødens høft; 17. Arbeidsmarken; 18. Betjentgjærelser; 19. Kvittering.

Bedes erindret.

Naar vore menigheder indsender penge til synodens kasser vil man erindre følgende:

Penge til professorkassen, synodekassen, heri indbefattet skolekassen, fondskassen og Zevell Luth. College sendes til mr. D. A. Albin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til indremissionen, finamissionen, fanthalmmissionen, madagaskarmissionen og jødemissionen sendes til Rev. A. D. Oppeggaard, Madison, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. C. L. Jacobson, Beresford, S. D.

Penge til Bethesda Gamlehjem sendes til Rev. J. A. Duello, 605 Court Str., Sioux City, Iowa.

Penge til Church Extension sendes til Rev. C. J. Eastbold, Dawson, Minn.

En kristelig A-B-C-bog for søndagsskolen, religionsstolen og hjemmet vil bli færdig fra trykken om nogle dage. Ved tiden af stave- og læseøvelser har den et stort udvalgt af barnebønner baade paa nordl. og engelsk. Boken koster 15c. Send eders ordre til udgiveren: S. J. Skarpneß, Centerville, S. D.

Thi jeg vilde ikke vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. 1 Kor. 2: 2.

No. 25.

Lørdag den 17de Juni 1916.

48de Aarg.

Om Kjerlighed.

(Af C. D. Rosenius.)

(Indsendt ved A. M. Den.)

Ser den, som elsker, er født af Gud. 1 Joh. 4: 7. Saa umuligt, som det var at formaa sne og is til at bære varme, medens de endnu er sne og is, saa frugtesløst er det at tvinge sig til ret at elske Gud og ret at elske sin næste, førend hjertet er blevet forvandlet, førend du har faaet et nyt hjerte, som af sig selv elsker. Kjerligheden er en fri sag, er hjertets sag, kan ikke fremtvinges. Hvorledes du end kan tvinge dig til at tale og leve, kan du dog ikke tvinge hjertet til at elske, hvad det ikke vil. Derfor er det en daarfskab at prædike om kjerlighed for et hjerte som ikke er gjenfødt. Kjødets sans er fiendskab mod Gud, thi den er ikke Guds lob underdanig, thi den kan ikke engang være det. Al den kjerlighed man tæller sig at have til Gud før gjenfødselen, er indbildt, egenmytlig og indskrænket. Du elsker kun Gud, naar han gjør og taler, hvad dig behager, men naar han sætter dig paa prøve eller byder dig noget, som du ikke vil, da knurrer du mod ham og paa en eller anden maade anklager hans bud for strenghed. Ligesaa elsker du heller ikke din næste som dig selv, men er altid mere omhyggelig om dit eget bedste end om hans.

Saadanne er alle menneskehjerner af naturen, ja alle uden undtagelse. Spørgeres da, hvorledes man faar et nyt hjerte, som ret elsker, saa mærk: du har aldrig ret kjerlighed til Gud, førend han først har bevisst dig saamegen kjerlighed, at dit hjerte ligesom er smeltet af denne hans kjerligheds varme. Du kan ikke begynde med at kjennte ham kjerlighed, men maa begynde med at modtage kjerlighed af ham, ligesom apostelen Johannes siger: Deri bestaar kjerligheden, ikke at vi har elsket Gud, men at han har elsket os. Og Jesus siger: Jeg har ikke udvalgt mig, men jeg har udvalgt eder. Men nu er det ingen Guds kjerlighed, som smelter og forvandler dit hele væsen, uden den, som omfatter og saliggør dit hele væsen, den kjerlighed, som angaar selve livet for tid og evighed, nemlig din benaadning hos Gud, dine synders forladelse og din salige optagelse til Guds barn. Serom talede Herren selv hos farisæeren Simon. En stor synderinde kommer ind, falder ned ved hans fødder, vader dem med sine taarer, tørter dem med sit hovedhaar. Farisæeren undres herover, men Jesus forklarer sagen: En som laante penge ud havde to skyldnere, den

ene var fem hundrede denarier skyldig, men den anden femti. Men der de ikke havde noget at betale med, eftergav han dem begge det. Sig, Simon, hvem af dem vil nu elske ham mest? Den, som han eftergav mest, blev hjæret. Og Jesus tilføiede: Du dømte ret: Denne kvinde er mange synder forladte, derfor elsker hun meget. Se her betydningen af apostelens ord: Hvor synden er bleven overflødig, der er naaden bleven end overflødiggere. Jo mere loy i samvittigheden, desto mere stormer og føles synderne, jo mere synd, som føles, desto større bliver naaden, naar alle disse forlades, og jo mere naade du faar, desto større bliver din kærlighed, glæde og taknemmelighed. Dette er det nye testaments regjeringsorden, at Gud, som befalede os at elske vennen og med velgjerninger samle gloende kul paa deres hoveder, gjør selv det samme imod os. Han smelter og overvinder os med den overflødige naades gloende kul. Og nu, nu først begynder du at elske Gud igjen, nu bliver ogsaa dit hjerte saa forvandlet, at du elsker alle mennesker med en aldeles ny kærlighed. Thi Guds kærlighed er udsøst i dit hjerte ved den Helligaand, som er dig givet. Denne kærlighed til næsten er dobbelt, almindelig kærlighed og broderlig kærlighed. Med almindelig kærlighed elsker du alle mennesker og gjør dem godt, hvor som helst du kan og i alle deres behov. Denne kærlighed forudsætter ingen fortrolighed, intet venskab, thi den fordrer intet andet vilkaar hos gjenstanden, end at det er et menneske. Det er om denne kærlighed Jesus sagde: Elsker eders fiender, gjører dem godt, som hader eder m. m. Dette er af vigtighed at iagttage, om du vil være en kristen, saa at du ikke elsker blot dem, som man kalder elskværdige. Sige saa, om du vil være en kristen! Da tilkommer det dig at betænke, om de har samme menneskeblod som du! Om de nedstammer fra samme Fader i himmelen og samme stamfader paa jorden som du, samt er gjensøst med det samme blod som du. Det vilde da være dig en stor opmuntring til kærlighed, om du ved synet af en, som be-

høvede hjælp, tænker: Dette er min broder, min søster! Thi efter kjædet er vi jo alle brødre.

Det andet slags af kristelig kærlighed er den broderlige. Broderlig kærlighed er den, hvorved alle Guds børn i verden som indbyrdes brødre er sammenbundne i et ja-ligt, inderligt og fortroligt søstendebaand. Dette broderskab kender ingen grænser af ulige kirkebetjendelser, former og steder, ulige stand og livsvilkaar, men ser efter noget, som findes allesteds, hvor Kristus prædikes, nemlig Guds børn, fødte af Gud. Thi grunden for denne broderlige kærlighed er kun denne: Sver den, som elsker Faderen, elsker og den, som er født af ham. Og her er aarsagen, hvorfor Kristus angav just denne kærlighed som tegnet paa hans rette disciple, sigende: "Derpaa skal alle kende, at I er mine disciple, om I har indbyrdes kærlighed." Thi alt andet kan hylere efter, men ikke den indbyrdes kærlighed, som ser efter dem, som er fødte af Gud.

O, maa vi da søge af inderste hjerte
At elske hverandre i glæde og smerte,
Forenede blot i den Frelsermands tro,
Hvis død er vort liv, og hvis angst vor ro.

Ungdomsforbundet

Søndag 25de Juni.

2 Tim. 2: 13—14; 1 Pet. 3: 15—16.

Vor betjendelse
som grundlag for kristelig forening.

Den egentlige, generiske betjendelse, som skiller den lutheriske kirke fra alle andre er den augsburgiske betjendelse. Det er lutheriske samfund som antag andre betjendelsesfrister ved siden af den augsburgiske, altsaa mer end den, men der er intet luthersk samfund, som har kun dele af Augustana. Det er sjæde at ikke flere af det almindelige menighedsfolk ikke er bedre kjendt med dette skrift. Ristnok har vi de væsentlige lærdomme, som findes i betjendelsen i "fortlæm-

gen" til Katekismen. "Forklaringen" er jo, faaatsige, øst ud af bibelen og bekjendelsen. Det er vel ganske sikkert at "Sandhed til Gudfrygtighed" har Speners "kristendomsbævelse" til grundlag. Skjønt vort folk er blit, gennem forklaringen, kjendt med de væsentlige lærdomme i bekjendelsen, saa burde de ogsaa bli kjendt med bekjendelsens ord. Den lutheriske kirke har sat to grundpillere, hvorpaa den bygger. Først, bibelen som det beaaendede Guds ord, regel og rettesnor for tro, lære og liv. Andet, bekjendelsen, ikke som noget tillæg til Guds ord, eller noget ved siden af Guds ord, men som fælles udtryk for, hvordan Guds ord skal forståes og fortolkes. Bistnok er der lærdomme som ikke findes nævnt i Augustana. Inspirationslæren er ikke berørt, ikke heller lægmandsvirkensomheden i egentlig forstand. Men de væsentlige grundlærdomme, saasom: bibelen, Guds aabenbaring; Treenigheden; Kristi to naturer; arbejshnden; gjenløsningen ved Kristus; retfærdiggjørelsen af troen alene; kirken, sakramenterne væsen, og naademidlernes forvaltning, disse er lærdomme klart fremstillet. Er bekjendelsen nok til grundlag for kristelig forening? Den burde være det. Men ffaden er at alle ting skal fortolkes. Ikke bare bibelen fortolkes, men bekjendelsen fortolkes. Den ene lægger en vis betydning i den, og en anden en anden betydning. I Hans Nilsen Gauges dage, og længe efter, fik man 14de artikel i bekjendelsen til at sige, at lægmænd ikke skulde offentlig prædike, thi de var ikke "rettelig kaldet." I vor tid har man faat denne artikel til ikke bare at berettigge lægmænd at prædike, man faar den til at fortælle, hvorledes den virksomhed bør ordnes. Saadan er det med fortolkning stundom. Enhver kan tydelig se, at denne artikel ikke berører det aandelige prestedømme det mindste, men kun taler om det kirkelige embede. Svis alle lutheriske samfund vilde lægge den ene og samme forståelse i bekjendelsens udtryk, da var den nok til grundlag for forening af alle lutheriske samfund. Smidlertid er det to ting vi bør gjøre. Vi bør ikke dømme anderledes tænkende kristne,

men erindre, at Gud har git alle sande kristne den Selligaands lys. At gaa rundt og udraabe haarde ord, hyge ordfrig, vil aldrig gjøre andre velvillig stent, saa vi kan komme til at finde gehør for vor lære og praksis. Den, som altid gaar rundt med en overlegen frigerisk lune, vil mangle den ydmyge aand og det bindende væsen.

Men det andet vi gjør er at leve et sandt og sundt kristenliv. Svað hjælper det at raabe paa ret lære og saa leve et ukristeligt liv? Det er baade ffade og ffam, at saa mange, som vil gjelde for egne lutheranere, fører et daarligt levnet. Ken lære, ret tro sammen med sandt kristent liv, det vil vise folk rundt dig, at du mener noget med din kristendom. Lad os vise alle folk vor tro ved den iver for missionen og Guds riges arbejde som det kræver, og vi vil aabne øinene paa folk for vor kirkes herlighed. —Wick.

SUNDAY, JUNE 25.

Our Confession the Basis for Christian Union.

1. Scripture lesson: 2 Tim. 2: 13-14; 1 Pet. 3: 15-16.

2. Introductory. Today is the 386th anniversary of the reading of the Augsburg Confession before the diet at Augsburg. Give a brief account of the history of the Confession, and show the relation of the doctrines of the Confession to our Scripture lessons.

3. Why is the Augsburg Confession a sufficient basis for Christian union?

(a) Because its teachings are in harmony with the teachings of Scripture.

(b) Because it embraces the cardinal points of Christian doctrine.

1. Doctrine of Triune God; 2. Doctrine of man; 3. Doctrine of sin; 4. Doctrine of redemption; 5. Doctrine of the means of grace; 6. Doctrine of the church and the ministry; 7. Doctrine of man's relation to the world; 8. Doctrine of the last things.

(c) Because it allows the church lib-

erty in matters of organization, forms of worship, and ecclesiastical rites.

4. Exhort to study of the Confession and the comparison of it with the clear teachings of Scripture.

Til ungdommen i Madison freds.

Som det allerede har været bekendtgjort i Budbæreren, saa blir Madison freds ungdomstevne afholdt i Franklin, Minn., fra 2den til 4de Juli førstkommende. Men nu er det ikke nok at vide, at vort stebne skal bli i Franklin og tiden, det skal bli. Unge ven, du maa bli med. Stebnet er for dig. Det er dit stebne. Du trænger stebnet og stebnet trænger dig. Og tiden—vi kan ikke tænke os en behageligere tid for stebnet end netop da. Det er den vakreste tid af aaret og feriernes tid. Ungdom, som elsker Jesus, kom for at bli velsignet og for at bli til velsignelse. Kom med bøn for dig selv og for ungdommen og ungdomsagen. Kom med vidnesbyrd om Jesus. Og er kjærligheden til Jesus blit kold, ja, om du føler, at du er borte fra Herren, kom til ungdomstebnet alligevel. Du har hørt om den rige og varmhjertede far, som, da hans søn havde været borte og levet et liv i synd, men kom med bedrøvelse og skam tilbage, saa slog denne far sine faderarme rundt den usle sønnen sin og meddelte ham tilgivelse. Denne far har vi indbudt til ungdomstebnet i Franklin og han har lovet at være tilstede under hele mødet.

J sangfugle—vi har mange af dem i Madison freds—kom til stebnet. "Syng kun i din ungdoms vaar, i din lyse sommer." Kom og syng til Guds ære og næstens opbyggelse. Ingen anden kan fylde din plads—du maa komme. Kan ikke alle for inden fredsen komme i sin helhed, saa kom saa mange enkelte sangere, som kan, og vær med i det store fælleskor, som vi haaber at saa under mødet.

—N. Gaugland.

"Et helligt liv og en salig død", det søges ad. Ikke et ugudeligt liv og en salig død.

Mere fra graduationen ved Red Wing Seminar.

Af pastor Th. Hansons baccalaureate tale fik vi bare det af ham selv skrevne udkast, som lyder saaledes:

Tekst: Joh. 17: 3—4.

Gvortil har Herren kaldt os for dette liv? Først til at ære og ophøje ham. Andet, til at udføre den gerning han gav os at gjøre.

Tema: Vort livs maal.

Betydningen af et bestemt livsmaal.

Sindringer og vanskeligheder ved et ubestemt liv. Eksempel: et skib foruden kurs, kompas eller ror.

Spad bør være vort livsmaal?

At ære og ophøje Gud, vor skaber og opholder.

At virke til vore medmennekers gavn og lykke.

Forberedelsen for vort livsmaal: Værdom. Dannelsen af karakter.

Betydningen af kristelig uddannelse.

Gvorledes skal vi udøve vort livsmaal?

Ved praktisk anvendelse af en almindelig og speciel uddannelse for en vis valgt livsstil.

Vær i alt ledet af sandheden.

Gav principer.

Gav udholdenhed.

Vil vi erholde noget bederlag—her i livet og—i det tilkommende?

Spad er held—"success"?

J har opnaaet livets maal, dersom J kan sige: "Jeg har herliggjort dig paa jorden, jeg har fuldfornmet den gerning som du gav mig at gjøre."

Vi vil slutte vor prædiken ved atter at minde om første vers i vor tekst, hvilket er vor saligheds grundbold: "Men dette er det evige liv at de kjende dig, de eneste sande Gud, og den du udsendte, Jesus Kristus."

Pastor Lars Harrisbilles graduations-tale lyder i sin helhed som følger:

My Dear Friends:

It is my privilege to congratulate you on your graduation. You have been pa-

tient, energetic and studious. Not all students have been blessed with your success. In response to the invitation extended to me by your faculty, I wish to present to you a familiar picture. You have seen it before and studied it. Think of it again. It is the picture of the Rich, Young, Ruler. Mark 10: 17-22.

1. Who he was:

(a) Rich. He was *rich*. How he had received them we are not told. Perhaps his parents had left him a large estate. It is necessary to have some of this world's goods. We cannot do without them. But, how many young people imagine: "If I only had a estate—a good bank account, large holdings in real estate, and a large income I would certainly be happy. That is why they attended schools and develop their brains that they may become the leaders of the industrial, political and social world. Then they will be satisfied." But look at this young man. He *has* riches. But he has no rest. He is dissatisfied. Day and night his soul is tossed like a frail bark upon the sea of time. The golden calf has never brought peace to the soul, no matter how much men and women have danced around it. Some of the wealthiest men in the world are most miserable.

(b) He was *young*. And that is your advantage. Life lies before him. His eyes were not dimmed. His energies were not gone. No, they were all his. If he had sought the Lord, when he was old and near the passing of the Jordan, we would not wonder that he asked this question. Then the fact that he must leave this world, and stand face to face with his Creator would move him with fear to turn to him. But, he is young and plans for a long life. And still, the thought of eternal life has pressed so earnestly upon him, that, though he is young, he would have it answered. As graduates from this Seminary, College and Academy, is this question uppermost in your minds: "What shall I do to inherit eternal life?" "What is my relation to my

God?" Youth is yours. But most people die young. Oh! that *now* you may all go to the Lord Jesus and find the right solution to this problem. Then you are prepared aright for life's battles or heaven's eternal joy.

(c) He was an *honored* young man. Though he was young, still they had placed upon him special responsibilities. He was a ruler. But this did not satisfy him. As you leave this Seminary you have high aspirations, and it is well. We can never amount to anything in this world unless we have lofty aims. It is also true, that a good name is to be chosen rather than riches. But, the honor of man is not to be depended upon. Today you may be carried upon a pinnacle of fame, the next day thrust to the earth. Napoleon was honored by Europe and the whole world. But he became a captive and died at St. Helena. One day men will pat you on the back; the next day they will stab you in the back. Honor could not satisfy the young ruler. Neither can it any man.

(d) He was a *clean* young man. He had the opportunity of leading a fast, licentious and voluptuous life. He may have become a drunkard, or lived the life of a prodigal son. He had the price to pay and the time to spend. But he would not. His relation to his parents was exemplary. He was not an Absalom. Think of David; how anxious he was about his proud, disobedient son! How he asked: "Is the young man safe?" How he cried out of the depths of his soul, when he heard he was dead: "Absalom, my son, would to God I had died for thee; Absalom, my son, my son." The rich, young ruler had obeyed his parents, at least as far as the letter was concerned. He had honored his parents and superiors. The years you have spent in this institution have had some influence upon you. I trust they have aided you in leading at least a clean, moral life. Whether you have money or not, I trust your life is morally clean.

That no vice has taken a grip upon you, which has sapped so many young lives. Some of you have been aided by your parents. Without their assistance and inspiration you would not have attained your present status. This often means a great sacrifice by them of the comforts, which they otherwise would have enjoyed. I hope you are grateful to them for it. If not, it may bring them into an early grave and God's curse will rest upon you. But, though the rich, young ruler had been an obedient, clean, moral son, still it did not satisfy him. He nevertheless asked this question: "What lack I yet?" A morally clean and outward respectful and obedient life is not to be despised. But our *soul* cries for more than that. Nicodemus felt it. He came to Jesus and received an answer. And if we will let it speak, it will cry out from its depths: "*What lack I yet?*" To the young man it was an earnest appeal to the Master.

(e) *His earnestness.* He is in earnest. He puts his whole soul into the question. He is ashamed of no one. Let the multitude deride him. Let the Pharisees sneer. It is a question of life and death with him. Therefore he falls upon his knees, in the presence of Christ, and says: "Good Master!"

As students, you have asked many questions in your rooms and classes. Some are answered; others not. You have been in earnest about them. But have you humbled yourself before Jesus Christ of Nazareth and asked Him this same question? Oh! that you might do in a spiritual sense as he did literally, fall down at your Master's feet, no matter what others may think or say. Do it, and now, while Jesus of Nazareth passeth by. That is the object of this institution, not only that young men may be educated for the ministry and go out into the world and preach the Gospel; but that *everyone* who leaves this place may humble himself before the Lord of Glory and find an answer to this ques-

tion: "What, etc." Upon your relation to this question will depend your future happiness and usefulness. If you humble yourselves, you shall be exalted. If you exalt yourselves, you will be abased.

A great many young people who have the privilege of an academic or college education are liable in a special sense to become proud. They get the "big head." They look down upon and despise others, who are less fortunate. But the true knowledge of our own ignorance and helplessness will make us humble. "Pride goeth before destruction and a haughty spirit before a fall."

2. Notice the Savior's attitude towards this young man.

(a) He looked at him and *loved* him. He admitted him. He had compassion upon him. What a wonderful *look* was that of Jesus Christ! It searched his heart and inmost desires. His whole life was revealed to the Savior. Not a thought or word escaped His searching eye. He heard the agony of his soul, crying out for rest. And oh! how He longed to give him that rest and peace which he needed so much!

And if there be any of you, who are without rest; any who are longing for peace, I am here to tell you that Jesus Christ looks upon you and loves you! Your parents love you. They would give their lives for you. But Christ loves you more. If there be within your soul a longing to have this question answered: "What," etc. He will answer it. Today you may be more conscious than ever what this school has been to you. With all its faults, you realize now, more than ever, what you have received here. The warnings, prayers and kindness on your behalf have been as a mighty wall around you. Never before have you been so conscious of this as now, when you are about to leave it. You feel it—you cannot help but feel it. Your heart would be as the icebergs of Greenland, if you did not. Personally, today I feel a sadness which I cannot express.

Our teachers, our president of the Synod, Rev. M. G. Hanson, have gone. They labored and prayed at this school. We are grateful for what they did for us. Perhaps this consciousness has awakened in you a longing to settle this question *now*. Behold the blessed Savior in His loving attitude towards this young man!

But this is an awful thing; to ask for light. Are you ready to receive it? Was the young, rich ruler?

(b) The Savior *checks* him. He rebuked his compliment: "*Good Master,*" He wants submission, full surrender and adoration. If I am good, wilt thou trust me, "If I am, Master, then *obey me.*" He sees in Jesus Christ only a teacher—not God. Nicodemus, who came to Jesus by night, was checked by the Master for the same reason. How far have you come in your study of Christ? Do you recognize Him as a teacher only? He must be more or *nothing*. He is either the Messiah, the Savior of the world, or else the greatest deceiver the world has ever known! He declared Himself to be the Son of God. He lacked a true consciousness of Christ as God.

(c) Jesus places the searchlight of the law before him. He refers him to the second table of the law. He has no true sense of sin. He has neglected the light. He is a fugitive from conscience. He does not mention faith to him. There is no use in pointing out a Savior to him, unless he first of all feels that he needs a Savior. He has no great sense of sin. He knows the letter of the law; but not the spirit of it. The Savior would awaken in him a true sense of sin; would humble his pride. He would then realize that he could do nothing to inherit life eternal, but that he was under the condemnation of the law. His good works would be to him as filthy rags; with them he could not stand before a just and righteous God.

Everyone desires to be something, and God has placed that desire within us. But

it is misdirected and how easy it is for us to build upon what we are or hope to be or what we do. I know you wish to be useful. You are brimfull of ambition. But, remember, you can never fulfill God's plan with you until you have acknowledged yourselves to be nothing. Paul never could have accomplished what he did unless he had acknowledged his own righteousness to be absolutely worthless; and so it was with Dr. M. Luther. When he saw that he was justified by faith, without the deeds of the law, then he, under God, was in a position to help lift the world and the church from its awful depths of ignorance and superstition.

(d) But the young man does not see the depths of his heart—he is spiritually blind. The scales have not come from his eyes. His selfishness and wordliness have blinded his eyes. So he says: "What lack I yet?" For several years you have attended this Seminary, and yet it is possible that you have not come to a true knowledge of yourselves. Recently a large denomination had a meeting. They decided to strike from their ritual the words: "Shapen in iniquity and in sin did my mother conceive me," and substitute: "Sin" for "devils." This stand is contrary to the teaching of the Word of God and our confession.

But how gracious is our Savior! No matter how blind the young man is, Jesus does not tire of him. He still would answer his question. Do you feel that you *lack* something? With all the knowledge and all the good you may have done, you still *lack* something? The Savior will give you an answer. He says: "*One* thing thou lackest: sell all thou hast and give to the poor," etc.

The young ruler had an idol; that was his riches. His heart clung to them instead of God. Have you any idols? Is there anything which separates you from God? Then say to the Lord Jesus now:

"The dearest idol I have known,
 Whate'er that idol be,
 Help me to tear it from thy throne
 And worship only Thee."

Jesus knew he loved the world, so He touched the boil and the cancer. He had no longing to do good with his riches; no desire to serve others. His own interests in this world were first and last to him.

Today Christ places before you the cross of Calvary. Are you willing to take up your cross?

"Must Jesus bear the cross alone?
 And all the world go free?
 No there's a cross for everyone,
 And there's a cross for me."

Are you willing to suffer affliction for Christ and His church? Whatever you endure, because you are a Christian, is a cross. You cannot be a disciple of Jesus Christ, you cannot truly be happy, unless you take up the cross and follow Him; and His cross is not heavy: "My yoke is *easy*, and My burden is *light*." Oh! that the love of the Savior may conquer and control everyone of our hearts, then we will gladly say:

"Jesus, I my cross have taken,
 All to leave and follow Thee.
 Destitute, despised, forsaken,
 Thou from hence my *all* shalt be.

Perish every fond ambition,
 All I've sought or hoped or known,
 Yet how rich is my condition,
 God and heaven are still my own."

"Sell all thou hast." All his riches were to be given to the poor. This was indispensable to him; conditions demanded it, sometimes conditions even now demand it. To be a missionary, or a pastor means to sell all literally. He leaves his home, his friends and the comforts of life, to serve his Master. His whole aim will be to sacrifice all to Jesus. No mercenary spirit can dominate a minister of the Gospel.

Otherwise he becomes a Judas, who betrayed his Master. We are all stewards of the household of faith and must render an account for all. Whatever God has entrusted to you, remember. He will demand it of you with interest, and the day of reckoning is coming, as surely as God lives.

Give, that is the watchword of the Christian; *take, grab, hold*, that is the slogan of the worldling. Which shall it be? Two ways lie before thee, Rich, Young Ruler, *which shall it be?* He has his choice now; will he choose the better, the safer? It reminds us of Pilate. He knew Christ was innocent; he had weighed the evidence for and against Him, so he asks: "What shall I do with Jesus, who is called the Christ?" He chose to reject Him, crucify Him. The young man felt the power of Jesus' words—he turned away. His countenance fell and he went away sorrowful; for he had great possessions.

Graduates of the classes of 1916: Today you leave this place. How will you leave it? Life lies before you. What shall it be? Will it be one of joy or sadness? It all depends upon your relation to Jesus Christ. If you yield to Him you will be happy. If you reject Him—never have a moment of true joy.

"Ah! yield Him all,
 In Him confide,

Where but with Him can peace abide,
 Break loose! Let earthly bonds be riven
 And let the spirit rise to heaven."

Say, now:

"God calling yet, I cannot stay,
 My heart I yield without delay,
 Vain world farewell! From thee I part;
 The voice of God has reached my heart!"

"Sugen kan tjene to herrer tilfælle." At bære og gjøre som verdens børn og faa haabe at faa falighed til Iøn af Gud, det gaar aldrig.

Missionsbuen

Uforglemmelige stunder.

Barnet knælede ved moderens knæ, mens hun lærte det at bede: "Nu lukker sig mit øie." Da sankedes en himmelsk fæd i barnhertjet, som voksede sig sterkere efterhvert som aarene gik—ja endog naar barnet gik paa viltsomme veie, bragte aftenen ufred i sjælen og billeder dukkede frem, trods ethvert forsøg paa at holde dem borte—billeder af et lidet barn knælende ved moderens skød—og i drømme hvilede: "J varetøgt mig tag." Da Guds naade omsider fik komme ind i hertjet med sin salige fred, toges disse billeder frem, og længe efter at moders øie er lukket og gjemt, vil disse stunder være uforglemmelige—ja til sidste blund.

Konfirmationsdagen—hvem kan glemme den? Da vaagner de fleste af os med en bøn om at bli bort løste tro, og mener oprigtig at vi vil holde det. Livet ligger saa lyst foran os og vi rigtig længe afsted forat se, hvad det har at byde. Livet aner vi de ubeirskyggede og storme, som om ikke længe vil møde os. Vi blir nu først voksne og mange af os maa da ud for at søge sin egen lykke. Prestens ord sænker sig, for de flestes vedkommende, dybt i sjælen, og endog naar vi blir gamle og graa, kan vi fortælle iallefald en del af, hvad presten talte om paa den dag.

Men kanste konfirmationsløftet var brudt og næsten glemt, før vi selv vidste af. Ungdomslivets fornøjelser saa saa glimrende ud, men snart stod vi der med tomme hænder og et hjerte, der var nær ved at bryde af uro og kval. Saa dukkede atter billeder frem og med bævende røst begyndte vi at nynne:

Med drømme svangre,
Barndomshjem, jeg dig forlod,
Men fik det angre,—
Lidet jeg forstod—
Thi den kolde verden
Er saa døv for al min trang—
Min ensomme færden
Blir saa tung og lang.

Ufreden vil ikke bort og snart skjælver synderen for sin hellige dommer. Det er en tid fuld af lidelse og kval. Guds naade tabes helt af sigte og Gud staar for sjælen som en vredens Gud. Men lidt efter lidt gaar det op for det indre blik at Gud elsker og vil gjerne tilgive og modtage os som sine børn igjen. Livets sol kommer med lægedom i sine milde straal, ind i det arme hjerte. Da lyser fra bliffet under tornekransen: "Jeg gav mit liv for dig." Det blir en stund som aldrig i evighed glemmes.

Hvem glemmer vel stunden da de to slutter pagt, og sinene tolker det sprog som ei tungen formaar? Hvilken olding har vel glemt sin forlovelsesdag, og hvilken gammel kvinde smiler ikke i ungdomslykke, naar hun atter fortæller denne sin oplevelse?—

Saa er det bryllupsdagen. Hvor lykkelig er ikke de to som skal slutte pagt! Atter ser man fremover med mange lyse forhaabninger og livet ligger saa fuldt af fryd og løfter. Det synes næsten faafængt for de to, naar presten paa bryllupsdagen taler om sorg og skuffede forhaabninger, og hverken brud eller brudgom kan forstaa, hvorledes moder kan græde paa denne dag. Hvorledes kan noget bli tungt, naar de to holder saa inderlig af hinanden! Det er godt, mangan en stund senere i livet at tænke tilbage paa denne frydedag, da livet laa foran som et hav af guld.

Hvem kan glemme den første gang man trykker sit eget lille barn til brystet? Hvor ømt og stolt slår ikke fader- og moderhertjet, og hvor mange fremtidsplaner lægges ikke for den underlige lille intetsigende skabning, som er deres eget deilige fremtidshaab. Naar efterhaanden den lille begynder at lægge sine smaa arme om moders hals—begynder at udtale de første ord—begynder at ta de første trin, ja da har deres glæde ingen grænse. Da er det som fandtes der kun et eneste lille barn i den hele verden. Og skal den stund maatte opleves, at fader- og moderhertjet er nær ved at bryde over sit ulydige ulykkelige og feilende barn, saa kaster

erindringen om disse lyse, deilige barnebilder leder lysglimt midt i mørket.

Men ret som det yndige barneøjne fryder forældrene med sine leende blikke, ligger det der i heftig feber, og nu ængstes forældrene i stum smerte. Tænk om den lille skulde tages fra dem! Hvor blev det saa af alle de glade lyse drømme! O, hvor banker ikke hjerter i angst og bønnen stiger op til Gud. Ofte er det en bøn som man i senere aar maa bede Gud om tilgivelse for. Moderen vaager nat og dag—kanke ugerne blir til maaneder, men moderens kraft synes at holde ud—hun tænker kun paa den lille, helt forglemmende sig selv, indtil naturen gjør sin ret gjældende. Enten barnet blir frisk igjen eller ei, disse stunder glemmes aldrig.

Saa staar man ved dødsleiet og maa sige farvel til en af sine kjære. Dinene lukkes for stedse og hænderne foldes for sidste gang. Hvor lyttes der ikke spændt, om der maaske endnu kunde bli et ord hvist—endnu en bevægelse—endnu et aandedrag. Glemmer vi stunden ved moders dødsleie?—Ved moders baare? Hvor ønsket vi ikke at ha hende igjen—om kun blot en time! Aldrig før forstod vi rigtig hvor god en moder vi havde.

Aldrig glemmer moderen stunden da hendes lille barn var gjemt under den sorte muld og hun stod ved den lille grav næsten som forstenet. Benner's ord havde saa fremmed en klang. Der var kun en ven som vidste at trøste paa rette vis, og det var ham som i sin store kjærlighed til hende havde taget hendes lille stat til sig.

Mand eller hustru staar før eller senere ved egteskællens baare. Nu er afslutningen kommen paa den lyse lange dag som paa bryllupsdagen laa foran. Manges en tung kamp har de kæmpet sammen,—mange glade lyse stunder har de ogsaa haft i sit samliv, men nu som alt er over er der saa mangt et ord som ønskes usagt, saa mangt et koldt ufjærligt blik som angres. Det var tungt at skilles, og det glemmes aldrig, men hinfædtes død og grav blinker haadets stjerne.

Men der er ogsaa andre stunder i livet—

den frijines liv, der er uforglemmelige, og det er stunder da Gud særlig faar vise os sin kraft og omhu—stunder naar vi er i dybt aandeligt mørke eller legemlig nød, og vi faar erfare Guds hjælp og befrielse, stunder, naar vi ingen udvei ser, men ret som nøden er størst, viser Gud selv os vei; stunder, naar vi føler os miskjendt og misforstaaet af alle, og blir beløjet endog af dem som vi troede var vore bedste venner, men Gud paa sin forunderlige vis friede os ud af løgnens snarer, sit navn til pris og ære. Da kommer Gud os saa inderlig nær, og i al evighed skal vi takke ham for disse livets saa uforglemmelige stunder. —Mrs. M. D. Wee.

Kinamissionen

ANNUAL CONVENTION.

The annual convention of the Chicago District of the Young People's Federation of Hauge's Synod was held in the First Lutheran church of Joliet, Rev. S. K. Knutsen, pastor, May 19, 20, 21.

The opening session was held Friday evening, Rev. H. A. Hanson of Chicago preaching the opening sermon, using the text: Acts 1: 8: "You shall receive power after that the Holy Ghost is come upon you."

The convention topic: John 19: 4-6, dealing with Christ before Pilate, was introduced by Rev. L. M. Sagen of Milwaukee, who brought before us the greatest of all questions, "What will you do with Jesus?"

Besides the pastors of the district we were fortunate in having with us Rev. Martin Norstad of Jewell, Iowa, and Miss Theresa Peterson, one of our missionaries in China, who is home on furlough.

Miss Peterson spoke of the great work being done in China and of the thousands of Chinese who are eager to hear the Gospel, as well as the need of workers to bring the Gospel to these people. We all

went away from the convention with a greater interest in missions and determined to do more to further Christ's kingdom both at home and abroad. Our prayer is that God may send out some of our young people of the Chicago District to help bring the Gospel to the foreign field.

Rev. Mr. Norstad delivered the convention sermon, Sunday morning, and in the afternoon gave his famous lecture, entitled, "Three Days in a Death Cell," which deals with his personal experience with a young man condemned to die for murder." Those of us who heard this lecture will never forget it.

The closing session Sunday evening was given over to testimonies and prayers—a great number of the young people taking part. We had come to this convention hoping and praying that God would give us souls and we were not disappointed. There were those who answered the greatest of all questions by accepting Jesus as their personal Savior. Truly God was with us and we went home renewed in spirit and better fitted for the work in our local churches.

The following officers were elected for the ensuing year:

President—Rev. T. J. Alvestad.

Vice Pres.—Rev. L. M. Sagen.

Rec. Sec.—Miss Mabel Samuelson.

Cor. Sec.—Miss Carrie Anderson.

Treas.—Miss Lillie Berg.

We regret that Rev. J. J. Lee, who has been president of the Chicago District Federation since its organization, will no longer be with us at our conventions as he has accepted the charge at Radcliffe, Ia. May God richly bless his work in the Iowa district as he has so richly blessed his work among us. It was decided that his report for the past year be printed in "Budbæreten."

To the Honorable Chicago District Young People's Federation of Hauge's Synod in Convention Assembled. Grace and Peace!

Permit me to greet you with the words of St. John as found in his first Epistle 3: 1-3.

What is there to a name? With men a name may be a token of appreciation, love or esteem or the opposite. Sometimes it may be an empty void title. But not so with God. When God gives us a title, a name, it always contains more than we are able to comprehend. We are prone to pass by these names unnoticed.

Stop! Look! Listen!

God calls a halt. When God calls our attention to anything we may rest assured it is worth while to spend some time attending to it or ponder on what He has to say.

Behold! Let every avenue to our minds and hearts be open unto what God has to present. It is not true that we as God's children so easily forget the privileges and rights we have.

Listen! "What manner of love." Our attention is called to one of the finest, dearest qualities with God. John says in his Gospel, "God is love."

Now try and forget every one but yourself. The world needs love but what about you? God loved the world, but have you experienced God's love in a definite way? We cannot live without loving some one and being loved. We cannot truly live without loving God for He loved us first. "What manner of love that we should be called the sons of God."

God gave us this name first when we were brought to Him in Holy Baptism, when the blood of Christ washed us whiter than snow. What a great day it was! Our names were written in the Book of Life and we were titled "Sons of God." Happy indeed are those who have remained steadfast in their covenant. But those who like sheep have gone astray and through the infinite mercy of God have been born again will sing: "O happy day that fixed my choice on Thee, my Savior and my God."

If children then heirs, joint heirs with our Lord and Savior Jesus Christ. What manner of love that we were regenerated in the Sacrament of Holy Baptism. What manner of love that some of us were picked up by the wayside and saved. What manner of love that we daily may live in His fellowship by His grace. What manner of love that we are called to be ambassadors for Christ. What manner of love that we shall be with Him in glory!

How may we know that we are the "Sons of God," according to our text? Have you tried to convince the ungodly to accept Christ and failed? How surprised you were. How disappointed. Perhaps they expressed pity for you. Could in no way see or understand in what your life and joy consisted? Be not dismayed; the world knoweth us not for they knoweth Him not. But what an unspeakable glory it is to be God's children even in this world!

A Happy Outlook—Greater and grander things are in store for us. We look forward to a day when we shall be—dare I say it? Are we able to comprehend it? Be what? Like Christ. Like Christ in righteousness and holiness.

Yes, the day shall come when we shall have no occasion to weep over our sins or those of others. God the Father shall see us as holy and perfect as His only begotten Son. Is it not worth while to serve Him?

Our Task.—"And every man that hath this hope in Him purifieth himself even as He is pure." This marks our daily task of holiness, the daily renewal. The only thing we need to fear is sin. "Behold what manner of love the Father hath bestowed upon us that we should be called the sons of God."

The past year has been in every sense of the word a successful and blessed one. We have had two conventions so far this year. One in Immanuel church, Rev. Mr. Alvestad's charge, and the other in St.

Paul's church, Rev. Mr. Harrisville's charge. God did in a wonderful way bless both of these conventions. The young people's work has been, so to say, a continuous outpouring of the Holy Spirit upon our people. It has marked the mountain tops of joy and blessings in our pastoral work in this district. We have gone home from every convention greatly blessed, cheered, strengthened and humbled. A splendid spirit of co-operation has prevailed throughout.

As I am now about to bid you farewell, accept my sincere thanks, each and every one of you. I would beg your pardon for all that has been amiss. I can hardly bear the thought that in the future I shall be denied the privilege to share the blessings of your conventions. May the Lord keep your minds and hearts in His communion for Christ's sake.

Yours in the Lord

—Rev. J. J. Lee.

Indremissionen

Det fund kausse være af interesse for bort folk at faa høre lidt fra "det sydlige Alberta." Det sidste aar var et særdeles godt aar. Store ablinger og gode priser har hjulpet disse ellers nok saa fattige "homesteaders" faa at de kan betale en stor del af den gjeld som de var kommen i, og give de fleste af dem lidt tilovers. Og med gode udsigter faa langt, for det kommende aar, giver mod. Disse timelige ting som synes for en del folk, ja en stor del, at være saa fornødent burde der lægges mindre vægt paa og at det kunde blive mere nødvendigt om sjælens frelse.

Svor nødvendigt det end synes for folk at finde et hjem for sig og sine, faa er det mere nødvendigt at være færdig at gaa med Jælleren til det store himmelske hjem. Færdigheden beror meget paa hvad der gøres for den. Og da blir det spørgsmaalet, hvad gjør jeg for mig selv og andre i denne faa

vigtige sag? Der er gjort og gøres en del arbejde i denne retning her paa denne kant af vort samfund. Men her trænges at gøres meget mere. Naar man tænker paa det som Gauges Synode har gjort for disse folk, saa er det meget, og der kunde vel spørges om de ikke snart kan gjøre mere selv, saa at de blir selvopholdende derude paa den missionsmark. Det glæder en at se og forstaa, at trods folket er af forskellige nationer og tro, saa er der vakt en større sans for det kirkelige arbejde og mission. Til eksempel en kvindeforening paa ni medlemmer arbeidet og stræbet og ved det aarlige salg kom der ind \$145.00 som vel ikke er saa meget, men efter omstændighederne saa er det godt gjort. Da der er paa tale at bygge kirke, saa er det glædeligt at unge mænd som har givet fem dollars til missionen og kjøbt for en 10—15 dollars paa kvindeforeningssalget, som ellers gaar til missionen, og desuden giver en 20 til 25 dollars for at saa kirke bygget, saa maa det siges at være godt gjort, især naar det gøres af andre end vort norske folk. Kanste det kunde være lidt for unge og gamle at tænke paa som giver 3 til 5 dollars i presteløn og det synes haardt at give det. Det er ikke alle som kan, men en del vil ikke gjøre det de kan heller, saa er det baade her og paa andre steder.

Megen tak tilkommer de opofrende folk i Gauges Synode for det som er gjort for disse folk, og om der ikke viser sig store ting, saa har vi dog faat erfare Guds velsignelse og se synderes omvendelse.

Nu har vi haft et kort, men hjært besøg af fredsens formand M. J. Westphal. "Det er godt at brødre bo sammen," men det merkes endnu mere, naar en har været alene paa en udkant og endelig faar besøg efter flere aars forløb. Det er opmuntrende og en glæmmer snart de mange tunge tag og stunder som er gjennemgaaet. Hvor lidet det er, naar man ser paa, hvad Jesus gjennemgik for at vi kan vordre frelse. Det er for en som har Jesus og hans gjerning kjær, bare glæde at kjøre 120 mil paa en tur i streng kulde, og at leve i en hytte, at klædes med det simple,

og at findes iblandt de saa, som er paa den vei som fører til himmelen. Det glæder os at høre sagt, de er slittige og gjør godt arbejde. Men største glæden blir naar man faar ved Guds naade høre Jesus sige: "Vel du gode og tro tjener, du har været tro over lidet, jeg vil sætte dig over meget; gaa ind til din Herres glæde." Det giver Herren alle sine tro tjenere for Jesu skyld.

Broderligst, —Chr. Hobersten.

Referat.

Paa indbydelse af Selbu menighed, paast. M. A. Galls kald, Sacrosse, Wash., afholdt Nfire Washington og Idaho fælles indremissionsforening sit femte aarsmøde den 18de til 21de Mai 1916.

Mødet aabnedes med prædiken af pastor Gerstad over Esaias 55: 6. Pastor G. J. Willesvig indledet det valgte gudsord. Som ledetraad for samtalen: Nødvendigheden af ny fødsel for at komme ind i Guds rige.

Den ærlige sandhedssøger modtages med hjærlig velvilje hos Jesus. Søger, og I skal finde.

Spørgsmaalet om riget og hvorledes han kan faa del i det. Da riget er et aandeligt og himmelsk rigt udfræves en aandelig fødsel for at blive medlem af det.

Jesus sætter her en uoverstigelig grænse for det menneske som alene er født efter naturen.

Den aandelige fødsel sker i daaben, derfor er det at den kristne menighed begyndes med daaben. Den som er døbt til Kristus har isjort sig Kristus. Gal. 3: 27.

Liden blev vel benyttet til at samtale om nødvendigheden af en ny fødsel, som sker ved vand og Aand. Mange forglemmer denne saa vigtige sag og ved ikke at de har været isjort Kristus. Der er ogsaa desværre dem, som forsummer og foragter naademidlerne og blir udelukkede fra saligheden fordi de foragter Guds raad med dem til deres frelse. Det som er født af kjød er kjød og kan ikke se Guds rige, At det mennesket har fra den gamle fødsel, den naturlige, er syndbesmittet,

Blindet er kjædelig og har en kjædelig natur. Spørger kun efter det som det kan fatte og forståa. Kjødets sans er fiendskab mod Gud. Den nye fødsel kaldes aand, det er født af Aanden. Og lige sikkert som det som er født af kjød har en kjædelig natur, saa har det som er født af Aanden en aandelig natur, nyt sind, forstand, liv, vilje, kraft, kjærlighed og haab.

Liden at nogen bliver født af vand og aand, kan han ikke komme ind i Guds rige. Jesus sætter her en uoverstigelig grænse for det menneske som er født efter naturen, hvad enten det modstaar eller foragter Guds raad til frelse eller som hedningerne der ikke kjender Guds raad til frelse fortabes. Men alt det som i den nye fødsel fremkommer og opstaar, det er født af Aanden, har Aandens væsen og livsgrund—Aandens liv.

Nikodemus kunde ikke forståa dette, trods det at han var en lærer i Jsrael og burde gaat foran folket med sit eksempel. Jesus taler her til ham om jordiske ting som maa foregaa her i tiden. Den nye fødsel maa ske her paa jorden og har sine midler som er synlige og bærer kraftige vidnesbyrd om at det er Guds raad til frelse for hver den som tror. Mennesket aftoes i daaben fra alle sine synder. Jesus gaar ned i daaben og tager alles vores synder paa sig, nagler dem til forbandelsens træ paa Golgata og saaledes forløses for den hele menneskeslegts misgjerninger. De er tre som vidne paa jorden, Aanden, vandet og blodet, Joh. 1: 5—8. Jesus minder om, ligesom Moses oplyste slangen i ørkenen, saaledes bærer det menneskesønnen at oplyses, paa det at hver den som tror paa ham ikke skal fortabes men have et evigt liv.

Disse saa ord til at minde om Jesu sidste vilje—befalingen til disciplene, Math. 28: 18—20. Denne hilsen fra dette fællesmøde gaar ud med spørgsmaal til alle fjern og nær: Er du født paany? Det kan du kjende paa hjertets forandring og de nye naadegaver, svarer børnelærdommen. Er det sandt i dig? Da har du barnenavn og skal arbeide med Kristus.—Der er lyse fremtidsudsigter

for gudsbarnet. Er du faldet fra din daabsnaade? Spøg Gud i ordet, der er han at finde. Skulde du se disse ord som staar i din daabspagt, isært Kristus, bliv i Kristus. Det er muligt. Mange er de som har denne store lykke og glæde at være bevaret fra at falde fra. Mange er de som falder, vandrer som forlorne sønner og døtre. Se paa deres uhyggelige tilstand til advarsel. Skal de frelles fra en evig fortabelse, da maa du som er isært Kristus vise dem tilbage, saa de kan fatte et andet sind og vende om.

Søndag, den sidste dag af mødet, prædikede pastor E. L. Øve over Joh. 17: 9—17. Offer blev optaget til foreningens inddømmelse, \$45.75. Aftenen holdtes afftedsfest. Saa vil vi atter sige alle de kjære brødre og søstre tak for de kom og var med os, talte, bad og sang sammen.

—J. C. Carlsson, secr.

Kredsmøde.

Sherman er en liden by paa Great Northern banen just vest til Minnesota grænsen. I byen er en liden kirke, men selve hovedkirken for Highland menighed er en 5—6 mil ude paa landet. Det var bejendtgjort møde der den 30te Mai til 1ste Juni, og saa satte nogle af os kursen did. Det burde nok flere ha gjort. Vi blev vel modtaget og nød godt baade til legem og sjæl. Under tegnede holdt aabningsprædiken over Mark. 7: 31—37.

Hebr. 4: 16 var det Guds ord som menighedens præst hilste os med og bød os velkommen paa. Her var naade nok for alle mente han, baade for dem som skulde tale og for dem som skulde høre. Vi maatte bare komme frem med frimodighed.

Pastor J. S. Skarpsnes læste 2 Kor. 5: 14—21 og indledet samtalen, som dreiet sig kjærlig om "forligelsens tjeneste." Dens "grundlag" har vi i Jesus. Galt er forligelsens offerlam. Vi merker os her først den "kjærlighed" som her lægges for dagen. Denne forligelse er saaledes herlig og stor. Og saa kommer forjættelsens ord og endelig dens

"annammelse." Vi er nok forligte med Gud i Kristus allesammen, men vil vi ha del i denne forligelse, faa maa vi personlig komme til annammelse af den. Det andet store punkt som blev fremholdt var især med henblik paa "hvad denne forligelse kræver af os," og om, hvad det vil sige at "Leve for Gud," og endvidere om at faa bære hans jendebud. Her var mange alvorlige og inderlige sandheder fremholdt. Ulykkelig den sjæl, som det blir til frelse, men saare ulykkelig den, som maatte lukke sit hjerte til ogjaa for disse sandheder.

Missionær og fru Landahl var med os under hele mødet og bidrog meget til dets bygge med sine inderlige, varme og aandshyldte vidnesbyrd.

Om aftenen holdtes møde baade i Dell Rapids og i kirkerne i Sighland menighed. Maa nu sæden faa bære frugt til evigt liv.

Saa tak for samværet. Tak I andre som bivaanet mødet og hjalp til at faste ud garnet. Slig bør det være. Alle drage i lag. Da gaar det bedst. I forsamlingen var folk af alle de tre konfererende samfund, og alle lyttet opmærksomt til. Maatte de alle frelses. Det er dog samme vej for alle, og Gud har alle lige kjær. —M. B. Loffesmoe, sek.

John Abelsgaard.

"Herre nu lader du din tjener fare i fred."

John Abelsgaard var født den 6te Oktober 1824 i øvre Størdalen, Segre prestegjeld, Norge. Han voksede op under de almindelige forhold til mands modenhed og blev gift der hjemme, men ægteskabet var barnløst. I 43-aars alderen sagde han Norge farvel og sammen med sin hustru drog til Amerika. De kom til Goodhue county, Minn., hvor de det meste af tiden boet paa en farm et par mil øst fra Waukegan, hvor hustruen døde for antrent syv aar siden. Siden den tid har den ældste søn ven haft et fredeligt og godt hjem hos D. S. Grefeth og hustru i byen Waukegan.

Abelsgaard var en troende kristen fra sine yngre aar af. Han var virkelig en af de

gamle gode Gaugianere. Han rejste ikke vidt omkring som "Lægpredikant," men ret mange er de opbyggelsesmøder som han i sin lange levetid har ledet i sin hjembygd. Han havde et klart syn paa menneskets naturlige forberedelse og saliggjørelsens orden. Tro og flittig var han til at aagre med det pund Gud havde givet ham. Venlig og blid syntes han at

John Abelsgaard.

kunne være baade i modgang og medgang. Han havde jo ogsaa sit kors, som alle Herrens venner maa ha: "Korset er de kristnes mærke" og "uden kors ingen krone." Men "korset virket taalmodighed, og taalmodigheden et prøvet sind, men et prøvet sind haab, men haabet bestjemmer ikke, fordi Guds kærlighed er udstøt i bore hjerter ved den Gelligaand, som er os given."

Abelsgaard var ved god helse lige op i sin høie alderdom og kunde saaledes være med til kirke og andre opbyggelsesmøder, som han havde saadan lyst til, lige til det sidste. Den endelige sygdom var kun nogle dage og saa sov han saligt hen den 6te Mai i den høie alder af 91½ aar. Begravelsen fandt sted den 19de Mai.

Undertegnede som ogsaa har kjendt den ælfelige Herrens pilegrim i næsten 40 aar blev det givet at forrette ved begravelsen. Vi agter ikke at gjengive noget af gravprækn,

men teksten kan vi angive og den faldt ligesom af sig selv, lig: 1. "Og Enok vandrede med Gud; og han var ikke mere, thi Gud havde taget ham til sig." 2. "Herre! nu lader du din tjener fare i fred, ligesom du har sags; thi mine øine have seet din frelse, som du har beredt for alle folks aasyn, et Ihs til at oplyse hedningerne og til en herlighed for dit folk Israhel." Luk. 2: 29—32. 3. Den retfærdige skal være til en evig ihukommelse." Sal. 112: 6. Afsøde var et trofast medlem af Størdal menighed og hans jordiske levninger blev lagt til hvile paa denne menigheds gravplads. Fred være med hans støv, vel-signet være hans minde. —C. C. G.

Fra Arbeidsmarken

Pastor C. J. Breffe i Muskegon, Mich., har antaget kald fra menighederne ved Ada, Minn., efter afsøde pastor A. A. Dahl.

Ved en feiltagelse er stemmegibningen i Nefs menighed, Madison, Minn., i foreningsagen rapporteret 14 for og 13 mod. Det skal være just det modsatte, 14 mod og 13 for. Tre stemte ikke.—Korr.

Paa et menighedsmøde afholdt den 22de Mai 1916 i Norway menighed, Aneta, N. D., pastor R. Rangsbaugs kald, blev følgende beslutninger tagne: 1) Menigheden stemmer ikke for forening for nærværende grunden paa at konstitutionen og foreningsartiklerne ingen ting siger imod hemmelige selskaber og aabenbare laster. 2) At Jewell College og co-education ved Red Wing drives som før. 3) At beholde Stabanger udgaven af Pontoppidans forklaring med forbedring af sproget og rettelse af trykfeil.—C. W. Gillesland, sek.

Atter har døden gjæstet presteskabet i den Norske Synode. Denne gang gjaldt det pastor Th. Nilson, redaktør af "Ev. Luth. Kirketidende." Pastor Nilson blev kun 54 aar gammel. Han har været prest siden

1892. I 1913 blev han valgt til redaktør af Kirketidende. Nilson var med og tog del i forhandlingerne ved det i slutten af Mai afholdte vigtige synodemøde i Minneapolis; men straks han kom hjem (til Decorah) blev han liggende og afgit ved døden allerede den 1ste Juni. Begravelsen foregik Søndag den 4de Juni under usædvanlig stor deltagelse. Nilson efterlader sig hustru og to børn.

Bekjendtgjørelse.

Turtle Mountain freds ungdomsforbund vil afholde sit aarlige stebne i Rolette, N. D., pastor A. L. Strands kald, 6te til 9de Juli. Fredens præster og ellers andre vil venligt merke sig dette og ordne sine bestemmelser lig, at de kan komme til stebnet. Vi ønsker et godt besøg og velsignet møde. Programmet kommer senere. —A. L. Stueland.

♦♦♦♦

Paa indbydelse fra Plum Creek menighed i pastor A. L. Stuelands kald holder Turtle Mountain freds af Gauges Synode et samtale-møde der med grundstenslægning fra 27de til 29de Juni. Samtaleemnet blir Nab. 3: 14—22. Skyds møder i Williston aftenen før mødets begyndelse.

—Theo. J. Lund, form.

—D. G. Elstad, sek.

♦♦♦♦

Trefoldigheds og Lands menigheder, past. Nummedals kald, indbyder S. Dakota indremissionsforening til møde 30te Juni til 4de Juli. Tekst: Joh. 3: 1—21 og Rom. 13: 8—14. Skyds dagen før i Canton, Gudson og Beresford.

—J. P. Langdal,

—J. E. Johnson.

♦♦♦♦

I Skudenes menighed, past. Ellis kald, Pierpont, S. D., holder nordøstre Syd Dakota indremissionsforening sit aarsmøde den 5te, 6te og 7de Juli. Samtaleemne blir Luk. 13: 23—30.

—J. Enstad,

—D. J. Stetten.

♦♦♦♦

Om Gul vil afholder Mayville freds møde med kirkeindvielse i St. Ansgar menighed,

past. O. J. Nesheims kald, den 7de til 9de Juli. Skyds møder i La Moure, N. D., dagen før og mødets første dag. Thema for samtale senere.

—G. Moe,

—O. J. Nesheim.

♦♦♦♦

Om Gud vil holder Mayville freds møde i Norway menighed ved Aleta, past. L. Rantgehaugs kald, den 6te til 9de Juli. Thema for samtale: Ef. 55: 6—7. Skyds vil møde i Aleta ligeledes i Northwood hvis veir og føre tillader det.

—G. Moe,

—O. J. Nesheim.

♦♦♦♦

Et samtalemøde vil blive afholdt, om Gud vil, i Wanamingo menigheds kirke den 29de Juni til den 2den Juli. Mødet begynder den 29de kl. 2 eftermiddag med prædiken af past. G. A. B. Winther fra Hillsboro, N. Dak. Tekst for samtalen vil blive: Heb. 4: 11—16, indledet af past. S. R. Tollefson fra Minneapolis. Alle er hjertelig velkommen til mødet. Kom med bøn om Herrens velsignelse til sjæles frelse.

—S. Risløv.

♦♦♦♦

Sælles søndagsskolekonvention i Silo menighed, Cottonwood, Minn., past. M. Romstads kald, den 10de til 12te Juli. Mødet begynder med aabningsprædiken Mandags aften og slutter Onsdags aften. Alle præster og søndagsskolelærere samt andre som er interesseret i gerningen af kredsene tilhørende, Den lutherste fritkirke, Gauges Synode, Den Norske Synode og Den Forenede Kirke, indbydes.

—D. Storaasli,

Paa komiteens vegne.

♦♦♦♦

Otter Tail indremissionsforening afholder samtalemøder som følger: I Viking menighed, pastor J. N. Engerholms kald 25de til 27de Juni. Samtaleemne Matf. 22: 1—14. I Helendal menighed, samme kald, 28de til 30te Juni. Samtaleemne Luk. 19: 1—10. I Oswego menighed 2den til 4de Juli. Samtaleemne Joh. 15: 1—8. Skyds møder i Coffey den 24de Juni.

—R. R. Ebbold, form.

—D. G. Molden, sek.

Turtle Mountain freds af Gauges Synode afholder, om Gud vil, et samtalemøde i Bethel menighed, pastor J. B. Tjallangers kald, fra 27de til 29de Juni. Samtaleemne blir Ef. 61: 1—3. Skyds vil møde de tilreisende i Rundsvalley dagen før mødet.

—Theo. J. Lund, form.

—D. G. Elstad, sek.

♦♦♦♦

Paa indbydelse fra Bethania menighed, pastor A. Aunes kald, afholder Turtle Mountain freds af Gauges Synode et samtalemøde fra 30te Juni til og med 2den Juli med grundstenslægning paa Søndag. De tilreisende baade fra øst og vest gaar med G. N. banen til Berthold og tager med trainet derfra til Stampede kl. 4 paa eftermiddag dagen før mødet, hvor de fremmede vil bli mødt med skyds. Samtaleemne er Ef. 55: 1—7.

Theo. J. Lund, form.

—D. G. Elstad, sek.

♦♦♦♦

Bethel ev. luth. menighed af Gauges Synode, pastor Albert Olsons kald, Chandler, N. D., agter, om Gud vil, at afholde et kristeligt samtalemøde den 23de til 25de Juni. Mødet begynder den 23de kl. 9 form. med bønnemøde. Samtaleemne: Judas brev og 1 Kor. 15. Besøgende vil blive mødt i Gaynes og Mott, N. D., den 22de Juni.

—John L. Molsgaard, sek.

♦♦♦♦

Syd Dakota indremissionsforening indbydes til møde i Trefoldigheds menighed i byen Vermillion, S. D., pastor Olaf Lysnes kald, den 23de til 25de Juni. Tema: "Gvad er nødvendigt her paa jorden for at vi kan blive medlemmer af den triumferende kirke i himmelen," og "bønnen."

—J. P. Langbak.

—L. A. Badheim.

♦♦♦♦

Red Riverdalens indremissionsforening afholder sit 32te aarsmøde i Dobre menighed, pastor J. Mortensens kald, Winger, Minn., fra 29de Juni til 2den Juli. Tema: Rom. 12: 1—8. Da der er daarlig togforbindelse mellem Erffine og Winger, saa har

vi nu faat ordnet det saa, at alle som maa ta G. N. R. kan komme til Grtine den 29de og da saa skyds derfra og til Winger og saaledes spare en dag.—Foreningen har ogsaa møde i Ebenezer menighed, pastor E. Leirfalloms kald, Plummer, Minn., 3die til 5te Juli. Skyds møder i Plummer og Olli den 2den. — S. Marsh River menighed, past. R. R. Syrdals kald, Shelly, Minn., 7de til 9de Juli. Skyds møder i Shelly.

—E. G. Nagaard.

—B. B. Nornes.

◆ ◆ ◆

Paa indbydelse fra Gauges menighed, Franklin, Minn., pastor Thomas Sanjons kald, vil Madison kreds ungdomsforbund møde til stævne der den 2den, 3die og 4de Juli. S. Broderlig kjærlighed tillader vi os at henstille følgende begjæring til alle kredsens prester, menigheder, kvindeforeninger, som ungdomsforeninger at merke sig tiden for dette stævne og ikke lægge noget møde til fjerde Juli, som almindeligt er, da dette vil stæde bort stævne, holde prest og ungdom hjemme fra stævnet, men at vi aflyser bore vanlige fjerde-julifester og alle som en, den ganske kreds, møder vi op til ungdomsstævne og fjerde Juli fest i Franklin, paa engang. Hav dette begjær i kjærlig erindring og gjør derefter. Nærmere om program senere. —S. A. Johansen.

—M. Gaugland.

◆ ◆ ◆

Minnesotæ afholdelselskabs 31te aarsmøde afholdes efter indbydelse af Kviteseid menighed og Milan afholdsforening, pastor P. R. Syrdals kald, i byen Milan, Chippewa county, Minn., Fredag, Lørdag og Søndag den 30te Juni, 1ste og 2den Juli 1916.—Alle til selskabet hørende lokalforeninger bedes sende delegater. —Repræsentationsretten er en delegat for hver 50 medlemmer foreningen tæller. —Alle lokalforeninger som endnu ikke har indsendt sit aarlige bidrag bør gjøre det snarest muligt. Artikel 8 af selskabets konstitution lyder: "Enhver til selskabet hørende lokalforening skal hvert aar selv bestemme en sum som den vil yde til selska-

bets kasse.—Aarsmødebudget kan faaes tilsendt fra selskabets sekretær for 25c pr. stykke.—For nærmere oplysninger vedrørende jernbane, bedes man henvende sig til nærmeste jernbaneagent eller til sekretæren.

—D. Løfensgaard, form.

—Gustav Eide, sek.

Program for nordre Minnesota ungdomsstævne i Dalton, Minn.

Om Gud vil, afholder nordre Minnesota ungdomsforbund sit stævne i Dalton, Minn., pastor J. F. Meloms kald, den 27de, 28de og 29de Juni, hvor følgende program vil blive udført:

1ste dag.—Bønsemøde en halv time. Abningsprædiken af pastor U. D. Johnson. Silsener. —Eftermiddag:—Foredrag, Troens betydning for den som vil frem i verden, af S. L. Rasmussen. Samtale over foredragets emne ledet af pastor D. M. Hanson.—Aften:—Foredrag: Betsignelsen af et kristeligt ungdomsliv ifølge Guds ord, ved pastor L. Ellingson. Samtale over dette emne resten af aftenen.

2den dag:—Halv times bønsemøde. Foredrag: "The Problem of Consequences" ved Hon. N. L. Moen. Samtale over dette emne. —Eftermiddag:—Reinmissionsforedrag af pastor Landahl. Indremissionsforedrag af pastor J. S. Halvorson.—Aften: Nadvergudstjeneste. Frie vidnesbyrd.

3die dag:—Halv times bønsemøde. Bibellæsning ved pastor M. L. Dahle.—Eftermiddag:—Foredrag: Vor kirkes bekjendelsesfrister, og hvorledes de er bleven til, ved prof. G. M. Bruce. Bibellæsning ved pastor B. Olson.—Aften:—Sanggudstjeneste.

Ved siden af disse foredrag som ovenfor er nævnt vil der blive en hel del af sang baade mellem foredragene og ellers, af kvartetter, duetter og solos ved siden af det store kor som synger. Det er derfor at haabe, at alle unge som paa nogen mulig maade kan komme, maa komme til dette stævne. Prøv at lære disse sange som det store kor skal synge, og hvis man ikke kan faa dette til saa kom endelig alligevel og faa mange med.

Presterødrene opmuntres til at lægge et godt ord ind til fordel for dette stævne og faa de unge i menigheden ud til dette møde. Man tager toget til Dalton, de fra nord paa lokaltoget kl. 10, og de fra øst dagen før mødet kl. 3. Lad os da fremfor alt ikke glemme at bede til Gud for dette stævne, at det kunde bidrage til sjælenes frelse og opbyggelse.

Eders for sagen, —D. W. Hanson.

Bethania menighed ved Le Roy, Minn., undertegnedes kald, har, om Gud vil, bestemt at have jubilæums eller 50aars fest den 25de til 27de Juni. Samtaleemne er Sal. 84. Mødet begynder Søndags formiddag kl. 10:30 med festprædiken af pastor C. J. Eastvold, Dawson, Minn.

—S. J. Berg.

Mark!

De som agter sig til Mayville Freds ungdomsstævne i Baldheims menighed, pastor A. S. Bergers kald, den 30te Juni og 1ste og 2den Juli, bedes venligst om at melde sig til under tegnede snare; mulig. Om dette ønske efterkommes, vil det lette komiteens arbejde og bære mere sikkerhed for at faa rum baade for fangerne og besøgende. De som kommer med trainet gjør bedst i at gaa til Kathryn. Dette train gaar ud fra N. P. depot i Fargo hver dag kl. 10.

—Ole Eioberg, Kathryn, N. D.

Oplysninger for dem som agter sig til ungdomsstævnet i Franklin.

De, som kommer paa toget til Franklin, henvender sig til P. S. Pederson; de, som kommer til Fairfax, til Norman Nilson, og de, som kjører lige til kirken, henvender sig til Albert Abam, som bor lige ved kirken.

Program for Madison Freds ungdomsstævne i Franklin, Minn., 2den til 4de Juli.

1ste dag—Aabningsprædiken ved pastor B. A. Barstad. Eftermiddag—Samtale over temaet: "Jesus og ungdommen" med Joh. 1: 46—51 som grundlag.

2den dag—En halv times bønnemøde. Samtale over emnet: "How to conduct a Young People's meeting to best advantage",

indledet ved student Seth Eastvold.—Eftermiddag—Samtale over emnet: "Hvilke ere de midler hvorved de unge kan blive bevaret i sin daabspagt", indledet ved pastor J. J. Ekse.—Aften—Samtale over emnet: "The joy and the blessings of being a confessing Christian in youth."

3die dag—En halv times bønnemøde. 4de Juli tale ved pastor C. J. Eastvold.—Eftermiddag—Bidnesbyrd af flere.

Maaske vil nogle afhandling over praktiske emner bli læst under mødet af flere unge kvinder og mænd. Desforuden venter vi at faa megen og god sang af et stort fælleskor saavel som enkelte for inden fredsen.

—Bestyrelsen.

Mayville Freds ungdomsforbund holder sit aarlige stævne i Baldheims menighed, pastor A. S. Bergers kald, fra den 30te Juni til og med den 2den Juli førstkommende.

Følgende program vil blive udført:

Fredag—kl. 10, aabningsprædiken ved pastor C. D. Munkvold.—Velkomsttale ved steds prest. Svartale af formanden.—Forretning og følgende afhandling over samtale over samme: 1) "The Exceeding Righteousness", Sven Groth; 2) "The New Life", Anna Sando; 3) "The Significance of Christianity", Amanda Hendrickson; 4) "Soldiers of Christ", N. C. Meland.

Lørdag — Forretning. Afhandling ved Hannah Slapgaard, Gertrude Samuelson og Arthur Thompson og samtale over samme. — Samtale over det religiøse emne —den 1ste salme—indledet ved pastor J. L. Vasselson.

Søndag—Formiddag, prædiken af formanden.—Eftermiddag: Sangerfest og kort tale af pastor Moe om "Afhold", samt tale af prof. S. E. Jørgenson af Red Wing Seminar.—Aften—Aftenslutningsfest med nadbergang.

Indimellem de forskellige numre vil der bli sang og musik. Sessjonstiden bestemmes af mødet. Maa Herren give os et vellykket møde.

—N. J. Lohre, form.

—Anna Sando, sek.

Den lutheriske lærerforening

af religionskolelærere inden samtlige nordlutheriske kirkesamfund agter at afholde sit første aarsmøde i Bethlehemskirken 14th Ave. & 18th St., So., Minneapolis, dagene 21de, 22de og 23de Juli d. a. Følgende foredragsholdere er hidtil sikret:

Prof. D. G. Ristad, Fergus Falls, Minn.; Mr. Carl Raugland, Minneapolis; prof. Rydahl, Augsburg Seminary, Minneapolis; Rev. L. P. Thoorbreen, St. James, Minn.; prof. S. Strand, Madison, Minn.; prof. D. O. Stageberg, Red Wing, Minn.; prof. R. Løfensgaard, Madison, Minn.. Prædiken ved Rev. E. R. Solberg. Muligens flere talere.

Følgende emner vil bli behandlet: Bibelhistorie for begyndere, indledet af Miss Ida Johnson; bibellæsning i religionskolen, indledet af lærer L. Olson; den første nordlundsundervisning, indledet af Magnus Johnson; vor organisation, konstitution, m. m. Forøbrigt alle de ting vedrørende vort arbejde og vor stilling som maatte fremkomme. Recitations, papers, sang, musik osv.

Indmeldelser inden 15de Juli til Mr. Carl Raugland, 520 2nd Ave. So., Minneapolis:
—Bestyrelsen.

Koffer ønskes.

To kvinder ønskes til at gjøre kjøkkenarbejde i Red Wing Seminars boardingelub for næste skoleaar. For nærmere oplysning skriv til
D. J. Nesheim,
Mayville, N. Dak.

Ønskes.

En skolelærerinde ønsker religionskolepost for Juli og August, eller en del af de to maaneder. Hun er en lærerinde med erfaring. Hun kan ogsaa lede sangkor. For videre oplysninger kan man henvende sig til undertegnede. —Pastor Edward Johnson,

1806 11th Ave., S.,
Minneapolis, Minn.

Papirmarkedet utifrelsstillende.

Det blir stadig vanskeligere at faa papir i ruller, saadanne som bruges paa den presse, hvorpaa Budbæreren trykkes, og man faar være taknemmelig ved at tage, hvad man kan faa, uden hensyn til pris, kvalitet eller kulør. Det er ogsaa yderst vanskelig at faa kjøbt papir af alle slags, og det er fare for at omstændighederne hellere blir værre end bedre. Red Wing Printing Company, som trykker Budbæreren, har været faa heldig at sikre sig nok papir for bladet, saa som det er, til ud paa høsten og har løst paa mere, som er kontrakteret for, dersom papirmøllerne kan forstaffe det. Bladene i storbyerne synes for en stor del at kontrollere papirmøllerne i sin egen interesse, og det uhyre kvantum papir disse blade bruger for tilfældet paa grund af krigen, i forhold til i normale tider, er en stor faktor i papirmarkedet. England, Tyskland og Frankrige udførte papir til en værdi af hundre millioner dollars før krigen. Nu kjøbes næsten alt dette papir her i landet. Beholdningen af kemiske substanser som trænges i papirmanufaktur siges at være næsten udtømt her i landet.

Kvitteringer.

Synodekassen—Løbende udgifter:

Før kvitteret for	\$12,249.63
Ved H. B. Helgesen, Sacred Heart, Minn., Hoff mgh., past. T. J. Opedal	132.00
Ved past. O. M. Hanson, Crookston, Minn., Broderheim mgh.	25.00
Ved Zions mgh., Viking, Minn., past. Skogerboe	16.33
Ved J. J. Lee, Zumbrota, Minn., Aspelund mgh., samlet ved Steven Anderson	39.75
Ved past. O. Andreson, Ossian Ia., en ubenævnt, Stavanger mgh.	50.00
Ved E. C. Anderson, Dell Rapids, S. D., Stordal mgh., past. O. F. Johnson	39.02
Ved E. N. Bjerke, Twin Valley, Minn. Bethania mgh.	27.72
Ved E. J. Torgerson, Whalen, Minn., Arendal mgh., past. Ljostveit	47.00
Ved Iyer Hodnefeld, Radcliffe, Ia., Nazareth mgh., past. T. J. Knutson	107.50
Ved Mrs. M. Heggeberg, Chicago, Ill., Hauges mgh., past. M. L. Nesvig	80.00
Ved past. A. O. Oppegaard, Madison,	

Minn., prof. Stokstad, Fancheng, China,	5.00
Ved Iver Oien, Flaming, Minn., Norman mgh., past. G. C. Gjerstad	64.60
Ved T. J. Hagen, Sharon, N. D., Kongsvinger mgh., past. N. J. Lohre	100.00
Ved J. H. Elstad, Franklin, Minn., Hauges mgh., past. Th. Hanson ..	89.20
Ved past. O. M. Hanson, Crookston, Minn., Trefoldigheds mgh., past Skogerboe	16.38
Ved Martin Rosvold, Fergus Falls, Minn., Swan Lake mgh., past. J. F. Melom	50.00
Ved J. A. Quickstad, Toronto, S. D., Bloom Prairie mgh., past. N. Carlson ..	163.00
Ved T. J. Hagen, Sharon, N. D., St. Peters mgh., past. A. Krogstad	50.00
Ved Peder O. Ashiem, Torison, N. D., Brush Hill mgh., past. Falkanger..	10.00
Ved Albin C. Carey, Jewell, Ia., Zions mgh., past. M. Norstad	60.00
Ved L. A. Knutson, Dexter, Minn., Zions mgh., past. C. G. Eidness	19.00
Ved past. O. M. Hanson, Crookston, Minn., Bethelhem mgh., Greenbush, Minn.	29.00
Ved past. T. K. Jacobs, Tuttle, N. D., St. Peter mgh.	20.00
Ved past. J. B. Falkanger, Powers Lake, N. D., Nazareth mgh.	10.00
Ved John Hanson, Epping, N. D., Bloom Creek mgh., past. A. E. Distad ..	20.00
Ved T. P. Aarsvold, Peterson, Minn., Arendal mgh., past. Ljostveit	48.50
Ved C. A. Estenson, Sherman, S. D., Salems mgh., past. O. F. Johnson..	18.90
Ved O. Woller, Osseo, Wis., Osseo mgh., past. Hjelmervik	96.39
Ved J. A. Stangeland, Ossian, Ia., Stavanger mgh., past. O. Andreson....	219.07
Ved J. L. Lee, Moscow, Ida., St. Peter mgh., past. M. A. Hall	30.80
Ved past. L. Dordal, Madison, Wis., Hauges mgh., Cambridge, Wis.	25.00
Ved C. M. Bakken, Rushford, Minn., Arendal mgh., past. Ljostveit	74.00
Ved past. M. Norstad, Jewell, Ia., gave, Bethesda mghs. kvf.	92.15
Ved L. M. Seim, Albee, S. D., Recaboth mgh., past. T. T. Boe	78.00
Ved past. J. C. Hjelmervik, Osseo, Wis. Elk Creek Valley mgh.	84.45
Ved past. O. M. Hanson, Crookston, Minn., Trefoldigheds mgh., Ada, Minn.	10.50
Ved Jacob Aberg, De Soto, Wis., West Prairie mgh., past. J. J. Jacobson..	50.00
Ved past. Edw. Duea, Blue Earth, Minn., Blue Earth City mgh.	43.00
Bethlehems mgh, Swea City, Ia.	22.75
Nazareth mgh., Armstrong, Ia.	20.00
Ved past. L. L. Nesvig, Lakefield, Minn., Salems mgh., Heron Lake, Minn.	75.30
Ved J. J. Underhal, Elmore, Minn., Bethania mgh., past. N. Okerlund	210.00
Ved S. O. Stensland, Beresford, S. D., Emanuels mgh., Beresford, S. D.	101.70
Ved Ole A. Bakke, Faribault, Minn., Markers mgh.	30.96
Ved E. A. Johnson, DeForest, Wis.,	

Spring Prairie mgh., past. J. N. Walstead	44.00
Ved past. Peder O. Wee, Slater, Ia., Lincoln mgh.	292.40
Betesda mgh.	40.00
Ved past. L. L. Nesvig, Lakefield, Minn., Belmont mgh.	64.48
Ved John Worre, Tilden, Neb., North Branch mgh., past. G. O. Mona	125.00
Ved past. J. S. Halvorson, Buxton, N. D., Stavanger mgh.	305.76
Ved A. M. Grinder, Minneapolis, Minn., St. Pauli mgh., past. E. Johnson	73.00
Ved P. S. Lee, Minneapolis, Minn., St. Pauli mgh., past. E. Johnson.....	13.00
Ved past. J. N. Walstead, Morrisonville, Wis., Lodi mgh., samlet ved N. Barsness	52.50
Ved E. C. Anderson, Dell Rapids, S. D., Stordahl mgh., past. O. F. Johnson.	23.78
Ved M. N. Grove, Roland, Ia., Salem mgh., past. J. N. Sandven.....	510.50
Ved John Nerstrand, Lakefield, Minn., St. Pauli mgh., past. L. L. Nesvig ..	75.00
Ved D. B. Olson, Swan Lake, Minn., Bethel mgh., past. Paulsrud	90.80
Ved Gust. P. Bjork, Willmar, Minn., Bethania mgh., past. I. A. Johnson	40.00
Ved past. N. Carlson, Toronto, S. D., Bloom Prairie Frimgh.	28.25
Estelline Frimgh.	9.00
Ved O. Monson, Bottineau, N. D., Mangers mgh., past. H. N. Bakke	23.00
Ved past. M. J. Westphal, Cereal, Alta., Canada, past. C. Hoverstens kald	30.00
Solør mgh., past, Westphal	14.50
Nazareth mgh., Berolf, Alta., Can.	9.50
	<hr/>
	\$16,716.12

Gjælden:

Før kvitteret for	\$ 120.00
Ved past. Peder O. Lee, Slater, Ia., Lincoln mgh.	252.00
Ved John Nerstrand, Lakefield, Minn., St. Pauli mgh., past. L. L. Nesvig..	20.00
	<hr/>
	\$392.00

Testamentariske gaver osv.

Ved Wm. Hendriksen, Alexandria, Minn., Fredrik Dahlsrtons estate..	1,050.00
Ved prof. G. M. Bruce, Red Wing, Minn., gave, Mrs. E. Estenson, Sherman, S. D.	500.00
Ved Mrs. Berit Ahness, Beresford, S. D., for professor fond	10.00
Ved S. N. Knutson, Independence, Wis., renter, professor fond	2.00
Ved past. O. M. Hanson, Crookston, Minn., Trefoldigheds mgh., Ada, Minn., renter paa ligning til samfundets gjæld	9.50
Til missionær Alert Abnderson, Fancheng, China, renter paa real estate loan	98.00
	<hr/>
	\$1,669.50

Recapitulation:

Løbende udgifter	\$16,716.18
Gjælden	392.00
Testamentariske gaver osv.	1,669.00
Bagerovn, boarding club, R. W. S.	81.00

Samlet indtægt for synodekassen, \$18,858.18

—O. A. Ulvin, kasserer.

Indremissionen:

Mrs. Sigrid Guldseth, Kildron, S. D. \$	2.00
Gurine Bunes, Minneaoplis, Minn. . .	1.00
Mrs. Oline Hovy, Mondovi, Wis.	2.00
Mrs. N. Vigen, Marietta, Minn., past.	
T. T. Boes kald	1.00
A. O. Noraberg, Bottineau, N. D., uast.	
H. N. Bakkes kald	5.00
Zoar mgh., Arnegard, N. D., past. M.	
T. Berntsons kald	14.00
St. Peters mgh., Sharon, N. D., past.	
L. Langehaugs kald	11.20
Bethania mgh., Sharon, N. D. samme kald	6.80
O. R. Haaland, Clarkfield, Minn., past.	
C. J. Eastvolds kald	5.00
B. M. Larson, Madison, Minn., past.	
J. M. Wicks kald	5.00
H. L. Halvorson, Madison, Minn. samme kald	10.00
Kiester mgh., past. N. Okerlunds kald	16.00
Bethlehems mgh., samme kald	17.40
Landstads mgh., Perley, Minn.	15.40
Simon Hviding, Perley, Minn.	5.00
Trefoldigheds mgh., Ada, Minn.	17.20
Ubenævnt	10.00
Past. G. A. Carlsons kald	5.50
Missionsven, Westby, Mant.	10.00
Christ. Christianson, Taylor, Wis., past. D. T. Borgens kald	5.00
Nels Christianson, Taylor, Wis., samme kald	3.00
Modtaget fra Hauge Synod ved O. A. Ulvin, Red Wing, Minn.	1,000.00
Mr. og Mrs. B. S. Bjelland, Rothsay, Minn., past. U. D. Johnsons kald. .	5.00
Immanuel's mgh. kvf., Camrose, Alta. Canada	5.00
H. L. Rødne, Manfred, N. D.	5.00
Carl J. Hoffseth, Thief River Falls, Minn.	5.00
Nels Alnesss, Clark, S. D., past. A. Hauglands kald	5.00
Ubenævnt, Ferryville, Wis.	2.50
John Skjel, Madison, Minn., past. J. M. Wicks kald	5.00
Romsdahls mgh., nordre kvf., past. J. J. Skarpnes kald	40.00
Mrs. G. Graven, Santa Rosa, Calif., past. Hh. Himles kald	5.00
Mr. og Mrs. O. J. Paulson, Alma, Wis., past. Hjelmerviks kald	5.00
Ole G. Vikse, Ostrander, Minn., past.	
H. J. Bergs kald	10.00
Nora Rosvold, Fergus Falls Minn. .	2.00
Høflan mgh., Ladner, S. D.	40.00
Reynolds Immanuel's mgh. kvf., Lang Prairie, Minn., past. M. L. Dahles kald	10.00
Kongsvinger mgh., past. N. J. Løhres kald	13.65

Nels Jacobson, Westby, Wis.	5.00
Hoff mgh. kvf., Sacred Heart, Minn., past. Oppedahls kald	50.00
Melhus mgh., Centerville, S. D.	15.00
Solør mgh kvf., Webster, Minn.	10.00
Mr. og Mrs. Mekkel Bak, Irene, S. D.	13.30
Anton A. Melum, Chicago, Ill.,	10.00
Mrs. E. Estenson, Sherman, S. D., testamentarisk gave	300.00
Manger mgh., Bottineau, N. D.	6.00
St. Pauli mgh. kvf., Lakefield, Minn.	14.57
Elims mgh., Story City, Ia.	31.80
Peder Burke, Williams, Ia.	10.00
Ved J. J. Lee, Stoughton, Wis.	44.00
Mr. og Mrs. Carl Hodnefield, Lakefield, Minn.	10.00
Trefoldigheds mgh., Grand Forks, past. N. J. Løhres kald	20.00
Lewis Gerald, Oldham, S. D.	10.00
St. Johns Ladies Aid Centerville, S. D.	10.00
A. O. Oppegaards missionskiste	5.35
Konf. offer, Næss mgh., Madison, Minn., J. M. Wicks kald	52.48

\$1,938.25

Før kvitteret for 15,400.23

\$17,338.48

—A. O. Oppegaard, kasserer.

Jødemissionen:

Mrs. Oline Hovy, Mondovi, Wis. \$	1.00
O. R. Haaland, Clarkfield, Minn. past.	
Eastvolds kald	2.00
Mrs. G. Graven, Santa Rosa, Cal.	5.00
Ole G. Vikse, Ostrander, Minn., past.	
H. J. Bergs kald	10.00
St. Peters mgh. kvf., Burbank, S. D.	15.00

\$ 33.00

Før kvitteret for 1,640.37

\$1,673.37

Santhalmissionen:

Mrs. N. Vigen, Marietta, Minn. \$	1.00
Før kvitteret for	390.98

\$391.98

Madagaskarmissionen:

Mrs. Vigen, Marietta, Minn.	\$1.00
En ubenævnt, Ellsworth, Ia.	3.00

\$ 4.00

Før kvitteret for 103.00

\$107.00

—A. O. Oppegaard, kasserer.

Kvitteringer for Missionsduen:

Før kvitteret for	\$830.76
Henry Frickson, Fairfax, Minn., ved Mrs. C. C. Holter	2.10
Dorcas kvf., Newman Grove, Neb. ved Mrs. Mona	20.00
Ved Mrs. T. K. Jacobs, Tuttle, N. D.: Mrs. Andrew Ness \$1.50, Mrs. Mina Lundin \$1, Mrs. F. Brolin \$1.	3.50
St. Peters mgh. kvf., Burbank, S. D., ved Mrs. J. J. Løhre	10.00
Ved Mrs. Edw. Duea, Blue Earth,	

Minn.: Miss Martina Brohough \$15, Dorcas Society \$7.40	22.40	Bottineau, N. D.	1.00
Ved Mrs. J. J. Ekse, Hendricks, Minn.: Singaas pigef. \$30, ube- nævnt \$5, J. S. Nesheim, Astoria, S. D. \$1	36.00	Lincoln mgh. pigef., Slater, Ia., ved Bertha Ninseth	30.00
Newman Grove kvf., Newman Grove, Neb., ved Chris. Simonson	20.00	Ved Mrs. G. O. Mona, Newman Grove, Neg.: Tena Quam \$1, Sophie Quam \$1, Christina Quam \$1, Mrs. H. Fem- berg \$1, Knud J. Quam (hensovet) \$5	9.00
Stefanus mgh., kvf., Milton, N. D. ved Mrs. And. Flom	10.00	A. S. Dokken, Minneota, Minn., ved past. Eastvold	12.50
Mrs. G. L. Graven, Santa Rosa, Cal., ved C. W. Landahl	5.00	Mrs. L. A. Peterson, Sollid, Mont., ved Mrs. J. O. Ronsberg	3.00
Ved past. J. S. Halvorson, Buxton, N. D.: Taksigelsesof. i Buxton, N. D. \$18.95, do i Mayville, \$19.40	38.35	Ved past. O. F. Johnson, Dell Rapids, S. D.: Highland kvf., \$10, Mrs. O. F. Johnson \$2	12.00
Ved Mrs. K. Strand, Rolette, N. D.:		Dorcas kvf., Huxley, Ia., ved Linnie Johnson	15.00
Mrs. I. M. Ingebretson	2.00	Zions mgh. kvf., Sargent, Minn., ved Mrs. J. Arntzen	5.00
Mrs. K. Strand	2.00	Queen Esther Circle, Red Wing, Minn., ved Mrs. J. Arndt Bergh	10.00
Mrs. Henry Hanson	1.00	St. Peters kvf., Red Wing, Minn., ved Mrs. Edw. Ringstad	25.00
Mrs. Chas. Kilen	1.00	Nordre kvf., Jackson, Minn., ved Mrs. H. L. Sogge	10.00
E. Bratili	2.50	Mrs. H. H. Elstad, Red Wing, Minn. Ved past. J. N. Walstead, Morrison- ville, Wis.: Lodi mgh. kvf. \$21, Lodi mgh. ungdomsf. \$4.70, Mrs. J. N. Walstead \$2, Mrs. Kari Loff \$2, Mrs. John Quam \$2	31.70
Mrs. Vattrus	1.00	Ved past. J. M. Johnson, Fergus Falls, Minn.: Vang mgh. kvf. \$5'	7.00
Mrs. J. Moline	1.00	Mrs. J. M. Johnson \$2,	
Miss Jenny Moline	.50	Men's Mission Societ, Slater, Ia., ved Mrs. P. O. Wee	10.00
Miss Norah Strand	.50	Hauges mgh. nordre kvf., Jackson, Minn., ved Mrs. H. L. Sogge	25.00
Mrs. Oskar Usgstad	.50	Radcliffe kvf., Radcliffe, Ia., ved Mrs. Line Buland	21.78
Mrs. B. P. Usgstad	.50	Missionsvenner i Hauges Synode ved A. O. Oppegaard	44.00
Mrs. M. Haugland	1.00	West Prairie Ladies' Aid, Viroqua, Wis., ved past. J. J. Jacobson	5.00
Mrs. N. Lynes	1.00	Skjorns mgh., Sergeants Bluff, Ia., ved past. Quello	25.00
John Skjepstad	1.00	Mrs. J. J. Franze, Battle Lake, Minn.	3.00
Mrs. Nels Lynnes	.50	Mrs. O. O. Bergh, Volga, S. D.,	2.00
Mrs. Marie Sebilus	2.00	Ubenævnt, Volga, S. D.	3.00
Miss Alma Sebilus	.50	Zions pigef., Fergus Falls, Minn., ved past. J. M. Johnson	10.00
Miss Hilda Sebilus	.50	Mrs. P. A. Wick, Rhame, N. D.	1.00
Miss Gina Dahlen	.50	Mrs. G. A. Carlson, Rhame, N. D.	1.00
Mrs. Gustav Olson	.50	Ved Mrs. J. J. Ekse, Hendricks, Minn.: S. H. L. kvf. \$15, Singaas kvf., \$16.38, Oak Lake kvf., Astoria, S. D. \$5	36.38
Mrs. H. K. Brattelund	1.00	Miss Bernine J. Krogstad, Minne- waukan, N. D.	1.00
Mrs. Bernt Johnsen	1.00	Bethesda Ladies' Aid, Jewell, Ia., ved past. Norstad	44.60
Mrs. J. Skramstad	.50	Ved Mrs. J. W. Carlson, St. Paul, Minn.: Mrs. S. Anderson 50c. Mrs. C. Axnes 50c. Mrs. C. A. Swan- son 50c.	1.50
Mrs. Trine Skjepstad	1.00	Missionsvenner i Hauges Synode, ved A. O. Oppegaard	33.00
Mrs. L. Thompson	.50		
Mrs. O. Ostreim	.25		
Mrs. Ingrid Thompson	.25		
Gunder T. Strand	1.00		
Mrs. A. O. Bever	1.00		
Mrs. B. M. Jacobsen	1.00		
Mrs. Lars Gilje	1.00		
Mrs. L. S. Sevoid	1.00		
Mrs. Anna Gilje	1.00		
Mrs. Paul Tastad	1.00		
J. P. Myre	.50		
P. J. Myre	1.00		
Chas. Fox	1.00		
I. S. Berg	1.00		
O. M. Thompsen	.50		
Mrs. P. O. Soine	.50		
Mrs. W. J. Olsen	.50		
Mrs. Ole Loftsgaarden	1.00		
Miss Bertha Odegard	1.00		
Miss Ella Odegard	1.00		
Mrs. S. Pettersen	1.00		
Mrs. Gilbert Lynnes	.50		
Aslak Chrow	2.50		
Ved past. J. F. Melom, Dalton, Minn.: Swan Lake ungdomsf. \$15, Mrs. J. F. Melom \$3	18.00		
Mrs. P. F. Mondale, Frost, Minn., ved past. Eastvold	5.00		
Mrs. Olandine Davidson, Fargo, N. D. ved Mrs. O. H. Elstad	2.00		
En ubenævnt ved Mrs. H. N. Bakke,			

Tilsammen \$1,506.57

—Mrs. Susie W. Stageberg, kasserer.

"Budbæreren"

udgives af Hauges norsk evangelist luthersk synode i Amerika og udkommer hver Lørdag med et tospaltet 24 siderigt nummer og koster for aaret i de forenede stater\$1.00

Udenom 1.25

Redaktør: Pastor C. C. Holter, Red Wing, Minn. Alt, vedrørende bladets indhold sendes til ham.

Alle bestillinger paa bladet, pengeindsendelser, opsigelser, adresseforandringer, abonnementsenter osv. sendes til Hauges Synod Book Dept., Red Wing, Minn.

Entered at the Post Office at Red Wing, Minn., as second-class matter.

I n d h o l d. 1. Om Kjerlighed; 2. Ungdomsforbundet; 3. Mere fra graduationen ved Red Wing Seminar; 4. Missionsbuen; 5. Kinamissionen; 6. Indremissionen; 7. Referat; 8. Kredsmøde; 9. John Abelsgaard; 10. Fra arbejdsmarten; 11. Betjendtgjærelser; 12. Kvitteringer.

Bedes erindret.

Naar vore menigheder indsender penge til synodens kasser vil man erindre følgende:

Penge til professorkassen, synodekassen, heri indbefattet skolekassen, fondskassen og Jewell Ruth. College sendes til mr. O. A. Ulvin, 906 East Ave., Red Wing, Minn.

Penge til indremissionen, kinamissionen, jantgalmmissionen, madagaskarmissionen og jødemissionen sendes til Rev. A. D. Oppgaard, Madison, Minn.

Penge til Bethesda Børnehjem sendes til Rev. E. D. Jacobson, Beresford, S. D.

Penge til Bethesda Gamlehjem sendes til Rev. J. A. Quello, 605 Court Str., Sioux City, Iowa.

Penge til Church Extension sendes til Rev. C. J. Eastwood, Dawson, Minn.

Carl Raugland,
President.

PIANOER, ORGLER FONOGRAFER OG RECORDS

Stort Lager.

Skriv idag efter katalog og navn, hvad som ønskes, piano, kirkeorgel, husorgel eller fonograf, og De skal finde, at De her kan faa kjøbt et admerket Instrument til dagens aller laveste priser. Nævn dette blad.

THE NORTHWESTERN MUSIC HOUSE,
520 Second Ave. South,
MINNEAPOLIS, MINNESOTA.

En kristelig A-B-C-bok for søndagsskolen, religionskolen og hjemmet vil bli færdig fra trykken om nogle dage. Ved siden af stave- og læseøvelser har den et stort udbalg af barnebøger baade paa norsk og engelsk. Boken koster 15c. Send eders ordre til udgiveren: J. J. Skarpsnes, Centerville, S. D.

Landsmænd!

Jeg har tilsalgs 50 godt opdyrkede Farme i det frugtbare Goodhue County, 55 mil syd fra Tvillingbyerne. Store norske settlementer.

Skriv efter liste med priser.

C. W. SORTEBERG,
Kenyon, Minn.

Skolebøger.

Løkensgaards Læsebog for Børn, 1ste trin.	\$.15
Løkensgaards Læsebog for Børn, 2det trin.	.75
Kirkebergs Læsebog for Børn, 3die trin.	.75
Katekisme: Hauges Synodes Udgave.	.10
Katekisme: H. U. Sverdrups Udgave.	.15
Katekisme: Engelsk	.10
Forklaring: Hauges Synodes Udgave.	.15
Forklaring: Sverdrups Forkortede	.15
Forklaring: Sverdrups Fuldstændige	.20
Forklaring: Sverdrups, Engelsk	.20
Forklaring: Laache	.15
Forklaring: Laache, Engelsk	.20
Forklaring: Sverdrups Norsk-Engelsk	.30
Forklaring: Engelsk, oversat ved Belfour	.25
Bibelhistorie: Norsk	.25
Bibelhistorie: Norsk, med billeder	.45
Bibelhistorie: Engelsk	.25
Bibelhistorie: Engelsk, med billeder	.40

BE TRUE

A CONFIRMATION BOOKLET.

By Rev. G. T. Cooperrider.

In three chapters, averaging over thirty pages each, the author admonishes the newly confirmed to be true: I. To Their Parents; II. To Their Church; and III. To Their Lord.

It is a strong and fervent appeal that this little book makes, and it can therefore be recommended as one of the best publications of its kind.

Bound in neat cloth board and attractive marking.

Price, 15 Cents.

HAUGES SYNOD BOOK DEPARTMENT
Red Wing, Minn.